

3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

S. XI.

I-43

D. GREGORII
NAZIANZENI, CO-
GNOMENTO THEOLOGO
OPERVM OMNIVM QVÆ EXTANT,

TOMVS SECVNDVS: CVIVS ELENCHVM
pagina sequentes indicabunt.

PARISIIS,

Apud Sebastianum Niuellium, sub Ciconiis, via Iacobæa.

M. D. LXXXIII.

CVM PRIVILEGIO REGIS:

Extrait du Priuilege du Roy.

PA r grace & priuilege general du Roy, donne & octroyé à Sebastien Nyuelle, Libraire iuré en l'Vniuersité de Paris, du 5. du moys de Nouembre 1578. signé BRVLART. verifié en Parlement le 17. Iuin 1578. signé du TILLET: Et à Nicolas Chesneau, aussi Libraire iuré en ladicte Vniuersité, du 30. May, 1567. signé ROBERTET, pour imprimer tous & chacuns les Liures & traductions qu'ils recouureront non encore publices & imprimees, il est defendu à tous autres Libraires & Imprimeurs de ce Royaume, de n'imprimer, vendre, ou distribuer en cediect Royaume ce present liure intitulé, *D. Gregorij Nazianzeni, cognomento Theologi, Opera omnia que extant, &c. IACOBO BILLIO Prunco, Sancti Michaëlis in Eremita Cœnobiarcho, Interprete & Scholiaste*, sinon de ceux qu'auront imprimé ou fait imprimer lesdicts Nyuelle & Chesneau, ou de leur consentement, iusques apres le temps & terme de sept ans finis & accomplis apres la premiere impression: à peine de confiscation de ce qui s'en trouueroit d'imprimez ou vendus au contraire, & d'amende arbitraire: comme plus ample-ment est declaré par lesdictes lettres dudit Seigneur sur ce donnees, ainsi que dit est.

Acheué d'imprimer la premiere fois le 6. Nouembre. 1582.

Ex Libris P. Abbat. Jo: Benedicti Tassis.

INDEX OPERVM D. GREGORII NAZIAN. QVÆ
TOMO SECVNDO CONTINENTVR: NVMERIS PAGINARVM
adscriptis, ex quibus continuò quisque tractatus inueniri queat.

E PISTOLÆ ipsius Gregorij Nazian- zeni, quæ continetur à numero 1047. vsque ad numerum 1091.	In diuitem malè moratum. 1295.
Epistolæ, quæ hætenus nunquam editæ fuerant: quæ continentur à numero 1093. vsque ad numerum 1141.	D. Gregorij peregrè profecturi ad Chri- stum deprecatio carmine scripta. 1295.
Tragœdia, seu potiùs Tragicomœdia: quæ Christus patiens inscribitur.	De silentio, q. ieiunij tēpore coluit. 1296.
De principiis, seu de principio. 1169.	Hymni ad Christum post silentium, in Paschate. 1298.
De Filio carmen. 1172.	Paræneticum carmen ad Olympiadem virginem nubilem. 1299.
De Spiritu sancto carmen. 1178.	De seipso post reditum ex vrbe Constan- tinopolitano. 1301.
De mundo carmen. 1184.	Ad fidos Monachos. 1301.
De prouidentia carmen. 1191.	Ad diabolum in morbo. 1302.
De Subsistētiis mēte præditis carmē. 1196.	Ad Nemesium, carmen. 1304.
De anima carmen. 1201.	De animæ suæ calamitatibus, carmē lu- gubre. 1306.
De Testamentis, & aduentu Christi car- men. 1208.	Insomnium de Anastasiæ templo, quod ipse Constantinopoli fixit. 1309.
De virtute humana carmen. 1212.	De diuersis vitæ generibus: & aduersus falsos Episcopos. 1310.
De rebus suis carmina, quibus nos ad piā vitam, & Christo dignam, occultè cohort- atur. 1219.	Ad Episcopos carmen. 1312.
De suis calamitatibus carmen. 1235.	Ad Constantinopolitanos Episcopos: & ad ipsam urbem. 1315.
Ærumnas suas luget: Christumq; obsec- rat, vt sibi vitæ finem afferat. 1238.	Aduersus carnem. 1316.
De huius vitæ vanitate, atque incertitu- dine, cōmunique omniū fine, carmen. 1239.	Carmen, quo diabolum auertit, & Chri- stum inuocat. 1316.
Ad seipsum per interrogationē, & respō- sionem, carmen. 1241.	Luētus carmine scriptus. 1316.
Aduersus diabolum. 1243.	Ad animam carmen. 1317.
Seiſe cohortatur, vt ad Deum mentem conuertat. 1242.	De Dei desiderio. 1317.
Carmen lugubre pro anima sua. 1243.	Luētus carmine item scriptus. 1317.
Mosis decalogus. 1144.	Carmen <i>supplex</i> . 1317.
De duodecim Patriarchis. 1144.	Ad Christum carmen. 1318.
De duodecim Apostolis. 1144.	Epitaphiū, & epitome vitæ ipsius. 1318.
De Christi genealogia. 1144.	Carmē pœnitētiāle, ac deprecatoriū. <i>ibid.</i>
Miracula Christi secundum Matthæum versibus Elegiacis. 1246.	Carmen aduersus diabolum. <i>ibid.</i>
Christi parabola, & ænigmata secūdam Matthæum. 1247.	De veris & germanis sacræ scripturæ li- bris. 1319.
Christi miracula secundum Marcū. 1248.	Ægypti plaga. 1319.
Christi miracula secundū Lucam. 1248.	Ad monachos in cœnobio degētes. 1319.
Parabola secundum Lucam. 1249.	Ad Helenium <i>pro</i> monachis admonito- rium <i>carmen</i> . <i>ibid.</i>
Christi miracula secundū Ioannē. 1249.	Ad Iulianum carmen. 1322.
Parabola quatuor Euangelistarū. 1249.	De humana natura carmen. 1323.
In laudem virginitatē. 1252.	De externi hominis vilicate, ac præsen- tium rerum vanitate. 1326.
Præcepta ad virgines, carmine scripta. 1261.	De vitæ <i>itineribus</i> , carmen. 1329.
Ad Nicobulū patrē, Nicob. fil. noīc. 1281.	De beatitud. & spūalis vitæ reg. 1330. 1331.
Nicobuli patris ad filium carmina. 1287.	Iulianandum D. Gregorij. 1332.
Ad Vitalianū, filiorū noīc carmina. 1290.	Sententiæ distichis versibus constantes. 1333. 1334.
	Tetrasticha D. Greg. Nazien. 1336. & seq.

Iambica carmina; primum de seipso, & aduersus inuidos.	1360.	Ad diabolum carmen Iambicum.	ibid.
De prouidētia, Iambicum secundū.	1361.	Ad eundem.	1423.
Ad Seleucum, Iambicū tertium.	1363.	Ad animam suam.	ibid.
Epigrāma in templū Eliæ, quod <i>ἑρμῆος</i> appellabatur, Iambicum quartum.	1366.	Lamentatio Iambica.	1423.
Ad Christum, Iambicū quintum.	ibid.	Lamentatio altera ad Christum.	1423.
Ad eundem, Iambicum sextum.	1367.	Alia item Lamentatio.	ibid.
Aduersus brutam animæ partem, Iambicum septimum.	ibid.	Ad diabolum aliud Iambicum.	1424.
De Philosophica paupertate, Iambicum octauum.	1367.	Lamentatio præterea ad Christum.	ibid.
Admonitio ad seipsū, Iambicū nonū.	1368.	Alia itēque Lamentatio.	1424.
Ad Deū, Iambicum decimum.	1368.	Precatio in morbo.	ibid.
Vitæ finē optat, Iambicū vndecimū.	ibid.	Lamentationes duæ.	1425.
De seipso, Iambicum duodecimum.	ibid.	Sermocinatio cum mūdo versu scripta.	1425.
Ad Christum, Iambicum decimum tertium.	1369.	In vitæ exitum.	ibid.
Ad diabolum, Iambicum decimum quartum.	ibid.	De vita humana, carmen.	1425.
Definitiones minū exactæ, Iambicum decimum quintum.	1369.	De eadem Heroici versus.	1426.
In sepulchrorum efflores, Iambicū decimum sextum.	1373.	Pauli cuiusdam Epitaphium Anacreonticis versibus.	1426.
Eliæ miracula, Iambicum decimum septimum.	1375.	Ad Sigantium Eremitam.	1427.
De virtute, Iambicū decimum octauum.	1375. 1376.	De patientia carmen.	ibid.
Comparatio vitarum, Iambicum decimum nonum.	1389. & seq.	De eadem admonitio.	1427.
Dialogus aduersus eos, qui frequēter iurant, Iambicum vigesimum.	1393.	Oratio ad Christum in morbo.	ibid.
Aduersus iram, Iambicum vigesimū primum.	1396. 1397.	Alia Oratio.	1427.
Aduersus opum amantes, Iambicum vigesimum secundum.	1404. 1405.	Eiusdem Elegiacum carmen.	1428.
De seipso, Iambicum xiii.	410. 411.	Oratio ad Christum.	ibid.
Sentētiæ distichis Iambicis constātes.	1416.	In secessionem carmen.	1428.
De vita humana, Iambicum.	1419.	De patientia.	1429.
De Fortuna & prudentia.	1419.	De desiderio.	1429.
De pudicitia.	1420.	De morte charorum.	ibid.
Ad suam animam carmen pentametro, ac tribus Iambis constans.	1421.	De malis amicis.	1429.
Supplicatio ad Christum carmine conscripta.	1421.	Ad virginem.	ibid.
Lamentatio ad Christum.	ibid.	Ad suā animā, Anacreōticū carmē.	1430.
Alia Oratio ad Christum.	1422.	Hymnus ad Deum.	1432.
Precatio matutina versu cōscripta.	ibid.	In nobilem malè moratum.	1412.
Lamentatio vespertina ad Christū.	1422.	Sentētiæ distichis versib⁹ cōprehēsa.	1433.
Oratio postridiana.	ibid.	Aduersus mulieres, ambitiosius sese ornantes & excolentes.	1436.
Ad ipsum carmen.	ibid.	Basilij Magni epitaphia.	1443.
Aliud carmen ad Christum.	1423.	Sententiæ aliæ distichis elegiacis comprehensæ.	1444.
		Monosticha secundum ordinem Alphabeti.	1447.
		Cæsarij, viri illustriss. ac Germani fratris Gregorij Nazianzeni, Dialogi iiii.	1448.
		Dialogus primus.	ibid.
		Dialogus secundus.	1480.
		Dialogus tertius.	1489.
		Dialogus quartus.	1535.
		Elogium Reuerendi P. D. Iacobi Billij Prunæ Abbatis S. Michaelis in Eremito, &c.	1548.
		Sacellum Gregorianum.	1556.

FINIS OPERVM SECVNDI TOMI.

LECTORI

A

LECTORI SALVTEM.

IN his Epistolis transferendis, quia exemplaribus manuscriptis destituebar, ex Græco Frobenij Basilio, cui Theologi nostri Epistola innexa sunt, multa correxi, quæ in Hernagiano codice depravate legebantur. In multis etiam locis, ambobus errore concordēs offendens, ex meipso veram lectionem restituere conatus sum. Quod an sit consecutus, tibi, candide Lector, pronuntiandum relinquo. Sunt tamen quædam loca, sed paucissima, ita misere sedata & corrupta, ut in emendandis, non tam sagaci interprete aut iunctore, quam diuinare mihi opus esse videatur. Vnam aut alteram Basilij epistolam huius inserendam duxi, quod nonnihil lucis sequentibus epistolis accederet. Argumenta etiam, ubi res ita postulare visa est, addidi, subiectis, quæ scholiis ex, quæ difficiliora videbantur, explanare tentavi. Quodque in omnibus libris accurate agendum est, ex observatione temperum, quibus Epistola scriptæ sunt, ex meliori, quam prius erant, ordine digessi. Atque ut intelligas, quo ordine in Græco codice sequantur, quæque illas sequi volui, singularum inscriptionem duplici numero inclusi, quorum prior meum, posterior autem Græci codicis ordinem te docebit.

Fale & siuere.

SANCTI GREGORII

COGNOMENTO THEOLOGI

EPISTOLÆ.

1.

Celsio præfidi.

1.

C

QUONIAM silentium & rusticitatem mihi obiicis, vir belle & urbane, age fabulam minimè ineptam tibi effingam: ut experiar, num hac saltem ratione ineptam istam loquacitatem compescere queam. Hirundines quondam cygnos cauillis incessabant, propterea quod nec cum hominibus cōsuetudinem habere, nec canendi artem in publicum proferre vellent, sed circa prata solum & flumina canerent, ac solitudinem amplecterentur, nec pauca solum canerent, sed etiam quod canerent, sibi ipsis canerent, perinde atque eos Musices suppunderet. At nostræ, inquebant, sunt vrbes, nostri homines & thalami: atque apud homines garrimus, resque nostras ipsis exponimus, nimirum vetera illa & Attica, Pandionem Athenas, Tereum, Thraciam, peregrinationem, affinitatem, contumeliam, linguæ executionem, literas, præterque omnia Iteum, & quo modo ex hominibus in aues mutata sumus. At cygni, quod earum garrulitatem exosam haberent, vix quidem eas sermone dignas duxerunt: ut autem dignas duxerunt, At, o præclare, inquit, causa nostra in solitudinem quoque quispiam libens se contulerit, ut Musicam audiat, cum Zephyro pennas nostras inflandas permittimus, ut suauis quiddam & concinnum inspiret. Quare, si non multum, nec apud multos canimus, at illud certè in nobis pulcherrimum est, quod modum in canendo reneamus, nec Musicam tumultibus permiscemus. Vos autem & in ædes admissas homines fastidiunt, & canentes auerfantur, idque optimo iure, quippe quæ ne excisa quidem lingua silere queatis, verum ipsæ amissam vocem & calamitatem vestram lugentes, quauis alia aue profusa lingua prædita & canota, loquaciores sitis. Intelliges quid loquat, ait Pindarus, ac si taciturnitatem meam tua loquitandi facilitate præstantius esse inueneris, silentium nostrum ineptè carpere atque insectari desine. Alioqui prouerbum dicam, ut verissimum ita etiam breuissimum, Tum cantabunt cygni, cum graculi tacuerint.

Iocosa Epistola.

Elegans fabula de cygnis & hirundinibus.

Pandion, Tereus.

Vnde prouerb. Hirundinem sub tecto non habendam.

Pindarus.

SCHOLIA.

1. Pandionem Athenas) Tereus rex Thraciæ, cum Progenem Pandionis, Athenarum regis filiam uxorem duxisset, eius etiam sorori Philomela per speciem visenda sororis abducta eum attulit, ac deinde linguam præcidit. Quod fatuus cum illa sorori aliter indicare non posset, cruore suo depictam ad eam deferendam curauit, ut ait Teret. Hist. 142. ἡ δὲ ποικίλως ἐκείνην χροὶα ἀνέκρινε, ὅτι τὴν αὐτὴν ἀνὰ τὸν αἵματι ἀνέκρινε. Quas re cognita Progne, ut sororem videretur Iteum filium patri epulandum præposuit. Prolato deinde capite, cum pater se visorū

RRR iij

dolo filium in sua viscera condidisse agnosceret, & ad ultionem properaret, Progne, ut Poeta fingunt, mutata est A in hirundinē, Philomela in avem sui nominis, Tereus in upupam, Icy in Phasianum. Hæc Servius. Vide Ovid. 6. Metamorph.

2.

Nicobulo.

2.

I CVM Basilium magnum mihi semper prætulim, tametsi illi contrarium videatur: tum nunc quoque præfero, nō minus veritate, quā amicitia motus. Quocirca Epistolis illius priore loco positis meas subnecto. Vbiq; enim nos inter nos coniunctos esse cupio: simulq; etiam id ago, vt modestiæ ac submissionis exemplum aliis præbeam.

SCHOLIVM.

I. Tametsi illi contrarium videatur id est, tametsi ille me sibi anteferat. Non enim hæc verba ita accipiendæ sunt, quasi Basilium existimet Gregorium plus sibi tribuere, quā ipsi. B

3.

Eidem.

3.

Laconismus quid.

Laconicè loqui, non est, vt putas paucas syllabas scribere, sed de plurimis rebus paucas. Atque hac ratione ego & maximè breuiloquum Homerum esse pronuncio, & prolixum Antimachum. Qui tandem istud? nimirum rebus, non autem literis longitudinem æstimans.

SCHOLIVM.

I. Antimachum) Antimachum poetam fuisse obscurissimum colligere est ex Alio Spartiano, ubi Hadrianum imp. ait Calactiano: libros obscurissimos, Antimachum imitādo scripsisse. Quin & Dion Cassius eundem Hadrianum scribit Homeri poemā abolere cogitasse, & pro eo Antimachum in scholis legendum inducere, cuius nomen multis adhuc ignorauerant.

4.

Ad magnum Basilium.

8.

Mater Naz.

VT expleatur quod iubes, partim in nobis situm est, partim autem, & quidem potissimum, vt opinor, in tua pietate. In nobis quidem, cupiditas animique promptitudo (nam nec alias vnquam congressum tuum defugimus, verum eum semper consecramur: & nunc eum cupidius appetimus,) in tua autem sanctitate, vt res nostræ melius constituentur. Assidemus enim dominæ matri, graui iam pridem morbo laboranti. Quam si non dubio & ancipiti statu relicturi sumus, tua præsentia mihi crede haudquaquam carebimus. Illud modò tibi curæ sit, vt precibus tuis ipsi quidem ad sanitatem, nobis autem, ad iter opem feras.

5.

Ad eundem.

9.

Promissis non steti, fateor: quippe iam inde ab Athenis illiusque loci amicitia & animorum connexionē (nec enim aptius verbum occurrit) facturum me receperam, vt tecum vitæ consuetudinem haberem, simulq; philosopharer. Fidem autem fefelli, haud sponte ac libenter: verum quod lex legem superarit, ea nimirum, quæ parentes colere iubet, sodalitatis & familiaritatis legem. Non autem prorsus fallam, si quidem hoc gratū tibi futurum est. Partim enim nos tecum erimus, partim ipse nobiscū esse ne quæso graueris, vt omnia sint communia, & æqualis amicitia. Sic enim fiet vt nec parentes mœrore afficiamus, & te fruamur.

6.

Ad eundem.

10.

ARGVMENTVM.

E Go hanc epistolam sequenti Basiliana subiecissē propter Tiberinam illam, in quam incatur Basilium, de qua huius epistolæ principio verba facit Gregorius: sed ad non finit epistola finis, in quo illi urbanam habitationem obicere videtur: quod nullo modo quadrare potest cum Basilij epistola, quæ ab eo in Pontica solitudine confertur: ea est. In prima parte epistola verborum argutus capiat, et dictionibus utitur elegantissimis quidem, sed in translatione non eandem gratiam habentibus.

I Non fero mihi Tiberinam obiici, atque huius loci glaciem, & hyemes, o vir luti admodum expers, summisque pedibus incedens, & tabulas calcans, ac pennate & pendule, simulq; cum A baridis sagitta delate, vt, cum Cappadociam patriam habeas, Cappadociam fugias. An verò iniuriam vobis facimus, quod cum ipsi palleatis atque angustum quiddam spiretis, Solēmq; ad certum modum accipiat:

EPISTOLÆ.

A tam obuiantes ac velut muro cingentes in mifericordiam videntes, verticemque illum capiti vestro imminentem qui? Tantalicam vobis vitam efficit, & diffluentes auras terræque vapores, qui vos animi deliquio laborantes recreant, canoras etiam aues garrientes quidem, sed famem, & circumuolitantes quidem, sed solitudinem. Ne quinquā neco, mihi veniat, ne ergo accedat inquit. Cuius illi, vt & mortuos, vos vifitet. Hæc prolixiora quidem fortaffe funt, quàm epiftolæ modus poftulet, vtrique tamen comœdia minora. Tu autem, fi quidem hos iocos æquo animo feras, rectè feceris: fin fecus, plura quoque adiungemus.

S C H O L I A.

latius masculino oī, pōd. cō. cō. non potest cum feminino.

B 2. Pontici Cimmerici Cimmerici dextram Ponti partem habitant, non procul à Bosphoro, qui à nomine ipsorum Cimmerici appellatus est, de quo Plinius cap. 6. lib. 6. apud hos perpetuas esse tenebras Homerus testatur 2. Odyss. De iis enim inter cetera ita loquitur.

illos haud unquam radius Sol afficit ardens. Vide Erasmi in proverbio, *Cimmeria tenebra*. T⁷ 48. Mulus, inquit, *Cimmerios* gentem esse aiunt circa *Tauriscythas* & *Maotidem* paludem, qui So- 40. non videantur: sed in tenebris nocteque profunda versantur, nimirum cum Sol est in *Capricorno*: in *Cancro*. 40. totos dies à Sole, nullis noctis interuallis tenebris illustrantur.

3. *semestrem noctem*) Qui sub mundi polis habitans, *semestrem diem ac semestrem noctem habens*: iis enim sex mensibus sub Horizonte Sol delitescit, sex rursus alius perpetuam lucem fundit.

4. Strymon) Strymon Macedoniae fluvius, in Hemo monte oritur, Plinius cap. 10. lib. 4. Et, quod mirandum est, septem efficit lacus, priusquam dirigat cursum, quibus deinde in unum aluicem collectis iuxta Amphipolim illius regionis urbem infuit in mare Aegaei sinum, qui ab ipso Strymonis appellatur.

5. Cataractæ & Casadupa) Vide scholia in inuectivam priorem aduersus Iulianum.

sem sunt, quam quidem ad partem & Hispania terminus Occidens concurrat. Hec ille. Ita autem dicta à fructuum ubertate aërisque temperie. Hodie Canaria dicuntur. Plin. cap. 22. lib. 4. sex esse dicit, & cap. 32. lib. 6. pluribus de his earumque nominibus tractat.

7. *bes apud Heracleum Ponticum.*

8. *Eidem.* 12.

Quoniam quæ vocantes ad te complures, æquo animo fecis, age, quæ sequuntur, aduectamus, ab Homero initium ducentes, *Nunc age progrediens internum concine queso* Ornatum.

tu guttum, idelicet lecto & ianuis carens, focum ignis & fumi expertum, pa-
rietes tunc extitatos, ne latiguttis impetamur, Latialis fimiles eademque, quæ
muletati, nuntiantia aquis sitientes tenuas etiam illas & muletas epulas, ac quæ
Cappæ loca, non tamquam ad Lotophagorum inaptis, sed velut, ad Arcanorum
tam nos noni & arum non naufragia tuis. Meminit enim panes illos & muletas
enim nominantur, temporeque memineto, dentibus cuncta fragmenta collata
tibus, ac parte fide erigentibus, velutque ex cæno erigere tibus. Quia tu, dicit
fablarius exaggerabis, proprius nempe calan natus oritur, & tibus
bimpped tibus. Quibus nisi magna illa exereque, & tibus
nos quàm celerrimè liberasset, nobisque tempestate iactatus velut portus extrisset,
iam pridem apud viuos esse desissemus, fidei Ponticæ nomine non maiorem lau-
dem consequentes, quàm miserationem mouentes. Quonam porro modo steriles
illos hortos, oleribusque carentes præteribo, Augiaque fimum è domo expur-
gatum, quo eos oppleuimus, cum montosum illud plaustrum, & ego vindemia-
tor, & tu, facetus homo, hac ceruice, manibusque his, quæ laborum vestigia etiam-
num teneant trahemus, & tibus, & tibus paulum quiddam more tra-
gico exclamabo) non ut Hellespontum iungeremus, sed ut præruptum & præci-
pitem locum exæquaremus. Harum rerum commemoratio si te offensura non est,
utique nec nos: si autem offensionem ex ea concipies, quanto magis nos ex ipsis
rebus, ac maiorem partem prætermitemus multumque tibus rerum, quibus
SSS

SSS

A expositam esse intellexi, letatus sum, fateor. quidni enim cum Ecclesiæ corpus malè affectū esse, atque huiusmodi ductu & auxilio opus habere cōspicerem? Non tamen ad te statim aduolaui, nec aduolabo: nec ipse id à me exposcas velim. Primū vt authoritatē & venerationem tibi sartam tectāque custodiam: ac ne præ ineptia quadam & animi feruore, quemadmodum obtrectatores dicere queant, tui studiosos colligere videaris. Deinde vt mihi ipsi stabilitatem comparem inuidiæque occurram. Quando igitur venies, fortasse dixeris, & quandiu cunctaberis? Quoad Deus iusserit, atque eorum, qui nunc insidiantur, & inuidia laborant, vmbra præterierint. Non enim diutius, ut scio, Leprosi resistent, Dauidem Hierosolymis excludentes.

S C H O L I V M.

B 1. *Leprosi resistent*) In textu tam Hebræo, quàm Græco de leprosis nulla fit mentio, sed de claudis & cæcis, quibus arces Hierosolymitana custodia à Iehusau mandata fuerat.

25.

Eisdem.

26.

A R G V M E N T V M.

In magnis turbis molestisq; versabatur Basilus. Hunc per literas cohortatur Gregorius, vt magno animo erumnis ferat, nec moris sui succumbat.

Audio te à recenti rerum nouatione turbari, tibi que a sophistica quadam & vfitata eorum, qui rerum potiuntur, curiositate negotia exhiberi. Nec tane mirandum est. Neque enim inuidiam ignorabam, quidque ex his, qui latus tuum cingunt, complures sint, qui commoda tua per te procurent, ac pusillanimitatis fomitem accendant. Illud vero non metuo, nec quid a philosopho alienum, atque & te, & nobis indignum in rebus aduersis ac molestis tibi accidat. Quin potius nunc vel maximè futurum exitum, vt Basilus meus cognoscatur, & ea, quam per omne tempus collegisti, sapientiam pateat, ac tu improborum hominum iniurias & impressiones superes, velutque in altissimis illectibus immotus maneat, alius in perturbatione ac tumultu versantis. Quod in ita tibi videtur, ipse quoque adero, fortasse quidem vt consiliū quoque tibi aliquid imperiam ut tamen mari aqua opus est, & tibi confutorem) proculdubio autem, vt utilitatem ipse capiam, patientiæque in ferendis contumeliis socium me tibi præbeam.

26.

Eisdem.

20.

D

A R G V M E N T V M.

Narrat, quo modo cum philosopho quodam verborum contentione decertarit, qui eo nomine Basilium impietatis accusabat, propter spiritum a trinitate et ipsam a trinitate trinitatem.

Ego te, & pro vitæ dūce, & pro fidei ac dogmatum magistro, & qui quid præclariū loquādi potest, tum antiquitus habui, tum nunc habeo. Et qui alius tuum laudum predicator est, omnino vel mecum est, vel post me. Vique adeo me tibi deduxit pietas tua, atque adeo sincere & ex animo simitans. **Nec verò hoc** nimium videri debet. Nam ubi amplior vitæ consuetudo est, illic quoque amplius est experimentum. Vbi autem vberius est experimentum, illic etiam perfectius est testimonium. Et si quem alium ex hac vitæ tractum capio, huic ex amicitia tua & contubernio capio. Ac de his rebus ita sentio, utinam precor sentiam. Quæ autē nunc scribo, inuitus quidem scribo, sed tamen scribam. Ac mihi eo nomine iactantis velim: alioqui perquam acerbè feram, si si sem tibi non fecero, me hæc benevolentia ductum loqui, itque ad te scribere. Multi nos, vt in inde parum fortes accusant, nempe, qui & recte quidem communia omnia inter nos esse statuunt. Atque alii quidem plane nos impietatis immulant, alii timiditatis. Impietatis nimirum qui nos ne pie quidem loqui nos pertaudent, ut videtur. Item, qui nobis dissimulationis erumen impingunt. Ac sermones aliorum quid recte attinet? Quod vero nuper accidit, ex me audies. Ipsi autem quoddam erat, in quo per multi clarissimi viri nobisque amicitia coniuncti ac cumbabant, atque inter eos, in quidam pietatis nomen habitumque præ se ferens. Nondum ad pocula ventum erat, cum, vt in conui-

A adminicula ea, quæ fornicibus supponuntur, ac simul atque structura firmata & compacta est, subduci & pro nullo haberi solent. Veram hōs tunc valere finantur, & quæ dicant, dicere: Nemo lingue libere item exercebit. Ac tubatas nās quæ & nātes me, cedis loco, perfolas, quas adactis eos excoGITATI, qui te eo nomine lacerant, quod per honōis ipse temeritas atque id res inuicem modis proptos & obuios contumeliose protrudens. Ego vero, quid animi habeam, explicabo, nec mihi propterea nācatis. Dicam enim, quæ diligant etiam dolore prolocutastum, non utque id vel nāc hūans, vel res eadem perfolas & attōntus, ut ratio te subduci et, ac quid dicere in ignotatem. Non anima comparabo, nec temeritatis artem discam, quam prius non didici, eam hūus rei commodis tanquā eide videbatur, omnibus videlicet amata aduentibus, & ratio e inter te congreredientibus

B nosti infirmorum morbis nec Martium Arthrum certamine excipiam, quamvis altoqui immaturum bellatorem, immo amper terbellicus ignarus, vulneribusque magis expositus. Quin tu potius cum eo, sicut videbitur bellum gere, Nam infirmos quoque te sepe necessitas ipsa pugnaces efficit, ut quæ belam gerat, quare cum ille simulastuas arripuerit, locorum inguitas obieruans, quemadmodum ille Amalec, eam transitu Inaelem arceret. Noctis autem aliam omnium rerum loco quætem concede. Quid enim opus est pro lictentibus & ambus, & quid in alienis, nō secus ac pro animabus & Canonibus digladiari? Quid etiam iplendidis ille Salinis Metropolitānam urbem priuare, ac mentis arcanum, quod premendum & occultandum erat, detegere. Quæne tu quidem viuitet age, & confortare, omniaque ad tuam ipsius gloriam, quemadmodum fluuii torrentes, trahere, nec amicitia nec vitæ conuetudinem & familiaritatem virtute ac pietate potiozem habens, nec quæ ex his rebus hominam opinio de te futura sit, quicquam curans, sed vni duntaxat Spiritui te addicēs. Nos vero id duntaxat luen ex amicitia tua capiemus, ut amicitis posthac minime fidamus, nec Deo quicquam præferamus.

SCHOLIA.

1. *Esca canibus* Corrigendum est enim codex Heruagianus ex Frobeniano, & legendum

2. *Esca canibus* Corrigendum est enim codex Heruagianus ex Frobeniano, & legendum

3. *Esca canibus* Corrigendum est enim codex Heruagianus ex Frobeniano, & legendum

D *Esca canibus* Corrigendum est enim codex Heruagianus ex Frobeniano, & legendum

4. *Esca canibus* Corrigendum est enim codex Heruagianus ex Frobeniano, & legendum

5. *Esca canibus* Corrigendum est enim codex Heruagianus ex Frobeniano, & legendum

32.

Eidem.

23.

Desidiam & inertiam nobis obicis, quia Salsima tua te usamus, nec Episcopatus cupiditate incitamus vobis, nō secus atque esca canibus n. me. In propositis, arma induentibus. Mihi vero maxima actio est otium. Atque ut quidpiam laudum meam intelligas, utque adeo quæte atque otio glorior, ut me mutui aduentus vos animi magnitudinis eius, quæ ante sita est, legem omnibus esse putem. Quæ si nōstium exemplum omnes sibi imitandum proponerent, nec Ecclesiar quidem negaret quicquam haberent, nec fides, quæ propriatum cuique contentum telum est, miserè distraheretur.

SCHOLIUM.

1. *Esca canibus* Corrigendum est enim codex Heruagianus ex Frobeniano, & legendum

33.

Eidem.

24.

Quæ si nōstium exemplum omnes sibi imitandum proponerent, nec Ecclesiar quidem negaret quicquam haberent, nec fides, quæ propriatum cuique contentum telum est, miserè distraheretur.

A oppugnati, idque eo magis, si rem totam Deo permiserimus.

36. *Eidem.* 34.

De iis, quæ scripsisti, ita sentio. Nec me contemni æquè fero, & honore affici letor. Illo enim dignumus hoc ambitionis nostræ est. Ora pro nobis. Breuitati ignosce. Nam profectò, etiam si hæc parua, silentio tamen longiora sunt.

37. *Eidem.* 35.

ARGUMENTVM.

Eundem Nyssenum Basilij fratris interitu mortuum & afflictum consolatur.

Hoc etiam ærumnosæ huic vitæ reliquum erat, vt Basilij mortem audirem,
B sancta quæ illius animæ peregrinatione n, quæ a nobis peregrinatus est, vt
præfens sit apud Dominum, per totum vitæ cursum hoc vnum meditatus. Mihi
autem præter alia hoc quoque propter prædictæ ac periculosi corporis morbum,
quo etiam nunc premor, ereptum est, vt & sanctam cinerem exotoler, tibi quæ
quæ consentanea sunt, philosophanti prædico sim, atque communibus amicis con-
solationem adhibeam. Nam alioqui Ecclesiæ solitudinē intueri, humilimodi gloria
detonare & spoliata, atque huiusmodi corona orbata, tam graue ac molestum est,
vt nec oculis spectari, nec auribus concipi possit, his quidem certe, qui mente præ-
dit sint. Tu vero quanquam & amici multi, & sermones ad consolationem non
debet, à nullo tamen perinde mihi solatium capere posse videris, quam à tempore,
illiusque recordatione, quippe qui aliis quoque omnibus philosophiæ exemplum
facis ac velut amussis quædam spiritualis, tam moderationis in rebus terrenis,
C quam tolerantia in aduersis. Quandoquidē duo hæc nouit philosophia, numquam
& prosperitate modeste uti, & calamitatem honeste ferre. Atque hæc à nobis ad
præstantiam tuam scripta sunt. Ac me, qui hæc scribo, quod tempus, aut qua ratio
consolabitur, præter tuam societatem & congregationem, quam beatus ille vii pro
omnibus rebus nobis reliquit, vt virtutes illius in te, quali in pulchro & pellucido
speculo intuentes, illum quoque habere existimemus.

38. *Simplicia Heretica.* 28.

ARGUMENTVM.

Basilius ciuicam loco, ab omni animarum cura primo vacuo quendam, qui Simplicia heretica facultates ad-
D ministrarat, Episcopum præfecerat. Hanc Simplicia, Basilio ita purgato, quæ sub negetia sua ma e administra-
ta, per obnoxium, & enauare in istat, & hoc pretextu Ecclesiam regente & in dū suo pastore pueret. Nam
igitur Gregorius ad ha. c sententia ad mouere ac de tu ere conatur. & de n lem Simp liam extat quæ que Ea. y
ej. sola, in qua e liberalitatem quicquid tr uere uideret, se i cam uat i prode, e ait, vñ i m collatū dū t, at q,
optimo vñ u per sceleratos & perfidos homines periculum creatur.

Quod tanetū illum & communem patrem nostrum laudibus velis, illud inquæ
fidei columnen, illam veritatis normam, & Ecclesiæ formam, plenam pruden-
tiæ canitiem, illam vitæ humanæ & virtutis modum superiectum, illum fidelem
seruum, & magnam pontificem, Dei & hominum mediatorem, Spiritusque sancti
domicilium, hoc quidem recte facis. Nam nec vlla oratio sanctæ illius & beatæ
animæ laudibus paruiueni potest, nisi multus amor imponit, aut etiam incertor cū
desiderio permixtus. Illud vero in te & quidem vehementer miror, quod cum ena
E & sanctum virum laudes, atque hætemis, vt æquum est, honore afficias, ipsius ta-
men opus euertere conaris, non lecus ac profanorum hominum, contumeliaque
in vnae dignorum, quique vane temereque vixerint, atque e vita discesserint. Nā
si collegam nostrum, quali mancipium tuum vendicas, atque exiguum hoc lucrum
aucuparis, hoc sane tua animi magnitudine perquam indignum est. An non em
iniptum & absurdum fuerit, cum auro & argento superbiuntque opibus Deam ho-
nores, ubi plus totius ostentationis est quam pietatis, sacerdote omnino Eccle-
siam militare velle, sanctissimumque redonatum depredari? Sin autem, quia id li-
bere ac pro potestate tecimus, nec de ea re prius te certiorem fecimus, nec libera-
litati tuæ munificentiaque tempus dedimus, idcirco succenes, mihi quidem ali-

quid dixeris, humanūque est hic affectus, humanus tamē. Illud autem scito, tantō A
 maiorem nunc, quā illo tempore, largitionem tuam tōre, quāto & magnificen-
 tius est potestatem accipiendi fecisse, quā si ipsa elargita fuisset. Atque etiam modo
 Dei tantam gratia id facere videris: hoc autem, de nobis quoque, illis cultori-
 bus, dignisque habitis, qui nomen ipsius portemus, praeclare mercedis. Ac prom-
 de, nec illi, nec nobis succente. Ille enim vim passus est, nō iniuriam intulit: nos au-
 tem quid mirum, si benignitate tua si et eo propterea, commune per caritatem in-
 colatum voces, & suffragia secuti sumus, quae si quidem nonnulli ad gratiam aut
 malitiosē & subdolē tulerunt, ipsi viderint, Deoque rationem reddant. Nec enim
 nostrum est hoc scire, nec in omnium mentes intrare. Nos verō, quā tandem
 modo id repudiare ac reicere facile potuissimus, tantamque vim lachrymarum
 aspernari, nec loci solitudine moueri, tanto tempore inculi, & pastore destituti, ac B
 Spiritualem curā & administrationem requirētis. Illud vero tibi vel in primis ex-
 plorātū est, eos, qui tum assentiebantur, ac nunc inficiantur, rem nec piā nec hone-
 stis & ingenuis hominibus dignam facere. Ac multo melior eorū ratio futura esset,
 si tum obstitissent, quā cum hoc tempore adulantur, factumque suum evertunt,
 hominēque magis, quā Deum, metuunt. Quos etiam, quā tunc animi lenitate,
 dicturos puto, se tui meta sententiam mutasse, & quidem multo veritas: quoniam
 semper eos delinquere oportet, falsasque & captiolas exclamationes captare. Quod
 si haec quidem à nobis recte dici tibi videntur, verā administratā rei fami-
 liaris rationem reposcis (nam id quoque ad me delatum est, non enim in literis tuis
 obiecisti iuste sanē & humanē ea reposcatur: nec quicquam eo nomine queremur:
 neque enim nobis placet lenitatem facilitatemque dominis fraudi esse. Quid iam C
 superest vitum fortasse, ut indignum, arripere, ob eamque causam in ipsius ordi-
 nationem intrare. Nam hoc quoque obicere, speciosius quodam modo fuerit.
 Mihi vero ad hoc simplex & facilis est oratio. Nos, nec alium **quenquam, ex iis,**
 qui criminis alicuius rei sunt, incognita causa dimittimus, ne si **arētissima quidem**
 amicitia nobis coniunctus sit, nobilitatēque insignis: neque enim Deo & Ecclesia-
 stica lege quicquam venerabilius est: nec hunc dimittimus. Verum si quis aliquid
 habet, quod eum accuset, te praesente, simulque iudicante, si talis fuerit, si minus,
 absente quoque nobis iudicibus exploratus, si quidem innocens iuuentus fuerit,
 etiam si seruus sit, absoluat: nam & seruorū & herorum idem est pater ac Deus,
 nec dignitatibus ius definitur, si verō conuictus fuerit, à proprio peccato condem-
 nabitur. Ita fiet, ut nec lex violetur, nec defuncto ignominia inferatur (nam de me
 fortasse nihil curandum est, utpote nullius pretii homine, & tu improbam suspicio- D
 nem fugias, quali ob id, quod a nobis fideque sana abhorreas, haec, veritate potius
 quā genere machineris, atque ab alio acculata in aliud impetum detorqueas.
Quod quidem si me monitorem audieris, non facies, quia nec sanctum nec hone-
stum est: nec contemptis nostris legibus ad externas confugies, ac nobiscum perti-
nacius contendes: verum ignoscas, si quid propter gratiae libertatem implemus fe-
cimus, potiusque habebis honeste vinci, quā male vincere, nimirum Spiritui ob-
sistendo.

39.

Eudoxio Rhetori.

29.

Quæris quo statu res nostræ sint? Admodum acerbo. Basilium non habeo, Cæ-
 sarium non habeo, hoc est, spiritualem fratrem, & corporeum. Pater meus & E
 mater mea dereliquerunt me, ut cum Davide loquar. Corpus ægrum est, senectus
 caput premit, curæ aliæ aliis intextuntur, incitantur negotia, infidi amici, Ecclesiae
 res pastor & gubernatore carent. Pereunt bona: nuda & aperta sunt mala: nauis
 gati in nocte, taxusque, Christus dormit. Quid faciam? Vna mihi malorum
 depulso, mors. Ac res etiam alterius vitæ mihi formidolosæ sunt, ex huius vitæ re-
 bus coniecturam ducenti.

S C H O L I V M.

1. Taxusque) Alludit ad facies illas, quæ ex sublimibus speculis lucem nauigantibus ostendebant.

40.

Philagrio.

30.

ARGV.

A

ARGUMENTVM.

Hæc epistola Eudoxij nomen præferebat, non Philagrii. Sed quia hoc Typographi officina ascribendum non videtur, cum in ea Gregorius Philagrium nominat, in mentem venit, quod Philagrium in alia quadam epistola inoleuit, quemadmodum suo loco indicabimus.

Calamum non habeo, dicam enim, & si prae tam philosophicus est hic affectus. Catani rebus acquiesco, & si quid aliquando videam quod mihi memoria in illius reficiet, hoc amplector & exoleo, ac velut eam intactam mihi videor, simulque verari & contabulari. Id adeo mihi nunc in literis tuis accidit. Nam simul ac primam epistolæ partem legi, ac Philagrium, re nomineque mihi suavisimum vidi, omnes mihi veteres iucunditates in animum repente subierunt, urbes, studia, menta, paupertas, atque iucundissimi sodaliti, ut Homeri verbis utar, vel ludicra, vel terria, literarum iudores, communes præceptores, spectabiles, ceteraque omnia laudum ornamenta, quæ quilibet percipere possit: quorum ego vel sola recordatione apprimè delector. Quare ut tua opera magis etiam adhuc inter nos congregiamur, calamum moue, ac si mihi rem gratam facere cupis, scribe. Nam ne hoc quidem proculdubio nobis parui momenti est: tamen, quod maximum erat, hoc est, vitæ consuetudinem, nobis huius abripuit, res nostras moleste constituens.

SCHOLIUM.

1. *Ut Homeri verbum) Helena lib. 3. Iliad. Priamum alloquens sic inter cetera ait,*

ὦς ἰφελὸν γάλακός τε μοι ἄδ' ὦ χαρὸς ἱππῶντι δῖῳ

ὡς τῶ ἱππῶντι γάλακός τε μοι ἄδ' ὦ χαρὸς ἱππῶντι δῖῳ

ὡς τῶ ἱππῶντι γάλακός τε μοι ἄδ' ὦ χαρὸς ἱππῶντι δῖῳ

C

ὡς τῶ ἱππῶντι γάλακός τε μοι ἄδ' ὦ χαρὸς ἱππῶντι δῖῳ

41. *Eidem.* 31.

Quo modo se habet corporis valetudo? An scilicet parum tibi curæ est, quo modo se habeat? De anima autem haud percundabor: ecquis valeat: scio enim bellissime valere, quandoquidem in corporis morbo strenue philosopharis, quasi non materiam & humorum intemperiem, sed virtutis explorationem eam rem acceperis: ut sic calamitas tua aliorum sanitate & incolumitate beator sit. Tu verò hoc quoque philosophiæ argumentum ede, ut nobis eadem res, ac de eisdem præcipias: quis tamen alius scribere audeamus, tamen te iudice causam dicere ac iudicium subire, periculo non vacat. Ceteram conabitur tuis iussis minime reluctari.

D

42. *Gregorio Nysseno.* 36.

ARGUMENTVM.

Narrat, quo modo rogatus sit Eulalius Nazianzen Episcopus in iustitiam, calumniamque in se committam deservit.

Huiusmodi quia incolatus meus prolongatus est, & quod malorum caput est, bellis & seditionibus res nostræ flagrant, nec pacem, quam a sanctis patribus accepimus, seruauimus. Hanc non dubito, quin se restituas, in spiritus illius virtute, qui, & te, & omnia tua regit ac moderatur. De nobis autem, ne quicquam, obsecro, sed dios sermones tacet, nec de dominis Episcopis, tanquam videlicet in iustis nobis ac repugnantibus Episcopum aliam nobis iniicerint. Non enim usque adeo illis contemptui sumus, nec adeo interitum eos nostrum odium tenet. Quam potius eos multam duque obtestatas propter essentia & mortuum corpus, simul etiam quod neglectæ Ecclesiæ onas pretermittant, hanc ab eis gratiam postulauit, nec Ecclesiasticis legibus aduersantem, & nos reuertentem, uti, Ecclesiæ pastor daretur, qui etiam precibus tuis datus est, pietate, et dignus, quem tibi quoque in manus trado & colloco, venerabilem dico Eulaliu, cuius utinam manibus tibi non mihi contingat. Quid quis est, qui per Episcopum viuente aliam mitti non debere: ista est, & eadem in parte tibi cautam superio rem esse. Inter omnes etenim constat, me non Nazianzen, sed Salutarum antistitem

SCHOLIA.

§. Itaque legendum ē idem non ut in vulgatis, ὁ δὲ οὐ.

[illegible]

B 3. Nequaquam de nostra sententia Gr. & ita dicitur in iis. A. ...
sunt Netheri, quibus A. memnonis ...

[illegible]

5. *Fraxinus floribunda* (Mill.) B.S.P. var. *pubescens* (Mill.) B.S.P. in *and. & Fraxin. lib. lib. ad. 20.*

C O cives cives, quarenda pecunia primum est,
Virtus post nummos.

Idem.

56.

ARGVMENTVM.

Eratichius prostratus em. 10. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848.

Quid illud est, quod ignoras? quam tibi nec latet? Virum totum
castigare institui, o singularem aadaciam! ac ne avulsi quid; rouerbie et idios
sum ut eam calvus essem, et anete obueri fronte ne congraderet, nec et ibonem
laetarem & iustitiam, hoc est, linguam ad in aedice dum paratorem. Quamquam
illud quidem non ad nodum me distulerat. Multis enim, ut a alio, aduertitur
ac si videris, multis etiam anteponat. Hoc vero accipias me amant, quod tibi in me
probat, me hoc amicum immo fratre. Et tamen opto, ut, tam corpore, tum animo
valeas, ac linguam, si neci possit, coarctas. Nunc autem, quod ad nos attinet. Equo
animo feremus.

S C H O L I A.

1. Число m делит n , следовательно, $\frac{n}{m}$ — целое число. Пусть $\frac{n}{m} = k$. Тогда $n = km$.
2. Если k — четное, то n делится на 2.

2. Matrice majorei V este o matrice simetrică pozitiv definită, care este inversabilă și are toate valorile proprii pozitive. Matricea V este definită prin:

Endoxio Rhetori.

57.

ARGUMENTVM.

Il est évident que ces deux cas sont les seuls cas possibles.

Athenis vetus lex erat, ut in iuvenibus, quibus haec aetate laetissime constituta, et
adolescentes, et impubescentes, minus arti militet, ad artes faceret, ut, dum
sentirentur autem ad hanc modum. Cum illibet, aut in trames, et sic exproprietant,
atque adolescentes ad ea adducuntur. Quod neque tam facile, et neque tam
contingit, ad idque accurret, huius quoque ratione. Quod si hoc
cui plurimum recte succedant, quia natura ducit, et sic a natura, et sic
inuita natura, et sic pueri, et sic inuita natura, et sic pueri, et sic inuita natura, et sic pueri,
ratio. Nam non hoc, et sic pueri, et sic inuita natura, et sic pueri, et sic inuita natura,
optimè comparatus es negligas, aut cuiquam alii arti, quæ tibi non satis apta sit,

[illegible]

62. *Eidem.*
 PARS QUIDEM LEVANDI DOLORIS TUI CAUSA CONTOLITUR, HAS LITERAS AD TE SCRIBEbam
 prior enim in morbum incidere. Nunc autem ne exanim adeptus es contolui collis,
 in inde a propemodum in dolis verantes. Conue ne oatenim nos, cito ante te
 vinculo inter nos deinctrimus, tunc hac quoque in te distanti. Quoniam tam
 conlationis officio functus es, nimirum per patientiam tuam, ad patientiam nos
 exhortans.

1. Не всякая функция является функцией.

Morbo crucior, & gaudeo, non quia crucior, sed quia alius patiente tum ma-
lister. Quoniam enim non id habeo, ut dolore vacem hoc licet obiter ex dolore
 quod perfero, & gratias ago, ut in latis rebus, ita etiam in acutis: quando-
 que istud exploratum habeo, nihil tutum in acribus, quod non laum, nam rationem C

[Faint handwritten notes at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

ARGUMENTVM

tem animum fulcitur.

[illegible]

SCHO-

A

SCHOLIA.

1. *Amicitia lex*) ἀφίτης Νίξι φίλια ἵππος ἐπὶ, in *Hervag.* ubi ἵππος uisiorē legitur. nōus enim legendum, ut in *Eroben* vel etiam, ut magis existimo ἵππος: quæ vox propius accedit ad hanc dictiōem ἵππος faciliusque ofestans typographo vel librario complere potuit. Quæ etiam lectio Italorum librorum autoritate confirmatur.
2. *Morisque me litationem*) Sic enim *Plato* phil. sophiam definiit in *Phædone*.
3. *Sive arpage sive sepulchro*) *Socrates* apud *Platonem* in *Cratilo* οὐνοῦ dictum putat, quia animæ οὐνοῦ, id est, sepulchrum sit, quasi ipsa nunc in corpore sepulta sit: atque etiam quia anima per corpus inuadit uia ἀρπαγή, id est, est, significat ea omnia, quæ significat. Aut etiam sibi uideri *Orphes* sectatores nomen hoc ob id potissimum posuisse, quod anima in hoc corpore delictorum dei poenā, et hoc sepeo ualloque claudatur, uelut in carcere quodam, ut οὐχέτι, id est, seruatur.

71.

Posthumiano pro pace.

68.

B

ARGUMENTVM.

Posthumianum ad faciendam et constabulendam inter Episcopos concordiam hortatur.

Dicitur, *Posthumianus*, & quidem uir uis doctrinæ et pietatis diuina doctrinæ. Alterius enim famam solam audimus (nec enim lingua Romanæ, ut in nec Italianæ doctrinam calico, alterius autem perit in perit, ita ut alios quoque certiores facere queamus, si modo ii sumus, qui de huiusmodi rebus in nihil indicare possi, nos quæ nos esse pietatis et pietatis non par-
cis euectus es: imitō, ut uerius loquar, non pauca euexisti. Tandem ad summum potentie apicem uenisti, non fortu te munere, ut in multis ita dis sunt. Sed pro uirtute spiritus uis diuinitatis hanc consecutus ut in multis ita dis sunt. Ad
atque etiam in obitu de te in eam latet, sed ad eam in pietate. Ad
circumionant. Quod si his rebus hoc adieceris, ut amicorum sis memor (adiicies autem, sat scio, atque ex præteritis rebus hoc conicio) maiorem nobis tui admirationem commouebis. Hæc humanæ felicitatis, seu beatitudinis meta est. Porro
ultra *Gades* mare ab hominibus traici non posse, *Pindaro* docenti assentior. Quoniam autem magna consecutus, magnis quoque nominibus obstrictus es, teque *Deus* prius nostrum fecit, deinde nobis etiam commodè præfecit, ac pietate te in te latet uis diuinitatis hanc consecutus ut in multis ita dis sunt. Ad
a limonæ patere. Nihil tam impio tuo conuenire exitima (quandoque, in
tuus et preceps in *Synodo* celebratur, hanc de qua, in
coeuntium) quàm ut te præfecto, ac tua opera, *Ecclesiæ* ad pacem adducantur, etiam si eos, qui dissidia exercent, asperius obiurgare oporteat. Quod si cuiquam nimium curiosus esse videar: quod cum a negociis recesserim, non tamen curam & sollicitudinem abiicerim, hoc ne mireris. Non enim, quemadmodum thronis & supercilio, uolentibus cessimus, ita etiam a pietate secessimus. Quin potius eo maiorem fidem & auctoritatem apud te habiturus mihi videor: ut qui non rem meam priuatam, sed publicam utilitatem curem.

SCHOLIA.

1. *Prius imbutus es*) ὁπταῖς enim legendum, non ὁπταῖς, ut in *Hervag.*
2. *Ad seies autem*) *Hervagru* corrupte legit in sexta persona ὁπταῖς, quemadmodum in eadem quoque le-
nea taxuam pro taxuam.
3. *Ultra Gades*) Hunc *Pindari* locum in *Scholis* *Orationis* de *Basilij* laudibus ex *Nicera* explicauimus.
4. *Unico verbo legendum*, quemadmodum vel mediocriter huius linguae periti facile indicabunt.

72.

Saturnino, de Ecclesiastica pace.

69.

ARGUMENTVM.

Parslem argumenti est hæc Epistola cum præcedente.

Non est apud me dubium (alioqui temerarium esset scribere) quin amicitia officium à me requiras. Externis enim potestatem, nobis autem fiduciam

In tempore consequuntur.

77.

0.5 0.5

1777
1778

78.

17

11. 25

Ara, quàm sint ei, quæ nunc datam estis, respondere potest, non talem in hac fluxa & caduca vita, sed etiam in stabili & æterna: quæ in vnam ipse tate tutum est, in eo quæ spes omnes nostras defixas habere. Promittit, ut Deo tale faciat vos se probaturos, quales vos erga pauperes, nequaquam maligne & tordide, sed admodum liberali & alacri animo de mortuæ voluntatem, quam, & vobis ad illud, & ea, quæ fiant, intueri existimantes, per largitionem vestram recitate. Ita fiet, ut ad ea, non modo pecunias habeatis, sed maternam etiam benedictionem, filiorum ad omnes fulcientem, cōsequamini. Atque hoc vobiscum cogitate, meliorem esse partem exiguam cum iustitia, ut Scriptura loquitur, quam latiorē & vberiorē eam tordibus, ne quid male omnino dicam illud quæ prætere, complures extitisse, qui totas etiam domos Ecclesiis addici passi sint: non etiam defuisse, qui suapte sponte facultates omnes suas obtulerint, ac pulcherrimū quantum tacerint, hoc est, propter futuræ vitæ opes inoptam amplexi sint. Ne igitur parce seratis, ut copiose metatis: verum bonam cum vobis ipsis, tum charissimis, etiam hereditatem, hanc elargimini, nihil ex his subtrahentes, quæ testamēto perscripta sunt, verum omnia leto atque hilaris animo tribuentes, immo vero reddentes (ut quæ proprie Deo sunt, ac velut hoc solum lucratur, quod pro animarum vestrarum salute impenderitis. Quid enim prædonibus & furibus thesaurizare opus est, temporumque mutationibus, incertis & fragiles opes ad alios alioque subinde transferentibus, atque agitatibus, ac non potius in tuta horrea, & firmitate, quàm ut illis invidis appeti possint. Ac frugalitatem quidem circa alia & alius ostēdite, opto enim vos cum benivinitate potentes esse: apud nos autem bonum certamen certate, hoc est, ut et alteram impetret, ac benedictionibus his, quæ pro his & gratis vultis a Deo debentur. Idem itaque nobis facite, vos verè & sincere Christianam fidem colere ac profiteri. Quin potius a bono principio exordii, tanquam pio & iusto, hinc in alius quoque rebus conuersatione, ut & vobis mutua, & nos verbis oblectemur, cum ob alia tum quod vobis et Ecclesiæ probitatis in huiusmodi rebus atque candoris exemplum fueritis.

S C H O L I A.

1. Quæ testamento veniunt? Pecuniam hereditatem, non talem, quæ in vnam ipse tate tutum est, in eo quæ spes omnes nostras defixas habere, sed etiam in stabili & æterna: quæ in vnam ipse tate tutum est, in eo quæ spes omnes nostras defixas habere.
2. Domos (quæ fiant) Alludit ad illud Sapientie Eccl. 1. 1. parvo firmat domo filium, & maledictis materis erant fundamenta. Hi autem vultis elegit ut opus.
3. Parce seratis) Alludit ad illud Apostoli 2. Cor. 9. Qui parce seminat, parce & metet, & qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet.
4. Bonam hereditatem) Legendum enim ἀγαθὴ κληρονομία non ἀγαθὴ.

L E C T O R I.

Huiusmodi locum ad Theodorum Tyaneum, cum Gregorius Nazianzenus, cum in non editam hanc manu scriptam hanc origenis & patris, cum ea cum Philocali tabula a Gregorio Nazianzeno, amicum in te. Genebrardus, Theologus Parisiensis & professor Regius, conuertit, & publicavit.

GREGORIVS NAZIANZENVS,
THEODORO TYANEO EPISCOPO.

Effusum etiam sunt tuæ literæ, quodque manus ducio, quoniam antequam tempus diligenter, ante tempus nos fecimur celebrare facis. Ac illa quidem a tua pietate. Nos autem maximam eorum, quæ habemas, retribuimus, preces. Ut vero aliquid sem vicissim commentarium a nobis habeas hanc meam & taceri Basilii tabulam ad te mittimus quæ Origenis de pulchro studio Philocalia electas sententias continet, doctrinæ studiosis utiles. Hanc & recipias cupimus, & communicationem nobis des utilitatis, studio atque spiritu fauens.

A

[illegible]

GREGORII NAZIANZENI

EPISTOLÆ NONDVM EDITÆ.

THEODORO Tyancnſi Epifcopo. Epiftola 81.

B

tem, ut qui & plura mala peſceſcerimus, & contumelias impetiti ſimus, fidem atque authoritatem meritiſ nanciſci queamus, ea pietatis tue præcipientes, quæ tum ca-

ſea, quæ contigerunt, quæ inſicias ire queat? Nimirum & contumeliam alitari-

& eos qui ſaris nos appetebant, interiectos, aduerſus lapidum ſactus medicinam à precibus petiſſe, virgi-
num pudorem in obliuionem veniſſe, Monachorum modeltiam, pauperum calamitatem, quos animorum au-
ſteritas miſericordia quoque priuauerat. Nihilominus tamen lenitate atque clementia viſi fortaffe ſatius eſt,
multis que per ea quæ perpetimur, lenitatis ac patientiæ documentū præbere. Plerique enim ſunt, quos non tam

C
leſi ſumus, panes ſumpſiſſe: Magnum, inquam (nam & hoc ad aliorum vitia corripienda viſile eſt) at mudo
bitatem adducit, quod quidem longè præſtantius & perfectius eſt, quàm à vitio abſtinere. Ingentem nobis

Phinees, quòd Madianitidem viſa cum eo, qui ſtuprum ipſi inferebat, gladio tranſfixit, atque ex Iſraelitica

tiam repetitur. An libus item affectus eſt Moſes, quòd ex illata Iſraelitæ iniuria dolore commotus Agyptium

D

tiſimus, ac inter eos, qui ſalutem conſecuti ſunt, ob luctum clariſſimus. Quid tibi faciàm, Ephraim? inquit
Dem. Quantam iracundiam præ ſe fert hic ſermo? Et tamen conſeſtim propugnatio ſubiungitur. Quid beni-

recuſat. Malchus unus ex peruenientibus illis & contumeliſoſis autem Petrus amputat, Ieſus autem reſti-
Quid autem ille, qui ſepties ſue fratri lapſo ignoſceret, percunſctatus fuerat? an non ut præſeſtus ac nimis re-
ſtriſtus notatur? ſeptenario enim ſeptuagies ſepties aducitur. Quid debitor ille, de quo in Euangelio mentio
ſit, qui eadem, quæ ſibi remiſſa fuerant, minime remiſit? an non eo nomine acerbim ab eo debitum repetitur?

exempla nobis præſto ſint, Dei benignitatem ac facilitatem imitemur, nec quantum mali in peccati uſione

F

gatos, benignitate ſuperemus, atque ad verecundiam & reuerentiam aſtringamur, conſcientia videlicet potius

re tantæ ſancti-
potius
am-
In poſt-
conſultare videamur, qui hoc nomine, & quidem magno, ſuperiore conditione ſunt, quòd, etiam ſi aliq-

noſter acque cupiditas vult, quæ ei curam ſuam ac patrocinium rerum omnium loco promiſſæ.

Eidem.

Epist. 110.

Quomodo aurum ac lapides aspectu cognoscimus, ita etiam probos atque improbos eodem modo in-
venire. Quandoquidem mihi exploratum est, nihil esse, quod non virtuti sua cedat.

Eustochio Sophista.

Epist. xiii.

[illegible]

Panophio.

[illegible]

Epist. 113.

m. est, respiciens superes.

Epist. 114.

1) *... amur, qui corpora prius adumbrans, ac delineans, ac postea secunda & tertia manu addita,*
... in illis coloribus al...
... amur, qui corpora prius adumbrans, ac delineans, ac postea secunda & tertia manu addita,
... in illis coloribus al...
... amur, qui corpora prius adumbrans, ac delineans, ac postea secunda & tertia manu addita,
... in illis coloribus al...

Eudoxio Rhetori.

Epist. 115.

A Micitia officii te supero. Prior enim, ut vides, scribo. Ac mihi credas velim, ne me quidem ostenducarem, nisi mihi necessario faciendum

Τὸ αὐτὸ·

1. $\Sigma \sigma_i = 0$

Παισιφία

I,

Θεοδόσιος, ἢ Θεοδώρος.

—ὁμιλοῦσι ἐργαζέσθαι,

Εὐφροξίω Ρ' ἡτορμ.

AA A₂ ü₁

Adornat, & ...
 Nam cum ...
 multis nam ...
 dis bene ...
 (quod ...)
 lenitate ac mansuetudine potius Imperij austeritatem mitigantes.

Adelphio. Epist. 128.

Et hoc, & idem est ac ...
 quod, Ego vero. Vm ...
 mus - ambo ad Deum ...
 praelantorem ac diuinam ...
 nus. Age iam de ...
Bcienter, atque una cum illis ...
 aut, si tunc nobis proponamus. Quod si rem ...
 enim dexteritas ac ...
 panos quospiam reperire ad ...
 (non enim ita ...
 quidem, ut Pandarus loquitur, ...
 ipsos, cum id Deus ...
 enim sermone ...
 quis enim est, qui se ...
 eos, potentiam ...
 rarum est ...
 alia, ad alios ...
Cipios ...
 am ...
 jante Deo ...
 amicitia. Cuius ...
 is quidem ...
 plura ...
 De ...
 atque ...

Eidem. Epist. 129.

Ne sitis consentitur, neque ...
 due tribus, quod ...
 (propter ...
 diuini contemptu, quemadmodum ...
Dnomine ...
 atque ...
 esse, quæ tua sunt, & optamus, & volumus.

Eidem. Epist. 130.

Honorandum te adhuc voco, etiam si ea, quæ honore minime digna sunt, consilia in eas. Ac velim
 hanc meam loquendam etatem meam partem accipias, hoc est, cum, qui patitur ...
 pter venen etiam, presentia et potest. Multe enim meum est virens atque ex ...
 vitiatem asserere, quam diu ea, quæ grata & iucunda sint, sequimur, nec eo, quod ...
 est, detrimentum tuum conficere. Saceris eras Heri. Age quæ huius quidem ...
 (non enim ...
 ob ...
 quæ ...
 fundis. Quoniam ...
Econ optas ac ...
 no ...
 in ...
 rine, & ...
 moda ...
 captus, & ...
 quod venustum quæ ...
 Atque a ...
 & ...
 sacis, at ...
 dem ...
 quam uicem persequi, scirent ...
 Quamquam, & Deo, quem ...

EPISTOLÆ.

A Eidem. Epist. 149.

Quod rerum nostrarum curam geris, laudo. Quod item te hoc facere, nobis per literas significes, laudo. Illud enim sustinere tribus: hoc nobis. Ac vide ne deinceps de nobis bene merendo defatigeris: verum tuo erga nos studio cumulum aliquem subinde addes: quo maiorem tuam admirationem concipiamus. Filius autem Euphemus nondum adest: sed spes est eum brevi affuturum. Nec magno, ut opinor, tibi labore opus erit, si accesserit.

Eidem. Epist. 150.

Huius, quam nobis ex amicicia vim inferis! De votis ac precibus nobis dogma mouetur: et paludatos admittimus. Quia tamen in re non tam graviter peccamus, quam qui apud Gentiles rerum Amatoriarum periti sunt. Nam illi non modo huic affectui, tanquam Deo, sacra faciunt: verum etiam periurii ob amorem concepti veniam tribuunt. Quod si etiam delinquimus, tamen quia ob amiciciam id nobis accidit, in hoc minime peccamus.
 B Violata legum reos agat, haestitans Rhetorem agemus, ut te exortum, qui votum ac preces celebrent, non ad hoc ad hunc modum agat. Quod si etiam delinquimus, tamen quia ob amiciciam id nobis accidit, in hoc minime peccamus.
 quid ad haec dicturus est? Ut orphanum te inuitamus. Sic sanè vim quoque afferes. Tertium autem, (quod & maximum) illud erit: tibi, ut qui nos ad votum & preces voces, voti quoque participem esse licet. Atque ad hunc modum Rhetorica vafricie utentes te suscipiemus. De sorore autem, quod ea minime accesserit, nemo nos criminetur: quin potius, & illam, & nos, si adesset. Itaque ipsa sanè vitro ac sponte sua veniat.
 Ta... concionem reddas. Quandoquidem, Deo iuvante, ea, quae ad veniendum spectant, satis copiose procurata sunt, vel

Eidem. Epist. 151.

Fortunatus, qui hanc tibi epistolam reddidit, amicus & familiaris noster est, ac, si aliquid praeterea addendum est, probus & laude dignus Diaconus. Ac te à nobis discere oportebat. Alia autem, quin à teipso adicias, non dubito, hoc est, ut eum benevolens animo conspicias, eique, quibus in rebus pietate tua & ope indigeris, consultum velis. Certe quicquid in eum beneficii consulens, eo nos afficeris.

Eidem. Epist. 152.

Res nostras amplectere, tuasque existima, quemadmodum & prius amplexus es, idque reipsa perspicuum est. Tu enim cum te ad nos venisses, tuasque existima, quemadmodum & prius amplexus es, idque reipsa perspicuum est. Tu enim cum te ad nos venisses, tuasque existima, quemadmodum & prius amplexus es, idque reipsa perspicuum est.

Euidem. Epist. 153.

Istud enim hic, colimus, et in primis tibi agere in illam ac celebrare esse, gloria nostra & filiorum enim virtus, patrum est gloria. Nos autem, quantum ad doctrinam attinet, haud quicquam, aut parum fortasse ipsi filio tuo utilitatis attulisse, nobis conscij sumus (neque enim magna in nobis d...)

Nicobulo. Epist. 154.

Quod persequentes fugis, id fortassis ex amatoris legibus facis, ut hac ratione maiorem tibi honorem

E Eidem, Alypianæ ipsius uxori, Gorgoniæ Gregorij sororis filix, corporis staturam exprobranti. Epist. 155.

Alypianam apud nos caussis incesus, ut parvam, ac tua proceritate indignam, o magne, & vaste, ac gigante, tum forma, tum robore. Nunc demum intellexi animum mensura subire, & virtutem expendi, ac rupes margaritis prestantiores esse, coruóque lusciniis augustiores. Tu verò magnitudine tua & cubitu frui: nec Aloydis illis villo modo inferiorem te praebe. Equum enim ducas, & hastam vibras, & fera tibi

Id enim forminarum decus est.

Quod si hoc quoque adicias, eam orationis causa humi curam esse, ac per ingentes mentis agitationes

quas res domestice utilitates afferat, quàm vires amans sit. Ac cum illud Laconis dices, certè animus in mensuram minime cadit, atque externum hominem oculos in internum coniectos habere oportet. Si hac ad hunc modum consideres, potari desines, eamque ut parvam deridere: suumque coniugium faustum ac felix iudicabis.

Herculiano.

Epist. 156.

Sed etiam apud te Gregorius sit, melius utriusque nostrum hoc fuerit. Id autem per epistolas, quas ad nos mittes, planum facies. Nam hoc unum licet.

Procopio.

Epist. 157.

Idem. Nisi prava corporis valetudine uteremur, atque de ipsa etiam vita malam spem haberemus. *[Faint Latin text follows]*

Eidem.

Epist. 158.

[Faint Latin text follows]

Amphilochio.

Epist. 159.

Apropos, ut Pindari verbis utar, felici chalamo columnas subice, atque in presenti cura non desiste. *[Faint Latin text follows]*

Eidem.

Epist. 160.

Ad calices multi se se profitentur amicos, Rebus at in dubiis rarus amicus erit. *[Faint Latin text follows]*

Eidem.

Epist. 161.

Doles? Ego verò in deliciis sum, scilicet, Lachrymas fundis? Ego non. *[Faint Latin text follows]*

Α πὺν οἰκωφελίαν, πὺν φιλαδρίαν καὶ τότε φήσας τὸ τῷ Λάκωνος ἔντος ἔμεβεται ψυχὴ, καὶ δεῖ
τ' ἔκτος ἔοντα, πρὸς τ' ἔντος βλέπειν ἄνθρωπον αἰ ἔπαι τὰ σκεπτικῆς, παύση ἔ παίζῃ καὶ χα-
ταπαίξεν αὐτῇ, ὡς μικρὰς, καὶ αὐτῷ μακρείος πὺν συζύγιαν.

Α Λ. σὺ παρ' ἡμῶν ὁ ἴσους ἔστιν αὐτῶν, καὶ τὸ πρὸς τὸν Λάκωνος ἔντος ἔμεβεται ψυχὴ, καὶ δεῖ
τ' ἔκτος ἔοντα, πρὸς τ' ἔντος βλέπειν ἄνθρωπον αἰ ἔπαι τὰ σκεπτικῆς, παύση ἔ παίζῃ καὶ χα-
ταπαίξεν αὐτῇ, ὡς μικρὰς, καὶ αὐτῷ μακρείος πὺν συζύγιαν.

Ἦ αὐτῶν.

Δ Λ. σὺ παρ' ἡμῶν ὁ ἴσους ἔστιν αὐτῶν, καὶ τὸ πρὸς τὸν Λάκωνος ἔντος ἔμεβεται ψυχὴ, καὶ δεῖ
τ' ἔκτος ἔοντα, πρὸς τ' ἔντος βλέπειν ἄνθρωπον αἰ ἔπαι τὰ σκεπτικῆς, παύση ἔ παίζῃ καὶ χα-
ταπαίξεν αὐτῇ, ὡς μικρὰς, καὶ αὐτῷ μακρείος πὺν συζύγιαν.

Β Λ. σὺ παρ' ἡμῶν ὁ ἴσους ἔστιν αὐτῶν, καὶ τὸ πρὸς τὸν Λάκωνος ἔντος ἔμεβεται ψυχὴ, καὶ δεῖ
τ' ἔκτος ἔοντα, πρὸς τ' ἔντος βλέπειν ἄνθρωπον αἰ ἔπαι τὰ σκεπτικῆς, παύση ἔ παίζῃ καὶ χα-
ταπαίξεν αὐτῇ, ὡς μικρὰς, καὶ αὐτῷ μακρείος πὺν συζύγιαν.

Ἦ αὐτῶν.

Γ Λ. σὺ παρ' ἡμῶν ὁ ἴσους ἔστιν αὐτῶν, καὶ τὸ πρὸς τὸν Λάκωνος ἔντος ἔμεβεται ψυχὴ, καὶ δεῖ
τ' ἔκτος ἔοντα, πρὸς τ' ἔντος βλέπειν ἄνθρωπον αἰ ἔπαι τὰ σκεπτικῆς, παύση ἔ παίζῃ καὶ χα-
ταπαίξεν αὐτῇ, ὡς μικρὰς, καὶ αὐτῷ μακρείος πὺν συζύγιαν.

Ἦ αὐτῶν.

Χ Λ. σὺ παρ' ἡμῶν ὁ ἴσους ἔστιν αὐτῶν, καὶ τὸ πρὸς τὸν Λάκωνος ἔντος ἔμεβεται ψυχὴ, καὶ δεῖ
τ' ἔκτος ἔοντα, πρὸς τ' ἔντος βλέπειν ἄνθρωπον αἰ ἔπαι τὰ σκεπτικῆς, παύση ἔ παίζῃ καὶ χα-
ταπαίξεν αὐτῇ, ὡς μικρὰς, καὶ αὐτῷ μακρείος πὺν συζύγιαν.

Δ Λ. σὺ παρ' ἡμῶν ὁ ἴσους ἔστιν αὐτῶν, καὶ τὸ πρὸς τὸν Λάκωνος ἔντος ἔμεβεται ψυχὴ, καὶ δεῖ
τ' ἔκτος ἔοντα, πρὸς τ' ἔντος βλέπειν ἄνθρωπον αἰ ἔπαι τὰ σκεπτικῆς, παύση ἔ παίζῃ καὶ χα-
ταπαίξεν αὐτῇ, ὡς μικρὰς, καὶ αὐτῷ μακρείος πὺν συζύγιαν.

Ἦ αὐτῶν.

Πολλοὶ παρ' χρητῆς φίλοι γινούσιαι ἑταῖροι,
Γ' ἡμῶν ὁ ἴσους ἔστιν αὐτῶν, καὶ τὸ πρὸς τὸν Λάκωνος ἔντος ἔμεβεται ψυχὴ, καὶ δεῖ

Ε Λ. σὺ παρ' ἡμῶν ὁ ἴσους ἔστιν αὐτῶν, καὶ τὸ πρὸς τὸν Λάκωνος ἔντος ἔμεβεται ψυχὴ, καὶ δεῖ
τ' ἔκτος ἔοντα, πρὸς τ' ἔντος βλέπειν ἄνθρωπον αἰ ἔπαι τὰ σκεπτικῆς, παύση ἔ παίζῃ καὶ χα-
ταπαίξεν αὐτῇ, ὡς μικρὰς, καὶ αὐτῷ μακρείος πὺν συζύγιαν.

Ἦ αὐτῶν.

Α Λ. σὺ παρ' ἡμῶν ὁ ἴσους ἔστιν αὐτῶν, καὶ τὸ πρὸς τὸν Λάκωνος ἔντος ἔμεβεται ψυχὴ, καὶ δεῖ
τ' ἔκτος ἔοντα, πρὸς τ' ἔντος βλέπειν ἄνθρωπον αἰ ἔπαι τὰ σκεπτικῆς, παύση ἔ παίζῃ καὶ χα-
ταπαίξεν αὐτῇ, ὡς μικρὰς, καὶ αὐτῷ μακρείος πὺν συζύγιαν.

(((c u)

13

1. Η επιλογή των μεθόδων που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση των δεδομένων, θα εξαρτηθεί από τον τύπο των δεδομένων που θα συλλεχθούν και από τον σκοπό της έρευνας. Οι μέθοδοι που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να είναι κατάλληλες για την ανάλυση των δεδομένων που θα συλλεχθούν και να είναι κατάλληλες για τον σκοπό της έρευνας.

Τῷ αὐτῷ.
Παῖς ἐμεῖς δὲ οἶδα τὸν κίνδυνον ὁρίζαί τις
μόνον ἐπαμετῶν ὅτι καὶ λυγρὰ φωνή.

(Faint handwritten Greek text, likely bleed-through from another page)

[illegible][illegible]

tributi pen. ne libera: illud secum reputans, rem esse magnopere incredibilem, alios suis quoque amicis
nensem urbem proficisci coegit, ut dum per tempus lacer, illic curaret. Idque velum ignoscit. Pro nobis autem
Deum praesentem habes, ac pauperibus opem ferentem, qui praesentia nostra multo augustior ac venerabilior est.

Eidem. Epist. 167.

Sponsorem habeo, moribusque suis confido, propter quos donum quoque habeo. At quidem remunera-

Eidem. Epist. 168.

Ad monasterium nos vocasti (præclare sanè faciens) ut consideratione eius, quam de componendis scri-

Eusebio Casariensi Episcopo. Epist. 169.

N^{on} ac philosophice, atque, ut consentaneum erat, scripsi. (nisi hoc quo
bacer) Res enim
pioreâ benigniorem se nobis praebe. Sin tu epist
obiter quidem debeat, sic etiam plagas accipimus, ac ne lachrymas quo
bis crimini dabitur? Id certe cuius potius, quam pietati tua, accidere co
quendine prodit, amicitia

Eidem. Epist. 170.

Epist. 176.

Eusebio amico. Epist. 171.

[illegible]

Olympio. Epist. 172.

Olympio. Epist. 172.
Et congressus tui cupiditas ardens est, & regantium necessitas
 cui, quae te iam antehac, ut per eras.

... αὐτοὶ γὰρ τοῖς δομοῖσι καὶ ἡμῶν τοῖς προσβύτοις.

Τῷ αὐτῷ.

Ὁ ἕκαστος ἐν τῷ ἑαυτοῦ νοῦ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ...

Τῷ αὐτῷ.

Ἰνὰ ἡμεῖς οὖν ἐν τῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ...

Τῷ αὐτῷ.

Ἰνὰ ἡμεῖς οὖν ἐν τῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ...

Τῷ αὐτῷ.

Ἰνὰ ἡμεῖς οὖν ἐν τῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ...

Τῷ αὐτῷ.

Ἰνὰ ἡμεῖς οὖν ἐν τῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ...

Τῷ αὐτῷ.

[illegible]

Loliano.

Epist. 195.

[illegible]

Valentiniano.

Epist. 196.

[illegible]

Ad eos, qui in Republica versantur.

Epist. 197.

Vos mihi ne à Diore, et non à me, eratis, si etiam, ut ait, effect, semper tunc esse videmini, vo-
sophicum pallium, baculum, & hoc ipsum,
atque, nunc in illam domum commicaret, semet,
damni ex artibus irrogare conemini. Quid
pro eo proferri possunt? An quòd Diaronus est? An quòd
ed nos attinet, qui idcirco maxime conerimus, ut
et hoc nostro, operatur quod cum omni nobis periculis, longè minus effusa, sed per 2. m. dicitur.

* $\pi_1 \pi_2 \pi_3 \pi_4 \pi_5$
* $\pi_1 \pi_2 \pi_3 \pi_4 \pi_5$

* οὐκ ἔστι
* πεπαιδευμένος

1. **1000**

E

Γλυκερίω.

M

λαβῆς σου, καὶ τῆς φυλῆς, οἷς ἄγεις πᾶς νείας,
οὐ πρὸς θεοὺς, ἀλλ' εἰς βάρβαρον.

Τ Ε' Λ Ο Σ.

Σημείωρ. α β γ δ

EPISTOLÆ.

Agratius ac venerandus noster Glycerius Vauxiensis quidem Ecclesie: Diaconus a nobis creatus est, ut & Presbytero ministraret, & Ecclesie opus curaret. Quamvis enim aliqui miror et difficilis sit: tamen ad manuum

contempsit, ac si ne omnino quidem existisset: coactis autem privata auctoritate atque potentia miseris vir-
g. nibus, partim suaapte ad eum accurrentibus (nec enim se fugit, quid ad huiusmodi res prompti sint iuvenes)

dum promissus, verum hanc rem, ut alius aliam quandam artem, pro victus parandi subsidio sibi propo-
tens, parumque absuit, quoniam Ecclesiam uniuersam euertere: tum presbyterum suum, virum, & etate,
& uita ratione, venerandum, tum Chorepiscopum, ac nos etiam, & multos pretij homines, contemnens, tu-
muit, cuiusq; ac perturbationibus urbem atque uniuersum ordinem sacrum implens. Scit denique (ut leui sal-

B
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 52

Tempus quoque animaduersit. Celebrabatur cum illius loci consuetum, atque ingens undecunq;ue, ut verissimile est, hominum multitudo. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶²

[illegible]

2. relativistic time or time dilation - the time interval between two events as measured by an observer moving relative to the events is longer than the time interval as measured by an observer at rest relative to the events.

cas, quæ redire volunt, ne adhibita ut retineri atque opprimi patiaris, verum, ut ad nos redeant. Alioquin

Delius atque homines te finitur, hac minime recte fieri, nec ex Ecclesia legibus & institutis. Glycerius autem,

Eidem. Epist. 206.

De Glycerio & virginibus ad te nuper scripsi. At illi ne ad hunc quidem usque diem redierint: verum

truncari: etiam si alioque male praecisa sunt. Quod si contra pugnent, ad alios onus demoluerur: nos autem manus abstinemus.

Glycerol. 1.91. 20°.

[illegible]

ignoscemus. Ita secum agemus: quoniam, cum multi alij tua causa supplicent,

etiam potissimum presbyter eius, eius & canicie, & misericordiae commone-

mur. Quod si diutius à nobis te remoues, gradu quidem omnino exci-

disti, Deo autem etiam excides, una cum tuis consiliis,

Et stola: quibus rebus adolescenculas non ad

Deum, sed ad barathrum ducis.

FFFf ij

F I N I S.

F

A

CHRISTVS PATIENS.
GREGORII NAZIANZENI
TRAGOEDIA, SEV POTIVS TRA-
GICOMOEDIA, A CL. ROILLETO
Belnenſi verſibus Latinis expoſita.

A R G V M E N T V M.

V D I T A quando poſt piè poëmata,
Etiam poëſim tu piam audire expetis,
Audi animo alacri nunc ſecundum Euripidem.
Iam paſſionem orbi ſalutarem eloquar,
Vt pleraque inde dicta diſcas myſtica
Ex ore tanquam matris atque virginis,
Suoque Domino Apoſtoli chariſſima.

B

Nam prima iam prodibit in proſcœnium
Conſecta magnis luctibus, matrem vt decet
Prodire caſus triſtioris tempore,
Mortis que cauſam ab initio ingemens, caput
Quod verum vt ipſa dicta ſit Verbi parens,
Et immerentem videat ipſum perpeti.
Nam niſi dediſſet culpa cauſam lapſui,
Iniecta mortis non foret neceſſitas:
Et ni impulſſet nos vaſtri in fraudem dolus
Serpens, carbat, & contumax
Non ſubſequuta, morbi vt inde addiceret
Nos lege iuſta, & ne malum eſſet integrum,
Manenſque, non eſſet opus, vt Verbum Deus
Vitæ author, hominem indueret, & mortem innocent
Pateretur, vt contaminatum quod fuit
Integritati liberaliter aſſerens,
Mortale totum redderet vitæ genus.
Quod ſi imminutum parte non vlla ſui
Verbum fuiſſet, ipſa iam Domini parens
Non exiſtiſſet, nec videns innoxium
Dira tolerantem, animi ægra fleſſet ciulans.
Perſonæ igitur hæ fabulæ huius ſunt mihi:
Caſta ipſa mater, caſtus atque Apoſtolus,
Quæque Domini aſſiſtunt parenti virgines.

G

D

F A B V L Æ P E R S O N Æ.

Deipara.	Chorus virginum.
Nuncius.	Semichorus.
Chriſtus.	Theologus.
Ioſeph.	Nicodemus.
Magdalene.	Adoleſcentulus.
Congregatio pontificum.	Cuſtodia.
	Pilatus.

E

DEIPARA.

B

I

E

Natura ut illic omnia velim incommoda
Referre, quod habet è cælo, & terra genus.
Nam misera nondum luctibus finem facit,
Modo ventris edens, modo repente suppressens
Partum, modo etiam cum misera, rursus abnuens:
Nam sic voco me eum quasi supra modum
Partum ferentem, nunc prementem se voco:
Nam partum ego sum experta non partum: quis enim
Nomine alio vocare possum, ut quæ parens
Expertæ laboris & dolori existit
Integra, & incorrupta, nescia illius
Etiam voluptatis viri quæ ex copula est?
Neque magis ullam sentiens viri notam
Famam exedentem, quam exedere durum solet
Timitura ferrum, Nemo sustulit mihi
Florem pudoris integrum: Et quæ filium
Enixa credat? O stuporem maximum!
Iniuria affectum modo quo cernere
Nunc poterò, cum sim iam meus laboribus
Defuncta, quis sit ut cruciet animo tamen?
Vt exilium gaudis! quando angelus
Sese auspiciatus obtulit primum mihi,
Partum, & virum nuntiatus, atque omnium
Vincula inimicitia sua voce indicans
Miræque lætitia animum exhilarans meum.
Tum non videbar huius ore decipi,
Cæleste cui fidem faceret oraculum:
Partu edituram me: meo interea tamen
Non victimam præagens, at totius
Regem quasi terra, populusque, concita
Et voce, & ominatione, accitens
Ignes odoris rursus accensi, p.ij
Quo genere se suffire mysta predicant
Zelum estuantem, & spiritum Deo factum,
At destum amorem charitatemque igneam,
At nescio quæ peccatus effodit meum
In me acta cuspis, & ego vel silentio
In noctis alta, prompta festino gradu
Eram videre quæ mihi charissimo
Inventa nato crux, & auctores mihi
Iste fuerunt ne prius quàm se dies
Prima extulisset, hinc meum efferrem pedem.
Chorus. Compone corpus nunc, hera ocyus, ut deo
Deip. Quidnam hoc? frequentes se viri cursu effert
E porta anhelæ: quid resan quod
Venit cohortis hostium irrepentium?
Chor. Nocturna turba cum tumultu confluit:
Exercitum totam per urbem conspicio
In nocte opaca plurima armatum face
Et ense multo. Deip. Nescio quis etiam peccatus
Contendat ad nos turbido, forte ut novus
Quid nunciet nobis, suavit resciscere
Ecquid novarum nuncius rerum advenit.
Chor. Pudica o virgo, casta veneranda, ah ah ah
Crebro quidem en casta magni nominis
Has inter omnes dicta, quas suo è sinu
Produxit olim terra, quæq; hanc incolunt
Hoc influentes candidum solis subar,
Nunc iam misera, beata quæ fuerat prius.
Deip. Quidnam res? quidnam res? quidnam res?

Dependence of the rate of reaction on the concentration of the reactants

Rate of reaction = $k[A]^m[B]^n$

where k is the rate constant, $[A]$ and $[B]$ are the concentrations of the reactants A and B respectively, and m and n are the orders of reaction with respect to A and B respectively.

The overall order of reaction is the sum of the orders of reaction with respect to each reactant, i.e. $m + n$.

For example, if the rate of reaction is given by $\text{Rate} = k[A]^2[B]$, then the reaction is second order with respect to A, first order with respect to B, and third order overall.

The units of the rate constant k depend on the overall order of reaction. The units of the rate of reaction are $\text{mol dm}^{-3} \text{s}^{-1}$. Therefore, the units of k must be such that the equation is dimensionally correct.

For a zero-order reaction, $\text{Rate} = k$, the units of k are $\text{mol dm}^{-3} \text{s}^{-1}$.

For a first-order reaction, $\text{Rate} = k[A]$, the units of k are s^{-1} .

For a second-order reaction, $\text{Rate} = k[A]^2$ or $\text{Rate} = k[A][B]$, the units of k are $\text{dm}^3 \text{mol}^{-1} \text{s}^{-1}$.

For a third-order reaction, $\text{Rate} = k[A]^3$ or $\text{Rate} = k[A]^2[B]$ or $\text{Rate} = k[A][B][C]$, the units of k are $\text{dm}^6 \text{mol}^{-2} \text{s}^{-1}$.

The units of k can be determined by dividing the units of the rate of reaction by the units of the concentration terms raised to their respective powers.

For example, for a second-order reaction, $\text{Rate} = k[A]^2$, the units of k are $\frac{\text{mol dm}^{-3} \text{s}^{-1}}{(\text{mol dm}^{-3})^2} = \text{dm}^3 \text{mol}^{-1} \text{s}^{-1}$.

The units of k can also be determined from the half-life of the reaction. For a first-order reaction, the half-life is independent of the initial concentration. For a second-order reaction, the half-life is inversely proportional to the initial concentration. For a zero-order reaction, the half-life is directly proportional to the initial concentration.

The units of k can be used to check the consistency of the rate law. If the units do not balance, then the rate law is incorrect.

For example, if the rate of reaction is given by $\text{Rate} = k[A]^2[B]^2$, then the units of k must be $\text{dm}^6 \text{mol}^{-2} \text{s}^{-1}$ for the equation to be dimensionally correct.

The units of k can also be used to determine the order of reaction. If the units of k are s^{-1} , then the reaction is first order. If the units of k are $\text{dm}^3 \text{mol}^{-1} \text{s}^{-1}$, then the reaction is second order. If the units of k are $\text{dm}^6 \text{mol}^{-2} \text{s}^{-1}$, then the reaction is third order.

The units of k can also be used to compare the rates of different reactions. Reactions with larger values of k proceed faster than reactions with smaller values of k .

The units of k can also be used to calculate the time taken for a reaction to reach equilibrium. For a first-order reaction, the time taken for the concentration of a reactant to fall to half its initial value is equal to the half-life, which is $\ln 2 / k$.

For a second-order reaction, the time taken for the concentration of a reactant to fall to half its initial value is $1 / (k[A]_0)$.

For a zero-order reaction, the time taken for the concentration of a reactant to fall to half its initial value is $[A]_0 / k$.

The units of k can also be used to calculate the activation energy of a reaction. The Arrhenius equation relates the rate constant k to the activation energy E_a and the temperature T :

$$k = Ae^{-E_a/RT}$$

where A is the pre-exponential factor, R is the gas constant ($8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$), and T is the absolute temperature in Kelvin.

By taking the logarithm of both sides of the equation, we get:

$$\ln k = \ln A - E_a/RT$$

This equation shows that a plot of $\ln k$ against $1/T$ will give a straight line with a gradient of $-E_a/R$. By measuring the rate constant at different temperatures, the activation energy of the reaction can be determined.

The units of k must be consistent with the units of A and E_a . If the units of k are s^{-1} , then the units of A are also s^{-1} . If the units of k are $\text{dm}^3 \text{mol}^{-1} \text{s}^{-1}$, then the units of A are also $\text{dm}^3 \text{mol}^{-1} \text{s}^{-1}$.

The units of E_a are J mol^{-1} . Therefore, the units of $1/T$ must be K^{-1} for the equation to be dimensionally correct.

The units of k can also be used to calculate the equilibrium constant of a reaction. For a reversible reaction, the forward and reverse rate constants are related to the equilibrium constant K_c by the equation:

$$K_c = k_f/k_r$$

where k_f and k_r are the forward and reverse rate constants respectively. Therefore, the units of K_c must be the same as the units of k_f divided by the units of k_r .

For example, for a reaction where the forward rate constant has units of $\text{dm}^3 \text{mol}^{-1} \text{s}^{-1}$ and the reverse rate constant has units of s^{-1} , the units of K_c would be $\text{dm}^3 \text{mol}^{-1}$.

The units of K_c can be used to check the consistency of the rate law. If the units do not balance, then the rate law is incorrect.

For example, if the rate of reaction is given by $\text{Rate} = k[A]^2[B]$, then the units of K_c must be $\text{dm}^3 \text{mol}^{-1}$ for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to determine the order of reaction. If the units of K_c are $\text{dm}^3 \text{mol}^{-1}$, then the reaction is second order. If the units of K_c are dimensionless, then the reaction is first order. If the units of K_c are $\text{dm}^6 \text{mol}^{-2}$, then the reaction is third order.

The units of K_c can also be used to compare the positions of equilibrium for different reactions. Reactions with larger values of K_c have products that are favored over reactants.

The units of K_c can also be used to calculate the Gibbs free energy change of a reaction. The relationship between K_c and ΔG° is given by the equation:

$$\Delta G^\circ = -RT \ln K_c$$

where ΔG° is the standard Gibbs free energy change, R is the gas constant, and T is the absolute temperature in Kelvin.

By knowing the units of K_c , the units of ΔG° can be determined. Since R has units of $\text{J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$ and T has units of K , the units of ΔG° must be J mol^{-1} .

The units of K_c can also be used to calculate the equilibrium concentrations of the reactants and products. For a reaction where the units of K_c are $\text{dm}^3 \text{mol}^{-1}$, the equilibrium concentrations of the reactants and products must be in mol dm^{-3} for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the extent of reaction. For a reaction where the units of K_c are dimensionless, the extent of reaction must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the pH of a solution. For a weak acid-base equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the solubility product of a salt. For a sparingly soluble salt, the units of K_c must be $(\text{mol dm}^{-3})^x$, where x is the sum of the stoichiometric coefficients of the ions in the dissociation equation, for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the stability constant of a complex ion. For a complex ion formation reaction, the units of K_c must be $(\text{mol dm}^{-3})^{-(x-1)}$, where x is the number of ligands in the complex ion, for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the partition coefficient of a substance. For a distribution equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the dielectric constant of a material. For a polarization equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the refractive index of a material. For a light refraction equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the magnetic susceptibility of a material. For a magnetization equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the thermal conductivity of a material. For a heat transfer equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the electrical conductivity of a material. For a charge transport equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the viscosity of a fluid. For a flow equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the surface tension of a liquid. For a surface energy equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the compressibility of a gas. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the expansion coefficient of a solid. For a length change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the thermal expansion coefficient of a solid. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a liquid. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a gas. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a polymer. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a composite material. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a nanomaterial. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a biomaterial. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a smart material. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a metamaterial. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a photonic crystal. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a phononic crystal. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a photonic bandgap material. For a volume change equilibrium, the units of K_c must be dimensionless for the equation to be dimensionally correct.

The units of K_c can also be used to calculate the coefficient of thermal expansion of a phononic bandgap material.

Manu parat me aliquis scelestus tollere?

Chor. Non id quidem, verum, tuus quod filius
Misere à scelestis tollitur. Deip. Vah, quidnam ais?
Vt perdidisti me mulier. Chor. Ego iam quasi
Non amplius nato manente proficiscor tibi.

Deip. O non ferenda proferens, non impudens
Os continens? nunc enim que desines
Efferre d. n. cumque eum qui semper est,
Quoniam cre d. n. e. s. i. m. non amplius?
Dona verba, quales, et si tibi est usus datus
Aiquis loquendi, nequere sicut te decet,
Nec inde ora voce dehonestas Deum.
Est, rpe germe: urea hoc cedit mihi:
Nouumque id esset, et manu mortalium

Qui possit autem, cui mori nunquam datur?
Illi ut parens sim, forte qua tamen scio.
Chor. M. feranda nesci, quo malorum veneris,
Et ista verba tu tamen seis inscia.
Aurora postquam illuxerit, mortem tu
Nati viaribus, nocte quam tota viri
Contaminati sanguine vna sanciuunt.
Et ecce video de greg. tui si. q.
Sectaque quendam, turbido qui pe. fore
Properanter ad nos dirigit cursum suum,
Fulminis nuntius

Chor. Illa, vna perdit, cum moribus
Discipulus, ille, inquam, ille qui pecunia, et
Arari magister, aut potius vorax.
Accedis ad cumulum, si ab his quos credimus
Nobis amicos, nos dari possumus sumus?
Certè ille facinus ausus est audax miser.

N. Audi tibi qua in iusta dicta nuncio.
Deip. Occidimus, heu, quantum ex i. m. v.
Malorum ades, ut est verisimile, nuntius.
Nun. Esto malorum, vera qua noui tamen.
Quid enim eloq. ar postquam nouo pat. ha. modo,
Vt dixit ille, edisset, appositum suis
Apostolis et uolo

Verborum, et inde pedibus abluisti gregem;
Ille ex recepto more sibi, montem eius
Petit olivum confutum, cumque omnia
Sibi ferenda enunciaisset, et sacro

Finmasset omnes quosquos essent mystico,
Vt cetera taceam, ad Deum hac precatus est.
Nunc iam, pater mi, gloriam que maxima est,
Hanc exhibe: nam qua perennis gloria,
A te illa tota profuit, mortalium
Hoste perempto clariorem consequar
Et ampliorem quas tuo beneficio
Gentes ego habeo da mihi, quas primum
Tanquam rei geste bene accepti, tuus
Reddam vicissim manibus altius in crucem,
Meaque factus clarior victoria
Inuita amicos gratias ad conuictum
O te beatum, ter beatum, inquam, et quater
Cui datum sit omnia hac exolvere.
At ipse vocem rursus edit ut tonans,
Clamore celum permeante, gloriam
Testatus illam filium qua cingeret,
Hac voce: iam te gloria insignem prius,
Maiore multis et ampliore ornauero.
Hac insueto cum modo comitum omnium
Aures percussissent, sapius quo cogeret
Omnes ad horrum

ut amicus ad magistrum. Aue R.
Dicens, cum ipsum est oculus per fide.
Deip. Eben, quis unquam facinus hoc atrocius
Patrasset iage, quidnam meus in hunc filius?
Nun. Nil graui. in eum quicquid, at id solū intulit,
Amice quidnam huc aduenit? cum protinus
Iniecta in illum barbare
Ippo relicto, nos alius alio fugam
Arripimus. Quin iste Petrus inclitus,
Audaque, verbis abnegauit hunc suis:
Solutus sequutus nil timens, qui pectus
Incubuit huius: quin mihi videor quoque
Audiisse quendam clanculum qui perditum
Et veluti solum venditorem heri sus
Itu conueniret vocibus demurmurans.
Vah impium scelus, o miser nec tu Deum
Metius nec ullam iuris humani times
Legem, et satorem spicae terra Adamum,
Et patriarchas generis ante: qui viros,
Discipulus habitus, tu gregem socium nota
In iuris inhonesta, sic facinorum principe
Aurum ob auarum venditis, ut tu proderes
Eum cruentis ad necem diram viris.
Nonne ille mentem dixit, et scivit suam?
Ea meditari qua lubens propter cruce
Perfert? At animo qui tuo nullum modum
Tunc adhibuisti, postea iam senties.

Nam nisi n. Al. n. m. iureiurando,
Astrictus, ista non subiret que subit.
Nec indo pen.

Mirabilisque ascendet in celum: sile,
Iudicium et idem suscipiet vna suo
Cum patre merens et dolens ob noxiam
Solamque populi insaniam auilacem sui,

A Davidis olim ut ore predictum fuit:

Quem non & ausum etiam ante quicquam praterit,
Qui qua patebit terra, sermone hanc potens,
Immensis opere, magnus & mirabilis
Totam replebit: patris hinc ad gloriam
Sui reuersus, ille mortuus sedens
Vniuersique iudex d. gna factis omnibus
Aequus rependet. Ergo qui vultum illius
Et tu, & cui isti sanguine aspersi viri
Tum perferetis iusti que non perdit
Solueris illi supplicia? Quin & diem
Hunc ante, penas vos luctus debitis,
Nisi ablatis sanguine infelix in manus,

B si velitis vinct vel etiam attendere,
Hic ex fluente sibi liquore absterferit.
At tu breui nunc cum scelerum grege
Expertus istam intelliges audaciam.
Si differendum est, vnicum differ diem
Euentum ad horum qua metuo valde tibi,
Verumque vatem me omnium tibi videris.
Iam proripe hinc te dum licet, curam sui
Ipsius habe, sua ipse rei.
Tu certe, ut aequum est, iam
Primumque laqueo in nexu

C Mærore confectus graui, ut qui innoxium
Prodideris argento, ibi voracis te impetus
Sorbebit ignis, quando penam vindicem
Effugere non vis te manent hac omnia.
Quin ista tibi prædico, non fulgar Dei.
Qui consequetur, ora lustrabis tua,
Neque redimium ex mortuis cernes miser.
Eo ipse nam procedis hinc amentia
In posterum ut cum firma tibi capere & bona
Consilia liceat, & relictis omnibus

D spe firma, & altum pectus insonet manu,
Seruabit, ut qui gentium nusquam sibi
Exuere possit insitam clementiam.

Verum, ut repugnes, non, repugnantem sibi
Adsciscet ille: non enim legem vis
Vim sancit, a quo sit prociol tyrannica
Omnis libido: ruptus & fœdissimè
Etiam ipsa rumpes viscera medius crepans.
Sed ista (ne tu forte tibi persuadeas)
Non sic abibunt: te & tuos adhuc manens
Viros cruentos bella, confisos manet

I Ingens calamitas, quam scelerata sentiet
Picis omnis, siue mortuos tumulus tegat,
Siue intuentes solis æternum iubar,
Quos rapidus ignis corripiet in posterum.
Vox illa circo fluxit ex oraculo.
Audito, Iuda, quis tui infortunij
Scatus sit, at qui verba nil prater peris,
Nam te, ut respicias, non Deus coegerit:
Mortalium mens sola qua re in qualibet
Libere agat, & semper modestè delingat.
Hac venditori (ut retuli) verbi, Angelus,
Incertum, an homo quis dixerit, dixit tamen.
Deip. Parens, o cellum, lucida plaga ætheris,
Que vox nefasque, quod meam aurem perculit?

Admitti o fili facinus, olim quem tuus

Horum malorum te latuit unquam, improbe,
Scelerate, namque id libere de te quæ
Efferre patraſti hac, ut hunc bene meritum
Sic proderes? tua omnia hac nequisſi me
Damon, tua hæc sunt. Nam quis à te tam serum
Dirumque fecit, vel animo agitauit scelus?
Male huius author quisquis est pereat, manes
Sed pæna vindex turpis & domini comes

Qui sic iniqua confusus pecunia
Mactare Verbum sustinet, etiamne adhuc
Admissa post hæc tam graui vitam trahis,
Nec triste condis sub specum terra capat?
Nam te vel imo de fœdi terra agere
Oppressum oportebat, vel igneo aurei
Solis calore & lampade ardente emori.
Proh facinus atrox, impium, infandum, & graue,

Esſes animo in ipsum, & patrem, ac hominum genus.

Quoniam ore compulisti eum quem tu male
Iam prodidisses? corde tu piaculum
Tegens, es ore eum allucinus subdolo.
Et author horum sustines solem tamen
Terramque, o scelus, hanc inueneris perditæ.
Non ista fortem, non vitium magnum decent,
Os sustinere eius merentem quem bene
Prodideris, huius sed mali primum caput
Est ipsa, quæ longe malorum est omnium
Inter homines grauissimum impudentia.

At tu ipse disces non licet deflexi tamen:
Disces enim te digna supplicia ferens.
Iamque adeo ab illis prima quæ sunt ordiar.
Iuda, audi ab illo quæ bona tibi accesserint:
Eduxit hic te erroris è caligine,
Seruauit idem præferens vita facem:
Miraculorum consulit donum tibi,
Promisit olim sic futurum ut

Israeliticam in tribum in dexteras
Omnem pecuniam in manus concedidit,
Prætextum & omnem suū tulit inopia tibi,
Dum semper aliquid non eo huius inſcio
Furto efferebas: verum ut si bonus fuit
Non te arguebat voce, vel ne tunc
Iniurius cum maximè esſes, felices
Iam te penitus ante facinus & audaciam

Iurati in hostis dexteram panem ingerens,
His autem illa rebus inoratissime,
Hunc prodidisti, & cedis eius munera
Es aucupatus, cum tamen abunde foret.
Quod si te egestas compulſisset aspera,
Poteras & illa te mouente
Tunc forte ferri, nunc miser prætexere

Cause nihil possis, ratio nec suppetat,
 Qua tu recludens os, tuum excuses scelus.
 Nam posse nunquam dabitur id tantum tibi,
 Non si genus totum tibi malorum adules
 Geniorum, & omnem compleas sermonibus
 Terram dolosis, quando nulli non bonus
 Est notus, ipso quod opere omnibus probat.
 Sed suffocavit te pecunie sitis,
 Radix malorum qua fere extat omnium,
 Priorque frustra est qua tibi perit fides
 Hac mente cum te confiter esse audes miser
 Convexa celi cernere, an non & Deum
 Tenere credis sceptris qua tenuit prius?
 Vel iustitie etiam manum vanam putas?
 O noxium germen, nec unquam pullulans
 Mortalium ex radice, verum ex robore
 Arboris amara, quod malum Daemon prius,
 Deinde invidia, cadésque, morsque, & quas alit
 Terra alma pestes protulit: Nam te Deo
 Nunquam faterer esse pronatum patre,
 Ignara quamvis non sim, in hominis libero
 Posita omnia esse arbitrio, neque enim Deus
 Servare quemquam non volentem sustinet.
 Peruerse, nequam, sanguinem merum crepans,
 Quid bene merente non ad te addis? *Luc.*
 Quia peremptum tollas hinc radicibus.
 Male pereas qui turpiter violans fidem
 Nullius ore dignus, expuendus es.
 Nam fraudis etiam respuit virum Deus.
 Quid, nate in auro signi indices notas
 Adulterini, in homine nullam qua queas
 Dignosci an is sit praeus insculpi notam
 Has ipse noscens, nos latere omnes iubes.
 Pereat scelestus, pereat, ut petis aequitas.
 Abi in malam rem perdisce, effere, barbare,
 Peri male: at ego filium iam video
 Vivum, licet nunc ingemiscens plurimum,
 Et ista petitis altius pungentibus
 Doloribus ego ceteras miseras supra
 Arummosa fundam lachrymas: nam faminam
 Natura fecit promptiorem ad lachrymas.
 Chor. Ah, ah, ah, ah.
 Actum est, o virgo, actum, omnis ablata est tibi
 Vius videndi in posterum spes filii.
 Deip. Eheu, quid hac lamenta? quid suspiria?
 Chor. Nescio, sed iste qui prope adstat nuncius
 Novus aliquid affert de tuo quod nunciet.
 Nun. Scriba istud vno omnes senesque calculo
 Sanxere, luce hac, natus ut tuus occidas.
 Deip. Eheu, futuri quem mihi timui metus,
 Timensque luctu intabui dudum, accidit.
 Chor. Qua verò eum tu gentis Hebrae, decem
 Addixit, aut qua iusta contestatio?
 Deip. O femina quas casus hic etiam manes,
 O femina, inquam, non feretis, nec feram
 Ego ipsa, quin posternam, & in praeceptis dabo
 Corpus, meaque funèta vita concidam.
 Valetis iam, valetis, nulla sum amplius.
 At tu refer quo genere mortui filius
 Damnatus, anne hic calculus fuit, ut manu
 Saxi petente concidas misere obrutus?
 An potior illa credita est sententia
 Ut ferro adactis exhalet animam innoxius?

Nun. Ego commodum, me rure in hanc urbem intuli A
 De filio tuo aliquid audire expetens.
 Fui etenim in illum semper affectus bene,
 Ex quo illa nota qua edidit miracula,
 Et pulsa ab oculis nocte, lumen reddidit,
 Cerno inde turbam concito gradibus editum
 Locum occupantem, cuiusmodi quendam rogo
 Concursum in isto quid novi, num qua hostium
 Hebraeorum in urbem fama concurrentium
 Trepidum excitaasset hunc tumultum: Num vides
 (Aut ille) Iesum illum prope adstantem, crucis
 Iamiam in periculum vocatum? conspicor
 Tum praeter omnem spem novum spectaculum,
 Et non ferendum: fronte demissa tuum B
 Morsaque stantem tacitum, & hos tanquam canes
 Audet inhiantes sanguinis, cursum undique
 Cursu strepentes: turba Iudearum ubi
 Frequens ibi adstiterit sibi non consona
 Pronunciabat praetor, aliena implicans
 Temerè, animoque concitus, tandem tuum
 Culpamque, sincerum, integrum, talum... is
 Prudenter occurrentem, & hos contra minus
 Probaret, ut qui morti inique incumbere,
 Quam nulla causa, nec ratio praefereret,
 Pronunciavit: Equus hic vestrum neget
 C i satius esse, non cadere Iesum, & manu
 Dimittere illum, quam cruentum cadibus
 Vinculis latronem praepeditum publicis?
 Id unum ope una annexi ut in ligno crucis
 Extrema ferre illum, at latronem perditum
 Potius oporteat solutum emittere.
 At praetor ista cuncta contra insistere:
 Non hac tamen secundaria via extitit
 Et gratia, ut vulgum fementem flesteret.
 Alius enim clamore ferus maximo,
 Et imperita audacia contra intulit,
 Minus approbante iudice tamen ac minus.
 Contra repente insurgit ingens maxima
 Turba tumultus, voce qua effrensus potens
 Aleum insonabat occidendum filio.
 At in malorum multitudine, improbi
 Sententia illa evocet, in ligno, tuum
 Extrema natum perpeti qua censuit.
 Aurora pulsa nocte vix iubar effere
 Cum limen extra ianuaeductum trahens,
 Certatim eo turba affluente quo loco
 D i... uam exhalet animam.
 D... i... rum quid aperit primum caput?
 I... pelagus ingens casuum,
 Tantumque, quantum praeferere denus
 Non detur olim, aut calamitatis feruidum
 Transire finium: Hebraea, vah quonam loci
 Mens evolabit? metis confidentia
 Quae iam futura illius atque audacia,
 Audet scelesti si Dei lathum manus?
 Sed huius vlla cura non habet: inxiam,
 Mors vincet illum nulla, qui mortem necat.
 Enixa sum illum, sed scio quonam modo,
 Partus dolores qua graves effugerim:
 Hos calamitosos lugeo tantum impios,
 Quos cadu huius, quam nefarie invidi
 Nunc moluntur, visio vindex manet.

CHRISTVS PATIENS.

A Ah ah ah ah.

Invidia non nunc primum, et alias sapius
Offendis innumeros, tamen non tam graui
Plaga, ac amicos iam suos H. br. uice
Offendet illa postera stirpis genus.
Chor. Quid ista verba spiritu tanto mones,
Serisq; perus filius tibi, & tamen
Tam crebra iactas, Deip. Vox ô dira que excidit?
An non premes os? tu putas in indi istius
Peruisse seruastorem? Cho. At hinc tu paululum
Progressa non dignam tui nati crucem
Videbis, & sue penetrantem imminens
Certamen animæ, lices in illo cernere

B Tanti sper eum adhuc mortuum aut viuum semel.
Deip. Heu, quid video, mihi fate Deo, ô nate mi,
Nefariorum traheris, & raperis manu.
In vincla venisti, & volens tu duceris
Aeterna soluis vincla qui mortalium.
Ah ah ah ah.

Non nate sunt hæc que mihi primum angelus
Pronunciauit: non ea expectatio.

Cho. At ipsa saltem vatibus consensiente
cecinere quondam qui scelestorum manu
Esse subeundam hanc filio tuo crucem.

Deip. Ah, misera quid agam: cor dolore deficit.
Et quonam, ô fili, quonam abis? ut ego occidi

C Cuius rei iam gratis tam concito
Cursu euolas? nuptia nunquid tibi
Sunt rursus in Cana, ac eo idcirco pede
Contendis alacriquo nouo vinum modo
Atres aquarum ante consequar fili, anne adhuc
Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,

D Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,
Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,
Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,
Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,
Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,
Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,
Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,
Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,
Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,
Tu fare saltem, qui Dei es Verbum patris,

E Tenditque, non est expedita mihi via
Meme extricandi. Quid igitur faciam: modo
Quonam tot obductos mihi laqueos premam?
Chorus. Ne istud quidem video, soror charissima,
Itaque timeo, & id propter ex oculis mihi
Oborta lachryma defluit calentibus.
Tu nos sequuta pone, clam te proripe:
Contende ad ardua, & grauiam, certamen est
Bene preparati, maximique pectoris,
Nos subsequemur te gradu timido, cohors
Nam multa circum cingit hunc animo furens:

Nec est quod illuc ore recto cominus
Nos int'ramus, ipsa enim mens turbida
Non iam ferret nos, nec tuum natum sinet
Videre turba hostilis atrox sanguine,
Pronoque in odium animo nimis, acris impetu
Natura mentis barbaræ ingenium ferox.
Ego adeo vereor ne quid illa in te insolens
Statuat, acerbisq; que quidpiam struat.
Attentiusque hunc intuita, metuo magis
Ne gladio acuto medium hepar transuerberet.
Acerbiorem hinc insolens casum ut feras,
Visceraque nati publicam spargant viam.
Nos paululum a nefariis hinc auo

Sperata ut est spes suscitato filio,
Quæ ius ceæ his redilat olim gentibus,
Hebræus ipse quem inuidus sanguis necat,
Sanguis propinquus matris infauisti matrem
Non patris huius hominis quod carnem induit
Veri, supra omnem quem scio mortalium
Legem ipsa mater semine ab'que villo viri
Idolorum nefaria in partu omnium.
Sunt fortis animo plurima in spe, ut nunc tamen
Multa ingemiscam cernere hanc pati impotens.
Ego huic parens sum, lege quæ tamen scio.
Sed sum imperata ut efferam mysteria,
Cogit tamen me vis doloris anxij

Quæ vana nunquam me scio deluserit.
Hæc certa cuncta sunt mihi neque enim loqui
Vlra ista fas est silentem ut adderet, mala
Nam perfero, quæ lacrymas iustas trahunt:
Atque haud scio, an quid præter hæc post perferam,
Primum tamen mihi bona explicanda sunt,
Miseranda magis ut sim malis tot obruta.
Expers thori, eadem virgo permanens eram,
Et quæ modestas feminas artes decens
In his meam operam collocabam gnauiter,
Deo suam mihi semper in rebus meis
Admeuente & largiente gratiam.
Hoc itaque probum famini impingitur

GGGg

siue illud insit siue non insit, tamen
 Male ut audias quæ se domi non continet.
 Hoc ego laborans effugere, primum domi
 Me continebam intra atria ipsa, mulierum
 Lepidas repellens cantuunculas, eo
 Contenta praeceptore Christo, quem meo
 Nunc ipsius doctorem habeo mihi, satis
 Edocta, quàm res pulchra sit modestia,
 Et quam reporter veram ubique gloriam:
 Atque ut mea lingua silentium, meo
 Sic imperabam oculo quietem, haud inscia
 Quibus oculos euincerem, quibus etiam
 idonnulla rursus victa placide admitterem.
 At me maritus cum viro expertem à Deo
 Et integram accepisset, idem etiam sacri
 Me vincla seruantem pudoris reddidit.
 Hac verba non sunt, testis euentus fuit.
 Cum sic haberent se mea res, sperndeor
 Deo: inde miro filium peperit modo,
 Quo nulla se peperisse iactet femina.
 Cho. Veneranda virgo, honesta, casta, te unicam
 Hæc inter omnes terra matres quas habet,
 Matrem absque sponso scimus & viro, suas
 Hic nulla partes & suam manum obstetræ
 Depradicauit: partus hic diuinus est,
 Deumque paruo te edituram nuncia
 Vox angelis testata, cum que ille editus
 Fecit, genus mortale non præ se ferunt.
 Proin stupendum hoc, tale si datur para
 Huic, quale generi contigit mortalium.
 Deip. Mirum quidem istud sed pater si sic iubet,
 Et maius in homines bonum sese efferat:
 Medicina nulla postior in mortem fuit
 Quæ cuncta tollens sordium contagia
 Primo nitore assereret humanum genus.
 Et iam optime rem cedere indicauero.
 Nam verbum id, à quo scire mortali influit,
 Me matrem obumbans, gratiam omnem contulit.
 Ex quo ille sigillus finxit è terra patrem,
 Hunc arborum cultorem amena per loca
 Errare iussit, quem polo post redderet.
 At ipse serpens semina in fraudem excita
 Properauit illum sic loco illo excludere,
 Et & viam omnem, spemque cæli occluderet.
 Oppositus illi callido prudens Deus
 Id statuit ut sic femina ex alio editus
 Mundum hunc subiret, ut manens idem Deus
 Indueret etiam membra mortis obnoxia:
 Mactatus ipse hunc morte mactaret sua
 Victor triumphans, & pede urgeret suo,
 Inuicta per quem mors foret mortalibus.
 Hac certa tibi fides sit, in terram excipe
 Sic commeantem tu Deum, ut genus hominum
 Cælo bearet, hunc honora, suscipe,
 Thuriisque liba odore, quem iam videris
 Hic è sepulchro prosilire non secus
 At è thoro, mox lucidum in cælum euehi,
 Et ipse dixit, & sacer vatum chorus
 Prædixit: hæc spes est mihi certissima
 Hos inter omnes quibus aliqua menti insita:
 Nec fallis animum iam futurum quidpiam
 Quod gloriosum effulgeat: suauis id quoque
 Est cogitare. At tuta cum permanferis
 Mihi spes magis, vobis gaudium quanto efferat:

A
 Et res sit, ipsis obruior malis tamen.
 Prævideo quàm mox sint futura hæc omnia
 Validior aspectum moror insurgens premis.
 Cho. O virgo, forma quæ nitore ceteras
 Præ, puella nobilis, quæ baiulans
 Infancem in utero (ut tu refers) tuo Deum
 Thesaurum eodem baiulasti maximum.
 Et non ista, reliqua nunc etiam vide.
 Nam quo præ tu ceteris prudentia,
 Hoc certius te prima quæ prauideris
 Est ultima æquum nosse, & omnia generis
 Hominum ardua hæc sunt inuicæque, soli tibi
 Quæ nota matris, scire cui datur abdita.
 Deip. Quam misera magnis obruior doloribus!
 Quam nosco multa, quæ eloqui haud tamen scio:
 Quam stupeo ut illum video sublimem in cruce
 Pendentem, ut ipse sponte concidat sua.
 O ter, quaterque miseram, ah ah.
 Semi. Quid ergo? quid iam summa perferens agis?
 Deip. Nescio, nisi quod unicum solatium
 In morte sit mihi, nisi calamitatibus
 Tot me prementibus modum aliquem inuenero.
 Spes adeo firma castino concluditur
 Solo die, expectare quem me oporteat,
 Et cura cadat illa quæ misere me habet.
 Sed tu nate mi charè, me me deserat.
 Semi. Lamenta quorsum hæc, si nihil planum facit
 Nam & illa dicis quæ metu aures impleant,
 Et cogis ut paueam misera, mox aduicis
 Quæ me erigunt in spem, sed obscura omnia.
 Deip. At iam noua vos proxima hæc clades manet.
 Semi. Nunquam carinam ingressa sum nauis, tamen
 Picta ex tabella edocta, verbisque id scio,
 Si quando nauis incubas quam perferans
 Lenis procella, quisque cum pro se id studet,
 Et à periculo emergat, hic clauo insides,
 At scandis ille vela, malosque ocyus,
 Sentinam alius ex haurit, at supra modum
 Si pontus intumescit ira exastuans,
 Nauis procella arbitrio & casus data,
 Credunt se aquarum fluctibus surgentium:
 Sic mala videns horrenda muta sum, & loqui
 Dum conor, hæret lingua faucibus meis.
 Nam vincit ille qui ex Deo non profuit
 Exastuans calamitatis impetus.
 At te, parentem cui datum est fieri Dei,
 Præesse cunctis, iusta semper spes alas.
 Dicto sed ex alio aliud dictum incidis:
 Quisnam ille rursus quem video recta pedem
 Huc ferre? vultu ah quàm se uero lachrymas
 Stillante multas prodeuntem conspicias?
 Nunc. O prapotentis filia & mater Dei
 Verbiq; me aqua mente nuncium excipe:
 Inuitus, idem tibi tamen bene cupiens,
 Præter vetera, malorum ero nouus nuncius.
 Deip. Quidnā hoc? Inauspicatum id est promissum.
 Nunc. O virgo, quid iam, quid loco primo eloquar?
 Acerba, dura, tristia, horrenda, aspera,
 Et quæ tuæ sunt digna cura nuncio,
 Puella casta, angusta virgo, quàm doles
 Nus me molestum lachrymis te prosequi.
 Quancunque doctor perferat meus tamen
 Crucem, manebit discipuli constans fides.
 Deip. Ecquid nouum de gente Indæ indicat?
 Nunc

A Nunc. Natus tuus, si sic mihi fas est loqui,
Nunc amplius non est, vel uno temporis
Momento is animam efflauit extremam occidens.
Deip. Quae verba sunt haec? unde scis? anne ex eo
Ipso loco? age, dic cedo, quoniam tollitur
E luce mortis genere? Christum illum ipsum ais
Patris perennis filium, quem spes erat
Semper futurum, nulla quem mors tolleret,
Ind ea quem gens sibi putaret vindicem?

B Nunc. Postquam vrbe so'ymorum relicta, in editum
Venere stratum plurimis saxis locum
Regem trahentes impia turba meum.
Statim ceterua molis ingentis crucem
Caelo minantem egere sursum crucem,
Egere sursum, & sustulere ad vltimum.
At ille clarum reclusus os in aethera
Est actus, uno item altero ramo arboris
Dextram & sinistram extensus, & fixus manus
Clavis acutus, partemque infima pedes.
Sic cum omnium rerum potentem altam in crucem
Illi impulsissent, saxea mole editum
Locum occupantes, alij cum acra arundine
In os petebant, alij aceto spongiam
Plenam offerebant felle commixto oblitam
Hysso in illius siti. At vero suis

C Neque testibus oculis fidelibus edita
Videre magna miraque, caput hi suum
Mouere frustra, & contudere pectora
Ignara crebro verbere & planctu eminus
Hunc ego sequebar ut mihi domum, sedens
Saltu in virente qua locus sese dabat.
Pedibus quietus, tacitus, & lingua, omnia
Seruans, vidensque, visus à nullo tamen
Dirae cohortis impiaque. At te simul
Vidi ut fluentem lachrymis, stantem illico
Huc veni, ut illa indigna quae cognoscerem
Admissa fidus indicarem nuncius.

D Deip. Hei hei mihi! quid agam? quid agam?
Ah misera, quid agam? quid agam? quid agam?
Ecquid ego adhuc vitam trahens haec audis?
Et qui feram, isthaec ut misera videam parens?
Ite Galilaeae semine terra sata,
Ite, ite, & illum voce vestra adducite
In terram: Agite iam vos, sodales hunc metum
Omnem exuamus. Cho. Quin fuga te substrahis
A plebe potius ne mali quid accidas?
Deip. Hoccine ego sublato mihi quicquam horream?
Eamus ergo, eamus, hinc absit pauper:
Hic vita nobis esse quae suavis potest?
Quin efferamus hinc pedem ut videam mei
Tormenta nati, hei hei mihi!

I Chara o sodales, cerno ni! hic filij,
Vsq; adeo forma rara mutata & color.
Dilecta, o inquam, filij ut vultum mei
Squallore vidi plurimo & sanse oblitum,
Mors sola votum est, vita, mors tantum mihi:
Agite iam, agite vos, non fero vitam amplius
Qui vita cunctis es datus mortalibus
Communis, o dilecte fili mi, quid haec,
Aut quo iure nunc pateris? admissum tibi
Quale istud ob quod tam graues pœnas laus?
Maculata nullo sanguine est tibi manus
Sunt munda labra, membra singula, os doli

Experi, animaque casta fraudis nescium
Cor omnis, & qui cum latronibus tamen
Te vides in alto pendulum ligno, dolo
Non hostis alicuius tibi, aut iniuria?
Amicus heu te discipulus olim tuus
Volens volentem perdidit, quem tu tuus
In pane amicis indicasti perditio
Parcens, ut omne sic malum effugeret: quod is
Minus etiam nouit cadens in retia.
At curue huc te gratia misit pater?
Et qui te in istud mortis infamis genus
Adegit infelix? facinus heu quam graue,
Infandum, & atrax video! verum actum ilicet.
Iniqua, nate, ah, quam tua haec mactatio!
At, inquam, ah, ah, mi nate, quam misere occidis
Nullus in te conscius, verum eluens
Quam mulier olim prima fecit noxiam.
Scio scio ista, verum ut eloquar haud scio.
Nec id fugis me quis breui rerum exitus
Harum est futurus spes meas vincis dolor
Vltimaque molorum mole reperita ingemo
Madentque nostrae lachrymis crebris gena,
Ut molle mulierum omnium est semper genus,
Suspiriorum & fletuum omnium capax.

Christus. O inter omnes mulier optima, en tibi
Qui virginali dote praeditus, loco
Hunc filij chari habueris tibi. En quoque
O discipule, virgo, parentis in loco
Quam reueraris. Quid, o quid, o mulier, tuas
Sic spargis oculos lachrymis humentibus?
Quid demittis os? vixiste tam longum ingemens?
Perplexa quid stas fronte penitus turbida,
Cum te secunda hac sorte maneant omnia?
An me ceterorum expendis ex mortalium
Ritu modoque? congrua hac sunt omnibus
Propheta quondam quae ore vero protulit,
Quaque ipse pradiit: Illa nunc venit dies
Pœnas ut infens debitas terra satis
Luam hostibus. Quid ergo tanquam ob filij
Culpam, profundo è pectore gemitus trahis?
Deip. Ego ista, facer, tale nihil animo agitas
De plebe dixi, tum meo casu excita
In lachrymas prorupi, & id quod iam imminet
Triste subeundum fletu, ea notans omnia
Quae iam hos manebunt, nate mi, qui te in crucem

Potentior spe. Nam id quidem de te scio
Insecta nobis cuncta damnorum agmina
Facile fugabis morte mortem acriter
Mox inferorum è carcere ut caput efferes
Tibi perditorum hominum hoc genus pœnas dabis.
Tenera mulier ad lachrymas promptissima,
Suspiria inde sic trahens quamplurima
Magni doloris ista stimulo lugeo.
Ut peruagetur fama nominis mei
Orbata simul ac sum tuo aspectu mihi
Miro sacroque, contido. Nam ex quo accidit
Præter meam spem facinus animum exulcerans
Sensim meus mihi sanguis in vita effluis
Nil deprecata, nate, iam cupio mori
Deserta, sola extorris agitor, nec mihi
Cognatus ullus frater hic est aut parens,
Ad quem in praecella ut portu ad aliquem me applica.
Quod si videndum te mihi diu negas,

Qua mente tandem perpeti id fili, queam?

Orbam, o nate mi, quaso ne me deferas.

Christ. Ego bano animo, nam probe has curavero.

Quin tu stude id potius tuum ut semper Deum

Testere, voce qua decet eum pradicans

Ignara certe es nacta quid tibi sis novi,

Sed dona rursum terra qua prima et palmi

Et quicquid usquam possides natum ingeram.

Hu te beabo plurimorum gratia.

Deip. Credo, tuisque maximam dictu fidem

Habeo, probe iam edocta quam sint usus.

Obsecro unum hoc te tamen, per hanc tuam

Omnem fugantem filius terra anxij

Metum doloris, et mali duram crucem,

Per hos tuos sacros pedes quos oscular

Materno amore, te misereat nunc me.

Misereat, inquam, neque deferram omnibus

Miseram me et inopem tu vicissim desere?

Ascribe me tu iam tua domesticam

Regioni et adibus ocyus, quod si haud lubet

Præstare quod tu sanxeris, te per patrem

Id quaso, detur quod scopum attingas, die

Te tertio videam resurgentem, et pede

Mortem triumphali prementem, olim ut tuus

Dixisti amicus sapius: ita tutior

Mihi videbor, tuque gloriosior

Factus, beati filius felix patrio

Tandem approbatus, omnium laudaberis

Es voce, et ore, cura sancta postern.

Ne tristis ergo pensa visa longius

Ego prostraham. At crudelium manus hominum

Cruentæ, dominum qua poli, et terra neci

Demisit, ex merito suo mala sentiat

Olim illa, iusta lance qua impios manent.

Nam non ego illos ut satos mihi liberos

Materno amore curo, ne clades premat

Qui posteri horum sunt futuri, qui impiam

Cadem suorum nuncient patrum, et scelus.

Sed ipse, o anima pars mea longe optima,

Effice fruatur luce ne lata ætheris

Purum mactantis, ne patere quid reliquum

Semini amati à cade tranquillum trahi.

Christ. Admisit mulier hæc, nec illa etiã improbo:

Es gratiam istam ut largiar tibi promptius.

Quæ tibi dedit, istam, me ca se mactantis.

Hunc ad scopum me dirigens prorsus, tibi

Nam tibi, a meo iudicio me iudicem

Illam, ab omni libera et cura et metu.

Deip. O nate, quam te nunc grauius dolor premit,

Inuicta mentis sed manet constantia.

Ut tu usque profers qua mihi ad prudentiam

Faciant magis, qua propius expendens scio

Sopra modum me stultam, et hinc animum meum

Erostra dolore macerasse et lachrymis,

Dixisse frustra verba qua dixi impotens.

Semi. Ah, qui frequentes usque adeo gemitus meas

Volans in aures triste tam longum insinans

Hic unde planctum? audio certe, audio

Vocem doloris indicem tristissimi.

Deip. Implorat, aliquis dura tanquam perferens

Miserabili, lætu Dei auxilium inuocat.

Atque iste clams Petrus olim, profilis

stultus horridus, et se debili, anima facinus.

Deip. Quod Petrus in te admisit, admissum id metui

Turba irruentis, et fremensis turbidum.

Christ. Inbeo nihil te hic anxiam, o virgo parens.

Condone Petro quicquid est lapsus tua

Vel unius causa, nam et ante etiam tibi

Es me obsequentem experta semper filium,

Qua tui erat animi gratia integri et py.

Hæc verba porro à me tua hinc aufer parens.

Hoc festo, lachrymis gratiam meam elici,

His arcta scelerum vincula dissolui omnium,

Proinde te horror et moneo, mortalium

Ne in quenquam odia geras, vel etiam non in hos

Qui me tam iniquam sustulerunt in crucem.

Deip. O o stupendum nobilis mentis genus

Sic compares te extrema patiens, ut tamen

Non sis iniquo animo in eos qui te neci

Dedere, nihil his exitus succenseat,

Quorum manus sis fixus in ligno crucis?

Nam quis furoris sustineat iram tui

O nate? vel quis turbidum vultum ferat?

Christ. Quin hinc abi iam, atq; hostium ex medio eripe.

Petra, iam, iam de quibus mecum modo

Es collocata, nec mihi unquam illa excident,

Et te his molestis vocibus lætetur.

Deip. Ita vides factis esse opus: O miserrima,

Ah ah, quid istam mel merum, et suauitatem

Lucunda totus tam tremendam detonas

Vocem? quid istud quod grauius oppressus sis

Gustasti amarum, quod sitire te edita

Sic es professus vocem? Cho. Qui me perculit

Exceptus aure clamor, omnem sustulit

Mihi pene sensum, et ego inscia id sum quod gemis?

Didicisse vellem, loquere, tum ad me respice,

Hei mihi colorem sic tui oris, et oculi

Contabuisse qua fuisset gratiam?

Deip. Silete o mulieres, petimus funditus:

Comprimite vocem filium ut ego interrogem.

Nam in te cum iam proximam video, et caput

Demisit ille nobile, et linguam suam

Pressus. Age, quid video tuum o fili, tuum

Exanguem corpus mortuumque conspicio.

Res mira, voce qui sua clamans patrem,

Penetravit ima terra hiantis viscera,

Ut tota tellus plena clamore, horridum, et

Triste reboaret, cuius aspectus modo

Omnium oculos vincebat aspectantium,

Ut lumen eius solis æquaret subar,

Repente toto lumine extincto occidit.

Quid patens, aut quo iam modo, o fili, peris?

Responde ad te fac supremum ut audiam.

Nam nolle dum mens omnia expetit, in malis

Auida notatur, et satis non provida,

Et, e, e, e.

Et ista vatum congruunt sermonibus.

Ah, ah, quid inceptem, occido misera penitus.

Iam non serenum cerno vultum filij,

Sic forma rara, sic decens pulchri color

Mutatus oris, o seruum spectaculum?

Quis corpus etiam exanguem tractare horreo.

A Id ipsa luctu perdis astra me docent.

Concussa saxis eruitis terre specus.

Vos, ste, procedite: nequeo enim illum amplius

Sic intueri: casibus vincor meis.

Et ut futura post brevis quæ sint sciam,

Tristitia tamen est spe mihi solida prior.

O nate summi regis, requid nunc abis

In ditis ades, debita ut primo patri

Æterna mortis supplicia detorqueas?

Atque hinc repente, ut sponte dimissus tua

Quasi auolasti: audita vox tua ad patrem.

Cuius rei te gratia huc misit pater?

Cur te tam abhorrenda cruce voluit mori

B Et cur eam quæ te dedis luci parens

Orbam esse cogis: commori liceat tibi

O charæ fili: mortuo te quis lacus

Excipiet? & qua terra asylum erit mihi?

Quis hospes ades in ruentis impetum

In me recludens, corpus istud proteget?

Nullus erit. Ergo paululum expectans diem

Hunc candidum, illustréque tertium, excitus

Quo te è sepulchro, & morte, rediurus mihi

(Dixisti ut olim) appareas, fulsa optima

Spe duro: quamvis in crucem actum & mortuum

Te, nate, cernam, non tua tam gratia

Nunc ingemisco quàm mea, quando tui

C Mihi carendum fuerit. hinc nam verius

Sublatus, aliqua parte quàm corruptus es.

Atque utinam, o nate, morte mutassem mea

Quam tu subisti. Jam occidi, o fili mihi

Vita voluptas nulla restat funditus.

An oculus atra obducitur caligine?

Interij, & imas noctis æterna domos

Expecto cupida, nunc mihi nil est prius,

Quam quæ in obscuro manium latens specio

Terram sub ipsam obducta tenebris plurimus

Subire, quando prius aspectus tuo.

Quam non ferendum, & quam nefandum pertuli

Misera dolorum modo vah occidi, occidi.

D Et qui parentem me suam miserrimam

Soletur ille cui or. lam. . . .

Oclusit oculos morte, vocem susulic

Te, nate, larga cateris qui sug geris

Alimenta dextra, nate mi, frustra parens

Eduxi, & olim fulta me laboribus

Non profuturis defatigavi, fuga

Vitare tentans, quos tua vita, tuum

Primum sub ortum perdisi struerent viri

Enses manûsque: verum id absit, tristius

Fit multa ducam lachrymans suspiria.

Ego tibi mater, more quo tamen scio:

Vnde erigebat maximam in spem, ut me senem

E Adultus aleres, morte defunctam manu

Pia inuolutam linteis urna traderes

Quondam beatam habitam, o supra mortalium

Natos decore, sed mihi te filio

Exincto illa spes dulcis omnis concidit.

O sermo suavis, gaudium merum mihi

Semper procurans, lumen o lepidissimum,

O experita, & singularis candida

Oris venustas, nulla qua generis prior

Humani, imago picta, nunquam lineis

Ductis ad aliquem pictæ imaginis typum,

Fit nunc es ore retro & aspectu: horreo

Te conficata, nec pati aspectans queo.

Quid ore clauso, nate, musus obices?

Tu redde vocem aliquam mihi, da quod meam

Soletur agnitionem, matrem unico

Affare verbo, nate, miseram atque anxiam.

Agnosco te certe Deum meum, ut seras

Nunc mortem acerbam, vindicem natum mihi

A morte: Mors hac quam subis est gloria

Nunquam occidentis causa, & huius gaudij

Quod maneat ingens stirpis humanae genus.

Theol. Ponito dolori & luctui modum, o hera,

Nam non coactus, sponte sed sua occidit,

Ut morte victa cuncta quæ prosterneret

Vindex benigne adsit, & rex præpotens

Et vase in aureo corpus hoc meum coquens

Renouansque, docta me nouum prudentia

Miræque faciat arte, vbi deterferit

Pestem senectam carnisicis accerrimis

Dolaris, ut me pube grata vestiet:

Nam nunc senectus pessima omnes opprimis,

Et me malorum pondere senium grauat

Noxa ex parentis veteris. At se liberum

Me redditurum dixit omnibus à malis,

Atque relictum, ut ad meam matrem, & domum

Terramque, quam cum perdidisset, impiis

Dira, efferaque bestia dolis, in hanc

Terram parentem luctuum venit, suo

Cum coniuge ante quem graui cum iniuria

Notasset ipsa edocta misera casibus

Quam dura res sit fertili terra bonis

Excludi, & eius gratia rei omnia

Tolerare sese velle prædixit: lubens

Hinc passus ipso mortem & idem tertio

Sese sepulchri carcere effracto, die,

Cum sciret ista protulit palam prius,

Fore redimium, morte deuicta gregem

Charum ut suorum gaudio persunderet

Magno. Sui iam cuncta præscripto existo

Hæc indicantur, una nunc superest dies

Et lara & hilaris, nos eam expectabimus.

Non faller, aderis, ut dixit: nam tristia,

Qui vera nobis sine declarat suo,

Ostendet idem, tertius postquam dies

Calo emicabit gaudium solidissimum.

Tuque adeo nosti certius certo omnium

Rerum futurus quis sit olim terminus.

Certe ille luctum, & lachrymas quæ te anxiam

Nunc ulcerant, honoribus clarissimum

Pensabis illa parte quæ sese poluit

Tellusque pandit, fama nominis tui

Splendida per omnes orbis oras præpete

Penna euolabis, sacra delubra extruens

Tibi posteri omnes, cadis in dira locum

Istius, olim terra solenne offeret

Festum, sacrumque quod prophæticum antè extitit

Manu piorum fiet in Solymis solum.

Sic indecentes quæ supra modum fluunt

Lachrymæ. Quid ergo tam impotentes, o hera,

Gemitus ab imo pectore educis, neque

Oculos grauatæ fletibus sursum erio.

Defixa vultus in solum, & madidas genas.

Imbre lachrymarum plurima stillantium?

Quousque tandem lachrymæ rigantibus

Terram, caput sic luctuosum deprimes,

- A** Quod insolens vides! videte, sanguinem
Videte fossi corporis, & ut fons duplex
Scaturiat eius à latere, vis sanguinis
Promiscuit, & aqua, lancea ictus cuspside
Iuuenis ut Aisani fuit, quin nunc quoque
Inde geminus fons bulliens exastuat:
Ipse adeò sacrum qui latus fixit, pauens
Horrensque fato nescio quo filium
Vere Dei istum mortuum voce edita
Clamavit, & iam cernere hunc licet gradum
Ut celerat ipse, & ante lignum procidis
Premitque terram victus hoc spectacula
Pectusque tundit, & solum ipsum amplectitur,
B Vbi fixit hastam defluentis sanguinis
Tinctam liquore: Et ecce ut utraque è manu
Haurit, oculosque hoc ungit, hinc ut scilicet
Detergat oculum nocte qua caca obtegit.
Chor. Nisi meus me fallit animus, imminet
Hoc vel die ipso plurima à Deo mala:
Et iure certe, his qui manu nefaria
Hunc sustulerunt: verum utinam in ipsos nihil
Vindex amicus oculus aeterni Dei
Tentes. at in istos sanguine aspersos viros
Festinet igne & ense districto minas
Vltio stupendum visu id est miraculum
Adegit ille lanceam in dextrum latus,
C Sed mirum è fosso latere mixtus latex
sanguine repente effluxit. O spectaculum
Horrendum & atrox, corpus inuadit tremor
Dum cerna: verum mihi magistra est omnisuna
Natura, terra euulsa ab imo viscera,
Disrupta saxa, mortuorumque erusa
Sepulchra. Quin is qui latus fixit tremens
Ante ora fixi tristis idem procidit.
Deip. O nate, mihi chari & sacri imprimis caput
Haccine tua ista est etiam in inimicos tibi
Propensa bonitas? casus hic quas non ciet
Ex ore lachrymas, mortuus quod sanguinem
Effundis illum qui genus hominum exierat
D Etiam inimici ut ista tam mira & noua
Videret, tremiscunt misere, & horrent filium
Dei fatentur voce te clara, siment
Et cuncta, rerum ut abditarum nescia.
At generis eius turba qua te sustulit
Non cogitanda cade, qua tuum caput
Cinxisse debuit corona non modo
Quali impudenter cinxit in ludibrium,
Curam sepulchri nullam habet prorsus tui.
Et quo modo te de crucis ligno eruiam?
Qua corpus urna conegam: quo linceo
Inuoluam, & illi more patrio occinam
Lugubre carmen? cuius ò fili manus
E Tibi iusta soluent? quid misera agam? quo mea
Tandem loco res? Sed quid ita despondeo
Animum: tuus parere me sermonibus
Fallisque fas est, ceste qua longe optimo
Certissimò quo id indicant, quidquid tibi
Est velle, & illud posse idem. peno Deus
Est plurimorum, nulla qua mors alium
Spes pollicetur, multa qua sperauerunt
Nunquam, ille fortis saepe dextra perficit,
Decreta porrò qua iam erant, nondum suo
Conclusa sine: Tu res ergo fac viam
Mibi recludas qua supra fidem datur

Theol. At ecce celeri progreditur ad nos pede
Iosephus, & habet forte quid nobis noui
Quod nunciet: tum mirum & id, video meam
Spem prater unà accurrere fatum via
Qui nocte tantum discipulus huius fuit:
Quin illa & humeris gestat omnia qua iuuenis
Demissum ut illum ligno ab erecto eruant.
Virum ò beatum, qui Dei iuxta sui
Arcana vitam commode sanctam exigit,
Et expiatum pectus omnino offerens,
Tum corpus omni sordium labe abluens,
Virtutum honesta cinctus omnium caput
Suum corona, colere festinat Deum.
Nam sobrium esse, & colere numen, iudico
Id omnium longe esse sapiensissimum,
Pulcherrimumque generis humani decus.
Ioseph. Audita simul ac vox tua, ò charissime,
Prudente prudens ducta de viro loco
Adsum à remoto, gnauiter mecum asserens
Omnem apparatus quo mihi charissimo
Extrema soluam iuxta qua sunt funeri.
Nam nos eum olim tot viris cultum, decet
Nunc, ò amici, quantum opes nostra ferent
Amare casum lumine, & colere. Modo
Sed quo alligatum soluere licebit crucem?
Et quo sepulchro tradere hunc? quo linceis
Inuoluere? Et tu me prae iuuenis senem,
Etate florens, & potens prudentia.
Nam siue lucis, siue noctis nuncia
Premet, molestus nullus accedet labor
Donec cadaver hoc loco concludero.
Nouum sepulchrum quo mihi iussi erigi.
Quam conuenit me non genere iunctum affici
Discipulum, ego huius desceo caput, & vi, em
Deip. At iam is praebet optimus dux, & manus
Vestras iuuabit, facilia omnia faciens.
Ioseph. O rem omnium pulcherrimā, quid su, ò heri,
Consecta luctu filium iuxta tuum
In ista tuorum attenta mole casuum?
Discipulus & pudicus hic solus tibi
Adest, relicto fratre cum grege comitum
Quos nunc factorum cura, cultusque occupat:
Aliorum at istum turba consecretantum
Maerore magno lachrymisque perditis
Fugere pauidi praemetu grandi, coma
Horrente, nihil ut cernerent recentium
Quicquam malorum. Tu hostium contra, manum
Nil horruisti temeritate turbidam.
Horrore quatior turba quo vergat siment,
Ne infesta spirans sanguinem, dira, effera,
Aliquid noui tentet. Nam ut animus est gravis
Odio obstinato, hac aure non aqua audiet,
Condi sepulchro morte functum nobilis.
Theol. Sice est, furor nam modum nondum suo
Posuere, durat dira sanguinis sies
Expleta nondum tristia audens omnia.
Ioseph. Rite quidem id tu, sed mali non hic tamen
Vt aqua parte est. Theol. Ecquid autem, mi senex,
Ecquid rogo istud: nequid hic celaueris.
Ioseph. Audui id, ipsi me inferens turba, loco
Quo grandiores confident natu sacram
Ad porticum Salomonis, ut nullus tamen
Audire visus, non futurum ut mortuum
Permisisset istum turba seniorum datus

Tumulo illiusque gratia rei, modo
 Adiuit illum quem penes loci istius
 Omnis potestas, non tamen plane scio,
 An iste certa sermo sit dignus fide.
 Mallem carere precibus id tamen meis,
 Et tanquam amici, dedis ut extinctum offeram.
 Theol. Actum est ferendum si vetus prater malū,
 Nouum, priusquam nos id expedierimus
 Quod pollicetur tertius nobis dies,
 Ut luctuosa sine lato & exitu
 Inde geminata faceremus gaudia.
 Ioseph. Non ista natum perpeti feret pater.
 Antiqua cedunt consilia nouis, procul
 Cuncta hac facessunt quae rata voluit prius.
 Persister ille, nec aberit iustus furor
 Eius quod olim dixit, urbi ut ardeat:
 Iam non amicos sed sibi hostes fecerit
 Qui lance iusta vindicat pressos pater.
 Theol. Sic me illa matris quam loco habui à filio,
 Quam semper unam filius colam, adiunxit,
 Ut nemo cade infamis illa protrahet
 Lucunda vita pensa, nam verè Deum
 Prodigia quae tu multa vidisti & vides
 Hunc indicarunt: nocte sol tota obtegens
 Iubar decorum visus est tibi ac simul
 Efflavit animam sponte deprimens caput
 Iussa venire morte nūcu, quae nihil
 Iuris aliter habitura fuerat, tunc magis
 Spectare dira contigit miracula,
 Euulsam ab imis manibus terrae solum,
 Monumenta martuorum aperta, saxaque
 Pradura ubique fracta: cum vero manus
 Adesset hastam qui suam vibrans, latus
 Peteret, acutum florida aetate impulsit
 Ferrum vir adstant (lusce nam exceptis auribus
 Ictum sinorum, iūque adeo plagam grauem:
 Sulcum profundum vulneris ducti videri)
 Et ille certe lancea fixit latus:
 At latere fixo fluxit illico insolens
 Non temperatus sanguis, & mirabilis
 Aqua, ut fluere e fonte duplici liquer,
 Res mira visio: cum pauidus omnes timor
 Inuasisset contactu. At is cui lancea
 Fixus erat, horrens, turbidum exclamans, ait,
 Iste, iste praesens mortuus, natus Dei est.
 At ipsa mater misera communis cruci
 Adstant, profundumque ingemens, curuo gen.
 Prociumbit, & se lignum ad erectum applicat,
 Triste ciulans miserumque, in amplexum pedum
 Fertur, & utraque haurit manus qui profluens
 Geminus ab uno fonte manabat latex,
 Ductum in ... tamen
 Spectant, leuissque pondere imposito, expians
 Quod facinus illi perpetratum: At mortuum
 Te nemo curat nunc sepulchro condere.
 Postquam illa finem lachrymis & luctibus
 Modumque fecit, maxime hoc unum expetens
 Ut corpus omnis labis expertis reddi: um
 Viscera videret, non secus et ac brachiis
 Laui hedera adhaesit, functa tandem luctibus:
 Hac insit: Ecquid sic dolore exulceror?
 Habenda verbus filij mei fides

Factis, quibus id testibus fidelibus
 Probauit illi velle nil, quod non idem
 Et posse detur Quin & hic ipse omnibus
 Viam dat omnem quae supra fidem locant.
 Hac elocuta est cum illico visus milis es.
 Ioseph. Mihi anda narras, ipsa sed quae res docet.
 Tu vero, o demona, nam neque hac scire expedit:
 Nunc iam quiesce & verba comprime quam potes:
 Hac omnia absint hinc procul, ne cominus
 Vos admovent concilia incuntibus,
 Neue sociate, sed caute denuo
 Loco superbae mentis, & feræ indolens.
 Deip. O strenuus heros, salute vna, duo
 Iidemque amiti Nicodeme, & candi de
 Iosephe saluete: optime vos hac quidem
 Et commode venistis, ut enim res male
 Cedant amicus, ita & amicorum fide
 Bona integraque pectus anxium tenent.

Hac namque video utrunque vestrum gratia
 Venisse, propter ascendite, ascendite, mihi
 Reddati illum ut mortuum, demini ut sinus
 Amplectar, artus, membraque omnia, admovent
 Carni oscula illi, lacte quam eduxi meo.
 Ioseph. Quin hic recede ne male aliquis cadibus
 Multis cruentus te excipiat, & non suo
 Dignetur oculis, sit satum quod, ut vides,
 Ascendimus tam reddituri propriis
 Manibus cadauer illico. At prior oculus
 Bone Nicodeme, scale in impactos gradus
 Insiste, clausi ac refixi altius
 Corpus leonis nacta quo pradam suam
 Plebs ipsa gaudet, his trabe à sculpta erue.
 Tu vero abi, inquam, sparsa fletu & lachryma
 Non indecenti, non tamen mutaueris
 Quae facta, quamuis multa plorans ingemas.
 Deip. Miserrimam me filium nisi vi...

Hoc absit, absit ut manum illi admoventis
 Vel mortuum attigeris: ego manibus meis
 Humabo, socio Nicodemo tradito
 Ioseph. Hoc absit, absit ut manum illi admoventis
 Vel mortuum attigeris: ego manibus meis
 Humabo, socio Nicodemo tradito
 Ioseph. Hoc absit, absit ut manum illi admoventis
 Vel mortuum attigeris: ego manibus meis
 Humabo, socio Nicodemo tradito

Nam quod genere non proximum etiam consuevit,
 Honoris amicum mortui
 Non prouidentes facere quod tibi placeat.
 Quod si monenti mihi aliquis apud te est locus,
 Belleque cedens omnia, neque videris
 Quid triste natum in mortuum admitti amplius.
 Iudae ut esse me haud negem ex gente, id tamen
 Non potero tantum: ut filius de regibus Iudae
 Probum, integrumque, non si in unum consulant

Id dene-

A Id denegantes quotquot hodie sunt viri,
 Cantrâque clamet litteris plena omnibus
 Montana filua. Nam bonum hunc virum scio.
 Extende tamen huc cum tuis puellulis
 Tibi, mortuum vlnis exerce, & lachrymâ tuâ
 Multis rigata membra contricta ut capis.
 Deip. Pulchre quidem tu me moneas, in posterum
 De me inter omnes promerentes optime
 Fidôsque amicos artius locaberis,
 Victoriâque nobilis fama inclita
 Te consecrabis. Age igitur gratissime
 Senecio Ioseph mi, cape, vlnis filium
B Amplectere, & propius ei tete applica.
 Tene, tene nunc, corpus erige, & caput
 Astolle, ceruici illius cubitum inferens
 Ad dexteram. Eius subdite lateri manum.
 Theol. Tu porrige manus, domina, vos puellula
 Excipite nunc iam mortuum, qui mortuus
 Vitam procurat, ego quoque hunc pro viribus
 Excipiam. Deip. Age iam ô misera mea manus mortuô
 Prehende: quidnam l'eu hen video: quid nunc manus
 Gesto: quis iste est mortuum quem inter manus
 Teneo: quid autem misera timidaque applico
 In pectus ipsum: quomodo nunc iam etulem?
 Mi nate, nate, iam mihi hoc dones velim,
C Ut te ipsa tanquam mortuum affari queam,
 Amplexer artus singulos. Nunc te vltimum
 Compello cornens & vale longum ingemo.
 Ego ipsa qua te mater in lucem edidit
 Cerno, quod equum non fuit, nunc mortuum.
 Ad dulce, suauis ô manus toties mihi
 Tractata, cuique non adhasi lentius
 Quàm lenta ramus hedera quercus affoles.
 Lucunda ô visus lumina, os
D Suauissimus nati, ô odor cœlica
 Fragantia, malis sape qua pressam imbuens
 Percepta toto me refecit pectore.
 Et quid tulisti morte tam infans emori?
 Quid te parentem destitutam filio
 Fecisti: ô utinam commoti detur tibi
 Mi nate. Longe suauis morti mihi
 Esset, iacentem quàm videre, & mortuum.
 Nam qui me & impos vocis, & oculos premeus
 Suos profunda nocte consolabatur
 Quae vita poterit esse non grauis mihi?
 O corporis dulcem, & suauem spiritum!
E Frustra ergo, nate, prebui tibi vbera,
 Frustra laborans te puellum fascio
 Inuolui, & in te matris operam perdidici.
 Iam prima ab illa luce, qua mirabili
 Illuxit ortus edito tibi, ô Dei
 Omnia potentis nate, tu vitam trahens
 Idemque descendens ad imam tartari
 Sedem migrans pectus anxisti meum.
 Ego autem ab ipso capite rem totam ordiar.
 Superbia quidem quae omnium matrem impulit
 In fraudem, & antiquum patrem mortalium,
 A quo propagatum genus pulcherrima

Demissa messis, fecit ut contra omnium
 Spem nate parerem gloriosum te, ut tuus
 Decreuit olim genitor, antequam edita
 Essem, vel isto quicquam in orbe viueres.
 Simulatque nata sum patris tui, ut arbitror,
 Ex mente summa, me meus nutrit pater
 Non inter illos quos colunt homines lares,
 Sed me sacra mater adî destinat.
 Hic manibus eductam angeli in solito modo
 Totus senatus commoda legens tempora
 Viro modo isto coniugem me tradidit,
 In cuius vnius fide & custodia
 Prudentiaque, ut inde tempore debito
 Certissima esset filij probatio,
 Et testis eius quem nouo parerem modo.
 Nam partu ab ipso virgo adhuc maneo, mihi
 De me ipsa testis casta nunc ut sim parens.
 Tuque ipse testu nota cui sunt omnia
 Sic te parente me, Deo patre edito
 Absurda multis & vana mihi sermonibus
 Meum esse partum, nec satis calumnias
 Hac visa, nisi me Aegyptus, etiam mox suum
 Profugam videret in sinum, & laboribus
 Attrita multis paterer indignissima.
 Miranda vidi facta tibi, quae dum suspens
 Accum notarem te grege ex mortalium
 Vnum eximebam cui nefas esset mori.
 Ut enim quod olim pactum Abrahamo patri,
 Quod deprecanti multitudini datum
 Meum prorum longa quos aetas graues
 Dediti es te perpulerunt, ut mori
 Non graue putares, cuncta quo mortalium
 Geni ad salutem cerneret in posterum:
 Te nate mortuum graui fletu ingemens
 Florâque prosequor, meas in nantas
 Ni' artu addens prater ora lachrymis
 Vda: & paratus qui decenter amictar
 Te veste Ioseph qui super tumulum extruat,
 Vnaque multa vnguenta fundas optima,
 Qua Nicodemus afferens huc aduenit,
 Hoc vno amoris candidi in amicos fido
 Pignus relinquens non graue, ac pium tantum
 Vnguenta nam quid sparsa presumunt mortui.
 Quis mortuorum consulat rebus pater,
 Quos ipse cunctos tanquam spolia ex inferis
 Trahes in arctum carcerem, arreptos loco
 Caliginoso deligatos vinculis.
 Arcana pater hac filio mysteria
 Mysteriorum sanguine affinis tibi
 Linge inter omnes mentis alta interpretes
 Te teste primus dixit, Hebraeum genus
 Quin destinauit in necem, cuiem grauem
 Auctoritate plurimos qui inter viros
 Pra se enlis virum pium atque innoxium
 Et nudum Reo usus qui omnibus semper fuit
 Irreprehensus cibus, amictus huic vilis quidem,
 Sed vilis illis tantum & horrens, dediti
 HHHh

A Desiderate, nunc in inferi domos
Ditu recedis, & quod arcanum cupis
Oculis, id ipsum tuis quisque oculis: At ubi
Veneris in atram nocte Plutoni domum,
Lucem, patrēque hinc omnium Ad amem excises.

Cecidit. Istud supplicium alius saluo,
Istud bonum inuens quod patre tuo tibi

C Prudenter ipse tu subisti, que tua

D Hac hostium in quam tu pedem prorsus
Venisti, & Israelis hospitium domum
Reducere volens perditus oner, sacra
Firmare pacta quae fuissent patribus,
Natura ut hominum, caelorum formam implicans.
Nanque ipse generas te patre firmum, & sine
Motu percipis ego te usque castra permanens
Enixa, forma humana ut etiam accederes
Divina, Sed pro quem minus decuit, tua
Sanguis parentis crebra te miracula
Sibi praefertentem, arcana cognitis ardua
Generi profano, qui salutem ad omnium
Demissus esses, hunc negabat editum
E Deo e Te, sed connubij iunctam face
Peperisse mortali ex vivo, & leges chori
Et iura fallentem, mei lecti probrum
Etiam referre tanquam ad auctorem Deum
Mentitus in fas omne & invidia excitus
Et hostis astu, te mora posita abstulit.
Iam suffocato hoc callido doli patre,
Es sceleris omnis atque fraudis complices,
Qui cuncta miris concitas versutus,
Versaque technis, ferreaque campede
Ipsam alligatum, nate, criminum omnium
Dirum expiatiorem locabis: exiges

Hic contra terra est patria: At dabis alius
Et urbem & imperium patens, ut tu tuis
Sepe indicasti, te ducem his rebus dabis,
Et firma tua mysteria & rata facies,

Vel istam oportet ciuitatem discere
Ut nolis etiam, se tuorum esse omnium

Expellit à libationibus, tuis
Nam misera nondum nouit ex alto polo
In una terra patris aeterni genus
Venisse. Proin tu fac Deum te intelligas.
Id assequeris, si suo exturbas solo
Iratius, armis impiam Iudae manum.
Simulque in illam quos habes sibi duces
Atque, una cogis, quos tuum stulte iugum
Pertusa, dominos imperantes maluit.
Mortem ad salutem video cui olim sit comes
Pena, & minantes adibus flammis, domos
Eo redactas solus ut restet cinis,
Globosque flamma nulla quos aqua obruat
Et destinatam urbem sacrum in cultum Dei
Obnoxiam illi video iam iam iniuria.

Quas Lyones & stryx occupans urbes alius
Persarum apricum campum & alta mania
Bactrianorum, & Mediae praeuolans
Terram regentem Arabi
Gentes re
Mersas, & omnem Asiam ut ferunt tiracis onit

Hinc hinc decoris te intulisti in hoc solum
Sanguinis Hebraei qui necatum turpiter
Te cogit urna. eheu Dei palatia,

Turrita ciuitas, prop' etarum o domus
Antiqua, qui nunc facta es illorum specus,
Qui sustulerunt impia manu Deum?
Quo misera gemitu cadem ob has

Quas Galilee, ille ille qui iam mortuus
Nunc ab locatus in caua specu mihi,
Mysteriorum haud insulas comites trahit.
De more solitas occisi alius manias
In morte vos iam omittite, at eum
Excipite tantum planctibus: lassissima
Hinc certa ut est spes voce plausaque omnium
Regem, Deumque prosequere nini inclitum,
Abcedite hinc iam, abcedite, neque amplius
Ipsam intueri, nec sepulchrum, nec super
Quod grande saxum proximum deuoluitur.
Cedamus igitur, o amice virgines
Cedamus omnes. Agite, agite placido gradu
Domum peramus faminis fidissimus

Sociisque nobis hospitam, ubi Marci parens
 Maria agit, & quo ut credo, concursus frequens
 Chori futurus sacra qui professus est.
 Ibi operiemur lucus optata exitum.
 Aut potius hinc nos conferamus in domum
 Eius, quem adoptatum mihi mens unicus
 In filium iuvenem esse voluit filius.
 Chor. Probè mones tu, nec secus quàm dixeris
 Fiet, eò nunc nos, ò hera, ire conuenit,
 Ut à sepulchro non remota longius
 Quicquid erit observemus, & totum diem
 Demus quieti crastinum, ut lex precipit,
 Latiumque lucis tertia crepusculum,
 Crepusculum inquam nos moremur, clanculum
 Cernite profecta hinc vos ut obsequamini
 Mori recepto, eamque, & demum locum
 Primi sepulchro quàm hastium aliquis proximus
 Nos deprehendat: indicemus quo loco
 Nox transigenda tota nobis integra.
 Deip. En te relicto, nate, solo excedimus
 Eam ipsam in adem destinatam famini,
 Et filij adem, cuius in provinciam
 Me tradidisti, nate, cum nos aquum
 Esset sepulchro in valle iuxta adistere.
 Iosep. Charissime ò vir mortuum licet, tamen
 Longe inter omnes qui mihi charissimi
 Sunt, ei futurus dico supremum vale.
 Theol. Non hic quàm honestu ortus est natalibus
 Sermone longo edisseram: iste certe homo est,
 Idem & Deus Deus satius: nanque hunc Deum
 Ex rebus his quas ipse gessit iudico.
 Quod spectat autem mortem, ego causam illius
 Esse sapientem providentiam arbitror,
 Ut vindicetur morte ab aeterna genus
 Mortale. Quin & noxius serpens humi
 Qui repit, hostis generis humani occidit
 Calcat, & iam traditus neci fuit.
 Iugulavit ipsum rex poli gemini inclitus
 Iesus, hominum qua genus contrà euehat,
 Supplicia fratrum tollet & primi patris
 Senisque, seuit qui genus mortalium,
 Deditque terra expulsus astu callido
 Serpens ora, quem beabit mox loco
 Situm in beato. Mortis huius hoc opus,
 Hac vis. Id ipsum propter ipse natus est
 Miraculis vir ob stupendis inclitus,
 Qua tu ipse nosti mundum in hunc: cùmque optimus
 Vir visus esset, interemptus occidit.
 At iam resurgens se Deum probaverit.
 Quod si beato a cœlitum solum choro
 Celebratus hymnis perstisset incola
 Cœli, excidisset hoc quod est praesens bonum,
 Tacitaque celsa gloria in cœlo fruens
 Ignotus esset, causa nascentis
 Hac, & cadentis: utique summam efferam,
 Prima & suprema generis humani salus.
 Coniectus ille in verba subsannantium,
 Et umela ab illis à quibus non debuit,
 Mactatus idem: populus huic charus prius
 Luvore motus hac bene merentes dedit.
 Lubens quidem ista passus ille, sed passus
 Quae contrà oporteat mala populum
 Celabo: cedens ut coactus barbari.
 Urbem relinquet servus extorru: ratum

Hoc fata statuunt multa post mala profugi
 Armis subacti, deferentur exteros
 In barbarorum limites. Istud manet
 Omnes patrata cadis authores sua
 Ut urbe pulsi generis omnis incolis
 Pulchre referta sceleris infandi & viri
 Cæsi per invidiam graues penas luans.
 Omnis videnda spes adempta patria
 Quando in sepulchris qui ceciderint, omnium
 Eos manere qui peremerunt nefas.
 Multas in urbes pertrahentur, & iugum
 Servile miseri perferent, manu hostium
 Capti, huc & illuc diuagantes ut Des
 Vox certa cessit: nulla iam spes amplius
 Futura redditus aut regressus, Ausonum
 Dux ex quo in illos agmine infesto irruens
 Magnòque depradabitur eos insolens
 Non patre natus ista mortale edidit.
 At ex Deo ipso natus, ipse idem Deus
 Qui mortuus praedixit omnia edicens
 Longe ante vates non ab ipsis vatibus
 Edictus. At quam turpis iste venditor
 Stipator vnus perferet cladem, id quoque
 Dicam, futurum ut à dolore insanens
 Is fure collum pendulo & stricto implicet:
 Tum deinde lapsus medius infelix crepet,
 Dismique videas luctuosam, non miser
 Quiescet vnquam viscera effractus locum
 Ingressus atra nocte nigram inferum
 Semper agitatus, ingemens semper graues
 Propter dolores triste clamabit, vorax
 Quem flamma rapidis carpet aeternum ignibus.
 Iosep. Quam graua amice nos manent omnes mala
 Meque adeò, ut ipse dicis, atque omnes moesti
 Etiam subibo barbaras gentes miser.
 Quod iam redacta patria in pradam hastium
 Iter capeffam? ò urbi gerens in barbaris
 Olim haud subactum pectus, antiquo excides
 Illoque magno, quod parasti nomine.
 Vale ò palatium, vale ò urbs patria,
 Iam te relinquam turpiter serui, iam
 Subiens, relinquam victus armis, iugum
 Solum videbo, nisi sinem praeneneris
 Me mori, quam, ò utinam, olim mea videam manenti
 In patria potius. Id ex oraculo
 Denunciari sic futurum intelligo.
 Theol. Tuas quidem, ò mi senex, voluntas optima,
 At iste populus qui tibi cognatus est,
 Penas luet se non quidem indignat, tamen
 Plenas doloris, quicquid & mali luet,
 Non huius ipse se sibi negauerit
 Caput esse primum, nec aliquid causa affores,
 Quod forte non veneris, opem negaueris,
 Nusquam se ad ipsos liberalis flexeris
 Olim merendo, nunc quoque benignissime.
 Quis non ad illos missus est praeo prius?
 Quo non adauxit ille munere populum?
 Quem eductum acerba gentium è tyranni de
 Regem potentem fecit & magnum, manum
 Cum gente fortis conferentem, quo loco
 Basam est & Amorrhæi & Pelæ, adiuuans
 Perfreget hostem & seruituti subdidit:
 Hec ille tanta contulit, quorum immemor
 Calcans inauditam pede suo gratiam,

A Illum cruentis posuit in cadem viris,
 Qui postea venit tamen ut oportuit
 Nanque & propheta, & lex graui ut certamine
 Longaque pugna dimicantes nec modum
 Finemue repererint, tamen lux unica
 Solus sacus erit Christo ut inferni adibus
 Penitus reuulsis, & sua è sede erutus,
 Terras reuulsas, & hominum mortalium
 Omnem dolorem perimat, horum gratia
 Indutus ille pauperum vestem, pedem
 Inferi in imas tartari sedes, & hinc
 Spolia reportans multa vindex inferi
 Lustrator antri visus, isthinc offerret

B Sese subactis portitoribus omnibus :
 Custodisque, cum iuuans vere pater
 Et liberalis indicabitur, suus
 Quem populus olim gentis eiusdem inuudus
 Maclariis. At qui gente non iunctis tamen
 Vrna hunc dederunt & sepultura, edicta
 Partim in sepulchri mole montisque arduo,
 Specuque partim in abdita & voragine
 Terra profunda frigidum afflatum, & Dei
 Ignem calentem concupiscens, non thoro
 Dulci incubantes, vestibus vel mollibus
 Operti in auro lucidis tectis suum
 Somnum trahentes, ense gladio alij ut cadent:

C Sic & fidem illi sancient verissimam
 Firmissimamque, non eam quam scilicet,
 Venditor, & idem carnisfex bene meriti
 De se habet. Eum aquum luere pœnas, te quidem
 Facile resurgens ille liberauerit,
 Nouo sepulchro quem decenter clausuris,
 Ac excusatum à mortuis tube sono
 Clangentis, olim te beatorum in gregem
 Ascribet: orbe nam relicta cadibus
 Fluente, felix sua priorum ut incolae
 Solum, solutus mole qui humana e ruina:
 Mortuae quicquid ipse mortalitatis dolo
 Serpente ovis obnoxium morti attrahis,

D Et c. Iteus iam. Horum omnium mihi nihil
 Praceptor ex vatum canebat vocibus
 Verum recumbens huius ad pectus sacrum
 Didici futuros sic Deo charissimos.
 Ego ista domus pectori cum inniterer
 Cognoui, abisso ex maxima multa hauriens
 Qua sunt sacra & recondita sapientiae
 Iosep. Sapientis è penu nihil nisi sapiens.
 At, tunc speras id futurum ut redditum
 Terris videri detur? Theol. Id spero, Dei,
 Quae lux sequetur, lumen indicaueris,
 Hanc unam oportet me manere crastinam.

E Iosep. At nos quidè illi magnū vs aliquē & à Deo
 Ipso profectum morte sublatum virum
 Et matre mortali editum, atque hinc debitum
 Morti inuolutum linceo atque unctum, damus
 Ipsum sepulchro. Ss Deus tanquam, imperes
 Morti, ille posthac ut Dei censbitur
 Filius, & idem his omnibus qui nouerint
 Deus colendus vnus. At matre editum
 Mortali, eundem consequi luctum adduces
 Paruum iacentem, ut qui parente illa satius
 Sit, ipsa cui lex mortis olim incumberet,
 Nos cum ut amicum quo decuit excepimus
 Honore functum. At ut Deus si quid vult

Post agere, promptum est illi, & instat iam dies,
 Prope tertia est lux quae res dabit exitum.
 Spero futurum ut libera omnibus dies
 Tertia, nitentis proferat solis subar.
 Videam diem istam cupio iucundissimam,
 Videam utinam utinam amicus ego miraculum.
 Nunc Nicodeme adiutor operis optime,
 Abeamus hinc propere, & huic populo licet
 Saues impiique, patriaeque ipsi optime
 Precemur, aliquid ne Deus fruatur noui,
 Pterque saltem dum trahis sua diem
 Vita moramque cum iuvene castissimo,
 Tu chara virgo nos amicos adiua
 Confesta luctu sis licet, domina tamen
 Et mater eius cui datum vnans atque alteram
 Habere naturam, ut tui olim filij

• Discipulus ipse mihi suadet, adiua.
 Deip. Ite comitatus Nicodemo, qui antea
 Discipulus illi nocte visus, omnium
 Nunc quotquot extant in fide notissimus
 Tecum probatur: ito iam, atque enuncia
 Miram omnibus mortalibus potentiam.
 Theo. Lati ite, nec vos aliquis inuadat pauper,
 Nam vita honesta nec metu ullo turbida,
 Et charitatis integra, & placidissima
 Concordia, & sapientia, & modestia
 Dux, cuncta seruat concuti ut nullo modo
 Frangi que possint omnia ut nouit Deus,
 Sapienter idem semper omnia iudicas.
 Ioseph. Mihi persuades, & tuis dictis fidem
 Habes metu iam liberor seruans modum.
 Theol. Ite ut videtur res amicorum interim
 curatum: At ipsa re, mea experiemini
 Iam verba. Sed vos o puella cum mea
 Matre sequimini & in Christo animo hilari excite,
 Et pectus armata, nihil pauescite.
 Quin me sequimini, his indicauero domum,
 Qua tota nobis transigatur nox, manum
 . At dexteram illa in proximo hinc. Ite est domus:
 Diuertite huc iam, nam ut video pari maxima
 Præterita noctis, ipsaque aurora emicans
 Tenebris fugatis aurea luce apparet.
 Deip. Eheu mihi heu
 Exulcerata anima mea & tot anxia
 Curis, dolore turbidum pectus gerens
 Captare somnum qui queam? aut quonam modo
 Insuat in oculos luctibus tantis graues?
 Heu dira fili atroque tua maclatio!
 Quam misera non sum grauer optata, omnia
 Cui contingere: nam licet consensians
 His qua prophetis ante dicta sunt, tamen
 Fallunt eam spem quam prius conceperam.
 Acerba nate passa sum & grauius prius
 Iam luce ab illa qua dies mirus tui
 Natalis illuxit se haec dura omnia
 Latitia subita consequbatur, meas
 Dum praesto curas & dolores solueres.
 At nunc dolorem tam grauem qui perferam?
 Quid igitur hinc iam moliar? vah que incido
 In perferenda qua lenari non queant
 Vel consulendo vel iuuando! & nunt meae
 somnus aliquis tandem genas demulceat?
 Semi. Nos certe, o domina, nos huius strata, senes,
 Iuuenesque, virginesque, & innuptae simul
 HHHh u

Membris relaxatis reclinatae, caput
 Alia aliarum fule entes corpore,
 Alique nixi dexteram in suam genis,
 Somni aliquid ad tempus aliquod percepimus:
 Te nulla contra cepit afflicta quis,
 Nulli que sumus membra laxavit tua.
 Quin nocte tota triste longumque ingemens,
 Do cnsque vigiles huc & huc oculos agens,
 Sedisti: At usquequo misera tandem assidens
 Experisque somni, nilque comminens tuis
 Oculis munebis? Ecce iam emicat aures
 Aurora, populus publicam viam terens
 Sursum ac deorsum fertur, & terram ambiens
 Phœbus, suâque luce lustrans exercit
 Iubar, colorem rebus in, undens suum.
 Deip. Natum in sepulchro mortuum cernens mentis
 Quin in dolores, lachrymas, suspiria
 Grauique luctus debeam prorumpere,
 Donec sepulchri mole fracta appareat
 Victor resurgens? somnus autem qui nubs
 Tot inter anxios metus irrepere?
 Semi. Etiam ego pectore anxio, somno carens
 Humique fusa iaceo serui in thoro
 Gramineo & herbido, super nullus tamen
 Tibi grauiata obrepit, o virgo, neque
 Dormius ut aures ad meos luctus tus
 Volans frequentes, planctibusque verberant.
 Deip. Iam surgite, o vos, surgite, inquam semina,
 Pende mora tanta: exite, abite qua via
 Tenditur ad urbem quam licet procedere:

Est vultus ipsum nesciet, proin nihil
 quod metus vos habeat hac in re anxios.
 C. At at, videre videor ex sectantium
 in cetera teirico vultu, & gradu
 citoque huc se ferentem: nuncius
 nant, am videtur, is nova rei aduenit.
 Tunc. Quo iam ibo: quâ insistant viâ ut charissimâ
 Inueniam lesu matrem? at o vos femine
 Si modo potestis scire, dicite, & mihi
 Iamiam indicate, ponne in istis adibus?
 Semi. Ut ipse cernat, ipsa ea est intus domi.
 Nunc
 Et domi

Qui vidit illuc re, te cuntes, ne id quid
 Dicere potest: At rursus ille qui asserit
 Se scire, non vult quod scit eloqui: vnus est
 Tancum istud addens, Pontij scribas domum
 Petuisse, & illum quem pectus ius est loci
 Istius, eo impulsisse, quo ob signans suo
 Signo sepulchrum, illius & custodiam
 Decerneret, ne discipuli ea forsitan
 Cadaver aliquo nocte clanculum offerant.

Hec propter huius nuncius veni tibi.
 Deip. O mihi malorum non ferendum omnium
 Confutor audax, turba scribarum & senum
 Lethalis author, perditæque audactæ,
 Cædisque Domini dire confector, graui.
 Iltus dolore, quâm subibis pe. lore
 Tunc telum acutum cum scies quantu n nefas
 Patraris. At si pergis hæc, quo tu sede
 Cæpisti, eod. m prava que nunc sunt sequi,
 Ut stulta tibi mens planè & auersa, integra
 Tibi sinistrie iudicabis omnia.
 Sed ipse tandem postea damno tuo
 Nil inde fructus esse senties tibi.
 Nam quo modo furto cadaver offerant
 Hi qui cruentas vix manus effigerunt?
 Aut quis propius hos ad sepulchrum accedere
 Impellet, horror quos trepidus habet & paup?
 Abi iam abi tu & quam vales pha'ann sede
 Custos sepulchri: abi iam & illi prospice
 Tuto, futurus testis eius forsitan
 Molem sepulchri quo resurgens dissipet.
 Semi. At nos moremur interim hic charissima,
 Moremur hic, inquam, quiete, nec domo
 Pedem efferamus ad sepulchrum, progredi
 Tantum in tenebris noctis a'ta iuuerit.
 Deip. Caligo, certe subita noctis labitur,

Nam quo modo aliquis nocte tam obscura hostium
 Per arma penetrans progredi tuto queat,
 Inguento amica ut corpus imbuat manu?
 Quin ad sepulchrum aliquem grege ex sectantium
 Quondam magistrum diligentem ire expedit,
 Qui cuncta recte exporet: & certè expedit.
 Hunc ire propere, qui subesse si dolum
 Non nris aliquem, mane nos summo ctyus
 Petamus vnam vita qua concluditur
 Ut condiamus more so isto aromate
 Corpus sepulci eamua: hæc sententia
 Mea est. At hic nos si dolum deprendimus
 Aliquem ostium, clarissimum lucis iubar
 Nos clanculum expectabimus, nam nec tacens
 Etiam

cuncta oreus animam carceris e' audet specu.
 Mortem ille passus nullius sceleris reus
 Est sponte, cen. bris ut quod inde est debitum
 Coerceatur. Nam satum illo qui nequit
 Corrupti, & illum nescius qui sit quoque
 Corruptioni, quomodo umbrarum locus
 Corruptet oreus premis & condit, nantis
 Vicitricem quem iam spolia tracturum,
 hominum conclusit & rapuit sibi
 vinculu.

ret omnis expletatio:
 ite quâm celerrimè quando mores
 re, videbis me l'ic tibi faciam ut iubes.
 Deip. Et qua mearum hic quas vides sodalium,
 Onus hoc subibit, noctis ut silentio,
 Petens sepulchrum, exploret optime omnia?
 Quæ me beneficio hoc sibi deuinciet,
 Discipuli ut absunt hinc magistri, qui fuga
 Fiant furentem perditorum in se impetum?
 Nam non furorem illi æquo in omnes spiritus

- A** Perfiant habentes despicatui genus.
Nostrum, ferantur in gregem festantium
Furore caco stulto & audente impetu.
Magd. Ego istud à vestro capite periculum,
Parata abire speculer ut tumulum sacrum,
Propulso iam iam cognito rerum statu
Omni reusam vos priusquam reddidit
Terris sit almae lucis illustrans nitor.
Atque adeò citius rediero, Subeo lubens
Istum laborem, haud immemor eorum omnium
Periculorum, quibus u olim liberam
Me fecit, atque hinc forte & idem mortuus
Me clariore munere exornauerit.
- B** Quis mortuum illum non puto verum mihi
Adhuc videtur dormiendum, & paululum
Hic immorandum plena dum nocte omnia.
Iam dormiamus, dormiamus, non abest
Aurora longe, quam, o omnium rex, ocyus
Finem ego videam verum ubi diluxerit
Properanter ibo, forsitan etiam incidam
Cursum in sororum quibus id officium fuit
Præ, ut manerent & sepulchrum cernerent.
Ille enim in id omnes mente concordat mihi
Tantum studebant, corpus ut sanctum & gerent:
Noctemque totam sic simul traducerent.
Semi. Abi o virilem qua mulier audaciam
- C** Aquas, abi iam propere ut aliquid rescias:
Nos consequemur cum puellarum hoc grege
Aliaque Galilea sata quam plurima.
Nam credo, comites quotquot ille sunt tui
Cursus futuras ad sepulchrum, ita expetunt
Videre quis sit insita spei exitus.
Nunc excitemur paululum, aurora haud procul.
Magd. Labore mihi opus strenuo, quo premium
Dignum laboris ante ceteros queam
Videre, namque ciuiliter quod ponitur
Premium ad opus geminam parit sibi gratiam,
Quam saepe percepit ante, quamque denuo
Iam, p. an. D. p. an. ita quum est id quoque, nec
unquam secus
- D** Fidebis, & probe mones & commodè.
Vis autem id, ut quod præmij atque gratia
Adepta es ante tuos labores, denuo
Tibi reponat. Verum age, & quod grandis
Huius postulabam munus? At dabit tamen
Hac dona primas qua tenent facile, omnia
Hac inter homini qua feruntur maxima.
Non falsa dico, noui ego hæc, in posterum
Quod est supremum munus, illud auferes.
Magd. Ecce id procurans, virgo, quod tua interest,
Curram, puella sic resurgentem omnium
Videbo prima: premium hic solum expeto
- E** Mei laboris: videri iam, videri
Quam pes citus sit ut capessam quod iubes.
Deip. At tu caucto, nocte ne lusa incidam
Illorum in arma qui excubant ad mortuum.
Magd. Istud cauebo cum gradum placide premam,
Bene cedat utinam quod iubes, & id assequar
Quod expetu id autem scio premium, expetu
Natum videre quam citissime: & idem ego
Dum cupio, curro vel metu periculi
Spreto imminentis. Deip. I, cito, & mihi nuncia
Fac expetita si res lata ocyus,
Ut quicquid erit id assequar. Magd. Iussu tuo

Obtemperauero lubens, nam cum mihi
Sui plurimi, hæc re non deero, quare obsequior.
Deip. Quin ego tibi me Maria dabo sociam via.
Nam cor dolore diu graui tota ulceror,
Usque adeo sollicita manere qui feram
Nunc misera tandem virgo, ubi discesseris?
Magd. Quid restat, abeamus, o amica virgines.
Te comite sola gaudeo supra modum.
At hæc soporem non ab oculis eximunt.
Surgite, quid istud est mora, inquam, o feminae:
Surgite oculorum palpebras resoluente.
Non hunc nitorem qui micans est omnibus
Luna in nitore vos videbitis, prope
Aurora lucis nuncia est, prope lucifer:
Demulcet interim tamen oculum sopor
Dulcis suauis ille gratus palpebris
Infedit, & subrepsit altius graui, &
Dolore magno lancinatis cordibus.
Cho. Sollicita corde turbido noctem integram
Vigilem oculum huc & huc circumfero:
Celeremur ocyus gradum, o charissima
Magd. Nos pectore exeso, anxioque grauisssima
Cursum, eamus ad sepulchrum ocyssime,
Alia ubi somnum palpebris excusserint,
Nos mox quietis consequentur passibus.
Properemus omnes ocyus, cursu assequi
Percommodum erit: ego omnibus credo diem
Hunc emicare qui iubar clarum exerens
Solis nitenti libera faciat omnia.
Eamus ergo, eamus: illa qua viam
Premunt sequentes pone, simul aliquantulum
Facite celerem, & celeritate ut puto
Iam celerem, & celeritate ut puto
Current: & iterum voce summissa excito
Clare cohortans ut sepulchrum nos simul
Omnes petamus. Sed video eas excitas
Stantesque, pape quam inuas pulchrum ordinem
In in & decorum conspiciere miraculum?
De, De, De, De, De
Desiderate o nate, ceteris en dies
Lux spes amicus tertia est, non effluat,
Vel tu me eadem commors simul iube.
O nate mihi charum & sacrum imprimis caput,
Ecquando misera ego te, aut ubi videbo parens?
O utinam, o fili, tu mihi in lucem cito
Venias, relictis mortuorum Ianuis,
Speciæque, quam nunc lucis expertem clement
Pluto micare luce vidit maxima.
Premium ut subiisti: Ades, & ceteris, & ceteris
Iubar auream & ceteris, & ceteris, & ceteris
Omnia. Deum inquam cælitus missum. Magd.
De, De, De, De, De
Deserta cerno cubilia vigilum omnia.
Deip. Hoc quid sit? anne aliquo abus custodia?
Excessit autem forte, nobis ut dolum
Aliquem struas? populus enim fidens, ubi
Rebus potitur, redditur fidens magis.
Magd. Quid factu opus, o soror, neque enim ista iam
a ceteris
Res, ut volumus, cuique spes sua excidit.
Deip. Confide, varsum longius firmo pede
Pergramus. Finem reperire mortuum
Bene preparato pectore liceat: Deo
Quicumque se commiserit, se se optimo

A Properemus, hosti nil penitus horum omnium
 Que nota nobis detegentes, sed gregi
 Apostolorum, nullum enim cuiquam malum
 Priuatum, at aliquod forte commune est tamen
 Ad veritatem nunc latissimi
 Versi atque amici. Nullum hic est mendacium,
 Quando illud omnes odimus, animum bene
 Exiit eorum vana qui et mortalia
 Sapiunt, stupore concita pulchro ex metu,
 Quo cum Deo ipso pectus armatum gerens
 Prudentia, omne defugit vitium et scelus:
 Efferre tale cuiquam nos nunc nefas,
 Ut ipsa dixi, dum sepulchrum linquimus,

B Nefas et his efferre quoque, qui mortuos
 Modo quo oportet pectore excipiunt suo.
 Grati bene et memores: sed eius gratia,
 Quis vivit et cuncta aspiciit multo metu
 Tremoreque affectas pauere ad omnia
 Que dixit ipse, proinde, nos o virgines,
 Hoc a sepulchro submauerat nos fuga,
 Nec...

C Recta huc... mater huius,
 Qualem vlla numquam mulier enixa est parens.
 Deip. Tunc aliquis ex nostro grege es nocte ambu-
 lans?

Nam visus infirmus mihi, nec te optime
 Agno eos? Nun. Amicus et tibi, et tuo, modo
 Quis est nato, integrum a...

D Compellat alio dignum, nam nuncius
 Ad sum, stupenda miraque omnia adferens.
 Deip. Nempe reducem natum nigra ex ditis domo
 Mihi nunciabam? Nun. Nosti et hoc leuaueris
 Seruare nuncium. Tunc venit, tunc
 Ut fama constans filius presto, inseri
 Specu relicta figit in terris pedem:
 Hac ipsa propter venio tantum nuncius.
 Deip. Nos scimus ut quidem: sed unde tu id tenes?

E Agedum loquere, quid dicis, aut quonam modo
 Id seu? quid huius ad fidem certam dabis?
 Nun. Qui nocte tota perstitit custos vigil,
 Et diligenter providens tumulo adstitit,
 Modo per eumulum nocte densa consueus,
 Sese ad sacerdotes citissimo iuculit
 Cursu, nouum tunc nescio quid creditur
 Horrore tactus excubitor, et qua cohors
 Affecit omnis non quidem abs re expalluit:
 Palloris autem causa qua foret, meam
 Spem prater ipse ingressus urbis mania

Cognoui, eaque cognita placido gaudio
 Veni, cohortis omnia a tergo audiens
 Qua verba firma non satis fiducia,
 Ambage multa, pre stupore illa implicans
 Proferret. Ergo hac ad sacerdotum gregem
 Senumque turbam cadu auctorem locum
 Coactam in unum ut quidpiam decerneret
 Effatus: O vos turba scribarum et senum,
 Qui cade dira perpetrata sanguine
 Vos polluxistis, adsum, ut et vobis, et huic
 Urbi recludam multa inaudita, et noua,
 Et mira, morte qua modo extinctus dedit:
 Is cuius ego sum nocte delectus vigil,
 Custosque quem nunc propter etiam exhorreo:
 Quod si adfuisset, tu quidem cui ut mortuo
 Nos compulisti adistere ad tumulum, et eum
 Seruare, cernens quod nouum est atque insalens,
 Adortus esses hunc precibus. At id volo
 Audire primum, libere an detur mihi
 Narrare quae illic facta sunt, an quicquid est
 Silentio premere: meo enim dicere
 Coram tyranno pertimescens impetum
 Subitum, et ferocem pectus superbiarum
 Irasque nimiam, hac ad senum te
 At his susurro colloquentes mutuo
 Hac inferebant expauescentes, leniter.
 Inuisa Iesu infantis hac matratio,
 Ingens ut ignis nunc quasi succenditur,
 Non paruus unde nos maneat omnes timor
 Ergo mora omni nunc adempta, exeretis
 Prestandus omni. Rursus ad vigilans manum
 Ora: ista dicere: O phalanx
 Quae grata nobis sunt potes, ne detege
 Rem: quicquid inde poterit esse incommode
 Damni que nos prestabimus, si dixeris
 Apostolorum clanculum ablatum manus
 Quae offeras aliqua quo...
 Versi sepulcri, et omnibus nobis pares
 Quod ad dolorem vergas et populi animum
 In nos furentem et turbulentum concites.
 Custodum ad illa sic cohors. Quando id placeret,
 Et apud tyrannum quidquid hinc culpa est mihi
 Prestas, eorum nota quae mihi, nihil
 Narrabo: Nam mox illa dicentur tibi.
 Hic qui sepultus non Deo ipso credi
 Minor, vel illi rebus omnibus primus
 Quas fecit olim, vel recens miraculos
 Nunc edis, qui de sepulchro se exerens
 Quod grande saxum obstruxerat, manentibus
 Etiam sigillis obsidentibus locum
 Vigili oculorum lumine in gyrum, omnia
 Fulgore compleuit, nouo tum nos metu
 Exanimauit omnes, terra ab imo funditus
 Conuulsa fundo contremuit, ingens lapis
 Statim a sepulchro deuolutus corruit.
 Possum et videre, urnam videbam, ex at
 Mox sparsa quadam vox et ut ego suspicer
 Deus ipse finis voce non solita pater.
 Caesae constru vocis audita comes,
 Et flamma fulsit ignis in terram sacri.

Concuſſit æther ſpiritum, denſum nemus
Repreſſit omnem frondium auram, ut niſpiam
Oboritur eſſet ſtrepitum. Hunc ergo virum
Recipite quiſque eſt amici, numine
Quantum videtur qui poteſt quàm plurimum.
Quin hoc & aiunt, ipſe ut audio, hominibus
Hunc vim dare illam que mala premit omnia
Quo ſine ſecundum nil ſit, olim nec fuit.
Si certa fama teſte vero ſpargitur,
Ego ſacra facerem potius illi, quàm Deo
Pugnans, ſuore percitus, contra datum
Stimulum agerem calces. Congreg. Pont. Pro-
fundus te ſopor

Tunc occupavit, iſta ſunt mera omnia
Somnia: ſepulto te ſopore, mortuus
Clam corpus ipſi ſuſtulere apoſtoli:
Sic eſt, & iſtud te tyranno ducere
Tantum unum oportet. Ergo tu tace interim.
Accepta nobis, que minus ſentis tacens,
Munus etiam grande auferes, licet tamen
Tu ſponte corpus vendideris, at ſi palam
Feceris id à te iam tyrannus audiet.
Culto. Ut multa dicam, non tibi perſuadeo:
Ego tamen à te nunc licet male audiam,
Hoc dico, iam non eſſe quod in poſterum
Sic efferas te, paululum ſed comprimam.
Nam quis ferat te: corpus autem ut & tuum
Non eſſe nobis vel palam iſtud indicat,
Ve nil reprehendas, integrum quod cernitur
Sigillum. Eo ipſo nunc integro, & lapide ſuper
Poſito, ſupendum ò omnibus miraculum.
Surrexit è ſepulchro. Cong. pont. omittit plurima.

Hæc verba, dona qua tibi dantur cape.
Culto. Quando meum tu non ſinis dictu locum,
Tuum, ut ipſe dicis, obſequar: vide
Sed gnauius, qui me à tyranno liberaſ.

Con. pon. Hæc cura nil te reddat hac in re anxium.
Eſſe, iam ut in te fratris affectum induas,
Gentilis ut qui ſis tibi terra Auſonium
Prenatus. Ergo abeamus oſus, interim,
Ne quid timeto, verum id unum dicito,
In nocte multa clanculum, & tacito pede,
Me neſcio, corpus tulere apoſtoli.

Culto. Hei mihi miſero, ah ah ah.
Pilat. Quis ille qui ſiens ad fores ſic ingemit?
Con. pont. Ille ipſa certe eſt mortui cuſtodia,
Adeſt, ò princeps, & metu præ maximo
Suiſpiras. Pil. opportune ades, licet indicans
Neſcio quid ore. Quæ dnam ea ciulans, do'et.

Gemique, fare: cauſa qua tanti metus?
Con. pon. Quin illi ut adſunt quicquid eſt edifferant.
Culto. In nocte multa apoſtoli, ò rex, clanculum
Me neſciente ſuſtulerunt mortuum.

Pilat. Et quomodo iſtud perdis, tantum mali
Vos intuiſti: quis ſepulchrum, apoſtoli
Ingreſſi ut inde clanculum vi mortuum
Eſſerre poſſent? qui neque ſepulchrum ingreſſi
Vidiſti aut exire: cuius in viri
Tergum iſtud omne, niſi in tuum tandem expetere?
Nam te ſepulchri dico cuſtodem, facis
Adeo me eo ipſo fabula dignum omnibus
Quin præter ipſam qua fuerit infamiam,
Acceder illud, mortui ut pænâ luam.
Et ſic habentes deſpicatus mea

Imperia fures te ſeſellerunt? age
Quæ cauſa tandem clam efferendi mortui,
Cuſtode poſito tam frequenſe? qui, rogo,
Quos ferre dicunt ſplendidiſ ſtammis faces,
Quos ipſa præter luna nocte ſplendida
Detegeret, auſi iſtud fuiſſent, ut locum
In hunc venirent, & manu deuſ! nectent
Saxum, quod ipſa tota vix turba addidit,
Et cæcis ipſe plurimus mecum ſenium
Suo ſigillo obduxit? Haud apoſtoli
Novi, quibus tu clam cadauer aſſeris
Raptum: Tua hæc fraus, nil eorum admiſero.
Tu vana fingens, me mea ſententia
Deucere tentes? At tibi longa, atque acro
Oratione opus fuerit, ut tu mihi
Non falſa te narrare perſuadeas:
Nam veritatis ſermo non conſtans tibi,
Sed ſermo muſas conſilia, neque permanens
Conſilio in uno quod ſemel ceptum eſt loqui.

Culto. Recte quidem tu Rex putas, ut res habes.
Nam noctem ego inſomnem integram vigil,
Nihilque ſtertens, reſtor hoc tuum caput,
Et cuncta vidi, & nuncius veni illico,
Nec non paratus nocte multa veneram
Ut rem tibi omnem detegens, pænâ quoque
Virarem. At hi qui plus ſacra prudentia
Poſſunt apud te, me impulere ut ſplendidam
Lucem operiret ſolis. At non me tamen
Oppreſſis altius lucidi phæbi nitor,
Quin curſu anhelo protinus me contuli
Illos ad ipſos, indicans quicquid mihi
Et viſum & auditum fuiſſet: nil mihi
Tamen acquieſcunt vera cum
Vereor, ò

Ita conſtat etiam ſicne corpus apoſtoliſ
Sublatum, & ipſa res tamen valde mihi
Suſpecta: ſed quid ad fidem huius adferes?
Culto. Præceps nimis es, ò rex, priuſquam rem audias
Ut geſta: nocte qualibet nil non poteſt
Eſt grande: verum id ut reor primum expedit,
Ut ſi quis ex his celeritate maxima
Pedum ſuorum ſectus in ſilentio

phalangem præterieris, vinculis
Aſtrictus & caſus frequenſi verberare,
Ediſcat inde quid tibi factu eſt opus.
Nam turpe nobis illud, atque, infamiam
Ut omnem omiſſam, maximum malum, Deo
Id iam ſinente ut ſupplicia ſacili manu
Merita exigamus, qui graue adeo admiſerint
Facinus inuſ tos leniter diſmittere.

Pilat. Fures ego illos quos mihi cadaueris
Tu dicis eſſe neſcio, planè inquam ego
Neſcio, animo ſuſpecta res valde meo,
Suſpecta certe. Nam fugam qui carperent,
Et quomodo illi ſuſtulerunt mortuum,
Quem viuum & ipſi maximo trepidi metu
Liquere? Quid quod non adeo grauiſ ſopor
Curam: nec illi quos vel vna ancillula
Audita tantum eo impuliſſet ut mei
Ipſum abnegarent, id ſua ex audacia
Sumpſere ſacrum. Con. Pon. Miru quod nunc fluctues
In rebus alijs firmus, atque hac audens,

CHRISTVS PATIENS.

A Suspecta nullam ob rem tamen habes omnia,
Primam vir esses prouidus animo, ac manno
Agendo promptus. Sed viro non cui libet
Natura ab ipsa id est datum ut queat omnia,
Est aliud alij alij minus est datum, tibi
Pugnare, ac alius nosse qua rerum abdita.
Iratu equid audiens vultu ciet
Ignem furentem, nec putas aliquem ex grege

Et vasrum et astutium, manu ut tu vindice
Vtatis istud hostibus tantum expetit.
Pilat. Tu enim cohortem iusseris, id etiam studes
Me abducere horum causa tu sola omnium:

B Quae reliqua nunc sunt, ipse iam cognoueris.
Contra Quamvis male tu crede quid istud placeat,
Atque ut loquendi sic tibi hic primum data
Aqua atque agendi quod voles potentia.
Nunc. Hac cuncta fides cum recepissim auribus,
Et perditorum audaciam, qui supprimunt
Astu doloque ex mortuis Christum excitum,
Vixque certe redditum, accurre illico
Ut indicarem, o domina quicquid est tibi.
Ergo tibi id tu nuncis quod me excipis
Id persuade quo mihi sit verum,
Quod credo et ipsam vel per urbem spargere
Famam frequentem, quando custodiam ex grege

C Totumque factum predicans, miraculum
Efficias illud publicum quod contigit,
Quin cum ore qui frequens hac venit,
Rem omnem audies tam: Nam primus veni rei
Nuncius, ut esset rem noua acceptus, et
Et gaudiose maximo perfunderem.
Deip. Bene tu quidem aduenis, et eius nomine
Habebo gratiam tibi quam maximam.

Magis redundet, falsa qui quam plurima
Et vana fructus exoptat, et non facit.

D Saxo sigillum premeret, et verbi capi
Quod mente nulla possit ad patris sui
Cognitionem corpus vinctum, quod mari
Visum ire in ipso, non aliter ac in solo
Firmo, ferenti ex se sacum patrem omnium
Suoque alentem quicquid usquam est numine:
Qui natus ex me virginis claustro integro
Emicuit illo qui Deum spirat modo?
Nam nec mihi ille virginis nexum abstulit:
Peperi ego cum, at quam mi modo peperi scio.

E Sensisset illum, qui vel ipsos angelos

F Verbum caro ille visus, expertus qui fuit

Carnis signa nonnulla, et nonnulla in corpore
Hoc propter ipsi exastuantes perditio

O chara amice, no. ad urnam denuo

Properemus: accedamus ad tumulum prope,

Ut sese habent. Et nos suo cursu quoque

Ipsi antecurrunt. Cho. Quin et ipse apostolo
Cum iuuenet choro Petrus ad tumulum ojus
Vitalem ut accessere, et omnia gnauiter
Videre, amicus indicant omnibus,
Et Maria nobis rettulit, cui fides
Est habita, prima que cucurrit omnia
Scrutata, deinde nunciant corpore
Vacuum sepulchrum. Deip. Et illa certe prauio

Socia adisti, vacuumque v. di. vna locum
Sepulchri, et ille qui ad sepulchri corporis
Caput sedebat, mortui charissimi
Iamque rediit signa certa protulit.
Nos ergo primum ut nouimus quo se modo
Properans, idem hoc apostolus dixit simul
Et Petrus ipse cum iuuenet casto excitum
Contendit ad sepulchrum, ubi haud alio omnia
Videre, quam qui Maria dixerat modo.
Et nos euntes pone, rursus assequi
Dabamus operam. Sed Maria
Illa ipsa, que quo
Visumque
Virgoque
Deip. Quae
Dixisse amicis, virginum effer in charium.

Et testis ipsa, testis es mihi optima
Venisse mane me ad sepulchrum, et tu tenes
Quarunque dixi, qua repetere nil iuuat.
Certe beatam sola cum primo urnulam
Comitata, cum virgine vna atque altera
Comitata fundens lacrimas
Ingentem, et illic assidens, atque
Scrutata cuncta, candidis stolis duos
Aperta summa tumuli et infima angelos

Pedes ad ipsos, quos sine Dei numine
Ibi aure vocem non sonantem quidpiam
Mortale penitus hausi, et ad vocem illico
Conuersa, Christum conspicio vultu nouo:
Ego forma ab ipsa quidpiam non iudicans
Vile astimandum, procido in terram, pedes
Prehendi: At ipse me statim ablegans, suos
Mittit ad amicos, non tamen ab ipso rudem
Eorum, ab eius ore qua contenderim
Audire, nempe quod sit in celum ad patrem,
Et ipse dixit, iam efferendus: nondum enim
Monuit futurum cursu ut antecurreret

Hec una, et illi verba nihil pendere

Decebat: ac illi verba nihil pendere

Quae reseruit: nam quid illa iuuat

Audita? et ipsa tu tenes qua videris.

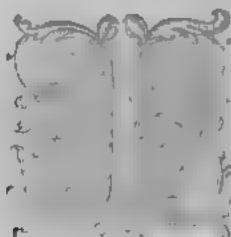
Nam prima quando cum tibi charissimis

Marius duabus tu cucurristi illico

Visura certò qua ante tantum audieras.
 Hinc visa cuncta, visus & tibi tunc
 Vt addecebas filius: Quin & duos
 In agrum amicorum ex grege alios audio
 Se contulisse, ut quisquid est intelligant,
 Cernant, & animi de sui sententia
 Discant. Et ecce iam futurus nuncq
 Ipsis amicus, concito cursu euolant.
 Omnes co nos conuenire commodum.
 Nam fortè nobis dominus iterum se offeret
 Etiam videndum. Et ecce iam micat Hesperus,
 Instantque tenebra, ergo ocyus quin tendam us
 Quo nunc amicos noctis in caligine
 Puto coactos? En domum peruenimus
 Mariae & dei, & dei & dei & dei & dei & dei
 Adeste apostolos, timentes scilicet
 Adhuc latronum barbaram & diram manum.
 Quin & sera omnes ianua obducta, & fores.
 Et quo modo autem foribus oclusis domus
 Patebit aditus? audist certè, & sine
 Strepitu reclusis Maria chara clanculum,
 Vtque subeamus prouocat, quare domum
 Suspensa paulatim pedum vestigia
 Sensim ferentes ne metu iam perditos
 Turbemus, ingrediamur. En nos undecima
 Nobis amicus, & alius qui se gregi
 Immiscuerunt congregata venimus.
 Tu denuò ipsa Maria communi fores.
 Itaque silentium imperans volo Cleopham
 Nunc audiamus, namque adest & plurima
 Vt video narrat qua dominus ipsis palam
 Et dixit & fecit, ut eum ipsum nouerint,
 In fractione panis. Tu sace, sace,
 Stat ecce dominus. Has fores intra: nouum hoc
 Dignumque verè maximo miraculo,
 Et quo modo autem foribus oclusis adest.
 Quin fortè & idem sic sepulchro condito,
 Clausoque surgens exiit, velut antea
 Virginis ab alio prodit matris sua
 Infracta seruans claustra quàm castissima.
 Christe. Pax omnibus vobis. Quid obstupescitis?
 Iam vos manus has, iam pedes hos cernite:
 Videte propius quod mihi est fossum latus,
 Certumque habete, quod ego sum ipse spiritus
 Sine carne & osse, qua tamen mihi omnia
 Manum admonentes vos adeste cernitis.
 Vt huc pater me misit, ego sic vos quoque
 Amant in vobis, & in vobis & in vobis & in vobis
 Illo recepto, vos in omnes spargite
 Et me, & patrem ipsum, & spiritum sanctum: ite iam
 Vos ite chari buccinatores sinus
 Per orbis omnes, regiasque per domos
 Canite episcopia & triumpho lauream,
 Davidis urbem rumor hic totam implorat:
 Vt notis illum, cuius in manu est salus,
 Visto sepulchro, & morte, vita redditum.
 Vos eritis huius cuncta per terra loca
 Testes mihi. Quia verba vestra audieris,
 Quis sacra aqua se laueris baptismatis,
 Qua purgat omni sorde se tandem locum
 In vindicabit in beatorum & gregem.
 At qui reciosans, verba vestra spreuerit,
 Hic infidelis, in locum amandabitur
 Atrium & calentem conuulsiuibus ignibus

Hoc propter in vos spiro sancti spiritus
 Celeste numen: cuius, hoc, cunque loco
 Vincula scelerum soluetis, hic liber quoque
 Tunc est futurus, cuius autem vincula
 Premetis arcta criminum, idem vinculis
 Astrictus erit his, qua resoluti non queant.
 Vinculis ab illis qua manu nulla queant
 Solui, supreme Rex, salus certa omnium,
 Qui vincula ipse solueris, me libera,
 Quibus mea negligentia miserum, ô dolor!
 Innexuit me: calidius verò inuidens
 Seductor impulit altius me munere
 Tuo benigno per fidem in te maximam
 His cum videt ante firmis liberum.
 Salue, bone ô Rex, fate bono, rex omnia
 Regens, malis omnis capite calcato inuido
 Serpente, mortem qui hostium summam opprimis,
 Ne me iugo horum rursus indigno premi
 Permite. Tu Rex integer, Rex & Deus
 Tu solus aquus huc mei iudex venis.
 Et quo modo, ô verbum, te ego illo tempore
 Intuear? oculos quos tuum in thronum erigam?
 Qui me polo terraque non dignum, & tua
 Miser fabrica prodidi: ille perditus
 Insensus hostis me profundum in tartarum
 Foueamque misit & chaos vastum: improbus
 Impostor ubi me nactus est, sic iugiter
 Est persequutus, ut me in orci pallidam
 Sedem tenebris, improvidum miseris.
 Miserere mei, ô Deus, manus cape, & rege:
 Ludibrium me non sine hominum pestibus.
 Figmentum ego tuum sum, ô Deus, tu me quoque
 Punito solus, tu feri me leniter
 Viuentem, & hinc me ne relegari sinas
 Aeternum ad ignem Te, ô Redemptor posuimus,
 Iam inique in me & cor, & ore, & an mo,
 Grauisimum istud quod tibi peccauimus,
 Quod sapius nos deuus te offendimus.
 Sero aduicimus quia deceret in i, y,
 Neque tamen illo ex tempore edocti, tibi
 Praestitimus unquam grata qua cognouimus.
 Lapsam fatemur, tu remittens parcito.
 Nam qua ira peccati, conuenit mortalium,
 Hec nulla (seimus) te premit talis, me.
 Miserere, ô seruator Deus, neue in meis
 Perire finis noxiis: Nam filius
 Tuus ego sum, ancillaque filius tua.
 Quin tu ipse, Verbum, gratia mea vnius
 Mortem tulisti: proinde ne ludibrium
 Permite me hosti, sed tua virga tamen
 Humaniter me corripe: & matrem tuam
 Venerandam, ô Verbum, admitte, & hos omnes quibus
 Vt vincula soluerent dedisti gratiam,
 Veneranda, ô virgo, casta, felicissima,
 Quando beata nunc beatorum in polo
 Exista quicquid fecit humana sedes
 Aeternitatis pallio ornata, ut dea
 Habita, senecta experta supremo ex aethero
 Benigna adesto vocibus meis: preces
 Admitte virgo, ô inclita hic quando tibi
 Verbi parentis, sed supra modum tamen
 Legemque solus inter omnes contigit
 Honor. Ego fretus his tibi me audentius
 In verba supplex offeram, & suauissimo

A

MEMENSVM exigua pelagus fulcare carina,
Paruisque æthereum pennis volitare per axem
Aggredimur (non me fugit hoc) quicumque Tonantis
Tendimus arcanum verbis expromere numen:
(Quod neque sat digno chorus immortalis honore
Cœlicolum cumulare potest) Triadisque referre
Dogmata, quæ totum moderatur legibus orbem.

Sed tamen intrepido mea vox erumpet ab ore.

Quandoquidem & Christo non tam sunt grata frequenter

Munera, quæ grauida diues largitur ab arca,

Quam quæ (sit modo chara) manus pauperrima fundit.

B

Ergo procul, procul extemplo scelerata caterua

Hinc fuge. Namque meus puras tantummodo mentes

Sermo petit, vel quæ sese purgare laborant.

Quod si quiquam animo, si moribus atque prophanis

Huc veniat, densa saxorum mole peribit

Obrutus: ut quondam cum summo in vertice montis

Omnipotens claro radiaret lumine Christus,

Mosque in tabulis sanctissima iura notaret.

Atque ita fecerunt Hebræi: nosque perinde

Sacrilega à nostris submouimus agmina verbis.

Ast mihi scribendi exorsus vox illa futura est,

C

Quam prius, ut duram quaterent formidine gentem,

Per sancti misere viri (dum quærit uterque

Quos testes sermonum habeat) Mosque piusque

Esaïas, Legem ille nouam cum prodidit, iste

Cum sacrata Dei plebs impia iura resoluit:

Audite æthereæ sedes, tuque excipe terra

Quæ dicam. Ac mihi tu quæso, cum pectore linguam

Pneuma moue, quæ sit tanquam tuba persona veri:

Ut cunctos supero penitus cum numine iunctos

Non leuis ex nostro capiat sermone voluptas.

Vnicus omnino Deus est, ab origine nulla,

D

Cum te pœ ignarus, quem cunctis libere quicquam

Quod queat haud vnquam fuit, aut quandoque futurum est:

Æuum ipse amplectens, immenso robore, nati

Vnigenæ magnus genitor, quem dicere passum

Grande nefas quicquam fuerit, dum gignit, eorum,

Quæ carnis natura capit, nam spiritus ipse est.

Vnus item est alius Deus alti Sermo parentis,

(Non alius deitate tamen) qui manat ab illo,

Ac viuæ est Patris effigies, atque vnica proles.

Solus & è solo, planèque æqualis: ut ille

Duntaxat Pater, hic maneat tantummodo natus:

Mens Patris & robur, mundi moderator & auctor

E

Vnus item Deus est ex summo numine manans

Spiritus. Este procul cuncti, scédèque perite,

Vos quibus hoc medio non ille in pectore fixit,

Pneumá Deum ut clara dicatis voce, palamque.

Sed malè vel vobis sceleratum perfida morbum

Corda fouent, vel lingua timet, languetque prophana,

Ac tantum media luceris parte, malusque

Vos nimis exagitat lior, doctique penes vos

Estis, & abstrusi latices, hominumque negati

Vsibus, atque sinu tenebroso tecta lucerna.

Quænam
munera
Deo grata
sint.

Exod. 19.

Deut. 32,
Esa. 1.

6. 7
Patris des.
10. 10.

Filius.

9
10
11
12

14

14

Spiritus.

15

Insestatur
eos, qui Spi-
ritus diui-
nitatem
aperte pro-
fici non
audent.

Mat. 5.

1. Triadisque referre dogmata) *τρίτης δὲ* hoc est, ut Cyrus exponit, autē *τῆς τριάδος* *πρῶτος*, i. velut extremos ipsius sapientia limites. Ego tamen hic per *τὴν* doctrina diuina per certa capita traditionem potius accerimus perim, quemadmodum apud Græcos saepe usurpatur hoc vocabulum.

2. Saxorum mole) *ἡ σαρρική* *καὶ ἡ σαρρική*. Allegoricè exponit Cyrus *σφοδρῶς*, *ἡ σαρρική* *καὶ ἡ σαρρική*, i. acer-
resutationibus.

3. Atque ita fecerunt) Sic enim Græca verba exponit Cyrus, *καὶ οὕτως* *ἐποίησαν*.

4. Audite aetherea) Ob eam causam his verbis usus est Moses, quia minime æquum erat ex eorum numero testes adhibere, quos saniamque peccaturos mortemque obituros esse compertum habebat. Ac proinde cælum & terram assensas aures præbere admonet per cælum videlicet cælestes ac spirituales virtutes intelligens, per terram homines eos, qui intellecturi erant, quique ad æternam vitam ordinati erant.

5. Ut cunctos supero) *ὑπερ πάντας*.

mente per fidem con- *πίστι*.

ta exponit interpres Græcus: tamen si contextū diligenter quis animaduertat, de Patre solo hic potius verba fieri existimabit: hoc potissimum argumento motus, quod non dubium est, quin Gregorius, auctor accuratissimus, diuinitatis doctrinam tradens, *ὁ πατήρ* *καὶ ὁ υἱός*, quæ apud Græcos auctores, quemadmodum *ὁ θεὸς* *καὶ ὁ υἱός*, Patri propriè tribuuntur, in propria significatione posuerit.

causæ voces
duplici mo-
do accipi-
untur.

principij, causæque expertes sunt. Pater enim hac ratione ita dicitur, quia nullam sui gloriæ a sua antecessam causam habet. Antiquissimum quippe omnium rerum principium ipse est, primum utriusque ac

cedens principium aut causa non cum ipsis consideretur (ad principium enim & causam, hoc est ad Patrem,

ab eodem procedens ac procedens) sed quod nec tempore, nec cuius causa ac principio subsistit. Quemadmodum enim Pater ipse ab omni circumscriptione remotus est, ut qui nec antiquiore quoquam, nec posteriore contineatur,

profundum, siue iuxta inferius, ac finem contempletur.

fluxione, ac supra omnem corporis speciem ea, quæ ex ipso sunt, pullulant.

principio omni sublimius principium, verumque omnium causa, causam omnem exuperat. Atque est vnus alius Deus, vnus quidem, quia unigenitum est illud Patris Verbum, Deus autem, quia ex Deo est, ex ente ens ex vi-

uente viuens, ex vero verus: alius vero ac diuersus, quantum ad Personam notæque proprietatē attinet, non item aliud est Filius quādm Pater, quantum ad diuinitatis naturam spectat.

mortalis mortem nescientis, sempiternum sempiterni. Hic est principium ex principio, vita ex vita, lumen ex lumine.

11. *ἡ ζωὴ* *ἐκ ζωῆς*, i. motus pradisum sigillum. Sic alio loco *καὶ οἱ ἄγγελοι* *καὶ οἱ ἄγγελοι* mulieres eam vocat quæ fuco ac picturis utuntur. Billius

12. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

13. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

14. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

15. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

16. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

17. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

18. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

19. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

20. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

21. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

22. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

23. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

24. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

25. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

26. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

27. *ὡς ἡ ζωὴ* hoc est eiusmodi qui nunquam à sua proprietate dimoueri queat.

[illegible]

ποῦ θολόρου, τὰ τῷ ὑφ', λόγος B.

Αμφότεροι ζήσαντες ἕως τοῦ θανάτου.
 Τοὺς μὲν παῖδες ἀμερῆσαι, ἐν δὲ θύοις, ἐν ἑστύχῃ.
 Πάν γὰρ ὁ μὲν ποτε ἐπὶ αὐτῷ, τὸ δὲ καὶ ἀπὸ θεοῦ
 τοῖς μεγάλοισι λόγοισι κέρδι, καὶ ἔμπεδοι εἶναι.
 Τίς δὲ λόγος σὶ μὲν ἔθεν ἀφορμὴν εἰς φέρειν,
 ἵνα, καὶ ὁ παῖς, καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.
 Τὸν δ' ὑπὸ δουρί φέρει, καὶ σὺ χαλκῷ ὁμῶς εἶλον
 Δαυὶδ, καὶ ὁ παῖς, καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.
 Εἴ μοι ἔτιυξεν ἐπὶ τοῦ θεοῦ, μὴ γὰρ ὄρανοι ἐοδόν
 Χαλκίης ὡς ραφῆρα ποταμὸς, μὴ δὲ ἀμαξας,
 ΚΚΚΚ

KKKk

A Naturæ, similes quisnam horum dixerit ortus?
 6 Si prius est tempus quàm sim, prius attamen haud est
 Quàm Verbum, cuius Pater est sine tempore. cùmque
 Nil penitus deitate sua maiùsue priusue
 Effet habens Genitor, Natus quoque tunc erat, atque
 Principium ipse Patrem, qui tempus nescit, habebat:
 Non secus ac magnum Phœbi lux ignea discum:
 Sit licet exemplum diuino numine quoduis
 Inferius, nec enim debet committere quisquam,
 Vt Patris ac Nati, quorum est æternus vterque,
 Quicquam intericiat medium, sobolémque nefando
 B Crimine dissociet, charoque à Patre secare
 Audeat. Ille etenim deitatem dissecat audax,
 Ante Deum, aut tempus quicumque, aut velle locarit.
 7 Ac sanè magnus Deus est, 8 orbisque creator.
 9 Quòd si non vllam causam deitatis habere
 Ad decus est amplum Genitori: non minus hercle
 Illustre est Nato tali fluxisse parente,
 Duceréque hinc causam. 10 Quocirca à numine numen
 Truncare, & stolidam disiungere parcite mente.
 11 Nam neque tu sobolem nosti vnquam à patre remotam.
 12 Ingeniti porro ac geniti vocabula, quæ tu
 C Incassum metuis, non sunt ea verba, patefcant
 Queis nobis natura Dei, certisque notetur
 Indiciis 13 (nam si species hinc bina probatur,
 Dicere quis genitor deent, quis fieri de eorum
 14 Alit ambo circa naturam, extrinseca cùm sint,
 Versantur, manet autem omnino infestilis ipsa.
 15 Quòd si ortum Verbo tribuas, duo lucra sequentur,
 Nam neque propterea, careat cùm corpore, quicquam
 Admitteret carnale Pater (non tam impius vnquam
 Vllus erit, scelus vt tantum vel pectore verset)
 Et (dignum genitore decus) Deus insuper ipse
 D Natus erit. Sin, dum 16 patriæ deitatis amore
 Atficieris nimis, atque metus tibi fingis inanes,
 Perfidus hanc tollas, redigásque ad condita Christum,
 Amborum numen stultus violabis eodem
 Crimine. namque Patri soboles tam chara peribit:
 Ac rursus propria Natus deitate carebit,
 Si modò conditus est 17 nam quicquid tempore cœpit,
 Hoc etiam prorsus statui inter condita debet.
 Quod verò certum ac stabile est, & temporis expers.
 Id colito, idque Deum lingua haud trepidante vocato.
 Quæ porro hæc ratio est, vt eò per vùlnera Christi,
 E Atque salutiferos 18 Deus efficiare dolores,
 19 Deprimere hunc contrà & seruili classe locare
 Non dubites, noménque illi Dominique Deique
 Eripias, sat habens 20 meliorem dicere seruum,
 Quique gradu primas tantùm mereatur in isto?
 21 Tam si instrumenti Genitor vice condidit ipsum
 (Non secus atque faber gnauus, dum condere currum
 Destinat, aut aliud quicquam, prius organa condit)
 Vt per primigenam ipsius tum denique dextram
 Efficere, Christo multis quoque partibus esset
 Condita res potior, si quidem non propter honorem

5

Nallissimi-
 heudibus
 exprimi
 potest di-
 uina gene-
 rationis
 ad eum.

8

9

10

11

12

Eunomia-
 nos tacite
 perstringit.

13

14

15

16

17

18

19

20

21

In eos qui
 Christum
 propter
 creatum
 fuisse asse-
 rebant.

Ingrati-
tudo erit
qui Chri-
stum ob
passionem
deprimūt.

174

GREGOR. NAZIANZ.

Extiterit Christi, sed contrā Christus ob illam.
Quisnam autem, nisi stultus, in has prorumpere voces
Sustineat? ²² Quod si, quia carnem assumpserit, ut te
Eximeret grauibus vitiis, morbisque lenaret,
Inferiore putas idcirco sede locandum,
Diuinæque gradus naturæ figere pergis,
Scilicet errauit, tua quem flexere malorum
Agmina, quique tulit tantis medicamina morbis.
At contrā illius magis hoc quoque nomine numen
Suspicio & veneror, quia nec deitatis ab ipso
Facta vlla est prorsus iactura. mihi que salutem
Attulit, ut facilis medicus, dum foetida tractat
Vlcera, pallentes seseque inclinat ad ægros.
²³ Ipse quidem mortalis erat: verum & Deus idem.
Dauidica de stirpe satus: sed qui tamen ipse
Condiderat primæuum hominem, carnalis: at idem
Carne vacans, de matre quidem, sed virgine natus.
Inclususque loco, sed quem mentura nequiret
Finire, exceptus stabulo: duce sidere verum
Accessere Magi, flexisque haud parua dedere
Munera poplitibus puero. Certamina, tanquam
Mortalis, subiit: triplici sed marte tyrannum
Fregit, ut indomitus. Sumpto ieiuna refecit
Membra cibo: verum numerosa pabula turbæ
Præbuit, & vinum liquidis expressit ab vndis.
²⁴ Tinctus item est, verum maculas & crimina mundi
Abluit, & grandi ipsius sanctissima voce
A patre testata est deitas, Natusque vocatus.
Quin, ut homo, dulci recreauit membra sopore:
At, velut omnipotens, compescuit æquoris æstum.
Lassos ipse pedes sensit, cum longa viarum
Conficeret spacia: ²⁵ at lassos fractisque refudit
Vim genibus, fixisque recens in corpore robur.
Incubuit precibus: sed quid? nonne ille precantum
Supplicibus votis attentam præbuit aurem?
Victima erat: sed & antistes, magnusque sacerdos.
Sacrificans verum simul & Deus. Ipse patenti
²⁶ Obluit hunc, quem sæui homines fudere, cruorem:
At totum obscœnis lustrauit sordibus orbem,
Inque crucem est actus: verum in cruce ²⁷ fixa pependit
Noxa hominum, nobisque salus hinc parta. Quid autem
Singula commemoro? Tenebrosæ spicula mortis
Sensit: at ipse breui iugulata morte reuixit,
Atque prius multos superas reuocauit ad auras.
Quidnam igitur? Nempe illa parit mortalis egestas:
Hæc opibus tribuenda Dei, quem carne vacare
Non dubium est. Ideoque caue ²⁸ ne dum anxius hæres
Humana expendens, minuas deitatis honorem.
Quoniam ob eam potius martalem extollere formam
Esto memor, quam chara, tui dum flagrat amore,
Ætherei assumpsit proles æterna parentis.

A

B

G

D

E

SCHOLIA.

1. Qui de una quapiam ex tribus Personis tractare & loqui solent, facere non potest, nisi de illis quoque, quæ
eiusdem classis sunt, sermonem unum conseruat. Et quemadmodum qui de Patris diuinitate disserit, huc necessariò
et Filium

A Haud satis est prudens. Nam, Christi numine nondum
 Humano generi patefacto, imponere pondus
 Infirmis humeris aliud, quod ferre nequirent,
 Quisnam æquum, nisi mentis inops, hoc diceret esse?
 Nam neque doctrinam pueris proponere plenam
 Conuenit, ut nec adhuc teneris ostendere totum
 Solem oculis, nimiaque illos perfunderet luce.
 Flammiumque et enim radios inducere sensim
 Præstiterit, quàm, dum plus æquo cernere gestis,
 Perpetuam læsis oculis offundere noctem.
 B Nam velut antè Patris totum diuinus apertè
 Numen pandebat sermo, contraque micabat
 Gloria per paucis Christi, qui mente valerent
 Sic etiam post, Vnigenæ dum clarius orbi
 Exereret numen, tamen almi parcius idem
 Pneumatis, & tecta prodebat imagine numen.
 7 Namque parum antiquis fulsit, nobisque reliquit
 Splendidius lumen, quibus est diuisus in igne
 Linguarum in formam effictio (quo sancta patebat
 Ipsius deitas) tum cùm Seruator ab imis
 Sedibus æthereas cœli remeavit ad arces.
 C Nam velut ille⁸ malis vindex est flamma, proborum
 Sic contrà lætum est lumen, dulcisque voluptas.
 9 Ac mihi sic paucis deitas collecta superni
 Pneumatis est. Quod si mirum tibi fortè videtur
 Ex vno gigni hunc, illum procedere Patre,
 Oppositisque paras fidens contendere verbis,
 Hic quoque quid dicam (dabit id mihi Christus) habebō.
 10 Primigeno ex vno coniunx Sethusque parente
 Fluxerunt, secta nimirum fœmina colta,
 Iure thori Sethus. licet autem haud illa fuisset,
 Hic velut, ex Adamo genita, at mortalis vterque
 Æquè erat. 11 Hæc animo memorans tecumque reuoluens,
 D Ne Triadis sanctæ quicquam aspernere, caueto,
 Celsius inferiùsue locans. Namque vnica tantum
 Natura est, immensa, incondita, temporis expers,
 Optimaque, atque sui iuris, pariterque colenda,
 12 In triplici radio voluens Deus vnicus orbem.
 13 Atque ego personis prorsus nouus excitator hisce,
 Tum cum rore sacro rediuiuus morte sepulta
 In lucem venio. Deitas nam trina fugatis
 Me clarum effecit tenebris. Non mentiar ergo,
 Non, inquam, tibi chare latex, quo pellitur omnis
 Spurcities scelerum. Triplici nam numine lotus,
 E Si post aggrediar deitatem incidere, nonne
 Præstiterat. sed ne peragam, tremor impedit, & spes
 Muneris egregij, quod ros mihi lustricus affert.
 Cùmque salutifera 14 totum me sordibus vnda
 Purgarit, quidni totum quoque numen adorem?
 Dissimile ast habeat, pietas cui sancta nefando
 Est odio, quique ipse suum discindere numen,
 Diuino accepit quod munere, perfidus audet.
 15 Quod si de Nato, quod si de Pneumate, sacra
 Pagina, scriptorésque pij quid fortè loquantur,
 Tanquam quæ supero sint inferiora parente,

Cur Spiritus diuinitas in Scriptura non ita clare contineatur.

Simile

6 In veteri lege Patris diuinitas aperte prædicatur.

8

9 Aduersus eos quibus mirum videtur ex vno Patre Verbum gigni
10 & Spiritum
11

11

12

13 A baptismi forma Spiritus diuinitas affertur.

14

Anomæi.

15 Occurrit obiectioni.

Hoc tu, quicquid erit, prudens sic accipe dictum.
 Hinc etenim id demum monstratur, ducat vterque
 A patre quod causam, non autem vtriusque diremptum
 Numen ab hoc: ut sint tibi non permulta, sed vnum
 Imperium, quod non venereris dispere cultu.
 16 Ac Trias ex monade est, trinóque ex numine rursus
 17 Sancta monas, vitrei non tanquam 17 fontis ocellus,
 Fónique ipse, atque ingens fluuius, quæ, fluxio cum sint
 Vna, tamen triplici voluuntur concita forma:
 Non ut fax geminata rogi, quæ rursus in vnum
 Cogitur, aut ratio, quæ mentem prosilit extrà,
 Internéque tamen semper cum mente moratur:
 Non etiam ut radius (commotis ortus ab vndis
 In quas ætheræus vibrat sua lumina Titan)
 In murum intortus, tremulusque & mobilis vltique,
 Non prius accedens, quàm defluat atque recedat,
 Nec prius effugiens, quàm confluat, atque propinquet.
 Haud etenim fluxa est natura incertaque summi
 Numinis, aut rursus coiens, sed fixa per æuum.
 18 At verò purè sic demum in corde litabis,
 Si firmo teneas animo mea dicta, fidéque.
 Vna ergo in triplici natura est lumine fixa.
 Nec monas est expers numeri (namque in tribus illa
 Consistit:) vario nec rursus honore colenda est
 Sancta Trias. diuina etenim natura secari
 Respuit. In deitate monas duntaxat: in illis,
 Ex quibus est, rursus tria conspiciantur oportet.
 Quisque trium Deus est vnus, cum non nisi de vno
 Verba facis: rursus Deus vnus originis expers,
 Vnde fluunt deitatis opes, Scriptura sacrata
 Cum tria commemorat. Irini nos luminis illud
 Edocet obsequium & cultum. contraque per istud
 Imperium amplecti tantummodò discimus vnum,
 Et confusa procul fallorum arcere Deorum
 Agmina multorum imperium namque haud minus esse
 Credo malum, quàm si sine principe cuncta ferantur.
 Hinc etenim lites, ex litibus aspera pugna,
 Ex pugna interitus sequitur. Procul ergo beato
 Multorum imperium regiménque à numine distat.
 19 Tres autem liceat (nam sunt hi tres quoque verè)
 Dicere cuique Deos, quos mens tempusue diremit
 Inter se, aut robur varium, dispárque voluntas:
 Quique ipsi secum nunquam vlla pace fruuntur.
 At contra nostræ Triadis mens, gloria, robur,
 Imperiumque vnum Quocirca haud labilis ipsa
 Est monas, vnus nexu deitatis honorem
 Maximum habens 20 Hæc sunt deitas quæ sancta retexit
 Trans pennas verumque sacræ mihi sanctius ædis,
 Regia quo regitur summi natura monarchæ.
 Si quid præterea est, superis id linquo sciendum
 Mentibus. At quicquid superest, Trias optima norit.

S C H O L I A.

1. Mens mea rumpe, Quid est, o anima, cur de Spiritus sancti diuinitate verba facere differis? Age iam abiecta
 omni mora ac dilatione gloriam illius cane. Atque ut vna eadémque trium Personarum diuinitas cõ, letatur: ita
 eodem gradu

In Trinitate
 monarchia est, nõ
 polyarchia.

A carens, sum demum splendidissimam imperij unitatem aperte predicamus. Nec verò Deorum multitudini variè ac multipliciter imperanti Gentilium in morem assentiamur.

19. Tres autem liceat) Postquam impium polyarchia, hoc est, multiplicis imperij dogma, per eam, que hinc gignitur, absurditatem compressit (hinc enim et pugna et dissidium, et denique interitus consequitur) iam his verbis id soluit, quod ex Deorum multitudine obici poterat. Etenim si unaqueque ex tribus Personis, Deus principata est, quid affici queat, quominus tres quoque Dii apud nos dicantur, quemadmodum et tres homines et tres angeli, aliisque in quibus una natura perspicitur, naturamque nomine variè ac multipliciter appellantur? Huic argumento ita occurrit Theologus, aitque: Illi sanè dii multi dicantur, in quibus et tempus, quo extiterunt aut generata sunt, diversum est, et mens sine animi conceptio varia, et imperium, et vis, et voluntas, et actio: quemadmodum et in singulis animantibus, discrepantia conspiciuntur, non tantum quod ad species

B una scindit ac dirimitur: ita ut et multi Dii, et multi angeli, et multi homines appellentur. At verò mea Trinitatis, que simplex et una est, verumque omnium prestantissimum principium, ut una natura atque essentia est, sic et vis et sapientia et voluntas atque sententia, atque item gloria et omnipotentia et reipsum unum est. Ex quo efficitur, ut cum sine ulla omnino varietate consentaneis divinitati proprietatibus comprehensur, unitas quoque ipsa fluxionis ac divisionis experta sit, una et unitatis coniunctissima concinnitate illustrem, ex eo quod Deus unus dicatur, gloriam supra omne auium habens.

20. Illa autem deus. Illa personarum. Illa essentia. Illa unitas. Illa simplicitas. Illa aeternitas. Illa immutabilitas. Illa regium imperium obtinens divinitas ac Trinitas sancta. Illud lumen oculis meis inieci, ex pennis, hoc est, per mentes illas sex alii predestinaui, quibus operata atque obrecta, omnium mortalium obitum fugit. Quod si quid amplius contemplari licet, id in angelicorum duntaxat ac celestium cœtuum captum cadit. Quod autem eorum cognitionem ac captum superat, ipsi soli Trinitati purè cognitum esse credendum est.

C ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ,

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΓΓΕΛΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

EΙ Δ' ἄγε, μέγαλοιο θεῷ κτίπν ὑμνέωμεν,
Δοξῇ, δόξῃ, πνύσαντι δόξαν.
Εἰς θεός, ὕλη δ' αὐτῇ καὶ εἶδα, μῦθος ἀφανρός,
Ἐν ἑνὶ πνύσαντι, πνύσαντι ὁ δὲ αὐτοῦ.
Τῶν μὲ ὅσα πλάσσει θεὸς μορφώματα σέπτα,
Οὐκ ἔστιν ἄλλο γένος, οὐδ' ἄλλο φύλον.
Τίς δ' ὕλην ποτ' ὅπως ἀνείδειν, τίς αὖλος
Μετ' αὐτῷ, καὶ μάλα πολλὰ πνύσαντι μορφώματα.

D Οὐδὲ γὰρ ἄρεον εὐρονέγα δέμας, ἢ πνύσαντι ἄσπεμον
Χροῖόν, τίς δέκρινεν ἄμην φύσιν εἰς ἑν' ἄγνοαι;
Ἀλλ' ἔμπης τέμνωμεν, ἄθρει δέ μοι, εἰ μὲ ἄμικτα
Παμπανέην, πῶς εἰς ἑν' ἐλήλυθεν, ἢ τίς ὁ κόσμος
Εἰσάγει ἀνδρῶν πάντα διαμωρῆς, εἰ δ' ὀπίμικτα,
Πῶς μίχθης, τίς ἔμμεξε θεῷ δίχαι, εἰ δὲ κεραστής
Εἰς θεός, τῶτον καὶ κτίσας, διέχυστο πάντων.
Ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
Χρυσῷ χρυσόχαρος, λαοζός, οἷσι λίθοισι.
Δὸς πλεονήματός τι θεῷ φρενός, ὡ φιλάναρχο.
Τλην τὸ πλέον ὅτι ζῶ εἶδеси κυνέμοισι.

E Νύκτα, μέγαν, πνύσαντι δόξαν.
Ἡ πάντων γενέτερά, πολύπλοκος, ἡ γὰρ
Ζεφύρος, ὁ πνύσαντι δόξαν, ὁ πνύσαντι δόξαν,
Δερκόμενοι παρὰ τοῦ τοῦ μνήσας ἔραφει οἶος.
Καὶ σὺ μανηχάριο κακὸν σκότος ὃ πάρος ἦες
Λαοζός, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
Οὐ σκότος, ὃ γὰρ ὅτι θεῷ κακὸν ἀντιφείζεις.
Ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
Μαρναμένον δὲ τὸ χάρτος ἀρείονος, ἰσχυρὸς
Λεῖς δέ,

Τίς τρίτος εἰς ἑν' ἄγον σοφίᾳ καὶ νείκεα λυαί;
Καὶ τὸδε θαῦμα μέγιστον, ἐπεὶ μόνον αἶνον ἐγγείφεις,
Αὐτοῦ καὶ τοῦ αὐτοῦ πνύσαντι δόξαν.
Ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
Φῶτος ἀπερεσίω, τὸ δὲ σκοτίας ἀπὸ ρίζης
Σοὶ πλάσσει, τὰ δὲ πολλὰ ἀπὸ παρθεῖς εἰς ἑν'
ἄγερας.
Εἰ ξυνὴ φύσιν εἰμὶ, λύω μέθον, εἰ μέθον αἶνος
Ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,

Oὐ γὰρ μαρναμένον ξυνὸς γένος, ἀλλὰ φιλε-

ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,

Ὡς νῦν ἡλίοιο δύσις, πότμος ἀπὸ
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,

Ἐπὶ πάντων ἡ μὲν ἰὸς κρατεροῖο σιδήρεος.
ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς,
Ἐσπόμενος φθοροῖο παλαιόμασιν ἐν δὲ μνήπν.
LLL iij

Κόσμοις δ' εἰ μὲν ἐπὶ τῆς τριάδος
Κύδεις, πῶς δὲ σε τῶν ἀπο τῶν φάτις ἐπὶ
...
...
...
Εἴδοτε πῶς ἐμὲν σε θεῶν λόγος, εἰ δ' ἄν
Πῶς ...
Οὐδὲ γὰρ ὅτι ἀποτρεκτικός ἐμὸς
...
Πρὶν τὸδε πᾶν γῆναι τε καὶ εἶδ' ἐσι κοίτης
Αἰώσιν κεκοίσιν ὑπὲρ τῶν ἐμὲν σιλεύων.
Κίνητο χάριτος ἐοῖο φίλιν θιγόμενος αἰγλήν
...
...
Κίνητο καὶ κόσμος τύποις ὅς γ' ἦν τοῦ λεύσσειν
Οἷσιν ἐπὶ μεγάλοις τοῖς κοσμογόνος τοῖς
Εὐδοκίαν μετέπειτα, θεῶν δὲ τε καὶ παροῦτος,
Πῶς ...
...
Οὐα τι νῦν παρίσιν, ἐμὸς χρόνος ὡδὲ κέλασε.
Πρόσθε τὰ μὲν, τὰ δ' ὑπὸ θεῶν, θεῶν δὲ τε εἰς ἑν
ἅπαντα,
Καὶ μεγάλης θεότητος ἐν ἀγκοῖνῃ κρατῦται.
Ἰὺνκεν ὅσον ἐπὶ μέν, ἐμὸς νόος εἰσαίρει τε.
Νοῖς ὡδὲν ἀπαίρει, ῥά γ' ὡς ὑπερὸν ὡδὲ,

Ως, εἴτε θεοῦ μέγας λόγος ἐξ ἑλπίων. A
...
...
...
Πληρεπὴς μεγάλῃ, τ' ἐνθάδ' ἐκδοὺς ἐχέει
Πληρεπὴς θεότητα ὅπως πλεόνασιν ἀνάσσει
...
...
Ἡδὲ γὰρ ὅτι ἀνακτος ἐμὸς φύσις ὅλβον ὁπά-
ζειν.
Οὐρα δὲ μὴ πελάσσει θεῶν κτίσις ἀσπασίῃ
...
...
Μέτρεα φέρει γὰρ ἀριστὶν, ἀμετρίῃ δὲ χάρις. B
...
...
Τῆλε βάλε, τριάδος μὲν ὅσον φάος ἀμφιδόσκον,
Αἰγλήων τε χαρὶν ἐρωτῶν φύσιν, ἀγέλαων μὲν
...
...
...
Κόσμον δ' ὅς μ' ἐν προγενέτερος ἑταρὸς ἄλλος,
Θοφώρον χάριμα μόνοις τε νοέσι θεῶν
...
...
Εἶδε θεὸς πελεθῆσι, νόον καὶ σάρκα καθήρας,
...
...
Στήσασθαι φάειν τι χάρις κηρύξ τε θεοῖο, C
...
...
Πρῶτος δ' ὑστάτος τε θεοῦ μεγάλῃς λόγοις.

DE MUNDO.

CARMEN QVARTVM.

ARGVMENTVM EX CYRO NICETA.

Propriis tractatibus de Patre et Filio et Spiritu sancto, habita oratione, de mundo iam verba fa- D
cturum se profiteretur. Quoniam autem Gentilem in hoc loco de mundo iam verba fa-
ctum in rebus veritatis scopum affectui sunt, ceterum magna ex parte ab ea aberrarunt, necesse videli-
cet habebat veritatis interpres factum in rebus veritatis scopum affectui sunt, ceterum magna ex parte ab ea aberrarunt, necesse videli-
lego de mundo iam verba facturum se profiteretur. Quoniam autem Gentilem in hoc loco de mundo iam verba fa-

Abfurditas
prophane
sententia de
mundo

...
...
...
Munde canam, falsis coiens in praelia linguis.
Vnus duntaxat Deus est: at forma grauisque
Materies, ipsi veterum quas turba sophorum
Fesse coeternas sensit, mera verba, & inanis
Fabula sunt. Omnes etenim, quascunque Deorum
Gentiles habuere loco, produxit in ortum
Ac lucem ex nihilo formas diuina voluntas.
Quisnam autem est, qui materiam perspexerit vnquam
Informem, aut sine materia qui viderit vlla
Formam aliquam, partes quamuis versarit in omnes
Ingenium, mentemque graui torquere labore
Institerit. Nec enim corpus reperire, figura
Quod profecto non potest, natiuitate figuram,
...
...
Quae natura sagax vinxitque ac iunxit in vnum?

Sed ta-

1 Sed tamen hæc per me liceat distinguere mente,
 Dic igitur, si materies & forma diremptæ
 Prorsus erant, quânam tandem ratione modoque
 Post rursus coiere simul? Dic insuper, oro,
 Quinam mundus erat, tum cùm distincta iacerent
 Illinc materies, hinc nuda orbatâque forma
 Materie? Contrâ, si iunctæ, quæro quis illas
 Iunxit absque Deo, quonâmq; hæc mistio pacto
 Contigerit? Quod si Deus est qui iunxit: ipsum
 Tu quoque cunctorum factorem admittere rerum
 Ne dubites. 4 Namque & figulus, dum vascula torquet,
 Quamlibet argillæ formam iniicit, atque periti
 Aurifices auro, saxi latomique perinde.
 Plus quiddam, 5 ô philanarche nimis, concede Tonanti,
 Quàm nostro ingenio, quàm nostris artibus atque.
 6 Plus autem est illud, vestita agitabile forma
 Materies: 7 Porro varia, rerumque parente
 Mente Deus tantum voluit, formâque decenti
 Quidlibet ornatum confestim protulit. instar
 Non pictoris enim formas ab imagine duxit,
 Propositum exemplar cernens, imitansque, quod ipsa
 Sola nequiuisset mens pingere. 8 Tu quoque tetra,
 Prauâque ab insano caligo inducta Manete,
 Non luci aduersas sedes æterna tenebras
 Supremæ. Nam si Deus es, caligine prorsus
 Ergo cares: sin tu contrâ caligo, Deumne
 Dicere iure queam? Nec enim cum numine par est
 Decertare malum. Iam cum caligine luci
 Non pax esse potest, non vllum fœdus amoris.
 Aspera sin moueant certamina, vincat oportet
 Fortius, inter se sin denique viribus æquis
 Concertent, quânam sublati fœdera rixis
 Sanciet, & vinclo pugnantia iunget amico?
 Quin ego demiror, quid sit cur iurgia sæua
 Cùm moueas, eadem rursus concordia fingis,
 Dissidij velut oblitus, pugnaque prioris.
 9 Namque ipse ex anima & crasso cùm corpore constem,
 Diuinæ illa quidem lucis tibi riuiulus esse
 Fingitur, hoc verò tenebras habuisse parentes.
 Tunc igitur, spatii quæ tam sunt dissita longis,
 Iungere non dubitas? 10 Equidem pugnantibus ipse
 Naturis si consto, odium litelque molestas
 Comprimo: sin pugna funestaque iurgia durant,
 His ego naturis nequeo constare duabus.
 Non etenim ex illis, quæ sunt pugnantia, sed quæ
 Fœdere iuncta, potest fœtus communis oriri.
 Ac tales vasane tui, Manicheæ, tenebræ
 Sunt animi. At si vnus mihi contrâ nescius omnis
 Principij Deus est, luxque 11 experts vnica pugna,
 Compositis 12 simplèxque quibus natura tributa est,
 Mentibus irradians, superas 13 altèque volantes,
 Quæque etiam hic degunt, naturas robore complens.
 Horrida post autem 14 tubiit caligo, nec illa
 15 Subsistens quicquam est, quod circumscribere possis
 Sed 16 nostro ex vitio fluxit (cùm mente superba

Plato tacite
poet.

8
Tenebræ
Manicheo-
rum

Abfurditas
sententiæ Ma-
nichæorum.

11

12

13

14

15 Tenebrarū
nulla sub
stantia est

16

Peccati prin-
cipiū à no-
bis, incre-
mentum à
diabolo.

18

19

Quid ante
mundū cō-
ditū facie-
bat Deus.

21. 22

23

24

25

26

27

28

29

30

● Impositam nobis à summo numine legem
Fregimus.) haud aliter quàm tetram inducere noctem
Cernimus occubitum Solis, fragilēque senectam
Dulcis ab occasu viridūque extare iuuentæ,
Atque hiemem, Australes vergit dum Phœbus ad oras.
Ac sanè ætherea ¹⁷ qui primū in sede, tumorem
Mentis ob horrendum, Satanas lucēque decūsque
Perdidit, æternis odiis sæuoque furore
Humanum genus insequitur, fecitque per artes
Ille suas, ut pestiferam malè prouidus escam
Et vitium exciperet, generis qui semina nostri
Fudit: at igniculos versuta perfidus arte
Mortis in ¹⁸ ingentem flammam mihi iustulit hostis.
En quæ sit natura mali, quod serius ortum est,
Et cuius pater est Satanas, atque vnicus auctor.
Ac rubigo quidem labes certissima ferri est:
Contrà ego (pestiferi dum credulus obsequor hostis
¹⁹ Consiliis, in me inuidiæ qui percitus æstro
Exardet) vitij labem, quæ pectora rodit,
Conserui, manibūque meis meme ipse peremi.
²⁰ At te, munde, Trias siquidem non tempore quicquam
Exuperat, certè à summæ deitatis honore
Diffitus haud procul es. Curnam ergo & moribus atque
Doctrina præstante viri, rerūque periti
Sacrarum, non te tam longè ponere ab illa
Sunt veriti, annorūque breuem subducere summam,
Ex quo te primū Christus produxit in ortum?
Quod si posterius te condidit ille, quid antè
Quàm fieres, variāsque tibi Deus vndique formas
Inderet, imperitans ²¹ tam multa in secla ²² patrabat?
Imperfectum etenim non est mihi numen, inersque.
²³ Scilicet ille suæ splendorem cernere formæ
Gaudebat, numēque suum triplicique parique
Luce nitens, soli ut notum est ipsique ²⁴ piisque.
²⁵ Hoc quoque præterea, quo se exercebat, habebat,
Sancta Trias. Mundi formas namque ipsa futuri,
Iam sibi præsentis, lustrabat mente beata.
²⁶ Cuncta etenim quæ iam vel præteriere, vel adsunt,
²⁷ Quæque etiam extrabunt, Triadi sunt prompta, patētque.
Hæc etenim tempus mihi sic distinxit, ut illud
Antè sit, hoc retrò, Deus autem prorsus in vnum
Cuncta tenet, sinibūque suis collecta coercet.
²⁸ Quocirca quicquid vel mens mea ²⁸ repperit vnquam,
²⁹ Aut etiam audiuit, ²⁹ mens parturiebat id omne
Numinis ætherei, post autem foetus in ortum
Tempore maturo erupit, cum cuncta retexit,
Vnigenus Sermo, clarāque in luce locauit.
³⁰ Ac ratione quidem pollentem & mente volebat
Condere naturam, quæ partim sedibus altis
Degeret, & terra partim, primique referret
(Ut speculum quod labe vacat, præstātque nitore)
Luminis effigiem, sanctæque imitamina formæ:
Sic tamen ut superæ mentes, regisque ministræ
Vndique fulgenti radiarent lumine, contrà
Hic imæ imperium & regalia sceptrā tenerent.

¹⁷ Namque

CARMEN QVARTVM.

A 11 Namque suum latè cupiebat fundere numen:
Scilicet vt plures, quibus induperaret, haberet
Cœlicolas pluresque sua quos luce bearet.
12 Nam Patris hæc demum superi est natura, beare
13 Ne verò Triadi res condita fortè propinquans,
Numinis æqualis correpta cupidine, 14 lumen
Perderet, acceptumque decus (nam qualibet in re
Laudandus modus est, contraque ingentia damna
Neglectus modus vsque parit, pestemque) futuris
Consultum cupiens soboles æterna Tonantis
Idcirco angelicas diuino à numine mentes
B Semouit procul, atque homines procul agmine rursus
Tixit ab angelico. Quanquam non tam procul ille
Disiunxit superas mentes. His namque ministris
Vtitur. At nostram procul à deitate remouit
Naturam: quoniam è terra cum numine iuncta
Extitimus simplex autem natura, vacansque
Corpore compositam superat, potiùsque putanda est.
15 Iam duo sunt mundi, quorum est antiquior alter,
Cœlum aliud, 16 sedesque hominum tranquilla piorum,
Conspicius solis animis, atque 17 vndique clarus,
18 Ad quem, cum mentem, carnem quoque sordibus atris
Eluerint, virtusque illos æquarit honori
C Cœlicolum, humanis aditus sedesque patebit.
Alter at est fluxus fluxis tum denique mundus
Conditus, Omnipotens cum iam proferre pararet
Et Solem, Lunamque, & cætera sidera cœli.
Atque hic mole sua nobis miròque decoro
Prædicat æterni nomen laudèque parentis.
Estque homini, quem nobilitat cœlestis imago,
Primus & extremus, tanquam sua regia, mundus.

SCHOLIA.

- D 1. Forma quæque, Materia & forma, multa Perire, & c. Plurimum autem uti ten
prophæta philosophis cogitata, atque, vt Deo coæterna, celebrata, mera fabula sunt.
2. Ex hislo formas) Etenim corpora omnia & forma, tam cœlesti quam terri tres, quas Gensiles diuini ho
noribus affecerunt, cum prius non essent, Dei voluntate ac iussu postea existerunt.
3. Sed tamen hæc per me) Apud externos philosophos, in eam philosophiæ partem, que de differendi ratione
est, scriptis, ut illustrarunt, in duo summa genera, que etiam generalissima vocant, omnia colligunt, nempe
in substantiam & accidentem. Ac substantiam quidem per se existere, nec quoquam alio, ab hoc vt sit, opus habere
statuunt. Accidentem autem non quidem per se existere: verum esse suum in substantia habere. At vero ij qui in
natura contemplatiui versantur, ad materiam & formam omnia referunt. Quorum vacordiam
& forma accidenti respondeat. Deo porro coæterna hæc fingunt. Quorum vacordiam
primum à sensu argumentum duxit, nec corpus sine forma conspici posse dicens, nec materiam
sine materia conspiciatur, animis tamen atque cogitatione hæc sanè di
E sideremus Si ab æterno sciunt se inter se erant, quoniam mox postea erant, & c.
forma vni sunt, pugnantiaque in vnâ naturâ confluxerunt? Aut quisnam tandem hic mundus erat
seorsim materia, seorsim forma?
4. Namque & signum) Haud amplius ac placidum est Deo congruam præexistens materiæ terminum
adhibere: quandoquidem & signum subiectum artis suæ orbem voluens, quam vult formam
præmit, & c.
5. O philo) Quia & c. æternitatis nimium amans. Hæc autem voce Gensiles perstringit, qui
materiam & formam Deo coæternas esse asseriebant. Etenim
6. Prius autem est) & c. est, materia ipsa & c. bus ac mutabilibus formis à verbo rerum omnium opifice
atque architecto procreata
& c. ac multiplex, vt Paulus vi
intelligit, rerumque
MMMim

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Α Γεγονότα πάλαι, ὅτε ἔσθ' ἡμεῖς τὸ καὶ
Χαλὸς αἰὼς παρεμάσσει, ὡς ἔσθ' ἀφρο-
λέων,

Μῆτις δ' ἔτι πάλαιον ἔσθ' ἡμεῖς τὸ καὶ

Αἰπὰς περὶ ταῦτα χαλὸς αἰὼς ἀνταλίσσει,

Εὐχόμενος ὅτι, αἰὼν ἐπὶ ταῦτα ἀνταλίσσει.

Τῆμος δ' ἔτι πάλαιον ἔσθ' ἡμεῖς τὸ καὶ

Αἰπὰς περὶ ταῦτα χαλὸς αἰὼς ἀνταλίσσει.

Αἰπὰς περὶ ταῦτα χαλὸς αἰὼς ἀνταλίσσει,
Χαλὸς αἰὼς περὶ ταῦτα ἀνταλίσσει,
Αἰπὰς περὶ ταῦτα χαλὸς αἰὼς ἀνταλίσσει,

Ἰπερὶ ταῦτα χαλὸς αἰὼς ἀνταλίσσει,

Ἰπερὶ ταῦτα χαλὸς αἰὼς ἀνταλίσσει,

Ἰπερὶ ταῦτα χαλὸς αἰὼς ἀνταλίσσει,

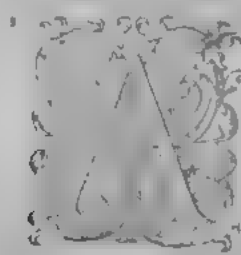
Ἰπερὶ ταῦτα χαλὸς αἰὼς ἀνταλίσσει,

B EIVSDEM GREGORII DE PROVIDENTIA,

CARMEN QUINTVM.

ARGVMENTVM EX GRÆCO CYRI.

Postquam de duobus mundis, hoc est, de priore ac posteriore differuit, de Providentia deinceps tractat.

Tque ita mundorum (quos nulli includere fines,

Metiri res nulla queat) fundamina lata

Mens ingens mundum hunc fixit, quæ cuncta coercet,

Omniâque exuperat: siquidem quânam arte teneri,

Ille queat, qui captum hominis procul effugit omnem?

Postquâ autem hunc mundum struxit semel, impete primo 2

(Non secus ac rhombum, quæ quisquâ torquet in orbem

Verbere) semper cum voluit mirisque gubernat

Consiliis. nec enim mundi pulcherrima moles,

Cuique æquale nihil mens vlla effingere possit,

Aut primum temerè exorta est, aut nunc quoque fertur.

Nec, rogo, tam temerè vanissima verba profunde.

Quinam ædes, celerem aut currum, clypeumque, ratemque,

Aut unquam galeam vidit, quæ condita dextra

Non foret artificis? Quin nec per secula tanta

Manisset, siquidem regeretur principe nullo.

Quippe nec ipse chorus, choragum si dempseris illi,

Quamlibet exiguo consistere tempore possit.

Nec verò ut mundi quisquam moderetur habenas

Conuenit, hoc vno excepto, qui condidit illum.

At tu qui nostræ clauum & moderamina vitæ

Sideribus tribuis, cælum quoque rursus oportet

Inducas aliud, quod sidera tempe et ista,

Atque aliud rursus, quod & hoc regat, atque gubernet.

Regem vnum inuenias, qui non sit dispare natus

Sidere cum multis aliis, quorum improbus ille est,

Hic bonus, ille forum sequitur, mercatur at iste,

Aut victum supplex diuersa per ostia quærit:

Hic autem imperij sedet alta sede superbus.

Contrà alios videas, dispar quibus exitit ortus:

Et tamen haud varia perierunt morte, vel vndis

Abrepti simul, aut rapidi certaminis æstu.

Atque ita, quos sidus primo sociarat in ortu,

Non fatum sociavit idem, rursusque iugavit

Pallida mors, quos non sidus natale iugarat.

Afferitur
providentia.

3

4

Adversus
eos qui à si-
deribus tribu-
untur, et
natura ducit

6

Vera senten-
tia de pro-
videncia. IO

Cut Deus
non omnia
patre vol-
uerit homi- II
nū cogni-
tione:

12. 13

14
Abfurditas
eius sentē-
tiaz qua fa-

J

1

1

Ac

A
Ac siue est ignis, qui nulla alimenta requirat,
Seu quintum, mos est velut ipsis dicere, corpus,
Hic habeant iter illa suum, & moueantur in orbem.
10 At nos, quod nobis mandatum à numine summo
Est iter, hoc omni studeamus obire labore.
Ad naturam etenim cœlestem & carne vacentem
Tendimus, hinc quamuis 21 terrena compede vincti.

S C H O L I A.

[illegible]

2. Potquam autem ordinem celum & terram, hoc est deus mundum, procreavit, tunc a primo impetu, hoc est impotentia providentia atque consilio a momento totum creatum in se posuit. Nec enim hoc in prima sententia per aquam constat, ut perditur, ut similis consuetudine atque creatura in se creatura in se videtur, ut ita etiam mundus tunc, ut magnus atque immensus ab initio. Per se autem atque de re ipsa tam inde a creatione sua primordialis impetu ex agitur, atque ad praesentem statum, in quo est, perducitur. Item, inquit, omnia ea, quae in diuinitate a se conflat, atque in se sentit penetrat in se recordatur, ut, ut quaeque semper producit, conficit atque absoluit.

3. Temere exorta est. ¹ Gr. ἀπειρία. ² Dicitur autem ³ ⁴ id quod non ratione et sapientia que præ
eunte, ad temere acutere conatur. Et quidem frequenter quid homines in eum ne properecaum omnia C. fieri
conarunt, et temere aliter existimant. Aut per Gregorium neminem et naturam miris competem co ad
ditum re, et tantum ea non sunt naturam, cum non minus cogitari possit, ut temere a. fortiter per creatam
et, que sine ratione et limiti non videtur. Cavere soletur, ut per, et co audacia proutur, ut naturam et
tanta maius et sine, et et ipse in adine prædicitur, et amque admittit nem et ex m. am omnium eorum qua
f. me et, inuit item comp. etum quicor lineam, et am ac fortiter et temerarius ration. his permittentes eum que
re omne prædictis, me ipse in miris et operatur, ab ætatu

[illegible]

Dumquid a se conmutat, qui, si se in se, aut alicuique opus alicuius humana arte elaboratum prorsus saluum, atque eius modi quod nullus potest conseruare, et conseruauit. Etenim si detur munus, non laud cuiusquam imperio, ed temere ac fortuito regi, quodam modo tanquam perire, concinnitatemque canentem, ac cuiusque alii in his quae sunt, conseruans et recordam, ordinemque ac seriem conseruare potest. Nam ne chorus quidem ducem non habens moueri potest, ceterum quam celerrime dissipatur, si de illo qui eum regat. Porro dicem ac moderatorem mundi eque sem tandem alium qui quam fingere atque statuere aueat, quam eum a quo conditus sit. Neque enim conuenit operi alium alium moderatorem praeficere, quam ipse opificem.

[illegible]

male existeret, & diceret, atque ad hoc se pronunciat, atque astorum horum, virtutis ac vi-
ac paupertatis, beatitudinis temeritatis, vitæ denique ac mortis causam conculcavit, emittens, ac
atque adeo ex ip-
atque aliter de his rebus humane gubernationem pendere astitit, ac, di-
que aliter de his rebus humane gubernationem pendere astitit, ac, di-
manas moderentur, & hoc de totis, deinceps tu-
constituas his res, & in ipsam de his rebus de
in infinitum progrediendo, vanitates eiusmodi, quæ nulla ratione consistere queant, insaniasque fa-
fingere.

6. Pagem autem Qui ad Astrologie, nec siderumque natalitiorum lumen videntem si ult-
partim beneficia, partim maleficia nuntiavit, atque astra quidem in
ac principes, & divideret, alia autem ad efficiendum nonnulli, primati ac pauperes
plurimæ sunt. Etenim nota ea ac puncto, atque astra per
quisque nascitur, prout Sol ac Luna, alique planetae in hanc aut illam formam componentur, atque hoc vel illo

quibus, tunc quibusque creaturis hominibusque
 et mortis genus habituros: quibus autem dispar naturas fuerit, ut dispari quoque est vita
 nam vanitatem conuersans Gregorius, ait, Regem unum, &c. Hoc est, In uno atque eodem re-
 gni, mo memento, atque in siderum figura saepe accidit, ut unus rex nascatur, complures item alij, ut verifi-

lius sit, oratoriaque laude floreat, alius indocius atque omni eruditionis expertus, ac mercaturam aut agricultu-
 ram pro arte habeat, &c.

7. Quod si quemque tenens) Horum verborum huiusmodi mihi sensus esse videtur. *regula hominibus,*
 qui in terra nascuntur, prima quadam est necessitas seu necessaria quadam ortus eorum aut mortis causa, &c.

dam impietatem!

9. Sin tenet imperium nemo) *noctis, ad est, dux, pax, &c.* conferuans ac moderans. Si nulus
 auctoritate ac providentia res humana gubernantur, sed temerario quodam motu atque impetu voluntur,
 quid afferri potest, quin protinus intereant ac dilabuntur?

10. In signa) Gr. *σημεία*. quod exponit Interpres, *signa, id est, intelligentia sua,*
 quemadmodum ipse solus nouit. Mihi tamen magis places, ut omnia idem hic sit quod *σημεία*. Soleni enim &

Gene. 1. Lunam in signa posuit Deus, ut tradit Scriptura.

dicio dantibus: partim postremis diebus in faciem occurrent, utque qui ita peccant, ut eos scelerum minime pau-

Psalm. 49. teat, ex aduerso stabunt crimina, eosque coarguent.

12. Sine puer) Gr. *παῖς*. *et motibus minime pendens.*

15. Voluo ego motu rapido) Gr. *ταχέως*. hoc est, vim subeo, nec voluntate animique inductione
 bonum aut malum facio. Quod si verum est, sublata est arbitrij libertas. Nam ipsam quoque voluntatem, qua-

lum attinet, minime assentior. Stella enim reuera fuit, non angelus, qua Magis in Bethleem dux

Ad id est, astrologorum argutia ac prodigiose vanitates.

siue etiam quantum aliquod corpus appellare maluit, ad quod calum Scriptura vocat, in his sane cir-

20. At nos) Caelestium, inquit, corporum vertigines missis faciamus, ac nostram ipsi viam omni studio ac

A Nec quæo, nec rursus cœptos abrumperè versus.
 Vtque parans amnem gelidum tranare viator,
 Mente licet prompta, resilit tamen ipse repente,
 Ac reprimat gressus, secumque in margine ripæ
 Multa agitat, voluitque animis, atque anxius hæret.
 Hinc vis extimulat, roburque in pectore condit:
 Deicit hinc contrà pavor hunc, gressumque moratur.
 Sæpe pedem tollit, gelidâsque immittit in vndas:
 Sæpe pedem rursus retrahit, timidusque recedit:
 Denique vis vrgens superat, pellitque timorem.
 Sic ego cùm Triadi sanctæ informique propinquem,
 B Cœlicolas, puri solio quæ principis astant,
 Lucæque sunt saturæ, vitio submittere mentes
 Pertimeo, ¹⁰ detur ne pluribus ansa ruendi
 In scelus: atque illas rursus formido negare
 Ad mala flexibiles, vitij cùm cerno parentem.
¹¹ Namque bono plantare malum non conuenit, hisque,
 Quos adamat, lites atque horrida bella creare:
 Nec rursus vitij aduersas inducere sedes
 Post orti, vel quod sit prorsus originis expers,
 Haud secus ac celsi magnus dominator Olympi,
 Tandem alternanti Deus intulit hanc mihi mentem.

C ¹² prima quidem Triadis pura est natura, nec vnquam

Flexilis, ex vno quæque in permulta secetur.
 (Numine diuino quid enim præstantius esse
 Omnibus in rebus queat, vt vertatur in illud?)
 Nam si plus vno quis dixerit, excidit Ente.
 Post illam superæ mentes, lucis que ministræ
 Supremæ, quantum Soli purissimus æther,
 Tantum etiam primæ luci firmæque propinquæ.
 Postrema est hominum classis, velut ¹³ infirmus aër.
 Inuerti deitas prorsus nequit. angelus ¹⁴ ægrè
 Flectitur in vitium. facilis mortalibus autem
 D Est flexus, lapsusque celer: vitioque propinquant
 Hoc mage, quo summo magis à genitore recedunt.
 Quocirca primus male-sana mente tumescens
 Lucifer (eximio nam quod frueretur honore,
 Sperabat regale Dei soliumque, decusque)
 Corruit amisso vilis splendore, miserque.
 Dum Deus esse cupit, tetra caligine totus
 Obrutus est, levis atque licet, prostratus ad im.
 Quò fit vt infestis odiis, ac feruidus ira,
 Ob labem acceptam, ¹⁵ quoque prudentibus vti
 Consiliis videt, incessat, studeatque ferentem
 Omnibus ad superas sedes præcludere callem.
 Mortales etenim propius cum numine iungi,
 Vnde ipse est lapsus, non sustinet, atque tenebras
 Nobiscum & ¹⁶ noxas communes gestit habere.

E Ergo diuinos Adamus dum quærit honores,
 Præcipitem extrusit paradiso liuidus hostis.
 Sic ille æthereæ, fastu dum turgēt, ab arce
 Corruit: at quoniam fastus grauis attulit ipsi
 Exitium, haud solus cecidit, verum agmine septus
 Ingenti, sceleris cui dux fuit atque magister.
¹⁷ Nam velut auertit commissum proditor agmen

10

11

12

13

14

16

Lucifer
multos se-
cum traxit.

17 simile

Regis ab imperio: multas sic ille cohortes
 Regis ab obsequio magni, coetūque piorum
 Abductos ad se allexit. nam scilicet ipse
 Imperium in multos prauos cupiebat habere.
 18 Hinc generi humano noxæque & crimina mille
 Fluxerunt, hinc pestiferi sæuique tyranni
 Dira cohors, hinc vmbrosæ spectacula noctis
 Horrida: mendaces, petulantes, atque magistri
 Cuiusvis sceleris, vinique & fraudis amantes,
 Et risus, ludōsque leues de nocte cientes,
 19 Ambigua edentes stultis oracula, pugna
 Rixarumque auidi grauium, fusiūque cruoris:
 20. 21 Tartarei, 20 clausique antris, 21 sine fronte, ducēsque
 22 Præstigioforum 22 veniunt cum fortè vocantur:
 Atque odere tamen quos ad certissima damna
 23 Exitūque trahunt 23 nox sunt & lumen, aperto
 Marte, vel insidiis vt nos superemur & astu.
 Ac tale illorum est agmen, talis quoque princeps.
 24 Consilio at Christus 24 nec eum comprehēdit eodem.
 De mediōque tulit, quo totum condidit orbem,
 Quoque illum extemplo, si vellet, perdere posset
 (Ecquis enim fugiat commoti fulmina Christi?)
 Nec rursus faciles hosti laxauit habenas:
 Verū interque malos, virtutis & inter amicos
 25 Liquit eum medium, 25 violentaque prælia mouit.
 Scilicet vt fracto grauius sit dedecus hosti,
 Inferiore cadit præceps dum victus ab hoste:
 Qui verò ærumnas subeunt virtutis amore,
 Vt fuluum rapidis purgatur in ignibus aurum,
 Sic illi ardenti vitæ in fornace probati,
 Insignem obtineant mansura in secula laudem.
 26 26 Postea quinetiam pœnas dabit ille perennes
 (Tum cū materies tandem accendetur, eritque
 Flamma vltix scelerum) grauius cruciatus eorum
 Ante oculos, habuit quos ad sua iussa ministros.
 Namque ea pœna decet culpa: scelerisque parentem.
 27 27 Hæc me de primis, de posterioribus atque
 Mentibus angelicis docuit sanctissimus ille
 Spiritus. At verò quis sit modus alta petendi,
 28 Ipse quoque inuenit, namque hic modus est Deus ipse.
 Quanto etenim Triadi propior mens quæque superna est.
 Lucidior tantò est etiam: quantòque vicissim
 Lucidior, tanto maiori gaudet honore.

Cor Chri-
 stus diabo-
 lum nec
 plane soluit
 nec prosus
 attingit.

S C H O L I A.

1. Hinc generi humano noxæque & crimina mille
 2. Cuiusvis sceleris, vinique & fraudis amantes
 3. Exitūque trahunt
 4. Ambigua edentes stultis oracula
 5. Rixarumque auidi grauium, fusiūque cruoris
 6. Tartarei
 7. clausique antris
 8. sine fronte, ducēsque
 9. Præstigioforum
 10. veniunt cum fortè vocantur
 11. Atque odere tamen quos ad certissima damna
 12. Exitūque trahunt
 13. nox sunt & lumen, aperto
 14. Marte, vel insidiis vt nos superemur & astu
 15. Ac tale illorum est agmen, talis quoque princeps
 16. Consilio at Christus
 17. nec eum comprehēdit eodem
 18. De mediōque tulit, quo totum condidit orbem
 19. Quoque illum extemplo, si vellet, perdere posset
 20. (Ecquis enim fugiat commoti fulmina Christi?)
 21. Nec rursus faciles hosti laxauit habenas
 22. Verū interque malos, virtutis & inter amicos
 23. Liquit eum medium, violentaque prælia mouit
 24. Scilicet vt fracto grauius sit dedecus hosti
 25. Inferiore cadit præceps dum victus ab hoste
 26. Qui verò ærumnas subeunt virtutis amore
 27. Vt fuluum rapidis purgatur in ignibus aurum
 28. Sic illi ardenti vitæ in fornace probati
 29. Insignem obtineant mansura in secula laudem
 30. Postea quinetiam pœnas dabit ille perennes
 31. (Tum cū materies tandem accendetur, eritque
 32. Flamma vltix scelerum) grauius cruciatus eorum
 33. Ante oculos, habuit quos ad sua iussa ministros
 34. Namque ea pœna decet culpa: scelerisque parentem
 35. Hæc me de primis, de posterioribus atque
 36. Mentibus angelicis docuit sanctissimus ille
 37. Spiritus. At verò quis sit modus alta petendi
 38. Ipse quoque inuenit, namque hic modus est Deus ipse
 39. Quanto etenim Triadi propior mens quæque superna est
 40. Lucidior tantò est etiam: quantòque vicissim
 41. Lucidior, tanto maiori gaudet honore

1. Cuius dare nec nomen) hoc est, quem certo nomine, vt propriè est, declarare nequit.
 2. Nec comprehendere) id est, aculorum obrutus, ac mentis intelligentia completi.
 3. Celar effugit) Mentis omnis acie, celeritateque fugit: ita vt in ipsam contemnitur, vt in...

Satan, multo atrocius ante eorum oculos, qui ipsius preceptis obtemperarint, vexatus et excruciatum in sempiternum cum ipsis ignem mittetur. Equa enim omnium malorum parenti poena est sempiternus ignis supplicii.

27. Hac me de primis) Primos eos vocat, qui firme atque constanter Verbo ac Deo infixi sunt. Ultimos autem, eos qui à recta ratione deflexerunt, atque una cum vitij auctore voluntarie a Deo desierunt.

28. Ipse quoque innuit) Quasi dicat, Modum autem ac mensuram subiectionis cuiusque angeli ad Deum meminuat, hactenus quoque pro portione lux efficitur, ac Trinitatis lumine impletur. Quatenus rursus illuminatur, eatenus quoque consentanea atque congruenti gloria a Deo afficitur.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ,
του θεολόγου, πρὸς ψυχῶν λόγους Ζ.

Ερπυσσῶσιν ἑμοῖα βοτοῖσι τε ἀφραδέεσσιν
Εἰ καὶ μὴ θηπιώ γε βίωσατο θῆνη αἰ
Οὔτε πρὸς μαλεριῷ πέλει φύσις· ὅ γὰρ

ἦν οὐκ ἢ πνευτῷ, καὶ ὅποτε ἰσαμύνοιο.
Οὐδὲ μὲν αἱματώσα χύσις ἀλλ' σάρκα θένσα.

Οὐ γὰρ ἦν (αρκῶν τε καὶ εἶδος ἀθανάτιο
ἔπ' φύσις τί δὲ πλεῖον ἀρεινέτεροι κακίῳ,
Οὐκ κράσις ἢ κακὸς τεκνίηται ἢ φεικίσι;
Πᾶς δ' ὅ γ' αὖ ἀλόγοισι λόγος φύσις· ἀρμονίῃ γὰρ

Κῶσι μὲν δὴ τοῖα, τὸ δ' ἄπτον, ὧν ἀπτόντων
Ψυχῆς ὄμμα λείλοιπε κέαρ, τὰ δὲ μὲν (αἶτο.
Φορῶν δ' ὅποτε (οἱ κέαρ ἐπλετο, ἢς δίχα θηπιὸν
Ζῶν πᾶμπαν ἄπειται, ἐπεὶ θῆνος ὄντι ἐδῆν.
Οἶδα δὲ καὶ λόγον ἄλλον, ὃν ὅποτε δέξομαι ἔρω γὰρ.
Οὐδὲ γὰρ ἂν ζῶν τις ἑμοὶ καὶ πᾶσι μεεῖσιν
Ψυχῇ, πλαζομένη τε δι' ἡέρος, ὡδ' ἂν ὁμοίῃ
Πᾶσι πέλοι πνευτῇ τε καὶ ἐκπνοῇ, ἐν δ' ἄρα

λλοτ' ἐν ἄλλοις.

ἐν πλάσθ' ἰοῖσι τε

εἰ καὶ με πνεύματα (οἱ σκῆτος εἶντα.

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

Πᾶς δὲ καὶ ὑστατὴν ψυχῆς, πῶς, ὡς ἐνέπυσσι,

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

καὶ τῶν πνευμάτων ὅντιν ὅντιν ὅντιν

1208

[illegible]

D CARMEN SEPTIMUM.

[illegible]

f
Falsc de ani
ma opinio-
falsc de ani
ma opinio-

Critic opinio
Dinarchi opinio.

In quam nil iuris leto est, natura. Quid autem
Præstiterint, decorat quos virtus pulchra, scelestis,
Si probitate graues homines, aut crimine fœdos
Temperies diuersa facit: Quin hinc quoque fiet
Vt mens & ratio brutis animantibus insit.

Bruta etenim & formæ concentum & carnis habebunt.
Adde quod hinc etiam probiores esse necesse est,
Corpore qui gaudent sano, recteque valente.

Atque hæc senserunt homines de mente prophanti,

Scilicet ista animam statuantes esse, remota

Quædamque animæ sunt, quædamque corpora sunt,
Atque quædamque sunt, quædamque corpora sunt.

Esse queat: robur nam pabula sumpta tuentur.

Quin alia est etiam nobis sententia nota,

Quam dum luce ferre non vnoquam admittit.

II

Secunda sit, ærea quæque in regione vegetur.

Sed etiam mortalibus esset,

Itaqueque etiam mortalibus esset.

Et qui pascuntur, trunculentæ quique dedere

Colla neci, in cunctis essent: quod dicere stultum.

Namque etiam nunc hos aer, nunc rursus ad illos

Quædamque sunt, quædamque corpora sunt.

Dauidque etiam mortalibus esset.

Materna, si me traxit cum extrinsecus essem?

Quod si multiplicis quoque singas esse parentem

Hanc sobolis, magnos hercle à te carpit honores,

Quam multis decoras anunis, qui mole malorum

Corporibus, quædamque sunt, quædamque corpora sunt.

Inde etiam mortalibus esset.

Vel malè, vel purè transactæ æqualia vitæ,

Pænamque vicibus merenda dederunt.

In sceleris pœnam, vel honestæ præmia vitæ,

Haud secus ac variis tectum nunc vestibus illum,

Nunc etiam rursus spoliatum? Ixionis instar,

Voluere cogentes vanis conatibus orbem.

Phædramque etiam mortalibus esset.

Cæruleumque anguem fecerunt, bisque frequenter

Quodlibet, id quando reuolutus iusserit orbis.

Quantisper quæso has voces fundetis inanes?

Nam mihi brutorum non vox audita sophorum est,

Non etiam arbuti: sed semper garrula cornix,

Semper etiam mortalibus esset.

Quod si etiam, ut memorant, in mundi calce datura est

Mors, quædamque sunt, quædamque corpora sunt.

Nam si pendendas habeat sine corpore pœnas,

Hoc equidem miror: quod si cum corpore, quodnam

Ex tot corporibus flammis vlticibus ipse

Quædamque sunt, quædamque corpora sunt.

Cum mihi tradideris, multarum meque peritum.

Fecerit hic nexus rerum, qui fiat ut vnum

Ignotum hoc mihi sit, quænam me pellis habebat

Antea, quæ deinceps? quodnam mihi corpora morte

Occiderint? etenim qui me cum corpore vinxit,

Fehnici id

que

anima opi-
nion: de qua

ironia?

Metempsy-
chagorica.metempsy-
chosi ex-
temum iu-
dicium fru-
stra erit.

CARMEN SEPTIMUM.

1202

A

Haud animis tam dñes erāt, quān, follibus (istud
Credere si fas est) Quin hic quoque maximus error,
Dicere me vitæ memorem non esse prioris.
Optima iam de mente fides doctrinæque nostra
Quanam sit, breuiter referam: tu sedulus audi.
Atque ego verborum (14 quo carmina dulcius aures
Nostra tuas feriant) hinc demum exordia ducam.

B

Principio mundum ex nihilo produxit In ortum
Consiliis parens æternus Sermo Tonantis.
Dixit, & effectum est quicquid diuina voluntas
Ipsius tulit, vt verò iam cuncta decorem
Accepere suum, tam cœli feruidus axis,
Quàm mare quàm tellus, sed qui sopliamque perennem
Nosceret, imperiumque in terrea cuncta teneret,
Deerat adhuc, tales emisit pectore voces.

C

Iam puri omnino serui, æternumque futuri,
Sunt mihi, qui cœlos habitent sedesque beatas,
Angelice ac sanctæ mentes, quibus hoc opus vnum est
Carminibus celebrare meas in secula laudes.
Quinetiam tellus animantibus exilit illis,
Quæ ratione carent. mihi porro condere vtrinque
Conflatum genus est cordi, 15 mortalia quod sit
Inter, & hæc rigida quæ non obnoxia morti,
Nempe hominem instructum rationis munere, quique
Gaudeat & lustrans oculis quæcunque creauit,
Contemplansque animo cœlestia cuncta sagaci:
Terraque imperium teneat, sitque angelus alter,
E terra nomenque meum dextramque potentem
Ore pio, sphiàmque canens. Hæc 16 ille locutus,
Particulam terræ, quam paulo struxerat antè,
Diuisis tamplit manibus, formamque creauit
Protinus ipse meam, vitamque impetuit illi.
Pneuma etenim inseruit, quod numine fluxit ab alto.

D

Sic ego cœlesti flatuque & puluere terræ
Seri concretus homo, patris 17 immortalis imago.
Regna men siq. adem parti dominatur vtrique.
Quoniam vt hanc vitam complectar corporis ergo,
Quod mihi terrenum est: ac rursus vita futura
Diuinam ob partem stimulos mihi subdat amoris.

E

18 En quæ primigeni fuerit structura parentis.
Post autem in reliquis carnes ex carnibus ortum
Ducunt: exterius mens verò illapsa latenter
Pulueræ moli sese coniungit, vt ille
Nouit, qui primùm effigiem cum carne ligauit.
19 Ni forte intrepidus quisquam, multosque secutus,
Hoc mea præsidio defendere verba labore:
Nempe quod vt corpus, quod primùm è puluere fluxit,
Post concretum in nos humanæ gentis origo
Exitit, ac semper prima ex radice vicissim
Ex aliis alii nascuntur: sic quoque planè
Mens ea, quam primùm Deus inspirauit ab alto,
Orta recens, hinc deinde coit cum corpore nuper
Efficta, in plures diuisa ex semine primo:
Et formam in membris mortalibus vsque tuetur.
20 Idcirco imperium diuino munere nacta est.

13

16
Hominis
creatio.

17

Cor simul
& vitam
hanc & fu-
turam amec
homo.

18

Duplex de
vita
et
tamen se-
quenda.

19

1204

21
Pulchra fi-
milieudo
qua ostēdi-
tur animā
nō statim
vires suas
exerere.

21 Ast vt, habet paruum cū tibia longa foramen,
Angustum quiddam resonat tenerisque molestum
Auriculis ingens flatus, quantumlibet arte
Præstantem aulædum placeat tibi fingere: quod si
Illa foraminibus latis ad aperta peritum
Aulædum inueniat, ionus est tum denique plenus.
Sic anima minimus in membris languida primum,
Mox cū membra suum iam collegere vigorem,
Collucet, virēsque suas iam detegit omnes.
At quia mortales hominem cœlestis ad auras
Filius extulerat, mutatis sedibus ille

B

22
23
Deus qualem
hominem
condiderit.

22 Vt tandem splendore nouo frueretur, & istinc
Pergeret ad superum donatus numine numen,
Hoc tibi proponens, non 23 omni ex parte solum
Viuere iure suo voluit, nec rursus eundem
Constructum prius tenuit, verū optima quæque,
24 Naturæ ac medio legem cum corde notasset,
Protinus in viridis paradisi sede locauit
25 Ancipitem (obseruans partem inclinaret in vtram)

26
27
Quid A-
dam nudi-
tas signi-
ficet

26 Nudum etiam, & scelestis purum 26 si audis que malignæ.
Ac 27 vitæ cœlestis genus paradisi, opinor,
Hic erat, in cuius media regione parentem
Fixerat humani generis, pia sensa probosque
Vt coheret mentis factus, aleretque colendo
28 Vna, quæ reliquis perfectior, arbore tantum
Interdixit ei, plenum discrimen habebat

C

29
Scientia
boni &
mali rudio-
ribus haud
cōducibilis

29 Quæ recti & vitij. Namque vt condecit 29 adultis,
Sic teneris grauis est animis damnosaque plena
Cognitio, firma vt pueris solet esse tenellis:
Petulenti at postquam laevis insultibus hostis,
Fermineque leuis præbens sermonibus aures,
Nectaream dentes præ tempore milit in escam,
Pelliceas vestes, 30 hoc est graue corpus & atræ
Subiectum morti, tunc induit ipse: 31 secari
Nam Deus immulæ voluit per spicula mortis
Crimina, ne toto se noxa extenderet zuo)

30
31
Cur morte
hominem
Deus mu-
taret.

Atque etiam viridi contestim eiectus ab horto
In terram infelix venit, qua traxerat ortum,
Ac duram tulit vitam, plenamque laboris.
Quæ etiam 32 ardentem zelum moderator Olympi
Collucat ante fores, aditum qui peruigil omnem
Occlusum teneat, ne priui more parentis
Ante spem huc præcox veniat, quam iumpserit escam,
Qua male demulcens animum consumitur arbor,
Ac vitæ ligno scelerata mente propinquet.
At verò infesto iactatus turbine venti

D

Similitudo
à nauigan-
tibus.

Nauta quidem inuitus cedit, ferturque retrorsum,
Post autem passis, faueant si flamina, velis,
Aut ope remigij, cursum non segnis initum
Conficit: haud aliter nos magno à numine longè
33 Auulsi, rursus cursum 34 non absque labore
Exequimur, superasque citi properamus ad oras.
Sic Adamus scelestis 35 lethalia semina iecit.
Vnde seges tandem vitiorum amplissima nata est.

E

33- 34

35

A

SCHOLIA.

1. Mortalem hanc quamvis) Gr. ὅτι μὴ ἀθάνατος ἔστιν ἡ ψυχή. hoc est, ut exponit Græci interpret
 ὅτι μὴ ἀθάνατος ἔστιν ἡ ψυχή. hoc est, ut exponit Græci interpret
 saluere nititur.

2. Ignea porro) Exteri philosophi partim ignem esse animam substantiam asseruerunt, partim aerem, partim
 ὁτι μὴ ἀθάνατος ἔστιν ἡ ψυχή. hoc est, ut exponit Græci interpret
 poro exitiosus est, eius, quod ab eo corrumpitur, anima ei, posset. et vero aerem qui tum afflatur tum efflatur,
 absurdam minime confutandam censes.

3. que contentus) Elementor im. inquit, ex quibus corpus constatum est, harmonia, hoc est, comp- sitio
 ac velut contentus, anima esse non potest. Neque enim elementorum temperatio subsistens quadam per se essentia

hominis antecelli. quorum cum una eadem, is tem; eratio, hoc est, anima, vel malor vel bonus efficitur. Quod
 autem nux sequitur in Græco, ἀλλὰ τὸ ἀπὸ τοῦ σώματος ὡς ἀπὸ τοῦ σώματος, ita rursus exponit
 Cyrus, omnes y meliores essent, qui meliore temperamento ac corporum harmonia essent.

4. Scilicet ista animam) Hanc locum sic exponit Cyrus, quasi alia q
 anima opinio. Nec enim eius verba sunt, ἀλλὰ δὲ τὸ ἀπὸ τοῦ σώματος ὡς ἀπὸ τοῦ σώματος, ita rursus exponit

inquit, vita eiusus, quibus sublatis anima corpus mortuum linquit, hominis
 homo morte ore diceret, animam esse existimarent, puta ignem, aerem, sanguinem, &c. Quamquidem absurds-
 tatem sentientes verba se ellit.

im qui dicerent animam aut huminam in animam, &c. Manichæi.

5. si ignis corporea elementa omnia, ut inquit, aerem vagari, corporea que conuictionis desiderio flagrare. Quod si hoc admittatur, animas omnes i. stem
 moribus prædicas esse, (sic nimirum ut non. ita melior, alia peior, alia recta, alia peruersa ac præpo, et a dicatur,
 im aeris in moribus)

locis sese fundat ac porrigat.

6. Sedibus hæret) ὁτι μὴ ἀθάνατος ἔστιν ἡ ψυχή.

Quod si negas eodem modo a n diffundit, ut aerem, verum in uno eodem que loco premanere, &c.

bro. Sic enim. Græci interpret Græci:

animarum, que huiusce vite molestus ac miseris ed mentur & exucrien. jam eam esse ostendens.

8. Vel male (purè) Pythagorei animarum in ub. nde atque alia corpora in gratationem induxerunt: ita
 tamen, ut eas nt, in præstanti, ma queque corpora migrare dicerent, que autem visiorum

9. Ixionis) Ut poeta fingit Ixionem ob se in Deos admissum vota cum fuisse, atq. ita in orbem perpetuo
 volui & consorqueri, eoque cruciatus e nere affici: ita he miseram animam ex homine interdum quidem in

fructum traduentes, postea rursus ad hominem reducunt.

10. Reuolutus iussit orbis) hoc est, transanimationis reuolutio.

11. Quod si etsi ut memorant) Si præter eas, quas exposuimus, absurdas de anima opin nes pæna a ut in i
 sterum eos, qui amio e r stantibus in

gutio atque condemnatio est. Etenim si animam, ut corpore caretem, pæna persequatur, mirum illud f
 modo cum ipsa ra cum corpore peccatis sola tamen pænas pedat. Si autem una cum carne, cū qua tandem: homi-

nitne. perat pecoris an serpentis? volucris an piscis? frui? ni? flammis exucrienda traditur? O in,
 vanitatem!

ex his in variis

animantium ac stirpium corpora me transtulisti ac denixisti, ut me nimirum huiusmo iurationibus ac lin-
 guis plurimarum rerum cognitione instrueres, non possum quin mirer, quum illud mentem meam fugere, nimpe

ex: quānam pelle seu corpore corpus hoc, quo nunc obuior, migras, tum in quos ante corporibus diem vitæ ex-
 tremum obierim, quidque postea futurus sim scire aucto.

non equè animabus abiūdabat ut vitibus. Eoque efficitur, ut ob corporum, detur.

14. Quò carmina) hoc est, laudem ac doctrinam de anima, audistis haud iniucundam futuram apponemus
 ○○○○ ij

crenda censuerim, quæ mox sequuntur. sunt enim velut immodicum A
quoddam, atque orationis condimentum.

monibus, sed simplicibus et diuinitati consentaneis cogitationibus extulit.

enim similitudo ea, quam à conditore accepimus, cernitur: atque mens ea, quæ in homine est, utriusque, hoc est, et
anima et corpori dominatur. Unde etiam turbidorum animi nostri motuum imperatrix appellatur.

existit, anima a rem ignoto atque inuisibili modo una cum corporis et fictione influit. Quoniam tandem hoc aut
id modo? ut solus ille perspectum habet, qui imaginem cum pulvere, hoc est, spiritum cum carne, quasi vincu- B
ex radice in multas et infinitas multiplicatur, atque mortalibus eiusdemque forma corporibus distribuitur,
iuxta Dei benedictum, ac crescere et multiplicari, atque uniuersam terram faciem implere iubentis, voluntatem

qua quidem expungo, quia pugnant cum his verbis Gregorij, *καὶ δὲ ἐκινεσθαι αὐτὸς*,
quibus verbum significat animam corpori diuinitus infundi.

no repudianda est.

20. Idcirco imperium) Gr. *ἐπαυλῶ*, id est, *ἐπαύριον*, ut reddis Cyrus.

ribus in artifices minus venerint, tum vero et ueni et concinnum ac si ueni senum emittunt: eodem modo ani- C
ma humana in infantibus semel adhuc imbecilla, desipit, in adultis autem ipsa quoque plene perfectæque suis
muneribus fungitur, ut inque omnem mentem suam exerit.

dato paruisset, *ἄλλαν* perueniturus erat. Cyrus interpretis hunc locum non satis commodè mihi exponere vi-
detur, *ὅτι* enim ad Deum refert.

23. Omni ex parte seruatum) Nec propter liberum, sui que omnino iuri hominem liquit. (a quo nunc enim erat

25. Ancipitem) Gr. *ἀμφιπρόσωπον*, id est

partem flexibilem, ut pote suapte vi sese mouente-

exponit Gregorius Adami nuditatem, eamque mortuum atque animam

us duntaxat plantæ gustu Creator Adami interdictum vo- it Porro esse quoddam etiā
primige nus homo degustare ueretur, ego sanè cum his qui hoc a firmari, haud con-
num n- potius per arborem illam, sublimior in aliquam ac præstatiorem contemplationis
nem, quam cum Adami cap- ret, intelligendam duxerit, huc ego vehementer asse- tiar. Sic Græcus
interpret. Atqui planè sentit Gregorius sensilem hunc fructum fuisse: tametsi allegori- ie illud exponat.
Hoc dico, quia altera opinio inter Origenis errores recensetur.

29. Adultum) hoc est, in qui spirituali ætate longius processerunt, atque ad mensuram spiritualis in contem-
platione et actione ascensionis Christi peruenierunt.

um carnem suscepisse. (Nam hic error Origenis est, abundè ac luculenter ab Epiphanio refutatus hæresi 64.)
sed carnem grauem ac mortalem.

31. Secari nam Deus) Intersectum est morte peccatum, ut ne malum sempiternum esset, id quod diuina quoque

us, ac spiritali ætate præcox, ne quis malus vir ac propheta, antequam arboris carnalis concupiscentia
extremam gustu figeris, ad uitæ lignum propius accedas. *καὶ οὐ τὸ πῦρ ἐκείνου ἐκείνου πυρὸς τῆς κληρονομίας*

A γὰρ τοῦ Φαυῶν. In textu habetur Φαυῶν. *Longè amsit*) Sirleti codex habebat πλόντος. quæ lectio quanquam iussit

33. *Longè amsit*) Sirleti codex habebat πλόντος. quæ lectio quanquam iussit
 34. *Longè amsit*) Sirleti codex habebat πλόντος. quæ lectio quanquam iussit

34. *Longè amsit*) Sirleti codex habebat πλόντος. quæ lectio quanquam iussit
 35. *Longè amsit*) Sirleti codex habebat πλόντος. quæ lectio quanquam iussit

35. *Longè amsit*) Sirleti codex habebat πλόντος. quæ lectio quanquam iussit
 36. *Longè amsit*) Sirleti codex habebat πλόντος. quæ lectio quanquam iussit

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ,
 τοῦ ἁγίου, ἐκ τῆς 24' ἡμέρας τοῦ ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.

ΔΙ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου
 Πρῶτα μὲν ἑσθραίοισιν, τῶν τῶν ἑσθραίων
 Ποδῶν καὶ γνάστον, ἵνα πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις
 Οὐ γὰρ μαρναμένοι, οὐδὲν ἔχοντες ἄλλο

CΟῦ ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου
 Αὐτοῦ τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Λόγος Η.

Κλέψας ἀνδροφόνου φυτῷ δηλήμονι καρπῷ.
 Οὐ γὰρ ὁσίου Χειρὸς λόγος αἰχρὶ τύπῃ.
 Δ' τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Γ' τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Τρίστον ὅσον βροτοῖο τῶν ὁσίων ἀγῶν.

DΜ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου
 Πρῶτον ἐν ὁσίοις χειρὸς λόγος Η.
 Αὐτοῦ τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Γ' τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Μ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου
 Οὐδὲ μὲν ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Οἱ πολλοὶ καὶ ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Οὐδ' ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Τ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου

ΓΑ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου
 Πρῶτον ἐν ὁσίοις χειρὸς λόγος Η.
 Αὐτοῦ τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Γ' τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Μ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου
 Οὐδὲ μὲν ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Οἱ πολλοὶ καὶ ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Οὐδ' ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Τ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου

Δι' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου
 Πρῶτον ἐν ὁσίοις χειρὸς λόγος Η.
 Αὐτοῦ τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Γ' τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Μ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου

Οὐ γὰρ ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Αὐτοῦ τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Γ' τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Μ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου
 Οὐδὲ μὲν ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Οἱ πολλοὶ καὶ ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Οὐδ' ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Τ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου

Οὐ γὰρ ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Αὐτοῦ τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Γ' τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Μ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου
 Οὐδὲ μὲν ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Οἱ πολλοὶ καὶ ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Οὐδ' ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Τ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου

Οὐ γὰρ ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Αὐτοῦ τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Γ' τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου, ὁσίου Χειρὸς
 Μ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου
 Οὐδὲ μὲν ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Οἱ πολλοὶ καὶ ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Οὐδ' ὁσίου Χειρὸς λόγος Η.
 Τ' ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου

Hebraei in
idolorum
cultum
trahunt.

- A 9 Quinetiam Hebraeos inter scelerata parentum
Sanctorum soboles in eandem perfida fraudem
Incidit, obfistens praedura fronte prophetis,
(Qui lachrymis precibusque animos mollire feroces
Tentabant, iramque Dei proponere nullo
Tempore cessabant ipsis) & recta monentes
10 Vesano afficiens ¹⁰ crudeli morte furor.
- B 11 Quin neque terror eos, ¹¹ qui regia sceptrata tenebant,
Pulsiabat, magna namque hi quoque parte nefando
12 In scelere haerebant, virides ¹² nec linquere lucos,
Aut rigidos poterant montes, aut daemones atro
Sanguine gaudentes, quo crimine numinis iram
Contraxere grauem, meritoque est illa repulsa
13 Gens tota, ¹³ inque locum confestim inductus eorum
14 Iple sui, ¹⁴ ut zeli ductu ad legemque fidemque
Christi dirigerem errantes, cum scilicet illi
15 ¹⁵ Tristitia fessi, parit his quam liuor iniquus
16 Ob populum iuuenem, ipsorum est ¹⁶ qui fede locatus,
Induerint meliorem animum, tandemque reuersi
Ad Christum fuerint. Verum hoc non ante futurum est,
Vergat ad interitum quam moles maxima mundi.
Isacidæ porro legalia soluere iura
Cum minimè horrerent, nutu Patris omnipotentis
- C 17 Hoc soboles æterna homines ¹⁷ affecit honore.
Nam cum, diuinæ quodcumque in corpore partis
Condiderat primùm, funesto à crimine rodi
Cerneret, obliquumque homini dare iura draconem,
18 ¹⁸ Ut partem ipsa suam erigeret, committere morbum
Non iam alius voluit medicis, nam parua medela
Pellendis grauibz non est accommoda morbis.
Sed decus euacuans æterno, qui Patre natus
Matre caret, rursus mihi filius extitit idem
19 ¹⁹ Abique patente nouus: quanquam haud nouus: extitit ex me
Namque ille, & mortis qui non sub fata cadebat,
Matre tamen fluxit mortalis virgine, totis
Integer ut nobis certam daret ipse salutem.
Namque & totus Adam per pabula noxia primùm
Corruit, humanaque ideo ratione, simulque
Humanum superante modum, incarnatus in ortum
Et Deus & processit homo (res mira profecto,
Quamque hinc haud firma qui sunt, non credere possint.)
Naturasque duas simul est complexus in vnum,
Quarum recta est vna, oculis patet altera nostris.
Semper erat Deus illa: hæc autem in fino creata est.
20 Vnus utrinque Deus, ²⁰ quoniam cum numine sancto
Mixtus homo, atque homini deitas commixta vicissim,
Extitit & Christus, magni dominator & orbis.
Scilicet antiquum nouus ut mortalibus ortus
Instauraret Adam, morbis grauibzque leuaret.
At quoniam languens, dirisque obnoxia morbis,
21 ²¹ Numinis accessum diuini ferre nequibat
Gens hominum, idcirco carnis velamine rectus
Prodit, atque etiam veritatem ut falleret animum,
Dum, velut aggreddens male cauta mente patientem
Primigenum, incidere stellati nomen Olympi,

Rom. ro.

Rom. ii.

Causa in-
carnationis
Christi.

Tacite co-
fatur er-
ror Apolli-
narij.

Cur carnis
sumpserit
Christus.

- A** in sententia parum consensens, secumque ipse pugnans. Absis enim ut eam humiliter et abiecte de eo existimemus, quod omnia prius, quam oriatur, certo ac sine ulla mutatione novit.
2. Et quæ sit sententia nostra) Gr. ἀπὸ τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ φαινομένη, id est, hæc est mea de benigni Dei erga hominem cura ac providentia et ope, doctrina et iudicium, orationisque scopus, nempe quoddam primum Lex liberalis ad delendum idolorum cultum inducta est, quodque cum in ea ne vetus quidem Israel ad ipsum Legislatorem et spiritualem Israel cum carnali per humanitatis suæ cum divinitate coniunctæ præsentiam commutavit. Hæc est igitur mea a principio ad finem usque, de humanitate à Christo assumpta, doctrina, quam hæc versibus accuratius explicare conabor.
3. Qui periclitata fundus) corrupte in Sirletiano codice legebatur, pro quo ex Regina libro reposui ἀπὸ τοῦ θεοῦ.
4. Ad cælum) Hominum oculos pervertit, dum cæli pulchritudinem ac siderum splendorem defixis oculis intuerentur, ipsique debitum Creatori cultum ac venerationem adhiberent.
- B** 5. Formas) ἰσχυρὰ, id est, ἰσχυρὰ, simulachra, quæ cognati ac necessarii, ad munuendum eorum quibus orbi erant, desiderium, auro, aut argento, aut quibusdam aliis materiis eleganter effinxerunt.
6. Fabula) id est, serm. fabulosus.
7. Haudquaquam notis) Gr. οὐκ ἰσχυρὰ, id est, οὐκ ἰσχυρὰ. Cyrus exponit, ἀπὸ τοῦ θεοῦ φαινομένη, id est, apud amicos haud malos et ingratos fidem inveniunt. Ego tamen ὁ θεοῦ φαινομένη idem esse puto, quod, ἰσχυρὰ, id est, id est, propinquorum calamitatibus.
8. Mendax quem non) Gr. ἀπὸ τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ. Hoc ait ob longam annorum seriem, qua huiusmodi mendacia de mortuis conficta velut obviolata sunt.
9. Quoniam etiam) Hic mihi versus quædam desiderari videtur. Nec enim satis aptè coherent hæc in Græco cum
 ἰσχυρὰ. Et cetera esse, ex Cyri paraphrasi colligi potest. His enim hoc loco verbis utitur: Ad hunc
 idolatriæ primum hominum vitam;
 succubantur, sed etiam Hebræi
 serant. Græci sic habent, ἀπὸ τοῦ θεοῦ.
 Quæ tamen mihi parum arrident.
10. Crudelem morte) Gr. ἀπὸ τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ. Hæc verba refert Cyrus ad Prophetas Moysen et Eliam, qui
 commodiusque videtur de Iudæis potius hæc intelligere, qui tantum abest ut prophetæ momentibus obtemperaret,
 ut eos potius morte, atque inhumanissimis quibusque cruciatibus afficerent.
11. Qui regia sceptris) Non promissum duntaxat, inquit, ac prophanicum Israelis vulgus huiusmodi sceleribus
 inficiebatur; sed ne reges quidem ipsi ac principes Deum patrum suorum metuebant.
12. Nec linquere lucos) hoc est, in nemoribus umbrosisque locis, montiumque verticibus, arces demonibus, quos
 colebant, erigebant, filiosque suos ac filias matabant.
13. Inque locum) His verbis Gregorius ad Apostolicam speculationem nos praeclat. Et enim ob Decem
 Gentes fide imbuta, in Christo salutem adipiscuntur. Cum autem plenitudo Gentium adveniret, tunc rursus
 omnis Israel zelo commotus ad credendum se conseret, ac salutem obtinebit.
- D** 14. Ut Zeli ductus) Confracto, inquit, propter contumaciam suam Israele, ego vicissim fidei viam ingressus sum,
 quaquidem illis est Zeli directio ac manu ductio, ad salutiferam Christi fidem viam sternens.
15. Tristitia sese) Postquam contumaciae suæ fructibus, isque calamitatibus, quas de Ethnicorum salute conce-
 pta invidia illis parit, referti satiatione fuerint.
16. Qui sede locatus) ipsis enim ob incredulitatem suam cunctis, Gentiles in eorum locum suffecti sunt.
17. Affectu honore) Apertior mihi videtur sensus, si iungamus ὁ θεοῦ cum hæc quæ sequi
 letino codice cohereat cum præcedentibus. Neque enim legem postremam Iudæi hæc
 interpret, qui pro ὁ θεοῦ reddit ὁ θεοῦ.
18. Partem ipse suam) ὁ θεοῦ, id est, ὁ θεοῦ, id est, hereditatem suam.
19. Absque parente novus) Novus, inquit, ac peregrino et inusitato modo, quia sine viri opera, non tamen novus
 prorsus ac peregrino, quia ex me per virginem ac sanctam matrem incarnatus, totus totum per peccatum pro-
- E** 20. Quoniam cum numine) Humana enim natura quæ in ipso erat, divinitati personaliter unita, et rursus
 divinitas mirandum in modum humanitati coniuncta, idem rex et Deus, atque novus alius Adamus veterem
 sanans esse creditur.
21. Quoniam cum numine) Humana enim natura quæ in ipso erat, divinitati personaliter unita, et rursus
 divinitas mirandum in modum humanitati coniuncta, idem rex et Deus, atque novus alius Adamus veterem
 sanans esse creditur.
22. Quoniam cum numine) Humana enim natura quæ in ipso erat, divinitati personaliter unita, et rursus
 divinitas mirandum in modum humanitati coniuncta, idem rex et Deus, atque novus alius Adamus veterem
 sanans esse creditur.
23. Quoniam cum numine) Humana enim natura quæ in ipso erat, divinitati personaliter unita, et rursus
 divinitas mirandum in modum humanitati coniuncta, idem rex et Deus, atque novus alius Adamus veterem
 sanans esse creditur.

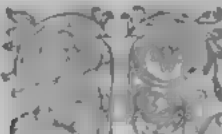
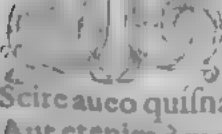
24. Filii enim... *...in p[er] ex carne a... purificata, can la que ac... A*
matre, ... in anima ...
 25. ... *... per omnia ...*
 26. ... *... id est, ...*
 27. ... *... Angula-*
 28. ... *... qui pro nobis in cruce*
... ac depulsa sunt, uniuersa que orbis redemptis.
 29. ... *... ex Regine codice inde collocaui. qua vox in B*
Sirleti libro desiderabatur.
 30. ... *... ad vitium flecti non possem.*
 31. ... *... adiuvare a sumpta*
 32. ... *... asperabat at vero ea Spiritus*
 33. ... *... Verum longe*
 34. ... *... ne per ...*
 35. ... *... Theologus Baptismum*
 36. ... *... non*
 37. ... *... modo sigilli, sed etiam medicina vim obtinere, quod ...*
 38. ... *... contra ras*
 39. ... *... Bap-*
 40. ... *... Eadem ...*
 41. ... *... de Baptismo*
 42. ... *... in Regine libro hic ver-*
 43. ... *... sus ita legitur, ...*

DE VIRTUTE HUMANA.

ARGVMENTVM CYRI.

 Puditissimum, ac contemptationis pensissimum carmen de humana virtute sic condidit Gregorius, D
 in quo omnem mentis elationem, & adulationemque, et ibi, vel a se placens, ex anima cadit, ac contrahit,
 in seipsum & modo, nam spiritus amatoribus conuincit.

Nulla ho-
mine vir-
tus ex se
omni labe
pura.

- 1 Pse quidem miro teneor¹ virtutis amore.
 At nec quānam sit, nec qua ratione parari
 Possit, me docuit, quamuis mihi nil magis esset
 In votis: cruciat porro frustrata cupido.
 2 Namque latex illa est puras si prorsus, & vnde,
 Humilis, torrentique parit quam turbidus, expers,
 Scire auco quisnam in terris inuenerit illam.
 Aut etenim è medio lutulentum pectore cœnum
 Extulit: aut certe infelix excepit, onustus
 Carne graui, quēque externe transiit hostis
 Turbet & inficiat, luteo immergātque barathro.
 3 Nam cum sim fluxu primū concretus, & æuum
 4 Percurram fluidum, non conueniebat⁴ vt in me
 5 Fluxio non caderet.⁵ Sin non purissima prorsus
 Est virtus aqua, sed cœno miscetur olenti,
 Quī virtus queat esse velim tecum ipse volutes.
 Namque animus partes noster se versat in ambas.
 Frigida nix tantū est & candida: flammāque rursus
 Tota calet, rubet atque, nec vnquam in fœdus amicum

- A Ista coire queunt. quòd si vim feceris, antè,
Miserere inter se quàm possis illa, peribunt.
Quinam ergo sceleris labes foedissima sese
Virtuti adiunxit, simulacrum nobile turpans
Numinis ætherei, si verè sum Deus, atque
Pars tua, summe parens, non frustra dictitor esse?
- 6 ⁶ Arcadicum memorant amnem per falsa fluentem
Æquora dulcorem incolumen seruare, nec vllam
Ipsi immisceri labem. res mira perfectò!
Ætheris at labes caligo, corporis acris
- 7 Vis morbi, ⁷ mea nox virtutis denique labes.
- B ⁸ Sæpe meus sese pes summa ad sidera latus
Extulit: at subiens tristis me cura repente
Strauit humi. Lumen rursus persæpe tuenti
Numinis æterni, nubes densissima sese
Protinus iniecit mediam: seque abdidit ingens
Fulgor, & ardentem fixit mihi corde dolorem,
Vt mihi iam propius posito se prapete cursu
9. 10 Eripuit, cepitque fugam. ⁹ Cur istud: ¹⁰ Amari
An quodam me semper cupiat, cupidæque requirit?
Namque ita motis habeat homines quoque vel mihi quod sit
Vtilius fatiusque Deum non absque labore
Accipere, vt captum seruem studiosius: istud
Nam demum stabile est, quod mens perceperit ægrè.
- C ¹¹ Sæpe mihi rursus delectum subdolus hostis
Virtutis vitiique adimens, mea lumina fallit,
Vt fera, signa pedum quæ signis callida turbat:
Hac venatoreim virtutis ludat vt arte.
- 12 ¹² Quod blandum est mollis caro præcipit: ast Deus atque
Lex diuina aliud, mundus diuersa, malusque
- 13 Liur: ¹³ & id facio quod mens mea damnat & odit.
Oblectôrque malis, mortemque in pectore fixam
Ride. Turdonto nulu, certissima pestis
- D ¹⁴ Nam mihi latuit iam gignit. ¹⁴ Submissus est me
Nunc nihil: elata gradior nunc mente. superbos
Nil hodie duco: cras sum tamen ipse superbus.
Tempore pro vario varios assumere mores
- 15 Non vereor nimium levis, ac ¹⁵ sum pulypus alter,
Diuerfos capiens diuersa ad saxa colores.
Effundo lachrymas: sed noxa haud effluit vnà.
Et lachrymis suis noua per peccata recentes
16. 17 Internè ¹⁶ lachrymas cumulo, ¹⁷ quæque antè, mederer
Vt morbis animæ, sumpsi medicamina, perdo.
Corpore sum virgo, verùm an quoque mente, fugit me.
Oia pudor texit, sed mens ignara pudoris
- E ¹⁸ Sese effert. ¹⁸ oculos aliena ad crimina claros
Tendo: sed ipse meo sum planè in crimine cæcus.
Sermo meus cælum resipit: sed terrea mens est.
- 19 ¹⁹ Nil me tranquillum magis effrat vel levis aura
Si flarit, tumidis confestim surgo procellis.
Nec fera tempe stas, nec fluctus antè quiescunt,
Omnia quàm ventus reddat tranquilla recedens:
Tum verò non est iram considerare mirum.
Sæpe etiam egregia dum spe subnixus in altum
- 20 Efferor, ac ²⁰ mediæ virtutis septa volatu

Alpheus
fluuius.Humana
mentis in-
cōstantia.Cor Deus
sui copiam
habet.Diaboli
versutia.Fugna in-
terioris ho-
minis cum
exteriori.Humani
generis re-
uitas.Placidū esse
lacum est,
cum nulla
iniuria in-
fertur.

- Transilio, dirus resupinum montis ad ima
Præcipitem fundit Satanas: mihi que accidit illud,
S. mile. 21 ²⁰ Quod solet hunc, qui littora dum incedit arena,
Haud certa elusis pedibus vestigia firmat.
Erigit ipse iterum: rursusque in terga relabor,
Quam prius infelix magis: incedensque labore
Perpetuo, trepidumque fouens in corde pauorem,
Vix gradior: citus at labens figo oscula terræ.
Iam decursa mihi longissima tempora vitæ.
Nec tamen hinc exire libet: quod pharmaca morbis
Ipse meis cupiam, procul at medicina remota est.
Nam plus viuendo scelerum quoque crescit aceruus.
Dogma ergo humano generi hoc statuatur oportet.
Prima quidem Triadis pura est natura beatæ.
Angelica hanc sequitur, postrema, ego, partem in vtramque
Ancipiti fato vergens, finisque beatus
22 Ille quidem, ²¹ sed durus erit, si forte fenestras
Vel paulum impuræ stultus reserauero vitæ.
Hæc etenim ille meæ vult mentis præmia Christus.
23 ²² Optimus hic autem est, qui plures inter iniquos
24 ²³ Pauca genti celen, simulachra, Deique potenti
Auxilio nixus connexa ad sidera tendit,
Virtutisque ardet studio, vitiūque prophanum
S. mile. 25 Pellit & insequitur, violenti ²⁴ ut fluminis vnda
Vndam aliam impuram extrudens, abigensque retrorsum:
Aut etiam abscondens, si sese admisceat illa,
Limpiditate sua fluxum maiore lutosum.
26 ²⁵ Compositi hæc virtus: quod supra est, coelictarum.
27 ²⁶ Quod si viuis adhuc dominum quis vidit Olympi,
28 ²⁷ Aut ad eum, in cælum sublata carne, cucurrit.
Contigit hoc superi præclaro munere regis.
At modus interea mortalibus inditus esto.
Hunc tibi quinetiam sermonem in mente locabo:
Quonam nempe modo virtutis tangere culmen
Ipse queas, puro quæ sola est victima pura.
Non reor hinc equidem: nam multo lumina fumo
Caligant: actum egregiè mecumque putabo,
Similae vel saltem post tristia fata relinquam.
29 ²⁸ Non tantum ætherei, charissima sit licet illi
Effigies, virtus contingit munere Patris.
(Nam tua cura etiam studiūque accedat oportet.)
Nec rursus illa tua tantummodo mente paratur:
Maius enim robur, maiorem poscit opemque.
S. mile. 30 ²⁹ Quippe nec ipse, licet vni præcellat, oculus
Sed tamen dempto, corpus spectabile cernit.
Idem etenim & nostros oculos illustrat, & idem
Post oculis sese infundit, præbèrque tuendum.
Atque Dei, ut virtus homini contingere possit,
Sunt geminae partes, prima & postrema, nec esse at
A nobis vnam est medianque accedere binis.
31 ³⁰ Virtutis namque ille mihi dedit esse capacem:
Ex valida, idem vires neruōque ministrat.
32 ³¹ Ast ego, ut in stadio, ³² non sanè præpete gressu
Incedo, monensque hinc vana membra labore,
Dum Christus mihi præstat opem, mihi præstat opesque:

- A 33 ³³ Qui facit vt cernam, cursu ferar atque secundo.
 Quo sine mortales vanissima ludicra cuncti,
 Quo cuncti sine viua cadauera, putrida noxis.
- 34 ³⁴ Nam neque submoto volitantes æthere cernas
 Pennigeras volucres, nec demptis fluctibus vnquam
 Delphinum æquorea poterant regione natare.
 Sic quoque præsidio Christi sine tollere gressum
 Haud vnquam mortale genus queat. Ergo cauendum
 Ne tibi plus æquo tribuas, & mente superba
 Viribus ipse tuis fidas, quantumlibet in te
 Fulgeat insignis sapientia: nèue virum quem
 B Inferiore gradu cernens, attollere cristas
 Incipias, tanquam sublimior omnibus, atque
- 35 Vicinus metæ ³⁵ metam nam constitit intra,
 36 ³⁶ Virtutis quicunque viam non prorsus obuiuit.
 37 ³⁷ Pectore sis trepido, ³⁷ nimium nec lumina tollas.
 Detrahit in terram fastus: spes tollit ad astra.
 Atque Dei in mentes semper furit ira superbas.
- 38 ³⁸ Hoc manibus iam carpe tuis: spera istud: at illi
 Cede humilis, prudentis enim est agnoscere vitæ
 Humanæ modulum. Non est in dispare culpa,
 C Qui bona desperat: nimium sibi quisque, velut sit
 C Proclive esse bonum, fidit, virtutis vtrunque
- 39 ³⁹ Namque ita cessabit præclarum insistere callem,
 Missilibus telis semper pete prouidus album.
- 40 ⁴⁰ Non vltra Christu tendat præcepta sagitta:
 Non etiam citra, sic namque vtrunque feretur
 Intra, latepe etenim modicus conatus ab omni
 Deficitur fructu, vanæ dum laudis amore
 Tela, modum præter, curuato mittimus arcu.
- 41 ⁴¹ Quod si forte tuam damnosa superbia mentem
 Sollicitet, tum tu quisnam tibi cesserit ortus
 • Esto memor, quidnam fueris prius ipse, parentis
 D Quidnam cum grauida regereris rursus in aluo,
 Denique quidnam sis post vltima fata futurus,
 Nempe cinis, tinea que cibus, nil lumine cassos
 Amplius inter habens, quàm quiuis paupere censu.
 Sin nimis es deiecto animo, reminiscere quòd te
 In lucem extulerit Christus, quòd cœlite statu
 Sis ortus, quòd sis simul & cœlestis origo,
- 42 ⁴² Terrenūque simul, ⁴² factus Deus, ac memorandum
 Prorsus opus, Christi quod per tormenta crucemque
 Ad decus æternum properes, sed etque piorum.
 Ergo nega obsequium carni, nec dilige quicquid
 Vita superuacui præsens habet, atque Tonanti
 Sedulus in medio delubrum pectore conde.
- E 43 ⁴³ Namque salutitero ⁴³ templum tum denique Christo
 Condimus, æthereum cum mens cita fertur ad axem.
 Istud odoratis igitur factis que tuere
 Sedulus, ac dictis: & in ipso semper Olympi
 Numen habe, curans vt non videare, sed vt sis
 44 ⁴⁴ Opus: ⁴⁴ idque cauens, minio ne tincta carina
 Atque notho hylendore nitens, falloque decore,
 Ducatur rapidi graua ad discrimina ponti:
 Sed bona, sed clauis firmè compacta periti

Sine Dei
 ope vana
 omnis no-
 stes cona-
 us.
 Simile.

Cauenda
 superbia.

Modus
 oramus.

Remedium
 aduersus
 superbiam,

Quo pacto
 mediū
 animi im-
 becillitati.

Quaratio-
 ne homo
 templum Dei
 efficiatur.

Cauenda
 hypocrisis.

A conferuet. Hic, pairo Cyr. N. ete. A. pu. an. no. q. u. l. o. l. o. c. o. s. e. x. p. o. n. i. t. 27. *id est, mea sententia.*

Neque enim pauciora una suspicatur, quam 27. *id est, mea*

11. Sepe mihi rarus) *Autem, id est, per hunc iter fac entem et ceterorum insidias atque interitus effugit. Leonis cal-*
g at, ut refert pedius, fuit et huiusmodi acuta de re ere nunc. Huiusmodi autem, dantur et per d. u. o. m. i. a. d. o. c. a. s.
cere Gregorius ait. Et enim te. ut huiusmodi et huiusmodi sapienter boni ac mali de eadem ac ceteris, in, et h-
minus mente utruque, p. a. d. e. a. q. u. e. s. i. s. o. b. i. s. v. a. t. e. a. n. a. i. l. l. u. q. u. e. c. o. s. t. a. t. i. o. n. i. b. u. s. s. p. i. r. i. t. a. l. e. s. c. a. l. l. i. d. e. o. b. r. e-
gens, virtutis contemplatorem in errorem agit ac circumferibit.

12. Quod v. andum est. Carceri qua carum sunt expetit. Lex autem, ut qua spiritualis sit, ea que spiritui con-
sentanea sunt, Dei que voluntas precepit, d. i. t. a. t. Al. l. d. z. e. r. o. d. i. a. b. o. l. i. m. o. r. a. g. g. e. r. e. t. A. u. t. a. d. i. q. u. e. s. e. c. u. t. i. o. n. i. s,
atque humana mentis anticipata opinio mihi faciendum proponit.

13. Et id p. i. c. i. o. Non quod lo. v. o. i. o, inquit Apostolus, facio, sed quod odi plerumque est. *id est, quod lo. v. o. i. o, et in-*
quis in ac. n. e. r. a. n. s. n. e. x. e. r. e. t. u. l. u. s. i. p. s. a. t. e. a. u. t. d. i. a. b. o. l. i. m. o. r. e. d. e. p. t. a. g. o. A. t. q. u. e. m. i. n. i. s. z. o. u. l. a. c. e. m. c. a. s. o. i. n. t. e-
ritum que meum in membris meis in silentem rideo. ut in z. e. l. o. s. e. l. i. c. i. t. e. r. g. i. d. i. d. i. s. i. m. i. q. u. a. e. s. p. a. r. z. m. a. a. r.

B donum est. Nam et peccatum. *id est, acutus la. m. o. i. e. t. Et enim q. u. e. a. s. e. z. e. a. t. q. u. e. p. a. n. s. p. e. r. p. r. e. a.*
inamantatem fuerunt, latumque ac. p. a. t. i. o. n. i. s. l. e. g. i. s. i. n. t. e. r. p. r. e. s. e. n. t. i. n. t. a. z. e. r. a. z. i. c. a. p. u. l. a. t. i. o. n. i. s. a. t. q. u. e. a. l. p. e. r. m.
micem, iam transagentes, per inferum facit, ut in ridet, eo que sunt in infero, ut e morte, sa. o. i. e. t. a. r. i. m. n. i. m. e.
sentiant.

14. Sublimis est me. Hac verba ad hypocritarum levitatem et inconstantiam refert interpret Græcus. Ego
tamen hec, quæma l. m. d. i. o. n. e. q. u. e. z. e. m. u. n. t. u. r. d. e. m. i. c. e. i. o. m. o. r. t. a. l. i. u. m. p. e. n. i. e. i. n. t. e. l. i. g. e. n. t. e. o. I. n. t. u. s. e. n. i. m.
in hoc carmine Gregorius per omnia totius humani generis. Quis autem, q. u. e. e. t. q. u. a. n. o. n. l. a. s. m. o. d. i. m. a.
tationem in se nonnunquam experitur.

15. Sum p. i. l. y. u. s. alter. Quod p. i. l. y. u. s. s. a. x. o. r. u. m. q. u. i. l. u. s. a. d. d. e. f. e. r. i. n. t. c. o. l. o. r. e. m. r. e. p. e. r. r. e. s. o. l. e. a. n. t. p. a. m. a. n. o. l. u. s. a. n. n. o.

16. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

17. O. e. p. a. t. e. m. a. c. r. e. r. Et enim a. p. r. o. p. e. c. c. a. t. i. o. n. i. s. s. e. t. u. l. i. n. e. m. i. n. i. m. e. r. e. c. e. d. e. n. s. s. i. n. d. r. a. l. a. c. h. r. y. m. a. r. i. n.

18. Oculis aliena) Hoc est, quod ait Horatius.

Cam tua perit totis oculis mala lippus inunctis,

Qui in unum non totus tunc cernis actum,

Quamvis a pulsa aut serpens et pidum in?

19. Nilne trahit lippus malum? Peritque facies interdum a. p. a. c. u. l. i. s. t. r. a. n. q. u. i. l. l. i. e. t. e. h. i. m. i. n. i. b. u. s. z. d. e. n. s.

20. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

D I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

21. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

22. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

23. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

24. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

25. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

26. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

27. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

28. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

29. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

30. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

31. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

32. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

33. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

34. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

35. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

36. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

37. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

38. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

39. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

40. I. l. l. u. s. u. e. s. u. m. i. l. l. a. b. e. t. c. o. d. e. x. s. u. l. e. t. n. o. n. e. s. t. e. r. r. u. p. t. e. l. e. g. i. t. u. r. i. n. e. x. c. u. s. o.

Impli time
ris & pudo-
ris expecta-
tes

Simile.

Duplex
moris
porta.

Diaboli
frags.

Immanésque feræ, furibundus & impetus ignis,
Sunt scelerati homines, vitæ certissima pestis,
Qui claros virtute viros, numénque colentes
Æthereum perlanctè, odio insectantur acerbo,
Nec grauis horrentes xui tormenta futuri,
Nec quicquam voces hominum vultûsque verentes,
Qui mersum vitiis animum auersantur. Ab istis
Christe tuum famulum remoue, saluûmque tuere,
Mollibus amplectens alis, animique moleitas
Ærumnas procul à nobis depelle benignus.
Nec grauium nostram perturbent agmina mentem
Curatum, quas hic mundus, mundique tyrannus,
Excitat innumeras miseris mortalibus, intus
Diuinam effigiem rodens (absumere ferrum
Scabra velut rubigo tolet) meliorque laborans
Pars vt hami fœde coaleseat, sicque recuruum
Non animus turtum corpus trahat, atque supernis
Addicat rebus, verûm sublime petentem
Terra animam sternat miseram, stultique caducis
Ac limo infectis tam turpi labe notatam,
Vt pro pneumatica iam crassa & carnea fiat.
Namque duplex homini patet atræ ianua mortis.
Sunt etenim vitij qui fœdum in pectore fontem
Producant, quibus est scelus atque iniuria cordi,
Queis gula, queis lasciua caro, queis perdita curæ
Consilia, & sese qui turpiter in genus omne
Extimulant sceleris, tantoque furore tenentur,
Vt iuuet æterna miseros occumbere morte.
Ast alij contrâ purgata mente videntes
Numinis excelsi radium, mundiue fugacis
Exosi Sobolem, cui nomen dira libido,
Vmbroso procul à mundana corpore vita
Æuum agitant, pedibûsque premunt leuioribus orbem:
Cœlestem dominum diuina voce trahentem,
Atque sacrum flamen mira leuitate sequentes,
Vitæ cultores abstrusæ in principe Christo:
Vt postquam illa suæ radios effundere lucis
Cœperit, ipsi etiam rutilo fulgore mitescant.
Sic tamen & vitæ spinis lacerantur eorum
Pectora, quippe quibus victum curare necesse,
Cunctâque degendæ quæ sunt accommoda vitæ,
Quinetiam vater innumeros extrinsecus hostis,
Humano generi stimulos excogitat acres,
Queis animam perimat, specie peritæpe decora
Exitum occultans, quoties formidat apertos
Coniectus, nec perspicuo contendere Marte
Audet. Talem etenim prorsus mortalibus ipse
Perniciem texit, qualem circumlitus esca
Hæmus squamigeris pestem cum piteibus affert:
Pectore qui medio, cupidi dum pabula querunt,
As curuum traxere, suumque haurere repente
Interitum, haud omnino aliter fœuissimus hostis,
Hunc quia, dum solita graditur caligine tectus,
Protinus agnosco, venit ad me candidus ipsa
Luce magis: nempe vt casto dum captus amore

A

B

C

D

Virtutum

- A Virtutem sequor, in vitium pestemque propinquam,
Et mortis barathrum, mens inconsulta feratur.
Non me connubium strinxit (defluxio vitæ)
Quo nullum grauius mortalibus intulit vnquam
Materies vinclum primæua, onerisque molesti
Principium: nec me pellexit serica vestis.
Nec verò impensis conuiuia facta superbis
Suspexi, variisque cibus differta, voraci
3 Indulgens ventri: quibus exitiosa libido
Gignitur, & fœdi veneris nascuntur amores.
Nec magnas habitare domos, & splendida tecta.
E Nec iucundæ meam demulsit musica mentem.
Nec mea fœmineo maduerunt membra liquore.
Quin aliis etiam nummos aurique reliqui
Pondera, queis dulce est animos consumere curis,
Immensis fixos opibus: brevis atque voluptas
Ærumnas multas comites habet. At mihi cordi
4 Est panis rigidus, mihi grata obsonia præbet
Sal purum, simplex nulloque instructa labore
Mensa, dein latices mihi sobria pocula fundunt.
Hæ mihi diuitiæ summæ, Christusque salutis
Author, qui nostra vehit ad sublimia mentes
Sidera, frugiferæ non pingua iugera terræ,
C Non nemus umbriferum, nō grex pinguedine curuus,
Non tardorum armenta bouum, non magna caterua
Seruorum mihi congenerum, quos prisca tyrannis
Dissecuit, nomenque duplex infanda creauit,
Ingenuos seruosque, pari tellure profectos,
Aut æquæ figmenta Dei, sed iniqua secuta
Lex hominum iuris fregit deereta supremi,
Nec verò laudes hominum famamque caducam,
Quæ leuibus ventis citius dilabitur, vnquam
Appetit, nec Cæsarea sublimis in aula
D Insigni florere gradu, ludæque forensi
Splendidus in Solio residere, & corpore maius
Ferre supercilium, ac latas pollere per vrbes
Imperio, & reliquos præcellere robore ciues,
Somnia vana sequens (quæ nunquam firma subinde
Nunc hos nunc alias aderunt, pariterque recedunt)
Flumina vel manibus præter labentia carpens,
Aut umbram tanquam solidam arripiens, digitosque
In nebulam stultè mittens, nil præter inanem
Umbram complecti manibus, nubemque fugacem.
Tale etenim genus est hominum, talis quoque mundi
Prosperitas, curæ referens vestigia puppis,
E Ante impressa quidem, verum deleta retrorsum.
Sola mecum ardenti pectus stimulauit amore
Doctrina, Argolicæ quam gloria gentis Athenæ
Quæsiuere mihi, Solisque occasus & ortus:
In qua multum operæ posui, durosque labores
Tempore non paruo subii, sed & hanc quoque Christi
Ante pedes humilem pronamque iacere coëgi,
Diuino verbo cedentem, quod sinuosa
Et varia humanæ mentis tegit omnia verba
Ista quidem fugi: sed non hostilia fugi

Mundana

G. c.

Voluptatis
comesDignitates
somniæ.Cui similes
humana
prosperitas

Agarotus

Spicula quæ Satanas vibrat, mentitus amicum.
 Atque ego iam nostros casus, & tristia facta
 Eloquar, vt quivis impuri dæmonis astus
 Peruigil agnoscat, consultaque noxia vitet.
 Dum latus assiduè cingens vtriusque parentis
 Funderer officio nati, senioque fouerem
 Afflictos, luctuque graui, quibus ipse superstes
 Sum tribus ex natis, spes imbecilla, velutque
 Paruulus ex magno fomes splendore, relictus,
 Pergratum tibi, summe Deus, præstare putabam
 Officium, legi que tuæ mortalibus agis
 Qui natos tribuis senij solamen acerbi,
 Vt tanquam baculo trepidantia corpora firment.
 Ex cunctis etenim, qui te metuuntque coluntque,
 Hi summo studio pietatis munera curant:
 Vitantesque huius miseranda pericula vitæ,
 Ad tua contorsere suos præcepta rudentes.
 Téque & principium ducunt, metámque beatam.
 Illa quidem à patribus fidei pia semina ducens,
 Natorum aurata deuinxit colla catena,
 Fœminea in forma mentémque animúmque virilem
 Gestans, ac terram fluxique negocia mundi
 6 Hactenus attingens, vt celo prouida cunctas
 Ferret opes, & summa leuis volitaret ad astra.
 At pater ante quidem sordè simulachra colebat:
 Inlatus at pulchra post hæc oleaster oliuæ,
 Tantùm de pingui radice accepit, vt altas
 Obtegeret cedros,
 Pabula, quæ saturant animos, & ad æthera tollunt:
 Porrigeret, tum mente senex, tum vertice canus:
 Lenis dulciloquus, Moses nouus alter Aaron,
 Mortales inter medius numénque supremum,
 Perque preces puras, & per solennia sacra,
 Atque ea, quæ peragit sibi mens bene conscia, certo
 Fœdere amicitia iungens hominésque Deúmque.
 Hæc mihi stirps generis, vitam hi lucémque dedere,
 Cum quibus haud fas est quenquam exæquare, sed ambos
 De palma inter se tantæ contendere laudis
 Nil vetat. Hos igitur depressos mole laborum
 Sollicitus curans, spem lætam corde fouebam,
 Vt pote præclaro perfungens munere, iura
 Naturæque sua exoluens, sed scilicet illud
 Verum est, quod barathris tota est via plena malorum:
 Quandoquidem officium nobis laudabile noxam
 Attulit, infaustumque habuit res optima finem.
 Difficiles etenim curæ densóque ruentes
 Agmine, rodentes animum resolutaque membra,
 Me totum in terram, de qua mortale creatum
 Est genus, assiduè voluunt miseréque fatigant.
 Non primum imperio famulos constringere, qualis
 Exitij laqueus? dominos qui semper acerbos
 Oderunt, contráque pros calcare proterue
 Audent, nec prauis placidi, nec iussa bonorum
 Explentes, verum male sano in vtrosque furore
 Ardentes, odiumque animis immane gerentes.

Famulorum
 gere quatuor
 molestias.

Famulorum
 mores.

- A Altera iam sequitur patriorum cuta bonorum,
 Quódque mihi semper manibus perferre necesse est
- 7 Cæsareum pondus⁷, vocémque tributa legentis
 Audire horrifonam (collatio namque tributi
 Libera permagno conturbat corda dolore
 Diuitias comitans, ac linguæ vincula nectit.)
 Tum circa turbas animum versare forenses,
 Litibus atque dies misteris impendere totos,
 Oppositisque graues dictis miscere tumultus,
 Ac legum implicitum laqueis mala plurima ferre.
 Hic labor, hic infesta acies, hic sæpe malorum
- B Causa bonam superat. Qui verò legibus esse
 Præsidio debent, horum venalis vtrisque
 Et pretio est addicta fides, ita sit modò diues,
 Improbus est meliore loco, victor que recedit.
 Quisnam inter tales homines, nisi numinis adsit
 Gratia, tot fraudes, quis tot mendacia vitet?
 Aut etenim volucris fuga suscipiatur oportet,
 Omnia linquanturque malis, aut pectora chara
 Multiplici errorum foedari labe necesse est:
 Vt qui se flammæ propius iunxere vaporì,
 Aut flammæ aut fumi referunt in corpore signa.
- C Verùm hæc perferri possint, ast acrius illa
 Vrunt, & grauius faciunt in pectore vulnus,
 Quæ tulimus, fratrem postquam mors dira peremit
 Cæsarium, atque etiam post hæc perferre timemus.
- 8 Nam⁸ quos præter spem res affligere sinistra,
 Vix inchoata tibi promittere tempora possunt.
 Nominis eximii, dum viueret ille, fruebar
 Splendore (Haud etenim nummorum insana cupido
 Me tenuit, visque vlla animum pellexit amore.)
 Ast illo extincto gemitus tristis que dolores
 Excepi solus, nam quas quæsiuerat ille
 Diuitias, partim tellus Nicæa dehiscens
 Exhaustit, partim manibus fortuna scelestis
 In prædam dedit. Ipse autem fera spicula mortis
 Vitauit, tecti coopertus membra ruina,
 Auxilii dextram Christo tendente supernè.
- O mihi Cæsarii charum & venerabile nomen,
 Qui prius ut rutilum fulgebas sidus in aula,
 Primam doctrinæ laudem vitæque probatæ
 Et morum referens, multisque ornatus amicis:
 Multorum ipse quidem soluisti corpora morbis,
 Ac pietate tua multorum tristis egestas
 Pulsa est. At vero satiaasti lumine cassus
- E Multorum ora canum, qui me latratibus vrgent
 Undique cingentes miserum: nec ferre propinqui
 Auxilium fracto curarum mole laborant.
 Nec mihi se multi veros testantur amicos,
 Hostibus haud multò meliores. Namque priusquam
 Accipiant, magno me complectuntur honore:
 Verùm odii virus, simul ut cepere profundunt.
 Non secus ac magnæ quercus, quam perculit ingens
 Vis Boreæ, quiuis festinat tollere ramos:
 Vtque iacet cultæ penitus cum diruta vitis

Iudicium
corruptelæ

Simile

Sentent.

Simile.

Maceris, parcis gravidis iam nemo racemis:
 Atque etiam hanc truculentus aper, sociumque perosus,
 E nemore egrediens populatur dente recuruo.
 At mihi luctificus labor est, satiare nec ultra
 Omnes iam valeo, nec pellere viribus ullis.
 Namque ex quo primum à mundo fallace reuulsi
 Ipse salutiferis animam coniungere cœpi
 Consiliis, tota meditans cœlestia mente,
 Illaque subuectum procul hinc à carne locauit.
 Ac me cœlestis scenæ penetralibus imis
 Abdidit: atque oculis lumen mirabile nostris
 Fulsit adorandæ Triadis, præclarius omni
 Lumine, quæ radiis lustrat communibus orbem,
 Omnibus & rebus, dirimit quas tempus ab arce
 Ætherea, vitæ fons & natalis origo est:
 Tempore ab hoc mundo sum mortuus, & mihi mundus,
 Viribus infirmis ego sum, viuumque cadauer,
 Vita mihi est alibi: verum sub corpore crasse,
 Quod mentis tenebras sapientum turba vocauit,
 Illachrymo, & genito imo de pectore duco,
 Atque huius cupio laxatus compede vitæ
 Fructu nebuloso, & humi reptante, solutas
 Cœtu hominum qui falluntur sub nocte vicissim.
 Purius & æternas oculis res tangere, non iam
 Ut prius, obscura confusus imagine rerum,
 Quæ vel falluntur peracta, vel in ære parentis
 Sed pura mentis verum ipsam lumine ceperit.
 Ast hæc posterus nunc autem nimis parua
 Hi sunt & pulvis tenuis, qui meo te cadit, in
 Hanc vitam atque humilem commutauere futuram,
 Quæ certa est, & in omne nuncet durabilis æuum.
 Idcirco me nunc animis hostilibus omnes
 Ter miserum sine fine premunt, ac præpete cursu
 Obiectam velut ad prædam facilemque feruntur.
 Heu heu Casarius, tristis pulvis, his omnes
 Qui turbas à me arcebat, curasque fugabat,
 Qui mihi, dum vitæ dono frueretur honoris,
 Tantum habuit, quantum nec fratri detulit ullus,
 Mæque instar chari timuit coluitque parentis.
 At mihi non tanta est lugendi causa, quod omnis
 Censu¹⁰ diripitur, manibus dispersus iniquis,
 Quem cum pauperibus communem semper habere
 Optavi, velut ipse etiam mendicus & exul,
 Ad idemque in terra, portectumque beatum an
 Nominis ad dextram supplex mea lumina tollens:
 Non etiam tibi, quia¹¹ te a minima facta est,
 Quæ solet & faciles animos inflammare dolore:
 Non quia præceleri facto mors aspera fratres
 Sustulit, egregios fratres, quosque omnibus æquè
 Reddiderat fama celebres pulcherrima virtus:
 Quantum animæ doleo fatum miserabile nostræ,
 Quam velut illustrem dominam formæque decora
 Conspiciam, & clari regum datilibus ortam,
 Atque o grabatibus, vincetam oppressamque catenis,
 Quam manus hostilis belloque trahit & armis,

Corpus,
mentis ce-
nebræ.

Pis in hac vi-
ta fumus
inanis &
pulvis.

Greg. ani-
mam suam
supra om-
nia laetæ,
Simile.

Seruitiūque

- A
 Seruitiôque tenet, mœrentem & lumina terræ
 Fingentem lachrymis stillantia. Talia namque
 Sum passus, talémque premo sub corde dolorem.
- 12
 Iniecto ¹¹ quenquam, ut dicunt, si dente momordit
 Cæruleus serpens, vulnûque infixit acerbum,
 Non aliis cupit ille suos memorare dolores,
 Quàm quibus est etiam fuscum à serpente venenum:
 Hos etenim tanti tolos vim nosse doloris.
 Haud secus his nostrum nunc commemorare laborem
 Fert animus, quibus idem amor est, eademque cupido,
 Continuitque dolor. Namque hi duntaxat amico
- B
 Excipient mea verba animo, cordisque gementis
 Optima cognoscent mysteria, qui cupientes
 Dulce suis humeris pondus plenumque salute
 Ferre crucis, partémque in magni regis habentes
- 13
 Cœlitibus septis, ¹¹ simul ipsi tramite recto
 Pergunt, atque pio miserantur corde cadentes.
 Quippe aliis ritum, referens mea fata, mouerem,
 Quorum extrema fide leuiter sunt corpora tincta,
 Intima nec validus circum præcordia Christi
 Feruet amor, fluxæ verùm omnia tempora vitæ
 Vanis impendunt rebus studiisque caducis.
 Sed pereant: quoniam nullo discrimine in omnes
 Linguam acuunt, telum quo non promptius vllum
 Rebus in humanis. At ego indulgere dolori
 Non prius abstineam quàm me fuga concita turpi
 Eripiat vitio, fœdisque affectibus ipse
 Clauem animi imponam, quibus omnes perfidus hostis
 Undique nunc valua scelerata mente reclusit,
 Antè minus patulas, certo mihi cum Deus esset
 Præsidio, segetem nec haberet noxa propinquam,
 Quam, velut admotam stipulam rapidissimus ignis,
 Protinus inuadit, ventôque agitata tumentis
- C
 Crescit, & ingentem sustollit ad æthera flammam.
- D
 O vtinam antè meos scopulis immanibus artus
 Præruptisque locis texissem & montibus altis.
 Nam vita, & cura vitæ carnisque relictæ,
 Toto animo Christum ferrem, semotus ab omni
 Cœtu hominum, vacuamque vehens à crimine mentem
 Ad cœlum & cœli dominum, quoad vltima tandem
 Mors bene speranti spatium mihi clauderet æui.
 Rectius hoc equidem fuerat, sed dulce parentum
 Me desiderium tenuit, visque acris amoris.
 Haud secus ac plumbum depressit, humique locauit.
- E
 Nec verò tam pressit amor, quàm viscera cuncta
 Rodens, & medium scindens miseratio pectus,
 Passio cunctarum dulcissima. Namque mouebat
 Me luctus grauis, & natis orbata senectus,
 Sollicitusque timor, gelidos qui concutit artus,
 Dum mihi perpetuo metuunt, dulcémque laborem
 Suscipiunt, ac me statuunt pro lumine vitæ,
 Ærumnis grauib; pressus licet atque gementem
 Vtpote iucundæ cui sacra volumina curæ
 Antè forent (summum quæ numen in ore piorum
 Sculpsit, & egregiè duro sub cortice scripti

- Gratia fulgorem diffundens pneumatis almi,
 Utilitasque latens, quam soli cernere possunt
 Qui bene purgant generose lumina mentis)
 Noctemque in omnes grata, luctusque, praeterque,
 14 Angelicque + cho. rigide qui corpore laudes
 Decantant Patris aetherea qui regnat in arce,
 In coeloque animis volitant, dum cantica fundunt,
 Diuersisque eadem modulantur carmina linguis.
 15 Tum ventris labor, et aethera fontique maiorum,
 Atque oculi, linguaeque quies, moderatio risus,
 Et rabies, irae freno compressa tenaci.
 16 Quia etiam ratio temere indomitaeque vagantem
 Et passim spectantem animum stringebat habena,
 Mentemque ad Christum reuocabat, spe melioris
 Allectam vitae, coeli que cupidine tectam.
 Omnibus instabat moderatrix sedula membris
 Diuinam ratio tollens ad sidera formam,
 Et domino sistens, cui iucundissimus ille
 Cordis motus erat, supera ad conuexa volantis
 Ac pro magnificis opibus, miseris que tumultu
 Qui me nocte etiam per inania somnia vexat
 (Visa etenim curas referunt nocturna diurnas)
 Diuinus nostris splendor radiabat ocellis,
 Fulgidaeque eximii virtus & gloria coetus,
 Omnis at illa animae, consortia sancta bonorum
 Sectari solitae perii pretiosa supellex:
 Nec quicquam misero mansit nisi sola cupido,
 Ac me praeter spem crucians ærumna, calentes
 Hinc fundo lacrymas, dubius timidusque futuri,
 Pristina mense iterum reteret dominator Olympi
 Ad studia expellens curas, onus atque molestum,
 An prius in mediis me fluctibus ipse dolorum
 Extrahet hinc, coelo quem nubila cernere possim
 Depulsa, vlcibusque meis adhibere medellam,
 Tei materiam, laetis cupidoque post tempus noctis
 Postremae, cum iam nemo succurrere possit
 Flentibus. Hic etenim nobis est prompta medella.
 Post autem clausa est omnis medicina salutis.
 Iam nihil iam canum caput est, rugosaeque membra
 Tristis ad occasum vitae iam prona feruntur.
 Sed nondum talem subii tantumque laborem,
 Non quando seruis agitato flatibus æquor
 17 Sule abim, et ex Phari dictus tellure Pel. Scym
 Naue petens fragili, Tauri brumalis in ortu,
 Tauri, qui tanto nautarum corda pauore
 Afficit, ut tauris retinacula soluere nauta
 Audeat, infidoque ratem committere ponto.
 Noctibus hic denis ego bis, totidemque diebus,
 Supplice voce rogans numen coeleste, iacebam
 Ad puerum exanthesis, latus aitem in utrumque carina
 A quo cunctis etiam unam tabulamque vomerunt,
 Montibus ac tepulis firmes, inque eadem cadebat
 Vis vndarum in eam, sed & omnia vela moueri
 Conspiceres vento in duos stridente rudentes.
 Iam vero nebulae terra caligine coelum

post mortem
 salutis me-
 dicinae clau-
 sa.

A Fulcabant, crebrisque etiam fulgoribus æther
 Splendebat, validis clamoribus vndique ruptus,
 Tum me donavi Christo, pelagique periculum
 Vitavi, sanctis precibus votisque repulsum.
 Non cum lata graui quateretur Græcia motu,
 Vlla nec auxilij iam spes alicunde pateret.
 At tremor horribilis gelidos inuaterat artus.
 Nondum etenim sacro Baptismate pectus habebam
 Tinctum, in quo trahitur lustrali gratia lympa
 Mirusque excipitur splendor, quem Spiritus affert.
 Nec mihi cum fauces quondam vis aspera morbi
 B Impleisset valido flatu, sacroque dolore
 Opprimeret vitæque vias, auræque mcatus.
 Non etiam tunc cum male sana vimina mente
 Intorquens oculi punxi temerarius hurquum:
 Ac subitus fluxit sanguis, luxque occidit omnis
 (Non secus atque illi, qui cædis crimine dextram
 Polluit) erratum luctusque excepit acerbus.
 Nec prius aggredior manibus transimittere sacrum
 Spirituale Deo, lachrymis quàm noxa soluta est.
 Non etenim impuro tutum est contingere purum,
 Non magis atque hebetes oculos obuertere Soli.
 C Plurima præterea subii, quis carmine cuncta
 Commemorare queat, queis me vexansque fauensque
 Ad se diuinum numen persæpe vocauit?

Sed nondum tales incurfaure procellæ,
 Quàm quas infelix animus tulit aut ita dudum,
 Et quibus exolui miserè expetit, omnia promptè
 Abiiciens, nudus queat ut vitare minacis
 Vim flammæ, mundi que manus, faucésque draconis,
 In nos qui rabidum gestit defigere dentem:
 Pabula nam Belizæ mea mens dulcissima præbet.
 Quis capiti latices tribuet, quis flumina nostro,
 D Ut maculas omnes lachrymarum fonte repurgem?
 Luctibus assiduis, ut conuenit, horrida plangens
 Crimina (namque animæ vitiorum sordibus atræ
 Munere nulla Dei melior concessa medela est,
 Quàm fletus, tristisque cinis, saccique prementis
 Asperitas) ut si quisquam sua fixerit in me
 Lumina, confestim gelido terrore tremiscat,

— Et rapidum studiis melioribus exigat æuum,
 Ægyptum nigram fugiens, durósque labores,
 Et trucis imperium regis, gressusque beatam
 Conferat ad patriam, nec bello captus & armis
 Exulet hostili miserabilis exul in ora,
 E Et sedeat riguæ lachrymans in margine ripæ,
 Organa de manibus ponens, salicique propinquæ
 Appendens, fidibus nec mollia carmina iungens.
 Quin potius seruire iugum, quod colla premebat,
 18 Effugiens ¹⁸ sacras properet contingere sedes,
 Rursus & excisi iaciat fundamenta templi
 Quam semel ut terram fato grauiore reliqui,
 Nulla dies abiit, qua non ardentibus ipsam
 Votis expertem: canósque hæc tanta cupido
 Infudit capiti, præmaturamque senectam

Penit. ani-
 mæ medi-
 12.

- Inuexit: vultumque solo demitto, grauique
 19 ¹⁹ Conficior luctu, vereorque hominēque Deūque,
 Squalidus & fletu madidus, vocēque coërcens,
 Vt lachrymis placidum reddam mihi numen olympi.
 Namque humiles oculis genitor sanctissimus æquis
 Aspicit, elatos spernit fastuque tumentes.
 Ac velut è Solymis, vt sacra oracula pandunt,
 Dum nimis incautus tendit Ierichunta viator,
 Incidit in sæuos aduersa sorte latrones,
 Quem toto innumeris confessum corpore telis
 Prostrauit scelerata manus, vestēmque iacenti
 Abstulit, & dira nudum feritate reliquit.
 Mox iter hac fecit Leuites, atque sacerdos:
 Est tamen (ô duros animos) ab vtroque relictus.
 Ast vt Samaricæ pertransiit accola terræ,
 Illius extemplo casum miseratus acerbum,
 Vulnera sæua ligat facilis, properēque caballo
 Impositum in villam duxit, fuditque medelam
 Vlceribus, curāque ægri, preciūque reliquit
 Discedens famulo. Quid tam mirabile, quam quod
 Flexit Samaricum, qui non virtutis alumnos
 Flexerat: Haud etenim, quidnam illi recondat unag
 Assequor, externo siquidem velamine multa
 Numinis abscondit sapientia magna superni.
 Haud nam diu vultus mittere, nec debere fastu
 Contigit, ac sacra venienti nuper ab vrbe
 Inuidus ille latro, cœlum vitāque perennem
 Claudere qui nobis ardet, sæuissima fecit
 Vulnera, quæque Deus dederat, crudelis ademit:
 20 Non secus atque **Adamo**, ²⁰ lutei qui corporis arthor:
 Extitit & cæcis, vctita quæ ex arbore poma
 Dum legit, in terram cecidit, qua traxerat ortum.
 At nunc summe parens, animæ miserere precantis,
 Eripe me nigræ morti, quem mole dolorum
 Oppressum nimia grauium sacer ordo reliquit.
 Vulnera rite liga festinus, ad hospita ducens
 Tecta sacra m redeam tēque auspice iussa ad urbem
 Viribus incolumis, maneamque ibi fixus in æuum.
 Submoueāsque malos fures, callēmque molestum,
 Vulneraque, & fictos homines, subq; ordine sacro
 Et recti specie crudelia corda gerentes.
 Ascendisse duos sacrata volumina quondam
 In templum narrant homines: quorum alter inani
 21 Turgebat fastu, ²¹ tanquam ipso charior esset
 Nemo Deo, nemo melior nec sanctior vīquam,
 Illi Plebis erat lucra altis obsequiis, & honor
 Saucia corda gerens alter luctūque iacebat.
 Ille quidem inflatus meritorum ex ordine summam
 Sublucebat, legis decimas, annua cœbra
 Lætabat, pnce tque vni de laudem iacebat
 Certe tamen, tumido calcans fermone Telonei.
 Ille autem lachrymans feriebat pectora palms.
 Nec verum cœlum, sedem Patris altitonantis,
 Spectabat verum interram terra ligens
 Lumina illiūque procali tandeat pectore vocens:

- A Parce tuo famulo, Deus optime, parce roganti.
 Aspice me facilis, noxarum mole grauaturi.
 Non lex, non decimæ, non me benefacta tueri,
 Ac dulcem misero poterunt afferre salutem.
 Ficta nec in nostrum caput hic conuicia torfit.
 Quin etiam impuris pedibus contingere templum
 Hoc vereor. Sed me ipse Pater lenissime serua,
 Inque hominem stiller tua gratia sancta prophanum,
 Quæ spes vna malis a te donata refulget.
 Talia dicentes audit Deus, ac miseratur
 Quem videt afflictum luctu, spernitque superbum.
- L Hos pater aspiciens confestum tale tulisti
 Iudicium: hincque mihi læta est fiducia nata.
 Sum miser, hoc fateor, sum pessimus ille Telones,
 Consimiles edo gemitus, similēque medelam
 Expecto, numēque tuum, Pater optime, supplex
 Obtestor, si te quondam matēque patēque
 Supplicibus votis sanctē coluere piisque
 Fleribus, aut quadam donarunt parte bonorum,
 Aut etiam pura & sancta tibi mente litarunt,
 (Nunquam etenim quicquam te dignum fecimus ipsi:)
 Sis memor, ac fer opem, curasque auerte nocentes,
- C Nec mea mortiferæ constringant guttura sentes,
 Aut iter ad superum tendentem forte morentur:
 Quin potius, mea certa Deus tutela salusque,
 Illæsum me mitte precor: siquidem ipse tuus sum,
 Te colo, te veneror, mihi tu Deus vnus ab ipsis
 Liminibus vitæ. nam me tibi vouit ab aluo
 Chara parens, tunc cum succensa cupidine prolis,
 Annam imitans tales emisit pectore voces.
 Da mihi quæso dominator maxime, natum:
 Ædibus inque tuis omnes tibi seruiet annos.
 Dixerat, & precibus flexus deus cū parenti
 Designas nomen pueri: prolesque secuta est.
- D At verò illa tuis me protinus, vt Samuelem,
 Addixit templis, Samuelem si tamen vnquam
 Moribus expressi: nam nunc ego dispare sorte
 Conferri Helidis vidcor mihi posse profanis,
 Qui nimium fœda ingluuie sanctissima sacra,
 Et solido oblatas temerabant pectore carnes:
 Diuinósque auidis manibus tractare lebetes
 Ausi, luctifica clauferunt lumina morte.
 At mea spem genitrix meliorem corde fouebat,
 Cū te natorum donauit parte suorum.
 Namque manus nostras diuinis sedula libris
 Lustrabat, corpusque etiam complexa tenellum
 Talia verba dabat: iam vir clarissimus olim
 Extitit, intrepidus qui sanctam duxit ad aram
 (Res miræ: acceptum diuino munere natum,
 Currentem ad eadem, sacrum laudabile, charam
 Tardiparæ sobolem Sarre, generisque perentis
 Radicem, quam spes sculpsit, promissaque magni
 Numinis. Abrahamus porro graue munus obibat
 Sacrifici, pecudisque vicem præstabat Isachus.
 Ast ego te viuum Christo charissime munus

Offero, nate, fidem seruans, promissaque reddens.

Tu facito vt charæ soluas pia vota parentis:

Quæ te conueniens, et quæ quæritur, optat.

Moribus utque tuis nil sit minus acceptum.

Hæc tibi præcipio, quæ te non deserat, etiam

Porrigo, sunt autem multò meliora futura.

Hoc genitricis erat votum, cui protinus ipse

Cedendum, in tenera quamuis ætate, putauit,

Ac noua mollem animum pietatis forma notauit.

Munere quinetiam Christi me lymphamanebat

Purifica, alloquio famulum dignitatis aperto.

Mèque pudicitia obiunxit, carni que catenam

Iniecit, Iophi, etque ardenti afflavit amore

Cœlestis, vitæque huius, quæ conjugis exoptat

Ducitur, æterni referens præludia læti

Nec costam querit (propriumque blandit) alacrum

Læta, et huius, et illius, inditæ, lætam

Sed peruenit, et huius, et illius, lætam

Næc tibi, Cyprian, carni, et huius, et illius, lætam

Partitur, Cyprian, carni, et huius, et illius, lætam

Quæ te conueniens, et quæ quæritur, optat.

Dicit clare, et huius, et illius, lætam

Quam nonnulli, et huius, et illius, lætam

Atque dicit, et huius, et illius, lætam

Latet, et huius, et illius, lætam

Cura operatur, et huius, et illius, lætam

Magneti ferrum vis indita, tollit in altum.

Heum, et huius, et illius, lætam

Men, et huius, et illius, lætam

Pertuum mortale genus, huius, et illius, lætam

Quam vere, et huius, et illius, lætam

Quam tam, et huius, et illius, lætam

Volunt, et huius, et illius, lætam

Næc res, et huius, et illius, lætam

Non virtus, et huius, et illius, lætam

Inter, et huius, et illius, lætam

Porunt, et huius, et illius, lætam

Excedet, et huius, et illius, lætam

Virtutem, et huius, et illius, lætam

Utque metus vitium pellit, sic li

Virtutem, et huius, et illius, lætam

Incuruari homines: vt non superabile rob

Ipsius aspiciens sursum tua lumina tollas.

Optum, et huius, et illius, lætam

Næc, et huius, et illius, lætam

Quæ, et huius, et illius, lætam

Sed properè fugit in montem, patriosque penates

Eiicit ex animo, ne posthac fabula vulgi

Linquatur, fiatque salis non mobile saxum.

Ac per me casusque meos dignoscere promptum est,

Quam, et huius, et illius, lætam

Næc, et huius, et illius, lætam

Complet, et huius, et illius, lætam

Virtutem, et huius, et illius, lætam

Quæ, et huius, et illius, lætam

- A Certa in regali figens vestigia calle,
Nunc cum collecta est ratio, iamque ipse senect æ
Ad metam accessi, miser heu, velut ebrius erro,
Ac scæua obliquus pugnâ me deprimit anguis,
Et recte consulta rapit furtimque palamque.
Interdum mea mens ad regem fertur olympi:
Interdum in mundum deuexo pondere vergit,
Aquo animæ grauitèr læsa est pars maxima nostræ.
- 24 Sed licet improbitas me totum obtexerit atra,
Atque in me nigrum virus diffuderit hostis,
Sepia cæruleas vomitu velut inficit vndas:
Hactenus incolumis tamen est mihi visus, vt istud
B Cognoscā, vnde satus, quonāque ascendere tentans,
Infelix vtinam iaceam, tellure profunda,
Aut etiam subter terras in faucibus Orci.
Nec verò illa meam recreant solatia mentem,
Verbāque decipiunt, quæ turpes subdola motus,
Auxilio vitiumque iuuant, prauoque fauore.
Grandia nec cernens aliorum crimina lætor,
Excelsa tanquam ipse sedens virtutis in arce.
Quid iuuat ægrotum ferro dum membra secantur,
Cernere quos grauius cruciet vis aspera ferri?
Quid iuuat obstrictum vitiis sceleratior alter?
C Nam bonus ex meliore queat decerpere fructum,
Non secus atque malus (liquidem qui cernit apertè
Vtilis esse potest oculorum lumine capto)
Atque in moribus clarescit lumine feruntque,
Quod si cum fœdis vitiis tamen optimus esse
Nonnullis videor, doleo, tacitūque gemisco.
Quam vitio addictus, iusti clarescere fama,
Mendaxque ignaris mortalibus esse sepulchrum,
Quod licet internè fœrentia corpora claudat,
Calce tamen nitet externa, gratoque colore.
- D Ille oculus nostras gelida formidine mentes
Concutiat, radiis qui pallida tartara lustrat,
Qui fundum pelagi mentisque arcana tuetur.
- 25 Nilque secat tempus, verum præsentia summo
Cuncta Deo. Quanam porro sua crimina quisquam
Contemere audeat, quæ in illo patebit,
Quo nos extrema trepidantes luce tegamur?
Ostendat autem quis in illa lumina regis,
Illi cum totam purgatus flamma data est
Iudicium, turpis vitij siccamque leuēque
Naturam absumens, & fœdas crimine mentes?
- E Me lux illa graui noctesque diesque tremore
Afficit, æthereo cum mentem à Patre fluentem
In terram video, & nigro cum puluere iungi,
Quem fugere intentis conatibus ipse parabam.
Ac velut hibernis fluuiis cum flumina crescunt,
Aut pinum, aut platanum, vernantem fronde perenni
Vicinis illisa terit radicibus vnda:
Ac primum illius retinacula cuncta reuellit,
Cogitque in præceps pendentem inflectere ramos,
Mox etiam nunis exigua radice retentam

Funditus abrumpit, medióque in vertice fusam
 Protinus in cautes impellit & aspera saxa.
 Hic illam tum colluies, tum plurimus imber
 Inficit, ad ripámque iacet sine nomine truncus.
 Sic quoque nostram animum, quæ Christo læta virebat,
 Impete pestifero vāsanus perculit hostis.
 Et miseræ, iam nunc maiori ex parte peremptæ,
 Reliquiæ tenues errant, paucissimæ vagantur.
 Quas utinam clari summus regnator olympi
 Excitet, ex nihilo qui nos effinxit, & idem
 Extinctos rursus finget, vitæque secundæ
 Afferet, aut flammis ardentibus excruciantos,
 Aut se excipit, æternæque adhaerens.
 Sint hæc omnes autem ex his, quæ deus
 Animum meum non est, tibi Clarescit, & reliquæ.
 Migne Deus, qui tu quoniam, & non te acceller.
 Inimicum ex omni parte videri, & quæ deus.
 Vertice protenta, sed omni, & quæ deus.
 Ne nullo huiusmodi, & quæ deus.
 Sed ipse excipit, & quæ deus.
 Ac, ne denotat mea, & quæ deus.
 Humentique olerum, & quæ deus.
 Qui lychnus, & quæ deus.
 Accenti, & quæ deus.
 Et non, & quæ deus.
 Tum verò æsumnas à nobis discute tristes,
 Ventis que in latum pelagus committe ferendas:
 Atque auras concede leues. Sat namque malorum
 Pectoris ipse mei domuisti mole tum,
 Seu vindex meritis muletans mea crimina pœnis
 Seu velut indomitum variis durisque cal,
 Curfibus, ingentique dolorum examine frangens,
 Seu fastum reprimens, homines pietatis amicos
 Qui facile inuadit, mentis grauitate carentes,
 Quæis bonitas diuina mali est occasio fastus:
 Seu documenta volens per tot mala prodere nostra,
 Ut cuncti vitam vitæque adacti,
 Et dubios casus atque infortunia iustis
 Iniustisque simul venientia, præpete cursu
 Æternum meliusque piis properemus ad æuum.
 Verùm hæc diuinæ sophiæ sunt abdita fundo,
 Quæ fluxi documenta ferunt mortalibus æui,
 Tam bona quàm mala:²⁶ sunt Verbo tamen optima cuncta,
 Quæ nullo est, & quæ deus.
 Crallitiem. Nam tu clauum scitissimus orbis
 Hinc illincque regis, quo gens mortalis abacta
 A scopulis, vitæ malefidas traiecit vndas.
 Ast ego iam grauium confectus mole dolorum,
 Te genibus flexis supplex obtestor, ut ad me
 Locutus extemplo veniat, flammæque calentes
 Leniat humenti digito, nec chasmate vasto
 Vltcrius teneat, sinibusque excludat amœnis
 Abrahami, ærumnis locuples, pœnæque perenni.
 Quam potius nā, & quæ deus.
 Et, & quæ deus.

Cur Deus
 aduersa no-
 bis immu-
 ta

26

Priscæque

- A
 Iam me nunc in me facilis miracula profer.
 Ime, & datur profluxio fœda cruoris:
 Et grege porcorum stimulis furialibus acto
 Proruat in pelagus Legio, procul atque faceffat.
 Excute deformem lepram, cæcisque recurrat
 Lux oculis, rursusque meas vox intret in aures.
 Arentsque extende manus, & vincula linguæ
 Solue, pedumque malos firma, rex maxime, gressus.
 Pæne perexiguo satia, compesce tremendos
 Æquoris irati fluctus, & sole nitente
 Tu mihi splendidius radia, corpusque recurvum
 Erige fœtentemque reduc ad lumina vitæ.
- B
 Nec veluti sterilem iubeas arefcere ficum.
 Præsidis aliis alij, Deus optime, fidunt,
 27 Et genere & cinere exiguo, 27 fastuque fugaci,
 Aut alias quasdam spes amplectuntur inanes:
 At sol tibi solus ego tum Christus relictus,
 Imperio qui cuncta tenes: in te mihi robur
 Omne situm est, in te fiducia tota salutis.
 Non animi curas depellet sedula coniux,
 Quæ vel mœrentem dulci sermone maritum
 Oblectare potest: nec chara gestio prole,
 Quæ subnixa velut primos renouatur ad annos,
 Nec tremulo terram pulsat pede curua senectus.
 Sed neque germanis, nec iam delector amicis.
 Namque illos tristi rapuit mors horrida fato:
 Hos autem, cœlo ventorum turbine puro
 28 Gaudentes, 28 simulatque levis licet, aura sodales
 Concutit aduersæ fortis, tum protinus horror
 Afficit, & pauidos gelidus tremor obsidet artus.
 Ut verò confecta siti cum cerua propinqua est
 Fontis aquæ gelidæ, sic nobis vna voluptas
 Hæc erat, eximia nimirum laude coruscæ
 Et virtute graues homines, Christumque ferentes,
 D
 Altiùs in terra viucentes corpore crasso,
 Æternum flamen syncera mente colentes,
 Coniugis expertes, contemptoresque caduci
 Fluxarum rerum mundi. Sed & hi quoque de te
 29 29 Hinc atque hinc stantes pugnant, & marte nefando
 Contendunt: legemque Dei perfregit iniquus
 Imo, atque iam solus tuus iuuat soluens,
 Cuius nil nobis superest nisi nomen inane.
 Ut si quis fœuam cupiens vitare leonem,
 Vnguibus occurrat furibundæ protinus vrsæ,
 Atque illam rursus fugiens, ædèsque libenter
 F
 Ingressus, paries dum languida brachia firmat,
 Præter spem infelix diro feriatur ab angue:
 Sic mihi, cum variis agiter quatiarque procellis,
 Nulla ramen miseros sanat medicina labores.
 Immo etiam quicquid postremum occurrerit, illud
 Vt timor petuclit graviori corda dolore.
 Vndique porro oculos versans, inque omnibus à te
 Afflictus, rursus, Deus, ad te lumina tollo,
 In quo præsidij spes est mihi tota reposta.
 O qui cuncta potes, nullo generate, nec vllum

simile.

Simile.

Quosque mihi sanctum foedus sociarat amoris,
 Atque ducum scelerata manus stimulata furore?
 Cur & nostrates, & gens longinqua, palamque,
 Et furtim, iaciunt in me aduersaria verba,
 Ac miseranda petunt saxorum grandine membra?
 Quis cuncta exactè referat, viuóque colore
 Exprimat, vt tanto non cedant verba dolori?
 Omnibus vnus ego notus non arte loquendi,
 Nec quia corporeo reliquos ego robore vincant:
 Sed me nobilitant gemitus, tristeique dolores.
 Ac velut horrendum latratibus vsque leonem,
 Vndique me rabido morsu petit impia turba,
 Quaque oritur Titan, quaque ignea subtrahit orbis
 Lumina. Quinetiam quondam reor esse futurum,
 Vt quis contractæ rugas & seria mentis
 Discutiens epulis, vel iter fortasse capeffens,
 Vel citharæ pulsū curarum nubila pellens,
 Fatáque nostra canens muta tristissima voce,
 Gregorij nomen memoret, Diocæsariensis
 Vrbs quem cappadocum populis haud nutriit ingens.
 Sunt quibus immensos tribuas bonus æris aceruos,
 Sunt quibus insignem sobolem, formæque nitorem,
 Nonnulli & es. loquar, vacuūque tu iore
 Pectus: at ipse mihi nomen famámque paraſti
 Ob vitæ ærumnas obque agmina sæua malorum,
 Atque omnes in me fixit tua dextra sagittas.
 More quidem Iobi crucior, sed dispare causa.
 Non etenim clari cuiusdam militis instar
 Viribus ipse meis fultus cum dæmone sæuo
 Luctor, vt egregiè postquam certauero, palmam
 Des mihi, succingásque caput victrice corona.
 Nondum ego sum tantus, nec gloria tanta dolores
 Consequitur. verùm scelerum me pendere pœnas
 Sentio. Quod verò scelus est ex omnibus illud,
 Quod te præ reliquis tam dura concitat ira?
 Iam retegam arcana mihi, quod mens deſinit claudit.
 Crimina namque tegit, tacita quæ voce tectum.
 Cum tibi me totum addixi, penitusque dicaui,
 Cunctaque præſentis calcaui commoda vitæ,
 Excellámque tibi tollens ad sidera mentem,
 Carnis ab illecebris nexúque & amore remoui:
 Cumque animum regeret ratio, doctrinæque sacra,
 Omnes ipse mihi longè superare, capútque
 Altius in superas sedes efferre videbar.
 Quæ res inuidiam peperit mihi, damnaque multa,
 Arumque graues, queis nulla exolvere mentem
 Arte queo. sic me tua gloria vexit in altum,
 Atque eadem rursus me gloria traxit ab alto.
 Namque tua in mentes semper furit ira superbas.
 At verò, & mihi qui cupitis bene, quique malignum
 In me animum geritis, quid dicam, attendite quæſo,
 Et ſemel, ne quid ſidis committite clauis,
 Omni vobis hoc ætas notat ventura ne potum.
 Ipſe recitat eodem ipſæque paternam.
 Haud ætenuſ laſcit diuina infringere iura.

- A Illi lex sedem tribuit, plebémque regendam:
 Ast ego grandævis iuuenilia brachia palmis
 Supposui, iussisque patris precibusque putavi
 Cedendum, eximie quem non ego solus amaui,
 Et colui, sed & ille etiam distabat ouili
 Qui procul à nostro, seniúmque parémque senectæ
 Splendorem venerans animæ, radiosque micantes.
 Ast ubi, qui nostræ moderatur tempora vitæ,
 Iussit, ut è Patria Christum regione, sacrumque
 Flamen ad ignotas gentes spinosæque ferrem
 Arua, licet tenuis pluuiæ sum guttula, magnum
 Auxiliante Deo populum tamen ipse rigaui.
- B Ut verò ad patrios idem remeare penates
 Me voluit, morbis natum curisque molestis
 (Cura homini porrò crux & lethale venenum est)
 Exiguè fessos recreavi corporis artus,
 Insigni pastore dato, ne præfule cassas
 Aggrederetur oues quisquam, raptasque voraret.
 At postquam plebique duces, plebique ipsa moueri
 Cœpit, & incertis animis nutare fidēque,
 Ob desiderium ducis, insultumque ferarum,
 Quæ Christo intactæ nato de ventre parentis
 Amentes mentem eripiunt, mancúmque relinquunt,
- C Pars hominum nostris omnino incredula morbis
 Vsq̃ue meo tacitum lacerabat murmure nomen,
 Mēque pium nimio populum contemnere fastu
 Censebat, si non verbis iactabat apertis.
 At cernit nostros, qui cernit cuncta, dolores.
 Iudicium de me rursus pars magna ferebat,
 Somnia vana sequens, quæ cuique insana cupido
 Finxerat, ut plerosque solet componere ludos:
 Aut Deus hoc etiam retegebat, dum mihi lætum
 Obtentat finem, ne spes tristissima mentem
 Conficeret, siquidem postremo ætatis in actu
- D Me quoque dura nimis premerent incommoda rerum.
 Ergo demissa supplex ceruice potentem
 Christe tuam subeo dextram, captiuâque tendo
 Brachia. Ius aliis esto vindictæque curæ.
 Nil ego iudicium mundi moror atque tribunal.
 Quocirca me sancta ferat tua, Christe, voluntas.
 Quo me cunque feret, nullo cum murmure pergam.
 En cernis quanto miser obruar ipse dolore.
 Vatis ego ritu premor imo pectore ceti:
 Reliquias miseræ tenues tibi porrigo vitæ.
 At miserere precor, fatique vrgentia tela
- E Comprime. quid tanta me vexas mole dolorum?
 Non etenim his solis, quibus est charissima virtus,
 Christe, salutiferum fudisti in morte cruorem,
 (Tempore quo summa cœli delapsus ab arce
 Venisti in terras, iunctus (mirabile dictu!)
 Humanæ carni Deus immortalis, & omnes
 Corporis atque animæ detergens sanguine labes.)
 Nec mea criminibus sola est mens tincta nefandis,
 Quippe aliis multis, scelerum quos sarcina maior
 Curuabat, veniam facilis laudemque dedisti.

Cura crux
animi.Apollinari-
stas notat.

Tres sacra commemorat claros doctrina telonas,
 Matthæum, Zachæum, & qui pia vota precèque
 Fundebat lachrymis diuina oppressus in æde:
 Hæc tria sunt, quæ ego statim ob me precor quartum.
 Corpora tres rursus resoluta habuisse leguntur,
 Qui miser in lecto, prope fontem quique iacebat,
 Atque ea, quam milere vinctam afflictamque tenebat
 Spiritus: his me iunge pater sanctissime quartum.
 Denique tres vita functos ad lumina vitæ
 Vox tua restituit, nigroque extorsit Auerno.
 Prima resurrexit lairo prognata parente,
 Tum viduæ proles, tumulo postremus opaco
 Fœtidus, & media consumptus parte repente
 Lazarus exiit: tribus his me iungito quartum.
 Atque & nunc dulci medicamine pelle dolores
 Et vitæ expleto cursu mihi certius æuum
 Annue, mæque hylarem semper tua gloria seruet.
 Me duce plebs habuit fidei bona pabula sanæ:
 Nunc si corporeo mens nostra è carcere migret,
 Præfule, Christe, velim posthac meliore fruatur.
 Quod si non dabitur melior, Deus optime saltem
 Ille minus duris rerum iactetur in vndis.
 Nam qui alios grauib. morbis purgare laborat,
 Non indecè laudat hominem grauib. languetecere morbis.

S C H O L I A.

mutare suas. Sic Greg. lib. Moral. in Iob. ca. 14. Vbi dicitur: Vbi erat, et nunc non est, quæcumque putredine que interfectus fuerat reuocatur, ad salutem dolor aperitur.

Immunata que est, ut in ut, purgatam per salutem reuocatur, et sic per salutem reuocatur, et sic per salutem reuocatur, et sic per salutem reuocatur.

AERVMNAS SVAS LVGET, CHRISTVMQVE
obsecrat ut sibi vitæ finem afferat.

Ponte mihi longè charissime, patria tellus,
 Vosque etiam externæ sedes, viridisque iuuentus,
 Atque senectæ grauis libitinæ proxima tristi:
 O doctrina nimis vano quæsitæ labore,
 O etiam doctrina sacri mihi munere parta
 Pneumatis ô vrbes atque horrida rupibus antra,
 Aëris à nostro pellentia corpore tela,
 Omnia quæ subiiciunt me ad hanc vici Christum
 Qui fit ut vnus ego salebroso tramite curram,
 Ac mea perpetuis quatiatur vita procellis?
 Nec semel in terris vestigia figere lata
 Concessum est misero: verum perfuncta labore
 Membra, sicut et vultus cruciantur mole laborum.
 O Mater æterni Sapiëntia, dic ac quæro,
 Idcirco age, tantorum quæ sit mihi causa dolorum,
 Cur labor egregios homines exercet & angit?
 Impia cur nullo vexatur turba labore?
 Supplicisne scelus meritis tua vindicat ira?
 An potius purgas animos fornace dolorum,
 Eximere ut sordes fuluo solet ignis ab auro?
 Anne etiam videri me vis, humida iuore,
 Ut Iobum prius, aggreditur, pugnaque laceffit.

*Adversita-
tum caui.*

Tūque

- A Tūque tuum pugilem molli perfundis oliuo,
Nudatum, que paras ad magnum & nobile bellum?
Vixit, ut tuus rutilero certamine palmam,
Mecum, donec mercede pereuni.
Iste, quidem sunt cognita, namque gubernas
A cunctis totum sapiens rationibus orbem:
Quarum perennes radios lucemque tuemur,
Dum luteum gerimus corpus, dum lumina tarda.
- B Ast mihi iam mæros languor grauis occupat artus,
Iamque animam levis aura tenet, iam pallida mortem
Intentat mihi mors, confecto mole malorum,
Queis me inimica phalanx vrget, queis me agmen amicorum,
Qui dolor est omni maior grauiorque dolore.
Hinc lachrymæ, & medio suspiria pectore manant,
Atque tuis pedibus supplex aduoluor, & oro,
Da vitæ finem iam magna ex parte perempto,
Da requiem fello: leuius me transfer ad æuū,
Quod mihi causa fuit, cur tanta incommoda fortis
Pertulerim, firmoque ingentes corde dolores.
Cœtibus angelicis supera fac iungar in arce,
Iungar in arce precor felix, vbi gloria magna
Numinis illius triplici splendore coruscat.

C DE HVIVS VITÆ VANITATE ATQVE
incertitudine, communique omnium fine.

- D Vtinam, vel hirundo forem, similive columbæ,
Labilis vt fugerem miseranda pericula vitæ:
Aut ego deserto versarer solus in antro,
Cūque feris agerem, quidquid mihi suppetit æui,
(Namque fides maior, quàm sit mortalibus, his est.)
Inque diem traherem vitam, quæ nescia luctus,
Nescia curarum & pœnæ miserabilis esset:
Dum tamen hoc vno præstarem nomine brutis,
Quod mentem æternæ gnaram deitatis haberem,
Summæque contemptistendentem ad sidera terris:
Tranquilla vt vita lucem radiisque perennes
Colligerem: speculamque adeo subuectus in altam,
Voce graui cunctis mortalibus ista sonarem.
- E Mortales homines humenti semine creti,
Cū nihil omnino sitis, mortique profundæ
Viuentes, fastu mentes infletis inani,
Sempérne in vanis rerum & mendacibus vmbis
Falsi, fallentes, incassum errabitis, illuc
In terris illucque Animo nam dispice cunctos
More meo (nam magna mihi rerumque bonarum
I anarumque Deo donante peritia parata est)
Mens porro facili defertur ad omnia motu.
Viribus eximiis erat ille, & flore iuuentæ
Conspicius, sociique gregis columenque, decusque,
Altigradus, valido membrorum robore florens.
Luciferum hic rursus formæ referebat honore,
Cunctorumque oculos ad se mentesque trahebat,
Inque viris id erat, quod Ver in partibus anni.
Hic bello horrendum Mauortem æquabat & armis:
Ille palæstrites clarus, venaribus alter

Vanitas hu
m
i
n
i
t
a

Nobilis, atque feras doctus prosternere ferro.
 Festiuis epulis alius dapibusque vacabat,
 Indomito quærens & ab æquore pabula ventri,
 Et cælo & terra, seruus Geniique gulæque.
 Nunc strata vires, vultum quoque ruga senilem
 Turpis arat, celeri fluxerunt omnia cursu.
 Accessit senium, diffugit grata venustas,
 Atque voluptates carnis, paulumque moratur
 Iam superos apud, at maiori ex parte sub orci
 Imperio est, mortique caput submitit acerbæ.
 Hic rursus varia doctrinæ laude tumescit.
 Hic generis splendore sui, magnisque sepulchris,
 Exiguo aut nactus diplomate nobilitatem.
 Consilii primas media tenet alter in vrbe,
 Illiusque omnes vna præconia voce
 Concelebrant. alius stulto inflammatus amore
 Condit opes, animoque augendis instat accruis.
 Hunc iuuat excelso solio dare iura sedentem,
 Atque utrimque pari causas expendere lance.
 Sanguineus hic iustus panno & ceruice reuincta,
 Imperio totum moderans & legibus orbem,
 Ipsa quoque excelsi contemnit culmina cæli,
 Ac spes mortali malefata mente ferentes
 Conspicit, & vel in cæto sibi præstat honore.
 Hæc modum præstat autem, tenuis pilularis omne,
 Omnes sorte pari, teruique & accepta relictas,
 Pauperes quoque dura premit, quos copia rerum
 Effert, nos omnes eadem caligo domuique
 Excipiet, nec plus quicquam est in morte iuperbis,
 Quam imago quæ dæceribit luctu celebrantur eorum
 Funera, magnificumque magis teatitia replemur
 Nominaque in strambus taxis incerta relinquunt.
 Et quanquam tero, tandem tamen omnibus vna
 Sors iacet, ut morti pensum est fatale tributum,
 Offa infirma sumus cuncti putredine fœda,
 Et capita horrenda aspectu, spoliataque carne.
 Iam cessat saltus, iam talem ærumna laborque
 Pauperiem linquit, iam nec febris vlla dolorve
 Nec tantum auditur crimen, nec fœda simulas,
 Nec grauis improbitas, nec habendi, luxu cupido.
 Quæ nobiscum mors obruit, omnia claudit,
 Donec nos aliud tandem comitentur ad eum,
 Credita cogetur cum reddere corpora tellus.
 Hæc ita cum se habeant, voces audite monentis,
 Omnes progenies, natos nam dicere possim
 Iure meo, quoniam spatium mihi longius æui
 Deest, non est, fortibusque meis mors atra propinquat.
 Huc a me hunc mundum, quæ plus incerta tenetur
 Cunctantes, fraudetque malas, quas nec scire gaudet
 Ingenius princeps, sapiens aliena, cruento
 Vulnerere qui nostro generi pestemque necemque
 Inuexit, celeri vulgi præconia curru
 Inquentes sat in generis, tubicilla magna,
 Cumque opibus vana, munda prospera vite,
 Empyreas sedes, æternæque regna petamus,

- A Plurima vbi sanctæ Triadis præstantius omni
Eloquio lumen clarissima lumina cingunt.
Cætera turba hominum talorum more voluta
Huc illucque cadat, damnosæque gaudia captet,
Aut circumfusus oculis caligine densa
Quærat iter, muros orbatæque lumine palpet.

S C H O L I V M.

1. *Sanguineo hic rursus, &c.) hoc est, purpura & diademate.*

AD SE IPSVM PER INTERROGATIONEM
& responsionem.

- B Eimones vbi sunt? vbi linguæ verba disertæ?
Invento, abiectæ leues, vbi læta iuuentus?
Fluxit. Vbi mortalis honos & gloria vitæ?
Abscessit, celerique fuga me perfida liquit.
Corporeæ vires vbi sunt? vis aspera morbi
Fregit eas. Vbi opes? partim Deus obtrinet illas,
Partim etiam manibus liuor sceleratus iniquis
Tradidit. At gemini fratres, sacrique parentes?
Mors rapuit, raptosque leues demisit ad umbras.
Restabat natale solum, sed & hunc quoque sæuis
Fluctibus oppressum stygius me depulit hostis.
- C Nuncque procul patriis disiunctus sedibus erro,
Infelix agitando æuam, infirmamque senectam.
Non mihi iam thronus est, non vrbs, iucundaque proles;
Quin potius gnatis miser sum causa doloris,
Inque diem viuo profugus, nec mi datur vsquam
Tuta quies, certaque pedem defigere terra.
Quò iaciam corpus? quis me manet exitus æui?
Quæ tellus, quoniam tumulus teget hospitis ossa?
Quis porro digitis morientia lumina claudet?
An quicquam pius, & Christi succensus amore?
An vitæ horrendus maculis, vitæque perustus?
- D Ista quidem leuis aura ferat, nam mente pusilla,
Atque parum forti quis me non diceret esse,
Si grauis ista meis hæreret cura medullis,
Marmoreone aliquis condant mea membra sepulchro:
An contra tumuli priuatum corpus honore
Præda feris, sævisque auibus, canibusque futurum est?
Quod si etiam libeat, rapidis absumito flammis,
Et lectos cineres in cælum sparge, vel altos
Ferrens in scopulos, præruptæque saxa cadauer
Abiice: vel fluuiis etiam putrescat & imbre.
Non ego diuinos oculos ex omnibus vnus
Effugiam, nec, cum mortalis turba coibit
Iudicis æterni vocem auditura tremendam,
Solutus ego è tanto cœtu numeroque relinquitur.
Atque vtinam linquitur, nam tum plerisque latere
Vtilius fuerit, quàm tantæ accedere luci.
Verum omnes extrema dies à finibus orbis
Colliget, atque Dei iussu coniunget in vnum,
Sic licet in cineres quisquam dilapsus & auræ,
Membræque perdiderit violenti iniuria morbi.
At subeunt gemitus, subeunt luctusque, pauorque,
- E

Dum memori verso diuinum mente tribunal,
 Flammisque vndantes fluuios, & tartara nigra.
 At tu Christe meæ moderator maxime vitæ,
 Es patria, & vires, & opes mihi, denique cuncta
 In te vtinam emoriar, vitamque atque aspera mutans.

ADVERSUS DIABOLVM.

Veni mihi scelerate (tuas intelligo si uides)
 Vt me de recta uitatis tramite pulsam
 Sedibus æthereis, & dulci lumine priues.
 Subdole, cum tenebras superes caligine, quid tu
 Candidus accedens lucem mentiris amicam?
 Nam tua non animum fallent mendacia nostrum.
 Cur me tam sæuo exerces sine fine duello,
 Exitiumque mihi & bello moliris aperto,
 Et rem fraude gerens? Quo tanto percitus æstro
 Inuidiæ, aggredieris veræ pietatis alumnos,
 Inde ex quo manibus fictum patris omnipotentis
 Eiecisti Adamum paradisi sede beata,
 Insidiâsque bonæ struxisti perfide legi,
 Vitæque nostra cibo corrupta est dulcis amaro.
 Quo te, quæso, modo fugiam? quânam arte dolores
 Ipse meos minuam? quânam fomenta parabo?
 Tu minimis primò vitiiis in pectora nostra
 Influis, ac velut exiguis illaberis vndis.
 At simulatque tibi datus est locus, illico magnus
 Irrumpis, rapidèque fluens latissimus amnis,
 Donec me chaos arripiat barathrumque profundum.
 At verò celeri quamprimùm abscedito curia,
 Atque aliis lauatque manus vnguè que nefandos
 Iniice: nimirum populis atque vrbibus illis,
 Ignotum quibus est stellantis numen olympi.
 Namque ego pars Christi, templumque, & victima nunc sum:
 Pòst Deus existam, æterno cum mens mea nexu
 Iuncta Deo fuerit. Regi iam cede superno,
 Fimentoque Dei, tibi sit diuina pauori
 Ira, chorusque pius, cœlesti latus in arce
 Diuinas celebrans æterna in sæcula laudes.

SESE COHORTATUR VT AD
 Deum mentem conuertat.

Quid te tam longè à Christo ferus abstulit hostis,
 O anime infelix, linguam furatus & aures
 Atque oculos, quid tu tam longè à luce vagaris,
 Et desideris feruens, cum ille molestus,
 Atque metus vanos metuens, & tremidus illis,
 Quas tendit sacer ordo tibi noctesque diesque,
 Taberens, pectusque ardenti concitus iræ
 Desine iam mea mens incerta sede vagari:
 Nec te cœlesti capiant obliuia vitæ,
 Dum carni rete adiungis, vitiiisque propinquas,
 Quæ tibi corporeæ tristis contagio massæ
 Perspicuè tacitèque parit, sed enim omnia vitæ

A Commoda verferur tumidis grauibſque procellis,
 Omniâque hic tempus talorum more volutet,
 Diuitias, famam, vires, forma que nitorem,
 Quæ dominos perſæpe ſuôs malefida relinquunt.
 Aſt ego ſyncero complexus peſtore Chriſtum,
 In ſpe ſemper ero, donec mihi cernere detur
 Vnitæ Triadis clarum & venerabile lumen:
 Cum carni ſociata ſuæ cœleſtis imago
 Cœlitibus tandem ſupera iungetur in arce.

CARMEN LVGVBRE PRO SVÆ ANIMÆ.

B **S**æpe ſuum miſerè luget noua nupta maritum,
 Jacem capit ante diem grauis inclementia fati,
Triſtèſque orditur lachrymis perfuſa querelas:
 Ac latent herentes famulæ, æqua, etque viciliſſim
 In lachrymas gemituſque ruunt, & carmine triſti
 Acria taberniunt valido tōmenta dolori.
 Quin etiam raptum properato funere natum
 Extulit illachrymans genitrix, tormentâque ſæua,
 Quæ ſenſit pariens, auget grauiore dolore.
 Eſt alius patriam qui ſedem hoſtilibus armis
 C Lugeat oppreſſam, flagrantèſque ignibus ædes.
 At mea mens quæ mnam ipſe tui effundere luctum
 Caſibus æqualem valeam, quam peſtifer anguis
 Occidit, formæque Dei miſerabile virus
 Exitiumque tulit: ſam iâmque erumpite fletus,
 Peccator grauis illachryma namque vnica mentem
 Hæc ratio curare poteſt, morboque leuare.
 Mox linquam dulces epulas, charoſque ſodales,
 Mox decus eloqui, mox nobilitatis honorem,
 Magnificasque domos, & opes, & proſpera mundi.
 Linquam etiam Phœbi præclarum & amabile lumen;
 D Ac cœlum, & liquido fulgentia ſidera cœlo.
 Hæc mea victuris tandem poſt funera linquam.
 Aſt ego deuincta in lecto ceruice iacebo
 Lumine vitali caſſus, mœrentia corda
 Luctibus extremis fatians, & ab omnibus amplas
 Vndique percipiens laudes non tempore multo:
 Poſt lapis, internóque madens foetore cadauer.
 Noſtra tamen leuis hæc tangit præcordia cura.
 Sed diuina graui mentem formidine libra
 Concutit. cheu quid faciam, quam arte valebo
 Effugere obſcœnæ labes & crimina vitæ,
 Nubibus in denſis latitans, cæcitne cauernis?
 E Atque vtinam vicio liber locus eſſet ab omni,
 (Omnibus vt memorant vacuas morbiſque feriſque
 Sedes eſſe aliquas) vt eò fugitiuus abirem.
 Vitantur terra ſæui discrimina ponti,
 Obiectóque grauem clypeo vitaueris haſtam.
 Arcetur tecto nix cana & frigoris æſtus:
 At vitium late fuſum eſt, nec ſedibus vllis
 Clauditur: vt nulla poſſit ratione caueri.
 Helias igniuomo volitauit ad æthera curru:
 Ac pius edictum Moſes crudele tyranni

Fugit, inaudita puerili in pectore ferrum
 Qui fixit rabie, Ionas in pectore ceti
 Horrendam effugit mortem, faucesque leonum
 Eximius vates Daniel, flammamque calentem
 Assyrii iuvenes: at qua ratione medebor
 Vulneribus magnis animæ, vitiumque cauebo?
 Non opis hoc nostræ: tu me pater optime serua.

MOSIS DECALOGVS.

As patris æterni bis quinas dextera leges
 Insculpfit saxis: tu verò inscribito cordi.
 Nullum aliud tibi numē erit, nec, quem mihi debes,
 Cultum, diuinūque alii præstabis honorem.
 Ne statuas vnquam simulachrūque mortua fingas:
 Neve tui Domini lingua tere nomen inani.
 Sabbata legitima tibi sunt seruanda quiete,
 Tam quæ tecta vmbris, quàm quæ sublimia sensu.
 Felix, si merito cultu venerere parentes.
 Ne quenquam occidas. Alieni fœdera læti
 Ne violes, nec te constringas crimine furti.
 Neve aliquem testis mendacibus opprime verbis.
 Nec cupidis oculis aliorum commoda lima.
 Hinc namque æternæ quæruntur pabula morti.

DE DVODECIM PATRIARCHIS.

Is senos magnus Patriarchas fœmore Iacob
 Eduxit, primos Ruben Simeona Leuimque
 Et Iudam, tum deinde notho fluxere cubili
 Ancillis nati, Dan, Nephtalimus, Gad, Aterus.
 Pòst autem veris vxoribus Issachar, atque
 Zabulon, & Ioseph. Pòstremus Benjamin exit.

DE DVODECIM APOSTOLIS.

Discipulos habuit bisenos Christus Iesus.
 Hi, Petrus, Andreas, Ioannes, atque Iacobus,
 Matthæus, Thomas, cum Iuda Bartholomæus,
 Alter Iacobus, pòst cum Simone Philippus
 Vltimus est alter, non certè fandus, Iudas.

DE CHRISTI GENEALOGIA.

Matthæus quondam scripsit, Lucásque disertus:
 Verum non simili scripserunt ordine Christi
 Natales, quibus ille Adami de sanguine fluxit.
 Cui vel plures numerauerit ille parentes,
 Hic contrà breuius numerum concludat auorum,
 Expediam. Fluxu non dispare currit vterque,
 Donec peruentum est clari Davidis ad annos.
 Tramite post bifido currunt, ac denique rursus
 In Christo nostræ cœunt authore salutis.
 Non secus ac fluuius partes dissectus in ambas,
 In mare collectus tandem deuoluitur vndis.

- A Quod si tu nostris attentas vocibus aures
Præbueris, verum, quod diximus, esse videbis.
Ex Dauide Nathan fluxit, Salomónque parente,
Quorum alter, veluti magno de flumine riuum,
Sic traxit regale genus, sceptrumque superbum:
A patre sacrificum duxit genus alter eodem.
At Christus simul & princeps erat, atque sacerdos.
Ergo Matthæus, diuino numine pulsus,
Enumerat Salomontiadas, seriemque nepotum
Hinc trahit: at contra Lucas Salomone relicto
Arripit insignem Nathanum, Nathanique nepotes.
- B Ex duplici porro genere haud mireris oportet,
Vberioris aquæ si riuulus alter ab illo
Manet, ab hoc rursus currat contractior alter.
Quanquam sibi nobis rectè proprièque loquendum est,
Haudquaquam magis hic contractis labitur vndis:
Sed genus hoc tantum numero minus, amplius illud.
Sic primò sectum genus est, ac deinde coiuit.
- C At quonam pacto duplici patre fluxit Ioseph?
Lex ea Mosis erat, si quem mors atra tulisset,
Hebræa de gente satum, natisque carentem,
Protinus ut frater, vel sanguinitate propinquus
Vxorem extincti capiens, censumque, domumque,
Funderet huic sobolem, ne nulla prole relicta
Obrueret totum tumulus cum corpore nomen.
Quare de Christo arcanum mihi tale repertum est.
Mathanus eximia Salomonis stirpe creatus,
Esthæ iunctus erat: quo cæca morte perempto,
Duxit eam Melchi, Nathanæo sanguine cretus.
Mathanus hac genuit Iacobum, Melchius Elim,
Quem rapuit nulla mors horrida prole relicta.
Ergo domum illius capit vxoremque superstes
Iacobus, frater tantum maternus, eique
Iosephum genuit. sic Ioseph filius eius
- D Verus erat: tamen hunc tribuit lex optima fratri.
Atque ita Matthæus naturam scribere Christi
Instituens, veram seriem numeravit auorum:
At Lucas populi legem ritumque notauit.
Quare ne verbis concordia scripta laceffe.
Cur genus à magno deducit Dauide Christus,
Visus ut est nostro Deus immortalis in orbe,
Progrediens castæ per viscera sancta parentis?
Cur pater illius Ioseph de more vocatur,
Cum non Iosepho, sed sit de virgine natus?
- E Ex Maria porro Leuides, namque ab Arone,
Qui Leui de stirpe fuit, genus ipsa trahebat.
Angelus est testis, siquidem natale propinquum
Dum præcursoris diuæ narrare parenti.
Pergit, ab excelsis demissus vertice cæli,
Ambas ad veterem matres reuocauit Aronem.
Nil porro commune tribus regalis habebat
Cum sacra, inter se thalami nec iure coibant.
Fatum. Nam quamuis distincta erat vtrique classis,
Vtraque iure tamen thalami per se coniuit.
Namque prius natam thalamo sibi iunxit Aronem,

- A Atque tulit famulo centurionis opem.
 Inde locru Petri violenta febre lenata
 Ventos & fluctus comprimit æquoreos.
 Dæmonas in porcos Gerasenis mittit in aruis:
 Sustulit & lectum qui resolutus erat.
 Profluuium sistit mira virtute cruentum.
 Et redit ad lucem principe nata viro.
 Lucem restituit cæcis, satanâque fugato
 Mutus inassuetos edidit ore sonos.
 Soluitur extemplo grauib. manus arida vinclis:
 Et pressô à Satana vóxque sonûsque redit.
- B Bis senos cophinos & millia quinque virorum
 Expleuit quinis panibus appositis.
 Hinc pedes assequitur, res nunquam audita, carinam:
 Et cedit pedibus vis truculenta maris.
 Soluitur hoste malo Chananæa matre creata,
 Mater vt obnixas misit ab ore preces.
 Panibus ex septem turbis septena redundat
 Sporta, quaterque fames mille fugata viris.
 Diuinam formam assumit, Solisque videtur
 Lumine discipulis clarior ipse suis.
- C Inde pius precibus flexus lachrymisque parentis,
 Lunæ actum morbo liberat horribili.
 His ita patratis Ierichuntia mœnia linquit,
 Et binis aperit lumina clausa viris.
 Mox etiam cæcis affusa luce medetur:
 Et claudis pedibus fert miseratus opem.
 Sed prius à sacra commercia depulit æde,
 Quæstusque impuros, sacrilegâque manum.
 Bethania Solymas pergens arefcere ficum
 Imperat, hanc omni fruge carere videns.
 Denique dum lumen moritur, caligo eoorta est:
 In partes velum scinditur atque duas.
- D Concutitur tellus, scinduntur saxa dolore:
 Et linquit tumulos excita turba suos.
 Hic verò, vt primùm lux tertia fulsit in orbe,
 Surrexit, tumulo profluitque suo.
 Discipulisque suis Galilæa rursus in ora
 Spectandum sese non semel exhibuit.

CHRISTI PARABOLÆ ET ÆNIGMATA
secundum Mattheum.

- E Ccipe iam, siquidē iuuat hoc quoq; discere, quidnam
 Obscuro Christus tradidit eloquio.
 Fundamenta domus tenera iaciuntur arena:
 Semen idem in varios decedit atque locos.
 Semen item egregium, cui noxia miscuit hostis:
 Et sinapis granum tollit in alta caput.
 Conditur in molli fermentum insigne farina:
 Propter thesaurum cedit ager precio.
 Margaris hinc sequitur, cuius mercator amore
 Prædia cuncta lubens vendit, opesque suas.
 Omnigenos pisces alto trahit æquore rete:
 Errabunda humeris tollitur atque pecus.

Crudeli seruo dominus se præstat acerbum:
 Postremis merces soluitur æqua viris.
 Disparibus natis mandatur cura colendæ
 Vitis: & hæredem gens scelerata necat.
 Regia conuiuis impletur mensa coactis:
 Virgineusque faces grex vigil vsque gerit.
 Committit Dominus seruis non æqua talenta:
 Læua hœdi, dextra parte locantur oues.

CHRISTI MIRACVLA SECVNDVM MARCV

Marcus at Ausoniz Christu miracula genti
 Hæc memorat, Petri nixus sermone, fidèque.
 Viribus eiicitur Christi cum dæmone febris,
 Lepra cadit, paralyfis abir, manus arida tensa est.
 Et furor æquoreus cum tempestate quiescit:
 Victa fugit Legio. siccatur vena cruenta.
 Tum Iairi natam mediis è faucibus orci
 Extrahit, & luci reddit charoque parenti.
 Pòst pelagi rabiem vinxit, sæuasque per vndas
 Incedit siccis pedibus. Tum deinde fugato
 Dæmone, laetatur mulier Phœnissa, deditque
 Sidoniis grande hoc facinus, Tyriisque prophanis.
 Hinc iudæ & nato linguamque auresque recludit.
 Septem turtus turbas exple, et manes
 Panibus, & cæco charissima lamina reddit.
 Augustoque suo radiose corpore mittit.
 Et Satana cieceto depellit vincula linguae.
 Bartimueque etiam cæcus lenichunt, ab urbe
 Amissam lucem recipit, fructuque carentem
 Omnipotens sicum Christus sterilecere iussit.
 Tum iuxta templum cæcis claudisque medetur.

CHRISTI MIRACVLA SECVNDVM LVCAM.

Lucas septena refert Lucas miracula Christi,
 Egregium Pauli tutus ob auxilium.
 Et febris, & dæmon, paralyfis, lepraque Christo
 Cessit. & est properè mortua tensa manus.
 Centurionis adhæc famulum iam morte propinqua
 Roborat, & natum restituit vidux.
 Pòst illam, egregium pedibus quæ infuderat vnguen,
 Abluit, ostentat, sustulit atque de prece.
 Ventorum rabiem sedat fluctuque minaces
 Cogitur & Legio carpere victa fugam.
 Sanguineum sistit fluxum, Iairoque parente
 Prognatam mortis faucibus ille rapit.
 Hinc homines magno nutrit bonus agmine, quinque
 Panibus & geminis piscibus appositis.
 Emicat augusto rutilans è corpore fulgor:
 Et satanam à puero cogit inire fugam:
 Ac iubet oblecta muti decedere lingua:
 Afflictum puer caput ræmina prona leuat.
 Hydropis gaudum pellit de carne tumorem:
 Leprosusque decem discutit ipse luem.

- A Dum quoque vicinam tendit Ierichuntis ad urbem,
 Quæ sitam cæco fert miseratus opem.
 Denique, more nouo quæ tum sunt edita, Christum
 Cum duræ affixit perfida turba cruci.
 Vtq; etiam ad lucem deuicta morte resurgens,
 Discipulis patuit non semel ipse suis.

PARABOLÆ SECUNDVM LVCAM.

- E** Vcæ has videbis in notis paræmias.
In rupe prudens vir domum certam exstruit.
 Qui plura cepit, diligit feruentius.
 B Iactumque variis spargitur semen locis.
 Plagas viator accipit perquam graues.
 Tum verò amici nocte qui pulsat fores,
 Instantèr orans obtinet quod postulat.
 Dæmon fugatus in domum, quam liquerat,
 Maiore rursus cum manu reuertitur.
 Quid gratulatur vberum spe fructuum
 Siot leceleratus, nec miser capiti vider
 Mortem imminentem? Ex nuptiis cum rex bonus
 Redibit ad nos, ne sopor nos opprimat.
 Munus minister expleat rectè suum.
 C Fimo iuuetur fructibus ficus carens.
 Sinapique, fermentum, & inopes in nuptiis.
 Simul vt reperta drachma, ouisque perdita,
 Magnum excitatur gaudium & plausus statim.
 Lapsus parentem filius fletu mouet.
 Partem remittit debitorum villicus,
 Dominumque furto prouido fallit suum.
 In morte felix Lazarus, diues miser.
 Precibus fatigat iudicem vidua improbis.
 Tum Publicanus & Pharisæus arrogans.
 Seruis minas dat dominus augendas decem.
 D Mali coloni filium hæredem necant.

CHRISTI MIRACVLA SECUNDVM IOANNEM.

- I** Oannes Christi miracula pauca recenset:
 At quæ diuino mortalibus edidit, ore,
 Plurima verba refert. Primum mirabile Cana
 Vendicat, ex liquidis cum vinum expromitur vndis.
 Dixit, & extemplo curatur regia proles.
 Panibus hinc quinis satiat laudabile vulgus.
 Atque per iratos figit vestigia fluctus:
 Discipulosque suos fulcit, saluosque tuctur.
 E Post verò hunc curat, qui matris cæcus ab aluo
 I xierat, simul ac cæno consperxit ocellos.
 Quarto à morte die deuicta morte resurgit
 I azarus. Ipse etiam pro nostro crimine Christus
 Interit, & viuis rediens ad lumina vitæ
 Sæpe suos inter fidos versatur amicos.

PARABOLÆ QVATVOR EVANGELISTARVM.

- R**ô superi, quantum vereor, ne fortè salutis
 Læuis in instabili iaciens fundamen arena

Obrutus imbre cadam, fluuiisque & turbine venti:
 Aut, velut in siccam venientia semina terra,
 Protinus ipse quidem exoriar: sed Solis acutis
 Percussis ita dardiceer, non itaque repente.
 Aut etiam placido recreanti membra sopore
 Inferat impurum semen mihi liuidus hostis,
 Pingua zizanium qui fundit in arua nocium,
 In proba neue prius mittens atque improba dextram
 Semina, quam messem veniens clamauerit æstus,
 Cum tristi lolo semen laudabile perdam.
 Pauci namque manus norunt adhibere peritas,
 Hic vbi vicina est vitio pulcherrima virtus.
 Quinetiam sinapis semen laudabile duco,
 Quod licet exiguum primo, tamen arboris indar
 Crescit, & in tantum latissima brachia fundit,
 Vt volucres in ea soleant sibi fingere nidos.
 Margare mirifici precij, miræque refulgens,
 Quis det, vt ipse tui magno correptus amore
 Mercator bonus ille siem, rebusque caducis
 Omnibus hanc animam redimam, sed etique beatas
 Diuitiisque omnes, qui vitæ luce fruuntur,
 Exuperem. aut etiam defossam nactus in agro
 Thesaurum, cursu properato merces agellum.
 Quinetiam mundum includet, non hinc ita sagena est
 Quam circum, ætherei dum Regis iussa capessunt
 Expiscatores hominum, sua retia tendunt,
 Exque trahunt fundo pelagi traduntque Tonanti
 Fluctuagæ falso natitantes gurgite vitæ.
 At tu cum bina capturam parte secabis,
 Ne velut insipidum bone me Pater obice piscemur
 Quin potius vasis celestibus muce, magno
 Seruandum Regi. Simul vt lucefcere cœpit,
 In Domini vitem summo regnantis olympo
 Sim licet ingressus, plures tulerimque labores:
 Præmia postremi referant tamen æqua laborum.
 Namque quid inuidia stimulet, si, iudice Christo,
 Corporis æquatur laudanda cupido labori?
 Ad vitis cultum natos pater ire iubebat:
 Annuerat senior, verum promissa fefellit:
 Abnuat inferior, verum meliore recepta
 Mente sui promptus genitoris iussa peregit.
 At, nisi fallor, erit iucundior ille parenti,
 Qui simul & sese promisso obstrinxit, & omni
 Id quod promisit studio præstare laborat.
 Hæredem iugulent, quos vindex flamma peruret.
 Nati connubium celebrat pater, atque superbas
 Regalesque omnino epulas festiuus adornat.
 His vtinam intersim, cunctisque accumbere detur,
 Quæis mea chara salus. Ille excludatur ab aula,
 Qui vel agnam gemitosve boues, thalamive iugatam
 Fœdere, non epulis dubitat præponere sanctis.
 Atque etiam grauiter metuo, cum cætera turba
 Connubiis digno decoretur corpus amictu,
 Ne, quia pannoso sordet mihi corpus amictu,
 Protinus abripiar, manibus pedibusque reuinctis,

- A Et thalamo atque epulis charisque extrudat amicis.
 Aut cum casta decas, priuans sua lumina somno,
 Ardentisque faces gestans, perfusaque luce
 Ætherea Christum venientem ex arce manebit,
 Ut splendens claro, sicut decet, obuia fiat,
 Adnumeret stultæ classi tenuemque micantem
 E facibus lucem cernens iam fortè propinquo
 Principis æterni gnato, languente lucerna
 Tum serò infelix oleum vitale requiram,
 Et foribus clausis thalamo miser arcear illo,
 In quo pectoribus puris commixtus amore
- B Christus splendorem tribuit, decus atque perenne.
 At cum grex ouium nigris dirimetur ab hircis,
 Horrendoque die tandem consiliet utrinque
 Iustorum cætus perdendaque turba malorum:
 Hircorum in numero ne me Deus optime, quæso
 Pone, sed inter oues, manuque adiungito dextræ.
 Læua relinquatur miseris, qui numinis iram
 Criminibus meruere suis, flammisque calentes.
 Luceat exterius modio non tecta lucerna.
 Nec tamen humanos quisquam sibi quærat honores,
 Laudarique velit. satis est, ut cognita nostra
 Sint benefacta Deo, totum qui perspicit orbem.
- C O utinam Christi magis ac magis vrar amore,
 Seu lætos rerum successus, seu quid acerbi
 Miserit. Est etenim quicquid manus illa supernè
 Humano generi mittit, faustumque bonumque.
 Quod si Christicola forsan digressus ab vrbē
 Vulneret infandis manibus spolièrque latronum,
 Ne sine sacrilegis miserum procumbere dextris.
 Quod si etiam grauibus Satanæ tua gratia vinculis
 Soluerit hanc animam, ne rursus nactus inertem
 Perfidus inuadat magna comitante caterua.
 Ne sterilem ficum euulsam radicibus imis
- D Perde Pater, sed adhuc spera meliora, tuâque
 Erige labentem cura, sterilique medere.
 Tum drachmam nactus pecudemque in montibus altis
 Errantem, natumque suas qui turpiter omnes
 Consumpsit fugitiuus opes, in tecta paterna
 Christe redue, nati que iterum drachmaque ouibusque
 Annumerare velis, primaque in sede locare.
 Cumque mihi dominus debenti plurima sese
 Præbuerit facilem, noménque remiserit omne,
 Non sinat Omnipotens, ut læua mente reposcam
 Debita, queis conserua mihi est obstricta caterua.
- E Atque utinam Domino prudenti debita mente
 Imminuam, & duris quæram solatia rebus.
 Lazarus in terris, supero sim Lazarus orbe:
 Turgeat hic alius fastu, frontemque superbam
 Tolleat, & æterno viuat contemptus in auro,
 Pro luxu flammæ subiens tormenta perennis.
 Nève meæ vanus texam præconia laudis,
 Cum vitiis scateam, cum sim miser ille Telones:
 Sed lachrymis moueam Dominum, veniamque rogando
 Obtineam, miserique cadat Phariseus inanis.

- A. At verò ex Nato non iam progignitur alter
 Filius, æqualem qui patri carpat honorem.
 Nam totus manet ille Pater, manet hic quoque totus
 Filius, ex solo solus, cum Pneumate sacro,
 (A Patre quod supero, similis tamen omnia Patri,
 Progreditur) iuncti natura. nam Deus vnus
 Vnūque in triplici collucet lumine numen.
 Ac talis Triadis natura est vndique puræ.
 Ex illa porro certissima lucis origo
 Cœtibus angelicis: mortali lumine cerni
 Qui nequeunt, sedemque Dei solūque beatum
 Cingentes (leuius nil namque est mentibus illis,
 Pneumata sunt etenim, flammæq; per aëra purum
 Currentes) promptè sublimia iussa capeſſunt.
 His non connubium, non curæ, ægrique dolores,
 Non motus turbas miseras in corde cientes.
 Non etiam membris dirimuntur, & adibus. omnes
 Inter se miro iungit concordia nexu.
 Idem quisque sibi: natura est omnibus vna,
 Vnāque mens, similique Dei rapiuntur amore.
 Nec verò gnatis charisque vxoribus illi
 Gaudent, ac dulci exercent sua membra labore.
 Non illos inflammat opum vāsana cupido,
 Nec quæcunque mali parit irritamina tellus.
 Non pelagus fulcant ratibus, nec vomere terram
 Prociunda arcent, capere mortalibus regis
 Primigena qui fraude mali genus omne creauit.
 Optimo hic concubitus est, vnde nunc turmo
 Exſatiant mentem, Triadisque ex lumine lucem
 Immenſam excipiant. Sunt porro coniugis omnes
 Expertes, puri regis purique miniſtri.
 His mens & ſimplex natura eſt, atque coruſca.
 Non à carne fluunt (namque omnis carnea moles
 Poſtquam concreuit, certæ eſt obnoxia morti:)
 Nec rursus carnem ſubeunt nec corpora craſſa,
 Sed tales remanent, quales ſunt ante creati.
 Huius Virginitas claſſis, promptiſſima cœli
 Semita, conſiliisque Dei ſapientibus hærens,
 Qui clauo latum ſapienter dirigit orbem,
 Humanūque genus, cœlo terræque proſectum,
 Magnanimum, ærumnæque ferens, laudēque decusque
 Principis ætherei. Sed iam myſteria magni
 Carminibus veneranda Deum perſequar, vſque
 Candida Virginitas poſtremis fulſerit annis.
 Omnia nox quondam tenebris horrenda tegebat,
 Non erat auroræ ſplendor, non Phœbus Eois
 Partibus exoriens curruſ agitabat equorum:
 Gloria nec noctis radiabat in æthere Phœbe:
 Sed confuſa ſimul temerarius omnia motus
 Voluebat, grauibus tenebrarum vineta catenis,
 Quas chaos antiquum toto diſſuderat orbe.
 At tu conſilio parens, bone Chriſte, paterno
 Singula ſede ſua rectè diſcreta locaſti.
 Condiſta principio lux eſt, vt gratioꝝ eſſet
 Tota operis moles, iucundo lumine fulgens.

Venter ma-
 lorum
 prius piſ.

Postea tornasti (facinus mirabile!) cœlum,
 Perspicuum Solis radiis lunæque rubentis.
 Namque illum sparsa iussisti luce per orbem
 Fulgere humano generi, cursuque notare
 Horas, atque suo distinguere tempora motu:
 Hanc itidem fuso tenebras splendore fugare,
 Et proferre diem repetita luce secundum.
 Quin iussisti etiam terram subsidere cœlo,
 Finibus & terræ furibundas æquoris vndas
 Iunxisti, terramque mari. nam maximus illam
 Oceanus cingens gelidis circumfluit undis.
 Atque ita mundus erant hæc omnia, florida tellus
 Et cœlum, & pelagus, cœlum fulgentibus astris
 Exultans, tellus animantibus, & mare vastum
 Piscibus immensi fulcantibus æquoris vndas:
 Quæ Pater excelsa postquam prospexit ab arce,
 Chari gaudebat Nati concordibus actis,
 Quærebátque aliquem, regeret qui terrea sceptrâ,
 Nosceret ac summam Sophiam, rerumque parentem.
 Talia dehinc satur, iam puri ævoque perennes
 Cultores habuit excelsa palatia cœli.
 Scilicet Angelici cœtus, mentesque beatæ,
 Atque meam celebrant mansuram in sæcula laudem.
 Quinetiam tellus ob bruta animantia gaudet.
 Nunc mihi conflatum genus ex utrisque creare
 Fixum animo est hominem, rationis lumine clarum,
 Inter mortales medium, mentesque supernas,
 Qui læto mea facta animo consideret, atque
 Ardua sideri discat mysteria cœli,
 Terreaque imperio teneat, sitque angelus alter
 Et terra mentemque meam dextramque patris item
 Laudibus assiduus celebrans, cantuque sonoro.

• Hominis
 creatura.

Hæc ait, & terræ, quam paulo struxerat antè,
 Particulam quandam capiens, limbumque repentem
 Æternis manibus corpus mortale creavit,
 Exiguamque suæ vitæ partem indidit illi:
 Pncuma etenim infudit, quod numine fluxit ab alto.
 Sic partim terra, partim spiramine molli
 Primus homo efficitur, Patris immortalis imago.
 Nam princeps mentis natura in utroque relict.
 Quo fit ut ex duplici vita mihi corporis ergo
 Altera perplaceat: magnæque cupidine rursus
 Propter diuinam me vulneret altera partem.
 Ast ubi figmentum in terra cœleste videri,
 Et viridis pulchro Paradisi cœpit in horto
 (Nec dum etenim similis referens vestigia formæ
 Vlla erat adiutrix vitæ, consorsque laboris)
 Protinus aggreditur facinus mirabile Verbum.
 Namque hominem primum, quem, latum ut cerneret orbem,
 Condiderat, vitæ semen genitale, meique
 Radicem generis, partes discindit in ambas,
 Et tenerum costa truncatus latus illius vna,
 Fœmineum mira in lucem genus edidit arte,
 Ambobusque parem miscens in pectore flammam
 Iussit in amplexus inque oscula mutua ferri.

Que crea-
 tio.

- A Nec confusa tamen permisit corpora iungi,
 Concubitúque vago, sed frænum iniecit amor
 Coniugium, carnis temerè immodicéque vagantis
 Vincula: ne petulans atque effrenata libido,
 Nobis inter nos nullo discrimine iunctis,
 Ex libito coitu, thalami nec lege iugato,
 Rumperet humani generis consortia sacra,
 Ac temerè indomitèque ruens incerta voluptas
 Innumeras turbas atque horrida bella moueret.
 Ergo dum generis tellus erat indiga nostri,
 Nec decus illa suum mundúmque acceperat omnem,
- B Atque etiam culpæque suæ, fixique draconis
 Inuidia, vetitum ligni exitialis ob esum
 Infelix Adamus Paradiso pulsus amœno
 Pelliceo in terram cecidit depressus amictu:
 Tantisper quoque mollis erat coniunctio carnis
 Optima, connubiúmque ferax, luctusque iugalis.
 Namque aliis morti iugulum præbentibus atræ,
 Vitalesque aliis rursus carpentibus auras,
 Vita trahebatur violenti fluminis instar,
 Labilis ob duræ fatalia spicula mortis,
 Fixaque perpetuo numerosæ semine prolis.
- C At postquam terræ gremium, finisque remoti,
 Ortusque Occiduúmque latus, quaque humidus Austri
 Et boreas flatu glaciale concutit orbem,
 Impletum est genere humano, vitisque nefandis
 Corporeæ cœpit massæ feruiscere cœnum,
 Pluribus atque modis domitum genus antè rebelle,
 (Dissectis linguis, & aquis, & vindice flamma,
 Et scriptæ legis, documentis, atque Prophetis,
 Excutere antiquæ renuebat vincula noxæ,
 Quin potius firmis carni complexibus hærens
 In Bacchum & Venerem simulachraque muta ruebat,
- D Consilio tandem magno nutique parentis
 Atque opera Nati talem sortitur honorem.
 Namque Deus quicquid cœleste in carne locarat,
 Totum pestifero lacerari crimine cernens,
 Obliquumque hominum generi dare iura draconem:
 Ut nos afflictos vitiis miserèque iacentes
 Erigeret, non iam morbi committere curam
 Sustinuit medicis aliis (nam parua medela
 Pellendis grauibz non est accommoda morbis)
 Sed sese euacuans (licet immutabilis esset
 Et cœli dominus Patris & cœlestis imago)
 More hominum simul, & mortali lege reuulsa,
- E Virginis in casto conceptus ventre puellæ
 (Res mira infirmis animis, terræque volutis
 Non factura fidem) Deus & mortalis in orbem
 Venit, naturam duplicem complexus in vnum.
 Altera mortales hominum fugiebat ocellos:
 Altera perspicuo feriebat lumina sensu.
 Illa Deus sublimis erat, dominator olympi:
 Hæc nostræ causæ tandem producta salutis,
 Tunc cum mortali Deus est in corpore iunctus,
 Vnus vtrique Deus. Deitati namque beatæ

Christi In-
 carnatio.

Iunctus homo; deitasq; homini simul addita, Christus.

Hac porro ratione noua est commixtio facta,

Quod prior à nobis fœdè calcata fuisset.

Primum ego diuinæ traxi spiracula vitæ:

Pòst animam Christus suscepit, & omnia membra

Corporis, atque Adamum subiit, sed qualis in ortu.

Cùm nondum vitis infectum pectus haberet,

Nec dulci alloquio diri serpentis & astu

Pellectus, Pomum, Stygiàmque in viscera mortem

Misisset, superata sed mentem palceret esca,

Simplicibusque cibis meditans cœlestia, clarus

Discipulusque Dei, diuinæque sola volutans.

Hunc renouare volens humanum Christus in æuum

Prodiit, vt pugnans, & acerba morte latronem

Crudelem superans, & gustu fellis amari

Pestiferum ligni gustum, dextrâque nefandas

Clauis, & dulcem sanctæ crucis arbore plantam,

Atque salutiferæ crucis alto stipite terram,

Vitæ Adamum antiquæ reddat, lucique priori.

Quinetiam expandens sacra corporis artus

In fines orbis, mortale ex finibus orbis

Collegit genus, atque hominem contraxit in vnum,

Et mediis magnæ posuit deitatis in vlnis,

Expurgans fœdas agnino sanguine labes.

Ac scelus è medio tollens quod clauferat astra.

Quis reperire tuæ bone Rex, queat abdita mentis,

Cui pluuiæ guttæ, cui cognitus omnis arenæ

Est numerus ventique viæ: Quis noscere magni

Ardua consilii rursus vestigia possit?

Omnipotens, qui cuncta vides, & cuncta rebus

Quæcunque hic muncos claudit latissimum arce

Mens hominum denxa breui splendore retinget

Non secus ac fulgur rapidum, quod protinus ortum

Protinus emoritur, perstrictaque lumina linquit.

Nec tamen hoc dubium est, quin per tua vulnera nobis

Reddita libertas fuerit, vitæque prioris

Sordibus excussis æuo meliore fruamur.

Ac prius in terra spargebat semina mundus,

Atque ingens mundi cingebat turba tyrannam,

Quam vaser à magno distractam rege tenebat:

Nunc autem fœdo vitiorum gurgite Christus

Extractam, Regi, meliori que asserit æuo.

Illi de connubium, contra hoc mortalibus, esset

Splendida virginitas, terræ decus illud: at ista

Numinis est summi, latéque patentis olympi.

Vt verò in tabulis pictor dum corpora fingit,

Obscuris primùm ora notis leuibusque figurat,

Atque opus inceptum numeris polit omnibus artis:

Sic quoque in huiusmodi imaginibus inclita Christi,

Antè quidem vmbroso in paucis splendore micabat,

Dum Lex iura daret terris, & in orbe vigeret,

Exiguus spectanda notis, paucisque liceret

Lucis ad internæ radios penetrare micantes.

At postquam Christus per castæ viscera matris,

- A Absque patre & tedis vitæ progressus in auras,
 Lustravit muliebre genus, primamque parentem
 Depulit, & carnis leges abscedere iussit,
 Spirituique nouo submisit littera fasces,
 Gratiâque in medium venit: tum denique nostro
 Virginitas generi præclaro lumine fullit,
 Instabilem mundum abrupta, abruptaque mundo:
 Connubium tantum exuperans, & vincula vitæ,
 Quam in altissimâ, quâ latitat, conuexaque cæli
 Regia tellurem superat, quantoque fugaci
 Illud in æternum durans præstantius æuum est,
 B 4 Quantò mortali melior Deus*. Ac chorus ingens,
 Carpere quem nequeas, regem lætissimus ambit,
 Cœlestis, studioque omni Deus esse laborans,
 Christifer, atque crucis seruus, mundi que ruentis
 Contemptor, tota meditans cœlestia mente,
 Perspicuum lucis speculum, lux fulgida mundi:
 5 Quique Dei, cuiusque Deus, quem cernere gaudet.
 Vos quibus est cordi thalamus, tedæque iugales,
 Quæ sublime caput geritis, vultusque procaces,
 Intextumque aurum gemmis, quæ mollibus artus
 Vestibus integitis, prodite, & dicite primæ,
 C Quæ bonâ coniugium pariat, quæ comoda portet:
 Post autem innuptæ pro se quoque dicere parti
 Fas erit. Ergo illæ tumido sic ore loquentur.
 Audite, ô dulcis thalami charissima proles,
 Qui terram impetto terrenæque cuncta gubernat.
 Nos, quibus est curæ thalamus thalamique voluptas,
 Legem, quam generi humano nostròque cruori
 Numinis æterni soboles sanctissima fixit,
 (Inde ex quo primùm lateri coniunxit amico
 Primigenum illum Admum, & costæ sociavit ademptæ,
 Nempe hominem vt prodiret homo, nitoque creando,
 Mortalis licet ipse tamen sibi progeret æuum,
 D Vt solet in viridi cuncte ere semen arista.)
 Hanc legem & thalami genialia iura colentes,
 Vivimus inter nos iunctim, terræque creatæ
 Antiquam sequimur legem terræque Dei que.
 Nam mentes, quæ cœlum habitant, sedesque beatas,
 Coniugis expertes viuunt, motusque, grauésque
 Ignorant curas. Mortali sanguine cretis
 Vile coniugium est, amoram cetæque radiæ
 Pulchrorum, dulcis vitæ columénque decusque.
 6 Ac primam Deus citærum generator & author:
 (Sis facilis mihi, Christe, tuas nam non nego leges
 E Esse magis puras multo, quàm iura priora)
 Mox amor & thalamus. nam terra, & pontus, & ær,
 Munere connubii producta prole virescunt.
 7 Quin, si vera ferunt, nec palma libidinis expers.
 Namque maritata sub verni temporis horam,
 Egregios tum deinde solent producere fructus.
 8 Quod si etiam ex coitu saxorum saxa creantur,
 Vt memorant lapidum quibus est perpecta facultas,
 Res quoque tangit Amor rigidas, vitæque carentes.
 Sed quid ego externos verbis complector amores

Virgin. con
 iugio præ
 stantior

torâ Ora
 tio

Coniugii
 v. 1. 1022.

Perspice iucundæ quænam sint munera redæ.
 Quis Sophiam docuit? quis repperit abdita cuncta,
 Quæ mare, quæ tellus, cælumque volubile claudit?
 Quis grauibus claras instruxit legibus vires:
 Oppida quis struxit? quis doctas attulit artes?
 Quis fora, quæve domos impleuit, quæve palæstras,
 Conuiuis epulas, armatâ bella cohorte,
 Quis cæti que, Dei præconia magna canentes?
 Quis sine commisso vitæ moræ, quæ fœnos
 Depulit, & docuit proscindere vomere terram?
 Quis plantas serere, & nauem committere ponto,
 Sulcantem gelidas rapidis Aquilonibus vndas?
 Quis mare cum terris vndoso tramite vinxit,
 Et multum inter se disiuncta elementa ligauit?
 Ac ne præsentî tantum prodesse putetur
 Coniugium vitæ, non hic sua commoda sistit.
 Nam merita illius multo maiora supersunt.
 Præstat enim ut nobis auræque manusque vicissim
 Atque pedes simus languente corporis artus
 Roborat, ingentique hostilia corda dolore
 Angit, lætitiâ contrâ diffundit amicos:
 9 Afflictis animis? communis cura medetur:
 Delectatque magis communis vtrumque voluptas.
 Grator in thalamo concordî copia rerum:
 Rariorque in thalamo moribus toleranti egeras.
 Tuta pudicitia, Veneris quoque, clauis vtrique
 10 Coniugium, 10 obsignans violenti fœdus amoris.
 11 Vnus 11 amicitia pullus, qui pectora saltu
 Exhilarat, proprii sintque vnica pocula fontis,
 Qui nec cuiquam alii pateat, nec diffuset extrâ.
 In thalamo concors animus, concordia membra,
 Inque vices acuunt solidæ pietatis amorem.
 Nam neque cor agitata Chænto vtrique salute
 Abducit: verum stimulos quoque subdit & vrget.
 Vtrique per exiguam venti vis paruula puppim
 Incitat, expallis velis maria alta recantem,
 Aut etiam remis impulsâ, per æquora cursu
 Fertur: at ingentem non fert leuis aura carinam,
 Quæ nisi per grauibus ventis agitata quiescit.
 Sic etiam innupti, quoniam leuioribus æuum
 Traiiciunt pedibus, leuiore videntur egere
 Numinis æterni auxilio, afflatuque minore.
 At qui consortem thalami, qui pignora chara
 Curat, opesque suas, & vastum nauigat æquor,
 Arctius ille Deo, quia pluribus indiget, hæret.
 Hæc thalamus. Contrâ manca est sine coniuge vita,
 Dura, petens montes, improuidâque, & laris experta,
 Non animi morbis adhibet senioque medelam,
 Non facit ut primos vitæ renouentur ad annos,
 Atque repubescant suscepta prole parentes:
 Non dulcem in terra contendit figere vitam.
 Non foris delectant miseram, non postquam in
 Non epulæ: verum in lachrymis luctuque perenni
 Versatur, fluxique horret contagia mundi,
 Et cum sit vitæ, tamen odit semina vitæ.

Simile.

Denique cum reliquis animo non viuit eodem.

Ac ne fortè thoro, virtutis amore, iugali

Abstineat quisquam, thalamo contermina virtus:

Non modo quod sanctis thalamus mortalibus olim

Cunctis charus erat, contempta cœlibe vita,

Verùm etiam thalamo quia sunt genitore creati

Vates, sacrifici, doctores, & Patriarchæ,

Laurigeri reges, omni virtute grauésque.

12 Non etenim egregios homines¹², vt vasta gigantum

Corpora commemorant, luci dedit arida tellus,

Omnes sunt sacræ fœtusque & gloria tedæ.

10 Quis generi humano numen patefecit Olympi

Omnipotens, supera quamuis procul absit ab arce?

Quis mentes hominum diuino impleuit amore,

Et terra abstractas tulit ad præstantius æuum?

Quis claras animas purgauit sordibus atris?

Alma fides pietasque ad sidera vexit Enochum.

Noe per exiguo numero & semente natante

Morsiferis orbem totum seruauit ab vndis.

Inclutus Abrahamus, numerosæ gentis origo,

Haud trepidus natum mactandum admouit ad aram.

Quinetiam Moses miracula magna patrauit,

Dum populum ærumnis, duræque tyrannide pressum

Extrahit, & sanctas leges, mandataque saxis

Iura capit, numenque aduerso lumine cernit.

Inter sacrificos veteres fulgebat Aaron.

Et Phœbæ & Phœbo cursum produxit Iesus,

Dum sequitur fractas fusasque per arua phalanges.

Tu quoque fidus eras, Anna prognate, sacerdos,

Et Domini Christis cornuque oleumque ferebas.

Quid David? regum quo non præstantior vllus.

Quid Salomon sophiæ vertex, omnesque prophetæ,

Ardentique Elias abreptus ad æthera cultu?

Quis non suspiciat veterisque nouique sequestrum

Fœderis, & qui mox ventura luce suprema,

Nuncia lata ferens mortalibus antè cucurrit?

Quis non discipulos Christi, fidósque sequaces?

Quis non cœlipetæ robur mirabile Pauli?

Atque omnes alios, quorum clarissima virtus

Vel prius illuxit, vel nostro tempore fulget,

Præsidium fidei, plebis columen, decus orbis,

Quos omnes nobis Christus thalamusque dederat

Sed neque fœmineo in sexu, quocunque potentem

Egregia pietate Deum coluere, fidéque,

(Quarum non paruum numerum Scriptura recenset)

Sunt sine coniugio tam magna laude potitæ.

Vtque etiam in thalami quiddam genialis honorem

Altius adiiciam, licet omni labe carenti,

Attramen humano Christus se corpore iunxit,

Et desponsatæ per viscera casta parentis

Fluxit, coniuguque humani cum deitate

Dimidium iunxit. Sed & hic quoque maxima nobis

Vis posita est, quòd si superet pars coniugis experts,

Huic tamen à nobis genus & vitalis origo est.

Non etenim ex agamis ortum traxere iugati:

Gen. 7.

Gen. 2.

Exod 7. 9.
& 10.

Ioh. 10.

Ioh. Bapt.

Verum illi contrà nexu fluxere iugali.
 Quocirca nati quamprimùm sistite pugnam.
 Quamquam etenim patrum minimè vos nomen habeti.
 Attamen à patribus traxistis semina vitæ.

Hæc ubi verba dedit, siluit pars coniuge gaudens.
 Tum mœsto vultu, atque hirsutis horrida pannis,
 Infirmis membris, macie confecta, pedesque
 Nuda, solo fixis oculis immobilis hærens
 Virginitas, paulùm diducens labra pudore,
 Purpureoque suam perfundens sanguine frontem
 E capite extracto clam sese obuelet amictu.
 Hanc igitur tali pauidam sermone cohortans
 Alloquar, O celsi proles generosa parentis
 Interno splendore nitens, ô cœtibus aditans
 Angelicis, regem laudantibus vsque supernum,
 In terra licet ac mortali corpore versans:
 Huc age, depositoque metu sancta ora resolue.
 Ipse tibi patronus ero: nam tu mihi sanè
 Tu mihi cœlesti venisti munere diua.

Sæpius atque vtinam venias, veniasque benigna.

Protinus hæc tales emittat pectore voces.

Quis verò inuitam me sedibus admouet istis?

Quæ vitæ præcipue Deo feruire parantem,

Nocturnis, & diurnis sudoribus atque diuinis,

Atque pulcritudinis, lachrymarum & fons perenni,
 Ad pugnam & rixas verborum adducit inanes?

Non apud humanos vis nostra est atque facultas.

Non lingua valeo, strepitus nec quero forenses.

Non animos etiam mihi gratia iudicis effert.

Iudicibus siquidem recti tenuissima cura est,

Per paucosque viuit. Nam pariter in vtramque scelesti
 Iustitiæ per læpe solent inflectere libram.

Sint aliis huius dulcissima commoda vitæ:

Hæc lex vniuersalis, hoc opus hic est vnus, amore
 Vt correpta Deo te non excedere possim.

Cætera, queis vanè vanissima pectora turgent,
 Quæque citò veniunt, subita pereuntque ruina,

Non magis afficiunt animum, quàm fumus inanis,

Quàm vapor & ventus, concussa que turbine venti,
 Et passim distracta effusa que mollis arena,

Aut etiam in lato puppis vestigia ponto.

Atque apud humanos in gloria viuere malim,

Inter cœlicolas dum sit mihi gloria quædam:

Quàm terræ imperio fulgens procul arce superna
 Excidere, atque Deo per sæcula cuncta carere.

At vereor ne quis non fixa Virginitatis
 Æthera percutiens ala, sermonibus istis

Concidat in terram pronus, cœlùmque relinquat.

Quocirca vobis, Christo donante, periculum
 Submoueam, vestram aggrediar defendere causam.

Ac primùm dicam, quæ sunt dicenda parenti.

Vera quidem, fateor, carnis coniunctio, narras,
 Mirificæque probo, namque hinc exordiar, vnde

Dixeris cessasti quædam Virginitatis
 Coniugium. Radix namque est & origo perennis.

Ecquis

A (Ecquis enim sana genitores mente negarit?)
 Attamen haud verè dixisti cuncta. sed æqua
 Aure precor genitrix cordatum percipe dictum,
 Ortúque in nostro sophiæ mysteria magnæ,
 Abdita cœlestis mihi quàm doctrina retexit.
 Non homo totum hominem, veluti de more loquuntur,
 Progignit: verùm crassæ tantummodo carnis
 Est pater, & calidi dat semina prima cruoris:
 Quorum vtrumque graui corruptum morte peribit.

Ames est
 nis tantum
 sunt patres.

B Ast anima in corpus diuino condita flatu
 Immaculatæ externe (nouit rex ille supernus,
 Quo primùm pacto flauit, terræque iugauit
 Augustam effigiem.) Porro ne dicere falsa
 Censear, ipsa tuo locuples mihi testis amore
 Esse potes: nec enim perfectus & integer ille est.
 Non etenim natorum animas, sed corpora sola
 Diligis, & magno, cùm sunt malè sana, dolore
 Afficeris, rursus gaudes florentibus illis.

Patres cor-
 p. sola fi-
 iorum se-
 re diligunt.

C Nam multò grauius mentes vtriusque parentis
 Excruciat vel parua lues quæ membra suorum
 Inficiat, quàm magna animi labèsque luesque.
 Cur: quia non animas illi, sed corpora gignunt.
 Quod si cùm mihi pars duntaxat villior abs te
 Nascatur, nomen tibi non inuita parentis
 Ipsa tamen tribuo, quísnam tua pectora liuor
 Occupat, vt prius natos meliore parente?
 Ergo patri magno genitrix iam cede libenter,
 Virgineæ meritos viræ iam defer honores,
 Vtpote quæ superum complectitur vsque parentem:
 Hæc mihi sufficiat charæ dixisse parenti.

D Ast ego, cœlicolæ toboles dulcissima Patris,
 Hanc legem venerans humili tellure relicta
 Totam inuictis Dominis succendor amore,
 Quomodo in fatus æterno genitore ac cœlibe Christus
 Instituit, tunc cùm paradisi in sede locauit
 Primigenum illum Adamum, thalami consorte carentem,
 Dehinc legem tribuens veneris præcepit ab usu
 Vt se plebs certis cohiberet tota diebus.

13 Quinetiam partus purgari lege recentes
 Iussit, sacrificisque ornauit nobile templum;
 Corpore qui puro diuinum munus obibant
 Pro vice quisque sua. Testis mihi prodeat ille
 Zacharias¹¹. nec enim, quem sacra accepit in ædo
 Luminis immensi mundo iucunda ferentem

Veteres sa-
 cerd. certis
 temporibus
 ab opere
 matrum ab-
 stinebant

E Nuncia, produxit natum, diuina priusquam
 Omnia virgineis celebrasset festa diebus.
 Iam verò Christus, quo Lex veniente sepulta est,
 Humano generi mixtus de Virgine fluxit:
 Vergeret vt posthac in terram vxoria vita.
 Ac sic illa quidem cessit, mundusque repentè
 Exoriens melior terris lucefcere cœpit.
 Et per primigenam gradiens mors aspera carnem,
 Atque homines fluido nascentes semine patrum,
 Ac prole educta linquentes lumina vitæ,
 Virgineam in vitam misera incidit, atque necata est.

Simile.

Qualis in abruptos scopulos insana procella
 Incidit, aut in aquas rapidissima flamma niuales.
 Quis porrò latas vrbes infirmæque iura,
 Atque torum latus sequitur, fluctisq; feroces
 Publica quis magnis certamina laudibus euerit,
 Quæ propter iuvenes properata morte cadente,
 Fabula confinxit: quis lautæ fercula mensæ
 Prædicat, & sophiæ præconia pandit inanis,
 Quæ partim in manibus, partim in sermone caduco
 Est sita, qui subito natus vanescit in auras?
 His inquam, quisnam gaudet, plantisq; ferendis
 Incubat, & pelagus gestit fulcare carina?
 Non ea connubium docuit, sed paruula pars sunt
 Huius supplicii, quo primi noxa parentis
 Iudicio est mulctata Dei, quibus anguis acerbus
 Obrepat, plantamque meam, cœuere tentat.
 Quod si connubio cœquam hæc tribuenda videntur,
 Iam valeant, nec enim mihi damno magis necesse est
 E vita atque hominum cœtu, comitantur euntem.
 Sed quæcunque suo complexu terra coercet,
 Vel nunc, vel tandem mundo labente peribunt.
 Fluxus enim fluxæ tu traiecis æquora vitæ,
 Hanc leuiter tangens, celeri cursuque fluentem
 Præteriens. Quod si claros probitate fidæque
 Ex te progenitos gaudes, atque inde tumeſcis,
 Quin¹⁴ tu consimili vitium ratione malorum
 Accipis: horum etenim radix es, certa parénsque
 Ex te profluxitque Cain, Sodomæque coloni,
 Quosque etiam aggressos sceleratam condere turrim
 Diuisit Christus, quosque imber missus ab alto.
 Extinxit, terras simul atque animantia purgans.
 Quisnam vipereum Pharaonem, Achabumq; furentē,
 Et regum Assyriæ rabiem nutriuit & iram,
 Et sæuum Herodem, pueros qui cæde nefanda
 Sinit, lit, ac natæ lateuere membra mouenti
 Baptistæ caput, innocuum dedit atque cruorem?
 Quis Christi regis summi, vitæque parentis
 Carnifices, aliosque omnes, qui tempore primo,
 Qui post, quique etiam extremis crudeliter annis
 Insigni pietate Deum studioque colentes
 Vexarunt: quorum in numero¹⁵ Iulianus habendus,
 Vltimus ille quidem serie, sed crimine primus,
 Haud dubium Sathanæ barathrum, pestisque animarum.
 Quo, quia sacrilegis Christi tentauerat armis
 Expugnare fidem, diuino vulnere cæso,
 Feruet adhuc cinis ipse, timor non paruus iniquis.
 Quis reliquos memoret, quos iam dedit atque datum est
 Connubium mundo, mendacia verba loquentes,
 Versutos, scædæ maculatos crimine cædis,
 Ore venenato periuria dira vomentes,
 Raptores, thalamiq; alieni iura terentes?
 Perspicuum siquidem est cunctis, quod puluis vt aurum
 Excedit numero, sic iustos turba malorum
 Exuperat: nec enim similis calcatur vtrisque
 Semita¹⁶ namque malis prona est atque vndique fusa:

Iul. apost.

Simile.

- A Difficilis contrà iustis, salebroſa, moleſta.
 Quò fit vt egregios homines manus impia multùm
 Exuperet. Quod ſi de te ſentire ſuperbè
 Ob ſobolem tandem ceſſes, vitàmque ſuperno
 Coniunctam regi mancam infirmàmque vocare,
 Hìc finem faciam. dubiam tibi carpere laudem
 Iam liceat. nec enim terreno filia patri
- 17 Inuideo. Verùm ¹⁷ ſi ſummo nata parente,
 Vilia mirificis præfers, primisque ſecunda,
 Vera quidem tibi dicta dabo, ſed acerba. Quis vnquam
 Hoc animo voluit, iuſtum producere natum?
- B Qua rurfus quiſquam poſſit ratione creare
 Deformem vitiis? ab imagine pictor eandem
 Picturam ducit: plaſtes non diſpare forma
 Propoſitam reddit formam: manibùſque peritis,
 Quoquo mens tulerit, tractatum ducitur aurum.
 Exque bono ſegetem telluris cultor opimam
 Semine ferre ſolet, nec ſpem deplorat inanem.
 Aſt homini, quidnam iacta ſemente creabit,
 Non liquet, & proliſ quænam natura futura eſt.
 Neſcius eſt etenim, qui Paulum laudibus æquat,
 Carnificemne ſuo producet ſemine Chriſti,
 Aut Annam, aut Caipham, vel crimine proditionis
 Conſimilem Iudæ, quique in ſcelus omne feratur.
 Rurfus qui vitiis, vt proditor ille nefandus,
 Tinctum pectus habet, quis ſcit Paulumne beatum
 Proferet, aut Petrum gignet, petràmque perennem,
 Cui fuit à Chriſto clauis concedita cæli?
 Neſcit enim genitor natum natam ne creabit:
 Sed coitu rabiem tantùm reſtinguere carnis
 Cogitat. Ex vno ſiquidem fluxere parente
 Immitisque Cain, zeloque accenſus Abelus,
 Grataque ſacra Deo faciens. Eſau ſcelerato,
 Et Iacob pietate graui pater extitit idem.
- D Quòdque etiam maius, quòd eodem patre gemelli
 Moribus aduerſis proſus ſtudiſſque fuere.
 Quin etiam Salomon, quo non ſapientior alter
 Extiterat, tandem thalamis illeſtus iniquis
 Addixit vitiis animum virtute relictæ.
 At contrà Paulus Chriſtum, quem ſpreuerat antè,
 Poſtquam ardorem animi zelus laudabilis acrem
 Incepit, toto notum mox reddidit orbe.
 Horum quid thalamo tribuemus? nil ego certè.
 Non etenim in Veneris luſus & læta ruentes
 Oſcula, quam cupiunt, dulcis ſectatur imago:
- E Sed veluti damnoſa iuuat quem teſſera, talos
 Ille quidem mittit: manus haud tamen efficit vt par
 Exeat aut impar numerus, ſed forte voluti
 Id faciunt lapides inopina ſorte cadentes:
 Sic neque connubij nexus fontèſque probòſque
 Produxit, verùm docuit natura vel vſus.
 Quin ſi vera cupis cognoscere, quiſquis honeſti
 Corripitur ſtudio, rectique ardeſcit amore,
 Talis ab æterno formatur Pneumate, talis
 Vi verbi efficitur. pietatis namque ſepulta

Simile

Simile

Simile,

In nobis scintilla latet, velut igneus ardor
 Inclusus saxis. Vt porro sæpe terendo
 Ferrum de rigido solet ignem extundere saxo.
 Haud aliter pietas latitans, sermone salutis
 Attrita, in medium prodit, clarèque refulget.
 At qui perfricta facie scelus omne sequuntur,
 Sunt mage coniugij. namque hoc plus gignit in ævo,
 Et mundi fragilis clauus sociusque comèsque,
 Clauus humi carnem stringens, animamque deorsum
 Plumbi more trahens, atque omnis census eisdem
 Partem ad natos heredes morte patitur
 Delabens, vitæ nec limite longior huius.
 Verùm age, sic tecum, mater veneranda, paciscar,
 Vt te perpetuos comites, sed ceteros
 Ipsa nec iniustos memorem: sileantur vtrique.
 Ast aliis rebus facile est cognoscere quanto
 Præstet Virginitas, si crasse carnis amorem,
 Atque Dei spectes, naturam si bene mundi
 Executias, æquo duplicemque examine finem
 Perpendas. nam si nubem tenebræ sue molestas
 Tantillum ex oculis discusseris, atque micantes
 Ad Solis radios pateant tua lumina nostri,
 Et bene purgata¹⁹ lustraueris omnia mente,
 Inuenies vitam thalami contorte carentem
 Totamque æternamque, si offerebat
 Appendam, hæc mihi pennis, celeremque ferentem
 Vincentem, pennis celerem, mirèque serenam,
 Prudentemque leuemque, excelsam vertice, claram
 Vndique, non terræ fixam, immersamque profundo,
 Ætherea sed in vrbe proculque à carne manentem,
 Dextra amplectantem cælum, sitimque sitientia
 Ignaram, læuâque manu decus, atque perennes
 Diuitias, non testaceo sub pondere lentis
 Passibus in morem domiportæ membra trahentem.
 Non carnis Christi que simul mandata sequentem,
 Non, velut amplexibus noscitur, membra vidis
 Decentem, atque etiam in terra, nocturne diuque
 Ardua sed penitus mittentem ad sidera mentem:
 Et spe, cui prolis generatio carnea cedit,
 Cœlitus inuecta lætam, semperque virentem,
 Ac puris animi conceptibus, æthere ab alto
 Largiter immixtis, puròque à numine fufis.
 Contrà connubium à Christo vel prorsus aberrat,
 Æstibus abstractum carnis, variisque caduci
 Immersum curis mundi: vel numen olympi
 Exiguè attingit, leuibûsque amplexibus viget.
 Namque diuina velut æthere caput, oraque boni
 Aut etiam geminas spectans in codice chartas,
 Non totam verè poterit comprehendere formam,
 Id licet obnixè studeat, sed, parte retenta,
 Tffugiet sparsum & tenuem pars altera visum:
 Sic Christo & mundo quisquis partitur amorem,
 Huius amor planè leuis est & frigidus: atqui
 Totam animi flammam penitus defixit in vno,
 Ille procul dubio constans & certus amator.

Virgines
 L. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

simile:
 simile.

Simile

Namque

- A Namque vel ardenti Christi inflammatus amore,
Coniugis amplexus spernit tædæque iugales:
Vel Christum ex animo, carnem dum deperit, arceat.
Quinetiam latroni iolentes, quique tabilem
In lignis artem exercent, cum linea recta
Quæritur, exactaque opera captatur amussis,
Ex oculis vnum claudunt, & lumine toto
In locium fuso, visus acieque coacta,
Recta sequente tenent duro vestigia ferro:
Sic collectus amor propius coniungit amantum
Pectora casta Deo, cupientem qui cupit, atque
B Cernentem cernit, firque obuius aduenienti.
Quem quò plus quisquam cupit, hoc mage cernit eundem:
Quoque magis cernit, tantò magis experit illum
Cernere, sicque bonus semper conuoluitur orbis.
Hunc ego deperiens, præsentis commoda vitæ
Deserui, nec quoquam aliò mea lumina quiui
Hectere, sed dulci teneor iam compede vineta,
Eximiam illius correpta cupidine formæ,
Vulnere quæ dulci mentem transfixit, & acres
Claræque in medio fudit mihi pectore flammæ,
Et totam pulchram effecit, totamque coruscantem.
C Namque hic solus amor formosum reddit amantem,
Quodque magis mirum est, ab amato nascitur illi
Gratia quam quisquis suscepit, ille beatus.
At tibi cum mediis etiam altera flamma medullis
Insideat, tumidam tamen audes tollere frontem,
Vt magis ad cælum accedens, sedesque beatas,
Ob natos, & opes, grandæque ætate parentes,
21 21 Tanquam sint leuia hæc, verum sapientis amores
Non leuia aspiciunt, sed dura & acerba sequuntur.
Parua satis, paruis tibi cæcis, nec commoda magna
Reclam, quæ pereunt nec habent durabile quicquam.
Ast immensa tibi est huius traiectionis ponti.
D An freta parua secans, sinuatis te quoque velis
Posse per Ionium pelagus ductare carinam
Iactanter dices? hæc vento flante mouentur,
Ac tantò melius, quantò mage commodus ille
Fertur, quod si fuerint contraria venti
I lamina, non aequadis genus, at graue mortis in vadis.
Ast animus contrà longinqua per æquora fertur,
Ingentemque exposcit opem, statumque secundum.
Quò fit vt huic metuens, atque imo corde tremiscens,
Arctius amplector Christum, rebûsque secundis
Non minus hunc cupio, qui nunquam fallit amantes.
E At quem pauperies rerumque angustia cogit
Implorat Deum, quam p. iorum tristis egestas
Fugerit, extemplo 22 diuinum linquet amorem.
Quod si te supera Christus transfigat ab arce,
Atque salutifera penetret tua corda sagitta,
Sciunctimque duos bene contempleris amores,
Protinus agnosces quantò rex summus amantis
Dulcius extimulet pectus, mentemque beatam.
Quid sequitur? naris senium curantibus ægrum
Canitie posita rursus florere parentes

Dei amor
pulchros
reddat.

Incipiunt, vxórque viro, contráque maritus
 Coniugis auxilio primos renouatur ad annos.
 Communis porro magis est iucunda voluptas.
 Communes curæ minus angunt, atque dolores,
 Et rectè gradiens titubantem fulcit amicum.
 Hæc ais, at contrà ipsa meos ego iudico patres,
 Virtutis quicunque mihi præcepta dedere.
 Rursus pro natis habeo, quoscunque salutis
 Instruxi monitis: demum pro coniuge Christum.
 (Præ reliquis adamat qui Virginitatis alumnos:
 Sit licet ob cunctos natus, crucis atque dolores
 Pertulerit) qui me, licet aspera duráque mittat,
 Explet lætitia, leuiorem mole dolorum
 Efficiens, instar vitiatæ sordibus auri,
 Ignea quod fornax purgat, redditque nitore.
 Atque pudicitæ, cuius tibi septa coërcet
 Coniugij vinclum, Christus mihi, non caro, tutrix,
 Et diuinus amor superans, qui depulit omnem
 Flammam aliam, celerique fuga decedere iussit,
 Non secus atque feris leuib' leo feruidus adstans.
 Concordes etenim affectus motusque caduca
 Corpora habent: ideoque sciunt sibi mutua ferre
 Gaudia, quæ veneris parit illecebrosa voluptas.
 Differta est tibi mensa epulis: me frustula pascunt,
 Per loca sola velut numero sæ millia turbæ
 Multa Dei quondam paup' clarissima proles.
 Pocula læta tibi vitis fœcunda ministrat:
 At fontes fluuiique sitim puteique perennes
 Nostram discutunt, effusæque pocula præbent.
 Est tibi præpinguis facies, ornataque vetustis:
 Sordida cæsaribus decor est mihi, vilis amictus,
 Vestis, quàm mirè mouet aurea fimbria, Christus
 Est mihi, tectum animæ decus, ornatúsque refulgens.
 Te iuuat in molli noctem consumere lecto:
 At saccus mea membra tegit, mihi stragula præbet,
 Inque solo humenti lachrimis do membra torpori.
 In pretio est auri tibi vis: mihi pulvis amor.
 Est tua, quàm vituli teneri, lasciuiæ maior:
 Tristis ego in terram mœrentia lumina flecto.
 Rides, atque genas soluis petulante cachinno:
 In mollem risum haudquaquam gena nostra soluta est.
 Te misera incendit famæ laudis que cupido:
 At mea non humilem quærit sibi gloria terram.
 Atque animo postquam lustraueris ista sagaci,
 Perspice quanta premant seruos incommoda carnis.
 Fœmina non parua mercatur dote maritum,
 Quodque etiam grauius, vitiosum sæpe & inertem.
 Rursus emenda viro coniunx, nec moribus illa
 Prædita sæpe bonis, quæ sita attractaque pestis,
 Pestis quam nulla luceat ratione fugare.
 Nam si concordēs animis iustique coirent
 Iure thori, leuius sulcarent æquora vitæ,
 Nimirum duplici vento impellente carinam.
 At vitis fœdo thalamus cum fœdere iungit,
 Immanis labor est, dolor hic præcordia rodit.

Coniugij
 incommoda-
 la.

- A Omnia diffidiis flagrant : nec enim inter iniquos
Firma coire potest concordia, certus amorque.
Aspera quinetiam thalamos perſepe recentes
Fata ſubiuerunt : nunc ſponſus, deinde cadauer.
Nunc thalamus tumulus, lætis iunguntur acerba.
- 23 Exiguum cantum ²¹ ſequitur mox nœnia triftis.
Connubij tedas alius ſuccendit, eaſdem
Extinxit manus alterius, foedusque iugale
Suſtulit. Hic tenera pater eſt à prole vocatus:
Ille repente rogo ſobolem dedit, ac ſterileſcit,
Non ſecus ac ramus ventorum turbine fractus.
- B Nunc virgo, coniux demum, mox orba marito:
Vno hæc ſæpe die, ſunt vna hæc nocte frequenter.
Dilaniatque comas, ſponſalemque eiicit à ſe
Ornatum, laceratque genas, ſæuôque dolore
Perdita virgineum pellit de corde pudorem,
Extinctumque vocat miſeranda morte maritum,
Deſertamque domum luget, viduumque cubile
Tunc ²² ~~extinctum~~ ablatum tunc deſet.
Nec verò partus pergam memorare dolores,
Atque onera in matrum vuluis extincta referre,
Et triftes fructus, & foetus matre carentes,
- C Quæ prius eſt tumulus natis, ac denique mater,
Infætoſque etiam foetus, partumque priores
Interitus. Taceo eductos ad lumina vitæ
Ante diem, mentis que inopes, atque horrida monſtra,
Nedecus humani generis, ludibria carnis.
Quæ ſi cur vera libeat perpendere lance,
Illico perſpiciet, quantò mea vita feratur
Altius ad regni moderantem ſceptra ſuperni,
Cunctis nota vniſ, decorat quos inclita virtus.
O quantam partuſ hæc virtutem hinc bo.
Vniſ natiſ carni dexteros conuicia caſum
Filiſ etc. At pulchritudine ſuperſpergere labem,
Si quis forte meam maculauit crimine vitam,
Et probro Chriſti tunicam, quæ neſcia ſordis,
- D Iunxerit ²⁴ idque bonum, quo non præſtantius vllum
Eſt tibi, complexus fuerit cum crimine foedo,
Vxorem ſerò accipiens, vitamque beatam
Inq. an ſequere brad r proſuſ ſagit oſcula carnis:
Ipſa quoque obſcœnum contrà memorabo cubile,
Quod furtim rapiunt calcata lege, miniſque,
Quas Deus intentat, mœchorum perdita turba.
Rebus in humanis etenim mage noxia peſtis
Null' eſt, nec grauiſ quæ molla pectora vexet,
- E Quàm non legitimum lectum verſutus adulter
Dum petit, & dubio foecundat ſemine mœcham.
An verò cum te mæchorum denſa caterua
Non teneat, lecto quin ſubdas colla iugali,
Immodè etiam vxorem ducat, qui vindice dextra
Lethiferum mœchi demifit in ilia ferrum,
Totus adhuc ſtillans admiſſæ ſanguine cædis,
Quique fuga celeri minitanti ſpicula fugit,
Me contrà à Chriſto quorundam inſana libido
Diſtrahet, atque meum de corde fugabit amorem,

Et lapis exiguus latissima flumina sistet?
 Haud decet, haud fas est. nam multò præstat, vt ingens
 Dum numerus leuibus petit ardua sidera pennis,
 Æthere labantur quidam, si dicere fas est,
 Quam fixi in terra mancant, iaccantque supini,
 Dum metuunt, ne penna nimis sublata lique scat,
 In terramque cadant, temerè dum sidera quærunt.
 Namque homines virtute graues sunt gloria Christi:
 Contrà, qui vitiis animum immertere nefandis,
 Non aliter quàm qui coniecit in aëra saxum,
 Verticibus vitium capiunt sordisque malignas.
 Angelus antè fuit miro splendore coruscus
 Lucifer: ast illo cœlesti ex arce ruente,
 Cœlitibus tamen incolumis sua gloria mansit.
 Sic neque Discipulis scelerati casus Iudæ
 Opprobrium fuit. Ille quidem de sede bonorum
 Protinus eiectus, nigrum detrusus in Orcum est:
 At reliqui cursum recti tenuere priorem.

Simile.

Simile

Sic postquam æquoræ quendam rapuere procellæ,
 Vela alius pandens vento tumefacta furenti
 Nauigat, extincti prospectans triste sepulchrum,
 Aut etiam à tumultu puppis retinacula soluit.

Linquere mène iubet vitam sic alta petentem,
 Chara parens, verbisne meis imponere finem
 Incipiam, quoniam obtinuit tua filia causam?
 Vici ego, dilecti pariter vicere parentes.
 Quòd si, te cœlebs quia vita est orta parente,
 Lætitia idcirco tanta diffunderis: inde
 Colligere est promptum quanto mea gloria maior.
 Nónne vides omnes, quorum à te mentio facta est,
 Præstantes virtute viros, à coniuge vita
 Productos, superasse tamen virtute parentes?
 Christus enim, quamuis Maria de virgine natus,
 Partibus innumeris vincit superatque parentem,
 Et quoscunque alios obuoluit carnea moles,
 Quasque regit mentes stellantis regia cœli.
 Quinetiam tenui de semine crescit arista,
 Eximiùmque aurum vili profertur arena.
 Ad summam à nobis quædam statueretur imago,
 Quæ, velut in tabula, vitam pingemus vtramque:
 Atque ita tu nostra finem terminis habebis.

Simile.

25

Brumæ niues profert, flores sunt Veris amœni:
 Dat senium rugas, vires generosa iuuentus.
 Sed tamen & brumæ spectantur tempore flores,
 Atque niues gelidæ vernis²⁵ quandoque diebus:
 Protulit & canos iuuenis, viridémque senectam
 Vidi, & vincentem iuuenilia robore membra.
 Haud aliter, quamuis sit terræ vxoria vita,
 Castaque virginitas decoretur coniuge Christo:
 Interdum tamen in terram depressa recumbit
 Virginitas, contrà thalamus ferit æthera pennis.
 Vtraque sic simulans, specie mentitur inani,
 Illa quidem tardas, hæc contrà Virginitatem.

26

²⁶ At vos, & patres, & Virginitatis alumni,
 Quantisper tardæ quæso testudinis instar

- A 27 Aut velut obliquo²⁷ gradientes tramite cancri,
Aut per humum oblongi velut angues membra trahentes
28 Oblique²⁸ depressi viuctis pondere carnis?
Huc agite, atque aures Christo præbete monenti.
Formam, splendorem, censum, genus, omnia terræ
Commoda, & horrendo de crimine gaudia nata,
Pellentes procul à nobis, tendamus in altum,
29²⁹ Et leue scētemur vitæ genus, atque beatis
Cœtibus angelicis æqualiter afficiamur,
Et nos coniungat puris purissima vita
Mentibus, æternum vt Regem Dominumque sequentes
Lætis ipsi animis carmen solenne canamus.
B Vtque in coniugium, paradisi sede beata
Pulsi, defumus, terramque labore refertam,
Atque ca pū tigidū cūmētōstā nte sequante.
Sic decus ad primum nos innuba vita reducat,
Et nemus egregium, mihi quod vœcordia clausit.
Hæc quoque Virginitas diuino protulit ore.
At qui iudicio præsumt, licet vrat eorum
Pectus hymen tædæque sitis, thalamique cupido,
Non tamen idcirco facient, quin candida vitæ
Tempora virgineæ cingant victrice corona.
C Ac statuens etiam sua præmia Christus vtrique,
Hanc mage condecorans in dextra parte locabit:
Illam autem à læua considerare parte iubebit.
Nam nec honor leuis hîc, nec gloria parua putanda est.

SCHOLIA IN PRÆCED. TRACT.

1. *Al esse hanc artem hanc, pesteram vocat, non pesteram
tā exiosa esset. Vidit enim Deus cuncta quæ fecerat, & erant valde bona.*
2. *Unus vtrique Deus) Ne quis dixerit, non quod ex utraque natura sit Deus: sed quia Deus & ho-
mo vnus est Christus, ac proinde Deus.*
3. *Atque hominem contraxit in vnum) Alludere videtur ad id quod ait Apostolus Ephes. 2. Christum
ideo mortem pertulisse, vt duos homines conderet in semetipso in vnum nouum hominem.*
4. *Atque pū tigidū cūmētōstā nte sequante) pū tigidū cūmētōstā nte sequante, ca nte sequante, ca nte sequante.*
5. *Quia Deus vnus est Deus) Quia vnus est Deus, ac proinde hinc Deū vtrique, hinc Deū
vnus est Deus, ac proinde hinc Deū vtrique, hinc Deū vnus est Deus, ac proinde hinc Deū vtrique.*
6. *Ac primum Deus est) In Græco,*

πρῶτον θεὸς πάντων γένεσις, καὶ ἵλαρις χριστῷ.

Σὺ γὰρ, μὲν καὶ τὸ πᾶν, καὶ τὸ πᾶν, καὶ τὸ πᾶν.

- E 7. *Quia vnus est Deus) Quia vnus est Deus, ac proinde hinc Deū vtrique, hinc Deū vnus est Deus, ac proinde hinc Deū vtrique.*
8. *Ac primum Deus est) In Græco,*

Tūque mihi quæso sis optimè Chwiste benignus,
Si tua lex, mundo tandem mage purâ refulsit.

Sed hac verba sensu carens, & vt ille ait, dant sine mente sonum.

7. *Quia vnus est Deus) Quia vnus est Deus, ac proinde hinc Deū vtrique, hinc Deū vnus est Deus, ac proinde hinc Deū vtrique.*

8. *Ac primum Deus est) In Græco,*
cetero anni tempore luxuriantie vniuersi pueri, cetero anni tempore luxuriantie vniuersi pueri, cetero anni tempore luxuriantie vniuersi pueri.

Momus &
bonos &
malos at-
tingit.

Per totum
mundum nō
est.

Proculdubio
finitis vitis
terminatur.

Timor fer-
uoris à Deo

Aduigila, ne te Momus sceleratâque lingua
A tergo incautam feriat, famâque veneno
Inficiat laudésque tuas, carpâtque malignè.
Namque duplex duplici vita est obnoxia probro:
Altera criminibus grauis est, nec dispare sine
Clauditur: egregium contrâ tenet altera cursum,
Tandémque optatus, sicut decet, exitus illam
Excipit. At Momus petulans arrodit vtramque
Dente pari. Quid enim lingua præstantius esset,
Pectora si tantùm morfu vitiosa proteruo
Impeteret? Verùm nullo discrimine in omnes
Euomit hæc rabiem. Quare prudenter vtramque
Explorare tuum est, ac totis viribus illam
Effugere, in scelerata suum quæ pectora virus
Diffundit, purâque tueri a crimine mentem,
Commoda quod linguis funialibus arma ministrat.
Altera, qua recti lacerat malus hostis amicos,
Non magis te turbet, quàm vis asperrima venti
Æquoreos agitat scopulos, vndæque minaces,
Quas facillè infrangit petræ firmissima moles,
Nec vero turbæ captans popularis amorem
Turpe quid admittas: nec recti desere curam.
Sit licet hoc illis odio, quos improba vita
Delectat, cura quæ sunt dignissima laude:
Si tamen illa tuis meritis comes esse recuset,
Non te discruciet mendax oratio: verùm
Prompta per assuetos vestigia figito gressus:
Quamlibet oblatrent, atque ora impura resoluant,
(Lædere nūl vnquam, quod sit cœleste, valebunt)
Ipsoꝝque oculos liuor iustissimus vrat.

Nec verò Sodomam fugiens mundique fauillas,
Horribilésque minas labentis ab æthere flammæ,
Ad Sodomam flectas oculos: ne fortè repente
Concresecas falis in statuam, cunctisque columna
Publica tum vitii prostes, tum mortis acerba.
Nec Sodomam liquisse fuga contentus, in aruis
Vicinis defige gradum, flammæque propinquis:
Sed celer in montem propera, ne te igneus imber
Obruat, & sæuos pariat mora longa dolores.

Nec tibi sit nimio carnis natura pavori,
Iamquam illam ne per austeritatem domare.
(Non etenim timor hic diuina manat ab arce,
Omentes hominum tam dura compede necit)
Nec tibi sit campis æquo frenu relaxa.
Ne te securum abripiat, sternâtque repente.

Durum iter & salebris infestum carpe libenter,
Conscendensque vide, ne quid vestigia fallat:
Vt tibi propositam pedibus contingere, metam
De monte discedere, ac tædam tendere portam
Ad sedes superas: vbi gloria luxque perennis,
Et iucunda quies nullo interrupta dolore.
Si metuis, stipulam quia paruulus excitat ignis,
Potè nunc, dum tibi cœlis imber
S. piet, atque preces, gemitus, lachrymæque diurnæ,
Atque graues curis noctes, totusque supernum

- A Ad regem contentus amor, sedesque beatas.
 Talia virgineæ sunt optima pharmaca vitæ,
 Queis tu nec nudas species curabis amoris
 Corporei miscere animo: sed mente pudica
 Esse laborabis, velut alti numinis ædes,
 Pneumatis & radius supero demissus ab axe.
 Virgo, sis oculis, sis ore atque auribus ipsis
 Virgo, nam tribus his facile est decedere recto.
 Egregiis tantum pateant sermonibus aures:
 Turpibus & stultis claudatur ianua verbis.
- 6 B Quinetiam⁶ velut in thalamo tua lumina claude
 Inuolucris deuincta suis: nec motibus illa
 Lasciuus stimulent vafano pectus amore.
 Vtque latet rosa verna suo putamine clausa,
 Sic os vincla ferat, validisque arctetur habenis,
 Indicâtque suis proluxa silentia labris.
 Nec verò castam te iactes esse, superbè
 Si graderis, gressus est quædam namque libido.
- 7 Mentitur, hædatque suum quodammodo corpus.
 Detritas etiam vestes venerare, caputque,
 Delitiis vacuum & luxu, non serica fila.
 Ornentur gemmis alix, decorentur & auro,
 Quod fulgore suo collustrat corporis artus.
- C 8 Hæc inquam his placeant, quarum depicta colore
 Multiplici⁸ est facies, mortali que arte manûque
 Condita, cœlestique ab imagine turpis imago
 Dissita, calcatum prodens sine voce pudorem:
 Viuentes tabulæ, mysteria noctis opacæ,
 Externæque nitens labes, pulchrûmque sepulchrum
 Interno foetore madens & sordibus atris.
 A quibus, ô virgo, Christum sortita maritum,
 Quam decor occultus decorat, quam tecta venustas,
 Eito procul, turpemque ornatum à corpore pelle.
 Luthina luminibus, verbis coniungito verba,
- D Pura tamen puris: non risus risibus autem,
 Audacésque animos audacibus atque proteruis.
 Hinc etenim humanos vestigia lubrica fallunt.
 A cunctis abscede viris, sed maximè ab illis,
- 9 Virgo⁹, ~~Confidit~~ quos nos de more vocamus.
 Crede mihi, Virgo, Merrhæ falsissimus amnis:
 Firmior ille licet sit saxo, purior auro.
 Namque duplex metus est, si te fiducia carnis
 Efficit intrepidam (quis enim *confidere membris*
 Ausit, quæ tecto semper clauduntur eodem?)
 Ne tibi pura quidem sit mens, oculique pudici,
 Sed versuta tegat quicquam mens altera carnis,
 Spirituique neget pacem dulcémque quietem.
 Ex humili ad superam migrasti corpore mentem:
 Cur rursus teneræ laudans consortia carnis,
 Sacrum dedecoras Sponsum, qui téque tuamque
 Mirificè affectat formam, nec sustinet vllum
 Riualet adiungi: nec te timor occupat ille,
 Ne tandem iratus sacro te priuet amore:
 Vtpote quam duplici conspiciet poplite claudam,
 Christus amore tui flagrat: ne forma virilis
 Te premat, & medio sedem sibi pectore figat:

Vera virgi-
 nitas in
 qua sita.

Silentium
 virginem
 decet.

Virorū con-
 tubernia
 virgini vi-
 tiosa.

- A Hospes es in misera peregrinus & incola terra:
 Pòst verò ad patriam diuina potentia sedem
 Te vehet, in fragili postquam certaueris æuo.
 Præmia sunt porro longè maiora labore.
 Túque etiam Ionadab, sublimi prædite mente,
 Vitam, qua nulla est homini felicior vsquam,
 Accelerans natis, hanc legem & verba dedisti.
 O nati, quas nec genitor mihi præbuit vnquam,
 Nec soboli pater vllus opes sine fine manentes,
 Percipite, ac læti cælestia carpite regna.
 Vos primùm nullis concludite corpora tectis,
 Vomere nec terram perstringite: vinea vobis
 Nulla sit, atque vitæ tecti tentoria præstent.
 Nec verò dulci guttur perfunde Lyæo,
 O mea progenies, sed regi viue superno,
 Diuitiisq; omnes in eo censumque repone,
 Censum, qui cunctos stabilis perdurat in annos.
 Hæc ait, atque patris nati pia iussa facessunt.
 Arua quid isâcidas memorem promissa petentes:
 Quis flammæ monstrauit iter nubisque columna
 Per deserta trahens, quæ nemo triuerat antè,
 Quis cessit pelagus, quis dulcia pabula cœlum,
 Durâque petra dedit latices, gelidusque retrorsum
 Territus abscessit fluuius, cursuque represso
 Longior in terris fixit sua lumina Tiran?
 Et manibus tensis hostilia castra fugauit
 Vnus homo, Crucis in formam pia brachia fingens:
 Ac gladios ferrumque fides hostile retudit.
 Eximiùmque Eliam corui pauere rapaces:
 Isque etiam viduam, fractamque senilibus annis,
 Sidoniam haud magnis epulis nutrit in vrbe.
 Pauper enim dulcem semper dabat arca farinam,
 Atque olei tantum pleno manabat ab vtre,
 Quantum ab eo sancti detraxerat hospitis altrix.
 Quid dicam Hebræos pueros alimenta seorsim
 Poscentes: ne si regis mensaque cibisque
 Implerent ventrem, fœda se labe notarent?
 Quisque etiam læto Chaldæis pectore flammis
 Insiliunt, redeuntque domum non corpore læso?
 Ipse feris Daniel rabidis proiectus in elcam,
 Non aluit sæuos lacerata carne leones:
 Sed postquam fuditque preces, palmisque retendit,
 Aera per medium delata est esca propheta.
 Quinetiam æquoreus medio de pectore piscis
 Euomuit Ionam (dictu mirabile!) qualem
 Miserat in vastas fauces tribus antè diebus.
 Namque fides in ventre feræ comes extitit illi.
 Melle famem agresti repulit vilique locusta
 Zacharia genitore satus, textitque cameli
 Membra pilis, habuitque domum versatile cœlum,
 Atque in humo dura corpus dabat ipse sopori.
 Quis Theclam necis eripuit flammæque periclo?
 Quis validos vngues vinxit rabiemque ferarum?
 Virginitas (ô res omni mirabilis æuo!)
 Virginitas fuluos potuit sopire leones!

Rechabita-
rum vita,
monasticæ
imago.

Dente nec impuro generosos virginis artus
 Ausi sunt premere, & rigido discerpere morfu:
 Nec verò præclara mihi Susanna tacenda est,
 Iure licet thalami fuerit sociata marito.
 Illa pudicitiae tanto flagrauit amore,
 Ut vetitam fugiens viderem dextrâsque nefandas,
 Iudicio iniusto decretæ proxima morti
 (Coniuncta) iuueni tanto determinane vita
 Eruta sit, cani mentem, ingenii que sagacis,
 O. e suo qui Presbyteros B. bylonis iniquos
 Conuicit, charoque orbauit lumine vitæ,
 Ipse tibi Paulus longo sermone recenset,
 Quot mala, quot tristes curas durâsque labores
 Externis pressus simul & ciuilibus armis
 Sustinuit pelago & terra: tum deinde corusci
 Tertia peruenit gaudens ad culmina cœli:
 Dulcibus & totum laqueis innexuit orbem.
 Tristibus ille magis gestit, quàm rebus opimis
 Cetera, turba hominum toleat, statuque secando.
 15 In ^{is} medio porrò virtus est fixa malorum.
 Haud secus ac spinas inter rosa mollis acutas.
 Hæc memori voluens animo pulcherrima Virgo,
 Spe comitata bonâ, te vita temper ab omni
 Parte Deo studeas puram sanctamque tueri.
 Nec quæ etiam facilis prudentia pectora frangit,
 Vnquam te fallat duris in rebus egestas.
 Quippe etiam Christum dum tentat callidus hostis
 Esurie pressum cernens, durissima saxa
 Protinus in dulces iubet illum vertere panes:
 Ut sic pestiferis laqueis inuoluat egentem.
 Vanus at in Christo fuit illius impetus omnis.
 Ergo mortiferis, Christum velut antè salutis
 Authorem, illecebris homines mulcere laborat.
 Sed te iunge Deo, procul hostem pelle malignum,
 Christi tota manens, tenera nec subdita carni.
 Nec velut in lepidæ fieri solet orbe choreæ,
 Hanc dextra, hunc laxa teneas, quantumque propinqu
 Tantùm etiam à Christo sis omnipotente remota,
 Et simul addicas animum carni que Deoque.
 Æquora nec celeri sulcans infida carina,
 Dum tibi fiat zephyrus nec magnas excitat vndas,
 Committe, vt cursum ratis anchora iacta retardet:
 Non etiam è tellure trahe hanc, segnemque per vndas
 Capte viam, equo te r similem iumentaque pedettri.
 16 Nec vitæ ipsa tuæ immittas ¹⁶ Echeneida carnem,
 Quæ velut iniecta properantem compede puppim
 Detinet, ac tantam cogit subsistere molem.
 Ac velut angusto decurrens vnda meatu,
 Plumbeus vt primùm lymphæ labente canalis
 Plenus aquas vltra nullas capit, illico vincta
 Accliuisque salit, vi propulsiante retrorsum:
 Non secus ipse tuum, qui mente arctatur, amorem
 Te iubeo ad Christum sublato tollere fluctu,
 Aut pulchram quandam, pinguemque obducere terram.
 Nam si huc atque illuc liquidas diffuderis vndas,

Simile.

Cato an-
ti x tedio-
sa

S. ms. r

A

In rupes, in prata, in torrentes, in arenas:
Optimus haud dubiè fluxus tibi, Virgo, peribit:
Dispersis quoniam lentus deuoluitur vndis.

Ætherea quanquam genitor charissimus aura
Si fruitur, qui te donauit lumine vitæ,

Aut dulcis genitrix, à crimine liber amorque,

Quin etiam fratrum si niteris ipsa fauore,

Aut patris auxilio & matris, vel forte iuuandi

In sento si tibi sint, ipsis conuiuere nulla

Inuidia est, oculos nec ob id tibi Momus acerbos

17 Iniiciet, 17 soleas stridorem emittere dicens.

B

Hoc quoque non fuerit mediocriter vtile, Virgo,

Cùm malus hostiles in te contorquet oculos:

Inuidus ille licet iaciat, tu pectore firmo

Semper eris, nec te liuor maculabit iniquus.

Nil alienus amor tibi sit, dexter tuus amor.

Aut si quosdam alios casto amplexaris amore,

Saltem ne tecti ius sit commune caueto.

Corporibusque nocens fanis fiducia fallax,

Quin potius preisis manibus complectere Christum,

Æternusque illi te iungat nexus amoris.

Nec tibi virginea quicquam clarescere laude

C

Profuerit, vitis habeas si pectus aptum,

Virginitate tumens. Grauius sceleris istud habendum est,

Nacitum ex vitæ ite malum canis da monis astu.

18 Non 18 tam etenim vt dulces thalamos nexumque iugalem.

Quo genus humanum Deus immortalis adiget,

Infugiam, quam vt communibus mentis medicam

Quam, vinctæ vitæ delectat amore

Qua si forte meam purgant cuncta meorum,

Interque de me mentes, tuncque te pendit.

At si cana vides conclusa te ne teas,

Porta tens pateat, patet at me teas,

D

At si in parte aliqua tepes, mo minus magno

Contagium nullam metuat, a saltem a iugis

Tota viatæ tentant apertæ ceteræ:

Quid mihi profuerit nec enim minus arca reum

Latronem exiit, qui parte numpit ab omni,

Et mea perniciem cunctis omnia mente,

Sedulus obiectans, quoniam mea valacra membra

Suadet, externo telum que in corpore figat,

Quidque etiam interius rapiat. Nunc reus aperto

Mute sunt nunc ridis adonit me membra.

Quis, nisi prædicto Chini abmixtus, accitum

Infugiat Satanam, & turpis contagia vitæ?

E

Nec veto la vitæ que quam parumque lenique

Ponderis esse putes. Qui paruis obuius ibit,

Is nunquam præcepta scelera in grauiora feretur.

Optima quæque libens audi: loquere optima cuncta.

Quæque loquere prius si ceteris bene sed la vitis

Fac te ad opus semper stimulet. Iunguntur amicè

Visus & auditus, sermo finisque loquendi.

Vtque bonam messem facias, bona semina funde.

Sed neque furtiuos mundi tectis amores,

Atque fidem Christo iuratam, perfida fallas.

N
uum vitu
putandum.

- A In manibus tibi sint radij, sit candida lana,
Inque super tibi sint diuina oracula curæ,
Cœlestique etiam sapientia, cantica sancta,
Et tenuis vocis prudens sonus, atque susurrum
Tam leue, vt a. inotas haudquaquam verberet aures:
Quod minus in labris habeat, quàm pectore fixum.
Sæpe etiam in surdas hostis malus insilit aures.
Sed neque cùm tædas sis aspernata iugales,
Et quæ fœmineos animos incommoda vexant,
Diuinisque semel, virgo castissima, flammis
Arseris, externos thalamos male-sana sequaris,
B Et quæ sunt thalamo coniuncta negotia, quæras,
Coniugis & sancta referas pro virgine nomen:
Aut etiam assideas alienis improba tectis,
Atque epulis, intèrque greges verferis ineptè
Seruorum, turbasque domus strepitusque molestos,
Pròque fame expleta verba obsequiosa rependas.
Hospitibus porrò tibi sit modus excipiendis:
Si pietas, si quem commendet maxima virtus,
Huic facito, vt pateant angusti limina tecti.
Sin vnus de vulgo hominum, procul hic sit amicus,
Ducetur tibi parua domus desertaque laudi.
C Hospite præstiterit siquidem tibi, Virgo, carere,
Quum sine delectu cunctos admittere tecto.
Nam cœtu in magno facilis iactura pudoris,
Atque hinc virginea in vita graue dedecus hæret.
21 Colligere ergo fidem caueas à finibus orbis.
Quinetiam canos hominis seniũmque verere,
Et mores imitare graues. Cordata senectũ
Commoda plura feret, quàm stulta leuĩque iuuentus.
Nec verò ardenti pietatis concita zelo
Cum leuibus discurre viris, oblita decori,
Adq; sacras ædes procul à te perge remotas.
D In cuiusque domo Deus est, cunctisque propinquus,
Pectorẽque in medio semper versatur amantis.
In primis venerare Deum, tum deinde sacratum
Pontificem, in terris fungentem munere Christi:
Quo duce certa teris fluxæ vestigia vitæ.
Huic tu prepetibus comitem te adiungito pennis,
Huic taciturna tuum Virgo submittito collum,
Hoc gaude alta tenens, huic labens cede dolẽque:
Te pauor vt rursus tractam subducat in altum.
Mortua sis cunctis aliis, velutique sepulta.
Namque hoc virginibus melius, quàm ducere vitam
Expositam cunctorum oculis fœdẽque reiectam.
E Illa mihi mulier, quam nescit turba virilis,
Quæ procul à mundo viuit, quæque abdita Christo
Cernitur, illa mihi dignissima laude videtur.
Magna quidem tua sit pietas, præclarãque virtus:
Nec tamen idcirco pietatis laude tumescas.
Laudem etenim captans hominum famãque caducam,
Egregiam laudem amittes nomẽque perenne.
Fœmineo è sexu fastus tollatur inanis.
Quem tu virtutis meritis fulgere videbis,
Hunc feruenter ama, & tota complectere mente:

Contrà quem vitis tinetum perpexeris, illum
 Ita vitæ dâ. Non est in diuare culpa.
 Qui premit inuidia motus virtutis alumnos,
 Quam vitio addictis qui se profitetur amicum.
 Nec tranquilla malis cum prospicis omnia, rectum
 Desere iter: iustos nec cum mala plurima vexant,
 Te laevis dolor excruciet, mentemque perurat.
 Hi vitæ lusus, hæc fallax alea mundi.
 Quocirca extremos rerum vigil inspicere fines.
 Dum mare cœruleum artidet, fluctusque quiescunt,
 Leuitem de ætate, nam forte propinquat
 Tempestas puppim quatiet, mergetque profundo.
 Aut igitur timeas instantem Virgo procellam,
 Aut dubios casus incertaque tempora vitæ.
 Certius iniusto vestigia fige cadente:
 Quod si etiam recti studium complexus & æqui
 Corruat, ipsa tux tantò mage prospice vitæ.
 Nam cum etiâ insignes homines titubentque cadantque
 Ardua inoffensam re. ita dâ. Non est in diuare culpa.
 Carbones pedibus vita est hæc tota molesti.
 Per medios graderis laqueos, per nulle pericla.
 Ac timor incessit mentem, ne forte salutis
 Læuius in infida iaciens fundamen arena,
 Obrutus imbre cadam fluuiique & turbine venti:
 Aut velut in siccam labentia flumina terram,
 Protinus ipse quidem exoriar, sed Solis acutus
 Arcscam radius tactus, moriarque repente,
 Aut etiam placido recreanti membra sopore
 Inferat impurum semen mihi liuidus hostis,
 Pinguia qui lolium clam fundit in arua nocuum.
 Aut cum casta decas priuans sua lumina, somno,
 Ardentisque faces gestans, perfutâque luce,
 Ardet. Chulium. Veneremur ex arce murchit.
 Ut splendens rutilo, veluti decet, obuia fiat,
 Ar. Veneremur ex arce murchit.
 Et tunc is lucem cernens, tam forte propinquat
 Principis æterni gnato languente lucerna
 Tum serò infelix oleum vitale requiram,
 Et foribus clausis thalamo miser arcear illo,
 In quo pectoribus puris commixtus amore
 Christus splendorem tribuit famamque perennem.
 Veneremur ex arce murchit.
 Regalesque omnino epulas festiuus idonit
 His vtinam interfim, cunctisque accumbere detur,
 Queis mea chara salus. Ille excludatur ab aula,
 Qui villam geminâ sue boues, thalamum iugalem
 Non epulis stultus dubitat præponere sanctis.
 Atque etiam grauter metuo, cum cætera turba
 Connubius digna thalamis quoque veste tegatur,
 Ne, quia pannoso sordet mihi corpus amictu,
 Protinus abripia munus, et pedes meos coniectis.
 Et tunc is lucem cernens, tam forte propinquat
 Cui que mercedem dâ. Veneremur ex arce murchit.
 Deliciis tandem cœlesti ex arce rediit
 Ac subito adueniens toto spectabitur ab ætate

A

B

C

D

E

A O utinam inter eos numerer, qui mente parata
 Illius aduentum expectant, laudētque timorem
 Ipse meum, famulūque bonum vocet atque fidelem:
 Ut qui conferuæ lenem facilēque cateruæ
 Me præstem, fideique illis alimenta ministrem,
 Sedulus & partes frumenti partiar æquas.

Hæc, veluti natis genitor charissimus, ipse
 Virginibus mando: vos charum audite parentem,
 Et dulces nati, & natæ, pulcherrima proles,
 Gratia si qua mihi affulget. (nam fortè refulget)
 Nec velut Helidæ contemnite iussa parentis:
 Ne scelus horrendum non dispar pœna sequatur.

B Nunc alios demum verbis affabor apertis,
 Æqua vtrisque tenens exactæ pondera libræ
 Cœlitibus, thalamiq; iugo quæ colla dedere:
 Ac mihi sit testis magnus moderator Olympi.

Quantò Virginitas melior quàm vita iugalis,
 Tanto etiam dubiam præcedit virginitatem
 Coniugij sancti nexus castūque cubile.

Ergo virginem vel prorsus dilige vitam,
 Si genus hoc vitæ arridet, vel, membra domare
 Si nequeas, thalamo ceruicem innecte iugali.

C 22 ²² Utque is, qui ratibus secat æquora vasta, secundum
 Sic teneas euntium, primo & meliote negato.

Simile.

Ast fœdam vitæ mixturam vtriusque caueto,
 Nec cœnum vino, nec felli dulcia mella,
 Nec sacris Samaram Solymis misceto nefandam.

23 ²³ Non etenim ut vano torquet sua membra labore,
 Qui relegit gressus, pedibus quos triuerat antè,

Diffimile.

Vel ferit emissâ stultus loca densa sagitta,
 Aut illam ante pedes laxato proiicit arcu,
 Nec, quò tendebat, temere volitantia fixit
 Spicula: sic etiam qui Christo virginitatem,
 Spirituale velut sacrum vacuūque cruore,
 Obtulit, atque pedem referens connubia quærit.

D Non illi hoc facinus tantum iactura futurum est,
 Sed casus grauis, & morti vicina ruina,
 Et probrum ac labes omni durabilis æuo.

Non secus ac si quis prærupto è vertice montis,
 Quem sudore graui reptans ascenderat, aurum
 Ut foderet, cursūve feras agigaret agrestes,
 In terram subita lapsus cadat ille ruina.

Simile.

Quis porro pœnam Ananiæ Saphiræque tremendam
 Cum legit, ocultos nummos qui morte luerunt:
 Non, etiam leuiter, metuit perfringere vota?

E 24 ²⁴ Isque etiam in linguam effictum qui sustulit aurum,
 Vestesque, & paucos ignaro principe nummos,
 Sacrilego totam constrinxit crimine gentem.

Virginis haud leuius crimen, quæ perfida cursum
 Egregium linquens, miserè in contraria fertur.

• Immo etiam quantò melior res prædita vita,
 Tantò etiam furto grauiori astricta tenetur.

25 ²⁵ Ac pereat thalamus, pereat coniunctio vitæ,
 Quam non lex thalami, non connubialia iura
 Sanxerunt: verum ille animas qui recta tenentes

Inuidus obtorto collo in diuersa retorquet,
Vt premat imperij maiorem compede turbam.
Primus ab æthereo ad terram splendore volutus,
Ac tumidæ mentis pœnam, graue dedecus, atque
Immortale tulit probum. quem nocte diæque
Obserua, stimulum tibi ne defigat acerbum.

Vos ego conuerto iam nunc sermone parentes
Alloquar, in quorum manibus iacet arbitrioque
Gloria virgineæ vel fœda infamia prolis.
Ac simul ad charos etiam dabo dicta propinquos,
Et quibus ætatis commissâ est cura tenellæ.
Haud decet, haud fas est magni figmenta Parentis
Cogere. namque omnes ab origine fluximus vna,
Et rex, & regi qui vectigalia pendit,
Diues, inops, altis solus quaque infidet, & qui
Vergit humi, florénsque annis, fractûsque senectæ,
Omnes eiusdem soboles patris, omnibus idem
Spiritus, ad regem cuncti properamus eundem.
Omnibus est natus, mortem tulit omnibus æquè
Christus, & ad vitam rediit, vitamque beatam
Obtulit & rutili conuexa palatia cœli.

Nemo igitur stolidæ vanissima gaudia carnis
Dum sequitur, Christi quæ flagret amore, puellam
Inuitam ad thalamos reuocet, Veneremque molestanti:

26 Ac velut hærentem saxo affixumque rigenti
Polypon, aut volucrem tentet depellere nido.
Quin tua si potius transfixit pectora Christus,
Atque ea diuino Pater immortalis amore
Impleuit, Christo ne sit graue sistere nympham,
Aut puerum, vt quondam, gremio quem tulerat, Anna.
Quo nullum semen sacratius, hostia viua
Primigenis cunctis præstantior, omnibus vuis,
Et spicis, manus agricolæ quas sedula carpit,
Primitiis frugum dum cœli numen adorat.
Quodd si inter Christum mundique incedis amorem,
Lance pari studeas vtramque expendere vitam,
Quæque bona, & quæ sint vtriusque incommoda partis,
Egregius verbis referens, quémque vtraque finem
Spectet: tum demum tulerit quocunque voluntas
Ibius, huc sequere, ac thalamo vel porrige dextram
Auxilij, vel diuinæ succurrito flammæ.

At quæ maturis iam vitæ adoleuerit annis,
Vt vel mortali possit, vel nubere Christo:
(Vt vir enim vxori, sic natæ vincla parentes:
Atque vtrique Deum metuunt, sed Virgo timore
Depulso, flammis cœlestibus ardet in illo.)
Hanc neque connubij cupidam cœtûsque virilis
Reprime: nec rursus cupientem nubere Christo,
In thalamos compelle graues, & trade marito.
Nec tamen impedio, quin tentes nonnihil illam,
Quàmque habeat mentem, explores, faciâsque periculum.
At verò totam si tu mentemque manumque
Connubio dederis, thalamos epulâsque, chorosque
Instituens, animo latus, cunctique molestantum
Talibus excutiens senium, miseréque fugata

Virginitas
130
210
220
230
240

26

Tentatus
210
220
230
240

Virginitas

- A
27 Virginitas cœlos repetat, Christóque querelas
Deferat, vt quondam ²⁷ terris Astræa relictis
In cœlum redit, cùm bos est cæsus arator:
Quam vereor ne iudiciis Pater almus iniquis
Offensus iusta facinus graue vindicet ira!
Cui natura omnis cedit terrena, pauensque,
Cera velut rapidis flammis admota liquefcit,
Et mentes hominum terret, versâtque tremore.
In terris porrò qui sanctè numen adorat,
Hic similis superis, hic diuûm proximus ædi.
Is vero haud dubiè fœdo se crimine vinxit,
Qui teneræ carni naturam carne vacantem
Misceuit, angelicóque eduxit amore gigantes,
- B
28 ²⁸ Criminibûsque Deûm purgauit atrocibus orbem.
Hæc Græci fingant, quorum vâsanía diuos
29 ²⁹ Condidit authores vitij scelerûmque patronos,
30 ³⁰ Fures, androgynos, mœchos, pestesque virorum,
Carnifices, natos tollentes morte patrêsq.
Quôdque etiam multò grauius, templisque sacrisque
Crimina non puduit mîleros ornare nefanda.
Pèrspice, quàm varias proles Saturnia formas
Sumpserit, insanæ veneri dum laxat habenas.
Nunc auis efficitur, nunc serpens atque maritus,
C
Nunc taurus niue candidior, nunc cygnus & aurum:
Et quascunque iubet natus Cythereide formas
Arripit, ac pueri quam primùm iussa facessit,
His sine probro sit carnem compede ttingent
Virginitas, nullo his prorsus celebretur honore:
31 ³¹ Hi fieri non posse putent, vt carnea moles
Fulgeat, expendunt propriis qui sordibus omnes.
Ast ægri est oculi nigrantia cernere cœli
Sidera. sic tellus, quamuis immota quiescat,
Volutur ipsa tamen cæca vertigine captis.
At nos virgineam probris conscindere vitam
Haud decet, & duris infontem carpere verbis.
Quid mirum in medio si fixus corpore Christus
Humanos omnes pellat violentus amores?
Sanguineum ægoræ solo velut antè repressit
Profluuium tactu (Namque est furata salutem
Illa volente Deo, siccatâque vena cruoris.)
Aut gladios, vndâsque graues, flammâsque feroces,
Immanesque feras laniantes corpora sancta.
Christicolis animus circum præcordia maior
Exilit, infestus quoties mouet arma tyrannus,
Persequiturque fidem Christi, bellóque laceffit:
E
Tum vitam insomnem ducunt tectóque carentem:
Tum gemitus lachrymæque fluunt, tum vota precésque,
Tum dulces hymnos noctúque diúque canentes
Sidera summa petunt, mundoque & carne relictis,
Tum tenui victu sustentant corporis artus:
Antra vicem tecti præbent vastæque cauernæ,
Strata lapis, mollésque herbæ, ramique viroris
Expertes: syluâsque truces, atque inuía quærunt,
Cùmque feris habitant, fugientes vincula carnis.
- 32 ³² Vt Phœnix moriens primos reuifcescit ad annos,

simile.

simile

AAAA

In mediis flammis post plurima lustra renascens,
 Atque nouum veteri surgit de corpore corpus:
 Haud secus egregia redduntur morte perennes,
 Dum pia diuinis ardescunt pectora flammis.

33 ¹¹ Corpore in aethero sita vis roburque piorum est
 Hæc quisquis bene percipiet, cum corpore factus
 Non feriet, postquam meliore exarserit igni.

O rerum natura parens, ô maxime diuum,
 Arbitrio qui cuncta regis, miracula pandam
 Iam tua, quæ terris lucent, vastumque per æquor.

Turtur. 34 Vt semel est dulci ¹⁴ turtur viduata marito,
 Extinctum gemit assidue, luctumque requirit.

B

Cornix. 35 O verè sapiens volucris! Mortalibus autem
 Quanto Virginitas tandem præstare putanda est?
 Garrula quinetiam ¹⁵ cornix orbata marito
 Tristis agit vitam, cunctosque exhorret amores.

Pisces. 36 Nec vero multi ¹⁶ circum connubia pisces
 Finibus excedunt legum, temerèque feruntur
 In venerem vitam sed magna ex parte pudicam
 Traducunt, thalamosque & iura vxoria curant.
 Namque etiam in magno legis viget æquore regnum.

37 Sunt quibus est vno partu contenta libido:
¹⁷ Sunt qui duntaxat sub verni temporis horam
 Fœminco coitu gaudent, natura modumque
 Imposuit veneri, & rabidos frenauit amores.

C

Omnibus ac rursus coeundi tempora certa,
 Aëriis, quæque in terra versantur, & alto.
 Namque animal nullum fines excedit amoris,
 Sed tempestiua stimulata libidine cuncta
 In venerem exorto turgentia Vere feruntur.
 Ac quædam mixtum cocunt discrimine nullo.

Cætera legitimo coitu definit amorem
 Turba, suis rabidos sedans vxoribus ignes.
 Sunt etiam quibus est vnum satis edere foetum,

D

38 Vt scriptis retulere suis, quos noscere iuuat,
 Quotque & quam varios patiant animantia foetus.
 Igo pudicitæ cum quidam animantia curam
 Brutagerant, tu ¹⁸ quem summus Dominator Olympi
 Omnipotente manu finxit, non compede totam
 Attinges carnem, modò sit tibi prompta voluntas?
 Sic etenim es factus, rationi vt cedere rectæ
 Non minus ipse queas, quàm ferrum cedere flammis.
 Quòd si vt me diuum effecit cœlestis imago,
 Non itidem tenet imperio mens optima carnem,
 Dic mihi, quid tandem nobis animalia cedunt,
 Motibus omnino si nos agitamur eisdem?

E

Quamquam autem multi affectibus rapiuntur in omnes:
 Communis tamen haud dubiè natura frequenter
 Vincitur, & mandata lubens diuina faceffit.
 Nam mihi nec corpus dispar, nec carnea moles:
 Et tamen extractum mundo crux compede firma
 Vinxit, eique meos affixi corporis artus.
 Namque ego cum Christo cupio decedere vita,
 Vt hinc ad vitam redeam, simul æthera tangam,
 Cuncta ferens Christi, Verbum, carnemque caducam,

Claususque

A

Clauosque, & mortem, & rediuiuz lumina vitæ.
Sponte domant alij carnem, non cœlite flamma
Incensi, quare nec Virginitatis honore,
Nec titulo digna est talis compressio carnis.
Nec tamen æterni venit hoc sine numine Patris,
Vt quisquam veneris forda quæ libidinis expertis
Viuat, & hoc fragili maneat tranquillus in æuo.
Inuenies etiam, qui dulcia vina cibosque,
Quos alij quarunt, exhorreat, atque liquores.
Sunt alij rursus, generis consortia nostri

B

Qui fugiunt, hominumque odio loca sola requantur.
Ait in cœlibus tu tantum incredulus hæres.
Quamquam incredulitas, nisi fallit opinio mentem,
Non adeò in causa est, quam quod timor occupat ait:
Nec memor ex thalamis quot tecum incommoda portet.
39 Paruula flammæ gerens currit? Salamandra per ignes,
Ac velut in gelida figit vestigia terra.

Salamandra.

40 40 Emptus est piscis, qui nunquam absumitur igne:
Verum ardens medius exstolget in æquoris undis.

Emptus.

41 41 Nonne etiam cogit magnes attractere ferrum?
Nonne adamas manet indomitus, nec viribus ullis
Frangitur? in faxis quædam tam dura videbis,
Letibus ut nequeat ferrum his extundere flammam.

C

42 42 Infusis aliud lymphis est & concipit ignem:
Quaque etiam saxo flammæ exstellent undæ,
Protinus infusus liquor has extinguet oliui.
Cætera de genere hoc, nam plurima dicere promptum est,
Quis tandem numerare queat miracula Verbi?
Mens etenim sapiens ludit, specietque creatas
Temperat arbitrio, & toto committit in orbe.
Iuxta multis nunc pauca tamen memoranda videntur,
Quæ partim his oculis vidi, partim auribus haui.
Partim etiam monumenta indem mihi præca dedere.

D

An non decliui labuntur flumina cursu?
An non litoribus sæuim contingit æquor?
An non flamma levis natura fertur in altum?
43 43 Et tamen est illeuius, qui altas permeet undas,
Nec quicquam mixtus ætæ aquis aqua dulcis amans.
At licet è pelago nautis haurire fluentia
Dulcia, si refluxum ratis admoueat ad amrem.

44 44 Iam vero Fuboricum vidi tractumque fretumque,
Quod fuit intans crebro redeuntibus undis:
Unda fluit resluitque, & rursus verta recurrit,
Ac modo deserta repetit citus æquora terra
Oceanus, rapido nunc verberat impete terram.
Cimmeriaque itidem in ripa nunc humida tellus
Cernitur æquoreis, nunc contra obducitur undis.

E

Istæ alius ruitus flammis ardentibus annis,
Si modo vera ferunt, At thæo vertice manans.
Mirum profluumum: nexu locatur amico
Ignis aquæ, cocunt Christi contraria nati.
Quinetiam in paruis eadem miracula lucent.
45 45 Fisse ferunt semen, quod solum ex omnibus illis,
Vbere quæ gremio tellus largissima fudit,
Corpus habet rigidum, nec terra soluitur unquam,

Imbre nec æthereo pinguet. sed tempus in omne
 Defixum siccumque manet, nec cornibus vllis
 Duritie quicquam cedit, quod scilicet ictum est
 Cornibus obduris validi bouis, arua colonus
 Dum ferit, & fido Cererem committit agello.
 Atque hinc naturam cum nomine traxit eandem:
 Ni tamen est doctis præstantior altera causa
 Nota viris, nostræ quæ fallit mentis acumen.

Hæc natura facit. Iam verò perspice, quantum
 Ars hominum efficiat, naturæ iura resoluens.
 Sturnus enim nostras condiscit reddere voces,
 Atque aliena suo garritu verba profari,
 Quæ via in speculo sturni depicta figura
 Edocuit, virque ingenio præclarus & arte
 Stans retrò, sturnum sturnique in imagine fallens,
 Dum sua furtiva modulatur carmina voce.
 Nec minus humanum videas effingere coruos
 Eloquium, ac nostris crebrò sermonibus vti.
 Sic etiam in cauea pulcher canit ore recuruo
 Plittacus, & voces hominum mentitur, & aures
 Cantu sæpe suo nostras aus improba fallit.
 Pendulus est etiam funis plerumque caballis,
 Per quem, non aliter quam lato tramite terræ
 Fortia membra trahunt liquidumque per æra fertur
 Vrsa, sedensque grauis, vehit ad subsellia iudex,
 Iuris, ut apparet, rectissima pondera librat
 Anteriore pede, & simulat fera bellua mentem.
 Arsque hominum docuit, quod ei natura negarat.
 Quinetiam hærentem spectavi sæpe leonis
 Dotto hominem, seuamque feram manus vna domabat.
 Ille quidem aurigæ ritu tractabat habenas:
 At fera pestiferum linquens asperrima flatum
 Parebat, dominumque suum mulcebat amice.
 Insuper horribiles ducit manus Indica barthos,
 Exiguæque puer stimulis mittere cogit,
 Sessorque intrepidus validissima membra gubernat:
 Non secus ac clauo regitur latissima puppis.
 Audax qui rabiem primus mollire ferinam
 Tentauit, duròque iugum graue necere collo,
 Nec portentosum trepidauit ducere currum.
 Ergo hominum generi vitam præferre ferinam
 Non dubitas, si cum naturam inflectat earum
 Vis hominum, labor assiduus, doctrinæque longa,
 Hi contra indociles perstent, nec flectere mentem
 Ad meliora queant, quantumuis sermo propinquus
 Intonet, & recti præcepta intillet in aures.
 Barbare, quid tantum regis figmenta superni
 Deprimis, & tanta pergis conspergere labe?
 Tàmne suo generi quisquam ferus extitit hostis?
 At mihi non animus, non est sententia talis,
 Nec cuius alij, ratio quem recta gubernet.
 Noui ego cœlestes animis, & corpore puros
 Vtque in sexu multos, nam femina totum
 Robore membrorum cedit: communis utrosque
 Inflamat virtutis amor: communis utrisque

A Est via, quæ celsum rectissima tendit ad æuum.
 Hicque ille est potior, cuius mage prompta voluntas.
 Hæc manus hæc hominum labor improbus efficit: at tu
 Diffidis solum his, qui gaudent cœlibe vita.
 Quamquam incredulitas (nisi fallit opinio mentem)
 Non adeò in causa est, quàm quòd pavor obsidet artus:
 Nec memor es, thalamus quot secum incommoda porter.
 Hæc sunt cœlipetæ classis quæ mando propinquis.

At tu Virginitas vigilanti adnitere cura,
 Vndique præsidio septa ut sis, & pede recto
 Incedas, placeasque Deo, perfectâque viuas,
 B Margaris in saxis, atque inter sidera cœli
 Lucifer, in sylvis frondosæ ramus oliuæ,
 Lilium in herbosis campis, aubusque columba,
 Tranquillosque secans fluctus tutissima puppis.
 Virgo, munc um omnem fugitivâque gaudia vitæ
 Abiiciens, celeri cursu te adiungito Christo.

Et manibus complexa manus inducito lætum
 In thalamum, grato penitus perfusa liquore:
 Ut tuus infuso cœlesti ex arce liquori
 Iungatur liquor, & sancto societur amor
 Sanctus amor, rectusque decor miræque refulgens
 G Attrahat occultum plenum radique decorem,
 Atque tuæ Christus formæ correptus amore
 Te sibi desponsæt, veloque à fronte remoto
 Obstupeat, forma cernens præstante puellam,
 Sanctam, gemmatam, caput in sublime ferentem:
 Ampliuscæque tuæ largissima munera formæ
 Dulcis amans, lætiumque suas perducit ad ædes,
 Inque choris sanctis, in cantibus atque supernis
 Magnificis thalami que epulis sibi fœdere iungat,
 Atque venustatis cingat tua tempora ferto,
 Nectaris ætherei fœcundâque pocula fundat,
 D Abditâque ostendat sophiæ mysteria summa,
 (Cuius ut in speculo tenues nunc cernimus umbras)

Lumina vera animi radio cernentis aperto,
 Spiritui nam tum crassissima corpora cedent,
 Ac levia æternæ potentur munere vitæ.

At nos ô chari iuvenes charæque puellæ,
 Quarum sanctus amor Christi pia pectora cepit,
 Connubium Patris æterni celebremus ouantes:
 Atque suas omnes accensas vsque lucernas
 In manibus teneant, diuinæ imitamina lucis.
 Quas sermo & morum ac vitæ præstantia semper
 Excitet, in cœlos, ut lucida flamma feratur.

E Tu quoque sancta Trias nobis accede benigna,
 Tu bona quæso veni nobis, quæ semper in vnum
 I x vno cois, & claras hic lumine mentes
 Perstringis: radios at verò splendidiores
 Nobis ætherea tandem iactabis in aula:
 Quæis Deus effulges vnus, Genitor, Genitusque,
 Spiritus atque sacer. Deitas namque integra sese
 Sistit in integræ Triadis numeroque fideque.

Delphini
natura.

2

Aut amat hostili pugnans occumbere ferro.
Perdocet hæc philti nullum lex nacta magistrum.
Quid referam vespas, quæ si quem accedere petris,
In quibus cunctis sedes, videre repente,
Nil licet ille mali vespis inferre tenellis
Cogitet, exiliunt, ingens exercitus, atque
Horribiles bombos edunt, miserumque cruentant.
Quineriam, si vera ferunt, in piscibus ipsis
Lex viget hæc^a Delphinus enim rex æquoreorum,
In sobolem si quos immani corpore pisces
Conspiciat ferri, sua pignora protinus ipse
Deorat, ac pulso mox egerit illa periclo.
Ortum igitur iam parce mihi proferre, cibumque,
O genitor, quem tu famulis pecorique ministras.
Amplius his aliquid, mortali sanguine cretus
Vt qui sim, fatus atque bono genitore, requiro.

3

Da veniam siquid mordacius eloquar: haud me,
Chare parens, vitæ donasti luce volentem.
Post autem educto lachrymosæ ad lumina vitæ
Legibus impulsus naturæ alimenta dedisti.
Quod si me genitum linquas, erit ô pater, abs te
Mortalis pro mortali productus in ævum.

Quidâ pa-
trem.

Non aurum argentumque peto, non serica fila.
Non ego fulgentes gemmas, non posco lapillos;
Non ego Niliacæ quamplurima iugera terræ,
Seruorum magnosque greges, armenta que multa.
Non mihi sunt etiam connubia splendida curæ,

Vxor hono-
ratum pon-
dus.

4

4 Pondus honoratum, dominam ducentia, non me
Sublimis solii rapit inflammata cupido,

5

5 Quod paucos calcans multorum ac deteriorum
Sæpe (quod ingentes irarum concitat æstus)
Calcatur pedibus. Namque hic re ducitur vna,
Ille alia gaudet, fastuque effertur inani.

Nil homi-
nicertū est.

6

Ast humilis verè mortalis cuncta propago.
Nil etenim nobis in crastina tempora certi:
Sed vanos animis nostris⁶ aliena tumores
Ludicra conciliant, celeri labentia cursu.
Vitæ igitur valeat quicquid rapidissimus aufert
Iambo, credibilis nulli quo pulvis in istam
Nunc partem citus erigitur, nunc rursus in illam.
Hæc etenim teneræ quantumvis lumine mentis
Ictus est, narrata topilis, hæc auribus hauri.
Plura dies etiam secum feret atque docebit,
Quem vulgo dicunt mortalibus esse magistrum.
Viam pro cunctis, genitor, rem postulo, quamnam:
Vt mihi contingat doctrinæ excellere laude.
Maxima Rhetoricæ vis est, seu iudice coram
Certandum tibi sit, seu quid suadere necesse:
Aut ornare velis aliquem sermone diserto.
Historia plenum pectus pulcherrima res est.
Namque ceant⁷ et orum mens est, ceant agnus aceruus
Ictus topilis, nec erant atque eas parua putanda,
Per quam coarscit prolatio barbara, per quam
Auxilium atque lingua, comeque potitur.
Pulchræque præterea Lo⁸ et certamina, per que

Tēps ho-
m.H. tota
n. na
n. as.

A

B

C

D

E

Occultur

A

Occulitur primo verum, mox eruit illud
 Verborum pugna in lucem, tenebrasque repellit.
 Pulchra etiam per quæ mores effingere norunt
 Docti homines, tanquam caecum, quem fumere texti
 Conspicimus speciem calathi, præclaræque rursum
 Cuncta ea, quæ tenui cura, quæ præpete penna,
 Hic maris, hic terræ scrutans penetralia, docti
 Conspexere oculis animi, librisque dedere.

Ethico.

Rerum na-
turaliū co-
gnitio.

B

Nam qua natura sit eorum quodque, quod aër
 Continet, & tellus, pelagusque, & stellifer axis,
 Inuenere, deique etiam super omnia mentem:
 Ut rogat hanc rerum molem, quæ clauis mundi,
 Mundi qui variis ornatibus intus abundat.
 Hæc didicere illi, aut intellexere, tametsi
 Humani ingenii superarent illa vigorem.

At postquam hæc iuuenis percurrero, pneumati mentē
 Tum mage diuino studiūque operamque dicabo
 Quicquid præclari penetralibus abdidit imis,
 Vertigans, gradiēque ad lucem iugiter, atque
 Diuinis modelans impulsibus omnia vitæ
 Tempora: ut ipse vitæ Christum comitemque, ducemque
 Semper habens, læta spe nixus ad æthera tollar,

C

Ac vita fruar, æternos quæ durat in annos:
 Sic nempe ut non iam veri simulacra remoti
 Conspectam quasi per speculum, vitreæque per vndas,
 Sed puris verum ipsum oculis mens lucida cernat,
 Cuius sancta Trias caput est finisque supremus,
 Sancta Trias, numen tamen vnum prorsus idemque,

1. Cor. 13.

7 Inque tribus lux æquideis splendoribus vna.

Nonne vides ingens ut matris auunculus ille,
 Qui variis superat mortales artibus omnes,
 Quas sibi collegit binis è finibus orbis,
 Dum plures inter linguas studiosus oberrat,

Gregoriū
nostrū in-
tellegit.

D

8 Doctrinam tandem Christo obsignarit, & alta
 Vita, ad quam, genitor charissime, lumina tendo,
 Id quamuis faciam paulo depressius ipse.

9 At te metiri uita magna magno ac pede debet

Metiri quicumque sapit: prestatque secundas
 Ferre inter magnos, quam primas inter egentes:
 Non secus ac tenues altè volitare per auras
 Infra aquilas, supra quam ferri præstat alaudas
 Hæc pater, hæc inquam cupio, tu perfice vota.
 Hæc pater, hæc supplex rogo te, barbæque capeffo.
 Eia age, chare parens, properemus carpere tempus.

Magnam
itaque uita
que metiri
debet.

E

Tempus enim ueniens facile est comprehendere cuius:
 At semel ut fluxit, labor est iam quærere vanus.
 Certum plantandi, certum quoque tempus arandi.
 Tempus soluendi nauis retinacula nautis.

De
tempore.

Tempus apros, tempus ceruos in monte necandi.
 Certum etiam tempus belli. Veri denique florum
 Est tempus. studiis sua sic quoque tempora certa:
 Scilicet actis amor medio dum pectore feruit,
 Nec variis intus mens est impressa figuris,
 Sed pulchris tantum viret, insculptisque recenter,
 Ac bona vel mala iam iuuenes fundamina vitæ

Fecit,

Adole-
scen-
tiam
studia ap-
tissima.

Totius faciunt. Quo maior cura gerenda est,
 Et bene consultis succedant omnia rebus.
 Flestimus? An melius dictis adiungere quiddam
 Est opus? O genitor, tua me doctrina pudore
 Afficit, & præstans facundia. Nam tibi lingua,
 Aurisq; & cita mens, prosa versuq; feruntur
 Felici cursu, nec id vlllo pene labore:
 Quod magis est mirum. Tu magnis regibus olim
 Astabas, tuâque in grauib; laus maxima bellis,
 Tum tua Achæmenidum letho dabat hasta phalang
 Tu mente atque opibus multis, tu sanguine claro,
 Corporea tu mole, pater, formæq; decore
 Æacidas veteres æquabas, ac Meleagrum.
 At tamen haud tantam pepererunt omnia laudem
 Hæc tibi, doctrinæ quàm copia maxima, quæ te
 Reddidit expertem senii, firmumque, tibi que
 Præbuit eximium mansura in secula nomen.
 Sors tua doctrinæ sors sit mihi, non secus atque
 11 Lancea Spartiatus, ¹¹ humerus Pelopeius ortis
 A Pelope, & sceptrum ad natos à patribus vsque
 12 Manans, ¹² Cecropidisque velut depicta cicada
 Est etiam laudi natis patris ora referre.
 Hæc mea te moueat, pater, haud inhonesta cupido.
 Vidi ego namque patrem soboli non æqua petenti
 Cedere nonnunquam, vt medicum iucunda ferentem
 Mixta salutiferis, quod dulcibus vtile rebus
 Temperet, ac morbum per pauca nocentia pellat.
 Vidi etiam persæpe patrem, cui cum nihil esset
 Doctrinæ, literarum audio tamen ipse lubenter
 13 Cedebat nato, ¹³ peregrinæque vota benignus,
 Explebat, proli indulgens, præbensque cupita.
 At mihi tu, genitor, pulcherrima quæq; petenti
 Annue, sin vitis mens gaudeat improba, tum me
 Natorum e numero procul ciice, non secus ac si
 14 Sim spurius liquidas Rheni ¹⁴ compertus ad vndas,
 15 Degeneremve ¹⁵ aquilam Phœbi vis ignea prodat.
 Gratia, quam posco, genitor charissime, patris
 Est mage quàm nati, rediens à prole parenti.
 Gloria namque patri natorum est fama decusque,
 Vt rursus natis est gloria fama parentum.
 Gratia communis, labes communis vtriusque
 Sunt multi, quibus est sensus deperditus omnis
 16 In stadiis, dum ¹⁶ sacrilego male sanguine gaudent,
 Dum gaudent nunc cæde virum, nunc cæde ferarum
 Læui homines, populi vt plausus vanosque fauores
 Obtineant, atque exiguos celebrentur in annos.
 Rursus in athletas alii bona cuncta profundunt,
 Aurigâsque leues, quos sub pugnante corona,
 Acrâque hinc illincque manu feriente vicissim,
 Certatim insanire iuuat. sunt rursus, opes qui
 Nunc in fœmineis, nunc in probrisque viri rum,
 Dum varios annimi lusus & gaudia querunt,
 Consumptere suas, dum mimosumque iocosa
 Proficiscuntur caudæ colunt humata, pietas sibi malas
 Dum retegunt illi, sonitus crepitusque cietur,

A

B

C

D

E

Ex quo

- A Ex quo pro lachrymis oritur gemituque cachinnus.
 Hæc etenim stulte peragunt, vitamque iocellam
 In medio ludunt, Id quod didicere, docentes.
 Ac solis merces scelerum, non horridus ensis,
 Est, sed opes & diuitiæ, quia turpibus illi
 Auxilium vitiis præbent, miserumque fauorem.
 Porro inter stolidos homines & mente carentes
 Per facile est plausum sceleratæ ferre cateruæ.
 Ista quidem faciunt illi, quæque arte pararunt
 Infanda, post abiiciunt sceleratius idque
 Iudicio certè supremi numinis æquo.
- B At tibi votorum summam dominator olympi
 Concedat genitor, soboli qui tendere dextram,
 Atque, quibus tua sit melius bona fundere, nosti.
 Ipse superuacuis alios, pater optime, dona,
 At nobis ea da facilis, quæ summa putanda.
 Non ego multa volo, pretij sed vt ipse perampli
 Sin potius cupio, ne longè à patribus absim.
 Quæ tibi, dic quæso genitor persancte, voluptas
- 17 Hæc erit, humana sub imagine si tibi turpis
 '7 Simia sit, collo innexum quæ funibus aurum
 Gestet? non etenim species ridenda leuisque
 Mutatur, fuluo licet hanc decoraueris auro.
- C Quid prodest asinis auri gestare talenta?
 Auri namque etiam nummis oneratus asellus
 More rudit tamen ipse suo. quid iuuerit enses
 Ex plumbo factos vagina condere pulchra,
 Ex quibus vtilitas in bellis nulla redundat?
 Talis enim est, quisquis, verarum cum sit inanis
 Prorsus opum, externis tantum fluxisque superbit.
 Carminis extremum istud erit. testis Deus autem
 Sit mihi. nam summus rerum fator ille parensque
 Est etiam Sermo, mortalia sceptrâ gubernans.
- D Hæc, pater, hæc à me, mores, natura, laborque,
 Et totas noctes totis geminare diebus.
 Cætera contingent abs te mihi cuncta, deusque
 Et tempus, spes & melior tu sæpe monendo,
 Ponendoque meos ante ora oculosque sodales,
- 18 Amplius exacues animum. '8 nam ligna secanti,
 Per magnum robur, vis est permagna securis.
 Ne tibi vel frui, genitor, discrimina ponti,
 Nec via longa metum pariat. tu parcere nummis
 Parce tuis, rebusque aliis, quibus inclyta virtus
 Quæritur, & tacitis gradibus se tollit in altum.
 Quòd multis opibus, multo auro sim tibi pluris,
 Dicere non vereor, meque hoc ego nomine iacto.
- E Primus ego natus fratrum, primusque parentis
 Ad nomen te subuexi, si quis tamen inde
 Amplior exoritur patribus fauor atque voluptas.
 Exoritur porro, nisi me sententia fallit.
 Quòd si te vel opum tenet irrequieta cupido,
 Vel nati muliebris amor, mollisque, nimisque
 Maternus citò collabens, & stuppea flamma,
 Quæ simul vt nata est, exinguitur illico prorsus,
 Non equidem loquar ista lubens, sed vim facis ipse:

Simile.

NICOBVLI PATRIS AD FILIVM.

Cum nihil ipse capit, leges & scita pudoris
Infringit, capiens autem linguaque animoque
Præbeat ingratum sese immemoremque bonorum.
Ergo uide ne quis tibi sic occurrat & instet:
Non hominum solum proles sed Numinis ante
Nos sumus. Atque patres tantum sunt illius ortus
Contigit à Christo qui nobis organa quædam
Sumpsit humum mentemq; dedit, mixtū edidit unum
Ex utroque genus, terra quod sceptrā teneret.
Et caro, cum vitii totum se traderet, esset,
At Deus (haud equidem natura, aſt munere diō)
Si ſtudiis animum ſanctus addiceret: atque
Pluribus erumna hinc iactaretur & illinc,
Diſceret inflexum in multis ut pectus habere.
At nondum quenquam ſic mens bene ſana reliquit,
Nec iuuenilis eum ſic ſanguinis abſtulit aſtus
Sacrilego ut dictum depromeret iſtud ab ore,
Non me finxiſti primum rex ſumme volentem,
Eſt ubi ſum fictus, quis iam miretur honorem
Quod mihi tu dederiſque decus. ſin illico fictum
Abiici, hominem vnum vice finxeris unum.
Da ſophiam, da largus opes (nam ſape dediſti
Permulſi) magnusque ut ſim facieque decora,
Da primas ut ubique feram, ſim ſerus in armis.
Da corpus grauib; non offeſabile morbis
Cunctaque, ſelicem que vulgus reddere vitam
Autumat. aut à me non iam tibi victima poſthac
Villa cader, non iam fundam tibi vota preceſque
Non etenim mihi quid tribuens cum corpore mentem
Strinxiſti, verum cupiens tibi ſurgere laudem
Me, ſupreme parens ut cætera cuncta creaviſti
Utque tuum nomen clarum mortalibus eſſet.
Eſt hæc ſacrilegi dentur, turbaque prophana
Ac ſtolidæ, quæ ſemper habet pro numine conſum
Fiſtorique malo famulam ſe perſidæ præbet
Nos vero in rebus lætis rebusque moleſtis
Numinus æterni præconiâ ſanctâ canamus
(Namq; probe hoc ſobolis munus) tum deinde patres
Poſt hunc terrenos omni celebremus honore
Qui me iucunda complerient luce, Triasque
Per quos ſanctâ mihi luxit, cunctiſque refulſit.
Orbem ego per magni mundi cælumque tacebo
Perſpicuis radians oculis, æquorque profundum
Quod fluxum ſimul ac ſtabile eſt, res mira proſecto
Terram, labentes flumines liquidumque ſi'lebo
Ætæra, & armorum partes, floresque, hominumque
Naturam & volucrum, quæ deniq; cuncta ſupremis.
Appoſuit mihi menſam oculis regnator olympi
Hauſta mihi ac magno genitor dedit iſta parente.
Ergo vicem intrepido ne labens pectore patris
Ipſe ſeras (audax ſit enim temerarius,) adſit

Atque altum rursus spiranti magna corona
 Floribus haud similis vernis, qui iucis ad ortum
 Collecti, ante diem marcent pereuntque cadentem.
 Molibus est ingens animi doctrina medela.
 Hac irarum aestus reprimo, qui turbida nubes
 Sunt animi, urgentes hac luctus sedo, modumque
 Laetitia impono, sic scilicet ut neque dura
 Me nimis excrucient, numquam nec prospera tollant.
 Verum utrique ab utroque petam medicamina certa
 Spem ducis adhibens rebus, laetisque timorem.
 Doctrina et lingua ducit facundia reges
 Et populos trahit, inque foris epulisque triumphat.
 Prælia compefcit rixasque animumque ferocem
 Mitigat et verbus emollit stridula blandis
 Non sicus ac ferrum mollit Vulcanius ignis.
 Orphica testudo quid erat nisi sermo disertus
 Qui simul et recti vitæque trahebat amantes.
 Quid lyra qua quondam durissima saxa mouebat
 Amphion, hoc est, obdura et saxea corda.
 Quid nam illud medicamen erat, quo ductor Ulyssæ
 Mercurius dedit ad Circes cum tecta venires
 Ut sociis et ferres opem, qui membra suilla
 Induerant, nec porcinis se pasceret escis.
 Quid nisi sermo fuit Thonis quod miscuit vxor
 Arguens, Helenæ dono dedit hospita pulchrum
 Quos luctus irasque graues tollebat, et omnes
 Illico mæstissimas memori de mense fugabat.
 Ac sæpe et miseram stragem sanasque procellas
 Aquarum efficiens placido bene numine quisquam
 Hæc unus seruauit opes, quibus amplius ipse
 Latatur qui multa ob commoda gestat alter.
 Quis etiam venerandis hominem facundia reddit,
 Id liquido nobis monstrat Laertia proles.
 Namque ille æquoreis vix tandem emersus ab undis,
 Nihil, nisi quod erat, ante meos oculos, iuc,
 Supplicibus verbis mouit variisque puellam
 Illa virum ostendit, qui quamuis naufragus esset
 Atque hostes, splendore tamen super extitis omnes
 Vincitur eloquio liuor quoque lumine sanus
 In multos homines iacens, nam liuor iniquus
 In omnia virtute viris indicere bellum
 Et, at his demum, noua quos inopinaque rerum
 Prosperitas tumidos reddit, nimiumque superbos.
 Eloquium eloquij vires neruoque requirens
 Quam cuperem exaquare tuas ego carmine laudes.
 Ast quædam arripui, vires cessere quibusdam.
 Cætera lingua mihi nati memorauit amica,
 Ex cana desiderio praperante, iuuenta.
 Qua mihi res etiam pectus magis excitat. Ergo
 Vade age nate tuus precibus precibusque parentum
 Confusus, promptus, validus quoque corpore toto,
 Spæque bona nexus, que te fert cumque cupido
 Sit tibi duxque via ductor bonus atque paternus.
 Namque oculis vitam nostram Deus aspicit æquis,
 Artica sine tuam oblectat lusania mentem,
 Seu magni arrides tibi Berytus est ubi sedes
 Legibus Ausonius, seu te magis urbis capis illa
 Nomen Alexandri qua præfert inchoa regis.
 Mercibus innumeris ex qua mercator onustus
 Ad patrios lata remeant post mente penates.

Terra tuus pedibus propriis sit peruisa cuncta
 Sit plana et facilis, florisque educat amœnos,
 Dulce sonent flumini et blando dum murmure currat
 Ac leuibus ventis ad littora fida carinam
 Equor agat, placatus, delphisque supernatet undis.
 Es variis gyrus caudam huc illucque retorquens
 Exiliat teque haud obliquo tramite ducat,
 Ut quondam celebrem gestauit Ariona dorso.
 Eo qui doctus lumen sis ipse magistrus,
 Atque inter primos numerent te protinus illi,
 Nec minus ac natos te complectantur amantque,
 Doctrina calicem sitibundo pectore ad imum
 Fundum usque exhauri mentemque, avidissimus imple
 In tabulis, tua que pinget manus, antea sancto
 Eque libro hyblæ stillet fauus undique mellis.
 Quod si Vere nouo recubans sub fronda virenti
 Tunc cum purgata esse solent mortalibus aura,
 Vel capis ardenti cum sol diuerberat æstus,
 Addicta studiis omnino mente labores
 Multa cicada tuum corpus volucrisque canore
 Dulcisono cantu exhalarent reparantque labori
 Per socios cantus ad pugnam, teque lacestant.
 Ast ego præcelerem per sibilæ grata caballium
 Atque acrem ad cursum, celerem magis ipse citumque,
 Efficiam, cupidum palme, qua gloria surgit.
 Grandæus aut instar pugilis fractique senecta
 Fortibus athletis Pisæo in puluere siturus
 Iussa dabo, grauiusque incendam pectora dictis.
 Natum auos in medio coitu meliusque caterinis
 Cernere, qui viridis sit tempora cinctus oliua
 Non ego vel numis ullis, ut veribus à me
 Expasas, parcam vel digno patre labori,
 Aut aliis rebus, paritur quibus aurea virtus.
 Sacrilegis opibus sapiens præcellit egestas.
 Non fontem claudam fluminem qui continet alsum,
 Non defectu olei lampas tua nate peribit,
 Plantæque continuis crescet perfusa fluens.
 Ast ego te verbis abeuntem prosequor istis,
 Eloquij Christus tibi sit, tibi dux quoque vitæ,
 Sermo, sermones qui longè præterit omnes,
 Ne tibi qui vitus scateat, coniunge sodalem,
 Namque ac infirmos pestis grauis occupat artus,
 Non tu virtutem tribues sed dedecus ipse
 Accipies, vitis atque inficere prophanis.
 Iunge pudicitiam semper tibi, te mouet una
 Ne sanctam elidat flammam scelerata cupido.
 Vnam doctrinam rem, ut dicitur, habet
 Post ubi tu mentem rebus compleueris istis,
 Quas speas idem repetenti patria tecta,
 Dux extet, comitem qui se tibi iunxit eunti.
 At patribus merces sit gratia, sanasque letæ,
 Hæc tibi sint à me proles charissima. Quod si
 Herculeas etiam cupias transnare columnas,
 Illuc sit quoque dux superi tibi rector olympi.
 Cur ego diffidam, si mentis acumine quiquam
 Pollent, et sapientia notique diuque recessus
 Imos scrutetur ducibus præstantibus utens,
 Qualem tu quendam memoraasti, sanguine nobis
 Iunctum, quin tandem venias virtutis ad arcem?

AD VITALIANVM, FILIORVM NOMINE.

O Pater, hic diuum mihi quam vnam esse Olympi
 Per decus
 potestatem
 teligit.

Et decus ipse daret mortali stirpe creatis

Est Deus, immensum qui nutu temperat orbem:

Viscere diuino, qua dicam, atque aure benigna.

2 Namq; Des magni hoc etiam est: nec despicit ille

Pendat ut aequali mortalia facta bilance.

Tam sauo quid dente petis tua pignora: quenam

Quae tam felicem sortem procul egit Erinny?

Tu certe & claros habuisti laude parentes:

Et tibi mortales inter nomenque decusque

Haud parū est, prorsusque Deus teque ac tua curat,

Soli, et ante Dei mos hic erat. At stupor ingens

Sors mala te cruciet, vulgi quodque ore frequenter

Kerum hu-
 manarū
 Inceritū, quōque appellet mea littore puppa.

Illum dura inter certamina, Martia letho

Vu dedit, aut certe captiuum tradidit hosti.

Fortunis autem princeps spoliauit eadem

Luce illam ditem efficiens, opibusque carentem:

enique moribus atrox quorundam membra peremit.

Sed te conseruet Deus internē, ne fois que)

4 Nec a maiore graui premeris, sed robore polles.

Auxiliare tua proli, curaque perenni

Hanc serues, oculis ut seruetur pupula chara:

Annulus est iactis, pretio tibi charior omni.

Atque illo mira ipse qui sem ratione potitus

Rursum erat non fugisti miserabile satum.

6 Est nihil a nobis, quo sit minus impetus eius,

nostri domibus satig. no ille.

Atque hanc hac rora tenebrae

is hac deslere queat: cum tanta facultas

cunctorum ut possit lacrymarum aequare dolori?

In fontem insiluit, pulchri que ex oru mani

Nemo suas autem carnes exhorruit vnquam.

Sustulit, emota sibi dum spectare videtur

Mente feram, sauiumque in apro defigere telum.

A patre iura dolens cada prostratus iugalis.

Denique venator quidam sub imagine ceruis

Tradidit et tibi, in mēte quodque amulat.

Hos inter ne te numeret, qui tristia cantat

Carmina, dum labes memorat, dum crimina patrum,

Atque intestini clades certaminis, & quo

Sanguinis est inter socios, in carmina cogit.

Atque mei, maiorque etiam grauiorque parentis,

Aut si culpa patrum non est, infamia certe

Omnibus in rebus cupis, licet ardeat ira

Quam quondam a Demino votis precibusque petebas,

Et cui clara data potuisti nomina luci?

Petrus ego, Phocas frater, quae discipulorum

Nomina sunt Christi, verum furor igneus ortus

Fraxit, post ipse fuit tam sauius adulter?

Suppeteret fortasse aliquid, quod dicere possem,

Casibus nostris grauibz patretere. Nunc ast

Sive boni sumus genitor, seu crimine fadi,

Nos tua progenies, sit seminis adita spica.

Fracta racent, non qui sani relique valentes.

Nec volucrem quisquam vernanti in fronde sedentē,

Aut que praepetibus liquidum ferit aethera pennis,

Marec, sed nido ranceps que curuit alto:

Ingemit, & tristes emitte pectore questus.

Nam mihi si sandus vera probatus amant,

Narcissus.

Pen. ma
 ter.

10
 M-dra
 11
 Acton.

12

13

Nel magni
 boni
 tunc

14 *Hoc fatis, ô genitor, quod iura paterna requirunt.*
Namque probi externis etiam nec sanguine iunctis
Esse solent blandi ac faciles, nec gratia summi
Numinus hac in re posita est, ut rite colentem
Munera iustitia nexu sibi copulet arcto,
 Christus ob
 persecuto-
 res mortē
 subiit.
 Luc 15.
Sed magis ut facilem se det placidumque conenti,
Huncque solo manibus trahat in sublime iacentem.
Non etenim insonites propter Deum occidit, ad nos
Cum venit, iunxitque mea sua numina carni:
Sed propter fontes, & quos damnoſa parentis
Culpa Adams lecto dederat stygięque paludi.
Non audis, minor ut natu genitor, e relicto
Filius in longę positis abſceſſeris oras,
In luxumque opibus patris ac ſcorta proſuſis
Dira fames miſeri vacuos diſtorſerit artus?
At ſimul ut patrias humilis remeavit ad ades.
At genus infeſix ſupplex, pater illico pronus
 Mat 18.
In ventra natiom manibus complectitur artus,
Et fundit lachrymas, epulumque inſtaurat opimum.
Ac bonus upilio, ſimul ac pecus una vagatur
A grege, deſerto mox illam quæris ouili
Quam ſi per montes, nemorumque per auia longę
Palantem inueniat, ſublatam pectore lato
Fert humeris, reliquiſque ouibus ſuperaddere gaudet.
Hac Chriſti lex ſancta mei eſt, qui turgida corda
Deſpicit, ac pronus animos humileſque tuetur.
Sæpe grauis noxa confeſſio ſola ſalutem
Attulit, & lachryma ſcelus abſterſere cadentes,
 Matt. 18.
Candoremque prius vitis mens atra recepit,
Septenis vicibus geminatus ſæpe, nocenti
 3. Reg. 18.
Omnipotens, ut ſacra canunt ora, n. a. parcat.
Ecquem non ſclerum ſuperavit mole Manaſes?
Vribus ex cunctis Ninive cum crimine ceſſ. e?
Denique quid dextra publicani nequius uſquam?
Attamen hos etiam Chriſtus, commiſſa dolentes
Crimina, donauit ventia, noxaſque remiſit.
Aſt ego quid Chriſti, mortales quid loquor ignes,
Quos patrum natura parent in pectore fixit?
 Etiam ſer-
 ſuos ſortis
 nant.
 Alcinoi
 nenia.
 15
 16
*Bellua quæque ſua ſobolus deſti-
 gnat amore*
Nonne vides ut ſæuus aper, pardusque bouſque
Pro tenera ſemper tremulo ſint pectore proles?
Nanne vides ut dura gerant certamina? nonne
Vt ſimul infeſtaſque ſeras homineſque laceſſant?
At tu ſæuicia ſuperas homineſque ſeraſque.
Ingentes irati animi iam comprime motus
O pater: aut aliuſt rupes te vaſta, vel aquor,
Durum adamante magis retinentem in corde ſurorem
Ex opibus cenſuque tuo ſua gaudia carpunt
Indigena, externi, ſolidique, Deique colentes.
Nam tua ſunt cuiuſque communis portus egenti
Teſta, ſua
Alcinoi menſa eſt iucundior horto,
Plena viri, epuliſque tumens, quas prodiga tellus
Porrigit, aut aer liquidus, pelagiſque miniſtrat.
At nos quotidie per teſta aliena vagamur,
Arentes, veſtiſque inopes, ac frigore preſſi
Nec noſtris datur vlla malis medicinat cupitam
Quoque nihil grauius, faciem iam tempore multo
(Ex quo dira tuum pectus circunſider ira)
Cernere nec nobis conceditur vlla poteſtas
Quod tamen & ſeruis, licet ira percitus, ipſe
Haud raro tribuit: verum conſidere menſis
Cogimur exiguis miſeranda ſorte: nec, ille
Lazarus ut quondam, micæ de diuite menſa
Surripimus, canibusque parem nanciſcimur eſcam.

Atque tua cauſa nos mulſi odere fugantque:
Mulſi rariſus amant res ſanè mira, parentis
Eſt honor atque decus proles inhonora iacenſque,
Quam lachrymis madidam recrearent fruſtula pauca,
 16
Nam qui maiores noſtros tenuare laborant,
Hos ipſo mæore graue, mage cenſet uterque)
Aſt alij, nec qui ſimus, nouere, nec à quo
Patre ſati patris prohibet nam dicere nomen,
Qui ſubit ora, pudor duo ſunt tamen, aſpera noſtra
Quos mala permoneant: ut ſcilicet hac ratione
Triftia vel fugians aduerſe nubila ſortis:
Vel certè in diſſis) ſi quid fortæſſe procella
Intuleris demon) habeant ſolatia rebus
Quiſquis enim iunat afflictoſ, ſibi conſulit ipſe.
Dicam aliquid maſus ſed tu, pater aure benigna
Excipias mea dicta precor, noſtriſque medelam
Cafibus hanc ſaltem tribuas, ne verba repellas.
Tu reliqua ſtirpi, genitor ſanctiſſime, præbeſ
Te facilem, æthereo ut fas eſt à patre creatum.
 17
Haud equidè inuideo) fratrum nam cōmada fratres
Inuidiæ haud debent ſtimulus agitare cruentis.
Tu teneris natas aluiſti ſedulus annis,
Has tua cura leui docuit deducere ſilum
Pollice formauit ſanctis has moribus illa
 18
Fæmineos inter cætuſ clariffima
Chiron,
Connubij cum iam non longè tempus abeſſes.
Post hæc eximia ſociaſti laude maritis,
Atque etiam largus donaſti parte bonorum
At nos, quos eadem mater tibi protulit æuo,
(Fæmina virtutis ſpecimen, mirandaque cunctis,
Quam te nunc etiam plorantem cerno frequenter)
Premigenos natos, quod non leue pondus amoris
Esſe ſolet patribus, tam tu auerſaris, & ardes
Noſtri odio, miſeroſque tuis procul adibus arces,
Quam tu illuſ ſemper blandus facilique fuiſti.
Haud loquar iſta lubens: ſed vox erumpet ab ore
Hæc tamen, ut non me rumpat, ſi mente prematur.
Teda iugalis erat, teda & digniſſima cæna.
Omnia letitiæ pleniffima, munera, voces
Connubio dignæ, iuundaque ludicra multa
Turba propinquorum, atque frequens viciniæ, quique
 19
principis anguſta ſuperi dominantur in ade,
Ornabans epulum thalami, myſtæque ſacraſi
Coniugium votis neceſſebant atque corollis
Cingebant iuuenem forma præſtante ſudales
Saliantes, ramo egregio ſimilemque canentes.
Inque vicem ad thalamum nives candore puellam
Plurima mirifico ſtudio) matrona parabat.
Ac pater ob generuſ & natam, dulcèſque hymeneos,
Maxima tunc toto captabat gaudia cordo.
At nos porcorum ritu, vel more ferarum,
Aut velut amiſſa forma cacodæmonuſ arte,
Edibus incluiſi procul à nubente ſorore,
Talia perfuſi lachrymis tum dicta dabamus,
Ortum tam miſera vita afflictaque gementes.
O utinam nunquam matris conceptus in alio,
Nixibus in med uſ vel raptus morte fuiſſem.
Vel ſemel ingreſſo miſeranda lumine vitæ,
Oreus qua ſuerant, necis hæc lamenta fuiſſent.
Tanta etenim non me premerent incommoda rerum.
Hæc autem ſupra reliqua omnia perſepete luctu
Me cruciat, quod cum non ſim rudis ipſe canendi,
Cumque mea cuperem thalamos cantare ſorum
Sicque patris placidam per carmina reddere mentem,

- Hoc quoque non per te licuit mihi, perdisce demon.
 20 Namque²⁰ meum versu vates decus extulit alter,
 Atque supercilium flauus sub crinibus atrum
 Laudauit, niveasque genas, pulchreque nitentes.
 21 Heu perit carum imitator, et phosorice,
 Non etiam vates sat commodus. Ast ego mutus,
 Spreus, mœrorisq; ad opertus nube, iacebam
 22 Ac neque Pene velus cantante in montibus, Echo,²²
 Ter miser extremas reparabam guttere voces.
 Mortua, quæ primum peperit, iam carmina luctu
 Prosequar. Impono iam finem versibus ipse.
 Vos procul ite libri, procul ô procul ite Camena.
 Quid iuuat in modulos numerosq; astringere verba,
 Si mea non veniant chari genitoris ad aures
 Carmina, nec duos filices, velut Orphica quondam
 Testudo, trahat, et volucres fauosque leones
 Hoc quoque munus habere liuor male: carmina cessent.
 Non tibi nec superi regnator maximus orbis
 Talia, nec socius quisquam, pater optime, reddat.
 Quin metus hic etiam, genitor, me concutit ingens.
 Nec nos prosequeris nec rursus amore sorores,
 23 Hæc licet et²³ manibus gestes, et ad æthera tollas.
 Nam nobis tua tecta quidem sunt clausa, tuisque
 Vultus: at his cunctorum odium hæc ratione parasti.
 Non etenim patrem lenem vni vult Deo esse,
 Durum alij insensumque animo: vicibusque frequenter
 Mutatis premit hanc, nummum quæ chara parentis,
 24 Progeniem, à patribus vertens ad pignora pænas.
 24 Ast hæc æquoreo mergantur gurgite, tectum
 Sintq; procul nostris, mala nec mala mæsta sequantur.
 Et ita hoc, primum in obliuionem reuertat Erinias.
 At, pater, in te ardens ira natiq; patresque,
 Quod tibi sit durum, precibus nec flexile pectus.
 Rumpit enim humanam patris indignatio vitam,
 Quæ thalamus, quæ stringis amor, dirimitq; simulat.
 Jam cum omnes ingens subeat misératio, qui vel
 Dignum aliquid gessere Deo, dignumque tulere,
 Tum presertim illos, faciunt qui sacra Tonanti.
 Quos licet et²⁵ donis oneres, et diuiste tecto
 Excipias, spernus tamen absentesque, frequenter
 Ore monens blando, sed et²⁶ aspera verba profundunt.
 25 Gregorium primum,²⁵ visq; et nomine talem,
 Qui Triadis sancto eructat firmisimæ ore
 Numen adorandæ: post Bosporum Amphilocumque,
 Qui precibus, cultu et²⁶ Triadis, sacrisque verendis,
 Immanes morbos frangunt, rabidosque dolores.
 26 At tu nec precibus, nec sacris flecteris ullis,
 Nec pugiles tua corda mouent, quos ipse quotannis
 Et ceteros dolores in amplius, et ceterosque,
 Ac multis vins dulcis catib;que, thorisque,
 Hæc in re præcepta Dei legesque resoluis.
 Præstat pauca Deo pectus mactare serentem,
 Quam sacra nulle offerre, animus si sordeat ater.
 Nil etiam dignum cœlesti numine, non si,
 Quæ mare, quæ cælum, quæ fert humus, omnia iugat.
 (Omnia namque Dei) quid enim hæc inueneris extra?
 Vna Deo est purum gratissima vltima pectus,
 Vna etiam vniuersa, et cetera per se tamentem.
 Hoc quoque consilium genitor chari Rimæ, miror
 Ad venerem sperare, quo inuictus, et cetera
 Non minus tantum mœris macta, et cetera
 27 Configit, emanans è carne ac sanguine, et cetera
 Est hominum, qui pascuntur, rapideq; moriuntur
- Falce necis, tenuesque citi voluuntur ad umbras.
 Primus hic est nobis ortus: at Pneumatis alter,
 Tum cum purifici lustrati rore lauacri
 Aduenit æthereus splendor, qui pectora luce
 Compleat extremus lachrymarum est atque doloris,
 Effugiem abstergens fuscant crimine turpi.
 Primum horum tribuere patres. Deo ipse secandum.
 Tu tibi postremi pater es, dans optima vita
 Lumina, nam fluxi fregisti vincula mundi,
 Atque pedem cæno extraxisti latus olenti:
 Tu Sodoma horrendos ignes, flammæque furentes
 Fugisti, profugumque, loco quæ condita plano,
 Excepis Segor, non nam ad sumantia tecta
 Mœrentes torquentem oculos, nigraque faullas.
 Tu gemmam immensi pretij pro censibus vnâ
 Omnibus in terra cepisti arenæ eremi.
 Tu Christum atque tuam sociasti fœdere mentem.
 Tu tete, genitor, terreno ut ab orbe secares,
 Tudisti nubem inferius, murumque locasti.
 Tu rabiem ventris, qui non saturabilis vnquam
 Est urges, pe nitus prestisti, animique tumorem
 Straxisti, fastumque grauem, motusque superbos.
 Vna Deus magnus tibi gloria charior atque
 Est tibi vir pietatis amanti, quam sanguine iunctus.
 Omnia succubere cruci, quæ prædo pendens
 Hic mundus, clausus abs te confixus acerbis.
 Denique splendorem triplicem regnantis Olympi
 Laudibus et²⁸ cantu celebras nocteque dieque.
 Hæc landanda quidem, et sancto contermina fini
 Sunt, genitor venerande. (Deus mihi terminus aut est,
 Non iam per speculum, sed visu notus aperto.)
 Vna sed in medio mansit tibi pectore bilis,
 28 Lætaque perniciēs, quæ mens atroditur ager,
 Roditur ut scabra positum rubigine ferrum:
 Quæ tibi serpentis stygi est immissa per iram.
 Qui primas etiam per pabula pauca parentes
 Callidus et²⁹ seuus viridi decerit ab horto,
 Et, quæ lapsus erat, deitate orbatus eadem.
 At, pater, ardentes irarum comprime flammæ.
 Est etiam nobis Christus dominusque Deusque,
 Cuius habes opus auxilio sanctoque favore.
 Talem te præbe soboli, cum pectore lauo
 Desert officium, trahiturque in crimina præcepti,
 Esse Deum qualem ipse tuis in casibus optas,
 Si quæ tibi occurrant aduersa flammæ sortis.
 Non solus natis vitam lucemque dedisti.
 Nec te vnum luctu proles ad iussa rebellis
 Afficit, ô genitor vidi per sepe parentem,
 Dissimulante oculo qui nati immanibus ausis
 Cederet. Hunc iuuat ebrietas, hunc alea fallax,
 Hunc amor, et blanda veneris damnoſa voluptas,
 In quibus euertunt studiū censumque domumque.
 Quin etiam aduersi alter, et cetera
 (Cum patre non dubitat, de cetera quæ attolunt Erinias).
 Et tamen his iram genitor merita quæ remittit
 Fornas, nam et cetera natura et cetera
 29 Lepe viget, patris irati quæ pectora mactat.
 Multa vident, quæ se fingunt non cernere, multa
 Dissimulant ausi, et patre et cetera
 Ne tenerum abrum, at repressio dura pudorem,
 Auxiliū patribus quæ nudum firmius, quæ est.
 Probra etenim effrontes faciunt, honestasque modestos
 Et venia, ac nati, præsertim laudi amantes
 Cogere quos nequeat, verbis sed flectere possis
- Virtutes
 Vitaliani.
 Genæ 19.
 Matt. 13.
 Exod. 14.
 Venter in-
 saturabilis
 gurgis.
 Finis ho-
 manorum
 vocorum
 plena Dei
 cognitio.
 28
 Ita mors
 blanda.
 Aliorū erē-
 plis patrem
 mouere nit-
 untur.
 27
 30
 31
 Nimiū o-
 biurgatio
 impudens
 patris
 Ira

Existit, haud nulli formæque & mole secundo.
 Quinetiam nobis haud sermo volubilis, atque
 Lingua velut vinctis haret confrieta palato.
 In scelus hoc nostrum pater est venerande, tuumque,
 Qui meliore tuam haud donaris indole prolem?
 Hic mihi finis erit dictis. At tu pater alme,
 Tu quaeso, Fili, placidum mihi redde parentem.
 En barbam ipse suam, pater, cū genua ipsa capeffo
 Non secus atque Dei. diuinis ne occulle vultus.
 Non thalamos, magnas nec opes, nec tecta superba
 Expectamus, dextram praebe, vultusque benignos.
 Tu quoque tu patri, genitrix mea chara, sopore
 Dum sua membra fouet, se deprecor, obice menti,
 Ac precibus miscens iram, memoransque cubile
 Iucundum, & tædæ consortia lata iugalis,
 Flette virum votis, ac proli redde benignum.
 Et ¹³ cantus subeunt, & sem̃ tædæ belli.
 Si meus, ô genitor, mouit tua pectora sermo,
 Iam satis est quod sam̃ tulimus, nimumque doloris.
 Sin rigidus maneat surdusque ad carmina nostra,
 Natorum ¹⁴ Deus est etiam, nec deseris illos.
 In varias miseri, velut ante, vagabimur oras.
 Sen nostri curam abicias, sen finias
 Mors spatium nostri, genitor, sua fama laborat.
 Sis saltem nobis placidus post funera, tristes
 Deque oculis lachrymas ob raptos proice natos:

34

[illegible]

tionem habere, atque ipsorum salutis amantissime consulere.

Nobilis, at grauius vitis adoperius, honesto,
Non tamen illustri, commemorabat auos.
Risit ad hac alter, seique hoc restulit: Vt mî
Dedecori genus est, sic quoque tua gens.
Hoc memora condas animo, reperasque subinde:
Vt virtute tibi nil prius esse queat.
Quod si te salibus quisquam probisq; laceſſat,
Quod tibi cum facie sit quoque fœdus odor:
An dicis, Forma genitor præstabat, odorq;,
Quem dabat è toto corpore, gratis erat?
An multas dices, timidus si forte voceris,
Imbellisque, at auius vicis Olympiadas?
Sic quoque, si quis te nequam stolidumque vocarit,
Ne mihi, quos rapuit mors fera, profer auos.
Pulchra rudes modulos dedit vni barbytus: vni
Viliu at egregios edidit ista sonos.
Dic mihi quæ fidicem melior censendus eorum?
An non qui doctæ barbyton arte ferit?
Ergo animos tollis, quod sis licet improbus ipse,
Diceris auratis patribus esse satius?
An tibi nobilitas sunt præſca cadauera, ficti

Sermones, & quos garrula fundit annus?
Ludis ego at tantum specto! par omnibus ortus
Argilla est etenim) sis bonus anne malus.
Omnibus est eadem pelvis: nos patria, opisque,
Nos tamen & tumidos reddit mane decus.
Vana quid ergo refert, patriâ, genus? haud mihi fida,
Haud mihi busta placent. temet ego inspicio.
Omnibus est idem pulvis, fidesque tyrannis,
Non natura, homines scidit in ista duo.
Qui malus, hic ferus: quisque bonus, hic mihi liber.
Quid facit ad clarum mens nomen alta genus?
Quod probum est mulis asino fluxisse parente?
Quod mulos asinis est genuisse decus?
Quin parit, at sævus nido totius eicit ales.
Ergo te misso quid mihi promissus auos?
Esse probus malim, quamvis ignobilis ortus:
Quàm claros, vitis plenus, habere patres.
= Ex spinis etenim rosa nascitur: ignibus at tu
Dignus es, è molli spina creatus humo.
Cur caput in star equi molitor sustollis a felle,
Obq; at auos, cum sis improbus ipse, times?

I
Aquila for-
tus suos
enit.

2
Smile.

[illegible]

Chris̃te potēs rerū, atq; hominū bona cūcta tuorū,
 Rēbus & in cunctis, qua pergant, semita reſta,
Exod. 13. Ingens qui flamma duxiſti atque ignibus agmen:
Ibid. 14. Quique iſer Iſacidis freta per ventroſa dediſti,
 Nilicolū infanum mergens in gurgite regem:
Ibid. 16. Cuius & aethera panis de laſus ab arce eſt
Ibid. 17. Munere, & in vaſti (ſacinius mirabile) cremo
 Maxima de rigidi manarunt flumina ſaxo:
Ibid. 17. Cuius & hoſtiles inſegit dextra phalanges,
 Moſe manus repente pias in vertice montis,
 Atque crucem ſiguanſe, mecum qua nititur omne
Toſue. 10. Auxilium: Cuius cūſſit Sol lunaeque curſus
Ibid. 3. Conſtinuere ſuos, ceſſit properantibus annis,
 Pronāque promiſſis patuit via laetāque ad oras:
 Tu verō humanis iſer ad cœleſtia regna
 Duplex Monſtraſti, iungens veteri cum calle recentem,
 Tunc cum mortalis ſimul & Deus incolā terra
 Faſtus es, ac ſuperas remicaſti victor ad arces,
 Hincq; etiam ad cupidos venies, quā clatior ante.

Tu mare cum pedibus premieres, mox orta procella
Concidit, & tumidus agitantum fluctibus aquor.
Tu mihi, sancte, via comitem te iunge vocanti
Hac luce, atque tuo sis iter mihi nu. nunc iussum.
Pro duce sis quasi bonus angelus; illius ipse
Fulcrat auxilio firmo: me' que ille periculis
Subducens, grauiusque malis, noctisque diuque,
Etque via optatum finem tribuens, que sal
Incolumem educat cecis, rursumque valentem
Sanguinis ad socios referat, charoque sodales:
Hic vlt. perque dies omnes noctesque quiescas
Tota dabo, & vlt. spatium sine crimine ducam,
Atque ad te mentem, vlt. lux fa'gida, tol. lam,
Donec mors cursum fragilis mihi finiat æ.
Atque vlt. sedes pertingere detur ad i. l. us,
In quibus est iust. s. requies finisque laborum.
Primo tibi, tibi Christe loquor, sed & oque, pedemque
Tollo meum, nam tu me dextra operisque regi, que.
Sis mihi meta via duce se letissima Christe.

Loc. 8.

DE SILENTIO QVOD IEIVNII TEMPORE COLVIT.

ARGVMENTVM.

Propterea quod et ad hoc, ut in tempore silentii somnia non essent. Hic etiam quod et ad hoc, ut in tempore silentii somnia non essent. Hic etiam quod et ad hoc, ut in tempore silentii somnia non essent.

Lingua file: mutam as vocem mea penna tabellis
Scribe, oculisque animi concine sensa tui.
Cum carnem astrinxi, cup. ensque occumbere mundo,
Supplicis Christi mystica sacra tuli,
Vicens, Christi vs lex fert, toridémque diebus,
Purgata carni cum medicina venit:
Id primum studui, mentem stabilire quiete,
Portam ori apposui si causam quæres, ut omni
Nam quisquis multos ferro prostrauerit hostes,
Haud egre exiguum fuderis ille manum.
Atque scopum quisquis ferit eminus, huius inanis
Haud unquam propius missa, sagitta volat.
Denique, quam duxit spatiosa per aquora, pauca
Ducere non metuet per freta parua ratem.
Parua etenim si quis superet, maiorane possit
Vincere non certum est, id licet ipse velis.
At non est dubium, quin is qui maxima vicis,
Ne posthac nimia garrulitate cadam.
Ac certe lingua nihil exitialis usquam est.
Nostra manus totam nec pes obuiat humum.
Non hominida labore caret: inæchiomque libido
Territat: est odio furibus atque dais.
Est labor in censu: reno amittoque vi
Arummas insons denique sonsq, ferunt.
At linguam nemo propterantem ad verba repressit,
Non nix, non scopulus, non homo, non fluuius.
In promptu iaculator, in arcu sana sagitta:
Circulum et in crena neruus adactum habet.
Quas animos misit, volitant feriuntque sagitte
Vicinos, procul et positos, ac denique nil non.
Qui domat hanc, sophie culmina prima tener.
Hac Veneri additis ruelat sedisima multa,
Risum alius risio dignus vi ipse ferat,
Vibratus vibrans, simulacrum nobile turpans
Numinus. auribus hac plurima recta z omis.
Sæpe etiam sexcenta leui maledicta profundis,
Quæ, veluti spumam, proicit ira grauis.
Aut rursus ficto blandissima pectore carui
Atque aliud labris, mense a
Blanditis plenas voces, mendacia,

Dicere quis lingua cuncta venena queat?
Illa domos domibus commisit, et urbibus urbes
Protinus, id nullo cūque labore facit.
Commisit populum regi, dominumque subaltis,
Vt stipulam incendit mox leuis igniculus.
Illa ratis socios, fratres, natosque patresque,
Illa viros armat, participesque chori.
Illa malum nescit, sed ita, in omni uita, et tem.
Illa quod imparet, et in omni uita, et tem.
O usinam illa malis protinus occideret.
Firma
Sacerdos
est se
cu
o
7
Videat
lactes
Angelique chori, qui stas prope, carmina lata.
Hymnique, alterna que canit ille vice.
Harmonia et muneris, et in omni uita, et tem.
Atque crucis Christi decem admirabile, qua me
Carne Deum iuncta cum deitate facit.
Ac mea praterea canitur mihi mistio, namq,
Denique dūque et in omni uita, et tem.
Vnde et in omni uita, et tem.
Ac tua iudicij conteras ossa timor.
Hac mea lingua canit, vos, o sacra turba, caute
Ne malè concinnum det lyra vestra sonum.
Ora ego seruabo puris non sordida sacris,
Quis nostrum supero cum patre iungo genus.
Non aliena etenim lingua, nec mente prophana,
Vniuscum puro labi obibo sacrum.
Quoniam quondam labentem etiam qui contigit arcem,
Hic
Sed

Lingua ri-
xas & disti-
dia parit.I ngat p-
constat aSacerdos
est se
cu
o
7Videat
lactesVel, labe sa-
crū faciam.

a. Reg. 6.

Exstructorem oculis sibi protinus obiscit ille:

Auctoremque suum celebrat sine voce carina.

At tu calicolum pater effectorque notorum,
Non etiam impurus dubitasti flectere crura
Damonibus, quas & prauosque bonosque vocasti,
Cum mala sit tota illa cohors, infestaque semper
Genti hominum, inuidiaq; atro suffusa veneno,
Saudque, carnis amans, gaudens nidore, lussa.
Quam Christus, cum se mortali in carne, sed expert
Criminis ostendit, supera virtute fugauit,
Tempore cum longo scepterum tenuisset in orbe:
Sanguineque infandos puro augustoque cruores
Solut, & ostendit mentis venerabile sacrum,
Tectum antè, & paucis omnino quod cernere possent.

Solo Christi
nomine
prolato
fugantur
dæmones.
Signi crucis
dæmo-
nes fugat.

Nec mirum, namque ipse etiam, fors inclita Christi,
Prolato ipsius vel solo nomine sepe,

Demonas eieci, stridentes atque gementes,
Clamantēque Dei robur dominans Olympo.

Aera vel medium signi cruci ipse notavi,

Illustrē nque tulit typus hic ex hoste triumphum,
M si vis ut in manibus sancta pro gente precans.

Quis det ut excelsam in speculam subiectus, ad omnes
Terrena de gente satos possim ista tonare?

Mortales homines, horum auctorēque fabrique,
Que nil sunt, semperne insomnia falsa sequentes,

Lusi que his, ac ludentes, errabit in ima

In terra, mente haud sana simulachra colentes?

Nam vitium fauor ut vestris accederet, atque

Promptius auxilium, diuos finxistis iniquos,

Mendaces, eadem constructos crimine, vafros,

Falsum iurantes, raptores, androgynosque,

Iura resoluētes thalami, rabiēque nefanda

Miscētes sese pueris, generique virili.

Cum enim in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Idcirco, ut in manu tua, in manu mea est,

Terrigenis quantum hinc alto dominantis Olympo

Fst data cognitio, trans nubem cernere namque

Difficile est, oculis quantumvis cernat acutum.

Quod superest, manet innocuus post funera mentes.

Votorum merces etenim est pia carpere vota.

At si vobis sunt tam turpia numina, quam sunt

Turpes sermones, quam sunt cultusque nefandi,

Polices homines ac terque quaterque beatos,

Qui prauis assensum haud dant turbæ, nocenti,

Sed merita plebunt commissa piacula pœna.

Nam quales atque, huiusmodi que frequentibus atque

Concinnus ipsi colitur, clavisque hecatombis,

Tales sepe epulum coruus prædantque dedere.

Sin, ut Theologus vestrus placet (& quoque vobis

Sunt etenim exponant sacra qui sensa camana)

Ista quidem nil sunt aliud, nisi cantus inanis,

Læxque modi dulcis, fabella carmine mixta,

Atque subest forma perculanti sensus honestus,

(Quem spectet qui mente valent) vultu velut Hermes

Ancipiti pictus, cernens à fronte retroque.

Hic quoque, quod nequeat subnecti, conspice dictū.

Namque etiam in nostris gemina est sententia libris.

Hanc litera externus cortex, dat spiritus illam.

Conspicua hac paucis, multis spectabilis illa:

Scilicet ut sapientia clari maiora reportent

Commoda, quam reliqui: vel quod sudore pararunt,

Maiore id studio seruent, nam spernere quisque

Id solet, exiguo quod colligit ipse labore.

At tamen in nostris & splendida littera verbis,

Et diuina itidem mens est, geminataque vestu,

Purpurea, argento pellucens undique molli.

Turpe nec est quidquam, mihi quod Dominumq; Deūq;

Contegat, ipse etenim suffunderet ora pudore,

Fabula si terret deus, & melior omni

Quis te adigit Scylla (scopulos tranaret) Charybdim

Quis te adigit crudellem, Ithaca dum tendis ad oras?

Ante etenim fortasse furens te oppresserit æquor.

Quis iubet in putri gressum te figere cæno,

Dum liquidam auguste properas deitatis ad undam?

Ante luto harebis miser, ac se lymphida lymphæ

Diffugiet. Quin tu perpendas hoc quoque dictum.

Maxima pars hominum praua est, ac vel duce nullo,

Labili in vitium: rara est quæ tramite recta

Incedat, teneatque viam quæ ducit ad astra.

Difficile est amni rapidos compescere cursus.

At contra facilis per primum voluitur idem.

Quod si tu diuos statuas, si numina fingas,

Quæ vitio & scelere præsent, prius ipse necaris

Mytholatræ, sequitur dum lucida promptæque sensa,

Prudentes quam tu tenebras sermone fugaris,

Fabula quæ segitur. Sed enim quid pluribus uti

Nunc opus est verbis: sic tecum disputo, vira,

Si potes hos laqueos te constringentis vitiumque

Sermonis: licet ingenij tibi tanta facultas

Supperat, ut possis aliena resellere dicta.

Si Diuum statua nil sunt, nisi fabula mendax,

Hæc prosterne solo, quid opes expendere magnas

Attinet, ut labem, quam nemo credas, honores,

Contemnasque Deum vita fontemque ducemque?

Sin nihil est ficti, quod, quæ sunt lucida, velet,

(Quod vetulus vereare eadem confingere gaudens

Quæ cyathis, & amant infomes ducere noctes,

Ista quidem ponso pereant demersa profundo:

Parte velut magna iam disperiere, suis nam

ELEE

	<i>Ac dulces omnes semper complectitur escas,</i> <i>Ergo gemo, ac Regem obtestor, qui cuncta coëctes</i> <i>Imperio, & recta pendere cuncta librat:</i> <i>Vi placido arbitrio componat surgatque carnis</i> <i>Atque anima, bellum submoncasque procul:</i> <i>Ac pars deterior meliori cedas, ut æquum est.</i> <i>(Hoc utriusque magis namque salutiferum.)</i> <i>Corporea nec mole grauius mens vergat ad ima,</i> <i>Sed sibi mens carnem, diuinâque subdas imago,</i> <i>Ac vitium, ut ceram feruida flamma, liquet:</i> <i>Hæc oro, supplexque peto: morbumque prementem</i> <i>Pe pellam, carnis pharmaca multa fero.</i>		
Pharmaca Gregorii.	<i>Atque velut sauium firmis compesco leonem</i> <i>Compedibus, fluctus dum tremo leshiferos.</i> <i>Impono claustrum ventri, marore animiūque</i> <i>Consi. 10, & lachrymis os madet urine meus.</i> <i>Curio genu afflictum Regi, somniumque repello:</i> <i>Luribus vestu squallida membra tegit.</i>		
Mundano- rum studia.	<i>Sunt alii studio conniuita lata, iocique,</i> <i>Atque chori, ætatis ludicra florigera.</i> <i>Coniugibus gaudens alij, natisque, opibusque,</i> <i>Quarum abijt in ventos gloria cuncta leues.</i> <i>Balnea delectant alios, luciūque, remiūque:</i> <i>Atque in celebri spiritus urbe iuuat.</i> <i>Laudibus atque suis gaudens, somniumque caterui.</i> <i>Ac frontem attolunt desuper è tabulu.</i>		
Viciosi ef- fusa letitia.	<i>Multa etenim humano generi sunt gaudia visa:</i> <i>In vitio addictis fusa que letitia est.</i> <i>la m spiro, atque vires vito, hominū</i> <i>Cum copulis, crucibusque feris ego dego, dōmūque</i> <i>Petram habeo: hic vito tempora solus ago.</i> <i>Non mihi calcem est, non est socus, unica vestu.</i> <i>Spe viuis, ut labes sum quoque terrigena.</i>		
Greg. pro- brū homi- nū.	<i>Pro lecto mihi sunt paleæ, pro tegmine saccus.</i> <i>Pe madidus lachrymas puluis ob aspi-</i> <i>Ferrea permixti gestantes vixula gemiscunt.</i> <i>Pocula sunt alui fieri permixta calenti,</i> <i>Altera brumali pars petiturque niue.</i> <i>Stātque quater denu, velut arbor, recta diebus,</i> <i>Subusitum ad cæli culmina pectus habens:</i> <i>Nilque aliud prorsus, quam Christum, mente volutās.</i> <i>Linguam alius frano pressaque labra tener:</i> <i>Sit tamen, ut pateant hymni, atque ut lyra viua</i> <i>Pulsentur digitu pneumatæ atheres.</i>		
Nazarzi.	<i>Est alius, vota ut Christo persoluas iuua,</i> <i>Insonsum seruat tempus in omne caput.</i> <i>Aures atque oculos alius conclusit, ut omne</i> <i>Obseptum stimulus mortis haberet iter.</i> <i>Hæc ipse iniesta medicamina porrigo carni:</i> <i>Atque atas etiani fert mihi grandis opem.</i> <i>Quin ingens etiam me vix inopina malorum</i> <i>Exagitat, variis dilaceratque dolor.</i>		
Carnis du- lities.	<i>Non tamen hanc sermo flectit, subiguntve labores:</i> <i>Temporis aut tractu mitius ipsa furit.</i> <i>Sed vitam aduersus semper ruit impete cæco:</i> <i>Atque, velut Legio, sola barathra cupit.</i> <i>Quod si diuino cedas paulum ipsa timori</i> <i>Cedat & arumnu, eloquiūque Dei:</i>		
Mar. 5.	<i>Agicola ut manibus per vim stirps torta, priorem</i> <i>In virij labem proinus illa redit.</i>		
Simile.			
	<i>O miserum mortale genus, quod mole malorum</i> <i>Atteritur: proprio gaudet & interitu.</i> <i>Ac neque nativæ rationis lumen honorat,</i> <i>Quod vita athera semen ab arce datur:</i> <i>Nec metuit, verū quæ quondam Christus adumbrans</i> <i>In saxis rigidis iura notata dedit:</i> <i>Nec quæ postremis fixit sanctissimus ille</i> <i>Spiritus in nostro pectore temporibus:</i> <i>Sed Christi consulta agitat contraria pennis,</i> <i>Quæ me animi mortis traxit ab horrifecit:</i> <i>Dum carnem sumpsit, fixiūque est in cruce, nostras</i> <i>Ac noxas, hostis fixit & imperium:</i> <i>Ve rursus genito, tumuliūque c faucibus imis</i> <i>Educta in supera sis mihi sede decus.</i> <i>Multa quide in cunctos homines sunt munera Christi,</i> <i>Tantæque ut hæc nullus sermo referre queat.</i> <i>Nos etenim ad vitam trahit, & cum verberat, & cū</i> <i>Verberibus misit prospera cuncta facit.</i> <i>Omnia nam placidus mortalibus ipse gubernat:</i> <i>Abdita sint quamvis tectaque consilia.</i> <i>Nam magna inter nos naves interque tonantem</i> <i>Est sica, quam paucis fas penetrare viris:</i> <i>Quæ aciem mentis vitæ optima reddit acutam,</i> <i>Sordibus & sophiam mens vacuata capir.</i> <i>At me præcipuo Christus donauit honore.</i> <i>Præmium etenim matris me dedit ipse precij:</i> <i>Illæ autem (nato siquidem nil maius habebat)</i> <i>Me tibi perpetuum vovit in obsequium.</i> <i>Post oculis visum quoddam nox obtulit atra,</i> <i>Ex quo animum subit virginis amor.</i> <i>Hæc mentes audite pie, contræque prophani</i> <i>Ocludunt aures ad mea dicta suas.</i> <i>Hoc mihi tempus erat vicia, vitæque bonique</i> <i>Paruula quo præmij mens simulacra notat:</i> <i>Ac solidas nondum firmis que est sensibus illa,</i> <i>Sed primum alterius moribus imprimitur.</i> <i>At mihi non prorsus indebat uterque colores,</i> <i>Sed virtutis erat doctor uterque parens:</i> <i>Conspicuas cunctis pietas nam fecerat illos,</i> <i>Et concors animus, pectus idemque diuinum:</i> <i>Canticæque simul, simul & præstantia morum.</i> <i>Humana ac vita transfiliere modos.</i> <i>Felices validique, pater procul à grege quendam</i> <i>Discessus, imperium qui modo plebs habet:</i> <i>Non euis, inde auium longè optima, postea pastor,</i> <i>Nunc pater, & rector (quod magis laudo patrum.</i> <i>Qui licet ad vitam primis non venerit horis:</i> <i>Sudaui primis plus tamen agricolæ.</i> <i>Ac mater soboles sanctorum sancta parentum,</i> <i>Atque pia stirps furculus eximius:</i> <i>Matronis haud inferior, quæ cernere Christum</i> <i>Contigit, è tumulo cum rediurus erat.</i> <i>Paulum videntes in terra, carni cuncti:</i> <i>Multo plus autem sedibus in superis.</i> <i>Assens mea mollis ab his ficta est: ac cepit honestas,</i> <i>Ut castius calathi, protinus ipsa notas.</i> <i>Atque per hoc visum, forinus dum membra teneret,</i> <i>Virgineæ vitæ capiens amore finis.</i> <i>Namque videbantur binæ mihi stare puella</i> <i>Non procul, insignes vestibulis in niueis.</i> <i>Æquales ambe ac pulchræ: cultūque carere</i> <i>His erat: hinc fit enim femina pulchra decus.</i> <i>Non auro colium fulgebat, non hyacintho.</i> <i>Non ipsis etiam serica vestis erat.</i>	Hominum peruitacia.	10 11 Adolescen- tia Grego- rii. 12 Pater Gre- gorii quod- dam Lili- cus. 13 Mater Gre- gorii. Coniun- ctum viroque lo- quuntur. Somnium Gregorii. xōnus in- quid.
	ÆLEE ij		

Fuens adul-
terii phar-
macum.

Non albis tunicis tegebantur molliora membra:
Splendoremve oculis pupula picta dabat.
Cuncta aberant, quæ famenco molitur in ore
Artificum ingenium, pharmaca adulterij.
Non coma flaua super tergum diffusa patebat,
Ludebatque simul cum leuibus Zephyris.
Pulchrum stringebant artibus ma vincula peplum,
Imos velantem corpus adusque pedes.
Ac vitæ caput, atque genas, adoperta gerentes
Candidulus, terra lumina fixa dabant.
Tingebatque etiam pulchro pudor ora rubore:
Quantum sub velo cernere tunc poteram.
Demum ipsis labra alba silentia clausa tenebant,
Non secus atque calix, quo rasa clausa latet.
Hæc cernens (humano etenim præstantior ipsis
Puleus eras) toto pectore latus eram.
O'ula iungebant et mihi, v. and. e. c. m.
Non aliter proles quam si veriusque forem.
Ac mihi sitans nomen, vacor, illico dixit
Altera, virginitas, altera Sophrosyne.
Quæ Christo astantes capis insaturata voluptas,
Vtraque virginis dum videt usque choros.
Ergo age, nate, tuam nostræ coniungere mentem
Sis studio, lumen luminibusque tuum.
Et te sp'endentes ac rursus sublimè ferentes,
Sistamus radius perpetis ad Triadim.
Ac tum, me sectante oculis, rapiuntur in altum
Æthera: at id visum nil nisi somnus erat.
Ipse duo porro simulacris noctis opaca
Letabar, visa virgineaque typum.
Iam mihi crescebat ratio, quo tempore certum
Delectum recti mens vitiisque facit.
Ac desiderium mea mens ductabat: aperta
Idemque dabat noctis visio nigra facies.
Ac velut arenam stipulam cum cæcis in imo
Deoras igniculum, protinus ipse micat:
Flamma quidem primo tenuis, mox tollitur ingens:
Sic mihi cum visum vreres ossa decor,
Protinus exeruit sese, cunctisque refulsit,
Hos ego feruens comp'etens pectore, habebam
Perpetuos visa cælitus ipse duces.
Post iuga connubij procul à me dura remouij,
Virgineos cupiens letum adire choros.
Calicolas etenim nulla libido premit.
Cæcis est primum superi dominator O' ym'p'i:
Qui primis radiis cum summo à numine torus
Splendat, iuxta fertur lumina deinde mihi.
14 Ac quibus ex animo natura et corpore constat,
Effugientque caro pugnat in atheream,

conuetu-
dinem ha-
buerit.

Greg. a con-
iugio ab-
horret.

Coniugium exoptant, iaciuntque in carne libenter
Semina: sed ratio, dum meliora vehit,
Me procul à carne, ac mundo impostore remotum
Cælitibus iunxit, virginisque choris,
Quo desiderium mentem rapiebat: humique
Figere non poteram protinus ipse gradum.
Verum cum lactu gustum mellisve suauis
Cepissem, frustur quo sacer ille chorus,
Escam iam posthac gustare pigeat amaram,
Noxæ, hic quæ paritur, certaque nox animi est.
Non epula mihi iam, et curas quæ lata iuuentus,
Non mollis vestis luxuriâsque coma,
Non sædi eloquij lepor illepidusque placebat,
Non risus petulans, immodiceque prociæ.
Quin alius montes, et equos, scopulosque reliqui,
Atque canum magnos præcelereque greges.
Omniaque excutens, quæ vulgo magna putantur,
Coia ac si firmè subdita, o' ym'p'i, iua,
Ac Pater, atque Patris verbum, P. amenque supremum,
Cuius visa mihi nitetur omnis ope,
Ne in me, quæ Beati p' o' in bere deora,
Cui semper perpetua est, et ratio, et cura meam.
Ne reutinauem, quæ de vero, vultu, et o' o'
Fertur, et atque vultu in prospectu habet,
Acia repente ruen in carum a' la, r' eua,
Et tenens in, etiam rursus in a' t' erat
Et iura, et hinc ut a' ac in int' me' mal' rum
Non iura a' ra' a' t' e' t' u' s' p' e' p' e' m' i' s'
F' a' t' i' s' n' e' m' e' a' t' p' a' s' e' t' e' r' i' m' s' t' u' s'
Allidat, siquidem mens ea semper es est.
Namque homines odit semper, nec sustinet illos
Et terra ad sedes scandere fidereas,
Ipse suum ob fistum supera deiectus ab arce
F' e' r' i' t' i' m' m' o' n' i' s' q' u' a' t' u' q' u' e' D' e' i'
Mente parum sana dum summum affectas honorem,
Ex luce in tenebras decidit horribiles.
Vnde etiam tenebrosa iuuant hunc crimina, nigri
Et vity in terris obtinet imperium.
Porro forma duplex illi, versuâque mens est.
Nunc etenim hunc, illum nunc laqueumq' parat.
Et si quid quidem est, iura, et iura, et iura, et iura,
A quo cæci, lucem protinus assumulas.
Tenet a' r' u' l' e' r' d' e' m' a' t' e' t' o' d' a' c' a' c' e' b' i' t',
Qui sapient, tenet a' r' u' l' e' r' d' e' m' a' t' e' t' o' d' a' c' a' c' e' b' i' t',
Non vultum fugere, et iura, et iura, et iura, et iura,
Namque odium multum excitas improbitas.
Ac vero hunc ego laudo, oculis qui mentis acutis
Occultas hostis prospicit infidias.
Ac senum, canosque meos, parer optime, serua
Et facili visa tempora clande mea:
Ante velut tibi charus eram, faustæque stuebant
Omnes, et cum spe mi meliore, dies.
Hæc. luo exemplumque meum, curi' que mo' estis,
Ad portum regni ta properare curi:
Et cum luminibus iunctus, quæ nescia fati,
Decantem laudes tempus in omne tuas.

Greg. gu-
stato lacte
cælesti ad
voluptates
mûdi redi-
re nequit.

Oratio ad
Trinitatē.

Diaboli o-
dium in ho-
minem.

15

Diabolus
lucis.

SCHOLIA.

1. Quæ iuris) Ad verb. Alienorum raptor. Alludere v. dicitur ad illud Luc. cap. 4. ubi diabolus ad Christum
1. tibi dab. potestatem hanc uniuersam, et gloriam illorum: quia mihi tradita sunt, et cui volo do illa.
m' al c. altavaz.
ad ad. age. i. cae.) Hoc est, quod
22 In te, quæ recte, et neque nubent,

- Cum quisque haud clausis irrupit ad intima portis:
 Ut mihi iam medio in cœtu ingentique corona
 Stans præco hæc alta videatur dicere voce.
- 8 ¹ Huc agite o quoscunque iuuat turpissima vita,
 Probra hominum, ventres, lata cernice, pudorem
 Expertes, fastus tumidi, vinoque madentes,
 Errones, molli conlecti veste, dicaces,
 Osores veri, petulantes, falsa libenter
 Iurantes, quibus est infelix præda popellus,
 Conficit, oblectantque doli, fraudeque maligna,
 Turpiter excelsis blandi, abiectioneque leones,
 Ambigui, ac ficti animi, et temporis usque
 Mancipia, et nunc hæc nunc rursus aduersa loquentes,
 Pulvis ad petras solet ut mutare colores;
 Connubio nuper iuncti, feruente iuuenta,
- 9 ² Natiua aut flamma fures, ob lumina habentes
 10 Obscuram venerem, cum declinatio apertam,
 Cælestis sophiaque, rudes quicunque, recensque
 Simile. Donati splendore, velut fuligine tincti,
 Dum simul ingreditur vitium cum Flamme claro.
 Huc agite intrepidi, latius thronus excipit omnes.
- 12 Huc agite, et iuvenile manu demittite collum.
 Sponte sua cunctis ceruix nam tensa rigensque
 13 Prominet, et rursus ex alto pluit æthere manna.
 Quisque sinu condant, legat hic minus, amplius ille.
 Si libeat vobis, nec sancte paritate lucis,
 In qua lex Domini mortibus otia fecit.
 Forte etiam in manibus cibum hic putrescet avaris.
- Si. nile. Omnibus est tellus communis, et omnibus aether.
 Omnibus est cælum, conuexaque hydrae cali:
 Denique commune est cunctis aquorque, thronique.
1. Reg. 10. Ipse Saul etiam præstat, res mira, prophetam.
 Ergo nec stractor, nec cum furore colonus,
 Nec faber, atque ferus trucibus qui veria tendis,
 Sis procul, atque alio contentus præsele viuas.
 (Iura dare est satius, quam danti iura subesse)
 Sed posita hic propere stupa, posita ille securi,
 Pelle alter, iaculus alius, vel fortipe curua,
 Huc agite, ad sacram et vosmet contradiite mensam,
 Quisque promens obnixæ alium, pressusque vicissim.
 Non alium solio dubiter depellere sortu,
 Sæpe etiam per sanctum hominem, canumque, senectæ,
 Quisque thronum insudauit multumque diuque,
 Afflixitque suas carnes, et hydrae mente
 Incolit, ac mundum calcat, cumque Omnipotente
 Partem habet, ac viuos homines est mortuus inter,
 Et probus est summus regisque Deique sacerdos.
- 14 Ante oculos exemplar habet cum pictor, atque
 Dissimila. Effigiem pingit, formam capit atque tabella.
 Vos autem inspicies aduerso tramite quoniam
 Ambulet ex vitium vestris hac carpitur una
 Vtilitas hæc sunt qua præco dicere possit.
- Exod. 19. At mihi, quid de Mose canunt oracula sacra
 Dum mecum recolo, gelidus tremor occupat artus.
 Ipse etenim solus penetrata nube Tonantem
 Conspectus: reliquos autem radicibus imis,
 Montis, et in puro lustratos iussit amictu
 Solam audire Dei tremebundo pectore vocem:
 Nam ne impune quidem bobusque ouibusque futuris,
 Sed promptum exitium, pareret quod saxea moles,
 Si qua Dei sanctum tetigisset bestia montem.
- Leuit. 10. Quin etiam sancti proles me terret Atronus,
- Quæ, quia non solum sacris admoerat ignem,
 Protinus insolita sacris quoque morte percipit,
 Sacrorumque locus mortis locus extitit idem:
 Nec pater à natu pestem depellere quiuisset.
 Quin etiam Helidas horrenda morte prophana
 Sustulit ingluuires, quod non dubitasset uterque
 Ollis impuras sacris immittere dextras.
 Ac neque diuinam effugit pater optimus iram,
 Sed iustum oppressit natorum venter iniquus,
 Quamlibet hos grauius solum perstringere verbum.
 Quod si tanta leues noxas est ira secuta,
 Qualis erit quæso, cum quis mala plura patrarit?
 Iam qui suppositis arcem sustollere palmis
 Labentem studuit, mox est dimissus in Orcum.
 Atque etiam externus paries faciebat ut esset
 Intacta omnino supremi numinis ades.
- Ergo genio, et prono quæso te corpore, Christe,
 Ne qua recedentis noua me infortunia vexent.
 Deficiunt vires miserum, dum prælia longa
 Consero cumque lupis, et cum pastoribus ipsis.
 Curua animus volucris semio iam membra reliquit.
 Ac quiddam exiguum spiro, cum mole laborum
 Fractus, tum vitium nostris, probisque pudendis.
 Pars etenim, sedes ob sacras bella gerentes,
 Exagitant sese ut fluctus, feruntque vicissim
 Nec sitis hos ardens pugnandi deserit unquam,
 Pacem clamantes, capientes sanguine laudem.
 Ac Getthæo vitina morbo premeretur, ut equus est,
 Pænas ob sedem meritas in sede lucentes.
- Ast alij rursus studia in contraria scissi,
 Quæque nitens oritur Phæbus, quæque occidit, orbem
 Concutiunt: Deus in carnes ac definit illis.
 At quibus et nomen sumit sibi mobile vulgus,
 Et pugna rabiem. Paulum pro numine duco.
 Tu Petrum, ast illi rursus Deus alter. 41.
 In cruce sic frustra Christus cum sanguine vitam
 Fudit. ab humanis etenim iam nomen habemus,
 Non autem à Christo, cuius tum sanguine sacro:
 Tum manibus nobis decus est et gloria parta.
 Tanta animos nostros caligine cæcus honoris
 Circumsudit amor, vel apium malesana cupido,
 Vel liuor iusto crucians mala corda dolore!
 Atque malo veneranda Tris prætexitur isti:
 Sed reuera animos stimulat damno simul et æ.
 Quisque legit mentes sub ouina pelle lupinas,
 Ac velut as pisces obiecta intercipit esca.
- In vitium prompta, dux quamuis nullus adesset.
 Nullus cordati senis, nullus diuina vita luxuque fluentis.
 Lex hæc una viget, quo quis sit peior, ut idem
 Commoda plura ferat, plures et carpat honores.
 Ille velim misera procumbat morte, scelestis
 Primus ad hæc quisquis tribuit conscendere sedes.
 Delicias habeant ipsi mundique, Deumque,
 Et quæcumque manet iustos post fata voluptas:
 At iusti vano crucient sua membra dolore.
 Improbæ iudicibus placet hæc sententia nostris.
 Exulet hinc Astra procul, sint cuncta simulque,
 Christus homo, lumen tenebræ, Sol stella, bonusque
 Angelus, et nullos qui iam dat Lucifer ignes.
 Equæ ferat Petro Christi mactator iudas.

Aqua ferat Solymis Samaritis perfida sanctis.
 Argenti pretium ferrique aequetur & auri.
 Sint unum rursus & fontes, adamasque lapisque,
 Denique cuncta simul rursus iungantur, ut olim,
 Tunc cum mundus erat rudis indigestaque moles.
 Immane non licuit quondam Moysi que creatis
 (Isacidorum namque intulerant mala plurima castris)
 Intima diuini contingere limina templi.
 Iosue 9. Rursus aquis alios lesus lignisque gerendis
 Addixit, fucum factum sibi questus ab illis.
 Namque illis commissa fuit venerabilis arca.
 Atque etiam his certus factorumque atque laboris
 Ordo erat, hic etenim hoc, illud tractabat at ille:
 Atque ita tum templi curabant munia, tum quæ
 Extrema, sic illi virtutem rite colebant.
 At contra (ô miseram mortem) nos praua: ut
 Constituisse iuuat vicio, quisnam ista peritus
 Lugendi vates, ut tanta tragedia poscit,
 Deplorare queat? Iam quaso sistite, Amici,
 Sistite iam quaso rabiem, tandemque laboris
 Sit modus & finis, quo nos scelus usque fatigas.
 Tandem aliquando Deo pia grataque sacra feramus.

Si mea dicta queant animos inflectere vestros,
 Id satius fuerit: sin deteriora valebunt
 Consilia, & iuuenum preceps audacia nostros
 Sermones instar nebula obteget atque senectam,
 Obstrepes & sanctis monitis ut garrula cornix,
 Aeterni testor patris dextramque, diemque,
 Qui grauius flammis paleas exuret inanem,
 Quod socium his non me iungam nec sede, nec actis,
 Consilioque, comes nec ero terraque marique.
 Qua vita capere via, hac insistere pergant.
 Ast ego, qua mortis fugiam tristissima fata,
 Nec arcem quaero, post ut procul ipse remotos,
 Quæ Sodoma exarsit, vitem diuinis imbres:
 Ac mentem à mundo rebus mundi que reducens,
 Interiora vigil spectem, vitæque procellas,
 Quæ prudentum etiam maculant deformiter ora,
 Insequar effuso risu, diuinæque sensa,
 Claraque nec permixta malis in pectore figens,
 Ac studiis Triadis feruentibus usque propinquans,
 Numinis ad summi veniam tandem ipse tribunal.
 Hic ubi cuncta liquent, aquas indexque balances
 Christus habens manibus, mortalia ponderat acta.

Gen. 7.
 1. 1. 9.

SCHOLIA IN PRÆCEDENS CARMEN.

1. Non tincta cruore) Gr. ἀναιμακτος. Male enim Languis vertit, Sine sanguine. Nam cum hoc loco per interuentum Gersonii tunc quomodo ex Gersonio intelligat Gregorius, illud sanguinis expers esse Catholicorum nemo dixerit.
2. Fugientum manibus) id est, qui hominum genus à Deo fictum & creatum gubernant.
3. Scenigradi) Gr. οὐλνβατοι. Sic improbos sacerdotes vocat, quod velut histriones ac mimi alienam personam personant, & sic facilius ad præstare sed omnia sua à inanem ostensionem ac vulgi plausum referrent.
4. Ligno factis) Grallas Nonius vocat. Nos Gall. des eschasses. Persistit enim Gregorius in sua descriptione, dum malos Episcopos notat, qui in Ecclesia tanquam in scena se gerebant, sedisimæque hypocrisis laborabant.
5. Antè quidem) Habebant olim Iudæi, ut patet ex Genesi, quod hominum peritum erat, sepeliendus ager dicitur, ut hirco emissario desertum. Ac denique Iosue 9. quod nunc sedes est.
6. Qua præsca solebat) ἀπομνηστὴς Triarii, id est, hirco emissarius. Ineptum est enim quod Languis hoc loco ait, ut patet ex precedenti scholio. Amaritudo enim & sanguis, ut patet ex Genesi, significat. Etiam dicitur hac de causa. Multo etiam alienum est quod idem Languis ait D. Gregorium idcirco huius verbi usum tum enim adest, ut improbatum fuerit vir sanctissimus, ut contra eo nomine in sua vita Theodosium reprehendat, quod nimium lenem se hæreticis præbuisse, nimiamque licentiam eis concessisset.
7. Hos quoque) Exponit quid cancelli illi temporum signficent, quibus Laici à Clericis diuidentur, nimirum distinctionem mundi huius fluxu ac perituri, & alterius ceteri & semiditerni. Acque hinc etiam scholium loquatur.
8. Huc autem) Exponit quid cancelli illi temporum signficent, quibus Laici à Clericis diuidentur, nimirum distinctionem mundi huius fluxu ac perituri, & alterius ceteri & semiditerni. Acque hinc etiam scholium loquatur.
9. Natiua aut flamma fures) Eos intelligit, qui cum aperte pudicitiam, simulachrum sibi fingunt. Aut etiam fortasse quodammodo impudicitia operam dabant.

10. Cum declinatis abertim \ Tanayes hys ...

12. *Ac tum Episcopi extensa manu ipsis bene pretari solent.*

29. Et rursum pro ... manu ipsi bene precari solent.

14. Este es el primer caso de un tipo de problema que se ha estudiado en la literatura. En este caso, el problema de la existencia de una solución para el sistema de ecuaciones (1) se resuelve en el caso de un sistema de ecuaciones lineales. El problema de la existencia de una solución para el sistema de ecuaciones (1) se resuelve en el caso de un sistema de ecuaciones lineales.

Episcopo, ac non de hereticis.

Episcopus, ac non de hereticis.

[illegible]

17. *Dem in carnes ac definit illi* Nam cum se Dei causam persequitur, dicitur per se gloriam obtinere, pro
fidei habere profitentibus, saltem tamen exultantibus, ut ait Augustinus, ubi se habet, quam loco
inseruire.

AD CONSTANTINOPOLITANOS EPISCOPOS,
ET IPSAM VRBEM.

[illegible][illegible]

SCHOLIA.

1. Equum est in lege, ut emenda sit. Et hoc non est in lege, ut emenda sit. Et hoc non est in lege, ut emenda sit.

AD ANIMAM.

ERige te mea mens, capiant te oblusa mundi:
Nec trahas in visum te male blanda caro.
Exigua hac visa est: ut somnia, proffera ludunt.

Hac forte vititur hic, vititur ille alia.
Nil stabile est præter vitam, quæ nescia labi.
Hanc multo melius vivere, certa manet.

DE NATVRÆ HVMANÆ FRAGILITATE.

Dile mihi, Munde sagax, quid me videret atulu
orbis
Vt trahis (aduersam dum sibi carpo viam),
Formicam velus exiguan, quam motio torquet?
Tantillum tantum me tamen ipse trahis.
Tu certe diuinum opus es, tu gloria: at ipse
Sum quoque opus Christi, sextus & ex superis,

Et simul ex immo. Incertum nam mihi corpus:
Mens autem est flatu numinis ætherei.
Casibus innumera tamen hinc ego iactator & illinc
Quos ego, quosque mihi vis inimica parit.
Atque amissa morior delphinus ut vnda.
Præterij: populum Munde rege incolumem.

A L I V D.

Simile. **V**tolueres, celere, que per aquora lata carina,
Mundū ego, me Mundus præterit instabilis.
At non prætereunt, sed tant, quæcunque patraui.
Quo nihil in vita tristius esse potest.
Quidq; optem haud habeo, vitamue an funera, parte
Nanque ab utraque graui concussit ossa tremor.

Animi an-
xietas.

Vitæ mihi noxas cumulat: rursusque metela est,
Si moriar, vitæ omnis adempta meo.
Hoc mihi putendit si ita onerosa, labores
Nec rursus soluit vita soluta meos.
Quid faciam? hoc unum superest mihi scilicet, ut tu
Rex bone sis oculos iugiter ante meos.

1

S C H O L I V M.

1. Si oculo.) Hoc est, ut in te, tuique ben. gnitate atque clementia su per am semper oculorum aciem habeant.

DE DEI DESIDERIO.

Ærumnis grauib; cur sum conceptus, & abste
Sensigera vita cur daris, ô genitrix?
Mirum, si vixisti illa vs corporis experti:
Sin laesa es, mihi lux haud ab amante data est.
Gens hominum vario grassatur tramite vita.
Agricola hic, falsus findit at alior aquas.
Hæstus ille manus armat, canis ille peristit:
ille pugil, sauas opprimis ille feras.
At mea, fors magnus Deus est, multique dolores,
Atque grauis morbus, qui mihi membra quatit.
Ad breue me lacera tempus, scelerate: relinquam
Nam tecum gaudens aspera cuncta breui.

Cur mihi vita data est, nequeam cum voluere mente,
Ne, si uiuam, mea cert summa cupido, Deum?
Parua mens in te Triadis lux su, it uelut:
Amplius at uirtutis lumina in te ta iubar:
Non te uia tingat, quod e e protipis autè,
viam splendore oculos exat arare queat.
Ast illi si te arripiam Trias, haud iam ego natum
Me querar, optanda namque ego sorte satius.
At mihi sis quæso, sis optime Christe salutis:
Extrahūque graui transfer ad astra luto.
Hic ubi mens, non iam tenebrosa condita nube,
Te circum dulces lata agit usque choros.

Simile.

L V C T V S.

Triplex af-
flictionum
causa.

Heu miseros casus! quodnam scelus ipse patraui?
Totus an in uita facti sum ara Deum?
Mene per arumnis perire, et conuice autrum
Reprimi, ad pugnas instrui aut pugilem?
Ita quidem tu Rex attenderis, te clementer
At mihi iam morti proxima membra iacent.
Omnes effudi lachrymas, sine fine gemisco.
An sceleratorum sub pede semper ero?
Ast fulci me quæso, malum licet, at tibi mystam:

Ne quis, conspiciens tot mala nostra, cadat.
Gloria mi peris: pereat quoque corporis angor.
Perdidi Anastasiam: cesser & improbitas.
Heu lachrymis mædo, potiusque dolore tumescit.
Tu morbum duplicem rex bone siste precor.
Siste precor morbum, perij, rex maxime soli
An clausa est uenia ianua Gregorio?
Aut mihi te prabe facilem, mala tanta coercens:
Aut prabe ut firmo pectore cuncta feram.

CARMEN SVPPLEX.

Christe hominū lumen, mensiq; ignita columna,
Mortali vita loca per deserta vaganti,
Tu Pharum regem, & praefectos siste furentes,
Atque luto, Agypsi quoque graui, bonum extrahere, diris

Hostes afficiens plagis: iter ac mihi planum
Da facili, quod si me uis inimica sequatur,
Tu mihi tu rubrum pelagus discende potens
Christe manu, ut sicco transmittam gressibus aquor,

FFFF IIJ

ÆGYPTI PLAGÆ.

Ægypti plagas semper numerare memento,
 Ut paucas sancti robora magna Dei.
 Flumina purpureo sunt primum tincta cruere.
 Hinc tellus raras adidit innumeras.
 Aera post cyniphes texerunt, aruæque cunctæ.
 Tum cynomya ferox visa repente fuit.

Quinto quadrupedes omnes mors seuæ peremisse.
 Sexto afflixaerunt ulcera Nili, olas.
 Horrida post grando cecidit, simul igneus imber.
 Octava at rursus plaga locusta fuit.
 Hanc plagam horribilis caligo deinde secuta est.
 Ultima primigenium mors inopina fuit.

AD MONACHOS IN COENOBIO DEAGENTES.

Si sociam vitam sexus collaudet uterque,
 Cōiunctisque colens animus Dominumq; Deūq;
 Unā habitet, utaq; viam gradiatur eandem,
 Pectus id fuerit, nam virtus sola videtur.
 Et uis: eximium nec quicumque iure vocandum est.
 Quod nō pulchrum aliquid superat, meritūq; probandū.
 Paruæque amicitia est augustæ gratia prorsus:
 Ut contra luxurientia, nimis promiscua rursus.
 Aest interiectum chaos ingens esse necesse est,

Distinctū illi ut degant, ac sedibus illæ,
 Sicque piam vitam simili cum laude sequantur.
 Soluagus etenim non solus luor iniquus
 Imminet, at multo magis his, quos visa fidalis
 Oblitas, grauior namque istos pugna fatigat.
 Sin, nisi cum Christo, vis plane viuere solus,
 Id quoque mihi gratum est, metus at communis utrisq;
 Ut mihi, sit, ne hosti dūce in certamine cedant,
 Precipitesque ruant tenebrosi ad tartara Diti.

AD HELLENIVM PRO MONACHIS
 ADMONITORIVM CARMEN.

ARGVMENTVM.

Idem ab Hellenio petit, quod i Iuliano tribuitur inponendis, & exaequandis.
 præfecto in ea Orat. quam ad eum habuit, postulat.

Cruis dul-
 cis fascina.

Quam petis, eloquij nostri vis concidit omnis,
 Ut fragili mundo mortua vita mea est.
 At, iue crucem (dulcis qua sarcina, nostra solisq;)
 Christo postponens terrea cuncta, tuli.
 At mihi non tener est, nec quis demulceat aurem,
 Sermo. nam Verbo ne placet ille quidem.
 Non genus ergo tuum nec opes, quæ pectora surgens
 Leua, canam, vires eloquijque tuo.
 Non ingens etiam frater nomenque deusque,
 Verbes qui magnas, ut regis ipse, regit.
 Sint etenim vanis cura sermonibus ista:
 Spectas amulorum non meus obsequium.
 Sed te consilium sanctus multo melior em
 Redder: prabe aurem tu modo mihi facilem.
 At cum forte men hæc pendes premia d. Etis,
 Bis quinq; plures et bonus ipse iuues,
 El:sterna m. hi quos, vir optime, luce dedisti:
 Paruo dans magnus munera magna mihi.
 At dictu attende mem, qua pectore ab imo
 D prompta ex libris proloquar asherens.
 Dant nummos alij, fului dant munus & auri.
 Dant alij summo serica fila Deo.
 Christo etiam est pura qui sese mente dicant,
 Et qui perpetus stetit ora riget.
 Tu vero hoc dona, Christo sunt qui famulentur:
 Hui sit libertas munero plena tuo.
 (Qui puri animi tranquilla & mente cateruam
 Ad celi dicunt lucida recta piam)
 Christi terisque alij, qui sunt sine comi. r i
 Quos etiam & mundi iam prope nulla tenet.
 Hymnis qui regem nocturnus atque diurnus
 Conce ebrant, fluxu d. u. i. s. que carent,
 Quos homines mundi princeps eluacere gaudes,

Nunc alius illas, nunc alijque ferens.
 Cunctarum quibus instar opum spes læta bonorū est,
 Perdere quæ nemo, qui capit ipsa, potest.
 Quis est hanc haud quærit, sua quæ caro diligit ardens: 1
 Nec sobolem, cuius sustineantur ope.
 Qui non consiliis sociis, non fratribus ipsis:
 (Qui cruor est, saniam disperienque cinis)
 Qui cines urbeque inter non mente tumesiunt,
 Ventorum mixto robore debiliūm;
 Nec decus humanum cupiunt, nocturna voluptas
 Quod velut, ut mulsis corda, repente fugit.
 Sed mentem Christo mittunt, utaq; rudentes
 Ad solidam petram nocte dieque ligant: Coloss. 3.
 At vitam absconsam in Christo ducuntque coluntq;
 Ut rutilum obtineant hac rutilante decus:
 Spectantes Triadis radios, qua regitur in se, 2
 Sæpe aperit rursus mentibus egressi,
 Angelique chori decus ingens, amplius haud iam 1. Cor. 11.
 Obscuri, veri per tenuis que notas.
 Aest hæc posterius: nunc autem sumus inanis,
 Et pulvis sunt hi, quos pia v. r. a iuuat.
 Quorum pars specubus gaudet, cubat inque cauernis
 Desertis, odio prosequiturque domos:
 Desugit ac cæcus hominum, dulcemque quietem
 Sancta colit, sophia est que soror æthereæ,
 Campe tilus rursus pars altera vincula laborat,
 Cum carne ut vitium debilitare queat:
 Pars alia exiguis tectis inclusa, ferarum
 R. tu hominem nullum vidit in his latebris.
 Bi que dies denos nocte, que impasta remansit
 Sapim, omnigenis abstinentque cibis.
 Sic fas magna loqui, nostri pecus r. n. m. ouilis
 Horum erat, hinc absens paruulo ab oppidulo.

Quies sa-
 pientia: lo-
 101.

Est etiam lingua iniecit qui vincla loquaci,
Solo animo laudes personuitque Dei.

Est etiam in sacris qui totos adibus annos
Constitit, fundens vota precisque Deo.

Nec (quod vix credis) clauderat lumina somno:
Sed, lapsus ut vivens, in prece fixus erat.

3 Hincque cibi reliquum donabat: coruus: at ambos
Fructum unum tantumquod releuaret, erat.

Quin diuinum etiam in montem se sustulit alter,
Tunc cum Christus humum liquerat, astra petens:

Hic ubi sermone immotum membrisque animoque
Lactabant venti: praeclataque nives.

Nec precibus frangi poterat vir ille piorum,
Qui collo ipsius brachia iuncta dabant:

Sed Christo firmè harebat, mensumque vehеbat
Hinc ad caliculae tecta beata gregu.

Exanimi donec constructa domuncula tandem est,
Curaret funus cum nihil ipse suum.

Mens audita horret: monachus, qui nomine reque
Se monachos praestant, moris id esse viri,

Quos multi norunt, pauci aspernantur, ut aquo
Plus acres, pietas quàm moderata ferat.

Cum quis ad hos pietate graui se contulit, huius
Nostratis legis nescius atque rudis,

Hunc animo primum excipiunt in tecta libenti,
Exceptum cunctis officiisque colunt.

Dimittuntque animos curant attollere verbis,
Pellentes caena splendidiore famem.

Pòst quidam in medium prodit, legemque cruentam
Commemorans, promittit talia verba, rogans:

(Oculum verbum verba cruenta trahens.)
Si genus hoc mortis non prudens ille probat,

Tum multis mortes, inquiet, isti obeunt.

Pars sibi namque manu vitam eripit, et fame dura,
Pars laqueo, in praeceptis pars scopulosisque ruit,

Isti inquam veri testes, latique relinquunt
Hanc vitam, et vita tristia bella nimis.

Parce pius animi, stolidus tamen, optime Christe.
Carcerebus currunt nam procul instar equi,

Quos laqueo nimium pedibus confisus, et intra
Utriculum hunc frangi vis retinere nequit.

At alium rursus virtus iuuat altera, plures
Namque domus ut sunt, sic varij artifices.

Singula quid vero refero, nam tramite vita
Arcto, rara cohors quem tenet hic hominum,

Incedunt isti: caelesti et ardua porta
Limina vix, magno cùmque labore, petunt.

Talis fors Christi est: talem fert ille parenti
Fructum supplicij, quod sine labe culit:

Subsidium fidei, plebs laus, et basis orbis,
4 Certans cum cœli mentibus angelicis:

Quorum praeclarum genus est mihi, sit prociol omnis
Liquet, eis quæso summe vir asser opem.

5 Cleodono leni primum, qui vixit egenus,
Et Christo prompto pectore cuncta dedit:

Se primo, pòst quicquid opum sensusque tenebat:
Nil humili ut vita liqueret ipse sua.

6 Margaritæ in saxo, in stellis phosphorus alter:
Pulchre si-
militudi-
nes.

Per in temporibus, floribus inque rosa,
Qui cum terrenis quondam floreret in aula,

Maius apud nostros nunc habet ipse decus.
Atque enim Christo regi

7 Exuperat multis partibus,

Dimidium nuper quem linquens frater ad agmen
Calicolum abscessit maximus Heccadimus.

Hic autem solus defuncto fratre remansit,
Nil usquam melius cernere fratre valens.

Nuncque graui morbo fracta afflicteque parenti
Assidet, et nati fungitur officium.

Quæ qualis mulier, longum est mihi dicere, natus
Talibus (hoc satis est dicere) digna parens.

Tu quoque Carterium, licet hunc acceperis alter,
Ob socios facies, vir celebrande, suum.

Carterium, cuius, quia mentem tollit in altum,
Permagnum decus est inter Olympiolas.

Su etiam magno Nicomedi quæso benignus,
Mortalem vitam qui dedit aetherea.

Ac suis Abrahami patris amulus, ad sacra propius
Dum natos studuit sanctificare duos.

Connubiūque bonum fecit: tadæque iugales
Experto palmam vita soluta tulit.

Terrenos ramos nec terra liquit: ut i,
Sublimes totus posset adire domos:

Fructum famineo in sexu sexūque virili
Eximium: hanc illi, hunc dedit ipse viri.

Caribus et sobolem nostris sociavit utramque
Calibus dignam (sic reor ipse) chorus.

Florentes ramos ab odora stirpe, parentes
Si superent, matris munus id estque patris.

Et in manibus diuini sunt sita, magnas
Qui spes ingenti claudere fine solet.

At teneras natus genitor nunc dirigit alas,
More aquila pulli aduolitatque suis:

Qui nondum firmis agitantur in aethere pennis,
Sed trepido currunt per loca celsa pede.

Ac praecepta quidem pietatis multa dat ipsis:
At nullum maius dat pietate sua.

Et in manu tenet, ut i, pectus aut
Moribus, a teneris sedulus vnguiculis.

Pauperemque ipsis census dedit instar opimi:
Ad sanctum vitam ne quid abesset iter.

Hæc tibi nostra domus, mea gloria, gloria cuius
Ampla mei: iuncti qui mihi sunt genere.

Nec vero extremos inter laus danda Theognæ,
Qui stans in terra sidera summa ferit.

Vir placidus, vir dulciloquus, vultusque nitore,
Quænam animi flos sit, conspicuum faciens.

Qui non famineo fucatum more colorem
Virtutis monstrat, siccitumque decus:

Sed premis in medio diuinum corde timorem,
Quem videt u, tectum cui nihil esse potest.

Qui recti stadium cum sero intrauerit, o quos
Præterit primos passibus ille tamen!

Atque ubi gustauit sophiam, sum denique regna
Ostendit natus ad meliora viam.

Quamque prius scalam a terra in caelum usque patenti Gen. 28.
Per somnum sanctus viderat Isacides

Hanc ipse ascendens, ut regem cernat Olympi,
(Lumina quem fontem calica lucis habent)

Hunc liquit, serit hunc pedibus, dextra arripit illum,
Atque alium rursus prospicit ipse gradum.

Namque via est hominum talis: talemque crurem
Christo offert clarus nobilitate pater.

Multas rursus opes Euander pectore claudit,
Qui capite est cano, sed magis mente tamen.

Quisnam autem Asterium, fratris triadēque, sacratā
Non memores, prorsus sit nisi mentis inopi?

Quos sophia, & vita ratio communis, in unum
Coniungit, tantum dissociatque caro.
Prætereo sanctum Philadelphum, sanguine clarum.
Prætereo nostrum de grege Macrobium,
Qui pecus est nostra, & charus mihi: quemque sub aliis
Omnipotens Christus protegit usque suus.
Rheginum altissimum, atque Leontium & Heliodorū,
Qui Christi sophia culmina summa tenent:
Atque alios, qui ruricolæ ut sidera lucent,
Et quorum paucis cognita vita latet.
Præstantes inter Christi pia membra, quis autem
Signa Dei numeret, sidera carnigera?
Qui cum sint omnes famuli dominique Deique,
Hic tamen hac illa laude aliisque viget.
Atque levis terram calcas pede sancta cæterna,
Grexque pius, scita quem pater arte regit:
Ac templi magni pulcherrima saxa, ligavit
Que Christus sancti Pneumatis harmonia.
Qui mundo exigue viuunt: minimosque fauores
Impendunt carni, qua mala cuncta fluunt.
Qui motus animi sistunt, sævæque procellas,
Quas Belia horrendi vis inimica parit.
Atque mo l' bon imponunt re l' n' a' q' i' l' e' n' t' i' ,
Risumque, atque oculos auriculæque premunt.
Qui pede sunt nudo, duplici sine veste, gemuntque
In terra exanimis, mente poliumque tenent.
Atque oculo spectant vigili Dominumque, chorosque,
Felix in supera quos agit urbe cohors.
Virgineas tu porro acies, præconia regis
Quæ sponsæ, sus, voce animisque canunt,
Atque oculus Christum expectant insomnibus usque,
Lampadas accensas in manibus que gerunt,
Vt decus ipse mecum agnoscit, m' exultat, & rec.,
Hanc, nostri gregis est qua decus omne, colens.
8 Communis cunctis namque est es gratia, cum cui
Est bene, tu istud possis amicitia.
Scilicet his etiam mens maxima, corde virili
Nam protul à se Eva subdola sensa fugant.
Scilicet his etiam saccus iuger ossibus hæret:
Inq' solo cinis est, arma p. a. l. i. t. i. e.
Charæq, insomnes noctes, gemitusque, precæque:
Et facies calidæ fletibus ipsa madet.
Ac genibus robur subit, langorque recessit,
Arrepta ut Christi est simbria firma manu.
Ac simul & tenera carnes, & splendida vestis,
Quique brevis forma marces abitque decor,
Tam qui natiuus, quam qui fucatus, & arte
Parvus, famines perpolit ora gregis,
Cesserunt mentes, namque illas corpore fecit,
Vt sophia, æquales mens bene firma viris.
Nec mirum, Christum siquidem, cum sedibus altis
Demissus carnem venit ad ima gerens,
Humano generi peperit sanctissima virgo,
Humana legu, sed sine labe, sequax.
Ac postquam exiit superata morte sepulchro
(Tertius at porro tunc erat ille dies)
Viderunt prima (dedit hoc incensa cupido)
Nunciaque eximio lata tulere choro.
9 Atque ita gustato Christo feliciter ipsis
Gustato prius est facta medela cibo.
Ac multa tales toto versantur in orbe,
Qua se cumque Dei porrigit alma fides.
Pars animus paribus incensa cupidine regni,
Testa eadem & vita par genus usque colit.

Carne om-
nia mala
fluunt.

Mat 9.

Mat 16.

Assidet infirmis pars altera patribus: aut cum
Fratribus in sancta virginitate manet:
Ast ego cum paucas habeam, cum pluribus ipse
Certo tamen formas lætas ob æthereæ.
Ac ramenta quidem¹⁰ Lydiæ dabat aurea testis
Fabula: fundebat largus & amnis opes.
Diuitias¹¹ Indus etiam formica seiebat,
Quas ipsis auro subula plena dabant.
Nilus item Pharus dat opes & commoda regnis,
Fingua dum lymphis prodigus arma rigat.
Obletans alios volucres plantæque virentes,
Aut lapides, digitique, & elus igne, micant.
At mihi supra alios Christus dedit: & oc decus omnes,
Vt pietas amans turba sit ampla mihi.
Quam verum est, quod præscia Dei promissa tulerunt,
Aspirat parvus numinis usque fauor!
Vrbs mea parua licet, Bethlem quoque rite vocatur.
Edidit illa Deum: hic chara cohorsque Deo.
Hic alius nostris fulget tibi cæcis ab aruis,
Huic par, qui vestra floret in Armenia.
Quæ gentes cum celsa caput super efferat omnes,
Virginea summum sunt decus eius opes.
Hu igitur gratum faciens, paruum mihi, magnum
At tibi, tu munus magne vir ipse dabis.
Ingentes sobolique tua sociæque ciuibus
Diuitius pariens, que sine fine manent.
Quod si etiam præscia memor es fortasse, sodalis,
Quo mihi nemo magis dulcis, amicitia:
(Non etenim sanctos inter mea numina ponam)
Ne me despicias, quæso, mea que preces.
Ob socios istud mihi da, quod postulo, munus.
Nam quedam multus est quoque cura mei.
Quod si non multus: at te, vir clare, mouere
Ius sanctum nostra debet amicitia.
Omnibus istud erat iucundum prorsus amicis,
Quos hilarat, sanctis quisquis habetur honos.
Basilio at supra cunctos, quem Christus honorat,
Quique protul positos iungit amore viros.
Ac nos communi melius deuinxit amore:
Cui recte facias si nihil ipse neges,
Tum patriam veritas, studia & communia, pura
Et sacra, tum vita celsa tenentis iter.
Quem intra sienam, pedibus qua peruia nullus,
Stans, ut Aron, munus sacri sacrifici gerens,
Atque Dei cernens numen venerabile, iungit
Mortale eterno per sua vota genus.
Que mihi das, illi, quæque illi das quoque Christo,
Quæ Christo dantur, dantur & illa Patri.
Pro vita æthereæ, supplex, pro mentibus oro,
Per membra, hausit quæ pietatis opus.
Te moucant noctes cantus, luctusque labores,
Teque xuiuin, te gemitusque graues.
Te facisque lacer, confectaque lumina flent:
Te mentes pura verba que plena Deo.
Vt virtutem ornans, plures virtutis amore
Inflammas, ac sic præmia plura feras:
Atque feras hic quæ remanent, ac semine fructum
Maiorem innumerus partibus ipse metas.
Te quoque permoueat patri veneranda senectus,
Mens stupet insignem cuius ad historiam.
Qui simul est vita, simul & venerabilis annis.
Extremum hoc, fractus debilitate, loquar.
Parce gregi nostro, fili charissime, nostro
Parce gregi, pro quo mihi quatit ossa tremor.

10

11

Iacob. 4.

Virtutē ho-
norans ad
virtutis stu-
diū incen-
dit.

GGGG

Multa quidem sunt quæ diuino munere clarum
Te reddunt, dotes vixque tot ullus habet.
Nobilitas, formaq; decor, facundia, census,

Legibus & magnum robur in Ausonii.
Exanimis at si tu iuueris inque sepultos,
Hinc decus hinc maior surget honosque tibi.

S C H O L I V M.

1. Inq; sepultos) à τῶν φῶς ἰκνύει, homines vocat destitutus morbus intabescens ac iam penè mortuos.

DE HUMANA NATURA.

ARGVMENTVM CYRL

Postquam de Virtute humana videmus, et de beatitudine laude præcelsissimus ea differt, quæ sapientiaque omnium recte vult et sapientia, si concedat, hoc carmine tandem de hominis natura, et de omni quæ fragilitatem ac vilitatem & inconstantiam sugillat & infectatur.

Medicina
Gregorii.

IN nemus umbriferum, confectus corda dolore,
Solum ego hesternæ luce profectus eram.
Namque meos luctus leuat hæc medicina: dolorque,
Cum tacitus tecum colloquor ipse, cadit.
Auræ susurrabat tenuis, volucresque canoræ
Fundebant atido gutture mille sonos.
Quinetiam cantu circum nemus omne sonabat,
Quem rauca è viridi fronde cicada dabat.
Denique per tacitam labens sine murmure syluam,
Tingebat nostros frigida lympha pedes.
Ast ego, læta licet prorsus nihil ista morabar:
Tantum amor luctus pectore fixus erat?

Mæstosani
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Nam cum mens querulo semel est obfessa dolore,
In partes variâsque animum distractus, & illuc,
Huc quoque, me versans, talia dicta dabam.
Quis prius ipse fuis, quis sum, quis eroque, nec ipse
Noxi, nec sophia me quoque laude prior.
Sed vagor huc illuc, caligine tectus opaca,
Nil horum, quæ mens nostra requirit, habens.
Nam quibus impendit carnis densissima nubes,
Sunt humiles omnes, sunt inopēsque vagi.

Ironiæ.
Decipis, & promptum fundere verba, magni.

3. 4 Sum. Quid quæso? mei iam pars effluxit: at istud
Sum nunc, atque aliud post ero, si modo ero.
Nil ego sum firmi, rapidi sed fluminis instar
Volo, & instabilis semper ad ima fluo.

5 E' tribus his quidnam potius sim, dic age: tē.
6 Hic quamvis positus, conspice ne fugi.
Simile. Quis semel, haud iterum flumini transmi.
Qui semel, haud iterum conspicietur.

7 In patre antè fui: cepit me postea mater:
Ex utroque simul post caro factus ego.
Non homo, sed labe infertus, muta, carēnsque
Mente, mihi tumuli mater & instar erat:

Duplex ho-
minis sepul-
cium.
Sic duo mi tumuli, vniūque in funera: quodque
Vita obo, annorum certa ruina mihi est.
Hinc mihi canities fusa est, post funera vero

10 Si mihi, quam memorant, vita perennis erit.

Vita hæc
mors est.
Dispice nunc vita hæc mors sit tibi, mors quoq; rursus
Vita: secum quamvis forsitan ipse putes.

11 Nil sum, cur ergo tanquam firmissima quedam
Res, adeo sauis opprimor usque malus?
Inde ex quo nascens fletibus ora rigat:

Per lachrymas testans, quas vita in limine fundit,
Quotnam illum maneant agmina dura mali.
Est regio, ut quondam Creta, ignara ferarum:
Est alia hyberna nescia terra niui:

At vacua aduersis quod vita tempora rebus
Clauferis, haud quisquam dicere iure queat.
Morbis, pauperies, partus, mors, hostis, iniqui:
Quisque feras etsiam terra, vel aquor alit.

Ac nulli faciat boni mala plurima vidi:
Ac bona nulla, quibus non mala cuncta forent:
Inde ex quo v'itices pœnas mihi pestifer ejus
Astulit, & semi demonis inuidia.

Ista tibi sint dicta caro, medicabilis ægræ,
Hostis blanda, omni tempore bella gerens:
Ac fera damnosè mulcens, & frigidus ignis.
Quæ mihi si faucas, res noua prorsus eris.
Eia age mens, nam te nunc alloquar, atque ea dicam,
Quæ fore narratu non aliena puto.

Quidnam es, o mea mens? & quis tibi contigit ortus?
Atque cadaver olens quis tibi ferre dedit?
Quis solidis vita astrinxit grauiusque catenis,
Pendentem assidue lumina fixa solo?

Ut crasso status, carni mens iuncta, leui que es
Duro oneri: pugna est nam grauis inter ea.
Si vita, cum carne simul lata, prodixit in aurat:
Quam procul est nexus pestifer iste mihi!

Numinis effigies sum labe exorta: deusque,
Proh pudor, eximium sæda libido parit.
Corruptum semen me gignit, nunc homo, rursus
Non homo, sed spes est ultima nostra cinis.
Sim tu celestis, quidnam tibi, dic precor, ortus?
Si pars, ut sensus, status & ipsa Dei es,
Crimina dum pellas, credam id namque edita puro
Quæ sit, eam cuncta labe carere decet.

17 Nam neque sol tenebras edit, nec pncumate prauo
Spiritus exoritur splendidus atque bonus,
Quis rabidus porro tam te quatit hostis & urget,
Spiritus aethereo cum sis ab axe tibi?

18 Namque ope nixa licet talis si t'ergis ad ima,
Heu quanta est vitæ copia visque tui!
Sin non orta Deo es, tibi quæ natura? verendum
Est animos inflet ne mihi & auius honor.

19 Piasma Dei, Paradisus, Edem, spes gloria, lēxque,
Mundum imber de, ens, igneus imber item.
Legibus à scriptis demum est medicina petita:
Atque Deo genitus denique factus homo:

GGGG 11

Creta fera-
rū ignara.

12
Nulla mū-
di voluptas
pura.

Corpus ho-
minis blādus.

Anima ca-
daueris fera.

i si anima
est ex tra-
duce.

17
Simile.

18

19

Edita progenies turbat cruciâsque parentem:

12 " Ipsiusque animum suspitione premis.
Insidum illicium decor est: ignobilis autem
Forma malum est, omni quod caret usque metu.
In cura est, soboles quem fecit pulchra parentem:
Qui genuit prauos, hunc dolor atrox habet.

13 " Fastum diuisa, matrem gignit egestas:

14 " Sphæra, quæ pueris mittitur atque redit.

15 " Hac igitur cernens, crucior, vitæ optima cuiquam
Si censeatur, habet quæ mala plura bonis.

Non flet quæ passi veteres quoque sunt mala: Risu
Dignæ sint, lachrymis an magis, addubites.

16 " Olim namque sophis quadrarunt ista duobus:
Illi fletus, at huic omnia risus erant.

Horrida miscebant certamina, seque necabant
Argui, ut quæ Phrygiæ pro meretriæ phalanx.

17 Aspera " Curetes, Etolus bella mouebant,
Pro capite, agrestis criminibus atque fera.

18 " Acidia celebres: sese tamen ille peremit
Vesanus: mæchi est casus at iste manu.

Hercules est ingens nomen: nam cuncta domabat:

19 " Carniuorum perit vestibula ille tamen:
Aspera non Cyri, non Cræsis parca pepercit:
Hisque etiam, nuper sub quibus orbis erat.

20 " Te quoque, Alexander, victor grassare per orbem,
Perdidit immodici copia sumpta meri.

Omnia
mors equat
Inter discessit: quidnam est asperius ois
Et cineres Iri, Tansalidisque pares.

Per Constantino famulus meus (hic ego tantum
Excipio tumulum) diues, inopsque pares.

Atque hic ista quidem: ast alio quæ condit in ævo
Ultima lux prauus, quis memorare queat?

Horrida flamma, grauis caligo à luce remotus:
Vermis, qui memores criminis esse facit.

Non natum esse tibi melius, scelerate, fuisset,
Aut natum prorsus morte perire fera:

Quam mala eos passum in terris, saeuosque dolores,
Post grauiora iterum tempus in omne pati.

17. primigenia decus inuol perdidit et
Doctus ubi Salomon? famina vicit eum.

Ille ubi, legatos quondam inter census, Iudas?
Exiguo lumen perdidit ære miser.

Hinc me, Christe potens, edue iam, quaeso, malisque,
Queis crucior, medicam protinus offer opem.

Vnum hominis est, certumque bonum, fixumque, beata
21 Vita, " animus cuius languet amore meus.

Cætera quæ terra voluuntur, nil moror ipse
Empitum, humanis linquere cuncta liber:

Externas simul & terras, patriosque penates,
22 Atque thronos, " spectat sedis & omne decus:

Externos, consanguineos: probis atque amantes,

Et qui præcipites in scelus omne ruunt:

Perpicuos, reftos: vacuos liuore maligno,
23 Quosque imo rodus pectore liuor edax.

Leta habeant alij vita: fugiam ipse libenter.

Quam grauis longa est hæc mihi vita malis!

Quantisper tandem " finis harebo? " voluptas

Sunt equidem vix commoda cuncta biceps.

Quauis accipimus luce, eucimusque: " cloaca

Cætera, cum guttur paucula cepit habet.

Bruma, calens, æstas, Ver, Autumnusque vicissim:

27 Spectra duo vitæ nox simul atque dies.

Cælis, æquor, sellisque: " nouum nihil est mihi prorsus.

28 Non quæ sunt motu prædita, quæq; carent.

Nil moror hæc: alium mihi da, rex optime, mundum,
Propter quem hic prompto tot mala corde fero.

Atque vitæ matris me mors rapuisset in alio.

29 Nam tenebra nato mox mihi fletus erat.

Quæ vitæ hæc: tumulus à " tumulo peto rursus. & ignis

Post tumulum rursus me tumulabit edax,

Idq; ipsum est quod viuo velut rapidissimus amnis:

Quis sursum exorietis semper ad ima fluit.

Nam magis haud quælibet vita, et, quæ pulueris instat

Me tenebras, Christi fax mihi ne rustiles:

Mania sed palpans vager huc, illucque, proculque

Ter miser æthereis, sedibus, ijs cadam.

30 Ludus homo (posita verum formidare dicam)
Nummis est, qualis luditis orbe frequens.

Larus tegit faciem, quæ dempta protinus alter

Repperit, subitus tingit & ora rubor.

Talis vitæ hominum est, quos spes delectat inanis.

31 Ad tempus teneant, queis lubet, ista breue.

Atq; contempletur mansura in sæcula Christus.

Cum fuerint vitæ & inuolupta iusta nihil

Namq; duplex ego sum: terra mihi corpus, obortum est.

Vt etiam ad propriam debile uigil hominum

Numinis ac status mens est: ideoque supernis,

Quæ potiora, bonis expectis usque frus.

Sic nempe in prouum fons labitur: ignis at ardens

Vnam duntaxat nouit ad alta viam.

Magnus homo est, imò nouus angelus: ipse senecta

Si posita, " ut serpens, sidera summa petas.

De me ælium est. " saltate sacri, saltate propinqui:

34 Non iam vos quatiet terror, ut antè, meus.

35 Diuini vobis, et etiam præliis, ijs.

At crux, abiectis omnibus, vna mihi est.

36 Clara columna mea quæ vitæ est: hincque solutus,

37 " æthereis sacrum lætæ in æde, ijs.

Quò non inuidia labes occulta propinquas,

38 Factum, vti hæc liceat si mihi voce, malum.

Proque illis ego nunc vacuus liuore precabor,

Quis seu inuidia me modò dente petunt.

SCHOLIA.

1. Namque et tero excessit: propositis pluribus exemplis, hominum vitam, seculam, ac leuissimam, & ælium
vita miseriorem esse ostendit.

2. Antea supra apud Apollonem, in quo morabatur, deferens, ac æterni tempore flores raris, &
cumulans, resque sub nocte aris irripient, aduer am domum conuertit, eadem diuinitatem si tales inredi-
bili sua laude, atque omni sermone præstantiori, sterilia, famis interem, atque compingent, adeo, iam, iam, imo
fructu complet.

3. Debele gente hominum) Alludit ad illud Homericum,

Ὅτι δὲ θεὸς ὅτιον, αὐτὰς τὰς ἀνθρώπων,

Ἡ δὲ φύσις τῆς αὐτῆς φύσεως, ἡ δὲ φύσις,

Nullum animal toto spiratque & serpit in orbe,

Quo mortale genus multo magis debile non sit.

2. Nam tenet eum et iterum in d' ep' m' l' e' r' u' m' a' r' y' m' a' t' m' s' e' r' u' e' s' p' u' a' m' e' r' f' l' i' c' t' i' o' m' e' s' u' b' s' e' q' u' e' b' a' n' t' u' r' . S' i' c' e' n' i' m' h' a' c' C' y' r' u' s' e' x' p' o' n' i' t' .

3. Et tunc in se et in seipso dicitur: *Quis peccatores manet. Loquitur enim in persona peccatorum, scelerum penas post hanc vitam subituri.*

37. O e' p' d' i' c' t' u' m' a' d' p' a' t' r' e' m' s' e' n' t' i' a' m' q' u' i' d' i' c' i' t' u' r' . O' m' n' i' s' e' r' a' s' . O' m' n' i' s' p' e' c' c' a' t' o' r' u' m' . O' m' n' i' s' f' i' c' t' i' a' s' e' m' h' o' m' i' n' i' e' r' i' p' i' t' .

38. Et tunc in seipso dicitur: *Quis peccatores manet. O e' p' d' i' c' t' u' m' a' d' p' a' t' r' e' m' s' e' n' t' i' a' m' q' u' i' d' i' c' i' t' u' r' . O' m' n' i' s' e' r' a' s' . O' m' n' i' s' p' e' c' c' a' t' o' r' u' m' . O' m' n' i' s' f' i' c' t' i' a' s' e' m' h' o' m' i' n' i' e' r' i' p' i' t' .*

39. Et tunc in seipso dicitur: *Quis peccatores manet. O e' p' d' i' c' t' u' m' a' d' p' a' t' r' e' m' s' e' n' t' i' a' m' q' u' i' d' i' c' i' t' u' r' . O' m' n' i' s' e' r' a' s' . O' m' n' i' s' p' e' c' c' a' t' o' r' u' m' . O' m' n' i' s' f' i' c' t' i' a' s' e' m' h' o' m' i' n' i' e' r' i' p' i' t' .*

40. Et tunc in seipso dicitur: *Quis peccatores manet. O e' p' d' i' c' t' u' m' a' d' p' a' t' r' e' m' s' e' n' t' i' a' m' q' u' i' d' i' c' i' t' u' r' . O' m' n' i' s' e' r' a' s' . O' m' n' i' s' p' e' c' c' a' t' o' r' u' m' . O' m' n' i' s' f' i' c' t' i' a' s' e' m' h' o' m' i' n' i' e' r' i' p' i' t' .*

35. Salutate sacri) id est, Episcopi, in unda cæstro in me percussit.

36. Dicitur in seipso: *Quis peccatores manet. O e' p' d' i' c' t' u' m' a' d' p' a' t' r' e' m' s' e' n' t' i' a' m' q' u' i' d' i' c' i' t' u' r' . O' m' n' i' s' e' r' a' s' . O' m' n' i' s' p' e' c' c' a' t' o' r' u' m' . O' m' n' i' s' f' i' c' t' i' a' s' e' m' h' o' m' i' n' i' e' r' i' p' i' t' .*

37. Clara, l' u' m' i' n' a' m' e' a' d' i' d' u' t' u' r' . O' m' n' i' s' e' r' a' s' . O' m' n' i' s' p' e' c' c' a' t' o' r' u' m' . O' m' n' i' s' f' i' c' t' i' a' s' e' m' h' o' m' i' n' i' e' r' i' p' i' t' .

38. Et tunc in seipso dicitur: *Quis peccatores manet. O e' p' d' i' c' t' u' m' a' d' p' a' t' r' e' m' s' e' n' t' i' a' m' q' u' i' d' i' c' i' t' u' r' . O' m' n' i' s' e' r' a' s' . O' m' n' i' s' p' e' c' c' a' t' o' r' u' m' . O' m' n' i' s' f' i' c' t' i' a' s' e' m' h' o' m' i' n' i' e' r' i' p' i' t' .*

DE VITÆ ITINERIBVS.

ARGVMENTVM CYRI.

Hoc quoque carmine D. Gregorius coram, qui effrenato, atque infano quodam impetu ad acquirendas res fluxas, & perituras feruntur, vanitatem & inuentiam reprimere conatum, atque ostendere quam labilis & incerta, imo quam plane nil il hæc præfens vita sit.

Ex cinere exiguo quis rediensurus erit?
Atque ubinam Rarus magis Deus? fore perit?
Extractum ad cæli littora tuta feret?
Nulq' vitæ genis alia naturæ capis.
Nulq' vitæ genis alia naturæ capis.
Atque vicinam non pars cederet ipsa malis.
Diuina infida, solumque se cunctis inanis.
Vanula pueris, atque iuvenibus inanis.

Temporis, & vita meta senecta grauis.
Et vetere constat sanguine nobilitas.
Inuoluta est: artes viles a corda decent.
Terminis, & iuvenibus inanis.

12. Inopis monachi) Hæc enim de monachis intelligit Cyrus: & rectè.
 13. Non dum) De iis qui non sunt perfecti, sed in viâ sunt. Quia per sepe fervida quadam animi alacritate proficientes (ut solent equi parum exercitati, nec freno satis ob-
 14. Parvula) Quia enim parvulus dicitur, qui non est perfectus, sed in viâ est. Quia per sepe fervida quadam animi alacritate proficientes (ut solent equi parum exercitati, nec freno satis ob-
 15. alrepi, victoria præmiis excidunt.

IUSIURANDVM GREGORII.

ARGVMENTVM CYRI.

Hoc carmine sub iurisiurandi, seu voti forma, Gregorius ait et si in a vita atq; ad angelicæ perfectionis normam componitur, regulas brevitati tradit. Erat autem istud carmen in manuscripto libro connexum cum præcedente: quod nos tamen non sine causa, ex eui codicis auctoritatem secuti, distinguendum putavimus.

1. **V**erbum iuravi, mihi qui Deus, ortus ab ortu,
 Atque immortalis qui Genitare satum,
 Archetypi effigies, par & natura Paterna,
 Qui supero ad nost. um venis ab axe genis:
 3. Quod mea nec mentem mens abiectus a supremâ est,
 Descendent rursus nec mea verba loquor,
 Si Triadæ clara subeat mihi scindere numen,
 4. Dum nutum aduersi temporis ipse sequor:
 5. Si mentem extimulet sedes mihi celsa, vel illos,
 Quos agitat sedes dira cupido, iuvenit:
 6. Ante Dei humanum auxilium si forte locarim,
 Inualida & petra sit mea nexa ratum:
 7. Lata seiente Deo si mens sit turg. da fastu,
 Rebus in adue. sis rursus at illa cadat:
 Si iudex aquum perueram iussu, superbus
- Plus tribuens, grauius quàm pietate viri:
 Prospera prauorum cernens, scopi. osque bonorum, 8
 Si inquam dextrum non bene sanus iter:
 Si me linor edat, si casu læter iniqui, 9
 Non secus ac firmo stet mea vita gradu:
 Si mentem sternat sauius furor, ac sine freno
 Sit mea lingua, oculum sit meus atque proci:
 Si mihi quisquam odio sit frustra, vltis & hosti 10
 De picue, aut celtis frandibus, ipse meum:
 Si vacuus à me manibus discedat egenus,
 Cælestesque petis qui sitibundus aquas:
 Sit clemens aliu Christum, facili que labores
 Eruge mihi vacuos ac lenis aura ferat.
 Legibus his deuinxit animum, compleuero vota
 Si pia, Christe, tui maneris istud eris.

SCHOLIA.

1. Verbum iuravi) Quoniam non nudum atque in se seris doctrina sermonibus lex, sed ritualis inter perfectos
 docuit, sic germani quoque ipsius discipuli, atque adeo sanctissimus hic vir, diuinarum rerum cognitione pe-
 nitus imbutus, earumque doctor, postquam beatorum hominum vitæ breui oratione descripsit, atque ultimo loco,
 ad quod summa perfectionis erat, subiunxit (nimirum omnes vii y vias ad se ac deiciant, contraque omnia
 Dei mandata excus) nunc iam
 omnes inclamans, imitantes
 2. Ortus ab ortu) id est principium ex principio.
 3. Quod

13. *Primus (Henderson 1336) ...*

14. *Non sicut ...*

15. *Ima peto ...*

16. *Nec tibi ...*

17. *Et in ...*

18. *Invendique aliquid ...*

19. *Ex ...*

20. *Nulla cum strepitu ...*

21. *Nulla cum strepitu ...*

22. *Nulla cum strepitu ...*

23. *Nulla cum strepitu ...*

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ, ΤΟΥ
θεολόγου, γλωσσολόγου, πτεράστου, δι' ἰάμβων.

TETRASTICHA D. GREGORII NAZIANZENI.

Cyri Niceta, Dadybrensis Episcopi, in D. Gregorij Nazianzenis Tetraistica,

P R Æ F A T I O.

Mibi prolem in animo erat longae, et ornamentis edere, atque ad singula Theophrasti Gregorij poemata ...

Ποῦς τελέων ἔργον, ἢ δὲ πλείων.
Ἀμφὶ μὲν εἰσι διχὰ τε καὶ φίλοι.
Σὺ δὲ, πρὸς τὸ πάρος, ὅκτις πλείων.

Qua preferenda est, actio, an theoria?
Hac est adulter mentis illa plurimum.

Amba

[illegible]

proponit.

Μὴ σφόδρα θαρρῆν, μὴ δ' ἀπελπίζην ἄγα.
Τὸ μὲν γὰρ ἐκλύσει, τῷ δ' ἀνατρέπη.
Τὸ μὲρ κατὰ τοῦ, τῷ δ' ἔχου, τῷ δ' οὐ φθόρος.
(Ὁμῆρος: Ὀδύσσεια, βιβλ. 11, στίχ. 1-4)

*Ne fide multum, nec nimis spem proiice.
Mens languet illinc: prorsus hinc eueritur.
Hoc fac: tene illud: si nequis t porro, ut via
Cassum haud laborem, quod tibi restat, facit.*

16

Nō despe-
randum, si
perfectio-
nē assequi
nequeam⁹.

[illegible][illegible]

Μὴ θερμὸν ἄψιν, ἑμμένει δ' αἶμας ἀν' κρίνας.
Κρεῖσσον παρθενίην, ἢ πὶ κόπῃ τῷ καλοῖ.
Καὶ γὰρ καλοὺς καλοῦμαι, οὐχὶ τοὺς κείτω,
Τοὺς δ' ὠνίχ' ὑποδάσσι, πίπτοντας μέγα.

*Præceps agas nil : cœpta sed ne deferas.
 | Proficere praeter, quicquid in pulchritudine
 Manens deorsum nam melius non dicitur,
 Ad ima sed qui, celsius vectus, ruit.*

13

Nec teme-
re quicquā
nec descre-
dum.

[illegible][illegible]

Οψι; συνήρασέ με, κλειὸν ἄλλ' ἐχέη.
 Εἶδ' ὄλον οὐκ ἔγνω τῆς ἁμαρτίας.
 Εἶδ' ὄλον ἔστη; πείρα; ἔκπεφύγατον.
 Βαθμοὶ ἄλ' ἐπὶ τῆς πάλης τῷ δυσμενοῦς.

*Visus quidem me cepit: at repressus est,
in mente forma picta nec noxæ est mea.
† Imago picta est: facinus at vitæimus.
Hic gradibus hostis subdolus nos impetit.*

Gratus
peccati.

[illegible]

1. In quo putant laqueos carnis, et in his de hominibus scire, et nos scire. Vnde per Bernardum taliter, dicitur
 πῖπας, id est, πνεῦμα, cum ἵσθι, non autem cum verb. ἐκ πνεύματος.

Κηρῷ τὰ ὅσα φερίαι παρὰ Φαύλους λόγους,
Ὡδῶν τε περπατῶν Ἑκμελῇ λογίσματα.
Τοῖς δ' αὖ χελοῖς τε, καὶ γαροῖς αἰεὶ δίδου.
Εἰπεῖν, ἀκοῦσαι, καὶ δράσαι, μικρὸν μέσον.

17.

*Occlude verbis turpibus cera tuas
Aures, sonisque cantuum mollissimis.
Pateant honestis semper at sermonibus:
Audire, fari, facere, non distant procul.*

Ad turpia
claudenda
auris.

[illegible]

hæc verba velint, autem, quod dicitur, maxime patet. Hoc enim versiculo nil aliud innuit Gregorius, quam pa-

Μὴ λίσσῃς δ' ὅσῃς ἐκλύου θηλύσματος,
 Ἀφῆς περ λήθῃσι, μηδ' ἐγείσεις.
 Τί' αὖ ποτ' ἀνδρῖσιν πᾶσι κ' ἠπείθετος;
 Χωρεῖς γυναικῶν κάρηνας ἠδ' ὕματα.

18.

genere de gentibus: praeferunt autem praeacem ac meretricium, despicabilem ac Deo iniusum & execrandum esse

K

21.

Αἴχως δ' ὁμοίας τίλιν :

Verum decorem mentis ornatum putat,

Non quem manus vel pingit, aut delet dies,

Oculus pudice mentis est quem perspicit:

Deformitatem rursus ac mores malos.

Vera pul-
chritudo in
virtute sita.

cum coloris elegantia coniuncta, que

tate atque constantia, mediocritateque

funer omnem solent elegantiam pulchram

scilicet, ut ceteris

Αἴχως δ' ὁμοίας τίλιν :

Verum decorem mentis ornatum putat,

Non quem manus vel pingit, aut delet dies,

Oculus pudice mentis est quem perspicit:

Deformitatem rursus ac mores malos.

Opes, egestas,

Venerè, sedesque editæ? Ut volunt, fluant.

Firmum caduca nulla res tangit virum.

compotesque

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

et ceteris

Ο μὲν θεοῖ σέ, τῶ δὲ καὶ πίπης μέγα.

Τεύχῃ δὲ τούτου, μὴ μικροῖς μετρούμενος.

Καὶ πλεῖστοι ἀρῆς, εἰ κατὰ τῆς ἐπιλή.

KKKK

miundo luctatur, non ob id omnino superari, quod in
suis succubuisse, ac prostra

39.

Καὶ ζῆμιον τί. τὸ τοῦ κέρδους πολλάκις,
Ὡς τὰ χαίρειν φησὶ εἰς εὐχαρίαν.
Εἰδ' οὐ χαλὰς τί παρρησίας οἷς τῷ ἔχῃ,
Τλῆ φέρει πῦρ, ἢ νόστοι τῷ σώματι.

I. Quia non
nouit
quaestio.

*Amitte quiddam questus: hinc frequens redit,
Putata ut arbor redditur fecundior.*

40.

Εἰ μὴδ' ὄφλεις τῷ θεῷ πτωχός,
Μὴδ' αὐτὸς ἴσθι τοῖς ὄφλουσι συμπαθής.
Εἰδ' οἶδας ὄφλεις, καὶ παρρησίας τὸ παῖς.
Οἶκτος γὰρ οἶκτος τῷ θεῷ σαδμίζεται.

Alus igno-
scendum, ut
nobis Deus
ignoscat.

*Pæne nihil si vindicti debes Deo,
Nec debitori lenis ipse sis tuo.
Debere sin te non negas, ignoscito.
Veniā rependit nam Deus clementiæ.*

NICETAS. De iniuriarum tolerantia et lenitate.

41.

Ὅταν ποτ' ἔλθεις ἐκείνῃ πλὴν οὐ φρίνα,
Μνηστὴ Χειρῶν, τῶν ἐκείνου τραυμάτων,
Πλάττω — — — — —
Ὡς δ' αἰ τὸ λυποῦν ὡς τὸ ἴδαι σβέσαις.

Remedium
adhaesius
inimici vi-
cissitudo cu
piditatem.

*Cum tu dolore laesus ardes maximo,
Christi memor sis vulnorum, pars est quoniam
Sint hæc dolorum, quos herus tulit tuus.
Sic nempe, ut vndis*

NICETAS

Φράς, μέν, ζήλος τε, καὶ δαίμων, ἴσα.
 Οἷς ἂν προσέλθῃ, τὸ φρονεῖν ἐπέλυσε.
 Τῷ δ' ἄνδρ' ἔπειτα, καὶ τὸν ἐπὶ δαίμονα.
 Ἡδ' ἰατρεία τῷ ἐμψύχῳ νοσημάτων.

42.

*Vinum, libido, luor, & demon, pares.
Hos mente priuant, quos tenent. His tu prece
Medere, fufis lacrymis, ieiunio.
Medela morbis hac enim certa est meis.*

Quo pacto
vultis me
decedam.

dolores propulsantur, ac profligantur.

Λόγω, τρόπον τε τὸν λόγον πιστευόμενος;
 Ἀρρησί; ἔστι τοῦ θεοῦ ψευδορέα.
 Τί δ' αὖ θεοῖ; τὸν τρόπον μέσον ἴδεις.

43.

*Iurare noli. Quo fides fiet modo?
Sermone, vita & , quæ fidem verbis struat.
Qui falsa iurat, prorsus is negat Deum.
Sit vita testis (quid Deo est opus?) tibi.*

Tugendū
in amicu

[illegible]

Gal 5.

Rom 9.

Τὴν χειρότητα δόγμα ζωτομώτερον
Οἷον σταντῶ ποῖδε τυλχάνω ἰδέει.
Καὶ ζωτομώτερον τι, τὰ Χειρὸς πάτην.
Benignitatis dogma quod contrahitis?
Quales apud te proximos esse expetis,
Sis talis ipsis. Sin adhuc quiddam petis
Brevis, habeto dura Christi vulnera.

44.

Humanities exercises

1. 34.

[illegible]

ent, à conari desistes, ac postea, et hominis beneficio effectus, Deo gratias ages.

† Probos mantentem ad se.

reliqua vite instrumenta. Hæc ex Basilio Nicias affert.

Αὐτὸ πρῶτον τοῖς καλοῖς τῶν μὴ καλῶν.
Κακοῖς ὁμιλῶν, καὶ κακὸς πάντως ἔσθ.
Κακὸν παρ' ἀνδρὸς μὴ ποτὲ λαμβάνει παῖς.

48.

Ne frequens sis cum malis, eris malus.
Ne munus unquam de manu sumas mali.
† Veniam suorum nam petis sic criminum.

Maiora
suetudo
gienda, nec
ab his sume
dū munus.

que in eis, familiariterque cum ipsis vivas, perinde

Eccl. 13.

efficiis affectus sum, ac de me ipse praeclare meritis est. Quoniam ergo modo

ego quid intoner Theol. Ne munus unquam sume de mali manu. Ab

Esa. 29.

ro et sincero animi affectu, colente, ne munera expectas. Ab eo qui la-

sceleris sui societatem pertrahat.

† Veniam suorum nam petis sic criminum) Hoc mihi simpliciter de eo intell

huc alienum est quod vertis Langui, Iniuriarum flagitas qui gratiam.

49.

Εγὼ τι χάρως ἐκλήγα καὶ δυσμενῶς.
Τὴν γὰρ ἀπὸ τοῦ φίλου φάρμακον
Εἶναι παρὰ τὸ καὶ τὸ πικρὸν φάρμακον
Ὅμως διδίδω, καὶ τὸ ἴδὺ μέμφομαι.

Et hoste ab ipso commodum quoddam lego.
Is criminari. Verum acerbum pharmaceum
Simul expauesco, et dulcibus succensco.

Quæ veili-
mico p
piatus.

autem est hac utilitas? Nam dum subueor ne repret-

uam contemnatur, si non tam ob Dei præceptum, qui id a vobis ex

[illegible]

Μὴ σφόδρ' ἐπεισὶν παρρησίᾳ ἐνπνύων.
Μὴδ' ἐνπλοῦστοι εἰς ἅπαντ' ἔχιν φρένα.
Μὴδ' ἡμεῖς μοι δεξιόισι φαττάσμεσσι.
Λόγος γὰρ ὅδε πολλὰκις τῷ δυσμενοῦσι.

53.

*Ne somniorum ludicris fidem nimis
Accommodaris: cuncta nec te terreant.
Nec leta rursus visa te tollant nimis.
Laqueos frequenter hos parat demon tibi.*

Non curâ-
da somnia.

[illegible]

Εἰ γὰρ σιωπῶντες ὅτι τις τῷ χειρὸς,
Πῶς οὐ καλοὶ δίκαιοι εἶναι καὶ πλείονι;
Οὐ γὰρ φέροι με τῷ κακῷ ἰσχυρότερος.

54.

*Spes lata semper acta precedat tua.
Nam nequiores cum inuēt, quanto magis
Hac adiunari conuenit probum unum?
Nec enim ferendum est ut malo cedat bonum.*

in omni
actione pro
ponenda.

Prudentia
fortuna tu-
ior: nec
doctrina
quicquam
pretitatus.

Ἡ δ' οὐκ ἀχίμνος, μὴ δὲ ἐν παρδύστῳ
Νόμῳ κρύσσον, ἢ μὲν κεκλήμεναι.

*Est forte cæca tutior prudentia.
Namque illa rerum est impetus tantum levis:
Hæc clauus. Ac nil litteris tibi sit prius,
Quas possidentes unicas opes habent.*

55.

Τὸ δραστηὶν δέχεται μὴ τῷ δρατῇ κεκῶς,
Τῷ δ' εὖ ἵ ποιῶ, εἰ θέλεις εἶναι θεός.
Κτείνῃ δ' ῥάστα καὶ πρυγῶν καὶ σκορπίος.

Fortia nō
nocēdo, sed
iuvando
cōstādenda

*Alti nocendo robur haud monstra tuum:
Bene sed merendo, si Deum sequi cupis.*

Ibid. 6. Ferique Daniel tactus est ut mur. bus.

Gum, Pater, adhuc me grauius affligas licet.

Petrus &
Paulus Ro-
manz marry-
ing atteste,
Mat 14.

N1M1N1M1

Quadam putetur voluere haud rectè licet.
 Multis laborant, & quidem sophi admodum,
 Et nunc, & olim, disparem ob vitæ statum.

Psal. 72. David quid ipse sentiat, cernens malos
 Florere, ut ipsi iudicant, valde æstuat:
 Ne cuncta temere quisquam ferri putet,
 Nec esse quenquam, nostra qui prudens regat.
 At soluit istud ipsemet. Finem omnium
 4 Specta, inquit ille, & quamque sis contrarius.
 Quod seminaris, certus hoc tandem metes.

5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

Sita in cruentis criminum purgatio:
 Aspersiones carnis & spurca lenes;
 Vitare² culpam summa sic virtus (licet
 Nil plus adesset:) parvulus tum temporis
 Pierate clausa terminis. An quidquam
 His manus ipse proloquar? certe loquar.
 Nondum illi habebant, quale nos, munus, Dei
 Perpesiones sic licet, & innoxius
 Quem fudit agnus sanguinem ibi labes meas.
 9 Horum ergo maior laus erat, quod si amplior,
 Maius laborum de quoque esse debitum:
 At, plura quoniam cepimus, nobis minis.

Quod instar autem est omnium, at, que ante omnia:
 Cursus secundos ne nimis vitæ efferas,
 Qui sapere nosti res supra, quas cernimus.
 10 Me forte callis arduus in altum vehit,
 Te vero facilis cursus in præceptis rapit.
 Macies decori nostra præcellis tuo.

Bolonne cernis alterum, in stabulo caput
 Alitè efferentem, carnis & pinguedine
 Nitidum ac feracem, pronum tum contra alterum,
 Curvum, indecorum ruris ob culti notari:

Quum ille, dandus post brevis certe neci,
 Seruetur, ast hic seq. alat dominum & suum?
 Horum videtur quis tibi felicius?
 Nonne macilentus, & gravi pressus ingor?
 Sagina sed te forte delectat: mala
 Sis illa quamvis, atque compacta improbe.

Quid? an tumorem tu probas hydropicis?
 Fortemne censes, cui furor mentem abstrahit?
 An dulce prorsus pharmacum morbos fugat?
 Multis amarum poculum bono fuit:
 Persæpe contra dulce perniciem parit.

Annon paternam filius virgam colit,
 Si mente constet: at malum est hinc suavitati?
 Nam gnatus haud est, virga quem nunquam ferit.
 Quid, pro corona, tibi velut, si dimicant?
 Hac si tibi ipse coninas, leuaberis,

Ac mollietur protinus labor tuus,
 Spem comparabis & bonam, grates agens,
 Qui blandientem sedulus dominum colit,
 Malumque censet, cum ferit, serum hunc malum

11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

8

9

10

Pulchra si-
 militudo 3
 bobus du-
 ctis.

Triplex si-
 militudo,
 qua docet
 adversa se-
 cundis non
 preponenda.

Filius non
 est, qui nu-
 quam va-
 pulat.

Psal. 48.

SCHOLIA.

1. Percans prophani) Triplici hominum generi pestem & exitium optat, Atheis, polytheis, & iis, qui divi-
 nam providentiam negant.

2. Ex anarchia) *ἡ ἀναρχία* quoniam modo universa hac rerum moles stare poterit, si nemo sit, qui
 imperium teneat? Leuuen. vertit *ῥαυτάς*, finis erit: alieno planè sensu.

3. Bellum Deo inferri) *ἡ ἀναρχία* idem est quod *ἡ ἀναρχία* τῷ θεῷ. *ἡ ἀναρχία* Theologi persæpe de Diabolo dicunt,
 id est, Deum impiè rebellante. Leuuen. transfert, cui sum tollere: parum aptè, ut quidem existimo.

4. Quamq. sit contrarius) Nam qui delicias & voluptates per omnem vitæ suam amplexus est, eum in morte
 cum acerbissimis doloribus commutat: & contrà.

5. Nec pacta qua sunt) Gr. *τὰς ἐπαγγελίας*, id est, *ἡ ἐπαγγελία*, *ἡ ἐπαγγελία*. Leuuen. vertit, nec ab iis
 aberrare, que præclare se habent. Vbi nullo modo expressit rem huius vocis, *ἐπαγγελία*.

6. Nō grauibus autē hoc est, Leuua peccata honoris quodāmodo & laudi dabatur. Videtur tamē hoc loco Leuuen.
 id est, *ἡ ἐπαγγελία*.

7. Vitare culpam Hoc loco, *ἡ ἐπαγγελία*, id est, *ἡ ἐπαγγελία*. Leuuen. vertit, nec ab iis
 omnia vitia se porrigit. Vult enim Greg. rursus, veteri lege adhuc regere, nec eo statum fuisse, ut iūma cuiusdā virtutis
 loco haberetur, si quis à vitiis dūtaxat abstinere.

9. Horum

Spinnu relicto floridas rosas lege.
 Ac de prophanis litteris lex optima
 Hec est. quibusnam at plurimum studij dare
 Conveniat, ipse paulo post dicam tibi.
 Hoc non monendus es mihi primum. decet
 Iuvenem improborum fugere cæcus noxios,
 In hisque quidquid prorsus est lassi situm.
 Sunt namque multi, more qui pecudum sciant
 Fædæque scabie grauibz & morbu simul:
 Inueniſque tentant, simplices si quos vident:
 Seque affricantes subdole huius, illud student,
 Ut prauitatis hos sua morbo impleant.
 Cur istud autem? criminum quo plurimos
 Socios habentes, obregant labes suas.
 Hos tu caueto. nam, velut Paulo placet,
 Colloquia mores praua corrumpunt bonos.
 Quin illud etiam maximè obserues velim:
 Theatra quem dant, Circus, & truces fera,
 Cantum, malorumque horreas spectaculum,
 Et vana vita, gaudij & Lernam improbi,
 Hominum indecora studia lascius gregis,
 Qui castitate turpe nil dempta putant,
 Probri administri. quidam enim hoc, artis loco,
 Habent, ut animos turpia ob quaque efferant:
 Scurra feriri mor quibus pugnorum ictibus,
 Quibus ante capitis sectus est crines pudor:
 Schola fæditatis omnis, & lasciuia:
 Quem artu est pars, perpeti & facere omnia,
 (Idque ante visus omnium) qua non licet.
 At rursus alij, natio infelix
 Famam decusque turpiter matrum exuunt,
 Sexum & virilem flexibus cum corporis
 Frangunt: simul sunt femina, & simul mares:
 Non masculi, non femina, falsa haud loquor.
 Nam nec manent iam masculi, nec femina
 Fiunt. Nec etenim, moribus quod sunt, manent:
 Natura rursus, esse quod student, negat:
 3. Enigma luxus, ac gryphus libidinum,
 Et feminis viri, viri & femina.
 Quid cansionum turpium morbos loquar,
 Versusque, nervos pectoris qui emolliunt?
 Quid tibiſque, quid choros bacchanum,
 4. Quibus? ampla miseri pensitant quoque premia?
 Hac suntne laude, suntne visio, & gaudio,
 An digna potius lachrymis & luctibus?
 Dominatur illis risus, ac stuprum subis
 Natura, flamma crescit & libidinum.
 At fæditati improbi quoque construunt
 Theatra: morbus abute ut non iam amplius
 Grassetur, at si primum at consiet mala.
 Hac execrare: pupulas nec tu inscie.
 Quodcumque labem visus accersis, fuge:
 Oculos ut ipse virgines sermos tuos.
 At belluonum, venter est quibus Denu,
 Cruenta iugias plus adi ut spectacula.
 Hi namque ventri seruiunt (quo turpior
 Haud morbus ullus. usſaque explens improba.
 Membrorum at iste dominus ut seruis omnium,
 Sedet insens, atque membra diuendis feris,
 Pretium gulæ deuorans: venter nam
 Prodigus, in alium belluarum immensum
 Cognata trudens membra ut tyrannica.
 Hæc sistantes improbi spectant vni.
 6. Ac si ferarum fugeris quisq

Malorum
societas vi-
tanda.

Mali sca-
biola pe-
cudi simi-
les.

Cur mali
alios infi-
cere stu-
deant.

1. Cor. 15.

Spectacula
fugienda.

Oculi vir-
gines ser-
uandi.

Gladiato-
rios ludos
exagitat.

Venter mē-
broium
omniū do-
minus.

Gemunt, ut ipsi, quam fera, lusi magis,
 Frustra & sedentes: sin virum fera ceperit,
 Artumque quiddam mugiat miser, & graui
 Non absque p. anctū puluerem sparsum ag gerat,
 Ipsorum ab oculis omnis excedit dolor:
 Oriturque plausus gaudio cum maximo
 Iunctus, cruoris riuulos si viderint.
 Nam, digna qua sunt lachrymis, laci vident,
 Fauentque trucibus bestium corde effero.
 Ac fortè si quem ceperint, magis incitant
 Magisque, & acuiunt impetus (ipsi velut,
 Carne saturandi) bellusque opem ferunt.
 Ac venditores improbi carnis suæ,
 Victusque seruis, rursus & victus feris,
 Vita execrandi, post necem miserrimi,
 Hoc sine sauo terminans vita dies.
 At membra quadam bellua venter tenet,
 Quadam premuntur dente crudeli nimis.
 Semilacerata rursus at quadam vindique
 Saliunt, adhucque palpitant, adhuc fugam,
 Fugamq; cursum cogitant, vane licet.
 Fædare diris visibus tua lumina
 O Nate parce: nec viros nudos vide
 Leito iacentes, ac feræ nexas simul,
 7. Sepulchra cursu concita, affines huius.
 Quin Circus etiam, putum spectaculum
 Quamuis prius nemo non existimet,
 Est pestis anima, morbus & necem ferens.
 Diuellit vires, vulgus in partes secat,
 Docetque pugnas, & ciet conuicia.
 Ciues, propinquos dirimit, & senibus probrum
 Infert, furere pectora & inuenum ferit.
 Ad odia amicos excitat, leges premit.
 Malis & hisce perpetrat maius malum.
 Socios furore percussit Magos mouet,
 Quo palma remanet malo nutrit malum.
 Ardere cepit pugna nam postquam semel,
 Tum quisque propere tendit ad Magos pede.
 Prauos at illi demones statim vocant,
 Lapsus ut ipsis, vulnera, & cades ferant.
 Gaudet malis nam demonum manus improba.
 Cursus equestris hinc liquet spectaculum,
 Quamuis putatur blandulum & mite haud parum,
 Pestem effundit, & corporum & sanguinis gaudet
 Opibusque damnum maximum ferre insuper.
 Quoniam repente prorsus euertit domos?
 Quoniam ad petendam diuites stipem impulsit?
 Quoniam ante sanctis legibus plena oppida
 Deleuit? etenim rixa, pubescens velut,
 Procerum cruore plebs infecit manus,
 Vibetque, f. cta cade, vacuauit viris,
 At ciuitates funditus flamma abtulit.
 Ferrumque, ple. tens cad. bus cades n. uis.
 Quis ergo magicam, mente non cassus, ferat
 Spectare pugnam (non enim cursus equis
 Lanianda) oedes qua parit, morbum urbium.
 Pro rebus hisse studia te bonarum artium
 Iuuent, tuos que dirigunt mores probè.
 At lectione plurima mentem ut tuam,
 Velut in pa' astra, senseris iam exercitam,
 Tunc illabora litteris: gnauius sacris,
 Vtriusque magnas fæderis carpens opes,
 Quorum verusplum est illud, hoc semper nouum:
 Nouum, secundo proditum namque est loco,

7
In Circen-
ses ludos.

Litteris sa-
cris maxi-
mè studea-
dum.

tamen aptè, ut opinor.

2. Commodus terra & fructus) Hæc mihi sic potius transferenda videntur, ut totus hic versus cum his verbis, præterea necesse habuit aliquid de suo addere, ut quem sensum cupiebat, exprimeret.

3. Pena nec vindex manet) ardua Leuenk. vertit, excusabilia sed minus rectè, quòd dum caro moriatur, ac putrescat, cum nihil in ea re culpe sit, proinde ne excusatio quidem adhibenda est.

Ad eundem, Iambicum sextum.

A Cerba multa pertuli: & quod setivus,
Nil suspicabar à quibus prorsus mali.
Clades meorum grauior est at hostium.
Fluxere nam quæ pertuli: at quæ ferreo

Iustitia libro scelera conscripsit, scio.
Cives, amici, præsules, hostes mei,
Sum multa passus, id scio, haud fatemini?
Hæc charta gestat plurima, haud latebitis.

ADVERSUS BRVTAM ANIMÆ PARTEM:

vel, ut in alio libro, Ad suam animam,

Iambicum septimum.

ARGVMENTVM.

Plato duas animæ facultates rationis expertes, hoc est iram & cupiditatem, be-
re comparabat, rationem autem augere. Aristotele. ibi. in lib. 1. Ethic. v. in an-
i. m. rationis expertem duplicem esse, ut alteram enim nullo modo rationis parti-
cipem esse, alteram autem in tantum non habere, ut rationem ad directum quæ im-
petus obicit, quæ possit. Hinc igitur Theologus argumentata tumens, animam suam
monet, ut, si citulus æterna curæ sit, impetum contra rationem committat, adhi-
cunque ei partem eam, in qua ira existit, adiungat, cum videlicet prius edomita-
ta, parte, in qua est libido. Animum porro iram, Impetum & Menadem idcirco
vocat, quòd miris modis ipsi illuderet, ac Menadum more, nisi ipsius impetum re-
primeret, in omnem insolentiam rueret.

Empusa, Menas, anima ter miserrima,
Empusa, Menas, quo voluptas te trahit,
Propinqua ubique cupida dum circumspicis?
Meliusne tibi non consulere cupidinum
Ignem malarum proinus non opprimes?
Quid pateris anima? quidque tam indignè sapi?
Nisi si soli regere quod tibi sit datum
Curram, trahant quem tres equi, dispar quibus
Natura data sis? unus horum est nobilis,
Alter protervus, ultimus trahibilis.
Quod si insolens fræna permittas, statim
Saltat, ferocit, cuncta perturbat, ruens
Furore caco: medium & adiungens sibi,
Efficit ut unum spires: & equum nobilem
Captius ad instar subditum per vim trahit,
Imo gementem pectore ob cursus vagos.
Temerèque fertur, impetu & bruto, velut
Prærupta vastum per loca in barathrum ruens.
Nec prorsus aliquid prouidet, nec reprimis

Cursus, Aueri donec in portas cadat,
Se, & que miseram ter quater, perdens simul.
Natura quòd si ut postulat, tu sentias,
Ac mense lætus nobili mandes equo
Moderamen omne (còlute namque hic viam
Obire nouit optimè) & medium increpes,
Ut acritatem commodè monstret suam,
Sociumque cursus præbeat se prædito
Mente, petulantem ast acribus stimulis domes,
Abnuere iussa nec sinas, cum denique
Omnino facilis hic erit cursus tibi,
Lætus, serenus, specbus & plenus bonus.
Nam ratio, veluti nobilis & præstans equus,
Vincit (dedit nam vincere huic summus parens)
Sensum ipsa gradiens semper, & sursum intuens,
Omnesque vita transiens molestias,
Nec ante finem cursus imponit suo,
Quàm te beatam collocet, seque in polo.

Ratio.
Libido &
ira.

Libido ad
iuncta ira
cuncta tur-
bat.

DE PHILOSOPHICA PAUPER TATE,

Iambicum octauum.

Lætari, æger, cuncta quòd tibi suppetant?
Medicamen, hunc quo lenias morbum, est tibi.
Felix at alter: pauper est, sed continens.
Cui nec malum ullum, pharmacum nec est in illi.

Ipsè opibus amplum crimine sed omni obrutum,
Tunc anteponam pauperi & probo viro,
Cum, quem furoris reddidit fortem impetus,
Prætulero sano sed minus forti tamen.

Pauperis
virtus diui-
tis vitio
præponen-
da.

ADMONITIO AD SEIPSVM, Iambicum nonum.

Vs. resacem per scelus, sursum locum.

S C H O L I A.

[illegible]

O lux perennis, lucis & fons unice.

SCHOLIVM.

[illegible]

B *Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.*

SCHOLIVM.

[illegible]

Exhaustane in me est unico ben.

S C H O I I A.

1. *Si suscipi me) Hec praeise diuina*

AD CHRISTVM, Iambicum decimumtertium.

Heu quassa nostra, Christe mi, vis concidit.
 Heu quas procellas excitat corpus mihi!
 Heu quam incolas se meus longè extulit!
 Que patior intus, que foris certamina,
 Imago supera quæ suum perdit decus!
 An quereus unquam pertulit ventos pares?
 Illane tot unquam pertulit fluctus ratis?
 Labore fractus languet, & negotiis.
 Curam paterna non libens subiij domus.
 Hanc ut subius, perditam vidi illico.
 Flexere amici, morbus afflixit graui.

Saxis petitus sum miser, quasi floribus.
 Hac plebe careo, quam dedis mihi Spiritus.
 Natos reliqui, vel relictus ipse sum,
 Aut spreus ab eis, ô patrem miser, inum!
 Insestiores hostibus sunt præsules,
 Quis nec verentur mysticam mensam, neque
 Quos ego labores hactenus multos tuli,
 (Persepe flectunt qui rament vel pessimos.)
 Fama mederi nec mala quicquam student,
 Vnum sed istud, dedecus sperans meum.

AD DIABOLVM, Iambicum decimumquartum.

Imago summi munus aboletur Dei.
 Turpatur ipsa, sentio, hostis inuide,

Aliena vanus dum loquor, vel cogito.

DEFINITIONES MINVS EXACTÆ,
 Iambicum decimumquintum.

Deus. *Quæ ensq; primû est omni uicè prior.*
Mundos. *Quæ fluxa, & mutabilis, quæq; mens cerni, & tueri.*
Natura. *Quod quidque tale aut tale, naturam uoco.*
Angelus. *Natura simplex angelus, primus sacus.*
Dæmones. *Qui deuiarunt à bono, quid dæmones.*
Princeps & horum, Lucifer qui quondam erat,
Inuentor atra præsul & caliginis.
Materia. *Materia formæ est basis, post condita.*
Induere formam, ceruus est illi decor.
Cælum. *Rebus caducis limes & firmis, polus.*
Sidera. *Quid astræ? flamma, circuli cursum tenens.*
Lux duplex. *Lux splendor ardenti, ratio lux mentis mea.*
Tenebræ. *Tenebræ, duplex, lucis abscessus duplex.*
Æuum. *Æuum, quod absque tempore assidue fluit.*
Tempus. *Mensura motus tempus est, quem Sol facit.*
Terra. *Tellus, stabilitas est hylæ: hanc ambit polus,*
Ignis. *Natura flagrans ignis est, sursum siuem.*
Aër. *Aër mane replet, & spirans fluit.*
Homo. *Figmentum, imago & nobilis Dei, est homo.*
Corpus. *Materia corpus, quam subit dimensio.*
Anima. *Elementa nostri prima pars sunt corporis.*
Natura uita prædita, anima dicitur:
At ratio mensque cum mea se copulant.
Vita. *Quid uita? carnis, mentis & nexu tenax:*
Mors. *Et mors ab hisce rebus est diuulsio.*
Mens. *Mens, visus intus terminum nullum sciens.*
Hinc cogitare munus est & fingere.
Ratio. *Quæ finxit illa, ratio vestigat sagax:*
Sermo. *Quàm uocem ipse proferes per organa.*
Memoria. *Externa sensus excipit, mensis notas*
Memoria retinet, ac bona seruat fide.
Oblivio. *Oblivio ipsam pellit: hanc rursus eicit*
Memoria quadam (vulgo reminisci vocant.)
Reminiscencia. *Mentis, uoluntas motus est, concursus &*
Voluntas. *Rerum, penes nos quæ sita, tantummodo.*
Lib. arbit. *Quo uolo moueri liberum arbitrium uoco:*

Alacritatem, magna si sit acritas.
Patitur voluntas, si irahor, tyrannidem,
Rerum appetitus commoda est diuulsio.
Boni appetitus aut mali, cupiditas.
Amor, cupido feruida & fræni inscia.
Mentem repente feruor incendens furor.
Ira, diu: uirnis est furor, sed qui insidet
Mentis dolosus, unguis dicitur.
Longanimitas, est collisio molestia.
Astutia, cum tenet læsum quies:
Quam lenitatem dicere olim mos erat.
Virtus, bonorum firmus est habitus: mali
Habitusque rursus, morbus aduersarius.
Dei illa donum est: at mala hic inuentio.
Decor, rei omnis elegans concinnitas:
Contra decoris est probum deformitas.
Iam fortitudo, robur in periculis.
Est, ubi opus haud est, fidere, est audacia.
Audenda quis ius defugit, premittitur metu.
Est temperantia, lata quæ sunt, vincere:
Libidinosi rursus, hu succumbere,
Iustitia, non plus ceteris requirere:
Ab æquitate digredi, est iniquitas.
Rerum peritus, dicitur prudens: sophus
At censetur, mente qui rei conp. cit.
Simplex vocatur quisquis ad malum est piger.
Versutus autem, moribus quisquis duplex.
Læticia quidnam? mentis est diffusio.
Tristitia, cordis morsus, & turbatio.
At cura mentem uoluit, anxietas magis.
Pugna rationum, cuius est, num quid geret.
Consulta mentis format at sententia.
Hæc qui repellit, hinc incit incuria.
Liuor secundis proximi rebus dolet.
Barrenus plus est: nam nocet quantum potest.
Recte monetur, quisquis obuiat malis.

Alacritas.

7

Ratiocin.

Cup. d

Amor.

Furor.

Ira.

μολογία.

Iōganim.

Lenitas.

Virtus.

Vitium.

Pulchritu-

do

Deform.

Fortitudo.

Aud. c

Timidus.

Tēperantia.

Intemper.

Iustitia.

Iniustitia.

Prudentia.

Sapientia.

Simplicita-

tas.

Versutia.

Læticia.

Tristitia.

Cura.

οχιζος.

Pudor. Probris timore contrahit mentem pudor.
Impud. Effrons pudore dicitur quisquis caret.
Studium. Prohincit equum quippe -

Divus est, hac petere, quae desunt tibi.
Meliora spectat, quam aequum dicimus.

Divus.

Cum vis amoris exterum sui tim petis:
Zelus: iam istud dicere praesump.

Modulata laus est hymnus, et quidem arbor.

Hymnus.

CARMINA IAMBICA.

1371

Et cum hoc pergit, et ait, *terram.*
 Corona pini tecta, pariter & cinamys,
 Ille est etiam pascuis in erium traxit.
 Crux et crucisq. us, arbor an. & la, arboris.
 C. a. u. m. e. o. r. i. m. a. m. i. n. i. s. n. o. n. a. o.
 Cum saepe istis manibus per arboris.
 Felix uidetur quod la. a. t. u. m. i. l. o.
 F. u. m. a. t. i. o. n. u. m. a. u. n. o. b. i. d. e. m. e. s. t. A. t. u. m.
 Manet aster, etiam fixus in cruce, impletus.
 Causa pauperum lites ac prolixas
 Propter laqueum cordis iugis mit
 At iure arguitur, ut sic urbem petunt,
 At in cruce, mori perierat, migrant loca.
 Fluctu manan angeli, inter sua,
 Baptisma geminum et la. a. p. a. s. u. a. a. u. g. u. s. t. i. n. u. s.
 Cum me periculis semper, et cum uicis.
 At mori, cum mori me et extirpato.
 Men. q. u. o. d. u. n. o. r. e. i. u. s. u. r. a. t. a. e. u. p. i. s.
 Ad, opera tenem me proque in reum rebus.
 Iam, que e. p. a. n. t. u. r. t. u. a. c. u. m. c. o. n. i. d. e. e. s.
 At, e. s. t. i. m. e. t. a. g. m. e. n. a. d. u. s. i. m. D. e. i.
 N. o. n. e. s. t. b. i. a. t. u. m. p. i. e. u. s. e. x. p. i. a. t.
 Denon. f. o. r. t. i. s. a. t. h. e. m. e. r. i. t. u. m.
 Quod d. n. i. c. a. e. x. p. i. t. n. e. s. e. t. a. r. a.
 Mente acie, p. a. r. t. e. s. t. a. n. t. i. a. c. i. s.
 Hom. n. e. m. D. e. i. p. e. r. o. s. p. i. c. i. t. o. m. i. n. i. s. D. e. u. m.
 At, t. e. r. u. m. q. u. i. d. u. l. t. u. s. a. r. a. n. u. s. D. e. i.
 C. i. a. r. i. m. a. t. u. s. s. p. i. r. i. t. u. s. a. n. i. m. e. i. u. s. u. m.
 Ob. c. u. r. a. n. a. m. q. u. i. p. r. a. d. i. c. a. t. p. r. o. p. h. e. t. a.
 N. o. u. a. m. s. a. l. u. t. e. m. s. e. r. m. t. e. r. e. b. a. n. g. e. l. u. s.
 At c. o. n. c. i. n. e. m. m. i. s. s. i. o. n. e. m. a. n. n. u. n. t. i. a. s.
 Doctrina, pueris tradita, est Catechesis.
 Penitencia. M. e. t. a. n. c. a. c. u. m. q. u. i. c. o. r. r. i. g. i. s. u. i. t. a. m. i. m. p. r. o. b. a. m.

[illegible]

S C H O L I A.

[illegible]

[illegible]

1. $\int_{-\infty}^{\infty} f(x) \delta(x-a) dx = f(a)$ (Dirac delta function property)
 2. $\int_{-\infty}^{\infty} f(x) \delta(x-a) dx = f(a)$ (Dirac delta function property)
 3. $\int_{-\infty}^{\infty} f(x) \delta(x-a) dx = f(a)$ (Dirac delta function property)

16. *hoc loco versis Leu. pauperibus affici, pro beneuolentia erga pauperes affici.*

17. *Temperamentum* dicitur *temperamentum* est vita quidam tranquillitas.

[illegible]

dumtaxat vocabulo lapsus est: sed etiam in toto versu ab Authore sententia turpiter aberravit. Nam cum sic

10. *Natura mihi quod* ¹ *us legem* ² *et al.* ³ *interior* ⁴ *et* ⁵ *et* ⁶ *et* ⁷ *et* ⁸ *et* ⁹ *et* ¹⁰ *et* ¹¹ *et* ¹² *et* ¹³ *et* ¹⁴ *et* ¹⁵ *et* ¹⁶ *et* ¹⁷ *et* ¹⁸ *et* ¹⁹ *et* ²⁰ *et* ²¹ *et* ²² *et* ²³ *et* ²⁴ *et* ²⁵ *et* ²⁶ *et* ²⁷ *et* ²⁸ *et* ²⁹ *et* ³⁰ *et* ³¹ *et* ³² *et* ³³ *et* ³⁴ *et* ³⁵ *et* ³⁶ *et* ³⁷ *et* ³⁸ *et* ³⁹ *et* ⁴⁰ *et* ⁴¹ *et* ⁴² *et* ⁴³ *et* ⁴⁴ *et* ⁴⁵ *et* ⁴⁶ *et* ⁴⁷ *et* ⁴⁸ *et* ⁴⁹ *et* ⁵⁰ *et* ⁵¹ *et* ⁵² *et* ⁵³ *et* ⁵⁴ *et* ⁵⁵ *et* ⁵⁶ *et* ⁵⁷ *et* ⁵⁸ *et* ⁵⁹ *et* ⁶⁰ *et* ⁶¹ *et* ⁶² *et* ⁶³ *et* ⁶⁴ *et* ⁶⁵ *et* ⁶⁶ *et* ⁶⁷ *et* ⁶⁸ *et* ⁶⁹ *et* ⁷⁰ *et* ⁷¹ *et* ⁷² *et* ⁷³ *et* ⁷⁴ *et* ⁷⁵ *et* ⁷⁶ *et* ⁷⁷ *et* ⁷⁸ *et* ⁷⁹ *et* ⁸⁰ *et* ⁸¹ *et* ⁸² *et* ⁸³ *et* ⁸⁴ *et* ⁸⁵ *et* ⁸⁶ *et* ⁸⁷ *et* ⁸⁸ *et* ⁸⁹ *et* ⁹⁰ *et* ⁹¹ *et* ⁹² *et* ⁹³ *et* ⁹⁴ *et* ⁹⁵ *et* ⁹⁶ *et* ⁹⁷ *et* ⁹⁸ *et* ⁹⁹ *et* ¹⁰⁰ *et* ¹⁰¹ *et* ¹⁰² *et* ¹⁰³ *et* ¹⁰⁴ *et* ¹⁰⁵ *et* ¹⁰⁶ *et* ¹⁰⁷ *et* ¹⁰⁸ *et* ¹⁰⁹ *et* ¹¹⁰ *et* ¹¹¹ *et* ¹¹² *et* ¹¹³ *et* ¹¹⁴ *et* ¹¹⁵ *et* ¹¹⁶ *et* ¹¹⁷ *et* ¹¹⁸ *et* ¹¹⁹ *et* ¹²⁰ *et* ¹²¹ *et* ¹²² *et* ¹²³ *et* ¹²⁴ *et* ¹²⁵ *et* ¹²⁶ *et* ¹²⁷ *et* ¹²⁸ *et* ¹²⁹ *et* ¹³⁰ *et* ¹³¹ *et* ¹³² *et* ¹³³ *et* ¹³⁴ *et* ¹³⁵ *et* ¹³⁶ *et* ¹³⁷ *et* ¹³⁸ *et* ¹³⁹ *et* ¹⁴⁰ *et* ¹⁴¹ *et* ¹⁴² *et* ¹⁴³ *et* ¹⁴⁴ *et* ¹⁴⁵ *et* ¹⁴⁶ *et* ¹⁴⁷ *et* ¹⁴⁸ *et* ¹⁴⁹ *et* ¹⁵⁰ *et* ¹⁵¹ *et* ¹⁵² *et* ¹⁵³ *et* ¹⁵⁴ *et* ¹⁵⁵ *et* ¹⁵⁶ *et* ¹⁵⁷ *et* ¹⁵⁸ *et* ¹⁵⁹ *et* ¹⁶⁰ *et* ¹⁶¹ *et* ¹⁶² *et* ¹⁶³ *et* ¹⁶⁴ *et* ¹⁶⁵ *et* ¹⁶⁶ *et* ¹⁶⁷ *et* ¹⁶⁸ *et* ¹⁶⁹ *et* ¹⁷⁰ *et* ¹⁷¹ *et* ¹⁷² *et* ¹⁷³ *et* ¹⁷⁴ *et* ¹⁷⁵ *et* ¹⁷⁶ *et* ¹⁷⁷ *et* ¹⁷⁸ *et* ¹⁷⁹ *et* ¹⁸⁰ *et* ¹⁸¹ *et* ¹⁸² *et* ¹⁸³ *et* ¹⁸⁴ *et* ¹⁸⁵ *et* ¹⁸⁶ *et* ¹⁸⁷ *et* ¹⁸⁸ *et* ¹⁸⁹ *et* ¹⁹⁰ *et* ¹⁹¹ *et* ¹⁹² *et* ¹⁹³ *et* ¹⁹⁴ *et* ¹⁹⁵ *et* ¹⁹⁶ *et* ¹⁹⁷ *et* ¹⁹⁸ *et* ¹⁹⁹ *et* ²⁰⁰ *et* ²⁰¹ *et* ²⁰² *et* ²⁰³ *et* ²⁰⁴ *et* ²⁰⁵ *et* ²⁰⁶ *et* ²⁰⁷ *et* ²⁰⁸ *et* ²⁰⁹ *et* ²¹⁰ *et* ²¹¹ *et* ²¹² *et* ²¹³ *et* ²¹⁴ *et* ²¹⁵ *et* ²¹⁶ *et* ²¹⁷ *et* ²¹⁸ *et* ²¹⁹ *et* ²²⁰ *et* ²²¹ *et* ²²² *et* ²²³ *et* ²²⁴ *et* ²²⁵ *et* ²²⁶ *et* ²²⁷ *et* ²²⁸ *et* ²²⁹ *et* ²³⁰ *et* ²³¹ *et* ²³² *et* ²³³ *et* ²³⁴ *et* ²³⁵ *et* ²³⁶ *et* ²³⁷ *et* ²³⁸ *et* ²³⁹ *et* ²⁴⁰ *et* ²⁴¹ *et* ²⁴² *et* ²⁴³ *et* ²⁴⁴ *et* ²⁴⁵ *et* ²⁴⁶ *et* ²⁴⁷ *et* ²⁴⁸ *et* ²⁴⁹ *et* ²⁵⁰ *et* ²⁵¹ *et* ²⁵² *et* ²⁵³ *et* ²⁵⁴ *et* ²⁵⁵ *et* ²⁵⁶ *et* ²⁵⁷ *et* ²⁵⁸ *et* ²⁵⁹ *et* ²⁶⁰ *et* ²⁶¹ *et* ²⁶²

na in re delin quere.

Minimum satisfactor.

$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \right) = \frac{\partial L}{\partial x}$

$I = \frac{1}{2} \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{1}{2} \left(\frac{d\psi}{dx} \right)^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{d\phi}{dx} \right)^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{d\chi}{dx} \right)^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{d\eta}{dx} \right)^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{d\theta}{dx} \right)^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{d\gamma}{dx} \right)^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{d\beta}{dx} \right)^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{d\alpha}{dx} \right)^2 \right) dx$

[illegible]

potest Leuenklaius. Nam quod Θεοφιλος uocabulo eas oblationes quibus sacra symbola nobis offeruntur, si-
tamen conscientia, (ne quid, quod cum Zuingliana heresi pugnet, dicere cogatur) hanc interpretationem effun-
git, quid improbum, immo sceleratum? Quis enim, nisi rei Theo. eg. ea omnino rudis, hoc nescit, Θεοφιλος, cum ab-
solute ponitur, idem esse quod ιεροφύλας, ἱεροφύλας, & ut Latini loquuntur, sacris operari; atque item Θεοφίλος
nihil aliud indicare, quam quod nos Missa nomine intelligi volumus, hoc est, sacrificium illud quo Sacerdos Deo
patri corpus & sanguinem Christi offert? Vnde etiam, ut unicum exemplum promam, apud Epiphanium He-
ref. 75. inducitur Acrius his uerbis utens, ὡς τὸ αὐτὸ τὸ εὐχάρισται ἰσχυρῶς, τὸ ὡς φιλῶν ἡμεῖς τὰ θεοῦ; Orat, inquit,
qui uiuit, aut economiam faci. Quid hinc utilitatem capies, qui mortem obis? Porro in argumentis Toni primi
libri tertij hac uerba, ὡς φιλῶν τὸν θεόν, dilucidius ad hunc modum exponuntur: δοξάζει τὸν θεόν ὡς φιλῶν τὸν θεόν, id est, Docet non esse offerendum pro iis qui prius decesserunt. Ex quo colligitur, Θεοφιλος, τὸν
ὡς φιλῶν τὸν θεόν, & ut paulo ante loquitur Epiphanius, τὸν ἱεροφύλακα τῶν λατρικῶν τοῦ θεοῦ, idem esse, hoc est, ut uulgo
dicunt, Missam celebrare. Ac proinde omnibus modis reuiciendum est Leuenklaii commentum, quo per Θεοφι-
los oblationem pro populo, sed Deo patri offertur. Nam alioquin si de Eucharistia tantum sacramento, quod ple-
bi impertitur, hac vox accipienda esset, quid cause erat, quamobrem Acrius, ut Presbyterum Episcopo aqua-
ret, utrumque ex aquo Eucharistiam populo dare diceret, cum etiam suo tempore Diaconi, si forte Presbyteri
absentes essent, potestatem haberent eam dare? Quod si non esset, non esset illud, quod in libro 11. oritur de
6. uocum eorum, utrumque, τὸν ἱεροφύλακα τῶν λατρικῶν τοῦ θεοῦ, ut Acrius interpretatur, non esset
runt, ut Christi incarnationis eiusque cruciatibus communicemus. Quemadmodum etiam in Carmine aduersus
morb. de eadem re loquens, ait,

Iambicus v. sibus comprehensam, quendam iam attulerimus.

ed est, defectio vel rebellio. Per apostasiam autem, seu defectionem, Gregorius Apostasiam illam intelligit, qui paulo ante existerat. Et Leuenclausius quidem per hunc apostasiam Arrium intelligit, dum censet: ego tamen Iulianum imperatorem potius significari arbitror, qui non tantum à recta Ecclesiae fide, ut Arrius, sed prorsus à Christiana religione defectu, ut per Gregorium dicitur. Idcirco non tam facile Arrium, etsi aliquis eum multis saepe probis configit.

27. *Si cum expletio συνιγισται, consummatio. Qua voce utitur Matthæus Cap. 13. & 14.*

Iambicum decimum sextum.

3 *At parce viuis. nam metus viuos tenet.*

*Necesse? quid istud? arce mittat si edita.
Mittat? quid istud? si manu gemina secet.*

Quis tu, l'ionem, quique sacri leges manus
Et ossa mittas in mea, huc gressu, agis,
Heu heu, nec ipsum talis & tanti decus
Veritus sepulchri? dignus es post hoc scelus,
Lapidibus hisce, dignus es ce te obrui.

Midas petebat quidlibet in aurum sibi
Verri. petrus porcuras dira fame,
Dum dures esse gessit, infelix perit.
Pascuis urinam parva, qui b'ysa effodit:
Discant sepulchris parere ut cuncti dehinc.

Misisti, homines improbi, huc etiam manus?

Ex mente dico (maximi formam Des
Quam gesto) sensu pradiroque ex corpore.
Præstantis operis talis est hac missio,
II Notum ipse mundum quam vocem, magnū in breui.

Homo ma-
nus. *Præstantis operis talis est hac missio,*

Arbiterij li-
bertas.

Anima in-
ter prospera & aduer-
sa dubia
voluitur.

Pie vitem
premium,
diuinitas.

Impie vitem
pena.

Pena om-
niū maxi-
ma, à Deo
excidere.

Tria habe-
re debet
probus co-
litiarius.

Scriptura
sua, longa
dulcis.

Vide Greg.
vitam.

14

Boni daret mi quidpiam, meter, m ut meum
Opus, utriusque lumen, res vita uidens,
Ratione & illos tum prius determinans,
Hominique legum insuper iungens opem,
Studium reliquit sic boni mihi liberum:
Et dimicando consequar palma decem.
Hoc namque melius, vita quam expers limitum.
Hac strictionis ratio, summa est hac mea.
At ipsa crebro, donec in terris sumus,
Sursum deorsum vertitur, fluctus velut,
Lata inter anceps, aspera & qua sensibus,
Per qua probatur misera, sit, purior,
Et aurum in igne purius reddi solet.
Post autem eorum, scimus qua nos, seges
Tandem exigeret lancibus iustus Dei.
Messimij, vita prompta sunt capere horrea.
Cum talia hac sint, quisquis obseruat sacras
Leges, Deique, quam tenet, partem colit,
Ditioque in omni, re, item, & mente insuper,
A proterendis integer rebus manes,
Ab eoque, semper quod fluit, negat abripi,
Verum ipse contra puluerem in caelum trahit,
(O scitum & ingens admodum mysterium!)
Laborum habebit premium hoc, ut sit Deus,
Factus quidem ipse, lumine at summo affluens,
Gustauit id quod leniter hic tantummodo.
In peius at qui vincula, & nexu, nunt,
Rebusque sese mancipans totum inserit,
Carnisque seruus, perdit & fluxa expetens,
Generis superni moribus turpat decem,
Felix sit ipse rebus in fluxu licet,
Leues se ob umbras effrens & somnia,
Ob luxum, opesque, tumidus, & celsos thronos,
Heu quanta moles verberum hunc illat manet,
Quorum supremum est, deici à summo Deo.
Hac ergo tu nunc audiens, atque his fidem
Adhibens, relicto carpe iter rectum improbo,
Monenti amice pareas si quid mihi.
Parere porro melius, & certe audies.
Nam terna cum sint, ut vetus sensit cohors,
Pollere debet optimus monitor quibus,
Rerum usus ingens, charitas, os liberum,
In me requires prorsus ex tribus nihil.
Namque usus in me tantus est, quantum decet
Hunc obtinere, qui labores plurimos
Hauisit, diuque voluit Authores bonos,
Sacrosque truit sedula libros manu
(Quod dicitur, & cetera, & cetera, & cetera)
Ex quibus profundi quidpiam est haustum mihi.
Iam charitatem, cui secundas prabus,
13 Testatur istud: hac enim opto nunc tibi,
O chare iuuenis, qua mihi suasi prius,
Cum recta coit mens freta periculis,
Iunxere passum grauiam qua me Deo.
Fiduciam autem sentias nunquam metam,
14 Ex hisque, qui sunt exteri tibi, vilius:
Nec obsequare si mihi, unquam senties.
Nam laude dignus sic eris, non at probro.
Hac ergo cum ita sint, des mihi des te velum.

Deoque dabimus, cui datus sumus eum.
Natura dantis talis est enim Dei.
Verum assequeris porro sic considerans.
Sunt quidam & inter Ethnicos sophi viri.
Quanquam sophos quis dicat hos iure optimo
Qui rebus id quod praeiungit longe omnibus,
Deum, bonorum principem causam, hand sciunt
(Natura quem vel ipsa cordatos docet,
Ordoque rerum, quae, in aspectum cadunt,
Mentemque) sed vel submouent prorsus Deum,
Vel regimen eius pernegant omne, aut modum
Statuunt, laboret ne nimis seruans Deus.
Visum magistrum pars enim tantum sequens,
Subiecit astris cuncta, conseruus licet:
Nil, esse quod non hac regant, male censuit.
Pars lapsa grauius, bestias vilissimas
Coluit, vel umbras demonum: atque fabulas
Excogitauit, vitia ut obtegeret sua.
Dignas columnas statuit & vacordia,
Simulachra, varia facta materia & manu.
Quis ergo tantum desipit, ut istos sophos
Appellet? at sint hi tamen, si vis, sophi.
Hos discrepare ceteris rebus quidem
Cernas, grauique congrui certamine,
De rebus, aut quae oculus, aut animus videt,
Fatoque, formis, atque providentia,
Hyle, quibusque nostra consistunt corpora,
Animique, mente, & sensuum fallacia.
Stoa unde fluxit, vultuum & fastus grauis,
Academiae, vincula & Pyrrhonis,
Nugae, acuta, quae nihil certo asserunt.
Hos rebus, inquam, disside ceteris
Videas: at omnes ore concordis bonum
Laudare, quicquam celsius nec ducere
Virtute: multis hac licet sudoribus
Paretur, atque temporis tractu haud breui.
Ditioque constet ut fides, quosdam tibi
Producam, ut inde, quanta res virtus, scias,
Rosa ut acuta, & cetera, & cetera, & cetera,
Bona nempe discens quaequam vel ab Ethnicis.
Quis non, sine quem tulit, nouit canem?
Hic (quid necesse est cetera ut recenscam?)
Tam tenuis, ac tam parcus in vita sua
Erat (idque sibi cum lex foret, non at Dei
Iussa sequeretur, spes nec ullas premij):
Et baculus esset ipsi opum loco omnium,
Pro, ne dum hanc etiam, in vita sua,
Versatilem hunc, fugeres ut ventos graues:
Quem praeferebat adibus pulcherrimis.
Quin victus illi tenuis, & cura vacans.
Crates eodem negligens opes modo,
Pascenda linquens bestias sua praedia,
Tanquam ministra criminum & libidinum,
Scandens in aram, maximo preconio
Mirum illud, atque vocibus celebre omnium,
Media in Olympo victor ut, de se extulit,
Crates Craterem liberat Thebis satum:
Seruile censens, opibus addici nimis.
Quin idem, ut aiunt, alter aut, quidam ut putant,
Sed mente certe praeiustus non dispari,
Cum nauigaret aspero quondam mari,
Nimis pressa mercibus naus foret,
Opes libenter in fretum recit suas:
Hoc laude dignum maxima dictum efferens,

Dans se
Deo, Deū
accipit.

Sapientes nō
dicēdi, qui
Deū igno-
rant.
Natura
Deum esse
docet.
Athei.
Epicuri,
Chaldae.

17
Ægyptij, &
Graeci.
18

Stoici.
Sceptici.

Omnes in
virtutis lau-
de consan-
tunt.

Rufus capi-
nis legere.

Diogenes.

Crates.

Vide in
Orat. Basil.

Ene est: magistrum te mihi prebes boni,
 20 Fortuna; ¹⁰ vile ad pallium redigor libens.
 Opes propinquus alter at liquit suas.
 Humana veluti rursus hac superans adhuc
 Alter, & in unam colligens massam auream
 Sua cuncta, mox & vetus in mare altius,
 Imo superbum gurgitis errorem dedit:
 21 Non ¹¹ esse dandum discitans malum alteri.
 Collaudo & illud: cum vetus quidam canis
 A rege peteret pabulum, vel quod fame
 Premeretur, aut hoc principem tentans modo,
 Atque ille, honori gratia, aut tentans eum,
 Hilari talentum porrigi mente aureum
 Iuberet, istud accipit, sed principe
 Spectante panem mox emit toto unicum
 Auri talento: verbaque hac statim addidit:
 22 Pane indigebam, ¹² non typho qui non alit.
 Cynici di- Haud ista multum legibus sunt à me
 ctum. Remota, quæ me per cibum partum in diem,
 23 Nec ¹³ seminatum, subuehunt ad alitum
 Matth. 6. Vitam, atque operi a lilia insignem in modum,
 Sine arte quamvis, inde mihi non desore
 Vestem fides sit, si Deum spectem unicum.
 24 At ¹⁴ ponderare siquidem exaltè decet
 Vitæ (refere hac ne puter frustra omnia)
 Quæ cura egestas extitit, quæ liberam
 Ethnici hu- Primum secuti rem bonam non sunt bene.
 manæ glo- Mage nam mouebat gloria hos, quàm amor boni.
 riæ studiofi. Nam quid erat ars, quidque opus praconis?
 Crætem notat. ¹⁵ Laxasse ventris fræna quin ipsos liquet
 Ut qui minime opes serio fugerent, opum
 Curas sed acres, ac labores anxios,
 Effereque luxu huius seges, penuria.
 Monstrant placenta hoc, panis & cibarius
 Subductus, atque carmina ex Tragedia.
 Quorum istud unum est editum scitè admodum,
 26 ¹⁶ Hospes tyrannus cede quamprimum via:
 27 ¹⁷ Medisque fugiens intybum ex edulibus,
 Inopiam estia, scitè gratia inuidia carens.
 Veri Chri- Nos cuncta ab omni re proba omnem gloria
 stiani à va- Auram fugamus: ut quibus nil sit prius,
 na gloria Quàm ne sinistra, dextra quid faciat, sciat.
 alieni. 28 Iam ¹⁸ si meretur continens animus decus,
 29 Pulcher ¹⁹ Cleanthus puteus, & inops Socratis
 Cleanthis Vitis. Indecora cetera at quàm sint, vide:
 puteus. Et ²⁰ Charmides, & palii velum exteri,
 Socrates Sub quo docebat puberum ²¹ pulchrum gregem
 pulchrorum Diuina. ²² soli pulchri enim ingenio valent.
 amator. ²³ nemo amore corporum, quod est bonum
 33 Capiet, utinamque scemmas hac intercidant.
 Proverb. ²⁴ Myos Lydique meta sit quæ saperet.
 Alcæonius Illud quæ autem laudes unquam ²⁵ Alcæonius,
 suauis. Qui cum suorum eruium esset maximus,
 Et stirpe clara generis, & potentia,
 Tam fædo amore rictus est pecunia,
 Quam vincti ab illo par erat fluxas opes.
 Namque ipsi, honores præter alios plurimos,
 Cum Cræsus auri maximam vim ostenderet,
 (Ut rex beata sorte non parum tumens)
 Efferre quantum posset omnino iubens,
 Tunc ille buccas, & sinum implens & comam
 Auro (cupido quanta, quàm propostera)
 Lydi cachinnum producit summum mouens

Plato quid autem, quamlibet dicit. ²⁶ Munus
 festiui ille quidam Aristippus quid &
²⁷ Spensippus ille lepidus, ut ex illo mo?
 Plato victabat, ut solet ²⁸ miser institor,
 Ferens labore a pueris studia lueri.
 Oleum ferebat scilicet, at hoc dixeris
 Non criminandum: dasque incipie quidpiam.
²⁹ Mensas Platonem sed, & pu. 13 annis,
 Turpe, & labores atque doctrinam indecens:
 Mitto ³⁰ autionem, quæ nec habuisset locum,
 Ne praestaret Græcia sese Aphraus
 Benignorem, namque pau. u. num. u. is
 Platonis emit gloriam ac scientiam.
 • Fiducia oris magna Aristippo fuit:
 Sed cuncta nimium luxu scilicet lo tamen.
³¹ Lasung, mixto dogmate est, sa. so. lonum.
 Nani combibones, & rigine ipse scilicet
 Afflabat, atque comitatus morum, & solet,
 Huic muniebant maxime um ad questum viam.
 Sic Archelao rege quodam tempore
 Vestem offerente Jænnæ dignam (haud scio
 Quæ mente munus istud) hanc quidem Plato
 Reiecit, & lud proferens Euripidum:
 Non ³² faminarum vestitus queam indus.
 40 Hic autem, ut eum munus in manum idem
 Ferente quodam venit, hoc statim accipit.
 Versum & rependit versus lepidè alterum,
 Hac dicta fundens, Non enim in ea ibi Oris
 Matrona casta labi aliquid contrahet.
 Idem Archelao, ut ferunt, cum posceret
 Sophocles ab illo quidpiam, hoc Euripidi
 Dedit erudito protinus, verba hac loquens:
 Dignus videris tu quidem, qui postules:
 Qui capiat autem, dignus est Euripides:
 Hinc, morum honestas, quanta sit res, indicant.
³³ Quin Lyfimachi filius, qui Græcia
 Tributa quondam fixerat, ut emittens
 Bello, domi quæ rebus in forensibus,
 Numorum amore tam fuit sublimior,
 Ut (mitto iusti nomen hinc quod rettulit,
 Adhucque gestat) ipsius natæ viris
 42 Vrbis collocasset, de suo ³⁴ penuriam
 Præclaram honestas: atque eum are publico
 Humavit, ipsi quod nihil proprius foret.
 Nec p. athenis decora magnorum Ansonum,
 Exempla, ne me prisca solùm substant.
³⁵ Fabricius armis vicerat Pyrrhum, agminis
 43 Ducto. Latini nobilis, rursus hunc magis
 Ha arte suæ erat. Pyrrhus etenim spes suas
 Pressa in aridum conspiciens, studuit ducem
 Surripere, munus maximum ipsi deferens.
 At hic reiecit: pepigit inducias tamen.
 Ut Pyrrhus autem per iocum, velut ferunt,
 Elephantæ quendam corporis vastissimi
 Monstravit armis undique instructum (haud prius
 Fabricius hucce viderat monstri genus)
 Sic ut proboscis subita sese ostenderet:
 Non tremuit, hilari verba sed fronte hac dedit:
 Nec me antè numi, nec modo vicit fera.
 Satis ista nobis dicta sunt, & plus satis,
 De despiciendis opibus. Ergo ne probet
 Lila parum honesta quispian, ex prisca libris
 Desumpta, iuuenis quæ manu voluit frequens:
 Sine ³⁶ me vocari, dummodo lucret, malum:

25
 I. in met.
 ex. cet.

Plato Socr.
 las. uen. 35

Plato ven.
 d. aus.

39

Aristippi
 for. la. mo.

40

41
 Anfidia

42

43

44
 I. ab. isch.
 laus.

Plutarch. in
 vita Pyrr.

Id namque prestat, quam colentem cœlitum
Leges egere, gloria hinc dum quaritur.

45 " Genus mihi ne profer: ossa mi genus.
Res nulla censu charior mortalibus.

46 " Miserrum indigente nil magis fingi potest.
Responsa Phœbus, ara si desint, negat.
Nemo beatus rebus est in omnibus.

Nam vel probus vir moribus victu caret:
Vel, stirpe cum sit sordida, censu affluit.
Miserrum vocandum nam quid ipse existimas
Opibus carentem, diuitem sed moribus?
Miser est profecto, quisquis hac sentit malè.
Hec ergo cuncta cum suis authoribus,
Aliudque si quid tale sit dictum, fuge.
At ista lauda: dicta sunt enim probe.

Malus quæ
stus calami
tatis ara.

Ex non honesta cum capis re commodum,
Calamitatus (hoc scias) atram tenes.
Non undecunque lucra fac: verere te.
Pauore iniqua non caret felicitas.
Plurimum quid inquis? non ego admiro Deum,
Haud ægrè apisci quem queat vel pessimus.
Pauper quidem ille: moribus dives tamen.
Sophos egentes malo, quam Midas malos.

Theogni-
des.

Deliras autem maxime Theognides,
Diram " anteponis cum necem penuria,
47 Cynoque sancit improbus leges opum.
Humeri, qui sit ut res fluxa admodum
Tribuas et ipse tantum, opum ut quodam loco

Virtus opū
afflicta.

48 Pronunciarem " esse virtutem afflicta?
Dixi quidem, inquit: non tamen sic sentiens,
Ridens sed illos, sentiunt qui tam malè.
Nam nonne Ulysses, qui tot arumnas tulit,
(Cum saeuientis imperium effugit fressi,
Nudusque, inopsque regia est a virgine
Conspicitus, hancque vocibus flexis suis,
Phaëtibique maximo in pretio extitit)

Odyssæa
virtutis la.

49 " Virtutis esse splendendam laudem putas?
Fabella quin hæc est Phrygum pulcherrima.
Nam cum percisset cuncta mutari sibi
Midas in aurum, quò male cupidinis

Midæ.
Ouid. lib.

Supplicia lucret, annuit votis Deus.
9 Metam. Sic habuit aurum: sed " miser perit fame.

50 Fingentia sed quid, atque præcepta extera
Propono? leges iam velim spectes meas.

Vera nobi-
litæ.

Stirps clara generis est mihi princeps bonum,
Quo sum ortus, ad quod subueho vitam meam,
Sensitens molestus vinculis me exoluere.

Terrena no-
bilitas par-
ti pēdēda.

At nobile illud, terre ut vocant, genus.
Alabe, nexu et corporum quod profluit,
Clarisque quondam mortuus et putridus,
Fluente sino neutiquam est mage nobile.

Patria.

Rursumque patria corporum, haud est libera,
Grauius tributis subdita, et scissa improbe:
Finita syluis, sinibus et vasti maris,
Subinde mutans incolæ miserrimos:
Eadem parensque sobolis, et tumultus simul,

51

" Eosque tundens, a quibus tusa est prius
Quam primi acerbè plectitur gustus patrie!

Vera patria

Illius est hæc quam sophi exquirunt loco,
52 In quam intuentes " neutiquam hic raptabimur,
(Vs herba fluuii innatans) nullos habet
Omnino fines: domibus eximius viget.

53

Semper colonus obtinetur a suis.

54

Viventium est mater, " laborum libera:

55

" Horum, Deum qui iugiter laudant, locus:

Decisive celebris agminis primò sari,
Cœlestis ille quod tenet scriptum liber.
Iam laudo, sursum quod mihi situm est, decuit,
Rectam illam amissam, nescium falsi bonum.

" Mundana namque gloria, est ventus leuis.
Ac iusta vera ne pilum adiungit quidem:
At falsa damnum maximum secum trahit.

Putare quippe, plurimum de re eripit,
Rursus fluentes, ebriae, " cæcæ, vage
Opes (tumorem plurimis qua contrahunt,
Fœneque fortunam hauriunt, interciti
Similesque prorsus sunt aquæ) alteros petant:
Medicina morbi plena, ludus temporis,
Inuidia et atra: sint licet pretio haud leui.

At census est hic amplius et stabilis mihi,
Fures nec viles, " nec graues casus timens,
Nil possidere, nisi Deum, et cœli bona.

Nam nemo prorsus omnia adipisci potest,
Nec est adeptus hactenus, " cuncta at simul
Quin spernat, et sic rebus omnino omnibus
Existat ipse celsior, nihil verat.

Atque phalanges instruant ad prælum,
Subeantque plura, quam inferant ipsi, mala,
Dum vulnerant nunc, nunc gemunt ob vulnera,
Dubioque Marte dimicant, et quasdam opes
Emunt cruore, robur aut tyrannidis.

Terraque, seu et aquoris, miser finit
Mercator obeat, maximos questus sequens.

Leges et alter, iuræque aduersaria,
Dum lucra caprat parua, nectat sedulus.

Atque tamen ille, qui in cunctis Deus,
Et crux, egentem quam ferro opulenti, obterrens
Quod tunc videt, " cunctis illas rebus:

Huius sit lex prima, primum gaudium,
Eadem, hortus ille dulcibus plantis virens,
Fonsque in quaternos fluminum sectus sinus.

Argentum et aurum non erat tunc temporis,
Non tunc nitentes gemmule, et pellucide,
(Que cuncta tellus porrigit fixis humi:)

Perum colonus numinis solo famem
Atque hinc voluptas limites etiam suos

Habebat. arbor vetita nam scientia
Erat, esa qua nos omnibus orbos bonis
Terra parentis tradidit laboribus.

Quorum unus est hic, plus habere scilicet,
Quam sit necesse, siue nec censu modum:
Morbo que sic est pharmacum nocensius.

Hinc porro, quam res mira contingat, vide.
Vt nempe maior surgat ex poru sitis,
" Per idque miseri, quo carent, penuria.

Semper laborent, gaudium net sentiant
Ob parta, nam quod deficit, mentem premit.

Atque ista vita prima lex est pauperis.
At hac secunda: Summa qui mysteria
Dispensat, egit, Patriarcha ut maximus,

Conspexit atque numinis summi, domum,
Patriasque sedes, cum propinquis omnibus,
Linquens, obiret exteras terras, vagus,
Carensque tecto, dissit as longe, fides

Traheret etenim, spesque maioris boni,
Iacob poposcit, pane dempto et vestibus,
Nihil, inter amnem se fuga ad terram ferens:

Dives tamen si post domum reuerterit,
Omnino

Heb. 12.

c 6

Quid mudi
gloria.

57

Auarus hy-
dropico
similis.

Veræ diui-
tiæ.

58

Nemo om-
nia habere
omnia cō-
temnere
potest.

60

61

61

Auarorum
miseria.

Gen. 28.

- Nemo sibi mortē affecte debet.
- Dan. 1. Nec id libenter, sed Dei ut iussa exp'eant?
(Vinctum esse oportet, v'que dum soluat Dem.)
Antiqua fides, quæq; commemorant libri,
Caterua quantæ, corporum purgamine
Diuina facta, duxerunt multos dies
Impasta, tanquam corpore omnino carens:
M' n'us & ignis, præque leonum horrida
Tulerit, prophanis extera in terra cibus
Ne vesceretur, barbari iussu impij.
Cum Christo at ex quo stygius hostis praelio
Congressus, abire v'ebat à carne inclita,
Ieiuna denos quæ dies quater egerat,
(Quo maior illum spe pudor lujum augetur)
Lex in p'a'e, Iris prodit ieiunio
Carnu premenda! (o callidum pugna genus!)
Atque inruens a vittima, & sanctissima.
Deminòque totus orbis æthereo immolat,
Non vitulum, ut olim, non arietem, aut extera
Oblationem quampiam, p'enam haud satis.
(Perfectione nam carens bruta omnia)
Sed quisque tabem corporis, pro luxu habens
Cavere laurus dapibus (o luxum novum!)
Purgare templum sedulo nitens Deo,
Totus in hymnis dum vigil noctes agit,
Ac mente magnam migrat ad mentem, hæc tunc
Vivens in umbris leuib'us, & spectris, per hæc,
Quæ cernit oculus, capiat ut res abditas.
Hinc pars, catenis corpus astringens suum,
Exstinxit omnem funditis peculantiam.
Vel clausa quodam rupis excelsa cavo,
Damnus repressit, quod vagi sensus ferunt.
Loca sola, quos & involunt saltem fera,
S. elus ut ferinum sugeret, haud rardo pede
Pars petuit, aut transigens novum genus
72 1. Mundum sicens hoc, quod videt, tantummodo.
Est cui cinisque, siccum & cum lachrymu,
Humi iue captus somnus inflexit Deum,
Statio & diurnum plurimorum & noctium,
Et mensium etiam, siquidem annos dixerò,
Non credet ingens agmen: at credam tamen,
Credenti que pariter, mira res visa hæc quibus.
Figebat illo: nam fides, Dei & metus,
Animum ante tempus abstrahens à corpore.
73 1. Haud v'statam prandium quin audies,
Psal. 101. Cineri calentes lachrymas mixta simul.
74 1. Sine pane sunt qui vixerint, aqua & sine.
(Natura leges habeat adversas licet)
Zelo ferente pro suis insuesam ad viam.
Quidnam hæc Lei? tu fili u laude euehis,
Subiere qua pro gente Cecropia necem.
Sæque offerrentem non pigro n' orti pede,
Theb'us sa' utem quò daret, 16 Menæceum.
17 Cleombrotumque, sponte qui, dum corpore
Exire gefist, se de lit p' accepit necti,
Postquam Platonis quopiam inductus l. bro,
Amore mortis captus est magna illi, 17.
Epi'cteti tolerantia. Crux fractum Epi'cteto in'uper narras prius,
Quàm vi doloru ederet verbum indecens.
Namque asserbat ille (sic accepimus)
Servum esse corpus, liberam at mentem suam.
Anaxarchi tolerantia. Tu'us recenset tu quoque Anaxarchi manus,
Vt si ibississet, namque utrem suum acriter
Tundis iubebat: quippe se illa, cum interim
- Manere: nec enim, quæ sit, oculis conspici.
Laudas cicutam Socratis, 18 phisotefiam
Insolitam, ab illo pectore exhaustam impigro?
Tunc ista laudas? laudo & ego, verum in malis,
Quæ non dabatur sugere, constantes erant.
Nam 19 spes salus nulla erat, vellent licet.
Hinc ad palæstram transcas sacram velim
Fugilum meorum: teque corripiat tremor,
Hæc audientem, & mente voluentem, quibus
Quantis que sortes auximus periculis
Christi verendum & ac novum mysterium:
Nomen etiam unde trahere nobis contigit.
Persæpe nam cum liuor in nos plurimos
Hostes furentes, persequentes & fidem,
Tracit u'que similes bellus commouerit,
Non turbulento tempori inquam cessimus.
Quin pax habebat languis si quidpiam,
Aut si quis aliis moribus pravius erat,
Hic cunctis ad unum pectus obfirmavimus,
20 Atque solidati flammeo zelo, hostium
Tulimus furorem, 21 splendide & vultu sumus.
Nemo salutem nam capie lubentius,
Pericula quàm nos, vera laus quibus comes.
Quis ignem & enses, barathra quis, crucem, famem,
Sævisque, luxus instar, excepit feræ,
Tormenta, & artus sedibus vulfos suos,
Oculosque raptos, membra laniata undique,
Frigoræque, tenebras, corpora in præcep' data,
Lingique variam, quo nihil (ignarus loquor)
Est gravior animo, temporis tragædiam.
22 Ad id dolorum nam metum mox eximit:
Timere verò semper, est semper pati,
Mortis que ferre plurimas loca unius.
Exitu mittere dicere, ablatæ opes,
Atque hac virrum, coniugum, sodalium,
Charæq; sæpe proles in conspectu:
Quæ corda flectunt sæpe, vel fortissima.
23 Atque ista curnani? syllaba tæ: sa & nica.
Quid d' ex causa syllaba nutus levis,
Deum abnegante, consulat visa ut malè.
De quo agitur etenim, nulla ne dicam, est Deus:
Quem cum negare, consequi haud licet alterum.
Quid plura: visus tolle per gyrum tuos,
Orbemque totum cerne, quantum nunc tenet
Ille occupatum Sermo, quo venit sa'us,
Nos per Deumque, perque 24 cruciatum ligans,
(Mixture mira, legibus procul & Dei.)
Hunc penè totum clara per sacraria,
Tyronos & alios, per iue doctrinam piam,
Cætu'que, sancta plebs & cursus leues,
Dignasque laudes maximæ laboribus,
Fugore comp'ent, siderum in morem, illius,
Mactatus est qui, martyres clarissimi.
Venerationi tamque magna est veritas,
Exiguus etiam pulvis et, et elusum
25 a veterum quæ, iam, aut paulum coma,
Vestisve, sparsi aut sanguinis quædam nota,
Cultu n' parem habeant, atque corpus integrum.
Loci iue nomen Martyris, solum inditum
Novi quibusdam, martyris loco integri,
Habuisse proxis vim parem (o mira, illius)
Memuisse nam vel martyrum solium, ut reor,
Assersit salutem. Quid febres ac da' mones,
Minum hinc fugatos in modum reicentem?
- Socrates et
ceteri
necantur.
- 79
Christia-
norum ad-
mirabilis
fortitudo.
- Persecu-
tiones Chri-
stianis vi-
les.
- 80
- 81
P' hanc onesta
pericula sa-
luti antepo-
nunt.
- timor per-
petua pœ-
na est.
- 83
- Persecuto-
res v'bi prius
dant.
- 84
- Honor sa-
lutaris.
- Vel sola
Martyrum
recordatio,
salutaris.

Mat. 5. Progredimur et lra, legibusque edicimus,
Ne spectet oculo faminam, quisquam improbo:
101 Causamque¹⁰¹ fini iungimus, cedi velut
Iram (ira siquidem cedi est tandem parens)
Horum & frequentem nectimus periurio.
Etenim hac vetantes, sine quibus nihil mali
Exoritur, ipsa crimina in fugam damus.
Sic tuta nobis castitas. Hinc virginum
Habemus agmen maximum, quod se amulum
Vita angelorum, regis & summi exhibet,
Qui degit una hoc cum choro, & solus quidem
Quid hinc firmitatem consulant ad alterum
Vs cuncta prorsus, hincque migrare expetant,
Thalami soluta legibus & vinculis.
Ex quo parente Christus ortus virgine,
Me per recentes virginem leges facit.
Nam quando in aium prodij, & vinctus quidem,
(Per fluxa fluxa, perque labem nascere
Castus hac qua subiaceret labi, & neci:
Meliora discam ut per vaga, & qua cernimus.)
Atollo mente laus effugiem ad Deum,
Per iniugatum, liberum & vita genus:
Nullam relinquens pellis hic notam mea,
102 Inflatum ut utrem quempiam in vita, a¹⁰² Deo
Sed incitatus unico, cum plurimis
Aliis, comitibus optimis sancta via:
Vitam intuentes iugiter qui caletem,
103 Christo¹⁰³ dicarunt, non comam, aut opes suas,
Sed castitatem corporis, cui nil habent
Comparari possit in bonis suis.
Monachos intelligit. Hos Nazaraos dico, qui nouo agmine
Omnes abundant conditi inuicem bonis:
Thecla. Qua sancta honorant virgines usque ad necem.
Quid Theclam, & omnes ceteras narrem tibi,
Qua dum Tonanti conditam formam student
Seruare, visa maxima in discrimina
Venere? Sed, quod omnibus notissimum,
Nocturne Nocturne cernis ut canat laudes Deo
monacho- Natura uterque sexus oblitus suat
31 preces. Quot, quidque sancti: cernis angelicum chorum,
Qui nunc simul, nunc vicibus alternis canit,
Angeli cœ- Partim deorsum positis, & partim supra,
lestes & ter Sine fine summi concinens laudes patris?
zelles. Sic est colenda corporis tibi castitas,
Per ista dicta, per typos: quos intuens,
104 Ve¹⁰⁴ scita capias numinus, mentem expia.
De prudentia. Prudentia autem sunt quidam qua¹⁰⁴ diximus
Sine prud. Cuncta, (hac remota quidam enim laudabilei)
nil lauda- At minus eius maximum, nosse est Deum,
bile. Hunc ore colere, rebus & non subdole.
Est namque fons hic omnibus, certa & salus.
Deus cogi- Hunc¹⁰⁵ cogitare quisquam exigue potest:
tari potest, Audire sed non quantus est, nec eloqui:
sed non ver- Quantumlibet vane sibi hoc persuadeat.
bis expli- Ut nebula semper hic enim se intericiat
cari. Aliquid meorum, visus & qua subiaceret.
Simile. Superare¹⁰⁷ quis det hoc mihi, ut iungat Deo,
Sensilia no- Certusque iam sim, quod bono hoc vere fruatur,
bis prospe- cum Dei adimunt.

Quod capere auebam, non laborans amplius?
Miser¹⁰⁵ est profecto quisquis haud colit Deum,
Nescitque quandam principem causam omnium,
Que procreavit omnia, & miro ordine
Miraque sophia seruet hac qua condidit.
At scire quid sit, qui putat, mente excidit.
Atque est perinde, Solis ut si quis videns
Umbras in unda, hunc putet se cernere:
Valdeque mirans atrium pulchra domus,
Dominum videre ciedat idcirco adium.
Præcedat alter alterum sophia licet,
(Qui nempe lucis plus trahit, plura intuens)
Infra Dei omnes dignitatem sunt tamen:
Quem¹⁰⁶ lumen operit, antequam fufus nigror.
Tenebræque si quis dissecet, velo¹⁰⁶ statim
Summi secundo luminis perstringitur.
Non facile porro scinditur velum duplex.
Qui cuncta complens altior cunctis manet,
Docensque¹⁰⁷ mentem, mentis aspectum fugit:
Trahens in alium dum celer se proripit.
Deum quidem tu cogita, & cole maxime,
Philtrum, obsequendo legibus, monstrans tuum:
At parce, quid sis ipse, ubique querere,
Semperque, cuncta verba nec fundas leuis.
Quiddam loquaris de Deo, idque cum metu,
Quiddam sit intus conditum, strepitu sine
Clauis, quod una mente persanctæ colas.
Ad aliud aures arrigas, si quis docet.
Auris periculi, lingua quam, minus parit.
Quod restat, ora planius post ut scias,
Soluta mole corporis, nunc te expia,
Sanctæque viuens in noua quantum potes.
Sic namque, quem mens concipit, simes Deum.
Ad¹⁰⁸ purum is autem concito accurrit gradu.
Puri domus nam purus est, summi Dei
Ad notionem ratio non multum facit.
(Nam¹⁰⁹ ratio quauis alteram pugnantem habet:
Doctrina at horret flexilem fidem mea.)
Harere¹¹⁰ vero numini est res maxima,
Nam diligetur, qui Deum dilexerit.
Dilectus autem hunc hospitem internè capit.
Vbicunque porro sit Deus, lux est quoque.
Pars prima porro lucis est, lucem ut scias.
Sic notionem charitas nobis parit.
Estque¹¹¹ ista multo melior ad verum via,
Quam sermo scitus, & lenes argutia.
Nunc iam, potest quod percipi, exponam breuis.
Anarchus, arche, Spiritus, sacra Trinitas:
Causa carens, & genitus, atque pradiens.
Pater ille: Natus rursus hic, Verbumque item:
Spiritus at alter: unius substantia,
Deus vnus, & idem cultus omnino in tribus:
Mortale per quos exuo vinculum colas
Tu si ista, teneas & proba vita, procul
Huiusce visa turbinem pelens, fides
Veræque, & odio fabularum turpium,
Sursum locaberis: utinam meque altius,
Fiducia inde maior ut surgat tibi.

108

Quid sit
Deus sciri
non potest.
Simile.

Psalm. 10
Psalm.
110

Cur Deus
captum no-
stru hic fu-
giat.
112

In diuinis
disputatio-
nibus quo-
modo quis
se gerere
debeat.

Minus pe-
riculi est in
aure quam
in lingua.

113
Pura mens
Dei domi-
cilium
114

115
Ioan. 14.
116

Charitas ad
Dei cogni-
tionem plus
potest, quā
scientia.

118

SCHOLIA.

1. In quem te Deo iungimus ut deus tibi sit. 2. In quem te Deo iungimus ut deus tibi sit. 3. In quem te Deo iungimus ut deus tibi sit.

- tem ei venit Quidamque...
 1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. **ans opes Gygu tibi) De hac re vide Plat. lib. 2. de Rej. & C. etiam si...**
 8. **Aureum se habeant) Hoc est, are sculptum.**
 9. **Pegasus vel Pegasus) De Te conuicti et tunc quam tibi commemorat dicit. De Alia alia autem...**
 10. **Alia alia autem) ...**
 11. **Magnum in breui) Graecis mixto mixto. Lenuenklasi co...**
 12. ...
 13. **Laetitia gladii, Laetitia non uersere debeat, Maximum argumensum fides.**
 14. **Petitione) ...**
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. **Vile ad nallum) ...**
 21. ...
 22. **Non propheta) ...**
 23. ...

Co. Præterea in Iam. ...
 68. Omnes habentur ...
 Chireis tribuitur à Stobæo form. 16. de Continentia.
 69. ...
 aptior sit.

mentum quicquam superest.

71. Sardanapali) Aristoteles lib. 7. Ethic. cap. 10. hoc tribuit Philoxeno.

72. Mandum sciens hoc anad videri Hoc e. Arist. ...

73. ...
 74. ...
 75. ...
 76. ...
 77. ...
 78. ...
 79. ...
 80. ...
 81. ...
 82. ...
 83. ...
 84. ...
 85. ...
 86. ...
 87. ...
 88. ...
 89. ...
 90. ...
 91. ...
 92. ...
 93. ...
 94. ...
 95. ...
 96. ...
 97. ...
 98. ...
 99. ...
 100. ...

85. ...
 86. ...
 87. ...
 88. ...
 89. ...
 90. ...
 91. ...
 92. ...
 93. ...
 94. ...
 95. ...
 96. ...
 97. ...
 98. ...
 99. ...
 100. ...

85. ...
 86. ...
 87. ...
 88. ...
 89. ...
 90. ...
 91. ...
 92. ...
 93. ...
 94. ...
 95. ...
 96. ...
 97. ...
 98. ...
 99. ...
 100. ...

85. ...
 86. ...
 87. ...
 88. ...
 89. ...
 90. ...
 91. ...
 92. ...
 93. ...
 94. ...
 95. ...
 96. ...
 97. ...
 98. ...
 99. ...
 100. ...

- 1 Iud. ¹ Non indicatum est arduum hoc: tamen audiam.
 Mun. Prognata mundo, iure...
 Leges vereri nam paternas est.
 Spi. Deum...
 Nescire summum nam Deum grave est ne...
 Si tam expectandum, vilius quod est, putas,
 Quod praeferat an non iustius charum mihi?
 Mun. Sum carne nata matre, iuncta & pulveri:
 2 ¹ Adde refectam postulo carnem mihi.
 Spi. Deum pater mi, meque deunxi Deo:
 Formam amulari gesto, ex qua prody.
 Mun. Quoniam extitisset, dic, modo non...
 Carni fuisset iuncta mi coniunx caro:
 3 ¹ Natura lexque quod superna continet?
 Spi. Lex id ferebat, at modo...
 Legis tempore marti-
 moniū co-
 hibatui pre-
 ferebatur.
 Mun. Innupta quoniam venit ergo postmodo
 Vita? Spi. Frater...
 4 ¹ Caelebs vel vilius vir prorsus? Spi. Lepida admodū es,
 Coire dicens ob probos carnem viros.
 6 Probos malosque nutrit tempus: pater
 Tantum obiectum carnis est...
 7 Ridendus autem est? cui libidinis...
 8 ¹ Mun. Quidnam ergo mūdo porrigit? Spi. Quidnam petis?
 Ramos. Mun. Et alger hos nece,
 Stirpem meam da, furculus turbo aut ferat.
 9 Spi. Ortam esse satis est, qui vult labi vaces,
 10 ¹ Alene...
 11 ¹ Vltore motu praeclitum forma decem.
 Mun. Sum stirpe clara. Spi. Quod genus tandem tibi:
 12 ¹ Quondam...
 13 ¹ Hoc namque solum veste cum vili obtine:
 14 ¹ Fur petis habentes, sola opes Deum mihi,
 Quem nemo rapier si cunctis possedero
 Id praefer unum cuncta, qui vult, auferat,
 Prudentur omnes, si velint, opes meas:
 Egente non est tutius quicquam viro.
 Habac. 1. ¹ Dives superbis immolat reti suo,
 16 ¹ Velutque amica dat sua dextra...
 Omnis datorem nec boni laudat Deum.
 Quousque tandem ad alterum cadant opes.
- Quem nolit ipse, forte inimici in manus
 Voluantur huius, ad alterum tota in modum.
 At me sequetur census abeuntem meus.
 Nil vendicabunt liuor & rerum vices.
 17 ¹ Mun. Quanti aestimandum proximi non ex manu
 18 ¹ Pendere, sed eum, forte meliorem ex mea.
 Spi. Quanti putandum est ut quis in solam Dei,
 mi dat, paternē & poscitur, spectat manum,
 Amore lucri turpe nec quicquam gerat,
 19 ¹ Audam erroris emulans hirsutinem,
 Audam tenens iam, mente quadam cogitans,
 Oculisque rursus non bonis quadam intuens,
 Quadamq; inani spe, leuis fingens sibi,
 20 ¹ Per experta semper indigentior?
 21 ¹ Mun. Qui durioru impetum fortis feres,
 Habens, molesta quod leuiter, prorsus nihil?
 Spi. Quo quis sagittam viter, exquiris modum?
 Vix dissecatur comminus licet, pilus.
 Mihi robur esto: sicq; vitabu mala.
 Ventos arundo sustinet, quos non ferunt
 Quercus: quod illa cedat, has moles grauis
 Euerat. Mun. Ample victo. Spi. Luxus mihi
 Arcere luxum, nec cibis praefer modum,
 Farcire ventrem, diuite & morbo premi,
 Gratiumque canum, gustur vlt...
 22 ¹ Oler, mentem strimere...
 23 ¹ Condire solo dulce quas mihi est sale:
 Per quem ipsa salsum desipio luxum tuum
 Mun. Dulces odores me iuuant, & cantica
 Manuumq; plausus, & pedum, & moris choros
 Concinnē in orbem, barbyti & concors sonus.
 Spi. Tūne ista laudas? Ast opes hoc nomine,
 Vitiū ut magistras improbandas iudico.
 24 ¹ Irat quibus...
 Et quae, apertis rebus animam copulet.
 Omnique Christus vngue est fragrantior,
 Effusus ob nos, ut quo me scelus graue
 Impleuit omni parte, satorem auferat.
 Iam plaude lata, carnifex quando mem
 Cade...
 25 ¹ Mun. Non hoc quidem ipsa dixerim, falsum est enim
 26 ¹ Vero quod autem consonum est, hoc eloquar.
 Pauper opulento viribus longē est prior.
 Deum viciis gratiam nam conferens,
 Vires egens, diuiti dat pharmaca.
 Pauper laborat, sudas, humorem improbum
 Exhaust, alger, esurit, sole vritur.
 Incedit, onera gestat, umbre funditur,
 Gemit, capiteque simplices in tempore
 Cibos, gula nec illices nouit daper,
 Luxu minister intimo quas ē mari
 Terraque sumit, & cocos solers, viris
 Molles decentem famina mensam parans.
 Flatus, catarrhi splenis, & pedum dolor,
 Gestationes, pallor, & solutio.
 Hac diuitum sunt (has parat satus gula.)
 Quos nec voluptas ex bonis capit suis.
 Ac saepe, molem quous suam linquant, petunt,
 Sanisque, quamuis inuident, tamen inuident,
 Cunctis egentes, diuites miserrime.
- Aduersa fa-
 cilius ferūt
 pauperes
 quam diui-
 tes.
 22
 23
 24
 25
 26
 Diuites
 in iis ob-
 noxi.

Aurum, lapilli, variæque ars, et murice
Infecta vestis, pictus et paries probe,
Depicta tegna, calculis stratum solum,
Argentum et imo conditum partim sinu
Terra, unde fluxit, atque humo dignum tegi:
Partim redundans et micans in poculis:
Equis, rapetes, ductor et cum curribus,
Canes, canumque qui feras capiunt, duces.
Et qua voluptas ventris est, heri improbi,
Ditumque nil que respuit prorsus, gula:

24 Strator, vocator, sanitor, somnum ciens,
25 Floresque gestans, quique discos abluunt
Terguntque, gustant qui dapes, umbram ciens,
Spectantque nutus, qui leuant, summa et manu
Potum ministrant crine fœminæ, omnia
Hæc sunt sepulchri diuitis, pictæq; humi.
Consistit ac inops: ac licet tandem cadat,

Panperum mors nullis molestiam parit.
Aut febre, senio fractus aut longo, nihil
Charis amicus affert negotij.
Instar leonis spiritum nam rugiens
Edet, opulento floridus multo magis.
Quid restat? Ira, temeritas, insania,
Bacchus, cachinni, turpia et dista, ac Dei,
Gregisque chari, et sanguinis contemptio?
Hæc cuncta longè diuites premunt magis.

Superbia diuites grauius tentat quam pauperes.
Dei timor bonorum magister.
Namque inolescit diues, ac pestem hinc trahit.
Vexatur ac inops saepe, nec frontem erigit:
Potissimum si sit comes Dei, metus
Firmus magister omnis omnino boni.
Collata cerne quaque iam cum singulis,
Pecunia tibi quis arbitretur, te manet.

26 Ni forte iniquum tu quoque hoc existimas,
27 Vt quod propinqua sit cohors tibi pauperum,

Paromque spues acrem, noménque idem
Gesser, habitæque et nauiget tecum simul
Viri honesti inuides: miseror malos.

Nil iniquis turba nocente nil enim est infelicis.
Cursum secundo tartarum quamuis petant.
Contemnis inopes, ut satos Deo altero?
Figmentum at unum nosco, idem cunctis fore
Tribunal, alia fictio, mores probi
Animos tibi augent: lata extollunt: castigor metu.

Te dura curuant: spe leuor, nam nil manet:
Sed cuncta longo temporis tractu fluunt.
Claudit diem nox: comprimit noctem dies.
Luctum voluptas, gaudium mæror fugat.
Figenda non his ergo mens firmis velut.
Tibi tetra nullum crimina immittunt metum,
(Eripere luxuriam nam soles mentem bonam.)
At mihi pusillis surgit ex noxis dolor.

Peccatum nos à Deo separat.
Nam noxa summo distrahit nos à Deo.
lacturam at ipsa quo feram pacto Dei:

28 Tu dulcè dormis ad latas iungens latas,
Referuntque lucis melle somni typos.

29 Bibis, aleæque lusitæ, rides, capis.
At parte vigilem maxima vitam exigo.

Extremi in diei consideratio & dormientis terror.
Impiorum poena.
Nam dormientem me labor pungit quoque.
At si saporis quidpiam capiam, gemo.
Nam spectra noctis aspera metum afferunt,
Censura, iudex, statio cui comes tremor,
Hinc fons perennis bulliens flamma: impias
Sine fine mentes vermis hinc morsu petens:

Hæc inter animus conscius, scelera arguens.
Vllo absque scripto. Tum Deus tibi est Deus
Cum lata mittit, hunc et in duris colo:
Est nam salutis, quod premor mihi
Quo oramus angar, propius accedo ad Deum.
Nam me supremo numini astringit dolor:
Vt cogit hostis insequens ad mœnia.
Proles, amici, sunt tibi solatio,
Vxorque, quorum mors tibi parit.

At mihi leuamem atque subsidium est Deus,
Cum frigus, aut me dura cum fames premis.
Illude, cede, pauperem, obscurum voca,
Calca, opprime etiam, non diu me proteres.
Fero cuncta summo, mente quem cerno, Deo.
Vitam sequentem cogito, illic collocor.
Nihil inscrarum cognitum est rerum mihi.
Nullo labore sic fugit mæror meus.
Quid plura? si tu fortè nunc causa cadas,
Aut fallor, istud aut feres grauisimè.
Qui vincis etenim semper, is vinci dolet.
Vincam ipsa causa, vel cedam, par est mihi
Deum modò habeam, reliqua, qui vult, ferat.
Deiisq; fama maximi ad palmam æstimo.
Mun. Quid ergo summo si cadant ex ordine
Quidam? Spi. Quid ergo si cadant ex altero?
Nam labi utrique, consequi et laudem queunt.

Par cum pari sit, peior at multo mihi
Videtur is qui principe in vita cadit,
Tam sum malis infecta! nam quorum magis
Est palma celebris, dum palma decus ferunt,
Harum ruina est, dum cadunt, quoque tristior.
Hoc posco, generi me imputes vita, malis
Si quis sis, odit hic enim vita genus.
Sed separatim tum bonorum pondera
Mores, malorum cum males mores item:

Nec vergat infra quod minus (iniquum hoc enim)
sed rotior habeat id quod est multo amplius.

32 Sic porro nosces inter has vitas duas
Quid distet, asinum pessimo cum equo optimo
Conferre noli: nec mærorum pessimo
Mundana cum qui præstet in vita omnibus.

Sic ille namque vinceret: non id nego.
Bonum at bono si conferas, prauo et malum,
Quantum antecellam protinus conspexeris.

33 Reputes et illud, quod grege ex nostro cadant
Pauci, suorum et infrequens vincat cohors.

At Ver, ut aiunt, una hirundo non facit,
Vt nec senectam crinis unus. Quidnam aut
An calculum das, aut valere te sino?

Iud. De verò, nam tunc inferam vita tua
Vitam antepōnam, mente cum lesa Deo

Æquabo summo quempiam mortalium.
At sana donec mens erit, non hoc agam.

Vos abite iam dua.

Abite, satius est erit, si mutuam
Pacem colatis, et Deo cum maximo.

Primas quædem tu principi vita dabo:
At tu ut sororem rursus hanc complectere.

Si ferre primas nequeat aliquis, quid verat,
Quis is secundas teneat? hoc probro caret;

Si...

Consc'etia

Psalm. 46.

Pis vnicū
solatiū est
Deus.

Gravius
peccatū qui
in præstari-
tissimo vitæ
genere pec-
cant.
Peccatum
alicuius nō
eius ordinē
ascribendū.

32

33

Prou.
Crinis vnus
senem non
facit.
Iudicis sen-
tentia.

GREGOR. NAZIANZ.
SCHOLIA IN PRÆCEDENS CARMEN.

non vertis Leueni, sed minus apicè.

equiparum conuertit, Liviatis enim affectum simpli-
tatem non excedat, crimini dei impio. Tunc potius
voluntas Dei adiuvetur, hoc est,

entem amicorum gregem sibi con-

12. Hac demum in urbe splendeam) Dixerat Mundana vita splendorem sibi i-
comparari. Et contra sapientia) Hic est in urbe splendeam
lent, quarum dominus nil præter corpus possideat. Neque enim fures eas domus agredi so-

nosor veti suo immolare dicitur, quod rerum profectiè ostendit

Dei benignitati, sed industria sua acceptis referre.

17. Et rerum vices) Græca hoc sonant: aliter licet Leueni) aio videatur.

18. Quanti aestimandum

pius insuere: In quibus verus præter scriptum Solæ scriptum nihil est quod non ab Authoris mente discedat.

19. *Amore lucris*) Ut paulo ante Mundana vita verba Spirituali tribuebat Leuiscuk animus: ita nunc etiam sermonem à Spirituali vita inchoatum abruptis, ut Mundanam vitam loquentem inducat. Eodémque modo in contrarium paulo pòt peccat.

20. Per expensis) Sequor hic lectionem vulgatam: ut sit sensus, avarum ob ardentem earum rerum, quas non-

21. Cura arctus vis sis) Videri possit sensus, hac ratione dimites adversa fortuna tela vitare posse, si tenuior illius auxilio ac praesidio sint. Quoniam tamen vulgata lectio manuscriptorum librorum auctoritate confirmatur, atque etiam magis convenire videtur cum ea similitudine, quae mox sequitur, ideo eam retineo.

2.2. *Guttur ultra*) Ad verb. simulatque cibus in fauces transmissus est. Nam paulo post satere incipis, quicquid in ventrem ingestum est. Leuuen. vertis, post in lumen: sed ineptè.

quæso sensus erit, si Spiritus alius vira dicat quodvis poculum addito sale dulce sibi esse? Quis enim porioni sal admiscet, nisi qui hoc agit, ut ebrietatem contrahat? At si legamus *iniqua*, commodissimus sensus erit. Quotnam

24. Strator, vocator) Per stratores eos intelligi, qui mensas aut lectos aut aliquid eiusmodi sternunt. Per vocatores autem eos qui apud divites hoc munere funguntur, ut heri nomine ad epulas certos homines invitant.

= 9. Quicunque discos) Gr. κινητὸς κινητικὸν αὐτὸν, ut annotat Bayfin in Iulium Pollucem, sunt quos orbes & quadras, aut etiam cœparium discos vocantur.

26. *Per quod) Hic erras Leuuen, & quidem grauiter. Cum enim hic versus hoc significet, Velut contumeliosum tibi uideretur, quod prope inopes homines stes, nec ipsi longe à te sese remoueant; ille uertit, Quod isdem ut pauperibus, ita diuitibus quoque index constituatur: alieno prorsus sensu.*

27. *Nomenque idem*) Hoc est, nisi quoque hoc indigno animo feri, pauperes æquè à te, Christianos vocari.

28. Ad latus iungens latus) Græca sic emendo ἰσχυρῶς πλάσσειν, hoc est, concubitus.

29. Dulces typus) Fit enim fere ut insomnia nostra in, quae interdum nobis contingerint, magna ex parte respon-

res referunt nocturna diurna.

30. Sciasse cui comes timor) Nempe cum ad formidandum illud Christi tribunal omnibus standum eris.

butura faciei.

1. The first part of the paper is devoted to the study of the asymptotic behavior of the solutions of the system (1) as $t \rightarrow \infty$. It is shown that the solutions of the system (1) tend to zero as $t \rightarrow \infty$ if and only if the matrix A is Hurwitz. The second part of the paper is devoted to the study of the asymptotic behavior of the solutions of the system (1) as $t \rightarrow \infty$ if the matrix A is not Hurwitz. It is shown that the solutions of the system (1) tend to infinity as $t \rightarrow \infty$ if and only if the matrix A is not Hurwitz.

[illegible]

$\mathcal{A} = \{A_1, \dots, A_n\}$ is a family of subsets of X such that $\bigcap_{i=1}^n A_i \neq \emptyset$ and $\bigcup_{i=1}^n A_i = X$. Then \mathcal{A} is called a *partition* of X .

$\frac{1}{n} \sum_{j=1}^n x_j = \bar{x}$

ingantur: verum illud potius in vtra vita plures excellant, aut plures cedant.

DIALOGVS ADVERSVS EOS QVI FREQVENTER

IVRANT. Iambicum vigesimum.

ARGUMENTVM.

Veränderungen im Verhalten, die durch die Umwelt hervorgerufen werden, werden

Stefan H. Hurn, University of Western Australia

As a result, the model is able to capture the nonlinear relationship between the variables and the response variable.

[illegible]

... (1) ... (2) ... (3) ... (4) ... (5) ... (6) ... (7) ... (8) ... (9) ... (10) ... (11) ... (12) ... (13) ... (14) ... (15) ... (16) ... (17) ... (18) ... (19) ... (20) ... (21) ... (22) ... (23) ... (24) ... (25) ... (26) ... (27) ... (28) ... (29) ... (30) ... (31) ... (32) ... (33) ... (34) ... (35) ... (36) ... (37) ... (38) ... (39) ... (40) ... (41) ... (42) ... (43) ... (44) ... (45) ... (46) ... (47) ... (48) ... (49) ... (50) ... (51) ... (52) ... (53) ... (54) ... (55) ... (56) ... (57) ... (58) ... (59) ... (60) ... (61) ... (62) ... (63) ... (64) ... (65) ... (66) ... (67) ... (68) ... (69) ... (70) ... (71) ... (72) ... (73) ... (74) ... (75) ... (76) ... (77) ... (78) ... (79) ... (80) ... (81) ... (82) ... (83) ... (84) ... (85) ... (86) ... (87) ... (88) ... (89) ... (90) ... (91) ... (92) ... (93) ... (94) ... (95) ... (96) ... (97) ... (98) ... (99) ... (100) ...

$$f(x) = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} \right) \quad \text{for } x \in (0, 1) \quad \text{and} \quad f(x) = 0 \quad \text{for } x \in (1, \infty).$$

Mathematical models of the system are developed and the results are compared with the experimental data.

Polynomial rings, (1) in the case of $\mathbb{C}[x, y]$ and (2) in the case of $\mathbb{C}[x, y, z]$.

[illegible]

1. The first group of respondents (Group 1) consisted of 100 individuals who were randomly selected from the population of 1,000. This group was used to estimate the overall mean and standard deviation of the population.

$\partial_t(\rho_0 + \epsilon \rho_1) = -\operatorname{div}(\rho_0 u_0 + \epsilon \rho_1 u_1)$ and $\partial_t(\rho_0 u_0 + \epsilon \rho_1 u_1) = -\nabla p_0 - \epsilon \nabla p_1$.

Iurare saltem semper, & grandisumè,
 Omnique de re, diffuge.
 B. Quando igitur horci gratiam nobis faciunt?
 A. Tum cum necesse est.
 B. Quando at necesse est adire, an periculis
 Magni ut aliquos extrahas?
 A. Recte. B. Vel ut te crimine exolvas gravi.
 A. Tum quoque licebit.
 Iurare questus absit at causa mihi.
 Est quippe turpe hoc admodum.
 Obucere promptum crimen est periurij,
 Hic maximèque.
 Plures enim sunt improbi in pecuniis.
 B. Nemo id negarit.
 Etiam à Sophistis traditum hoc olim fuit.
 A. Nil ergo magnum, nos quoque
 Id si asseramus. B. Nil quidem, quin amulos
 Horum esse turpe est. A. Admodum.
 B. At fugere quosnam maxime horcos convenit?
 A. Id est apertum.
 B. Audire at abs te tutius. A. hos intelligo,
 Qui tetiores cateris.
 B. Hoc quæso narra. A. Quotquot, ut dicam breui,
 Meminere summi numinis.
 B. Quid scripta sacra, passio, atque oblatio?
 A. Sunt sane & ista mystica,
 B. Iurare tamen hac, nos apud, mos est frequens.
 A. Est. idque ploro.
 Mos quippe longus obsinet legi lo. un.
 A. ~~Atque istud~~
 B. Horcum ergo quemnā liqueris? A. Nullum velim:
 Nec extet aliud.
 B. Quid si salutem, filios, sociam & thori,
 Vitāque iurem prosperam?
 A. Sic imprecaris, ast habes id horci typum.
 B. Habes, fateamur.
 Sed istuc ipse sim licet, tamen haud perij. •
 Mentis periculum nondum enim est:
 Omnino quam qui perdidit; miser occidit.
 A. Recte istud inquis.
 Ad cuncta sed tuo feruidus iuras Deum,
 Mensamq; chara & pignora,
 Crucem, Deique sanguinem, & simul tuum
 Terram, fretumque,
 Quicquid libido pestilens primum tulit,
 Agitante pravo demone,
 Dulcem videri, qui tibi morbum facit.
 (O stoliditatem!)
 Vi si loquaci gustare aurum fundites.
 B. Ita est ut ipse mencias.
 A. Fluctus subinde sed noui surgunt, furens
 Cum spirat ira,
 Vel forte sana cum sitis pecunia.
 Permulta nam sunt retia.
 Quem fudit horcum tunc enim haud ducis grauem
 B. Non ducit equidem
 A. Sed suffocatur, pectore hunc si prefferit.
 B. Morbi peritus pictor es.
 A. Fidem arrogari tunc sibi magis putat,
 Cum nemo credit.
 Cum sermo vincit unus, an quid multis opus?
 B. Labor hic inanis scilicet.
 A. Horcum si vincat unicuique, quid pluribus
 Opus est? Opus nil.

A. Horci ergo plures, non tibi credi iudicant.
 B. Ut loqueris ita se res habet.
 A. Horcos vel omnes igitur aut multos fuge.
 B. Sapienter istud.
 A. Vna cadat nam si irritus, cuncti cadent.
 B. Recte quidem tu disputas.
 A. Horci habetur (dixeris) multis fides.
 B. Sic arbitrantur.
 A. Iunctōne multo puluere hinc aurum facis?
 B. Natura prorsus hoc versat.
 A. Ex pluribusne, cuncta qua careant fide,
 Fidem obtinebis?
 B. Non ego: nec ullus. A. Pessimas non desines
 Praferre tandem rebus has cunctas opes.
 Nec ergo iures cuncta, nec semper, puta
 Ludens, edē sue,
 Miser, beatus, nauigans, carpens iter,
 Vendens, emēnsque,
 Claudens, gemiscens, in epulis horcum vomens,
 Intēque amicos,
 Ut qui Lyas, dapibus & multis tument.
 B. Hac misera res est admodum.
 A. Ob cuncta nec item, captus ut si sis statim
 Cum sermo vel res
 Vel umbra, vel vis dura te conuiceris.
 B. Plerumque certē, ut cernitur.
 A. In cuncta probra fundis, in res ac Deum.
 B. In cuncta quinam?
 A. Dum cuncta in unum nectis haud aequalia.
 Dementi est hac nexio.
 Quid? (inquis) an non maximus iuras Deus?
 Scriptura certē
 Id tradit. Estne quidpiam melius Deo?
 Nil melius extat vispiam.
 Nunquam ergo iuras. B. Cur sacra ergo lictera
 Testantur istud?
 A. Cum dicit aliquid, horcus id summi est Dei.
 B. Cur vota per se concipit?
 A. Omnino non est, falsa si potest loqui.
 B. Horrenda narras.
 A. Natura namque est numinis, verum eloqui.
 Nemo id negabit.
 B. Quid at verus lex? A. Illa non horcum versat,
 Sed vera queris.
 Namque & verabat illa cadem admiscere:
 Hac & ferire. B. Cur ita?
 A. Plebs solebat criminum tunc exitus
 Nunc etiam oritur.
 B. ~~in hoc~~ hac se enim vlerā porrigit.
 A. Horcum fugiet qui sapit.
 B. Ergo quibidam porrigit, pueris velus,
 Lac cibendum,
 Quo firmiores capere post cibos queant?
 A. Sapienter istud porrigo.
 B. At Paulus etiam iurat. A. Id qui dixerit,
 Vanum hunc purato.
 B. Testis Deus quī, Novit hoc summus Deus,
 Nonne horcus hac sunt? A. Neutiquam,
 Sed firma rebus maximis assertio.
 B. Idem mihi dabis?
 A. Ad cuncta magni sis velim Pauli emulus.
 Est recta sanè hac regula.
 B. Quidnam ira capiet? A. Optimè tum scilicet,
 Cum quid erit ortum.

Simplexne grauius, an duplex censes malum?
(Cuiusmodi hoc est.)

Quid, sponte in horcum si cadas non concitus?

B. Immane crimen istud est.

A. Quid, grauius aliquid concitus si feceris?

B. Perinde terram.

Quid si insciter? A. Id minus, sed si tamen
sit mors, ex me sum reus.

B. Si non concitus, sed fugans periculum?

A. Concedat alter.

B. Quia si quis horcum scribas, haud ore offeras?

A. Scriptura quid vult hac tibi?

Vincula minus arte nos ligant quam syngrapha.

B. Quid si coactus?

A. Mortem ante decuit perire. B. Quid si sacrum
non proferat quis codicem?

A. Venerationem dante codex, an Deus?

B. Id est apertum.

A. Pellem vereris: plus ego multo Deum.

B. Multus frequens est morbus hic.

A. Multum, idemque est istud, ut si verberans

Dimittat aliquis seruiulum, aut etiam colat.

B. Est istud ingens dedecus.

A. Statuam vel ut si principis seruans, throno
Derurber ipsum.

B. Sic est ut inquit. At velim adiungas adhuc
si quid super sit dicere.

A. Horcum profudit lingua (multi hoc dictitant)
At non item mens.

Fraudem sed horcus respuit supra omnia.

Sibi nemo fucum facites.

Est istud horcus, iuncta frans & accidens, malo
Quantum addit ultra?

B. Quid horcus. A. Horcus, est statuta mens rei.

B. Horresco, verba hac audiens.

A. Horrere credam feceris cum res fidem
Nam res fides est.

Te porco, namque porcorum illico

Horrescit agmen. B. Est ita.

A. Sed non id ingens pectus at, laudo, mens
Si sermo tangat.

B. Quid? Non Lauacrum crimina abstergit mihi?

A. Ita est, sed istud cogita.

Commissa tergis balneum, haud mores item.

B. Quisnam ergo mores?

A. Sic nempe, si quid tu quoque abstergis prius.

B. Teneo. A. Futuri nam metum.

A. Nec vere laudem venia malorum obtinet.

B. Nemo id negabit.

A. Sit opus secundo ne tibi purgamine.

B. Quid sit istud, indica.

A. Est sterus ingens, carnis est afflictio.

B. Hoc absit a me.

A. Abicere domum promptius perquam est graue.

B. Tabula ista magni sunt Dei.

A. Sunt ista sane, corda at tabulae tuae

Inscribe gratias.

Vis scire quod sit demonis lucra hac mali,
Tuis dolentis commodus?

B. Dicens iuuabis: nam modis multis petor.

A. Audi. B. Profare.

A. Non alique lachrymis audij cum diceret,

B. Quid? non negabo.

A. Si forte dixi quidpiam, quod non statim
Comstetur horcus,

Sermonis huius me pudet, pleni ut minis.

B. Affectus hercle est hic mihi.

A. Quid ego sperest aduers dictis tuis.

Est autem id horcus,

Horribilis explet qui statim flamma impetum.

Est hic Platonis mos quoque.

Nam dum, Deum ne quempiam iuret, cauet.

B. Nomen quid alias.

A. Platanum per aliquam iuras, & tantum per hanc:

Quin nec per ipsam commodè.

Platanum ille namque iurat, at quamnam, tacet.

Quid istud autem est?

Horci umbra quadam, nomine & species carens.

B. Anorcus horcus quia n nouum!

A. Horcus sophorum, daemonium erat. B. Quid libet
Iurare tam istud est.

A. Ut dicta claudam. B. (Tam cito, laborante adhuc
Sis, miraris inqueret)

A. Iurare paruum si quid esse existimas,

Id non probatim.

Horrenda sin res horcus est verisimè,

Horcum per ipsum te iogo, horcos effuge.

B. Palmam tulisti.

A. Si natus hanc sum, Christe mi, laus sit tibi.

Qui mira, ut olim, nunc facis:

Nos autem in unum vocibus iunctis, Amen,
Dicamus omnes.

ADVERSUS IRAM: Iambicum vigesimumprimum.

ARGVMENTVM.

dum sit, cum iracundi

excitantur

Christi, & nonnulloru

quorumdam

que a reprehensione vindicare conantur. Postea varias coercen-

indam in

Ira dome-
sticus da-
mon.
Sola iusta
ira, ira ira.
Ici.

Ira scilicet ira, demoni meo condito.
Nam iusta sola hac bilis est ex omnibus
(Si quid necesse est perpeti quod nos ferat.)
Nam quando nos iam Carmine hocum pressimus,
Tulimusque fractum hunc maximum silentij,
Illud scientes, ira quod radix fiet
Hortus alia prater, ex quibus maxime hoc fluit)
Radix agrestis maxime, et nigra admodum,
Hanc quoque saepe numine amputabimus,
Mictone verbi, quatenus vires ferent.
Ac posco primum sermo ne quicquam meus
Necesse est nam tanta vis morbi.

Ira etiā ad
vmbas in-
flammat.
Ira igni si-
milis.

Ut saepe ad vmbas contrahas flammam leues,
Infectus et sit optimus monitoribus.
Nec vero quicquam proloqui malle addeat,
De peste cum sit sermo tam dira mihi:

Peritum ignis instat, qui vorax flammam exstas,
Salique et ardet, et quassae quaeque obuia,
Lusitque sursum sensu animato impetu,
A fronte et ipsi quicquid est, semper rapit,
Hanc premere, saepe pulvere, et iactus aquae,
Ac nemore denso belluam egressam velut,
Quae spumat, oculos igneos voluit, fremit,
Pugnāque lapsus, et necesse rabula expetit,
Conscire fundus, lanceis, ferri ictibus.
Sic nam quicquam frangere hoc forsitan malum,
Donante Christo, mitius vel hoc premit.
Non parus porro nec levis res est mihi,
Vel parua viri maxime remissi-
Velut in gremio quos ouidet morbi dolor.
Examinemus morbum ac hunc paulo alius,
Et quisnam, et unde, quoque fugiendus modo,
Considerantes praesca quid sensis cohors,
Cui posse rerum cura naturae fuit.

Quid veter-
res de ira
sentiant.

Pars astantem sanguinem pectus prope,
Subitum esse dixit impetum iracundiae:
Hunc nempe tribuens corpori morbum vinco,
Permissa ut alii genera morborum solet.
Pars referens dicit hanc cupidinem.
(Anima impurante hi noxiam hanc, non corpori.)
Iramque vocant, cum ruit, sin at, malum
Medicant, latebris, iuniora nominant.
At qui utriusque partem hanc morbum putant,
Astum cruoris ducunt, sed cui tamen

4 Cupido causam praebet, ratio et si nu-
Sed qualia haec sint, huius haud est temporis
Dispicere: at studium omnibus certe liquet,

Mēs in ho-
mine om-
nia guber-
nat.
Simile.

Quod mens gubernat cuncta, quam sociam Deus
Adversus animi turbidos motus dedit.
Ut ergo diras grandine arcent domus,
Lapsusque frutices in gram praesentem opem,
Pugnāque victus mœnia salutem ferunt:
Sic ratio, praesens ira cum turbis mouet.

Initio ire
quid faciē-
dum

Cum fumat id quod pectus exurit tuum,
Ignem priusquam pariat, et flammam excitet,
Statim ut moueri conspicis ventum asperum,
Regi supremo iunge te, atque hunc cogitans,
Ut praeside nique, bi se et te sem tuam,
Pudore sisto cum meum iuncto impetum,
5 Consilia donec morbum admittit proba.

Mat. 8.

Apostolorum protinus clama in modum,
Magister, atrox turbo me miserum quatit.

6 Propelle somnum sic tuam bilem exiges,
Dum mentis ipse compos es, quam feruida

Torrens instat morbus hic primam obruit:
Dimque illa nondum, contumax equus velut,
Et animum monardit, concito et fertur pede,
Cuiusque sperat prater, et scisul, nihil,
Hiet ante visus bile, qui corpus regunt.

7 Ratione primo nam praesens hanc ocyus,
Auribus ipse quam quae hanc sistere.
Namque incitare non puit se de iure,
Quam mentis equitem de statu deiecerit.
Iam sit litacem, quanta sit, quae so vide,
Qualēque reddat ira, cui plagam intulit.

Nam caeterorum te, in et morbus quaeq,
8 Amor, edimque, mæror, et liuor malus.

Atque in quibusdam pressa sic morbi laes
Tenetur, ut non proxius, aut extes pariam,
Ac forte citius intimo in corda sinu
Liquescet, hinc intum visibus quam se exerat.

9 Occulta porro commodum est calamitas.
Ast ira nudum penitus et clarum est malum,
Inuito imago corpore a te prominen.
Si visus aliquis capere hoc morbo est tibi,
Quod dico nosti: pingere et nunc hoc liber.
Prostaret et tamen seruus ira gratus
speculam, ut videntes dedecus probum et suum,
Huius morbi quidpiam hinc remitterent,
Iacitque carpi flexiles mentes darent.

Quin hoc statutum est, nempe violator tuus,
In quo ipse cete, si vacat, cerni licet.

Morbi parus nam paria sunt symptomata.
Vultus et uentus, uminum uniuersus situs,
Crines aprae, barba madida, et pallida
Gena esse quales morte confectis solent)
Alius rabentes sunt quibus plumbo pares
(Hunc nam colorem nunc, et hunc rursus genis
Furibundus indit pectus et prorsum improbus.)
Inflata ceruix, uenula incurua, frequens
Ac verba scindens spiritus, et anhelitus
Rabidum quid efflans, fremitus omnino indecens,
Latusque natus, et minus spirans graues,
Manuumque phasus, et pedum saltatio.
Inflexiones, risus, et sudor, grauis
Et lassitudo (10 solus hanc demon parit)
Nixus deorsum stolidus, et sursum simul.
Bucca tumens, instat et tria arca

11 Pasit, cupita ut exerceat, se offerens.
Persequatur, et opprimat, 12 quid horum agens?
Tam caeca res est mentis irata calor!
13 I. pente mistus, deb.

14 Inuicem a
videndum
quā ea tur-
pis sit.
Ira de ceti-
quo.

Ira mentē
primā ob-
ia t.

9

Ira fo' loc-
ca tui ne-
quit.

Occultum
malum le-
uius.
Ira nudum
malum.

Inaliena a
videndum
quā ea tur-
pis sit.
Ira de ceti-
quo.

14

17

18

Iracundia
caca.

	Præstante forma prædictum factum vocat	Donec superba gens aquis est obruta,
Quæ lenitatem temperat nimis insolens:	23
19	Exilis supra omnes: splendidum infamem afferis
Is, qui nec unde, nec quis est, fari queat.
Istudne lachrymus digner, an risu, haud suo.
Teli instar ira cuncta sunt, absint licet.
Gigas videri, simius cum sit, studet.
Manum ipse torquet, curvas & digitos suos,
Queritque montem quempiam, aut & ætænam alterâ,
Iaculetur hanc ut vi manua longissimè,
Hostique telum qua sit, & tumultus simul.
Quis ignis, aut que reprimet hoc grando malum?
Ut fudit autem tela verborum furor,
Manus sequuntur, resque geritur comminus.
Ac senum initur prælum, atque hostem suum
Deiuncit ut qui victus est, miser & magis.
(Victum, in malis qui viceris, nam iudico.)	" Hanc ut vereri quilibet iam disceret.
Placido ferocem cuius nam spreueris.
Laudo Samuelem, maximum per dedecus
A rege vestem qui dolens ruptam sibi,
Simulatque veniam petit ille, hanc moram
Iniecit vllam, quin ei remitteret.
Hoc porro quidnam initium fingi queat?
David, & huius veniat in mentem chelys,
Quæ liberauit spiritu quondam improbo
Saullem, huncque posthæc nactus erat.	23
Lenitate
abuti peri-
culosum.
1. Reg. 28.
In mala pu-
gna qui vin-
cit inferior
est.	Quin & cadentes contigit quosdam mihi
Fulere, ferres impetus non hos spiritus.
Hæc nonne dirimunt maximo planè à Deo?
Est namque placidus, lenis est summus pater:
Turpare cuius regiam, effigiem haud decet,
Formam inferentes extrahi loco illius.
Nil tale nobis, tale nil infamia:
Nil tale morbis corporum, infelicitium
Mala quippe sunt hæc, non item volentium:
Quamvis molesta, meque, cum adsunt, mordeant.
(Gravior videri nam dolor præsens solet.)
Nec tam execranda, digna quam luctu pio.
Quin, clara quæ sunt, tuta sunt mala hæc magis.
Incauto at id quod accidit, pestem parit.
Damnanda res est (quis neget?) temulentia.
Est nam volentis, quisquis etenim, cum sciat,
Quantum malorum conflet, huic cedit tamen,
Censendus huius hic mali certè est pater.
Illis at omne clauditur risu tamen
Malum: quod unum protinus sistet sapor.
Fervente at ira quod grauius usquam malum
Cognor, ede, pharmacum & quodnam malis?
Medicamen aliud est Deo menti obuium.
At ira primis numini ocludit fores,
Cum grauior extat, si Deum qui proferat,
Malum ingrauescit: iungit hunc conuiciu.
Vidi ipse, saxa, pulverem, & verba aspera
Qui taceret in eum (prohi scelus nefarium!)
Nulla arte, nullo qui modo vinci preest.
Iura obteruntur, non amicum noscitur,
Non hostis: uxor, genitor, affines, idem.
Fert cuncta torrens, impetum cuncta vincit.
Reprimere tentes? in caput bilem tuum
Trahes furentem ut belluam sono edito.
Atque indigeas ipse, opem ferens, ope.
Illi ira flecti maxime verbus potest.
Nec enim indigeas pluribus, siquidem sapias.
Sin accincta plura sunt adhuc tibi,
Veterumque vitas inspice & recentium,
Auctoritatem quæ decus morum attulit.
Quam fuerunt maxime chari Deo?
Virtute culta qua prius, et maxime?
Moses, Aaron, par Deo charissimum,
David, & Samuel, posterus anna Petrus.
Frustra intulissent cum cor illi ægropius
Plagas, gerebant leniter sese tamen,
Animos feroces regis ut sic flecterent.	" Ipsi peperit, in manus sibi tradito,
(Hoc nostis, idque rix nigra ereptus neci
Discessa vestis, parsque gaica clanculum
Surrepta, facili signum erat potentia.
Quid referam ut ipse parricidam filium,
Regnum occupantem perfidè, lenis tulit?
Huc namque & Orco morte demissum dolet,
Multis quoque lachrymis, & iuribus vocat.
" Faussumque non ut nuncium, letis iudicem,
Sed seuum ut hostem protinus morte afficit.
Natura quippe stabas ante crimina,
Instar patroni fortium habens firmissima:
Sic, militari grauius offensa ut manu,
Hinc pene regni culmine excideris sui.
Male ominanti splendido regressus?
Petrum ipse miris laudibus saue effero,
Qui mente placida, pectore & magno admodum,
Fortique Pauli liberam vocem tulit,
(Atque hoc in urbe maxima, & laudantium,
Fidei magister quæ erat, magno in grege)
Quod videretur improbe cum Gentibus:
Fides quod istud crederet fore commodum.
" Nam quod mouebat, solem erat meus Dei.
Verbique sacri su'gor ex præconio.
Nec præterire conuenit Stephani decus,
Qui victimarum & martyrum auspex extitit.
Saxu peribat: & tamen auri & rem non curat.
Per quam ipse, meritum optime ut de se, hosti
Parcebat, & pro huius numini supplex erat.
An hæc aperte non gerunt Christi typum,
Tormenta & eius, dogmata & sacerrima?
Qui cum Deusque, summum & dominus foret,
Sine voce ductus instar est agni ad necem,
Et sputa sæda, & plurimos colaphos tulit.
Benignitatem sensit at Malchus tamen
Vel usque ad aurem, clamor ab illo, indicant
Auctoritatem maximam, non exist.
Non litigauit: criminum quassum agmine
Non fregit, atque sumigantem extinguere
Mentem minatus ut quidem, at non id facit:
Quo lenitate nos trahat summa hæc sua.
Exempla domini tanta sunt tot & sui.
Quibus quid ipse perferens, sua conferes?
Ut cuncta subeas, plurimum decuit tamen,
Ad dignitatem passio si extenditur.
Doctrina nobis sufficitne hæc nobili,
" Petita tabulis à sacris montis sacri?
An potius aliquid addere huius nobis adderet?
Sic forte melius, quidpiam ex peioribus	1. Reg. 16.
24
1. Reg. 24.
2. Reg. 18.
25
Ibid.
2. Reg. 16.
26
Gal. 2.
27
Esa 51.
Mar. 14.
Luc. 22.
Esa. 42.
28
Manfectu-
do nos cha-
ros Deo
redidit.			164

Mat.5

Deus piis
expi ne-
quit.

Duplex le-
nitatis fru-
(13)

31

32

33

**Affectusna
turales nō
improbau-
di.**

34

Tacitis ob
iectioni-
bus respon
der.

36

37

Deus immutabilis est.

Disiſque terra pars tibi hinc rependitur.
 Audi quid ipſe micibus Chriſtus velit,
 Felicitates ſupputans ſumma & bona,
 Quæ ſperat illic ſancta gens, d-diſſens.
 Ob iſta ſales das tibi leges quoque:
 Mala feruiri alteram curnam ſinis
 Carere fructu? paſſa ſi no' ens id eſt,
 Læta parua: maius reſtat aliquid, ſi velis.
 Hanc ſponte iunge, præmium ut certum ſeras.
 Tunicam quis auferit? pallium quoque adice,
 Si tibi ſit, ac te tertia veſte exuat.
 Hæc ſi Tonanti liquerit, fructus manet.
 Si iactes in te vir malus probra, huius bene
 Precare: ſi te conſpuat, honorem à Deo
 Capta. Fugat te? non autem rex cælitum,
 Qui ſolus adima rebus ex cunctis nequit.
 Si te excreetur quiſpiam, cauſa ipſius
 Ora minatur multa: mimitare hæc pati.
 Exequitur iſta? fac bene: hoc tuum eſt opus.
 Hinc bina carpes commoda, hæc q̃ maxima.
 Namque ipſe legis optimus cuſtos eris:
 Ex hoſte, ſi dantem, quòd ferat palmam, manus.
 Summe ſtudeto, bile ne peſtus tuum
 Laboret (hoc nam longe erit tutiſſimum):
 Aus certe ut ante veſperam furor occidas.
 Ne ſol in ira ſe tua condas, caue,
 Sive ille, radios qui foras mittit ſuos,
 Sive ille, radiat qui probis incius viris.
 Namque ipſe ſtultus occidit: contra bonis
 Hoc tribuit, ipſi ut ſi fulgeant vehemens ius.
 Natura bilem non dedit? (forte inquires.)
 Et hanc domare, quæ tibi mentem dedit?
 Quis rursus oculos, quis manus greſſum & pedum?
 Natura cuncta hæc, & Deus, ſed in bonum.
 Et rebus huius te non bene videntem improbo:
 Mentis alius res habet ſe in motu lene.
 Dominantis alto munera hæc ſunt optima;
 Ratio recta ducit hæc, atque imperat.
 Moderata Zelo bilis arma porrigit.
 Amor eximatur, non poteſt numeris capi.
 Ratio magiſtra eſt ad bonum quoduis probis.
 Preceps auſem ſi etia hæc propendeant,
 Incque bilis impotens fundat ſcelus,
 Amorque ruruſum ſtimulet ad mala gaudia,
 Nec ratio ſtringat iſta, ſed neſcit dolor,
 Nec arte ſunt demonſtræ, quæ ſunt bona.
 Ficere munus at Dei haud decet malo.
 Ira moueri porro cum legis Deum,
 Adumque, amoris perſcitam auſtremo velut
 Tam, vel ipſum feruidum multo mero,
 Adium aut micantem, fontibus qui ſit minax,
 Nec ne fauorem compares morbo tuo.
 Hoc nam tueris, non fugis, pacto malum.
 Non ſiniſtrè ſed bono ſenſu accipe.
 Et patior, horum nil Deus proruſum ſubit:
 Et nemo dicat.) non enim à ſe cæliſum
 Exiſt inquam, compoſitus hæc congruunt,
 Ere dudum quæq̃ iam bello premi.
 Eſt ille (quis non hoc videt?) verſi negat.
 Nam ergo dantur hæc Deo? tropico modo,
 Ntes ut ipſe terreas mage ſimplices)
 Ita velut ex huius tropica quæ dicta inducant.

*Ita nam legemus forte, quod mentes iuuet.
 3o Quos namq; valde vincere, haud magnū est decus,
 Superari ab ipsis plurimum quantum est malum?
 Memorabo porro pauculos, & hos brevis.*

Quendam parabas urbe Stagra editum
Olim ferire, crimine arreptum in gravi.
Vt sensit aurem bile se subita rapti,
Aduersus illam dimicans stetit illico.

90 10 Paulum ex moratus, dixit (ô dictum elegans)

Nova res, parvona contigit bilis tibi.
 Casus abuisses, liber has si nunc forem.
 At turpe nunc est, si malum cadas malus,
 Itaque victum servulum coërceat.
 Sic ille, rursus magnum Alexandrum ferunt,
 Parmenio quoniam iam forte cum ipsi diceret,
 (Capra urbe quadam Grecia, quid facto opus,
 Deliberanti sapius) Si rex forem,
 Nihil misertus oppidum aquarum solo,
 Equi iarem & ipse, restulit, si rex forem.
 Scitista namque te decet, me lenitas,
 Eximere & urbem, Marte ne cadas effero.
 Iam quale & istud, laudibus dignum & quibus?

Magnum Periclem plurimis olim probis
Quidam obruebat gravibus et conuictis,
Fiebens isque, per diem fere integrum.
At ille proba tacitus, ut laudes ferens,
Lassum, domi⁹que iam reuertentem, face
Deduxit. Iram sustulit sic illius.
Rursum alter illum, qui minas has innexerat
Post mille proba, Funditus perierat ma. um
Ni te necaro pessimo, vires habens:
Remuneratur blandus hoc dictis statim:
Et ipse peream, ni te amicum fecero.

Constantii
lenitas.

Constantium autem (nam referre hoc condemit,
Ne vetera sola digna quis verbis putet,
Testata vobis quæq; iuris, parus astimet)
Verbum extulisse memoria dignum ferunt.
Quodnam hoc eum in nos principum cum quispiam
Quondam incitaret, non ferens nos consequi
Tantos honores (nam tunc eras pino admodum,
Vt si quis alius principum quos nouissim)
Ac multa facis, tale quid mox subderes,
Animâine fingi mitius potest ape?
Atqui legentes pungit hoc fauos tamen;

*Pulchram
Constantii
responsum.*

Mat. 5. Hunc qua ferire nec finit, qui te ferit.
Priscus erat lex ista, Ne cadem inferas.
At tibi nec ira corripis in quinquam licet:
Nedum ferire, cadere ac multo minùs.
Qui prima prohibet, postèrù nul dat loci:

Si quis inquit, prohibet, posceris nil dast loci:
 Si quis inquit, et non inquit, et non inquit, et non inquit.
 Si quis inquit, et non inquit, et non inquit, et non inquit.
 Ne iura, habebis pharmacum petitorio.
 Faceat ira, cautio ad cadem hoc eris.
 Sic namque reputes: ira sermonem parit,
 Istiusque sermo, vulnera istius afferunt:
 Cadem quod autem vulnera accersant, liquet.
 Sic ira cadu horrida certa est parens.
 Quis haud patrat a premium cadu tulit?
 At vacuus ira maximam laudem obitres:

Ira Tonantis, legibusque, aliquid pati:

In bile vero natus est in-igne.

Ac provocabas spinem ferrum frutex,

Et ante Legem, diuque adhuc Lex languida

Effet, nec ante fixa satis in cordibus.

Nequit paratos ac manet palma decus.

Quid ferre palmam est? cedere aquo.

Spiritus alios verens.

At tu reculas, opemque velis, probra.

Hic uice hactenus habita non potes.

pe prater
v. g. m.

Gloria: vero hac tenuis, & miles opum,

Splendorque generis, ludus est pueros decens.

Quibus ergo crucior forte latandum hic erat:

Enunciat probra qui prius abasta?

Nunc etiam aperte dedecus, non tu feret.

Sin autem honestus, improbus videberis.

Præstantiori pars enim maior fauet.

Ingratus in me est? Trau uis hinc narratio.

Indore quibus est a?

Placida quadrabit mentibus: dicam ac tamen.

Ridentem & atrox praelium, magis dolet.

At qui repugnat gaudium quoddam parit.

libro

Libro

[illegible]

4. The first of these is the fact that the system is not in equilibrium. The system is in a state of constant flux, with new species being added and old species being lost. This is due to the fact that the system is not closed, and new species can enter from outside. This is a common feature of many natural systems, and it is one of the reasons why they are so complex and difficult to study.

nunc viaticus admonemur, nihil non studii nobis adhibere.

6. Ad terram illam, et in montes eius, et in speciem suam, et in plantam suam, et in fructum suum.

[illegible][illegible]

Etis, affert, saltem nostrum & existens sit. quod auxilium illud, quod nobis iniuria quapiant

...vocat, hoc est, ut illic Elias

um etiam infra, cum de porcu loquitur.
Et hac silentio. Huiusmodi.

ADVERSUS

ADVERSVS OPVM AMANTES.
Iambicum vigesimumsecundum.

Iambicum vigesimumsecundum.

ARGVMENTVM.

Dites hoc nomine primum ex parte quod cum eum sim an ab eo contentum
 tunc bene et commodum esse eum necesse est, ac proinde necesse est quod
 dicitur in primo. Deinde calumniae et modolae artes detrahunt, per quas ad an-
 tiorum exequia et quod est a parte ex alio calumniae et modolae con-
 tracte tollunt. Sunt etiam interitus ac soliditates eos necesse est quod ab autumna tot
 hoc est etiam, et eum mas ignotis fortiter, aut etiam in huiusmodi relictum. Munda in-
 tunc ob inexplabilem ofum cupiditatem eis contentum opatque ut idē
 tunc quod a volumine in unum am polteram diem affertabant. Quoniam
 tunc etate tunc multa fac praevidere continebant, in istos quoque summa
 vult etate tunc etate vult of istis indigne, diffundenda esse tempora docet.
 Munda enim & libantur aat, ibi requirit, quum ab us qui legem tantum magi-
 strum acontineant, et tunc libere dant utat vult. Atque in hoc loco expo-
 nendo & exornando in am am em ex debet dicitur in eos in huiusmodi, qui cam
 omibus, ius detrahunt et tunc, bonum in vult ex em, is hinc inde connotatis,
 obtentum

Longos labores tu quidem forsitan capis,
Vigilâsque curis anxius noctu et diu,
15 " Sic ut voluptas sit minor, quàm tædium.
Tu fœneraris, fœnera usus aliis,
Digiti que semper fœnerum summam geris:
At ista feruus, nec tibi, nec quis putat:
Verum ¹⁶ quibusdam forsitan extraneis
Bene res haberet, grauius at forte hostibus,
Qui teque carpunt, et tuam luxum simul:
Dignatus es quos frustu' nunquam unico.
17 Horum a'iquis, abs te ¹⁷ lesus sapius,
Salso irrigabat perulo quis te, ac tuam
Domum, calentes fletuum effundens globos,
Sudore parcu' viues alieno bonis:
Pinguis que gallus, et caput sursum ferens,
18 permulta quæ ¹⁸ nunc sumis, haudqua ¹⁸ parca
Qui fortè panis ne quidem huic frustum dabit,
19 " Quem mente vana fingis heredem tibi.
At ista, si quid cogitas, iunge in super.
Torquere, vim adhibe, nil mali intactum sine:
Terra profundas excute ac mari finus.
Mortuorum ¹⁹ Vel mortuorum deseca (ut dicunt) comas.
cines fecerit, Prouer. ²⁰ Reti sacrum fac, dextram adora, quæ tibi
Tantum auri, opumque copiam tantam attulit.
Postpone luctu omnia, propinquos tuos,
Hostes, amicos, deq; te meritos bene.
Omnino nihil hoc differt ab Euripi,
Aut à Charybde rabida, quæ classes vorat.
21 Breui futurum est ut ²¹ vomas istas opes,
Immodica ventris sarcina ut solet vims.
Ventura vindex criminum vis est breui,
Aut hic (quid esset melius) aut in posterum.
Paupertas ²² Pauperiem honestam malo quàm prauas opes,
honesta ²³ Atque humilis esse, quàm tumens fastu graui,
malis opib; ²⁴ Pro sanitate deputans morbum integra,
præstat. ²⁵ Pe Mida, in aurum sic tibi verti omnia
Midas. ²⁶ Sane decebat: par tibi pœna ut foret,
Iustam obtinens non probo ex voto famem,
Anani Di- ²⁷ Est viperarum quodpiam Dipsai genus,
pada simi- ²⁸ Quas solitudo Pharia complures alit.
les. ²⁹ Ac vulnus eim quale sit, nomen docet.
Huc namque morbus, quem parit, nomen dedis.
Aquis repletis, totus in eas irruens,
Quousque nimio turgidus potu creper.
Vita cadente seua sic cadit sitis.
Nunquàmne ad aures venit hoc queso tuas,
Exo. 16. ³⁰ Fusum esse quondam cœlus panem agmini,
Deserta quod per sicca carpebat viam?
At constituta pœna erat cupidus nimis.
Quod plui, olebat illico, nam muneris
Modus necessitas erat, id ergo pati
Homines iniquos scilicet iustum foret,
Ut vel creparent, opibus aut cum pessime
Partis olerent, vnum id illos fisteret.
22 Quin ³¹ ipse corpus obiciis cuius tuum?
Sej ulcera quin tu deripis, tecta effodis?
Opibus struendis si quidem omnino studes,
Nec unde curans, nec quibus prorsus modis.
Omnium ³² Figere decori, visus, atque robori
iū latic- ³³ Atque, si te, tuum, curis,
tas, præet- ³⁴ Verbisque ³⁵ labor est id quidem, non vis rapax.
quâ opum- ³⁶ At non modus ³⁷ opum est vilius, sed exterius
24 Erutur, labore pœna quæ aliis maximo

Tenebat, aut qua liqueras moriens pater.
His fruitur, inquam, pauculos sæpe ad dies,
Qui forte nec qua possidet nouit bona.
Orbisne dabitur totus hic soli tibi?
Ut demus ipsum, ³⁸ nonnihil restat tamen.
Quid ergo facies? addere hæc satages quoque,
Semper laborans, pauper ob restantia?
Cohibebis at te? quin idem nunc iam placet?
Fructus tuorum te iuuat, nescis modum?
Opibus venenum, quas habes, addis miser:
39 Instarque flamma est quicquid iniuste aduenit.
Quodcumque tangit, id statim simul interit.
Ut vnda salsa se, vidam haud sugat sitim,
Nec flamma n amoris fixus in amatam diu
Visus, sed inde surgit hæc duplo altior:
Cepere sic quod, inuis quos apum tenes
Cupido, vixit plurimum est sitim afferens.
Auidos quietis, vel quibus desunt opes,
Libens monerem, quidpiam ut darent malis,
Ejiam feris ut, demonum aut turba impia
Libamina (superstis quos magis tenet)
Si certa nobis munere hæc esset quies.
Sic aliquid etenim forte haberent pauperes,
Umbram improborum sine qui nullo tremunt.
Ad hoc, a ceteris, plura melius, amicos, improbos, ⁴⁰ Adversus
Saturum medetur inedia, et victus fami,
Inansio aqua intercuti, leuis nigror,
Ratio aut amicus luctus, molestia
Tempus, procellis visa fax, aut littora,
Oleumque sehis: improbos at nil iuuat, ⁴¹ o
Præter Tonantem, vulnere, et pennas graues,
Quancum nec ipsa pestilens sentit cohors.
Obesitas nam vindicem quoque numinis
Vim spernit: animos genius et cecat malus.
Dorsum ille reddit arcum, ut, ferro velut
Inens, domari non queant mille scitibus.
Exempla veterum protinus multa afferunt.
O Chr:ste, quæ dnam hoc? improbis lapsus viris
Cur optimorum, quæso, sunt abs te dati,
Quo fugere possent perditis in moribus?
Insigne ⁴² nemo cum bonum consideret.
Vix tamen nil tam leue est, quin improbus
Stultis que tabula sit loco, hanc ut exprimant.
Ad honesta ferrum, cera sunt ad turpia,
Facile exprimentes quidquid est dignum probro.
Non sum pudicus? talis an non quispiam
Reperitur alter? ac probum aliquem proferet.
Perimo? Quid? an non hic quoque exister reus
Veterum aut recentum quispiam? Ditor male?
Gentes et urbes alius adiunxit sibi.
Iuro? quid? an non grauior est negatio?
Statimque finget qui fidem abiurauerit.
Ter ora regere quæ queat sic crimina.
Adversus ista fabulam quandam libet
Reserre (si quid ludere in malis decet)
Quæ quadret istis optime versutus.
Ridebat aliquis noctuam: scire est ea
Verbisque acutis scammata fugabas procul.
Hæc quale collum? maris est multo Ioui.
Glaucedo quanta est? et Minerva casta.
Insuauis cantus: pica longè insuauis.
Pedeque tenues quàm tibi? sturno magis.
At, cuncta facili repulit ut negotio,
Superatur uno, quamlibet scita admodum.

25

Vonenum
opibus
mala am-
plificatio.
Simile.

Adversus
improbos
nulum est
re. adiam.

Impij pœ-
nas non
sentiant.
Æreū im-
probum
dorsum.

27
Impij non
sentiant
pœnas
tam vi-
tiosas
ut
cur

10
ma 12. 10

Log 16.

Medico nō
illudendū.-

Multi uero licet sint, et uidentur in p[ro]p[ri]o.
la. o. d. a. l. a. u. e. i. m. r. e. n. t.
...
Fastidius ut qui hoc facile fit, morbum ob suum,

S. temp[or]e, ex p[ar]te, am[er]ic[an]e, ...
Fecit ex a. ...
...
S. non s. am[er]ic[an]e, ...

SCHOLIA.

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...
11. ...
12. ...
13. ...
14. ...
15. ...
16. ...
17. ...
18. ...
19. ...
20. ...
21. ...
22. ...
23. ...
24. ...
25. ...
26. ...
27. ...
28. ...
29. ...
30. ...
31. ...
32. ...
33. ...
34. ...
35. ...
36. ...
37. ...
38. ...
39. ...
40. ...
41. ...
42. ...
43. ...
44. ...
45. ...
46. ...
47. ...
48. ...
49. ...
50. ...
51. ...
52. ...
53. ...
54. ...
55. ...
56. ...
57. ...
58. ...
59. ...
60. ...
61. ...
62. ...
63. ...
64. ...
65. ...
66. ...
67. ...
68. ...
69. ...
70. ...
71. ...
72. ...
73. ...
74. ...
75. ...
76. ...
77. ...
78. ...
79. ...
80. ...
81. ...
82. ...
83. ...
84. ...
85. ...
86. ...
87. ...
88. ...
89. ...
90. ...
91. ...
92. ...
93. ...
94. ...
95. ...
96. ...
97. ...
98. ...
99. ...
100. ...

21. *Non enim si quid dixeris, superius te fides, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
22. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
23. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
24. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
- quicquam affirmo.*
25. *Non enim si quid dixeris, superius te fides, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
26. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
27. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
28. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
29. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
30. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
31. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
32. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
- feriat. Itaque pia largitione querendum ipsis à Deo præsidium esse.*
33. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
34. *Cautè nauiges) Gr. ἀσφαλῶς. Leniem. tuto.*
35. *Quid inanis) Verba hæc sunt divites illos, etiam si non sint, non habebit.*
36. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
37. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
38. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
39. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
40. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
41. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
42. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
43. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
44. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
45. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
46. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
47. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
48. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
49. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*
50. *Idemque iudicium, si tuum sit, non habebit, sed te ratione adhibenda, non
alioquin, sed iudicium acrius, etiam si tuum sit, non habebit.*

[illegible]

29. Namque et si quis dixerit, "Ergo non habetis caritatem?" respondet ei, "Non habetis caritatem, si non habetis misericordiam." Et si quis dixerit, "Ergo non habetis caritatem?" respondet ei, "Non habetis caritatem, si non habetis misericordiam."

40. In questa la H. patet una ommissione di un verso, e il verso è quello che
 è l'ultimo, e non il primo. In questa ommissione si è fatto un errore
 di stampa. E non, di mal verso, come si è fatto, e non si è fatto
 un verso, ma un verso. In questa ommissione si è fatto un errore
 di stampa, e non di mal verso, come si è fatto, e non si è fatto

41. Haud negauero) In illustra-
tione legendum esse à priore.

4.2. Robori praestas tuo) Provalare potentiam vertit Leucon, a primum spe.

4. Pellem) tixions afflax. Leuen. quam forte contraxi.

10. It is therefore sufficient if results are stated as follows:

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

1. The first part of the document is a letter from the President of the United States to the Secretary of the Navy, dated 18th March 1899. The letter is addressed to the Secretary of the Navy, and is signed by the President. The letter is a copy of a letter that was sent to the Secretary of the Navy by the President, and it is a copy of a letter that was sent to the Secretary of the Navy by the President. The letter is a copy of a letter that was sent to the Secretary of the Navy by the President, and it is a copy of a letter that was sent to the Secretary of the Navy by the President.

7 *esse, ut saepe solet etiam apud Latinos & Gallos.*

7. Die Funktion $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ist durch $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin\left(\frac{1}{x}\right) & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases}$ gegeben. Untersuchen Sie die Funktion auf Differenzierbarkeit in $x=0$.

...the ...

[Faint handwritten notes at the bottom of page 60]

[illegible]

...corrigi possit, si legamus
...sera quod prius vocabulis adscriptum

Den 11. 12. 1900, i Stockholm. Enligt förslag af

...the fact that the ...

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

1. ex ratiōne quod Cham... etiam... numeris... Quod si...

DE SEIDCO

DE SEIPSO Iambicum vigesimumtertium.

Εἰς ἑαυτὸν.

ARGUMENTVM.

[illegible]

Η πάλι πολλὰ γινώσκω
 Τληπόδ' ἅπαν' ὅκεν φέροι
 Βίην σφίφον θυός.
 Εγὼ γὰρ ἄς μὴ ἔχον ἐν
 Ζῆτι πολλὴ πύγας,
 Λόγῳ πεσόντι σύμμαχον
 Γλώσσας φέρον ἱμῶν,
 Ἀλλὰ λυγροτάτων περ.
 Πολλοὶ λέγουσι δέ,
 Ζῆνοι φίλοι τε πίστεως
 ἱεὶς σέθεν υἱός.
 Οὐδ' ἐν γὰρ ὅπως ἔποισε
 Οὐλὴν ἑσέσει γένῳ
 ὁ τρυφερότατος παῖς.
 Οὐδ' βοῶνδ' ἔστι.
 Οὐκ ἀπορροῖα τοῖς φίλοις
 Τέθεικεν, οἶδα μὲν.
 Καὶ σοὶ, μάκαρ, πλάσσει χάριν
 Καλῆς ἀτιμίας.
 Ταύτης γὰρ εὐχόμενος
 Τί' ἂν πάθοι βροτῶν;
 Ἀδ' ἐνθάδ' εὖρον ἔδωκ' αὖ,
 Αὐτὸς φερέτω φίλοις,
 ὥς ἂν μαθῶσι εὐκόλως
 ὅτι τὸν πάλαι.
 Οὐδ' μὲν ἔνδ' λόγος πάλαι
 Κάλλιστος, ὡς θεῶν,
 Παιὰ σφραγίδι τιμῶν
 Ζῆτος ἱερός, ὡς ἔστι,
 Τὸ γινώμενον δ' ἀπὸ μῆτις
 ὥς πολλὰ τελέειται.
 Εγὼ δὲ τῷτο καὶ πλείον
 Πίπτοντα νῦν σαφῶς.
 Ἰταίης αὖτις ἔστι
 Αἰπὴν ἑδὸς χθονός,
 Καὶ γένῳ πατρώϊον ἀσμενῶς
 Ἀλλὰ τὸν πάλαι.
 Κιβωτὸς, ἡ μὲν
 ἔστι τῶν πάλαι.
 Καὶ πῶ γὰρ ἐκλελοιπότες
 Οὐδ' λόγῳ χέρον,
 Τέλειται τῷ ξύλῳ
 Μεγας πατὴρ ἑμῶς,
 Οὐκ ὅλον τῆς τριάδος
 Λάτριν ἀπατήσας.
 Ἰσθμὸν χέροντ' ἀναρχίαν
 Νῆαυ' αὖτις ἔστι
 Ἰσθμὸν ἀναρχίαν,
 Στεφάνῳ μὲν ζῶντι
 Καλῶς μετὰ τῶν ἑμῶν
 (Λιθαζέτω με πᾶς,
 ὥς ἂν παλαῖς, τοῖς ἀνδράσι

Permulta certè plurimi
 Secum trahunt dæci.
 At ferre quæ mittit Deus,
 Vitam regens, decet.
 Namque ipse quos in extero
 Casus solo tuli,
 Verbis ruentem dum fidem
 Gnauius iuvo meis,
 Laudabo quisquis concinet.
 Multi canunt, scio,
 Tam qui fidem rectam colunt,
 Quam quisquis externus.
 Nam talis orbis motio
 Nunquam, reor, fuit,
 Quam sanctus est cum Spiritus
 Dictus Deus palam.
 Ob idque me liquit fauor
 Chari mihi gregis.
 Ob tale grates dedecus,
 Pendo Deus tibi.
 Quod namque ferre quissiam
 Maius queat decus?
 At nactus hic quæ sum haud putans,
 Cohors sciet famens:
 Ut ferre discat leniter
 Litoris impetus.
 Olim Deus pulcherrimè
 Dixit, velut Deus,
 Quod quilibet vates fere
 Sit charus exteris,
 Contraque sepe fiat ut
 Spornatur à suis.
 Istud mihi nunc contigit,
 Quidamque durius.
 Nam cum relictis exteris
 Reuersus urbibus,
 Plebemque dulcem & patrium
 Vidi solum lubens,
 Hæc arca menti protinus
 Occurrit, una quæ
 Effugit has undas, quibus
 Est mundus obrutus.
 Et hanc enim, penè obruta
 Prorsus pia fide,
 Seruauit excellens, ope
 Ligni, pater meus:
 Dum Trinitatis integræ
 Hanc ille reddidit
 Cultricem. At ipse præfule
 Cassam (velut ratem
 Rectore vacuum) turbine
 Pressam graui admodum,
 Malis studebam è maximis
 (Quisquis uolet, petat
 Saxis me, ut olim: commodè

Zelus Gre-
 gorij odiū
 ei cōstauit.

Sūma glo-
 ria, pro pie-
 tate dede-
 core affici.

Luc. 4.

Gen. 7.

Greg pater
 Ecclesiam
 suā ab hæ-
 resibus in-
 tegram ser-
 uat

Compaclus ipse sum)
Imoque trahere per manum
Rectoris optimi.
Quem per e noiam fluctibus
Prove nstare
Attonus licet quæstorium
sul. et nec recens.
Hæc expecebam: tuor at,
Infestus optimis,
His, constituta quæ bene,
Malivus obstitit.

Presbyteros
intelligi.

Primum, secundos qui tenent
Templi sacri thronos,
(Senatus ille splendidus,
Plebique presidens,) In me fuerunt haud boni,
Quis credidisset hoc?
Quosdam tenebat parvulus
Adhuc enim pudor.

Simulati
bicolori
vesti similes

His vestibus non dispares,
Color quibus duplex.
Hi fronte pro nobis erant,
At corde non item.
Hos laudo, dementes velut
Latere quod student.

3 Nam 3 peior est, quam dedecus,
Aperta servitus dedecore peior.

Infesta pars at altera
Erat palam mihi.
Parvum videri nam pudor
His improbos erat.

4 O 4 Sarcolaræ, spernitur
Qui cælitum patrem,
Heròque pro vero datis
Cultum Beelphegor,
Isti fuerunt mensæ, et integre
Sarcolæque inluet.
Isti parant, aut ha sunt manus,
Quæ parantur ja roni
Totæ se totæque quoque
Sunt ut videri.

5 Ut si quis emenimine.
Minum qui legem
Hæc si patret, cum præfules
Sit nacta tam malos?
Vix namque præfectos habens
Probos, esset proba.
Quamquâ istud haud gnati mei,
Haussistis à patre
(Parumper externam licet
6 Plebem 6 ipse rexerim.)
Iste me inquit claque et
Spernatis improbè.
Perferre sed quibam tamen
Hæc dura fortiter.

Αειδ' ἡρμωσμένοι)
Ὡς αὖτε γὰρ ἡλθεν
Κι εὐαγγελιστῶν
Ὅντας τοιαῖς ὑποστάσει
Μαλ' ἢ ἀποσταλῶν,
Καὶ τὸ κατὰ χεῖρας
Κρατὸς δεδεγμένον.
Τὰ δ' ἡγήσαντο μὲν, ὁ φθόρος
Δ' ἀπὸ τοῦ χελοῖς,
Ὅς ἀπέπευσεν τοῖς χελοῖς
Ἀγαθὸν ἀπὸ μὲν οὖν
Πρῶτον μὲν οἱ τὰ δεύτερον
Θρόνον λελογχότες,
Λαὸν ἀπὸ τοῦ προεβύται
Σιμὴ γὰρ οὖν,
Περὶ ὧν ἡμῶν ἡ χελοῖς,
Τις ἡλπίσει τὸδε;
Οἱ μὲν γὰρ αἰδῶντες λήψαντο
Βραχὺ κρατὸς μὲν οὖν,
Δισαμάτοις ἢ διχραῖς
Χιτῶν, ὡς πικρῶς,
Εὐλὸς τοῦ ἡμῶν ἐνδοθῶν
Κακῶς πεπρωμένος
Οἷς ἢ χάρις τῷ λαῷ αὖτε
Ὡς ἀπὸ τοῦ χελοῖς.
Ἡ γὰρ τοῦ ἡλίου δακρυῖα
Χεῖρας ἀπὸ μὲν οὖν
Οἱ δ' ἢ λάθρα δισπῶντες,
Ἀλλ' ἐκφανῶντες ἄγαν,
Εὐλαβῶντες εἰς χελοῖς
Δοκοῖεν ὡς πλεῖν.
Ὡς σαρκολάτραι, καὶ γὰρ
Περὶ φρονεῖ σαφῶς,
Βαλφειῶν σάβαντος, ἢ
Τὸν ὅντα διασπῶν.
Πνὸς δὲ πρῶτος αὖτε μυστικῶς
Καλῶς διχραῖς πο.
Πῶς δ' ἀπὸ τοῦ ἡμῶν, αἰ
Τὸ πνεῦμα ἐφελκυσσάν
Ἑμῶν χαλῶν, πρὸς αὖτε
Κακοῖς καὶ τῷ χελοῖς.
Λαὸν δ' ἀπὸ τοῦ μὲν οὖν
Τὶ γὰρ ζῶντες τὸδε,
Τὸν ὅντα τοῖς ἀποσταλῶν
Τοιαῦτα ἀμαρτανῶν
Μοῖς γὰρ αὖτε ἡμῶν
Σοφῶν ὡς χελοῖς.
Πλὴν ὅτι τὰς ἡμῶν ὡς τεχνῶν,
Εἰδὼς ἔγωγε ποτὶ,
Εἰ καὶ χρόνος βραχὺ ὅσον
Νομῶν ἡμῶν,
Περὶ τῶν διδασκῶν
Νομῶν καὶ λόγων.
Τὰς αὖτε ὡς ἡμῶν καὶ
Περὶ τῶν κατὰ αὖτε.

CARMINA IAMBICĂ:

Τὰ γὰρ παθεῖν ὡς πλεῖστα τῷ
 Φιλιππῶν διδάσκαλος.
 Ὁ δ' ἐξέτιζε καρδίαν
 Μάλιστα τῷ ἐμῷ,
 Ἐκ μὲν ἡπάτη(ας οἱ σοφοὶ
 Λαῶν ὀπίσκοποι,
 Λογὰν ἰδὼν ὅντας ἐν φιλοῖς,
 Ψῆφον τε τῆς ἐμῆς,
 Ὡς ἀρρετῶς τε καὶ φίλης,
 Εἴπερ τιος λόγος,
 Γίγνεται δ' ὅταν κεκυλώτῃ,
 Λέγειν τὸδ' οὐκ ἐμὸν.
 Πλὴν ὑπαπαύει, ὡς πρὶν
 Ἐμοὶ λαλῶμεν.
 Ὡς βήματ' ὅσα λιθασμάτων
 Τε καὶ πόσων ὅλων,
 Οἷς ἐκ νέας ἀσκήσεις
 Διόμυσ' εἰς τόδ' αἶ.
 Οὐλοῖται πῆστις εἰς θεόν,
 Οὐλοῖται δ' ἐκ βροτῶν.
 Πῶς τίς μεταστῇ, καὶ πῶς
 Γίγνεται πλησίον;
 Εἰς ἑλπίδα λύχνοι, καὶ τὸ φῶς,
 Σκόπτει σὺ τὸ σκότος.
 Δίς ἐμπέταί μιν, τοῦτο καὶ
 Παθὼν ὀπίσταται,
 Εἴπερ πᾶσι καὶ μοι τοῦ φρονεῖν
 Μέγιστον οὐκ ἐστίν.
 Ἀλλ' ὅταν δὴ καὶ κακὰ τίς
 Τόδ' οἶδεν ἢ θεός;))
 Οἶσιν τὸ χρηστὸν, εἰ θέμις
 Φράσαι, μεμυῖστος.
 Μὴ τοῦτο ἀκούει μίτ' ὄρεον
 (ὅπως δὴ τὸν εἰς)
 Τὰ πᾶσι δῖλα καὶ σαφῇ,
 Κόσμος ἀπορροῖαται,
 Ὡς αἰ τὸ χεῖμα γούμῳ μόνῳ
 Τὸ πᾶσι σῶμα τοῦτο,
 Ἡδὲ παρειμῶν τε καὶ
 Πεσόντος ἀβλίας.
 Εἰς ἑλπίδα ἀρετῶν τῶν λόγων,
 Διδάσκει τὸν σοφὸν.
 Ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἀρετῶν, καὶ
 Λίαν δοκεῖ κακῶν.
 Ἐντιῦθεν, ὡς περ τευχῶν
 Ραγόντος, ἢ ῥόων,
 Ἀπὸ κακῶν εἰσέρρηκται
 Ζῶντων ὅλων, καὶ πᾶσι,
 Ὡς εἰς καὶ νῦν πλάκες
 Καλὰν γε, καὶ μέγαν.
 Οἱ τὸν θεὸν μου τὸν μέγαν
 Οὐκ εἰδὼς τομῶν,
 Τέμνεισιν, οἱ μοι τῶν μῆλων
 Πάρταιν ὑποβόλῃ
 Λίαν πῆντες, καὶ μέσσοι,

Nam ferre discit aspera,
Qui multa pertulit.
Quod verò cordis intimos
Rosit sinus mei,
Episcoporum me manus
Decepit inscium.
Verbis fauebant nam mihi,
Meoque calculo,
Firmo velut, iustoque, si
Quis alter vspiam.
Re verò quonam tenderent,
Non est meum loqui.
Deceptus at sum, Trinitas,
Quam semper eloquor.
O saxa cum sacrariis!
O & labor meus,
Primis ab annis quem tuli
Hucusque maximum!
Perit fides erga Deum,
Et funditus quidem.
Quò conferat se quispiam,
Iungatque se quibus?
Hæc si lucerna, lumen &,
Caligo quid, vide:
Bis esse lusum me scio.
Passus licet, scio.
Nam mentis & quiddam Deum
Summus dedit mihi.
Verùm labris morsis tuli,
(Hoc scit Deus) Dei
Benignitatem (si loqui
Sic fas mihi) sequens.
Ego ergo solus non putor
Audire, cernere &,
Quæ clara cunctis, &
Quæ spectat orbis hic:
Seruentur ut saltem nota
Colorque corporis,
Quod dissolutum cernimus,
Lapsumque perditè.
Hæc æqua si vos creditis,
Sophi, docete me.
Iniqua namque esse arbitror,
Planèque pessima.
Rupto dehinc muro velut,
Quodamve flumine,
Fluxit novorum dogmatum
Quivis sator malus.
Tabulæ recentes hinc quoque;
Scriptæ nefariè:
Hi nempe qui magnum impiè
Deum meum secant,
A numen illud, cæcis
Quod rebus omnibus,
T. D. A. unda tertis

1413

Adversitas
in frequen-
tia patienti-
am docet.

7

Mat. 6.

Antistitum
simulacris
hæreticis
aditum ap-
p. 100.

Еупомы-
ны.

CARMINA IAMBICA.

Καὶ ἡ λίαν κακὰ.
Οὐ γὰρ πικρὸν τὸ διπλόν.
Μόνη γὰρ ἀπλότης.

Quid possit: ¹⁵ secunda cura mala,
Perquam licet mala.
Iam enim nihil ¹⁶ duplex,
¹⁷ Nec ulla fraus erit.

1415
16
16
17

S C H O L I A.

1. *De motu. Per terram motum, cuius inter alia scriptura mentione facit, & quod in Orat in laude Athan-*
asii non quando, verum mutationem intem per sapientiam hanc, cuius per terram motum hoc loco, per cher-
rum, in suam mutationem inter, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
et ex quoquam habere, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
fortissime, & in publicis que in tunc, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
erat, predicata est.

2. *Atque per hunc Gregorius post rediit, cum suum in patriam, amicus, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,*
et ex quoquam habere, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
sem consequi non potuit.

3. *Nam peior est, quam dederis, Hec autem, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,*
aperte odisse aut contemnere.

4. *Ubi autem, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,*
ex parte, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
de Epist. priorem ad Cleodemum.

5. *Caute erat, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,*
pa. & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
nom. & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
tur, qui sunt etiam, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
eam, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
6. & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
videt.

7. *O sacra cum sacris, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,*
in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
8. & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
maius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
9. & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
ad, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
en, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
per, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
10. & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
11. & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
12. & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
13. & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,
14. & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius, & quod in laude Athanasius,

significationem haberet, quod si non haberet, non esset. Hic cum multa mihi vocabula in mentem
venissent, quae tamen mihi non inveniuntur. *16. Vbi nihil dupliciter dicitur, sed semel. 17. Nec ulla frans erit. Ad verb. sola enim simplicitas.*

GREGORII NAZIANZENI SENTENTIAE
Distichis Iambis constantes.

1. **Q**uod capta felix exitus claudat bona,
Rerum ipse finis monstrat hoc certissime.
2. **U**rgo, latum quae parit mortalibus
Finem, est honesta culea visa puritas.
3. **D**octrina penna fuit tibi: pennae sine
(Aut nec istud nam potest, ne prouoles.
4. **D**octrina summum gignit in visa decus:
Damnosa vero est, si qui hac abutitur.
5. **N**unquam te inanis gloria sitis premat:
Namque illa vasa simplices mentes capit.
6. **V**uens honeste, perstet ut virtus, stude.
Est namque cursus in malum celerissimus.
7. **C**ompetitulum, mentis actum comprimere
Atque otiosi non verum in te.
8. **D**ecum extimesce: quoniam satius pie hos cole.
Senes honora, praesules lauda sacros.
9. **N**e cum parente litiges proles tuo,
Natura primo, post eam leges vetant.
10. **Q**uod fieri inique ab altero fieri tibi,
Istud cauendum est alteri ne facitites.
11. **G**raue quid patrantem non graue est iram pati:
Aequas rependit nam malis poenas Deus.
12. **P**rudens ore verba manant dulcia:
At os amarum nil nisi pugnas vomit.
13. **F**aceta lingua verba fundit mellea:
Prociaci at ore pessima voces fluunt.
14. **A**mans amici quae placent hi quos amant:
Hostes amicos surpiter spectant suos.
15. **E**genti amico diuitis clausae fores:
At copiosi splendida semper patent.
16. **M**enti tuenda nil aqua praestantius:
At prorsus illam turbat oratio.
17. **F**renare nescis impetus carnis merum:
Imò hinc voluptas excutatur noxia.
18. **V**entris tumorem mens procul tenuis fugat:
Aduersa nam se minus bellu petunt.
19. **M**oderata praestant, suppetant dum; pabula,
Quam cœna pinguis sita per somnos leues.
20. **V**ir mente laeta dormiens est distior,
Quam qui peramplos aggeres opum tenent.
21. **O**rbum esse praestat, improbos quam gignere:
Est orbis ille: multas ac hi sunt & mali.
22. **O**mnis sepulcrum mortuo est tellus: humo
Nam quicquid ortu est, humi & est, & huc redit.
23. **M**ulgebit hircos, si velit, pastor quoque:
Merum at cruorem lactis exprimet loco.
24. **I**mmunda quamuis sus, tamen cœnam videns,
Turbare mensa terminos semper fugit.
25. **S**ic immodestos coge non dissoluere
Honestum & aquae legibus maxime ordinem.
26. **L**egem tuendo prociaci metum foras.
Nam legum extra est patidum cussos metum.
27. **F**ugiet peritus turbinem ductor ratis:
Itemque prudens cuncta mens pericula.
28. **A**dversum honesto mente nil verses tua.
Nam pena facti criminis certa est comes.
29. **V**

29.
*Ut spernit ingens stridulos incus sonos:
 Sic pellit omnes mens sagax iniurias.*

30.
*Sonus pauorem frondium ut lepisculis
 Excitat: inertes umbra sic rerum quatit.*

31.
*Egentem ut odi, dona qui das diuiti:
 Sic & loquentem, qui tamen cibum negat.*

32.
*Rhetor sceleratus legibus pestem parit:
 At nil probato rhetore est concinnum.*

33.
*Casum orphanorum diues in risum trahit:
 Et quas minatur improbus penas Dem.*

34.
*Tormenta pendes legibus grauissima,
 Qui legem iniquam subditus induxerit.*

35.
*Sentire de se pauperes alii haud solent:
 At cura visa nulla tangit diuites.*

36.
*Natura quantum concipit, stultos doce:
 Fortasse mentem nam bonam sic induent.*

37.
*Pectus ut ignem concipit ferro silex:
 Diuini eruditur pectus acris verber:*

38.
*Sive ipse iures, pessimam: sive alterum
 Iurare cogas, ius utrinque laditur.*

39.
*Opes in auum conde finis nescium:
 Ha namque nos & ante finem deserunt.*

40.
*Felicitatem sperne, quam delet dies:
 Quod excitaris nam dies, tandem ruet.*

41.
*Præferre mores faminis turpe est mares:
 Probas pudore namque nil magis decet.*

42.
*Res est voluptus impetu prono fluens.
 Ut venis ipsa, labitur velus lapis.*

43.
*Haud sanitate census est agris prior.
 Natura iure semper hanc valde expetit.*

44.
*Haud sermo stulti dispar est maris sono.
 Ripas quidem implet: prætata sed nihil inuat.*

45.
*Vel mente cacas præditos munus bona.
 Quod rete ausibus est, munus hoc mortalibus.*

46.
*Diem ante maror efficit grauius senes:
 Nam strata tempus moribus non eriget.*

47.
*Census minister est malis celerrimus:
 Nam prompta res est ad scelus potentia.*

48.
*Haud vlla amicos candidos aquant opes.
 At fœdus unquam cum malis ne sis tibi.*

49.
*Ordo colatur, robor & sis pro duce:
 Nam robor ipse est, roboris custos quoque.*

50.
*Tinea est, medullas que coquis, mens ani:
 Curæ edaces quod fugis, corpus viger.*

51.
*Castum esse nescit obrutum corpus cibi:
 Ad ligna namque flamma currit feruid.*

52.
*Vinum iacentes excitat libidines:
 Ut flamma lignis robur admotis capit.*

53.
*Lites pauorem quævis mouent, iras fugant:
 Lites furorem sæpe nam gignunt grauem.*

54.
*Labore fessus sarcinam est graue addere:
 Labor laborem sæpe compressis tamen.*

55.
*Alterius horret qui labores anxios,
 Alius patere cernitur periculum.*

56.
*Cura perenne sis decus semper tibi:
 Hoc namque præsens quolibet fallit die.*

57.
*Consilia nemo recta commotus capit.
 Consulea nec sunt, ira quævis adiungitur.*

58.
*Sæui dracones, callida sunt æspides:
 Est seminarum vis duplex inter feras.*

59.
*Dum conspiciamur ossa nuda carnibus,
 Hic esse nobis discrimen certum nihil.*

60.
*Incessus an sis curans haud cancro satius,
 Discant parentis istud ex incessibus.*

61.
*Natura se vim sentiat tuam, ex malis
 Bonus magister discipulos certe dabit.*

62.
*Orna quidem te rebus excellentibus:
 Orbis egentes non tamen sperne insolens.*

63.
*Donante Christo nil malus liuor potest:
 Non dante Christo nil labor noster potest.*

64.
*Partus dolores ne pauescat vipera:
 Partum parentis experitur sic sua.*

65.
*Fert nemo palenam, quem tenet turpis metus:
 Nam sola laudes exigit victoria.*

66.
*Vir somnolentus sola reperit somnia:
 Nam somnus haud res, visa sed tantum docet.*

67.
*Vis permouere dura nolentes solet:
 Ipsi & affert nam manus gigantibus.*

68.
*Errante plebe circulator mox subit:
 Plebs at malorum prorsus est confusio.*

69.
*Opus, quod ad rem nil facit, non est opus:
 Nam despiciendum, quicquid ad rem non facit.*

70.
*Est laude dignus ordo quem canes tenent,
 Ad membra cum se colligunt iacentium.*

Cum sponsus ergo sit tibi hic cuius decor
 Est carnis experts, alteri iungi caue.
 Namque est adulter iste, non coniux, viri
 Ad sese andrem transferens viui. Deo
 An tu canistrum cum semel donaueris,
 Gene. 39. Adimes? rogam cum fugeris Sodomiticum,
 Redibis? Absit, ne salis fias lapis.
 Quam vidua plus es. At thorus viduas quoque,
 Si castitatis fregerint votum, reas
 Facit. Quid esse vilius lingua aurea
 Possit? Didrachmo quid minus? Sed hæc tamen
 Surrepta totum perdidere exercitum.
 Hæc ergo cernens, virgo, Christo obtempera.

AD SVAM ANIMAM CAR-
 men pentametro & tribus Iambis
 constans. 2.

SI libet, est ingens mens tibi prorsus opus.
 Scrutare quid sis ipsa, quò perges breui.
 Vnde orta sis, ubinamque stare te est opus.
 Si viuis id quod viuis, an quid amplius.
 Instat opus tibi mens: elue spurcitiam.
 Deum Deique cogita mysteria,
 Quid ante mundum, mundus hic quid sit tibi:
 Vnde ortus ipse, quòque tandem profluet.
 Instat opus tibi mens: elue spurcitiam.
 Quo Christus orbem voluit & regis modo.
 Qui fixa quadam, rursus at quadam fluunt.
 At nos in ævo maximè fluxo sumus.
 Instat opus tibi mens: sit Deus ante oculos.
 Quin ante splendor mihi, quod & nunc dedecus.
 Qui nexus, & quis terminus vitæ mihi.
 Hæc cogitando, mentis errorem preme.
 Instat opus tibi mens: aspera cuncta feras.

Supplicatio ad Christum. 3.

Tui memor sim, tu mei Rex sis memor,
 O Rex, sophorum cantus, & splendor triplex:
 Ne me in profundum tartari furtim Satan,
 Sæuisque portas lucis expertes trahat.
 Namque ille amicis subdolè parat cuius
 Laqueosi fugiam at illum, memor si sis mei,
 Verbisque, consiliisque me semper iuues.

Lamentatio ad Christum. 4.

Hæu, Christe, serpens rursus ad me ventitat.
 Accedit ad me perditum metu graui.
 Scientia arbor dentibus pressa est mihi.
 Mihi inuideri, credidi hosti linido.
 Nam nec Deus sum: sede lata & excidi.
 O mucro paulum comprimam flammam malæ:
 Ut rursus in hortum pateat ingressus mihi
 Cum Christo, ut olim, post crucem, sicario.

Μὴ τοίνυν ἀγνοῖς τὸν δ' ἔχουσα νυμφίον,
 Κ' ἵνα, ἀσκήσαντος τοῦ ἐν ἐμοὶ τοῦ
 Μοιχῆς γὰρ οὗτος ἐκ αὐτῆς καθίσταται.
 Ζῶντος δὲ τοῦ φιλίου τοῦ ἀδελφοῦ.
 Ἡ καὶ χαννοῦ προφῆσαι τῷ θεῷ σύνα
 Αποστήσας, καὶ τοῦ ὁμοῦ φιλοδοῦσα πῦρ,
 Γαλιλαϊστὴς μὴ λίθος παγῆς ἀλός.
 Χήρας σὺ πλέων· ἀλλὰ καὶ χήρας γάμος
 ἵππευτος ἐκείνου ἀγέλας ἵππου.
 Χρυσῆς, τί γλώσσης βῆν' εὐτελέερον,
 ἢ τοῦ δόξα καὶ οὐκ ἐπὶ τῷ σιναίτατι.
 Ἀλλὰ καὶ τὸ πᾶν τοῦτο δὲ λαλεῖ.
 Ταῦτ' οὐκ ὁρώσα, παρθένε, πείθου θεῷ.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ
 ΕΑΥΤΟΥ ΨΥΧΗΝ ΕΞ
 ἐλεγκίου καὶ τριῶν ἰάμβων. 2.

ΕΡΧΟΝ ἔχεις ψυχὴ καὶ μέγα μὲν ἐθέλεις.
 Ερεῖνα σαυτῇ ἥπης, καὶ πῇ στέφῃ.
 Οὗτο προφῆταις, καὶ ὅπῃ σῆμαί σε δεῖ.
 Εἰ ζῆς ὅσον ζῆς τῷτο, ἢ τι καὶ πλέων.
 Ερχοῖν ἔχεις ψυχῇ, τοῖς δὲ χάλαρε βίον.
 Θεοὶ γὰρ μοι καὶ τοῦ μετέπειτα.
 Τί μὲν πρὸ πάντων, καὶ τί τοῖς πάντων τῶδε.
 Οὐκ ἐπὶ τῷ πᾶσι τοῖς πᾶσι.
 Ερχοῖν ἔχεις ψυχῇ, τοῖς δὲ χάλαρε βίον.
 Πῶς οἰακίζῃ καὶ στέφῃ τὸ πᾶν τοῦτο,
 Ἡ πῶς τὰ μὲν πᾶσι καὶ τὰ δ' ἄλλ' ἐκρέβῃ.
 Ἡμεῖς δὲ καὶ μάλιστα ἐπὶ στέφῃ βίον.
 Γὰρ ἐπεὶ καὶ πᾶσι τοῖς πᾶσι.
 Τί μοι κλέος τὸ πρὸς θεῷ, τίς δ' ἢ νῦν ὑβείας.
 Τί μοι τὸ πλεγμα, καὶ τί μοι βίου τέλος.
 Ταῦτ' ἐπὶ μοι, καὶ τοὺς σῆμαί πᾶσι.
 Ερχοῖν ἔχεις ψυχῇ μὴ τί πάσης χαμάτω.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΙΚΕ-
 τήρια εἰς Χριστόν. 3.

Μὴ σου λαλοῦμαι, μηδὲ μου λάθης ἀναξ,
 Αἰαξ σοφῶν μέλημα, καὶ τρισσὸν φάος.
 Μὴ που λάθῃ με δυσμενὲς σιωπᾶσθαι
 Καὶ ἵνα ἡμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι πᾶσι.
 Δεπὸς γὰρ δεῖ καὶ λοχῶν τοὺς τοῖς φίλους.
 Οὐκ οἶδα φεύξομαι, εἰ σὺ μου μνήμην ἔχεις,
 Πυκνῶν αἰὲ λόγους καὶ νόημα σιν.

Θρήνος πρὸς τὸν Χριστόν. 4

Οἱ μοι προφῆταις, Χριστέ μου, πάλιν δράκων.
 Οἱ μοι προφῆταις δὲ φιλῶνί μοι σφόδρα.
 Οἱ μοι γέφυραι τῷ ξύλου τῆς γνώσεως.
 Οἱ μοι φρονεῖσθαι δ' ὅφ' ὅτος πέπεικέ με.
 Οὐτ' εἰμὶ θεός, καὶ βεβλήμ' ἐξω τρυφῆς.
 Ρομφαία μικρὴν τὴν κακὴν σβέσσει φλόγα.
 Ως αὖ πάλιν δεῖξαι με τῷ φῶτι ἔσω
 Χριστὶ σιωπῇ λήγοντα ληστὴν ἐκ ξύλου.

Ἀλλή δέστις πρὸς τὸν Χριστὸν. 5.

Τὸν σὸν μαθητὴν ἐξέγεραι τὸν θάνατον.
Μόρον κέλευσεν, καὶ ζῆλον πρὸς τὸν θάνατον.
Τολμῶ φράσαι σοι, Χριστέ, μὴ πιέξέ με.
Μὴδὲ σβέσῃς με τῷ βάρεϊ τῆς θλίψεως.
Πολλοὺς ἐχθρὸς γὰρ καὶ κατατρώεις ἐμὸν.
Οὐδὲν γὰρ ἐμὸν, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Κένου κένου δὲ τῷ θαλάττῳ τὸ πλῆρες.
Μίᾳς σοι οἶσσι φόρτος ἡμέρας μίσησι.
Τίτι προσέλθω τοῖς κακοῖς βαρούμενος.

Πρὸς τὸν Χριστὸν. 6.

Οὐδὲν, δὲ τὰς τῶν κακῶν, ὁ Θεός σου.
Μὴδὲν γὰρ ἐμὸν, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Αὐτὸς γὰρ ἐμὸν, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Μὴδὲν γὰρ ἐμὸν, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Αὐτὸς γὰρ ἐμὸν, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Καὶ τὸν πᾶντα, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Οὐδὲν γὰρ ἐμὸν, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.

Πρὸς ἐσπεράν θρῆνον. 7.

Εὐχαρίστησον τὸν Θεόν, ὁ Θεός σου.
Σοὶ τὴν ταπεινότητα καὶ τὴν ἀσθενότητα.
Οὐδὲν γὰρ ἐμὸν, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Ημεῖς προσελθόντες, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Ἀλλ' ἐπὶ οὐ μοι καὶ προσελθόντες, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Ζόφος γὰρ ἦλθε βάσκαρος, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Λόμποις τὸ φῶς, μοι Χριστέ, καὶ πάλιν φάει.

Δέστις πρὸς Χριστὸν τῇ
ἐπαύριον. 8.

Εξημέρωμα, Χριστέ, τὴν χθὲς ἡμέρας.
Χόλος προσήλθε, καὶ μὴ ἐκλείψω ἀνθρώπων.
Τὴν σήμερον λάβοιμεν φανὸς ἡμέρας.

Εἰς ἑαυτὸν. 9.

Μὴδὲν γὰρ ἐμὸν, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Ομόμοχος, μέμνησο τῆς (ὡς) πικρίας.
Αἱ αἰχμαλωτίαι κλέπτει σε τοῖς (ὡς) φρίσσει.
Κλέπτει σε κλέπτει δυσμενὴς, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Πρὸς τὸν λόγον ἔρχεται, μὴ τὸ ὄρα τῆς σφύρας.
Σταυρῶ τὸν πλάκην, καὶ σπῆδος βλάβει.

Ἄλλο πρὸς Χριστόν. 10.

Πάλιν προσήλθε ὁ δράκων, (ὡς) δράκοντες.
Δαβὶδ παρέστω, καὶ τὸν πᾶντα, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.
Αὐτὸς γὰρ ἐμὸν, ὅτι ἐγώ, ὁ Θεός σου.

Πρὸς τὸν Χριστὸν. 11.

Καὶ τὴν τῆς σφύρας, ὡς κακίαν, προσβολῆς.
Τὸν καὶ ἐφάρπτεται εὐσφύρας ἐλπίμασι.

Alia oratio ad Christum. 5.

Fluctus graues me, Christe, discipulum tuum
Tantum iubeto, & sena tempestas cadet.
Dicam quid audax, o Deus, ne me preme,
Nec me malorum mole dura confice.
Plerisque nam tu scire, qui cedant mihi,
Veniam dedisti, ne luam dignè scelus.
Ex parte magna fac mihi pondus leues.
Quis vel diecula feret onus unius?
Oppressus ad quem tot malis me conferam?

Precatio matutina. 6.

Hoc manè voto me Deo deuincio,
Quod nec nilum quid offerat laudibus, aut geram.
Illi immolabo sed diem hunc quàm maximè.
Firmum tenens me, & imperans affectibus.
Pudet senectæ, moribus si sim malus,
Mensæque, fungor munere in qua præsulis.
Hæc est voluntas: Christe da latum exitum.

Lamentatio vespertina ad Christum. 7.

Fidem sefellit, Veritas, tibi datam,
O Christe, pactus hunc diem sacrum tibi.
Accepit haud me lucidum nox undique.
Licet id precatus, arbitratus & fore.
At in quibusdam lapsus est mihi pes tamen.
Veni saluti nam meæ hostis inuidens.
At Christe rursus luceat mi lux tua.

Oratio postridiana. 8.

Hæsterna, Christe, perditæ est dies mihi.
Obrepit ira, protinus meque abstulit.
Sit quæso luci hæc dies mihi dies.

Ad seipsum. 9.

Tui memor sis: ne Deus fallat tuos
Oculos, salutis usque sis memor tuæ.
Imponit hostis artibus tibi suis,
Te confer ad Christum, procul ne corrinas:
Crucemque, noxam ut comprimas, amplectere.

Aliud ad Christum. 10.

Te stringo, Christe: me draco rursus petit.
Iesus adsit, pulset ac lyre fides.
Abi in malam rem suffocator spiritus.

1. Reg. 16.

Ad diabolum. 11.

Tui quoque hoc est impetus, o pessime.
Mentem retortis nam subis gyris meam,

Amplexer amens ut voluptates monens.
At non movebis hoc Adam suscit mihi.
Provepe terra, conteram caput tuum.
Ast dente feno si pedem meum petas,
Pendebs eneus, malum ut cernens leuer.

Ad eundem. 12.

Inclamo Christum. iam celer te proripe:
Fuge scelerate, & carnifex mortalium.
Quid es molestus, laesus haud à me, mihi?
Ingressus imple iam tuis porcis mare:
Promptè cadentem te sinu capiet suo.
At abstine à me, sentias ne iētum crucis:
Cuius pauore contremiscunt omnia.

Match. 8.

Ad animam suam. 13.

Quò pergis? hīc sta. Quò ruis miserrima
Mca mens? Rapit te per suas artes Satan.
Accessit ille ut paululum, refert pedem,
Reditque rursus, ut ad ouem lupus solet,
Trahens, inescans per feros saltus, Dei
Te donec ipse legibus sanctissimis
Auulsam, in escam dentibus sumat suis.

Lamentatio. 14.

Corpus teneret si meum morbus grauis,
Medicum vocassem. Si mihi nullæ forent
Opes, adissem diuitem: inque turbine
Portum: atque laesus iudicum subsellia.
Ruentem ab alio fortè seruasset frutex.
Corruptor at cum me studeas imaginis
Deucere, tu te, Christe, quo niti queam?

Lamentatio altera ad Christum. 15.

Noni noui quid accidit mihi, Dei
Verbum, noui quid? Intimum sensus meum
Verbisque prorsus cor vacat prudentibus.
Malus quidem se spiritus dedit fugæ:
Virtuti at in me non patet locus. Tuis
Me quæso comple: linidus ne in me Satan
Sibi officinam, rursus accedens, struat.

Alia lamentatio. 16.

Deleta forma est cœlica, quis opem feret?
Deleta forma est, maximi munus Dei.
Turpatur illa. Linide hostis ardeo
Verbis peregrinis, cuiusque fraudibus.
O mens inanis, fons mali, ne proflue,
Aut lingua, saltem ne lucum fœdum excipe.
Si lingua, saltem ne malum manus gerat.
Imago tibi sic nam manebit integra.

Πείθων τὸ λέων ἀρπάσαι τῆς ἡδονῆς.
Αλλ' οὐτὶ πείσεις, τὸτ' Ἀδάμ πέπεικέ με.
Εἰ δ' ἰχὺς ὅστι μικρὸν ἐξείφαί ποδὶ,
Κρεμῶ σε χαλκοῦ ὡς βλάβην ὄρα φύγω.

Αλλως. 12.

Θεὸν βοᾷ. ἴ τῷτο· φεύγέ μοι τᾶχος,
Φύγε· ὃ γόνιπτι· ὁ δὲ δεισιπλὴν.
Τί μοι διοχλαῖς οὐδὲν ἡδίκημένος;
Τῶν σῶν σῶν πληρώσον εἰσελθὼν βόθρῳ.
Δέξονθ' ἐτοίμως εἰς βυθούς πιστούμενον.
Ἰεσὶν ὁ πλῆθ' ἐμὲ πετασαντα βλάω,
(), πατρὸς φευσσεχάτης, αἰ φέω κρεττῆ.

1 eg. xxi.
τιος.

Eis τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. 13.

Πῇ θυμὲ βαίνεις σῆτι. πῇ φέρῃ τάλαν;
Αἶψ' αἶψ' γὰρ κλέπτει σὺ τοῖς σοφίσμασι.
Μικρὸν προσέχετ', εἰθ' ὑποσφύει πάλιν,
Εἰτ' αὖ προσέχετ' ἐγγὺς ὅς μ' ἐχέω λύκος;
Σαύρων, ἐφέλκων ἀχρίοις σκιρτήμασιν,
Εὖς ἀποπάσας σε τῷ θεοῦ νόμῳ,
Εὐχόμενος εἶπες, ὅτι τοῖς λαοῖς.

Θλίψος. 14.

Εἴ μοι ποτήρας εἶχε κράσις σώματος,
Ιαβὸν ἀντὶ τοῦ εὐροῦ, εἰ πάσης τις εὖ,
Τῷ πλουσίῳ προσήλθον ὄρμας δ' ἐνζάλῃ.
Εἰ δ' ἡδικοῦμιεν, τοῖς νόμοις καὶ βήματι.
Θάμνος δ' ἐξέσωσεν ἐκ κρημνίσματος.
Εἰ δὲ σκελίζῃ μ' ὁ φθορεὶς τῆς εὐείας,
Τί γένοιτ' ἔρεσμα, πάλιν τοῦ κοίρειται

Αλλος πρὸς Χριστὸν. 15.

Καὶνὸν χαμὸν ἴ τῷτο, ὡ θεοῦ λόγος;
Καὶνὸν ἴ παχὺς καρδίας ἐμῆς βάρους;
Καὶνὸν λόγον τε καὶ νομμάτων σοφῶν.
Τὸ εἶναι πικρὸν τινα καὶ φθορὰν ἐμῇ.
Οὐπω δὲ χεῖρα μοι τῷ κρείσσονος.
Πλήστον με τῷ σῶν, μὴ πάλιν ἐλθὼν φθόρος,
Αὐτοῦ μα γῆται χεῖρον ἐργαστήριον.

* f γίμαι.

Αλλως. 16.

Εἰκὼν κεκοδοται, ἴς βοηθῶς λόγους;
Ἰεσὶν ὁ πλῆθ' ἐμὲ πετασαντα βλάω,
Υἱὸς τοῦ πατρὸς αἰ εἶπες, ὅτι φέω κρεττῆ,
Ἀλλοτρίοις λόγοις τε καὶ σοφίσμασι.
Γῆνη κακῶν μὴ βλύζε, μὴ ματάκα φρενῶ.
Εἰ δ' αὖ σὺ γλῶσσα μὴ δέχου τὸν βόρβορον.
Εἰ δ' αὖ σὺ χεῖρ γὰρ μὴ δέχου τὰ χεῖρονα.
Οὕτως αἱ εἰκὼν ἡμῶν ἀφθαρτος μένη.

Εἰς ἀνέχον.

17.

Ἀπελθε δ' ἴδον ὅμιμα, λυσσῶδες χακά.
 Ἀπελθε, Χείρως ἐνδοθῶ φέρον ἐμὲν
 Ψυλὴν δέδωκεν ὡς τὸν αἰ
 Ὡς βοηθεῖτ' ἀγγέλοι ὡς γὰρ ταῦτα.
 Ὡς τὸν αἰ
 Ὡς τὸν αἰ

Ἀλλως.

18.

Ἥλθες μὲν ἡλθες, ὦ χέρις, ἀλλ' ἐχέθης.
 Ὡς χεπὸν εἶδον, ἡθρομὲν καὶ τῷ πυρός.
 Οὐκ ἄρμεια τῷ δράκοντος ἔμφρασις
 Σαυρὸν δ' ἐφίστημι ὅς φύλαξ ζωῆς ἐμῆς.
 Ὡς πάντα κόσμον σκεδάν, ἡθὺ φέρει.
 Τοῦτον φοβηθεῖς, εἴκε μὴ πάλιν φανείης.
 Καλεῖ μ' ἀχαιῶν ἡ χέρις ὡς γὰρ ταῦτα.
 Πόσον πιεῖς δ' ἔμε τοῖς χεχοῖς, πόσον
 Ἐμοὶ γὰρ τέθηκε, καὶ αὖθις ἔγχετο.
 Αἰδοῦ τὸ λουβόν, εἴξον, ὦ βροτοκλόνε.
 Ὡς ἡδονῇ με τρωτὸν ἐκλεψας πικρῶς,
 Οὕτω χεχῶς με σήμερον κλέψας θέλεις.
 Ἀπελθ' ἀπελθε τῆς πάλης γὰρ ἡθρομὲν.
 Καὶ σὺ μ' ἐχέθης μου, τὰ γὰρ τοῦ οὐ πείσομαι.

Θρῆνος πρὸς Χείρην.

19.

Οἱ μοι σπουδμαὶ τῷ βίῳ καὶ τῷ πλείον
 Ζῶντος τὸν αἰ
 Σπουδμαὶ δ' οὐ θέλεις ποιεῖν.
 Ἡ τῷ χεχῶς ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν!
 Ἡ τῷ χεχῶς ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν!
 Εἰ δ' οὐ θέλεις, τίθηται, καὶ ἡ τοῖς πλείον
 Εἰ μὴ φιλάδωρ τῷ με καὶ τῷ πῦρ μέλει.

Ἐπρος θρῆνος.

20.

Οἱ μοι σπουδμαὶ τῷ βίῳ καὶ τῷ τέλει.
 Ἡ δ' αὖτ' ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν.
 Μὲν τὸν αἰ
 Σοὶ Χείρην πλείον ἢ βίου γάρρῳ πάλας.
 Εἰ μὲν γὰρ ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν!
 Τοῦτ' ὡς αἰσθάνομαι, εἰ δ' αὖ πλείον χεχῶς.
 Καρὸς λυθῶμαι τὸν λάβη με χείρην.

Δέσις ἐν τῇ νόσῳ.

21.

Νοσῶ νοσῶ μὲν καὶ ποιοῦμαι ὥματι,
 Καί μοι γὰρ οὐκ ἔστιν ἴσως ἴσως ἴσως,
 Τὸν αἰ
 Ἀλλ' ὡς τὸν αἰ
 Ἡ δ' αὖτ' ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν.
 Ἡ δ' αὖτ' ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν.
 Ἡ δ' αὖτ' ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν.
 Ἡ δ' αὖτ' ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν.
 Ἡ δ' αὖτ' ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν.
 Ἡ δ' αὖτ' ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν.
 Ἡ δ' αὖτ' ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν.
 Ἡ δ' αὖτ' ἡ πρὸς θεῶν πνοὴ βροτῶν.

Ad diabolum.

17.

Discede iam iam carnifex mortalium,
 Discede vultu saeve pestis & furens.
 Discede: Christus, cui meam mentem dedi,
 Est intus. Animus concide, & statim fuge.
 Iuvate, supplex quaeso, me angeli adjitites.
 Instat tyrannus durus, & sur subdolus:
 Eripite ab huius impetu me, vos precor.

Aliud ad diabolum.

18.

Demon me adisti pessime, at repressus es.
 Ut fumus est mi visus, ignem protinus
 Sensi: draconem prodidit furens odor.
 Crucem at, mea quae praesens est vitæ, tibi
 Oppono, mundum quæ Deo totum ligat.
 Hanc pertimescens cede, nec rursus redi.
 Purum Deus me nam vocat sibi adjititem.
 Quousque duris me malis quaeso preme?
 Mihi mortem obivit, redditus vitæ est mihi
 Deus: verere balneum: fuge carnifex.
 Per lata primum ut facta fraus a te est mihi,
 Necare sic me nunc cupis crudeliter.
 Abscede. Luctam nam tuam sensi, meum
 Corpus licet habeas, mens nihil damni feret.

Lamentatio ad Christum.

19.

Constringor annis, hei mihi, maior quoque
 Pars vitæ abiit, mortuum & spiro: meum
 Verum recusat exeri simul scelus.
 Aut adde quiddam tempori, status hominum:
 Aut deme duris, hoc petit clementia.
 Id si recusas, occidi. Quid plus cupis?
 Ni forte sanus me manet rogas quoque.

Alia lamentatio.

20.

Constringor annis, hei mihi, & vitæ exitu.
 Hic noxa: pœna rursus ast illic gravis.
 Inter timores sto duos, amnem & rogam,
 Tibi Christe fidens plus, palestris quam meis.
 Nam si exiari mi daretur paululum,
 Præclarum id esset. Plura sin semper mala,
 Ne peius in me quid ruat, mori expedit.

Precatio in morbo.

21.

Morbis laboro, corpore & valdè gravor.
 Ac forte sunt qui rideant casus meos
 Ferocientes.
 Solvuntur artus, languidè incedunt pedes,
 Siue hoc inedia fecerint, siue hoc scelus,
 Seu lucta quadam (nam fugit me hoc): gratiâ
 Tamen gubernatori habeo meo, hoc mihi
 Nam forte melius. At, Deus, morbum preme,
 Sermone siste: nam salus sermo tuus.
 Concede saltem perferam hunc, ut cetera.
 Timeis suum sit: at tuere imaginem.
 Hoc namque habebis integrum servum modo.

Lamen-

Lamentario.

22.

*Sum multa dura passus, & durissimæ,
Ab hisque, de quibus suspicabar id minus.
Muoere sed sunt qui malo me affecerint.
Fluxere namque cetera: at scelus graue
Libri notauit ferreus vindex Deus.*

Alia lamentatio.

23.

*Cines, amici, quique me defenditis,
Odistis aut me, perculi plagas graues.
Negatis istud? at libri circumferunt.*

Sermocinatio cum mundo.

24.

*Int. Lis, munde, tecū est nunc mihi. Primum doce
Quis ortus, & quis terminus tandem tibi:
Me quique voluis, orbis ut formiculam?
Resp. Procefferim unde, nescio: certè ex Deo.
In melius autem desinam. nec volo te:
Immundus at tu me probro contrā afficis.
Int. Quinam ergo queso fixus es, non aſt ego?
Resp. Extrā quidē ipse sū: quēnā est hæc gratia?
At, velle cū sit, ampliū, si vis, habes.
Int. Externa verò quis vehit? Resp. Quod hæc
Sunt hæc salutis optimis viris seges. (malum?
Int. Ut me ergo culpē præſtar? Res. Iſtud ſcilicet*

In vitæ exitum.

25.

Iam flos abiuit: appetit mensis dies.
Canet capillus: horreum spicas vocat.
Abscescit omphax: instat at vindemia.
Premitur meorum iam malorum torcular.
O quam dies hic mihi grauis! Quoniam fugam
Capit? quid et agam? Quam metus me ingens habet,
Vix Gomorrae, criminum atque sentibus,
Ne plenus extem, iura cum dicens Dei
Natus piorum cuilibet sedem dabit
Pro dignitate, luminis capti & sui.
Breuis una spes me lactat haec diculae,
Ad te vi reuertar, o Deus, ductu tuo.

De vita humana.

26.

*Pulvis, lutumque, rursus & pulvisculus,
Nam terra terre iungitur, & involuitur,
Tamquam quibusdam fasciis, terra gravi,
Rursusque pulvis prodit, instar pulveris.
Quem vis in altum sustulit cum turbinis
Senique venti, deprimit mox: in modum
Sic namque nostram mobilem vitam parem
Mali procelle spiritus altè efferunt,
Adulterinamque euehunt ad gloriam:
Ac pulvis infra labitur rursus, & manet
Humi, creantis vox potens donec Dei
Soluta morte vinxerit rursus simul.
At nunc ut alta de specu sese exerens*

စာမူပိုဒ်

22.

Τὰ μὲν γὰρ οἴχε^{σθαι} δ' ἔχρα^{σαν} ἡ δίκη,
Βίολοι, σιδηραῖς, οἶδα πῶ μοχθη^{σαν} εἶαν.

Ε. ΤΕΡΡΟΣ ΣΠΙΛΙΩΣ

23.

Φίλοι, πλιῖται, δυσμενῆς, ἐχθροί, ὡς ἂν
Βίβλοι φέρουσι βιβλία, οὐ λήσεται με.

Πρὸς κόσμον ἀξιολογισμός.

24.

[illegible]

Eis τὴν ἔξοδον.

25.

Παρῆλθον ἄνη, χαίρεις ἤρπικε θέροισι.
 Λευκὴ δέ μοι θείξῃ δ' ἄλλας καλεῖ τὰ χεῖρι.
 Απῆλθεν ὄμφαζ', ἤπμην δὲ πλησίον.
 Λιγὸς πατέταται τῇ ἑμῷ ἤδη χαιῶν.
 Φεῦ ἡμέρας μοι τῆς χαλῆς, λεῦ που φύγω,
 Καὶ τίς γένωμαι ὡς θεὸς μ' ἀμαρτίας.
 Δ' ἄν' ἔτι χεῖρ' ἔχῃ τὸν χρόνον ἄνθρωπος.
 Πλήρη φαίνουσι, χεῖρὸς ἤνικα κρίνον
 Θεὸς τοῖς δίδωσι * τὰ πρὸς ἀξίαι,
 Χώραν ἐκείνῳ φωτὸς ὡς ὅστις φέρει.
 Ἐλπίς μίαν μοι τὰς βραχέας ἡμέρας
 Παλινδρομῆσαι τῇ ποδῶν μάχῃ.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ

ζωὴς ἀφραπίτης.

Ο χοῖς, ὁ πῖλος, ἡ παλίττοφος κόνις.
Γῆ γὰρ ἡ γῆ συμβιβάζεται πάλιν,
καὶ ἀπαργασθαι τῷ γεῶδ' ἀπαργάνω,
καὶ χεῖς πάλιν πορεύσιν ὡς πρὶν ἡ κύστις,
ἢ ἡ βίαια συροφὴ τῶν πνευμάτων,
πρὸς ὕψος ἐξαίρουσα στήλην κάτω.
Οὕτω γὰρ ἡμῶν τὸν πολύτροπον βίον,
αἱ τῶν πικρῶν πνευμάτων χαταρδεῖς,
πρὸς ὕψος ἐξαίρουσι καὶ δοῦσαι νότον.
Αὐτὸς δὲ χεῖς κάπτει καὶ μέν κάτω,
ἕως ὅτε κλισαντος ἀρμόσῃ λόγος,
τῶν συνδεδέντων τῶν ἀνασχεῖται λύσιν.
Νῦν δὲ ποσὸν ὡς πρὶν ἐκ τῆς βλάβης

Leg Tũn
ꠘꠞꠘꠞ

VVVV

Ο χυῖς ο θεῖα πνευματώδης εἰκόσι,
Καὶ τὰς γαῖας ἐκβοᾷ τραγῳδίας,
Καὶ τὸν γαλᾶν δοχοῦντα δακρύῳ βίον.

Τοῦ αὐτοῦ ἡραϊκοί. 27.

Ἡ νότι Χεῖρς ἵαται ἐπ' ὀλχέδους ἐμφυτοῦ ὕπνου,
Τετρηχὴ δὲ θάλασσα κυδδимоτοῦσιν αἰταις,
Δαυαῖ τε πλάττει...

...

...

...

Θαύμα π' δ' ἐφ' ἑσθ' οὐτο θεῶν φύσιν οἱ παρόντες.

Τοῦ αὐτοῦ Ανακρέοντι. 28.

Ἀποροι βίου τὸ τίμα
Διὸ μὴ τρέχει ἀδύλας.
Ἀπὸ τῶν δὲ τῶν...

Ἰδέτω πῶς πάντα κόπῃ,
Πάντα δὲ τὰ...

Ὅσα γὰρ κόσμος ἔχει,
Τύμβος ὅπως ἀφ' ἑσθ'.

Βίος πύρκα μὲν ἔστι,
Πῶς εὐμάραντος ἔστι,

Ἀπὸ τῶν δὲ τῶν...

Ἰδέτω πῶς πάντα κόπῃ,
Πάντα δὲ τὰ...

Ὅσα γὰρ κόσμος ἔχει,
Τύμβος ὅπως ἀφ' ἑσθ'.

Βίος πύρκα μὲν ἔστι,
Πῶς εὐμάραντος ἔστι,

Ἀπὸ τῶν δὲ τῶν...

Ἰδέτω πῶς πάντα κόπῃ,
Πάντα δὲ τὰ...

Ὅσα γὰρ κόσμος ἔχει,
Τύμβος ὅπως ἀφ' ἑσθ'.

Βίος πύρκα μὲν ἔστι,
Πῶς εὐμάραντος ἔστι,

Ἀπὸ τῶν δὲ τῶν...

Ἰδέτω πῶς πάντα κόπῃ,
Πάντα δὲ τὰ...

Ὅσα γὰρ κόσμος ἔχει,
Τύμβος ὅπως ἀφ' ἑσθ'.

Βίος πύρκα μὲν ἔστι,
Πῶς εὐμάραντος ἔστι,

Ἀπὸ τῶν δὲ τῶν...

Ἰδέτω πῶς πάντα κόπῃ,
Πάντα δὲ τὰ...

Ὅσα γὰρ κόσμος ἔχει,
Τύμβος ὅπως ἀφ' ἑσθ'.

Βίος πύρκα μὲν ἔστι,
Πῶς εὐμάραντος ἔστι,

Ἀπὸ τῶν δὲ τῶν...

Ἰδέτω πῶς πάντα κόπῃ,
Πάντα δὲ τὰ...

Pulvis (Dei cui spiritum forma indidit)
Terræ molestas clamorat tragœdias,
Falsoque risu diffuens ævum gemit.

Eiusdem Heroïci versus. 27.

In navi quondā Christū sopor altus habebat,
Et vesana graues turbabant æquora venti,
Ac trepidi nautæ clamabant, Abuce somnum,
Sernator, pestemque à nobis pelle propinquam.
Tum Dominus surgens, vêtisq; undisq; quiete
Protinus indixit: tranquillâque cuncta fuisse:
Ætheris numen sic agnovere monarchæ.
Pauli cuiusdam epitaphium Anacreon-
ticis versibus. 28.

Incerta meta vitæ:

Fac certus ergo curras.
Recto stude, quævis ut
Illic beatus esse.
Vt pulvis & sanilla
Sint cuncta, cerne quæso.
Quod mundo inest, id omne
Sanè feret sepulcrum.
Est namque fluxa vita,
Marcescit instar herbæ.
Sors est nihil beata,
Signa pedis hand notata.
Tristi parens profuso
Fletu dedit sepulcro
Fœtens meum cadaver.
Solum quod ipse cernens,
Luctum grauem fovebis.
Fletu sciscit sepulcra,
Magno sciscit dolore.
Nam qui videt sepulcrum,
Luctus affirmat intus.

Cernens meum cadaver,
In membra fige vultum.
Me namque scidit orcus,
Ranum velut tenellum.
Nigram domum recludens
Me lurco cepit orcus:
Plantam velut tenellam
Præcidit ante tempus.
Iuuenum metit decorem
Falx mortis, instar herbæ.
Nam nemo prorsus illam
Vitare possit unquam.
Quò pergis ipse cerne,
Sistens gradum tuere
Mors ut sibi liget te.
Vt pulvis orbis hic est,
Nubes, cinis, procella.
Hic quicquid est, ut aër
Levis, fluit repente.
Tellus sinu tegit me,
Sic ut loqui negetur.
Nam labra mors ligavit,

Quidnā vir
ea hæc sit.

* Fort. cu

leg. cu

leg. cu

Et

Et membra cuncta sparsit.

Pare puto Deo, quod,

Caerulaeque micant.

Mentem, manusque, quando

Voluerit amnis ardens,

Mecas ab igne sordes

Et procul abducantur.

Mecae acta stuppa nam sunt.

Ad Sigantium Eremitam. 29.

Letus quidem ipse veneram, ut restinguere
Sinem, videndi quae tenebat me tui.

Ast ut carentem fonte fontem repperi,

(Aberat enim tum fons mihi dulcissimus)

Tristi recessi mente rursus admodum,

Hoc naetus unum, maior ut premat sitis.

At tu precare, rursus ut mi copia

Fiat tui, quò maximum ignem comprimam,

Deique sensa dem tibi, sumam et simul.

De patientia. 30.

Me quando seuis obrutum morbis petis,
Mecae dicta paucis accipe, et doctrinam habe.

Aegrum esse melius est mihi, quam sit tibi

Valere. Morbo nam piari me scio,

(Licet piandos improbos susceperim.)

Ac fortè morbi maius est mysterium.

Sed arbitrari praestat id, quàm sordibus

Tinctum quibusdam, noxiè turlescere.

At tu scelestè nec tuum morbum vides.

Nam si videres, lachrymas fundens graves

Deum obsecraves, ut tibi radicitus

Morbum amputaret ante vitae terminum.

Si namque lumen tale, quid eandem nigror?

Eiusdem admonitio. 31.

Magnum per huncce compara mundū tibi,

Hec cuncta, quae hic sunt, despuēs propriisimè.

Scenam theatri maximi. Pare Deo,

Qui corpus ob te vestit. Ad quid monet?

Hinc exeamus: ipse nam veni huc quoque,

Ut te, scelus quem denscit, sursum locem.

Curramus ergo conciti: Deus vocat.

Oratio ad Christum in morbo. 32.

Me Christe firma: quī tuus cultor iacet?

Iam lingua cessat, se canens: cur hoc sinis?

At firmitati redde me: nec me, tibi

Qui sacra supplex offero, prodas velim.

Oratio alia. 33.

Redire vires expeto, praconium

Salutis ut obeam, ac Deo plebem expiem.

Ne Christe (robur nam meum es) me deseras.

Si te in procellis prodidi, rursus petar.

Μὲν γὰρ ἔστιν ἡμεῖς.

Πάτερ ὦ πάτερ θεέ μου,

Ὡς ἔχθρς πνολὺν ἐχάσθαι.

Παλάμας ἐτευξάμην, ὅν τ' ὦρ

Κατέλαβες.

Ροῆου φλέγοντος· εἴ μοι

Τότε πῶς ἀκαυτὸς ἔξω

Ὁν ἐγὼ ῥέποι σιωπῆσαι;

Καλάμης γὰρ ἔχον ἔργα.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ

Σιγάντων ἐρημίτιν. 29.

Χαίρει γὰρ ἡμεῖς, ἀσπασίαν ἔχοντες ἔργα,

Τῆς σῆς ὅτι ἔχον ἐν θεῷ συνουσίας.

Γὰρ τὸ ἄσπετον ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ

Πηγῆς ἀπούσης ἐμοὶ πεπημονιάτης,

Ἀπῆλθον αὖθις καὶ μάλ' ἐστυγασμένος,

Εἰ περιλαβὼν, τί τ' ὦρ διψῶμαι πλέον.

Εὐχου δ' ὅμως μοι δευτέραι συντυχίαι,

Ὅπως καὶ σὺ σῶσαι τὸν πόρνον ἔλθῃς,

Λαβὼν ἡ καὶ διὰς τῆς θουοῦ νοσημάτων.

Εἰς τὴν ὑπομονήν. 30.

Ἐπεὶ με βόλλας τῇ νόσῳ πορεύμενοι,

Μακάριον ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Ἐμοὶ τὸ χάριν χρῆσθαι, ἢ σοὶ τὸ θνήσκειν.

Ἐγὼ μὲν οἶδα τῇ νόσῳ πορεύμενος,

Καὶ τὸ χάριν ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Καὶ ἡ ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Φρονεῖν γὰρ οὐκ ἔστιν ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Ἡμεῖς γὰρ οὐκ ἔστιν ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Σὺ δ' ὦν χάριν, οὐδ' ὅτι τῇ τὴν νόσον,

Ἡ πόλ' ἔδ' σε δάκρυα σπένδειν θεῷ,

Ἰδ' ἔκτεμης σοὶ τὴν νόσον, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Εἰ γὰρ τὸ φῶς τοιοῦτο, τὸ σκότος πόρνον;

Τοῦ αὐτοῦ παράρεσις. 31.

Καὶ τὸν πόρνον, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Διαπύων ἅπαντα τῆς τῇ εὐκόλως,

Σὺ γὰρ ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Ἡμεῖς γὰρ ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Ἡμεῖς γὰρ ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Ἀποσιθίσω τὸν πόρνον, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Ὅς καὶ ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Τοῦ αὐτοῦ. 32.

Ἡμεῖς γὰρ ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Ἡμεῖς γὰρ ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Ἀλλ' ἄρμωσόν με, μὴ περὶ τὸν σὸν θύτῳ.

Ἡμεῖς γὰρ. 33.

Ἡμεῖς γὰρ ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Ἡμεῖς γὰρ ἡμεῖς, ὅν τ' ὦρ τὸν πόρνον.

Σὺ τὸ ὄφιν μου λίσσομαι, μὴ μ' ἐκλίπῃς.

Εἴ σ' ἐν ζάλῃ περιδῶκε, βαλοῖμιν ἐπὶ.

VVVV ij

Τοῦ αὐτοῦ.

34.

ΟΛβιος ὅστις ἀσάρκον ἔχθ' βίον, οὐδ' ὀπ' ἡμῶν
 Εἰκοί τῃ μεγάλῃ βόρβορον ἀμείβετο.
 Πᾶν μὲν οὐρανίῳσι τοῖμα σιν ἔσπετ' ἀνάγκη,
 Πᾶσι δ' ἀντιπαραστήσει τοῖς ἁγίοις.
 Εἰ πνεύματι θεοῦ, τίπτε με πιλόδετον
 Χεῖρ φέρει; γῆρας μὲν ἔβη, καὶ ἄλ' ἀκιδνά.
 Εἰ δ' ἐπ' αὐτῶν ἔχθ' σάρξ ἐκπαλαιμένη
 Αμφαδὸν, ἢ λοχόσσει, τὸ δ' ἄλγος ἔσπετο μύσῃ.
 Ὁ γὰρ ἁγίος, οὐκ ἔστιν ἡμῶν παρ' ἡμῶν.
 Οὐκ ἔστι θεοῦ μέγα κράτος, ἡδὲ καλαῖον
 Ἡμῶν ἀλγέσιν, ἵχθητο μαρτυρεῖται.

Προσυχὴ εἰς Χεῖρ.

35.

Τὸ μῆκος, τὰ δὲ τὰ ἰακωπῶν ἔσω,
 Οὐ φέρει αὐτὰ κατὰ τὴν δικαιοσύνην.
 Βεβαίως οὐδὲν οὐκ ἔστιν ἡμῶν.
 Ζηλοῦν δ' ἔστιν τὰ μακρὰ τοῖς μέγεθος.
 Οὐκ ἔστιν αὐτῶν τὸ καλὸν ἡμῶν.
 Πᾶσι δ' ἀντιπαραστήσει τοῖς ἁγίοις.
 Εἰ πνεύματι θεοῦ, τίπτε με πιλόδετον
 Χεῖρ φέρει; γῆρας μὲν ἔβη, καὶ ἄλ' ἀκιδνά.
 Εἰ δ' ἐπ' αὐτῶν ἔχθ' σάρξ ἐκπαλαιμένη
 Αμφαδὸν, ἢ λοχόσσει, τὸ δ' ἄλγος ἔσπετο μύσῃ.
 Ὁ γὰρ ἁγίος, οὐκ ἔστιν ἡμῶν παρ' ἡμῶν.
 Οὐκ ἔστι θεοῦ μέγα κράτος, ἡδὲ καλαῖον
 Ἡμῶν ἀλγέσιν, ἵχθητο μαρτυρεῖται.

Εἰς τὴν ἀναχώρησιν.

36.

Ἄλλοι μὲν εὐπλόουσι τῶν θεῶν φίλων,
 Ἄλλοι δὲ δυτολευδοῦσι οὐδὲν ἔστιν.
 Τίς οὐδὲ τοῦτοι τοῖς λόγοις, πλὴν τοῦ λόγου.
 Μὴ τῷ βαδίζῃ ἐν ὁδοῖς τοῦ θεοῦ,
 Τὸ πλὴν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς ἢ πλείον;
 Οὐκ ἔστιν ἡμῶν, ὡς ἔχει, φέρει.
 Καὶ αὐτὸς μὲν ἡμῶν καὶ τῶν ἁγίων, καλόν.
 Εἰ δ' ἔστιν ἡμῶν, τοῖς πᾶσι ἀνάγκη.
 Πᾶσι δ' ἀντιπαραστήσει τοῖς ἁγίοις.
 Ὡς πολλὰ δὲ δὲ καὶ μετὰ τὸν θεόν φέρει.
 Κάμνοντα σαρκεὶ, τραγμάτῳ τ' ὀπίδρομας.
 Τί καὶ παθεῖ με μὴ τυχόντ' ἀμφοῖν φίλων;
 Σκευάζει σαρκεὶ ὡς ἔχει, φέρει.
 Ψυχὴν περὶ τὸν λόγον τὴν ἡμῶν.
 Μὴ δὲ πᾶσι, ἀλλὰ πᾶσι ῥίψας βάρος
 Βίου ματαίου, καὶ κακῶν τῶν ἐνθάδε.
 Εἰ γὰρ τῆς ψυχῆς μυστικῆς, φέρει.
 Εἰ γὰρ καὶ τῶν ἁγίων, ὡς ἔχει, φέρει.
 Εἰ γὰρ τοῖς ἀσκήτοις καὶ τελείοις δόγμασιν.
 Εἰ γὰρ τῶν ἁγίων, ὡς ἔχει, φέρει.
 Εἰ γὰρ τῶν ἁγίων, ὡς ἔχει, φέρει.
 Δοῦναι καὶ αὐτῶν τῶν ἁγίων, ὡς ἔχει, φέρει.

Eiusdem elegiacum.

34.

Carne vacat quisquis, felix hic vivit, imago
 Cuius & haud crasso caelica iuncta luto est.
 Coelutibus sensis nam raro inuitaque paret:
 Sæpius obsistit, contenebratque animum.
 Fluxus me genuit: quid me immortalib' æquas?
 Aethereus flatu si mihi, Christe, luto
 Cur ego sū vinēt? Seniu' urget, mēbrāq; lāguet.
 Quod si carnis adhuc sentio bella meæ,
 Insidiasque graves, magis hoc graue: si facit illa
 Impuro ut faciam pectore sacra Deo.
 Per Christū te adiuro, diē nigrūmq; malignis,
 Bella prociac misero parce mouere mihi.

Oratio ad Christum.

35.

Iam clausus est huic ultimus dies mihi
 Mundo, deorsum voluitur qui, ut Euripus,
 Sursumque, firmi nil habens, vel in diem.
 Aeternæ at illi concupisco vivere,
 Quam consequentur, qui probè pugnaverint.
 Ad hæc valete, vita queis præsens placet.
 Ast ipse herili perfruar visu lubens.
 Metu remoto quidpiam loquar: Deus,
 En corpus a te conditum hoc tibi offero,
 Macrumque, olensque, viribus cassum & suis.
 En intueri supplicem. Iam elangu',
 Succurre: vel da morte subdaci, prius
 Acerbiore quàm miser fato cadam.
 Malis quid est mi, rursus & lustris opus?
 Confectus ipse sum malis, tibi occido:
 Tu namque numen es mihi, fugans mala.

In secessionem.

36.

Quidam secundis nauigant ventis pij:
 Quidam sinisteris, non licet minus probi.
 Cur fiat istud, Christe, præter te queat
 Quis scire? nūmq; calle præstet arduo,
 Quam per viarum prona gressum figere?
 Tamen quod ipse sentio, dicam breui.
 Vtrumque præstat, currere, & percommode:
 Si non utrumque mi licet, turpem & malam
 Pono salutem dura post & aspera.
 Me namque multa ferre Christo conuenit,
 Patique multa carne, rerum & casibus.
 Miser ergo quidnam facititem, cum non queam
 Vtrumque apisci? Protinus te compara:
 Ratioque mentem tollat in cœlum tuam.
 Nil, quod redundet, posside, sed sarcinas
 Inanis huius & mala vitæ abice.
 Ego ad slo mensæ mysticæ, plebēmq; ego
 Purgo, incruenta quam tibi per dogmata
 Et plena prorsus, offero flexo pede.
 O lux perennis, lucis & fons vniçe,
 Quantum ipse noui (cui quoque est lustris opus)
 Purigare sordes est luti grauissimum.

Turpi sale-
 ti preferen-
 da alibi
 nō.

De patientia. 37.

Florere cernis improbum quando virum,
Manere poenas ultimo hunc noscas die.
At cum priorum quempriam in malis vides,
Piamen illa crede. nam, si quid trahit
Cænum, necesse est durus ut purget labor:
Iuuant Chresto quò ferat victoriam.
Hoc laureatus Iob tibi persuadeat.

Εἰς τὴν ὑπομονὴν. 37.

Οταν πν' εὖρης εὐ παθοῦντα τῆς χεκῶν,
Γίνωσκε τῶτον τῶ τέλει τηρέμενον.
Οταν πν' εἰ χαλοῖσι τῆς χαλῶν, χαθάρσιον
Τὴν θλίψιν ἴαθι. δὲ γὰρ, εἰ πὶ καὶ μακρὸν
Ιλὶς ἐφέλκει, τῶτο ῥυθβέωσι πόσις,
Θεοῦ δίδόντος ὡς ἀπαρήθη μέγας.
Ἰὼβ σὲ ταῦτα πειθέτω παμφόρος.

De desiderio. 38.

Omnis cupido torquet: at duplex malum,
Desideratur cum caput charum. triplex,
Puella si sit. ore si pulcherrimo,
Malum ingrauescit. ambias si nuptias,
Vrit medullas tum dolor sævisimus.

Περὶ πόθου. 38.

Δεῶν πόθος πᾶς. αἱ δὲ καὶ φιλεμνίαι,
Λιπλοῦν τὸ δεῶν. αἱ δὲ καὶ κόρας νέαι,
Τριπλοῦν τὸ κέντρον. εἰ δὲ καὶ χέλλοις γάμων,
Πλέον τὸ χακόν. εἰ δὲ παρὲς γάμον φέροι,
Πλεονεξία αὐτῶν βροχέται τὴν χαρδίαν.

De morte charorum. 39.

Est funus omne triste. funus filij
Geminat dolorem. si probus rursus, dolor
Cor urit imum. si statim post nuptias,
Tum cor parentum rumpitur luctu gravi.

Περὶ θανάτου φίλων. 39.

Πικρὸν ἄχος πᾶς. αἱ δὲ καὶ τοῦτον ἄχος,
Διπλὴν τὸ χακόν. εἰ δ' ἀριστὸς πάσι,
Ἡ συμφορὰ πῶς. εἰ δὲ συμφίς νέος,
Ἡ καρδία ῥάγῃσι τῆς γνησιότητι.

De malis amicis. 40.

Pati molestum est. sed magis, si, quos amas,
Nocere tentent. clanculum si mordeant,
Hoc non ferendum. Si fide qui præditi.
Id peius. At si numinus summi adstites,
Quò iam recedes, tot mala ut vites, miser?

Περὶ φίλων τῆς καλῶν. 40.

Δεῶν τὸ πάχυν. αἱ δὲ καὶ φίλων ὑπό,
Ὡς χῆρον. αἱ δὲ καὶ λαθραίοις δόγμασι,
Τοῦτ' ἔφορητον. αἱ δὲ καὶ πικρῶν ὑπό,
Επίχρη. αἱ δὲ καὶ τῆς ὁδωσάτων,
Ποῖ πὲς τράπηται; πῶς φύγη κακῶν φόρῳ;

De eadem re. 41.

Omnis molesta est laesio. At si laferit
Amicus, istud fœdus. Si mordeat
Clām, belluinum hoc. At loquax si fœmina,
Est demon hospes. Iudici si qui gerit
Partes, opus tum fulmine est. At si sacer,
Si Chreste cause, te rogo, iudex mea.

Εἰς τὸ αὐτὸ. 41.

Δεῶν τὸ λυποῦν. αἱ δὲ καὶ λυπῇ φίλος,
Λόγῳ τὸν δὲ αἱ δὲ καὶ δακρυόεντος,
Ὡς θρηνηδὲς. αἱ δὲ καὶ γυνὴ λάλος,
Δαίμων ζῆλος. αἱ δὲ καὶ διχασπῶλος,
Χρὶς νεύων. αἱ δὲ καὶ τυττοῦς,
Λαοὶ, Χρεῖ, καὶ δίχαζε τὴν δίκην.

Ad Virginem. 42.

Sis parte ab omni, Virgo, sed potissimum
Oculis pudica, nec virorum quempriam
Admitte tecto, te ut iuuet, soprum licet.
Tu namque quamvis casta sis, liuor tamen
Terret, malum ne dedecus conslet tibi,
Zelumque vitæ deleat, quam amplecteris.
Pereas velim, qui, castitatem dum colis,
Communem habere vis domum cum virgine,
Quæ carne vacuis angelis adstat. Tibi
Flāma quid opus est? Nō times flāma? Quid, ist?
Fugiesne lingua garrulæ fumum grauem?

Εἰς παρθένον. 42.

Αἴνη πᾶσι, παρθένη, καὶ τοῖς ὄμμασι
Πάντων μάλιστα. μηδὲ πν' εἰσοκίσῃ,
Αἰδοῦν βοηθόν, μηδὲ τὸν σφάτατον.
Σὺ μὲν γὰρ ἀγνή, τὸν φθόνον δ' ἐγὼ λίσαι
Δίδοιχα, μὲ σε κεντρίσας δυσφημία,
Λύση τὸν ἀγνόν ζῆλον ἔφεργες βίου.
Οὐδὲ μοι τα, ὅς τις ἐν τῇ καὶ ἐξέως
Τὴν τῆς ἀσάρκων ἀγγέλων ὁδωσάτων
Σαύοικαι αἰσῇ παρθένον. τί δὲ πυρός,
Κρείσσει πυρὸς σὺ; πῶς δὲ τὸν χαπνὸν φύγῃς
Σαυτὸν μελαίναν τῇ κατὰ γλωσσαλγίᾳ

Miser luehs iniquum?
 Claras cupisne gemmas,
 Terras cupis feraces,
 Multum pecusque, multos
 Bouesque cum camelis?
 Non hæc dabo, tibi nam
 Nec ista profutura,
 Dari queant nec à me.
 Curas enim fugavi,
 Cum me dedi Tonanti.
 Thronosne temporisque
 Fastum petis caducum,
 Vt cras humi sedere
 Cernaris ore mæsto,
 Albo superbiens,
 Adstare qui solebat
 Tibi, malis que sorte?
 Teda cupis ligari,
 Philtrisque non pudicis,
 Sequi leuisque tempus?
 Morbum cupisne dulcem,
 Curamque prolis ampla,
 In qua boni maline
 Plus sit situm, fugit me?
 Lingua cupis disertæ
 Amplos tenere cætus?
 Turbare visne leges,
 Artes per haud honestas,
 Simulque ferre, ferre
 Ad tribunal nefandum?
 Vibrare pascis hastam,
 Ardens amore belli:
 Laurumque triumphalem,
 Ferisque ferre letum?
 Plausus in urbe quaris,
 Et aream figuram?
 Insomni cupis sic
 Vmbra, leues & auras,
 Sonum cupis sagitta,
 Quæ non relinquit ullam
 Via notam peracta:
 Sonum petis, manus quem
 Plaudens solet mouere.
 Sani enim quid ingens
 Horum queat videri,
 Quæ sunt modo, modo non?
 Quæ & mali fruuntur:
 Quæ nosque non sequuntur,
 Mors atra cum rapit nos.
 Hæc ergo tunc negentur,
 Quidnam tibi requirit?
 Deisne gestis esse,
 Deus Dei supremi
 Fulgore plenus adstes,
 Ducens choros beata
 Cum cælestium phalange?
 Age iam pedem moueto
 Cura, celer qua voles,
 Ac prompta tende sursum.
 Pennas ego repurgo:
 Verbis ego uelho te.
 Te nam, velus volucrem,
 Ad astra celsa mitteram.
 Dic ast olens caro mi

(Hæram Deus coco me
 Quando meo ligauit)
 Quidnam petis, queas ut
 Visa dies tueri?
 Nam stringor hoc ad unum,
 Licet petas ducenta.
 Mensas odore poscis
 Gratas, coctisque scitis
 Technis, lyraq; pulsus
 Libidinem cientes,
 Iuuenum leuesque saltus,
 Qui turpiter mouent se:
 Et virginum choreas,
 Quæ corpus indecorè
 Nudant suum vocata,
 Cum cænat u cui Venus
 Arridet, ac libenter
 Qui se Baccho perurit.
 Hæc si requiris à me,
 Tibi restus est paratus.
 Hæc do meus amicus,
 Quæ nil potest sat esse.
 P. u. d. m. u. u. sit,
 Quæ sponte membra veles.
 Aut si labor ferendus,
 Hora teratur una.
 Sit vestis aut cameli
 Pili, velut Propheta,
 Aut nuditas tegatur
 Antiqua pelle vili.
 Vulgaris & thorax sit,
 Herba, frutæque casus,
 Sic mappa purpurata,
 Non saua comb. boni.
 Iam mensa dulce spirans
 Sit quod dat alma tellus
 Nullo labore cuius.
 At quando se locavi,
 Alera haud granatim.
 Cibos cupisne panem
 Habes, quid aut farina.
 Opsonium tibi sal,
 Quantum volisque cepa,
 Opsonium laborem
 Quod nescit, alterumque
 Maius, fames laceffens.
 Potum cupisne? lymphæ
 Fluit tibi perennus,
 Potus mouere mentem
 Qui nescit, & voluptas
 A vitibus remota.
 Si lautus petis quid,
 Negatur haud acetum.
 Sin hæc tibi sat haud sunt,
 Sed vis ut effluens
 Vasi malè voluptas
 A me ingeratur vsque,
 Quaras licet tibi quis
 Ministret ista, nam non
 Domesticum vacat mi
 Hostem sinu fouere,
 Serpentis instar, ut cum
 De, uero rigentem,
 Me vulneres repenti.

Quid de-
 beat anima
 corpori.

Optimum
 condimen-
 rum fames.

*Amplas domusve poscis,
 Aurata tigna quem sint,
 Pictaq; tam perisse
 Forma, queas ut ipso
 Visa frui putare.
 Tabulaq; nitens decus
 Vario colore facta?
 Cupisne diffuentes,
 Tangique quas nefas sit,
 Vestes, in annulisque
 Opes habere magnas:
 Formamque, quam, sapit qui,
 Reditque, despicitque,
 Pra ceteris ego, qui
 Verum situm decorem
 In mente sola credo?
 Hac verba dico vobis,
 Quorum iacens humi cor
 Praesens quod est requirit,
 Plus nilque contuetur.
 At vita quem honesta
 Agitur, & vs meretur*

*Pars, quam Deus supernè
 Carni dedit luctosa,
 (Egentis en tumorem)
 Qualem cibum ministro,
 Fac transeas rubentem
 Ensem, Deum colis qui.
 Sui arborum Dei, que
 Semper virent, colonas:
 Quem lata me sequentem
 Orbavit asper hostis.
 Adito rursus aui
 Lignum citus perennis,
 Qua notio Tanantis
 Est, ut mihi videtur.
 Qui lumen est trifulgens,
 Quò quicquid est refertur.
 Sic quisque mente sana
 Secum frequens loquetur.
 Quod si loqui recuset,
 Frustra dies peregit.
 Frustra quid ipse dico?
 At in malum peringens.*

Eiusdem hymnus ad Deum.

TE maximum monarcham
 Da predicare quaso,
 Te principem, Deumque,
 Quem laus ob est & hymnus,
 Et cætus angelorum:
 Ob quem absque fine secla,
 Quem luctus obque Phæbus,
 Ob quem sororque currit,
 Et stera pulchra cæli.
 Ob quemque nosse numen
 Nacti sumus supremum
 Nos, contigit quibus meus.
 Nam cuncta tu creasti,
 Et ordinem dedisti
 Cunctis, & hac gubernas.
 Locutus es, fuitque
 Statim quod es locutus
 Sermo tuus Deusque
 Est, natus & tibi que
 Essentia parenti
 Par, ac honore prorsus
 Nil non is ordinavit,
 Vt imperet quibusque.
 At Spiritus coercens
 Vt cuncta prapotentis,
 Gubernas & tuetur.
 O viua Trinitas, te
 Num canam monarcham,
 Origo cui nec ulla

*Est, versio nec ulla:
 Excedit esse cuius
 Sermonis omne robur:
 Sophiæque mente cuius
 Nulla potest teneri:
 Cæli perenne robur,
 Ortu carensque fine,
 Aciemque cuius omnem
 Splendor fugit supremus.
 Que cuncta contueris,
 Quam nil humi later, nil
 Et in mari profundo.
 Lenis Pater mihi sis:
 Da numen istud à me
 Colatur absque fine.
 Abserge quæ patraui,
 Mientem meam repurga.
 Ne quid mali voluerit:
 Vt gloriam tibi dem,
 Puras manus in altum
 Tollens, canamque Christum:
 Genu petamque nixo,
 Assumas ut clientem.
 Ad scepra cum redibis.
 Lenus Pater mihi sis:
 Da te mihi benignum:
 Grates decus decem quem
 In secla seculorum.*

In nobilem malè moratum.

Nobis memorem, si quis
 Hoc memorem condas animo, repetisque subinde:
 Vt virtute tibi nil prius esse queas.

*Quædā enim, ut si quis
 Hoc memorem condas animo, repetisque subinde:
 Vt virtute tibi nil prius esse queas.
 An multas, dices, timidus si fortè voceris,
 Imbellisque, atavus vincis Olympiadas?*

corde habet eas, & cetera. ¹ In praestantissime hoc est & unde oritur em dante A
 ris, & quod dignitate praeditus sis. Sic enim facile primarium illud a pulchritudine
 exemplo corde tuis. Deinde ad diem te transmittit, leuissimeque velut itum. At con-
 stitit tibi non autem tunc etiam perennum diem habet. Quae prae venientibus victi-
 ficiis quae ab eternis rebus condita, ille utique illic perenne labenti consistit. Par
 meo quidem iudicio maius est, vita & oratio seclata: utramque enim habentis, al-
 terum quoque protectores habitans. Flagitium est, hominem impium faciens
 addare. Haec prioribus autem omnes mortuorum reliquias venerari. Caue vi quam
 in virtutis via subicias. Tibi enim, qui a vitiosa vita excessisti, perinde esse puto
 3 consistere, & ac si in munus vitij gurgitem laberens. Videas cecus est, qui vitij in
 exitum minime intuetur. Contra qui bellae vestigia sedulo cadaverat, laqueis per
 cecum esse iudico. Cam ad vitiorum pro legationem melius opera indigeas, B
 si vitia celes, permictoram certe putredinem nunquam elagies. Taus sermo est,
 opus meum: qui facinas haudquaquam honestum admittit, ex honesta oratio-
 4 ne nihil aliud commodi feret, quam ut pro loca aduenit utam habeat. Contume-
 lie atque insolentiae patris est iactantia: tu vero, me quidem auctore, in hoc ela-
 borabis, ut a prius natura tua perpetuo volubilis in te fixus & constans sit. Cu-
 rabis etiam, ut solas diuinitatis opes tibi compares, mundumque vniuersum at-
 neaum telis sanctum semper arbitris. Cetera omnia, quae homines possi-
 dent, aliena ab hac vita sunt. Nam, si vere dicendum est, si laeta virtus diuina
 est. Venite igitur omnibus Verbum in clamat atque ad Trinitatis cognitionem
 properate. Animus vestris hoc intigite, quicumque matrimonium contraxeris,
 ut uberores atque ampliores tuos in caelestia habere, & cetera. Quaecun- C
 que tuis propterea sunt in complexu, uti vultis, quae ad diuinitatem proce-
 dum, omnia Deo offerte. Splendor praecellens est Monachum, verum animum a
 mundo abducat, atque a mulieribus quam longissime abluat. Contumelia enim, si-
 dem in corporis superfluitate ac non in corde habere. Quod enim altè impressum
 non est, facile obliuari potest. Id demum nunc placet, quod altissimas in animo
 radice egit. Certe necliamus nunciamus litteram, vel incuruam ac versutam pru-
 dentiam habere. Optimus enim omnium in rebus est modus. Animi praesiden-
 tiam rege, ne alio patitur fortitudine. Id temeritatem deserviat. Nam temperantis
 animi est, non ut quocumque se sentiat parte ferre. Diamis orationis mentem assi-
 due patere vtilissimum est. Laetitia ratione da matiam legum scientia comparat
 tur. Optimus esse contende, duplici huius, quibus doli licere quam placere pariat. D
 Fortis enim est gloria, non delectat. Tuus est cum, qui virtute excellit, necatio-
 rum hominum patrumque protulerit: quod perinde esse puto, ac si pedem ipse
 5 intra vitium habere. Quemadmodum aurum fornace, ita si bonus aili-
 etone exploratur, ac plerumque dolor in calamitate lenior est, magisque expe-
 tendus. Deum ille facile aburatur, qui patientem sumit. Scito item pietas
 tis quoque magistrum patris loco tibi colendum esse. Tunc omnia ab odore se-
 pultus opes tuas ne relinquant. Nullus enim tunc honor cum per se laeta fama
 commutari potest. Hospitalis nostratibus patre, egrotum in mentem incitat: qui hu-
 manam omnia morte relinquit. Age vero, deserto vniuerso huius mundo, mundique
 iactantia excutis, ad vitam caelestem vela pande. Atque omni re quidem egregia ope-
 ra, ut Deo dignum est, exequere: sed praeteritum Tunc tibi curat. Amens est E
 illi, qui sempiternum Dei Verbum non aequae a Patre adnat. Amens ite-
 dem, qui Verbum hominem hic vitam non aequae ac celeste Verbum est: ve-
 rum aut Verbum a Patre, aut formam humanam exstititque nostrum i Verbo
 diuinitatem. Deus erat, sed compactus est. Patris Verbum est, homo noster, ut huius
 6 modum ex parte Deum hominibus miscat. Vnus utrinque Deus est, haec enim ho-
 mo effectus, ut me ex mortali Deum efficiat. Parce quare primarie Deus hoc ver-
 bo videri. Atque haec nobis dixisse iusticiat. Quid enim genus, mixtionemque
 omnia oratione tibi inuicem indagare aggrediar. O mortales, cum de Deo agitur,
 sermone modesta, state contenti estote. Ac si quidem tibi fidem nostra oratio fe-
 cit, bene te res habet. Sin tu multis verum millibus chartam in te obitasti,
 huc

Mundus a
 rancum
 telis mundi.

D fiat duco : quem vinam aliquando nuda mente pure mihi intueri contingat : ce
tera autem mundus habeat.

SCHOLIA.

Fine clausa, eadem est que potest quodammodo dici cum materia cumque etel autur, et ubi in ea re-
perit, ita coniuncta quoque prima cuique tractatus affuere non dubitant.

- XXXX 19

3. *Ac si inimum*) In fine *de bono* *virtutis via non progredi, regredi est.*

[illegible][illegible][illegible]

acron omni experti. I. x line a. n. r. g. n. rem a. n. t. et, g. atramentum, h. autem metaphora
e. p. m. r. e. n. a. c. r. o. n. a. t. u. r. d. e. n. t. a. m. g. r. e. t. i. o. n. e. m. a. t. r. i. n. a. m. p. u. e. r. e.

8. *S. ananther*. - *bonse* Ha repente maraca' p' o namã e do tohir.

Amicus in sum. Er, sicut in Decem. Unde apud verum in p. entia o. currit, quod Gra o. respon-

dit. Et tunc in a. p. r. d. e. a. r. t. p. i. e. c. a. m. m. o. n. a. t. q. u. i. d. a. m. n. o. t. u. m. e. x. p. e. r. i. e. n. d. a. e. s. t. i. s. p. o-

l. p. r. e. c. i. s. i. o. n. e. e. d. d. b. e. s. i. d. u. s. q. u. i. n. o. t. u. m. e. x. p. e. r. i. e. n. d. a. e. s. t. i. s. p. o-

l. p. r. e. c. i. s. i. o. n. e. e. d. d. b. e. s. i. d. u. s. q. u. i. n. o. t. u. m. e. x. p. e. r. i. e. n. d. a. e. s. t. i. s. p. o-

10. S. c. e. m. Edzerbina d. a. i. s. s. a. n. o. a. i. m. o. d. e. h. o. r. e. t. z. e. n. o. m. e. n. i. s. m. a. p. e. r. t. e. d. e. c. l. a. r. a. t. a. t. e. n. m. e. t. p. u. b. l. i. c. a. t. e.

26. Certe me fides citat ex v. a. 1054 m. 1. - m. 2. d. n. 1. 10 q. d. i. f. c. e. r. a. l. y. t. d. e. s. s. e. 1. g. C
pro carnis, et a. 1. 10. h. e. m. e. n. d. a. t. i. o. n. p. a. e. t. u. e. l. c. r. e. m. a. t. o. r. a. t. e. t. c. i. u. r. a. m. h. a. b. u. i. t. u. r. f. u. n. t. u. r.

12. *Ubi itaque in testimonio, i. d. donec huiusmodi, arguitur, tamquam in lege, etiam in corpore, tam copiam*

13. *suuuoxtiue.*) De hac voce vide pag. 317. Schol. 4.

74. Terra Martia vocatur hinc finibus Prod. in Senilis egeris salub. et. Et finibus ille li et pulchras de
limpidas, amara ta nem aque habebat si monachum. et nunc emansum, e. c. m. u. actudine glis ma
tuerit ita locata atque oblectamenta propens, manere tandem acer. sari eius p. tueris et q d m. an. i. ac
typicalis contubernij speise in p. tuam inducet, s. i. p. re tandem id quod zita y a. hauris e. deet. erip. et.

ADVERSVS MULIERES AMBITIOSIVS
sefe ornantes & excolentes.

 Aucte, ó mulieres, ne caput vestrum nothis & adulteris crimi-
bus, tanquam turribus quibundam munitis, mollia colla et te-
pulis delicate offerant: nec Deformas terdis coloribus mun-
gatis, sic, ut iam non facies, sed latuas gellitis. Neque enim mu-
lieri nudum caput viro conspiciendum præbere fas est, dum
vel coma aut stringitur, vel certe omnia soluta, lumenque
hinc atque illinc pendens, mollebatque Venus, aut ita. *Al-*

4 **Oculos** quippe cor nec an te sequi solet. Si autem pulchritudo voluerit amari ne-
gari est sed ad id deformitatem fugite. Sic enim pulchritudinem e a voce,
quem ambu- lope ante corporatum pulchritudinem, in quam eam, quae a terra
prodeunt, itaque a mulieribus, & quidem paucis obolis capiunt.

- A** Pulchritudinem, in primis, quæ ab sterili in terram fluit, nec ad usum committere potest, simulatque est latior laetitia genas totas induit, quæ etiam lacrimarum immixtis prodit, & humido timore, guttuque exiis adeo labefactatur atque deletur, ut gena, quæ prius gratissimo quodam nitore prædita erat, eadem repente non sine magno hominum iuu bicolor, subatra, marmoræ, nigra, nimioque tineta appareat. Non ergo te pudet pulchritudinem, quæ tam facile prodi atque obliterari potest, retinere. Atqui hæc non statim vultus motuque præditis contingunt: ob idque tampe & flagitiosum tibi est, portatilem formam multique modis delebilem habere. Sic alterum corpus Dei est, alterum manus illud vetus, hoc novum ac recens. Dicitas pratum quoddam esse, duplices flores, iucundos nimium, vicissimque ingratos & mamænos terens, aut vestem quandam bicolori, quæ laibus zonis tractam.
- B** Quocirca prædictum ac fucatum corpus vel fuge, vel celerem nec turpe atque obicænum tibi formæ adiumentum accipe. Quid enim alioqui agis, quam quod Penelopes imitar telam noctu solus, interdum texis, interneque Helecebam, externe Helenam refers? Inimvero si qua arte hoc consequi potes, ut fucum maritus minime periciat, non tamen ferendum est, te formam diuinam mortali forma obducere atque occultare. Verendum enim est, ne Deus iratus te huiusmodi verbis alloquatur. Dic age, o aliena mulier, æquis tandem & videnam est tuus fictor & procreator. Non te depinxi, canis, sed imaginem mei finxi. Qui sit igitur ut pro chara imagine idolum habeam. Verum huic morbo aliquid sane concedamus. Si autem effingere non potes, quin homines te, velut tabulam quandam pictorum, formam formæ superiectam habere facile peripiciant, huic pigmentis nihil aliud, mihi crede, contenebris, quin ut forma illa, quam tu ingenii viribus vnam depingis, apertius
- C** finiam tibi apud homines contumelia notamur. Venustas hæc Adonidis horridus est, cito marcescens, Polypicolor, liti in arena cecidit. An tu cum grati formam habeas, non times, ne detractis tibi alienis pennis, nium tandem moveas? Non postremam deformitatem curas, cum pulchritudo tua vna cum ætatis flore extincta fuerit. An vero elegantiam hanc tibi constantem ac perpetuam fore existimas. Breui peripicies quantus ex aliena atque adulterina pulchritudine morror exstat. Nam si vera sunt quæ audio, hoc commodi tacus habet, quod posteaquam senilis ætas formam prius florentem rugis contraxerit, tum demum, cum iam fucus ac pigmenta membris adhiberi desierunt, carnis reliquias velut igni adustas relinquunt. Tumque, sed nimis sero, anus illas fraudem tuam imposturamque deploret, cum id quod superest carnis densissimis rugis finiam propulerit. Talis commentitia corporis venustas est. Ac nunc, o præstantissima mulier, formæ speculum, ut prius solebas, statue. Vix equidem verum speculum esse credo: Tu certe priusquam et faciem admoneas, ne vnum quidem ex his oculos habere optabis, qui te antea superbis gressibus huc illucque procedentem laudibus in cælum reiebant, oculosque in te devotos habebat. Iam quam ridiculum illud est, quod fucum tam vultu minime tubolere eas, cum tamen viros formæ tuæ myrtas atque acutis. Vult enim pharmaca hæc, quibus gaudes, contineant, domorum prædones, minimeque ipsi tuæ tabi & architecti. Hæc artificia non pudicitia sunt, sed latrocinia ac libidinis. Quicquid enim in viro gratiam comminutus, corporis libidinem prodit. Et erunt insolentem pavonem, cum curato collo, pennique gemmanti bus cæculum efficit, eximias clangore tuæ ad venerem invitare. Eodem modo ad modum mirabor, si tu aliam ob causam formam pingis, quin ut nitide tam & aliam cum viro oculos ad te convertas. Etenim si in vultu amoris flagras, ut ille tuum inde ex quo te floritem pellum matronam loquacitatem ad gratissimum habet. Si autem aliis oculis placere studes, hoc iam maritus execratur. Metas oram elegantiam domo occultare præstat, quin commentitiam & adulterinam pulchritudinem nefarie proferte. Multo tellus it nativa tua pulchritudo: si autem capibus vultus, non fecas ac rete animi gressibus prolat, quid inde accidet. Delectabit te ille, qui tua forma delectatur: atque et inque aspectui repêdes. Morsu autem amplexu colloquium adque familiarium primum, deinde liberum atque intrepidum, a te per totum loquax lingua, ne quæ deinceps sequuntur, eloquaris. Ceterum non vere dicam,

Fucatur & i. chritudinis acie pnt

5

6 simile.

7

8

Oratio ad fucatis mulieres. Mulier fucata idolum.

9

Si simile. I. chara pulchritudo caritatis.

10 simile.

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- A dem ta quoque iuuenibus tale telas molis. Atque Ophius quidem seras decre-
bat tu autem viros eos, qui belluam mente et a, talanoque mulierum amore par-
cipites reuolunt. Quod si non ut carnis libidinis, sed ut oculis tantum obsequaris, ut
que a viis tunc etis, tunc tibi vendum putas, ac cum quoque amorem in morbo
ac vitio esse scito. At prius iuuenibus tuta est credo et prudem: sed ne hoc qui-
dem pulchrum atque honestum mihi videtur, in iuuenibus, ut non labi nate, sic
enim, quamlibet alioqui prudens & cordatus, lenique tamen mulieralis turpi-
& inde coram legem iniuites. Ad vitium quoque facili curas patet. Alium est
vitae sordes ac spurcitiam arte occultare: ²⁶ tunc autem pudicitiae conuenit, non ni-
hil quoque in se ferre. Nam si pudicitiae mulieres latida & remittendi facie esse studeat,
nunquam profecto mulieres aliae adduci poterunt, ut pudicitiam amplectantur.
- B Praeclara est itaque lex hac nostra, qua cauetur, ne quis adultero animo ²⁸ in alie-
nam uxorem oculos iniecit. **Impudens enim amoris origo, impudens aspectus**
est: quem si quis tegerit, idem proculdubio scelus quoque figiet. Qui porro fieri po-
test, o mulier, ut tantum ²⁹ amoris cestum ad illiciendos viros tecum circumferens,
ab adulteri crimine procul abis. Age vero, tabulam quoque vestrae turpitudini con-
guente nesciam. Ignoscetis autem, nam senectus naturae tuae loquax esse cona-
uit. Tanta olim, ut fama fert, inter homines erat perturbatio, ut optimi & celeratissi-
mis nullo modo interosci possent. Ac multi quidem praestantissimi homines in-
iustitiae nefarii habebantur: multi contra, cum stulti ac vaeordes essent, probitatis
tamen existimatione florebant. Inimicos ac abiectionis hominum gloriā, ex-
cellentissimos quoque et temptus sequebatur: utique etiam iniquam vitam vir-
tutisque mercedem ferentibus. At Deus improbitatem iactantem in con-²⁹ tione esse,
principatūque obtinere perspicuus, eamque rem agere ferens, tandem aliquan-
do his verbis usus est. Haudquaquam æquū est bonos ac malos eadem gloria tum:
sic enim vitium in dies augetur. Quocirca praeciarum signum iis imponam,
quo perspicue cognoscat, quis bonus, quis malus sit. Hac oratione habita bo-
norum quidem generis robore traxit, iustitiam scilicet pelli sanguine, quoties turpitu-
do aliqua animum adornaret. Quem etiam ipsum mulieribus, quia & rationi
cute, & molli pectore sunt, verberis infudit. At vero malis sanguinem condidit, ut
immo: itaque in iis tenuit: eoque efficitur, ut ad nullam turpitudinem erubescat.
Quomodo numero te pono, quaecumque variis coloribus tincta es. Nec enim tuus iste
rubor me mouet: quamlibet copiosius in superciliis luceat. Ex impudentia enim
ortus hic rubor, quem pristinus ille Sodomorum imber obruit. Proinde ne faciem
tuam pingas, o improba mulier, nec cuti tuae imposturam facias. Nullam enim ipse
aliā pulchritudinem agnosco, quam eam, quae naturae dono contingit. Nam &
praestantiores eas opes esse iudico, quas pater noster reliquit, quam quas manus
mea iniunctis artibus efficit, tamen alioqui multis partibus illas superent. Eodem
modo mulierem quoque marito tuo acquirerecentem, adulterae longe antepono.
Indemque liberi illi, quos aliquis procreauit, pietas liberis longe praeterendi
sunt: etiam si pietas illi veris elegantiores in tabula videantur. Hæc tu memori
animo voluens, corpus tuum quale creatum est, custodi, nec alia pro alia videri
anteacta. Ut Gallia ad Rhem vndas totius in lucem editos explorant, ut ignis de
antiquitate certissimus index est: sic ego animi tui pudicitiam ad incomptam su-
perque expertem formae elegantiam expendo. Verendum enim alioqui, ne te ful-
iginis ille Belus pingat. Aut enim totam in cineres rediget: aut certe nomen tuo
tumum offundet: ac pro exigua voluptate miserè te deformabit. Non nobilibus
feminis charissimum aurum gemmis intextum, tuoque splendore oculorum
aciem perstringens: non collare autem pectus ambiens, auremque circummea-
tacula deprimens, non etiam aurum illud, quod adornando capiti adhibetur, aut
non auro abundans vestis, non opera tenuissimo filo tecte & eleganter labo-
rata, tam purpurea, quam aurea, ac pellucida, eximiaeque arte coacta, non per-
niciosa genarum pigmenta, non purpurea labra mulieribus ornatum auferunt. Ni-
hil etiam tibi venustatis ex eo accedit, quod pietum palpebrarum tuarum etiam at
tollas, humidatque pupillas intus voluas quod lactata voce beneuolas aures alienas,

Ac se quo-
que amor
in vitio est.

Impudens
amorem im-
pudens pe-
ctus et origo
trahit
Senectus
vita et lo-
quaxitas.

Podorvris
bo sidiu-
tor datus.

Nulla alia
pulchritu-
do est
quam
naturae
donum

Corpus ta-
le est
quale
creatum est
naturale.

Impudens
amorem im-
pudens pe-
ctus et origo
trahit

Quæ res si-
lentiū, quæ
predicatio-
nem nostrā
requirant.

Quales esse
patrū scri-
pta putari
debeant.

ZZZZ

per eam te caritatem obsecramus, qua nos ut liberos tuos complecteris, ut quid A
de diuina & adoranda Trinitate sit statuendum breuiter nobis exponas. *B.* Omne
bonum donum, munus omne perfectum de iussu eius oritur, & a luminum patre de-
scendit quem idmodum diuinitas ut Jacobus inquit. At qualūnam, non imme-
rito quia facit, lumen. Nimirum & proprium, & princeps, & verum lumen est
i, & Pater, sicut Ioannes ille cognomento Theologus his verbis scripsit. Hæc est
illa promissio, quam notmet ex ipso filio scilicet audiui: Deum esse lumen, &
caliginem in ipso nullam esse. Deinde Filius quoque lumen est, sicut idem Ioannes
ait. Ecce is lumen verum, quod in hunc mundum veniens omnem hominem illumi-
nat. Quia & ipsum hoc ab omni crassa materie caligineque secretum lumen, quod
omnem naturam intelligentia præditam ac rationis participem illuminat, in Evan-
gelis inquit. Ego sum mundi lumen. Sanctum etiam Spiritum lumen esse, diuino B
Dauidi adtestans ait. In lumine ait tuo lumen videbimus. Nam in Deo ac pa-
tre Filium & ipsum Deum, atque in Filio patrem Spiritum autem in utroque cerui-
mus, quemadmodum Iesus ait. Pater in me est, & ego in patre. Qui vidit me, pa-
trem vidit. **De Spiritu verò inquit: Spiritus veritatis, qui de patre procedit.** Itaque
in lumine, quod est Pater, lumen aliud, nimirum ipsius Sermonem ac Filium cerui-
mus: & in Lumine quod est Filius, Lumen Spiritum videmus. Quamobrem ratio-
ne consentanea tria in seipsis lumina intelligentur, cum sine tam confusione quam
separatione unita. Extraquam quod omnipotens ille Deus ac Pater, qui supra uni-
uersa est, non est genitus, non ortus ab alio, tanquam causa. Genitus autem & caus-
sa ipsius Filij, sicut fons fluminis, sicut Sol radij, sicut ignis flammæ. horum ergo si-
cut sunt illa quidem causæ, non tamen hæc ortu præcedunt. *B.* Nihil est quidem C
in patre, & totū quam a Causa & Genitore, ab altero modo diliter certius: non ta-
men tempore posterior, non inferior potestate, non inæqualis maiestate. Nimirum
semper & in patre, & ex patre, & cum patre existit, eoque sine confusione, sine sepa-
ratione, sine immutatione adest. *A.* Et qui potestis, qui ex patre genitus est, &
exiit, cum patre & in patre existere? Nam quod semel est genitum, atque ab eo, quo
continebatur, exiit: quo pacto rursum erit ingruente? *B.* Nimirum Filius ac Spi-
ritus non hominum more per fluxionem, sectionemve, aut dimensionem ex patre
prodierunt: sed ut ex fonte flumina, quæ quidem ex eo, & in eo & cum eo sunt: ut
ex Sole radij, qui in eo, & cum eo, & ex eo sunt: ut flumini & lux de tene, cum igne,
nigrae existunt. His enim rebus equidem usus hæc declarant, obtere tamen rem
exoluantibus, sed ab imagine tamen non prius abhorrentibus. Filius ergo qui D
est in patre, de eodem prodit, & cum patre existit, & in multis seculis erit, quem-
admodum ipse inquit: Ego in patre sum, & pater est in me. Quibus verbis & ean-
dem vtriusque naturam siue essentiam, & nulla ex parte diueritatem vtriusque diui-
nitatem, & parem denique potestatem esse, significat. Rursum quum ait, Ego de pa-
tre sum exiis, atque in mundum veni: diueritatem proprietatēque personæ
demonstrat. Porro diuinitas sanctissimūque Spiritus non ille quidem est genitus,
sed procedit: atque co ipso quod de patre procedit, a patre tanquam causa ori-
tur. Dauides quidem, ac sanctæ Trinitatis enarrator: Domini sermone, inquit,
corpebatū sunt cæli, & partu omnis ipsius omni cæli spūs exercitus. Quibus &
ill. Zacharie verba sunt consentanea. Robustæ sint Zerobabel, & Ioseph ta-
cedunt, & per ordinandas, quoniam ego voluimus tum & Sermonem, & Spi-
ritum meos. Hæc Domini omnipotentis verba sunt. Pater enim non est genitus, E
sed procedit. Spiritus procedit, quæ tria sunt in te, si lumina. Non contindun-
tur, lucent eodem lumine, lucent æternum, inditæ per hypostases siue per-
sonas. Illi, & sine confusione sunt vnum essentia siue unitati, & con-
iunctione mentis vim superante, & distantia nullam dimensionem admittente.
Atque uti tres hypostases Deitatis vnā essentiam in totidem naturas non diui-
dunt: ita vnitas essentia fontem illum Deitatis tribus offas æternum fluentem, in
vnā siue personam siue hypostasin neque committit neque contrahit. Ergo &
pater lumen est, & filius etiam lumen, & Spiritus idem lumen, & nihilo tamen minus
hi tres vnum lumen existunt, quod est in quæ omne tempus, & ante secula, & ex ipso
principij,

Dei
D. S. S. S.
lumen
pater
Pater lumen
est prin-
ceps
Alterū lu-
men filius
Pater in
m. Spiritu
sanctus

Quæ lu-
men pater
à lumine
Filij distin-
guatur.

Remouen-
das esse à
doctrina de
Trinitate
c. 1. p. 1.
n. 1. c. 1.
l. 1. c. 1.

Dei
D. S. S. S.
lumen

A principij ij, & personales tres habet, & tres substantias, & tres Dominos, & tres honores, & trinam lucem & trinum splendorem, & lucis æqualitatem, immutabile, nulli obnoxium diminutioni, & æquis expertis immutabilitatibus, & omnino subiectam, una scientia, potentia, una, una gloria, una, una regnum, una diuinitas, una voluntas, actus, imperium. Denique non alia unitas, & unitas, identitas est in Trinitate, extra proprietatem ingenti, & geniti, & procedentis: unaquaque hypostasi inest illi, & existente, & existura, non aliquando orta, non deinente, sed eodem modo temper habente, ac manente extra mutationem omnem. Semper enim existit Deus ac pater, qui quidem temper est pater unigenæ filij, & seminis subistentis, à quo facta sunt vniuersa, quibus & diuus ille spiritus temper adest, & inque cum ipsi ab omnibus intelligentia rationeque præditi creatis adorantur. Nemo in his vel prior

Discrimen
in creati lu-
minis, &
creatorum

B est natura, vel posterior non accreuit, non immutatur infra luminis, quod sub sensum cadit, vel infra earum, quæ supra mundum sunt, copiarum. Quæ quum vniuersa natura sua idem existant, (quemadmodum, & animi nominum rationis participantem idem natura sua sunt omnes, partim tamen ordine, partim itatione, partim aditendi ministrandi, munere differunt, ac per incrementa, & mutationes, & conversiones, libero animi consilio vel in melius vel deterius propendentes, non aliqua naturali necessitate magis minui, & degenerant, excellentibus aliis alias secundum ea, quæ indicauimus, discrimina. Quam & homini luminis appellatio tribuitur, & soli, & lunæ, & vario reliquorum siderum choro: quorum tamen maximo numero luminum, de materie constitutum, multisque partibus ac modis inter se diuersorum auctor est & opifex, verum illud & expertis materiei lumen, nimirum Deus & pater,

C qui est supra omnia, cum unigena filio suo, diaque spiritu, incorporeus, sub aspectum non cadens, omni & natura & cognitione superior. Qui filium genuit, & spiritum produxit ratione secunda naturam ineffabili, sine ullo tempore, ante secula. Non enim quidquam vel maius vel minus natum, non quidquam prius existens aduentitium, & diuinam Trinitatem vel ante secula fuit, vel est hodie, vel deinceps erit. Nimirum tria temper existant, tria sunt eiusdem sanctitatis, tria simul expertia principij, tria agentia, tria simul agentia, tria in eadem forma, tria conformia, tria efficacia, tria effectiomb, coniuncta, tria subsistentia, tria simul subsistentia, quæ non mutantur, neque transeunt, neque miscentur inter se. Nam temper existit pater, & quidem solummodo pater est, non etiam filius: temper existit filius, & quidem solummodo filius est, non etiam pater: similiterque diuus ille spiritus nec pater est, nec filius: sed omni sine mutatione procedit: temper habent id, quod singulis est peculiare, perfectione summa, pro sua vnusquisque hypostasi. Nimirum pater, filius, spiritus sanctus, in unitate Trinitas & est, & intelligitur, & prout deo perhibetur, & adoratur ab his, qui vere, non diis causis, vel blasphemie adorant, ut Arius, qui & Deum naturam distulit, & ad trinitatem reuocet, & maius ac minus diuinam Trinitatem unum naturam: vel ut Sabellius, qui eandem commiscet ac confundit, & *ὁ πατήρ, ὁ υἱός, ὁ ἄγιος*, hoc est, pater filiusque confusionem singularem tuore docet. Quapropter statuimus Trinitatem patrem potentia, gloria, amplitudine, vel potius summa cum gloria & amplitudine, omnem inuiperceptionem superantem, idque in una diuina natura regno, robore, libera potestate, quæ vnuerfam rerum naturam de nulla materie & materia fabricata sit. Quomodo autem hæc res habeant ad vera & conuenerint, & ut super edicamus. Nam nemo nouit patrem, extra quam filius, & nihil in illis extra patrem nouit. Mortalibus autem eos diuus ille spiritus patefacit. Atque in hoc modo hæc tria sic existit, ut nec accrescant, nec minuantur, nec aliter mutentur, nec contrahantur, & singula exte, vel ate, vel ad se ratione ipsa constantia, & inextinguuntur quum creantur. Quemadmodum temper patefaciunt Lumen, Ignis, Spiritus. Quum & per alias, ut eundem arbitror, visionum comparationes res in brutes patehant, prout dignus is habitus fuerit, qui diuinis res tractat. & Atque quum Moyses scribit, Deus ille tuus, qui Dominus est, vnus est Dominus: tu in Aegyptio non dicitur: Non est quisquam sanctus, ut Dominus: non est quisquam antistes, ut Deus noster, non est quisquam metus extra te. Quum & ipse Christus ait, Ut agnoscant oculum verum Deum esse te, & quem multi secum esse Clamant. Non, inquit, Ierem.

Impiæ de
Trinitate
conferre
res. Quædam.

D latus: sed omni sine mutatione procedit: temper habent id, quod singulis est peculiare, perfectione summa, pro sua vnusquisque hypostasi. Nimirum pater, filius, spiritus sanctus, in unitate Trinitas & est, & intelligitur, & prout deo perhibetur, & adoratur ab his, qui vere, non diis causis, vel blasphemie adorant, ut Arius, qui & Deum naturam distulit, & ad trinitatem reuocet, & maius ac minus diuinam Trinitatem unum naturam: vel ut Sabellius, qui eandem commiscet ac confundit, & *ὁ πατήρ, ὁ υἱός, ὁ ἄγιος*, hoc est, pater filiusque confusionem singularem tuore docet. Quapropter statuimus Trinitatem patrem potentia, gloria, amplitudine, vel potius summa cum gloria & amplitudine, omnem inuiperceptionem superantem, idque in una diuina natura regno, robore, libera potestate, quæ vnuerfam rerum naturam de nulla materie & materia fabricata sit. Quomodo autem hæc res habeant ad vera & conuenerint, & ut super edicamus. Nam nemo nouit patrem, extra quam filius, & nihil in illis extra patrem nouit. Mortalibus autem eos diuus ille spiritus patefacit. Atque in hoc modo hæc tria sic existit, ut nec accrescant, nec minuantur, nec aliter mutentur, nec contrahantur, & singula exte, vel ate, vel ad se ratione ipsa constantia, & inextinguuntur quum creantur. Quemadmodum temper patefaciunt Lumen, Ignis, Spiritus. Quum & per alias, ut eundem arbitror, visionum comparationes res in brutes patehant, prout dignus is habitus fuerit, qui diuinis res tractat. & Atque quum Moyses scribit, Deus ille tuus, qui Dominus est, vnus est Dominus: tu in Aegyptio non dicitur: Non est quisquam sanctus, ut Dominus: non est quisquam antistes, ut Deus noster, non est quisquam metus extra te. Quum & ipse Christus ait, Ut agnoscant oculum verum Deum esse te, & quem multi secum esse Clamant. Non, inquit, Ierem.

E modum hæc tria sic existit, ut nec accrescant, nec minuantur, nec aliter mutentur, nec contrahantur, & singula exte, vel ate, vel ad se ratione ipsa constantia, & inextinguuntur quum creantur. Quemadmodum temper patefaciunt Lumen, Ignis, Spiritus. Quum & per alias, ut eundem arbitror, visionum comparationes res in brutes patehant, prout dignus is habitus fuerit, qui diuinis res tractat. & Atque quum Moyses scribit, Deus ille tuus, qui Dominus est, vnus est Dominus: tu in Aegyptio non dicitur: Non est quisquam sanctus, ut Dominus: non est quisquam antistes, ut Deus noster, non est quisquam metus extra te. Quum & ipse Christus ait, Ut agnoscant oculum verum Deum esse te, & quem multi secum esse Clamant. Non, inquit, Ierem.

Deo
Iri-
do
pr-
ma: Deus
vult est.

A terra ob-
recto Car-
stus non
appellatur
verus De-

III An Spi-
ritu. Nido
ver. Deu
r. creatur
appellatio.

III Obie-
ctio ex
p. creatur
nido. re a
zum. Toni-
trum cau-
sa. tu a

Cu. Nemo
Iri. a toni-
trum

V. ex Prop-
s. a. c.

I. I.
Ex. a.

esse Deum. *B.* Enimvero Chastus his verbis ad deum scriptum non exagit, sed *A*
tius ad vnius rei in principii ac Dei nos agnitionem in sublimi dicit, ne multi-
clementis amplius sapienter additimus, ac Deo loco non in conditis cultum
diuinum exstantes, ad deum oram multitudinem exorbitamus. Idcirco quia t,
Et quem in se habet caritatem, quam in hac esse dicitur. Deum inquit &
Ioannes inquit. Vnde etiam, quod est in unum patris, quod est in unum. Quibus
tentantia, qua Paulus de Christo scriptum: Quod sunt patres, et ex quibus Christus
est, quod carnem attinet, qui est Deus supra vniuersa. *A.* Si ergo pater equalis est
filius, cur in Ioannis & Pauli monumentis litterarum non adorationis eo cultu ad-
ficatur, quo pater, cui veri Dei appellationem illi tribuunt. *B.* Et tunc quinquam po-
terat vniuersa receptam Ioannis epistolam ubi cetera, quae in extremo clamat: Je-
sus Christus hic verus Deus est, & vita aeterna. Et alio quodam loco de patre dicit, *B*
Deus est lumen: neque adiecit vocem, Verum. Itaque dicere audeamus patrem non
esse verum Lumen. *A.* Satis abs te Patris & filij demonstrata est aequalitas. Quam-
obrem quod relinquimus, cupimus etiam de Spiritu sancto facere opera tua, ve-
rum hanc Deum dicit. *B.* Id vero inus ipse nos abunde docet, quum ait: Ego si ab-
iero, veniet ille, qui Spiritus est veritatis. *A.* Atqui attente facit Spiritum creatum
esse signum, aut, quum auit: Qui solidem efficit tonitruum, & spiritum creatum
facit de deo Spiritu sermo est. Nam spiritui creato sancti appellationem non adieci-
t, sed nunc dicitur: Qui spiritum creatum. Nimirum qui stat in hoc, ut nubes com-
moueat, & efficiat imbres. Per quem & tonitruum sonantem contentantem est, spi-
ritum in concantibus tubum intercepto, & perruptione statu quem subiecta supple-
dente pro ut videri videmus in aurum velimentum videri, quae tenui pel-
liculaeque bulle confinis est. Hanc enim petulantem maleque morati patris sum-
tam, & aere siccatam, suo spiritu extendunt, ac deinde clanculi in eam ferientes,
fragoris sono circumstantes toto cum viscerum motu & in corde perterriti, et a iut.
A. Et quia ut quum hiberno tempore sunt idem spiritus, immo etiam velimen-
tiores, tonitruum tamen fragores illi non accidunt. *B.* Quum nubes madida sunt,
ac facit molliores ob crassitatem aeris, & caliginosam humidamque aquarum eua-
porationem, tam quae tonitribus, quam quae fluuiis continentur, & terrae multae
sunt: si spiritus ille fragoris orti de perruptione nubium nequit effici. Quod quidem
non vbius terrarum accidere solet, sed tantum in climatibus eius nemini plus atque to-
nitrictis. Ac licet hinc imaginem de scutica membranave petere, quae si a sole sunt
atque facit, ne contingi quidem extra strepitum possunt. Verum, si maduerint, so-
nam plane nullum edunt, siue adeo rumpantur, siue copulentur. Eodem modo si
quod luteus sit crassus, per ea terram aer, exaudiri non posse illam laxumque so-
num illa tonitruum arbitror. Debetis igitur extimare, litteras sacras dicere, spiritum
illum ventorum a Deo creatum, quia ipse de causis vox hanc tonitruum conuenit. *E*
A. Quando recte nos de spiritu eruditi, petimus ut de filio quaedam adueris.
Quod enim factis in litteris perceptum legimus Dominus me creauit, initia via-
rum marum, ad opera tua, ad de Filio pleneque dictam vult, esse videlicet hunc
creatum ac patre posteritatem. *B.* Etiam, ipse de filio dicit illud ac ipso, non tamen
de rebus diuinitate, sed de carne, qui ex Maria sumit. In creatis enim respectu di-
uinitatis, creatio creatur quod adit. Nec enim littera facit de patre sic
loquuntur, Qui creat hominibus videri solem, sed, Qui annuntiat hominibus videri
talem Deum scilicet illum verum, immutabilem, non creatum, coeternum patri,
et cum eo subsistentem ante saecula, de quo Ioannes clamat, Qui est in unum patris:
et quod Moyses Pharaoni dicere iubet. Non is, qui conditus aliquando est, de tenen-
tialitatem quorundam & insipientium, ed, Qui est ad te me ablegauit. In de-
tate de te per Paulum ait, Christus qui est Deus supra vniuersa. *A.* In modo de pa-
tre dicit, in hoc Moyses, Qui est, ad te me ablegauit non de Christo. *B.* E quidem a
vult acitate peto, ne actorum Euangeliorum falsis sitis, in quibus ipse Dominus
hoc de initia, et dicit Moyses de me scriptum, & mihi testimonio est. Igitur & pater
et filius illi, & filius exiit cum patre, de patre genitus, non confusus cum patre,
non existendi, in seipsum habens, sed existens cum patre, tanquam natus filius.
Nec

A Nec enim vnquam reum aliquod, vel tempus, vel temporis articulus fuit, quo filius non existeret. Cetero, qui nunc & ipse pater erat altissus se prioris patris. Quapropter simul patrem profiteberis, & mox cum patre vngem in dilectissimumque filium. Nam qui se patrem honore putant adficere, si dicant eum prius existisse, prius filius impu propterea sunt, quod tempus ante se colorem opificem Christum statuunt. Item apud Deum nec aro locus est, nec tempus, nec diuini conuersionibus, nec puncto, nec minutis, nec oculi momento sicut nec informare tecum mens vlla Trinitatis ineffabilis aternitate potest. Quippe si dicas, fuisse patrem aliquando, quum filius non existeret: cuius erat oblectio pater, quum filium non haberet? Quod si negas eum patrem esse, simul ipsam eius naturam in vniuersum tollito. Quapropter credendum, esse filium eiusdem essentiae cum patre, non cum essentia patris confutum, quemadmodum Sabellius delirabat. Nam huiusmodi alterum significati-
B nem personae ac substantiae habet, alterum plane blasphemum est quando ea ratio-
 ne filius & Spiritus cum patre commiscuntur, ac Trinitas in vnitatem resoluitur, quod omnino diuinis a legibus est alienum. *A.* Quantum nos quidem deprehendimus, veneratione dignissime pater, tres esse Deos statuis, quo si exorbitabimus, in multitudinem incidemus. Eaque ratione fiet, vt nos doceas colere non vni prin-
 cipem Deum, sed multos. *B.* Ego vero quum tres personas statuo, non diuinam na-
 turam diuido: sed vnitatem eius confitendo, Trinitatem simplex imploro. *A.* At
 quum Deum patrem, Deum filium, & Deum Spiritum sanctum dicis, manifesto
 tres Deos doces. *B.* Immo Trinitatem profiteor vnus & eiusdem essentiae, pote-
 statis ac diuinitatis eiusdem, quae non augetur, vel diminuitur, vel deficit, nec in-
C crementum numeri recipit. Quanquam enim Sermoni placuit cum carne vniri, nu-
 mero tamen Trinitatis haudquaquam aliquid addidit. Quipropter vnus est in
 Trinitate signaculum atque ialus, & nihil in eadem creatum. Quippe si pater est in-
 creatus, filius autem creatus, itemque spiritus, de sententia fabulatum. Aut, reliquo-
 rumque dementium quoniam quæso pacto creatis increatum coniunctum est &
 copulatum, ita vt pari honore gloriaque cum eo adficiatur in obsignatione * perfe-
 ctionis filius aeternæ: quasi videlicet pater salutem largiri non possit, ac propterea
 creata duo, quorum ope vteretur, adsumerit. *A.* Quod si ergo tres sunt Trinita-
 tis personae ac tres hypostases: omnino sequetur, hypostasim personam, ac personi
 vicissim hypostasim constituere, qua ratione tres Dei significantur: id quod Apo-
 stolus refellere volens, in hæc verba scripsit: Vnus Dominus, vna fides, vnum ba-
D ptisma. Et ante ipsum Moyses ad Israeliticos inquit, Dominus Deus ille tuus, Domi-
 nus vnus est. *B.* At præter Moysen & Paulum etiam Cheruborum Seraphorumq,
 vocem illam audiamus, qua citra intermissionem clamant: Sanctus, Sanctus, San-
 ctus. Nam hoc non vel bis, vel quater animalia illa spiritalia diuinoq, numine ple-
 na proferunt, non item semel tantum effertunt, vel Sancti, Sancti, dicunt, ne quid
 vnicuique, plures apudilationes habere declarent: sed tribus sanctitatem perpetuam
 tribuit, & singulari nihilominus vtuntur numero, ne Deum multitudinem in ani-
 mos radiorum inferant. *A.* Quid igitur tibi vult, quod per scriptum legimus, Si
 ritus scrutatur etiam Dei profunditates? Si Trinitas vnus & eiusdem est essentiae, si
 vna cognitio, voluntas vna, diuinitas vna, nec quidquam in ea creatum vel in qua
 le: quo tandem pacto scrutari ritus profunditates Dei, tanquam eas ignorans, di-
E citur? Quippe si eas cognitas habet, per scrutationis haud indiget: quum scrutatur, ut
 ignorationis. *P.* At non scrutatur ex ignorantia vel curiositate, quemadmodum
 furens ille Macedonius tradit, sed natura quadam ipsi proprietate. Nam quum di-
 uinus ille sanctissimiq, spiritus est in ceteris & sanctis hominibus, sic eos instruat,
 vt profunditates Dei scrutentur, de facili ac obuia cuius litterarum fuerant
 indagatione tabulæ ipsos ad sentium quendam rebus, perque spiritum hominum
 de huius vite gurgite piscem animi educit, continentem ore statuerem illum maxi-
 mi pretiæ, de quo Christum seruatore omnium. Sic enim & apostolus, illi prin-
 ceps pro seipso & Christo animæ piscem usque hinc hinc dicitur habentem
 statetam Christam, & fidei doctrinam in ore, per totam mundum vniuersitate
 ZZZZ ij

fili & filium & fratrem. Ex profundis enim, inquit, clarata. At Dominus, Deus
 amicus, & deus in mea. Sed & eximus ille apostolus. Nos, inquit, & tuum. De
 accepimus, ut amicus quæ a Deo donata sint nobis. Atque iterum, & tuum. No
 bi autem Deus, & deus per spiritum tuum. Et rursus dicitur, & tuum. Et tot
 I. & deus. Omnis enim, & spiritus aperuit, & spiritum attraxi, nempe non acrimia, sed di
 nitas, & quoniam ad eandem de adventu uniti cum Deo hominis, nullo tam late an
 ni. I. & deus, & deus in mea. Obsecra & abscondita, & tuum. Et nota te
 opum. *A.* Si filius est Deus, & æqualis Patri, quomodo ignorat ea, quæ non ut
 Pater. At & ipse in Evangelio inquit. Nemo novit diem, neque horam conti
 mationis, neque angelis coelestibus, neque filius, nisi solus Pater. *B.* Solet humanis uti
 ut ad adulationem accipere, tum de rebus naturalibus, & penumero quædam petit,
 ut quædam. I. angelus inquit Dominus. Simile est regnum celorum fermento, & *B*
 quo magis. Pater item de tabulis, corpora inquit coelestia sunt, & corpora ter
 restria. Et de rebus naturalibus tantum etiam illud, quod ad Corinthios scribens,
 tibi etiam, & quæ meminit. I. & ipse nunc a rebus nostris petita exili quadam
 similitudine uti. Num igitur et mea ratio contra mea nullus hoc eorum, qui vel
 qualem, & quæ dicitur, & quæ meminit, dicit. Quomodo igitur Dei & Patris
 sermo, & non dicit eius contra, qui in dicit ipse, omnia quæcunque habet Pater,
 mea sunt. In pe, quod Deus est vita, quod est lux, quod est immortalitas, quod est
 incomprehensibilis. Et alibi ait, Omnia mea tua sunt Pater, & tua mea sunt. Siquid
 omnia, quæ Patris sunt, ipsius sunt: etiam cognitio, quæ Patris est, omnino ipsius est,
 itemque, si ita, & paulo post latius dicitur. *A.* Num igitur, si dixeris, Omnia quæ
 etiam quæ habet Pater, mea sunt, etiam cognitionem. I. dico Patri, & contibum eius *C*
 non. *B.* Merito interrogem & ego, & opus clarum. Quis maior nam dies & hora il
 liam Pater. *A.* Pater utique, quæ est abique principio, & facit omnia prior, &
 incomprehensibilis & omnium conditor. *B.* Si ergo maior Pater, quam hora & dies
 ille, & quidem maior omnibus, quomodo manus cognoscit eius filius. Ignorabit mi
 nus quæ & conditor cognoscit, & operatur cum ipso in omnibus, quomodo igno
 rabit a te facta. Quemadmodum, inquit, novit me Pater, et tuas te novit, & tuas
 Quomodo igitur, quod abit minus, qui novit id, quod manus est. *A.* Atqui nos at
 bitramur etiam filio maiorem esse patrem, quemadmodum inquit ipse Pater meas
 maior me est. *B.* Non satis pie putatis maiorem esse filio Patrem, vel ambitus ra
 tionis, vel moris, vel temporis, vel dignitatis, vel roboris, vel divinitatis, vel magni
 tudinis, vel excellencie. Nihil enim cuiusmodi in sancta Trinitate locum habet. sed *D*
 quæ rebus. Pater Pater est, legitimo quodam honore filius Patrem adicit. Non enim
 mole quadam gestatur divinitas, ut mole superet filium Patrem. Neque tēporis subia
 cet ut prior tempore ut genitor genito. Neque item sublimitatis habita ratione te
 paratim ponitur Pater, quæ omnia cōpletatur, ipse a nullo comprehenditur, & exiers
 magnitudinis & quantitatis. *A.* Siquidem æqualis Deo ac Patri filius est, & bonus
 quemadmodum ille, quomodo inquit ipse, Nemo bonus est, præter unum Deum.
B. Non quod negat in temetipso bonitatem, neque de divinitate se eximeas, solum
 inquit bonum esse Deum & Patrem. Summam namque amoris, & bonitatis evidens
 argumentum est, non tibi sed Patri deferre honorem, quod non amore parentes
 propter quod debere deest. Nam si de te moderate loqueris, non tuam capat glo
 riam, & de dignitatis exultatione exultant, ut solent superbi & arrogantes, qui te
 tunc, & obsecra non imperiam nacti, coopto ad mirabiles mores, & omnia comitate *I*
 inquit, & rebus. Bonos per vocem, & rebus elati, inminuunt quandam in feta mu
 tatione. Sedque non ex manu audientia humanitate perfecta glorie potestatem
 & rebus. Sedque non ex manu audientia humanitate perfecta glorie potestatem
 dicitur, & quodammodo in hac parte Deos habere tantum, nullo in locis clamante
 quodammodo. Sed an Deum & alia quædam esse bona, & tibi gratia quam quo
 iam ait in loco, bonum fuisse puerum, & sapienter Samuelem tibi videri. Bonus
 erat Saulus Cisi primus rex Israelitarum. Et Anna propter obedientiam ac flebil
 itatem, & rebus. Sed de te debet. Et Anna. Quamobrem merito res amant. Nonne bonus
 & rebus. Sed de te debet. Sed sapienter autem in divinis Salomo. Bonum est, inquit,
 in do-

A. In domum luctus ingredi. Et alibi dicitur: Aperi ex hunc, thesaurum tuum bonum. **Item Bonus sermo præstat munere. Item, Bonus canis qui viuit, potior est leone mortuo.** Quòd si leo maximè viuat, non tamè Deus erit, sicuti nec canis quidem viuus: nisi forte de ethnicis loquamur, apud quos & fontes, & cepæ, & flatus ventris non sine furore quodam inter Deos referuntur. *A.* Quia topia pollicitus es, te latius dictum de eo, quod Christus nouit diem illum, & horam consummationis: rationem eius nobis reddito, & quando disputantibus nobis, alio quodam modo nos superare queant, qui se nobis opponunt. *B.* Fit quidem iam de hoc breuiter dictum sed nihilominus magnifico vestræ multiplicem de eo questionem. Sanctus ille Sermo, uiuens, & per se subsistens, Rex vniuersæ creaturæ, Patris filius genuinus, splendor gloriæ, & expressa imago substantiæ, coæternus, & in eodem se

B. dens solo cum Patre, incorruptus iudex viventium & mortuorum, vita de vita, lumen de lumine, sapientia de sapientia, ex diuina scaturiente fons perennis, flumen quod absque defectu manat diuinis gratiæ donis, quod impetu suo latificat ciuitatem Dei, sicut est in carmine illo diuino perceptum, radix Iselea, sceptrum Dauidis, virga, & ortus ex ea datus ille flos, secundum vatem Iacuum Isaacam leo, Rex de tribu Iudæ, secundum mysteriorum doctorem Motem, Rationalis secundum Isaacam Iouis, innocens agnus secundum Ieremiam in multis periclitatum pro salute mundi immolatus, lapis improbus a Iudæis, qui in caput anguli ecclesiæ gentium est positus, & totam cæteris eius strueturam conseruat, secundum Dauidem diamorum carminum auctorem, maximi consilii nuncius, Deus fortis, ut inquit Eius, mortalis factus, manens Deus, non immutatus ratione naturæ, neque factus

C. alia secundam diuinitatem, Sermo ille incarnatus, & carne genitus, Sermo caro factus, qui tamen quod erat manit, non in hoc degenerans ratione naturæ: postquam enim intonauisset Ioannes, In principio erat Sermo, omnemque personauisset creaturam, infert: Et Sermo caro factus est, quibus verbis Sermonem fuisse ante æternitatem, & positum supra omne tempus Deum, in eadem soli gloria cum Patre ostendit, & subieciuitque valis, quum ait, Caro factus est, significat vniti cum Deo hominis ex Maria semper virgine progressum) uiuens igitur ille, sanctus, & per se subsistens sermo, loquens & audiens, in Euangelio diuinitus illa verba protulit: Nemo nouit diem aut horam illam, nec angeli cælestes, neque filius: & quidem ratione administrationis suæ, ac secundum peculiarem sensum ea protulit. Hac enim de causa sapientius nobis dictum est, si omni magnitudine & comprehensione perceptioneque superiorem Patrem cognoscit, quomodo diem & horam illam nesciret, que sunt mitit aut a puluere cuiusdam, aut etiā leuioris & tenuioris rei, si cum natura numinis illius diuini comparentur præsertim quum dicitur dicat. Nemo nouit Patrem nisi filius, neque filium quisquam cognoscit, nisi pater. Ut enim magnus ille pater nouit filium, ut & maximus ille filius, aut genitorem: ita & æquas magnitudine spiritus ille unctus nouit patrem & suum, ab utroque cognitus. De duabus autem cognitionibus, duplicique notitia deus in litteris docemur, quarum alia quidem secundum actum, illa vero secundum faciem exiit: quemadmodum obiectis exemplis utens finem ignorantis abruptam, ac vos a lætali blasphemio agmine reuocabo. Sic enim captos a venato beliale mortales, victimam captiuos sibi reddit Christus, exaltatus in cruce, secundum Dauidem vatem diuinum Precebat enim iuxta illud vi salutem passionem & captiuitatem nostram, & recte inquit: Adicendisti in altum, captiuam duxisti captiuitatem meam, dedisti Iona inter homines, ouem nam illam. Idem in Imitationem, & cetum mysticatum Petram **administrationem, & spem resurrectionis. Subiicit autem rursus canticum diuinum:** sed & nobedientes ad habitandum. Quidam, & alibi. Hos qui nati ex Iudæis, & gentibus in sancto habitaculo ecclesiæ. Inobediens enim ille, territus & arcepiens Chistianos lupus erat Paulus, qui nunc ecclesiæ columna est altitudo: habet uba qui, licuando male persequabatur, recte conuersus spontanea voluntate propter perfectionem patitur flagellatum, & utiens virgis carditur, in testet & pro occulis libens capite nuncatur per audiam cæcus vocem & oculo amplam conuersus, pro sarlo Paulus, redemptore Christo de cæcis renuator. Ut

A pacis, pater futuri æui. Dauides autem secundum vnicum Deo hominis aduentum canit, quo ad iudicium & retributionem omnes excitabuntur: Deus noster manifesto veniet, Deus inquā noster, nec tacitè id fiet. Ignis præcedet ante ipsum, & in circuitu ipsius vehemens procella, impellens ad supplicium reos, quos terribili & incorrupto sistet tribunali eius qui supra omnia exiit, Dei scilicet ac seruatoris nostri Iesu Christi. Meritò igitur propter administrationem in corpore suam inquit, Vado ad Deum meum. Propter eam verò, quæ secundum naturam diuinæ ex patre generationis est, Vado (inquit) ad Patrem meum. Deus igitur ille discipulorum est, & Pater filii secundum naturam: & Deus idem filii secundum carnem, ac pater dei secundum naturam secundam generationem. / 7. itaque, dicit de patre: / 8. itaque, Non esuriat, non sitiet, neque est inuenire sapientiam eius: de filio autem, quod esuriat

B postquam Legit ad hunc tendens in defuncto Et quod edificabit domum patris sui. Sana est enim portus noster, cumque de patre Non habuit et non imitatur eum. Sed in vestros Israelis. At Iesus defatigatus est ex protectione, & dormiuit in nauis: quæ utique Deo non competunt. **B.** Apage sis cum hac tua dementia mi homo. Nō enim elurire modo sustinuit, per se tubistens ille, viuus sanctusque Sermo: sed & passus est adiuncta nostra natura, in qua & sepulturam subiit. Primum flagellis caeso dorso, constrictus vinculis ad Herodem missus est a Pilato. Deinde colaphis in maxillas ceditur, & conspuitur. Sed & fleuit, & in angore constitutus sudauit, fuitque sudor eius tanquam guttæ sanguinis. Et apparuit angelus qui corroborabat eum, inquit diuinus ille Lucas. Quinetiam velut ignorans de Lazaro quærebat, Vbi posuistis eum? Et de muliere profluvio sanguinis laborante, quæ clam per tactum fimbriæ

Item, Quot panes habetis? Quum nihil horum ignoraret, sicut exitus ipse rerum declarat, in Lazaro primum, quod eius mortem prædicit, quo de apertius ostendit, quoniam in hac oratione me tempore compunctum in muliere sanguinis profluvio laborante, contrectationis ipse sensus, & copiosum divinæ potestatis effectus, et copiosioris amoris impetus, et ceteris causis, & horrendus propinquitas, item quod interfectores dicit, Ego sum: in eo quod querit, quis non periret? Item quod Petrus ob excommunicationem firmissimamque confessionem beatum prædicat: in panibus, de exiguis & paucis ingens multitudo reliquiarum. Quum enim quinque tantum essent, quinquies mille ad satiata-

Dicitur etiam, ac si credas, dei in plures filios inuenti, & repuerant, postquam
talis eorum natura conuerteretur in plures filios, quam prius ipso tempore ma-
iorem, ut ait, & c. sed etiam, ut ait, non dicitur, quod deus natus sit, & quod
quid ex eis nate sit. **A.** Quod si perfectus Deus est Christus, quomodo inquit
Euangelista, Puer Iesus crescebat ac spiritu confirmabatur, & proficiebat tam sa-
pientia quam etate? Deus certe non crescit, neque proficit sapientia, neque con-
firmatur, ut antea infirmus. **B.** Qui est sapientia, & potentia Dei & Patris, ut inquit
sanctus ille Apostolus, per dispensationem nostri similis incedit, voluntaria de-
missione, sapientiam docens mortales, qui Adam plantauit aurem. Paulo autem
superius oratione reperita, dilucidius ipsum demonstrabo Deum, qui citra conuer-
sionem & immutationem ullam propter nos mortales infans sit factus, & incre-
mentum acceperit corporis, non diuinitatis. Dicit igitur multa perpeffus ille va-

qui tamen ignoretur ab iis, qui crassiore sunt intellectu, neque possunt per incredulitatem capere cognitionem eius, veluti qui oculis ægri sunt, per imbecillitatem ad spectum solis tolerare nequeunt. Si vero homo erat, quomodo non cognoscebatur, quemadmodum nos? Omnis enim homo planè cognoscitur aut ex parentibus, aut ex cognatis & consanguineis, aut denique ex contubernalibus & domesticis. Ex nullo igitur eorum, quæ in nobis sunt, vates ipsum exprimens inquit: Homo est, & quis cognosceret eum? Quoniam quum Deus esset, hoc tamen fieri voluit, famem & sitim æquè admittit, quæ sunt corporis adfectiones experies. ita ac

inanimatam esse statuant, quas in carne administrationem. *A.* Num animam tria
 dist. socie, corpus sermonis, vel pro anima in quo operatur diuinitas. Hoc cum
 multi didicerint, & verisimile videtur. *B.* Stoliditatis & dementie est, inanimatum
 putare. Dei sermonis corpus, utriusque enim, quibus humanam naturam continet, sermo
 virtus est, & carnis rationis nostri anima nuptum & corpus, utriusque partem
 habet, utriusque. Alterutro enim si careat, inutile erit & alterum, & imperfecta fa-
 lus nostra, dum vel inuicem in inerte corpore, vel anima detenta in ore coarctatur. *A.* Quis
 ob hoc ergo Ioannes id non indicat? Potest enim diuinitas, in principio erat ser-
 mo, & sermo caro factus est, non ad huc, quod detenta anima factus sit, aut quod ani-
 mam sumferat. *B.* Si inanimatum esse cogitabimus. Domini corpus, si quidem protu-
 sus, passioni nos obnoxium pronuntiare dicunt item, amorem, & in carne se di-
 dentem, timorem, sitim, somnum, lacrymas, angorem, sudoremque naturaliter
 patientem. Audiatur autem Dauides diuinitatem levates, de anima personae ex
 homine. Deique constantis canens illius ipsius verbis: Quoniam non derelinques
 animam meam in oreo, neque permittes ut sanctas tuas videat corruptionem. Ipse
 vero scriptator inquit in Evangelio. Potest item habeo ponendi animam meam, &
 rursus sumendi eam. Item, Ego sum pastor ille bonus, qui ponit animam suam
 pro ouibus. *A.* Num igitur & Pater autem habet. Pater enim in ipsius persona
 de Charitate inquit: Ecce seruis meus, quem elegi, dilectus meus, qui gloriosus & ac-
 ceptus est in mano meo. Si igitur ex eis, quae illius loquitur, animam ipsam habere
 putas: omni modo etiam ex eis, quae loquutus est pater, animam habere ipsum dixit-
 mas. Quod si pater non habet, nec filius habebit. Si autem habet, de hoc ipso
 liquet, quod pater iniquis. *B.* At non habet animam pater, & deique cu-
 nem humanam subit eam filio, neque crucem & mortem, propter quae & imo-
 cane opus habuit, ut illa adstantia pateretur, ac pro mortali bus in mortales &
 æternum beatos homines efficeret. *A.* Sed quare non aperte loquitur & de anima
 dixit, quod ad unum eam, sicut dicit de carne. *B.* Num ergo, quia dicit se captu-
 ra, quod fecit Deus hominem, accepit de terra poluere, nec addidit, quod fe-
 cerit caput, aut cerebrum, aut hepata, aut splenem, aut pulmonem: non quod car-
 tera demque naturalia in nobis arcana fecerit, ideo priuatos esse, & illi carere nos
 putabimus, quia non quatuor minuta nostrae naturae organa litera lacta recen-
 sent: ut igitur in consideratione nostrae ex parte totum cognoscatur: sic & sanctum
 Deum sermonem tam animae, quam corpori unitum esse credamus, ne inanima-
 tam diuinum illud corpus arbitantes, Deo quadam adfectione statimale tribua-
 mus. *A.* Sed quomodo aequalis patri secundum diuinitatem est Christus, angus-
 ti & sudor obnoxius, & ab angelo confirmatus, quem admodum de ipso Lucas
 inquit, de quibus supra quaestione mota, eorum declarationem praetermissi. *B.* Per
 hoc manifestum docemur, non imaginari, nec hominum opinione, sed re ipsa
 potius nobiscum unitum esse viuum illum & per se substantentem sanctum Deum
 sermonem, excepto solo peccato atque vicio, quae cadere diuinam in natu-
 ram, nequeunt. Nam angustiae animae, iudae vero corporis esse dicimus, tangit in eas
 autem guttas è carne edentescentes puto per emanantem liquorem, intus
 nobis, per aures venenum serpentis in transgressionem diuinam in paradiso prece-
 pit, per unionem Dei & sermonis a nostra natura abstergere: ne amplius facit
 filio, cum dolore, & angine, filiorumque in retributionibus a nobis colatur aut or-
 ille maiorem demonem. Neque angelus corroborare, suumque creatorem con-
 firmare minor videtur. Quomodo enim famulus Domini confirmaret, aut
 spiritus sapientem corroboraret? Nam rupes erat Christus, inquit diuus ille Apo-
 stolus. Item, Qui facit angelos suos spiritus. Item, Absque omni contro-
 uersa, miris a maiore benedicitur & confirmatur. In quibus merito intelligi-
 tur, propter terram & laudatum miraculum victoriarum Christi, quod & quantum
 erat, victoriam, quae iam speciem angelum exhibere, Mosis legislatoris verba
 respiciendo, ait, omnia aeternale & plures annos exclamat. Exiit autem exiit cum
 angelis Dei, quoniam angelis omnium in accessione augeri cernant. In stultate gentes
 cum

[illegible]

B tempore diuine illius cetum mysticarum edificationis, clamantes. Quia tua est potentia, & tuum est regnum, & potestas, & gloria. Ex exaltatione diuine nature, nempe Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Confitemur & in exaltationis certaminibus contendendo est, siue in exercitiis corporum ac certaminibus, ut athletae forte super soliti adolescentulorum & adiuuam iuuenum, quibus adhuc nulla barba lanugine genae continguntur, reclamationibus exerceantur, & vincant, quo vigeat, quodam acri fortius in aduersarios tendant. Non quod idolum & fortitudo ab imbecillioribus appeditur fortibus, sed quod certe lege & ordine contencantur, & vincere. Domini, quidem certe lex est, ut vniuersis huiusmodi atque adhibita, legis autem plenitudo est Christus, qui orbem in vniuersum Dominus est. Antequam vero propinqua lex est, ut sapientem & iam conditorem & he-

(C) . minimum istud sic exalant atque demulceant, & ab eo ninentur, non cum ipsi u-
lent. Nam illi tam robore indigent, multo minus in debito, dum quadriagin-
ta dies diabolo tentaretur, marginibus. Velut id actus in litteris nunquam tradi-
tur. Angeli enim accedentes, non auxiliabatur, sed ministrabant ei. Id quod
evidenter illius quidem dominum, horum autem in benedictionem demonstrat. Se-
cunda hanc ergitur rationem exponit intelligantur ista de angelo. Neque enim
finitum illi cherubim quippiam sanctitatis addentes in caelo sancti. Tunitati sine in-
teritu. Bone, Sanctus tuus est, metus, exclamant, neque tunc dum nos in hymno
sanctissimum canimus, Sanctus Deus, sanctus fortis sanctus immortalis, vel sanctita-
tem diuinam, vel fortitudinem vel immortalitatem diuinitas recipit. A. Satis de
his que nobis explicare iusseras, sed doctissimi: quod ichonny est, iohannem

1) multiplex enim quod undam voces subiiciuntur. Dicunt enim, Seruatore[m] ignore
Lazarum sublimem, et militem profluvio sanguinis obnoxium, quoniam timbunt, tan-
gent, non a se distat. Præterea quod neque perfectus facit Deus. Proficiebat enim
et deo combatur, quoniam, & etate, & gloria, ut inquit Evangelium. b. Non
conuenit enim, ut perfectio administrationis in carne ab eo audierunt, vobis oc-
curren[te]s blati, emix] respiciant. Nam, & Abipocultus ipsam aut, Quis natus est
aut, Quoniam queratis aut, quod puer credit, & consubstantialis est, & consubstantialis
pater, & etiam. Nil enim horum quod rationis tamen impu[n]ctus, qui prop-
ter similes nominatus est Deus sermo. Pater etiam meus, inquit, quod ad hunc
posuerat, & ego pater. Non quod deficient quod, in corde a[n]i[m]e
u[n]i[us] huius officio, quod autem perfecti sunt, etiam in badipet readētia, sed e

[illegible]

piasquam in Iazari patriam Bethaniam perueniret. Lazarus inquit ad comites ite-
 nis amicus noster dormit, & vado vt excitem eum, qui iam ante totos quatuor
 dies mortuis fuerit. Quomodo igitur is, qui ante accessum locorum, ea quæ in his
 locis acciderant nescit, postquam corpore ad illa peruenit, ignorabat quæ præco-
 gnorati, his de rebus secundum quam inq̃lebat vniuersa. Nimirum certo quo-
 dam consilio quærebat, vt ea occasione ipsa demonstrarent Iudæi ad sepulcrum
 congregati, id est, vt testes fierent resurrectionis eius, qui fuerat mortuus: quo par-
 eto illas, cuius ad hoc eque ut erat obligatum, facies amictu linter tecta, pedes vin-
 culis sepulchrellis et arctis per caluatiam cernentis, ore diducto corrupti, lin-
 gua occlusaque diluents, quo igitur pacto huius anima per vocem opificis eminus
 attracta in corpus illud, quod reliquerat, iunctis inungit. Quomodo item con-
 uolutis pedibus exiliens sepulchro, egressus esset, dum illas & nulla corporis par-
 te mutilatus cernitur, per vocem Sermonis corroboratus, eoque ad egressum auxi-
 liatore vius. Videtur autem mihi, ipsam quoque mortem quodammodo commo-
 ueri ad velocissimam vitam excitationem, ne quando per cunctationem altera vo-
 ce Sermonis audita, mox vniuersa sapud se degentes solvere cogeretur, quale quid-
dam post sex dies accidit infelici, quum is qui ad reuiuiscendum vocat mortuos,
 ad mortem accederet, secundum diuinorum vatum Iobi & Iasæ prophetiam, an-
 te mille annos luculente clamantium: Ingressus es mare, & ambulasti in vestigis
 abyssi, aperiantur tibi cum terrore portæ mortis. Custodes ianue oris te videntes
 exhorruerunt. His autem contentus damnorum carnalium auctor Dauides in-
 quit Caritate Deo spallite ipsius nomina, viam parate ei, qui creditur ad occa-
 sum. De cæcis potenter. Viam autem nos ipso Iohanno patre docemur, do-
 minique facere per sanctam viuendi rationem, nimen ad nos velut in sacrum
 recipientes, in intro & templum ipsius facti, vt in Euangelio & Paulo diuinitus ipse
 docuit. Et intelligi per occatum potest natura nostra, & ærumnosa huius Mundi
 regna, quæ vitiorum voluptatibus obumbratur. **Intelligi etiam potest orcus.** Atque
 in his immaterialis & vmbra carnis illa lux irradians, omnia meliorem in statum re-
 digit & transformauit. Naturam reparauit mundo illustrato, & orco spoliato, quo
 mitefecit, & detentos apud se dimittat. Atque hoc quidem aliquo modo recte mihi
 videtur innui a Dauid. Verba autem Iobi & Iasæ haud multo post explicabimus,
 nunc propter angustiam temporis ea differentes. Vterque autem id quod futurum
 erat, quasi iam factum pronuntiauerunt ratione conueniente, tanquam certi de va-
 ticinii uenientu. Secundam dispensationē igitur ignorare se simularunt, qui omnis
 in vniuersam creaturæ cognoscit arcana, vt per interrogationem turba excitaretur
 ad imitandum Iazarum, & vt ab ipsis iudicis tanto magis testimonium prodiret
 quæ res perhiberetur. *A.* Satis bene hæc de Iazari ratione percepta rogamus de
 muliere tangens profluo laborante vt dixeris, vt ex hac coniecturam faciamus
 etiam de carnis interrogationibus. Seruatoris. *B.* Per hanc quoque docemur, æ-
 quæ causam esse Deo & Patri, nec ob ignorantiam, sed ex dispensatione certōq;
 ex filio patrem imitando querere. Inquit enim is ad summum homicidam Cainū,
 quæ te iudicium interemit fratrem, propterea quæ dillis dona prædata essent, iam
 frater te iudicium, & gladium carnis exacuate: Vbi est Abel frater tuus. Non
 respondit, sed exento homicida occasionem penitentiae surrexit. Ipse vero in
 auctore carnis. Num cultos ego inquit, fratris meriam. Ratiōque ipsum diuina
 vox iudicis inquit. Vox tangam, frater tu clamat ad me. Ex quibus manife-
 stum est, non ex ignorantia, sed ex amore & bonitate quæ ex aliorum inem prædatus
 non per ignorantiam Deo & patre ad eundem homicidam institutam fuisse. Ad
 unde etiam modū & filius, non quod ignoraret, sed ideo interrogauit, ne in ipse
 centesimam radicasset, et aliorum videretur in peribire, neque item ipso ta-
 centesimam radicasset. miraculi, certo consilio interrogatione vius est, vt ipsa
 pro eadem, sed et eius perne ac mali liberationem, quæ per fimbriæ attri-
 etiam essent et erat. Inquit in Euangelista. Videns mulier quæ d latere non pot-
 test, non venit & ad eum conuenit. Orem etiam ante aduentum suum in
 interrogatum, perperam, inquit ad Abrahamum: Vbi est Sara uxor tua?

Quod

- A Quod si ignorasset, non scire perhiberet eam, quæ in tabernaculo videbat. Nam quod habetur intra tentorium, nunciat. Sicut enim modicum ipsam nunciat. Consecratusque trinus hospes à patriarcha susceptus, nominatim ipsam compellabat, eam quæ sterilis erat, fecundam fore promittens. Finis autem promissionis erat, natus ex hac Isaacus. Non enim figmentum, non creatura, non præterita, non præsentia, non futura, non quicquid nominari vel cogitari potest, etiam in latet. A. At quomodo ipse in ministrorum ordine, & in famuli numero tentorium ponens dicit, Nemo venit ad patrem nisi per me. B. Veram oportet & eam vocem, quæ huic opposita est, à Christo audire: Nemo, inquit, venit ad me nisi pater meus cœlestis traxerit eum. A. Sed non est idem, per me & trahere. Nam per me, eius est qui subiectus est trahere vero, qui propria potestate cogit. B. Quid est, inquit, quod ad Adamum Deus adducit animalia, ut videret qui vocaret ea, sicut inquit libri de creatione rerum. Num propterea audebis ministrum & famulum nominare Deum? A. Figo si perfectus Deus erat Christus, quomodo sapientia & ætate ipsam proficere dicit Euangelium? B. Non debemus illa applicare diuinitati. Secundum illam enim neque creuit, neque deficit, non minuitur, non ait gloriosior, non maior, non misit, non contrahitur. Proficit verò roboratus & crescens secundum naturam nostram interuli forma. Non enim plenitudo diuinitatis imminuta est, neque secundum protectam humanum Deus factus est. A. Quomodo vero non dicemus creatum esse filium, de ipso in Epistola dicente Apostolo. Suscipite pontificem fidei vestræ, qui fidelis est ei qui constituit ipsum. Et, Notum sit vobis omnis domus Isaacica, quod hunc Iesum quem vos crucifixistis, Dominum & Christum Deus fecit. Sed & Salomō inquit in persona Christi ad Deum & Patrem: Dominus creauit me, initium viarum tuarum, ad operata tua. B. Quam etiam in præcedentibus, de eodem tractauerim, eodem rursus implicari, abturditatis fuerit aut litus puerilis. Nam quod inquit, Iecit ipsam, & Creauit me, de carne intelligi puto. Videmus autem & similitudines non idem esse cum rebus adimulatis. Nam in Paternæ volumine positum esse videmus illud, Dominus creauit me. Paternæ autem allusiones quedam sunt, in verbis sitæ. *omnes* enim viam in externa doctrina significat. Quapropter & allusiones, & imagines rerum sunt parabole. Simile est regnum cœlorum grano sinapis, inquit Dominus. Quomodo vero in grano sinapis omnium minimum minutissimo tamen re multitudine & nationes angelorum & archangelorum locum habebunt, nisi dicamus similitudine vti esse sapientissimum Dominum: idque vel propter humilem voluntarie paupertatis & ad nostram tenuitatem demissionem, per quam nobis umbra & refrigerium sit dolorum præcipientis vitæ: vel propter mediocritatem Euangelii grecis, qui erat ab initio: vel propter diuinitatis in Sermone ac redine, per quam dicuntur nubes lachrymarum delicatis & mollibus, per virtutem intellectus perueniente sinapi participantibus quoque diuinus vates Domine, te satiatum canit. Lauabo singulis noctibus lectum meum, lachrymis meis utar. In lectu meo regabo. Et rursus, Decantibus aquarum salomonis sunt oculi mei vel propter futurum diuinum iudicium, quod acerbum super cruciatus, qui imperantia vitæ, quæ admodum ubique diuina perhibet, & externa doctrina per Platonem vultus lugubres in igni futuros nuntiant. Vel propter induram & integrabilem Sermonis & carnis unionem & vnam hypostasin, nullo verbo aut conuentione separabilem. Nam illico excedit diuinum regni granum per digitos mentis commensurari, qui diuidunt, blasphemorum manibus includi nequaquam latentes. Sed per se manifestum quicquam scire potest, nam Paternarum rector, tot Salomon dicitur in loquutione, qui ait: Dominus creauit me, & cetera, sic accipitur, & cetera, illi viri dictum, videtur mihi significare aduentum Iesum Deum horum, quod omnia Dominus creauit me, initium viarum tuarum ad operata tua. Antequam enim creauit, & ante omnes colles genuit me. Quomodo rursus gentem mundatam, & per modo creatum et initum. Nam creatum gentium non est & gentium creatum non est. Aliud enim est illud, & aliud hoc. Vtrumque vero videmus esse in Iesum. In quo quidem diuinitate, creatum vero humanitate. Et ita ante omnia quæ sunt in creatura, præter aquæ nobis propiora sunt, indicat. & cetera, & cetera, & cetera, & cetera.

Paræmia.

- A nec flammam nec tuam nec contractionem laminam ipsam patiatur. Idem per
 purpuram in domibus penetrans, quicquid radios gignens per universam ter-
 ram, nihilominus abique defectu, & abique sectione per omnia cernitur. Similiter
 & ista, etiam infinitas lampades accenderit, neque fluxum, neque sectionem pati-
 tur. Si igitur abique lesione fiunt ista, immo in infinitis per omnia superiorem esse
 naturam diuinam credamus. Nam simul in universum omnia ad quod tam collata sunt
 instar venti tenas. Ergo genuit pater filium, non per sectionem aut fluxum, non per
 tuorem vel contractionem: sed incorporeus ex se incorporeum sermonem
 eundem habitantem, qui & audit & loquitur. Vant igitur illi & insipientes, qui cum
 ignominia honorant patrem, ne audeant creatum pronuntiare filium. Si enim, ut
 aunt, pater generans patitur: etiam ego creatum fati, ait dico. Vnde igitur ortum
 dicemus filium, ne patrem aut patitur fatigari blasphemiam statiamus. Absit igitur
 a te, ut cum hac ignominia velis naturam diuinam honorare. Nam qui filium bla-
 sphemat, patrem lapidat. Quemadmodum ipse in euangelio sancte predicat: Qui
 non honorat filium, neque patrem honorat. *A.* Sed quomodo dicunt aliqui, quod
 secundum electionem & gratiam Christus sit factus Dei filius. Non enim inquit
 pater, Hic est filius meus dilectus quem genui, sed quo delector. Et Iudas in perso-
 na Dei & patris de Christo inquit, Ecce filius meus quem elegi, dilectus meus quo
 delectatur animus meus. Ad eundem modum & Salomo inquit, Electus est decem
 millibus. *B.* Ut videtur, Ariana laboras dementia, tanto conatu aduersus verita-
 tem contendens. Ostende igitur similes Christo, quos pater approbaueit, ut Chri-
 stum elegit solum. Nam si filius est unigenitus, non habet fratrem aut æqualem, aut
 librem opposito respondentem. Cecinit enim de ipso Dauides ille diuinus: Quis
 ad similitudinem Domini, inter filios Dei. Et deinde ps. Magnus & tremendus est, su-
 pra omnes qui sunt in circuitu eius. Tanquam nemo possit secundum gratiam,
 aut secundum profectum conferri Deo sermoni, qui propter mortales hominem
 contempsit, & merito electus est. Quam enim plurimæ & innumerabiles essent mu-
 lieres, adhuc incorruptæ, solam tamen ex omnibus telegit Mariam, in ipsa ineffabili-
 ter vniens sibi & copulans naturam nostram, quemadmodum diuinus ille vates in-
 quit: legit nobis hereditatem sibi pulchritudinem Iacobi, quam dilexit: Mariam
 perpetuo manentem virginem significans, quæ nunquam ad generandum progressa
 fuerat, aut factum in utero materna conceperat. Amplexus autem pater eam, quæ
 ex ipsa erat, incarnationem sermonis, & sapientis acclamat: Ecce filius meus dile-
 ctus, quo delector. Quibus in verbis intelligit vnicum illum ex se, & ex perpetua
 virgine natum nobis filium Deum, sibi & nobis consubstantialem: ipsi quidem di-
 uinitate, nobis vero ratione carnis assumptæ. Idem enim inter mortales apparens
 immortalis, spontanea voluntate mansit quod erat, quum conspiceretur id esse,
 quod nunc ego. *A.* Quomodo vero secundum profectum & dilectionem Apосто-
 lus ipsum ostendens alium Dei de patre inquit, Qui eripuit nos ex potestate tene-
 brarum, & transfudit in regnum amoris dilectionis sue. *B.* Verum ex his non ostende-
 tor, esse ipsum secundum profectum filium Dei. Alibi enim idem inquit Apostolus,
 Quoniam Deus dilexit nos in Christo, significans dilectionem Dei & patris esse
 Christum, quemadmodum & sapientiam & virtutem. Dilectio igitur est pater, si-
 militer & filius, ut lumen ex lumine, & Deus ex Deo, & dilectio ex dilectione. Nam
 Deus est dilectio, inquit Ioannes. Cessent igitur Arianae velantes lectatores, qui
 creaturam creatorem putant, neutro Testamentorum id volente. Quatuor nobis
 sunt euangelia, capitum mille centum sexaginta duo, & ab initio ad finem usque in
 ipsis diuinitus tractat docet manifestat de patre & pater de filio, & tamen neuter ipso-
 rum inquit, Creauit mihi filium, aut vice versa, Creauit me pater. *A.* Quid igitur
 statuis de virgine Maria num creaturam, an increatam, & quod ex ea est corpus Chri-
 sti? Et quomodo Christum adoras. Nam si ipsum creatum dixeris, id quod omnino
 necessum est, creaturam videlicet aliquam adoras. Si vero non adoras, necas
 filium Dei. Non de teibo dicitur deum secundum formam. Simplex enim est, &
 inadmirabilis, & forma carens. Carnis autem formam ita tenens, adoro Deum
 ut pater est propter eam, quæ secundam hypostasim est, vniuersam. *B.* Per meam

BIBLIO

natura, sed voluntate mutatos per ducis sui suggestionē, qui congruentē suo facto A
 suscepit appellationē. Nā ab eo, quod alios sui generis calūniatur, proprie nomina-
 tus est Diabolus. Satan vero ex eo, quod Deo & hominibus aduersatur, quapropter
 etiā de locis illis vltimundanis eiectus est, & apud Ezechielū diuinū vatem cheru-
 borum probis incessitur: Quomodo decidisti de cœlo lucifer, qui mane oriebaris?
 Simul & igneā lucentēq; naturā eius, & principatus dignitatem, in ordine, per si-
 militudinē luminis illius exprimens. Cum hoc autē contentiens Danielus, nequi-
 tiā eius traducit, & subductionē sectatorū exponit. Ignorant autē vñ cum homini-
 bus & angeli res futuras. Solius enim sanctæ Trinitatis est, omnia habere cognita, &
 præcire ea quæ futura sūt. Ministrant autē & huic, & nobis. Huic quidem, vt erga
 Deū par est, seruientes. nobis vero præstātes ea, quæ ad salutem nostri certo cōsilio
 ipsis ab ea mandantur. Itaq; nōnullos propter maliciā, in qua nullus emēdationi lo- B
 cus est, perimunt: ne proximi quiq; perniciē implicentur, vt prudētes medici solēt,
 qui antequā per totū corpus diffundatur morbi vitū cauterio aut sectione impetū
 eius amputāt. Id quod ab agricolis etiā studiosē obseruatur, vt mox in exortu malas
 herbas eradicent, ne forte simul natæ & iustum tendentes, triticū opprimāt. Sed &
 vitatores herbā vites suffocantē, dū adhuc tenera est, antequā viti se implicet re-
 uellūt, aut talce reiecāt, ne viti laedatur. Hoc & agricola ille nostræ naturæ, & eccle-
 siæ vitator facere solet. Præuidens enim qui adhuc lactens ab uberibus pendet, per-
 niciosum incrementū, interim dū creuit, eradicat & euellit eum, qui alios euellūrus
 erat per opera & doctrinas exitiales. Aut propterea, vt sit leuius ipso sublato flagellū
 alius ob ea, quæ in vita delignarat, debitū. Nā qui hec peras habeant, & per nā futu-
 ræ vitæ præueniētes deperdunt in eos mihi videtur nō amplius inquitū in superius, C
 de quibus satis fecerat. Nō propter ea, quæ vane comisit homicida, sed ob id, cuius
 causa recens dīnatus ad mortē ducitur, vt oculū pendat pro oculo, dentē pro dēte,
 itē vt ille qui sanguinē effudit, interficiatur, lex diuina præcipit. Et ne rursus idē ad-
 ficiantur supplicio propter eadē delicta, aperte dicitur. Nō capiet vltionē Dominus
 bis de code. Neq; enim hoc apud nos æquū est, sub duobus iudiciis puniri aliquē
 reū. Nā dū hec iudicamur, a Domino castigamur, ne cū mundo damnemur. Et exi-
 mus inquit Apostolus: Quē diligit Dominus, castigat, & corrumpit omnē filiū, quem
 suscepit. Non alios quidē suscipit, alios vero reuocat sed alij quidem hec, alij vero illic
 id faciunt, recipientes ipsum, aut repudiantes per ipsa mādāta. Non enim via regia
 causam præbet offendentibus aut cadētibus, sed ipsimet dū oculis circumuagātur,
 & incantis pedibus incedit. Tollunt igitur angeli eos, qui in malitia peruehūt, cō- D
 seruant veto eos qui ad virtutē se conuertunt. Hic ille enim est angelus Domini
 ex castris, & interfecit centū octogintaquinque milia alienigenarū, inquit litteræ
 sacræ. Item, Angelus suffocauit primogenitū Aegypti. Et angelus impediēbat pro-
 fectionem Balaami, euntis ad Balacū, vt Israelicos execraretur, quē vbi cōspexisset
 iumentū, quod ipsum portabat, metu perhorrescēs, substitit, humana voce vectorē
 reprehēdēs. Michaelus archāgelus ad Ierū Nauæ I. mittitur. Gabrielus ad Danie-
 lam, vt interpretaretur ei somnia: ad Zachariā, vt annuntiaret Ioānis natiuitatē: ad
 matrē & semper manentē virginē Mariā, de Dei & Sermonis conceptione. Ad To-
 biam Raphaelus mittitur, ad portandū eius peram, & ad comitandū quatuordecim
 dies, vxoremq; legitimā copulandū, & ad separandū ab interfectore demone eā, quæ
 viro per ipsum iūcta erat, & ad aperiendū oculos tocero ip̄sā, volutū stercore ex- E
 catos & expressa pucis bile restitutos. Sed & alia plurima angelorū inuenies mini-
 strantia, in Abrahami vita, & Moysi, & Manos, apud Bethlechemam, & pastores, apud
 monumentū Christi, & in eius ascensione. A. Atqui si res futuras ignorāt angeli, quo-
 modo Danielo prædicit in Babylone Gabriel, post 493. ann. natiuitū Christi? Nā
 69. hebdomadas, de quibus ad ipsum loquebatur, 70. annorū hebdomadas esse in-
 terpretes tradūt. B. Sed nō propria prædictia id indicant, verū quæ unq; angeli i
 sapientia sapientia discit, illa dicūt. Sāctas enim res a sacra Trinitate dicūt, & ab ipsis
 rursum hominē, & ab hominibus alij loco inferiores quæ sequūtur. A. Si ergo per
 doctrinā perquirat, ne esse est ipsos libellis & chartis vti more nostro. Voces enim
 & decreta nō scripta mox obliuioni dāt. Nā si voces in memoria durabiles essēt,
 nō sane Moles in tabulis ip̄s in more ipsas scriptas accipisset, utq; contractis,
 alius

- A**liis non fuisset opus, si pariter eorum, et in prioribus scripturis erat. mentis fuisset. **B.** Moses quidem in tabulis Decalogi diuinorum decretorum absque calculatorio scriptoriove instrumento digito Dei exsculptas voces accepit. Quomodo vero idem percipit, de sola memoria prompta, quæ unque Deus protulit de origine mundi: aut quomodo per memoriam expressit illo, quod demonstratum erat ipsi in monte tabernaculum diuinum, oratione soli Bezelelem docuit per materiam imitari, quod erat expertis materis. Quomodo item omnes diuinitates & apostoli, non per disciplinas, sed quemadmodum in ipso Sermo sonabat, licet aliquid in memoria reponerent, orbiteratum prædicabant. Galilæi doctores cum Romanis consuetudinem habentes, lingua etiam genti conformes fiebant. Parthi enim, & Medi, & Flamiæ, & reliquæ gentes audiebant quique sermonis forma proferentes ipsos amplitudinem rerum diuinarum: quis non per disciplinam litterariam, sed per efficacitatem ac vim quandam spirituales prædicabant. Conspicte sunt enim in ipsis diuina lingua, velut ignea, nempe quæ quædam die à resurrectione, decima vero ab ascensione. Et sedit super vnumquemque ipsorum, inquit diuus Lucas, eorum enarrans gesta. **A.** Si incorporei sunt angelus, quomodo cum mulieribus consuetudinem habuerunt, ex quibus prægnati sunt gigantes? Quomodo item, ut homines, sanctis apparent, siquidem incorporei sunt. Inquit enim Scriptura sacra: Et ingressi sunt filij Dei ad filias hominum, ex quibus aliqui autem natos esse gigantes. **B.** Incorporei quidem sunt angelatione reipsaque naturæ nostræ, corpus verò habent, secundum naturam suam, ut ventus, vel ignis, vel fumus, vel aer: corpora enim sunt subtilia, crassa materiei nostræ expertia. Quippe corpora quædam sunt celestia, quædam terrena, inquit sanctus ille Apostolus.
- C** Abundum vero & plane stultum fuerit, putare eos cubare cum mulieribus: sicut & demones dormire cum mulieribus exultantur, qui tamen haud naturam, sed statum reliquerunt, neque magnitudine, sed libertate destituti sunt. Blæphemæ igitur & stultitæ est, putare quod angeli feminas depereant. Neque enim de his inquit Scriptura sacra, quod ingressi sunt filij Dei ad filias hominum. Nusquam enim angelorum Dei appellantur, sed filij Sethi, & Enos per illas corrupti sunt. Denique enim Sethus & Enos illis temporibus cæperunt, quia Sethus cæpit primus invocare Deum, inquit Scriptura. Sed & Moysi inquit Dominus: Deum te constitui Pharaoni. Et de diuinis iudiciis inquit: Dis non maledices, nec principibus populi. Recte igitur filij Sethi & Enos filij Dei intelligendi sunt, qui per libidinem capti, ad filias Cain ingressi sunt, ex quorum mutua contaminatione nuptiali in vitam editi sunt gigantes, propter iustitiam quidem robusti, propter Cainum autem mali. Et vero quonam pacto mulieres cum angelis dormire poterant, quando vni ad illorum aspectum obstupuerunt, ut non vulgæ, sed virtute præstantes. Hac enim de culla Danielis Gabrielis aspectum non iustitens, mox in terram cadebat, & per metum tantum non coliquerecebat. Sed & Zacharias illi horruit, & ad primū adpectum mutus factus, timore perlitabat, lingue vi caretis usque ad Ioannis natiuitatem, multis tantum voluntatis placita significans. Id quod mihi videtur prænuntiare futurum legis & veteris cultus facti, ad præstationis aduentum. Sed paullo post eius ipsam sententiam demonstrabimus. Præterea & muliercola ad Senatoris replectam cum festinatione contendentes, illorum angelorum adpectu obstupuerunt, & timore perculsi, non annuntiarunt apostolis quæ sibi erant inuicta. Idcirco enim ipsas tremor & stupor, ut nihil enquam dicerent, inquit diuus Euangelista. Si autem ne angelorum quidem demissione, nisi magni sustinere potuerunt, ut modo teneræ mulieres illorum contrectationem aut concubitum ferre possent. Nequaquam enim tatis firma est aduersus vim propinquam stipula. Per scriptum tuum est in litteris: Vixit Adamus annos ducentos & triginta, genuitque filium ad similitudinem suam & secundum imaginem suam, hoc est, qualem habuit ab nativitate, quando factus est a Deo, imaginem & splendorum in facie & vocavit nomen eius Sethus, hoc est, reuocatio. Quoniam videbat in ipso pristinam & admirandam illam formam & gratiam reuocitam, & splendorum facti sancti spiritus, quem videlicet illius temporis homines Deum appellauerunt. Ac propterea Scriptura dicit

Angelica
corpora.*
Filij Dei.

pueris, quoniam alunt. Et videte spiritus & animas sanctorum Domini. Et tunc in can- A
 tibus Dauides inquit. Qui facit angelos tuos spiritus. Et similia. Adhuc inquit. Quia ad
 animas nostras non inquit. Velociter exaudi me Domine, quia deus tuus es.
 mens. A. Quomodo vero ignis apud nos habet vim videlicet, quia & qui non
 tenem, superius autem non adurit arida, arbores, aut omnia vellea, vel
 nostros non expositos. B. Scripe hac in parte sol perdidit, sicut et, ac de
 tam tu, quoniam eius opus apud nos est, ignis cognationem. Nam ita enim
 capiam, ut bibula, hanc partem sequor in tabernaculis solitariis, quoniam
 coquere carnes aut fumenta volunt, mundo vitreo vase aqua impleto, si ex opo-
 sito solarium radiorum id tenuerint, tetigerintque cum vase aqua non tunc, arduum, à
 superno lumine ignem concipiunt. A. Tenebras quis fecit. Num Deus, an ab in-
 itio fuerunt. Aut num diabolus eas fecit, ut aduersus lucem. Arbitramur enim ple- B
 nique, quod ab initio fuerint ante mundum. Numquam enim Moyses dicit, quod ali-
 quis tenebras fecerit, sed quod fuerint. B. Neque Deus ipse fecit, neque diabo-
 lus, neque prius fuerunt, quam ad spectabilem hic mundus. Omnes enim angelorum
 chori carnis expertes igeant in luce, etiam antequam mundus fieret: sed superne
 extento carere corpore, quam ab ipso quodam per obumbrationem tenebrarum
 bierunt, quoniam admodum in alto faciente umbraculum ex densa aliqua, solidaque
 materie circumie ab ipso figat. Idem ex nauigantibus dicitur, quoniam ad actum im-
 bres expansio repellit in obumbrant nauem. At si hoc non est, videtur mihi ex ne-
 bulosa exhalatione ab ipso demata, et igne & vaporibus tenebras ortas esse. Et dixit
 Deus, Fiat lux. Prima Dei vox lucem protulit, quam & diem vocant, tertia qua-
 dam appellatione exornans id, quod placidum & inuictum erat. Possunt quidem C
 & alia numerari lumina ab ipso facta, utpote lumen ignis. Monachus apparet, quando
 rubum videbat, neque comburebat tamen, ut & naturam suam demonstraret, & vim
 notam faceret. Lumen quod in columna ignis Isaacus præcedebat, & manue
 faciebat desertum. Lumen quod circumtulit, et attulit. Lumen quod de Iherusalem
 in igneo currat, et non combussit. Lumen quod per aethera circumtulit quan-
 do lumen expers temporis ad temporale venit. Lumen. Lumen apparentis stellæ
 in Bethlehema, ut & Magos in itinere duceret, & stiparet fluctatio, non quod supra
 nos est lumen, apud nos natum. Lumen demonstrata discipulis in monte diuinitas,
 paululum ad spectu durior. Lumen quod Paulum circumtulit, plaga oculorum te-
 nebras animæ sanans. Lumen est & futurae vitæ splendor, in illis, qui hec purgati
 sunt, quando lucet ut sol, quorum consilium Deus in medio decorum & re- D
 gum, disponens & diuidens viam, inque secundum dignitatem & proportionem exacte
 vitæ præmia futurae beatitudinis. Lumen etiam, datum in paradiso primo parenti no-
 stro præceptum. Lumen etiam pedibus meis lex tua, & lumen scientiæ meae, inquit
 Dauides, diuinorum caritatem auctor. Lumen est & rationis vis, quæ in nobis ex-
 stitit, secundum Deum dirigens gressus nostros. Lumen & id, quod de Deo testimo-
 nium perhibuit, & quod ad ipsam suam faciem ducit, cõculcata flamma rationis, ut Ana-
 nias locum in Babylonia in media flamma canum choreas ducunt, etiam illas ipso
 nempe illis manentibus. Lumen præterea, quod peccatum modo latum, contrahit il-
 lustrius. Lumen tantum vana omnia, quibus in tanet. Lumen gloriæ & inculpata
 est fides. Itaque dixit Deus, Fiat lux & facta est lux. Et vocauit Deus lucem diem, &
 tenebras vocauit noctem. A. Num tantum aliud est lux, & aliud dies, vel diuinus, &
 aliud tenebræ. B. Quicquid letum & hilarum est, placidum merito appellatur. E
 hoc verò contraria, nox nominantur. Sed & aliter mihi videtur per appellationem
 constitutionem significare, beneque dispositam eius per eius constitutionem.
 Domino enim est nominatum vocare, tam aliorum vero obedire, & qui diuine ordi-
 nis bona obseruatione respondere. A. Quomodo erat terra inadipectabilis & in-
 culta, tamquam, quasi semper perfecta Deo facta aut quoniam tandem pacto. B. Inadipectabi-
 lis erat terra, & inculta, non nativa, sed exornatione & facie, nondum congregatis
 aquis ad proprium locum, ut cerneretur eius substantia, plantis exornaretur, & flo-
 ribus coronaretur. Abyssi namque super ipsam exundante, nondum erat fontium
 & nominum distinctio, neque variegata ad enutritionem eorum qua di-
 uino

- A vino præcepto ex ipsa producenda erant, animalium, quasi lugubri quadam veste abyssi circumdata, quemadmodum auctor ille carminum diuinorum Dauides inquit: Abyssi veluti vestis opertorium eius: Oceano scilicet instar anuli terram adhuc circumdante, sicut etiamnum hodie constat. *A.* Quare autem propheta non dixit in feminino genere, opertorium eius: sed eius, in masculino vel neutro? *B.* Nihil in hoc diuini est, si elementum pro terra tabintelligatur, neque item quum omnium animarum feminino genere appellentur, ideo vel feminas vel mares esse concedemus animas. Sed & Christus sapientia, & potentia, & petra appellatur, quum sit Sermo & homo idem. Intelligatur autem & alio modo. Inuisibilis erat terra. Non dum enim erat eius contemplator homo, neque ea quæ naturaliter ad ipsam prona se inclinant, assidueque ipsam spectant, balatū edentia animalium genera. *A.* Quid est secundum naturam firmamentum quod intermedium separat aquam & aquam ultra cœlestem & marinam? *B.* Primo quidem die cœlum creabatur, quod situm est supra firmamentum. Secundo vero id firmamentum, quod supra caput nostrum cernitur, quod alterius quam superius illud est naturæ. *A.* Quomodo verò cum vnus & eundem sint nominis, alterius & diuersæ erunt naturæ? *B.* Qui studiosè & non per functionē litterarum examinant, etiam in appellatione multum differentiæ deprehendent. Aliud enim cœlum, aliud vero est firmamentum. Proinde & ex ipsa appellatione dicemus, id quod cernitur solidioris esse naturæ quàm sint inadspetabilia. Moyses siquidem inquit, In principio fecit Deus cœlū & terram. Hinc verò firmum illud memorat, Et dixit Deus, Fiat firmamentum. Et Esaias adferens illorū quidem tenuitatem & leuitatem naturæ, huius vero soliditatem & crassitudinem corporis, inquit, Qui firmavit cœlum veluti fumum, & extendit ipsum veluti tabernaculum. De eo vero quod cernitur, inquit, Qui fixit cœlū veluti cameram. Etiam virum & mulierem, hominem appellare consuevit Scriptura sacra, quumque sit eadem appellatio, tamen ille quidem robustus & ad grauiora ferenda validus est, hæc vero mollior & leuior, tam intelligentia, quam oratione Superiorum igitur substantiam silentio præteriens, quantum adtequi possum, eius quod cernitur, naturā crystallinam inquam esse, diuino præcepto fixam & roboratam, vt facilius ferat ultra mundana, idemque nostræ crassitudinis expers esse. Vtrosque vero cœlos sustineri ab ea, quæ omnia vincit & sustinet, diuina virtute. *A.* At quomodo potest crystallum portare & separare multam & infinitam illam aquam? *B.* Per fidem apprehendi dogmata Christianorū solent. Nam vbi vult Deus, subiicitur natura, præter naturam seruiens. Sic aqua in vinum conuertitur in Cana Galilææ. Sic in Ægypto rubrum colorem accipit Nilus. Sic præter naturam instar terræ permeabile fit mare rubrum, instar murorum sectorum constabilita aqua, & in arido, fundo nō madente pertianit populus. Sit verò tibi incredulitatis castigatio exosus Deo Pharaon, aquis marinis immersus. Nam qui illum in eodem transitu submersum obruit fluctibus, idem olim velut pellem aliquam cœlum extēdit, supra terram quidem conuexum ipsum eleuans, super abyssum autem fundans, quemadmodum docet diuinorum carminum auctor: Extendens cœlum velut pellem, tegens aquis superiora eius. Atque hic venit ad nos, inquit, temporibus extremis carnem gestans, & humidum instabileque mare sicis pedibus transiens. *A.* Atqui iam ante in præcedentibus rogauimus te, qui nos toleres, dum interrogamus, non vt increduli, sed quasi qui aliorum vocibus vtentes, per te velimus edificari. *B.* Ego vero non abs re vestram eximiam subtilitatem oro, ne claudicetis gressu mentis in cognoscenda veritate. Dabimus autem verbi gratia similitudinem, quasi centum cubitis terram excedat aqua. Quum autem dixisset Deus, fiat firmamentum in medio aquarum, & diuidat inter aquam & aquam, constabilitum rursus fuisse crystallum, quod diuina aquarum sustineat, quemadmodum in vitro videre est, ex quo alius sit separatus calix, qui diuina dupliciter quod infusum est. Maior autem omni humana cogitatione est absolutissime sapiens operatrix illa vis Dei. Animaduerte vero euidentius exemplum de firmamento, non arte mortalium, sed diuino consilio constitutum, & quasi doctrinæ gratia nobis propositum, vnum ex quatuor fluminibus de paradisi fonte fluentibus, quod Phylon a doctrina nostra, apud Græcos vero Ister, apud Danubium

animi
vultu.

Cœlū cry-
stallinū vel
gaciale.

Danubius

Romani Dardani, Gothi, Dacii, Scythi, &c. in modum illud in hac parte
meo in modum illud in hac parte
um in modum illud in hac parte
derant in modum illud in hac parte
tis uterque in modum illud in hac parte
uadet in modum illud in hac parte
et in modum illud in hac parte
et in modum illud in hac parte
adque in modum illud in hac parte
ma in modum illud in hac parte
medula in modum illud in hac parte
mument in modum illud in hac parte
autem in modum illud in hac parte
utile impositum capiti in modum illud in hac parte
aliquis hauriat, aut bib in modum illud in hac parte
pter in modum illud in hac parte
et in modum illud in hac parte
attorant in modum illud in hac parte
tur quod in modum illud in hac parte
per in modum illud in hac parte
Claries. in modum illud in hac parte
quitatem, neque manus contrectationem in modum illud in hac parte
tegatur in modum illud in hac parte
aliter quam pro non in modum illud in hac parte
Ex his igitur in modum illud in hac parte
deus quod in modum illud in hac parte
ferimus in modum illud in hac parte
qui in modum illud in hac parte
sol in modum illud in hac parte
caltacere quod in modum illud in hac parte
tam solus in modum illud in hac parte
entis in modum illud in hac parte
que in modum illud in hac parte
vero Amiantas in modum illud in hac parte
naque in modum illud in hac parte
natura, **imus per medium caminum in ignem infili** in modum illud in hac parte
men propter in modum illud in hac parte
qui in modum illud in hac parte
que in modum illud in hac parte
viam in modum illud in hac parte
non in modum illud in hac parte
tibus in modum illud in hac parte
tur in modum illud in hac parte
trius in modum illud in hac parte
e in modum illud in hac parte
eis in modum illud in hac parte
re in modum illud in hac parte
exort in modum illud in hac parte
a in modum illud in hac parte
facis in modum illud in hac parte
cor in modum illud in hac parte
solunt in modum illud in hac parte
mentis in modum illud in hac parte
non

- A** non vult: iure & ego ex te quaeruerim, quomodo rubus circa Moſen ardens non comburebatur, ſed quaſi roſe adipeſtus magis etiam viridis cernebatur: Quomodo caritates & pallia totiorum Ananæ in fornace Chaldeorum, eleuata ad quadraginta nouem cubitos flamma intacta & illæſa manſerunt, magis quam ignis lucen-
tia: Ne vero putarent iſi, qui illam augebant ſtupa, & pice, & naphtha, atque ſarmentis, ipſos per præſtigias aut imaginariæ cohibuiſſe vim ignis edacem: ideo quæ cū eis intus exultabat diuinitas, facit vt per os camini eleuata flamma in terram ex-
currat, & eos qui procul ad quadraginta nouem cubitos ab incendio ſedebant mi-
niſtros & ſpectatores combureret, & in puluerem cineretq. redigeret. Aut quomo-
do Elias in igneis quadrigis in cœlum ſubuolans, ab igni miſit illaſus, etiam ad ſuos
vſque pilos: Vel quomodo ex Amianto herba elychium in lucernam poſitum, ad
B viginti annorum circuitum ſufficit, ſolo oleo ſemper per lucernæ ignem euaporan-
te, ipſa manente incorrupta: In Deo igitur quiete at illud, Quomodo. Vox Domini
perſumpentis flammam ignis, inquit carminum diuinorum auctor. Ad hunc enim
modum in rubo deſerti, & in fornace Babylonis, & in Elia vate, aliſque prodigiis
edacem vim ignis mandatum diuinum reſecat, ſeparans ea, quæ apud nos inſepara-
bilia ſunt, & innuens futuri diuini iudicii integritatem: vbi illuminatio quidem
ignis æterni iuſtis tribuetur, inflammatio autem aduerſariis. Nam dies illa in igni
reuelatur, & vniuerſiſque opus quale ſit, ignis probabit, inquit eximius ille Apo-
ſtolus. Cum hoc autem conſentiens Petrus diuini miniſteriſque princeps: Qui nunc
cœli ſunt, ait, & terra igni reconditi ſeruantur in diem iudicii & retributionis. Ser-
uorum autem ſuorum ſermones obſignans Dominus, inquit in Euangelio: Tunc
C filius hominis mittet angelos ſuos vbique per terrarum orbem, & congregabunt
peccatores e medio iuſtorum, & prouicient ipſos in fornacem ignis. *A.* Quid igitur
an nunquam abolebuntur cœli, nec luminarium illorum erit interitus? *B.* Erit
quidem creaturæ diſſolutio, non omnimoda tamen ſublatio, ſed in melius tranſ-
mutatio, quemadmodum ex Dauide diuino vate ducimus, in hunc modum canen-
te: Ab initio tu Domine terram fundasti, & opera manuum tuarum cœli ſunt: ipſi
intereunt, tu autem permanes. Et rursus de regeneratione ſubiſciens, inquit: Et
omnes vt veſtimentum veteraſcent, & velut pallium circumuolues eos, & muta-
buntur. Deficientibus igitur vltra cœleſtibus aquis, omnia ſimul liqueſcent abun-
dantia ignis. nā ſtellæ cadent, vt de vite folia, inquit eximius ille inter vates Eſaias.
In catholicis autem epistoſis Petrus inquit, Elementa æſtuantia ſoluentur. Quod
autem ad melius, & in ſtatum deinceps non amplius deſitutum omnia corroboran-
D da ſunt, tradit tam præſentium quàm futurorum diuinus ille vates his verbis: Emit-
tes ſpiritam tuam & creabuntur, & renouabis faciem terræ. *A.* Num & mare de-
ſinet aliquando in conſummatione, quum tam magnum ſit? num etiam vltra cœ-
leſtes aquæ? de quibus inquit Deus, Exiſtat inter aquam & aquam firmamentum.
B. Atqui ſatis, vt apparet, ab eximio Eſaiâ docemur, mare deficere & euaneſcere
in conſummatione. Inquit enim ad Deum ſanctus ille vates: Qui dicis abyſſo, de-
ſolaberis, & flumina tua ſiccabo. Intelligantur autem metaphoriſce. Abyſſus qui-
dem malitiæ diabolus, flumina autem ex ipſo & in ipſum fluentia dæmones: quan-
do illius quidem alluuiæ nobis letificia eſt, hi vero fluctuum inſtar eleuantur & ſem-
per inſultant nobis per tentationes. Porro naturam aquarum creator condidit, quæ
ſolummodo ſufficeret vniuerſi huius conſtitutioni. Non ſolum autem ad refrige-
E rium vltamundanarum aquarum reſeruatum eſt firmamentum, ſed & flammam
Deus & luminariam ad interiora mittit, propinquo ſuo corpore ſuum tendentem
ignem ad interiora cogens, & in radios diſfundens per reflexionem, perinde ac ſi
lampadem in manibus noſtris tenentes, ſuperne premamus flammam tabula vel
patella, & in radios ac eiaculationes frangamus. Idcirco ſublimem ſolem fecit ipſo
prior ſol Chriſtus, & hinc æſtium, illinc hibernum ortum, ne diutius in eodem im-
morando tractu, corrumpatur circumferentia firmamenti, aut aliqua pars orbis
comburatur. *A.* Quidnam igitur ſtatuendum de aquis vltamundanis? num ſi-
miles marinis ſunt, amara & ſalta, & graues, & muſcoſæ? *B.* Dimidium eſt vniuerſæ
aquæ, id quod ſuperas in partes eſt reſectum: excepto, quod non habet nimum

idum amarorem, aut gravitatem aut tertorem, **qui est in aqua marina. Nam il-** A
 lam quidem non attingit subter ipsam currens sol, hanc autem perpetuo in se ab-
 dote perneans, per vapores haurit & subuehit quidquid omnium dulcissimum &
 potabile de fluminibus & torrentibus in mare excernitur. Videmus enim et per
 meto regiones aquarum coarctari, necesse est vno meridie aridas & necas relinquere
 vapores aqua separata, & per elevationem nubibus immittat, unde iunus terræ qua-
 si ex spongis exprimitur, & in pluuiam conuertitur. *A.* Num igitur imbres ex
 mari suppedantur nubibus, & in eas super terram dispergantur? Atqui quoniam po-
 test tantum pendas & multitudo aquarum in nubes subuehi? *B.* Audi Davidem
 de Deo canentem. Adducens nubes ab extremitate terræ, fulgura in pluuiam
 fecit. Alius autem prophetarum inquit: Qui advocat aquam maris, & effundit
 ipsam super faciem terræ, Dominus Deus omnipotens nomen ei. Nam collisio- B
 ne nubium per ventos impulsarum, quæ pluuiam faciunt, fulgura fiunt. *A.*
 Quomodo vero, quum tam multis annis exhauriatur per elevationem pluuiarum,
 & omnium participationem, non deficit aqua vel fontana, vel marina? *B.*
 Aqua fontana non deficit ex mari reddita, & in id rursus defluens per flumina at-
 que torrentes. Propterea illud neque exundare potest, dum quod ex se est, in se
 recipit. quemadmodum docet verum diuinarum peritus ille Solomo: Flumina
 cuncta in mare tendant, neque mare impletur. Marina turrim non attenuatur pro-
 pter retributionem quæ fit e supernis, quid quod euaporant per solem autem
 destillat exlitus, & exundat per totam exhalationem aeris cotidie sursum teden-
 tiam exerecens, ut sit in cubis bilnearum per aeris euaporationem in aëre tactis, &
 vicissim guttas in solam descendentes. Latius tamen numero videre est aëra crassum C
 ex mari, fontibus, & fluuiis exhalare, qui nihil aliud, quam aqua nuli videtur esse.
A. At quomodo ex mari potest esse fontana aut potabilis aqua, quum illa quidem
 amara & salta sit, hæc vero dulces, & potabiles, & paullo leniores? *B.* Nihil horum
 otiosum potestis, quæ hæcenus dicta sunt. Nam per expressionem meatuum &
obliquos exitus in scaturiendo, pondus illud cum amarore deponitur, & salugo
 extenuatur, veluti si vinum aquæ mistum super spongiam vel puram panem fun-
 datum, vinum quidem tanquam crassius intra panis meatus retinetur, aqua vero
 tanquam magis terae quiddam & pellucidum, per meatus excolat. Idem ostē-
 dit oleum aquæ mistum supra materias prædictas suum. Nam hic etiam quod
 pinguis & crassius est remanet, eo quod magis est tenue tamen, ut ac exeret.
A. Quod in res itate habet, quare non ubique aqua de abyssu terram tendit, sed D
 puteos fodientes haud vulgarem suscipimus laborem, interdum & in crumnam
 mortem reportantes, in fodinis obitu? *B.* Immo verisimiliter ex puteis conice-
 re licet, fontanas aquas ex abyssu esse, per laxiores inter terræ redantis. Nam pro-
 cul ex abyssu tendentes, & tortuose per meatus in viantes, ferunde tactæ amar-
 tudinem amittunt, & saluginem deponentes, dulcescunt. Ponto, italis, ut pa-
 est, grauior & salialia, & parum potabilis est, propterea quod diutius in abyssu pro-
 pinquum habet, & tanquam cadus aut dolium inuitat abyssu. Quomodo, ut propter
 propinquiores aditum, & breuiorem exitum amara & saluginem minus saluginem
 æquate nequeat, sed medio quodam modo adiecta sit. Grauior quidem quam fon-
 tana, marina vero leuior. *A.* Quomodo ferat in solimine habere manna aquam, ut
 quomodo tibi blata non mox effunditur in terram, quomodo item in quibusdam locis E
 pluit in quibusdam non pluit? *B.* Audi de Deo canentem Davidem. Qui effudit
 quam vitem aquas maris. Alium item dicentem. Qui ligat aërem in aëre, & nubes.
 Ante hos autem Iobus certaminum daemone magis, & tortuose propinquas clau-
 dit. Ibi non est rupta nubes sub ipsa, sed licet aqua intelligatur autem de nece
 de deiccate humanitatis. Seruationis adsumptione. Nubes enim lobat sub pedes
 eam, non aditans ad ascensionem, sed ut ostenderetur illum esse, per etiam in
 nubes olim quidem ad Iobum, post ipsum vero ad Moysen loquutus esset. Impleto
 veronimbus vel utriusque aëris, & hominibus, loco vaculi aut aëris, ut sit, nonis pre-
 mendit retinens aquam, diamantibus incumbit mandatum, perinde ac mercat-
 ro ex facere solent, quum demittunt in profundam vas siphonem, coque impleto,
 o, p, o.

A opposito pollice reducunt, et per totam domum quasi per arundinem ferunt plenas quasi nubes, & refertur in vna aqua sumpta, prout vnam tuent et qui hausit, & per impositionem & subtractionem digiti. *A.* Quum omnia primū continerentur aqua, & abyssi tenerentur, vbi congregata est, & quod concessit, dicente Deo, Congregetur aqua in congregationem vnam, & appareat arida? *B.* Vniuersi effectus illa diuina vis quando constituit aquam tenere ad congregationem & locum vnum: mox & locum ipsam receptum condidit. Ne sciam enim erat illud extra Gadiā situm mare, neque magnum illud quod ex hoc erat tanta pelagus, quod Britannicam insulam & Helperios Ibas ambit, & condita tunc diuino mandato certa regione, ad ipsam simul & ipsam multitudine confluxerunt. *A.* Estne vnum mare siue congregatio, vel multe? *B.* Vna quidem est congregatio

B totius elementi, plures vero partes principiores. Nam magna quæ ad Arctum, & quæcunque ad Græci spectantur mare, quæque Macedoniam, & Bithyniam, & Palestinam obtinent, congregationes vti que sunt, quas multitudinem aquæ habere nullus contradixit: non tamen proprie maria esse dicimus, licet propemodum cum mari ob amplitudinem & saluginem mixte sint, qualis est Asphaltites lacus in Iudæa, & Serbonites inter Agyptum & Palestinam, ad desertum Arabicum extensus, itemque Hyrcaniam & Caspiam. Et videmus a nonnullis ipsos esse desertos. Oportet enim attendere descriptionibus. Geographis eorum qui & viderunt, & scitu dignas res memorie prodiderunt. Nam seculæ conseruantur inter se & coniungantur vno eoque maximo mari: quemadmodum etiam declarat mare, parte superiore cum Gadico occulte coniunctam. *A.* At quomodo congregatio, aquarum maria vocauit Dominus? *B.* Sinus qui circum tuas species à circumiacente terra comprehensi sunt, maria Dominus appellauit. Hoc est, mare Boreale, mare Australe, Eoum mare, & Helperium mare alterum. Præterea pelagi huius vel illius peculiares appellationes, pontus Euxinus, & mare Hellesponticum, Ægeum & Ionium, Sardonium pelagus, & Siculum alterum, & Tyrihenticum, & infinita marium nomina, quæ ut a nobis cuncta reciteantur, præsentis non est temporis. *A.* Quare Moyses in principio Genesim terram nominat, inde rursus arida? Annon enim aliud est arida, & aliud terra? *B.* Nihil omnino mihi videtur ab arida differre terra, vtrum ne causam arefaciendi tribueremus soli, antiquior enim solis ortu ariditatem terræ opifex Deus declarauit, mox in principio desuper ab ea vniuersitate reuocans, ne solem Deum facerent. *A.* Quid est, quod Moyses inquit: Et vidit Deus quod esset bonum? Quomodo omnium præseus postquam fecisset, vidit quod bona esset lux? Nam si homines antequam quid faciant, sciunt bonumne vel malum sit futurum quod perficiunt, quomodo Deus postquam fecisset, tunc demum vidit quod esset bonum, quasi non præcognoscens id quod fecurus erat? *B.* Non hoc volunt ista verba, delectabilem mansuetudinem Deo vnum fuisse. Nec enim opifex rerum intuetur oculis pulchritudinem creatorum: sed ineffabili sapientia contempletur ea quæ fiunt, qui ad Hieremum inquit, Antequam te formarem in utero, noui te, & antequam egredieris ex alio matris utero, noui te. Ad Nathanaelem autem, Antequam te Philippus vocaret quem tu esses sub fici videbam te. Qui dicit Abrahamo: Ad tempus illud habebat vnam filiam. Iudais autem, Ante Abrahamum ego nam. Pulchrum enim spectaculum in mare albicans, quum ipsum constans tenet tranquillitas. Iucundum item est, quando ad auroras matutinas hominum domo pariter uero carule colore spectantibus obicitur, neque violenter propinquam terram pulsat, neque penitus quiescens, sed pacificis quibusdam amplexibus litora sua salutans, ad semetipsum resilit. Pulchrum item, quod diuinum præceptum reueretur, Hæcque venies, & non transgrediare, sed in temetipso collidentur tui fluctus. Idem ad reprehensionem temeritatis soliditatque nostræ inditum sibi, metum ostendit, ne paululum quidem fluctibus ultra terminum excurrentes, conspicuam litoribus lineam imprimens, quasi lingua mandat ne transgrediatur terminum mandati diuini. Pulchrum quoque, quod quum fluminum sit mater, ipsum eadem rursus incipit, hinc quidem quasi in lucem proferens, illinc vero recipiens quasi huc pites. Pulchram vero quod & plurimum

inter se diffitas continentis terras & vires per se coniungit, ac ferens in sua summi- A
tate naues, nullumque præbens impedimentum nautis, partim quidem nautis, par-
tim vero cæteris commercium præbet. Sed & eorum quæ ignorantur, variae cogni-
tionis beneficium largitur, & in rebus necessariis tubuenit indigentibus, exportan-
di & vicissim reddendi commoditatem ciuitatibus præstans. Non tamen sic & de
Deo putandum est, quod bonum vel pulchrum & iucundum illi visum sit mare: sed
bonum de quo ibi habetur ratione opifici iudicatur. Ad eundem modum & de lu-
ce & cæteris existimandum est. *A.* Quomodo scripsit Moyses, quod dixerit Deus,
Progerminet terra herbam graminis, quæ seminet semen secundum genus & se-
cundum similitudinem suam, & lignum fructiferum, cuius in se sit semen secun-
dum genus: cum tamen videamus multas plantas protius infrugiteras, quæ neque
semen habent. Quænam enim fructum habet alnus, aut abies, aut pinus siluestris, B
aut arundo? Quale item semen habet allium, aut rosa, aut crocus, aut vitis, aut alia
innumera infrugifera? *B.* Si quis diligenter & accuratè explicet res diuinas, inue-
niet omnia absque defectu diuina voluntate producta. Alnus enim fructum præ-
bet in ramis ad vniuersumque nostrum necessitatem: folium repositum facit ad nu-
trienda in hieme pecora: ex fructu stolonum oleum quod præbetur infirmis, quod
à multis oleum alni nuncupatur. Vice autè seminis rami alni defossi radices agunt.
Ad eundem vero modum & abies, & arbor picea ramis & defactis turculis
genus augent. Rosa autem, aut allium, aut crocus, partim quidem ad odoris fragran-
tiam conducunt, partim ut commisceantur degeneranti vino licetæ potioribus, vin-
guentariis item ad conficiendum artificiose lustrum, & medicis ad collyria, in ci-
bo sumptum. Sed & aquæ potioribus aquam innoxiam præstant. Arundo vero fru- C
ctum fert, comam quidem ad spongas, reliquum verò ad instrumenta scriptoria.
Vtrumque autem radicum suppurationibus genus augent. *A.* Quare quasi na-
turaliter cohererent cum bonis mala, & corruptibilia cum vita nostra cum tritico zi-
zanium, & cicuta: cum rosis spinæ: cum cæteris nutrimentis helleborum, & aco-
nitum, & mandragora, & succus papaueris, quæ nostram vitam tollunt? *B.* Num igitur
relicta pro vtilibus gratiarum actione, crimen intentabimus opifici, quod quæ-
dam nobis ad discrimen, quædam vero vtiliter nascuntur? Aut non reputabimus
illud, quod non omnia propter ventrem nostrum condita sunt? Atqui nobis qui-
dem deputati cibi omnibus in promptu & cognitu faciles sunt. Vnumquodvis ve-
ro nascentium peculiarem quandam in creatione rationem implet. Ne enim lede-
ret venenatus taurinus sanguis, non debuit id animal produci, vel cadere sanguine, D
cuius robore in tam multis indiget vita nostra? Atqui ad cauenda perniciosa tibi ra-
tio sufficit. Annon enim oves & capræ norunt refugere quæ vitæ suæ perniciosa
sunt, solo olfactu noxia diiudicantes? Tibi autem cui & ratio adest, & ars medici-
næ, quæ quod est salubre suppeditat, & præcedentium experientia, perniciolorum
fugam suggerens, difficile est declinare mortifera? Nihil autem horum inutiliter
aut abs te natum est, sed aut nobis aut pecoribus ad vtilitatem tributum. Nam ci-
cuta quidem sturni pascuntur, helleboro vero coturnices, vtriusque noxæ immu-
nes quadam dispositione naturæ. Per mandragoram autem somnum infirmis in-
ducunt medici. Succo papaueris corporum vehementes dolores topiunt. Iam ve-
ro & cicuta quidam rabiem appetituum sustulerunt, & helleboro multos diutur-
nos morbos extirparunt. Quare quod putamus inimicum esse nostræ naturæ, id E
nobis in augmentum gratiarum actionis accessit. *A.* Quare de herba & arbori-
bus, Progerminet terra, inquit, de pecoribus autem & bestius, Producat. An
non aliquam dissonantiam habet, vtriusque ex eodem prouementibus venire?
Quandoquidem germina & fructus quotannis germinatura erant, & in terra
remanentia, in ipsam, velut in sinu matris defluentibus floribus desinentia, &
ex ipsa rursus enascentia: animalia vero semel ab ipsa producta, non amplius ex
ipsa, sed a succedentibus procreantur. *A.* Quare non cælum tanquam primum
à se creatum exornauit, sed eius quæ post illos condita est, terræ priorem curam
habuit, quum tamen secundum consequentiam creationis deberet addita fuisse
cælo primum exornatio? *B.* Propter errorem de multitudine Deorum, qui oriturus
erat,

- A erat, qui etiam nunc apud multos obtinet, qui Solem pro Deo colunt, cum noctu ad illius occalum sint impii, ne existimarentur fructus calore Solis productos à terra digeri, & nō ab omnium moderatrice diuina potentia vnumquodque perfici ad eam, quæ ab illa definita est magnitudinem, vel etiam, ne auctorem & patrem lucis Solem putarent aliqui, eam ob causam terra prius, quam cælum, est exornatum.
- A. Et quare non die primo, abyssō adhuc obtinente cœlestia, nondumque congregata aqua ad congregationem vnā, fecit Solem, & Lunam, & stellas? B. Fēd quod nondum erat firmamentum in quo luminaria erant reponenda. In principio enim, inquit, fecit Deus cælum & terram. Non id quod cernitur, sed supra id quod cernitur, constitutum. A. Num & multitudinem dieis cœlorum esse supra firmamentum? B. Numerum quidem nullus sanctorum vnquam pronuntiavit, excepto eximio Apostolo, qui ad tertium se peruenisse clamat. Non tamen in eo numerum ipsorum collocat, nam quod inquit se raptum in tertium cælum vsque, per articulum Vsque, subinnuit etiam alios supra tres constitutos esse. Et Dauides diuinorum auctor carminum, Laudate Dominum ex cœlis, inquit. Et socij Ananix diuini: Benedicite, inquit, cœli Domini Dominum: vtrique numerum per spiritum subticentes. Quid enim nos iuuabit summum, & numero superius scire cælum, quum ne quidem id quod est ante, & super capita nostra, contendere mente velimus, materie crassa grauati & adfœctibus: id quod mente percipi potest obscurantes, inferioribus & humi positis semper inhiantes? A. Quid igitur? num aliud secundum naturam putas id, quod supra positum est, ab eo, quod cernimus, & firmamentum dicimus? B. Subtilioris illa esse substantiæ dico ab eo quod secundum est, tanquam superiora, & leuiora, velut bullæ in glacie enatcentes. Id autem quod cernitur densius, propter gestationem vltamundanorum.
- C Laudate enim Deum in firmamento virtutis suæ, inquit Dauides. Cum hoc autem consentientes Ananix socij canunt, Sit benedictus, inquit, in firmamento cœli. Ante hos autem Moyses indicauit, aliud quidem esse quod initio mundi factum est cælum primo die, aliud vero quod secundo firmamentum. Nam illic quidem, In principio, inquit, fecit Deus cælum & terram: heic autem, Et dixit Deus, fiat firmamentum, alterius & naturæ & vsus. A. Quomodo verò non delabuntur per præruptam compagem firmamenti aquæ quæ supra ipsum sunt? B. Non omnino concauæ sunt luminatates, sed æquales & planæ, velut balnearum tectum, & sub antris structuræ docent, quæ inferne quidem adspēctæ, conuexæ videntur, superne vero apparentes, decliuæ & planæ & habitabiles sunt. Ad eundem modum & diuinæ protensiones, infernè concauæ videntur in supernis esse, superne supinæ & æquales sunt, ad se recipientes præclaros in ecclesijs viros. Non enim eo modo, quo mortales, operatur Deus, neque eadem ratione, aut nunc hoc, nunc aliud fundamentum ponit, sed supra molle concamerauit grauius, instabili autem & diffluenti crassum & materiale præualeat. Atque sub cœlo quidem aera & eminentiam abyssi expandit, terræ vero aquas inferuit, sub leuioribus grauiora conspici imperans. Vtraque vero ex diuinorum carminum auctore discimus: Qui stabilit in aquis superiora eius, qui ponit in nube aditum suum. Et post alia: Constitemini, inquit, Domino, qui firmavit terram super aquis. Atque architecti quidem pro magnitudine domorum in altum ædificantes proportionē altitudinis respondentia fundamenta subdunt: & nauum structores decem millium capacē nauem fabricantes, congruentem ponderi mercium carinam conglutinant. At Deus meus primo tactigium superne extendit, atque sic demum fundamentum supposuit primum vela expandit, ita demum nauem huius creaturæ subtus fabricatus est, quali in ponto ferentem procelloriam hanc & instabilem vitam, quæ neque lata durabilia, neque tristia possidendo perseuerare potest, vsque quo tranquillum consummationis portum subierit ex præsentis turbinis procella. O miraculum! Quo modo solubili innatat terra? Quomodo per liquidum non penetrat grane? Quomodo mōtes in molli non submerguntur? Oblitus sum mei ad Deū dicens, Quomodo? Quis enim intelliget quo pariete contineatur abyssus, aut quis extremis eris ita nudus & angiportus interiora continens? ad immensā enim & infinita deficit meo

intellectus, dicit sic procedit, pratermentis sedesima & lites in y. p. nse - A
 cogitant, itaque quod inueniat nihil est, Solomone inclamante, Sublimior te
 nequitas & profundiora tenebris. Quæ tibi mandata sunt, hæc & tu, &
 dens conuersionem ymæni diuinam potentiam omnia possident & conuersione,
 & omnia penetrare ad gubernandum in ymæni omnia. A. Vnde facta sunt
 luminaria sol & Luna, & astrorum cætus. Quod Dei quidem sit opificia scimus,
 sed de substantia querimus. B. Exprimuntur luce mater videntur luminaria. A.
 Nam materiam lucis producit Deus inquit, hanc lux, & facti est lux. Tamen autans
 autem in varias species materiam inquit, hanc luminaria. Veluti si quis primum pro
 nat massam aut, quam in numinata tectam, duo præcellere magnitudine faciat,
 & in orbe permagno coniungat, domumq. tecto applicet, oblectans quidem adipi-
 cientium oculos, immortalia vero faciens monumenta tur indurata, ipsaq. p. ocul
 a firmamento remouens deinceps illi subiecit. Inquit enim ipse diuinorum enarra-
 tor Moyses, Et fecit Deus duo luminaria magna. Hic mihi attentas aures præbe, o
 præclare. Nam ex ipsa elocutione manifestum faciam, **luminarium creationem**
 extra firmamentum esse. Inquit enim Moyses, Et posuit ea in cælo, interiora signifi-
 cans, aut extra tectum orbes ipsorum describens, sicq. deinde ei subiecta esse. A.
 Nam simul illa duo conitabatur, autate inuicem diiunxit. B. Et tamen post tenæ
 exortationem sol productus est, ne ipsam aliqui lucis auctorem nominarent, ne
 de terra nascentium opificem. Primum enim lucis natura producta est. Quanto ve-
 ro die solaris corporis curis primigenie lac paratus est velut, liqui lucis in pro-
 pter impositum sibi igitur. Quemadmodum autem aliud quidem est albedo aliud
 vero dealbatum corpus sic & hæc diuersi quum sint, ut ita dicitur et diuersa sunt. C
 Inimvero quæ opinione nostra sunt separabilia operatione diuersant, virtute eius
 qui fecit. Qui & vrendi vim in igne a splendore separauit, erat in tribus, & in forma
 cetrum puerorum, cuiusmodi & in terribili iudicio audimus tenebre, quæ illos
 quidem illuminet, comburat vero peccatores. Quem idem in teratui Dauides,
 Vox Domini perumpens flammam ignis. Forum vero quæ de passionibus Tenæ
 queruntur, breuis comprehensio est, quod decretes non toto corpore suo con-
 sumatur, sed circumiacente luce deposita, turtutque assumpta, decrementi & incre-
 menti species præbeat. Potest enim in aere puro videri eius obliuatio tanta cir-
 cumferentia circumscripta, quanta in plenissimis est. Idem intellegas & de Sole:
 Nui quod hic quod semel accepit, id ineparabile habet, illa vero calidie induratur
 & exurit. Et hæc de Sole dicta creduntur. Porro situm eorum ex Moyses scripto D
 intelligamus. Inquit enim, Et fecit Deus duo luminaria magna, & posuit ea in
 mamento. Luminare magnum in dominum diei, & luminare minus in dominum
 noctis. Ergo sibi in aemere regione opposita locauit, illi in quidem in regione ma-
 ratina, hanc vero in vespertina. Et illum quidem qui diei p. cesset, hanc vero que
 nocti. Ut sibi ex opposito currentes, ille quidem per diem nocturnam hanc autem
 per noctem diuinam, ad eundem pertingant ortum. Ut inclinante die hanc in nam-
 mum ortus matutini veniat, agens veluti regina, splendore noctem ex illaans.
 Ille vero tenebris ingrauentibus ad idem centrum accipiet, velut ex p. n-
 dentia sua regionem omnem quæ sub cælo est illuminet. Ut in illis quidem ortus,
 huius occatus, & huius præfidentia illius subtrahit. Ut perueniat illi J. Demi-
 nentur diei & nocti. A. Quomodo quum el. p. essent die ab ortu matutini coa-
 tuor, plena erat luna, & totum mundum illustrabat, non aliter accideret, quomodo
 cam el. p. tassent? Quomodo vero hodie quum itidem quatuordecim noctem
 E
 liter per noctem illuminat mundum? B. Quatuordecim quidem respectu pace-
 denti, conseruorum ortus dicitur, non quasi quatuordecim fuerit, quæ postea adum
 creata apparuit. Inimvero quum condita est, perfecta erat. Non enim debuit
 mutilam aut semperfectum esse diuinum opus. Quod autem nunc non talis
 conspicitur, quando quatuordecim est, ne quidem quæritio dignum arbitror, si
 contram ymaginem consideremus. Perfectus enim primus pater noster Adamus
 creatus, perfectam quoque vitam consortem accepit. Atque videmus illorum poste-
 ros non eandem sentare æqualitatem magnitudinis, neq. item ad generandum pro-
 gredi,

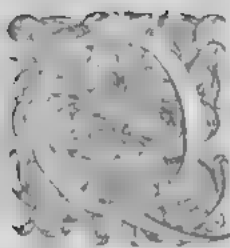
A gredi, nisi prius procul distent, & ad deorum perueniunt magnitudinem. Postea quam autem hanc assequuti fuerint, interuentu mortis in terram rursus desinunt. Paulo post vero per resurrectionem renati inter, deponito & denuo induto corpore iuxta Lunæ similitudinem. Vndecim autem dies, quibus superauit solem, non substantia sed natura respondet ei, per quemlibet mensiem dies vniem noctem & dimidium numerans, & trecentos quinquaginta quatuor dies absoluens per anni circuitum, secundum Hebræam supputationem. Non enim norunt illi mentes Romanorum, qui apud nos sunt, solam sequentes Lunam. *A.* Quid est hoc, sint in tempora, & in tempora, & in dies, & in annos. Si quidem essentur, aliquid multa ex principis illis iudicari de humana nativitate. *B.* Cuiusmodi sunt quidem istam nativitem astrologici supputationibus vani homines. Quid est, ex astis non possint que-

radius, & per eminentiam terræ luce ipsius exclusa, idque secundum prius exhibi- **A**
tam similitudinem lampadis, cuius apud nos visus est, si testa tax comprimatur, &
aliqua ex parte inumbretur, ad aliquod liberum latus lux recedit. Hoc modo etiam
Sol peruenit ad orientem, occulte borealem plagam permeans. Estque nobis illustris
testis in rebus diuinis sapiens ille Salomo: oritur inquit Sol, & occidit. Ortus per
occiduum graditur, & gyrans circulariter fertur ad Aquilonem, & in locum suum
redit. Adipice proinde ipsum per meridiem currentem, & plagam borealem cir-
cumeuntem, ut intra præscriptum ab oriente feratur. **A.** Si abique intermissione
cursum eius est, quomodo æstate quidem maiores nobis dies efficit, hieme vero mi-
nores? **B.** Et quod non ab eodem centro semper procedit, sed prope meridiem
constitutus, non altam sed obliquam incedens viam, breuioribus nobis dies efficit.
Occidens vero in summo plagæ vespertinæ, ambit per noctem omnem occiden- **B**
tem, & Arctum, & orientem, quo perueniat rursus ad summum meridiem, inde rur-
sus diurnum celerem cursum incipiens. Vnde (ceu constat) accidit, ut nox longior,
dies vero breuior efficiatur. Quando vero æqualiter per mediam agit æthera, æqui-
noctium perficit. **A.** Æstate vero rursus ad borealem vergens plagam eleuatur, ac no-
ctis quidem auget, addit vero dies per breuiorem noctis circulum. In una autem non
prorsus per imminutionem deficere deprehenditur, sed ex parte orbis inumbatur:
ipsamque adipicere licet decrecentem atque deficientem sub nube obcuratam,
que veluti veile bombycina rursus induta luce, attracto conq. elemento, instar regi-
næ procedit. Estque euidens imago nostræ naturæ natiens, crecens, plena, decre-
lens, imminuta, occidens, non tamen prorsus interciciens. **C** Cum similiter & nos
nascimur, crecimus, ad plenitudinem euadimus in iocunditate, ita deinde deficimus
vigore faciei, decrecimus elegantia coloris, & gratia floris in vultu, rubori pallo-
rem inducentes. Imminuimur corporis robore, incipientes incedere curui, & inni-
ti baculo, ad terram inclinati, & ipso habitu ipsi obtestantes, Ecce adsum. Mori-
mur, & in ipsam desinimus corpore, non tamen intercidentes ipiritu, sed paulo post
deposito carnis pallio rursus anima vestitur. Non enim ego sum corpus, sed ego
quidem anima, meum autem hoc corpus, & quæcunque ex terra nascuntur, unde
& hoc rursus post interitum nascitur, ut Luna quæ veluti reuincens, sub aspectum
omnibus venit. Quandoquidem & nos in sepulchro intercuentes, rursus resurge-
mus, quasi renati secundum verbum illud diuinum: Quando uenerit filius hominis
in regeneratione, quo nostræ resurrectionis tempus significatur.

Luna bom-
bycia imago.

CÆSARII V. C. DIALOGVS SECVNDVS.

A.

Vandoquidem audiuimus heri te ad eos, qui quæsiuerant, dicen-
tem, inaniam esse terram: si inanima est, quomodo generat
animata, bouem, ouem, leonem, draconem, & cætera genera pe-
corū & reptilium, & bestiarū? **B.** Nihil horum animatam terram
esse demonstrat. Siquidem hoc modo concedemus omnino & vi-
tem cum botris delitescētē, confestim proferri: & palmam ar-
borem fructum plenum proferentem sub terra mox exsilire ut
E
apertum sit: aut ut triticum plenam ipicam & ad messē paratam subitus protendat,
rursusque diuino præcepto oriatur. Verum non habet rationem similitudo. Nam si
terra inanimata ex eo est, quod animata profert, teiptam anima destituit. Nā qui ani-
mam educit, siue suam siue proximi, mortuus omnino & exanimis est, & italem cau-
sam euiciens. **A.** Num igitur, quandoquidem homines viuencia & animata gene-
rant, edito in lucem infante manibus relictus est? **B.** Verum nihil aliud quam or-
ganum hominis generat, animam autem immittit Deus. Nulquam enim in Scriptu-
ra dictum est: Producat mulier animam viucentem, neque quod sua concipiens,
aut Sara, aut Elisabeta prodaxerit animam, sed quod genuerit infantem puerum.
Cur

[illegible]

concuti. *A.* Quomodo ergo etiam illi pueri omnem creaturam laudant, cum non possint, *A*
 canentes, et fornice. Benedicite omnia opera Domini Domini, et celestia, et terrena, et
 tate, et luminaria. Benedicite angelos, et celestia, et terrena, et luminaria, et omnia
 les, glacies, riuus, et tenebrae, noctes, et dies, montes, et cetera, et luminaria, et omnia
 quae sequuntur. Nam hoc, et sic illa luminaria significantur. *B.* At non omnem creaturam
 tas ostendit eis illorum sanctorum hymnis, et ceteris homines, etiam bestias, et ceteros
 tos & cetera terrena & aquatilia. Angeli enim benediciunt ut rationales ipsa, et
 & ministrant, et ceteri autem non sermone & voce, sed suppeditatione imbrium &
 firma constitutione. Sol autem & luna, exortu, & mutua vicissitudine et insecuta
 dionum eraculationibus. Præterea processione ordinata. Luciferi quidem diem an-
 nuntiat, Hesperus vero diuertim. Pleias coniecta securitatem in vagantibus polli-
 cetur: occidens vero diuertim. aliquando quidem ad matutinis, in- *B*
 quando vero ad vespertinas partes axem decens, noctem & lucem significat. Terra
 vero fructibus benigniter fouens mortales, laudat Dominum. Mare prosperita-
 te projectionum, & lignis permeabilis, præcipue nobis proficiens & conseruans,
 Dominum laudat. Animalia autem bruta, & homines: nos quidem cum ratione lau-
 des offerimus, illa autem potentia laudantes, & vota facientes, ordinate ab illis gu-
 bernata, & in timore cohibita, Dominum prædicant. Nihil enim minus quam pro
 nobis ipsis, etiam pro iumentis orare conuenimus. *A.* Si in firmamento fixa sunt
 astria & luminaria, consistit autem immobile ut dicitur, ceteri, quomodo currit per
 ipsum sol & luna, non secantes ipsius substantiam? Quomodo item in glacie si non po-
 test ignis, ut ut non soluitur? *B.* Non sunt fixa, sed sub firmamento aptata & ferun-
 tur quidem in æthere leuitate natæ, curunt vero sub firmamento illius qui semper *C*
 refrigeratione secundum proportionem ad interiora compulsa, ut cum acris subie-
 cta et assitudine sublata. Omnibus enim creatis leuior est ignis natura, idcirco quæ an-
 geli etiam hanc sortiti sunt. Qui facit angelos suos spiritus, & ministris suos, ignis
 flammam, inquit in melodis Dauides. In Epistolis autem Paulus. Aera superat lu-
 minaria leuitate ignis. Penitus autem ad firmamentum appropinquare, aut eius aliquam
 partem inflammare non possunt, propter aspirans de superius ignis celestium aqua-
 rum. *A.* At quomodo ventorum violentia in astria non impingunt, aut impediun-
 tur cursu? *B.* Spirant inferne flatus, & sub sole feruntur nubes, ut in alto meridie vi-
 dere licet, quomodo nubibus agitatæ superuolans inuoluet et sol. Flatus autem
 violentia terrene contermina quum sit, merito commouet abyssum, & in acris spargit
 puluerem. Quomodo vero flatuum vis exigua aliquam domum aut lapidem mo- *D*
 uere quum non possit, mouebit aliquando vel transeat solem quamvis ciuitate ma-
 iorem, aut ad astria collidet. *A.* Similiter ad hominum naturam conferunt stellæ,
 neque possunt inde indagari quæ nobis accidunt, quomodo in naturam Christi
 exorta est, quæ magis dux viæ neret. Aut quomodo illi regalem et morescentes stel-
 lam, ad iter suscipiendum moti sunt, ad adorandum puerum per stellam deducti.
B. Quia Samaritani & Sadducei angelos non recipiebant, merito stellam an-
 nuntium Diuus Euangelista vocat. Sed & cultum astis impetum ad Christum tra-
 hens, a multorum Deorum errore mortales reducendo, velut stellam impouit ange-
 lum viæ adorationis ducem. Non enim alia re Magi ad adorationem exortati sunt,
 quam opatione sui cultus. Quum autem remissionem, et immolationem, et factam
 per dedicationem hominis nationem, qui stellas fundauerat, et orbem ipsi per-
 sequebatur, et intellecta errantes illi Chaldaei, continuo ad triplicandum suum, *E*
 ex tanto errore, quæ eunt sponte, tanquam Iuan relinquit et principales gentium
 deducunt hominis aduentu. Surrentes igitur prophetia eximii Iuan audita, et
 magis. Puer natus est nobis, & filius datus est nobis, et vocabitur nomen eius Ma-
 gnum est filii nuntias, Deus fortis, Dominator, princeps pacis, pater famulorum.
 Hoc autem quum ante quingentos annos ab illo viro sancto prædictum foret, li-
 cet illi non audirent tamen res ipsa demonstrauit, legi & prophetis vacantes lu-
 daei intelligentiæ expectes esse, atque ita in fide perierunt. Quod vero non stella,
 sed intellectus quædam & rationis potestas fuerit, et Magorum dux, ex ipso di-
 cimus tum motione tum imitatione. Nam stellæ adest quæ semper sunt
 mobiles,

A mobiles, nunquam à motu quiescunt: quæ verò fixæ sunt, non moventur. Hæc autem rem vtrumque recipere videtur, nimirum quæ & mobilis esset, & fixa, atque etiam ab his qui ducebantur, sese subduceret: ita ut interrogantibus ipsis, Vbi est natus ille rex Iudæorum? turbatus sit rex Herodes, & tota Hierosolyma, & divulgatus diuinus patrus, lateque sparsus à magis, propter ademptum viæ ducem. Rursum autem apparens, comititur supra intrum, ubi intans erat, inquit eximus Mathæus. Nam mitte per intermissionem apparuerit, non fuisse cominota Hierosolyma interrogatione magorum, neque irritatus fuisset Herodes, de re ge audiens. Nisi intellectus aliqua & rationalis potentia illa stella fuisset, non vtrique eius qui natus erat, ministrante declarasset. Nunc autem quod circa reges fieri solet, vocat quidem & præcedens diuinus hic cuius deducit ad regem aliquos: postquam vero ad portam latioris plateæ venerint, vocatos ad limina stare iubet, vique dum aduentum ipsorum regi significauerit, sicque deinceps ad ipsos reuertitur, ad lectum autem & ad regem intus sedentem deducit. Ita hic stella quidem conspicitur, angelus autem esse intelligitur, & gentium dux. Quænam ceteroqui vobis videretur esse maxima stella? Num sol? Omnino dices maximum esse sidus solem. Quis igitur quum est in medio cælo constitutus, dicere queat, quamnam urbium aut vicorum præse ostendat, aut quamnam domum quasi digito designet? Comparsa igitur stellam cum sole, velut ad elephantem, & astrum diuinum ad omnium maximam ciuitatem, velut cum camelo culicem. Siquid non scimus quam maximam urbium designet superne imminens ille luminarium rex, quomodo stellam exiguan ostendere spe- luncam dicimus, si non angelus fuit, propinquum terræ in sublimi iter faciens, & dominum indicans. Facessant igitur hinc cum sua dementia, qui stellam vna cum vniuersumque nostram natiuitate ori putant, fabulosi nugatores, cum eodem moriente stellam quoque deficere delirantes. Quum enim duo tantum homines essent in mundo, Adamus inquam & Eua, plenum erat astris cælum. Rursumque sublatis per aquas tempore Gigantum omnibus animatis naturis, præter eos octo qui cum diuino Noa seruati sunt: non simul ablata sunt astra cum illis, qui aqua deleti sunt, neque vel paululum a suo recesserunt ordine. **A.** Quomodo vero Scriptura astrologum dicit Abrahamum? aut quomodo & alios inuenimus plurimos, qui ex astris multa quæ fiunt apud nos prædicant, veluti quod hic infans adultus, in homicidam euasurus sit, aut adulterum: ille vero in sobrium, & modestiorem, & fortunatum beneficio fidei. **B.** Patriarcham quidem Abrahamum historia astronomum vocans, nunquam ponit ipsum pro diis habuisse vel coluisse stellas. Verum ad agriculturam, & imbres, & necitates, tempestatesque ipse obseruasse patriarcha creditur, ut qui patre gentis esset gentili Thare, & cum Chaldæis versatus, qui multitudinem Deorum credebant. Non enim iuxta leges siderum, sed iuxta pietatem in Deum primum sibi metipsi, & deinceps Isaac filio circumcisionis acutum cultum adhibuit. Neque secundum astronomiam, sed diuinam promissionem ex sterili & decrepita consorte Iobolem se procreaturum credidit, cum quæ ab adolescentia & florenti ætate vique ad ipsam canerem, & extremam senectutem ventus erat. Nunquam certe astronomie paruit, ne tunc quidem, quum a totum optefex per tentationem suam immolare præcepisset. Neque astris sequens, sed Deo obediens, Chaldæam cum Mesopotamia Syria permutat. Obiecit autem cum illud tuum, prædictissime Constanti, ut in præsentia facio ceterum paululum amestandi gratia tacente, astronomia generum nostram, quam tu statuis, explices multa, quænam siderum sit tam mistio, quam coniunctio: donec diuina virtute ac sapientia subuerfis quæ a te agitantur dogmata, rursus per sobrietatem & doctrinam melioribus in te excitatis, quemadmodum & ab excelso Apostolo dicitur, demolitis legibus, & vicissim exaltatis Euangelicis, nequitia fracta, & in melius restructa, pacesque cum meis dogmatis reconciliata, & illis qui vna ad audiendum hunc sermonem excitati sunt, illis ab absentibus nec improbitatis gentilitate quidquam recusatantibus, Dauides quidem auctor ille diuinorum carminum tabernat, Hæc est mutatio dextere altissimi: eximus autem vates Euius acclamet in persona Dei. Ego sum Deus ille, qui facit pacem, & mala in melius reuocat. **4. Facta**

mihi dicendi potestate à sanctitate vestra orationem auspicabor, non ut corruppā A
 præcipientes, sed ut rem perniciosam abiecturus. Quando igitur Mars centrum tenēs
 in domo sua, quadrato aspectu cum Mercurio centrum Lunæ, quæ plena esse incipit, in generatione diurna intuetur: efficit homicidas & interfectores, iuramento-
 rum viupatores & potores sanguinis, ebrios, effœminatos, demoniacas notitias
 abconditorum mysteriorum sciutantes, magos sacrificos, & quæ sunt illis similia:
 si præterit nullius alterius beneficæ stellæ aspectus sit. Rursus idem Mars intuens
 Venerem aspectu quadrato, si non sit aspectus alicuius stellæ beneficæ in centro,
 adulteros efficit, rem cum tororibus & matribus habentes. Venus cum Luna in fi-
 nibus & domibus Saturni, accedente Saturno, approbante Marte, efficit mulieres
 agrorum cultrices, & architecturæ omniumque virilium operum gnaras, contue-
 tudinem habentes & concumbentes cum quibus voluerint, nihil impredientibus B
 in hoc eas maritis. Viriles autem efficit mulieres in Capricorno, in Aquario, sed in
 re venerea interelices. In viris autem efficitur contrarium, si cum Marte sit in Arie-
 re. Quo fit, ut nequeant vel metu, vel alicuius minis, vel arte continere libidines,
 propter inclinationem astrorum. A. Admodum scitè gentilitii erroris enuntiaſti
 fabulas. Vicissim igitur & ego audacter aggrediar ea quæ à te dicta sunt, & fundæ
 vel arcus vice sermone vtens refellere conabor, ne ad Martem & Venerem, nostras
 stellæ, cædium causas referas. Prius autem obsecro, ut dicere velis, posse homi-
 nem, qui quidem velit, libidines & actiones vel castigare, vel penitus excutere. At-
 que equidem excutere soleo per conscientia flagella, & per memoriam ineuitabilis
 iudicii, quod vitia prohibet. Sed & principum leges, ante tentata tormenta, & an-
 gustias, atque catapultarum supplicia solo auditu rerum terribilium, quæ sunt in C
 compensatione delictorum, modestum reddere possunt hominem intemperantē,
 & obtundere lasciuientem vigorem iuuentutis in qualibet regione, siue scriptæ sint,
 siue non scriptæ, tam apud nos, quam gentes. Nam apud aliquos lex scripta, apud
 alios vero consuetudo valet. Legibus enim qui destituti sunt, patrios mores pro le-
 gibus ducunt. Quorum primi Seres sunt, qui terræ extrema habitantes, pro lege
 habent patriam consuetudinem, ne quis scortetur, nè prædetur, ne quis adulte-
 rium committat, ne statuas adoret, ne dæmones veneretur, ne proflus apud ipsos
 imago sit, aut scortum, aut adultera, aut prædo, aut homicida, aut fur. Et tamē nul-
 lius horum liberam potestatem coegit illa, de qua tu dicis, lucens igne Martis stel-
 la: neque vi compulit quemquam ipsorum interficere gladio proximum, aut lapide
 percutere. Non Venus cum Marte persuasit ipsi ut furiose ruat in uxorem vicini. D
 Si vel toto die mediū cœli Mars obtineat, nihilominus præualet apud Seres astro-
 rum necessitati lex patria. Lex autem & Bactrianis est siue Præmanis, à maioribus
 accepta disciplina: Ne quid macent, neque inanimam gustent, ne vino simpliciter,
 aut utantur, Deum meum reuerentes, licet vicini sint ipsis Indi cædibus
 polluti & vino dediti, qui porcorum syluestrium aut suum instar cum infania scœ-
 minas deperire solent, & affectibus indulgere. In Helperis autem regionibus ultra
 Indos, habitant quidam qui hospites deuorant, & aduenas interficientes come-
 dunt. Neque vlla stellarum beneficarum à cæde ipsos auertere potuit, vsque in ho-
 diernum diem. Alia Chaldaïs & Babylonis consuetudo est, ut matres in uxores
 ducant, sorores violent, erga suos liberos intant, eosque polluant, Et si procul à
 patria sint, suis vtuntur legibus, apertè, & priuatim admoniti. Ex quibus aliqui etiā E
 num degunt inter Medos & Parthos, & Elamitas, & Aegyptios, inter Phryges &
 Galatas, in quibusdam pagis impiè viuentes, etiam si nunquam Venus cum Luna
 in finibus & mansionibus Saturni, adiuuante Marte, in omnium ipsorum natiuita-
 tibus inueniri queat. Alia item apud Celas lex, ut mulieres agros quidem colant &
 ædificent, & opera virilia faciant, sed consuetudinem habeant cum quibuscunque
 velint peregrinis, nulla increpatione virorum, qui ipsis præsunt, neque æmulatio-
 ne impeditæ. Non vnguntur autem odoramentis, neque fūco in facie inficiuntur,
 ut genas pingant, quemadmodum apud nos uxores alienæ quæ faciei medicamen-
 ta quædam adhibent. Viri vero induuntur ad pedes demissa veste molli, & tincto
 amictu. Sunt autem inter ipsas etiam bellicosissimæ, & venantur feras, quibus vix
 aliæ

- A**liæ sunt fortiores. Quomodo igitur non omnes Gelarum mulieres fortitæ sunt Capricornum aut Aquarium, in fausto loco posita Venere? Aut vice versa, cur non quætorum viri fortiti sunt in Ariete cum Marte Venerem, ubi viriles & molles aiunt esse, qui cum Chaldeis sentiunt? Babylonicis autem Suis mulieres omnis generis vnguento pretioso, & ornatu vrantur, minutis instructæ hilariter in publicum procedunt, cum immodestia vultus & hilaritate magna. Cum omnibus eadem adueniunt, cum immodestia vultus & hilaritate magna. Cum omnibus eadem adueniunt, cum immodestia vultus & hilaritate magna. Cum omnibus eadem adueniunt, cum immodestia vultus & hilaritate magna.
- B**Utuntur denique patris moribus gentes, veluti lege, citra morsum animi & molestim. Amazones ne viros quidem habent, sed animalium brutorum ritu semel in anno circa verum Æquinoctium suis finibus egressæ, & cum viris qui sunt in vicina coeuntes, quasi conuentum aliquem publicum & festum tempus id coitus ducunt. Ex quibus postquam prægnantes factæ sunt, domum simul omnes remeant. Tempore vero partuum edendorum, prolem quidem maculam interimunt, femellam verò conseruant, & lactant accurate. Absurdum autem est credere, in conceptione quidem masculini seminis Martem cum Saturno ea hora aequaliter sortiri, in feminini autem nunquã. Quo ceteroqui pacto in eodem noctis dieve momento feminibus in alios excipientes iactis, rursusque simul quasi ex eodem vtero progredientibus, alii quidem fœtus interimuntur, simul atque vitam degustarunt, ab homicidis matribus leto dati, antequam lac traxerint, aut vocem ediderint: alii vero in vita manent, & mala legibus præscripta amplectuntur? Aut quomodo eodem tempore mulieres apud nos & concipiunt, & pariunt plurimæ, gemellæque partu edito, ambos infantes proculcant, nullo astro cogente ut interimant, aut solo allidant, ut eos e vita tollant, velut Amazones miseros fœtus suos necant: sed suam potius ceruicem pro illorum eade obiciunt, lætentiumque infantum vitam magis quam seipsum ament. Quod si Mercurius, ut dicitis, cum Venere in suis mansionibus exillens efficit fictores, pictores, numularios: in mansionibus autem Veneris, vnguentarios, cantores, mimos, poetas: qui sit, ut apud Helios & Saracenos, & apud eos qui sunt in Libya superiore, apud Mauros item, qui iuxta litora & ripas Oceani habitant, & in vltiore Germania, & in Sarmatia superiore, & in Scythia, & apud omnes nationes, quæ à Ponto procul distatæ sunt, inueniri non possit numularius, aut fictor, aut pictor, non architectus, non cantor, non actor poematum, ut apud nos? Quare Mercurius & Venus id non contulerunt etiam apud ipsos nato, ut asséquatur ea studiorum & morum exercitia, quæ apud eos non sunt: Medi data opera omnes adhuc spirantes ægrotos canibus etiam citra commiserationem obiciunt. Atque hi Medi anne cum Luna Martem (ut vos loqui soletis) in diurna natiuitate in Cancro sortiti sunt: Indi cadauera mortuorum igni in cineres redigunt, & cum eis quorundam uxores comburunt. Atqui nequaquam omnes igni absumptæ uxores Indorum, aut adhuc viuentes, sortitæ sunt tempore nocturni parentum suorum coitus, cum Marte Solem, in partibus Martis noctu non lucentem. Germanorum complures strangulatione se vita spoliant, non tamen omnino maior pars Germanorum Lunam, & horam interceptam a Saturno & Marte habent. Verum in omni gente si interdum homines nati fuerint, non meliores peioræve erunt, secundum astriorum coniunctionem, uti vos dicitis, sed in vnaquaque regione leges quædam & patriæ consuetudines prævalent, ex quibus proprium ius, & quid nobis omnibus faciendum sit omnes discimus. Non enim potest de vestra sententia, generis cogere Seres ut interficiant, aut Brachmanes ad vorandum carnes, siceramque potandum, aut Perlas ne cum matribus matrimonia iungant & sorores violent: aut Indos ne igni mortuos tradant: aut Medos, ne canibus obiciant mortuos: aut Parthos, ne multa coniugia contrahant, aut Metopotamios ut sint valde temerantes: aut Græcos ne corporibus exercendis occupati sint: aut barbaras gentes ut cum illis quæ a Græcis prædicantur, commercium habere velint. Verum ut dixi

iam ante, quibus hominum iuxta legis libertate virtus, & quæ ex astis secundum Græc. A
cos fatalose fiet. Sint propter legum metum omittit, aut propter comitum timorem
patriam gentis avitum, omittet. Nam virtutum alie sunt ex libere voluntatis el
ctione, alie vero ex circumstantiis eius, qui necessitate coactus accedit ad melius,
utpote legibus ita potentibus. . 4. Atqui quum sint septem vniuersaq; nostram
natiuitati deputatæ stellæ in septem plagas terrarum diuinas esse dicimus, atque quum
libet plagam gubernari ab vna stellarum illarum & secundum illarum communem
nomen duci & per se subiectos, quam efficacitatem stellæ aliqui legem vocant. B.
Sunt septem plagas diuiditur orbis, quomodo in vna parte multas atque diuersas
leges inuenimus. Neque septem modo, secundum numerum stellarum, neque
duodecim, secundum Zodiaci signa, neque item triginta sex secundum decanos:
sed innumera commemorantur leges, quæ olim mutatae sunt, & nunc vigent. Quo- B
modo vero in eadem sectione anthropoplagos Indos, & ab animatis omniq; ma
tatione abstinentes Brachmanes habitare cernimus. Quomodo Babylonij nulli
pollatis nuptis contanguinorum delirant: Aut quomodo in sectione alia em
dem tractus Schæuæ & Pannoniæ, qui & Danubiam appellantur, alij quidem
vbera mulierum libenter comedunt, quod plenus lacte faciunt, imitari mortuum in
fantes taxidis alidentes: alij vero etiam à legitimo & utriusque cibi carnium esse absti
nent. Quorum alij praetractant, suo iure viuentes, alijque cuiusquam imperio,
ac nonnunquam comedentem secum vel iter facientem principem faciem interfici
entes, vulpes & filicites tales porcosque comedentes, & luporum volatu se pro
uocantes: alij vero & a voracitate abstinere, & cuius principis subiectos obe
diunt. Multa certe commemorantur de Longibardis, & Noris. C. His occiden
talibus, tanquam ignotis Mercurialis & Saturniæ de astis sciuntur. Quot reges &
principes instituerunt male latas leges, quibus placitis incedentes: aut e diuerso, me
liores repudiantur ab his diuersi, a nullo astro in decretis sibi placitis impediti.
Vnum autem proferam, quod incredibilem omnium ora quasi alia paceret. Iu
dæi omnes lege quam Moyses tulit recepta, omnem sectam naturam participem ra
tionis ipsis natum, octauo die circumcidentes, sanguine perfundunt. A saculo au
tem nullus Græcorum aut Christianorum circumcisionem recepit, licet plurimi
Iudæi, & Græci, & Christiani eadem mensibus, & hebdomadibus, & diebus, & ho
ris nati sint. Nihil ergo Mars facit aut Mercurius, aut Venus, aut reliqua Græcorum
fabula, vno circulo complectente omnia: nullusque ab astis vi cogitur. Annon
enim Græci, aut Iudæi, aut Christiani eadem die vel hora, in matrem nati sunt D
verum, & simul in lucem editi. Quomodo igitur plurimis quum iam Christo adiu
ctis, patrio abnegato errore, non potuit ei terrena potestas stellæ ipsos arce
re ab vera in Deum pietate. . 4. At nobis dum de astis loquimur, non est sermo de
fide: sed de moribus, & ratione viuendi, & inde pendente actione. Præterea de con
stitutione corporis. Nam quorum sub Ariete natiuitas est, crispis sunt crinibus, gra
tiosi & magnanimi, quia principis officio fungitur Arietes: etiam libera voluntatis
electionem habent, siquidem & Arietes deposito, absque dolore velere, iustus a na
tura vestitur. Subiectus autem Tauro, vnum notus est & ferus. Taurus etiam sub in
go est. Qui vero est sub Scorpione, percussus est, propter campumque ab illis bestis tu
mitur, similitudinem. Nam & Libra subiectus est nullus: propter nostrum libra
rum æqualitatem. B. O gentiliū dementiam. Quid enim astis fuerit m. g. iudi
colum. Nam Arietes, unde delirant natiuitatem hominis repetūt, cæli duodecima pars E
est, in quo Sol means, verna signa ingreditur. Sed & Libra, & Taurus, & Scorpium,
& similiter horum quoduis duodecima portio est, & pars cæli in Zodiaco, quem
vocant, circulo. Quomodo igitur inde mortalibus præcedentes causas exire di
cunt, dum ex his quæ apud nos balant, mores ipsi designantur. Animal carum ad
impatienda facile, Arietes est. Non quod Arietis somnus edat ex arce cæli: sed quod
ouis a creatore talem naturam accepit. Atque ex astis quidem satagis ostendere
genium nostram, ad vero per balatu persuadere conaris. Si quidem a tribus ani
malibus cæli in generatum tales habet motum causas: omnino & ipsam subiectum
est aliis potentibus, nimirum potentatibus astrorum, astra vero animalium

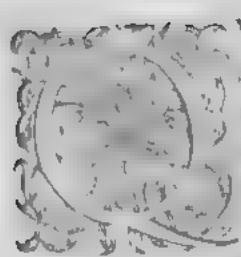
A gentes, uti & corpora, reperta sunt. Si vero & illud hoc est, magis, nihil utilitas
 erit eis, qui nihil inter se commune habent, sed uterque velut probabiliter co-
 rruunt, qui de immortalitate dicuntur. Quomodo enim qui tot die immutabiliter mu-
 tentur, stellis comparantur? Nam planetas, & fixas, & mobiles appellantur. Atque
 aequidem citius aliquantulum tenuem, alii vero periodos eadem hora faciunt
 tardiores. Aliquoties etiam se invicem apparentes, mox occultantur. Quod si ex
 natura ipsis bonum & malum adest, omnino eadem optem causa mala nobis refer-
 tur. Quod si libera voluntatis electione moventur, primum quidem erunt anima-
 lia prædita libera voluntate, solutis & libera potestatis motibus utentia: id quod
 extrema infantia atque dementia fuerit, & cum blasphemus coniunctum opificis,
 & cum mendacio de inanimatis. Quomodo autem, quod ad Annetem suam naturam
 B tem referunt, crispis & glatioli, & libera voluntatis, & diuites sunt. Videmus mul-
 tos quidem cunctibus crispis, qui tamen cæci sunt & minime diuites, neque libera
 præditi voluntatis electione, sed improbi, ad quæstum faciendum inepti, & lordi-
 di, & pannosi, & circumforanei, qui tantum cum tanua mutant quotidiani victus
 adipiscendi gratia. Quomodo autem qui calui sunt, vel etiam crine simplici, aut
 habere vita diuersum habent, diuitias minimum & abundantiam, atque quietem, ratio
 cum amicis comanguineis congregantes. Quoties autem die vel nocte regium
 naturarum perficiuntur figurationes, quare non quæbet vice reges nascuntur?
 Aut quomodo patii & ipsi intercedunt regni successiones? Nimirum non quous
 rex regiam aliorum figurationem per contum cum contorte toro nio applicadam
 C obferuare potuit. Neque enim quinquam eam rem habet in potestate sua. Quomo-
 doigitur Ozias rex genuit Ioathamum regem, Ioathamus vero Achazum, Achaz-
 us autem Ezechiam. Hic vero Manassæ, & is Amosum, ille vero Iosiam, hic eu-
 tem Ioachazum, vnusquisque rex regem & quidem nullus eorum in feruilem nati-
 uitatis horam incidit. Deinde si & virtutum & virtuti contentaneorum actionum
 non ex nobis principia pendent, sed ex necessitatibus naturæ: superflui sunt le-
 gum iudices qui tectanda fugiendaque nobis designant, superflui iudices, qui virtutem
 quidem honorant, improbitatem vero puniunt. Neque enim furis, aut homicidæ ea
 iniuria est, qui ne quidem, si velint, manum cohibere possint, propter vigentem ipsos
 ad ea facta, aliorum legem, & propter impositam sibi ex iato necessitatem. Refu-
 tabo autem ipsos etiam ex vniuersalium rerum mutatione. Nam quum ante ad-
 uentum diuinitus hominis omnes gentes cultui aliorum deditæ essent, & in
 D omni maderent impietate, post accessum diuini hominis, per euangelicam præ-
 dicationem, ad pietatem facta transitio est, amolito quidem errore, virtute autem
 in pretio habita, eodem aliorum manente cum aspectu tum constitutione. ex Gre-
 cæ, & Iudæis, & Gentibus quamplurimis conuerfis, & Christo adiunctis. Vbi igitur
 priores stelle, quæ corpebant ante idola suppliciter procumbere. Vbi latitate vide-
 bantur, quæ nunc ad pietatem ipsos pertrahunt. Si vero neque ademptio, neque ad-
 ditio regionum aliorum contrahit, vel immutabitur, aut decernit: sed ex vniuersali
 libere potestatis electione vnusquisque se ad ea quæ elegit conferre. Id quod ma-
 gnate campus offendens. Luas, luculenter clamat in persona Dei, Si volueritis &
 autem, & prout mihi bonum reuer comedetis. Si vero nolueritis, neque occultauerit-
 te mihi claudis, & de toribit. Nam & Dominus loquitur est ista. Ipse vero in Euan-
 gelio concionans Dominus inquit: Hierosolyma, Hierosolyma, quæ occidas pro-
 phetas, & lapidas eos qui ad te missi sunt, quæ ties volui congregare vos sicut ilas meas,
 quemadmodum & illas congregat pullos suos, & nolastis. Ad voluntatem vnus-
 quisque qui se referens sequenda aut vitanda, & non ad necessitatem facti aut le-
 gum. Non enim peccatores nos esse duceret, si illorum iudicium essemus expositi. 4.
 Quod si nullo vel beneficio vel iniuria ex aliis afficiuntur homines, quomodo
 Euangelium Lunaticos vocat epilepticos, & mantes & cetero lacerantes. B. Luna-
 ticos vocat secundum vulgum neminem in se non contentum, quid quod aliis est au-
 dire non possunt. Quandoquidem enim Luna & Sol & aliis venerationis cul-
 tum exhibebant homines vani, volens ipsos à sua tanquam perniciofa opinione

A lio. Certe. Est autem Iustus Formas. Nam partim quidem rebra, partim exulea,
partim in malis herbis vidis est, & Pacem, & sapientiam & potentiam, & Sereno-
dum, & Deum vniuersitatis etiam omniam, laetantem, & aqua, & spiritu in mun-
dum veniente nutritans. Partim quidem aqua omnem creaturam per Iordanis flu-
vium et amplitudine ablucit, spiritu autem sancto eos qui mente intelliguntur ab-
mergente in gigantes. Ceterum per se terre tremidolorum & demonum iustitiam
nem & diuinum, Sanguinis signum salutis nobis datum est, vera illius concilia-
tionis & pacis Deae sermonis, velut ante in Iherusalem, hic nunc carne extensa, qui sit
evidens signum propitiationis & securitatis a damnum diluvio nobis factis, ex
illorum procellas ad se trahens, quum inquit. Postquam exaltatus fuero a terra,
in cruce videlicet, omnes traham ad meipsum. Et iterum inquit: Ecce dedi vobis
B potestatem calcandi super serpentes & scorpiones, & super omnem potestatem
Inimici. Tres item huius testes esse inquit eximus ille Ioannes, sanguinem, & aquam,
& spiritum, & hos tres vnum esse. Ceteri horum etiam nonnulli clamore le-
tus emunt spiritum animae. Nam diuinus ille spiritus in animo corporis unitus erat, &
similiter animae inhabitanti contempnatus. Nam si actus unitus vtriusque adest,
multo magis diuinus vtriusque partiaderat, quam sit ita parabilis & expertis quanti-
tatis. Laetitia vero percussio ipsius latere, exiit tangens & aqua, & qui vidit, testi-
monium perhibuit, & verum est testimonium eius, inquit eximus ille Ioannes. San-
guis autem & aqua de hoc diuino & perenni fonte fecerunt, propter iudicantem Pi-
latum & alios acclamantes: Tolle, tolle, crucifige ipsum. Nam Pilatus quidem amo-
uebat a te mortis Domini sanguinem, Iudaei vero damnationem ex ea sequituram
C in se transferentes clamabant. Sanguis eius super nos & super filios nostros. Quod
& nos per amantes dicimus non eodem cum illis auctu. Nam illi velut hominem
intuebantur, qui a nobis Deus vniuersi huius adoratur: proinde ut penitus medici non
recidunt a vertice delatum ad oculos fluxum, ita per Iudam aquarum intationem
venit in forma quadam extensa in subiecto. Sole instat cucurbitula per radios
nubes congregante, ac veluti calido caute, aquam tundentes venas exsiccante.
A. Tenebras quidem primigenias dixisti per separationem celestis corporis esse
factas, quod quidem recte dicitur. Quomodo vero noctem videmus ipse fieri,
nulla forma expressum? **B.** Super quidem de nocte rationem reddidi, & nunc ob-
scura similitudine vtens demonstrabo non fortuito ipsam existuisse, neque extra di-
uinam manum. Quomodo enim tunc ab aedificantibus existuuntur, & sculpta
D vel conlata per artificis manum perpolantur, ab ipsis autem vmbra reddita non
ab artifice nesciunt, sed per ea quae ab illis facta sunt efficiuntur. Proinde si alia
quodam cum aliis existerent, forma alicuius expressa vtriusque & forma ab in-
teritio in opacis tacebant. Ideoque nox quoque non per se existit, sed vmbra ter-
re est, quomodo nunc patet post demonstrabo: quando nos modo ratio tempo-
ris ad peragenda facta mysteria, sancto certu nos expectante, compellit.

CÆSARII V. C.

DIALOGVS TERTIVS.

I

V I A tempus huius, quo non vigeat, hodie nobis illas re-
re relinquit, exponit, quae de nocte tractanda veniunt, latius
nobis edisserere, & quare dies illa primigenia non sit prima, sed in
hunc deat, sed vna. Id quod mihi minus conuenire videtur ad eas,
quae postea sunt. Nam si secundae & tertiae fuerint, quae vtriusque
nominantur conuenientius erat, eam quae harum erat exordia,
primam non vnam dici. **B.** Diem cum nocte coniunctam, diem
vocat auctor huius, potiusque parti totius intervalli viginti quatuor horas con-
mas partes tribuit. Sic enim multis in locis diuina pars aequi conuenit, totius
putatione temporis dies numerans, non noctem. Audis quid dicat diuinae

EEEE

[illegible]

puncipem demoni eicceret, & populum seduceret, ceteroquin a pueris Hebræo- A
rum celebratus, clamantibus: Benedictus qui venit in nomine Domini. Pro loco
virginis, nimirum Fuzæ, perpetuam virginem sanctam matrem tuam iuravit: pro
illis peccata, hanc salutem per proprium terrum Gabrielum misit, in hac ianans, quæ
illa deliquerat. Pro transgressione lignum resurrectionis in medio terræ, la-
bitatem et pacem tuam nxit. Quem idmodum inquit ille carminum diuinorum au-
ctor Dauides. De is noīter, qui est ante tabula salutem operatus est in medio terræ.
Pro non nullo quidem naturæ alter, sed per transgressionem letifero cibo, naturā tuam
clannam nostræ viuens, cibus viuens in medio in aere pendens omnibus propositus
est, & ab omnibus percipitur, si te nihilominus æternas manens. Pro damnatis da-
mnatus est in a ponte, tanquam Deus & idem homo. Quemadmodum igitur telle
pattus ætelligatur, eius cibi causa, quem Adamus sumpterat, dum homo in diuina B
naturā illius debita dependit ita mihi videntur & hi quadraginta dies pro totidem
diebus repēdi. Sed tamen pro illorum numero tenario, & meo quadragenario pro-
fectam ad nos a quibusdam haud obiculis tembus de hoc rationem, cuius funda-
mentū eximii Apostoli verbis nititur, recipere malo, quod nimirum longiore tem-
poris spatio in paradiso beate primas ille patens noīter vixerit. Nam in eius perio-
na diuini Apostolus aperte clamat Ego vero vivebam absque lege aliquando. Non
fuit utique Paulus ante legem, qui fuit omnium discipulorum legis postremus. Neq;
item aliquando absque hac erat aut fuit. Nam & Euangelium prædicans legalia te-
stimonia ubique adducit. Nimirum in Adam personam merito conuenit, dicens:
Ego vero vivebam absque lege aliquando. Manifestius autem declarat hæc in per-
sona te Adam prætere, quum ad illustrandum horum verborum intellectum, non C
amplius inde legem, sed præceptum vocat, quod Adam datum erat, hæc nempe
subiciens: Veniente vero mandato, (quali dicat, dato, peccatum reuixit, ego mor-
tuus sum: videlicet per inobedientiam excidendo beata vita. De quo iam peripi-
cuum est, non mox atque factus erat Adamus, præceptū datum fuisse, sed post ali-
quod tempus, quod tamen minimè definitum habemus.

*Quæ sequuntur, usque ad interrogantia, per me & cetera, non Cæsarii sunt, sed Gregorii Nyssen-
ni, amici & coætanei eius: inserta hinc libro per aliquem, qui sua memoria consilire vellet, &
uno loco duorum scriptorum explanationes habere. Deprecamur consimili deinceps quoque
occurrere, & si nos suis locis, quæ inserta sunt, indicabimus. sunt autem hæc de scripta ad verbum
ē libro Nysseni, qui est de hominis opificio.*

Porro datum illud Adamo præceptum in paradiso diuinitus, spectabat fructio- D
nem omnis ligni, & abstinentiam a ligno vetito. Hoc illud est lignum, quod com-
plectitur omne bonum, cui nomen est Omne. Hoc nimirum illud vere bonum est,
de quo Dauides inquit: Oblectare in Domino. Et Solomo sapientiam, quæ est Do-
minus, lignum vitæ nominat. Proinde idem est cum ligno vitæ illud Omne ligni,
ad cuius fructum Deus exhortatur. Ex opposito vero dicitur ab hoc aliud li-
gnum, cuius fructum non est proprie boni vel mali, sed cōmixta quam prohibet qui-
dem princeps vitæ, si uidet vero serpens, ut morti aditum patet. Mutus est autem
per contraria fructus ligni vetiti, hac ratione, quod non nude nobis propositum est
malum secundum propriam naturam apparens, tam inuita foret malitia, nullo co-
lorata bono, quod hominem deceptum ad concupiscentiam sui pelliceret. Nunc E
autē mixta est, in fundo habens absconditam perniciem, in apparente vero parte
speiem quandam boni ostentans. Ita peccata occultum interitum intra se haben-
tibus, cautis accepta fiunt, studiosè viuita pro bono ex deceptione & inter bona
necesse quæ sensus exultatant, referunt. propter communionem nominis tum eius,
quod reuera bonum est, tum quod bonum esse putatur. Quare propter tam ad ma-
lum quam ad bonum facta concupiscentia, boni & mali cognitio nominata est.
Neque absente malum dicitur, eo quod bono ornatum sit, neque pure bonum,
eo quod tibi bonum, malum sit absconditū. Nam quod vere bonum est, simplex est ma-
lum autem mixtum, dum aliud atq; aliud putatur, & per experientia deprehenditur.
Propterea ostendit serpens, præbū peccati fructu, non monstrato manifestè malo,
sicut

tantum hoc, sed mitte manum tuam, & tange ossa eius, & carnes eius. Et iterum ad A
Deum per vitam comitem. Quamdiu peruenierabis sub dno in interiore, quia die ver-
bum aliquod id Dominum, & morere, ut libereris a malis, quae te detinent. Hinc
igitur immunitas & exactio nem tollens Dominus per diuinitatis in caracem aduen-
tum, itaque. Ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes & scorpiones, &
super omnem potestatem inimici. *A.* Quod si fuit alit immunitas Dominus, quoniam
nostram quemlibet oppugnat, & tentationis is improuis atque peccatis inuoluit.
B. Atqui licet Deus omnimodam eius extinctionem atque sublationem facere pos-
set, noluit hoc tamen, ne nos in honore relinqueremur in futura sempiterna vita,
si non esset aliquis nobis hic aduersarius, aduersus quem decerneret velut in stadio
praesentis vitae, remunerationis tempore coronas adique mereretur. Periculo autem
capite draconis, totum qui post ipsum trahitur comitatum leto dedit, saltem ex- *B*
guo quodam in ipso motu relicto, ad exercitum nostrum, & virtutis declaratio-
nem. Aliquoties enim & nos percusso serpentis capite, atque repentem tractum corpo-
ris pueris ferendum relinquimus, simul ipsos ut audaces & aduersus feras alacres
sint, condoces facimus. Neque enim vel aduersus porcos potestatem daemones ha-
bent, quemadmodum sacra Evangelij scriptura docet. Nam ante diuini Christi
permissionem non sunt ausi tangere gregem porcorum Gergesinorum. Permittit
autem ipsis Dominus non ut vitulum subuleis submergerent gregem, sed ut nos
omissis, quae capellere fugam possent, in bruta ingrederentur, eundem nos docēs,
quod nisi per ipsius diuinam & omnia complectentem potestatem custodiremur,
vel continualiter, vel etiam penitus, quam erga porcos, erga nos aduersi daemones for-
rent, quoniam nimis vitae maiori periculo se nati sumus. *A.* Quoniam noluit Deus, quod *C*
Ad unum praecipuum transgressus esset, cui illud ei dedit, vel de quo quatuor trans-
gressorem damnauit morte. *B.* Atqui nisi praecipuum, velat periculum certaminis
& luctae statuisset, ac permisisset in a bitum potestatem aduersariis, non coronam
retinere, neque de praedicatione victor. Quod si non mandasset praecipuum obseruatio-
nem, & mortem transgressionis poenam non minatus esset. merito in eum, qui
legem posuit culpam retribuit. Si vero post mandatum lapsus est, & cecidit, laus
inobediens superatam accuta, non eum qui certamen proposuit. Item secundum
aliam rationem, Quemadmodum Adamum praecognoscebat transgressorem, si-
militer praecognoscebat posteros eius praecognitione praecceptorum ab ipso velat victores
de praedicatione & coronatum in alios quidem tempore per declarationem
probatam cum virtute vitae, alios autem tempore persecutionum per perseveran- *D*
tiam pro ipso vique ad mortem. Praecognoscebat etiam Abraham infantem Isaac, qui
litteris & Sethum. Inocham transierendum, ne videret mortem: Noam iumentum in sa-
turum: Abrahamum radicem fidei, ac patrem multarum gentium. Praeterea
quod Isaac servus tuus isrenus de hac dicit, quod Isaac servus tuus isrenus
velut hominem in luctu superatum esset, & quod torpore solutus esset latum nei-
um tacto eius femore. Quod propter temperantiam in custodia carceris prelo-
tephus habitatus esset, quod facti regnum obtinuerunt. Quod dicitur, Nunc
exercitum & ferendam legem Moyses idonens: itum scilicet. Quod dicitur, Nunc
hostium troj lica carceris, & inobedientem redactum esset. Quod dicitur, Quod
Dauides propugnatorum ab euge latum armatum, & ab eis & euge latum
circumdatum, scutum & natum ab euge latum, & euge latum cum natum
dis voce ex lunda, in terram prostratus, & paulo post reuocatus, & nunc de-
seuatiatus esset. Praecognoscebat Apolloniam, vitam, martyrium, & glo-
riam, & ceterorumque ad ecclesiam peruenire ex illi regimine, tutam salutem & de-
tiam. Et ut breuiter omnia dicam, non oportebat propter vnam ignam & de-
lectionem omnibus claudat diam, & abolerentur a monasterio, & de-
tiam & videretur cessare praemia. *A.* Quoniam autem quid dicit. Seruator, quod quem-
admodum pater excitat mortuos & uiuificat, ne & si quis vult uiuificare, id
Lazarum veniens, non excitet ipsam potestatem propria, sed docet Patrem, di-
cens. Pater gloria filii tui, qui per te reuocet ex mortuis Lazarum. *B.* Nihil
horum si quidquam potestatis vel auctoritatis adiuit. Inquit enim, Propter

- A** additatem tuam dixi, ut credant. Quid verò tu sis subiungit? **Vt** & filius te glorificet. Nunquid igitur indiget gloria, quam consequatur a filio, pater? Nequaquam, sed glorificauit patrem suum, & filius patrem, manifestans vobis suum consentium & congruentiam gloriæ. Quomodo vero in maioribus prioris auctoritate sua faciens omnia filius, in minoribus paternam indiget, ut a seipsum non ex laus filio. Pater enim & benedicens nunquam patrem inuocat. Nam Venite inquit) benedicti patris mei, possidete paratum vobis regnum inde venientis æterni fundamenti mundi. Ad alteram autem partem, Discedite a me maledicti in ignem æternum. Ad paralyticum inquit, Surge, tolle tuum grabbatum, & abindecimum tuum. Abiit enim, Et dico adolescens, surge ex mortuis. Similiter & filius principis synagogæ defunctæ inquit, Puella surge. Leproso autem a ventris ad pedes usque vlcibus plenus, extenta manu: Volo, inquit, mundus esto. Vbi recedit a nobis, diuina voluntas testatur. Cum in correptione item inquit, Tibi dico, malo demoni, exi ab eo. Cohibet enim in correptione tamidam abyssem. Et cum variis vrbes condemnans, quæ potestate inquit, Væ tibi Chorazin, Væ tibi Bethsaida & tu Capernaum, quæ es in cælum usque exaltata, usque ad inferos descendes. Et veterem totius Hierosolymam, inquit: Non manebit in calapis super lapidem. Id quod faciam, cecidim. Quomodo igitur in maioribus istis nunquam inuocato patre, aut a seipso collatis viribus, in minoribus a patre beneficia quasi mutuo funeri, in detur laborantibus? Absit igitur procul a te, o pater, insigne, talis de Christo cogitatio. Non enim secundum deitatem a seipso aut roboris in quibuscumque locis patrem alloquitur, sed ubique is est, & ita se habet, ut ad humilitatem nos attrahat, & superbiæ fastidium nobis excitet. Vt quæ nobis nullo modo petantur, ut quæ agenda sunt, ante ipsius ductum, & hoc mas, sed omnis tam sermonis quam actionis ab ipso primordia capiamus. **A.** Quomodo vero dicit Apostolus, ipsum patri subiacendum, ut maiori videatur? Nam & cetera, inquit, subiicit etiam & ipse subiicitur illi, qui ipsi omnia subiicit. Quomodo igitur potest æqualis esse patri, quum constet minorem subiici minori? **B.** Ille ipse nobis extensus & diuinus præco inspicendus est, qui hoc loco multis carnaliter differit ad rudiores, nec adhuc animarum sensibus exercitatos ad diuinationem sublimiorum doctrinarum. Quæcumque in Christum baptizati eritis, inquit, Christum induistis. Quibus in verbis ecclesiasticum intelligit certum, quæ Christi am gestat. Quum autem modo subiicitur ei per fidem gentes, nondum integram esse subiunctionem ecclesie gentium admittit. Necdum enim plenitudo gentium ingressa est, ut ipse ait Apostolus: sed cotidie sanctus ille certus accessione credentium subiunctionem recipit, non aliter ac si Christus ipse recipiat. Quando autem plenitudo gentium in ecclesia deest, & abrotata integramque subiunctionem habent ecclesia, quæ est Christus, secundum carnem, tunc & ipse totus exercitus subiicitur ei, qui subiicit ipsi, nimirum Christo secundum carnem omnia. Itaque per dictum hoc, quod scripsit ad rudiores, non omnem reuelat ipsius Christi propria potestatis auctoritatem & diuinitatem, quæ nihil agit contra patrem. Quando vero apud eos differit, quippe & ratione, tam intelligentia, quam solidior em quendam præter lætæ & uenerabilem cibum, quo lætentes iuuantur cibantur, apponit, & a rebus diuinioribus auctoritatem & texens, paulatim adimit auctoritatis potestatisque Christi velamenta, & a præsentia gloria, æqualem potentia liberumque prius ex se Deum esse ipsum demonstrat, luculenter clamans: Exspectamus filium eius ex cælis, qui transformatabit corpus humilitati nostræ, ut fiat conforme corpori gloriæ suæ, & ei efficaciam potestatis eius, ut possit & ipse subiicere tibi omnia. Et tibi inquit: Quonia Deus erat in Christo, mundum sibi reconcilians. Ecce ambobus istis in locis, quod sibi ipse subiicit, indicatur. Segregato igitur temetipsum a tali dementia, quum semet declararet Apostolus, nec omnia tradat eodem scripto sed pro ratione & mutuoque scribat, & quam manu ad perfectionem ducat. **A.** Quum igitur Deus sit Christus & æqualis patri, cum hic ipse Apostolus patrem quidem scribit esse Deum, filium autem Dominum? Nec parum hac mihi facere videtur, quod inquit: Quoniam Deus erat in Christo, mundum reconcilians sibi. Non timebat hoc Christus, sed in hac

in ipso Deus. *B.* Equidem aio Christum esse Deum, supra omnes potestates & do- **A**
 minatus, æqualem gloria Deo & patri. Neque enim propterea quod Dominus a
 sublimi dicitur, sit Apostolo diuinitas ipsi adiutur. Neque item alteram illud a Deo
 esse ipsum in habitaculo radicari, quemadmodum per hunc ipsum Apostolum.
 Prout ex hoc ipso, & etate prioris ipso sublimi & laudem docemus. Nam hæc olim de
 Christo vaticinans inquit, *Et vii Scytharum eximij ad te transibunt, & erunt ierui*
tur, & post te sequentur vincit manens, quoniam in te Deus est. Tollenque eam
 de qua tu dicis inhabitationem, & eius te subiungit, *Et non est Deus præter te.* tu
 enim es Deus noster, & alium ignoramus extra Deum Iuxalis, Seruatorem. Et rur-
 sus idem vates ante annos inquit Puer natus est nobis & filius, & vocabitur
 nomen eius Deus fortis, dominator. Sublimi autem mente prædictus Paulus in-
 quit, Christus qui est super omnia Deus, benedictus in sæcula, Amen. Illud autem **B**
 quod Dominus dicitur, Psaltes diuinus Dauides ostendit, non extra diuinitatem
 esse. Nam coniuncti cum Deo hominis, Dei & verbi in carne aduentum in suis præ-
 dicens carminibus, inquit Benedictus qui venit in nomine Domini, Deus Domi-
 nus, & apparuit nobis. Vbi que autem in Scriptura veteri patrem Dominum pro-
 phetæ diuini vocant. Et nas quidem ille eximus quum ait Hæc dicit Dominus Sa-
 baoth. Hieremias vero multa perpeßus, Hæc dicit Dominus omnipotēs. Ezechie-
 las autem enarrator ille Cheruborum. Hæc dicit Dominus Adonai. Similiter &
 Danielis, & ceteri vates. Neque enim Paulus quum inquit, Unus est Deus pater,
 in quem extra dominationē ponit, vel vice versa, quum inquit, Unus Dominus Iesus
 Christus, ipsum extra diuinitatem esse significat. Neque item quum ipse filius con-
 cernatur, Super hanc petram ædificabo ecclesiam meam, expectem ecclesiarum **C**
 patrem ostendit. Omnia enim mea, inquit, tua sunt pater, & tua mea sunt. Nimirum
 ubi que factis in literis hæc duo vocabula, nempe Deus & Dominus, iuncta sunt.
 Eiusdem vero nominis eiusdemque gloriæ & diuinum atque sacrosanctum quum
 tum esse ex dō discimus Apostolo, scribente in hæc verba. Dominus spiritus est.
 Illi igitur qui diuini in literis perspicaces sunt, nunquam earum videbuntur a te dissen-
 tire, vel tibi repugnare, quum nunc quidem diuiniota, nunc autem humiliora præ-
 dicantes, auditoris intellectu te accommodant, veluti liberorum facit amans
 mater conueniente quadam ratione liberos educans, quæ alios quidem adhuc te-
 neos, velut infantes lacte potat, eos vero qui infantie statum egressi sunt, oleri-
 bus nutrit, perfectionibusque panem porrigit. Nam ad utroque inquit eximus
 ille Apostolus: Lacte potavi vos, non cibo. Nondum enim hoc velle poteratis, quid **D**
 ne nunc quidem potestis. Ad alios autem sermonem dirigens: Qui infirmus est,
 oleribus vescitur, inquit, quæ veluti media quadam quod attinet cogitationes,
 ratione affecta sunt, quum talis pane vesci nequeat, quemadmodum ij qui iam per-
 fecti sunt institutione, propter tenerum & infirmum adhuc intellectum. *A.* Quo-
 modo vero terminis subiiciens Apostolus regnum Christi, scribit: Oportet ipsum
 regnare vique dum potuerit inimicos eius sub pedes eius. Quod quidem aliqui in-
 ter cetera tradiderunt, quod post huius mundi finem, prætereunte regno Christi,
 in ipse in patrem redeunte, totus sit omnium omnibus Deus sicut inquit Apo-
 stolus. *B.* Illis mihi videtur deplorare Hieremias, dicentem: Qui dabit aquam capi-
 tibus meis, & oculis meis fontem lachrymarum, & lucebo nocte & die vulneratos po-
 puli mei, qui clauderunt aures, nullam diuini sermonis rationem habentes qui aper-
 te clamant Filius manet in æternum. Aduertabitur eis acerbus dementia rector **E**
 Dan clus, vii exoptatissimus, dicens: Contemplabar in visione nocturna, & ecce
 in oculibus cæli velut filius hominis veniebat. Et paulo post inquit: Potestas eius
 potestas æterna est, quæ non præteribit, & regnum eius non interibit. Similiter &
 Dauides diuinorum auctor ille carminum. Thronus tuus o Deus in sæculum æ-
 tem. Vni rectitudinis vinga regni tui. Et post alia: Ab initio tu Domine teriam
 tu datus, & opera manu iustiarum sunt cæli. Ipsi interibunt, tu autem permanens
 æter idem cæli tui non deficient. Quæ de Domino exponens sublimis ille in-
 tellectus Paulus, quum ubique tribuit opificem, & regem, & Deum ante sæcula &
 sæcula. Præterea Moyses Dei legat, & legislator diuinus in fine Cantici Mosaicæ
 scribit:

- A** scribit: Dominus regnans in saeculum & saeculum. Christum denique iam Dominum esse profiteamur. Ne igitur ex eo quod hic dicitur, Vique dum, & Vique quo, aliquando finem habiturum regnum Christi iugentur, male intelligentes quae bene sunt dicta. Nam ex ipsa Apostoli voce redarguitur ipsarum vanitas. Regnavit enim mors ab Adamo ad Moysen vique, inquit. Num igitur ad illum vique tantum regnavit, aut etiam ultra? Nimirum in multas illa generationes imperium suum extendit, quam denique omnem rationalem aetatem pervadentem, Christus evertit, aduersus illam robore mortales circumdans, ipse morti mors factus. Et quia de Moysen magnifice sentiebant Iudaei, praeter illos ceteros contemnentes, ipsumque Deum esse putantes, quod ne quidem sepulchrum eius inveniatur vique, in hodiernum diem, quodque una cum Helia propheta in cacumine montis adsisterent Christo transformato, ita ut ipsi putent cum adhuc vivere, & in carne, quemadmodum & Eliam, translatum: horum inflationem contrahens tumoremque vanae de hoc viro opinionis, mortalem ostendit ipsum & eundem nobiscum naturae, quasi digito demonstrans eum, & dicens: Mortuus est Moyses, qui mortalis erat, quid Ioannini o Iudaei? Rursusque idem inquit redarguens ipsos: In hodiernum vique diem quando legitur Moyses, velum ipsorum cordi impositum est. Num igitur vique ad tempora Pauli tantum, an ad ipsam consummationem vique Iudaei excutunt? Rursus idem ad Corinthios scribens, inquit: Etiam vique ad vos pervenimus cum Evangelio Christi. Num igitur tantum Corinthum vique, an ab Orientalibus ad Occidentales vique pervenit, velocique cursu circumiens Illyricum, Romam vique delatus praedicavit: Et iterum idem inquit: Et hortantes vos invicem cotidie quoad hodiernus dies vocatur. Id quod antea quoque vates divinus Dauides protulerat: Hodie si vocem eius audieritis, nempe Dei, ne inducatis corda vestra sicut in exacerbatione, in detractionis in deserto. Num igitur illis tantum, qui fuerunt ad tempora Dauidis, necessarium fuit divinae vocis obedientia? O dementiam vanorum sapientum. Nos quidem qui ipsius Christi sumus opificia post praeteritum saeculum incorruptibiles & immortales reurgentes, semper manemus: ipse autem totius universitatis architectus & gubernator, an patrem reuerfus, non amplius erit? Quomodo vero regnum ipsi aeternum & immortale inter homines promittitur, si quidem hoc spoliatur, ac post certos quosdam temporis terminos id deponet, quemadmodum homines illi vana mente praediti volunt. Sed a te procul obsecro absit talis absurditas. Redarguet enim ipsos in veteri quidem Testamento Dauides de Christi regno canens: Confiteantur tibi Domine omnia opera tua. Opus autem Christi sunt in universum omnia, quemadmodum inquit sublimis ille Ioannes: In principio erat ille Sermo, & Sermo ille erat apud Deum, & Sermo ille erat Deus, qui quidem caro factus est, & habitavit in nobis. Item, Omnia per ipsum facta sunt. Et rursus Dauides inquit, Regnum tuum regnum omnium saeculorum, & dominium tuum durat in omnem generationem & generationem. Cum hoc autem contentiens Gabrielus, illius nunquam finendi regni Christi minister discrete clamat: Et regnabit super Iacobidos in saecula, & regni eius non erit finis. Non igitur temporum determinatorum est, quod consuetum more multis in locis sacrae scripturae dictum est, vique, donec, & hoc. Apud Deum enim vespere carens, & vnicus dies est tota aeternitas. Similiter & omnibus intellectibus ac rationalibus illis potestatibus, quoniam à nulla sepe tenet nocte, vltima mundana lux excipitur. **A.** Atqui si pater aequalis est, quomodo inquit ipse, Nihil potest filius facere a semetipso, nisi viderit facientem patrem? **B.** Eundem dementiae est ad hunc modum erga Dei filium unigenitum affectum esse. Sequetur enim omnino, duplicem statuendam esse creationem. Aliam quidem patris iam perfectam, aliam vero filij, quae adhuc perficiatur, & paulatim progrediat, ac ad imitationem creationis paternae condatur. Ostendant igitur nobis Arianæ infantiae sectatores, duos soles & duas faces lunares, & discernant nobis quinam sol patris sit aut qui sit filij: quae sit luna patris, quae filij. Similiter autem & de terra, & maris merito quaesiero. Quomodo item vera dicet filius ille tonitruum Ioannis, qui doctrinam de Sermonem incarnato ex ipsius sinu per derivationem haurit, & coeli divinus calix impletus ex perenni fonte, verbum illud, Omnia per ipsum facta sunt,

in omnem solis ibi etiam terram plant, quasi dicere vellent, ad nullum exemplar aut
 simulacrum respicientem filiam omnia facere. At quem oblecto filium Qui nostræ
 naturæ virtus est in vtero perpetuæ virginis Maria, adeoque vni genitus ille Dei
 filius nullus a patre, qui natus erat e muliere, quemadmodum diuinus ille docet
 Apostolus. Vbi enim, aut quando cōpexerat patrem incarnatum, & natum, & cru-
 cifixum, & sepultum, & ex morte resurrexerat, ut hæc ipse exemplo ageret? Vbi
 vero patre audiens confirmaret inquit Potestatem habeo ponendi animam meam,
 & suscipiendi eam? Item, Quia nullus admittit eam mihi, sed ego pono eam ex
 merito? Vbi vero patrem cōpexit iumento vestrū, & ad illius imitationem
 Hierosolymam animo audens venit? Ut summam dicam, ad nihil respiciens filius,
 ea quæ dicta sunt facere solitus fuit. Neque enim Adamam formans, & ex illo
 Euam faciens, aliam quempiam rationis participem, maculam aut feminam, a
 patre cōdi viderat, ad quem suam fabricaret, sed quum esset opus ex se, adeoque
 liberimus vniuersitatis huius locus, ante incarnationem & post illam idem, qui &
 velle facere omnia poterat, ne ipsum Dei aduersarium, patrisve oppressorem arbi-
 trarentur, qui erga ipsum cœcutiunt, inquit: Nihil potest tacere filius a seipso, nisi
 quod videt patrem facientem. Simul & de amore parentibus debito nos commo-
 nescit. *A.* Quomodo autem Iacobo & Iohanni, Zebedæi filii, confessum cuiuspiam
 petentibus, inquit: Sedere a dextra & a sinistra non est meum dare, sed quibus para-
 tum est a patre meo. Quare non tanquam propria præditi auctoritate, dixit. Qui-
 bus paratum, aut quibus voluerit, sed ad patrem ipsos relegat. Id autem non est alicuius
 libere agentis. *B.* Non quasi præstando non esset denegauit, sed prudenti quo-
 dam prætextu ad modestiam reuocat ipsorum tactum, & aduersus condiscipulos
 elationem per illos etiam reliquos castigans, & accentam in ipsis abiectum amo-
 rem primatus extinguens terrore denegationis. Non enim dicit, Omnino largitur
 id vobis pater, sed quibus paratum est laborantibus, exstimulans ipsos ad virtutem
 & fortitudinem, ut primum beneuolentiam demonstrarent, ad certamina semet
 accingerent, pro ipso ad mortem usque constanter perstenerent. Nondum enim
 inquit, Aliis mea prædicastis, & quo tandem pacto voces annuntiare desideratis,
 nondum pro me colaphis cæsi? Proinde expeditum ad certamina in stadio, descen-
 ditis in theatrum, autem alacres incedite, inuicti manete, & quamprimum præsentis
 sæculi theatrum solutum fuerit, ego mox vobis illa solia tanquam præmia certami-
 nis largiar. Nunc autem vos merito teneo. Dabuntur vobis, quibus pater iussit.
 Neque enim alio modo vestra mater & vos cum hac vestra molestia repelli po-
 testis. Aut agit eo modo, quo solent qui aliquid ante tempus præstare nolunt, sed
 alijs cui potestatis auctoritatem esse simulant, ne quando receperint, legiores ad
 alacritatem & fortitudinem fiant, contenti eo quod datum est, non amplius labo-
 rare volentes. Sic enim & qui in terris regnant, tacere conueniunt, quando ab ipsis
 aliqui dignitates prædant & officia, vel imperia rei militaris colligunt, licet penes
 ipsos sit, ante tempus tamen dare nolentes, alijs ad alium ad potestatis referunt, ex-
 pectatione dignitatis multos pro regno excitantes, utque inter se certent, & eni-
 tantur, ac mox ad aduersus hostes fieri, eos præparant. Vel etiam alia ratione, quia
 putabant ipsum temporale regnum in terra administraturum, ait illis. Nescitis quid
 petitis, quasi dicat, Iulius cæsar quæso discipuli mei, accendite mentem in meum re-
 gnum, non ex his, quæ in terra moriturum spectum circumstant, neque de totidibus
 hominibus voluptatem capite, ne quando a patre quoque meo audiat. Non
 est meum simpliciter dare, sed a vobis vicissim exerte certaminum & iudicium
 compensationem. Malo enim vobis debere propter beneuolam alacritatem,
 quam acculare torcordiam. Non est meum dare, at neque patris mei simplicitet
 petentibus, siquidem obicium, & aduersum, & quousque fluctuosus & intemperans, si
 petant, incedunt cessant essent. Non est nostrum, dare temere, & deprauare quod
 rectum est. Iusti enim iudicis est, vnicuique pro dignitate meriti tribuere, non ne-
 glectum laboris, ac meritis aliquid latere. Proinde si thronos amatis, nolite igno-
 rare ex quibus manant, & quæ accedenda debetis expediri. Neque pallio tantum & habita-
 baculo contenti vos, denegate gloriam, sed laboribus thronos redimite, iudiciumque
 placate.

11 12 13 14 15

Quomodo passionem deprecabatur, qui à passionibus libero: qui tamen manus finavi A
 cecos, qui nudo verbo firmavi paralyticos, & feci ut ferrent grabbata, quas in-
 tea gestabantur. Qui fontes sanguinum siccavi, & a leprosis maculas ab-
 sterxi. Qui legiones demonum mandato taga ab abyssum instar terre calcavi, & in-
 tumidam & elatam silete ac obmutescere feci: qui ad ventos manum pro transqui-
 litate extendi, per quas etiam tumebant & arisuebant: qui quinque panibus quos
 nulli ad satietatem cibavi, & inde reliquis tabiatis duodecim cophinos implevi:
 qui Lazarium diebus quatuor tententem, ad revivendum ex monumento vocavi
 illatum: qui omnium opifex & Deus, vita & resurrectio sum. Pre me feci metum
 & humilitatem, per assimilationem carnis captare volens diaconem, & a me qui-
 dem ilium, mortalibus autem eludentem diabolum. Pricator enim cum sim, etiā
 hamum, nempe meipsum demum in profundum huius vite, circumdatus veluti ve- B
 me assumpta mortali carnis carne, & se per meipsum consimilis ipsis, citra mutationē
 tamen factus Adamus. Et velut picator, nunc quidem blande demitto, & subtra-
 ho in profundo datum hamum, nunc vero quietum teneo, appropinquante pice
 homicida quem obiteruo, ne quateritas resiliat. Quapropter & per seipsum meum
 Dauidem inquam, ego vero sum verus & non homo. Quemadmodum enim ille
 ex terra abique aliqua coniunctione carnem accipit & in vitam producit: consi-
 militer & ego ex ea quæ semper est virgo abique aliqua coniunctione & coniunctione
 viri incarnatus, naturaliter factus sum homo, manens Deus. Quapropter aut multa
 pericula perperis ille vates Hieremias, videns prophetica visione decipiendū de-
 ceptorem, & quasi decedens & suus tremulum & arrogantiam ante annos quingen-
 tos, & longius etiam, de me Homo est, & quis cognoscet eum: quasi dicat, quod qui C
 Deus est, per dispensationē propter nos homo factus sit, sapienter deludere in ma-
 litia sapientem volens, implens prophetiam generosi Iobi dicentis: Duces diacono-
 nem hamo. Idem iustus ait: Semitas abyssi perambulasti, subterranea percutiens, &
 illic captos liberans. Et iterum idem inquit: Aperientur tibi terrore portæ mortis:
 portæ inferni te videntes inhoruerunt. *a.* Num igitur illorem dicis Christum,
 & quod dolo sapienter diabolum. *b.* Nihil id præter decorum. Si quidem & ipse
 antequam virtus homini Deus esset, conpectus ab interprete rerū diuinarum Mo-
 se, inquit: Vides in quam multis illucem Agyptus. Similiter illud it incarnatus in-
 tellectu Pharaoni cum toto exercitu suo Agyptiacorum demonum, multiliter
 flagellato & submerso ipso, per id quod inquit: Pater, si fieri potest, transeat a me po-
 culum hoc. Opoculum diabolum vulnerans, demones fugans, peccata ventilans, D
 peccatores expians, eternam vitam operans. Homo igitur rei facta Deus Sermo fa-
 ctus, immutabiliter omnia cum veritate protequutus est humana, excepto pecca-
 to. Sic tēpore passionis deprecatur poetas, non metuens id quod iam antea volue-
 rat, sed nos instruens, in pericula non mihendū esse, sed aduentantia fortiter ac vi-
 libiter esse excipiēda. Ideo crucē per meditationem assumat certo consilio depre-
 cabatur quidem, exhibita vero super humeros tanquam victor tollens, ibat sponte,
 in ea clavis asligendus. Simul autem omnibus acclamare coartat, quæ a Domine
 diuino decantata sunt. Quam valde magnificata sunt opera tua. Denique omnia in sa-
 pientia fecisti. Similiter magiloquus & eximius ille Apollonius dicitur clamare. O
 profunditatem diuitiarum, & sapientiam, & cognitionis Deum. Quam terribilia iudi-
 cia tui eris, & imperuitigabiles eius viæ. Quis enim comprehendit mentem Domini? E
 aut quis scit eius consilia? o clementiam Sancti habitant, & in eis morantur quæstiones.
 Proinde conticeat omnis cōtentio, & motus cogitatio. Gaudeat enim diuinem
 illud nomen, te simplici fide honorari. *a.* Quandoquidem hæc omnia prædicata
 dicitur nobis explicuisti, quod reliquum est, cupimus ea quæ ad nostram salutem
 pertinet, licere. Ac Dauides quidem extenuat ac vilipendit hominem, dicens in
 octavo Psalmo Domine, quid est homo quod memor es eius. Psalmo vero 38. Ve-
 rumtamen vanitas est omnis homo. Et psalmo 143. Domine quid est homo, quod
 creatus factus es, aut filius hominis quod reputas eum. Homo vanitati similis factus
 est, inquit, filius autem eius Solomo, magnifice deprædicat & cohonestat hominē,
 dicens. Magnum quid laus & pretiosum est homo. Siquidem a patre discedit, quomodo
 consen-

- A** consentient vates reliqui. *L.* Nihil horum probare potest, inter se diffonare huiusmodi sententiarum verba, siquidem studiose examinata, & multis peritum iudicio tribue considerata fuerint. Actio enim ad contemplationem quidam velut accensus est. Proinde alius quidem naturam nostram, alius vero dignitatem demonstrat, quam a Deo vniuersorum creatore accepimus præ omni creatura, diuinis manibus facti. Reuoluto primo volumine Moysi, utramque duces, quod acceperit puluerem de terra Deus, & formauerit hominem, & inspirauerit in faciem eius flatum vite. Ex eo, quod dicitur, Accepit & formauit, quæ ad dignitatem pertinent cognoscuntur, quam hoc de nulla creatura iam dictum sit, nisi de solo homine. Ex eo autem, quod acceptus est pulvis de terra, vilitatem nostre nature dicimus, quod terra & pulvis simus, quæ nullius momenti sunt, & facile intereunt. *A.* Quomodo igitur magnum & pretiosum quiddam est homo, si vilis est & facile dissoluitur, inuis perturbationibus & necessitatibus obnoxius? **B.** Quum ad naturam respicis solâ, coniunge cum hæc & dignitatem. Nam vilitatem & breue fatum nature illa tribuant, quæ post degenerationem a pristina beataque in paradiso conuersione nos inuaserunt per transgressionem. Nam post illam perniciotam maturationem, hanc vocem miser ille addiit: Terra es, & in terram redibis, obedientia inimico potius quam Deo præstita. *A.* Quid innuit Dauides, dicens ad Deum: Manus tue fecerunt me, ac formauerunt me? Num aliud significat per formationem, & aliud per faciendi verbum? Ex eo autem duplicis esse nature nos intelligeremus. Quales item manus dicende sunt in Deo? **B.** Faciendi verbum de anima mihi videtur intelligendum. Formationis autem de multiplici fictione corporis. Manus vero Dei & Patris, Filium & Spiritum dico, ad quos etiam inquit. Faciamus hominem secundum imaginem & similitudinem nostram. Quantumvis vero dicat huiusmodi, quod accepit Deus puluerem de terra, formaueritque hominem: tamen ex adiectu & ipsarum rerum consuetudine denotatur & illud, quod sub oculos non cadit. Nam voluntatis hæc operatio prior est, non manuum formatio. Veruntamen manuum figmentum ad dignitatem nature dictum est. Quandoquidem & id, quod factus ad imaginem Dei dicitur, non ad imitationem nature: (neque enim quinquam eloqui queat, quantum sit diuinitatis) sed ad notas principatus & libertatis referri debet. *A.* Quid igitur? Num membra attribuis Numini secundum nostram imaginem & similitudinem, aures & brachia & crura ipsum habere significans? **B.** Paululum in his consequenter & ordine exponendis est immorandum, ne confusione questionis a sententia aberremus. Ad verticem vero nostri ortus, per orationis scalam recta contendamus.
- D** Magnum & pretiosum quiddam est homo, qui & olim & nunc ex rebus vilibus habet ortum. Quum enim posset Deus ex aere, vel ferro, vel adamante, vel lapide facere hominem, ex puluere potius ipsum fabricauit olim, hæc die vero ex tenui ac fluxo excremento. De his manifesta est incomprehensibilis & intellectum superans efficacitas sapientie eius. Neque sublatum aut deinde me vestra charitatis acumen, si exactius cognitionis gratia summam oratione attigero superficiem naturalium mysteriorum nostri ortus. Neque enim diuina dedignatur scriptura horum meminisse, quum loquitur de illo Iudæ cum Ihanne dormiente. Preterea de nobilissimis purgationibus, de temporis fluxum patiente, sedentem, de nouam coeli in purgante. Sed & eximius Apostolus maculos corruptentium virorum & maculorum more se deperitum mulierum meminit ad Romanos scribens. Denique itaque in feminam a mari frigida quædam humoris chylitio, eaque commata cum obiecto humore sanguineo a muliere reddito, coagulatur a frigidiore vi exercitamento, quemadmodum inquit vituperationis expertis & verax Dei testimonio perhibitis ille lobus, qui in sui corporis latione ad Deum loquitur: Nonne sicut lac me malixilli, & velut caseum coagulanti Pelle & carnibus induisti me, ossibus & nervis copegisti, vitam & misericordiam apponisti mihi. Natum iustum & proprias vires eius propinquumque potestatem demonstrans. Vita autem & misericordia apponisti mihi, inquit, quod dicit. In me posuisti ut viverem, & ut non reterer metipsum per obedientiam & obiectum tuorum mandatorum, aut ut peremerem me, plura per misericordiam, neque misericordiam contempnerem me, non reterer deinde salutem, potius quam omni me adhaerens. Id quod primos interpretatur. Id est, quod non meritas

- A. Numve ramos, aut semen accepit Deus, quibus ab initio terram exornauit? Quo-
modo Sara cum Abrahamo ad centesimum ab adolescentia celebrans annum, idem-
que semen excipiens, nunquam inuenit animatam esse illud excrementum, nisi di-
uino precepto, ut nasceretur Isaac vniuersitas filius centum natis annos. Et quo-
modo Anna cum Hilecana lecti consuetudinem habens pluribus annis, nunquam
in utero animatum excrementum latuit, priusquam in iactantia veniret, nuncq;
pro fecunditate exoraretur. Cuius talis precatione Deus suscepta, quae multis
quidem temporibus de te iudicaret, te vitalem factum nunquam paritorem, ve-
lut inanissimam iterum sequenti concubitu conuicto more delectam animauit, &
eximiam illum diuinitus Samuel in formauit, quem post praentiae infantiaq;
lactentis statum, sancto iussu Deo, qui in utero praeterea perhibuit, tunc iam uictum
B. mater obtulit, ab ematibus Deo consecratum. Quomodo item anus egregia Hila-
betha a tenera & florida etate cum coetanea Zacharia celebrans ad ipsam usque emi-
ciem, quum quidem matrimonialibus leuibus non remissa esset, nunquam tamen
sunt adsequenti commitionem uitam, prius quam angelica voce animaretur in lumbis
iacens materies, ab utroque secreta, & in eunem, & data, quasi nudum lapide id
manu a monte vel metallo reuulso lapide, & quotidiem reuelata exculpto, vique
dum perfectam effigie statum consequatur. Sic & ineffabili arte, materies, quae quon-
dam in senibus erat inanima & iniformis, in hominem exalpitur, & Baptista
& praecursor. Proinde cesset fabulo tum illud commentum de existentia animata in
femine, dum illud a mare exemitur. Quomodo enim res incorruptibilis & immor-
talis cum corruptibili & iniformi existeret. Quomodo item anima, quae melioris &
C. praestantioris est naturae ex deteriore ac viliori carni ortus in uitam haberet. Quo-
modo non ablatum sit, putare animam in corruptione praecreatam, quum de corpore
dicat Apostolus: Scripta in corruptione, & citatur in incorruptibilitate: reuertitur item
corpus animale, non autem anima. Nam animale dicitur, tanquam animae proprium,
quod corpus animae sit organum. Desinat etiam delirium de eo, quod deinceps primum
existat. Nam simul atque Deus cogitat, qualem oporteat unumquodlibet esse, mox
etiam materies adest, & vniuersa atque naturae cum efficacia diuinæ volunta-
tis concurrunt. Neque enim vel prius existeret, vel existeret posterius animas diuinæ
litterae docent, ne senex & inueniens idem unum sit respectu putaretur homo: sed si-
mulac dictum esset. Accepit Deus puluere de terra formauit hominem: confestim
inhibetur, & inuenit in faciem eius statum uitae, & tactus est homo in animam vi-
uentem. Neque igitur animus per se, neque corpus est homo: quum utriusque copulatione
D. ac viuique perfectum est hominem diuinorum scriptorum auctor ille Moses declara-
uerit. Sed ad id, unde digressi sumus reuertamur. Sanguis in visciditate solidatus in car-
nem transmutatur. Creuit autem pro ratione nutritiam qualitatum cum ipsa vi-
talem ab eo, qui cibum dat omni carni, quemadmodum inquit Dauid, cum inu-
diatorum auctor. Quae admodum ecclesiae in uero, in ostentum
& perfectum in manu in testis in te, vitam diuinam habet vim, salientes & vi-
brantes se, quum oris, aut litus dentum atque in uero ore mori sint expertes, & arti-
culis carcat, ac solo ipsa in uero ne natiuitate. Sed tamen illa in eadem forma
per se, quo manent, talis diuina in natura. Noster autem generationis
causa, licet ex qua quaedam sit ad primam semitam commotionem, particularibus
I. a solutamentis, & tamen notum, quod totum quasi contexta & augetur ineffa-
biliter formatur per intellectum ex natura. De minimis, quod ex puluere forma-
uit primum nostrum, & inuenit. Sed quod deinde in eadem uero locum mentem, per-
fecte ab obitu dant uitatis, & in uero reuocatis reuocantur. Non quod non
possit uiuentem in uero, & ex eadem in uero, & in uero de eadem in uero, vel
etiam abique illis, quemadmodum in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero,
mox perfectos & ab obitu formae uelut Ada num ideo, indicat in uero, & in uero,
is nouem mensum in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero,
factum in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero,
tutem, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero,
illud in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero,
Habetque locum hic, quod in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero, & in uero,
GGGGg

nec optine multa complecti volentes, cum subigendo & extendendo firmiorem ca-
 pacitatem ei reddunt. Sic igitur mihi videtur, quæcumque ossa sunt & nervosa,
 ex natura elementorum roborantur, quæcumque vero sanguinea & carnosa, ex eo quod
 terra contrahunt consolidantur, ac dicens mox requi diuinum illud verbum &
 opus: Crescite & multiplicamini, & replete terram, sicut inquit ad primos parentes
 nos hos Deus, tamal deinceps ipse, & faciens nos crescere quidem in definitam ab
 isto corporis magnitudinem, multiplicari autem posteris, & implere terram. Ex
 illis autem in ipsis protoplastis dicimus, quæ ex vno quolibet istorum in procreatio-
 ne ab eorum concuntant, ex Adamo ossa lateris ablato, & in totum in factu di-
 uina inmutabilis copulatio & vniuersa declaratur. Secundum hæc scire debe-
 mas, melius nobis secundum ordinem elementorum partem aliquam
 calidi & rigidi, & altera s. quod testat pars, nimirum humida atque sicca. Nam
 terra, ex qua nos Opifex produxit, cum omnibus hæc mixta esse mihi videtur:
 ista quidem arida appellata, humida autem innatans, ignem vero in faxis, & ter-
 ro, & lignis abditum habens, & acia per ipsam vniuersam diducam, eamque fo-
 uentem. Terminato in vtero foetu & ad articulatam membrorum commutata
 obiecta hancque materiam excolita: nutritur deinceps & crescit vnumquodli-
 bet membrum in propria qualitate illorum, quæ nutritis aliis intra recipiuntur: sicut
 in agricultura fieri solet, ex tribus imbuitur cibis, aut cibis in his anna subiecta riganti-
 bus. Sit autem hortus aliquis de quo sermo habeatur, infinitas plantarum species
 emittens diceret cum specierum formarum in vno atque eodem ordine. Similiter in-
 uigans illas vna quædam efflo aquæ natura. Nihilominus eorum quæ nutriuntur,
 proprietates in diuersas humorem illorum qualitate transmutat. Nam idem ille humor
 amacet in abintus, in liquorem vel al. thalem in exterioribus, & aliud alijnt
 vnus & idem in cæco, in balano, in papauere, quorum aliud quædam caliditas,
 aliud refrigerat, aliud vero medicari habet qualitatem. In lano, in odorato iunco,
 & aliis similibus atomata ferentibus in frutuantia commutatur, in ficu & pivo dul-
 cescit, per vitem in vinum & botan in mutatur, in viola fit caruleus. Tale quiddam
 & in animato corporis a vto mirabiliter a natura efficitur, immo vero a nature do-
 mino. Ossa sunt hic, carnes, cines, venæ, arteriæ, nervi, ligamina, carnes, cutis, anima,
 pili, tonsillæ, ungues, oculi, nares, aures, & præter hæc innumera quædam alia, inter
 se diuersa quum sit vnica natura eorum species, quæ omnia convenienter propria na-
 tura nutriuntur, ita vt vnicuique subiectorum applicata alimenta, in eis naturam
 mutantur, ad quod deferantur, ac propriam partis eius proprietatem induant.
 Nam si ad oculum alimenta perueniunt, parti cernenti mista, membranam oculi
 rigat. Et auditus partibus ad dens, circumrotatur ad auditum, et labia humectans,
 veluti pelliculas quædam non sunt caliditate & exaretere. In osse durat, in me-
 dulla mollescit. In nervo roboratur, in superficie vni extenditur, in vnguem deli-
 nit, in capilli generatione per humores convenientes attenuatur. Ac si quidem per
 tortuosos meatus fiat euaporatio, crispiores implicat, quæ cines efficit si vero per
 rectos & teneriores, simplices & extensos, mista, ita per euaporationes in capillos
 copulato illo humore, quæ ex cibis tendit. Si vero per calidiores cordis & re-
 nis partes euaporationes in caput exhalant, calidum in fieri solet, ob frigoris de-
 fectum. Superante namque calore, exilicant conitac ac denue, cines. In numero
 res opportuna & tuus, & admiratione digna, omniaque prædicatione tuent, nostri
 hic nos Dominum & gubernatorem celebrare, ac vni cum Davide diuino vate ca-
 nere. Quam magnificauit opera tua Domine. Cunctis sapienter fecisti. Quis enim
 possit cospicere potentiam Domini, aut quis enarrabit. Qui allequetur sermo, vt hæc
 exprimat. Quomodo enim ex his quæ diuersa subsistantiunt, & inter se differunt,
 vnam naturam non trium condidit, neque reuogit alterum ab alterius communicatione
 vel vniione, ante posita uite vnicuique vite terminos, sed ad finem vsque natura
 immortalis cum mortali degit, vniueque longum valedit c. nante corpori, obe-
 diens imperio reparationis. Quis vero non obitupescat, ex pulchre facti videntis tot
 membra partemque corporis, convenientia inter se ossa, vertebis & iuncturam
 tornis interne conmutata, præ veluti carmina adminicula saleraquunt, & ad omnem
 habilia

A habilia motum, quasque ad vnam sita lineam, vt quaecumque parum tant rationi consentanea remoueant. Sunt item membra cum membris velut in æquilibrio posita, dextera manus pari longitudine cum laua, digitus cum digito, planta cum planta, pes cum pede, itidemque comparata sunt alia singula. Sed est operæ pretium vt ad verticem nostræ creationis oratione recurramus, inde ad pedes & talia deuenientes. Quin ab ipsa iam, si fieri queat, anima ordiamur. Considera igitur oblecto templum, & neminus adhibens expositionem, quæ de totius vniuersitatis officio conditore intelliges, in temetipso, velut in paruo mundo, ineffabilem Det sapientiam peripicies. Atque ante omnia incorporeum esse mihi considera Deum, ex tua ipsius incorporea anima: nullo circumscriptum loco, siquidem neque mens nostra prius habet localem circumscriptionem, sed per corporis conuentionem in loco est. Tandem in inspectabilem esse tacebis ex eadem imagine rationatione ducta esse non tubicentem carnis oculis, non colore, nō forma, neque alia quadam corporali figura expressam, sed ex efficacia sua, eaque sola cognitam. Quapropter ne in Deo quidem eam, quæ sit per oculos, considerationem ipsius naturæ quærit, nisi quatenus per obicuratam quandam vltimus progrediat e demulsionem, & ita quidem, vt non fiat hoc extra velamentum aliquod. Neque enim ab ipsis quidem Cherubis ratione naturæ cernitur, obiectione alium obumbrantibus faciem propterea quod eius ipsi non sint capaces. Proinde menti & fidei per nullā considerationem, Dei contemplator eius, videns tantum, quantum recessens ab hac crassa vitæ ratione, & ad spirituales accesseris, admiratus ipsius sapientia. Quomodo videlicet animi interat corpori, vtque ad extremitates eius extendens ipsam, & plurimam inter se dissidentia membra ad vnam quasi conpirationem ac loci societatem ducens. Considera mihi, quodnam ab anima carni misit robur, & quænam a carne ad animam reflectatur affectio mutua. Quomodo quasi iuum efficiat ex incorporea vita corpus, & particeps dolorum ex corpore fiat, ipsa corporis expers. Quomodo hoc leuo, illa clamet. Quomodo illa feliciter agente, corpus vegetum sit, & pulchrius euadat. O præclaram conuentionem, o admirabilem vniōem, o sapientiam eius qui vniunt. Quis enim eloqui queat, quales penus quasque conditoria disciplinarum ea fabricauerit, ne obliuiscerentur vetera per cognitionem eorum, quæ præter illa reperiuntur, neve arceantur aliquo seculo eorū quæ quotidie audiuntur, quo minus exponat hodie quis ante quinquaginta annos auditu sermonē: sed distinctas & inconfusas seruati recordationes institutionis, velut in faxo sculptas. Quomodo ad carnales recidens affectus, propria pulchritudinis florē amittat: & vice versa, profectā à vitiositate turpitudinē virtuti repurgans recurrat ad similitudinē creatoris. Inquit enim ipse in euangelio: Amen dico vobis si duo super terrā contulerint. Animam indicatis & corpus, dominā & famulam, si contulerint in idem: caro quidem feruens, anima autem in virtute progressus faciens, ne nimia austeritate depressa grauetur & laboribus renuntiet famula: neque vice versa ad vitiosas affectiones & voluptatem per hanc denuciatur domina, sed vt cum contentu pari virtutis regula inter se concurrant vna, & que comitentur. Nam si contulerint ita duo: nempe anima & corpus, de quocumque rogauerint continget eis, inquit Dominus: siquidem ab ipso petierimus, bona videlicet, contingent. Si vero per negligentiorē & prauis affectibus obnoxii in vitam ad diabolum recesserimus: id quod mihi videtur esse petito, quia quis ei tributarius fiat omnino perplexum habebunt & difficilem exitum inueniunt nostra. Proinde attingamus, si ita videtur, etiam corporis opificem & articulatorem commulsum administrantem architectum vniuersi Deum, quo pacto & membra, & apertum hospitium animæ rationis optimas artiter edificauerit, & non solum inter ea, quæ cælo subiecta sunt animalia erectum hominem produxit, per ipsam docens formam, ex cognitione superna nos vitam habere. Nam experti rationis omnia deorum ventrem veritas se inclinant, hominibus autem solis a natura data & expedita continet ad cælum aspectio, ne sit voluptati deditus, neque deorsum per vitia vergit, sed vt erectus sit, & ad superna spectanda moueatur. Denique caput velut in colle corporis ponens, in eo pretiosis tenuam sedes collocant. Cerebrum ne quidē implere calicem vacuū posse plerique putant, cum tamen sapientia

equidem opus est credita Dei, qui consilio & prudentia fabricavit vires. A
 1. Quod autem maximum quiddam ad vitam emolumentum a secat cerebrum,
 evidenter si quid ad se in accidat ostendit. Nam si vulnere vel raptura conti-
 nens quod in embrionalia datur, mox ex vulnere sequitur præterit mors, ne quidem
 ad momentum ut tempus dolori remittente natura, quemadmodum in umbra incis
 fructure, aut in balneo ut rectus, quate tam continet ardorem, vixit est nimis
 lapsus huiusmodi, quod in cuneum opines ad diu in apollant, quo perit a eto el
 re multo, alio concubant est totam. Laborant maximalamina Sol & Luna, ex-
 lestes plagæ in a die n e t e t e m p e r e u r r e n t i a. Mens autem nostram puncto, in
 momento oculi vixit cura, et teris creatis ambit & vltiamundana cum in ipsis ade-
 fecto dicuntur, vlturque relatas latenter latenter circumspiciens. Parvi & imbe-
 ciles videntur, atve am & si ad venustatem euti capitis tanati sunt, arcentes le- B
 moribus veris animalia minutaria calvis infesta, qui propterea temper manus suas
 ad arcentiam emolent. Quæ etiam hiemis in ton & solis ardori pili reutunt, ve-
 leti nemus quoddam vel de m a n s u a p a r t e m s u b i e c t a m o b u m b r a n t e s & i m b r e m
 excipientes. Oculi ex c l a s s i m a m s p e c t a m s o r t i t a n t, quaque duo tantum
 sint, nihilominus omnem circumnunt mundi huius ornatum, ita ut ipsis nihil rerum
 corporenum officiat, sed sub parvo & perichorum pro, ugnaculo constituti, ex
 eminentia & periora directo extenduntur, & veler acubus aut nialis, nempe ipi
 nis m a n s u a a n i m a l i a e x e u n t, & continuo palpi b a t u m m o t u p u p i l l a s c o n t i n u a n t,
 ardorem solis quasi ventilatione quadam mitigantes. Idem quam fieri
 tur, p a m a c a l e n t i b u s v u l p a t a, o c u l o r u m v e l a m i n a d e s e c o n t e m p e r a n t l a t e r
 ter narque mortem de q u a l i t e m i a s p e r d i a m o s v a t e s m u l t a, c u c l a p e r p e l l i s C
 c o n t e n t a n s, n e a t e n d i t p e r t e n e r i a m o r. N o n e n i m m o d o c o n t e n t a m o r a d
 & o c u l o r u m a c t, r e u n d i t u t i n c o m p u r n e q u e q u i s v l l e n e l o p e n t e r f a n s
 ut impadenter inuant, & m a l i a p u l d i t a t u s t o r t a m o r t i, r e l a s e c t u
 ad ipsum actum tuamus. Nam t e c u d a m l' o m e t e r n o r m, Q u i m p e r a n t a d
 h e r e m a d c o n c e p t e n d m e m, n a d i l t e r a m e o p l a c o n n a n t i n c o r d e m o.
 Quapropter vires esse debent a c t o r u m p a n a, q u e i d e m c u m v i r g i n i b u s
 non n i s p n a m e n t a m o r a r u n t. S e p e m a n e r o c u m q u e i n t r a p a l p e b r a s v u g o
 e r a t p a p l a p e r i p t a m d e d e c t i o n e m v a g a n t q u e m o t u m t a m i n u t u s & c o g i t a t i o
 f o r t a t i o n s a c t a e s t. I s t a u t a m q u i d a m i n t e r o m n i a m e m b r a m o d o r e l l a n s. S e d
 & i s t i s e x o r n a t v i r g i n u m c y m b a l u m, c u p u e s o l i s i n t e r c r e a t v e t e r a D e m a l l e n a
 creduliter. I t e q u a m t e r a m o r t i a d m f i n n o t e q u e r o m a t a n e c i t u s n e c d i a D
 t u r t e r m o, s e d q u a t i o l o r e o r t i n p o r t i s u m m a n u t u s p e r i p t a m e x c a r a t i o n e i a p r o
 h i b e a t, q u o m i n u s a d m u m m e t e r m e n d a c i p e n e t e t, s e d v n a c u m m a l e d i c e n
 t i r i t e r c o n b a s i n p e r i o r b a s a p a t i b u s r e m a n e a t. N a m v i r t u t i s q u i d e m e s t i n c o
 q u i l e q u i t u r n o n d i c e r e t p a m c o q u a n d i t p r o b t e q u o m o d o q u a l i b e t d i c t a v i
 d e a n t a, n u m q u a d a m e t r a v e l a m e t r a v e l r e p u n t u s a l i m e n t u t. N a m l i c i
 q u i d e m n o n c e r i t a c u t u m, a l t e r a u t e m p r o t a a n a c t a. O m d i o l a m t r o l o
 t a m d e f e c t u m r a t i o c o r r u p t a e s t, i n d e r o m e t a r e q u o m b u s e t i r e q u a p r a
 u t a t e r e p u n g a n d e b e t p e r v e n t a t e m, q u e t o t o c a t o r e p e r a d e c a m
 d o c e n s d e d i u i n o & t e r r i f i m o a t h l e t a l o b o l e r e t r o q u e r A m e n q u i d e m c u m
 v e r b a d i u d i c a t, g u t t u r a u t e m e l e a s g e r u t. C u o l i t e r e p e r a d e c a m
 r a m i l l e c y m b a l u m a c t o r P a u d e s i n q u i t. I n n o c e n t e s a m a n e b a m d e
 p r o x i m o m o p e r t e q u e b a r. I p s e a u t e m v i d e r e t a t i o n e l i t e r e t a t a c h
 l i m a s v e r b a, i n l u a g e h o i n q u i t. I t o t e n u m o r p r o d e l e r a t a d o
 q u o d a d l e t e r n u m e s t. N o n v t i n t a r n u m b r a n t e m t o m p e r a t a t a
 p a m u s, s e d v t p o n d e r a t e s p r o t a n t i a t a m o r t i a, q u i c a l d a m t e r e t e r a m
 l a c t a m, a d t a t a m p o t i s p r o p e n d e a m u r t i n u m. A m a n e m a l e r a m
 r a t a m q u o d d a t a p e r i c u l a m e s t. P a r u m a u t e m C h r i s t u m e a m p l a m a m o r
 l i o r a m v i d e n t u r e s s e, i n t e r q u o s p l a n e s i t e t i a m I u d a s A m o r t a, q u e m o r t a
 t e r i t, & i n f a m o s t a n a n t, p r i u s q u a m a d v e r s u s C h r i s t u m v i d e r e t o m a D e a n t e r
 t e r e d e b a c c h a n e t a. S e d e S i m o i l l e, q u i a P e t r o & P a u l o p u l s a t, & p l o r a n t
 C u a t a m o s p o p u l u m i g n a, & p r o d i g a, & t a n a t i o n e s e d i d i l l e n t, a c v a n t i n o n
 dona

- A d huc conequatur illentia aut sub eorum sunt reuerſi, priſtinæ improbitati ad-
herentes, & eorum ſententias examiniſſe tenet totas ſubiectæ Soli doctor inquit:
Quantiſcunq; ſunt, quæ vobis ſtatuerunt. Certeſtis bene, quiſ vos impediunt, ne cre-
deretis vobis. Tales, quemadmodum antea dixi, mihi videntur nihil ex bapti-
ſmo vilitatis habituri, etiamſi Chriſto iudici dicturi ſint: Domine, non tuo nomi-
ne prodigi fecimus, & demonia eiecimus, & infirmos ſanauimus: quibus lethar-
le, & terribilis, & lucens plenum reſponſum iam dedit Chriſtus, a quo per mi-
ſericordiam ſua ſunt omnes vindictæ, per inculpatoſ ſanctos tuos pro nobis exor-
tati. In ipſiſ enim iudicio non reſurgunt, inquit Dauides, diuinitum carminum
auctor. Cum hoc autem contentiens eximus inter vates ſanctas inquit, Auctatui
impas, ne videat, Iſta enim Domini. Quæ conuincens Iſta Paulus, ait. Qui enim
B que ab ipſo lege peccauerunt, etiam ab ipſa lege peribunt, videlicet peritus eos
deſerente Deo & auerſante ipſos, & in ipſiſ ſententiaſ ſeculorum terminis finiſſendo
aliciente. Idem & prophetaſ ſatiant, id eſt deum non ſiſterdos reſurgentes
impios, ſed ad condemnationem ipſos abdicandos vna cum principe tuo Dia-
bolo. Neque enim huius etiam vitæ leges manſerunt homicidam vel adulterum,
poſtquam ex carcere acceſſus eſt, longa oratione damnant in conſpectu formi-
dabilis exercitus, quem eius exemplo caſtrant. Quum enim vnum membrum re-
ſecatur aut vitur in corpore, totum cum parte concutitur & condolet. Et aliquo-
ties vno caſo flagris famulo, tota ſanctiſſima cohors eximeſcens, emendatio-
nem ſibi pollicetur in animo, & quod tam ſecre nolites interdixit propter quas
ille tam tribus flagris vndique conſecutus eſt, diuinitus immutata ad iudicium
C pertractis. Tale quid ſanctas gentes Deo in populoſa ciuitate, quum vna familia ſup-
plicio afficitur, quæ deſiderium poenitentiaſ, id eſt contritionem & correptionem
caſtorum etiam, & ciuitatum omnium. Impius enim cadentibus, timor incu-
rit ſolis, & inquit diuinitum reſem patitur, & ſuo. Quod aitem nihil in me-
ritabilis & incommenſabile ſacrificio poſitum in ſit ſanctiſſima, timor ſolis, quibus per
peccatam venditionem & in omniſa peccataſ, & in omniſa cognomina Chriſti
venerunt, de ex animo Apoſtolo diuidius, quum ex ipſa ſententiaſ hactenus, di-
ſtinctis, & ſanctis ante. Qui aperiſtus fuerit legem Moſis, per duoſ, & ſeſteſ
conſecutus eſt, & in ſententiaſ moritur, multo magis perire dignus habebi-
tur, ſupremo, quum Dei concuſcauerit, & ſingularem teſtamenti ſeu rem pro-
ſtantiſ habuerit. Conculeat autem Dei filium & Sermoneſ Dei, qui myſtica
D eius poculo intrepide manibus rapacibus & aduerſus proximum eleuatis ſunt,
veluti communem panem & vinum reputans, quæ in fidelibus **mentis oculis ſunt**
ipſe Deus. Vigus enim eſt ſermo Dei, & efficax, & penetrantior quouis gladio
vtrique incidente, & perſtingens vique ad diuinitatem animæ & corporis, com-
pungit & medullarum, & director cogitationum & mentis conceſtorum,
quemdam dum ipſe per Paulum inquit. Nam neutro modo perit, etiamſi partem
claus conſtituit partem ſuat. Nec item ab animam, cum peritade ut actio omni-
bus perſcipiam, & nihilominus inueniat Deus idem, haud immutatus. Verba in
rem Paoli Dominus obſignans, & partem increduliſ ſupplicio afficiendos offen-
dens, qui nomine quidem Chriſti ſunt, reuerſi ſunt, & per temulentiam ne-
glegant ſalutem ſuam, inquit in Euangelio: Si dixerit in corde tuo ſeruas ille,
Cunctatui Dominus meus venire, ſimulque ex perit perire ante uos, & ede-
F reatque bibere cum conſectis ebus amen dico vobis, veniet Dominus ſeruiſſus
die quo non expectat, & hanc qua ignorat, & diſſecabit cum, & ponet partem
ipſius cum incredulis. Diſſecant ſeruum non corporaliter intelliſamus, nam in
peritum hoc foret, ac ridiculum ſed per ſpohationem ſpiritualiſ donorum &
baptiſmatis, & eſſeſſum libertatis, diſſecari a Domino damnandos intelliſ-
mus. Non enim ſiſtenteſ, ut qui Chriſto adhaerent, ac veluti milites eius obſi-
gnati ſignaculo ſunt, & zona militis ipſius cincti, pantiunt, niſi prius illis ſpohati
ſint. Quemadmodum & præſentes hodie leges docent eos milites non ſpohati
debere ſupplicio, quum illis zona ſit adſcripta, quo ſignati ſunt ſymbolo militis ipſius,
ablato more priuatorum a carnifice panti poſſe. Euidentiore vero ſimilitudine vtes.

quid hæc diuina disiectio sit, ostendim. Nam qui sublime solum Christi admī-
 nistrant pontifices, si in aliquo lapsum contrectatorum quipiam in ipsorum catu,
 non prius ipsam pernis rebiectant, quam diuina a facis cum remouerint, & illo-
 rum priuatus sit symbolis. Eo pacto ipsorum pro vno ex laicis habent. Per quam
 ademptionem indicatur dilectio de qua dictum est, & per connumerationem
 eius cum gregariis & vilibus, portio cum incredulis declaratur. Id quod & Dauid
 de carminum ille diamorum aetor longe antè innuit, ita testificans: Vota facite,
 & reddite Domino Deo nostro: omnes in circuitu eius dona adferent terribili
 & auferent spiritus magnatum. Nolim vero quinquam arbitretur de animarum
 ablatione carmen illud accipiendum esse. Non enim gubernantium modo, sed
 & eorum qui gubernantur, & dominorum, & seruorum plane ipse indit & auferit
 animales spiritus. Nimirum dicitur de anima, immo de spiritualibus donis, &
 de baptumate. Magnates vero mihi videntur esse ac domini infidelium fideles, a
 Dei Sermone, qui erat in principio, id consequuti, ut dominentur etiam ipsis dæ-
 monibus. Nihil enim isti ab illis habebant dicuntis, eodem contentu aduer-
 santes Deo & Christianos oppugnantes. Quos ut imperio premant & proculcent,
 diuinus ille Dauides multo ante precibus a Deo verbis huc contendit. Constitu-
 tues ipsos principes super vniuersam terram. Memor ero nominis tui in omni ge-
 neratione & generatione. I vaudito autem vate Deus, Sermo deinceps homo
 factus vati similis in mundum venit, & sancte prædicans in Euangelio inquit ad
 nos: Confidite, ego sum qui vici mundum. Item, Ecce dedi vobis potestatem
 calcandi super serpentes, & scorpiones, & super omnem potestatem inimici.
 Quæ quidem est omnis illa laus. In omni generatione & generatione memores
 sumus nominis Christi, principes aduersariorum & domini ab illo constituti per
 baptismum, & per spiritum sanctum in baptismo nobis datum, quæ quidem duo
 virtutis ex præscripto viuendo honorare studeamus, nulla labe vel macula per
 impuram viuendi rationem ipsa aspergentes, ne quando iudicans nos letus dis-
 secat, & cum subiectis incredulis perdat æterno igni, ablato spirituali dono &
 baptumate. Non ut cuidam vano nugatori videtur, aures quidem mulcenti, sed
 non nutriendi animas, quod finem sit habiturum peccatorum supplicium, pro-
 pterea quod simpliciter tantum æternum dixerit Dominus ignem supplicij, non
 æternum in æternitates. Non enim propterea, quod inquit vates, In æternum
 Domine Sermo tuus permanet in cælo. ideo aliquo vique Deum & Sermonem
 in cælo esse intelligamus, post sæculum autem cælis egredi. Et iterum inquit
 idem: Veritas Domini manet in æternum. Num igitur post aliquem temporis
 progressum non erit verax Dominus, secundum dementiam eius, qui ab ira co-
 gnominatus est. Etiam ipse in Euangelio inquit ad sanctos suos Apostolos: Equi-
 dem vobiscum sum vique ad contaminationem sæculi. Num igitur ad tempus
 modo cum suis sanctis ipsum fore suspicabimur? an potius æternum & abique fine?
 Quomodo vero non est extremæ intamæ terminum æternitatis constituere, & eò
 ut per pernis excruciatum diabolum vna cum adiunctis sibi flagitiosis hominibus
 dicere deinceps à cruciatibus liberandum, nec amplius puniendum. Contrarium
 enim prorsus eueniet iustis, postquam ad aliquod sæculum beate vixerint, ut in se-
 curitate rursus moriantur, vel aliquid patiantur, nempe peracto suo sæculo. Nam
 hos quidem in vitam æternam, illos autem ad æternum supplicium abituros iudex
 pronunciat. Necessè igitur est, ut peracto illorum supplicio, terminetur & horum
 vtiq; eademmodum volunt homines vera vita priuati, qui manus vincitorum sol-
 uunt ac futurum supplicij finem prædicando animos eorum eferunt. Veram ab
 usque orationi nostræ proposita erant impetu quasi quodam sermonis nos abut-
 pte digressi, ad eadem celeriter redeamus. Auium videlicet linguarumque
 miorumque illic est. Quapropter & linguam sub duobus labijs custodiri Deus
 sapiente instituit, intra dentium firmamentum ipsam constringens, ut tam ac-
 curatè adhibita custodia a facili motu cohiberetur. Nam quum in humido sita
 sit, aliquando quidem maledicendo fectorem mouet, aliquando vero benedi-
 cendo leatuit, hyminorum concentum offerens Deo. Cum Dauid igitur canere
 debo-

Originem
 hæc dicitur
 in cælo, ut.

et. v. 1. &
 2. 2.

E

- A** debemus. Pone Domine custodiri omni meo, & osium munitum cum cum labia mea. Quippe quum tenera sit & volubilis, faciles habet in voce deslectiones, ab omni voce in adhaerens. Gattuli enim est haudo, & perpetuum inepit. Dulce vero quiddam tuitur sonat, & solitudinis et amaris. Cicada totum exilem, veluti perficitur imedit. Clamit voce grus, columba murmurat, vixit spirat & vocem mollem habet, magis taurus intat tabe: Leo iugitum & solitudinem concutit, allicet ad se viat in magis mudenta: crocitant clamores coram populum perturbantes emittunt: carmen luctuosum bubonis est, nuptiale vero tibia sonat, mortificam tibi, saltitotum lyra, tripudiatotum tympanum. Omnia vero in vinctum a dale nona hominum voce sapientur. Vbi enim in ipis est nostrae linguae significantia, vel perspicuitas, vel accurat is ille tonus, vel concinnitas, vel suauitas. Hirundines columbarum munitur gemebandum non intellignat, neque reliquas autem, neque noctua teleuensis, aut aleyonis, aut patonis: neque reliqua animantia bruta voces alienigenas norunt, sed neque nos illas interpretari vel declarare possumus. Quis enim sciet quid leo significet regiens, quid item taurus magiens, quid vero balantes inter haedos oues. Omnia vero hominum facundia cognoscat significantiam. Vocantibus enim patribus, accedunt oues, minantibus autem iunioribus recedunt. Capratis clangente, buccia singibus reiliunt, & ex aruis declinant: similiter equus, & mulas, & atellis, quando ad dextram quidem, aut quando ad sinistram eundum est, humana lingua intituuntur. Canes autem ad latratum profluentes, si inclamet herus, extimescant, & illico ad que cendum sedantur. Considera vero mihi & iuem errantem, ac voce pastoris ab errore recedentem. Auquities etiam canis capreae mittens curia, postquam longius a venatore recesserit, si fistula sibilum eminus audierit, latratu vicissim respondet, invocans auxilium eius a quo fuit exilus. Aspicere vero & columbarum conuolatus, quomodo fistula sibilu audito eius, quicquid possidet, imitat nubes ad columbaras turres deuolent. Omne item instrumentum musicum ad linguae nostrae sonos percussione manus aptatur. Estque vere admirabile, quomodo quum tam parca sit atque tenera, duplicem tamen facultatem habeat, gustandi nimirum habitum, & discernendum naturam tam disciplinam, idque per sapientiam eius, qui ipsam creauit, ad omnem sufficiens sermonis motum & gustum. Qui vero per eam non peccat, is vir magnus est, qui potest quasi freno cohibere etiam totum corpus, inquit scribens ad quoslibet sub Sole Diuus ille Iacobus. Dentes quidem vni cum illa cooperantur ad sermonis scitam pronuntiationem, firmam illa praebentes ad sermonem exprimendum repercussionem, veluti si plectrum chordis citharae allidatur. Simul autem & cibi ministrant sunt: alij quidem incidentes, alij vero attenuantes. Atque incisores quidem priores sunt, molares autem interiores, sic appellati apto vocabulo, quod extenuent & comminuant ingesta. Nasus autem inter genas medium tenens, attrahit & reddit acta, de mans ex capite liquorem, & bonum quidem odorem attrahens, contrarium autem reiciens. Prima vero barba genas tegit, quando puerilem & inuicem et item eam robusta permutamus, ad ea quae ad vitam necessitatem pertinent animum adiacentes, inueniente ut arbitror natura, eo tantum vique hominem erigere, & inde labores capessere. Tempellum promde, ut cum Davide canamus. Quum valde magnifici sunt operatua. Omnia in sapientia fecisti, in capite vique adeo paruo omnes praestititones, tenus nostros collocans: visum, auditum, gustum, olfactum. Quia, est inter te coartines edificans, utque neuter illorum operatione sua viam nobis obicit. Neque item praeter hos alij nobis sunt, praeter tactum manus. Agilis enim est & proportionem congruens, per quam & citharam verbus spectat homo, & uero ala creata facit veluti columbae innitente capite, quod conueniente quadam ratione per cooperationem necernis seire vel demittit, vel iugum leuat. Quicquid dexterae manus, totidemque sinistae digitum sunt, quibus & tota recta manus, & auctibus metalla & hominis, fontes haurimus, flumina & diuina. Per ipsos stabulis & lignis nauigamus ibyflum, ex opposito flatus vero in alas abducimus, & gubernacula dirigimus. Indomitas feras capimus vias & circumamus, cetos ipsos capimus;

Dentes incisui & molares.

A cor aggratus, in inflammationem & feruorem eius ventilatione sua propellitur. Quemadmodum enim flamma reipiratione carens proprio fumo extinguitur, ita & animal non per illam pulmonem ignem cordis emouitur. Igitur quum palmo cuiusdam cor rigatur, & leuibus auriq; tum demulcet, vegetum & robustum animal efficit. In quibus etiam, & quidem solo vitalis causa mihi videtur firmitas esse. Iecur autem & ipsam calidum, ad eorum quæ ingeruntur concoctionem & sanguinis effectorem, in dextra cordi adiunctum est parte. Quo nimium refrigerato, in facie fit laceratio quædam mutatio accedente paulatim palmo & debilitate. Similiter vero parti splenis est, sanguinem subtrahens, & discernens id quod crassius est a sanguine, qui si dulcor fiat, inflatur & incenditur, terminos suos transgrediens, & obstruens meatus, canorum quidem hominem apparere facit pallorem tamen, & paulatim debilitatem secum adfert. Præterea intestinorum conuolutiones & nexus circa ventrem sunt, ut tortuoso ductu, temporis aliquo spatio detineatur in visceribus cibis, ne propter meatus cœtitudinem facile & illico egestus, excitet animal ad appetitum, a tali occupatione nunquam abducendum secundum naturam brutorum. Domicilia item ex membranis facta ad humorum generationem opus excolidit, quæ per subtilissimos & aspectum fugientes meatus paulatim attrahunt humorem, ne ubi exundatione & exsiccatione sitis indicetur animali, sed paulatim certa dilapidatione quod haustum est ad aliquod tempus retentum expellatur. Ad hæc etiam nobis sunt articuli commissa, vertebres & iuncturarum cavitatibus cœneta, quasi columnæ ad ferenda onera, quibus toto corpore innitimur. Atque his columnis capitali loco est genus, basis vero talus, tanq; citata expedita & prompta ad omnem motum, adorationem & venerationem, citum & latus. Etiam pedes nobis callosiores omni alio superimposito corpore faciunt, qui terra semper poluati essent, ad incessum & digitis velut vinctis ad omnes quos frigore vel alia rictura amittentes, ad ingrediendum tardi efficiuntur. Quæ autem exprimet oratio declaratam in membris nostris interioribus opificis sapientiam & potentatem meatus & membranas caernas, venarum complexiones, nervorum intentiones, ossium firmitatem, vias atque semitas quædam latenter distribuentes quæ ingeruntur, idque per totam quasi conspirationem membrorum totius corporis, item attractiones spiritus, aqueductus sanguinis, domicilium caloris, sedem frigoris, alia denique de quibus medicina commentata est, quorum explicationem us relinquam, qui medicinam studiosè didicerunt.

D SANCTI VIRI, GREGORII NYSSENI LOCVS EX EO

capite quo trahit, non perinde existit causam esse non animam quam corpus.

Hæc quoque non à Casario, sed alio quodam inter sunt.

Quemadmodum de tritico dicimus, omnem potentate in spica formam eius esse, herbarum, ceterarumque mediarum iuncturas, fructum, aristas, & nihil horum ratione naturæ vel prius esse, vel deinceps naturæ seminis accedere, sed ordine naturali ea quæ recentiamus, prodire sic & humanam rationem comparatam esse dicimus, ita ut in ortu eius principio simul per naturam visceratur, quæ deinceps explicetur, & patefit per naturalem seminem, immo quidem Deivoluntate fundamento quasi facto, deinde generationis causis accedentibus. Quænamadmodum enim in eo, quod ad producendum hominem in officina naturæ deponitur, membra singula corporis cernunt, que inter in formationem ita neque animæ proprietates in eodem animæ, cui possunt, nunquam prope diantur in actum. Et quemadmodum impositum idem lex natura sibi vi facultateque in articulos & viscera formatum, sic & de animæ intellectu. Nam si formæ hominis, qui producendus est, in eo potentate est, licet autem propriam unitatem ita tenuiter potente, etiam anima in eo est, licet nunc quidem non appareat, apparere autem vni cum corpore ad incrementum promouendum. Quæ autem quidem autem vis quædam ex animato & viate ad conceptionem evertitur, non putabis inanimum esse quod in vitam prodit & quemadmodum illud, quod in eo corpus cum est, non carnem dicimus, nec ossa, nec artus, & cetera, sed vis & potentia est, non vnum, quod vis est, ita & de eo quod ad animam pertinet, nondum vim rationalem, non affectus mouentem, nec appetentem,

HHHHh

& cætera, quæ ad animam pertinent, in illo dicimus esse, sed cum corporis opificio A
etiam animæ operationes argui. Præcedit autem in hac prima eius structura auge
scens nutritiva facultas. Neque enim plus capit incipientis exiguitas. Desinde
in eo, qui in lucem prodit, sentit. Sed beneficium viget, & in adultiore rationalis elu
cet facultas, non in tota tamen confectum, sed cum organi perfectione crecit, quan
tum subiecti facultas eius est capax. Certe stat igitur anima non carere, quod iuven
te animum ex corpore ad animalis naturam in partem est in officinam naturæ.

Ne hæc
quidē Cæ
sari sunt,
vixit Nys
seni, sed al
terius, ad
sententiam
Nysseni
quædam ad
sententiam.

Sciendum autem, quod si quæ sem hoc pacto se res habet, talen ex viro fluxionem
tum demum fieri, quum Deus hominem generari voluerit. Sin autem, inutiliter ci
fluere, tamen extraneorum quæ iam hoc sortis abortum dicit. Volunt eam
illi conferre aliquid terminam ad vitalem procreationem ad id quod a viro excer
nitur, tanquam si eam efficiendi aliquam materiam præbeat, videlicet mentisuo- B
rum aliquum humorum partem, veluti quoddam æstuat. Nullum enim te
men emittit in illis, sed inutilem quandam humorem in locis mollebus existen
tem. Est autem maris semen quasi opitex, & principium motus etiam, quem admo
dum in coagulo videmus, quod lac cogit. Sic enim & semen in ventrem incidens,
muetur cum purissima fixa mixta supernatante. Quod autem in matrice exiit, etiã
dicunt animæ puticeps esse, non nullus quidem perfectæ, sed nutritus. Quemad
modum enim in plantas in terra, ita & tortum vivere, radice utentem umbilico, per
quem ex matrice attractio cibi fiat. In lucem autem egressus, etiam sentientem ani
mam consequitur, crecentque eam corpore crecente augetur & rationalis ac in
tellectus illa facultas animæ. Est enim in semine animæ particula quædam, quæ vi
talis calor dicitur, conformis calori Solis: siquidem ille vitalem vim habet, & vita- C
lem sortum generat. Formatur autem primum cor, quod & postremum interit. Si
militer & reliqua interna ante externa disponuntur, & cum primis ea quæ sunt su
pra cincturam. Formatus autem in matrice homo, natum quidem medium inter
genua habet, oculos vero supra genua. Robustior autem fieri tortus incipit, quando
inhibita menstrua in vberibus in lac mutantur. Quo quidem tempore mox finem
in mulieribus habent naturæ, & vomitus. Generatur autem mas, si percoctum est
maris semen, unde iuvenes & ienes plerumque femellas procreant. Abundantiam
autem vel defectum non volunt in quibusdā partibus, propter matris defectum
aut abundantiam. Seminis autem ejectionem ex locis circa caput fieri manifestum
ex eo est, quod eorum oculi cavantur, qui multum coeunt. Mouetur etiam cum
mente cogitationeque matris, quemadmodum & veretrum viri. Aliquando item D
sponte gemelli generantur, per diuisionem seminis in matrice: ac siquidem id per
coctum fuerit, duo masculi sin minus, diuersum. Præterea per superfrotationem ge
nerantur, unde aliquoties & masculus & femella simul nascuntur. Plurimum vero
natit lac ipsum & fuluum, ut ex cæteris constat. Mulier sortum gestat ad mentes
septem aliquando, plerumque ad nouem, sæpenumero ad decem postquam conce
pit, vix autem post undecimum. Fœtus in lucem editus aut viuit, aut pariet mulier
quod mola vocatur, quæ est caro dura, aut perclitabitur. Circa annum decimum
quartum mutatur corporis habitus tam mares quam femellæ, & ex bene affectis ma
le dispositi fiunt, vel è diuerso. Tunc & femellis menstrua incipiunt, matribus verò
semen, & vox fit grauior. Vbera item, & verenda crecent. Pallet demque mulier,
quæ femellam paritura est.

EX EODEM GREGORIO NYSSENO.

Mentis autem ad corpus communitio ineffabilem & incomprehensibilem intel
lectum coniunctionem habet, quæ neque intus est: (neque enim inuenitur corpori
quod in corpore est) neque extra circumscripta est: (non enim circumtribuitur in
corporeum a corporibus, sed modo quodam incredibili & intelligentiam notitiam
superante mens appropinquans & applicata naturæ, & in ipsa, & circa ipsam ex
istit, sic tamen ut explicari vel cogitatione comprehendi modus nequeat, nisi quod
in statu non recte affecta natura, etiam mens efficax est: si verò vitium aliquod circa
illam contingat, claudicat eatenus etiam motus intellectus.

Opera

A Operapretium est scire, cuius rei gratia terra nascentium germina in ortu, rerum præcedant, post quæ producta sunt animantia bruta, & post illa deinde homo. Non totum quod herba quidem animalibus est utilis & propter hominem exit, ut pecorum copia, tanquam illi ministrat, ita sed quod hic cæ, quæ de anima est, philosophiam nobis tradat Moyses. Explicari autem oratione talis rerum distinctio potest. Res viuente partim intellectuales sunt, partim corporales. Omittantur autem nunc intellectuales. Corporales partim efficacitatis vitalis participes sunt, partim expertes omnino vite. Rursus vitale corpus partim quidem sentiens, partim vero insensibile est expertis. Rursus sensibile, aliud quidem rationale, aliud autem rationis est expertis. A minoribus igitur ad id quod perfectius est, natura progreditur. Ideoque post animam materiam, quasi gradus quoddam formæ animatæ, naturalem hanc vitam extensile dicitur.

B Legit ille, in naturalium germinatione præexistentem, utpote vim nutrientem & augetentem, sicque deinde subiicit, & sentiendi facultatem, quæ in animalibus est, etiam eius participem, quæ ante ipsam fuit. Siquidem quæ per carnem viuunt, etiam absque intellectibili natura esse possunt. Ratione autem existeret non potest, nisi cum sentiente committum sit. Ideo postremo factus est homo. Ex omni enim specie animatum temperatum est animal rationale. Nutritur enim secundum speciem animæ quæ est in plantis, augetenti verò facultati sentiens a natura adiuncta est, in sentiente deinde intellectibilis naturæ efficacitas claret. Vnde etiam proprie rationalis anima & intellectibilis dicitur, quæ per omnia se didit. Nam in rationali etiam reliqua comprehendit, quum in sentiente vegetatiua sit, quæ vegetatiua tantum in rebus crassis existit. Veram & ita propter vitalem efficaciam

C *abusuè animæ vocantur.*

Sciendum, quod quæ facta sunt ad id simpliciter ut viuam, sicut cerebrum, cor & pulmo, hepar & venter. Horum enim aliquo læso, cessant motus animal. Oculi autem, manus & pedes, ad id ut bene viuamus facta sunt. His enim læsis, vitæ quidem animal, non autem bene. Alia demique ad propagationem posteritatis pertinent.

Postremo post creationem a Deo productus est homo. Non quod velut vilis inter postrema abiectus sit, sed par erat principem ante subditos prodire, neque antequam omnigenis refectum epulis conuiuium appareret, introduci conuiuatorē.

Preiosior autem est humana natura omni creatura quæ oculis cernitur. Nam cætera quidem creata à Deo quasi ex tempore facta sunt, simul cum mandato exhibitæ. In hominis autem structura consultatio præcedit, omnique de eo prius considerat ratio. Dixit enim Deus, Faciamus hominem secundum imaginem: & quæ de eo sequuntur. Vt etiam ante ortum suum homo dignitatem suam obtineret. Ideo & materiem, de qua conderetur præparauit, & ad quale exemplar similitudinem habiturus esset, perpenderit. Humanam igitur naturam optimus artifex Deus velut organum ad regni administrationem idoneum fabricauit, & animæ priuilegius & forma corporis donauit. Siquidem anima regalem maiestatem ostendit, nullius domino subiecta & propria potestatis tanquam imago Dei, cõmunia cum archetypo quædam habens, pro regalibus pallis induta splendore virtutum, & cum plebeia vilitate nihil participans.

Post hæc perceptis rerum facultas homini est insita, nimirum mens, quæ per singulas rerum sedes discernens & res omnes apprehendens ac velut exemplum & imago vnicuique substantiæ diuinae virtutum operatum effectrix est. Sileant qui dicunt in aequali patris filium, vel in unum tantum, secundum substantiam. Nemo qui dixit, Facimus, idque plurali siueificatione, sanctam Trinitatem non deitate ostendit, neque imaginis singulari numero mentem fecisset, si archetypum inæqualis fuisset. Nequit enim fieri, ut imago vni diuinitatis formis respondeat. Non si diuersæ fuissent naturæ, diuersas etiam imagines condidissent.

Nudus autem, & a naturæ armis ac mutationibus destitutus est homo, nec cornibus armatus, non vniuersum acie, non dentibus aut aculeo venenatus, nulliusque horum opeminto, non a alis, non pedibus celer, neque canotes. At vero illum qui imperitius erat, propius armis decorabat est, iustitiam. Verum non abs realiter se habet. Si enim si com...

Ambigibilis est. Remanent enim in anima remanente sede diuino. tum exercitio-
rum qualitas inus relict. Aliquoties etiam secundum corporearum qualitatum dis-
positiones in somnia tiant. Sic enim libundus ad fontes esse sibi videtur, & in con-
uuiis, qui sibi ind. us est. Denique multiplex somniorum species est, sed vana.
Nam mens cessante sensum actu per somniam conteeta, neque per ipsos elucere
potest, neque propterea extinguitur. Quod autem rex Aegypti Pharaos, & Nabucho-
donosor per in somnia ad eorum cognitionem ducuntur, quae futura erant, id pro-
pter aliud a Deo do. entatum est, vt manifestaretur abscondita sanctorum sa-
pientia.

Sciendum verò, eius quod est intellectu ad corpoream communionem, ineffa-
bilem & intellectu incomprehensibilem conjunctionem habere. Atque hoc etiam
B in praemissis scriptum est. *A.* Quando per eam modo nobis exponitur ea, quae ad ho-
minem pertinent: vbi tibi videtur esse purus, an in caelo, vel terra. Num alij qui-
dem ipsum dicunt esse caelestem & intellectualem, alij vero terrestrem ac sensibilem. *B.*
Mibi sensilis esse videtur, & in terra: luculente ac manifeste dicere quae ratio deati-
bus litteris, tacet. *A.* Quid igitur tibi vult Paulus, dicens: Non huiusmodi ante an-
nos quatuordecim, siue in corpore, siue extra corpus, nescio. Deo inuit, & noui
huiusmodi hominem raptum in paradysum, & audiens illa arcana verba, quae tas non
fit homini loqui. Quibus indicatur in caelo esse paradysum. Non enim dixit se raptum
in tertium vique caelum, & inde descendisse in paradysum, sed in raptu vtriusque
meminit. *B.* At non vno compedio caelum & paradysum firmi deierunt. Non enim,
inquit, hominem raptum vique in tertium caelum, & de nouo, In paradysum. Necessa-
C rio igitur vestra contra vos vituperanda mihi vox est, ne, deinde ad articuli quatio-
nem redeundi in. Dicitis enim ipsam non dixisse, quod decesserit, sed quod raptus
fuerit in paradysum, & in se absterit, vt apparet clarissimorum patrum doctrinas.
Quandoquidem enim non dixit se ascendisse in paradysum, sed eo raptum esse, an
non adicendat: Si vero adicendat quum raperetur, constat quod & descendit in
paradysum raptus. Inquit enim, Et noui huiusmodi hominem raptum in paradysum.
A. Sed quia supra nos coelum cernitur, constat ipsum aditum vtrum esse, vt supra
ipsum esset, vbi & paradysum intelligimus. *B.* Cur igitur non vtrumque complexus
inquit, Et noui huiusmodi hominem raptum in caelum & paradysum: sed interiecto
articulo loca distinxit, dicens: Et noui huiusmodi hominem raptum in tertium vt-
que caelum, & rursus, ipsum in paradysum. Illud autem, Et rursus, ad alium aliquem
locum transfert. Ad similitudinem motus de clauo campo circumdati, in quo si quis
D esse velit, per ingressum in campum facile in eum perueniet. Si vero optimo conscen-
dere monem voluerit, ex eo in campum venire omnino necessarium est, vt ab ex-
celso deaeretur in planum. Continenter puto Dauidem Apostolum primum quidem
caelos ingressum, inde in paradysum deuoluisse. Inde dignos autem ante Paulum te-
stis terram adamaram peritum, sic Solomoni, tenilem super terram paradysum indicat.
Descendit, inquit, frater meus in hortum suum, nudi Domini significans diuinum
in carnem aduentum, & Pauli in ipso praemonitans descentum ex caelis, postquam
supta ipsos a terra raptus esset. Frater autem Solomoni & Pauli secundum carnem
est Christus, qui in hortum suum descendit. Et rursus alia ratione ipsorum frater,
quod ambo lyda roge alumini tacti, circumcessionis cultum sub iugo legis tolera-
runt. *A.* Quid igitur: num Seruatorem Christum non in caelis, sed in terra putis an-
E m. m. dum crucigeretur, apud Deum deponere dicentem, Pater in manum tuam
commendo spiritum meum: Et ad latronem, Hodie mecum eris in paradysum. Si
tut in caelo est Deus & Pater Christi, omnino illic & paradysus erit, in quem Chri-
stus se promittit introducturum latronem tecum etiam iuxta. *B.* Plurimum & ex-
trema dementia mihi videtur esse, in caelo vel paradysum tantum, & non vbiue diu-
num numen esse arbitrari. In omnibus enim exiens, omni quoque quae con-
caelestia, terrestria, & terrena. Proinde & in Oreum in predicta Dei & Seruato-
incarnati carnem in paternis manibus esse dicimus. In paradysum autem fuisse Chri-
stus diuinitate, & vna latronis animam adduxisse, sicque in latronis manibus ipsum fuisse
contemur. Deus enim noster in caelo, & in terra, & in mari, & in omnibus abscondit, inquit

- A** gare aditam ad ipsum tentauit. Ex quibus Aegyptij quidam aqua potiores & seminibus uicentes, et alio uicta nostro ab inuincibilis uentes, diuiniorem terram in comitatu comparato, & multis impletis nauibus, expeditum potum ex eo, quod rotos portabat, illumine habentes, eodemque & legumina inderacientes, & tibi ad cibum emollientes, per prateritum Geonem, apud ipsos autem Nilum appellatum, nauigantes, tentarunt illumine ductu inuenire post Adamum non in uictam paraditum. Postquam autem tempore longi limo nauigauit, & extra habitabilem orbem delati sunt, in difficultibus locis igne solis adurebantur, si amaeque illic toto feriente, quum ne quidem lumini digitis aut labris ille d'implas attingere possent, ad eam unde nauigio uenerant terram gubernacula dirigentes, in partem delati sunt, non reportantes quidquam comitatas, omnibus leuiter temporis spatio absumptis, ut aliqui Aegyptiorum tradiderunt. Ceterum ubi nauis, cui a beato illo spectaculo abierant, clarissime sapientis illius Salomonis uerba didicerant. Profundiora te ne scrutaris, & sublimiora te ne inquiras: quae tibi mandata sunt, illa cogita. Quod si secundum Origenem illum in ipsum non est in terra paradisi, quam obrem tales homines, ad illum interpretandum Aegyptus ablegauit. Quomodo item Moyses primus ille Scriptor rerum diuinarum inquit, Et descendit Dominus in paraditum: non autem, descendit. Et introduxit Dominus Adamum in paraditum: non autem, subiecit. Praterea si non est in terra paradisi, ut ualidius ille nugatur, neque fons ille quadruparito diuitis, unde diffunditur Geon, Phuton, Tigris, Euphrates. Vbi autem in caelis fons, aut uia, quorum consutis foliis homines illi primi post lapsum sese tegebant. Iam si neque tenuis est, neque apud nos ea regio: ne quidem omnino in ea fons erat. Si non erat arbor in ea, non etiam comederunt primi parentes: quod si non comederunt, neque transgressi sunt, nec exiit Adamas, neque ex illo Eua, neque ex ambobus nos, neque alius post nos. **A.** Quid igitur an diabolum non putas ex caelo? Quoniam admodum enim de illo, sic & de homine dicimus lapsum uidelicet ex caelis. **B.** Proculdubio dicimus ex ultramundanis praecipitatum auctorem illum mali demonem spectatore Cheruborum Ezechielio ipsum deplorante, atque dicente: Quomodo exiit caelo Lucifer: Contemtiens autem cum teruo in Euangelio Dominus inquit, Videbam Satanam uelati fulguri de caelo cadentem. De Adamo autem hoc nunquam in diuinis litteris positum inuenietur. Quamquam enim consuetudo uerbum excidendi uturpet de nomine, itaque uocabulum lapsus de Adamo: non tamen praepositum est caeli nomen ante casum, quemadmodum de Behalo. Et uerbo Excidere utimur etiam, quum ex diuitis & ipsa dote ad paupertatem quis deuenit, vel a uirtute ad uitia redit, vel ex uirginitate ad fornicationem ruit, vel quum corpus interit. Num igitur ex caelis exciderunt illi: Nequiquam enim uero utendum existimo diuinarum litterarum subsidio, & ex sacro Scriptore Mose demonstrationes proteferendas. Inquit autem is. Et posuit Deus hominem, ut coleret & custodiret paraditum. A quo iam quatio ipsum custodire debet, siquidem in caelis angeli ignorant furari. Vnus uero poma deuorans, aut fons, aut singularis in caelis non sunt, nec emacens ille, qui gramine uescitur. Nec ut vulpes apum alucare perfoiciens, ut taurumque sonos perturbans, ut fauos deuorans. Non leo crudioris, non rapax lupus, non aquila vel gryphus non aliud quid eorum, quae sunt apud nos, in caelis est, quae uel uolam increpatione Adam extinguit sentia, tangere uel accedere paraditum uerbantur. Omnia enim ad ipsius intremitebant uocem ante transgressi non detransgresso inquit. Et ciecit ipsos ex paradiso, non autem deiecit. Et locauit ipsos inquit, non intra, sed e regione paradisi. Et posuit Cherubos & adam meum gladium uersatilem ad custodiendum, non ascensum, sed ingressum ad agnum uitae. Versatilem autem ipsum inquit, ad terrendum eminus ad id accedentia, siue ammantia bruta, siue demonia, quemadmodum facere solent agorum custodes, clamore tam uolatiles quam quadrupedes bestias arcantes a uincis & fectis, agitatione autem gladii qui in manibus est illiusque fulgore homines eminus uenientes ad duceptionem frugum, perterrent. Aliquoties item funde agitatione iusto lapide, eminus aduementem praedatorem metu percellant. **A.** Quid

Vocabul
i
u
c

tibi videtur esse pellice & tunica, quibus post lapsum, Adamum & Evam Dominus A
induit. Audimus enim quendam præclare dicentem, quod homo mens rationalis
fi erit, & animal incorporeum. Postquam autem peccavit, per inobedientiam
e, ga Deum exhibitam separatam esse mortuamque mentem, & animam ideo vo-
catam esse, quod ad tactus caloremque mentis amplius remanere non potuerit, & in-
finitate supermisit. Hoc corpus induit quod pelliceam tunicam vocat scriptura, ad
supplicium erigendam ei qui peccaverat, ut ei veluti carceris & pœna sit. Ideo &
Deum rogant sancti, ut morentur & liberentur ab hoc supplicio. Dauides
quidem dicit, Ego ex carcere animam meam. Paulus autem, Miei ego homo, quis
me eripiet ex hoc corpore mortis huius. Iobus denique incessanter mortem opta-
bat, non amplius ferens in corpore pellice & tunice supplicium. B. Tibi diamantem
supplicium in precedentibus dixi, vos idem sentire cum venenatis pectusque Ori-
genis dogmatibus, quæ simpliciores decessunt. Neque enim in cœlo peccantes
animæ condemnantur, ut in corpore puniuntur, non amplius valentes obire
ultramundani ministerii sacrum officium. Nam si ad correctionem & castigatio-
nem utis corporibus inclina sunt, quo nodo in hoc graviter peccant? Qui vero in
custodia puniuntur, constat quod etiam vellet peccare, non possit. Cur autem non &
demonas vni cum diabolo, quam sint mentes & incorporei, postquam peccave-
runt, & ex cœlis præcipitati sunt, non in corpore, quemadmodum nos etiam ipsos
ad sobrietatem & correctionem confirmavit? Num vero etiam Moyses populo in-
superueniens, ut essent infiniti & innumerabiles, velut arena maris, volebat tot intel-
lectuales potestates in cœlo peccantes ad corpora deici, in augmentum eorum qui
erant in terris? Et Anna religioſa terram pro fecunditate Numen exorans, nam C
rogavit ut intellectus & incorporeæ potestates ex cœlis caderet quæ ipsa hominibus ge-
neraret? Aut Dauides diuinorum ille carminum auctor, propter illud vultu faciens,
Vt videas filios filiorum tuorum, cum cupiebat per lapsum ultramundanarum po-
testatum iusti genus multiplicari? Quod si animas, quæ in cœlo peccaverunt, ad sup-
plicium nostris colligavit corporibus, cur etiam eas quæ non peccaverunt, conti-
nenter cum illis condemnavit, in corporibus ipsas pœnas quemadmodum & illas?
Ecce enim quomodo ipse testatur de magno lobo, ante essentiam ad terribis diabo-
lum fortitudinem, Non est in terra quicquam hominis similis terro meo lobo, qui ius-
tus est & verax, inculpatus, pius abstinens ab omni re mala. A. Sed vide quid di-
xeris, dixisse Deum, quod non sit homo in terra, quod est eius qui inuit, alio esse
homines intellectuales in cœlo, ex quorum numero lobus postquam peccavit, con-
ponit ad supplicium colligatus est. & per virtutem reſurgatus, ante plagam testimo-
niam accepit a Deo, quod ration sit illis hominibus qui sunt in terra, non tan in il-
li qui sunt in cœlis. B. Vitis & tactus mihi videntur auditum magis fide digna esse.
Præinde relinquantur, quæ tractata & absque demonstratione audiantur, & potius
contrectemus quæ videntur. Neque etiam demonstrare potes ex diuina voce de
Iob, alios præter eos qui sunt in terra, in cœlis esse homines intellectuales. Atque
ignota & palpa quæ tibi me evidenter de diuina voce ex voce diuina tractant.
Quand quidem enim, recentis temporibus primus iustorum suarum Abrahæ, post il-
lum Seth, deinde Enoch, Noa, Abrahamus, Isaac, Iacob, cum illi omnes
ob hoc in cœlis & sub terra essent, solus illis temporibus inter eos homines, qui in
terra, cum illis erat lobus, sicut & Lothus in quibus erant iusti Sodomitani
E
et Lotus, qui eueniens, incit illorum mortem effugebat. Illi enim iusti qui ante
tempus lobus, qui sub terra essent, solus inter eos qui super terram erant, pius
fuit. Quod autem non in cœlis peccantes condemnatus, & non copulatus,
tamen in corpore sit, ex his, qui post illum fuerunt, demonstratur. Quod etiam testatur
testimonium Hieremias ille diuinus, antequam ex tecto eiret Ierusalem, in cuius
teſtimonio Dei perhibetur. Quoniam reſcripta Ioannes in vetero dicitur, gestus
eius, qui illis similiter gestabat, sicut & sermonem in quo per se
vultus, cum Ieremias septus est, quum & exilium indicauit. Quod si ita ut
dicitur, ab omni peccatis in cœlis fuerunt, cum gratia quemadmodum & con-
demnati corpore circumſati sunt. Procul abigat Christus eos, qui aſſanas per
existere

A existere nugantur: ne & ipsius animam ratione mentis frigefactam dicere audeant.

A. Quid igitur: si non prius exiens in calis anima, postquam peccauit in præteritum est expulsa vitam per copulationem cum corpore generationemque, quomodo Dauides id deplorans inquit: Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea. **B.** Nihil hoc Ougenis nugas confirmare potest. Nam quod Dauides ait, Ecce in iniquitatibus conceptus sum, denotat ipsum captum & infectum concupiscentia cecidisse in flagitium & adulterij iustitia perpetrata, illico eadem commixisse. Indicat ergo se lugere quod a concupiscentia superatus, carnis iniquitate sit, lege præcipiente, Non occides, Non concupisces uxorem proximi tui. Illud autem, In peccatis concepit me mater mea, etiam, hodie contingere iohanni tui. Illud enim quamplurimum non ex dilectione, sicut Sara, vel Rebecca, vel Anna,

B vel Elisabetha cum coniugibus cubant: sed ob iniqua, pugnas, emulationes corporales quidem se submittentem, sed immorigeræ voluntate manentes, aliquando fixus concipiunt. Id quod & Dauides suspicatur, se ab initio ex cuiusmodi contentione conceptum. Ab omni autem peccato liberam, & vituperio superiorem eam, quæ legi contentanea est, copulationem & procreationem liberorum ostendit Dominus dum ex Adamo quidem mulierem fecit, quo docet per ipsam coniunctorum unionem, & procreationem liberorum ex illis se amplecti, ideoque de ea quæ per ipsum est copulatione inquit, Crescite & multiplicamini, & implete terram & dominamini ei. Tandem autem denuo viuendi vna rationem honorans, in Cana Galilee tuo accessu & coniugij societate ornat, idque magis etiam ut demonstraret, honorarium munus donat, vinum ex aqua factum. Et in euangelio diuinitus hæc proficiens in-

C quit Propter hoc deiciet homo patrem & matrem, & adhaerebit uxori suæ, & erunt duo in carnem vnā. Et per Paulum inquit, Honorabile coniugium, & cubile impollutum. Scortatores autem & adulteros iudicabit Deus, nimirum hic ipse Christus. Nam pater iudicat neminem, sed omne iudicium nullo dedit. Non in iniquitatibus igitur, ad exemplum Christi, sit conceptio nostra. Nam in vetero Hieremias iustificatus est. Ioannes cum gaudio singulari exiit. Sermo ille denique, qui etiam Deus est, homo factus est per ineffabilem conceptionem. Proinde non sunt corpora propter animas, neque alterum altero generatione prius est, sed vtraque ineffabiliter propter bonitatem Deus in momento fabricauit. Ab alienatum autem a bono, diuinitateque nudatum rursus propter bonitatem contexuit solida pelle ornans, quum teneritas corporis iam extra paradisi voluptatem diuinamque munitionem esset, & iam labores capesseret, laboriosamque vitam atque sudorem experiretur. Proinde

D neque prius existentem, neque coexistentem animam pietas docet, ne partim delabere ex calis animas & inferi corporibus falso existimemus, partim seruantes castitatem, & temperantes, aut seminis fluxum patietes velut animalium occisores calumnemur, in lumbis & semine animas iustificantes. Longe etiam mihi velim ab ea reilihas opinione, quod corpore posterior sit anima. Non enim seipso vel maior vel minor ætate est homo.

EX SANCTO MAXIMO.

Quandoquidem principalis Dei scopus erat, non per coniugium & corruptio- nem nos generari, transgressio autem coniugium introduxit: ideo omnes qui ex Adamo subiecti sunt puni parentis nostri condemnationi, in iniquitatibus concipiuntur. Illud autem, In peccatis concepit me mater, docet quod prima patens Iuana concupiscit voluptatem. Propterea & nos dicimur in peccatis concipi, tanquam illius condemnationi subiecti.

A. Num igitur vel antonem vel corauum debemus existimare Deum, ut Adamum indueret pellicis tunicis? **B.** Merito & ego ex te quaerierim contentissime, quid leuiss & facilius, celum ex aquis firmasse, terram super abyssum fundasse, & intimam aquam in vnā congregationem coegisse, ratione conueniente vnū quodlibet exornasse, altis quidem illustrasse celum, platibus autem variegasse terram, avari- libus teaturne fecisse mare. an pellem connectere & contegere nudum si forte

[illegible]

[illegible]

- A** Itaque hunc capimus, an mens sit secundum imaginem Dei. **B.** Ne mens quidem & anima secundum eandem determinationem idem sunt. Quod si ipsam etiam aliud quiddam ab anima dei non vultis demonstrare, neque sic erit imago Dei, quae corruptibilis & mutabilis habet, quemadmodum inquit sublimi mente praeditus Apostolus, Cantabo spiritu, cantabo & mente spiritum animae, id est denuens, mentem autem eius per eam & gubernatorem, cui obediens & velut rector in capite praesidenti a blumi daci interna cordis concilia deferens, multis captu difficilis est, ut quae in se cogitationi cogitatione superueniente, & per considerationem dementia. **A.** Video de eam egrediantur cogitationes malae, inquit Dominus, singitur impugnat, nos cogitatione eam corde, opposuerimus superuenientem cogitationem ex merito, tanquam a lege emissam legem, ut scilicet quereat affectus: & si dementia considerationem superinduxerimus, illud de finet inflatio arrogantiae, & effertur carnis conopitum circa corpus inflexibile ubique tenens. Dementia enim absterat mentis est, anima repellente eius disciplinam in rebus agendis, & accedente ad illam in guttur. Consideratio autem est accessus & mansuetudo, & admonitio est quam mentis positio, quam induunt praepceptores discipulis, dum ipsos admonent. **A.** Num igitur qui nihil didicerunt, mentem non habent? **B.** Habent quidem, sed in qualloribus aut indumento lacero velutis similes, qui velle quidem amicti sunt, sed corrupta & ignominiosa. Prouidetur quod aliud quiddam, quam anima, sit mens, fide digno vius teste Apostolo, supra demonstrauit. Quod si euidentior em expectatis demonstrationem, considerate mihi infanos & mente captos, qui animas quidem habent, mentem non habent, ad quod est dementia, quando in ipsis aberrauit mens, aut aliqua perturbatione excussa est. Ad pice item lactes infantes, animatos quidem, sed mentem non habentes, nondum admonitione diuinitus coniequuti propter imperfectionem, & quod eius nondum est capax natura, qui & propter abentiam mentis aliquoties gladio aut vitro inhiant, aut aliquid mali velut bonum exhauntes, innoxiosissimam reportant mortem, ita violenter ablata per dementiam. **A.** Siquidem animae gubernatrix vis est mens, & praesentia quidem huius seruamur, absentia vero nequaquam. Nemo nobis in ea est id quod secundum imaginem Dei est, tanquam in eo quod salutem praestat. **B.** Licet animae gubernatricem vim dixerim mentem, itidem tamen alibi dixi, neque hanc esse secundum imaginem Dei. Quomodo enim erit imago incorruptibilis ea, quae corruptibilis est & captu facilis captiua robusta, & semper similiter immutabilis manentis? Nam quae per aliud excutitur aut degrauiatur, aut eius quod voluit potestate non sola habens, sed quae declinat, ut succumbit deteriori, non erit imago eius qui non flectitur & incommutabilis est. Illa autem mens in paradiso succubuit, aut post ista deflexit consilio serpentis, aut repulsa ab anima, aut cum ipsa concedens, id quod sublimi mente praeditus Apostolus significans, inquit Metu ne rursus veniens serpens deciperet aliquos vestram, & corruerit tentas vestros. Et rursus inquit idem. Video autem aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis meae, & captiuum reddentem me legi peccati. Quomodo igitur erit imago Dei immutabilis, carentis omni defectu & incomprehensibilis, quae est uero superata, aut succubuit, aut una cum anima cecidit, & in transgressionem prolapsa est? **A.** Quid igitur tibi videtur? imaginem Dei nos habere, an omnino nos ei dissimiles ostendis? **B.** Id quidem, quod secundum similitudinem dicitur, paulo post demonstrabo pro vultu diuinitatis exquens scripturam. Quod autem secundum imaginem dicitur, quemadmodum. **A.** Dixi, in immortalitate possum, & in dominatione animae mihi videtur, non aate, quam ut praedictum est. Amant enim litterae diuinae, et factus est homo in animam viuentem hoc est immortalem. Id quod in praecedentibus clarius inquit. Et dicit Deus, faciamus hominem secundum imaginem & similitudinem nostram, & dicitur timetur precibus maris & volueribus caeli, & pecoribus, & bestis, & ceteris animalibus. In eo igitur quod dominamur omni creaturae, quae ab caelo est, & in immortalitate animae id quod secundum imaginem Dei est. **B.** Huiusmodi. Sed et quod dicitur, aut obstupescens de ineffabili bonitate Dei Dauides cantauit cum dicit dominum, & cetera inquit: Domine quid est homo, quod memores es eius, & cetera. Non enim hoc potest.

[illegible]

fugam, Amici mei & proximi mei aduersus me appropinquauerunt, & steterunt, & A
 proximi mei steterunt emans qui nondum e humbo fuerant eieci, neque in car-
 nem coagulati, immo nondum parentes aut proauos habebant. Sed & salutarem
 iam crucem vel itam erectam, & super eam clavis atroxum longe ante demon-
 strans, inquit: Perfoderunt manus meas & pedes meos, enumerauerunt omnia ossa
 mea, ubi clauos in me transierant. Et ut promatum omnia dicam, multis in locis di-
 uinæ Scripturæ audimus loqui Deum de futuris velut iam presentibus, aut præte-
 ritis & peractis, quæ secundam prædicationem certo euentura sunt, quemad-
 modum inquit eximus id. Apostolus Quoniam quos præciterat, eisdem & præ-
 finuit, cōformes imaginis filii aut, ut ipse ait primogenitus inter multos fratres. Quā
 igitur certo sciret primorum parentum nostrorum reductionem, & lapsum in ino-
 bedientiam, & quod in peccatis seculorum tempore unigenitus Dei filius homo B
 natus esset, propter homines ob idiam separationē periclitantes, id quod præfi-
 niuit, declarari mihi videtur per id, quod inquit. Faciamus hominē secundum ima-
 ginem nostram & similitudinem, quasi dicat, Licet sero, tamen propter ipsum na-
 turæ secundum nostram, de ex parte nuptialis consuetudinis & temper virginis abique
 semine corpus adiungens, in præparationis expertum animalium reponendus, ab
 experte rationis conditione ipsum reuocans. Oportet enim me fieri quod est, &
 ipsum facere quod sum, in habitare celestium & luce carens antium huius vitæ,
 ut ipse cælum inhabitet tacens ligari, ut ille soluatur a vinculis mortis, creescere cor-
 pore, ut creseat diuinitate me baptizari oportet, & abluere squalloribus oblitum:
 ter rari, & vincere aduersum, & subicere imperato. Iuriam pro eo, qui male co-
 medit ego sustinens vincer. Si autem pro condemnato, qui hanc præben, & in C
 carne mambulo abyssum. Volens vinculis contringat, & solam propter animi vo-
 luntatem ligatum. Illudat, & conuictus exponat, ut ab opprobrio virorum liberetur
 qui transgressus est sexus muliebri. Creator ipse conquirat in carnis faciem, ut crea-
 ti abstergant faciem. Colaphus ex dat a seruo ego angelorum dominus, ut in liberta-
 tem aliam sub seruitutem peccati redactam. Nam colapho manumittunt seruos
 domini, simul atque percusserint a seruitute eximientes. Spiritus coronabor qui para-
 dum plantauit, ut eradicentur mortaliū ipina. Felle cibabor, & aceto rigabor,
 ratione carnis adsumpta, omnem abstergens humanæ naturæ amaritudinem. Qui
 Itachi manna præbui, aram & crucem concendam, ut corpore transligar incor-
 poreus, at propter homines eo circumdatus. Idem faciam a ludæis comprehensus
 incomprehensibilis, idem mortuus immortalis, morti mors idcirco repelatur propter D
 eos, qui in ore sunt: idcirco veluti taxum aliquod perentiam illius portas, educens
 viuetos in fortitudine, quemadmodum inquit Dauides seruus meus. Idcirco cæ-
 los ascendam, non indigens ascensione tanquam implens vniuersa. Idcirco a dex-
 tris sedebo nulla forma expressi patris, & ipse ad illius similitudinem nulla forma
 expressus. Hoc secundum imaginem & similitudinem eius, qui a me factus est, po-
 stremis temporibus fieri placeat, qui constitui mihi quod in opificio futurum erit.
 Quod si tibi videtur certa hæc de imagine & similitudine oratio, desine deinceps
 amplius de ea percontari. A. Quid igitur? Num Trinitas incarnata & homo fa-
 cta est? Non enim dixit Deus. Faciamus hominem secundum imaginem sed, fa-
 ciamus hominem secundum imaginem & similitudinem non meam, sed nostram.
 B. Si in iis, quæ ordine in eo sermone sequuntur ingredi voluerimus, semetipsum E
 plane diuinus sermo declarabit, dicens: Et fecit, non fecerunt: Deus, non di, homi-
 nem secundum imaginem Dei non deorum. Per id igitur quod inquit, Faciamus,
 tres indicantur personæ diuinitatis. Per id autem quod inquit Fecit, unitas naturæ,
 & consubstantialis, quemadmodum & ex nostra creatione cognouimus. Nā quod
 inquit, Et fecit Deus hominem, unitatem naturæ omnium hominum demonstrat.
 Maculum & terminum fecit eos, personas indicat. Et alibi inquit. Delebo homi-
 nem de terra quem feci. Atqui plurimæ myriades hominum erant, qui tempori-
 bus Noe diluuium meruerunt, licet singulare verbum sit. Alibi item totius Pharaoni-
 cæ exercitus submersum canens factum illud Maræ carmen: Cantemus Domi-
 no, inquit, gloriose enim glorificatus est. Equum & alcentorem deiecit in mare.
 Multitu-

[illegible]

kkkkk

e, quod tubett. & flammam excitat. Neque item rei omnium animatore, & reparatione immutatur. Ruitas ait, Qui non credit in me, iam condemnatus est: quum nondum iudicaretur quenkumque. Qui vero credit in me, habet vitam æternam, ea nondum recepta: ad eos qui credunt, donec hæc a fecibus obnoxia & crassa vita liberati fuerint. Ex hac enim ad illam transimus. Sed sermoni diuino credentes, tutumque, certo tenentes, & iuti fructum in ea constituti simus, ita somus ætæ. Similiter intelligamus & eum, qui de hac imagine est, sermonem, per prædicationem quandam Dei Sermonis formationem, & naturam, vitam denique nostram similem a te declarare, sic tamen ut omnis vitiositas excludatur. *A.* Ergo si sibi præsumit humanæ naturæ assumptionem Deus, culpa carent Iudei qui ipsum crucifixerunt. *B.* Carent sent culpa, si non prædictum ipsis fuisset per legem & prophetas, non alienigenas sed cognatos & conanguineos, & in eodem exercitio legalis disciplinæ constitutos, quos abstinere a Deo in Christo necesse, & ne contra legem agerent, abique ratione Sermonem per carnem occidentes. Ideo nihil ex vanis illis garrulis vitiositatis perceperunt, lege ille prime vii. Non enim legi adherentes, & a pueris in ea instituti, in interitum, immo perditionem tenentes illam reiecerunt. At gentes, quibus lex lata non fuit, & quæ in lege educatæ non erant, neque in ea institutæ, bene & legitime vixerunt, sibi metipsis lex facta, suamque conditorem amplexæ, ex his solis quæ ab ipso facta sunt, Deumque tam esse crediderunt. *A.* Quandoquidem in præcedentibus dixisti, in virtutum perfectione nos assimilari Deo, teque dicendum receperis, quoniam id per virtutes pacto fiat a te petimus, primum dici nobis, quæ sit perfecta virtus. *B.* Admirabiliter occurram caput, & præcise querens, quis perfectus virtutis finis sit, demonstras te vigilante, ad illum respicere & quasi si quidem inueniam sit, quod desideratur eum tuæ ipsius vitæ proprium facere vels. At ego in utroque paucis habito. Id enim vel oratione completum vel demonstrare, quod ratio cognouit: etiam meum intellectum superare dico. Porro si autem & omnes, qui a virtute clauerunt, eius perfectionem te assequi non posse fatebuntur. Perfectio enim in aliis quidem omnibus quacumque sensu metumur, terminis quibusdam finitis percipitur, velut in quantitate continua & discretæ. Omnis enim in quantitate mentura, propriis quibusdam terminis continetur. Vbi qui ad cubitum relictus, aut ad numen decadem, cognoscit & id unde cepit, & in quo desit, in quo scilicet existere perfectio solet. In virtute autem vnicum ab Apostolo perfectionis terminum didicimus, quod ipsa infinita sit, & omni carens termino. Nam magnus ille ac sublimi præditus mente per hanc perpetuo currens, nunquam ad vteriora te peruenisse dixit. Neque enim satis tutam putabat esse a cultu institutionem. Nullum enim bonum propria natura terminatur, sed per comparationem contrarium omnino finitur: quemadmodum vita morte, lux tenebris & robur infirmitate. Quemadmodum igitur finis vitæ principium mortis est, & solis occasus principium caliginis, & bonæ valetudinis amissio principium infirmitatis sic cultus a cultu virtutis institutio principium fit cultus vitiosi. Ideo recte dixi, nullis terminis propriis subiecta esse virtutem. Nam quod terminis comprehenditur, non est virtus. Virtutem vero perfectam, & indefectam, & infinitam, magnitudinis & quantitatis expertam, & omni comprehensione superiorem, Deum dico, qui proprie & principaliter est bonus, cuius natura bonitas est & immensissima virtus. Quandoquidem igitur nullus alius est virtutis terminus, quam vitiositatis oppositio, Numen autem diuinum contrarium non capax est, & infinitum: etiam si, qui virtutem obit idem omnino & Dei particeps est, qui absoluta est virtus, deo quoque terminum non habet. Necessario denique etiam eius, qui participat, cupiditas omnium mundo concurrens, & vna se extendens, institutionem a cultu nullquam habebit. Nominatur igitur & immensissima absoluta virtus intelligatur, quæ quidem ipse Deus est. *A.* Et quomodo quis viam aut opus aggredietur, quorum finem & perfectionem expectare sibi que polliceri non potest. Quomodo vero virtutem capisset aliquis de eius perfectione detrahens. *B.* Ne, quandoquidem id quod in quaestione propositum est incomprehensum, oratio nostra demonstravit, virtutem quæ perici potest ne eligamus, quæ plane sancte contionatur: Effote perfecti quemadmodum patet videri cunctis perfectas est. Quibus verbis non cum omnino incom-

- A incomparabili, & rationem intellectumque superante diuina natura nosmet ut extendamus iubet; ad enim fieri nequit) sed ut illius imitemur benignitatem, & facilitatem, omnimodamque bonitatem, & omnem erga proximum intimam inuentionis affectionem ostendamus, etiam si sit inimicus & insidiator. Omnia enim omnibus suppeditat Deus, & affatim quasi de fonte quodam manare facit. Praueniamus dominis vtilium rerum petitiones, a nemine secundum dignitatem honorati. Capellamus igitur pro viribus virtutem, leuibus & crebris ad ipsam saltibus assilientes, etiam si ad summum perungere nequaquam possimus. Nam in eis quae praeter ceteris pulchra sunt, ipsum totum licet consequi nequeant, vel partem assequi lucrum haud vulgare est. Item si maxime fontem aut vas aquatum exhibere non possumus, num propterea debemus concessa fructuione mederi ardor sitis? Aut quia ut vniuersum aerem attrahamus fieri non potest, ideo neque respirare debemus? Aut quia totam dissecare aërem non possumus, ideo neque respirare debemus? Omne igitur studium adhibendum, ne excidamus ea perfectione, quae contingere potest. Quin ipsam tanto magis amplecti debemus, quanto viribus nostris superior est, laudabilis enim est eius copiosior possessio. Ideo mihi videtur perfectio virtutis, si quis temper festinet, ut in bono plus habeat, & iustitia iniustitiam deprimat. Inestabiliter enim per iudicium diuinum ad trutinam appensis ponderatque momento temporis eis, quae ab vno quolibet in hac vita facta sunt, prout vel virtus vel vitiositas superauerit remunerationem reportantes, ad nostri similes aggregabimur, vna cum aliis aut honorandi praemio, aut afflicti supplicio. *A.* Quae sunt species virtutis, & quot aut num fieri potest, ut ipsam recte per vnam aliquam perficiamus? Non enim quilibet possunt qualibet prestare. *B.* Fortassis enim sit, ut quis aliquos propter pauperitatem hospitio excipere nequeat, qui tamen temperans & sobrius esse potest, aut iustinere tentationes, aut docere pietatem. Alius item largitur pauperibus ad vitam necessaria alius gratis ministrat. Quid igitur, num per vnam aliquam aeterno supplicio liberari potest? *B.* Omnis quidem virtus excolenda est eis, quibus rationalis vis a crassis rebus obscurata est, & apud eos qui verè sunt sanæ mentis. Omnis autem vitiositas abominanda, utpote quae virtutis aduersaria est, nostrae repugnans naturae. Porro virtutis aliqui species quatuor esse dixerunt, Fortitudinem, prudentiam, temperantiam & iustitiam quae pulchra quidem sunt, sed humi repunt, & innatant terrae, suntque demissiora quam coelestis illa sublimitas. Fortitudinem enim dixerunt, quae virtus resistat: temperantiam aduersus affectus robur & victoriâ: prudentiam, in ciuitatibus optimam Rerum publicarum constitutionem. iustitiam, quae laudabiliter curat vitae cuiusque sortem. Ideo putarunt ordinem quendam se sancire, si cohibuerint modi excessum in eo quod in vtranque partem nimium est. sublimius autem aliquid neque cogitare neque eloqui potuerunt, & quantum in ipsis fuit, virtutem in eis tantum quae cernuntur incluserunt, nihil arbitantes ipsam habere vel sublime, vel quod caelorum deorum simile sit. Nos autem praecipientem exemplum illum Apostolum habemus, multas quidem virtutis species recensentem, tres autem praeter ceteris omnibus insignes, fidem, spem, charitatem. Quaram fides quidem dat hominibus ea, quae supra naturam sunt, intellectibus adiectionibus eum, qui adhuc circumdatus est indumento crasse materiae multis affectionibus obnoxio. Nam quae angelorum & reliquorum carne carentium ordines ignorarent, hominum humillimis & in terra versantibus hominibus scientiam largitur fides, & inuenit eos, adducens mentem ad regalem & nulla forma expressum thronum, & per exquisitum resurgentemque splendorem principum expertis & incorruptae naturae sanguinem sententiam depellens, & si quid crassum & nubilum ex illis erat a mente postquam abstergit, facit ut adiuncti loci nihil absurdi credunt committunt, priorum obliuione per ablutionem & lauacrum facta, quasi temper vultu & incontaminata apparens. *A.* Quid tibi vult Dominus, quum ait: A diebus enim Ioannis Baptistae regnum caelorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Scimus autem quod omnis violentia condemnatione & maledictione digna sit, quomodo igitur intelligemus hoc Domini dictum? *B.* Quia Ioannes primus eius temporis regni caelorum aduentum hominibus annuntiavit, & Seruator deinceps adue-

Helias ante
secundam
aduentum
Christi

nit: qui fiamiter & sincere credunt, per summum exercitum & fortificationem ter-
minos naturæ transcendentes, & ad affectuam mortificationem transibant in corpo-
re, & ex eo obitacula perpetuantes, mortificantes concupiscentias corporis, per
angustam & laboriosiorē viam in virtutibus ingredientiē, & violenter conatū ad
præmium supernæ vocationis compellentes, ut inquit divus Apostolus. *A.* Quid
significat Dominus, de eodem Ioanne dicens, Et si vultis recipere, hic est Helias
qui venturus est. Scimus autem, quod Ioannem Herodes decolavit, & quomodo
rursus Helias hic idem erit. *B.* In ipso & virtute Heliae ante seculum in suo vni-
cum Deo hominis aduentu Heliam merito appellat. Item propter gratiæ equali-
tatem, & administrationis similitudinem. Principium enim, & finis duorum Testa-
mentorum fuit Ioannes. Finis quidem Legis, principium vero Evangelij. Hoc est,
alterius quam legalis institutionis & vitæ magister. Similiter & Heliam expecta-
mus in secundo vnitum Deo hominis Christi aduentu, paululum præcedentem,
qui ostendat finem quidem esse præsentis institutionis & vitæ, principium autem
futuræ. Quemadmodum autē necitas est Ioannes, ita & ipsum ab interfectione He-
rode propter veritatem interficiendum credimus. *A.* Quomodo maior inter na-
tos ex mulieribus Ioannes Baptista est. Et si propheta fuit, quid amplius habuit
quam propheta. Sic enim dicit Dominus in Evangelio. Quare autem maior om-
nium testimonio Servatoris perhibitus est, qui suo ipso patris oblituit. *B.* Va-
ria mihi de hoc videtur esse declaratio. Ea quidem ante omnia vobis, me ipsis faten-
tibus, quod maior omnibus mortalibus, & excellior prophetis testimonio Domi-
ni perhibeat Ioannes, non habemus verbum viveat verbo præcellentius, quod
testimonio est vocis in deserto clamanti, Parate vias Domini, & rectas facite sem-
itas eius. Sed occasione de voce a verbo sumptis, rationem ex neutris quidem
dignitate, pro mea tamen viri de singulis reddam. Maior ergo omnibus inter
natos mulierum Ioannes, quod quum adhuc in utero materno esset, nostramque
vitam nondum attigisset, vaticinatus sit, instrumento matris lingua usus. Et in
tenebris latens, lumen in alio semper virginis Mariæ incarnatum non ignoravit,
fulgore veluti per foramen aliquod, per os eius quæ gestabat, amplexi & oculo
Deum gestantis puellæ hausto, elevatus materna lingua exclamavit: Unde mihi
hoc ut mater Domini mei veniat ad me. Gratus servus dominum cognovit, & ge-
stans exultare in ventre ad ministerium verbi impellitur, ad præveniendam ad
Jordanem, & parandum ipsi secundum carnem quod pro nobis erat lavacrum.
Maior autem prophetis est, quod ipsum de quo illi vaticinabantur, vidit in carne,
illiūque verticem tetigit, quo continentur universa, quem omnes patriarche
& prophete per somnia aut æigmata tantum imaginati sunt, ante vnitum Deo
hominis Verbi divinam apparitionem vita defuncti. Quod autem mutus factus est
Zacharias, postquam illi filii procreatio annuntiata fuisset, id non ex confterna-
tione conspectu te angeli profectum dico. consuetudine enim erat illorum visio ei, qui
prius legum officio sancto serviebat) sed per typum illius silentii sequitur silentium
legis. Nato vero puero lingua patris restituta est, significans e silentio & ile-
ritate atque senio vocem generant. hoc est, ex antiquata & adterram redacta ste-
riliūque facta lege, ac infirmitate Iudeorum, qui eam acceperant, neque quic-
quam ex prophetarum vaticiniis utilitatis perceperant, neque intellexerant lu-
cam Dei & verbi secundum naturam nostram, naturam recipere a carne, & illius
matrem secundum carnem ex ipsis progredi. *A.* Et quomodo quum Christus ipsum
cunibus maiorem testetur, rursus idem dicit, Qui autem minor est in celo-
rum, maior ipso est. *B.* Ne hoc quidem citra duplicem & varium intellectum est
accipiendum, triplicem enim nobis hæc verba sensum reterunt. Vnum quidem,
quod minor ipso secundum carnem ipse Dominus esset, quum semel in tempore
potestas conceptionem inhabitaverit perpetuæ virginis matrem, ex illa cor-
pore circumdatus, secundum unionem indivisus & a communi one liber, quemad-
modum ex magno filo Gabriele discimus, qui Deiparæ id annuntiat. Inquit
enim, Ecce Elizabetha cognata tua etiam ipsa concepit filium in senectute sua, &
hic est extus meus est. Minor item est Ioanne quum homo cecinitur, maior autem
quum

A quum Deus esse intelagitur Christus. His autem cedit angelorum Ioannis resp. et i
 excellentia. Nam qui omnibus angelis putatur ordine & natura minor in re quo ex-
 lorum. maior ipso est secundum naturam & generationem. Ioannem enim ille vili
 Herodes decollauit, vnus autem angelus qui illis omnibus minor est, infinitos He-
 rodes in temporis momento percussisset & perdidisset. Vnus enim angelus egressus
 ex castris, Elia & Izechia tempore, certum octoginta quinque milia alienigena-
 rum hominum in temporis puncto prostrauit perminens. Quem vero nobis alium ter-
 tius exhibet tentus: quis minor quidem in re quo calorum maior autem Ioane om-
 nino cum, qui a Domino filius totius cognominatus est, Ioannem Theologum.
 Ille enim cum multo timore etiam iustus tangere Verbi verticem carnem gestantis
 non audebat, hic autem plus omnibus libertatis habens, in diuina cena in sinu Do-
B mini recumbens, paulo post super ipsum latetum vniti cum Deo hominis pectus se-
 reclinat, vt Euangelium docet, de eo qui ipsum proditurus erat querens. Innuerat
 enim ei Petrus, qui diceret quisnam esset qui ipsum proderet. Non mater quæ pe-
 pererat, non Iosephus qui nominabatur, attamen pater eius non erat, non Ioannes
 Baptista, non angelus, non archangelus, neque alius quisquam incarnati Dei & ver-
 biaulus fuit attingere illud formidabile pectus, super quo hic Ioannes velut pater
 super filium distulit recubuit, inde de Verbo verbum hausit, atque omnibus sub
 caelo intonuit illud: In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, &
 Deus erat Verbum. Ille diuinum & sacrosanctum spiritum in specie columba vidit
 tantum super Verbum in carne baptizatum ex caelis volantem: hic autem in (pe-
 cie lingue ignis super sinum ipsius proprium accepit caput vnâ cum condiscipulis
C in die Pentecostes, quemadmodum magnus ille Lucas Acta scribens de Aposto-
 lis memorie prodidit. Ille capite truncatur propter laticium scortum, quod cum
 fratribus rem habebat, Herodis vxorem, quæ fuerat antea fratris eius: hic con-
 demnatus qui pro Domino ad sepulchrum migraret, deinceps moritur. Ille ba-
 ptizabat tantum ad se accedentes, spiritum autem sanctum nemini præstare pote-
 rant, qui ab ipso baptizati erant: hic vnâ cum reliquis apostolis rebaptizabat, & ad
 perfectionem manus imponentes, spiritum sanctum largiti sunt fidelibus ad signo-
 rum & prodigiorum editionem. Ille maior omnibus inter natos mulierum esse
 testimonio maioris perhibitus est: hic lumen mundi vocatus à vera, & ingenta,
 & temper existente magna illa luce. Ille e vita excessit nullo facto signo, neque
 pronus villo edito miraculo, quemadmodum de ipso perhibet Euangelium, neque
 quidquam audito eorum, quæ sibi illic futura erant: hic vnâ cum Christo sede-
D re, & suo nutu indicare tribus Israhel a Christo prædicante promissionem acce-
 pit vnâ cum duodecim. Ille nunquam beatus pronuntiatur, licet magnus esset
 inter homines: hic demonstrationem accipit eius, quod maior sit, à beato Deo
 & Seruatore nostro Iesu Christo, qui inquit ipsis: Amen dico vobis, multi pro-
 pheta & iusti desiderauerunt videre quæ videtis, & non viderunt, & audire quæ
 auditis, & non audierunt. Vestri autem beati sunt oculi quia videtis, & aures
 quia auditis. Quod Ioannes propheta sit omnes credimus. Ille appropinquan-
 te matris sue ea, quæ gestabat filium sine patre, matrem reuentus, genuit exi-
 liendo, ac velut imminente sibi à prægnante periculo, non fecerat eam quæ faciem
 gestabat propius accedere. Hunc autem in eodem loco statuit, & commendat matri
 propriæ qui secundum substantiam matrem non habebat, & secundum datam creatio-
E nem erat abique patre tempore salutis & passionis cruci afflantibus, intentus in bon-
 nem oculis, inquit ei quæ sola absque nuptiali consuetudine mater est, Ecce filius
 tuus: idemque iustus ad illum, Ecce mater tua: alterum alteri pro temetipso comen-
 dans, vt inique incontaminatâ & intactam virginatatem perhabente etiam ille cre-
 tu, qui Deo repugnat. Et vt summum dicâ, Christus est regnum calorum. Qui per
 secundum legem perfectus & absolutus erat Ioannes, minus vultu videtur a quo in
 mortem Domini baptizati sunt. Nihil enim perfecit lex, vt inquit magnas in Lege &
 eximus in Euangelio Apostolus, in omnium experientia constitutus. Ergo in generatione
 sua, & suis temporibus maior erat omnibus Ioannes. Siquidem repugnaret sibi si
 Deus ad Solomonem quidem dicens, Sicut non fuit ante te, & post te non superet

qui sit similis tibi. De Ioanne autem, quod non surrexit inter natos ex mulieribus **A**
maior eo. Secundum legem maior erat & absolutior omnibus. Præstantiores au-
tem sunt Apostoli. Non enim, inquit Dominus, quod non surrecturus sit maior eo:
sed quod non surrexit, tanquam ius temporibus. Ante utroque autem illos inquit
ad diabolum Deus, Num obseruasti mēte tua seruum meum Iobum, quoniam non
est super terram homo sicut ipse: Et ad Moysen inquit, Noui te præ cunctis homini-
bus, & inuenisti gratiam coram me. Sicut igitur magnus quum esset ius temporibus
Enochus translatus est, & sicut Noa iustus erat suis temporibus, in arca cum o. conser-
uatus, mundo per diluuium submerso: quemadmodum item magnus erat Lothus,
qui solus conseruatus est incensa Sodomorum pentapoli: ita & Ioannes maior om-
nibus fuit secundum legem suis temporibus. **A.** De quibuscumque dicit Dominus,
Amen dico vobis, sunt quidam hic stantium, qui non gustabunt mortem, donec vi- **B**
derint filium hominis venientem in gloria sua: Quidam enim dicunt de Ioanne
Theologo ipsum loquutum fuisse, quod non moriatur vique ad secundum aduen-
tum Christi. **B.** Quum iam instituit se comitantes discipulos, ut mortem con-
temnerent, & fortiter se expedirent ad subeunda pro ipso pericula, ipsorum abscon-
dita ingreditur, & inueniens ipsos adhuc claudicantes, efficere conatur, ut tandem
abicebant, quæ ab ipsis anxie expectabantur, excitans & vngendo quasi patris ipsos
promissione beatæ vitæ ad magnanimam cum ipso vique ad mortem vniōem.
Cernebat enim ipsos inconstantes, velut arundines vento quassatas, id quod etiam
Iudas ille ante necessitatem, aut persequutionem aliquam flagellationēque, veritus
futura, & auaritiā sequutus, & in petu spiritus semetipsum amantis capitis decla-
rauit, qui Dominum vendidit. Eodem item passionis tempore, qui basilam extir- **C**
mecebat, summus ille Apostolus tecum iurando Dominum abnegauit, licet
mox lachrymarum medicinam adhibuerit. Utque summam omnia dicam, ad pa-
lum crucis ipso eunte, spiritus timiditatis in ipsis contractus, omnes viū fugæ sibi
consulere fecit, permisitque prius ipsum interfici, quàm prædicarent ea, quæ ipsam
concernebant. Ideo & his qui comprehendebant ipsam, inquit: Si me queritis, si-
nite hos abire. Proinde quum præciseret ipsorum perturbationem fluctuationēque
obfirmat ipsos promissione, eamque ex parte denudat, de tota perobscure fidem ta-
ciens, cuius in præsentia quum non essent capaces, in terram propemodum semet
abdebant. Assumptis enim post sex dies Petro, & Iacobo, & Ioanne in altum montis
verticem, transformatus est coram ipsis, splenduitque facies eius sicut Sol, vesti-
menta autem eius erant sicut lux, inquit diuus ille Matthæus. Hic igitur antequam **D**
gustaret mortem, contpexerunt filium hominis in gloria sua, sicut ipsis antea pro-
miserat. Ac tamen non apparuit nuda diuinitas, sed vnita membris nostris: in
terram tamen ipsos deiecit intolerabili vultus splendore, docens ipsos, quod si vo-
luerit Christus apparere sicut est, omnia prius colluctata fuissent ad compre-
hendendum intolerabili aspectu, instar ceteræ propinquitatis solis liquecentia. Ex-
hibuit autem eis Moysen & Heliam, duos illos eximios iustorum proceres scilicet col-
loquentes, ostendens se non modo super terram, sed & iam sub terra constituti do-
minari. & non tantum quatuor, ut Lazarum, aut eodem die mortuos, ut filium
vidue: sed etiam ante mille annos extinctos, & eos quia sæculo interierunt, & in
palatium solati sunt, mandato suo coram se sistere viuos & valentes posse. Iam ut
tem ista ante passionem & resurrectionem, demonstrans non illud se per patientiam **E**
& fortitudinem tanquam testimonio probatum a patre habere in omnia imperium,
se ipsum re potestatis esse. Ideo diuersis modis, & aliter atque aliter vita defunctos
fuit, ostendens ante sepulturam & resurrectionem se viuos & mortuis imperare,
qui Moysen quidem communem omnibus morte de vita sustulisset, Heliam autem
ignis velut in celos ad inuisibilem terræ locum translulisset: illum qui-
dam non tibi seductum, hunc autem ex viuientium regione, quæ illisincipiendis
deputata est, vocatum, in oculi momento ad se statuit. Adhuc autem ipse colloquen-
te cum eis, inquit magnus ille Matthæus, ecce nubes lucida obumbrant ipsos, & e
nube vox audita est, dicens. Hic est filius meus dilectus, ipsum audite. Porro patre
per nubem ita mandante, mox illi viui sancti discesserunt: qui vero sub intolerabili
nube

A nube sese occultauerant, fecerunt, ut qui stabat transformatus, solus appareret filiis ille germanus, dilectus, contubitantiis, cum fiducia cum patre colloquens. Nam ad diuinum & regale silentium conueniebat alios quidem famulorum secedere) adductos autem praeterire, & tacere atque venerari silentium. Non gustauerunt ergo mortem, donec viderunt filium hominis in gloria sua. Non ut erat, sed ut cernebant, adque tres tantum ex cetero sacro perspicaciores & praestantiores. Inquit enim Dominus. Sunt quidam hic stantium, non omnes, qui non gustabunt mortem, donec viderint regnum Dei, quo obicui tantum vilo propemodum vitam amiserunt. Ioannes igitur & omnes Apostoli, & prophetae e vita excefferunt praeter Enochum & Eliam, qui soli adhuc in carne esse perhibentur, paulo post etiam ipsi interficientur. *A.* Et quomodo Petro de Ioanne Evangelista dicit Dominus, Quod si voluero diuipium manere donec venio, quid ad te? Id quod indicat ipsam & uere utique ad consummationem. *B.* Ipse Ioannes in Euangelio suo id circa finem declarauit, dicens: Et quum hoc dixisset, dicit ei, hoc est Petro, Sequere me. Conuersus autem Petrus videt discipulum, quem diligebat Iesus, sequentem qui idem & in cena recubuit super pectus eius, & dixit: Domine, quis est qui prodit te? Hunc videns Petrus, dicit ad Iesum: Domine, hic autem quid? Dicit ei Iesus, Si diuipium voluero manere donec venio, quid ad te? Quandoquidem enim ipsos pericantes ostenderat, Petrum admonuit, ut te sequeretur. Volebat autem ille & condiscipulum vna cum ipsis proficisci, dicitque ad Iesum: Domine, hic autem quid? quem indicare volens Iesus, debere apud mare manere, inquit: Si voluero ipsum manere donec venio, quid ad te?

CÆSARII V. C.

DIALOGVS QVARTVS,

& idem vltimus.

A.

*V*PRIMVS ex te discere, quomodo intelligatur parabola fermenti. Non enim parua nobis heri de hac quaestio fuit. *B.* Dupliciter mihi videtur intelligenda ea parabolica oratio. Verum ipsa primum recitata, deinde considerationem eius inferamus. Simile est regnum caelorum fermento, quod acceptum mulier prudens abscondit in farinae lata tria, donec fermentatum est totum. Fermento mihi videtur doctrinam & fidem in te comparare Dominus, mulieri autem Ecclesiam suam, quam & dilexit, quemadmodum inquit diuus Apostolus, Farina vero lata tria, tres Noë filios, Semum, Chamum & Iaphetem, ex quibus solis post diluuium omnes prodierunt gentes, quæ nunc in Ecclesia congregantur, quibus doctrina predicationis & fides veluti fermentum immista, totam gentium farinam, quæ constat ex tribus Noë satis ratione praeditis, fermentauit ad cultum Dei. Quod si aliter dicta audire placet, fermentum intelligatur venerandum & diuinum corpus Dei, quod in utero intactæ virginis sibi circumdandam formauit, abique femine contextus, & unitus tam animæ quam corpori. Præterea mulier prudens esse merito ipse intelligatur, sanctus ille ac viuus, perque te subsistens Deus Sermo, propter femininam appellationem. Christus enim Dei potentia, & Dei sapientia est, inquit diuus Apostolus. Farina autem lata tria, primum quidem vniuersa mortalem naturam, deinde mors, postea orcus in quo absconditum per sepulturam diuinum corpus, fermentauit omnia in resurrectionem & vitam. Audi etiam alio modo, esse tria lata, baptismum, Euangelia, mysteria. Aliter item intelligantur Apostoli, vates & doctores. Et aliter, præterita, præsentia & futura. Non enim propter præteritas incarnatus (us solis) profuit, sed & præcedentes à morte resuscitauit, & posteris ipem resurrectionis vitamque donauit, propter quod à mortuis suscitatus, secum quosdam resuscitauit, & ipse quidem caelos est ingressus,

LLLLL

A B. Infringitur Iudeorum cernens voluntatis propositum Ioannes, infragrens arboribus ipsos assimilavit, ad radicem illorum positam securum denuntiatus, bre- nem & acutam viventis verbi discretionem, qua omnis arbor non faciens fructum bonum extenditur, & in ignem prouertitur. Hoc item tendit diuus Apostolus, qui inquit. Ut uis est sermo Dei & efficax, & penetratior quouis gladio, utique uer- dente: discit etiam predicationis virtutem significans. .4. Quid Dominus signi- ficat, quum inquit: Cuius ventilabrum in manu eius, & reuertabit arcem suam, & triticum quidem congregabit in horream, paleam autem comburet igni incen- gubili. B. Ventilabrum mihi videtur incorruptum Dei iudicium, vnumquemlibet quasi per legem Dei ad congruentem sibi secundum sortita vite locum recedens. Arcem autem intelligo vniuersorum populorum interitum orbis Ecclesiam, & ex mortuis vniuersorum hominum resurrectionem. In qua eos quidem, qui sunt instar palee, & instabiles, quous vento peccati tractati, & reues & infrugiti fuerint, in- struit ventilabrum decretum diuinum in ignem eleuat ad iterandum incendium. Qui vero velut triticum nutritores proximorum fuerint, & recte vitam perfecterint, illos in horreum comportat conueniens, quod & manifeste appellat. Illuc enim vere est mansio nostra. Nam patens vitam nostram anno nostra, sed taber- naculum esse mihi videtur, quod una cum taxatione etiam destructionem habet. .4. Per occasionem separationis te quamuis videmus, quare Ecclesia iam repenu- meto & prius hominum videmus eam & interitam per terrae motum, aut sul- men, aut per aliam indignationem accidere peccatoribus. B. Ex diuina Scriptura de istis docemur. Nam a diuina Arca non peperit Deus, sed ne iam alienigenas tradidit cum sacerdotibus eius, qui more ceperant: & erat itera & tam Hieroto- lyman solo requirit: & Cherubim gloriae propter scelus abiecit, & iterum sanctam ditinuit diuinaque charismata, & prophetia eius declarationem. Et ex hoc & ratio- nale & ex auro puro laminam, arcanos habentem characteres & reliqua sancti mi- nisterij, gentibus tradidit in conculationem & dirptionem, tunc praualentibus impijs: ne nunc quidem suis templis parcat, neque in eis contentis ineffabilibus & incontaminatis mysterijs, timorem iniiciens offendentibus, vt seuerius expectent supplicium, si in malitia persistauerint. Nara vult prius, quoniam cecidit ce- drus, inquit Hieremias. Hoc est, fortibus & sanctis ablatis, quia in terra infirmiora sunt erudiuntur. Quod idem tradit hinc verbis petitus ille rerum diuinatum So- lomo, Impius cadentibus sancti timidi sunt. Non enim armotum cutpides, & galea, & thorax aut tibia tecum flagitiosi vituperantur, predatoribus & publi- cas vias obsidentibus. Multi enim capti, duces potati, miserabiliter vita priuati sunt. pud nos quidem litens proditi, Orabus, & Zebais, & Zebear, & Salmana, & Abanlechus, & Coliatlus, & Abulon, & quicumque similes illi tuere. Apud exte- ros autem, Hectores, & Atrees, & ipsi qui propter fortitudinem instarent Lace- daemonij, quoniam non habebant cur robore connectam sustinuerint. Itaque prom- quam nos Deis hostibus tradit, ait Ecclesias concutat, cum peccantibus prop ter suam iniquitatem cerremus, & populum pro peccato, vallo pietatis armemus. .4. Quid tibi vult Dominus dicens, vt benevolentiam habeamus cum aduersarij damus in via cum ipso. Non enim semper nobiscum iter facientes habemus. B. Bona quidem & simplex & prompta est benevolentia, ne nocenteat, ne ferret ad vincendum cum qualibet. Inquit enna qd Diligite inimicos vestros. Bene- uolentes qui vos odio prosequuntur, & orate pro deridentibus vos & nemini res lam pro malo reddite: quicumque sunt huiusmodi. Habet autem hoc dictum dupli- cem quendam sensum, latenter vis, qui clarius sunt intellectu. Potest namq; domi det den, & procul ab urbis muni libris remotus in extremis recessibus a gens habere aduersarium. Itaque benevolentiam cum aduersario habens, me- & acutus illum intellegere debet. Aduersarius est, & ea corporis appetitum aduersi spiritum diuina doceat, que deridens, viam ostendit. Conuictum immens, agere & nostro modumate recedat. Benevolentiam in uocis, & caritatem corpore, & resurrectionis dicit, qui simul ut appetitum in uocis & caritate intelligere debet, & quasi freno diuino timore retinere, ne perdat. .4. .4. mandatis nos tenemus.

LLLL II

- A** *b.* Infragiferum ludæorum cernens voluntatis propositum Ioannes, infragiteris arboribus, pros uimulat, ad radicem illorum positam securi denuntians, breuem & acutam viuentis verbi directionem, qua omnis arbor non faciens fructum bonum, extenditur, & in ignem pronuitur. Hoc tem tendit diuus Apostolus, qui inquit. Vt us efficitur Dei & efficac, & penetrantior quous gladio vtrique incidente, dæctricem prædicationis virtutem significans. *4.* Quid Dominus significat, quum inquit: Cuius ventilabrum in manu eius, & replebit arcam suam, & triticum quidem congregabit in horreum, paleam autem comburet igni inextinguibili. *b.* Ventilabrum mihi videtur incorruptum Dei iudicium, vnumquem abet quasi per legem Dei ad congruentem sibi, secundum gesta vite locum discernens. Arcam autem intelligo vniuersorum populorum in terrarum orbe Ecclesiam, & ex mortuis vniuersorum hominum resurrectionem in qua eos quidem, qui sunt iusti paleæ, & inutiles, quous vento peccati tactati, & reses & inutiles fuerunt, iusti ventilabrum decretum diuinum in ignem eleuat ad altum in excidium. Qui vero vel triticum nutritores proximorum faciunt, & recte vitam perfecterunt, illos in horreum comportat conueniens, quod & in ipso in salutem appellat. Ille enim vere est maltha nostra. Nam præcens vita non nobis nostra, sed tabernaculum esse mihi videtur, quod vni cum fixatione etiam directionem habet. *4.* Per occasionem separationis te quaesumus vtdicas, quare Ecclesiarum arpenumero & piorum hominum videris calum & intentum per terræ motum, aut fulmen, aut per aliam indignationem accidere peccatoribus. *B.* Ex diuina Scriptura de istis docemur. Nam si diuinæ Arce non peperit Deus, sed ipsam alimigenis tradidit eum sacerdotibus eius, qui inique egerant & erat a terra etiam Hierosolymum solo a quæant & Cherubim glorie propat quæant, & ipsam sanctam dei spiritus diuinæ charismata, & prophetiam & declarationem, & quod & rationale & ex auro puro laminam, arcanos habentem characteres, & reliqua in metimiserunt, gentibus tradidit in concubationem & derisionem, tunc per amentibus impiis ne nunc quidem suis templis patet, neque in us contentis in utilibus & incontaminatis mysteriis, timorem inuiciens offenditibus, vt te uenas expectent supplicium, si in malitia perueuerunt. Nam videris pius, quoniam cecidit cedrus, inquit Hieremias. Hoc est, fortibus & sanctis, blatis qua in terra infirmiora sunt erudiantur. Quod idem tradidit verbis petitis ille terram diuinam Solomon, impiis cadentibus, nulli timidi sunt. Non enim armorum cuspides, & galeæ, & thorax aut tibia secum flagitiosis vitam prestabunt, prædatoribus & publicas vias obsidentibus. Multi enim capti diuiles putati, miserabiliter vita priuati sunt, pud nos quidem litens proditi, Orabus, & Zebus & Zebas, & Salmana, & Abimelech, & Cohathus & Abalon, & quicunque in illis tuere. Apud exteros autem, Hectores, & Aiaces, & ipsi qui propter fortitudinem in illa ierant Lacedæmonij, quoniam non habebant cum reboe coniunctam insulam. Itaque per quam nos Deus hostibus tradat, aut Ecclesias concutiat, cum peccantibus propter suam multitudinem certemus, & populum pro peccato, vallo pietatis armemus. *4.* Quid sibi vult Dominus dicens, vt beneuolentiam habeamus cum aduersariis diuinis in via cum ipso. Non enim semper nobiscum iter facientes habebimus. *B.* bona quidem & simplex & prompta est beneuolentia, ne nocenteat, ne forte ad vltimum eum qui laetit. Inquit enim ipse Dilige inimicos vestros, benedicens quibus os vobis prosequitur, & orate pro deuenientibus vos, & nemini malum pro malo reddite, & quicunque sunt huiusmodi. Habet autem hoc dictum sapientem commendantem, & lenientem eos, qui ratione sunt intellectui. Potest enim & domi desidens, & procul ab urbanis tumultibus remotus in extremis secessibus agens habere salutem. Itaque beneuolentia in cum aduersario habens, melior & acutius illum intellexit, & ducit, & in eadem corporis appetitum a ueni spiritum diuinum ducit, & quæ ducens, viam & temperantiam inueniens, a genere nostro inordinate recedentem. Beneuolentia vltima est in corpore et functionis dicit, qui similitudinem appetitum a ueni & in eo intelligere debet, & quasi freno diuino timore retinetur, ne quando in regem mandatis nos submittat.

rimus, & indigna fecerimus superna vocatione, tradamur ab illis iudici, quando ve- **A**
 nient ad retribuendum unicuique secundum dignitatem eorum, quæ in vita gessit.
 Ne igitur promissionem litterarum iustificare putemus ad salutem neglecto opere, neque
 per tactum incontaminati sacrificij appropinquare Deo nos imaginemur. Nam fa-
 cere quàm loqui Deo convenientius esse, Deus demonstrat. **A.** Quid est, quod di-
 cit Dominus, Quod si dexter oculus tuus offendit te erue ipsum, & proice abs te,
 & si dextra tua manus offendit te, amputa eam & proice abs te. **B.** Oculo & manui
 dexteræ, Christus oculus nulli somno succumbens, & dextera Dei & patris propin-
 quitatem conianguineorum, vel etiam amicos accommodos merito assimilavit,
 per quos quæ mandata sunt facimus non aliter quam corporis membris, ad om-
 nem ipsius cooperationem utentes, & una cum ipsis nos moventes. Quando itaque
 aliquis eorum nobis auctor scandali sit, peccato involvens & nobis quidem conui- **B**
 cium, sibi autem ignominiam adfert & opprobrium, mox illum excludere & do-
 mo pellere proculque a nobis abicere diuinus homo præcipit, ne quando instar
 pestis depascatur corporis erectum robur bene habetibus & sanis suam ipsius odo-
 ratus malevolentiam. Ne igitur prætextu philotophiæ veram philotophiam quæ
 Christus est despiciamus, qui immobilem & nullam adulationem admittentem re-
 quitit animum. Inquit enim Paulus vera sapientia plenus Christus Dei sapientia est,
 non sermonem tantum, sed & vitam ornans. **A.** Quid significat Dominus, quum nos
 similiter ut maledictus serpens sapere iubet, dicens: Estote prouidentes ut serpentes,
 & simplices sicut columbæ. **B.** Prouidentes nos esse vult Dominus ut serpentes, in om-
 ni periculo aut tentatione capiti contentuantes, quod est Christus, quemadmodum
 inquit Apostolus, Serpens enim difficile est comprehendere totum quidem percutienti **C**
 corpus exhibet, caput autem illatum custodire conatur. Et quiete se tradens & dor-
 miens, semetipsum rotans, mediis intra totum corpus caput committit veluti nato
 consequenti tractu circumuolans ipsum. Sed & vetustatem sapienter exiit, ac in an-
 gusto aliquo ingressu compiclus, senium deponit. Vult igitur & nos per angustiam
 & laboriosam viam pressos veteri homine exui, & nouo vestiri, qui sit secundum ipsius
 imaginem renouatus. Adhuc etiam illius veritatem in meliori imitam, & quem-
 admodum ille adulando nos in lapsum & transgressionem seduxit, ita & nos astute
 proximis accedentibus suggeramus quæ sunt fidei, reducamusque rursus & con-
 iungamus Deo. Totum itaque corpus us, qui propter Christum flagellant, ad
 dilacerandum exhibentes, caput illatum omni robore tenemus, quod est fides
 nostra in Christum. Neque item certu sacro bene habente & tranquille agente **D**
 illam negligamus virtutum intentam operationem, pallium & barbam & bacu-
 lum sufficere nobis ad perfectionem angelicæ conuersationis arbitantes, insti-
 tuentis vitæ nos instituentis instantes, luctum autem & pugnam deferentes, ex
 qua prouenit victoria ei qui obsequitur, qui armatus est thora, e, sermone fidei.
A. Postquam nobis bene, quæ serpente concernunt, recensuisti, cupimus &
 de columba audire, cui ipsam serpenti coniunxit, simplicem & absque mali-
 tia ipsam esse significans. **B.** Quandoquidem prudens quidem sit & serpens, at
 non in bonum, coniungit Dominus prudentiæ innocentiam & simplicitatem
 columbæ, sic prudentiam commendans, ut prudentes quidem simus, sed sim-
 pliciter & innocenter, non serpendo & humi reptando instar serpentis, sed in
 caelestibus ad Deum subuolantes. Estote prouidentes inquit Dominus, ut serpens **E**
 aduersus vos, ita & vos aduersus ipsum prudenter agite. Sicut ille vos e beata
 vita, ita & vos ipsum e vestro consortio euite. Et simplices & innocentes er-
 ga proximos sicut columba, nulli mortalium retibuentes mala. Tradunt enim
 præ cunctis aibus ceterisque degentibus in aere innocentem columbam esse,
 neque sollicitam habere, qui est bilis organum. Præterea virtutis & salutis
 in duobus animalibus istis principia inuenimus, quum conueniens magala in-
 strumentum habeant. **Malitiam** quidem velut grauem & humi reptantem ser-
 pentemque in simili esse: virtutem autem velut diuinam atque celestem in auc-
 celum permeante apparentem, **Dei in humanum genus benignitatem prædican-**
 tem. Constat enim, quod per diuinum spiritum virtutes in mortalibus efficitur
 sunt.

- A** sunt. Id quidem olim in ea quæ ex arca diuina à Noa emissâ columba factum, quæ ad diuinum illum vnum reuerſa est, ramum oliuæ cum folijs ferens. Per ramum quidem lignorâ legimus, per pingue folium autem semper viuentem Euangelij doctrinam ferens. Nam omnes gentes complexæ ecclesiæ nostræ imago fuit omnigena Noæ Arca, innatantis pelago, fluentis, & inſublimis huius vitæ: vndique procella tentationum circumſuſa noſtra eccleſia. Per ſerpentem paradiſo excidimus, per columbam ſpiritus, in cœlos ſubduſti ſumus. In huius quippe forma Spiritus ſanctus omnium virtutum apex in Iordane ſuper lectum denolauit. Illum quidem a ſiliâ naturalem & non adoptiuum demonſtrans, nobis autem ſimplicitatem & innocentiam aſſerens. Ne ergo ſimpliciter vt ſerpens ad ſeducendum homines praduſus ſimus, ſed a ſibi benefaciendum recte ſapiamus. Inquit enim benediſſimile præſtantique mente præditus Apoſtolus: Non ad ſapiendum modo, ſed ad recte ſapiendum. Et rursus idem, Volo autem vos ſapientes quidem eſſe ad bonum, ſimplices autem ad malum, neque laudibus elatiſtis & ſolati, neque vituperijs deſecti & nimio concidentibus. Non enim poteſt verbis ſe ſolus & obreſcens, & in iram intolerabilem erumpens operari non Domini & vineæ. Humnamque qui in vnam percuffus maxillam, etiam alteram præbet, deſert qui pondus diei præſentis ſæculi & æſtum in eo tentationum fortiter ſert Dominus, tanquam omne opus laboriorum ſui mandati prompte impleuerit. Nec enim ipſe tempore ſpontaneæ paſſionis a ſamulo percelliſſus vindicauit, cui ab innumeriſ angelis miniſtrabat. Ad quem contendens a Iudeis quinqueſ quadragenis vnum minus plagis aſſectus, manuſere ſatecepit, longanimitatem docens ſimilem Deo virtutem verè nominatam, cuius qui particeps eſt, ab inſidia procul abeſt.
- C** Quandoquidem igitur omnimoda virtus Deas eſt, merito longuinis appellatur, tanquam ab animoſitate longè diſtans. Quam etiam externæ diſciplinæ ſeſtatores honorant. Socrates quidem Atticorum dogmatum legiſlator, percuffus non vindicauit. Antichenes autem à quodam conuiciatore in faciem percuffus, quum nihil diſſet abut, ſolo percufforis nomine fronti inſcripto, ne inſanum vel ebrium inſpiciatur ipſum, qui viderant. Epicteti verò citre à moroſo domino conuulſo, multis philoſophis ſilentii & in periculis occaſio doctrinæ fuit. Is enim, qui philoſophiæ operam dederat, dominus ſibi demonſtratus eſt. Ne igitur deſiciamus contumeliis a ſeſti, ſed noſtri omniumque opificis veſtigis ingredientiſ, etiam ſi tenuis alienus fuerit, qui alapam impegerit in diuinum verbum, etiam nos dicamus ei: Si quidem miſe loquutus ſum, teſtare de malo, ſi bene, cui me caridiſ. Sic enim in unanimitate veluti ſagitta aduerſarius vulnerabitur, & mutata propterea linguæ ſententiæque temeritate, gratiam tibi habebit tanquam a ſe in tradita in melius matationis. Non queruli ſumus aut denciamus ad minores labores, ſi quide in magna præmia appetimus, ſed & maiores amemus, tanquam aliis denarium non reportaturi, nili perfectionis laborum teſtimonium habentes. Non ſunt autem pares paſſiones præſentis temporis ad gloriam quæ reuelabatur, inquit qui plurima propter Chriſtum paſſus eſt, omniaque propter ipſum præſentia pro quicquiliſ habuit eximus ille Apoſtolus. Quid eſt quod dicit Dominus, Exiit qui ſeminabat ad ſeminandum, & alii quidam ceciderunt iuxta viam, alia vero in loca petroſa, alia autem in ſpinas: & quæ iuxta viam quidem, venerunt volucres cœli, & deuorant. Quæ autem in petroſa, propterea quod terræ profunditatem non habebunt, neque radicem, præcipua exorta ſunt, exaruerunt. Quæ verò in ſpinas, vniſ ſuffocata ſunt. & quæcunq. de hiſ ſermo protequitur. *B* Exiit qui ſeminabat ad ſeminandum. Exiit a parte Chriſtus, ante ſæcula Deus. Hic enim eſt ſator ſalutis noſtræ. Semen autem ipſius, diuinus & vniuerſus ſermo. Aruum vniuerſa humanitas. Bonaſ Apoſtoli, aruum, ciuiſ: iugum, concordia. iugatio dulcis dilectio, colligans & ſubdens ſanctorum ceruices. Exiit qui ſeminabat ad ſeminandum, non triticum, aut hordeum, non aliud aliquid terrenorâ, vel ſi qua inſuper alia. ſed fidem in patrem, & ſpem & ſanctum ſpiritum, ſpem reſurrectionis, & dilectionem in Deum & proximam non ſimulatam. Exiit ſator Chriſtus, habēs iuga Apoſtoliſ, vt inquit Hieronimus, Non enim

per decem iuga bouum fecerant amphorā vnam. Decem autē iuga bouum rationalia, **A**
 iacrum certum Apostoli in signant, da decem quidem ante passionē, septem
 item cum Stephano post damnationē a duodecim electo, vnam. Vt etiam
 autem cum qui ex cœlis audiuit Saule Sole quid me persequeris, quia tuus pro eo
 quem persequutus fuerat aduersus contribulē Israēlem in aliā aciem transcribitur,
 & ad bellum vicissim armatur. Illi itaque & omnes rationes illius contribulantes, mor-
 tuam & fœderent animam, per Christam dālem manū et vnamq; tab Sole
 eam quæ est in ipse mundi tacta et tēta in illa nostra amphora vna, capax di-
 uina immensitatum & sanguinis & aquæ, effusū in cœle per apertam lancem
 ex vate fiet, si dicam corporis. Ipse enim dator, ipse sigillus nostra male Chritus:
 qui ante incarnationē quidem nos ex nihilo creauit, contaminatos autem & inde
 detentis capaces factos, per mortē & vitæ remissionē, & per peractantiam in poste- **B**
 rum efficit nullius malitiæ capaces. Ipse itaque ubi per immersionē & ubi per contusione
 contemperatur eam figmento, & immortale facit nos apparitione nostrorum, &
 aspectu ieiunium naturā nostra. Atque ipse nectile vas est quod ex nostra terra secun-
 dum carnem factum est, habens viuente & facientem aqua mar diuinitatis, quod ve-
 luti terens Ioannes per predicationem baptismatis, clamabat, conspecto Iesu. Ecce
 agnus ille Dei qui tollit peccatum mundi, & cruce & protatione sanguinis & aquæ.
 De quo item ipse Iesus interrogatus a discipulis, ubi si pater haec ille pararet, an-
 quit. Abite in ciuitatē, & ecce nect vobis homo nectile vas aquæ gestis, et dicite. Ma-
 gister dixit. Atque ad te facti pater haec cum discipulis meis. Et ostendit vobis cœnaculū
 stratum magnum, & ita perate. Atque facta quidem vana haec nectile. Intelligitur
 autem figurate homo quidem nectans fœtile vas aquæ. Ioannes Baptista, prædicans **C**
 per tentantia carum & baptizans. Centas autē & perna libras nectans ex
 libras & cetera nectantia & facit totum turbam. Cœnaculum vero stratum quod di-
 do lapide cœliam, nam libras quibus da & formis varietate est, o, vnum figuratum, ad
 eam similitudinē, regale atque ad nos paumentum lipidum varietate stratum. Quod
 autē libris Apostolos copiarunt propheta, manifeste demonstrat Paulus diuini vi-
 ceni præceptis, dicens. Scriptum est, Non obliuiscaris boni tituli. Rursusque
 infert, Nam boni cura est Deo omnino de nobis dicit, propter nos enim scriptū
 est, Sed ad sublimem Laalam redeamus, prophetiam atque ipsam exstantem te qua-
 ti. Non operantia decem iuga bouum factura esse amphoram vnam: rursusque re sub-
 iungit. Et qui seminat artabas sex, metet tres modios. Numquid tantam frustratio-
 nem aliquando forte centebimus, ut qui seminauerit artabas sex, tantummodo tres **D**
 recipiat modios? Non enim inquit, tres artabas faciet, sed tres modios, exiguum quid
 habentes. Verum in interius littere velamentum ingrediētes, inueniemus omni-
 no id secundum illa futurum. Sex igitur artabas quibus ecclesiæ contentum ad vnum
 rationale mortaliū, esse quatuor quidem diuini sermonis libros, quantum autem
 faciet totum Aetā, sextam vero vna volumine cōtentas eximii Apostoli Pauli qua-
 tuordecim Epistolās, ex quibus & per quas tractum fert iacet cœtus instituti me
 antitutum in diuinas confusus, tres modios, fidem in Patrem & Filium & spiritum
 sanctum. Exiit etiam qui seminabat ad seminandum, nō trita um & pro, an sit,
 sed nō in vniuersam, at nō in omnibus. (Quædam enim iuxta vnum cadant, quæ
 viciat Christus. Nam inquit ipse Iesus vna vita. Non ergo per vna viciat
 Aiam, quemadmodum & Carci & Iulii, neque item in viciat, sed iuxta vnam, **E**
 id est, iuxta Christum. Quippe quæ I Christum continentur, & vix prope viciat
 quæ dicitur innotem & innotem innotem, hem ita dicitur ex viciat viciat. Qua-
 propter & volatilia cœli, & doctores ex viciat aduolantes, colligunt semina diuini ex
 cōdite re, raborā. Ipse etenim Dominus quod percepit, id omnia & dicit ete solet,
 dicens. Nolite trahere saracum me in canibus, neque per hunc me in vitas meas
 coram porce. Et rursus, tollite inquit, ab ipso tolent omnia, & date ei quod habet talentū
 ta decem. Omnia enim habenti fidem recta, dicitur, & a meretur ab eo autē qui nō
 habet talentū, & dicitur in Deum, etiam id quod videtur habere, ante etiam,
 inquit Dominus. Id hoc est, id quod non possit, nisi omni viciat sint perfecti,
 qui recta hanc Deo nō coram. Sicut in put ipse. Qui crediderit & baptizatus fuerit,
 saluus

- A** Idcirco erit qui vero non crediderit, condemnabitur. Vocat autē nomine ut patet, incredulorum etiam male credentes & impios sectatores huiusmodi. Porro quoniam non is sunt, in unum mihi videntur, quos propter blasphemiam Anomeros plurimi appellant. Nam quod debacchantes creaturā & cogitationē audent nugari Christū esse, id velut spinæ suffocat eos, & non permittit germinare & perfici fide. Competit etiā idcirco quibudā ecclesiæ nostræ, qui curis vite, & ipsius negotiorū se suffocant, neque concedunt in se vigere, aut perfectā producere rerum diuinatum naturā. Alia autem ceciderunt non super petrā, sed super petrosā. Petra enim Christus est, quemadmodum inquit Diuus Paulus. Petro si verò mihi esse videntur obtusum habentes & obedire nescium cor, quod tenerius quidem est quā lapis, durius autē quā propria natura. Talis enim naturæ semen est, tenerius quidem lapide, duras autem terra. Cuius spatat Dominus Deo mactatos Macedonios & Mactarum thomeos, qui spiritum blasphemant, & ipsum creatum esse testantur, implacabilem sibi contrahentes Domini denuntiationē. Inquit enim, Qui dixerit verbum aduersus filium hominis, remittetur illi qui vero dixerit aduersus Patrem, non remittetur ei, neque hic neque in aeternum futuro. Neque enim terra in bonā & fructiferā, tenens semen sicut Christiani, neque item in bona & fructuosa semina a doctoribus in structurā sacri cœtus. Quod enim cōfitentur Dei filium Iesum Christum similem secundum substantiā patri, ostendit ipsos molliores esse, quod autem negant Deum esse spiritum sanctum, ipsos ambigere, & ex parte valdè circa totū cœcutire, creatorem cum creatura connumerantes, & de Domino pariter & seruo perperā sentientes. Quos a Christianismo recludens Apostolus inquit: Si quis spiritum Christi non habet, is non est eius. Et alia inquit Dominus, ceciderunt in terrā bonā, & dabant fructum, alia quidē trigecuplum alia vero sexagecuplum, alia vero centuplum. Terræ bonæ rectissimum & benevolentissimum & voluntatis propolitum comparans, repurgatum ab hæreticis spinis, & germinans. Iustum quidē herbam fidei, deinde spicam iperitricentem, tum maturum fructum dilectionis perfectæ exhibens. Hæc enim & Diuus Apostolus præcipua esse ostendit, fidem, spem, caritatem. Qui igitur credit, facit triginta qui vero sperat, facit sexaginta qui verò in dilectione perfectæ est, centupla per perfectionem facit opera, quæ sunt acceptissima Deo. Qui ex vno semine tertium reddidit fructum, Deum honorans, ecclesiā exaltans, semetipsum deificans, cum spiritu se cōponens, animam providens, corpori imperans, in terra glorificatus, ex mortuis reuigens, in cœlis reuerens. Qui per te etus in Trinitate, fidelis est, mansuetus, facilis ergi omnes & modestus, interior, benignus, iustus, corpus cōtemnens, diuina exerceans, cœlestia cientes, tamquam cum mortalibus degens, & figurat per terrā perieris. Ideo trigecupla siue hecta, tanquam inter homines a gens, sexagecupla autē, vel tricupla siue centupla vero, siquam cum Deo conuersans. Per vultu ostendens, quid daretur in trigecuplis, per baptismum autem in sexagecuplis per caritatem in centuplis. Qui credit in patrem, facit triginta, qui in spiritum, sexaginta qui in spiritum, centum. Quo enim putant imminuere spiritum diuinum, hoc magis ipsum extollunt & ornant, numero preponentes quā in Patri & Filio male & impudenter. Qui enim credit, non in patrem, sed in patrem ac spiritum, deinde in filium, atque tum in cōnummatione Trinitatis spiritum, & cetera. Quomodo autem & diuinorum ille carum, inuictor, optime in Trinitatis figuræ, & cetera. **E** vniuersa, inquit: Verbo Domini cœlesti humantur, & quidam quædam sunt eorum. Dominus in patrem, Verbum in filium, spiritum autem in spiritum illum & cetera. summatores Trinitatis appellans. Cuius propriam potestatem operatur teo significans Dominus, postquam a mortuis reuigilet, inquit de cœlestibus. Accipite spiritum sanctum. Quorum remiseritis peccata, remittentur eis, autem qui non remiseritis, non remittentur eis. Videlicet spiritus quem accipitis, diamus vobis dantes potestatem in remissionem peccata. Ne igitur cum hæreticis corruamus, qui a Romana Apostolica ecclesia abiecti, per ignauam in exercenda virtute. Hæc enim tamquam cetera a se distemperant. Solomonem peruenire properant, istis autem Christianis hodierno tempore clamans, cingulare & aspicere id quod e re ipsorum est, perstaret. Et tam quidem vera

& tumores ad salutē velocem reddiderūt. hos autē aspectus & operatio Dei. & ver- **A**
bi incarnati, nequaquā meliores reddiderunt. **A.** Secundum alteram intelligitur
tantum, aut num alia aliquam considerationē habet interrogatio Petri & respectum
Domini illo quidē interrogante, Quoties si peccauit in me frater meus, remittā
ei, num septies Hoc autem abundantē respondente, Amen dico tibi, non tantum
septies sed septuagies septies. **B.** Palabra quidē & facilis responsio, cōferens utriq;
remissionē, cum ei qui peccauit, tum ei contra quem cōmuniū est aliquid. Illi qui-
dem in quibus deliquit veniam petenti, huic autem in gratiā recipienti, tanquā indē
obnoxio. Nihil enim est quod cadere & capi nequeat, praeter sola primae & incom-
positae sacrae Trinitatis in unitate naturā. Inquit enim diuinū oraculum. Quis glo-
riabitur eā se habere animam aut quis libere dicet, se purum esse a peccato. Ante
hos autē lobus ille diuinas, turis incōcussa, qui percuti diabolo & affectibus nō **B**
cessit, adamantinum laqueat, dixerit clamat: Nullus a peccato purus est, si vel uno
tantummodo die super terra durauerit vita eius. Vita autem hominis non fuerit ex
vetero in vitā progressus, sed post corporis incrementum intellectus perfectio prin-
cipium est consultationis eius a vitā. Quandoquidem igitur tutum erat, ut Petri
crediderentur clauēs regni celorū, & ecclesiarū certus, claudere autem intellige
potestatem remittendi peccata, nam pro clauē linguam habuit aperientem cælum
claudentemque, id quod & nobis est lingua, aperire nobis ipsi aut claudere cælū,
illud quidem is qui digna, hoc vero illa qui indigna Deo loquuntur (cōtingente)
potestatem igitur remittendi peccata quum se accepturum speraret. Dominum in-
terrogat, Quoties si peccauit in me frater meus, remittam illi. Num septies. Cu- **C**
rit a te gratia non quater, aut decies, aut vltius quārit, sed usq; septies. Videtur
multiplicum de homicida latenter insinū velle num, venia per baptismum & peni-
tentiam dignus habeatur, qui septē peccata incurrit, qui primus in mundo homici-
dium patrauit. Canus, & totidem damnatus supplicis se inimicem suscipientibus ex-
carde peccatis. Primus enim inter homines Canus dolose egit primus homicidiū
fecit, primus mentitus est Deo, querenti de interfecto: primus parentibus luctum
& lamentationem induxit, cecidit frater: primus in adiam & luorem pepit: pri-
mus fructuum primitias malitiose obtulit: primus terra sanguine polluta, execra-
tionis ei conciliator fuit. Porro septem vitis in homicidio facinoribus, par numero
etiam supplicium per diuinam vocem imponitur. Sterilitas & intereunditas terrae,
quæ non amplius homicidam receptura sit gemitus & quallatio totius corporis.
Sedenim in enumeratione etiam ipsum supplicium exanimandum esse arbitrat **D**
sum. Maledicta terra te, vna perna est. Operare terram, altera: nam at cana quadā
necessitate ipsum constrinxit, cogente ad arumnotam & molestam in terra vitam.
It non adiciet ut det tibi robur tuum, tertium supplicium, laborare & nullum ex
laboribus fructum percipere. Gremens & tremens eris super terram. Tribus duo in-
super addit supplicia diuinum decretum, gemitum afflictiū & tremorem indefi-
nentē, ut neque cibum ori vel potum ad mouere possit, tremente homicidæ de vte-
ra, quæ pristino robore male aduersus fratrem via est, & per vim valeat intimi-
tatem tibi erit. Sextum supplicium, quod excederat ex ea, quæ erga Deum est, li-
bertate. Vehemens enim & grauiſſimum est sup-
plicium auertio Dei, in quo omni
moda protectio est, quam deplorans is, qui eam expulſus erat, mortem expetit, eam
tibi conducibiliorem esse scieris, quam vivere abiectum a Deo. Sic enim ait. Si eris
mea terra, hoc est, si non amplius fructibus eius fructurus sum, a facie tua abscōdai. **E**
Si ex terra mihi ad vitam necessarius priuatus sum, & temetipſo indignante, appare-
ret oculis hominum non potero. Et fiet, inquit, ut omnis qui me inuenit, occi-
dat me. Melius enim mihi est, ut moriar, quā ut viuam male ex cruciatus. Ad quē
Dominus inquit: Non ita fiet. Potui enim, signum super te, ne te interficiat, qui-
que inuenit te. Septimum id supplicium est, indignum haberi morte, omnem
turpitudinem & opinionis gloriam soluentē, sed manere cruciatus obnoxio, & si-
gno notatam illam, qui n. clarum inter homines auctor erat. Grauiſſimum enim
supplicium ratione præditus est turpitudine, quam fontibus diuinum decretū mi-
natur, dicens: Returgent alii quidem ad vitam æternam, alii autem in turpitudine
& oppro-

- A** & opprobrium æternū. Quia loquidem i. a. septem in ha. sunt. I. m. a. d. e. n. i. s. totidem etiam upplatus da. natus est. Sciebat it. i. p. e. Petrus qu. d. septem. i. a. n. e. m. honorandum Dominus d. i. s. t. i. n. a. u. e. r. a. t. in eo i. e. q. u. e. d. e. n. s. x. a. b. o. i. e. b. a. s. i. m. e. s. s. a. t. & quod non aliam, sed hanc honorasset, in ea l. e. g. e. n. d. i. s. q. u. e. d. i. p. l. a. b. b. i. t. p. r. o. p. t. e. r. c. e. l. l. a. t. i. o. n. e. m. a. b. o. p. e. r. i. b. u. s. v. o. c. a. l. e. t. & quod venerandus sit, e. q. u. e. d. e. n. s. i. m. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. t. e. r. a. t. s. e. p. t. e. n. a. r. i. u. s. n. u. m. e. r. u. s. i. n. q. u. o. t. e. n. o. p. e. i. t. a. l. i. s. i. n. q. u. o. d. e. x. p. i. a. t. i. o. n. i. s. s. e. p. t. i. m. u. s. a. p. u. d. i. p. i. o. s. a. n. n. u. s. r. e. m. i. s. s. i. o. n. i. s. i. n. p. r. a. t. i. o. n. e. d. e. t. i. s. x. a. n. n. i. s. t. e. r. t. i. a. m. a. n. t. e. s. c. o. m. m. e. r. e. n. t. e. s. & i. n. t. e. n. t. e. s. s. e. p. t. i. m. o. q. u. i. e. t. e. r. e. i. n. t. e. n. t. e. s. i. n. t. e. n. a. n. q. m. a. n. e. r. e. e. x. e. i. s. s. i. n. t. e. n. a. l. e. n. t. i. b. u. s. c. o. n. t. e. n. t. o. s. S. e. p. t. e. m. a. n. n. i. s. t. e. r. t. i. u. t. e. m. t. e. r. t. i. u. s. f. a. m. u. l. u. s. l. i. b. e. r. t. a. t. e. m. a. d. i. p. i. s. c. b. a. t. u. r. P. r. a. t. e. n. t. o. a. n. a. u. e. s. e. p. t. i. m. u. r. t. e. m. p. o. r. e. e. s. t. i. n. g. e. n. t. i. u. c. a. p. t. i. u. r. e. x. B. a. b. y. l. o. n. e. l. i. b. e. r. a. t. i. t. a. n. t. P. e. c. u. l. i. a. i. t. e. r. i. t. e. m. a. t. i. o. n. e. c. a. n. t. i. u. r. i. n. t. e. e. c. c. l. e. s. i. a. n. o. s. t. r. a. B. v. i. u. p. a. t. u. r. s. e. p. t. e. n. a. r. i. a. b. e. n. e. f. i. c. e. n. t. i. a. S. e. p. t. i. e. s. e. i. a. m. i. n. c. h. e. l. i. a. n. t. e. i. n. q. u. i. t. D. a. u. i. d. e. s. c. a. r. m. i. n. u. d. i. a. m. o. r. i. a. u. c. t. o. r. D. i. e. r. q. u. i. d. e. m. n. o. m. i. n. e. i. n. c. i. e. n. s. i. n. t. a. n. t. a. r. c. u. l. u. m. S. e. p. t. i. e. s. a. u. t. e. m. i. p. s. u. m. p. e. r. h. e. b. d. o. m. a. d. e. m. r. e. u. o. l. u. t. I. t. a. s. i. c. s. e. p. t. e. m. c. a. r. m. i. n. u. r. i. p. s. u. a. l. i. a. d. o. n. a. E. t. s. e. p. t. e. m. o. c. u. l. i. D. o. m. i. n. i. i. n. q. u. i. t. I. d. q. u. o. d. e. s. e. c. i. l. i. o. n. i. u. m. S. e. p. t. i. e. r. a. g. e. n. t. i. e. a. u. t. s. i. b. i. d. o. m. a. s. & s. u. s. c. i. l. i. u. s. c. o. l. u. m. n. a. s. s. e. p. t. e. m. S. a. p. i. e. n. t. i. a. m. i. n. t. e. m. p. e. c. c. a. t. o. r. u. m. e. s. t. D. o. m. u. s. A. p. o. s. t. o. l. u. s. i. n. t. e. r. p. r. e. t. u. s. e. s. t. D. o. m. u. s. a. u. t. e. m. h. u. i. u. s. e. c. c. l. e. s. i. a. e. c. c. l. e. s. i. a. I. n. i. l. l. o. q. u. i. d. e. m. s. e. p. t. e. c. o. l. u. m. n. a. e. A. n. g. e. l. i. c. i. o. r. d. i. n. e. s. i. n. h. i. c. a. u. t. e. m. S. t. e. p. h. a. n. o. & P. h. i. l. i. p. p. i. c. o. l. l. e. g. a. A. p. o. s. t. o. l. o. r. u. m. s. e. p. t. e. m. D. i. a. c. o. n. i. E. t. r. u. s. a. l. i. u. s. s. a. n. c. t. o. r. u. m. v. a. t. a. i. n. q. u. i. t. S. e. p. t. i. e. s. c. a. d. e. t. i. u. s. & r. e. l. u. r. g. e. t. N. o. n. a. l. i. e. i. a. u. t. e. m. q. u. i. m. p. e. r. p. e. n. i. t. i. a. t. a. S. e. p. t. i. m. u. s. a. b. A. d. a. m. o. E. n. o. c. h. u. s. t. r. a. n. s. l. a. t. u. s. n. o. n. v. i. d. i. t. m. o. r. t. e. m. i. d. d. o. c. e. n. t. e. t. r. a. n. s. p. o. s. i. t. i. o. n. e. e. x. c. o. r. r. u. p. t. i. b. i. l. i. & m. o. r. t. i. o. b. n. o. x. i. a. v. i. t. a. i. n. i. m. m. o. r. t. a. l. e. m. & o. m. n. i. b. u. s. x. r. i. m. i. n. i. s. c. a. r. e. n. t. e. m. l. o. c. u. t. r. a. n. s. f. e. r. r. i. e. c. c. l. e. s. i. a. m.
- C** E. x. d. i. l. u. u. i. o. i. t. e. m. s. o. l. u. m. s. e. r. u. a. t. e. i. n. t. e. l. l. e. c. t. i. l. e. m. N. o. a. C. h. r. i. s. t. u. m. g. u. b. e. r. n. a. t. o. r. e. m. h. a. b. e. n. s. S. e. p. t. i. m. u. s. a. b. A. b. r. a. h. a. m. o. M. o. y. s. e. s. L. e. g. i. s. l. a. t. o. r. d. i. u. i. n. u. s. e. x. h. i. b. i. t. u. s. e. s. t. m. u. t. a. t. i. o. v. i. t. a. i. n. i. q. u. i. t. a. t. i. s. s. u. b. l. a. t. i. o. i. d. b. o. n. a. m. c. o. n. s. t. a. t. i. o. n. e. m. l. e. g. u. m. a. s. s. e. n. s. u. s. I. n. s. e. p. t. e. m. h. e. b. d. o. m. a. d. i. s. a. n. n. o. r. u. m. i. n. s. i. g. n. e. m. D. e. u. s. I. u. b. i. l. a. t. a. m. d. e. d. i. t. q. u. o. t. a. q. u. e. m. s. a. b. b. i. t. o. f. r. u. e. r. e. t. u. r. & c. e. l. l. a. t. e. t. t. e. r. r. a. a. b. a. r. a. t. i. o. n. e. a. d. e. b. i. t. i. s. a. u. t. e. m. s. o. l. u. e. r. e. n. t. i. u. d. e. b. i. t. o. r. e. s. S. e. p. t. u. a. g. e. s. i. m. a. e. t. s. e. p. t. i. m. a. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e. a. b. A. d. a. m. o. C. h. r. i. s. t. u. s. n. a. u. c. i. t. u. r. q. u. i. e. m. a. d. m. o. d. u. m. p. e. r. g. e. n. e. l. o. g. u. m. D. i. u. i. u. s. L. u. c. a. s. d. e. m. o. n. s. t. r. a. t. Q. u. a. n. d. o. q. u. i. d. e. m. i. n. t. o. r. i. s. c. r. i. p. t. u. r. a. n. u. m. e. r. u. m. r. e. m. i. s. s. i. o. n. i. s. p. e. c. c. a. t. o. r. u. m. i. n. s. e. p. t. e. n. a. r. i. o. d. e. f. i. n. i. t. c. o. m. h. e. b. d. o. m. a. d. e. a. u. t. e. m. p. r. e. s. e. n. s. x. r. i. m. u. m. e. x. t. e. n. d. i. t. u. r. s. e. p. t. e. m. q. u. i. d. e. m. d. i. e. b. u. s. a. b. O. p. i. n. i. c. e. i. n. t. e. n. t. e. p. e. r. f. e. c. t. u. m. s. e. p. t. e. n. a. r. i. a. v. e. r. o. v. i. c. i. s. s. i. t. u. d. i. n. e. v. e. l. u. t. i. e. m. p. e. r. i. n. s. e. r. e. u. o. l. u. t. u. r. h. a. b. e. t. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e. m. p. e. c. c. a. t. o. r. u. m. p. e. r. p. o. e. n. i. t. e. n. t. i. a. m. q. u. i. a. d. c. o. r. r. e. c. t. i. o. n. e. m. & s. o. l. u. e. r. a. t. e. m. i. n. c. l. i. n. u. t. e. s. t. p. e. n. i. t. i. a. m. i. D. e. o. I. d. e. o. q. u. i. p. u. r. a. n. s. P. e. t. r. u. s. q. u. o. d. d. i. f. f. i. c. i. l. i. m. e. s. i. D. o. m. i. n. i. d. e. c. r. e. t. u. m. i. n. t. a. h. o. c. h. e. b. d. o. m. a. d. i. n. s. t. e. c. u. l. o. r. e. m. i. t. t. a. t. u. r. i. l. l. u. d. h. o. m. i. c. i. d. a. s. e. p. t. u. p. l. e. x. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. a. & c. r. a. m. e. n. i. n. q. u. i. t. a. d. D. o. m. i. n. u. m. Q. u. o. t. i. e. s. s. i. p. e. c. c. a. u. e. r. i. t. i. n. m. e. t. r. a. t. e. r. m. e. a. s. r. e. m. i. t. t. a. t. i. n. t. e. n. t. i. e. s. Q. u. a. s. i. d. i. c. a. t. N. u. m. e. t. i. a. s. i. h. o. m. i. c. i. d. i. u. m. p. a. t. r. i. a. u. t. r. e. m. i. t. t. a. t. e. p. e. n. i. t. e. n. t. i. a. D. i. u. i. u. s. a. u. t. e. m. b. e. n. i. g. n. i. t. a. t. e. m. e. i. c. o. m. m. e. n. d. a. n. s. i. n. q. u. i. t. N. o. n. m. o. d. o. s. e. p. t. i. e. s. s. e. d. e. t. i. a. m. s. e. p. t. u. a. g. e. s. i. e. s. e. p. t. i. e. s. I. l. l. u. d. v. t. a. r. b. i. t. r. o. d. o. c. e. n. s. q. u. o. d. n. o. n. m. o. d. o. s. q. u. i. s. e. m. e. l. h. o. m. i. c. i. d. i. u. m. f. e. c. i. t. & s. e. p. t. e. m. i. l. l. i. m. a. l. i. s. s. u. b. i. a. c. e. t. r. e. c. i. p. i. d. e. b. e. a. t. s. i. p. e. n. i. t. e. t. s. e. d. & i. s. q. u. a. m. s. e. m. e. l. q. u. i. d. i. m. m. o. d. o. D. e. u. m. a. b. n. e. g. a. u. i. t. q. u. o. d. g. r. a. u. i. s. e. s. t. c. a. d. e. s. e. p. t. u. a. g. e. s. i. e. s. s. e. p. t. i. e. s. c. o. m. a. l. i. b. u. s. c. o. n. t. e. n. d. u. s. s. i. t. v. e. n. i. a. m. q. u. a. n. d. a. t. p. e. n. i. t. e. n. t. i. & l. u. g. e. n. t. i. P. r. o. p. t. e. r. q. u. a. i. s. t. a. m. e. n. t. i. a. d. u. m. b. r. a. t. a. & v. t. d. i. u. d. e. n. s. h. i. s. P. e. t. r. u. s. e. i. a. m. m. o. d. i. v. e. n. i. a. m. c. o. n. s. e. q. u. a. t. u. r. q. u. i. a. b. i. o. v. e. n. i. a. t. o. r. e. p. u. t. a. b. a. t. v. t. r. u. m. q. u. e. & n. u. n. q. u. i. d. p. e. r. p. e. n. i. t. e. n. t. i. a. m. d. i. g. n. o. s. h. a. b. e. n. d. o. s. b. e. n. i. g. n. i. t. a. t. e. p. e. n. i. t. i. a. i. p. s. u. m. c. a. d. e. r. e. D. i. u. i. u. s. s. e. p. t. i. e. s. p. r. o. p. t. e. r. p. e. r. i. c. u. l. u. m. p. o. n. t. i. f. i. c. i. s. t. e. r. a. n. n. i. & a. i. m. u. t. a. t. a. m. e. i. u. s. a. n. i. m. e. m. I. n. t. e. n. t. i. o. n. e. e. n. i. m. i. n. t. e. r. f. e. c. i. t. n. i. s. i. q. u. i. p. l. a. t. a. u. t. a. u. t. e. m. a. u. d. i. s. s. e. t. & c. o. n. t. o. r. m. e. n. t. o. c. u. l. u. m. a. n. a. p. e. r. i. s. s. i. s. s. e. t. Q. u. i. p. a. u. l. o. a. n. t. e. c. a. c. i. o. c. u. l. u. s. a. p. e. n. i. e. r. a. t. & q. u. i. d. e. m. e. i. u. s. q. u. i. n. o. n. q. u. a. m. a. n. s. e. r. a. t. l. u. c. e. m. h. i. c. p. e. r. c. u. l. l. i. a. a. u. t. e. m. m. o. x. r. e. s. t. i. t. u. i. t. t. a. c. t. i. m. a. n. u. s. v. i. n. q. u. a. n. a. c. e. l. o. s. i. n. t. e. n. t. i. a. d. e. o. f. a. c. t. i. s. S. e. p. t. u. a. g. i. e. s. a. u. t. e. m. s. e. p. t. i. e. s. p. e. r. q. u. a. n. t. i. o. n. e. m. l. a. l. l. i. b. e. r. e. t. i. n. t. i. o. n. e. m. h. u. i. c. i. n. d. i. c. t. u. m. e. s. s. e. v. o. c. e. g. a. l. l. i. n. a. c. e. i. R. e. m. i. s. i. t. a. u. t. e. m. i. s. t. a. & n. o. n. a. m. p. l. u. s. r. e. c. u. s. a. d. o. c. e. d. i. t. v. e. n. i. e. n. t. e. i. i. p. s. o. & a. m. a. r. e. s. a. p. e. r. a. b. n. e. g. a. t. i. o. n. e. l. u. g. e. n. t. e. & l. a. c. h. r. y. m. a. s. f. u. n. d. e. n. t. e. v. t. i. n. t. i. p. s. e. v. e. n. i. a. m. c. o. n. s. e. q. u. i. t. u. s. e. s. t. i. n. l. a. p. i. u. c. o. n. s. t. i. t. u. t. u. s. e. t. i. a. m. p. r. o. x. i. m. i. s. r. e. c. u. s. a. d. i. t. i. b. u. s. s. i. m. i. l. i. t. e. r. p. r. a. e. s. t. a. r. e. t. C. o. m. m. u. n. a. m. u. s. i. g. i. t. u. r. n. o. s. i. p. i. o. s. n. e. p. r. a. e. s. t. e. t. i. n. t. i. n. e. g. l. i. g. a. m. u. s. V. i. x. e. n. i. m. q. u. a. e. e. s. t. e. x. h. a. c. p. r. o. c. e. d. i. t. c. o. n. t. i. n. u. a. t. i. o. Q. u. a. p. r. o. p. t. e. r. m. u. l. t. u. s. i. n. h. i. v. i. d. e. t. u. r. o. m. n. i. b. u. s. v. i. r. i. b. u. s. a. c. c. o. r. r. u. p. t. i. b. u. s. a. b. i. t. u. r. e. t. q. u. a. m. l. i. b. e. r. a. s. i. m. p. l. e. t. a.

dolere & triftari, & cōfiftari, & medicum inuocare poftquā aculeo peccati percuffi A
 fumus. E diuerfo ſi cōtigerit, vt per abreptionem aliquam labamur, ne desperemus
 de expiatione, neque de remiffione, neque quum reuocati fumus legitime agamus,
 fed quam primum a deteriore refiliamus, & virtutum fuggeltionem apprehenda-
 mus, veftimentum & ſentum lauemus, & res terrenas tamquam quæ ſuſtinent, fu-
 giamus: ad priſtinā ſublimem illam conuerſationem veniamus: aures ad diuina do-
 gmata inclinemus. eorum quæ humi repunt obliuſcamur, & arcem virtutum dile-
 ctionem poſſideamus, & tabulis cordis diuinam legem inſculpamus, tacti diuinitus
 ſculpta tabula A. Quamobrem ergo tam enormiter lapus ſanctus ille vir Petrus,
 & veniam conſequutus ipſe quoque veniam non dedit Ananiam & Saphiram: ſed in
 vna hora vtroque occidit verbo: licet nullus eſſet ipſorum lapus reſpectu illius ab-
 negationis. Aurum abſconderant proprium, non alienum. Vel etiā ſi alienum fuiſet, B
 non eſt par peccatum priuatarum rerum paruū quiddam abſcondiſſe, & abne-
 gaſſe ſcitur. B. Non dementiæ eſt, primari illius aduerſus ſontes terror: ſed præ-
 ſcia diſciplinæ plurima mortalium ſanantis vita. Quandoquidem igitur ſemel Deo
 dedicatum aurum ſacrilegio vulneratus alienauerat, interrogatusque negauerat:
 idcirco ille qui fuerat exortus ſpargere Euangelica ſemina, moxque ſimul exortas
 malas herbas contpexerat, prudenter eas illico ſuſtulit, ne forte ſimul creſcentes
 triticum vaſtarent. Nam in anguſtia amaritudinis ipſum eſſe, quemadmodum Si-
 monem, & incorrigibilem in poſterum ad meliora videbat. Neque enim facultas
 erat concedendi ſcelus, non conſentiente cum labus corde, ſicut inquit de Iſraele
 carminum ille diuinorum auctor. Et dilexerunt ipſum ore ſuo, & lingua ſua menti-
 titi ſunt ei. Cor autem ipſorum non erat rectum cum eo, & in Teſtamento eius fide- C
 les non fuerunt. Sic enim & periti medici ſacere ſolent, quando extremo corpore
 tenetur aliquis inenarrabili morbo, mox reſecant a manu vel pede digitum, antequā
 ad reliqua membra diſfundatur labes. Similiter autem & Moſes vii diuinus ad præ-
 cepta legis primitus facta conſideratione excitans, ob leue delictum lapidibus ob-
 ruit eum, qui ligna legerat in ſabbato præcepit, idque Deum denunciſſe ſcripſit. Nā
 in magno & medioeri tranſgreſſio iudicatur: quemadmodum inquit Dominus,
 Quod ſi totam legem impleuerit aliquis, offendet autem in vno, factus eſt omnium
 reus. Non quod omnis eius virtus euanuerit. (iniuſtum enim id vel his, qui leuiter
 de diuino iuſtoque iudicio ſentiunt, merito videatur) ſed reus mihi videtur fieri om-
 nium, qui reſceſſerit ab vno, ſe pœnæ vnius ſceleris & compenſationi omnium ob-
 noxium faciens: aut quod ex illorum ipſorum corpore excidit, aut ab ipſorum nu- D
 mero reſceſſit. Qui ergo non prius de ſemetipſo desperauerit, & plane deteriori
 addictus fuerit ſed vel raro obtulerit Deo virtutem, & proximi miſeritus fuerit: de-
 bet quidem illi, in quibus offendet, debetur autem viciffim ipſi, in quibus benefecit.
 Subtrac̃ta igitur compenſatione, ad eius quod redundat, locum decernitur. Id quod
 etiam apud nos tæpenuſum accidere cognouimus, ſi debeamus nos centum de-
 naria, nobiſque debeantur viginti. Quemadmodum igitur pecuniæ debitor de
 omnibus obligatus eſt creditori, vique ad debiti perſolutionem ita cui debetur
 apud Deum pro mille recte factis, ipſe vero vnus delicti debitor eſt, reus eſt om-
 nium, donec ratio ſubducitur vniuerſiſque diſpenſationis. Tranſgreſſio enim in
 paruo & maiori iudicatur, in comparatione differentiam habens. Imitamur igitur,
 qui plus habeamus in bono, inſtitutis iuſtitia deprimentes. A. Si inenarrabilis eſt E
 contumatio mundi, & aduētus Chriſti, quomodo inquit ipſe: Tunc qui in Iudæa
 ſunt fugiant ad montes, & qui in tecto eſt, non deſcendat ad tollendum aliquid ex
 domo ſua, & qui in agro eſt, ne reuertatur ad tollendum veſtimentum ſuum: Et ite-
 rum, inquit, Sed orate ne fiat fuga veſtra in ſabbato, vel in hieme. Vx autem præ-
 gnantibus & lactantibus in illis diebus. Num quaſi ſi cōtingat æſtate, vel Domini-
 ca, vel alia die contumatio, poſſimus latere vel fugere? Cui autem cum tanta tunc
 ſit futura turba, tantusque populus, ſolas prægnantes, & lactantes ex omnibus mi-
 ſeras pronuntiauit, atque deplorauit, quaſi propter partum? Num quæ ad par-
 tum perueniunt non ſint, vel quaſi grauiori ſupplicio afficiendæ? B. Futuram Iu-
 dæorū tagam præmonſtrans, ipſis ad montes fugere præcipit Dominus. Nam poſt
 Veſpalia-

- A** Vespasianum Titus superueniens, prorsus equavit solo detolavitque Hierosolymam male perditis Iudæis, viuis quidem gladio prostratis, infantibus vero recens natis pauperculo alitis, prægnatibusque disiectis, omni perditione & interitu inimicum Deo genus deleuit. Sabbato vero id accidit capta ciuitate, omnibusq. domi vacantibus propter otium sabbati. Hieme item, nullis ipsorum effugere captiuitatem intentumque poterat. Qui vero in tecto erat, latitare tentabat, nihil eorum quæ intrant tollere volens, præstabilius esse viuere, quam aliquid habere ducens. Qui autem in agro, non modo qui ad domum reuocaretur inanebat, sed & ulterius abire cogebatur, incensam & captam ciuitatem cernens. Quod si per sublimiorem intellectum ad nostra, vt patet, sermonem applicari vultis: Qui in Iudæa sunt, ad montes fugiant: qui in pietate firmi sunt, id enim Iudæa ex interpretatione sonat, ad sublimem refugium, nempe Christum respiciant, sub eius confessione custoditi. Qui vero in tecto est, ne descendat ad tollendum aliquid ex domo sua: qui præienti contempta umbratili vita, omniq. hic conculcato tabernaculo, superior euasit hac vita, relegatis internis affectibus, ne quid eorum secum trahat, non timorem, non animi angustiam, non vanam gloriam, non opum amorem: quæ sunt ab alto descensus. Qui in agro est, non reuertatur ad tollendum vestimentum suum. Qui veterem exuit hominem, & carnalibus renuntiauit, nouum gesserit, qui ipsum ad innouationem Dei renouauit, ac cæno repurgauit. In hoc enim habebit virtutem ad omne consilium inuictam. Nulla igitur perturbatio agnati inuicem mutui doloris affectus a Christi nos dilectione abstrahat. Neq. enim Christus quum à matre & fratribus quæretetur, vocationem admisit, quum apud auditores salutiferam doctrinam exorsus esset, docens spiritualia carnalibus esse potiora. Ad eundem modum ipsius quoq. discipuli, relicta mentarum obseruatione pietatis sermonem potius capessere voluerunt, non verbis tantum sapienter docentes, sed & factis instituentes. Nam bene loqui, lyra vel cymbalo simile est: vtiliter autem agere, cum angelorum natura coniunctum est.
- A.** At erit et reuersio ad contuminationem Mundi, & quando qui sunt ex gentibus omnes crediderint, tunc & residuum ex Iudæis conuertetur. Dicit enim in Euangelio Dominus. Quoniam habeo & alias oues, quæ non sunt ex hoc ouile: oportet me & illas adducere, vt fiat vnus grex, vnus pastor. Et Apostolus cum hoc consentiens inquit: Quando plenitudo gentium ingressa fuerit, tunc omnis Israel seruiabitur.
- B.** Nunquam peruaidebor, Iudæos reuocandos. Neq. enim id docet Dominus, neq. eximius ille Apostolus, per ea, quæ recte quidem ab ipsis dicta sunt, male autem a te tum intellecta, tum prolata. Nam quod dixit Dominus, Quoniam & alias oues habeo: constat nos dici, qui non sumus ex eo ouile, vt pote Iudaico, quorum prima fuit manifestatio Domini: videlicet duorum Apostolorum, & cum ipsis, atq. per ipsos conuersorum fidelium Iudæorum. Nondum enim id, quod ex Gentibus constat, fuit ante salutarem passionem, eo quod nondum esset prædicatum nobis, neque baptisati essemus, id quod post resurrectionem per Apostolos suos Christus effecit, nosq. ad fidele Iudæorum ouile simul induxit, sumutque omnes fideles vnus grex sub vno pastore, summo pontifice summoq. pastore Christo pastus & custoditi. Vnus enim Dominus, vna fides, vnum baptisma, inquit is, qui summi quidem pastoris discipulus, cunctis vero sub cælo magister est, eximius Apostolus, qui idem inquit: Quando plenitudo gentium intrauerit, tunc omnis Israel seruiabitur. Non Iudæos et contuminationem seruandos & reuocandos significans: sed qui per puritatem mentis & per fidem vident Deum. Id enim esse Israel, ab omnibus, atq. etiam ab ipsis Iudæis exponitur, Mentem nimirum cernentem Deum. Non enim omnes, qui ex Israele, sunt Israel neq. quod sunt semen Abrahami, omnes filii sunt: sed in Isaac vocabitur tibi semen. Hoc est, non ii, qui filii carnis sunt, sed & filii Dei, inquit idem Apostolus. Iterumq. Dominus inquit in Euangelio, Multi sunt vocati vt pote Israelitæ & Christiani pauci vero electi, vt pote illi qui seruantur. Quando igitur plenitudo gentium, hoc est, vniuersos populos complexa ecclesia intrauerit, in Iudæum videlicet: tunc omnis Israel, mens videlicet Deum cernens, hoc est, omnis homo, per fidem & pietatem cognitionem habens, saluus erit.

Africæ comprehensæ, & brevis commentarius illius libri duo, adiectis adiectis aliquot octastichis Græcis.

Quos duos libros aliis duobus odis Gallicis, & ita ad basium ingenii dexterrate reddidit adiectis etiam Gallicis commentariis ex solis fere antiquis Theologis collectis, cum aliquot aliis poëticis tractatibus eiusdem argumenti.

D. Gregorii Nazianzeni cognomento Theologi opera omnia, quædam nunc primum in lucem edita, aliæque item veribus reddita, magnæque ex parte Cypri. Dardrybrensis commentariis illustrata.

Loquutionum Græcarum in communes locos per alphabeti ordinem digestarum volumen.

D. Ioannis Damasceni opera multo quam antehac auctiora, magnæque ex parte

B nunc de integro conuersa.

Ex D. Ioanne Chrysostomo translata multa, cuiusque variis scriptis interita, ut, explanatio in Psal. 50. desumpta ex bibliotheca illarum. Catharina Medicæ Reginae Matris De penitentia commentarius. Item, explicatio Psal. 52. & enarratio in Psal. 110. & septem sequentes, & in Psal. 118 proœmium. Liberi epistolarum ex bibliotheca Cuiacii inuicōmisti. Noua denique inter pretatio enarrationis ipsius Chrysostomi in 2. Pauli epistolam ad Corinthios.

D. Gregorii Nazianzeni cognomento Theologi opera omnia, quæ quidem extant, noua translatione donata. Vna cum doctissimis Nicetæ Senonii commentariis in sedecim panegyricas orationes. I hæ Ciceronis in aliquot alias. Pselli in eundam orationem de Paichate. Nonni de historiis & tabelis quæ in muetius aduerus Iulianum Apostatam reperiuntur, adiectis etiam vniueque breuibus scholiis.

C Multa alia reliquit opera eadem præterate & conditione, quæ velut posthumi liberi Deo auspice magnæ Christianæ Reipub. commundo bene prodibunt. Ex his vero omnibus qualis, quantum fuerit, siue ex animæ eius doctrinam, & multæ bene reum & linguarum cognitionem, tullianamque eloquentiam, ac singularem eius pietatem vitæque, & morum integritatem, siue quæ quid aliud oratores, Poetæ, historici, Philosophi, ac Theologi desiderare & commendare solent, spectemus, facile percipere potest. Ipsi quippe muti magistri (qualis enim vitæ talis oratio quos condidit & ad posteros transiit, de his loquantur fufius & elegantius, verumque testificanti, quam vilius quamlibet tacundus orator possit, ita ut superuacanea patam de his longiorē texere narrationē. Quas vitæ erant & quis vitæ eius cursus, quo, & progressus fecerit, si quis scire desideret, ex hac narratione paucis intelliget.

D **A**Nno 1535. nobilissimis & clarissimis parentibus Iudouico Billio, & Maria Brichatarea Genuæ natus est, quo tempore generosissimas ipsius pater Ludouicus Billius Cornuillæas sic enim paterno & ingenuo pago Cornuillæo, ut postea nobilitate Prunæa domino & vico ad Camutum sita, Prunæus nuncupabatur, ibi prioreis officio fungebatur. Admodum puer, ut a teneris annis bonis literis ac disciplinis informaretur, & velut cum lacte matris imbaberetur, Lutetiam Transitorum venit. Vnde, actis Latinarum literarum (nam Græcæ statim attigerat) fundamentis, a parentibus reuocatus, vix annos natus 18. Ameliam & Pictavum mutatur, ut non prudentiæ nauaret operam. Sed hanc Lutetiam illaque nihil aut parum promouisse, siue reluctante & multa eius munera, nec obitante iunioris illæ ætate ad mendum huius propensioris, siue etiam Deo ad abstinentiam stricte detrahere, nec tunc fieri solebat, tamque temporis, quo nihil tandem habuit curæ, & vixitiam septuaginta agebat. Postmodum parentibus orbatas Lugdunum & Aumoniensē quartum locum quibus a nemine molesteretur, quo libertas & familiaris educationis maior fuere, proficiscitur, ubi incredibili literarum Græcarum amore illic gratæ cepit. In quibus nullo penitus præceptore usus, tot industria, ut reserueret ingenium, non tamen tenax, & peractis suarum indefessum labore ita bene proficiscitur, ut carnos suos omnes antecederet, longoque postea intervallo reuerentissimo & paucos sua reuoluit patres habuerit, & per senes miramur, ut tunc tunc verbi utat, inter exilium videtur, maxime ceteris & antiquis interit, ubi cum scandit.

interpretandis, & traducendis Græcis authoribus. Inter quos summopere delecta-
tus est D. Gregorius Nazianzeno Theologo, cum propter summam eius eloquen-
tiam, tum ob singularem eius pietatem & doctrinam. unde tunc temporis inestit
ei cupiditas latinitate hanc donandi, & ab innumere, quibus se archabat, mendis &
falciis repugandi atque illustrandi. Quod nullus unquam alius agere dicitur, ut
vel castane elegorica & nitore sermonis, eaque felicitate & fide, & oratoria & me-
trica qua ipse præstare potuit. Ibi ergo dum delitescit, & mirabilem Græcarum li-
terarum suum die nocteque explet, & lingua Hebræa sub Iudæo quodam rudi-
menta ponit, ecce, vix exacto Anniversione biennio a Reuerendo & piens, fratre Ioan-
ne Filio Abbate Sancti Michaelis in Fremo, & diuæ Mariæ in Regienfi insula ac-
cessit & reuocatur. Tum enim de Abbatibus illis, deque amplo & nobili patrimo-
nio (quippe qui fratrum natu erat maximus & de ipso relinquendo seculo, deque
nouo vitæ genere instituendo & deligendo, nempe Cartusiano, ut via ætioris qui-
dem, sed etiam ad vitam cœlestem compendiosiore) meditabatur, ac vehementer
cupiebat in suum locum Iacobum fratrem iusticere, ac sibi successorem relinquere,
non tam ratione fraternæ necessitudinis, aut carnis & sanguinis (quæ iam illi viliue-
rant) quam illius singularis pietatis & eruditionis, quæ in ipso omnibus affulgebat,
concepta de eo, velut de segete in herbis ipse haurid tantam enim tantum aliquan-
do fore, qui Dei Ecclesiam magnopere iuuaret & exornaret. Sed vix adduci potuit
adolescens nondum annos natus quinque & viginti, ut hæc sacerdotia inderet,
sua contentus Ferrariensi abbatiuncula, suoque quoque tandem magna sua erga
me beneuolentia ornauit & locupletauit. Prioratu Tossimaco, quod exultaret
his oneribus sustinendis impares se habere humeros, ipsosque amplios proventus
sepius esse impedimento literarum studijs, quorum solo desiderio tenebatur, quam
adimento. Veram præcibus fratris & amicorum victus ea suscepit non sine frequen-
ti potestate radio ac maiore. Ita autem in ipsis se gessit, atque in omni pietatis genere
excelluit, ut non modo Canobitis suis, sed & omnibus vicinis, illæque aduentan-
tibus velut iuuenis alter Daniel admirationi & exemplo esset. Sed hinc nobis &
Dei Ecclesiæ inuidens felicitatem ille qui sua inuidia mortem inuexit in mun-
dum, secundis bellis civilibus ad defectionem a Rege & Ecclesia Rupellanos (eos
excipio quibus merat sentilla quedam pietatis & moris eius & literatos) velut ex
orco suo & tanquam alacres & peraccommodos necari in instituti administratos
suscitat, quorum ministerio id egerantur Abbatem effecit, quod olim erga Iobū
feruum Dei eximium. Nam duo eius monasteria illa exulsi sunt, diuerant, & solo
adaquarunt. Arbores etiam (nam illæ erat in littore maris lucus arboribus perpe-
tuo vitæ centibus confusus, & per amœnum, multique aptissimas partim succiderat,
partim radicibus auulserunt, & quotquot in Sancti Michaelis arce & templo viros re-
ligiosos, milites ac subditos (quos ibi velut prandianos priuatis sumptibus albat)
ad motus bellicos tormentis ex ignato repererunt, crudeliter trucidant, alios
gladius contemdescentes, alios laqueo prætorantes, alios præcipiteo collidentes, alios
femineas ac viuos in puteos prouocantes. Hanc enim in uitam primorabilem in victi-
nos enomuerunt, eoque crudeliter seuerunt, quo sanctior erat locus & sanctiores
ipsi incolæ, quibus enim ipsius Satana, ut ait Prophetæ, delectatur, multis nimium illis
erat tam pius Abbas, quippe qui splendore virtutis in nocturnis uis perfringeret.
Ipsæ tamen tunc aberat. Nam paulo ante, æge quidem sed valiter, ac Canobitarum
& amicorum suorum consilio & impulsu, ut fortius ad literarum studia &
pacem, quam ad arma nato consuleret, seque Dei Ecclesiæ ad meliora seruaret) Na-
netas se receperat. Vbi aliquanto post tempore hac tam truculenta & barbaria fra-
ge ab illustri, Martiguo Britanniarum rege, qui tum ibi aderat, & cui in via sortè
fortuna occurrerat, primam audita, domum redit, & in lachrymas prorupit. Ad
quem dum accedo ei pro vili aliquid solati impetraturus, voce faucibus præan-
tore narente in lachrymas simul etiam erumpo, quibus uterque tam miserabilem
eandem affatim protequitus est, fuitque utriusque tum quedam flere voluptas. Sed
tandem ære entibus illis, & pene exhaustis, collectisq; animis, Deus inquitbat ille)
Venerunt Gerætes in hæreditatem tuam, posuerunt templum sanctum tuum in po-
morum

A morum custodiam, posuerunt morticina teruorum tuorum, escas volatilibus cœli, carnes sanctorum tuorum bestis teræ, effuderunt sanguinem ipsorum tanquam aquam, & non erat qui sepehret. Altaria tua Domine sustoderunt, & seruos tuos occiderunt gladio, & ego ex Michaelinis nostris relictus sum solus. Et quemadmodum David audita tam misera clade Saulis iussu, & manu Doeg Idumæi perpetrata occisorum octoginta quinque virorum ephod lineo vestitorum dicebat ad Abiathar filium Achimelis, qui solus ad ipsum ex ea effugerat: ego sum reus omnium animatum domus patris tui: Ita & ipse, Ego, inquit, reus sum omnium animarum istorum. Sed luctuosis illis etiam verbis ego eum solabar, quod ei idem quod Davidi vito innocenti & secundum cor Domini contigisset, eodemque pene telo cum eo confixus fuisset. Post hanc ruinam & cædem Nanetibus mentes aliquot commo-

B ratur, non procul (quia propius accedere non licebat a Cœnobio suo, similis aui- bus illis quæ nidis etiam in terram excussis circumuolare solent, nec longè abice- dere. Nihil vnquam ei funestius ac tristius contigisse, nullòque grauiori casu & do- lore in vita perculsum fuisse memini quanquam multa ei tristia & luctuosa maximè fruentibus bellis ciuilibus acciderint. Nam præter innumerorum consanguineo- rum & amicorum, quam in ipsis fecit, iacturam, amittit primis tumultibus in Dro- censi pugna auunculos duos viros illustrissimos, Bichantem Bellouacum, & Gi- urium, fratres: qui in prima acie cum Magistro equitum fortiter pugnantes cecide- runt: hic quidem in ipso conflictu, ille ex vulnere ibi accepto aliquanto post tem- pore. Prunæum etiam fratrem Claudium Billium in prælio ad Iarnacum commis- so dum fractos ac fugientes hostes longius & acrius persequitur. Ludouicum Bil- lium Vertronæum alterum fratrem in obsidione Pietauensi urbem regi & ciuibus protegentem. Alios etiam duos fratres in Drocesi prælio. Quorum tres priores fuere equites Torquati, & Cataphractorum equitum duces inclyti ac fortissimi. Alii strenui & generosi adolescentes peditibus imperabant. Horum, inquam, (quo- rum ipse etiam in Anthologia tua sacra meminuit) & aliorum propinquorum & ami- corum quamplurimorum interitus cum magno perculit dolore, summâque affecit tristitia: sed quæ mox in lætitiâ vertebatur, dum cogitaret eos velut alios Macha- bæos pro aris & focis, pro Ecclesia, pro Rege, & Repub. fortiter dimicando occu- buisse, & ex sua familia & cognatione velut ex equo Troiano tot viros fortes & de Republ. bene meritos exiisse. Sed tristitia illa quam de crudeli & cruenta michaë- litana cæde & ruina (de qua ipse in nuncupatoria illa epistola ad Carolum Lotha- ringum Cardinalem amplius, quam operi Nazianzeno præfixit, verba faciens: Quis, inquit, Michaelini nostri Cœnobij cladem vlla quamlibet tragica oratione pro rei atrocitate deplorare queat:) vt maior erat, ita cordi eius & animo penitus ac diu- tius inhæsit. Postea Regione illa exturbatus, huc & illuc vagari cœpit, & peregrino- rum more cupidius expectare & inquirere Ciuitatem illam futuram statam & nulli bellorum ac temporum vi & iniuriæ peruiam. Secessit primo Laodunum ad Cha- rissimum fratrem & reuerendum Cœnobij S. Vincentij Abbatem, in quo, & San- dionysiaci, (vbi etiam summi prioris munere fungebatur aliquot annos transegit propius Cœnobis pultus, & reditus ipoliatus. Verum semper cupidus reuertiendi Michaelini soli, mita pace & sedatis vtunque tumultibus, modo Lutetiam, modo Orloniuillam, modò Nanetas, modo ad Turonicum Toffiniacum nostrum perre- xit, spe vltius progrediendi, & illuc perueniendi. Sed renascentibus ciuilibus bel- lis, vel potius illic persequerantibus: vel morbis, quibus proligabatur, obstantibus, ac resstantibus procellosæ nostræ Reipub. ventis, illuc nunquam appellere potuit ante postremam ætatem aliquot ante mensibus quam tributum naturæ penderet. In- terea vero valetudinarius licet, & miserimi nostri sæculi fluctibus huc & illuc tacta- tus, nusquam fuit otiosus: otium enim & desidiam tanquam lethale quoddam vene- num, ipsoque defides, vt Reipub. inutiles ac perniciosos summopere olerat cum plura, & doctiora, vtilioraque edidit opera, quam vllus suæ tortallæ ætatis alias: vt cum Paulo dicere potuerit, Tunc potens sum, cum infirmior: virtus enim in infir- mitate perficitur. Nihil enim ei exidebat, ne momentum quidem temporis, nec diem vllam labi sinebat sine linea, immo nec sine exarata saltè pagina aliqua. Nam

in nobis et in laborans, ut frequentibus et obnoxius, manentibus, i. e. da- A
 monibus, relatis vel intermisso dolore versus aliquos vel Graecos, vel Latinos,
 vel etiam Gallicos, aut aliud quippiam semper coadebat. Et tamen, quia et in
 quodammodo pararet et tententiam & argumentorum, quae in lecto, ubi reli-
 cebat multos libros, videret, versaret animo, & amantissimi diceret. Quod si
 aliquid videretur, et comitatu saepe recedebat ut meditationi vacaret, & quae
 in animo habere, et apud se agitare, quorum capita pugillandis intermiscere so-
 lidumque raptum & factum. Amen namque potius innumere seducebat, per-
 obicerem, ac velut bellum interrem, quod die non respiceret, & animum in
 studas velut arcum semper et intemum nunquam relaxaret. Non enim, sicut
 nos obortum et desiderium, & quod nimia media & celebrioribus rebus, non
 enim, praeter alia spontanea, ex his quae indicat Ecclesia, intermittebat. B
 corpus, tenuis ac macilentum, atque *oxeiza* pene simile conficeret. Lavas enim
 fieri & admodum fragili magnus erat repositus thesaurus, eratque et
 velut pretiosus lapillus annulo vitreo inclinus, ac sub villosis lili integumentis ve-
 rus latitabat iacob. Et namque ut pacis erat amantissimus, & ipsa literarum studia
 otia & recessum querunt, magis quae cupiebat locum aliquem quietum & tran-
 quillum habere, in quo bibliothecam frateret & intrinsecus, & manutentiones mu-
 las liberos amplexaretur, tractaret pietatis. Quod plerique latentes & spe-
 quatus nam de annuo suo redditu multum ille remittere volebat. C
 aduentant & crebro cum eo sermonem instituerunt de permutanda illa ab-
 batis. Sed quia alii, vel suspecti erant hanc eos, vel arma prohibebant, vel non car-
 rebant susceptione simoniae quam velut malorum nostrorum leuam laqueis de-
 rettabant, maluit cum periculo suae valetudinis, & studiorum suorum da-
 hia & sine perpetuo stetit, quum non in suo vel minimam inuolam-
 quam conscientiam in qua quid deicienda erat vigilantissimus vel tantum in le-
 re. Quin & saepe illi fuit animus reliquenda alterius abbatiae, quod crebro
 illa non placeret sed id commodum fieri non potuit ob aduersa tenpora & loca quae
 nullam ibi abbatem vel monachum tolerare poterant. **Ab episcopatu frequenter**
sibi oblato tanquam à lethali scopulo semper profugit, se tanto munere indignum
ratus, multis fretus sanctorum & doctiss. antiquorum Patrum exemplis, & magno
animae imminente periculo deterritus. Animo autem saepe angebatur, ferebaturque
indignissime quod Episcopi, abbates, Reges, ac Pontifices sacerdotia tam malè lo-
 carent, & Christi oves tanto pretio redemptas lupis saepe ac leonibus addiderent, D
 & lenonibus committerent. Ex causis Christi schola ut omni generis virtutes, in-
 xime vero ipsas propriam perdiderat, tantoque cupidus, quanto magis oderat
 vitium illi contrarium, quod angelos ipsos de caelo deturbavit. Cum humilibus re-
 pebat humi, cum superbis & elatis male cohercebat. Genus istud nobilitatem, quae
 clarissima erat, nusquam ostentavit quod vana passim solent, & ea intus secrete,
 nullam veram aliam existimans quam quae virtute pararetur aut funderetur. De
 nam paucis iam & multiplicem remanet ac linguarum conjugationem, quae
 eritas erigere, & supercilium attollere conuenit, nunquam est, quod
 ptegit potius. Erat enim ei velut innata illa charitas, quae non in dicitur, sed educatur
 ex eius scriptis, nihil certe aliud spirantibus, liquet, sicut & ex multis eius
 sermonibus & colloquiis cuius etiam notum ac perspicuum erat. In quibus tam-
 huius omnis, ac facetus, creber tententis, & pietate & eruditione semper
 fuit. De Repub. Christiana & Gallica vir publicus amantior quam iustitiae, &
 ex animo verba faciebat, iuxta vulgatum proverbia, ubi vultus, ubi
 plaga, ubi lingua. Deplorabat enim quotidie maximum eius laborum, & quod
 re aliud ipse audire dicebat, quam breuem quandam huiusmodi
 perire quod Deus opt. max. auertat quae sub Phaethonte accidit, & hanc
 tanta autem erat prudentia tamque acris & perspicaci ingenio & radicio, ut ex an-
 regre sit itura etiam conueneret, ac saepe diuina et, ea quae velut ex altis
 eculis praevideret. Vel literarum, & literatorum erat amantissimus, sed
 ferunt qui Remp. literarum, & Dei Ecclesiam mouerent. Nam eorum, qui ei infelli-
 erant,

[illegible]

- A** iam immutari videbam, En, aio subuectus es, sed alius, & in cœlum ipsum subue-
hiendus. Ecce chorus angelorum, & ille celestis militæ exercitus, qui h. die de
cælis in mundum descendit ad perfonandas, De laudes, & ad pios omnes exhiben-
dandos, ad te etiam accessit, teque circumlat, illi. d. uneto fratre tuo a Gallione.
(Frat enim ei frater ille Prior novæ Chartusie Gallionensis charissimus & deside-
ratissimus cum propter naturæ & magnæ ecclesiæ similitudinis, quæ illis ab ætate inter-
cesserat, vinculum, tam propter inq. sol. rem animi eius candorem, & tam in am-
vitæ integritatem.) En, ecce aio, h. te omnes aperto sinu & obuiis vultibus excepturi
expectant, coeigate, quo erga Lazarum, funetur officio, utque hinc cum illis in
cœlum migres. Tum, Amen inquitens præsentem & audientem communi amico Ge-
nebrardo obdormiit in Domino inter meos amplexus, postquam annos plus vi-
B ginti continuos simul amicissime & in vtraque fortuna verati sumus. Dicere enim
aliquando solebat cum de me alius sermones teneret, nos dextras societatis sic
enim de alumno tuo ad te loqui solebat dedile, nui a v. nisi mortis disiungendas.
Quod summo Dei beneficio inter alia multa mihi contigit. Nec enim vlllo alio vn-
quam diutius & familiarius vltus est, nec alteri cuiquam in falor sua libentius ac
fidelius arcana commisit. Quas ob res, & ingrati animi testificationem hœc eius
elogium scripti, eique luctuosissime parentavi. Olet autem seruus domini, & lite-
rarum decus anno ætatis suæ quadragesimo septimo, Lutetie Parisiorum, in ædi-
bus amici Gilberti Genebrardi Theologi Parisiensis, diuinarum Hebraicæ atque
literarum professoris. Anno salutis M. D. LXXXI. hora nona terotina die illius quo
Christus Dominus in mundum venit, ut eum, ceterosque pios eius similes in cœ-
C lum allumeret. Ius corpus multis studijs, vigilijs, ac laboribus pro Dei ecclesia
dum vueret prostritum & exhaustum, in choro ædis Sancto Severino sacre ac ma-
gni altaris dextram dormit in paluere, donec a Domino excitetur, ac beata ani-
mæ sanctorum laborum suorum sociæ & confortiterum vniatur.

SACELLVM
GREGORIANVM
LAVRENTII FRIZOLII.

GREGORIO XIII. PONT. MAX.

Da veniam tua sancte Pater tenuasse fatenti
Grandia. non studij hæc culpa, sed ingenij.
Qui poterant magni vates, cessere: relictum
Hoc subij sanæ vix ego mentis onus.
Sit voluisse aliquid. non laudem, aut munera posco.
Sat veniam leuibus me reperire modis.

B

Xtuleraſt lucem nitido ſol aureus ortu,
Et iã tẽpus erat Petri ſub principis ædem
Auguſtam tranſlata, ſacri de more peracti,
Condere Naxos monumento antiſtitis offa:
Excelfumque opibus tantis ditare ſacellum,
Gregorij magnum quod habet de nomine nomẽ.
Concuſſus templum populi compleuerat ingens,
Perque vias gentis celebres properantibus eodem
Agmina perpetuo fluxu glomerata ruebant.
Quiſque nouum miratur opus, fixiſq; ſuperbos
Luminibus fertur ſuſpenſa mente per orbẽs.
Sedibus huc effuſa ſuis pulcherrima rerum
Pulchrius appexiſſe nihil ſe Roma fatetur.
Hic placidi Laurẽs nõ infimus accola Apruſæ
Sæpe pererratis ſtupefacto lumine templis
Et ſtudio externas pietatis querere terras
Sueuerat, aggreſſus dictis compellat amicum.
Antigenes, rectis dudum vagor auis altis.
Ignota obuiunt oculis ſe plurima, mentem
Diuerſo quæ ſolicitam certamine pulſant.
Tu mihi, ſu rerum prudens, dum ſacra paratur,
Induitur niuea ſummus dum veſte ſacerdos,
Succurre, & cupido monſtrata ediſſere, ſedes
Quæ liceat patrias repetenti audita referre.
Antigenes iuſſa antiqui facturus amici,
Iucundoque iterum viſurus recta labore
Aurea, Laurentem ſic contra affariẽ orſus.
Tolle oculos, pictoſque alie teſtudinis arcus
Suſpiciens, operis mecum ſpectacula tanti
Perlege, & impoſitas rectis hinc diſce figuras.
Ordine percurrẽs breuiter tibi ſingula pandam,
Teque tuis oculis etiam manifeſta docebo.
Aſpice inaurato ſublatam fornice molem,
Vt tollens æquis ſe partibus undique ſurgit,
Leniter & curuans alti fiſtigia templi
Interius ſinuat circo caua recta rotundo.
Conuexi medium (cernus) ſol inſluit orbem
Lucidus, & radiis luſtrat ſplendeneribus ædem,
Infundit vitreiſque diem ſpecularibus ortam.
Subſtrictum longis illic candentia latẽ
Quam bene metatur quadris diſcrimina cælum?
Lutitibusque ſecant variata cacumina certis?
Dimenſis (tenues artis ne deſpice luſus)

In ſpatiis paſſim mollis ſe fundit acanthus,
Inque hedera gracilis morem veſtigia pandit,
Gramineique tholo ſerpens amplexibus alto
Tollit brachia lenta, racemiſeroſque corymbos,
Deſinit & tandem in facies hominiſue ferere.
Cancellis foliorum inter circundata flexus
Candelabra vomunt tremulas è vertice flamas,
Foedantes atro non unquam culmina fumo.
Inferius caſſas externa luce fenestras,
Et vacuo auratum cingentes ordine teetum
Apta Corinchiaci dirimit fultura laboris,
Circuituque nitens ſpectantum lumina paſcit.
Glutine qui candent arcus, auroque renident,
Quorum humeris ſublata polo faſtigia ſurgunt,
Ipſe vides quæ ſigna ferant. in ſtipite ahenum
Implicitis anguem pendentem flexibus alto:
Vipereis ægros recreantem morſibus anguem,
Tutelam hic orbis non una ex parte dracones
Deſecto caudæ videas rutilare veneno,
Auxilio innocuas & pandere gentibus alas.
Excubat in vigili cuſtodia lumine, monſtris
Barbaricis oritur criſtato è vertice terror.
Aſpice quæ rectis Ephyreæ nititur aureis
Artis opus, gyro in ſeſe ut redeunte corona
Prominet, & pictũ candens diſcriminat orbem.
Hæc ſubter liquido æternũ quæ gaudet Olympo
Cernere erit gentẽ, vultuſque, & diſcere nomen.
En dextra magnus ſacrata volumina verſat
Gregorius, cuius gemmis diadema coruſcum,
Atque auro, ſacrum triplici caput orbe coronat.
Huic ſanctus formamque gerẽs, ſpeciẽmque colũbe
Spiritus aduolitat, mentemque docentis, & ora
Cæleſti ſenſu, & verbis cæleſtibus implet.
Hinc nitidam puro concepit peetore lucem,
Quæ chartis illapſe ſacris ſplendore refulſit,
Et liquidum denſas purgavit in æthera nubes.
Hinc rectos animorũ habitus dimenſus amoris
Limite diuini, ſanctis virtutibus orbem
Inſtituit, ſudique nomos in peetora mores.
Quinetiam patriæ flauas ad Tybridis undas,
Qua Vaticanus nigrantem porrigit umbram,
Paſtorum princeps, ouium quæ cura magiſtros
Solicite, qui ſint morbi, quæ pabula lætas
Eſſiciant,

C

D

E

A Efficiant, fontēſque docet, triſtiſque luporum
 Quēis rabies ſugienda modis. In finibus idem
 Terrarum extremis, Tameſis quos carmine dolci
 Cycnorum reſonans herboſo interluit amne,
 Dum mollit genus indomitū, dum ſuaue coledū
 Fleēt in obſequium Chriſti fera pectora, gētis
 Partibus adiectæ fidis cognomine g. i. i. i.
 Reſpondet laua linguarum doctus, & ora
 Illyricæ decus eximium, quem nomine ſacro
 Religio, meritōque ornat pietatis honore.
 Illic pedibus calcans, quæ vulgus inania capiat
B Gaudia, contempto circumdat corpus amiētū,
 Longæque per multas ducens ieiunia lucēs
 Mēradomat, ſiluiſq; habitās, ſpecubūſq; ferarū,
 Manſuetū & mulcens (cernis poſt terga) leonē,
 Et caput, & ſanctos lacerum crudeliter artus
 Saucius ingenti tantum ſibi poſcit amore.
 Nigrantē oblitus calami, quē ſumpſit, ut unū
 Te fixus ſpectat: te ut Chriſte moratur in uno?
 At Latios contra patres duo lumina Graia
 Conuertens in tergum acies, huc reſpice gentis.
C Ille (vides) mitra inſignis, qui mente recedit
 In ſeſe tota, aduerſoque in codice figit
 Obtutum, tollitque manu, exſinuātq; volumen,
 Corpore procerus, macies cui pallida vultum
 Demittit, Baſili nomen cognomine magni
 Illuſtrat: clavis rediens qui doctus Athenis,
 Cappadocum patriā decorauit laudibus urbem.
 Eloquio populisſque graui, ſanctiſque beatas
 Exemplis iter ad ſedes monſtrauit, & imis
 Mortales terris erexit ad æthera curas.
 Ille viros ſolis agitanſes montibus vnā
 Commune ad viſa, moreſque, habitūmq; coëgit.
D Sub ſanctis hos ſuaue iugum tolerare magiſtris
 Edocuit, caſtiſque inopes ſplendescere viſa
 Secretos populo, & fallacis imagine mundi:
 Momento incautos rapiens quæ præterit horæ,
 Et breuia æterno commutat gaudia luctu.
 Felices, ſi certa ſibi ſententia conſtet,
 Propoſitūmq; petat finem, crebrisſque procellis
 Semoti, rapido ventorum a turbine tuti,
 Aduerſa & trucibus mōſtris ſtatione quieſcāt.
 Alter, depoſito capitis qui tegmine calui
 Verticis oſtentat ſummum, quæ mente voluat
E Argumenta? poli volitans dum culmina tentat.
 Nec ſecus atq; aquila, ærias quæ vecta per auras
 Effugit humanos viſus, fuluiſque coactas
 Condenſo pennis diuerberat ærē nubes,
 Aetherias ſuperātque vias, ſoliſque propinqui
 Flammifero viētrix deſigat lumina currū:
 Altiuolans penetrat cælum, ſanctiſq; reportat
 Magnarum in terras adytis myſteria rerum.
 Vnius, trinique Dei ſecreta recludit:
 Et patre qui procedit amor, natoque per orbem
 Facundo latē magnum diffunditur ore.

Quo ſtudio afflatoſ ſenſus diuinitus inſtat
 Promere? & humano prudēs ſubſternere captū?
 Quēis calamum ingeny collectis viribus vrget
 Arcana æternis mandans cœleſtia chartis?
 Quam largos ſophiæ ſpargit de fonte liquores?
 Seu plantas Chriſti ſitientes dulcibus undis
 Irrigat, & ductis reficit viridaria riuus:
 Et præter Saſimos gradiens in ſaltibus ora
 Helleſpontiacæ gregibus dat pocula latis,
 Et patriis liquidos armentis elicit amnes,
 Seu magno obſtātes torquet cū murmure ſiluas,
 Stirpesſque, hirsutosq; vepres ſub gurgite voluit:
 Eruit & celſo tremefactas vertice quercus,
 Imbribus ætheris auētus, venāque perenni.
 Auduit hunc magni tellus Byzantia, quondam
 Impery ſedes, diri nunc ſeua tyranni
 Regia, ſedantemque patrum, plebiſq; tumultus
 Sacrilegi capta inſidiis fallacibus Ari.
 Audiuerē vrbes, Aſiæ carique parentis
 Deſuncti vita, fratriſque, pieque ſororis
 Edentem in triſti moderatos funere ſletus,
 Atque alios, memori luctus quos donat honore.
 Te quoque Cecropia ſecum iuuenilibus vrbe
 Florentem ſtudiis: mox & meliora ſecutum
 Deſleuit ſacrum Baſili caput, & tua facta,
 Et merita egregios cumulauit laude labores.
 Nunc puro æternæ radiantes lucis amiētū
 Ambo Cappadoces, celebres virtutibus ambo,
 Veſtra ſimul fixis expreſſa coloribus ora,
 Et ſacros habitus & paſtoralia Graio
 Pallia, ſacratæque crucis veſtigia more
 Hac iungi, hac nitida cerni gaudetis in ede.
 Alterius veſtrum latices, ſua gaudia miſcet.
 In varios an ducta modos, quæ condita ſacro
 Carmina ſunt vati memorem? non illa profanis,
 Qualia Graiorum priſci cecinere poëtæ,
 Figmentis vacuas hominum tentantia mentes:
 Sed pudor intaētus canitur: ſed carnis inultum
 Seruitium vrgetur miſeræ: quæ bella minatur,
 Crudeles dominam contra quæ comparat hoſtes:
 Aduerſarius acer opes, luxūmq; mœrūmq;
 Furtiſque, ſublimēſq; gradus, faſciſq; ſuperbos
 Obiicit, & blando ſenſus pertentat amore:
 Pollicitiſque animos tollens mendacibus inſtat.
 Hunc monitu ſancti doctus tu carminis, atras
 Pelle crucis ſigno in tenebras, crucis ille tremiſcit
 Aſpectum, & tantis cōtendere viribus horret.
 O placitis Chriſto dum moribus aſpera formæ
 Pectora, dūmq; breuis lacrymās incōmoda viſa
 Mœrer, quā ſuaui diſtendit neſtare diſta?
 Miſcet & Aonio ſtillantia mella lepore?
 Nūc breuib; tacita expediā, quod mœre requi-
 Hic genus exigua Nazari duxit ab vrbe (ris.
 Egregium; tanti radians quæ ſidere alumni,
 In boreæ pariter fines effulſit, & auſtri,
 NNNNn iiij

Vnde oritur, quâ præcipitans cadit ætherius sol,
 Oppositumque nonus afflat splendoribus orbem.
 Hic ille est, sacras hæsterno lumine cuius
 Reliquias celebri pompa comitante secuti
 Ante gradus, molli ascensu quos marmora latè
 In platea tollunt frontem, deuenimus imos:
 Constitimusque patrum donec, sanctiq. senatus
 Occurrit sacrus fulgens in vestibus ordo.
 Maximus ipse pater, caros ut vidit adesse
 Thesauros, humilis solio descendit ab alto,
 Obuius & pedibus graditur, scalisque frequeti
 Stipatus populi turba descendit, humique.
 Impressus genibus sanctus, & vertice nudo
 Supplicis in morem: Nobis saluete beata
 Ossa (inquit) celsa tandem veneranda sub æde.
 Vos ò qui rexit iam spiritus æthere fœlix,
 Illum deuoti colimus si pectore puro,
 Et nos, & populû huc spectas, orbemq; redemptû
 Conciliet, precibusque Deo commendet amicus.
 Sic satur, lacrymisque pius rigat ora profusis,
 Et tenet incumbens auidus complexibus urnam.
 Exemplo patres tantæ pietatis, & ipsi,
 Et populus largi suffundunt lumina riuus;
 Ossaque delubro interea pretiosa reponunt:
 Sub nitida hac condi quæ mox spectabimus ara.
 Ille suis plausus spectans, pompamq; frequentem
 Reliquius sedem augustam gratatur olympo,
 Et sibi cum Petro consorti gaudet honore:
 Pontificisque Deo voces, lacrymasque precantis
 Virgine, cœlicolûmque chorus letantibus offert.
 Inferius paulo sublimi à cardine mundi,
 Vnde aquilo surgit, cernus genitricis ut alma
 Siderea aspectum missus veneratur ab arce
 Nuntius? ut blanda trepidantem voce salutet?
 Luminibus septum, & radentem proxima terris
 Fulgentes nimbis cingunt, aureque serena
 Ætherias agitant crepitanti flamine pennas,
 Et roseos crinis pascit crines, chlamydemq; volantem.
 Annuit ipsa Dei iussus castissima virgo.
 At quæ ignota mihi sese simulachra duorum
 Prisca virum dextra ostendunt? caput ille sinistra
 Admixtus, similis versanti pectore magna,
 Inuigilat libro, præ se quem conspicit, illum
 Expansum genibus tollens: ast anxius alter
 Antiqua euoluens oracula, lumine circum
 Vestigat ducto veteres indagine chartas,
 Respicit & tergo radiantem flaminis auram
 Vos o quos memorem? populi, patrisne? ducisne?
 An vates? certè vates, nisi fallit imago,
 Coptisq; & propiore Deo mens concita, verbi
 Æterni afflatisne animos arcana fatigant
 Virgineo purum sumpturi è sanguine corpus?
 At uacillans - Inuentus incomprehensa.
 Tantus amor cœlo humanam traducere gentem.
 At multo quod tute magis mirabere, dicam.
 Effigies non has liquidi fecere colores,

Templi nulla manus teclis diluta superbis.
 Pigmenta illeuit: sed versicoloribus ante
 Fucatas maculis, incocta & luce nitentes
 Tesseras, docta artificis, studiosaque cura
 Componens, summus infixit glutine ducto
 Parietibus: fucum trabes, luteumque cothurnus
 Tesserulis duxit, saturo diuersa colore
 Ut quæq; effulsit, formans oculosque, genasque,
 Mentaque promissis barbis, mollesque capillos:
 Implicitæque sinus vestis, celsoque tiaræ,
 Incuruque pedo distinctas ordine gemmas:
 Et vario pinxit viridantia gramina flore.
 Sic alas, sic pectus auis, quæ Phaside venit,
 Quæque coloratis longè defertur ab Indis,
 Phœnicisque caput totiens per sæcla renata,
 Insignes vario intexunt discrimine pluma,
 Et picturatis decorant lita membra figuris.
 Ut summa emineant planis, depressaque rursus
 Corpora subsidant spatiis, capiantque tuentes:
 En clara hinc apices radiauit luce cornucos.
 Obscuro hinc tenues umbras emblemate finxit.
 Sol oriens qualis, vel cum declinat olympo
 Nigrantem aduersa collustrat lampade nubem: C
 Nec radius totam vibratis permeat, illa
 Parte nitet, nebula partem caligine opacant.
 Frustra quæ cœunt commissa latiscula, rimas
 Intendens aciem quæris, non hiscere quidquam
 Musiuo (sic artifices dixerunt priores)
 Hoc opere, aut minimû quauis exstare videbis.
 Ille, infans, ne longe oculos desilente vagantes,
 Proxima quæ populo ingressû dat porta frequeti,
 Ecce tibi Pario calatus marmore patris
 Filius æterni, patri simul aqua potestas.
 Hic puri liquido descendens ætheris axe D
 (Sic monumenta mihi nostræ memorare salutis,
 Nota licet, mentemque pius submittere curis)
 Sumpsit ab integra mortalem virgine carnem
 Factus homo, & denos duxit ter, & ampli^o an-
 Per Solymû ingratas pauper vestigia terras. (nos
 Ipse Dei verbum, per quod pater optimus astræ
 Fecerat, ærios tractus, circumque loquentes
 Vndantis pelagi campos, terrasque creatas,
 Confectas morbis vires in pristina nutu
 Restituit, seuasque febres, maciemque fugauit:
 Cæcigenoque dedit solem, variosque colores E
 Cernere, & artificem visis ex noscere rebus.
 Et stabili inualidos firmavit robore gressus.
 Nec passus mutas hominum torpescere linguas,
 Aut frustra surdas obtundi vocibus aures.
 Ille etiam dulci defleta cadauera vitæ
 Reddidit, atq; animas tepefacto sanguine rursus
 Corporis in notas iussit remeare latebras,
 Atque haurire simul vitalem longius auram.
 Quid satane dicam furatis mentibus acta
 Mōstra truci: sūmo peragratos quid pede fluct^o
 Cōmemorem? boreâ verbo, domitâsq; procellas
 Quidve

- A Quidve alia enumerem miranda è vertice cœli
In terras venisse Dei testantia natum?
Quantave diuino sapientia fluxerit ore?
At gens inuidiæ stimulus agitata malignis
Insidiâsque Deo tendit, vitæque parentem
Perdere morte furit. quorum non inscius, ante
Quàm diram subeat mortem (nā sponte subibat)
Mystica supremæ instruxit solemnia cænæ.
Qua, simul accubuit, surgens, deponit amictus,
(Aspice) scruique modo sibi lintea cinxit.
Mox unda in peluim susa, quā marmore fictam
- B In duro fluitare vides, dominusq; , magisterque,
Ad terram abiectus carus (mirabile visu)
Discipulus, sibi quos humiles delegerat ultro,
Abluit, extergitque pedes: neque parcat Indæ
Ingrati tepida plantis perfundere lympa,
Leniter & fœdas manibus contingere sancti:
Si molli at tactu valeant mitescere corda.
Tale ministerium domini sibi rore parantus
Largifluo purgare pedum vestigia Petrus
Abnuat ignarus rerum: sed voce magistri
Correptus, trepidas loturo non modo plantas,
- C Sed caput atque manus dictis parentibus offert.
Aspectu pia turba nouo stupefacta tremiscit.
Inter se duby nutant, & mente requirunt
Confusa taciti, quæ sint mysteria tanta.
Solicita stat fronte timor, sub pectore corda
Marmoreo, aut trepidant verè, aut trepidare vi-
dentur.
- Iam tempus fessos oculos demittere poscit:
Et quæ circumstant acie spectare propinqua.
En Afro prima stantes in fronte columna
Marmore collucent, tereti molimine ad auras
- D Sèq; ferunt, gemmis similes splendentibus ambæ:
Quarum utrumque caput, nuncum trabe mar-
mor Hymetti
Rupibus excisum premit, & fastigat acutum
Culmè, quod sacra impè lens superimminet aræ.
Amplexo in spatio (cernis) viridique colore,
Atque albo binas interlucere minores,
Virginis & propius genetricis ferre sacellum.
In medio extantem paulum circumspecte crustus
Limite dissectis lato fulgere ametrysti
Circuitu, quantū pretij, quantū artus in illo est?
- E Hoc redimita sedet miser succurrere rebus
Sueta Dei mater: quam circum turba volucrus
Ceruleo ludit campo, dominamque coronat.
Ipsa suum gremio complectitur inclyta natum,
Et reddi meritos illi letatur honores,
Sèque coli vera gaudet pietate potentis
Vrbis, & externæ magnus concursibus ora.
Si nescis, hæc picta Dei genetricis imago
Parte alia veteris templi per sæcula multa
Illita concretu in calce coloribus hæsit.
Ast illam, simul antiqua statione relicta,

In magis augustam placitum conscendere sedē,
Cementis leuiter ferro circum undique cæsis,
Parietis & iusta depicti parte resecta,
Nutantem mouere loco, iunctisq; coactam
Inter se trabibus, nequa labefacta fatiscat,
Huc sacra innocuam pompa vexere, nouique
Tollentes frontem in mediam inferuere sacelli.
Votiuasq; aditu in dextro posuere tabellas:
Innumeras viduas paries quas ante gerebat.
Languentes illinc morbus huc tendere vultum,
Et meritas pulsas videas persolvere grates:
Falsi quique graues tormentis sæpe subacti
Criminis irato vitarunt iudice pœnas.
Aut qui bacchantes flammæ, celeresve ruinas
Euasere: altis aut qui spumantia ripis
Flumina tranarunt, patrium vel gurgite mersa
Tyrreno incolumes lectus tenuere carina.

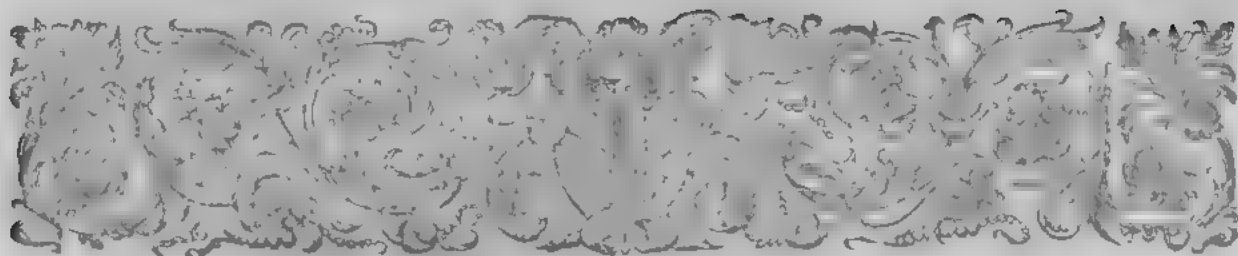
Virginis effigiem contra sub fornice surgit
Marmorea hinc spatius, atq; hinc equalibus ara.
Hanc velamen obit, tenui quod vellere Seres
Contexunt: planum latis mantilibus æquor
Sternitur, ad terram villis quæ cædida pendent.
Fulgorem dextræque sacri, laeuæque tiaræ
Ordine gemmarum terno iaculantur, & auri.
Stare super duodena vides argentea signa
Bissenos Christi comitum referentia vultus
Es tereti argento rutilas considerare flammæ.
Quas inter gentisq; decus, columenq; redemptæ
Crux rutilat, veræ inserto crucis aurea ligno,
Non secus atque adamas æstiuo lumine solis
Percussus, tremulo circum fulgore coruscat.
Pulchrius at quanto fulgebis in æthere signum
Iudicis aduentu magni: cum quatuor orbis
Partibus horribile intendet tuba nūtia cantum:
Terrificoque replens mortalia corda pauore
Excitos tumulis cineres animabit, & ossa.
Ante ducem, ceu vexillum, tu lucida cœlo
Descendes mille aligeris sublata ministris.
Videtur fulgore nouo, splendescere longè
Te faciet, clara ferri candentis & instar,
Semina quod flammæ irradiant, sub luce videri.
Vt te qui talem Iudeus conspuit amens,
Quæque iocum quondam gentes habuere superbi,
Nuper & infraetam qui perdere fluctibus ausi,
Fragmina vel rapidis, scelus ah, cōsumere flammis,
Aut ditem manibus prædam rapuere cruentis,
Ingentis spectent hunc maiestatis honorem:
Teque, tuumq; probris doleant onerasse triumphū:
Ictibus & crebri pertundant pectora seris.
Cætera diuerso splendent quæ secta colore,
Hæc puris certant nitibus candore: smaragdos
Hæc virides superant longè, flammæq; pyropi,
Chrysolithos giluo hæc referunt lauata nitore.

Nō nigrū hæc vincūt hebenū: nō succina nigra?
At maculis alia innatus, guttisque notantur
Aspersis, mira inter se iunguntur & arte,
Signorūque nouis perstringunt lumina textus.
Quorum luce solū radiat, pariesque renidet,
Vt Cilicis Tmoli, Sicula aut conuallibus Enne
Omnigenū arua plagis rident distincta colorū.
Vt calthe areolis, violæve, albivæ ligustri,
Narcissi, cyanivæ nitent gemmantibus horti.
Vt vario signante vias subtegmine, lucent
Textilia Arabis illusa tapeta figuris.
Hæc tu, quique altis flores laquearibus ardent,
A pueris miræ ac laquearum pueri emant.

Tertius hæc decimus miracula præbuit Vrbi
Gregorius, felix quo principe gaudet alumno
Felsina, Romuleis quondam celebrata colonis.
Nec tantū fama Ausonius sese urbibus æquat:
Sed caput euexit nitidos super ætheris axes.
Gregorius, lenis magnum qui temperat orbem
Imperio, durisque nefas compefcit habentis,
Vimque domat, magnāq; premit ditione rebelles.
Hunc Petri innixum folio pietasque, fidesque,
Sublimem attollunt humeris, præceduntq; iunio
Sustentat magnis constans prudentia rebus.
Instaurans prisca hic religionis honores,
Impulsa furis gentes, labefactaque regna
Erigere, aut firmare parans (ut cuique ruina est)
Germanos, qui sint vera pietatis alumni,
Euocat huc sætus, & qui vastata ruentis
Pannoniæ arua colunt: oris pubemque Britannā
Expulsam patriis: multa mercede doceri
Quos iubet, & quorū vsus eget, victusq; iuuari.
Vt mox quisque suæ prætendat lumina genti,
Atque atavis trito palantes limite sistat.
Huc quoque telluris iussit plantaria Graiæ
Lætæ vehi, oblitos repetant ut culta sapes,
Et silua antiqua, liquido gratissima cælo
Quæ fuit, assuescant dignos producere fructus.
Iudæa Christi cultum venientia in agrum
Labruscæ virgulta colit, stirpisque propagat
Degeneris latam, renouatque ab origine vitem.
Romanisq; docens sapientis ramos oleastri
Immissos oleæ pinguis ditescere bacca,
A glaciæ teneros sætus defendit, & æstu.
Vbertas frugum largos effundit acervos.
Dumque aliis edunt stragem contagia terris,
Indomitique furit non eluctabile leti
Impetum: miseri cumulat dum funera vulgi:
Hinc nebulis longè pulsus, caliginèq; atra
Cælestis puro diffunditur aëre tractus,
Almæque Romanū ad Tyberim, vicināq; circum
Anxiosa, & in omnes perfudit odore,
Et, & hinc illuc sustentans ætæa rivos,

Exultat, longa & populis dat munera vite. A
Hæc tenera nutrit sobolem, inueniuntq; valentes
Mobilium vario exercet certamine turmas.
Diuinumque senem florenti robore firmat:
Exust & grandem rugis, macieque senectam.
Pax euncta comas latiali incedit oliua,
Et tuta Ausonias traducit ad otia gentes.
Longinquas eadem terra sublimibus alis
Aëra proscindens vacuum, penetrabit ad oras,
Principete miseros cum Gallica terra tumultus
Sedabit, regnique sinu fera monstra vetusti
Euciet: notis cum secta Britannia terris, B
Et borea pulsata truci vicina Caledon,
Orcades & sparsæ Oceano tua iussa capeissent:
Et Vaticani sacros è vertice ritus
Conuersis repetent animis, consultaque patrum.
O tunc quanta pias implebunt gaudia mentes?
Quàm longè, lateque ferent se commoda pacis,
Errrans cum gelidos Rheni glacialis ad amnes,
Atque albis, grex innumerus, Dacique ferocis
Flumina curua bibens, pastoris voce vocantis
Audita, tandem Romana in septa redibunt,
Procumbent pedibus sanctis, & Tybridis alto C
Antiquas puri mersabunt gurgite labes.
Sublimi externæ gentis quos sede locatus
Hæc populos media excipies restudine, pacem
Aeternam, votisque piis, lachrymisq; precâtes?
Quos veterum firmans vera pietate parentum
Detrudes fœdas sectarum in tartara pestes.
Quique salutare referasti gentibus annum
Sancte pius, veniæque dedisti munera largæ,
Pectora tergemino religans discordia nexu
Compones longa sælicia sæcla quiete.

Talia narrabat rerum prudentior hospes:
Cum subito augustus indicta silentia templis:
Gregoriusque mirans nitido candore, ministris
Argento claris fulcris, se sistit ad aram,
Facturusque Deo solemnia sacra supremo,
Inque vocaturus sacris sanctamque parentem,
Et te Græce pater, quibus ipse sacra fuerat ædem,
Aræque, & lectos famulos, pia verba profatur.
Tum medium late visum se scindere cælum:
Et summo insolitum delubri culmine lumen
Sidere, & aligerum celeres requiesse choreæ.
Atria lata chorus permulcens dulce canentum
Cōpositas suavi ingeminant modalamine Voces:
Et quales nivei perrata recentia cynci
Instectunt liquido sacratos gutture versus.
Implentur lætis auidæ concentibus aures.
Pulsa modis, lōgūmq; tremēs sonat aura canoris.
Submissa repetunt albati exordia prima

INDEX RERVM INSIGNIORVM, QVÆ OMNIBVS D. GREGORII NAZIANZENI CONTINENTVR SCRIPTIS, LOCVPLETISSIMVS.

A		
A ron, sacerdotum sanctissimus.	345. c	Academicorum disputationes quales.
Aaron & Moyses nō minūs pietate, quā corporibus fratres.	90. c. 345. c	ἀκαδημία.
Aaron, Moyses corpore, & spiritu frater, pro salute populi preces, & sacrificia ad Deum adhibens, sacrosancti tabernaculi mystes.	571. d	Accedia quid, quique eius parentes.
Aaron, Moyses Propheta.	183. c. 497. c	Accedia, stuporis filia, & Dei est obliuio.
Aaron promptus erat, Moyses autem repugnans.	157. d. & 158. a. b	ἀρετήν, vitam solitariam sectantes sic vocati.
Aarone, pro lingua, utebatur Moyses.	345. c. d. eius præclara gesta.	Accetum Christo oblatum quid significet.
Aaron apud Deum primas à Moysē ferebat.	135. c. 136. a	Accaron, vibs Ethnica.
Aaronis viri peritulosi filios oleo sacerdotij fuisse delibutos.	352. c	Accidens per se non existit.
Aaron inter veteres sacrificos fulgidus.	1259. c	Accipitrem pro Deo colebant gentiles.
Aaronis iugum, quod circumferat, & cor ferat, & colat.	1052. d	Accusatoris definitio.
Abaris ab Apolline accepit sagittā, qua edebat oracula, & cum ea per aërem circumferebatur.	553. c. 577. c. d. 1049. a. 1376. col. 1.	in Accusando quæ ratio tenenda.
Abel, primus iustitiæ fructus extitit.	181. a	Achab furens.
Abies vtilis, quia cecidit cedrus, quid allegoricè.	453. c	Achab cordis durezza, qua Pharao, laborauit.
Abna, Africa mons, Hiculus ablatum.	577. d	Achamoth quid significaret apud hæreticos Valentinianos.
Abiud & Nadab igne alieno thura adolentes, igne quoque alieno.	777. d	718. e
Abominatio desolationis stās in loco sancto, quid sit.	993. c	Achas sacrilegus grauissimo affectus supplicio.
Abraham, virtutum omnium domicilium, virtutis norma, & sacerdotij perfectio.	893. a	Ἀχαιὸς, qui deus dicitur.
Abrahā, patriarcha magnus, nouæ & victima mactator, & c.	171. a	Achilles Thetidis filius.
Abraham inclutus, numerosæ gentis origo.	1259. b	Achilles, Pelei filius, & Æaci nepos.
Abraham inter patriarchas primus, mysterij maioris accessione.	970. b	Achilles leonum medullis, loco lactis, nutritus: vnde nomen accepit.
Abrahamus ab Assyriis, hoc est, Chaldaeis, oriundus.	495. d	Achilles, cum totis pugnaret viribus, omnibus diis maximum errorem iniecit.
Abrahæ pater idololatra.	542. a	Ἀχιλλεύς, per se ex insidiis obtruncatus.
Abrahā præter zaratē habuit filiū, quid significet.	181. c. & d	Ἀχιλλεύς quid.
Abraham exul.	665. c	Ἀχιλλεύς & Ἑκτορ ἐλαφάντην habent ὀνόματι, τίς τὸν ὀνόματι τῆς ἐκείνου τῆς ἐκείνου.
Abraham egressus de cognatione, ac de domo sua, hoc est, de impia domo, & c.	396. d	Ἀχιλλεύς quid significet.
Abraham iustitiæ laudem ex fide est consecutus.	455. a	Ἀχιλλεύς quid.
Abrahæ sacrificium quàm maximum, & præstantissimum.	604. b	Ἀχιλλεύς quid.
Abraham quo pacto sanctam Trinitatem designet.	970. b	Ἀχιλλεύς quid.
Abraham mysticè per elegantem expositus.	893. a	Ἀχιλλεύς quid.
Abraham eiusque vxor Sara symbolicè collati.	396. a. b	Ἀχιλλεύς quid.
Abrahæ visus est Dei filius in forma humani corporis.	1005. a	Ἀχιλλεύς quid.
Abraham nouus, & Sara nona, parens vterque D. Gregorij.	396. a	Ἀχιλλεύς quid.
Abrahæ sinus quid significet.	380. b. c	Ἀχιλλεύς quid.
Abrahamis manus, adagium.	599. c	Ἀχιλλεύς quid.
Abseindi, quid sit apud D. Paulum.	1024. c	Ἀχιλλεύς quid.
Abstinentia ab arboris scientiæ impetata.	948. d	Ἀχιλλεύς quid.
Abstinentia candorem efficit.	402. a	Ἀχιλλεύς quid.
Abstinentia veterum Christianorum quanta fuerit.	1273. c	Ἀχιλλεύς quid.
Abstinentia mira D. Basilij.	566. c	Ἀχιλλεύς quid.
Abyssus mysticè.	119. c. d	Ἀχιλλεύς quid.
Academia, Platonis schola, cui successit Speusippus.	619. c	Ἀχιλλεύς quid.
Academiam insalubrem cur elegit Plato ad philosophandum.	1082. c	Ἀχιλλεύς quid.
		Ἀχιλλεύς quid.

INDEX.

actus quid.	916. c. d	inobedientiam sustulit.	226. b
actus sub mensuram temporis cadit.	903. c	adamus per sepulturam Christi liberatus.	64. c
aculeus tropologicè.	940. a	adamus celos sibi, & posteris clauserat, quos apernit Christi.	840. c
adam <i>νοσμηπιτης</i> , & mundi ciuis.	616. c. 617. a	adamus fracti instauratio, bona dei voluntas.	896. c
Adamus, Dei figmentum.	794. c	adamus antiquæ vitæ, lucique priori redditus.	1256. b
adamus qualis à Deo conditus:	1104. b	adamus eò, vnde exciderat, reductus.	64. d. 65. b
adam non ex carne traxit ortum.	1181. d	adamus calamitatum, propter peccatum, epilogus.	319. c
adam medius inter Deum & materiam creatus.	913. b	adamo omnes æquè participamus.	661. c. d
adamus animo & corpore patibilis factus. fol. 7. pag. 1.		adamus vixit nongentis tribus annis.	381. a
temendo legem, quam mente susceperat, lapsus. ibid.		adamantis lapidis natura.	610. c
adam cur à Deo ex parte mortalis, & ex parte immortalis factus.	908. c	adamas indomitus non vinibus frangitur vllis.	1275. b
adamus ante peccatum pro domo, splendidiùque amictu, Deum habebat.	61. d. c	adamas nec ferro, ne igne, sed huius sanguine solo vincitur.	788. a. 1281. a
adamo non scripta lex data.	921. a	adamus iuxta magnetem positus, non sinit eum trahere ferulum.	1281. a
adamus in paradiso plantarum immortalium cultor.	816. a	adeps pro libidine.	880. b
adamus, si non peccasset, à morte immunis fuisset.	815. c		622. d
adam in anima sua omnes scientiæ species, tâquam in herbario, habebat confusas.	911. c	admonitio ut fieri debeat.	69. c. 70. a
adamus & Serb procreatione discrepant.	836. d	adolescentes imperantes, resp. reddunt infelices.	1045. c
adamus peccatum, omnium peccatorum radix.	817. d	adolescentis est deo continentiam offerre.	358. a
adam quamdiu ad Dei contemplationem mente ferebatur, corporis cura nullo modo tægebatur. 817. b. at postquam seipsum intueri cœpit, crassior, terrenusque factus est.		adolescentes Athenienses instituebantur præclarissimè, & quomodo.	1081. c
		adolescentia litterarum studij appetissima.	1283. c
adamus diuinos quærens honores, præceps extrusus est paradiso.	1197. c	adolescentia ubi incipiat ac terminetur.	139. a
adamus diuinitatis consequendæ spe, vitis fenestram aperuit.	408. b	adonia festa ut celebrabantur.	272. b
adamus per voluptatem, & mulierem circumueniens, & ex paradiso pulsus.	689. b. c	adonis, quod adamaretur à Venere, à Marte peremptus.	225. c. 331. c
adamus & Eva homines dij fieri non potuerunt, ob eamque causam Deus homo factus est.	408. b	adonidis hortus, proverbium.	1441. d
adamus ob voluptatum appetitionem lapsus.	164. c	adoranda nulla creatura, latius videlicet.	162. c
adamo datum mandatum, erat lumen primigenium. 849. b		adorandus crucifixus.	941. d
adamus peccatum veneream aduexit coniunctionem. 845. c		adorator Trinitatis sincerus, qualis.	725. c
adamus sceleris lethalia semina iecit.	1204. c	adorationem adhibere deo viuo & vero, maximum.	40. a
adam transgressionem clausus fuit paradiso, & per Christum apertus.	895. c	adoratio libidinis.	877. b
adamo cur lignum vitæ prohibitum fuerit.	65. a	adrianus imp. omni genere virtutis clarissimus: ac domi, bellique illustrissimus.	319. d
adam totus lapsus.	915. b	aduena quid moraliter.	871. d
Adam & Eva post pomi mædicationem nudati, quid sit. 65. b		aduena omnes hic sumus.	666. c
adamo cur Deus mandatum dedit in paradiso.	948. b	aduentus Christi duo.	74. c
adamus grauius peccauit, quàm Eva.	912. c	aduentus inopinatus Christi.	88. b. c
adamus à peccato superatus est, Christus autem peccatum fregit, & profligauit.	922. c	aduersa cur deus nobis immittat.	22. c. 1232. c
adamus per recessum à Deo, sibi mortem accersuit. 817. a		aduersa secundis non præponenda.	1361. col. 2
adamum & Euam decepit ierpens, & utrumque Christus passione sua salute donauit.	713. c. d	aduersa dociliores efficiunt homines.	69. a
adam erisariam in paradiso nudus erat.	910. c	aduersa prosperis frequenter vtiliora.	17. d. c. 483. c
adamus nuditas exposita.	816. a. & d	aduersa latu faciliora quàm prospera conseruare.	435. c. d
adamo quam & qualem Deus præscripserat legem.	816. a	aduersa faciliùs ferunt pauperes quàm diuites. 1390. col. 2.	
adamus nuditas quid indicet.	1204. b. c	aduersa, cum abluunt, contemnere, turpe: & præsentibus succumbere.	697. d
adamus peccati pœna.		in aduersis conflictatio, est veritatis probatio.	1084. a
adamus & Eva cõgressi sunt post violatum præceptum. 812. c		aduersitatum nullus expers.	1190. col. 1
adam sex potissimum de causis expulsus paradiso.	911. d	aduersitatibus boni probantur.	1334. col. 2
adamo mors irrogata, beneficij causa.	817. a	aduersitatum causæ.	1238. c
adamus per lignum & paradiso deturbatus, & Christus crucis atroxus.	63. d	adulter animo, pudicus corpore non est, nisi inuitus. 717. b	
adamus veteris culpa paradiso perdidit, quem noui Adamus beneficio rursum affectum sumus.	918. b. c	adulteri ut olim apud Germanos exploiabantur.	1286. c
ut in Adamo veteri mortui sumus, ita in nouo viuimus.	809. a	adulteri quibus plerumque supplicia.	1279. c
adamus & Eva cur mortuis pellibus fuerint induti post peccatum.	13. b	adulterium duplex: vnum corporis, alterum mentis.	1370. col. 1
adamus terrestris in duos diuisus.	816. c	adulterium spirituale, quod.	717. b
adam verus, & adam nouus per antithesin, & ex contrariis effectibus comparati.	807. d	Æacus, vir insigni iustitiæ laude præditus: & rerum ab eo gestarum enarratio brevis.	575. c
adamum veterem Christus in aquis sepeliuit.	839. c	Ædus, ecclesiæ postremus ordo.	495. d
adamus celestis nos omnes restituit salutem.	665. c. d	Ægina insula ubi sita.	530. c
adamus nouus, deus & homo aduersus peccatum patibilis.	778. b	Ægrotos esse quosdam cur deus velit.	462. d
adamus nouus pro adamo veteri factus.	779. c	in eos, qui ad Ægros accedere non audent.	472. d
adam vetus, & adam nouus tropologicè quid indicent.	896. b	Ægyptij nilotici.	fol. 18. pag. 1.
adamus nouus pristinæ salutis, & incolumitati veterem adamum asseruit.	837. c	Ægyptij sapientiæ laude cæteris populis præstiterunt.	1248. c
adamus nouus obediens vsque ad mortem, adamus veteris		Ægyptiorum leuitas.	13. c
		Ægyptiorum impietas & execrabilis idolatria.	649. c. d
		Ægyptiorum flagra decem.	fol. 8. pag. 2.
		Ægyptij per allegoriam dæmones iudicant.	936. a. b
		Ægyptiæ opes disciplinæ sunt externæ.	936. c
		Ægyptus interpretatur, tenebræ.	916. a
		Ægypti plagæ decem expositiæ.	181. d
		Ægypti plagæ carmine descriptæ.	1318. col. 2.
		Ægyptus quid moraliter.	560. c
		Ægyptus quid typicè designet.	823. c
		Ægyptus pro peccato.	889. a. 927. a
		ex Ægypto quonam pacto vocabimus Christum.	821. c. d
		emulatio	

INDEX.

amulatio quid propriè.	577. a	afflictionum causa triplex.	c
æones montanorum fabulosi.	667. c	afflictionis locus, ista vita.	428. b
æones Simoniani colebant.	625. d	afflictio huius seculi levis propter futurorum bonorum spem.	355. c
æquinoctia duo quibus in zodiaci partibus, seu punctis fiunt.	211. a	afflictos iuuans, seipsum iuuat.	1291. col. 1
æquitas lex.	38. b	affligi cum Christo præstat, quàm cum aliis delictari.	
æquitas legum soluta vinculis.	1370. col. 2		
æquivoca quæ dicantur.	769. d	afflictiones sancti omnes ob reconditorum bonorum spem intulerunt.	455. a
æti, ætium vehiculum, ventorum sedes, &c.	756. c	afflictionibus animus frangi non debet.	483. c
æterem exporrexerit ordo.	674. c	afflictiones turpi saluti præferendæ.	1428. col. 2
æter omnibus communis.	664. c	afflictiones Christianorum voluntariæ.	1381. col. 1
æter suapte natura sursum mouetur.	909. c	afflictiones animo necessariæ.	407. b
æter calidus & humidus.	814. c	in Afflictionibus propter Christum gloriandum.	95. a
æter copiosus, ubi, & communis omnium thesaurus.	756. d. e	in afflictiones non prolabi, haud magnum esse.	310. d
æter inane replet, & spirans non fluit.	1369. col. 1	afflictionis tempore meliores fieri debemus.	108. a
æteris corruptiones vnde.	443. d	affligi nos oportet imitandi Christi studio.	221. d
æter pro cælo frequenter vsurpatur.	1343. d	ἀγλαῖα φέτος, vñ chef d'œuvre de nature.	495. a
æter cur gloria dicatur.	1330.	agamemnon filiam suam Dianæ mactandam obtulit.	819. c
æterem sparsit deus 306. c. quid sit explicatur.	307. b		
æterem verberare, adagium.	728. b. c	agapæ, quænam in olim ecclesia conuiuia.	1278. d
æterus amor etiam est in vitio.	1439. a	agave Bacchico furore correpta, Pentheum filium, putans esse aprum, morte affectit crudelissima.	1293.
æter habere prohibetur euangelij prædicator.	934. d	ἀγχιμα quid.	194. a
æter Dodoneum, adagium.	323. d	agendum nihil præcipitanter.	1341
æsculapius cur ophinchus appelleretur.	285. a	agentis, non loquentis, est gratis.	1339
æsculapius suæ artis adiumento humana corpora renouat.	338. d	ἀγνοία dei patris.	1176. a
æstas quo mense incipiat.	54. a	ager plenus ecclesiam significat.	312. c
æstatum æqualitas amabilis.	1102. d	ager symbolice quid.	264. c. d
æstatum diuersarum diuersi sunt impetus.	591. b	aglaophon, pictor celeberrimus.	755. c
æstates hominis nouem numero statuit Plato. 139. a. & earum descriptiones.	1bid.	ἀγλαῖα quid significet.	292. c
æstatis hominis partes cum partibus anni collatæ.	54. b	agni masculi vno anno perfici solent.	147. d
ætas aurea, argentea, &c.	212. d. e	agni quales nobis sunt mactandi.	940. e
æternitas nec tempus est, nec temporis pars est vlla: non enim in mensuram cadit.	813. a. 1902. b	agnos visitare quid sit.	106. d
æternitas tantummodo, & sola est.	898. c	agnus paschalis cur in quintum diem asseruabatur.	924. a
æternitas in deo tempus non est, nec ipsa dimensis temporibus subiacet.	813. a	ex agno paschali nihil ad manè vique reseruandum. 931, 930. c	
æternum, d. Dionysio autore quid sit, & vnde dicatur.	902. d	agnus comedendo stare, quid.	935. c
æternæ res certissimæ.	1039. d	agnus cur festinanter manducandus.	932. b. & c
æterna omnia, quæ luna sublimiora sunt.	903. b. c	ἀγνοία, vñ chef d'œuvre de nature.	932. d
inter æterna & corruptibilia quædam sunt media.	904. a	agni dentes nec ossa non effringenda, & cur.	930. b
æther omnibus communis.	1313. col. 1	agnus paschalis qua ratione dicitur antitypum.	412. e
æther seruus inficitur caligine.	fol. 9. pag. 2	agnus legalis maculus anniculus, & immaculatus, Christi typus.	921. c
æthiops denotus albus, & corpore niger.	121. b	agni diuini partes per allegoriam expolitæ.	930. a
æthiops atrum non abiicit colorem, adagium.	110. a	ἀγρία πικρία, i. pugilatio, vnde nomen duxerit.	296. b
inter æthiopes albus est, mira res est.	1382. col. 2	agricultura inuentio.	334. b
æterna flammæ euomit ardentes.	1275.	agricultura sacra, quæ & qualia.	1134. a
æternæ mortis globos igneos euomentis elegans descriptio.	230. c. & e	agricultura, Atheniensium inuentum.	450. a
æternæ montis perpetuè flagrantis historia.	932. b	ἀγροί & ἀγροί differunt.	811. b
æternus piscis in ximopere castus.	1180. c	anax, Telamonis filius & Æaci nepos.	575. c
æternus byrrus cur ab Arianiis condemnatus.	600. d	anax μαγιστὸς φέτος.	576. c
æternum quid sit.	765. b. 773. d	ἀγρος & ἴππος quidnam distideant.	1370. col. 2
æterni, ac temporis discrimen.	902. e	ἀγρος vocabulum vnde dictum.	812. a
æternum assidue absque tempore fluit.	1369. i	alacritas quid.	1369. col. 1. & 2
æternum in deo & angelis accipitur diuersè.	902. d. cuiusque nominis significationes variae.	ἀλαλᾶζω & ἀλαλᾶζω quid.	110. e. 111. a
æternum quo pacto considerandum.	903. b	alape, quas Christo intregunt iudæi quid significant.	824. e
afflictionis vocabulum multa significat.	69. a	alarum nomen quid significet.	500. d
afflictionis animæ definitio.	69. a	alcinoi mensæ ex adiunctis descriptio.	1291. col. 1
afflictiones duas, nobis inesse, & quas.	135. c	alemaon quis & qualis fuerit, & quænam ab eo res periclarè gestæ.	575. b. c
afflictiones brutæ, animæ tenebras offundunt.	386. d	alemaonis auaritia, prouerbum.	1378. col. 1
afflictio à voluntate & electione incipit.	616. e	alex fallax.	1392. col. 1
afflictiones viciose vnde nascantur.	83. a	alexander magnus, vir admirandus, regni sui theatrum, vocabat Athenas.	1102. b
afflictiones viciose verrucis, scabiei & impetigini similes.		alexander, Constantinopolitanus episcopus, hæresiarum Arium pæ orationis telo confect.	599. d. 625. a. b
afflictus quid sit.	54. c	alexander episcopus magnus Trinitatis propugnator, & præco. 688. a. impium Arium de medio sustulit.	1bid.
afflictus scita delictio.	332. c	alexander magnus cur Iouis Hammonis filius haberi voluerit.	1328
afflictus corporales, & spirituales amputandi.	718. a	alexandri magni castitas.	1382. col. 1. & 2
afflictus naturales non improbandi.	1399. col. 2	alexandri magni lenitas.	1399. col. 1
afflictus hominis circa partes pudendas accertimus. 913.		alexandri magni erga Porum Indorum regem liberalitas, & humanitas.	138. c. & c
afflictus ex electis non habere, id est solum turpe.	717. e		
afflictum mortificatio qualiter fieri debeat.	346. c. d		
afflictus sciti pro diis culti.	751. b		
afflictio, commodum & salutare pharmacum.	423. d		

INDEX.

- alexandria, Aegypti ciuitas percelebris. in vita D. Grego-
rij. pag. 18.
alexandria quo in loco sita. in vita D. Greg. fol. i. pag. 2.
alexandria laus & encomium. 616. c
alexandria hereli Ariana laborans, omni criminum obrui-
tur genere. fol. 7. pag. 1.
alexandria ciuitatis mos in publicis honoribus. 591. a
alexandrinorum natura. 594. a. b
alexandrinorum pietas. 646. c
alexandrinorum maritima pompa. 651. c. 652. a
alexandrinorum immanis crudelitas. 231 b
alienorum raptor crimine duplici tenetur deuinctus.
81.
almenta cadem non quibusuis corporibus exhibenda.
68. c
alexandria dicitur vir impius ac morte dignus. 227. e
alius & aliud quid differant. 983. c
allegoriarum nostrarum & Ethnicorum differentia.
160. a
allegoria Gentilium portentosa. 217. a
allegoria omnes scripturas sacras interpretari, ineptum &
nugatorium est. 87. c. d. & 88. c. d
in allegoriis tenenda mediocritas. 919. a
alphej fluminis historia valde mira. 154. a. 328. c. 1213. a.
1275. d. 1281. a
alpheus fluuius per mare dulcis fluens. 553. d
alpheus fluuius, Arctulæ fontis amore captus, pene-
trat mare, & in eum influit, nec saluginis quicquam at-
trahit. 311. d
altare in ecclesia, ubi honoratur Christus. 411. d. &
412. b
altare & sacrificium in Ecclesia Christi. 115. c
altare in Ecclesia Dei, est corporis & sanguinis Christi fe-
des. 471. d
altaria ab incruento sacrificio, hoc nomen acceperunt.
905. a
altare lapideum non debebat fieri in lege ex sectis lapidi-
bus. 613. c
altari sancto contumeliam impiam inferebant Ariani.
431. b
altare Dei frangere, quàm impium, & sacrilegum.
411. d
altitudo symbolicè, & crux Christi. 175. d. e
alypiana D. Gregorij neptis. 1281. c
alypius, philosophorum patronus, & pupillorum curator.
1114. d
amabiles pauci simul & casti. 102. d. & 103. a
amalech bello superatus, quid mysticè. 184. d. 348. b.
937. e
amalech per orationem, atque arcanam & mysticam ma-
nus figuram victus, & profligatus. 184. b
ambitio demonum pessima. 1072. b
ambitio, immodica laudis audacia. 3370. col. 1
ambitio legitima quæ sit. 743. a
ambitiosi contemni minimè patiuntur. 67. d
amicitia, vna est anima, duo corpora ferens. 153. a
amicitiæ tria genera, & singulorum descriptiones.
36. a
amicitia quid à benevolentia differat. 36. a
amicitia nihil venerabilius. 342. d. e
amicitiæ similitudo morum maximè coagmentat, firmio-
resque reddit. 1102. d
amicitiæ regula apud Christianos, quæ & qualis. 264. d
amantes circa eum quem amant, excutunt. 36. a
quem quò plus quisquam Amat, hoc magis cernit eandem.
1255. b
amittere, nonnunquam est querere. 1351
amicus vilis interdum gloriam contrahit vanam.
1268. c
amicus pius, dei donum. 345. b. c
amicus, amico norma & amicus. 553. b
amicus fidelis, protectio fortis, viuas thesaurus, hortus
conclusus, solatiu potius, &c. 345. b
amicus rarus rebus in dubiis. 1118. d
amico carere, homini calamitoso grauissimum. 1840. c. d
amico fideli nihil præstantius. 1354.
amant Amici, quæ placent his, quos amant. 1416. col. 1
amicus ad consolandum maximam habet vim. 382. c
amicus vterque alteri norma & amicus esse debet. 553. b
amici ea, quæ amicis chara sunt amant. 1444. c
amicorum omnia communia. 621. a
amici amicitia quidem officia mutuo præstare debent, sed
vsque ad aras. 1333.
amici ex Mammona iniquitatis comparandi. 935. c
amicorum mundanorum luctus, diaboli illecebra. 492. a
amico pauperi clausa diuitis foras. 1416. col. 2.
amnis manans ardentibus flammis. 1275. c
amico facultates mille præstantiores. 1445. b
amicus, qui mensa, & voluptate conciliatur, est infidus.
1354.
amico fideli possessio nulla preciosior. 1418.
in amicos malos duo epigrammata. 1419. col. 1.
amicus malus non conciliandus. 1418. col. 2.
ammonis oraculum. 323. c
amor, res est cæca, & præpostera. 1438. e
amor est, cupido feruida, & inscia freni. 1369. col. 2.
amor quid à desiderio discrepet. 55. c
amoris vinculo quod sit, diu conservari solet. 11. 4.
amoris fines nullum excedit animal. 1274. c. d
amor dilationem non patitur. 488. c
amor leuat curas. 1281. e
amoris laus, atque descriptio ab effectis. 1218. a
Amor sui describitur ex adiunctis. 47. b
Amor etiam res tangit rigidos, & vita carentes.
1257. e
amor omnia efficit communia. 1115. c
amoris causa præcipua, studiorum similitudo. 489. a. b
amor collectus propius coniungit amantium corpora casta
Deo. 1255. a. b
in amore constans est is, qui bonum amat propter le.
691. a
amor literarum seruens. fol. 3. pag. 1.
amor impudens originem ab impudenti trahit aspectu.
1439. b
amor, cui comes est potestas, vim habet maximam.
fol. 5. pag. 1.
amor nostri præposterus ad virtutem nobis plurimum ad-
144. c
amor dulcis, tyrannus. 694. d
amores corporum, verni flores, fluxi. 552. d
amore mulieris languere, est leue. 701. e
amores rabidi. 1174. c
amores pudici, ac Deo grati, diurni sunt. 552. d. e
amor diuinus rerum corporearum affert obliuionem. 265. b
amor diuinus animis nostris infixus. 675. d
amoris superni lex. 552. e
amor sanctus sancto sociari debet amor. 1277. b
amor Dei ad summa certam sidera ostendit viam. 1370.
col. 1
amor Dei pulchros reddit amantes. 1215. e
amor Christi omnium dulcissimus. 1304. col. 1.
amorum iniquitates nondum complectar. 470. d
amos propheta conditione captiuitus fuit. 645. d
amos propheta ante captiuitatem Babylon. cam vixit. 90. e
amphibia animalia quæ. 1268. c
amphidoxotum & mediorum hodie maximus in Galia
numerus. 30. e
amphilochius Iconij episcopus. 1013. e
amphionis musici allegoria explicata. 1289. col. 1
amplexus melleus. fol. 5. pag. 1
amissi iustior. 11. c. d
analogia. 636. a
analogia quid. 578. b
anarchus homo creatus. 243. a
anarchia quam noxia, & periculosa. 39. c. & 40. a
anarchos, expertus principij. 430. b
anarchus trium personarum Trinitatis. 413. c
anarchus, epitheton Dei patris. 734. c
anastasia, templum resurrectionis Constantinopoli, nomen
à pietate habens. 719. c. 730. a. 736. d. 1309. col. 2.
anastasis templum Constantinopolitanum omnium maxi-
mum, in quo thronus patriarchicus erat fixus. 736. e
anastasis, orthodoxorum templum. fol. 11. pag. 2.
anastasia, Bethlehem secunda. 1310.
anastasis

INDEX.

- anastasis post ingentia certamina orthodoxæ fidei causa
 suscepta, *ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἡμετέρου* obiit. 28. c
 anathema quid. 96 b. 1013. b
 anaxagoras de rerum generatione, & interitu quid senti-
 rat. 577. b
 anaxagoras de quæstionibus difficilibus edidit librū, quem
 Lotum inscripsit, & cur. 221. c. 385. b
 anaxarchi tolerantia mirabilis. 1083. d. 1381. col. 1. &
 270. c
 anaxarchus Philosophus in mortario contusus: unde eius-
 dem vox insignis & præclara. 217. c. 318. c. 1311.
 ancillæ pectoris dominarum, imagines. 1440. a
 ancyra, urbs in Galatia, à quo condita & nominata.
 577. c
 D. Andreas Epirum sortitus est ad Euangelium Christi præ-
 dicandum. 666. b
 D. Andreas supplicio crucis multatus: & quibus in regio-
 nibus prædicauerit, & quæ miracula ediderit. 215. e
 D. Andreæ corpus Patris Constantinopolim transuectum,
 737. a
 angelorum creatio. 813. c
 angeli quando creati, & cuiusnam sint naturæ. 759. b.
 905. b
 angeli ante tempus conditi. 832. d
 angelorum hierarchia. 38. b
 angelorum ordines, & eorum nomina. 758. c. d
 angelorum tres ordines. 73. d
 angeli sunt puri regis puri ministri. 1253. c
 angeli quantum ad nos, prima sunt natura.
 897. d
 angeli, montes æterni, & cur. 875. d
 angelus, secundum est lumen. 133. b. 848. b. & d.
 952. d. e
 angeli cur primi luminis rursus, & participatio vocentur.
 848. d. e
 angelos ignem esse materiā, & corpore carentem.
 814. b
 angeli cur ignis flammæ, & spiritus appellantur. 758. c
 905. c
 angeli cur turbæ vocentur. 388. a
 angeli cur supercelestes dicantur. 759. b
 angelorum perfectio, est illuminatio, & sanctificatio, at-
 que in ea permanatio. 814. b
 angeli celestes, & terrestres. 1383. col. 1.
 angelis inest natura omnibus una, unaque mens, similique
 Dei rapiuntur amore. 1253. b
 angelica natura pura, ac diuina vix Dei splendorem capit.
 119. c
 in angelis elucet actio, & contemplatio. 848. c
 angelis nihil leuius. 1253. b
 angeli carne vacui. 1420. col. 2. 1429. col. 1.
 angeli corpore carent, contra quorundam opiniones.
 748. b
 angeli, substantiæ à natura semotæ. 41. d
 angeli non incorporei propriè. 43. c
 angeli forma carent. 1196. d
 angelus totus est mens, nec à quoquam impeditur intelle-
 ctualiter, & simpliciter. 1019. b
 angelis mens inest & natura simplex, atque conusca.
 1253. c
 angelus, natura simplex, & satus prius. 1369. col. 1.
 angelorum mens ut intelligenda. 1019. a. b
 angeli mortali lumine cerni nequeunt. 1253.
 angeli capaces boni, & mali, quia simplices non sunt pro-
 prio. 850. d
 angeli diuinitatis propinqui. 906. c
 angeli qua ratione habeant cum Deo cognationem.
 104. c
 angeli habent corpus respectu nostræ naturæ, &c.
 1467. b
 angelos etiam posse peccare. 452. c
 angelis miro iungit inter se concordia nexu
 angeli immortales, immobiles, & innocentes. 774. c
 angeli naturalem arbitrii habent libertatem, &c.
 angeli ratione arbitrii, naturā suā mutari possunt
 103. c
 angeli ad malum immobiles. 758. d. & 763. c
 angeli habent à Spiritu sancto, ut sint immobiles. 981. a
 angelos posse conuerti & alterari quantum ad voluntatem
 in bono progressum, vel à bono discessum se se inten-
 dentem, aut remittentem. 656. b
 angeli impeccabiles non sunt creati. 1196. d
 angeli ad malum ægrè sunt mobiles, non tamen prorsus
 immobiles. 242. c. 243. a
 angeli nulli cupiditatibus, aut perturbationibus agitan-
 tur. 1253. b
 angeli an indignerint salute. 895. c
 angelorum cibus quis & qualis. 1253. c. 1380. col. 2.
 angelorum perfectio quid. 981. a
 in angelis quid externa symbola significant, 260. d
 angeli cur candidis pinguntur vestibus. 613. a
 angeli ut hominibus apparent. 1196. d
 angeli sæpe cernuntur corporeo modo seipso affingentes,
 & informantes. 613. c
 angeli præfidentes. 213. c
 angeli, urbium custodes, & Ecclesiarum præfides, & pa-
 troni. 724. b. & 730. d. 1196. c
 angelos in omnibus Ecclesiis permanere, &c. 116. c
 angeli diuinæ maiestatis laudes canunt, ac sempiternam
 gloriam intuentur sempiternè. 758. e
 angeli laude Dei ac celebratione nunquam satiantur.
 163. e
 angeli cum Dei claritate comparati, tenebræ sunt meræ.
 118. d
 angeli cur dicant, Attollite portas. 944. c
 angelus vincit non potest. 699. b
 cum angelis in carne conuersatur, eam contemnent.
 43. b
 angeli duo in Christi resurrectione quid significant.
 941. c
 angelos cælorum conditores delyrus assererat Basilides,
 623. c. 624. a
 angeli mali tenebrosi. 24. b
 angeli rebelles, viui per boni fugam authores. 905. c. &
 906. b
 angelos apostatas superbia exturbauit à cælo. 24. a
 angelis post lapsum nullus est potestatis locus.
 210. d
 anguis calidus, & vaser. 1143. a
 anima, Dei est status. 1201. d
 anima, est homo internus, secundum D. Paulum.
 190. b
 animam nostram, naturalem quendam librum esse. 49. d
 anima, corporis oculus. 386. d
 anima est homo, non autem corpus. 217. c
 anima, vis est organici corporis 907. c. nam plantæ non
 sunt organice, sed naturales duntaxat. ibidem.
 anima, est natura vitæ prædita. 1369. col. 1.
 anima vera, & perfecta, natura est una. 544. c
 animam esse id existimant ethnici, sine quo homo viuere
 nequit. 1202. a. b
 animæ essentia æterna. 901. c
 anima multis appellatur nominibus. 118. b. 908. c
 anima etiam dicitur spiritus. 66. 408. a
 anima cur venter dicatur. 461. c
 anima nomine proprio caret. 989. d
 anima cur *ψυχή* appellatur. 1325.
 anima nec mas nec femina, tamen nomine vocetur *an-*
 imico. 989. d
 animæ origo. 716. b. 1188. b. c
 anima an sit ex traduce. 1323. col. 1.
 anima hominis coepit esse, sed nunquam desinet esse.
 769. b
 anima ineffabili modo ex inspiratione diuina producitur:
 corpus autem ex materia lubiacente creatur. 846. b
 anima immortalis quidem, non tamen principio carens,
 nec sempiterna naturæ pars. 133. c
 anima immortalis, quæ immortalibus vel laudibus vel sup-
 plicis, ob virtutem aut vitium, afficietur. 66. b. c
 anima hominis supernè à creatore inspiratur corpori
 bruti verè infernè. 459. c
 animam diuinam esse credendum, non tamen regis natu-
 ræ consubstantialem. 133. c
 anima rationalis ex nihilo per diuinam inspirationem creata.
 118. b. 908. c
 animam Dei portionem esse, ex Gregorio, 2

INDEX.

- dum. 459. d. e
 anima in stabilitate, & identitate condita. 909. a
 animam à Deo defluxisse. 1376. col. 2.
 anima ex Deo est, atque diuina, supernæque diuinitatis
 particeps. 52. c
 animas hominum putabat Plato rerum multarum scientia
 imbutas fuisse ante, quàm in corpora migrarent. 743. d
 anima inter Deum & hominem quodammodo constituta
 & interiecta. 154. b
 anima regis naturæ non consubstantialis, nec sempiternæ
 & effectricis naturæ pars. 3. i
 animæ partes quot, & quonam pacto regendæ 957. e. 958. a
 animæ vis duplex. 37. a. 636. e
 anima hominis tripartita. 402. c
 animæ partes ex Platone & Aristotele. 1367.
 anima id est corpori, quod Deus animæ. 52. d
 animam subicere corpori, omnium iniustissimum. 53. c
 anima hominis quomodo cum corpore iuncta sit, nos scire
 nequimus. 767. a
 animam cur Deus iunxerit corpori. 52. c. 126. a. 681. c. d
 anima alit corpus. 681. c. d.
 anima nostra toto corpore temperata. 815. d
 anima huic obstructa corpori, cœlestia purè cōtemplari ne-
 quit. 407. b
 anima rebus sensilibus astringitur. 134. b
 anima extra corpus cōstituta munere suo pulcherrime fun-
 gitur. 545. a
 anima corporis laborum ac dolorum efficitur particeps. 458. e. 681. d
 anima corpori imperare debet: atque ipsi pars ea, quæ in
 ipsa principatum tenet. 37. c
 anima mouet corpus, & ipsa cum corpore circumfertur, ut
 gubernator cum nauigio. 686. c. d
 anima quonam pacto moueri dicatur. 1016. d
 animæ nobilitas ab humili corpore paulatim auellenda. 134. b
 animam non statim suas exereze vires, pulchra ostenditur
 similitudine. 1204. a
 anima vnicuique pluris est, quàm vniversus hic mundus. 45. c.
 157. b
 animam aggrauat corpus. 53. c
 anima ægra Deo est vicina. 483. b. 1055. b
 animæ ægrotae medicina sine tribus rebus fieri nullo modo
 potest, & quibus. 57. b
 animarum sabbatismus. 966. e
 animæ mors, separatio est à Deo. 977. c. 648. b
 animarum purarum sponsus, solus Deus. 567. a. b
 anima rationalis & intellectualis in eo, qui sensum omnem
 amiserit, haudquaquam elucere potest. 545. a
 anima viri ab anima mulieris minime differt. 407. d
 anima sine Dei cognitione viuere non potest. 857. a
 anima inter prospera & aduersa dubia voluitur. 1377. col. 1.
 animæ veritatis dogmatibus instructa, atque perfectâ apud
 Deum nihil magnificentius. 723. c
 animæ postes aperiri & claudi, quid sit. 926. c. d
 animâ nihil præstantius habemus. 57. a. b
 anima nostra mundo eripienda, ac Deo danda. 1
 anima pura technas diaboli agnoscit facili. 490. d
 animæ alæ quæ & quales. 58. a. b
 animarum gerere præfecturam, quàm arduum, ac difficile.
 45. a. 121. c. & 122. a
 animarum qui curam indignè suscipiunt, in quanto versen-
 tur periculo. 1368.
 animarum curam quis tuto suscipere dicatur. 704. c
 animarum salus, res maxima. 149. d
 animæ curatio & repurgatio quid. 57. d
 animæ omnes non eadem ratione, eademque disciplina cu-
 randæ. 68. e
 animarum medicina, artium est ars, & scientiarum scientia. 12. a
 animarum medicus describitur ex scita similitudine. 48. c. d
 animæ sanctorum status post mortem qualis. 385. e. 386. a
 anima egressa corpore, affectiones, quæ sibi offerebant, ex-
 cutit. 386. e
 de anima variaz antiquorum sententiæ. 73. c
 de animarum origine variaz Philosophorum, vel etiâ quo-
 rundam Christianorum sententiæ. 719. c
 de animabus opinio Pythagoræ. 719. d. e
 de anima impulsiva Manichæorum opinio. 1205. b. c
 de anima variaz & falsæ confutantur opiniones. 1201. e
 animam assumpsit Christus ob animâ, quæ perierat redi-
 mendam. 61. a
 anima Christi inter Deum & hominem interiecta. 60. d
 de anima Christi consideratio non minus pia, quàm docta.
 916. a. b
 animal idem mortale simul & immortale. 754. b
 animalia omnia ob ruêdos fortis alpera bella gerūt. 1281. e
 animal in igne viuens, & saliens. 553. d
 animalis is dicitur, qui nondum est probus. 1371. col. 2.
 animalia quatuor Ezechielus quid sibi velint. 992. c
 animantium naturæ disparitas. 50. d
 animantium discrimina. 754. c
 animus in mensuram minimè cadit. 1118. a
 animus verorum ac naturalium honorum obliuione captus,
 ad sensilia totam vim suam, & actionem conuertit. 599. a
 animus perturbatione liber conseruandus. 1138. a
 animi tranquillitas, maximum hominis bonum. 1039. d
 animi libertas à plerisque imperitiæ & rusticatæ appellata.
 44. c
 animi alacritas excitat mortuos. 559. b
 animi anxietas. 1317. col. 1.
 animi interdum relaxandi. 347. a
 animi imbecillitati quo pacto medendum. 1215. d
 animi infirmi & imbecilles tam ad virtutem, quàm ad vi-
 tium segnes, & tardi sunt. 673. b. generosi verò contrâ.
 ibidem.
 ἀνιπρωτισ, Sella Iouis sacerdotes cur ita cognominati.
 2. a
 anima Deo gratias agens, quid allegoricè. 839. b. c
 annihilari quid. 122. c
 Anniversarij in mortuorum memoriam. 379. c. & 380. b
 anniversarius honor martyribus sanctis debitus. 1097. a
 annulus regis Polycratus in mare iactus, modo mirabili re-
 pertus. 1290. col. 1.
 annus quo mense incipi debeat. 924. b. c
 annus nullo fine conquiescit. 924. c
 anni quatuor conuersiones, per Solis motum constituuntur.
 51. c
 anni partium vicissitudines omnibus hominibus commu-
 nes. 665. c
 anni partes circulum imitantur. 176. c. earumque ex ad-
 iunctis descriptio. ibidem.
 annus vnus quatuor vehit partes. 919. c
 annus iubilæus. 966. d. quid significet. 967. a
 ἀννις quid propriè. 1372.
 anomariorum hæresim à Dionysio Corinthiaco fluxisse. 76. a
 anubis, Egyptiorum Deus. fol. 9. pag. 2.
 anserum concilium. 1311.
 ἀντισειν, verbum Arij, quo impugnabat Trinitatem.
 anthimus, Antiochenæ Ecclesiæ pastor fuit. 499. d
 anthimus, Tyansenis Episcopus, D. Basilio negotium im-
 pedit. 710. e
 anthropolatreæ cur orthodoxi vocentur. 1010. e
 antichristus quosnam adoretur homines. 437. b
 antichristus à Iudæis Christus esse crederetur, &c. 993. c
 antichristus, est bellua venenum vomens. 1371. col. 1.
 antimachus poeta obscurissimus. 1048. b
 antiochia, Syriæ ciuitas. 405. a. b
 antiochus Epiphanes septem Machabæos affecit marty-
 rio. 609. b
 antiochus, diaboli typus. 608. c
 antiochicus, seu nepotogon Iuliani. 317. c
 antiquus pro simplici. 314. c
 antiquus dierum sedebat, & libri aperientur. 445. b
 antistes dei & hominum mediator. 46. c. & quanta in eo re-
 quiratur puritas. ibid.
 antistes simul simplex, & varius esse debet. 82. d
 antistes inuenitur facili, non elaboratus, sed recens, quan-
 tum ad dignitatem, simul satus, & editus. 551. d
 antistitem non tantum malas animæ formas delere oportet,
 sed etiam meliores inferbere. 49. e
 antistites quàm optimi esse debent. 559. c
 antistitis vitia facilius, quàm virtutes contrahunt subditi.
 47. a
 antistites corpus Christi tractant. 585. c
 qui plebem rite gubernant, felices. 1311. col. 1.
 antistitem

INDEX.

antistitum similitudines hereticis aditum aperient. 1413.
 col. 2
 antistitum quorundam immanis contentio. fol. 16. pag. 1.
 antistes factus est ut populus. 125 c
 antisthenes, philosophus Cynicus. 25 c
 antisthenis vanitas. 612. c. & 613. a
 antisthenes nomen eius, qui vulnus in faciem impegisset,
 chartæ inscriptum, in fronte ferebat. 330. c
 antisthenes, eiusdem artis opifices æmuli. 1073. a. b
 antithetis, quenam thetorum figura. 1008. d. & c
 antitypa & ilotypa. 412. c. & d
 antitypus quid, & quot habeat significationes. 897. c
 antitypum in quem sensum ibi accipi debeat. 139. d. e
 D. Antonij vitam conscripsit D. Athanasius. 585. a
 antium Thelphicium. 549. e
 anxietas angit mentem. 1369. col. 2.
 ἀνχοία quid. 1369. col. 2.
 ἀνχοία, qui nulla finitione comprehendi potest. 758. c
 ἀνχοία. 660. b
 ἀνχοία. 196. a. b
 ἀνχοία. 39. d
 ἀνχοία. 41. c
 ἀνχοία. 759. c
 ἀνχοία, principij ac finis expers. 560. c
 aper agrestis vineam Dei labefactans, quis dicatur. 610. b. c
 Aprocum tota vis dentibus est inrita. 132. b. c. &
 apex unus non peribit à lege, donec omnia fiant. 132. b. c. &
 quid sit apex. 132. b. c. &
 ἀπορία, & ἀπορία quid inter se dissident. 450. c
 apia insula quæ postea Peloponnesus à Pelope dicta. 575. b
 apis æmulanda & imitanda nobis. 1361. col. 2.
 apum solertia & industria. 39. b. 755. b. 962. c
 apum examen totum mouetur fumo. 364. c. 565. a
 apis, Deus Ægyptiorum, quis & qualis. 341. d. c. eius de-
 scriptio. 649. c. 830. c
 apis, Ægyptiorum Deus, quonam pacto coleretur. 309. c. d
 apidis præsepe. 830. d
 apium, Nemæi certaminis præmium. 494. a
 ἀπαιτός χηρῶν, i. abuti insolentes, & immoderate vi-
 27. d
 apollinarius Davidis psalmos expressit versibus, & Mosai-
 cos libros herosa forma conscripsit. 1027. c
 apollinari impietas magna. 991. e
 apollinari contra Trinitatem error. 1015. c
 apollinari vixit adversus Filium Dei deliramēta. 83. c. d
 1009. c. & toto. a
 apollinari statum viciosa. 1013. c. d
 apollinari uini inuersione praua & quæ. 1010. b
 apollinari stætarcolatæ. 1011. c
 apollinari stætarcolatæ tecum ipsi pugnant. 1009. a
 apollinari stætarcolatæ pueris. 441. d
 apollinari stætarcolatæ heretici de Filio Dei.
 apollinari stætarcolatæ Christo adiungant mentem, & Chilianam
 errorem ab interis reuocare conabantur. 1413. col. 2.
 apollo, Gentilium Deus, depingebatur imberbis. 213. e
 apollinis cognomina. 323. d
 apollo cur aditæ appellatus. 263. d. e
 apollinis Daphnæ statua descriptio. 323. c
 apollinis oracula quonam pacto reddebantur. 830. a
 apostata, est de error pessimus. 1371. col. 2.
 apostoli, Dei præcones. 214. b
 apostoli, urena & lux sunt mundi. 50. a
 apostoli indocti, illiterati, & obscuro genere erant orti.
 63. b
 apostoli, pauperes piscatores, multis prolati diuitibus.
 666. a
 apostoli piscatores, qui homines piscantur. 502. b
 apostoli piscatores, & literarum rudes, Christianorum ma-
 gistri. 199. b. c
 apostoli ignobiles, & viles homunculi fuerunt.
 450. a
 apostoli, & multarum nationum, atque urbium
 666. a
 apostoli, aliis preferantur. 678. b
 apostoli, peritiam superarunt. 213. d. ac demonum tyrannidem su-
 biderunt. 160. d
 apostoli rudibus & indoctis Dominus ad Euangelij per-
 fectionem vim & facultatem dedit.

in apostolis trifariam Spiritus sanctus vim exercuit suam.
 981. c. d. & 982. a
 apostoli veri ab effectus descriptio. 132. a
 apostolorum constitutionum liber à sexta synodo impro-
 batus, tanquam ab hereticis deprauatus & adultera-
 tus. 470. b
 apostoli linguis loquebantur externis, singularique mi-
 raculo sermo ab eis, qui non didicerant, proferebatur.
 986. b
 apostoli an vna tantum lingua, omnibus intelligibili vel
 omnium audientium loquebantur linguis. 986. d. e
 apostoli singuli quas nationes, & regiones ad prædican-
 dum Christum, & euangelium sortiti sunt. 666. a. b
 de Apostolis pentastichum. 1244. d
 apostolorum sacra corpora ex regionibus diuersis Con-
 stantinopolim transfusa. 737. a
 ἀπογυμνωτός, idem quod xenis & ἀνυδής. 31. a
 apygos Pythoi cognomen, & cur. 224. c
 de apygis. 33. b
 aqua optima potio, menti temperiem bonam & habitudi-
 nem comparat. 1444. c
 aqua dulcis ut è mari hauriri possit. 1275. d
 aqua contrahi nequit. 684. b
 aqua menti tuenda nihil præstantina. 1416. col. 2
 aquæ frigida vna cum calidis è terra scaturientes. 762. c
 aquas in nubibus asinxit ordo, sed non retinuit. 675. a
 aquarum alimonia, quæ & qualis. 762. d
 aqua cur à Dauide sanguis appellata. 456. c
 aqua requies quid mysticè. 790. c. d
 aqua per Moysen dulcorata quid indicet. 348. b. 184. c
 aqua è petra, partim emanans, partim edulcata. 184. b
 aquarum miracula. 1275. d
 aqua in vnum conuersa, quid sit. 1133. b. c
 aqua ex latere Christi fluens, quid significaret. 949. a
 aquæ omnes Christi baptismo sanctificatur. 840. a
 aquæ baptismi magna virtus. 853. b
 aqua baptismi saluifera. 827. a
 aquila, lous ales, suos fetus elicit nido. 1295. col. 2.
 aquila circa lobolis educationem iniquissima. 1195
 aquila cur diuissimè viuunt. 916. d. c
 aquila tenellos grandis in nido fouet. 1349
 aquila degenerem Phœbi vis ignea prodir. 1284. d
 aquila quid allegoricè. 992. e
 aquilarum natura in explorandis pullis. 1286. c
 aquila pro deo habita. 634. c
 aquilo quid allegoricè. 992. e
 ara Solis, ubi phœnix aus spontanea morte seipsam reno-
 uat. 1280. a
 arani interpretatur, sublimis & elatus. 630. b
 araneorum labor, diligentia, & industria. 755. b
 araneæ artificio geometrico Euclidem vincunt & supe-
 rant. 755. c
 araneorum telæ retinent muscas, à vespis autem petrum-
 puntur. 643. b
 arbitrium liberum, quid sit. 1369. col. 2.
 arbitrium in homine liberum. 52. d. & 53. d. 201. c. 202. b.
 284. a. 310. c. 499. c. 715. c. 816. a. & c. 910. b. c. & 1192. c
 in arbitrio libero Deus dimittit hominem. 471. c. d
 ob arbitrij libertatem ita conditi sumus, ut virtutis & vitij
 capaces existamus. 2. 4. a
 arbitrium hominis ad bonum, & ad malum liberum. 501. c.
 885. b
 arbitrij libertas æquiuocè dicitur nam aliter de Deo, aliter
 de angelis, & aliter de homine dicitur. 804. c. 979. a. b
 arbitrij libertate homo peccat. 243. a
 arbitrij libertate atque impeccantia homo donatus. 67. c
 arbitrij liberi exercitatio fuit, ligam scientiæ boni & mali
 prohibitio. 65. b
 arbitrio libero homines & angeli præditi. 617. a
 arbitrium liberum in demonibus. 906. a. b
 arbor vitæ. 911. a. b. & 912. a
 arbor scientiæ boni & mali quæ & qualis erat. 911. a. 912. a
 arbor scientiæ bona tempestiue percepta. 910. c
 arbor scientiæ bona tempestiue percepta. 816. a. & c. d. 910. c
 arborum dei, quæ semper vident, nos oportet esse colonos.
 142. col. 2.
 arbores vocales, quæ consulenti oracula dabant. 323. c

INDEX.

arca moſis, rerum celeſtium exemplar.	357. d	arius in obſecris locis diſruptus, inſtar Iudæ proditoris.	
arca moſis erat in tres partes diuiſa, & quas.	362. a	arius, vt Iudas proditor, crepuit medius.	281. e 691. c
arcæ dei veneratio.	705. a	arianæ hæreſis origo, & cauſa.	1004. b. c
arca teſtimonii, Chriſti incarnationis typus.	451. c	arianorum error impius.	430. c. & 433. b
arcadia, vrbs Peloponeſi.	318. e	arianorum immaniſſima crudelitas.	663. b. c
arcadia, Peloponeſi regio.	221. d	ariani Trinitatē.	642. a. b
arcana diuina nemo capiet, niſi prius humanam vilitatem exceſſerit.	97. b	ariani idololatris pares.	881. c
archi Filij Dei, non de tempore, ſed de cauſa, eſt accipien- dum.	433. c	ariani ſacram Trinitatem malè contrahunt, & ſecant. fol. 14 pag. 2	
archimedes Syracuſanus ſuam ciuitatē ſolus induſtria ſua ab hoſtibus tuebatur incolumem.	1044. d. e	ariani Filium dei & Spiritum ſanctum eſſe creatos affirmabant. 731. c	1016. a
arcus cæleſtis quibus ex cauſis fit.	1196. c	ariani paſſionem deitati tribuunt.	668. a
arca tropolico ſenſu quid ſit.	644. c	ariani nouum Iudaïſmum introducebant.	626. a
arethufæ fontis aqua miræ ſauitatis.	331. b	ariani ſubdole cōiſubſtantialis loco æque ſubſtantiale inducebant, vt ſimplices deciperent.	796. d
arethufæ fontis aqua hauſta fortes & intrepidos reddidit homines.	154. a	ariani mordicus literam ſacræ ſcripturæ retinent.	820. d
arethufam ad Libanum montem in Syria ſitam eſſe ſcribit Sozom.	272. c	ariani dæmones incredulitate vincunt	668. d
arethufiorum crudelitas.	282. a. b	ariani falſo ſibi nomen arrogabant eccleſiæ.	237. d. e
arethufiorum in Chriſtianos brutus furor.	231. d. e	ariani cur cedri vocentur ſirmi & validi.	fol. 15. pag. 2
arena tropologicè.	114. a	ariani Catholicis paucitatem obieſtabant.	597. c
argilla, par omnibus ortus.	1295. col. 2.	arianiſmus ob tres hypotheſes excogitatus.	318. b
argo nauis, qua Iaſon ad vellus aureum rapicndum veſtus erat.	1298	arianiſmus à Porphyrio myſtum cepiſſe.	835. d
ariadnes corona in cælum relata. 338. b. huius fabulæ narra- tio.	284. c. 285. a	arianiſmus Ethniſmum reſert.	149. c
arianzum, D. Gregorij villa, ſeu prædolum iuxta Nazian- zum ciuitatem.	894. c	arma à cyclopibus inuenta.	251. c
arietes ouium allegoricè.	111. a	armis pugnare liberorum eſt, aduerſus liberos.	438. c
aristæus à patre Apolline nutriendus Nymphis traditus.	269. c. ac triplici nomine vocatus.	arma clericis illicita.	177. c
aristæus in Cæam profectus, ibi peſtilentiam ſedauit. 269. c & vnde Deorum honores eſt aſſecutus.	ibidem.	arma quid myſticè.	552. a
aristæus in ſpecum ſe præcipitem deduxit, vt Deus eſſe puta- retur.	317. b	armeniorum mores.	392. b
aristides tanta iuſtitie floruit laude, vt hinc etiam cogno- mentum inuenerit.	1385.	arias in vita præſenti Deus bonorum cæleſtium nobis tri- buit, & quas.	919. d
aristides non virtutem pecunia commutabat, nec Philo- ſophia ad quæſtum abutebatur, in vita D. Greg. pag. 2.	1378. col. 2.	arrogantia quantopere fugienda.	520. a
aristidis encomium.	1378. col. 2.	arrogantia, dæmonum eſt inuentum, hominum contem- ptio, contemptiois mater, &c.	520. a
aristippi ſexda mollities.	1378. col. 2.	arrogantia peccatorum affect obliuionem, humilitas autem recordationem.	520. a
aristoteles, naturæ ſcriba.	744. d	arrogantibus in cælo nullus locus.	886. d
aristoteles fraudulenter ac malicioſe ſuis artibus obſcuri- tatem attulit, & cur.	685. c	ars, altera creatrix.	fol. 8 pag. 2
aristotelis balbutiem imitabantur diſcipuli.	583. a	ars eſt, quod vſu quiſpiam longo capit.	1370. col. 1
aristotelis manuſcripto quanta.	1399. col. 1.	ars eſt ex eorum numero, quæ alio modo habere ſe poſ- ſunt.	51. c
aristotelis de rerum communitate aduerſus Platonem ſen- tentia.	640. d. e	artis & inſtituti diſcrimen.	248. c
aristotelis ἀρετή, & ἀγαθία.	685. c	artium quædam ſunt, καλλιχία, aliæ καλλιχία, aliæ de- νique κατὰ φύσιν.	253. d. c
aristoteles quidnam de anima ſenſerit.	744. d	artes excogitauit ordo.	675. d
aristotelis de Deo ſententia. 73. c 375. a. b. 199. c. 744. a. b	741. c	ars hominum tantum poteſt, vt iura naturæ reſoluat.	1276. a
aristotelis præparca, & anguſtis finibus circumſcripta pro- uidentia, & mortales de anima ſermones.	741. c	ars nulla cuiuſquam eſt propria.	274. e
aristoteles prouidentiam ad Lunam vſque ſolū aſſerebat.	476. b. c	artium liberalium deſcriptio, & munera.	1282. c. 1283. a
aristotelis ieiunias, & felicitas improbanda.	1083. c	ars docuit homines, quid eis natura negarat.	1276. c
aristotelis Epistolæ.	1121. d	artes ingenio, & labore comparantur.	554. a
aristoteles in Euripum ſe præcipitem dedit, & ſuffocatus eſt, & cur.	221. b 330. e	artes ſeculares non improbandæ.	549. a
arithmetice deſcriptio.	370. c	artium vſum mortalibus omnibus cōmunem eſſe. 168. a. b	1082. a
Atius à furore nomen habuit.	73. c. 706. a. b	ars nulla doceri præſumitur, niſi inuenta prius meditatio- ne diſcitur.	90. a
arius ἀνὴρ τῷ ἀμαρ, i. à Marte dictus eſt, bellaciſſimo, & fu- riolo dæmone.	75. c. 579. b	artes nullæ abſque doctore diſcuntur.	90. a
arius à gerendorum bellorum cupido Marte nominatus: pulchreque cum furore nuncupatus.	614. c	ars Dei triplex.	909. d
arius, execrandus hæreſiarcha, diuerſitatē honoris in Tri- nitatem inducebat.	22. c	cum arte ſua petire, eſt inſanix.	860. a
arus natione Alexandrinus, Trinitatis oppugnator.	76. b	quam quiſque nouerit Artem, in hac ſe exerceat.	1082. a
arius, Chriſti hoſtis.	602. d	ars artium, eſt regimen animarum.	90. a
arius Iudaïſmum introducebat.	76. c. d	ars artium, hominem regere.	51. c
arius ibi graphicè deſcribitur.	624. d	artucula, ars leuicula, ac perceptu facilis, vt hæreticorum artes.	742. b
ary hæreſis ſubdola, & impia.	999. a. b	artiſicio quod caret, ſummi eſt artiſicij.	1106. a
ary hæreſis ad Ethnice ſuperſtitionis ſimilitudinem acce- dit.	76. a	ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου.	453. c
ary error vt corrigendus.	821. a	atundo per irrationem Chriſto data quid allegoricè.	825. a
atum Alexander Episcopus oratione pia iugulauit.	199. d. 688. a	as quanti valeat.	457. a
		aſcalonitarum in ſacras virgines crudelitas plus quàm bar- bara.	304. c 305. a
		aſcia pro diabolo.	613. c
		aſia, impietatis ſchola.	191. d
		aſinus onuſtus auro, rudere propterea non deſinit.	1287. a
		aſinus quid indicet.	868. d
		alinus gentium typus.	822. d
		ἀποκατά: quot modis vſuſpetur.	149. d. 943. a
		aſpectus curioſus perniciem aſſert.	931. c
		aſpergines concipiunt, grauidæque ſunt	1260. a
		aſperitas & ſimplicitas inter ſe copulari nequeunt.	516. c
		alphodeli	

INDEX.

asphodeli herbe descriptio, & natura.	578. c	atheniesium regio argenti metallorum fertilis.	254. a
alpidis mira natura, & calliditas.	56. a	atheorum errores, & mores quam infandi.	1044. b
aspidis istu mors illata, lenissima.	1279. a	Atheis exitum optat D. Gregorius.	1362.
assumpcionis vox propriè raptus habet significationem.		atomi vox plura significat.	199. e
741. b		atomi quæ & quales.	744. a
assyriorum rex mens magna nuncupatus. 168. c. allegoricè		atomis Epicuri nihil penè absurdus, nec aulius.	
diabolus.	ibidem.		
astartes, Sidoniorum idòlum.	881. c	atrofia, Persarum regina, Epistolarum confectioem inue-	
astartes, Veneris sidus, quem colebant Sidonij.	413. d	nit.	271. c
astræa celum petit ob hominum scelera.	1273. a	atria allegoricè.	733. a
in astrologos invehitur Gregorius. 757. c. 199. c. 200. a. &		artica argenti abundat metallis.	331. b
765. b. 1045. d		ne attollaris altius, ne corruias profundius.	959. d
astrologorum ars unde, & quomodo nata.	757. c. d	249. a	486. a
astrologia Chaldeorum	830. b	atys ob virginitatem non servatam sibi testiculos execut.	
astronomia à quibus inventa.	334. d. 295. b	309. c. 315. a. ob id in Deorum numerum relatus. ibidem.	
astronomia à Babylonis habuit ortum.	250. c	atropa, dolorum cultus.	1370. col. 1.
astronomiæ utilitas.	369. d. e	avaritia, idololatriæ genus.	843. a. b. & cur. ibid. e
astronomia ve aspernanda.	578. a	avaritia, dæmonum sceleratissima.	1072. c. 1073. a
altuei cur cecropes appellantur.	1312.	avaritiæ morbus qualis & quantus.	384. c
asylus in sacra mensa.	564. c	avaritia insatiabilis.	1041. c
200. 1045. d	247. a	avaritia adulatorum Iuliani.	293. d
26. c	26. c	avaritia laudabilis quæ.	358. e
athanasij idem, quod 200. 1045. d	648. b	auri soli propriè vocantur idololatriæ.	1408. col. 1.
athanasij nominis etymologia.	591. d. e	aurorum quanta crudelitas.	1405. col. 2.
athanasius, columen Ecclesiæ.	586. b	aurorum miseria.	1379. col. 2.
athanasij dotes, & virtutes.	598. a	auri semper egent.	1390. col. 2.
athanasij mores.	597. e	auri semper pauperes.	697. d. e
athanasius moribus simplex, arte gubernandi multiplex,	583. c	avarus semper pluri id facit, quod appetit, quam id, quo	1393.
verbis sapiens, & animo sapientior.	585. b	fruitur.	
D. athanasius omnes in se continebat virtutes.	584. c. d	auri hydropicis similes. 1379. col. 1. hircinibus. 1390. col. 2.	
athanasij doctrina & eruditio.	597. d	leonibus 1405. col. 1. dipladi serpenti. 1406. col. 1.	
athanasius cum viris illustribus veteris & novi Testamenti	595. d		
comparatus.	595. e	audacia quid sit	1369. col. 2.
athanasius patres inter se dissidentes conciliat.	595. d	audacia longè à fiducia dissidet.	186. c
athanasij integritas in iudicando.	595. e	audacia & mollires ex diametro pugnant.	829. d
athanasius prolapsam fidei doctrinam erigit.	595. e	audaciam benignitate Christiani vincunt.	165. c
anathasius adamantis, & magnetis imitatur naturam.	595. e	audacia dea.	829. d
195. e		audies talia, qualia in alios dixeris.	1080. d
athanasius leges orbi terrarum præscribit, & omnium men-		audiendi sitis inextinguibilis.	1037. d
tes ad se converte.	595. e	audire, fieri, & facere, non procul distat.	1343.
athanasius adhuc puer ab æqualibus suis per ludum Episcopus	595. e	audire, ut instruendus.	956. d. & 957. b
creatus, Et iæcopas obitu munera, ac multos bapti-	595. e	augur stabulum.	1052. b
zavit, usque manus imposuit.	595. e	augurandi artis inventores primi.	275. b
athanasius omnes Ecclesiasticos percutit prius, quam E-	595. e	augurandi disciplina à Phrygiis habuit initium. 250. c. &	
piscopatum fuerit ad. ptus.	595. e	eius partes.	251. a
athanasius ad D. Marci thronum populi suffragiis evectus	595. d. e	augusti & Cæsaris nomina quid inter se differant.	267. e
Apostolicè.	595. d. e	aulici coli delectantur & amant. fol. 14. pag. 2. & eorum ex	
athanasius Alexandro in Episcopatum Alexandriæ successit,	599. b	adiunctis descriptio.	fol. 15. pag. 1.
in ordine decimus nonus, anno Domini 334.	599. b	aulici cur spadones appellati.	180. d
athanasius templum repurgat sacrilegiæ. 595. d. & nulli ad-	595. d. & nulli ad-	aulis, Bæotiarum civitas.	829. b
hibet vim.	ibid. c	aura quid propriè.	178. a
athanasio falsum confitatur crimen.	583. a	aura est tranquillitas, & secundus ventus, & ad navigandum	
athanasius artis magicæ crimine accusatur falsò, & argui-	599. c. 600. a. 618. d	idoneus.	516. c
tur: & quid inde contigerit.	587. e	D. aurelius Victor Iuliano Apost. contemporaneus. 319. b. c	
athanasio bellum inferunt Ariani.	589. e	aurigo quid, & unde nascatur.	451. d. e
athanasius exulat.	594. b. & 595. b	auribus obdere oportet clauem.	1447. d
athanasius ab exilio reuocatur: cuius reditus cum adventu	594. b. & 595. b	aures turpibus occludendæ verbis.	1343.
Christi comparatur.	594. b. & 595. b	aures ianuis claudendæ, ut quæ aperiantur tempestivè &	
athanasius in exilium rursus mittitur. 596. b. & reuocatur.	596. b. & reuocatur.	claudantur.	346. c. d
ibidem.	601. d	in aure minus est periculi, quam in lingua. fol. 13. pag. 1.	
athanasius re exulavit.	601. d	1383. col. 2.	
athanasius excedit à viuis, & cum Patriarchis, Prophetis,	598. a. & eius Epi-	aures agni divini edendæ.	930. a
Apostolis, & Martyribus adiungitur. 598. a. & eius Epi-	taphium.	aures quibus hominibus aperiat Dei disciplina.	140. c
taphium.	ibidem.	aures Dei quid designent.	452. c. d
athanasius sub Valente Imp. obiit, cum annos 46. Alexan-	583. d. e	aurora, lucis nuncia.	1161. b. col. 2.
drinam texisset Ecclesiæ.	598. c	aurum, tyrannus occultus, & invisibilis.	648. c. 649. b. c
athanasium vita sanctum orat D. Gregorius.	596. e	auto capiuntur homines, ut laqueis aures.	1445. b
athanasij Symbolum.	76. b	aurum permouet mentes, mutumque ad loquendum excitat.	1418. col. 1.
athens, Theologiæ morbus.	41. 530. e. 550. d	aurum arbitrati suo omnia vertit.	fol. 9. pag. 1.
athens, literarum sedes, domicilium, & bonarum artium	551.	aurum persuadet, etiam si nullam edat vocem.	1441. e
patens.	1286. d	auro loquente, iners est omnis oratio. 1418. col. 1. 1445. d. e	
athens, quod ad animæ salutem attinet, pestiferæ.	551.	aurum regem Christum significans.	62. c
athenienses Cecropidæ, & indigenæ.	551. b	aurum varietas, & consideratio.	754. e
athenienses Ægyptiorum colonos fuisse à Saenis ortum-	1286. d	aurum varia nificatio.	963. a
dos.	551. b	in aurbus quanta disciplina.	39. o
athenienses, paternæ cicadæ hæredes.	551. b	aues apud Iouem de pulchritudine disceptantes: ibi legitur	335. b
atheniensium naturalis mos.	35. c	Apologum apprimè facerem.	371. b. c
athenienses curiosi, & rerum nouarum cupidi.	35. c	auspicia aurum Turesias Thebanus inuenit.	
387. b			

INDEX.

auster humidus. 1255 d
 authorum prophanorum legendorum lex, & regula. 1364.
 col. 1.
 autumnus siccus & frigidus. 176 c
 autumnus ex adiunctis, & effectis descriptio. 34. a
 auxilio humano nihil imbecillius. 1133
 auxilium supernum omnibus in rebus requirendum, sine
 quo nihil recte fieri possit. 133 c
 autem est, cum tibi quis placet nimis. 1370. col. 1
 autem & sapientia idem. 486. b
 autem, vox homonyma, & quid significet. 656. c
 autem quis propriè. 203 a
 autem, & autem quid.
 autem quid dicatur. 1193 c. & d
 910 a
 912 a. b

B

Baal seu Beel, Babyloniorum idolum. 453 d
 Baal idoli varia, scita & absoluta descriptio. 212 b
 ante Baal genu non flexendum. 346. d
 Babylonis vrbis mira, & præclara descriptio. 582. b
 Babylon quid per anagogen. 951. c
 Babylon per allegoriam, est confusio. 927. b
 Babylonica flamma in orbem omnia populans. 739. c. d
 Bacchus semivir. 828. c
 Bacchus nymphis alendus lacte traditus. 340. d. e
 Bacchus bis natus, primò ex Semele matre, deinde ex fe-
 more Iouis 828. c & cur Dionysius appellatus. ibid.
 Bacchus, Ethnicorum deus, pingebatur imberbis. 213. c
 Bacchus, inuentor vini. 334 c
 Bacchus vitis, vini, & ebrietatis præses. 262. a. 337 d. e
 Bacchus, flagitiorum antistes. 1219 d
 Bacchus effeminatus, perditæque lascivius, ac dissolutus
 & c. 323 c. furiosorum ac temulentorum hominum venus-
 que lusus in Iudiam duxit festos. ibid.
 Bacchus cur Androgynus appelletur. 340. d
 Bacchus Androgynus, ebriorum chorum secum trahebat.
 307. e 308. a. b
 Bacchus ad inferos descensus, & itineris ignarus, corpo-
 ris sui copiam Prosymno ductori est pollicitus. 829. a
 Bacchus a Titanibus dilaniatus. 335. c
 Baculus duplex. 935. a. & b
 Baculus quid à virga differat. 519. a
 Baculum non habeat prædicator. 934 b
 Balaam Israhitarum hostis, veritatem prædixit. 206. c.
 206. a
 Balaam à Balac rege Edom accitus, ut Israhelitas diris deuo-
 ceret contra ipsos inuitus bene est precatus. 206. a
 Baliz inuentio. 274. c 275. a
 Banda, quænam bellica signa. 213. a
 Baptismus multis appellatur nominibus, & eorum ratio.
 847. c
 Baptismus cur *χρίσμα*, & *σφραγίς* vocetur. 411. b
 Baptismus luminum appellatur nomine, quòd porget, &
 illustret. 826. a. b
 Baptismus, unctio vocatur, quia sacer est & regius. 847. c
 Baptismus cur diurna à Davide vocetur natiuitas. 845. e
 Baptismi definitio. 811. a
 Baptismus, vitæ est melioris pactum. 851 d
 Baptismus, Christi vestimentum. 871. e
 Baptismus, est balneum, & signum vitæ secundæ sacrum.
 1371. col. 2
 Baptismus, animarum splendor, vitæ in melius commuta-
 tio & spiritus affectatio. 846. c
 Baptismus, est beneficium, remissionem criminum affe-
 rens. 854. d
 Baptismus donum est commune & vitæ secundæ funda-
 mentum. 44 d
 Baptismus, est beneficium, remissionem criminum affe-
 rens. 846 c. d
 Baptismus, est beneficium, remissionem criminum affe-
 rens. 846. d

Baptismus est illuminatio, quod omnes alias sanctificare su-
 peret illuminationes. 846. f
 Baptismus multiplex. 841. c
 Baptisma geminum: sanguinis vnum, laticis alterum. 1374.
 col. 1.
 Baptismus vnus, sententiæ istius explicatio. 851. d
 Baptismus cur duabus constet rebus. 850. c. 851. a
 Baptismus numeris omnibus absolutus, quis & qualis. 668. c
 Baptismus martyrii qua ratione cæteris præferatur bapti-
 smis. 842. b
 Baptismi mirus effectus 510. b
 Baptismus omnes ætatum gradus attingit, omniæque vitæ
 genera, & instituta. 858. c
 Baptismo toto sanguinis multi baptizati. 614. c. d
 Baptismo sanguinis Ioannes Baptista baptizatus. 840. a
 Baptismus D. Ioannis, purgator: ad spiritualem Christi ba-
 ptismum duccens. 946. b
 Baptismi Christi & D. Ioannis Bapt. 842. a
 Baptismus Moysi. 841. c. & e
 Baptismi vis. 102. b
 Baptismus quid nobis afferat. 1210. d. omnia purgat pec-
 cata. 42 d
 Baptismo gratulantur cæli. 848. a
 Baptismus opponitur diluuiio. 850. c
 per Baptismum reformatur anima. 377. c. & 378. d
 Baptismo animi & corpora sanctificantur. 869. a
 Baptismi regeneratio libera. 985. b
 Baptismi vis eadem est, a quocunque conferatur fidei.
 867. a
 Baptismo obruuntur viria. 874. d. e
 Baptismi gratia splendorebus iis, qui cernuntur oculis, sub-
 limior. 866. c
 Baptismi puritate nihil maius, & excellentius 858. b
 Baptismi experies, licet habeant fidem, inter tamen non
 censentur fideles 858. b
 ante Baptismum peccatorum confessio. 867. c. d. & 868. b
 Baptismus superfluas tantum voluptates amputat. 841. c
 Baptismus peccata delet, non virtutes. 863. b. c
 Baptismus fundamento fidei nititur, ac præcedit quidem
 confessio ad salutem nos introducens 847. a
 in Baptismo filiorum adoptionem recipimus. 847. b
 Baptismo sanctificatur homo. 847. b
 per Baptismum inducimus ad Christum. 158. c
 per Baptismum cum Christo nos sepeliri, quid sit. 852. d
 Baptismi gratia quibus conueniet tubulus. 871. c
 Baptismus nos de nouo confortat, reficit, & recreat. 851. d
 Baptismus pristina omnia expurgat vitia: lachrymæ, quæ
 lequuntur. 406. c. & d
 Baptismi vis, atque dignitas. 391. c
 in Baptismo vnum gratia Spiritus sancti. fol. 12 pag. 1.
 Baptismus quid nobis ferre debeat. 871. d
 Baptismi & maris comparatio. 841. c
 Baptismus à Christo susceptus quid indicet. 839. a
 Baptismo Christi aquæ sunt purificate. 821. b
 Baptizatus Christus duas ob causas. 61. c
 Baptismo excepto, omnia tempus habent certum, ac defi-
 nitum. 856. c
 Baptismus an infantibus conferendus. 868 c. & 869 a
 Baptismus non statim à natiuitate dabatur pueris. 414. c
 Baptismus non differendus, nec prorogandus. 844. c. &
 seq. c. 854. a
 Baptismus nonnulli cur in Ecclesia primitiua serius susci-
 piebant. 1394.
 Baptismus nonnulli cur non libere voluptatibus operam darent
 610. b
 Baptismus cur non exemplo Christi prorogandus.
 prætextus eorum, qui Baptismum differabant. 857. c. d.
 ad Baptismum, velut ad beneficium, contento & citato
 Baptismus una demersione fieri. 804. d. e. 857 d. 879. a
 Baptizati

INDEX.

- baptizare oportet in nomine trium personarum. 661. b
 baptizatus & penitentia quo discrepent. 851. c
 baptizati ministrorum non est inquirenda dignitas. 866. c
 baptizandos esse pueros negabant Pelagiani propter salutem, sed propter regnum celorum. 686. b
 baptizatur nemo sine Trinitatis fide. 883. d
 baptizari igne eterno quid sit. 844. c
 cur baptizabant apostoli tantum in nomine Christi. 661. b
 baptizatis quid cavendum. 874. c
 baptizandis duplex inenndum certamen. 870. c
 baptizatus habet, quo Satanæ varias tentationes vincat. 851. c
 pueros non Baptizatos celestibus carere deliciis, non tamen affici cruciatibus. 686. b. c
 baptizati Satanæ renunciant, & Christo adiunguntur. 735. b
 baptizatis etiâ malis adesse videtur Spiritus sanctus. 984. c
 baptizatorum tria genera, totidem non baptizatorum. 863. c
 baptizatus hæreticorum verus. 581. b
 in baptismum hæreticorum invehitur D. Greg. 658. d. c
 baptismus Eunomiorum merito carabaptismus appellatus. 671. d
 baptismi ritus, ceremoniæ, & exorcismi. 881. c. 836. b. 296. d.
 & quid significant. ibidem
 ad baptismum cur assumatur aqua. 510. e
 in baptismo sunt ablationes. 726. c. 867. d
 barathrum allegoricè. 893. e
 barathra Iuliani apostatæ quænam erant. 199. a. b
 barthorum animalium Indicorum historia naturalis. 1276. c. d
 baruc cum Hieremia Græci confundunt. 1031. c. d
 Barba quid ab invidia distet. 3569. col. 1.
 basilidis hæretici deliramenta. 623. c
 basiliscus impietatis hæreticorum. 432. b
 D. basilius, lupenæ Hierusalem verè Metropolitæ. 565. c
 D. basilius pauper, pauperum amator: peregrinus, peregrinorum hospes: ægrotus, ægrotantium medicus, &c. 574. a. b
 D. basilius rhetor, non tamen moribus rhetor. 554. b
 D. basilius Rhetor inter Rhetores, etiam ante sophisticam exhedra. Philosopher inter Philosophos, etiam ante Philosophiæ decreta, & sacerdos Christianis ante initium sacerdotium. 550. c
 basilius, sacrum & augustum caput. 161. e
 basilius maiorum insignis pietas. 547. b
 D. basilius, lex virtutis. 546. b
 D. basilius hæreticorum pugnator egregius in vita Greg. pag. 7.
 basilius, mundi luminare. 497. d
 D. basilius parentes. 548. e
 D. basilius epitheta. 1443. c
 basilius magnus, Cæsariensis Episcopus. 161. d
 D. basilius laudes, Episcopo dignissimæ. 310. e
 D. basilius ad Episcopatum gradatim pervenit. 555. e
 D. basilius o vera D. Gregorii ad Cæsariensem evahitur Episcopatum in vita D. Greg. pag. 7.
 D. basilius ab infantia, & ab ipsa matrice Deo consecratus, &c. 571. e
 D. basilius eloquentia mira. 568. d
 basilius sermoni iungebat actionem. 561. a
 basilius omnium artium peritissimus. 554. a
 D. basilius alienus ab ambitione. 555. a
 D. basilius & Ioseph comparatio. 558. d
 D. basilius totum orbem aggreditur pacare. 560. b
 D. basilius pauperes alebat. 558. d
 D. basilius sermonibus, & scriptis confutabat hæreses. 560. e
 D. basilius pauperes exosculabatur ægrotos. 567. e
 D. basilius cum summis viris veteris & novi Testamenti comparatus. 570. d. e
 D. basilius bona vestis sacra & pannosa, & pauci libelli. 562. d
 D. basilio divitiæ erant, nihil habere, & crux, cum qua sola ipsius vita versabatur. 566. c
 D. basilius omnia, quæ spiritus sunt, perferutatus est. 568. c
 D. basilius cum Sole comparatio. 569. a
 basilius Monachæ leges. 567. a
 D. basilius omnes erudiunt mores, ac sublimiter loqui doceat, hominumque animos a rebus præsentibus abstractos ad futura traduxit. 568. c
 D. basilius in victu mira continentia. 566. d
 D. basilius erga pauperes studium. 567. c
 D. basilius fides integra de Spiritu sancto. 570. b
 basilius multos in Christo procreavit filios, & quos. 176. b
 D. basilius & Eusebius contentio. 556. a
 D. basilius cum Eusebio in gratiam rediit. 557. d
 D. basilius factus insimulatur. 568. a
 D. basilius in Pontu protulit, ubi pietatis moderatur gymnasia. 556. c
 basilius monasticum vitæ genus in Ponto colebat. 22. b
 D. basilius inter sacerdotes & monachos legislator celebrissimus. 348. a. & spiritualis Pharaonis Deus. ibid.
 D. basilius in Pontu præfectus atrocissimus afficit iniuriis & contumeliis. 564. b
 D. basilius in patriam rediit. 557. b
 D. basilius scripta quot, & quanta. 569. a. b
 D. basilius, & Modestus Præfetti dialogus. 562. b
 basilius magni laudatio difficilis. 545. c. 546. a
 D. basilius morbis obnoxius. 566. c
 D. basilius mors, & extrema eius verba. 573. c. eiusque funus. ibidem
 D. basilius anus sub Maxim. marc. coronâ est adeptus. 583. c
 D. basilius in cælo pro vivis orat. 573. c
 basilius modò inter angelos vivit. fol. 5. pag. 1.
 D. basilius defunctus D. Gregorium noctu monuit. 573. c
 D. basilius defunctum deprecantem pro se apud Deum cepit D. Gregorius. 555. b
 basilius iam multos specie tenus videre licet. 573. a
 basilio Cererem de filia suâ raptu tristem, ei pudèdam muliebrem partem ostendens, est consolata. 277. b
 βασιλίσκος ἐρημικός, abominatio desolationis, quid sit. 22. c
 beatus, qui de domo Domini rigatur. 868. a
 beatus est, qui ex meliorum, non pessimorum cōparatione, iustus appellatur. 1278. a
 beatus, qui super omnem aquam seminat. 868. a
 beatus, quis verè dicatur. 584. b
 beatus nemo omnibus in rebus. 1379. col. 1.
 beatus est solus potens. 612. c
 beatus nemo ante extrema funera. 442. c. 441. a
 beatitudinis compendiosa definitio. 219. c. 612. c
 beatitudo, est vivere beatè. 371. col. 2.
 beatitudo vera quibus in rebus consistat. 329. b
 beatitudines verbis descriptæ. 1377
 beatitudinem Aristotelicam improbat D. Greg. 1043. c
 beatitudo cœlitum. 417. b
 βασιλίσκος quid propriè. 102. c
 Saturni simulachrum. 304. c
 belæ tenebrosa procella. 2316. col. 1.
 belæ horrendi vis inimica sævas parit procellas. 1321. col. 1.
 belial latro. 1306. col. 1.
 belial in terris vitæ nigri obtinet imperium. 1308. col. 2.
 bellerophon equo Pegaso vectus Chimæram interfecit, & quoniam instrumento. 238. b. 577. d
 bellua hæretica. 884. c
 bellum per se admodum turpe, & ignominiosum. 565. b. c
 bellum, quod ex affectibus oritur. 132. c. d
 bellum intestinò externo multò gravius. 251. d. 1306. col. 2.
 rerum omnium iactantia, &c. 416. a
 bellum omnium gravissimum & periculosissimum, quodnam sit. 546. d
 bellum animæ & corporis. 312. d
 bellum graue inter homines ac diabolum Deus esse voluit. 1199. e
 bellum pro Deo gerere præstat, quàm pacem cum hæreticis colere. 116. d
 bellum hæreticorum externo gravius. 129. a
 bellum pium pace impia melius. 126. b
 bellum sacrum quod & quale. 119. a. 728. a. 735. c. 346. c
 quales sunt ii, qui Bellum gerunt secundum Christum. 128. a
 belli felix successus multum potest. 291. d. & 292. b
 belzebub, idolorum musæ, vel possessor musæ, & Accaronitarum Deus. 323. b
 benedictio patris domos firmat filiorum. 159. b. 1091. c. d
 benedictio pio sacerdoti. 202. d
 benefaciendum præsertim propinquis. 136. c
 benefacta, quisquis accepit, libens meminisse debet, qui dedidit non item. fol. 6. pag. 5.
 b ij

INDEX.

- beneficia Dei prædicanda. 1448. c
beneficentia est præcepti, non consilij. 480. c
beneficium ingens calamitosa commiseratio. 473. c
beneficia eorum, qui de republica bene meriti fuerant, in columnam inscribebantur. 327. a
beneficij gratia duplicatur celeritate. 479.
beneficia spiritalia corporis præstant. 472. c
beneficium Dei summum, quod & quale sit. 584. a
pro beneficiis suis quid Deus à nobis exposcat. 469. e. & quanta sint eius in nos beneficia. 469. ibidem.
beneficus Deum imitatur. 1447. d
benevolentia & amicitia diffidit. 36. a
benevolentia erga homines, pulchra res est. 455. b
benignitas, res est pulchra. 567. c
benignitas ex duabus constat partibus, elemosyna scilicet, & charitate erga proximum. 92. d. e
benignitas iustis & improbis necessaria. 478. d
benignitas cum simplicitate coniungi solet. 196. c. d
benignitatis diuina maior est mensura, quam mensura corruptionis. 721. c
benignitate nihil maius habet homo. 484. d
benignitas contempra fuit. fol. 5. pag. 1.
benignitatis commoda. 467. a
benignus sis cunctis, quantum potes: potissimum propinquis. 1356.
benignus Deum habet benignum. 1447. d
bernicees coma iuxta astra relata. 285. a. 338. b. c
beseleel, ortus ex tribu Iuda, spiritu sapientia repletus, Dei arcam fabricauit. 763. b. 951. d. e. in hoc fuit spiritus sancti corpus Christi fabricantis figura. 952. a
beseleelis spiritus, proverbialiter dictum. 1056. c
bestia nomine quænam animalia intelligenda veniant. 131. c
bethel, id est, domus Dei, & urbs Iacob, quæ prius Luza vocabatur. 761. a
bethlehem, parua ciuitas, totius orbis Metropolis. 513. b
bethlehem, ubi natus est Christus, quid mystice. 61. c. d
bezer interpretatur, fulgur. 993. a
bibere sine pretio, quid. 868. c
bilis ad mentiendum prona. fol. 16. pag. 1.
bima pro sacrario, quænam templi pars. 519. b
bios iustus, vita fœco carens, id est, pauper. 22. c
bios iustus. 22. a
bios iustus, vitæ genus. 21. c
blasphemia quid proprie. 1370. col. 1.
blasphemia in impiorum vertitur caput. 122. c
blasphemia spiritus non remittetur. 657. c
blasphemia. 121. a
blasphemia, id est, male commouit. 104. a
vox inanis, & nihil significans. 621. d
blasphemia quid allegoricè. 722. b
blasphemia, id est, de dæmonio. 294. b. c
blasphemia, diuinæ naturæ nota. 890. d
blasphemia, Deo est naturalis. 616. b
bonitas non est, pessimis esse meliorem. 1278. a
bonitas iudicio ac delectu non caret. 443. b
bonitas in Deo non est qualitas. 906. b. c
bonus nemo, nisi solus Deus. 781. d
vir bonus, ut aurum in fornace, exploratur afflictione. 1434. d
bonus homo de bono thesauro profert bonum. 783. a
bonum fieri, difficile. 4. c
summè bonum esse, solius est Dei. 783. a
boni laudibus afficiendi, & cur. 365. c
bonum verè, & amabile, est Deus. 117. d. e
bonum id dici non debet, quod possessorem meliorem non facit. 617. b
bonum, quod à natura proficiscitur, laudem non meretur. 716. c
bonum tempore & ratione confirmatum, naturæ vim obtinere. 428. c
bonum illud quilibet appetit res, cuius est capax. 1216. b. c
bonum, nisi bonum sit, non est bonum. 220. c. d
bonum nullum huius vitæ certum, ac diuturnum. 467. d
bonum agere, res bona & honesta. 209. b
bonum propter seipsum colendum. 691. a
ad bonum via nos iuuat, & iocundat. 47. c
bonum xui futuri hic iam spe, & mētis puritate carpinus. 1357.
bonum ut malo cedat, minime ferendum. 1290. col. 2.
bonis qui tantum fauet, nihil magni facit. 869. c
ex bonis eligenda meliora & excellentiora. 116. c
bonorum suorum simulachra nobis Deus impressit. 50. a
bona adiumento mutuo crescant. 69. a
boni species animo obiecta, cupiditatem mouet. 54. c
boni opinio mouet cupiditatem. 47. c
boni adeptio ardua, & aspera. 739. b
bona bene tractanda. 871. c
bona conseruata, quàm adeptu difficiliora. 395. c
bona externa, quæ. 192. a
bona præsentia difficilior est tueri ac retinere, quàm absentia adipisci. 1334. col. 1.
bona mundi araneorum telis simillima. 57. c. 58. a. 368. b
bona media, & instrumentalis quæ. 649. a
bonorum proscriptio in quos nihil possit. 1155. d
bonas statu glaciali concutit orbem. 808. d
bos quid allegoricè. 164. d
bous allegoricè significant ambitiosos. 58. c
bos errans quid spiritualiter. 821. d
bos, Iudæorum figura, & cur. 1279. d
bouem necare, quondam tam erat capitale, quàm ciuem occidere. 822. d. e
bouis natura per allegoriam exposita. 1176. a. 1281. b
boum cornibus tacta semina incoctilem duritiem contrahunt. 1273. a
bos arator cum cædi cœperit, Astra cœlū repetit. 279. d
boves adeo hominibus utiles, ut eorum etiam viscibus vesci, antiquitus maximum haberetur scelus. 327. a
bosphori in temp. beneficia in columna Athenis insculpta. 27. a
Bos, pro certaminis arbitro. 83. b. c
brachium cui in sacrificium in Mosca lege offerebatur. 256. b
briarius centumanus, cui & quinquaginta erant capita.

C

- Cachinnus quo pacto fiat. 297. c
Cachinnus si re quid. 1298.
Cachinnus quot habeat significationes. 941. c
Cachinnus, extrema mulieria: Cachinnus, miserrimus. 1.
Cadauer viuum. fol. 19. pag. 1.
Cadmus ex Phœnicia in Græciam transportauit literas. 149. a
Caduca calcanda pedibus. 1368. col. 1.
Cæcæ pecudes quid allegoricè. 101. b
Cædes duplex, corporis, & animi. 1370. col. 1.
Cædes pro dea habita. 751. b
Cæles neuus. 1335.
Cæles calpetæ. 1177. a
Cælibes decus puritatis carpunt. 1420. col. 2.
Cælibem vitam ageorum minus. 93. b. c
Cælibes coniugatis excellentiores ac diuiniore, quod nec gignant, nec gignantur. 399. d
Cælibes impus exos. 1277. a
Cælibatus, est à corpore digressio. 1370. col. 2.
Cælibatus & matrimonium non simpliciter laudanda. 399. c
Cælum, quintum corpus. 748. a
Cælum esse quintam quandam naturam, ac diuersam à quatuor rerum principis. 759. c
Cælum torratum. 1254. a
Cælum Deus cornauit. 306. c. & 307. a
Cælum figura est orbiculari, & circulari motu ferretur. 849. b
Cælum minime manufactum. 644. b
Cælum ante lucem extitit. 649. d
Cælum in orbem duxit ordo. 674. c
Cælum rerum caducarum, & firmarum limes. 1369. col. 1.
Cælum, quintum elementare corpus. 1168. c
Cælum creatum censuit Plato, Aristoteles contrarij. 903. c
Cæli tres, aer, firmamentum, & illud, quod sequitur deinceps. 662. b. c
Cælum primum, est finis & limes disciplinæ moralis. 95. a
Cæli tres. 1.

INDEX.

caelum excelsum, terra autem profunda, quid hæc verba significant. a.		calceus pro defectione prouerbialiter dictum.	292. d
caelos animatos non esse contra Platonem, & Platonicos.	908. a	calcularia ludificatio, quid.	1034. c
caelum natura non corrumpetur.	909. c	calculus in iudicando albi, & nigri.	618. c
caelum æternum quo pacto de beat intelligi.	903. b	calculus album adnectere.	440. d
caelum transformabitur.	387. c	calculus Dei.	341. c. & d
caeli motu tempora distinguuntur.	1254. a	calculus praeſtigia, prouerbium.	295. c
caelum finito motu, consistere nequit.	906. d	calculus inuertiſſo, quid.	440. d
caelum nobis constituendum pro capite, & metropoli ciuitate.	941. a	caligo, lucis est recessus.	206. c
caelorum, stellarum, & siderum conuersiones.	757. c	caligo, luminis priuatio.	849. b
caelum fulgentibus exultat aſtris.	1254. b	caligo, essentia non est increata.	306. c
caelum omnibus commune.	665 c. 113. col. 1	caliginis essentia nulla.	362. d
caelum spectare, contemptus caducis, magnates est.	1376.	caligo procreauit vitium.	849. d
caeli acceptiones.	97. a	caligo in monte Sina quid indicaret.	135. c. d
caeli pro caelestibus angelis.	279 d 848. a	caligo sub pedibus eius, quid hæc verba significant.	684. c
caelum, quod omnia complexu suo cohercet, pro deo celestare acceptum.	76. c. 549. c	caligo tropologicè.	117. b
caelum nostra commemoratio.	219. b	caligo pro impiis dogmatibus.	731. a
caelum physicè, moraliter, ac theologicè explicatum.	97. a	calix ruinæ, & calix in manu domini, quid sit.	443. b
caelum nouum.	960. d	calor, causa vitæ.	923. b
caelum, pro templo Hierosolymitano.	451. a	καλός κακός antitheta.	25. b
caelum ac terram mouebo, quid sit apud Aggæum prophetam.	610. c	calpe, mons Europæ, laborum Herculeorum limes.	31. d
caelum lateatur desuper.	179. a. c.	calumnia quid.	1370 col. 1.
caelorum regnum quibus pateat hominibus.	112. c	calumnia conturbat pauperem.	450. d
caſar, imperatoris est vocabulum.	191. d	calumniator est, qui in aliquem crimina falsa conſingit.	649. b
caſar, princeps mundi.	705. c	calypſus inſula, cuius pulchritudinem super alias omnes laudibus extulit Homerus.	1049. d
caſarea, Cappadociæ metropolis, quæ prius Mazaca nominabatur.	273. a	camelum deglutiit quid in Euangelio.	112. c. d
caſarea Palæstina, litterarum atque doctrinæ metropolis.	510. b	camelus ſacri.	fol. 14. pag. 1.
caſarienſes animi magnitudine præditi, ac pietatis studio seruantes.	236. d	cancelli templi quid indicent.	1312. col. 2 & 1314.
caſarrentes ad diſſidia maximè propenſi.	533. b	cancer, homonymum nomen.	797. a
caſarius, D. Gregorij pater cum Abrahamo comparatus.		canceri Αἰγέλας & ἑστία π. d. s.	1260. c
caſarij conſtantia.	375. a	canis bonus, qui uiuit, potior est leone mortuo.	1455. a
caſarij corpus mortuum cum hymnis & laudibus ad martyrum ſacra ductum, &c.	377. c	cauum vis maxima.	fol. 5. pag. 1.
caſarius mortuus apparuit Gregorio Nazianz. fratri.	387. c & 388. b. c	canis, nomen homonymum.	246. a. 769. d
caſarij heredes pauperes: quòd hinc migrans, omnia ſecum tulit.	354. c	canes Lacedæmonij ad venationem primæ bonitatis.	335. b. 154. a
caſarij fratris Gregorij eruditio.	369. d	canis, qui purpuram primùm inuenit.	249. c. d
caſarius à fratre D. Gregorio grauiffimè culpatur, quòd luhani apoſtata publicè caſarij curam ſuiſcepiffet.	1055. c.	canis pretium in domo domini non offerendum, quia iſtud apud Deum est abominatio.	190. b
caſtus quòd geius certaminis.	614. c. 615. a	canis ætherius.	fol. 10. pag. 2.
caſſidia, orum radix.	1261. c	canes allegoricè.	123. b
caſſi fratricida, inuidiæ ſtimulis concitatus, ſeipſum obtrunxit ut ſarè.	24. b. 689. c	canes temporis iſtius philoſophantur.	fol. 11. pag. 1.
caſſi quantum amiſſit peccatum.	968. c	canis apud cynopolitas colebatur.	324. c
de caſſi ſepies ſupplicium ſumitur, de Lamech autem ſeptuagies ſepies.	967. c. & cur. ibid.	canities plura nouit, quàm læta iuuentus.	1287. b
καλός, ambiguit ſumptum.	320. c	canonum ſanctiones.	1008. d
καλός, qui dicantur.	1316.	canones eccleſiaſtici ad vnguem ſeruandi.	1094. b. 1016. b
καλός, quid ſit.	97. d	canthari pilces mirum in modum caſti.	1130. c
calamitas læpe uilis.	303. c	canticum nouum nobis canendum.	951. b. & quid ſit canticum nouum.
calamitas proſperitate melior.	1055. c		ibid.
in Calamitatibus etiam philoſophandum.	1083. b	cantica canticorum Salomonis qualia, & ut intelligi debeant.	86. c
ex Calamitatibus alienis proprios percipere metiores.	66. c	cantica canticorum Salomonis plena myſterus.	847. b
calamitas comitatur inſolentiam.	192. a	cantica graduum 15. dicuntur plalmi.	702. b
calamitas tempore Deum non quæſtere, est incredibilis improbitatis, & ſocordiæ magnitudo.	110. c	canitentiæ hæreticorum pro tertio apud eos habentur: reſta mento.	1016. e
calamitatis horrenda, quæ agros & ſegetes est depopulata.	448. a. & ſequ.	canitentiæ, & verſibus hæretici admirationem apud populum ſibi comparant.	1027. b
calamitates non exprobrandæ.	187. d. c	cappadocia in duas diuiſa metropoles.	581. c
calamitatis nihil deguſtaſſe, haud magnum est.	310. d	cappadocia iuuenum hominum, & equorum bona nutrit.	546. e
calamitas noſtri temporis.	121. a	capitolium Romanorum, vnum ex ſeptem mundi miraculis.	581. c
calamitas apud Aegyptios culta.	830. d	capricornus cur inter aſtra relatus.	181. a
calceamenta Apoſtoliſ interdicta quid designent.	111. c	caput, ſentium officina, ac domicilium.	878. c. d
calceamentum ſoluere quid ſit.	119. d. c. 934. c	caput cæteris membris præſidet.	37. c
calceamenta non habeat eccleſiaſtes.	914. d	capite ægrotante, nihil non mali reliquum patitur corpus.	110. c
calceamentorum tropologia perelegans.	914. c	carbones accendere, quid ſit, explicatur.	66. a
calcei ſignificatio duplex.	934. d	carbones boni, & carbones deſolatoriij.	918. d
		carbones auxiliarij & ſubſidiarij.	876. a
		carbo Emmanuelis typum geſſit.	97. a
		carmeliſ mons ac deſertum, ubi degebat Elias propheta.	41. c
		carminum primus inuentor.	249. c
		carmina ab annu primùm inuenta.	249. d. & quomodo. ibid.
		carmen triumphale Deo canere, non est curioſus.	176. a
		carmina Pythagoræ cur appellentur aurea.	241. c. & cur ibid.
		plumbea à D. Gregorio dicta.	

INDEX.

* carnalis est ille, quem vitia obsident sorda.	1371.col.1.	cecrops <i>Ἰφύτης</i> .	775. b
carnales sua augent vincula.	1380.col.2.	cecropum coetus.	1312.
caro, animæ remora, & echeneis.	1266. c. 1278. e	cedendum cunctis non est vocibus, nec resistendum omni-	1337.
caro, est paupertas, quod multis rebus ad sui conservatio-	819. a	bus.	
nem indigeat.		cedis altissimas in terra agunt radices, & aduersus vento-	732. d. c
caro, hostis amica, blandissima pugna, bonumque infidum,	1316.col.1.	rum impetus sumas	732. b
vetitos à semper edenique cibos.	391. c	cedri etiam secundum Deum sublimes, & magnitudine vir-	190. b
caro cur verè pauper dicatur.	1316.	tutum intelliguntur insignes.	257. a
caro, cœcum, massa grauis plumbi, limosa cathena.	1174.	celebritates Iudæorum magnæ, quæ.	962. a
col. 1.		celeus triticum seu primus, edoctus à Cerere.	125. c
caro nostra caduca.	1316.col.1.	celestinata quæ proprie dicantur,	81. b
caro perfida.	1313.	celestæ quænam sint.	
caro cur nobis amica, & simul hostis appelletur.	1190.col.1.	<i>κελεύει</i> cur ita dicta.	1370.col.1
carnes suas nemo exhortuit vnquam.	832. c	cenodoxus gloriæ appetit vanam.	742. a
caro instar nubis, animæ lumen obcurat.	383. c	<i>κενοδοξία</i> hæreticorum.	82. a
quis secundum carnem viuunt, deo placere non possunt.		<i>κενοδοξία</i> quid propriè.	418. a. b
23. d		cenotum vitæ Christianæ duplex genus.	37. c
carnis stimulus à deo nobis datur.	1311.col.1.	cenura aduersus impios in extremo iudicio.	1417.col.1.
ex carne omnia fiunt mala.	742. c	cenus, malis minister celestissimus.	924. c
carnis studium iuxta simile.	43. a	centenarius numerus perfectus.	321. c
carnis vitia sunt instar fumi.	96. d	centumani pro rapacibus, & plebis oppressoribus.	834. a
carnis opera, quæ & qualia.	399. d	centurio euangelicus moraliter expolitus.	1455. a
carnis nostræ tyrannus.	58. d	cepe apud ethnicos inter deos relata.	259. a
caro cum vitius & concupiscentiis crucifigenda.	fol. 13. pag. 1.	<i>κεφαλή</i> quid significet.	250. b
caro imperante spiritu domanda.		cerberus, animal exuosum.	
carnem qui crucifixerunt cum deliciis & concupiscentiis,	93. d	cerberus, inferorum triceps canis, ab Herule peremptus.	
sunt Christi.	152. d	<i>κεραυοί</i> vulpes, unde <i>κεραυοί</i> , malicia & improbitas.	311. a
carnis voluntatem facere, quid.	714. c	cerdonis errores quam impullimi.	624. a
in carne præter carnem viuere, est angelicum.	48. a	ceremoniarum baptisimi	884. c. & 886. b
caro sancta apud Aggrum, quæ & qualis.	184. b. c	ceræ ardentes in inuictorum funeribus.	378. c. & 487. d
carnes pluisse, tanquam puluerem.	61. a	ceræ oblectra turpido.	316. c
carnem assumpsit Christus ob eam, quæ cupiditati oblectu-	2019. d	ceræ sacra oblectamenta, in quibus muliebris pecten	27. d
ta fuerat, iocundam.	304. c	bonum, iocundo colebatur	314. b
caro Christi dedicata.	624. b	ceres primum agriculturam docuit.	250. a
caron, idolorum templum.	318. e	ceres qua ratione tritici & hordei rationem adinuenerit,	250. b
carpoeratus hæretici blasphemæ.	319. d	& panis usum.	624. a
cathaginenses Africani.	323. d	ceres Celeo & Triptolemo, quos agriculturam docuerat,	959. b. c
carus Romanor. imp. fulmine peremptus: legito epilogum	340. b. c	corporis sui copiam fecit.	128. b.
ibidem ab eo gestatum.	829. c	cerinthi hæretici.	
cistalius fons in Phocide ad radices Patnassi montis, lacer-	447. c	certa non contemnenda	
mus.	303. c	ceramina Græcorum quot, & qualia olim fuisse.	615. a
castalius, fons Antiochiæ, cui insidebat Apollo, edens ora-	456. c	ceraminum Græcorum præmia, & coronæ.	379. d
cula.	483. c	494. a. 614. c	
castalius fons latices fatidici.	447. c	ceruix tropologicè.	930. b
castalius fons, ex quo qui bibebant, vacuabantur.	303. c	ceruorum velocitas, & natura.	142. c
308. a. 81. a.	456. c	cerui, quia felle carent, diutissime viuunt.	916. d
castigat eum dominus, quem amat,	483. c	ceruus ceruo charus.	2164. a
castigatio vultus.	447. c	ceruus quid spiritualiter.	621. d
castigatio corporis pulchra est.	416. c	cestus Veneris quid.	258. b. 336. c. 1443. d
castigatio sæpe venia melior.	713. b	<i>χεῖρα</i> desideratur Latinit.	1447. c. in mai. c.
castigationis expertus anima, manet incurabilis.	221. c	<i>χεῖρα</i> Athenienses, Chiorum odio, improbis & adulte-	46. c
castimonia	320. d	ris numis inscribebant.	289. a
castitatis lex viris & mulieribus æqua,	1275. a	<i>χάλαν</i> per antiphrasim, pro flere.	369. b. c
per castitatem deus conciliandus.	1180. b. c	chalanæ turris, ut male constructa, ita rectè interrupta, ac-	990. c
castitas compressione ventris conciliatur.	1417. col. 2	que deleta.	274. c
castitas ex nomine diuino venit	371. d	chalcidenses ardebant nefanda puerorum libidine.	248. b
castitas quorundam animalium mira.	646. a. 1051. c	chaleis, nomen avis, à dus sic vocata; ab hominibus verò	
castum esse nescit corpus cibus obrutum.	293. c	cynindis; ac Deus habit.	
casus, & fortunæ differentia.	648. d	chaldæi in quem finem studium exercebant astrologiæ.	
catadupa Nili fluminis.	441. b	830. b	
<i>κατάλοιμα</i> idem, quod <i>καταλείποντες</i> , id est quævis locus.	41. c	chaldæi carpuntur, & culpantur.	fol. 12. pag. 2
κατάλοιπος & <i>καταλείποντες</i> discrimen.	510. a	chamæleon animalis & herbæ nomen, quorum utrumque	
cataphryges hæretici, montani sectatores.	1371.col.1.	varias assumit formas.	219. d
	611. a. b	chamæleon omnes, præter vnum, suscipit colores. 210. a & d	
catascopi non à Iolue, aut à Calebo missi.	800. a	chamæleonte motabilior, adagium.	269. d
catechesis & catechista.	585. b	chameunia quid.	405. d
catechesis, est doctrina pueris tradita.	429. d	chamos, Veneris idolum apud Sidonios, & Moabitæ. 449.	
catechizæ quæ sint.	652. d	a 453. d. 881. e. 1410	
cathena salutaris.	85. a	chananæa euangelica qualis, & cuius erat.	872. d & o
cathena verè aurea, quæ.	1049. b	os magnum inter pios & impios.	1026. a
catholici in omnibus ad fidem pertinentibus concordēs.	1170. b. 1168. c	chaus docta & perelegans descriptio.	1213. c
429. d	765. c	charisma, seruum est donum sancti Spiritus.	1371.col.1
catholicozum dissentio, res perabsurda.		charitas mystici corporis Christi caput.	84. d
caupones aquæ vinum miscent.		charitas, concors est veritas.	1370.col.2
caupones pro luto.		charitas vera erga deum, est omnium malorum depulsiō, &	via
causæ tres rerum omnium.			
causæ non semper suis effectibus antiquior.			

INDEX.

via ad salutem compendiosa.	47. c	christianos ritus imitantur Ethnici.	253. c
charitas vera totius vitæ præfēs & moderatrix.	428. c. d	christi nomina. 425. c. 1169. d. & c. 1234. a. & eorum rationes, & explicationes.	144. b. 146. c. 347. d. 785. b. c. 712. d
charitas, legis & prophetarum summa.	435. c. & caput. 457. c	christus, sol iustitiæ.	840. b
charitas, præceptorum omnium primum, & maximum.	457. c	christus, ecclesiæ sponfus.	840. b. 946. b
charitas fraterna, res ingens & magna.	372. b	christus, noui & veteris testamenti legislator.	146. b
charitas Christiana quantæ & qualis.	264	christus propriè ac primariè est legislator.	51. b
charitatis præceptum omnia complectitur.	150. b. c	christus, verbum vnigenitum, & magnus deus.	139. b
charitas nulum amici atque hostis discrimen agnoscit: sed omnes amat ex æquo.	37. b	christus cur rex & sacerdos appelletur.	128. d
charitas ex seruis facit amicos.	585. b. c	christus, viua lex.	146. c
charitas ad dei cognitionem plus potest, quàm scientia.	183. col. 1	christus pontifex, sacrificus, & sacrificium.	139. b
charitatis officium, quod & quale.	402. c. 403. a	christus rex naturæ, vt mas formæ.	922. b
charitas ignea.	1143. col. 2. c	christus vnguentum præcellens.	312. d
charitatis dogma primum.	1353.	christus salus credentibus, non credentibus pœna.	1005. b
charybdis & Scyllæ descriptio.	237. c. & 238. b. c. 333. a	christus, dei sapientia, & virtus.	90. a
charybdis tribus classes vorat.	1406. col. 1.	christus est veritas, vita, & pax.	102. c
chasbe Madianitis cum liabuta rem habens, à Phinees per vuluam transfixa.	456. a. b	christus, primogenitus in fratribus multis.	455. c
cherubim, immodicæ gloriæ sicis.	1370. col. 1.	christus, nobis dominus, deusque.	191. col. 2.
cherubim, pro trinitia & maiestate.	731. b	christus lapis stannæus.	969. b. c
cherubim, diuinitio per manuum inspectionem.	251. a	christus, martyrum primus.	428. c
cherubim, vehiculum Dei.	752. c	christus vitæ honestæ, charitatis integræ, concordie, modestiæ, & sapientiæ dux.	1159. b. c. col. 2.
chimaera trinitus descriptio, & interitus.	332. d	christus agnus, ac tanquam hœdus.	925. b
chimaera igne uoma, à Bellerophonte caesa.	335. d	christus, omnium mortalium medicus.	411. d & 412. a
chimaera ex giganteo sanguine genita.	256. b	christus, lapis angularis, qui duos populos iunxit in vnum.	1305.
chimaera monstri descriptio breuis: & quonam pacto à Bellerophonte perempta.	577. d	christus pictor noster & pietatis magister.	1442. c
chironographa impietatis hæreticorum.	590. c	christus simul princeps, & sacerdos.	1245. a
chiron centaurus, præceptor Achillis, & quidnam cum docuerit, & quibus cibis aluerit.	576. c	christus, primus & verus pastor.	894. a
chiron cur semineus dicatur.	1195.	christus, pastorum princeps.	119. b
chlanis, fenat ritæ dignitatis symbolum.	374. b	christus, caput nostrum.	38. c. d
chorus quid Valentianis hæreticis.	718. c	christus omnium vñum caput, nos autem alter alterius membra.	460. b
chorus Gnostici Dadah, quæ dicatur.	762. a	christus nouus Adamus peccato fortior & sublimior, propter veterem Adamum peccato lubricum.	61. a
christianismus insignitur fide, nō per tonarū dignitate.	562. c	christus intercessor, mediator, & aduocatus noster, quid hoc sit. 783. b. & c	838. c
christianismus auerunt persecutiones.	107. d	christus, cur homo sanctus.	838. c
christi milinus, Christi crucis est mysterium.	1370. col. 1.	christus varia ratione sigillum patris mobile & immobile dicitur.	914. c
eiudem pia descriptio.	ibid.	christus cur dicatur cibus.	646. d
christianismus, vt medium quiddam, in laude ponitur.	813. d	christus cur agnus, & pastor vocatur.	62. b
christiani, cur sic nominentur.	716. c	christus cur sal. dicitur volans.	104. c
christiani, sunt diuini Dei.	421. b	christus cur passim in Scriptura homo, & filius hominis vocetur. 1023. a. b	1023. a. b
christiani veri Dei sunt hereditas.	1370. c	christus cur sol iustitiæ dictus. 922. d. & c. & cur corona. 923. a	922. d. & c. & cur corona. 923. a
christianum esse, & nominari, magna res, & magnum est nomen.	553. c	christus cur dicatur ouis.	158. d
christianorum nomen gloriosum & illustre.	224. f	christus cur inter multos fratres est vocatus genitus.	846. c
christianorum nomen, lege lata, immutauit Iulianus apostata, vt Galilæi nuncuparentur.	112. a. 299. b	christus cur Galilæus à Iuliano vocatus.	224. a
christiani veri à vana gloria alieni.	1378. col. 1.	christus cur margarita vocetur.	841. b
christiani in religiosis ritibus omnes mortales antecellunt.	276. b	christus cur dicitur serpens.	212. d
christiani interna potissimum spectant.	255. a	christus cur verbum vocetur.	170. a. 949. d
christiani crucem multatam colunt.	299. c	christi nomen ipsius doctrinam significare.	661. b
christianis vitium est, non quotidie in bono proficere.	265. d	christi appellationem, totius Trinitatis esse confessionem.	661. b
christianorum describitur virtus, ibi.	1381. col. 1.	christus non est homo deificatus, sed deus humanitate indutus. 59. c	59. c
christianæ vitæ perfectionis descriptio.	18. b. 1382. col. 2.	christus cur columna dicatur.	22. d
christianorum admirabilis consuetudo.	1381. col. 2.	christus Deus & homo, quorum alterum semper est, & rum postea nostræ salutis causa factus.	922. d
christianus improbus, potissimum si sit sacerdos, afficit probō fidem.	fol. 17. pag. 1.	christus non rectè dicitur homo dominicus.	7. c
christianus verus cruciatus roboratur.	634. a	christus quomodo dicatur panis.	7. c
christianus catholicis ignis, gladius, voluptati, ac deliciis sunt.	562. c. 563. a	christus, lapis angularis.	7. c
christiani in persecutione, quàm in pace, meliores.	192. c	christus, agnus spiritualis.	7. c
christiani contumelias moueri non debent.	225. d	christus cur filius appelletur hominis, ouis, & agnus, & omnis naturæ primogenitus.	147. c. d. c
christianos cur Deus affligat.	195. d	christus cur vnguentum effusum dicatur.	878. a. b
christiani semper vincunt, etiam cùm occiduntur.	629. c	christus cur serpens appellatur.	212. c
christiani tactati persecutionibus, exilunt.	1173. c	christus, vñum omnium caput.	567. c
christianorum in persecutione patientia mira.	1173. d. c	christus Deus & homo perfectus.	777. c. d
christicolæ felices, taciti qui se tenent inter ones.	1331. col. 1	christus, opilio bonus.	1291. col. 1.
christianus ad quam libram se expendere debeat.	1178. a	christus salutis nostræ causa maledictum est vocatus 779. c	779. c
christianorum linguæ vincula inici non posse.	316. b	christus, hominum lumen.	1317. col. 1.
christianorum contentiones hostibus gratæ.	437. c	christus cur dicitur lapis.	761. a
christianorum dissidia quàm exuiofa.	fol. 16. pag. 2	christi vitæ, gestorum, & passionum breuis & elegans ana-	771. a
christianorum dissidia descriptio.	125. a	christus, Dei potentia, sapientia, character, imago, sigillum, &c.	771. a
christianorum natio, cur non vocetur populus.	633. d		

INDEX.

christus <i>deus</i> & homo.	790.b	christus cur mortuus est, ac tertia die resurrexit.	952.c
christus totus Deus & homo.	885.c	christus verè solus morbos, & infirmitates nostras portauit.	96.c
christus est homo deitatis iunctus, deitatisque homini simul addita.	1256.a	christus lachrymas fudit, vt lex naturæ ferr.	946.c
christus per anagôgen ignis appellatus.	875.c	in christi hypostasi corpus quidem pauebat, impassibilis autem deus verbum permanebat. 75.a. quod puichris demonstratur similitudinibus.	ibid.
christus, Deus ex Deo.	144.c	christus moriens, naturæ nostræ robur comparauit.	64.c
christi nomine etiam reges & sacerdotes quondam dicebantur, & cur.	128.d	christus nostra causa maledictum factus.	95.c
christus cælibe & æterno patre satus.	1261.c.d	christus est mortuus, vt per eius mortem assequamur salutem.	891.b
christus dauidica stirpe satus.	1174.b	christus sanguine suo à peccati labe vniuersum mundum expiauit, & à diaboli tyrannide liberauit.	214.d
christus absque patre progressus in auras.	1257.a	christus quo pacto nostros curauerit morbos. 126. b. & cur Samaritanus à Iudæis appellatus.	ibid.
christus humano generi mixtus de virgine fluxit.	1261.c	de christi humanitate insana Apollinaris hæresis.	62.b
christus se humano corpore iunxit.	1259.c	christum Nestorius in duas impie diuidebat hypostascs. 60.a	
christus est panis viuificus, & cælestis.	772.a	christum in duos filios diuidi per impios Apollinaristas.	441.d
christi œconomiam duplicem esse.	355.d		
christus vnus & indiuiduus.	925.d	christi humanitatem mentis expertem esse nugabatur Apollinaris.	885.c.d
christus duplex.	144.a	christus nunc quoque patitur ab impiis.	971.c
in christo natura duplex, & vna persona.	60.c. 1006.b.	christi corpus sepulchrum cur corrumpi, aut putrescere non potuit.	64.c
240.a. 946.c		christi descensus ad inferos. 943.c. & quid illic egerit.	944.a & 77.d
in christo duæ naturæ in vnâ hypostasi, sine vlla confusione, & mutatione concurrunt.	60.a	christus iugulata morte reuixit, & multos superas reuocauit ad auras.	1174.d
in christo duæ naturæ, non duo filij.	712.a	christum, cum in cælum ascenderet, corpus suum in orbe Solari deposuisse, asserbant impie Manichæi.	1014.a
in christo duæ naturæ cum vna hypostasi retinendæ.	60.a	christi plenitudo quæ sit.	149.b
in christo talis est mixtio, vt confusione careat, vt autem diuidi possit, non habet, &c.	656.b	christus omnes ex æquo ad astra vocat.	1302.col.1.
christus quamnam assumpserit naturam.	1017.a.b	christus partibus innumeris superat matrem.	1258.c
christus Deus & homo genitus: & cur genitus dicitur.	806.a	christus veniente, lex vetus sepulta.	1261.c
christus in oriente natus.	31.c	christi lex turgida corda delpicit.	1191.col.1.
christus cur ad nos venerit.	264.d	christus fallere nescit.	1306.col.2.
christus nostræ salutis causa assumpsit humanitatem.	778.d	christus cur sæpè mutabat locum.	711.c
christus carnis paupertatem nostra causa subit, vt nos ipsius locupletemur diuinitate.	366.c	christus mortalibus omnibus exemplum factus.	890.c
christus carnem suam, panem de cælo vocauit.	646.d	christus quo sensu dicatur nescire diem & horam iudicii.	783.d. & c
christi natiuitas quo pacto à nostra discrepet.	1032.a	christus Ægyptiorum errores in fugam vertit, cum eò perueniret.	771.e
christus cur descriptionis totius orbis tempore natus sit.	337.c.c	christus quæstiones quasdam soluit, & quasdam suppressit.	712.e. 713.a
christi natiuitas duplici vocatur nomine.	808.c	christi gladius pios ab impiis diuidit.	673.c
christus ex Deo & homine vna composita est persona.	612.a	christi inobedientia vt accipienda.	779.c
christi humanitas cum ignito ferro comparata.	912.b	nemo ante christi fidem in virtute perfectus.	601.c
christi corpus nouo & inusitato miraculo ex sola virgine conflatum.	64.c	christi & pædagogi similitudo.	64.d
christus è cælis, christus in terra, christus in carne, & christus ex virgine.	805.d	christi actio non omnis nobis imitanda.	870.a
in christi humanæ generatione nulla lido cogitanda.	1110.b	christi in sapientia profectus quo pacto intelligendus.	519.d
christus cur sumplerit carnem.	1209.c	christi typus, quænam fuerint res.	101.c
christus ex virgine tum animo, tum carne, à Spiritu sancto perpuratus, genitus, &c.	61.c	christus in veteri testamento exilibus quibusdam vmbribus figuratus, in nouo suis coloribus ad perfectionem verus.	214.a
christus vnus in deitate & humanitate perfectus.	60.b	christus nostræ causâ ab omni synagoga mactatus.	928.b
christi genealogia hexametris elegantissimis descripta.	1244.c. & sequ.	christi ascensus in occasu quid sit.	838.b
christus cur baptizatus.	839.c. 1210.b	christus fuit mendicus.	891.a
christi baptismi causa duplex.	62.c	christi erga nos beneficiorum enumeratio breuis.	891.a
christus, vt homo, baptizatus: sed vt Deus sustulit peccata.	772.a	christus nostræ massæ primitias suscepit.	1017.b
christus Spiritu sancto plenus, reuersus à Iordane, in desertum ductus est à Spiritu, &c.	62.c. 63.a	christi exinanitio qualis. 1005.d. & eiusdem transfiguratio.	ibidem.
christus cur baptizari, & lucere noluerit ante annum trigésimum.	869.d	christus in interiori habitat homine.	1000.b
christi tentationes in deserto quid indicent.	63.a	christus quo pacto sapientia proficere dicebatur.	1013.d
christus in deserto triplici tentationum telo petitus est à diabolo.	871.c	christus cur in præsepio iacuerit.	c.d
christus cur tentatus fuerit, & esurierit.	772.a	christo viuere qui propriè dicantur.	96.d
christum tentari maius, quàm nos capi.	780.b	christus suæ passionis arbiter quemadmodum & natiuitatis, &c.	869.c.d
christus hostia & sacerdos.	79.d	christi apiarium sumus.	961.c
christus, propriè sacrificium & sacrificus est.	62.b	christus, in mactabulo victimæ mactatus.	921.d
christus corpus suum in cœna sacrificauit, & immolauit.	116.a	christus ad extremos fines à finibus orbis omnia collegit manibus.	1306.col.1.
christus totus in sacrificio Missæ.	411.c.d. 413.a	christus expandens artus in fines orbis, mortale ex finibus orbis collegit genus.	1256.b
christi cruciatus æquè omnes instaurant homines.	665.c	christus in cruce quomodo à patre relictus.	779.d
christus pro mundi peccato mactatus.	464.a	christus, vt homo, vicit mundum.	175.d. c. 376.a
christi passionis, sepulture, & resurrectionis symbola, & in-
ta mysticè eleganter exposita.	63.c. 64.a.b	christus, omnibus est natus, mortemque tulit omnibus æquè.	1271.b
christo pauente & moriente, quot & quanta edita sunt miracula.	948.c		
christus, vt salutem cunctis afferret, seipsum obiecit morti.	50.c		
christi exigua gutta cruoris orbem vniuersum instaurant.	949.b		

christi mortis effectus. 1371. col. 1.
 ubi Christus, ibi & modestia. 1373. b. c.
 christus ob persecutores subiit mortem. 1391. col. 1.
 christus crumenam habebat, & cur. 480. b.
 christus hic iisdem affectibus, quibus ceteri mortales, fuit
 obnoxius, excepto peccato. 818. d.
 christus rebus parvis comparatus, Diabolus magnis. 840. d.
 christus perfecte omnia in omnibus nobis est factus. 391. a. & c.
 christi somnus, labores, & lachrymæ quid indicent. 771. e.
 christus nobis sequendus. 814. a.
 christum non adiuvabant angeli, sed ministrabant ei. 1459. b.
 in christo omnes corpus vñum sumus, singuli autem Chri-
 sti, atque alij aliorum membra. 676. a.
 christus saxi ferri nequit. 801. c.
 per Christi omnes ætates oportet nos incedere. 823. c.
 824. a.
 christus infidelium non est caput, quis ab Ecclesiæ corpore
 abrupti sunt. 746. b.
 christo nihil eorum vnquam accidit, quæ indigent medici-
 na, licet humanæ naturæ, ac morbis & peccatis obnoxius,
 assumpserit primitias. 96. c.
 in Christo habitare diuinitatis plenitudinem, quid sit. 1011. a.
 christus secundum diuinitatem, tripartitum tempus habet. 808. c.
 christus sæpe ascendebat in mortem, vt remotis arbitris o-
 raret. 417. a.
 christi membra quid allegoricè. 929. a.
 christus in pectoris nostri domicilium admittendus. 38. c.
 christi humana generatio pro Adam instauracione exiit:
 Virgo autem pro Eva. 61. c.
 christi sanguis, martyrum sanguinem inuito prorsus ante-
 cellit interuailo. 19. d.
 christum quis sequatur. 466. d.
 christi verba demissa quid indicent. 94. 1.
 christi nullio vt intelligenda. 946. c. 9. 7. 2.
 christus omni fragrantior vnguine. 13. c. 1.
 christus, spiritalis legis perfectior & finis. 18. c. 19. d.
 christus coniugij humani cum deitate dimidium iunxit. 1219. c.
 christi nomen demones perhorrescunt. 128. c.
 christos multas faciunt hæretici. 673. c. 674. a.
 χρίσις, id est, tempus, vnde dictum. 811. a.
 chrysippus, Stoicæ philosophiæ præses. 819. c.
 chrysippus omnium philosophorum in disputando subti-
 lissimus. 87. c.
 chrysippus, vir ingenij acumine præstans, & in dialecticis
 argutis philosophorum omnium princeps. 611. d.
 chrysostomus Asiaticus. 164. a. & torrentium impetu de-
 currenti non abissimis. ibid.
 cibus, qui non fluit, sed perpetuo manet. 558. c.
 cibus dediti facile in Vederem ruunt. 494. d.
 cibus medicioris melior quàm delicata cœna. 1444. c. d.
 cicadæ habeat in pectore lysam. 755. a. & earum mirabilis
 natura. ibid.
 cicadæ solo aluntur rore. 1054. a.
 cicadæ nullum ad corporis excrementa foras proicienda
 habent foramen. 1054. b.
 ciceronis liber de consolatione desideratur. 719. d. e.
 cidaris, episcopi capitis ornamentum. 343. d. e. &
 344. d.
 cimmerij Pontici sole carentes. 1050. c. d. & 1051. b.
 ciniphes. 183. d.
 circes medicamen expositum mythologicè. 1289. col. 1.
 circumcisio quid propriè. 824. c.
 circumcisio baptismi nostri typus. 74. c. 825. c.
 circumcisio vmbatilis, cordis veræ circumcisionis typus. 143. b. c.
 circumcisio legis spiritali circumcisionem aduentare si-
 gnificabat. 74. c.
 circumcisio illud inuolucrum animæ, quod ab ortu contra-
 hitum, demere poterat. 74. c.
 circumcisio nihil in Christo valet. 93. c.
 κύριος, laus apud D. Gregorium pro fidei doctrina, & fi-
 de sumitur. 710. b.

INDEX.

INDEX.

contentio pietatis causa suscepta, melior quam vitiosa contentio.	421. d. e	corpus à corpore penetrari non potest.	758 d. 1018. a
contentionum fructus.	126 e	corporis bonus habitus ad philosophiâdû aptissimus.	1082. e
contentio de rebus maximis vitanda, & cur.	681. e	corporis ad summum bonitatis perducta valetudo, quam periculosa.	458. e
contestandi verbum in Scriptura sacra triplicem habet significationem.	1026. d	erga corpus indulgentia, periculosa.	459. a
continentia, res admiranda.	566. e	corpore debilitato anima florêcit, & pubescit.	365. d
continentia est, animo lato omnem excutere voluptatem gutturis.	403 e	corporis quatenus cura gerenda.	459. a. 499. c
continentia omnem voluptatem, quæ tactu percipitur, animo excutit lato.	37. b	corporis incuria, curam indicat animi.	407. b
continentia munus.	194. a b	corpus alimento destitutum, corrumpitur.	545. a
continentia dauidis quanta fuerit.	456 e	corpus nostrum ad nos oppugandos opitulatur.	132. d
contradictio, ventris filia.	265. a	corpori sua sufficit malitia.	964. c
contrationum alia mediata, alia immediata.	975. d	corporis ipsa compages suapte natura ad peccatum procliuus.	926 b
contraria contrariis aduersantur.	1414 c	corpus qui gerit, corporis malis est propinquus.	473. b. e6-
contraria quæ medio carent, & quæ medium admittunt, quo pacto differant.	813. d	quæ magis, quò erectior incedit.	473 b
contraria contrariis curantur.	560. a	corpus animæ subesse debet.	37. e
contraria contrariis vicissim inducit, qui omnia iuste admittuntur.	192. a	corpus mentem ad ima deprimit.	1376. col. 2.
contritionem præcedit contumelia.	192. a	corpus humilitatis nostræ, quodnam.	132. d. e
contumelia, sermo hostis & molestus.	1370. col. 1.	corporis humani symmetria.	685. b
conuersationem non refert inter quos exerceamus, modò mentem illibatam seruemus.	619 d	corporis humani partium singularum vsus.	675 e. 676. a
conuiuium, & actio, quæ profert probra.	1370. col. 1.	corporis membra dissimilia, per symmetriam pulchritudinem efficiunt.	39 d. e
conuiuio affecto quid cogitandum.	417. e	corporis humani membrorum ad christi mysticum corpus similitudo perelegans.	38. d
conuiuium Israelitarum in deserto nullo labore instructum.	548. a	corpus apud Paulum, corporeas significat affectiones.	132. e
conuiuium sermonum spiritale in vita Greg.	fol. 1. pag. 1.	corpus Christi purissimum qui indignè sumunt, quàm tollerantissimi sunt.	102. a
cooperatoris vocabulum quid nos doceat.	65. c. d	corpus christi quomodo deificatum.	841. a
copernicus quid sensu de motu terræ.	1371.	corpus christi cur magnum dicatur.	599. a
copulini duodecim in euangelio quid indicent.	971. d & e	corpus christi vnguentis perfundere, quid sit.	942. c
cor, præstantissimum & potissimum corporis membrum.	96. & quid spiritualiter significet cor.	corpus christi quot modis quis fieri possit.	942. b
cor & corpus, homo est.	26. b	corpus christi in sacra mensa sit & percipitur.	652. e
cor sensu præditum, tinea ossium.	97. c	corpus & sanguis christi in eucharistia, mysterium nouæ salutis.	472. c
cor pro intelligendi vi à Dauid sumptum.	91. e	corpus christi in sacrificio Eucharistiæ.	139. d. e
quinam sint, qui ad cor Hierusalem loquuntur.	97. b	corpus christi in Eucharistia, antitypum passiue.	412. e.
cordis duriciam gignit filius ventris secundus.	265. a	& 413. a	
corecra insula, olim Phæacum terra.	1052. a	corpus christi vs, & quando sumendum.	318 b
cornelius centurio, eiusque domestici antequam baptizarentur, gratiam sancti Spiritus acceperunt.	861. a. b	correctio vi fieri debeat.	1407. c
in cornelio centurione Spiritus sanctus baptismum auertit.	804. d	correctio sit lenis, & humana.	682. b
cornix gargula semper.	1112. d	correctio sit mysticè.	841. a
cornix orbatâ marito, cunctos exhorret amores.	1174. b	correctio sit lenis, & humana.	682. b
cornices nouem ætates in summa castimonia viduæ persequerant.	1280. b	correctio sit lenis, & humana.	682. b
cornix Horatiana.	248. d & 249. b	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corona, victoris decus.	205. d	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corona quondam redimebantur victores.	205. d	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corona pro sacerdotij gloria insignibus.	733. c. d	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corona spinea christi quid mysticè.	63. e. 64. a. b.	correctio sit lenis, & humana.	682. b
coronidem orationi imponere.	168. c	correctio sit lenis, & humana.	682. b
coroplastus quis dicatur.	1081. a	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus, pulvis & lumen.	1020. a	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus hominis, est flamma, & bellua.	965. b	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus, animæ carcer grauis.	458. e. 499. c. 1083. e	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus, integumentum est animæ, & vter.	538. d	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus, instrumentum animæ.	459. a	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus, grauis est tunica.	703. b	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus, mentis tenebræ.	1224. b	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus inimicum animæ.	419. b	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus, est animæ sepulchrum.	389. e. 1087. a	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus animæ & anima vocatur quòd animæ sit vinculum & sepulchrum.	719. e. 720. a	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpora ex materia & forma constant.	430. d	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus, est materia, quam dimensio subit.	1369. col. 1.	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus hominis factum, non ob mortem & corruptionem, sed ob immortalitatem & incorruptionem.	386. d	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus cur animæ coniunctum.	499. d. e	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus cur improbum, & infidum.	418. e	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus quo pacto cognatum animæ dicatur.	386. c	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus absque anima operari & viuere nequit.	38. a	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corporis ærumna Deus omnium maximè cõculatur.	490. e	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corporis propria.	841. i	correctio sit lenis, & humana.	682. b
corpus in corporibus esse nequit.	747. e. 748. a. 758. d	correctio sit lenis, & humana.	682. b
		creatio quid.	638. c

INDEX.

creatio rerum.	1376.col.2.	crucis quatuor proiectura quid spiritualiter.	375.b.c
creatio diurna quid.	985.b	crucis latitudo, longitudo, profunditas, & altitudo, ut su-	ut su-
creatio secunda hominis, prima præstantior.	819.b	mi, & intelligi debeant. 64. a. & quid spiritualiter signi-	ibid.
creari & fieri quo pacto discrepent.	818.e	ficient.	
quæ creantur, sunt in tempore.	707.a	per Crucem pretiosam uniuersæ terræ regnum obtinuit	175.c
creator simplex est, & compositionis expertus.	993.b	Christus.	
creatorem increatum esse oportet.	656.c	crucis sublimitate Christus iacentem hominem excitauit.	61.c
creator creaturam induit, ut eam renouaret, & restauraret.		crucis signum, aduersus iram remedium præferens.	1401.
809.a	735.c	crux coronata in extis apparens Iuliano sacrificanti, quid	205.b & d
quod creatum est, temporale habuit initium.	656.c	indicabat.	
creata omnia mutationi subiecta sunt.	433.e	crucis signo cibum & potum signare moris fuit antiquitus.	272.c
creatum non imminuit creatorem.	735.c		149.b
creatura quælibet dicitur Dei.	65.b	crux omne peccatum abolet.	1156.b
creaturæ Dei omnes suo tempore bonæ.	765.c	crux saluifera.	
creatura, Deus esse non potest.	794.a	crux alacriter nobis conscendenda. 941. a. & quomodo. ibi. e	869.c
in creaturis nihil Deo simile.	180.a	crux nobis peperit salutem	
creatura causa nostrâ corruptibilis est facta, idcirco nobis-	179.c	crux Christi nobis ferenda. 878.d. & quis eam ferre possit.	149.a.b
cum rursum incorruptionis erit compos.	179.c	crux quid moraliter.	933.b
creatura vanitati subiecta est non volens.	179.c	crux tropologicè.	878.c
creatura liberabitur à seruitute corruptionis ad libertatem	179.c	crystalus animi puritatem ostendit.	993.a
gloriæ filiorum Dei.		crethphon, vrbs ad obliquum Tigris fluminis sita.	288.c
creatura ingemiscit, & parturit, corruptioni seruienti.		crethippus, vna est proci Penelope, ab Ulyssis bubulco pe-	316.b
179.a	168.b	temprus.	112.d
credendi vocabulum quid significet.	719.c	colex tropicè quid.	1362.col.2
credere, nostrum est.	245.a.b	culpam vitare, summa virtus.	651.c
credere, Christianorum sapientia. 244. d. & quonam pa-		cultus vocabulum multa significat.	40.a
cto hoc intelligi debeat.		cultus dei rectus, nostrarum omnium rerum maxima &	1369.col.2
credere in aliquid, & credere de aliquo, longè discrepant.		cultus dei rectus, nostrarum omnium rerum maxima &	360.a
732		præstantissima.	1387
credere est facile, immò nihil facilius.	104.c	cupiditas, appetitus est boni vel mali.	fol. 11 pag. 2
credetur facile id, quod speratur.	283.c	cupiditas plus habendi vnde uata.	21.a
credenda quædam, quæ non scripta sunt.	1000.b	cupiditas hominum insatiabilis in causa fuit, cur ipsi ma-	1369.col.2
credere cuncta promptè, minus est malum, quàm cunctis		is etiam pericula se committerent.	885.b
denegare fidem. fol. 14. pag. 1. nam leuitatus est illud, hoc		cupiditas semper ad spem proclius.	957.d
ibid.		cupiditates viciosæ, non sine negotio frangi & opprimi	1316.col.2
crederi peccatum.	fol. 10. pag. 2.	possunt.	1221.c
crederi id maxime quisque, quod cupit.	314.d.e	cupiditas quoque lege Christiana plectitur.	97.c
creta, hodie Candia.		cupiditates corporis, maciescente fomite subsistunt.	1369.col.2
criminis capitalis appellatione quænam contineantur.		cupiditas rationem & animum obruit instar fumi.	1256.a
226.c.d		cupiditatem comprimere, nostri est arbitrii.	818.a
crocodilus, animal amphibium.	1160.d	cupiditas omnis nostra ad deum tendi debet.	817.e
crocodilus ab Ægyptiis colebatur.	634.c	cura, carnis domitrix.	31.c
crudelitas bruta Iuliani.	231.a	cura, est homini crux, & lethale venenum.	1042.b.c
crudelitatem suam Iulianus benignitate condire stude.		cure, est homini crux, & lethale venenum.	679.b
228.a.b		cure, est homini crux, & lethale venenum.	131.b
crudelitas omnem exuperans crudelitatem in sacras virgi-		cure, est homini crux, & lethale venenum.	1340.
nes illata.	232.b	cure, est homini crux, & lethale venenum.	553.d. 177.c
crucifixio quid designet.	809.c. 890.a	cure, est homini crux, & lethale venenum.	270.c
crucifixus adorandus.	941.d	cure, est homini crux, & lethale venenum.	326.a
crucifixum qui non adorat, anathema.	1013.a	cure, est homini crux, & lethale venenum.	270.a
quis crucifigi cum Christo dicatur.	526.c	cure, est homini crux, & lethale venenum.	1193
crux, arbor sancta.	1256.b	cure, est homini crux, & lethale venenum.	326.a
crux christi, trophæum insuperabile.	214.c.d. 937.c	cure, est homini crux, & lethale venenum.	324.b
crux, potentia aduersus omnia symbolum & sceptrum.		cure, est homini crux, & lethale venenum.	1047.c
375.c		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crux, christiani roboris signum.	205.d	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crux, sarcina dulcis, nostraque grauis.	1319.col.1.	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crux, Christi signum, & ipsius regni symbolum.	375.b	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crucis signum in vltu in Ecclesia primitiua.	529.d. & 330.a	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crucis lignum aduersus scientiæ lignum fuisse repertum.		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
63. d		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crux olim maximum & præstantissimum signum bellicum.		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
213.a		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crucis mysterium cælis durabilius, ac terrâ stabilius, & om-		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
ni rerum constitutione diuturnius.	15.c.d	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crucis signum à Constantino imper. in cælo visum: in cuius		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
virtute victoria consistebat.	213.a. 284.b	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crucis typus Moysi manuum extensio.	129.c. 184.c	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
345.d. 11.c. 937.d		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
per crucem Deus pacis nos sibi conciliauit.	347.c	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crux in Labaro Romanorum picta.	269.c. 270.a	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crux signis bellicis antiquitus etiam inscripta.	167.d	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
cruce vexillum bellicum insignitum sustulit Iulianus.		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
211.d		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crux contra dæmones pharmacum. 207. a cuius signum per-		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
horrent.	ibid. b. & 207.b	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
crux signum aduersus dæmones amuletum.	268.d	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
cruce se signat Iulianus aduersus terrores, & spectra dæ-	206.c	cure, est homini crux, & lethale venenum.	
num.		cure, est homini crux, & lethale venenum.	
		cure, est homini crux, & lethale venenum.	

INDEX.

cynus in celo pictus. 338. c
 cynici cur sic vocati. 614. a. 620. e
 cynicorum ingluviæ, & circumforanea leuitas. 741. c
 cynici philolophi baculum gestabant. 24. a
 cynici comam alebant, & aibâ vestem gerebant. 613. b. 702. a
 cynicismus exiguis finibus circumscribi non iustinet. 616. c
 cynomya quid. 183. d. 317. d
 cynosarges quis locus, & quod eius etymon. 247. d. 333. d
 in Cynosarges relegare. 247. b
 D. Cyprianus primò senator fuit. 489. b. c
 S. Cyprianus, publicum orbis bonum. 493. b
 D. Cyprianus, sanctorum omnium & episcoporum, & martyrum lumen beatissimum. 495. a
 D. Cypriani nomen apud omnes non modò Christianos, verum etiam Ethnicos celeberrimum erat. 493. a
 D. Cyprianus primùm daemonum cultor & persecutor Christianorum accertimus, sed postea magnus veritatis extitit propugnator. 490. a
 cyprianus à damone, quo ad tentandam Iustinam utebatur, miserimè diuectatur. 491. a. b. tandem per fidem in Christo liberatur. ibid.
 cyprianus suos magicos libros exurit publicè. 491. b. c. miro modo deum inuenit. ibid.
 cyprianus quòdam magus, martyrio vitam finit, sub imper. Claudio. 487. c. alter Cyprianus sub Valeriano & Galieno imp. ibid.
 cyprianus in exilium actus, suos exhortatur scriptis. 492. b. c
 D. Cyprianus, obtruncato capite, coronam martyrij, & gloriæ est adeptus. 492. c
 D. Cypriani sanctum corpus ut reuelatum, 493. b. & eius miracula. ibid. c
 D. Cypriani Aphri scripta sole clariora. 487. b
 cyprianos duos fuisse martyrio decoratos: vnum Aphrum, alterum Antiochenum. 487. b. & c
 cypriani Antiocheni doctrina. 489. a. b
 cyrene vibs. à quo condita, & nominata. 269. c
 cyrus, cambylis filius, Persas Medorum imperio patentes non modò in libertatem vindicauit, sed imperium quoque Medis extorsit, & Persis asseruit. in vita D. Greg. pag. 17.
 cyrus, Parisatidis filius aduersus fratrem suum Artaxerxem bellum gerens perit. 290. d

D

ΔΑΨΙΣ in funerum pompis. 378. e
 Dædalus statuas effecit ambulantes, atque spirantes. 762. a
 Dæmon perditus. 1292. col. 1
 Dæmon, author mali. 82. c
 Dæmon sedulus vitiorum procurator. 133
 Dæmones, vitiorum principes. 404. c
 Dæmones, animarum exactores impuri. 94. a
 Dæmones, fæz & montes vocati. 109. b
 Dæmones fædorum figmentorum pæres. 1363. col. 2
 Dæmones cur dicantur tenebræ & vitiorum architecti. 206. e
 Dæmones arbitrij voluntate mali facti, alios perdere conantur. 906. b
 Dæmones è celo in terram corruerunt. 831. d
 Dæmones illusores. 96. b
 Dæmones sunt ij, qui deniarunt à bono. 1369. col. 1
 Dæmonum voces non articulata. 340. c
 Dæmones multos exitij sui socios habere cupiunt. 490. c
 Dæmones qua ratione vitij sint architecti & auctores. 206. e
 Dæmones non naturâ mali. 119. c
 Dæmones cur principatus & potestates dicantur. 127. d
 Dæmones fæui ardent furore. 1288. e. col. 1
 Dæmonum calliditas. 56. e
 Dæmones honorem Dei ad seipfos detorqueant. 831. c
 Dæmones nunc nobis ad peccandum operam nauant, adiumentumque asserunt: at in tempore iudicij meritò nos exercitabunt, ut qui eorum consiliis obsecuti fuimus. 1321.
 Dæmones nos ad malum impellunt. 47. c
 Dæmonum in nos bellum quale. 56. d. e
 Dæmones vim nobis inferre nequeunt. 302. b

Dæmonum calliditas in decipiendis hominibus. 752. e
 Dæmonum in diuinationibus suis, & præstigiis astuta. 205. b. c
 Dæmones futura nesciunt. 201. c
 Dæmonum meridianum. 856. e. 857. b
 Dæmones Christum Deum cognouerunt: Arianis igitur fideiores. 948. a
 Dæmones Iesum inuiti consentant. 205. d
 Dæmones, Christi nomine contra eos vocato, perterriti sunt. 128. c
 Dæmones vocabulo solo Christi prolato fugantur. 1305. col. 1.
 Dæmones ad Martyrum reliquias pelluntur. 215. d
 Dæmon, quo utebatur Cyprianus ad Iustinam virginem decipiendam, corporum ac voluptatis erat amans. 490. c
 eumque Cyprianum tandem torquebat. 492. a
 Dæmones circa sepulchra volutantes. 334. d
 Dæmonum alij antiquiores, alij verò recentiores secundum ethnicos. 615. b
 Dæmonum liguratio & edacitas. 339. c
 Dæmones colebant, & orabant Gentiles. 35. a
 Dæmonibus variis immolabantur varia. 246. a
 Dæmones ab Ethnicis Deorum loco culti. 242. b
 Dæmonum pœna grauissima. 326. c
 Dagon, Aflalonitarum idolum. 304. c
 Dæmonum quid sit. 1370. col. 1.
 Dan, coluber spiritalis, ac diabolus. 467. d. 468. d
 Daniel cur vit desideriorum vocetur. 497. b. 879. c
 Daniel omnibus Chaldeorum disciplinis excultus. in vita D. Greg. pag. 19.
 Daniel rerum futurarum cognoscendarum cupiditate flagrabat. 880. a
 Daniel leones in lacu superauit. 985. c. d
 Daniel leonibus in escam obiectus, per manuum extensionem superauit eos. 608. b
 Danielis filij quinam & quales dicantur, cum Eunuchus fuerit ipse. 130. e
 Daphne arbor. 307. e. & eius fabula. 308. a
 Daphne Ladonis ac Terræ filia, in laurum mutata, Apollinis fugiens amplexus. 340. c
 Dare beatius, quàm accipere. 474. b
 Dare Deo, est accipere. 880. b
 Dathan & Abiron inuidia in terram defodit. 689. c
 Daxorem hilarem animo Deus exposcit. 203. c
 Dauidis nomen quid significet. 130. b
 Dauid, Dei parens. 55. e
 Dauid, Christi typus. 951. a
 Dauid, pœnitentium typus. 822. b
 Dauid, Propheta in dicendo maximè sublimis. 356. c
 Dauid inter filios Iesse, ex pastore subito rex effectus. 160. d
 Dauid saltabat ante arcam, chorique auspex ac præfultor erat. 513. b & quid hoc significet. ibid. & 822. b
 Dauidis saltatio quid indicet. 822. b
 Dauid Regum non præstantior vllus. 1159. c
 Dauid inter Reges clarus & celebris, cuius ornamentum ac decus præcipuum, fuit mansuetudo. 572. a
 Dauid adhuc Saule viuo, in Regem à Samuele vnctus in Bethlehem. 130. b
 Dauid ex omnium gregibus ad pascendum Istailem assumptus. 665. d
 Dauid ante Regiam maiestatem vi citharæ malum incantabat spiritum. 572. a
 Dauid ter in Regem vnctus quid indicet. 952. a. b
 Dauid cur columbæ pennas expectat. 481. d
 Debacchatio ex vino nascitur nimio. 1370. col. 2.
 Decadis elegans etymologia. 924. c
 Decadici numeri qui dicantur. 759. e. 971. b
 Decalogus elegantissimis descriptus hexametris. 1244. b
 Decalogus compendiosa doctrina talutis, digito dei scriptus. 884. b
 Decij imp. persecutio aduersus Christianos grauissima, & horrenda. 491. c. 492. a
 Decus inuenustum, atque improbum, quod cuiusque arguit mores, & indicat. fol. 8. pag. 2
 Dedecus quid sit ex sententia Platonis. 461. a
 Dedicationis festum. 528. a
 Defectio quid à rebellionem differat. 252. d

INDEX.

Defectus & excessus à vizio & iustitia nascuntur.	923 a	Deus vnus probatur ex pereleganti Dei descriptione.	77. a
Definitio rei definitæ explicat naturam.	734. d	Deus est omnium Deus.	769. a
Defluxionis vocabulum quid ibi significet.	133. b	Deus omnibus vnus.	1302. col. 1.
Deformitas, dedecoris probum.	1369. col. 2.	Deus propriè solus est, & nihil est præter ipsum.	898 e
Deianira quo pacto Herculi coniugi mortem attulit.		Deus vnus ac trinus.	706. b
Deificatio, est omnis actionis, & contemplationis terminus.	909. b	Deus vnus in tribus personis.	642. c. 654. d. 734. c
Deificationis opes Adamo prohibitz.	65. a. b	Deus vnus, vnus est collucens in triplici lumine numen.	
Dei diuinitas, ac diuinitas.	205. b	Deus solus est propriè, in quem peccati nulla cadit labe.	1019. c
Deitas, est nomen vnum, tribus commune.	884. b	Deus totus in Trinitate colitur.	117. b
Deitas inuisibilis.	642. c	vnus Deus Pater, & filius, & Spiritus sanctus.	60. b.
Deitas, spes est omnium.	643. b	Deus pater, Deus filius, ac Deus spiritus sanctus, verè vnus	
Deitas principium, temporis expers.	430. c. d	Deus sunt, ob deitas vniformitatem.	1171. a. b
Deitas est supra materiam & formam, ex quibus corpora constant.	430. d	Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus sanctus, nō tamen	
Deitas tota in Trinitate consideratur.	642. c	tres dii, sed vnus est Deus.	642. c
Deitas integra sese sistit in integræ Triadis numero, & in fide.	1277. e	Dei patris descriptio.	1169. d
Deitas in tribus personis.	679. e	in Deo nullus sexus.	793. c
Deitatis tres personæ quamuis inter se vnitz sint, vnā tamen personam dicere non possumus, ne personarum distinctum tollamus.	60. c	Deum Hermaphroditum impij inducebant hæretici.	793. c
Deitas in tribus personis adoranda.	438. c	Deus pater Anarchus.	1252. c
Deitatis iacturam fecisse, graue, & acerbum.	643. b	Dei nomina.	750. b
Deitas exinanita, quid sit, exponitur ibi.	59. b	Dei nomen admirabile.	117. d
Deliciae, pretiosum stercus.	810. c	Dei vocabula communia, quæ.	785. a
Deliciae huius mundi quo exornentur nomine.	810. d	Dei nomina, quæ leguntur in sacris scripturis.	789. d. & c
Deliciae veræ & optimæ, quæ.	696. b. 811. c	Dei nomen latum, quid sit apud Dauidem.	90. a
Delphi, vrbs Græciæ, Apollinis templo, & oraculo celebratissima.	830. a. & 340. b	Dei vnionem nominum positio minime labefactat.	989. c
Delphinus æqueororum rex piscium.	1282. a	Deo nomen dare nemo potest.	1196. c
Delphini piscis natura.	1282. a	Dei & Entis vocabula ceteris aptiora.	635. c
Delphinorum in suos foetus amor mirus.	1282. b	Dei etymon.	784. d
Delphinus saltans tranquillitatem indicat.	901. a	Deus an sit substantia.	101. c
Democritus, falsæ doctrinæ calor.	385. b	Deus ab Orpheo <i>Ὠρφεὺς</i> appellatus.	277. b. & <i>quæst.</i>
Democritus Abderites cur insanus est habitus.	736. b	Deus charitas & pax.	422. c
Democritus hominum fastum perpetuū ridebat.	331. a. 1318. 728. d. 221. c	Deus multa habet nomina, & omni caret nomine.	41. d
Demonstrationes Geometriæ necessariæ.	1021. c	Deus <i>ὁ ἀσχετος καὶ ἀσάφης</i> .	1170. b
Demosthenes, eorumque præfectus, impie singulari, & audacia præditus.	580. d	Deus pater Anarchus & ingenuus in scriptura non legitur, sed ex ea colligitur.	798. d. b
Demosthenes in sententiis eligendis plurimum præstat.	685. c	Deus cur ignis appelletur.	1181. c
Demosthenis cauilum in Æschinem.	114. a	Deus innumeris sacre scripturæ locis dicitur omnipotens.	789. d
Denarius numerus omnium absolutissimus.	913. c. 924. a. & c	Deus <i>Ὠρφεὺς</i> .	1170. b
Denarii numeri prærogatiuæ.	924. c	Deus quamuis multis vocetur nominibus, sapientiæ tamen nomine delectatur magis.	89. a
Deogratias presbyter.	326. c	Dei voce & verbo quid intelligere nos oporteat.	248. c
Deniores quam inepti, & absurdi.	1049. c	Deus cur Ens propriè dicatur.	899. b. c
Desertum nutescens, quid.	937. e	quæ de Deo prædicantur nomina, quædam ea, quæ ei insunt, explicant: quædam verò, quæ ipsi non insunt.	734. d
Deserta exultet, & floreat sicut lilium, quid sit.	180. a. b	Dei nomen ex eorum est numero, quæ referuntur ad ali-	
Desiderium <i>ἡσυχία</i> , qui.	131. d	quid.	775. a
Desiderij & amoris discrimen.	35. e	Deus qua ratione dicitur serpens.	939. d. a
Desiderio laborantibus dies etiam vnicus, humanæ vitæ totus est instar.	694. c	Deus pater cur luminum pater appelletur à D. Iacobo.	1450. a.
quod Desiderium nostrum fugit, cupiditatem exercet.	476. d	Deus cur appelletur, Deus pacis.	160. b
Desideriorum spiritus vis: hoc nomine viros excelsos virtute, scriptura vocat.	496. c. & 497. b	Deus cur dicatur caligo.	905. c. & 906. a
Desperatio tetra spem frangit.	1370. col. 2.	Deus, cur dicitur Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Iacob.	574. c. 575. a. 1219. d
Desperatio ad furorem & audaciam interdum auiat animos.	292. b	Dei nomen quoniam modo blasphemetur.	128. d
ad Desperationem adducere peccatorem cauendum esse.	70. c	Dei definitio.	989. c
Deus est supra tempus.	899. c	Dei definitio, seu potius descriptio, ex D. Clemente perelegans.	118. d
Deum nihil antecessit.	1175. a	Deus id non est, quod creatum est.	77. c
Deus antiquior omni tempore.	912. b	Deus propriè spiritus est.	639. c
Deus tantus est, quantus dici non potest.	1001. c	Deus, ignis consumens.	184. d
Deum esse natura docet.	1377. col. 2.	Deus ens non est, sed supra ens est.	653. c
Deus naturaliter hominibus omnibus cognitus.	655. d. e	Deus est primum bonum.	616. b
Deum esse, oculi, & naturæ lex nos docet.	747. a	Deus, bonorum omnium summa.	113. c
Deus vnus negatur modis: sermone, & vita.	1359. c	Deus omnium bonorum causa, veritatis rector, prima viæ causa, immortalitatis stirps, &c.	990. c
Deus & semper erat, & est, & erit: vel vt rectius dicatur, semper est.	811. d	Deus summum est bonum, perindeque causa per quam reliqua efficiuntur bona.	906. c
Deo non rectè tribuitur Erat, & Erit. 812. a. huic enim Est solum verè conuenit.	ibidem.	Deus antiquissimum omnium rerum principium.	1170. b
Deus sine sua sapientia nonquam fuit: igitur nec tempore prior est, quàm sua sapientia.	637. b	Deus omnium, quæ sunt, est causa.	637. b
		Deus rerum omnium causa, causam omnem exuperans.	1170. c

INDEX.

- omnium rerum primaria causa, & super omnia entia. 653. d
- deus, rerum omnium efficiens causa. 262. c
- deus omnium rerum effector & architectus. 476. c
- deus omnium rerum initium & finis. 119. d
- deus rerum omnium expectandarum extremum, quod cum pervenerimus, omnis speculatio conquiescit. 384. b
- deus omnium, quæ sunt, pulcherrimus & sublimissimus, & 422. b. c
- deus, lumen trinitatis. 435. c
- deus noster charitas est; eoque nomine magis, quam quous alio, delectatur. fol. 3. pag. 1.
- deus est vita, lux, fides, & robur nostrum. fol. 3. pag. 1.
- deus est ipsa pulchritudo, & omnis pulchritudinis causa. 119. d
- deus lumen intellectuale, omnem supercaelestem & humanam mentem illuminans. 120. a
- deus, purissimum animarum sponsum. 120. b
- deus, est mens supra mentem, vita supra vitam, &c. 117. d. e
- deus proprie, lux est. 849. a
- deus, sempiternum est lumen. 145. d
- deus, primum est lumen, ut extremum, atque omnium lumen principium. 848. d
- deus est vita: mors autem vitæ privatio. 817. a
- deus iustitiæ prætor. 375. c
- deus, lux personis, & lucis fons unicuique. 1428. col. 1.
- deus est deus, vel melior essentia, quam sola mens capere potest. 11. c. col. 2
- deus principium & finis. 35. a
- deus intelligibilissimus omnium summus est vertex, in quo desiderium nostrum consistit, ac desinit. 584. a. b
- deus, princeps & superius lumen, fonsque exiguarum huius vite claritatum. 41. a
- deus proprie sanctus, & ipsa sanctitas, atque omnis sanctitatis fons. 619. c
- deus, est universum, in quo, & per quem sunt omnia. 921. b
- deus, ens omnium primum, & primum. b. n. m. 23. col. 1.
- deus, est summum & inaccessibile lumen. 848. a. 952. d. e. & 953. a
- deus, vita fons, ac d. x. 1305. col. 1.
- deum omnia, ut principium ac finem appetunt. 35. a. b
- deus est rerum generator, & author. 1257. d. e
- deus, principium rerum, & vitalis origo. 1252. c
- deus, princeps naturæ. 710. b
- deus, ut est, & o. omnis huius origo. 1196. c
- deus quod dicitur, nemo scire, vel explicare potest. 745. b. 712. a
1373. col. 1.
- deus et pater, filius & spiritus sanctus. 813. c
- deus omnis. u. l. l. n. e. sententia, anarchia, polyarchia, & monarchia. 764. d
- deus in universis, & extra universum est: qui & omnis pulchritudo, & supra omnem pulchritudinem, &c. 119. b. & e
- deus est supra tempus, quia temporum est effector. 653. d. e
- deus semper est, nec quicquam ei vel præterit, vel futurum est. 899. b
- deus intuetur cor, & homo videt in faciem. 990. b
- deus in quantum oculum nemo salere potest. 55. c. 153. c
- deus omnem sensum effugit oculorum. 949. e
- deus solus ex omnibus rebus est, qui nec fugari vitari, nec superari potest. 153. d
- deus omnia cernit prius, quam oriantur, cognita habens. 12. c
- deus non modo omnibus in commune providet, verum etiam unicuique privatum. 71. c
- deus quamvis omnia præcognoscat, tamen sola bona præferit. 109. c
- deus res si iuxta accuratè novit. 763. b
- deus omnia possit, quo pacto intelligi debeat. 787. c
- deus sapientem habet lequentem. 920. d
- deus vestimentum & amictus, ab illis. 119. b. & cur c
- deus in tenebris. 771. e
- deus causa nihil afferri potest. 772. b
- deus, quo modò vivit. 133. c
- deum quo pacto videt prophetæ. 916. a
- deus noster in terra visus est. 749. a
- dei essentia ut consideranda. 734. d
- dei cognitio duplex. 685. a. 740. c
- deus cur hic plene cognosci nequeat. 812. c
- deum per ea, quæ tacta sunt, cognosci. 751. c. d
- de Deo vera cognitio, quæ & qualis. 654. c
- deus hic ob care totum concipi potest. 7376. col. 2.
- deus cur mentem omnem sui cupidam effugiat. 1196. c
- dei natura nec verbis explicari, nec mente comprehendi potest. 746. d. & 749. e
- deus incomprehensibilis, carne comprehensus, & velatus, & cum hominibus conversatus. 1021. a
- deus quo pacto comprehensibilis, & incomprehensibilis. 901. c. & 902. a
- deum completi & apprehendere, maximum est bonum. 1042. c
- deus nobis ignotus & incomprehensibilis. 1252. d
- deus, est hoc, quod cum dicitur, non potest dici: cum existimatur, non potest existimari: cum definitur, ipse definitio non crescit, &c. 1002. d. e
- deus cui hic nostrum fugiat captum. 1383. col. 1.
- deus cui non omnia patere voluerit hominum cognitioni. 1192. c
- deus cui nequit humano intellectu comprehendi. 749. c
- deus scilicet cuique pro ratione puritatis spectandum, cognoscendumque præbuit. 884. d
- dei cognitio, finis humanorum votorum plenus. 1192. col. 2.
- dei propositum nobis adimunt sensus. 1383. col. 1.
- dei cognitio, res est omnium perfectissima. 708. c
- in Deo aliter intelligitur Oeconomia, quam in hominibus. 904. d
- dei naturam qui explicare conantur, in inextricabiles incidunt labyrinthos. 745. b
- deus cogitari potest, sed non verbis explicari. 1383. col. 1.
- de Deo cogitare difficile: eloqui ut dignum est, impossibile. 79. d
- de Deo cogitare difficile. 812. d. e
- de Deo in speculo, cernitur. 1337. d
- deum non videbit homo, & viuet. 1005. b. & c
- de Deo moderatè & parè loquendum. 678. d. e
- de Deo non temere disputandum. 705. b. c
- de Deo princeps disputatio, & periculosa. 764. b
- de Deo disputatio quo perfectior, eo difficilior. 713. c
- ut de Deo disputant, tribus in rebus periclitantur. 79. d
- de Deo disputare, cuius non est hominis, nec cuiuslibet temporis. 671. a
- qui de Deo aliquid novi & curiosi aggrediebantur per ad Ecclesiam Dei aditum antiquitus non habebant. 599. c
- de Deo varix Philosophorum sententia. 199. c. 200. a
- de Deo loqui, arduum ac difficile. 677. b
- deus nullo modo, si spectetur essentia, cogitari, nec comprehendi potest. 118. c
- deus incomprehensibilis, & comprehensibilis difficultis ratione diueria dicitur. 812. c. 113. a
- deus in opera. 306. c
- deus, nihil non sapienter agit. 475. a
- deus humano more nec creat, nec generat. 707. b
- deus & homo non similiter operantur & gignunt. 638. c. d
- deus universum mundum visibilem, & invisibilem ex nihilo in ortum produxit, & rebus humanis providet, ex sententia Platonis. 200. b. c. 1193. b
- deus quid ante mundum conditum faciebat. 1186. c
- ex Deo omnia sunt, & Deo participare dicuntur. 52. c
- deus in rebus humanis semper iudat, ac velut aleator agit. 5329.
- deus quo pacto moueatur. 901. c. d
- deum nullo modo moueri ex sex illis motibus, qui ab Aristotele traduntur. 653. c
- deus nullo modo ortuum nostrorum mouetur. 486. a
- quoniam à Deo, & cum Deo mouentur. 478. a. b
- deum, causam omnium rerum effectricem, & conservatricem esse, docet oculus, & lex naturalis. 655. d
- deus nusquam est. 760. a
- deus ubique præsens. 41. d. e. 62. c
- deus omnia peruat, & implet. 74. a
- in Deo locum non habent disputationes de loco. 749. a

INDEX.

deus solus circumscriptionis expert. 43. c. & solus proprie corpore vacat.	ibidem.	deus solus natura impeccabilis.	243. a
deus verbum sine ulla circumscriptione in vtero virginis habitavit.	59.	deus omnium est acutissimus. & sapientissimus. ac sapienter in astuta sua comprehendit, per externam speciem sentiens.	189. a
deus ubinam erat ante mundi fabricam.	749. a. b	deus talos in altero vertit xuo.	1360. col. 2.
deus in manufactis non habitat.	644. b	dei suavitatem quis gustare dicatur.	878. c
vbi Deus est, ibi nihil spurcum.	884. c	deus punit coactus.	176. b
deus ubicunque sit, lux est quoque.	1383. col. 1.	deus solus clarissimus, splendidissimus, ac purissimus.	41. c
deum in montem Siga descendisse, quid sit.	135. c. d	deus non solum sapientia plenissimus, & eius sapientia non est numerus, sed etiam supra omnem sapientiam situs.	89. e
deus simplex, incorporeus, figuræque expert. 183. e. neque sedet, neque stat.	ibidem.	in deum minimè cadit qualitas.	881. d
deus simplex est, nec ulla figura adumbrari potest.	452. c	deus nulla in re, perinde ut in sanctis, acquiescit.	798. a. b
in Deo simplicitas Dei naturam non indicat.	821. e. 901. a	deus causæ, & originis ignarus.	1169. d
deus dividi nequit, cum simplex sit.	686. e. 889. c	deus in orbem venit naturam duplicem complexus in vnum.	1755. c
quæ de Deo dicuntur, eius essentiam non declarant.	721. c	deus, post indicem, omnia erit in omnibus.	780. b
deus naturæ bonus.	212. d	deus coniug. expert.	1212. d
deus solus naturæ immortalis.	746. a	deo excepto, rebus omnibus æquo animo carendum.	1151.
deus immutabilis.	1392. col. 1.	deus nihil in tempestivè patefacit.	1181. b
deus ab omni malo remotus.	117. c	deus solus amari vult.	1906. col. 1.
deum esse malum, impossibile.	787. c	deus non per ea, quæ in ipso sunt, percipitur: sed per ea, quæ circa ipsum sunt.	899. e
deus nullius mali causa, cum sit naturæ bonus.	201. c	deus præcipue est optimi cuiusque.	1259. d
deus incorporeus, homo corporeus est factus.	808. b.	deum omnia laudant.	962. e. 943. a
c. & d		deus se à nobis sicuti scit.	867. e
deum non esse corpus.	747. d	dei voluntas cum actione coniuncta.	707. b
deus incorporeus, immutabilis, & alterationis expert.	909. e	deus noster lenis & clemens, cruore non delectatur.	322. c. d
deum incorporeum esse, ipsius declarat essentia.	656. e	deus non alteratur, cum qualitatibus sit expert. nec è loco in locum migrat: quod enim migrat, qui omnia complet?	651. c
deus corporeus esse nequit, quod infinitus, & interminatus sit, nec figuram habeat, nec tangi queat, nec videri.	656. e	deus superari nequit.	699. b
dei causa nulla.	778. d	quæcunque post Deum sunt, duplicia sunt, & composita.	654. c
dei natura non est, ingenitum esse, & principio carere.	734. c. d	deum naturali fecunditate carere, est impossibile.	658. e
deus vetus de Deo vero.	998. b	apud Deum nihil magnum est, quod pauper quoque dare nequeat.	866. b
deus deo satus.	1158. c. col. 1.	à Deo elici, gravissima poena.	173. b
deus diis vnitus.	898. d. & 900. d	à Deo in rebus ad peccatis ducendum est bonum, & ad conquiescentiam.	35. a
deus mortali in corpore innotuit.	1251. e	deum nobis penetrari, quid sit.	581. b
deum fieri, quid sit.	908. e	deum laudare, non facile.	172. a
deus per naturam in hominibus apparuit.	808. d	à Deo excidere, maxima est omnium poena.	1577. col. 1.
deus verbum ut carni vnitus.	97. b	dei memoria sanctificatio est, & salus.	35. a
deus verbum carni copulatus.	1016. b	deo omnis participant.	653. e. 654. a
deus factus est homo perfectus.	777. c. d	deus memoria perpetua colendus.	739. a
deus immortalis editus à matre mortali.	1159. e. col. 1.	deus omni tempore benedicendus.	739. a
deus animæ interuentu carni coniunctus.	60. c. d	deus, rerum agendarum debet esse principium, & finis.	1447. c
deus carnis adorandus, non autem homo deifer.	1033. c. d	quæ in meritis nos ac deum sunt ante iudicem, pro Deo dimittentibus nihil timendum.	909. b
deus homo factus, & homo deus.	838. a	deum exaltare quinam propriè dicantur.	948. b
deus homo factus, & cum carne temperatus.	60. d	deo qui se dedit, deum accipiet.	158. e
deus car homo factus.	1124. col. 1.	deo nihil melius.	1577. col. 1.
dei generatio, & processio non curiosè querenda.	717. a	deus nullis rebus comparari potest.	1391. col. 1.
di qui efficiunt sacerdotes.	614. b	deus imitatur medicos.	1344. col. 1.
deus diis vnitus & cognitus.	811. e	deus deum non metuit.	521. c
dei effici debemus propter Christum, quoniam ipse quoque propter nos homo.	390. c. & e	deus rei nullius est indigus.	782. c
di quo pacto efficiamur.	392. b. c	deus pater an habeat animam.	773. d
ad deum ut appropinquandum.	41. d. e. 113. d	deus aliter pater noster & deus noster est, quàm Christi.	1418. a. b
deus quo pacto accedit ad nos, 309. b. & quomodo ad eum accedimus.	ibidem.	dei memoria amabilis, & iucunda.	917. d
deus ab omni passione alienus.	640. d	deo se parumper subducere, bonum.	887. e
deus sine tempore & principio, & perpeffionis, & fluxionis expert & incorporeus.	638. c. d	deus si se ad nostram non demississet infirmitatem, paucum secuti fuissent.	712. a
deum mortem nostræ salutis causa pertulisse, quid sit.	667. b	cum deo rerum inferiorum nulla conferri potest.	801. a
deum crucifixum fuisse, quid sit.	581. e. 949. a	deus cur in sacris scripturis igni comparatus.	260. d
dei sumus adoptione & gratia.	640. c	deus per contraria nos erudit.	482. d
di sunt homines pij.	667. c	qui dei memor est hic, morte superior est.	444. d
deus qua ratione dormire, vigilare, sedere, & irasci dicatur in sacris scripturis.	798. a	deus omnem excedit cogitationem.	812. b
deum irascentem frequenter sacra scriptura nobis exhibet.	1403. b	deus vniversam essentiam in se completur.	812. a
apud Deum postremos esse censeri, sacius & sublimius est, quàm apud terrenum imperatorem primas ferre.	372. a	deus in vno cuncta tenet sinuque suo collecta cohercet.	1186. d
dei cultores non conuenit esse timidos & ignavos.	116. d	di varij variorum gentium.	383. e
deus quos adiuuare soleat.	471. a	di gentium visum auctoritas, & patroni.	1273. b
	57. b		dij

INDEX.

dij plures esse non possunt.	1004. a	diabolus, apostata primus.	212. a
dij ascriptiij.	1013. c. & c	diabolus, diuus tyrannus, & fur subdolu.	1424. col. 2
deorum multitudo apud Ethnicos vnde nata.	750. c	diabolus, primogenitorum exterminator.	889. a. b
deorum multorum cultores cur Athei dicantur.	634. b	diabolus verè est caligo, & lucem ementitur.	857. d
dij antiquiores qui, & quales. 634. b. & quàm obsceni & libidinosi fuerint.	ibidem.	diabolus propter superbiam caligo factus.	787. b
deos sibi confuxerunt Gentiles, vt eos suis peccatis patro-	ibidem.	diabolus propter superbiam lapsus.	164. c
ni.	7. b	diabolus, dum Deus esse cupiebat, tetra caligine totus est obitus.	1297. d
dij nihil pluris dolo faciebant.	263. a	diabolus non talis creatus fuit, sed per peccatum in deterius commutatus: & sic peccatum inchoauit, & alios ad peccandum induxit.	815. a
deorum multorum cultus, Theologiz morbus.	76. b	diaboli in hominem odium.	1308. col. 2.
deos sacrificiorum nidore vesti apud Homerum.	279. l	diaboli forma duplex mēisq̃ versuta.	1308. col. 2.
deum ex elementis & numeris confluxit Marcion.	667. c	diaboli & nouaculæ similitudo.	877. c
deorum cultum, & iniuriarum à Thracibus promanasse.	ibidem.	diabolus quonam pacto ignitis suis telis aduersus nos vri non poterit?	56. e
deorum falforum deformitas.	308. c	ad Diabolum D. Gregorij ægrotantis versus.	1302.
dij Ethnicorum esurientes, & famelici.	819. d	diabolus viris pijs se præbet lauum.	889. c
dij veterum terrestres, aut subterraneæ, vel cœlestes.	751. b	diabolus ex bono persæpe bonis mala subdolu affert.	126. a
deorum Gentilium inhumanitas.	829. c	diabolus cum aperto Marte nihil proficit, insidias obscure tendit.	857. d
dij Gentilium, omnis dissidij ac sceleris duces & magistri.	262. c	diabolus versutiz suæ non statuet finem, quandiu nos ad cæli properantes videbit, vnde ipse est deiectus.	857. d. e
dij gentium à suis conuincuntur Theologis.	796. a	diabolus sacrarum literarum peritus.	853. a
dij Gentilium, viuorum affectionum duces, & patroni.	261. c. d	diabolus cur non respiciat.	913. b
deorum Gentilium ingluuies.	263. c. d	diabolus libera voluntate ad malum incitatus est.	210. d. & ibidem.
deorum Gentilium epitheta.	597. c	libero voluntatis metu caligo factus.	ibidem.
deorum Gentium auaritia quanta.	263. a. b	diabolus homicidij crimine iam inde ab ipsa mundi origine constructus.	210. a. & quomodo hoc intelligi debeat.
dij gentium quid vauinari non potuerit.	829. c	ibidem. d	
dij Gentium, scelerum antistites.	1279. d	diabolus cur à dextris Iesu summi sacerdotis stabat.	205. b
deorum de Troia bellum acerrimum.	258. d	diaboli omne robur est in peccato.	64. a. b
deos iuicem pugnautes scribit Homerus.	277. c	diabolus multos tortuositatis induit nodos.	434. c
deorum Ethnicorum voces ridiculæ.	247. d	diabolus cur per incarnationem deceptus.	857. d. e
dij Ægyptiorum pudendi, ac deformes.	649. d. e. 650. a	diabolus per peccatū sauciatus morti antea tradebat.	940. a
dij Ægyptiorum turpissimi.	309. c	diabolus quomodo credentibus salutis est causa.	940. a
dij Gentilium sola calamitate nobiles.	320. e	diabolus iam nobis vim inferre nequit.	64. c. quod eius vires debilitatæ sint.
de Diis concilis ac disceptis.	342. a	ibidem.	
dius ab Homero voces attributæ.	248. b	diaboli pugnandi ratio qualis.	853. d
deus Accaron, musca.	304. c	diabolus in deserto à Christo victus per ea, quibus Adam vicerat olim.	63. a
dexteræ manns iungere, amicitiz signum.	650. c	diabolus nobis ipsis, tanquam armis, aduersus nos vritur.	16. c
dextra & sinistra manus metaphoricæ.	352. c	diabolus aduersus Deum impiè rebellat.	1362.
dextra pro rebus spiritualibus.	732. c	diabolus æternis odiis, sæpèque furore genus insequitur humanum.	1186. a
deus perperis quænam apud veteres Hebræos scripturæ.	87. b	diaboli nihil est, præter virium.	853. c
diabolus, circinus.	735. d	diabolus nunc splendet, nunc tenebris adopertus opacis.	1264. a
diabolus, sanguisuga, sanguinis vsque adeò sitiens, vt nunquam ipse impleatur fames.	453. d	diaboli vaftricies.	856. c. d
diabolus cur mons magnus, & Leviathan vocetur.	840. d. & 840. b	diaboli fraus & astutia.	857. d
diabolus cur caligo, ac tenebræ vocetur.	496. a	diaboli in decipiendo calliditas.	853. a
diabolus cur inimicus, & vitor dicatur.	241. b	diaboli quot & quantæ fraudes, & versutiz.	1164. a. b
diabolus cur aspera, malleus, & securis appelletur.	613. d	diaboli insidiz quot, & quantæ.	695. a
diabolus caligo factus, & hoc nomine vocatus.	906. a	diabolus versipellis, in conatibus suis varius, ac multiplex.	490. d
diabolus non vniuersus.	367. c	diabolus tyrannus crucis lancea confusus & oppressus.	175. e
diabolus cur mundi vocetur princeps.	890. b. 405. a	diabolus sanguinarius, vt sanguisuga.	518. c
diabolus, catitex hominum sceleratus.	1413. col. 1. & 1424. col. 2.	diabolus qua ratione per crucem oppressus & exilis esse dicatur.	940. a
diabolus schismatum author.	1312. col. 2.	diabolus Christum persecutus.	826. c
diabolus, fur, peierator, mendax, & circumscriptor.	104. c	diabolum cur Christus nec planè soluit, nec prorsus astrinxit.	1198. b
diabolus, caput impiorum.	121. c	diaconorum munus.	137. c
diabolus, spiritus prauus, per serpentem adortus est Euam.	65. b	diaconi nautis comparati.	41. b
diabolus, vitiorum præfex.	87. c	diaconi cur purgantes vocati.	75. c
diabolus, mundi rector.	361. c	diagonia, disceptatio.	525. a
diabolus, primum peccati semen.	359. c	diagoras Aheus cognominatus.	272. b
diabolus, turbarum omnium author.	371. d	diæctice officium, & utilitas.	1282. e. 1283. a
diabolus, mons tenebrosus.	877. a	diæctica quibus in rebus potissimum versetur.	554. b
diabolus, serpens obliquus, & capciosus.	374. d	diamastigosis apud Lacedæmonios maxima solemnitas, & qualis fuerit, & cur sic dicta.	170. b
diabolus, grauis tyrannus.	375. d	diametri scita & perelegans definitio: & quænam dicantur ex diametro pugnantiz.	835. e
diabolus, inuidiz parens.	693. a	diana iæφωδία cognominata, & cur.	217. b. c
diabolus, serpens invidiosus, & pertinax.	323. a	diana, infelix vocatur.	548. b
diabolus, minister mortis.	940. a	diana, virginis dea, ac proinde lenis, atque hominibus amans existimata.	511. d
diabolus sapiens ad malefaciendum, vitij author, & magister.	853. d. inuidiz percussus æstro.		
diabolus, hostis acerbis, nec sacra nec Domini nomina summa timet.	1316. col. 1.		
diabolus, hostis versutus, & rabie furcens.	1312. col. 2.		
diabolus aper agrestis.	560. c		
diabolus, vitij sophista.	815. a		
diabolus, Dominus amarus.	889. d		

INDEX.

diæ sacræ ætæna, quo pacto peragebantur.	229. c	discipulos indoctos cur elegerit Christus.	304. col. 1.
diæna hominum sacrificiis colebatur.	246. b	discipulus malus, magistri probum.	452. b
diæna festum, in quo adolescentes seipfos flagris proscin-		discordia turpis, & perniciofa.	672. c
dentes, aram sanguine respergebant.	217. b. 246. c	discordiæ igniculi multi.	415. c
diæna crucibus, & hospitum cæde delectabatur.		disputandi duplex genus.	764. c
328. b. c		disputandi modus cum hæreticis	976. c
diæna, pro mente.	386. b	disputando vincti, non graue sed Deum amittere	643. c. d
dicacitas, est hilaritas rationis expert.	1370. col. 1.	in Disputationibus seruandam esse moderationem.	671. c.
si Dicantur duo de vno subiecto, non propterea eadem		672. a. & seq.	
sunt.	247. a	disputationes ad quid conducunt.	671. c
dicta rectè semel alio modo dicere nihil necesse.	811. d	in Disputationibus diuinis quomodo quis se gerere de-	
didrachmum quanti valeat.	660. d	beat.	683. a
dies quid sit.	307. a	disputationes de fide quibus hominibus permittuntur.	683. a
dies, hominum magister.	1182. d	disputatio aduersus hæreticos ad Doctores remittenda	
dies omnium maximus, quis.	898. a	882. b	
dies, qui triginta duarum horarum fuit.	549. a	disputando nimis enacuatæ mysterium crucis.	772. d
dies ad diem nos transmutat, leuissimèque voluitur.	1434. a	disfidiorum causæ.	437. b
et constantis hominis sententia diem habet semper-		disfida mundi finem ostendunt imminere.	437. b
entem.	151. d	disfida mundi, id est, bis sepulti, hominum epithetum, & cur.	
dies plurimi permulta secum trahunt.	2411. col. 2.		
dies quilibet ad posterum diem nos ducit.	1334	diues superbus immolat reti	
dies totius sæculi nullus alios dies habet sibi subsequen-	967. b	diues in diuitiis suis gloriari non debet.	437. b
tes.		diuitem bonis moribus præstat esse, quàm opibus.	1303.
diem in nocturnas tenebras mutat deus.	176. c. & d	col. 1.	
dies secundum deum, qui sint.	415. c. & e	diuitum munus & officium.	
diem magorum Israëlitarum cur sepeliabat deus.	189. c.	diuitum hæredes incerti.	
190. b		tes morbis obnoxij, & cur	
diæna hominum iocunditas.	147	diuites phrenitide laborant, & curati non sunt.	1404 & 1405.
dies cur mali dicantur.	131. d		
dies curæ medicorum, qui & quales.	855. c	diuitum in annonæ p	
differentia rem vnāquāque læcernit.	614. c	diuitum mensis seræ	
diæna duæ sumæ, dominatio, & seruitus.			
63. c		diuitum male moratorum Epigramma.	
diæna digitum fricat.		diuitum & pauperum antithesis pulchra.	464.
diæna humanæ, somnia vana.		col. 1	
diæna a. b. 50. b. c		diues, malos vicinus.	1405. col. 1.
diluculo exurgit vir pius, & cur.		diuitia ab humanis dirempta sunt	242. d
diuitia multa coniugisse.		diuitiarum rerum species honestæ esse debent.	260. a. b
dilugia vt sunt.		& c.	
diocæsarea duplex, vna in Cappadocia; altera in Palaestina.		diuine naturæ notæ.	890. d
1076. b		nihil Diuinum muliebre, nec molle.	896. c
diocletianus imp. primus Christianos contumeliis affecit.		curiosè scrutanda non sunt.	708. a
249. c			114. d
diocletiani tyranni mors horrenda.	240. c		964. d
diocletianus diuinitus immissa plaga prostratus, ac toto		Domitio à quibus primum inuenta.	334. c. & quot eius
corpore tumefactus, ac in multas partes disruptus.	281. e	ibidem.	
diogenes, philosophus cynicus.		5. c. 388. c	
		dominatio per somnia à Talmesibus orta.	250. c
		dominationis genus per demones apud antiquos.	206. b & c
		diuinitas sola inuisibilis.	1014. c
		diuinitas in tribus personis.	1014. c
		diuinitas qua ratione est adipiscenda.	69. a
		diuitæ & paupertas, duplex malum.	909. c
		diuitæ, bona sunt modica, & instrumentalia.	1328.
		diuitæ in indifferentiis rerum sunt numero.	58. a
		diuitæ sunt modicæ, & instrumentales.	57. d. c
		diuitæ homines timidos reddunt.	617. c
		diuitiarum quidem nomen est, res autem nusquam	212.
		diuitæ fluctibus maris nihilo stabiliiores	
		diuitæ sunt quoddam velut pretium dignitatis aliarum re-	
		rum.	67. c
		diuitæ quorsum, & quatenus amandæ.	957. c
		diuitias possidere cur pñ quidam gaudeant.	264. c
		diuitiarum moribus talis est, vt suum appetendi plura ne-	
		sciat, & c.	324. a
		diuitæ scorto similes.	1163. col. 1.
		diuitæ veræ quæ & quales.	1379. col. 1.
		doceri facilius, quàm docere.	86. b
		docere malunt omnes, quàm erudiri.	44. d
		docere propriè anima pñditis conuenit.	810. d
		docendi ac discendi terminus sacerdotibus est constitutus.	
		87. b	
		ndum non modò verbis, sed quoque moribus.	1118.
		veru, suauissimus est odor.	687. b
		doctorem	
discipuli Christi qui dicantur.			
discipulus Christi, generali significatione, pro quol			
Christiano.	1191.		

INDEX.

doctorem ignorare principia salutis est absurdum. 591. c
doctoribus quænam sunt relinquenda. 679. c
doctores male viuentes. fol. 2. pag. 1
doctores sapientis scita descriptio. 69. c
doctis & literatis quid agendum. 358. b. c
docti erunt omnes a Deo. 44. d
doctrina, hominis pennæ. 1416. col. 1.
doctrinæ res inuidiosissima. 553. a
doctrina, cibus docentis. 940. b
doctrina vniuersa, salutis nempe studium. 1376. col. 1.
doctrina nihil præstantius. 1358.
doctrina inter humana bona principem obtinet locum. 549. c
doctrinæ vita comes esse debet. 155. c
doctrina rebus & verbis instruit. 1370. col. 1.
doctrina salutis in duabus veriatur potissimum rebus. 168. b
doctrina spiritalis cur panis & vinum dicatur. 652. c
doctrina summum gignit in vita decus. 1416. col. 1.
doctrina senilis iuuenti præstantior. 114. b. c
doctrina est damnoſa, cum quis abutitur ea. 1416. col. 1.
doctrinam improbant stulti & impetui. 549. d
doctrina pia ad Deum ducit. 420. 2. & eius effectus. ibid. b
doctrinâ purgatâ apud Deum nihil illustrius. 723. c
doctrina de Deo contentiens, omniū maxime inter se conciliat homines. 422. a
doctrina Theologica est ternaria, moralis quadruplex. 971.
D. & naturalis quisaria. ibidem.
doctrinæ Christianæ præstantia. 264. b
doctrinæ laudes. 1289. col. 2.
doctrina prophana non improbanda. 549. c
doctrinæ falsæ cur mortes, solitudines, & barathra dicantur. 895. c
doctrina omnis hæreticorum est violentia. 1008. b
dodona, vrbs in Epiro, vbi erat quercus edens oracula. 340.
dodona vrbs, vnde quercus dodonza loquax. 307. c
dodona, ciuitas Chaoniæ. 323. c
dodonium æs. 323. c
dodonæ quercus deliramenta. 829. c. & 830. a
dog. Syrus sacerdotem Abimelech apud Saulem detulit. 877. c
dogmaticæ definitio. 939. b
dogmata sacra & mystica in aures impias non iactanda. fol. 13. pag. 1
dogmata libentius complectitur vulgus ea, in quæ fertur cupidus. 267. d
dogmatum varij & graues morbi. fol. 12. pag. 2.
dogmatum diuersorum hæreticorū catalogus. fol. 12. pag. 2.
domum prudentiæ Diogenis. 330. a
dolor ad inueniendum magnam habet vim. 527. a. b
dolor præſens, omnium grauiſſimus videri solet. 1395. col. 1.
dolor sequitur affectionem: affectio tamen non est dolor. 69. a
dolor oris medicina est, dolorem narrare. 1312. col. 1.
dolor communis minus augeat. 1216. a
doloris acerbitas nimia non probanda. 1130. b. c
dolor pterumque incolumitate leuior magis, quæ expetendus. 1434. d
dolor prosperitate frequenter maior. 1334. col. 2.
dolor coctus. fol. 5. pag. 1
dolor quid sit. 191. a. 228. d
dominandi cupiditas, dissidiorum causa. 436. b
qualis Domina, talis canis, prouerbium. 1442. c
domini ferus etiam feruunt. 93. a
dominica noua sublimior sublimi, & admirabilior admirabili. 955. b. & d
dominico die reuixit Christus. 889. c
dominica prima quænam sit. 955. b
dominica dies inter ceteros tenet principatum. 961. c
dominica resurrectionis omnibus festis superior. 955. c
domus spiritalis quæ. 159. c
domum suam nemo rectè gubernare potest, qui seipsum male gubernat. 516. d
domos cum sonitu perire, quid. 936. b. c
donaria sacra diſcipiunt Genitrix. 305. c
donatio, est largitionis inchoatio. 294. b
non Dona, sed animum donantis Deus spectat. 357. c

doxalis, capræ neruus. 317. d
dormientes omni agendi facultate carent. 798. a
non Dormire, creaturatum est incorporatum. 406. b
dortum quid allegoricè. 127. b. c
drachma, est obolorum sex. 503. b
drachmæ decem in Euangelio quid indicent. 945. c
draco, fraudis artifex. 1143. a
draconum alatorum curus Triptolemo à Cerere datus, & cur. 250. a. 828. c
draconis inuidia Adamum præcipitem dedit. 1255. b
draco obliquus quondam hominum generi iura dabat. 2. c
draconis obliqui verba mendacia. 1306. col. 2.
draco quo pacto vincendus. 879. d
dracones quid Psal. 106. significant. 177. c
draco apud Babylonios colebatur. 317. c
draco, qui cum Olympiade Alexandri matre concubuit. 1328.

draconis serpentis historia naturalis. 239. b. & c. d
draconum figuræ cur in Romanorum vexillis depictæ. 213. a
draconem colebant Hierapolitæ. 634. c
drama quid significet. 229. a
dramatis vocabulum quot modis vsurpetur. 627. d
dubius in rebus quid faciendum. 588. b
duos esse simul melius est, quam vnum. in vita Greg.

E

Especu Trophonij redire, prouerbium. 169. d
Etiætas descriptio. 1370. col. 1.
Etiætas quot & quanta inducat mala. 810. c. d
Etiætas pestifera. 448. a
Etiætas ad libidinem inflamat. 312. c
Ecclesia vna. 673. c
Ecclesia vna est domus, in duas partes diuisa. 703. c
ecclesia cur sic vocetur. 1028. d
Ecclesia catholica quot rationibus sic dicatur. 663. d. 1028. d
Ecclesia, vinea Dei. 164. d. 995. c
Ecclesia, columna & firmamentum veritatis. 4. c
Ecclesia, mundi totius imago. 4. c
Ecclesia, Christi sponsa. 4. c
Ecclesia, mons Domini. 4. c
Ecclesiæ non præficiendi iuuenes. 4. c
Ecclesiæ nullus paruus gradus. 4. c
in Ecclesia iustitius ordo retinendus. 676. b. c
Ecclesiæ ordo quàm præclarus, illustris, & concinnus. 675. d. c
Ecclesiæ corpus præclarum in diuersa & contraria studia discindit inuidia. 689. d
Ecclesiæ vetus mos. 897. b
Ecclesia Dei quomodo collecta fuerit. 591. a
in Ecclesia constitutum est, ut alij præſint, & alij pareant. 37. d
Ecclesiæ veræ notæ. 668. d
in Ecclesia loqui grande periculum. 1. c
Ecclesiæ membra sub vnum caput, videlicet Christus. 1. c
pacta, licet inter se diuersa. 1. c
Ecclesiæ ritus seruandus. 1. c
Ecclesia nauis comparata. 1. c
Ecclesiæ diuisio, moribus pestifer. 1. c
Ecclesiæ præſunt angeli. 790. d
Ecclesia primitiuorum, qui in cælis descripti sunt. 917. c
& 398. c
Ecclesia suo decore spoliata, nihil grauius & acerbius. 435. c
Ecclesiæ dissidij quænam sit causa. 1312. col. 1.
Ecclesia persecutionibus erigit. 1312. col. 2.
Ecclesiam illustriorem per supplicia reddunt persecutiones. 623. c
Ecclesias ac tēpla Iulianus edictis publicis discerpi & dirui iubet. 1. c
Ecclesiæ Christianorum ad Orientem spectant, ex Aij lotum in ratione. 1. c
Ecclesiæ prouidendum afflictionibus. 1. c

INDEX.

ecclesiarum bona.	1091. a. b	elias quatopere diuino ardebat zelo.	456. b
ecclesiarum Byzantinæ disciplina.	115. b	elias pascebatur per cornua.	129. c. 1265. c
ecclesiastica politia quantopere nunc inordinata.	313. d	elias vbinā degeret, eum Deus eū per cornua aleret.	1186.
ecclesiasticorum ordines.	725. d	elias quanta aduersus tyrannos libertas, quanta miracula,	91. a
ecclesiasticorum præfectorum tria genera.	214. a	& quā nouus & inuolutus ille per ignem raptus.	1250. c. d
ecclesiastica viuendi ratio apparuit Abrahami tempore.	87. c	elias ardenti abreptus ad æthera curtu.	665. c
ad Ecclesiasticas dignitates temerè prosilientes graniter re-	381. a	elias igneo abreptus curtu: cuius moelore plus habuit viriū,	91. a
prehenduntur.	1040. c	quā filia serica.	1375. col. 1.
ecclesiastes (Salomonis liber) cur sic inscribatur.	1279. a	elias & Elifæ miracula iambicis descripta.	145. d. & 146. a
ecclesiastes duo potissimum præstanda.	273. a	eloquentia veneranda.	1101. c
echeneis remoratur nauium. 1266. c. eiusdem naturæ descri-	236. b 332. c	eloquentia, probis & honestis viris virtutis instrumentū ac	129. c. 1265. c
ptio.	573. a. 583. a. b	subsidium, ac singulis & improbis viij stimulus. 190. c	1289. a. col. 1.
echus rex mortalium omnium carnifex.	1295.	eloquentia ab effectis scita descriptio.	fol 3 pag. 1.
echerus, Epulotum tyrannus, crudelitate celebris, nouo-	1438. d	eloquentia superborum inanis.	170. b
rūmque tormentorum inuentor.	61. c d	eloquentia externæ Christiani contemptores.	170. a
echus quid sit.	390. d	eloquentiam Christianis inuidebat Iulianus Apost.	141. c
echus amores quanti & quales.	231. a. b	eloquia Dei casta, & argentum igne examinatum.	578. c
echus fabula.	944. c	elysius campus vnde sic dictus.	195. a. 514. c
edeo interpretatur, delicia.	370. a	elysiorum camporum descriptio.	106. a. b
edictum per hæreticos excogitatum subdolum, & nefa-	735. c	ementes & vendentes quid allegoricè.	106. a. b
rium.	1399. col. 1.	emmelia, D. Basilij mater, hoc inter mulieres fuit, quod	549. a
edicta Iuliani scelerata & flagitiosa.	1370. col. 1.	ille inter viros: & eius nominis etymon.	327. a
edom per tropologiam expolitum.	30. a	empedocles Siculus, & Pythagoricus, igne conflagrauit	269. b. 615. b
educatio in studium & artes distribuitur.	1390. col. 1.	Ætnæ, deus esse cupiens.	577. b
effectus causa est inferior.	1417. col. 1.	empedocles, Pythagoræ discipulus, deus haberi flagrans, in	108. c
effectus sublatis causis tolluntur.	1266. c	Ætnam ardentem se præcipitem dedit.	577. b
effrons quis dicatur.	1349	empedoclis phisici de elementis opinio.	208. c
effron: antistites qui dicantur.	258. c	empedoclis stultitia, cum deus exultari vellet.	209. a. 327. c
egenus caret hostibus.	138. a	empedoclis in deorum numero haberi cupiens, in specu	1275. c
egenus dans diuiti, odio est habendus.	743. b	fame vltro perit.	1280. c
egestas dantis in rebus ni caueatur, sæpe fallit.	923. d	empyrus piscis nunquam absumitur igne.	470. b
egestas melior bonis improbè partis	607. a. & c. 608. a	empyri piscis descriptio.	1031. c
egestas in matrimonio leuior.	603. d	enac posteritas Iudæos oppressit.	950. b
ei dicitur quid sit.	617. c	enac posteritas vocem improbe & versute vsurpabant Ariani.	951. b
elatio præcipitationis mater.	535. b & c	enactia honoranda, & quid vox enactiorū significet.	942. c
elatus, detectus.	992. c	enactia ter in anno Hierosolymis celebrabantur.	955. b. c
eleazarus summus sacerdos, vnā cum septem machabæis	457. c. & 458. a	enactia resurrectionis Christi celebranda.	955. b. c
martyrium passus.	1407	enactia celebrantes nouum induunt hominem.	955. b. c
eleazarus, primus eorum, qui ante Christum passi sunt	535. b & c	enceladus, Gigantum validissimus igne Ætnæo puniatur,	130. c
electio quid sit.	992. c	quod aduersus Ionem bellum mouisset.	611. c
electiones ecclesiasticas penes quos sitas Gregorius esse	457. c. & 458. a	enchiridium idem est, quod ascia ferrea.	969. c
cupiat.	1407	enoch septimus inter primænos homines translatus.	181. a
electum quid spiritualiter.	1407	enoch inores gratos & acceptos habuit deus.	570. c
elemosyna, præcipua charitatis pars.	1407	enoch Deum primus inuocauit, aliisque prædicauit.	1359. b
elemosynæ studium, compendiana ad cælum via.	1407	enoch translatus, 180. c. & eius translatio ob piorum con-	181. a
elemosynæ de nostro, non de alieno danda.	1407	enoch translatus, exiguæ pietatis præmium consecutus, vi-	181. a
elemosynæ accurate studendum. 1348. & quantus sit elec-	1407	ta sequentis periculum effugit.	170. c
tionis effectus.	1407	enoch resurrectionis typus.	181. a. b
elemosynæ effectus.	1407	enoch, viaticum augurandi genus.	251. a
elemosynæ effectus.	1407	ens ex ente, ex viuente viuens, & ex vero verus.	1170. c. d
elegantia Christianorum vbi potissimum sita.	151. b	ens omnium maxime proprium dei nomen.	899. c
elementa sunt, ex quibus corpora constant.	674. c	ens eur dei dicatur nomen.	784. c
elementorum quaternio.	1168. d. e	eutholmus quid.	206. d. 107. c
elementa mundi quatuor, cum sint corpora, quonam pacto	759. d	eutholmi ab oluta definitio.	107. c
in se cætera corpora contineant.	760. d	enthymema omne per comparisonem effertur.	66. c
elementa inter se mutuò sparsa & commixta.	760. d	enthymema & parænesis longe differunt.	887. c. d
elementa cognatis relationibus inter se connexa, & con-	760. d	epaminondas rei bellicæ peritissimus, à cibis, rebus Vene-	218. d
elementorum inter se contrariorum pace, permixtione,	413. b	reis, aliisque omni voluptatum abstinebat genere.	318. c
temperazione, & proportionem concinnata.	176. c	epaminondæ abstinentia, & castitas.	743. c
elementa omnia repugnantiam habent inter se.	814. c	ephegor, πῶρος est mater.	597. e. f
elementorum singulorum qualitates.	186. d. e	ephegorum philosophorum opinio ab aliorum alienissi-	1354. col. 1.
elementa circulariter inuicem mutantur.	814. c	ma.	337. a. 577. c
elementa licet per se sint admirabilia, admirabiliora tamen	760. d	ephegorum philosophi qui & quæ sit.	409. a
tautem permixta.	337. e	ephegorum in vinculis vox præclara.	217. c
elementorum propria, & communia symbola.	849. b	ephegorum Philosophi admiranda patientia & animi magni-	1083. d
elementorum libertas ad finem mundi.	927. c	tudo.	328. c
elementa ante lucem extiterunt.	76. c	ephegorum etus assectum.	328. c
elementorum quatuor fabricatrix Trinitas.	1370. col. 1.		
elementa pro diis habita.	150. 818. d		
elementa & diuina quo discrepent.	23		
elementorum sacrorum spiritus.			
elementorum censor acris & mordax.			

INDEX.

epicteti tolerantia mira.	381.col.1.	& in celo collocata fuit.	
epicurus, voluptatis affector.	332.col.1.	error & peccatum præter naturam sunt.	26.d
epicuri dogmata.	330.b.620.2	errores veteres renouari molestissimè fuit Gregorius.	
epicuri doctrina qualis.	267.d		
epicurus voluptati minimè dediuit.	382.col.1.	eruca quid sit.	731.e
epicuri impius numinis contemptus.	741.c	eruditio hominibus maximum decus & ornamentum.	
epicurus diuinam tollebat providentiam.	450.c		
Epicurus Deum & providentiam eiciens, boni omnis finem, voluptatem statuebat.	220.b	eruditio ad extremum vsque erudito præbet se sociam.	1318.& è vita discedentem comitatur.
epicurus Deum & providentiam eiciens, casum & atomos inducebat.	199.d	eruditionis laus.	549.b. c
epicuri philosophia nullum supra voluptatem bonum constituebat.	219.d	erynnis, dæmon pestifer, in vita D. Greg.	fol.2. pag.1.
epicurus omnia ex atomis constari dicebat.	385.c	esaias grandiloquus.	905. a
epicurei omnia temerè fieri, nec à quoquam gubernari censebant.	476.b	esaias, Seraphinorum spectator, per carbonem purgatus.	511. c
epicureis casus est Deus.	fol.12. pag.2.	esaias tribus annis nudus sine calceamentis vitam egit.	993 c
esaias & heras quid propriè	314 c	esaias sublimitate vocis prophetas omnes antecellit.	168. d
esaias, sua parua, & immatura.	731. c. 732 a	esaias impigrè obediuit, Ieremias iuuenilem metuebat	157 d. & 158. a
episcopi, id est speculatores.	107. c	etatem, & c.	
episcopus qualis creandus.	729. c	esau ante ortum deo inuisus, Iacob autem charus.	151. c
episcopus qualis esse debeat.	727. e	esca ventris, & venter escis.	426. c
episcopi futuri educatio qualis.	585. c	esse, dei nominis est	898. c
episcoporum vitam qualem esse oporteat.	211. b	essentia vna.	597. b
episcopus, oculus Ecclesiæ.	969. c	essentia omnes aut creatæ sunt, aut increatæ.	656. b
episcopus, Ecclesiæ lucerna.	1059. d	essentia & natura, cum agitur de Trinitate, idem sunt.	880. c 881 a
episcoporum vinctio, 341. d. & ornatus.	ibid.	etorum quæ Essentia sunt, eadem, nequicquam maius, aut minus est.	881. d. e
episcopi sui muneris & officij ibi elegantissimo enthymemate, & comparatione monentur.	66. b	et, idem est, quod Lar & Vesta.	1056. d
episcopi nauium gubernatoribus conferuntur.	41 b	eth ex officia, & utilitates.	1283. a
episcopi pictoribus comparati.	48. d	ethnici, sacrorum librorum fures.	554. c
episcopi studium circa annuas totum versatur.	52. c	ethnici quàm impiè sentiant de rebus diuinis.	168. b
episcopi exemplar, atque absolutissimâ omnis virtutis tabulam præferre debent.	48. d. e	ethnicorum erga figuram religionem ingens stulticia.	239. b
episcopi veri leges scripsit D. Paulus.	586. c	ethnici grauitatem ac maiestatem affectant. 255. a. & cur.	ibid d
episcopi vita quæ & qualis esse debeat.	46. e 47 a	ethnicorum scriptis aduersus Ethnicos vtendum.	167. b
episcopus ne vitij quidem suspitione laborare debet.	50 d	et ismum omnibus decidendum propinat Gregorius.	
episcoporum successionis veræ nota.	585. e		
episcopi in quot & quantis versentur animæ suæ perierint.	46. c. d	eua	1011. 1
episcopi honore digni.	710. a	eua signum segmentum, & fortis.	794. c
episcopi Orientales & Occidentales cur odio propè capitali inter se dissideant.	28. d	eua, germen lateris, infelixque patens.	3143. a
episcopo indignus luxur & fastus.	729. c	eua, generis humani, & peccati mater.	408 b
episcoporum malorum studia diuersa.	133. col. 2.	eua in u. 2. 5. i. truncata.	1181. d
episcopi mali capiuntur.	34. a	eua dulcis illecebra, & charum venenum.	955. d
episcopi mali vniuersam Ecclesiam grauissimis detrimentis afficiunt.	1312	eua pro socia Adamo se præbuit hostem, & pro coniuge aduersariam.	504. a
aduersus Episcopos falsos elegantissimi versus.	1310.	eua prima lapsa, omnium prima Christum resurgentem salutauit, ac discipulis indicauit.	942. c
episcopo, malum non esse, non sufficit, sed & ceteris virtutibus præstare debet.	49. b. & d	etiam tyrannus in fraudem induxit.	1011. b
episcopi adulterum quoniam facit.	586 a	eua cur potius, quàm Adamus, seducta	316. b
episcopi ab hæreticis crudeliter cæsi.	728. e	eue succurrere quid sit.	943 a
episcopatus gerendi magna difficultas.	45 a	euangelium quid à veteri lege discrepet.	932. d. & 933. a
episcopatus oblati minimè appetendus, nec oblati repudiandus.	156. a. & d	euangelium, est sermo, qui nouam nobis affert salutem.	1371. col. 1.
ad Episcopatum non protinus ascendendum, sed gradatim.	40. c	euangelium perfectionem tradit.	941. a
episcopalis sedes nunc sceleratorum omnium, ac perditionis hominum sedes est.	1314.	euangelium appellatur spiritus, & lex vetus, littera, & cur.	141 c
episcopatum, vxorem dici.	166. c	in Euangelio quædam observatio necessaria, quædam in voluntate posita.	242. d. e
epistolæ confectio, mulieris inuentum.	275. c	euangelium auctoritate & potentia minimè vitatur humana.	1387.
epistolæ commendantur.	253. b	euangelium per apostolos quaquaersum cucurrit.	666. a
epulum omni corruptione sublimius, in vita Greg.	fol. 1.	euangelistæ pauperes multis prælati diuitibus.	666 a
pag. 1.	311.	euangelij prædicator qualis esse debeat.	934. d
epulum funebre.	335. b	euangelij prædicatio necessitatis est.	696. c
equa Thessala.	1264 a	euangelistæ quoniam pacto inter se discrepent.	570. b
equus equo charus.	898. c	eubœa, insula Bæotia vicina.	275. a
erat, & erit huius nostri temporis, fluxusque naturæ semina sunt.	899. b	eubœa, insula è regione Atticæ sita.	333. e
erat & erit, ad eam generationem, naturamque pertinent, quæ tempori subicitur.	589 c. d.	eucharistia verbo quid significetur.	529. b
eternitate.	257. a. 803. c.	eucharistia cibis mysticus.	1443. a
ericapens, Deus exetrandus.	324	eucharistia sacramentum qua ratione dicatur antitypum,	412. c. & 413. a
erichthonis genesis & etymon.	341 b	in Eucharistia corpus Christi verum.	116 b. c. 412. b. & c
erichthonis conceptio mira.		per Eucharistiam passionibus, & deitati Christi communicamus.	
erigones fabula, quæ vnâ cum cane in astrum commutata,		eucharistia sacrificij effectus.	204 c. &

INDEX.

INDEX.

col. 2.		festum Dianæ cruentum.	217. b. 246. b. c
farum affertur absurdè.	1172. c	festum de exactionibus Phrygom in honorem Rheæ, cui q aderant, pudendis partibus mutilabantur.	216. d
fati assertores improbantur.	52. c	festum nouæ lunæ vt celebrabant Ethnici.	311. d
vt Faucat quisque sibi à natura est comparatum.	688. d	post festum venisti, proverbium.	494. d
fauis sexangularum fistularum.	755. b	nihil festum constans, ac diuturnum est.	519. d
fax nusquam, parcomiacè dictum.	1070. e	fides, Dei donum est, non opertum merces.	563. c. d
fel Christo oblatum, quid tropologicè.	824. e	fides Christiana verus & noua simul.	252. a. b
fel Christo oblatum in cruce aduersus gustum Adami. 63. e.	64. a	fides, est animæ confessio, curiositatis expers.	79. c. 475. d. e
felem colebant Ægyptij.	634. c. 831. a	fides, assensio simplex.	1362. col.
felicitas quid sit.	1371. col. 2.	fides, est assensio, quam sermo parit robustus.	1370. col. 2.
felicitatis definitio ex Aristotele.	195. c	fides, propriam cuique contentionum relam.	1067. d. e
felicitas, quam delet dies, spernenda.	1417. col. 1.	fides redimna, resurrectionis argumentum.	fol. 12. pag. 1.
felicitas vitæ præsentis pulueri similis.	361. c	fides excelsus non est, sed mediocritas inter excessum ac defectum; quorum alter, Iudaismus; alter, Gentilismus.	
felicitas fabulosa.	1054. a	508. c. d	
felicitas ab oculis sublata, reuocari difficilis.	310. c	fides duplex.	1372.
felicitates hominum veræ.	1331. col. 1.	fides tantum vna semper, vigere debet.	fol. 8. pag. 2.
felicitatem ex oculis sublata recuperare facilius est, quam præsentem conseruare.	192. a	fidei quanta vis est.	57. c
felix qui Christum fortunis omnibus emir.	1331. col. 1	fides per baptismum perficitur numerisque suis omnibus absoluitur.	847. a
femur, generationis signum.	582. e	fidem in baptismo datam frangere, periculosissimum.	
feræ nocte liberè vagantur, ac tabulum à deo concessum querunt.	675. c	fides Christianorum quàm vera & firma.	245. b
feris & iumentis qui sint similes.	135. c	fides Christianorum perpetuò viget. 498. c. Gentilium autem fides tanquam fœnum, senuit, & exaruit.	ibid
feræ allegoricè, dæmones.	109. b	fides Christiana doctrinæ, & granitatis plena.	742. b
fermenti proprietates.	927. c	fides verè Christiana de Filio Dei.	1009. c
fermentum spiritualiter interpretatum.	889. d	fides catholica scriptis consignata, & verbis expressa.	
ferraria à quo primum inuenta.	249. c	fides catholica inter hæreses incedit media.	705. c
ferrum candens aquæ frigidæ obduratur aspersione.		fides orthodoxa accessionem ac decessionem minimè suscipit.	367. a
ferrum quandiu callet, obduratur frigida, proverbium.		fides per hæresim moritur.	fol. 7. pag. 1.
feruoris ab effectis definitio.	616. d	de fide coram hæreticis non disputandum.	739. c
festinatio vbi periculosa.	679. d. e	fidei doctrina nihil aquosum habere debet.	928. a
festi cur mysteria dicantur.	188. c	in eos, qui in fide sunt medijs.	fol. 17. pag. 2.
festi Christianorum quomodo deo sint grata.	965. a	fides inops diuini impietati præstat.	723. c
festi quorsum celebrentur.	834. d	fidem in superficie corporis, & non in corde habere est cõrumelia.	1434. c
festi quo pacto celebranda Christianis.	311. d	fides Deo potius, quàm regi seruanda.	691. d
festorum celebrandorum ratio, & modus.	809. d	fides Christianorum semper virefcit.	790. c. d
festi celebranda, sed non Iudæorum, aut gentium more.	964. b	fides veterum patrum adhuc in vmbris erat.	570. e
in Festis læticia moderata non improbanda.		fidei diuersitas barbaras & sceleratissimas excitat tragædias.	663. a
in Festis Sanctorum quid agendum.	346. b	postquam venit fides, non iam sub lege paedagogi sumus.	58. c. 59. a
festis diebus indulgere voluptatibus, gentilitium, & ethnicum est.	811. a	fides vitæ puræ comes esse solet.	696. a
festorum caput præcipuum quòdam sit.	835. b	fides sine operibus mortua.	
festorum supremum, Christi resurrectio.	955. c	fides simplex adiuncta charitate, ad salutem sufficit.	
festum Spiritus sancti semper agendum.	988. d	fides in Christum per charitatem operans, comparat salutem.	93. c
festum luminum vt celebrandum, & oratio petelegans hac.		ex fide iustificari, pacem habemus ad Deum.	103. a
festum Baptismi Christi in ecclesia celebratum.	841. c	in fide non est claudicandum, nec dispensatione vtendum.	960. b. c
festum Christi natiuitatis, Theophania vocatum, & cur.		pro fide recta quomodo pugnandum.	725. b
festum Christi natiuitatis celebratur etiam in ecclis.	823. a	fides Euangelica, humana potentia & auctoritate minime nititur.	1387.
festi Paschæ & Pentecostes.	864. d	in fidei causa nec nimis feruidos, nec nimis segnes esse nos oportet.	674. b. c
festum paschæ, factum principium.	887. b	pro fidei defensione non est tacendum.	764. c
festum paschæ, celebratum celebritas.	896. d	fides demonstratione caret.	589. a. b
festus dies paschæ, dictum rex.	526. 1. & cur. ibid. c	fide qui caret, legi minimè subiectus est, nec peccatum quidem suum agnoscit.	57. b. c
festi Apostolorum.	730. a	fidei Niceæ symbolum.	997. b
festi martyribus instituta.	212. c. 488. a. 672. d	fideles soli, & qui mandata seruant, salutem sunt consecuti.	896. a
festum encarniorum.	528. a. 910. c	fiducia animi omnibus in rebus non adhibenda.	36. c
festum D. Cypriani Antiocheni martyris apud Nazianzum.	487. c. & 488. a	fieri dicitur id, quod est, multis modis.	915. c. 916. a
festus dies Machabæorum.	603. b	figula à quibus inuenta.	275. c
festi Iudæorum magna, quæ.	190. b	figulinam in dolio addiscere, proverbium.	86. b. c
festi Iudæorum & Gentium à nostris longè diuersa.		figura rotunda ceteras pulchritudine vincit.	993. a
festi in lege præcipua, quæ & quot, & vt celebrabantur.		filia, chara res est.	1137. a
960. a		omnis filius, est tacita sui parentis ratio, sue definitio.	
festi humi defixa quæ sint.	897. a	915. a. b	
festi Gentilium spurcissima.	308. b	filiorum fama, labesque eis cum patre communis.	
festus dies Iuliani aduersus pietatem.	222. b		
festum publicum in honore Nili fluminis, cui androgynos tribuebant honores.	309. c. d		
festi amicorum carnis, & mundi.	846. a		
festi Rheæ qui celebrabant, sibi genitale membrum extindebant.	828. b		

INDEX.

- Florum decus est gloria patris. 1284.d
 filios multos simul & bonos habent pauci. 548.d
 filium suum periculis ob pietatem exponere, amanti, non odientis est. 892.d
 filius non est is, qui nunquam vapulat. 1362.col.2.
 filiorum in parentes obsequium. 93.b
 filius Dei cur propriè sic nominetur. 638.e
 filius Dei, verbum est patris, luxque genita, anarchy sigillum. 1360.col.1.
 filius vnus vnigenitus. 638.a
 filius Dei, non notatus. 1170.d
 filius Dei qua ratione dicitur verbum. 144.d
 filius Dei, est candor lucis æternæ, & speculum sine macula. 1002.c
 filij Dei naturales non vno plures. 1253.a
 filius Dei geritio vnus. 773.a
 filius Dei, vita de vita, sapientia de sapientia, &c. 1455.a.b
 filius Dei cur verbum appelletur. 170.a
 filij Dei principium, est pater, vt causa. 706.d
 filius Dei, omnibus seculis antiquior, inuisibilis, incomprehensibilis, incorporeus, principium ex principio, lumen ex lumine, fons vitæ & immortalitatis, archetypi, expressio, immortum sigillum patris. 734.c.914.a
 filius Dei, filius est, non vt creatura. 836.e
 filius Dei qua ratione principio careat. 636.b
 filius Dei cur dicatur patris x̄ys. 167.c.916.d.&e
 filius Dei speciosus formâ præ filijs hominum. 772.e
 filius Dei quomodo sit genitus, ne ipis quidem angelis exploratum est. 767.c
 filius Dei principij expers, & non expers. 836.c
 filij Dei principium, pater, quo pacto istud intelligendum. 455.c.d
 filius Dei ex anarchy natus. 1252.c
 filius Dei cur vnigenitus, & verbum dicatur. 785.a
 filij Dei diuina generatio nullis similitudinibus exprimi potest. 1173.a
 filius Dei, sermo patris. 1169.d
 filius Dei ob relationem est terminus patris. 916.c
 filius Dei tunc genitus est, cum pater genitus nō est 765.a.b
 filius Dei totus manet, ex solo solus. 1253.a
 filius Dei æqualis patri, & consubstantialis. 163.a.1253.a
 filius Dei patri æqualis honore. 771.c
 filius Dei quomodo sit terminus patris. 818.c.&d.915.a
 filius Dei totus Deus cum carne sua, ac totus homo cum diuinitate 885.c
 filius Dei vnus, de substantia patris, Deus de Deo, lumen de lumine, natus non factus, vnus substantiæ cum patre, &c. 997.b
 filius Dei supra omnem rationis humanæ captum genitus. 745.b
 filij Dei generatio incorporea. 765.c
 filius Dei, in principio sine causa erat. 771.d
 filij Dei generatio incomprehensibilis. 767.a
 Dei patri consubstantialis, & eorum esse elegantius addendum similitudinibus 1253.c
 filius Dei Deus est, ac defectus omnis expers hypostasis. 59.c
 quod si filius Dei generatus fuerit, nulla præcessit causa: nihil enim eo est antiquius. Homo verd in seculorum sine factus est. 808.c
 filij Dei generatio diuina comprehendere nequit. 641.e
 filius Dei naturâ Deus & homo perfectus. 59.e
 filius quomodo dicatur splendor patris. 392.a
 filius Dei, ortus ab ortu. 1332.col.1.
 filius Dei tantus est, quantus est pater: & de toto, integre de integro, perfectus de perfecto, &c. 1003.c
 filius Dei, qui ab æterno fuit, factus, increatus est creatus: & qui nullo loco contineri potest, est contentus. 414.b
 filius Dei quo pacto dicatur missus. 819.e
 filius Dei semper fuit ex sempiterno, patre & super omnem creaturam & rationem. 808.e
 filij Dei naturæ causa, instauratio fuit nostra. 808.e
 filius Dei incorpoream nobiscum habuit consuetudinem. 981.d.c
 filius Dei, Deus & homo, non tamen duo filij medij: quæ admodum anima & corpus, non duo homines, &c. 1011.c
 filij Dei omnia sunt, quæ habet pater. 980.b
 filius Dei quo pacto patrem videt facientem. 781.c
 filius Dei quo sensu facere dicatur, quæ facit pater. 782.a
 filius Dei cur opifex, & Spiritus sanctus perfectior dicatur 634.b.
 filius Dei seruus propter nos factus. 778.c
 filius Dei solus absque fratribus. 789.e
 filio suo Deus spiritum dat ad mensuram, quid hoc sibi vult. 788.d
 filij Dei visio patribus veteris testamenti facta qualis fuerit. 1004.d
 filium Dei videre propter patrem, quid sit. 788.a
 filio Dei omnia opera diuina subiecta. 999.d
 filij Dei nomina, & eorum ætiologia. 712.d
 filij Dei nominum ratio, & explicatio. 785.b.&c.1003.a & b
 filij Dei nomina. 784.a.b.1169.d.&c. & 1132.c.1455.a.b
 filij Dei diuinitas ex sacris colligitur, & probatur literis. 770.e
 filius Dei omnium ditissimus, vt nos ditaret, pauper effectus. 914.b
 filius Dei quomodo scit diem & horam iudicij. 789.a
 filius Dei virginis in casto ventre conceptus. 1255.e
 filius Dei, quod deterius erat, assumpsit, vt daret, quod est præstantius. 891.a
 filius Dei carnis expers incarnatus. 808.a. & hominis filius effectus. 161.d.
 filius Dei totum hominem assumpsit, quia totus homo deliquerat. 61.a
 filius Dei incarnatus non secundum mutationem, sed iuxta humanitatis assumptionem. 808.a
 filius Dei cur humanam potius, quàm angelicam assumpsit naturam. 815.a
 filij Dei incarnationis causa duplex. 808.d
 filius Dei totus Deus totum assumpsit hominem. 885.c
 filius Dei multis more carnem induens, naturæ nostræ hostem oppræssit. 916.a
 filius Dei quod erat, permansit: & quod non erat, assumpsit. 771.d
 filius Dei plenus, propter nos exinanitus. 914.b
 filius Dei contra vltimam immutationem exinanitus, totus homo factus: ac duarum naturarum hypostasis. 59.c
 filij Dei sessio & statio vt intelligenda. 219.a
 filij Dei intercessio vt accipi debeat. 783.b
 filium Dei æquiuocè tantum enomianum hæretici fatentur esse Deum. 769.c.d
 filium Dei factum ex Deo, non natum impiè asserabant Ariani 1006.b
 filium Dei non creatum esse, contra Arianos. 33.d. & seq.
 filium Dei cur Arius esse non velit de substantia patris. 1004.b
 contra filium Dei testimonia scripturæ sacræ tortæ. 771.a.b
 finis vera, & brevis definitio. 617.b.c
 finis est, ad quem tendunt omnia. 1370.col.1.
 finis omnium spectandus. 1362.col.1.
 finis monstrat, quale fuerit principium. 1416.col.1.
 finis sine principio intelligi nequit. 673.a
 firmamentum quid indicet. 992.c
 firmorum res firmæ sunt. 542.b
 fistularum modulationem quis primùm adinuenerit. 175.c
 fistula pastoralis ex causa materiali definitio. 41.d
 quod sit coactæ, nomen virtutis non obuenit. 948.d
 flamma, sceleris est materiæ. 427.c
 flamma vorax. fol.18.pag.1.
 flamma vnâ cum seruo extinguitur. 418.c
 flammâ consumptâ, remanet materia. 552.d
 flamma perpetua vltix scelerum. 1198.d
 fetus omnibus vult. 1332.col.2.
 flumina, sunt omnibus cômunes & perennes diuini. 665.c
 flumina calamitates significant humanas. 114.c
 fluuius, qui mare perueniens, aquis non miscetur amaris. 1275
 fluuius igneus, rapidusque egredietur à facie domini. 1395.
 fluuius igneus in die iudicij voluetur. 445.b
 fluuius igneus in inferis ad impios diuerandos. 315.c
 tota scilicet, quibus obtulerunt se primi parentes, quid iudicent. 912.c
 1111.c

INDEX.

felicitas, vide felicitas.
 femina, velut efca, ad se trahit marem. 917.2
 fontium primi fontes. 756.c.d
 fontis in quaternos flumines 127.2.
 col.2.
 fontes supercelestes. 675.d
 fons quid allegorico sensu. 868.d
 forma, natura, & essentia synonyma. 408.b
 forma, aliud externis, aliud verò orthodoxis. 1031.e
 formæ eximie cupiditas fugienda. 756.d.e
 formam, naturam, & essentiam viri sancti indiscriminatum
 usurpare solent. 226.2
 forma portatilis, quæ. 1441.c
 formicarum labor, industria, solertia, & ingenium. 755.d
 fornax ferrea aduersus Iseraëlitas in Ægypto. 423.b
 fornax Ægypti ferrea, quid. 935.c.936.2
 fornicari in aduocationibus suis, quid significet. 113.b
 fornicatio quàm Deo sit inuita exemplo docetur.
 456. c. d
 fornicationis minister, primogenitus ventris filius.
 265.2
 fortis in viribus ne gloriatur. 467.b
 fortes Deus subuertit. 153.d
 fortitudo, robur in periculis. 1369.col.2.
 fortitudo qua in animæ parte potissimum existat. 36.c.d. &
 eius descriptio. ibid.
 fortitudo periculis exacuitur, & obduratur. 634.a.b
 fortitudinis munus. 194.b 186.c.287.2.434.a
 fortitudo formidabilia non peritescit. 37.b
 fortitudo principi necessaria. 1089.c
 fortuita quænam propriè dicantur. 371.d
 fortuna est, quodcunque casu contingit. 1371.col.2.
 fortuna dicitur id, quod temerè, ac vlla ineratione contin-
 git. 1358.
 fortunæ & casus discrimen, ac definitio. 281.b
 fortunæ templum à Christianis Czariensibus incendio
 consumptum. 236.d
 framea, vis Dei, & scelerum vindex. 106.c
 framea super pastores. 106.c
 fratrum appellatione etiam inimici veniunt. 887.d
 fratres à fratribus adiuvandi. 1291.col.2.
 frater à fratre adiutus, est tanquam ciuitas munita, excelsa,
 & fortis. 347.c.610.b
 fremitus quid. 63.c
 fremitus ex causa materiali & efficienti definitio. 105.c
 fructus ad aspectu pulcher, & bonus ad esum, nobis attulit
 mortem. 955.d
 fructuum varietas & vberissima copia. 755.d
 frugalitas quàm utilis & salutaris. 457.2
 de frugalitate. 1380.col.2.
 frumentorum satio à quo primùm inuenta. 275.b
 frumentum qui abscondit, execrabilis plebi. 558.b
 fucata facies, animi impuri certissimum argumentum. 1278.c
 focus adulteri pharmacum. 1308.col.2.
 fuci mater, libido. 1437.c
 fuga exposita symbolicè. 154.c
 fugere cur Christus docuerit apostolos. 266.2
 fugiendum in persecutione, & cur, & quando. 132.d
 fulminis ab effectis descriptio & generatio. 139.b. & d.c
 fundam quis inuenerit. 274.c. & 275.2
 fundamenta magnarum rerum Deus multò antè iacit.
 491.d
 fundamentum & ædificatio spiritualiter. 147.2
 funiculus domini fortissimus. 733.c
 funiculi, hoc est, hortatorij sermones. 732.c
 funus pro subscriptione. 600.d.c
 funerum cura pro mortuis agenda. 292.c. & 293.2
 funerum veterum Christianorum pompa quæ & qualis.
 872.b
 fures noui quid significant. 660.d
 furia pro dæmone. 530.d. & 531.2
 furor quid sit, & quid ab ira discrepet. 178.c
 furor, est feruor repente mentem incendens. 1569.col.2.
 furoris & iræ ex eorum definitionibus differentia. 71.b
 furor igneus. 1290.col.2.
 futurum omnibus mortalibus obscurum. 959.c
 futura iam exiterunt secundum Dei præscientiam. 1039.d

G

Gades, quæ locum habet.
 Gades, navigabilis maris, versus occidentum solem, ter-
 minus. 318.d
 ultra Gades mare traici non posse. 1087.c
 Gades transire, nemini licet, prouerbium. 554.c.d
 Gages lapis in Britannia plurimus, ardet aqua, oleoque
 restinguatur, &c. 1281.2
 Galatarum, & impietatis nominibus affluētium demencia.
 438.d
 Gatenus, medicinæ magister summus. 324.c
 Gallus fluuius. 487.c
 Gallus Iuliani apostatæ frater, quibus studiis deditus erat.
 186.c.d.197.c
 Gallus dinos etiam libros plebi lectitabat. 187.c
 Gallus Antiochiæ Cesar creatus. 191.d
 Galli veteres ad Rhecy fluminis vndas suos explorabant
 fetus. 1439.d
 Ganymedes à Ioue in aquilam transformato raptus. 263.b
 & eius pincerna factus. ibid.
 Garrus de rebus alienis multis hominibus dulce. 35.c
 Gaudere is verè dicitur, qui in domino gaudet. 1007.c
 Gaza vrbs Palestinæ. 272.c
 Gazzorum in sacras virgines infanda crudelitas. 304.c
 305.2
 Gazzorum impia in Christianos concursio. 231.d
 Gehennæ ignis. 46.c
 Generatio quid propriè. 77.d
 Generatio duplex. 826.d
 Generatio multiplex. 794.b
 Generationis & creationis discrimen. 638.c.826.d
 Generatio corporea passionem habet coniunctam. 765.c
 Generationem rerum circulariter procedere. 176.d.c
 Generatio & gignens longè differunt. 766.c.d
 Generosi ad virtutem, vel ad vitium procliuēs. 673.b.c
 Genesius, deo, & vniuersis ex homine dicitur. 61.c
 Genesius non innotum quam intellectu difficile. 37.2
 Genesius dei reprehensibilis. 830.b
 Genimina viperarum cur pharisæi à Christo vocati. 112.d
 Genitum genitorem suum tacitè hac voce definit. 785.b
 Genesius quid. 259.c
 Gentiles, populus pauper. 160.c
 Gentilium stupiditas. 1304.col.2.
 Gentilium reuolutio quid sit. 1025.2
 Gentiles de veritate parum solliciti, verborum lenocinio
 præstigias auribus, & animis offundunt. 151.c
 & 152.c
 Genus omnibus vnum. 666.b
 Geometrix inuentum. 250.c.275.b.c.334.d
 Geometria miras parit voluptates. 742.c
 Geometrix æquitas, quid sit. 199.a
 Geometram non facit vna linea prouerbium. 839.b
 Georgius, monstrum Cappadox, genere malum, animo pe-
 ius. 588.b
 Georgius ab Arianis episcopus Alexandriæ constitutus,
 Athanasio, & Gregorio expulsus. 599.c
 Georgius Cappadox Arrianus, Athanasij etiam Cappadoci
 infestissimus hostis. 599.d
 Georgius Ægyptum incursionibus vastat, & impietatis ro-
 bore Syriam populatur. 590.a
 Georgium Alexandrini crudelissima morte, ipso tamen
 digna, affecerunt. 601.2
 Germani suos infantulos cur in Rheni fluminis vndam im-
 mergebant. 1286.c
 Gethzi ob arcam Dei captam in secretiore natum parte
 percussus. 1315.
 Gigantum vasta corpora luci dedit arida tellus. 1259.2
 Gigantes simul sati & editi. 555.d
 Gigantum soboles, & interitus. 256.b
 Gigantes, filij terræ ac Titanis. 1260.b
 Gigantes cur dicantur anguipedes. 276.d.e. in eos iniectas
 insulas esse. ibid.
 Gigantes tyranni à Ioue in Tartarum relegati.
 & d. 262.c
 Gigantes in sacris scripturis qui & quales fuerint. 470.b
 Gladius flammeus ad paradisi ingressum adhibitus. 570.b

INDEX.

gladius ebrus in cœlo.	444. c	gregorius solus post D. Ioannem Euangelistam, Theologi nomen sortus.	in vita Greg. pag. 13
gladius quid per allegoriam.	177. e 840. b. c	gregorius, Græcorum theologorum princeps.	357. b
glaucus per concordiam aurea arma æreis cum Diomede permutavit.	1278. e	gregorius virtus exemplar.	48. c
gloria duplex.	980. a. b	gregorius, viuum cadaver, victus & victor simul. fol. 19. pag. 1.	
gloria signaculum.	131. c	gregorius, hæreticorum pugnator egregius. in eius vita, pag. 1.	
gloria animi summisionem sequitur.	191. d	gregorius nec faciens, nec adulator.	658. a. b
gloria perpetua perpetua est habenda cura.	1445. c	gregorius omnia terrena contempsit.	488. d
qua in re gloriandum.	467. c	gregorius omnibus in rebus vndique perfectus & absolutus.	in eius vita fol. 1 pag. 1.
gloria inanis simplices capit mentes.	1416. col. 1.	gregorius, omnibus aliis abiectis, studia literarum retinuit.	243. c
gloriam præcedit humilitas.	192. a	gregorius solus doctrinæ studiosus.	1121. e
gloria mundi quid sit.	1379. col. 2.	gregorius vita, studia, & gesta. 165. b. c. & eius natiuitatis locus.	166. a
glycerius antea grauis ac venerandus D. Gregorius diaconus, virgines per sacrilegium est prædatus, &c.	1141. a	gregorius multas peragravit vires, literarum amore correptus 41. c. vbi multa vitæ pericula subiit.	ibid.
γλυκύς quid significet.	651. e	gregorius in omnibus Aristotelis & Platonis voluminibus accuratissime versatus.	916. d.
γλυκύς variz significationes.	192. c	gregorius cur ad poësim adiecerit animum. in vita D. Greg. pag. 6.	
gnosticorum sapientia qualis.	678. a. b	gregorius vbi literis operam nauarit, quibus vsus præceptoribus fuerit, & quas eccl'as peragravit. in vita D. Greg. fol. 1 pag. 2.	
gnosticorum hæresis.	25. c	de D. Gregorius Nazianz. scriptis, & openbus. in eius vita, pag. 21 & penultima.	
gnosus, vrbis in Creta, vbi Iupiter sepultus.	314. d	gregorius de Iuliano apost. prædictio. in eius vita, pag. 7.	
goetiz definitio, & etymon.	250. e. 334. d	gregorius quo tempore in Iulianum apost. scripserit inuectiuas 167. b ea enim ætate πῦρ οὐρανὸν καίγει.	ibid.
goetia quid à pharmacacia discrepet.	334. d	gregorius clementia, & ignoscendi facilitas. in eius vita, pag. 1.	
goliath à gigantibus oriundus, & à Dauide prostratus 709. e			
goliath arrogantem Dauid mysticus prostravit lapidibus.	305. d. & 306. a		
gorgonia, Gregorius Nazianz. soror, in cuius laudes orationem funebrem ipse scripsit.	393. c		
gorgonia silentij studiosa, ac templorum Dei exornandorum cupida.	403. b. c		
gorgonia suum ipsius corpus asperè tractabat.	401. d		
gorgonia omnes ætatis suæ mulieres laude excellit pudicitie.	399. b		
gorgonia omnes ad summum vsque habuit virtutes.	406. a		
gorgonia mores, ei erant ornamento.	401. c. 402. a		
gorgonia vigilæ prolixæ.	407. a		
gorgonia morbus prodigiosus. 411. a. b cum, qui henoitur super altari, inuocat & miro modo sanatur.	ibid. d. e		
gorgonia patria, superna Hierusalem erat.	398. b		
gorgonia dies mortis innotescit.	413. c		
gorgonia è viuis excedit. 415. c. d. & extrema eius verba.	416. b. c. & d		
gorgonum trium descriptio.	256. b. c		
graculi avis elegans apologus.	249. b		
graculi de aquilis indicat, paræmia.	1085. e. 1086. a		
graculi forma, proverbum.	1441. e		
graculum graculo assidere, adagium.	1074. a		
de graculo, ipsiusque pennis.	336. b		
gradus in recto non ligendus.	1335. e		
gradus celestes, & astronomici.	762. c		
græcæ, verbum ambiguum explicatur contra Iulianum.	245. d. 246. a.		
græcia cur amens & cæca dicatur.	277. b		
quid.	1314. e		
allegoricè.	790. c		
γραμματικὴ διπλασιάζει.	24. d		
grammatica munus & utilitas.	1181. c		
grammatica linguâ format, historias colligit, metris præest, & carminibus præscribit leges.	554. b		
grammatica cur orbicularis vocetur disciplina.	187. c		
gratia factum, & elationem parit.	350. a		
gratias Deo habent omnia.	963. a		
absque gratia Dei nihil boni fieri potest.	521. b		
gratiarum Spiritus sancti differentia.	661. a		
gratiarum diuisiones, idem autem Spiritus.	977. c		
gratum Deo illud, quod fit pro viribus.	574. b		
gregorius Nazianz. patria, parentes, & institutio: in eius vita. fol. 1. p. 2. & cur id habuerit nominis. ibid. & 581. e. 91. b			
gregorius à matre Deo donatus, & à inuocante in diuinis eloquiis versatus. 120. hac de re pulchra narratiuncula. ibi. e & 121. a			
gregorius parentes tempestatem precibus incantant.	530. c		
gregorius parentum laudes, & eiusdem educatio. fol. 2. pag. 2 & cur disciplinis studuerit prophanis. fol. 3. pag. 1.			
gregorius, baptismo suscepto, omne vitauit iusiurandum.	fol. 11 pag. 1.		
gregorius cognomen à Theologia consecutus. in eius vita. fol. 1. pag. 1.			
gregorius nomen γρηγόριος ducitur, hoc est à vigilando.	1291. e		
		gregorius solus post D. Ioannem Euangelistam, Theologi nomen sortus.	in vita Greg. pag. 13
		gregorius, Græcorum theologorum princeps.	357. b
		gregorius virtus exemplar.	48. c
		gregorius, viuum cadaver, victus & victor simul. fol. 19. pag. 1.	
		gregorius, hæreticorum pugnator egregius. in eius vita, pag. 1.	
		gregorius nec faciens, nec adulator.	658. a. b
		gregorius omnia terrena contempsit.	488. d
		gregorius omnibus in rebus vndique perfectus & absolutus.	in eius vita fol. 1 pag. 1.
		gregorius, omnibus aliis abiectis, studia literarum retinuit.	243. c
		gregorius solus doctrinæ studiosus.	1121. e
		gregorius vita, studia, & gesta. 165. b. c. & eius natiuitatis locus.	166. a
		gregorius multas peragravit vires, literarum amore correptus 41. c. vbi multa vitæ pericula subiit.	ibid.
		gregorius in omnibus Aristotelis & Platonis voluminibus accuratissime versatus.	916. d.
		gregorius cur ad poësim adiecerit animum. in vita D. Greg. pag. 6.	
		gregorius vbi literis operam nauarit, quibus vsus præceptoribus fuerit, & quas eccl'as peragravit. in vita D. Greg. fol. 1 pag. 2.	
		de D. Gregorius Nazianz. scriptis, & openbus. in eius vita, pag. 21 & penultima.	
		gregorius de Iuliano apost. prædictio. in eius vita, pag. 7.	
		gregorius quo tempore in Iulianum apost. scripserit inuectiuas 167. b ea enim ætate πῦρ οὐρανὸν καίγει.	ibid.
		gregorius clementia, & ignoscendi facilitas. in eius vita, pag. 1.	
		Ionam prophetam imitatur. in eius vita, pag. 1.	
		gregorius cur cum Isaac compareretur.	891. b
		gregorius & Basilij amicitia summa in eius vita. fol. 2 pag. 1.	
		eorundem magnanimitas, itemque fugalitas, atque doctituna.	ibidem
		gregorius excitatus in ecclesia turbas prudenter sedat. in eius vita. pag. 6.	
		gregorius verba ad episcopos.	fol. 18. pag. 2.
		gregorius eadem quidam iuuenis Arrianus subornatus, veniam petuit.	fol. 15. pag. 1.
		gregorius optimo vitæ instituto consilium suscipit.	ibid. pag. 2.
		gregorius alienissimus ab ambitione.	555. a
		gregorius refugit episcopatum. 1310. col. 2. fit imperatoris commensalis.	1311. col. 1.
		in Gregorius laudem epigramma Pselli facundissimum. in eius vita, pag. 2. de eodem Erasmi iudicium. ibid. pag. 21.	
		gregorius ad aulam regiam raro se cōferebat. fol. 14. pag. 2.	
		gregorius calibem erit vitam.	166. a. b
		gregorius vitam monasticam in medio hominum cœtu profitebatur.	21. a
		gregorius & Basilias monasticas condunt leges. in vita Gregor. pag. 5.	
		gregorius priuatam exoptat vitam.	149. c
		gregorius solitudinem semper optauit.	341. e. 355. e. 639. c
		gregorius solitudinis amore in Pontum fugit. in eius vita. pag. 1.	
		gregorius maximus fidei zelus.	1121. e
		gregorius libertas in fidei confessione.	347. b
		gregorius ut se gessent in pecuniæ rationibus exposcendis.	1121. e
		gregorius metus pius.	113. a
		gregorius tremebat, cum de deo verba faciebat.	834. c
		gregorius presbyter creatur, & Nazianzenam repudiat ecclesiam.	41. b 165. b d
		gregorius Sasimorum episcopus constitutus.	161. d
		gregorius à D. Basilio basinus præficitur. in vita Gr. pag. 8.	
		gregorius inuitus creatur Antistes.	688. c
		gregorius cui minus grauatè episcopatum susceperit. fol. 15 pag. 2.	
		gregorium alium sibi in episcopatum subrogari cupit. fol. 15 pag. 2.	
		gregorius cur episcopatu repudiato, in Pontum ingerit.	33. b
		gregorius	

INDEX.

gregorius creatur Archiepiscopus in eius vita.	pag. 14.	Hæresis est in sensu, non in verbis.	998 e
gregorius cur fugerit.	131. b	Hæresis corporibus & animis infert exitium.	731. b
gregorius hæretici impetuerunt faxis.	1311	ob Hæresim vincuntur Christiani.	435 e
greg. orthodoxæ fidei defendendæ gratia Constantino-		Hæreses vinci facile possunt, vel facile vitari.	998. c. d
olum proficiscitur in eius vita, pag. 9. & multos ad fidem		aduersus Hæreses edictum principis plurimum potest.	718 b
reducit orthodoxam. ibid.	pag. 10.	Hæresum variarum catalogus.	667. c
gregorius pro fratrum salute anathema esse cupit.		Hæretici, lupi, fures, & latrones, magistrum suum diabo-	701. c
977. a		lum imitantes.	701. c
gregorius tempestate iactatur, illiusque precibus ipsa seda-	fol. 3. pag. 1 & 2.	Hæretici, lupi rapaces, gregem Christi dilacerantes.	731. b
tur.	fol. 19 pag. 1.	Hæretici, lupi cruces.	fol. 11. pag. 2
gregorius cur habebatur odio.		Hæretici cur lupi vocentur.	500. c
D. Gregorius ob suam ipsius doctrinam in malorum incur-		Hæretici Gabonitæ.	693. a. b
rit inuidiam	689 a	Hæretici xizwta.	742. a
gregorius lapidibus petitur, & ad indices trahitur. fol. 3.		Hæretici Philistæi.	733. b
pag. 1. & in eum improborum inuidia.	ibid.	Hæretici, canes & porci.	620. a. 931. d
gregorius cur erga hostes videretur lenitate.	fol. 14.	Hæreticorum chorus, diaboli propugnaculum	995 b
pag. 2.		Hæretici, demonum expeditiones, immundorum spirituum	995. b
greg. periculossissima maris tempestate miraculosè libera-		legiones, &c.	995. b
tur.	in eius vita. fol. 1. pag. 2.	Hæretici cur mortui dicantur.	732. d
gregorius fugit. fol. 6. pag. 1. & 2. & patris ad eum verba.		Hæreticis quid causæ est, cur in errorem incidunt.	779. b
ibid. Seleuciam se confert.	fol. 7. pag. 1.	Hæretici per Gentiles significati.	130. c
gregorius, ut sediciosus, in iudicium trahitur. in eius vita.		Hæreticorum & Catholicorum per antithesim compara-	667. c
pag. 10.		tio.	735. c
gregorius lauream expetit martyrij.	985. d	Hæretici mari similes.	735. c
gregorius à Theodosio imper. accipitur honorificè. fol. 13.		Hæretici crucis, locustis, bruchus, & frumenti rubigini si-	731. c
pag. 2.		miles.	123. c. d
gregorius Constantinopolitanis citibus suis, & subditis ex-		Hæretici Moabitæ, & Ammonitis similes.	1023. d
remum dicit valse, summa cum pietate.	729. c. 730. a	Hæretici tutoribus similes.	1009. a
gregorius purum, incorruptumque seruauit sacerdotium.		Hæreticorum & piscatorum similitudo.	974. c. & 975. a
727. c		Hæretici ad voces impingere soleant.	538 a
gregorius panes benedicere & cruce signare solebat		Hæretici beluis similes.	734. a. 725. b
529. d. & 130. a		Hæretici sepius non absimiles.	739. c. d
gregorius morbis obnoxius.	566. e	Hæreticorum fraudes.	820. e
gregorius murum inlominum.	508. e & 509 a	Hæreticorum pueritias.	739. b
gregorius in somnis Christum videt.	in eius vita. pag. 5.	Hæretici abiectos decipiunt animos, humique defixos, ca-	737. c
gregorius pater lenis & indulsus.	525. a	pruque faciles.	737. c
gregorius pater quodam ethnicus.	1307. col. 2.	Hæreticorum lingua loquax, & improba.	737. c
gregorius senior, episcoporum pater.	540. d. 541 b	Hæreticorum dilemma, quod à Gregorio dissoluitur.	1172. d
gregorius patris in virtute constantia. 512. a. b. ab hæretici-		Hæreticorum absurditas, nugæ ac deliramenta.	881. d
tamen deceptus.	514. c	Hæreticorum dogmata mortua, & corrupta fidem exim-	736. d
gregorius patris Missam Græcè celebrat.	527. e. 52	gunt.	738. a
gregorius pater moritur.	in vita D. Greg. pag. 8	Hæretici linguam habent volubilem, verbâque, non res, se-	1001. a
gregorius, Romanus Papa, ab Eha citatur.	381. a	stantes.	797. d
gregoriana docendi ratio.	fol. 12. pag. 2.	Hæretici simplices decipiunt animas.	658. c
gressus pudicus esse debet.	1420. col. 2.	Hæreticorum audacia, arrogantia & amentia.	991. c
gressus sùpe. bus, est quædam libido.	1263. b	Hæreticorum mos in citanda sacra scriptura.	946. e
gressus figuratè quid.	141. c	Hæretici mordicus sacre scripturæ literam retinent.	796. d
g. ex Dominicus non coactè, sed spontè, ac animo libenti		Hæretici decipiuntur à litera, scripturæ morem ignorant.	1023. a. b
pascendus.	50. c	Hæreticorum scripta, oua aspidum. 434. c. quæ nihil solidum,	ibid.
gruum uirtuta, & prudentia.	39. b. 762. a	nec vitale habent.	ibid.
grues Palamedem militarem aciem docuerunt	715 c	Hæreticorum sermonis lepos plurimum monet. fol. 12.	
gubernacula non, nisi post diuturnam rerum obseruatio-		pag. 1. eorumque lingua quàm maximè noxia. ibidem.	
nem, suscipienda.	41. a. b	pag. 2.	
gubernator in tempestate dignoscitur.	1034. a	Hæretici sacris libris ad impietatis confirmationem abuti	ibid
gula lib. d. nis magistra.	810. d	solent. 991. d. locos truncatos proferentes.	1026. c
gula form. nar. cauenda.	1300. col. 1.	Hæreticorum cantilenæ, & libri, pro tertio habentur apud	124. b
gula quos generet fortis.	520. c	eos testamento.	1008. b
gustus ut corrigendus.	657. a	Hæretici laborem ac dolorem sub lingua versant.	
guerra populi quid apud Michæam.	733. c	Hæretici omnis doctrina est violenta.	
guerra istitus adiduis excauit lapidem.	507. c. 508 a	Hæretici mysticas quæstiones, vulgo spectante, tractant.	
guttur amarulentum cruciat pugnans.	1444. c	Hæretici aranearum telis infirmiores illaqueant.	741. a
gutturis est deglutire cibor	675. c. 676. a	Hæretici sub obtentu fidei, integritatem fidei violare co-	998. d
gyges gigas quis & qualis.	256. b	nantur.	778. b
gygis Lydi sois	1430 col. 1.	Hæretici, literæ sacrilegi, scripturæ sensum suffragantes, ple-	587. e
gygis opes, eiusdemque annulus.	1376. col. 1.	roloque ad suas trahunt partes.	998. c
gygis annulus quam & quantam habuigit vim.	553 c	Hæretici audaces, & ad malum ingeniosi.	935. e
gygis annuli virtus mira.	577 c	Hæreticorum scopus.	
gygis annulus, adagium.	331. a. b	Hæretici sacras ardes radicitus semper evertere conten-	
		dunt.	
		Hæretici copia librorum gloriantur.	
		Hæretici fidei velo se tegunt.	

H abitatio peregrinatione melior.	499. a
Habitatus dehumio.	926 c
Habitus, est qualitas fixa, atque tenax.	1370. col. 1.
Habitus propemodum naturæ habet vim.	920 c
Hæresis, subuersio turbida.	101. a
Hæresis est pax, quam qui tangit, ab ea inquinatur.	107. c
Hæresis lethali poculo similis.	1001 b

INDEX.

heretici, nili per impietatem nomen suum illustrare ne-
cunt.	431. a	heropolis, vlt. Phœnicia.	211. c
hereticorum opes dilabuntur, vt umbra.	732. d	heropolitarum aduersus Christianos inhumanis crudelitas.	
heretici episcoporum cōsilio, & imperatorum manu coër-
cendi.	992. a	hepar agni paichalis allegoricè.	930. c. d
heretici theologos vnius diei creare solent.	741. a	herachia vnde originem duxere.	571. c
heretici ecclesiasticas constitutiones contemnere solent.	1008. b	heraclitus ludibria fortunæ perpetuis prosequatur la-	
Heretici aduersus fidem crabrones excitant.	741. a. b	heracliti dictum de deorum gentilium spurcicia.	634. b
hereticorum somnia vana.	732. d	heraclitus falsam doctrinam coluit.	385. b
pro hereticis Christus frustra mortuus.	941. a. & c. 819. b	hercules Alcmæ & Iouis filius.	216. c. 258. c
heretici demones incredulitate vincunt.	947. c	hercules Apotropæus, & malorum depulsor.	602. d
hereticorum magna nouandi libido.	1008. a	hercules eut Melampygius appellatur, Buthœnas, & T
uesperus.	225. a. 331. c. & d. 272. a. 214. c. 26
Heretici & catholici difficilè hodie discernuntur.	125. b. c	herculus honor apud Lindos contabst conuictus.	246. c. &
ibid.
heretici sceleratissimos quosque in optimorum virorum
numero habent, modò eidem hæresi adducti sint.	125. a	Buphius appellatus.	224. c. 163. b
heretici aduersus veritatem stultè ruunt.	81. c	herculus infanda salacitas.	224. c. 163. b
hereticorum proprium quod & quale.	630. c	hercules vna nocte quinquaginta genuit liberos.	224. a. b
heretici multos faciunt Christos.	673. c. 674. a	hercules quinquaginta puellis vna nocte suprum intulit:
& cur Triuelpetus dicatur.	261. c
heretici Ecclesia matre indigni.	588. a	hercules calamitate, & tabula ornatus; & eiusdem interit-
tus.	61. b
heretici falsò sibi nomen arrogant Ecclesiæ.	668. d	hercules vinctus incensus, ac doloris non ferens acerbita-
tem, in rotæ in se præcipitem dedit.	217. d
heretici orthodoxos secum idem sentire mentiuntur.		hercules veste Cætauri Nelli sanguine conuersa indutus,
& in furorē actus, obit.	224. b. 1328. a. b
Hereticorum dogmata, sunt præcipua, & voragine ani-
marum.	498. d	de Herculis incendio.	327. c
heretici dialecticorum agmen catholicis ex tempore pro-
ducunt, non aliter ac fabule olim gigantes.	741. b	herculus duodecim certamina totidem descripta versiculis.	225. c
hereticorum erga Deum amor ridiculus.	706. b	herculus columnas superare.	1407. col. 2.
heretici virginum pudorem probro afficiunt, &c.	561. d. e	hermaubus, Ægyptiorum deus.	fol. 9 pag. 2.
heretici ad malè agendum sapientes, at benefacere non
norunt.	590. d	hermaphroditas ex Mercurio & Venere natus, & Androgy-
nus nominatus, quod vtriusque esset lexus.	329. c
in hereticis basiliscus impietatis est absconditus.	412. b	hermes ancipiti vultu pictus.	1305. col. 2.
hereticorum telis similes.	643. c. & d	hermogenis heresis.	973. a
heretici piorum lapsus non excusant.	429. c. d	hero astronomus.	385. a
hereticorum omnium imperus præceps, & violentus	893. d	hero, veritatis athleta verissimus, ac Trinitatis ad sangui-
nem vsque propugnator.	613. c. d
heretici nihil, nisi cruciatus & pestiferos proferunt errores.	1478.	hero quatenus externam attigerit philosophiam.	620. d
heretici ad veritatis lucem excuriunt.	995. a	heronis primarium stadium.	612. a
heretici non multitudinem gloriantur.	662. d. e	heronis mira patientia.	632. b. c
heretici mala verbis tragicis exaggerant, & ab alienis lapsi-	997. a	hero iter vitæ medium carpsit.	619. a
heretici suorum mansueti & placidi sunt indices, abeno-		heronis philosophi, ob fidem in exitum missi, laus per D.	
hereticis concedere potestatem cœtus & conuenticuli ha-
bendi quid sit, & quid inde consequitur.	991. a	herodes interpretatur, natura crassa, passibilis, & pellex.	823. c
hereticorum impia concordia.	987. a	herodis patria & parentes.	195. c
cum hereticis pax non ineunda.	126. d	herodem pueros interfecitorem effecit inuidia.	689. c
cum hereticis non habenda consuetudo.	507. c	herodes occidens pueros, persequatur Christum.	215. a
cum hereticis disputandi modus.	976. c	herodes, affectus carnalis typus.	824. c
hereticorum communionem catholici pij. detestantur.		herodes, à quo D. Iacobus gladio est necatus, vermis	
heretici fugienda societates.	1026. a	herodes qui dicantur.	375. a
vt pestis, auersandi.	425. d. 691. d	hesiodi scriptorum enumeratio.	341. c
hereticorum variarum sectarum catalogus, & eorum a-
mentia.	438. d. 991. c. 643. c	hesiodi poemata quæ & qualia.	256. a
heretici puniendi.	1039. d	hesperum inhabitare.	31. h
heretici D. Gregorius orat.	432. a	heteronyma.	246. b
heretici non solum dierum, sed etiam annorum die-
tur.	67. a	hexæmeter D. Basilij.	569. b
heretici niuali compede vinctus.	961. c	hierarchiarum trium celestium vnaquæque illustra-
tur à suprema.	115. c
heretici mira & horrenda descriptio.	819. c	hierarchia ecclesiæ militantis, hierarchia ecclesiæ simula-
chrom gerit.	115. c. 143. c
heretici caliginosi, & horrenda spectra.	829	hierarchia ordinum celestium, vbi inferiores à super. ori-
bus gradatim illuminantur.	38. b
heretici prophetæ, summus philosophus.	556. c	hierarchia ecclesiastica iuxta ordines distincta quid de-
signet.	75. c
heretici prophetæ in monte Carmelo philosophabatur.	342. c	hierarchia hæc nostra, supernæ hierarchiæ figura.	40. b
heretici prophetæ arborum visitabat baccis in vita D. Greg.	699. d. e	hierarchiarum ordo imitandi ac perficiendi vim habet.	40. d
heretici libertas orationis, quam aduersus tyrannos adhibe-
bat, quanta fuerit.	572. a. b	hieremias in vtro prius quam formaretur, a deo cognitus	109. c. & in eo sanctificatus.
heretici clauicæ celestium		hieremias commiseratio prophetas omnes vicit.	481. c
		hiericho muri euecti quid tropologicè	184. e
		hieroboam Salomonis seruum ac desertorem, decem in æ-
litæ tribus sibi regem in Samaria constituerunt.	131. a. b
		D. Hieronymus Gregorium Nazianz. habuit præcepto-
rem.	185. d. e
			herusalem,

INDEX.

hierusalem, id est, visio pacis.	736. c	homo cur & de dicatur	848. b
hierusalem allegoricè.	991. c	homo cur terrestris dicitur nautius.	761. c
hierusalem, exuncta literali politia, vacua & inanis ic-	98. b	homo quondam Tannius, genit imaginem.	900. a
manit.		homo qua ratione Deo similis.	386. d
hierusalem superna, vna omnium beatorum est patria.	666. b	homo Deus effectus.	771. d. 1017. b
hierusalem, celestis Metropolis nobis est efficienda.	940. c	homo Deus minimè factus est, quam ob causam Deus ho-	408. b
hierusalem, quæ oculis minimè cernitur, verum animo &	398. b	mo factus est.	
mente intelligitur.		homo primus manu Dei effectus, pro domicilio paradysum	61. a
hierusalem, quæ mente percipitur, magnorum viatorum	492. c	habuit, & ob inobedientiam in mortem incidit, &c.	
patria.		homines omnes ex Deo sunt, non omnes tamen Dei ho-	497. a
hierusalem celestis ex contentis in ea descriptio.	159. c.	mines.	
hierusalem terrena per Christum prædicta à Romanis cal-	941. a	homines, cum dii sint facti, peccati morte, vt homines, oc-	389. e
canda,	613. c	cumbunt.	
hilaritas angelorum propria.		homines pauci sunt Dei.	384. c
hippocrates, medicinarum magister.	384. c	vt Homo Deus fuerit, Deus homo factus est, & cum carne	60. d
hircum mulgens, sanguinem exprimit, adagium.	1418.	temperatus.	1203. c
hircus quid moraliter.	621. c	hominis creatio.	767. a
hircus pro deo habitus.	309. d. 810. e	hominis in vtero formatio nemini cognita.	83. a
hircum colebant Mendicij. 634. c. & Egyptij.	621. d	homo similis rebus duabus contrariis.	954. c
hircus propter nostra peccata traditus.	938. b	homo si non peccasset, qualis fuisset.	832. a
hircundo vna non facit ver.	839. b. 1391. col. 2.	homo tribus de causis à Deo creatus.	459. d
hircundo sub tecto non habenda, proverbium.	1047. d	homo cur portio Dei dicatur.	
hircundium & cygnorum fabula perlepidi.	1047. c	hominum omnium staturæ, & oris lineamenta nō eadem.	30. d
histrionis vestem confuit, induit autem Aristagoras, prover-	291. c. & 292. c. d. 599. c	homo inter mortalia & angelos immortalis medius.	1154. c
bium dispositum.			
histrionum multorum mens est, & sophiarum magnus aceruus.	1182. c	homo medius inter Deum & materiam.	913. b. 954. c. 915. a
histrionum pater, tempus: historia, mater sophiarum.	1187. b	homo quorum à Deo creatus.	1154. c
histrionum pectus plenum, pulcherrima res est.	1182. c	hominem peccati expertem Deus finxit, non quod peccati	1019. c
histrionum pro peccatis offerebatur in lege, & cur.	925. d	non fuerit capax.	
histrionum altare.	118. d	homo cur omnium rerum postremus creatus.	
holocausta ratione prædicta, deo dicata, sunt Catholici.	667. c	homo nec actu mortalis, nec immortalis creatus.	
homerus, poeta tragicus, & comicus.	237. c	homo cur ex anima & corpore consistit.	118. a
homoti nux quam ineptiz.	257. c	hominem sapientia condidit.	819. a. 850. c
homoti mors valde mira.	221. b. 330. d	hominis recreatio recreatione præstantior.	850. d
hominis nomen homonymum.	775. c	hominem inter magnitudinem, & humilitatem Deus con-	
homo terrestris nautius.	756. c	stituit medios.	
homo animal amphibium.	1260. d	hominem Deus ad incorruptionem, & immortalitatem	
homo animal vnum ex duabus naturis compositum.	908. c		
homo animal pretiosum.	373. b	homo ex visibili & invisibili	
homo, animal mutabile, fluxuque & fragilis naturæ.	841. b	hominis creationis descriptio scita & lepida.	1254. c
homo animal omnium maximè varium & multiplex.	51. d	homo creatus, vt sedes, vnde ceciderant apostata, repleter	912. d
homo, animal visibile & invisibile.	118. b	homines ex serpentinis dentibus orti	328. a
homo, animal ex inuisibili & visibili natura constans.		homo increatus, & ab affectibus alienus, & incomprehensi-	916. a
homo, animal deo charum.	390. e	bilis.	
homo ratione utens est animal.	675. c	homines à terra effecti, in eam rursum resoluuntur, autem	ibidem
homo bene educatus manuetum est animal: male verò,	683. c	vt immortalis, auolante, 176. e. 177. a. rursumque à te	
animal ferocissimum euadit.	910. b	refinguntur.	
homo, res magna, præclara, & eximia.	616. c. & 617. a	hominis creationis descriptio perelegans.	906. d
homo, totius orbis terrarum cuius	835. d	homines in terra sunt aduenæ, & hospites.	43. b
homo, omnium rerum, quæ infra lunam sunt, rex & dominus	1329	homines ex dentibus draconis nati, qui eodem die seipso	579. a
homo, animal dei.	1327. col. 2.	mutuis interfecerunt vulneribus.	245. a. 310. c
homo, paruus mundus.	754. c	homo, animal peccato vacans creatus.	872. c
homo magnus mundus, contra Democritum.	908. c. d.	hominum ordo triplex.	596. a. 717. c. d
homo, signum, & nobilis imago dei.	116. a. 1369. col. 1.	hominum triplex genus.	504. d
homo, alter angelus.	1254. c	homo duplex, ac inde duplex paradysus.	719. a
homo imaginis est imago.	468. a	hominum tria genera secundum Valentinianos h	784. e
homo, tertium est lumen.	848. b	cos, quæ & qualia.	390. a. b
homo, dei immortalis imago.	1203. d. 1254. d	homines tribus potissimum gubernantur rebus.	401. a
homo, alter mundus, angelus alius, mixtus adorator, vi-		hominem esse, eumque igne excruciar, grauius est, quam	908. c
sibilis naturæ spectator, inter actualis mystes, eorum	908. b	nullo modo esse.	1370. col. 2.
quæ in terra sunt rex, superis subditus, terrenus & ce-		hominem nihil pretiosius.	1316. col. 2. & 1327. col. 2.
lestis, caducus & immortalis, &c.		homines in Dei, materiam que confinio sunt positi.	
homo est paruus & magnus, humilis & excelsus, mortalis	390. c. c	hominem qui diligit, eius honorat fictorem.	126. a
& immortalis, terrenus & celestis.		homine nihil miserius esse potest.	1254. c. d
		argumentum, docendique maturitatem habet.	86
		homo qua ratione, Dei tempus efficiatur.	12

INDEX.

hominum leuitas.		hydra bellæ descriptio, & interitus.	332. d
homini nihil certum.	1281. d	hydra hæreticorum.	fol. 12. pag. 2.
homines multis modis castigari, vt malitiam mutarent.	317. c	hyems frigida & humida.	176. c
homo humilis simul, & magnus est, ac duorum horum particeps.	815. c	hyems inhæditatis.	952. b
homo non exploratus nulla laude dignus.	948. c. d	hyems descriptio.	254. d
homo cur simul hanc, & futuram amet vitam.	1203. d	hyllus, filiorum Herculis illustrissimus.	575. c
hominis interioris cum exteriori pugna.	1213. c	hymnus propriæ, laus dicitur modulata.	1370. col. 2.
hominis dies, sicut sœculum: & tanquam flos agri, efflorescit.	382.	hymnum triumphalem Deo recte contexturos quid oporteat facere.	176. a
omnia, quæ Homines possident, ab hac vita sunt aliena.		hymni pro tympanis assumenda diebus potissimum festis.	311. c
homines quidnam vehementer expectant.	320. c	hymnodia angelicæ.	219. b
hominum mores non citò cognoscuntur.	552. d	hymnodia in baptismo quid spiritualiter.	886. b. & c
homines pro variis affectionibus, diuersis rationibus, & modis in officio continentur.	69. a. b	hyperboici, populi maxime septentrionales, ac Scythis interiores.	577. c
homini nihil proprium.	469. c	hypnale, quod & quale genus aspidis.	1279. b
homo non sibi soli natus.	618. a. b	hypocritis summo studio cauenda.	1215. c. 1334. col. 2.
homo cur multis modis castigatus.	913. c	hypocritis, occultum est odium.	1370. col. 2.
homines omnes prohi in regno cœlesti sese mutuo agnoscunt. 388. d. & in die iudicij, prohi improbos, & improbi probos.	ibidem.	hypocritis premittitur is, humilem qui se fingit.	1370. col.
hominis spiritalis membra.	84. b. c	hypocritarum descriptio.	1310. col.
homo, qui ex virtute viuic, illustris, & splendidus.	390. b	hypostasos propriæ quid, & quid improprie.	636. d. c
homonyma.	246. a. b. 770. a	hypostasos quid sit: & qua ratione inter se differant hypostasos.	59. c
homonyma prius distinguenda.	410. b	hypostasos tres confitenda.	706. b. c. 597. b
honestatum rerum honestæ species esse debent.	634. d	hypostasos tres qui ponunt, re ipsa idem sentiunt.	726. c
honores nonnulli simulatè fugiunt.	688. c	hypostasos Græci tres dicebant, Itali tres personas in rebus & sententiis concordantes, verbis solum discrepantes.	735. b. c
hora prima, tertia, sexta, nona, & vndecima vocari qui dicuntur.	924. d	hypostasos proprietates ab omni confusione sunt alienæ.	78. c. d
de Hora vndecima, vt de prima, non cogitandum.	853. c	hypostasos & naturales proprietates quæ, quot, & quid sint.	78. c. d
horcus, res est horrenda.	1396. col. 2.	hypostasiarum hæresis, & etymog. 151. a. 366. b. 502. c. 893. a	
horreo nihil peius.	1394. col. 2.		
horcus top. rum, demonum erat.	1395. col. 2.		
horcum fugit sapiens.	1395. col. 2.		
horrore quid sit.	1194. d		
horrea tuta, quæ.	405. a		
horrea cœlestia.	367. d		
hortos conclusus. i. virginitas.	1331. col. 2.		
horus, prima & dis sacræ pars.	495. b		
hospitales domus in vrbe Constantinopolitana.	59. c		
hospitales domus ad Christianorum imitationem à Iuliano constructæ.	730. b		
hospitatis est, qui quis hospitem se putat.	253. b		
hospitatus, res pulcherrima.	1370. col. 2.		
hospitatus exempla præclarissima.	455. b		
hospites pro cibariis vilibus.	455. b		
hospites in sacrificium necabantur apud Tauros.	271. c		
hospitium, pro huius vitæ termino.	246. b		
hostis non contemnenda virtus, & fortitudo.	648. d		
humanarum rerum quanta sit inconstantia.	218. a		
humanitatis exercendæ compendiosissimum dogma.	1039. c		
humari hac in vita quid.	1353.		
humus Pelopeus.	825. a		
humus per allegoriam.	1284. b		
humus qui verè dicantur.	878. c		
humiles res & abiectæ faciliè, sublimes summa cum difficultate parantur.	678. d		
humiles pro us, qui erassiores, & obtusiores sunt ingenio.	710. b. c		
humilitas indifferens.	602. d		
humilitas, exaltationis via.	57. d. c		
humilitas, iter ad sublimitatem.	946. b		
humilitatem splendor & gloria comitatur.	819. c		
humilitatis est, auxilium ab aliis querere.	192. a		
humilitas vera in quo consistat.	788. e		
humilitatis exempla.	519. d		
hur virum fuisse Maris, sororis Moïsis.	457. a. b		
Hyccara, munitissima Siciliæ ciuitas, ex qua Laïs meretrices traxit ortum.	129. d		
Hydra centiceps.	331. d		
hydra, fera pestifera, ex gigantum sanguine nata.	356. b		
hydra pro vno capite abscisso, septem protulbat. 237. e. vel etiam nouem.	237. e. vel		
hydra, bellua multorum capitem ab Hercule trucidata.	238. c		
	2106. c		

INDEX.

- ieiunij lex humano generi coetanea. 948. d
ieiunium sanctificare quid sit. 99. e
ieiunium quadragesimæ quid significet. 870. d
ieiunium fastus expert Deo offerendum. 357. c
ieiunium Christi ante tentationem, & ieiunium Christi-
anorum ante Pascha. 870. a
iephæ sacrificium. 608. b
ieiunio quænam templi pars. 519. b
iericho vrbis Deo per anathema fuit addicta. 660. d
iepiphania. Milia. 7. c
Iesus Christus, sacerdos secundum ordinem Melchisedech. 105. c
Iesus, perfectio pura. 971. b
Iesus, verus panis, veræque vitæ author. 453. c
Iesus, iudex æquus. 1192. c
Iesus, poli gemini rex inclutus, ingulauit serpentem, hu-
mani generis hostem. 1158. c. col. 7.
Iesus præcedit omne tempus, vt Deus. 952. b. c
Iesus cur ex virgine nasci voluerit. 456. c
Iesus Christus heri & hodie, idem & in secula. 808. a. & c
Iesus non solum frater noster vocari voluit, sed etiam sa-
lus nostræ causæ affici supplicio sustinuit. 455. l
Iesum hominem purum hæreticus assererebat Gennethus. 624. a. u
Iesu veteris, & Iesu noui & veri differentia. 105. b. c
Iesus naue in Moysi locum successit. 183. c. 90. e
Iesum Moyses moriturus suo loco designauit. 352. c
Iesus naue Phœbæ & Phœbo produxit cursum. 1159. c
Iesus sacerdos, Ioseph filius. 969. b
Iesus summus sacerdos, Christi typus. 105. b
Iesu summi sacerdotis sordida velitis quid significet. 105. a
Iethro, socer Moysi, sacerdos Madiam. 311. d
Ignavia quid. 1370. col. 1.
Ignauia fortitudini aduersa. 36. c. d
Ignauus bellica nunquam laude floruit. 1445. d
Ignauos homines rerum umbræ exterrant. 1444. c
Ignis, id est, leuitatis consumptio, & spiritus feruor. 840. b
Ignis naturâ sursum fertur. 182. a. 909. c
Ignis calidus & siccus. 814. e
Ignis duplex. 876. b
Igni omnia sunt mista. 1469. b
Ignis rerum omnium vorax. 977. d. e
Ignis natura maximè omnium efficax. 1469. b
Ignis naturâ flagrans, sursum fluens. 1369. col. 1.
Ignis consumit omnia. 553. d
Ignis, scelerum vindex, & vltor. 876. a
Ignis purgans, & ignis non purgans quis dicatur. 875. c
Ignis probabit, quale sit opus cuiuscumque. 164. d
Ignis, supplicium sempiternum damnatis. 1200. a
Ignis fluit apud inferos. 1288. e. col. 1.
Ignis cum verme coniunctus duplicem habet penam. 876. a. b
Ignem Dominus super Sodomam & Gomorham pluit. 182. a
Ignis Sodomicus inuitatus. 932. b
Ignis Sodomicus quis illic vocetur. 166. c
Ignis in titium puerorum fauorem redditur rosceidus. fol. 1.
pag. 1.
Ignis comedit speciosa deserti, quid hoc sit apud Iosiem
Prophetam. 731. d
Ignis tamen per se admirabilis existat, admirabilior ta-
men est ipsius cum aëre mixtio. 814. e
Ignis pro hæresi. 731. d
Ignis columna quid. 184. d. 806. d. e
Ignis columna Israelitis noctu iter præmonstrabat. 184. b
Ignis & fumus quid allegoricè. 135. d. 311. d. e
Ignis picipia primus aduenit Amphiaræus. 275. b. c
Ignoramus multa voluntate diuina, & cur. 482. c
Ignorantia, tenebræ sunt. 949. d
Ignorantia, animæ caligo. 111. c
Ignorantia, rationis est abusus. 47. b
Ignorantia ab effectu descripta. 1020. c
Ignorantia duplex. 762. c
Ignorantia mortem animæ & corporis antecedit. 304. a
Ignorantia iuris non excusat. 191. b. c
Ignoratio maximam conciliat fiduciam. fol. 16. pag. 2
Ignoscendi assiduitate clementiam exhaurire. 483. c
Ius, quæ dicantur. 960. e
Il liberalis, est parcus sine modo atque tenax. 1370. col. 1.
Illos manibus prouerbium, in quosdam homines usurpa-
ri solet. 44. c
Illuminatio, summa est desiderij. 832. c
Illorum definitio ab effectu. 96. b
Imaginatio quid. 539. a. b. 686. d
quo pacto aliquid Imaginetur anima. 543. d
Imago quid propriè significet. 1030. e. & 1031. a
Imago nulla veritatem assequi potest. 431. b. c
Imago regia ac diuina, quæ est in nobis, vnde ortum cepe-
rit. 133. b
Imago diuina in nobis conseruanda. 58. a
Imaginem diuinam extinctam D. Gregorius luet, 1306.
col. 1.
Imaginis dei decus homo non conseruauit. 61. c
Imago dei in homine prolapsa, à Christo erecta, & instan-
tata. 488. e
Imagines angelorum in ecclesia primitiua. 613. a. 1076. b
Imaginis nostræ ratio nobis est reddenda. 666. b. c
Imago pro exemplo. 48. a
Imago aurea non adoranda. 346. d
Imbecillitas benignitati est adiuncta. 396. b
Imbecillitate aliorum duntaxat niti, extrema est miseræ.
4. 1. 2. 3
Imbecillitatis est, paruis facillè succumbere. 612. d
Imbres cælestes, qui. 2. 2. 2
Immutabilitas, semianimis. 1. 1. 2. 2
Immutabilitas consideranda bifariam. 1. 1. 2. 2
Immortalitas comparatur virtutibus. 48. b
Immutabilitas deo est naturalis. 1. 1. 1
Impassibilitas multis dicitur modis. 410. b. eiusque descri-
ptio. 1310. d
Impeccantia humanam superat naturam. 310. d
Impeccantia homo donatus, quid sit. 61. c
Impellere populum, prouerbium. 35. c
Imperatorum vetus mos. 228. a
Imperator, qui aliquem ad imperij societatem ascesce-
nt, conuersio. 167. c
Imperator turpe vi & violentia superat, ac turpius arte
uos conatus occultare. 228. a
Imperatoris voluntas est legis instar. 237. c
Imperatores Romani antiquitus publicis ornabantur ima-
gibus. 227. d
Imperare aliis, & aliis imperio teneri, diuinitus assigna-
tum. 38. b
Imperare alios debere, & alios præsidere, à deo constitu-
tum est. 37. e
Imperare scies, cum parere didiceris. 41. a
Imperare hominibus plus discriminis, quàm præesse pecu-
dibus. 45. c
Imperare omnes velle, malum inordinatum, & infandum. 39. d
Imperare velle neminem, iniquum & inordinatum est. 39. e
Scire Imperare, quàm parere difficilius. 46. a
Imperant animalium alia, imperioque tenentur alia.
423. b. c
Imperandi rabida sitis. fol. 10. pag. 1.
Imperandi tenere, scientiam, arduum. 4. c
Imperaturos alius, sibi ipsi prius imperare debet. 4. c
Imperia deus introduxit. 98. a
Imperium spirituale, i. ecclesiasticum, quibus dandum, &
vt accipiendum. 39. e
Imperij spirituales quis finis. 94. d
Imperium nihil æquè ostendit, quàm amor & beneuolen-
tia erga subditos. 93. a
Imperia vi diu contineri & conseruari nequeunt. 353. d
Imperium imprudenti viro non committendum. 38. a
Imperium ecclesiæ temporali præstantius. 484. b
Imperitis, ne afficiantur damno, prouidendum. 369. c
Impietas quid sit, & circa quæ versetur. 123. a
Impietatem scienter colere, mors est perfecta. 130. a. b
Impietas tanquam per circulum ad pietatem rursum re-
uertitur. 124. b. c
Impietate grauior nulla poena. 1054. e
Impingere bis ad eundem lapidem, est dementis. 1054. e
Impiunt, tanquam lanugo, quæ à vento tollitur, &c.

INDEX.

[illegible]

INDEX

INDEX.

INDEX.

Julianus per baptismum induerat Christum.	204. d	rectionem, insurrectionem. &c. 214. c. & post Pilatum	ibidem.
Julianus per ironiam γάρως dictus.	206. e	Christicida.	ibidem.
Julianus cur nominetur Idolianus & Pizus. 331. c. & Tauricemus.	ibidem.	Julianus ignavè ac turpiter persequitur Christianos.	209. c
Julianum persecutoris nomen effugere non posse.	237. c	Julianus à demonibus inductus, & adiutus, nihil genus impietatis prætermittebat. 531. b. vim ac tyrannidè blanditus admittens.	ibidem.
Julianus pestiferis doctrinis, & magistris operam dabat.	191. d	à Iuliano cædes clamperpetrat.	236. a
Julianus pro ethnicis callidè disputabat.	190. d	Juliani in Christianos crudele dictum.	236. c
Julianus cur γάρως vocatus.	206. e	Julianus per Christianorum vitam imitationem Christianismum euertere studebat.	152. c. & 233. a
Julianus sub mansuetudinis specie, & obreptu morum occultabat venenum.	186. c. 187. d	Juliani malitia crudelis.	208. b
Julianus vocatus Hieroboam, Achab, Pharo, Assyrius, Nabuchodonosor, &c.	182. c. d. 731. c	Julianus quoniam pacto Christianos vexare parabat.	240. a
Julianus omnia vsuabat officia, & munera.	194. c	Juliani milopogon.	317. c
Juliani impia & vasa simulatio.	in vita D. Greg. pag. 7.	Juliani Truxa & barathra, quæ & qualia.	199. a. b
Julianus duplicem habebat exercitum, vnum hominum, alterum demonum.	236. c	Julianus quosnam mirabatur martyres.	216. b
Juliani improbi descriptio physiognomica.	297. b. & c	Juliani in irridendis sodalibus suis improbitas.	295. c. d
Julianus tyrannorum crimine primus.	1262. d	Julianus in malis mirè ingeniosus.	283. b
Juliani extruccionem ædis sacræ cur martyres repudiarent.	188. e. 190. a. b	Julianus à militibus coactus Còstantij adesse funeri.	294. a. b
Julianus quandiu cum Gallo fratre versabatur, perversitatem suam metu quodam occultabat.	191. d	Julianus quam iracundus esset 295. c. ob id Atronijs nuncubuit.	206. b
Juliani mores & actiones fictæ & adumbratæ.	187. d	Juliani cachinni quàm ridiculi, & infames.	297. c
Julianus diadema sibi ipsi imposuit. 200. d. c. & aduersus Constantium expeditionem suscepit.	ibidem.	Julianus in iudicijs dicendis alter Euripus.	294. c
Julianus Cæsar institutus.	193. a	Julianus leura curans, magna negligebat.	223. b
Julianus cur à Constantio Cæsar creatus.	198. a	Juliani petulintia indecora, & intamis.	296. c. d
Juliano cur Constantius imperator dederit salutem.	186. c. d	Julianus Phalaride & Echeto tyrannis crudelior.	236. b
Julianus Apost. quo tempore imperator creatus.	129. b	Julianus & Christus per antithesim comparati.	214. d
Julianus imperium adeptus, statim impietatem proficitur.	204. c	Juliani, & ignis Aetnei pulchra comparatio.	230. c
Julianus fraterni imperij, non autem pietatis, hæres existit.	103. a	Julianus & Gallus Abeli & Caino comparati.	187. c. 188. b
Julianus Constantio necem molitur.	01. c	Julianus per Baal, per auream imaginem, & serpentes significatus.	212. a
Juliani erga patrem & fratrem suum invidia.	189. b. c	Julianus Raplaci Assyrio comparatus.	251. b
Julianus ad Gentium relig. necem.	189. b. c	Julianus Apostata Cedris comparatus.	177. b
Julianus à Deo decessit, & pietate re. c. 11. per seipsum tem spoliavit.	189. b. c	Juliani interitus.	177. c. 615. d
Julianus Nicomediæ venenatâ Ethnicæ superstitionis, culum hausit, Libanio, & Maximino Philosophis propinantibus.	322. a	Juliani interitus angelis & Archangelis causam lætitiæ prebuit.	179. d
Julianus omni impietatis, ac præstigijs genere refertus.	291. c	Julianus qua specie mortis obierit.	196. c
In pectore Juliani dæmon domicilium habebat.	596. a	Juliano Apostatæ quis mortem intulerit.	618. d
Julianus dæmones per sacrificium cruorem colebat.	299. d	Julianus in seipso sententiæ & opiniones.	290. b. & c
Julianus demonibus opplerus.	106. d	Julianus in seipso sententiæ & opiniones.	290. b. & c
Julianus de rebus suis dæmones consulit.	206. b	Julianus in seipso sententiæ & opiniones.	290. b. & c
Julianus aduersus terrores, & spectra dæmonum cruce se signat.	106. c	Julianus tetram animâ efflatus, se Deû suadere conatur.	291. b. c
Juliano sacrificanti in extis apparet crux.	205. a. & c. d	Julianus in Deorum numero à gentilibus repositus.	193. e
Juliani mira calliditas.	209. c. 210. a	Juliano extincto, pax Ecclesiæ reddita.	169. c
Juliani improbitas & invidia.	189. b. c	Julianus Tharsi humatus.	293. d
Juliani improbitas quantæ.	196. c	Juliani & Constantij imper. funerû per antithesim collatio.	292. e. & 293. a
Juliani caliditas impia, in exercitu decipiendo.	210. a. 228. a	Juliani sepulchrum infame.	194. c
Juliani persecutio cur comædia ac tragædia simul dicatur.	241. c	In Iuliano cur Deus sua patientia vti noluerit.	298. b. & c. 298. b. & c.
Julianus Iudæos aduersus Christianos excitat.	281. d	Julianus extinctus.	ibidem. e
Julianus scripturis sacris Christianos oppugnare nititur.	240. c	Julianus, tributori exæquator, amicus Gregorij.	335. c
Julianus Christianos à liberalibus disciplinis atter.	243. d	Iumenti nomine quid significetur.	919. a
Julianus honores invidet martyribus.	596. a	Iumenti vocabulo quænam contineantur animæ.	135. c
Julianus diabolo, tanquam instrumento, ad vexandos Christianos utebatur.	211. a	Iuno, soror Iouis & vxor.	317. d
Julianus furore in Christum percitus.	596. a	Iuno Zygia cognominata.	602. d
Juliani imper. quanta fuerit in Christianos perversitas, atque tyrannis.	in vita D. Greg. pag. 6.	Iuno in æthere & nubibus pendens, vinctisque ferreis armis.	336. d
Julianum Apostatam aduersus Christianos effecit invidia.	689. c. d	Iuno in nubibus & in æthere pendens, ferreis deprimitur incudibus, aureisque manicis vincitur.	257. c. & 258. c
Julianus bellum nudimè perspicuum Christianis inferebat.	167. d	Iupiter Pizus. 331. c. & Adoneus.	1bid.
Julianus apostatam impietatis excepit impietatem.	177. a	Iupiter nub. goga.	336. c
Julianus malos & impios improbitate superauit.	204. d	Iupiter, amicitie, & hospitalitatis præses, & supplicum antistes.	602. d
Julianus malis mali imperij consiliarius utebatur.	204. c	de Iouis Nutu superciliorum, & commotione crinium.	336. e
Julianus Christianis martyrii inuidebat.	207. c. & eiusdem crudelis malitia.	Iupiter, Deorum princeps, eâ vim habebat, ut Deos omnes cum cæteris rebus sursum attrahat, &c.	309. a. & b
Julianus gerebat bellum aduersus pacem, aduersus resur-	208. b	Iupiter Tragædus.	1013. c
		Iupiter, rex cæli à Poëtis constitutus.	760. c
		Iupiter fulmine gaudet.	256. b
		Iupiter cur dulcis dicatur lapis.	262. d
		Iouis crines ἀμύμονι.	258. c
		Iupiter, vt lapis, a patre Saturno deuotatus, quid mythologice.	827. c. 828. a. b
		Iupiter insurrexit aduersus Saturnum patrem suum, & cur.	337. b. c
		Iouis partus, & furta.	309. a
		Iupiter omnium libidinosis. mus.	257. c
		Iouis & Iunonis congressus turpis.	

INDEX.

- iupiter propter mulieres quidvis efficitur. 309. a. 317. c. d
nam plura, quam sexcenta flagitia, ob libidinem & volu-
ptatem perpetravit. ibid.
iouis horrenda & nefanda libido. 263. a. b
iupiter libidinis ardore flagrans in quorū figuras sese com-
mutaverit. 324. c. 3273. b. 1382. c. col. 2
iupiter ob feminas constuprandas prastigius in omnes se
commutabat formas. 163. b
iupiter à Polyhymno constupratus. 331. b
iupiter quantopere gulæ deditus. 263. c
iupiter, te vera, homo fuit prastigiator, & scelestus, & Cre-
tensium tyrannus, &c. 828. a
iouis ex suis sceleribus nefandis descriptio. 1273. b. c.
iupiter in Creta natus & sepultus. 324. d. e. 341. c
iouis Selli sacerdotes, & eorum ceremoniæ, & mores. 219. a.
& castitas. ibid.
iouis sepulchrum deitatem ipsius confutat. 309. b
iuramenta, quæ potissimum detestanda sūt. 1394
iuramentum omnino fugiendum. 1393. 1313
iuramenti usus crebet parit peritium. 933. b
iuramento nihil peris. 1194. col. 1
nunquā iurandi legem sibi indixit D. Gregorius, cum bap-
tizaretur. in eius vita. fol. 2. pag. 2.
iuramentum Hippocratis. 372. c. & 373. c
qui iurat, vel qui alterum iurare cogit, grauissimè peccat.
1417. col. 1.
iurare nullo modo debet Christianus. 264. c
iurare, est dicti testem sistere deum. 1370. col. 2.
qui iurat falsa, deum negat. 1394. col. 2.
iurantium fructus est, ut cum vera dicunt, eis nulla adhi-
beatur fides. 1194. col. 2.
iuravi lingua, mentem iniuriam gero, quid sit apud Eu-
ripidem. 1394
ius seruari perpetuo est necesse. 1115. c
iurandum omni ratione fugiendum. 1043. c
iurandum dare, & accipere, pessimum est. 1445. a
iustificatio aliud est, & aliud saluatio. 685. d
iustina virginem Mariam oblectat, ieiunij & chameunij
pharmaco sese communicans. 490. c. d. xmonem supera-
uit. 441. 2
iustitiæ, patria, & parentum nomina, & conditio. 495. 3. b
iustitiæ virginis præclara, quam D. Cyprianus de stupro per-
xmonem sollicitauerat, laudes. 490. b
iustitia est, non plus, quam oportet, requirere. 1369. col. 2.
iustitiæ species duæ. 36. c
iustitiam, quæ deo assidet nemo effugere poterit. 55. c
iustitiæ oculum nihil omnino later. 156. b. col. 2
iustitia in tota anima consideratur. 37. a
iustitiæ vocabulo genus omne significatur virtutis. 306. b
iustitia paruum animæ concentum, & concordiam efficit.
17. b
iustitia sæpenumero pro omnibus usurpatur virtutibus.
191. a
iustitiam qui in vita coluerunt, campos incolant elysios.
578. c
iustitia diuinæ naturæ nota. 890. d
iustitia pro merito cuique præmia & penas distribuit.
85. d
iustitia modum excedens, à misericordia procul abscedit.
1336
iustitiam omnē implere apud Ioannē cap. 1. quid sit. 62. d. e
iustitiæ portæ quæ dicantur. 123. c
iustitiæ munus. 194. b. 403. a
iusti cur aliquando in impiorum potestatem veniant. 388. d
iustorum via salebrofa, molesta, ac difficilis. 1263. a
iustitiam, & contrā. 388. d. e
iustum supra modum esse non oportet. 674. c.
iustus lumen præcipit. 10. c
iustus alion, seipsum iuuat. 350. a
iustitiam duobus accipitur modis. 115. c
iuuenes bisatium considerandi. 96. b
iuuenem innotet. fol. 3. pag. 2.
iuuenis officium. 67. d
iuuenes bona vel mala fundamenta vitæ totius faciunt.
1283. c. 1284. a
iuuenes inani gloriæ semper studem. fol. 16. pag. 2.
- iuuenem decet improborum cæcus fugere noxios. 1364.
col. 1.
iuuenes temperantia decet. 1319.
iuuenes Ecclesiæ non praticiendi. 839. a. b
iuuentus calida & humida. 432. d
iuuentus acris & feruens, & ad res magnas aggrediendas
propensa. 109. b. sed sæpe non cum ratione, &c. ibidem.
iuuentus periculosa. 368. a
iuuentus generosa dat vires. 1258. d
iuuentutis comes & afflicta, stulticia. 1046. a
iuueni, quod de stupro Iunonem tentarit, quibus torquetur
supplicis. 325. c. 342. c. d. 1202. d
- L
- Laban, est iste mundus. 936. c
Labarum signum belicum, cui salutaris crucis forma
depicta inerat. 167. d
Lævia non semper ligata esse oportet. 141. a
Lævis quod instrumenti genus. 735. c. d
Labor, animis ingenuis merces. 862. a
Labor omnibus utilis. 1331. col. 2.
Laborum bonorum fructus gloriosus. 378. a
Labor assiduus quantas habeat vires. 1276. c
Labor assiduus perficit omnia. 508. d. 1277. a
Labor adest sanitatem. 319. b
Labores addere vexato laboribus, graue. 1445. c
Labor, abnuente Deo, nihil potest. 1445. d
Labor hostis sine ope diuina, est vanus. 1215. a. 1417. col. 2.
Labor Dei quid sit. 154. o
Labyrinthus Cretensis quā artificiosus. 578. a. 755. d
Lac & lana tropicè. 109. a
Lac quid moraliter. 84. b
Lacedæmoniorum mos in sacris Dianæ peragendis, mirus
& cruentus. 829. c
Lacedæmones mira arte animi & corporis robur, toleran-
tiamque sibi comparabant. 829. c
Lacedæmoniorum reges cur Heraclidæ vocarentur. 575. c
Lacedæmonij mulieres strenuæ, & intrepidæ. 335. 1
Lacedæmonij hæredes paternæ lanceæ. 1286. d
Lachrymarum causæ. 407. d
Lachrymæ quomodo, & quibus causis constantur. 110. a
Lachrymæ ex immundo orientes, xisu, inferni sunt prælu-
dium. 1345.
Lachrymæ ritu præstantiores. 463. b. & c
Lachrymæ quā saluantes. 406. c
Lachrymæ graues. fol. 18. pag. 1.
Lachrymis animæ nostræ nobis sunt possidendæ. 446. d
Lachrymæ mutæ. 416. c. & d
Lachrymarum vallis, iste mundus. 467. b
Lachrymæ, peccati diluuium, & mundi præmentum. 118. c
Laconici adolescentes verberibus seipios exercebant, ut
tolerantiam sibi compararent. 328. b. 133. c
Lacronic loqui quid propriè. 1048. b
Lacrimæ intereunt. 1280. c
Lacrima mentis est diffusio. 1169. col. 2.
Lacrima vitiosis effusa. 1307. col. 1.
Lacrimæ diffunduntur an m. stultorum. 1042. c
Lacrima diffundit animam. 681. d
Lacrima ex bono concipienda. 866. d
de Lamech septuagies septies supplicium sumitur, ac de
Cain solū septies, & cur. 967. c. 968. a
Lapides in administrando baptismo, quid indicet. 186. b. & c
Λαπιδες in veterum Christianorum pompis. 378. e
Lapidum quis inuenit. 275. b
Lapides ex lapidum conu creati. 1257. c
Lapides cœre, concipere, & parere. 1259. c
Lapidum quorundam stupenda & mira natura. 1275. b
Lapidem fieri, quid sit. 801. a
Lapides, quibus David Goliath prostrauit, cur mystici di-
cantur. 3. 6. a
Lapides tres, quibus David Goliath tunc davit, quid indi-
cent. 823. c. & c
Lapides & ligna pro simulacris, materia pro effectu. 104. c
Lapides hiæticæ possessiones distinguentes quid my-
stice. 87. c. & d
Lapis

INDEX.

Lapis summae agulis populos arcta vincit amicitia.	1301.	Leuconis in temp. merita Athenis insculpta	327 a
col. 2.		Leuiathan, nomen diaboli, interpretatur, rex eorum.	
Lapis iacob, Christi typus, qui lapis est angularis.	383. a	841. b	
Lapides, haereticorum dogmata, & tyrannides.	213. e	Leuitas credula.	289. b
Lapis amarus quis dicatur.	379. c. d	Lex est, quae gerenda, & quae non gerenda sunt, dicitur omni-	
Lapsis nostros a tribus oriri.	164. c	bis.	137 o. col. 2.
Lapsis non insultandum.	1347.	Lex, velut maceria inter deum & idola.	619. e
Laqueus contritus quis dicatur.	180. d	Lex nobis in auxilium data.	920. d
à Lare incipere, proverbium.	1056. c	Legem homini deus dat, quasi materiam, & facultatem	
Largiendum munificè, & pluribus.	1045. d	arbitrii libertati, ut in ea virtus duccat.	910. e
in Largitione fugere gloriam difficile.	518. a	Lex duplex, altera iuxta literam, altera iuxta spiritum.	59. a
Λατρίαν ζῶν quid significet.	295. d. 339. e	Lex naturalis & lex scripta qui discrepent.	1392
Laternium opus quid.	819. c	Leges instituit ordo.	675. c. d
Latinum linguae inopia.	597. c	Legem iniquam qui subditis induxerit, tormenta legibus	
Λατρίαν ζῶν quid.	12.	pender grauissima.	1417. col. 1
Λατρίαν ζῶν, & λατρεία, ληξία.	426 b. c	Legibus inuoluetur, & misere penbit, qui leges non le-	
Laudare seipsum non decet, nec temetè quemquam laudi-		gumè sancti.	2444. e
bis efferte.	2346.	Legibus suis quemque astringi, æquum.	248. e
Laudationis quatuor partes.	395. d	Legis custos est extra metum.	1416. col. 2.
Laus, aut viruperatio hominem non mutat.	437. d	Lex omnibus vna.	1302. col. 1.
Laus rebus dat incrementum.	574. d	Lex omnibus communis.	665. c. 980. b
Laus zelum parit.	612. e	Lex non scripta Adamo data.	921. a
Laudes suas predicare, inuidiosum.	37. e	Legem nemini, licet indocto, & rustico, ignorare licet.	
Laus bonis maxime debetur.	394. d	191. b. c	
Lexna Atheniensis fuit meretrix, sic appellata, quod sub		Lex nautica sacerdotibus imitanda.	555. c
lexnae belluae forma in templis depicta, & consecrata		Legem foris legere quid sit.	440. e
fuisse.	1388.	Lex peccati quid periphrastice.	133. a
Lebadia Trophonij.	323. c	Lex pro consuetudine.	86. d
Lebes Theopronus.	323. c	Lex vetus cur data.	920. a
Λεβέτις, pelui variciniatur.	269. e	Lex vetus cur litera dicatur.	143. c
Lectus paralytici tropologicè quid.	873. a. & b	Lex vetus, futurorum, & inuisibilium vmbra.	917. c. 918. a
Leda à Ioue sub cygni forma contaminata.	263. c	Lex vetus peccatorum plectebat fines, euangelica princi-	
Legalis respublica Abrahami tempore in mediam producit.		cipia quoque eorum punit.	265. b. 889. a
214. a		Lex vetus tota contemplationis de Christo erat plena.	
Legationem obeuntes manum in sinu habere decet.	124. a	102. e	
Λεγιστήριον, & λεγιστήριον, & λεγιστήριον, & λεγιστήριον.		Lex vernis tota erat symbolica.	513. e
Legislator, viua lex.	39. e	Lex vernis typus quidam ventus in nouo testamento exi-	
Λεγιστής.	116. d	Lex.	
Λεγιστής Christi sunt pontifices.	fol. 16 pag. 2.	Lex Mosaica erat lumen, veritatem adumbrans.	849. b
Lenis vir, pharmacum est iux.	1369. col. 2.	Legem Moysi Christus duobus mandatis est complexus.	
Leuitatis dehiuio.	68. a		
Leuitatis, res laudanda & predicanda.	1399. col. 2.	Lex vetus Christo veniente, sepulta est.	1261. e
Leuitatis dup. ex fructus.	1398. col. 2.	Lex, pædagogus noster fuit in Christo, ut ex fide institue-	
Leuitate abuti, periculosum.	484. e	mur.	58. e. 59. a
Leuitas admiscenda terrori.	1399. col. 1	Legis euangelicæ & veteris discrimen perelegans.	932. d. &
Leuitatis grauium hominum exempla.	216. e	933. a	
Leo, violentum animal, & ab omni dolo liberum.	1276. c	Lex peccatorum finis, Christus initia prohibet.	933. a
Leo, qui instat equi, hominem dorso ferebat.	1276. c	Lex euangelica veteri leuior propter speciem, ac mercedem.	
Leonum munda caliditas, ut effugiant venatorum insidias.	1217.	931. d	
Leo vultum torum, horrificum, ac regium præ se fert.		Lex actionem solum puniebat, euangelium autem curiosum	
		etiam aspectum iudicat, &c.	112. b
Leo præda suæ fastidit reliquias.	1316. col. 1.	in Lege euangelica necessitatio quædam sunt obseruanda:	
Leo ex simia non merendus, paroxysma.	1407. col. 1.	quædam verò in voluntate & electione posita.	242. d. e
Leonem ab vnguibus laudare.	400. e. & 401. e.	Legis participes esse nos oportet, non literaliter, sed euan-	
Leo quid per tropologiam.	992. d. e	gelicè: non inchoate, sed perfecte, &c.	940. e
Leo ab vngue noscitur.	1376. col. 1.	Legis Christianæ perfectio.	265. c
Leonum vis rabida à Daniele redditur cicur.	fol. 8. pag. 1.	Lex Christiana neminem cogit.	353. l
Leo ab Hercule interemptus inter astra locatus	285. a.	Lex spiritus vitæ, si velimus, nos à lege peccati, & mortis	
333. d		liberat.	56. e
Leo, zodiaci signum.	319. b	Legi spiritus repugnare quid sit.	131. a
Leoninae pelli vulpinam prætexere.	225. e. & 226. d	Legis lectores legem non intelligunt.	712. e
Leo Deus habitus.	634. c	Lex Atheniensium de instituendis adolescentibus præcla-	
Leos Orpheus filios, ut Atticam vniuersam grauissima leua-		ra.	1081. e
ret fame, tres filias virgines tradidit mactandas. 1387. vn-		Lexiphanes Demosthenicorū verborū putidus affectator,	
de ei statua, nomine Leochorum fuit erecta.	1bid.	Libanius sophista, Iuliani apostatæ magister.	219. a
Leptores strepitus filiorum extiterent, proverbium	1446. c	Libanius sophista, Iuliani apost. familiaris, aduersus Chri-	
Lepra, sacer morbus.	458. c	stianos impurus sycophanta.	310. e
Lepræ conditio, quàm vitij, peior.	462. b	Libanius improbus & impius adulator Iuliani vitia & ice-	
Lepræ tactus quid.	479. b	lera nominibus virtutum appellans.	
Lepra		Libanus quondam, mons sacer idolis.	304. c
Lepti cū ex citare gaudeant.	465. b	Libationes, quas Gentiles mortuis & sepulchris infunde-	
Leptorum calamitas quàm grauis, & commiseratione		re.	379. d
digna.	460. d	Libellus repudiij quas ob causas in lege dabatur.	715. e
Lepti potissimum misericordia digni.	458. c	Liber vitæ omnibus aperietur in die iudicij.	36. l
Lepti morbo misericordia digno laborant.	466. e. d	Librorum sacrorum catalogus versibus concinnatus	
in Lep. olos parentum crudelitas.	461. d	Libri Magici quibus utebatur Cyprianus, exusti.	4

INDEX.

libri historici sacri communes sunt omnibus.	87. a	lingua parere, præclarum.	1247. a
libri aperti.	343. a	linguam licere difficile.	121. d
liber, Iouis & Proserpinæ filius, cur à Titanibus discerptus.	342. a	linguam nihil cõtere potest.	1296. col. 1.
statum ubi fuerit in lucem editus.	342. a	linguam ructis manibus armare.	740.
liberalis est is, qui æra tempestuè, ac moderatè dat alteri.	1370. col. 1.	lingua duplici muro vallata & septa	121. d
liberalitas inter duo vitia posita.	404. c	lingua moderatè, mens	401. c
liberalitatis munus est, tribuere quibus oporteat.	404. c	lingua seclus quis dicatur.	137. a
libertas animæ quæ & qualis.	419. b	linguis non pugnandum.	691. b
liberum arbitrium, vide Arbitrium.		linguâ aureâ nihil vilius.	1421. col. 1.
libido quid.	135. c	linguâ sacundâ suavisissimi manant lactes.	1444. c
libido, est flamma, & bellua.	965. b	lingua faceta, verba fundit mellea.	1416. col. 1.
libido, corporum nostrorum contumelia pestilens.	1046. a	linguam eruditam dat Deus.	40. c
libido hos mente priuat, quos tenet.	1353.	in linguis igneis cur Spiritus sanctus, 982. d. & cur in di-	
libido sauciatem comitatur immodicam.	1445. b	ctus	
libidinem comprimere, nostri est arbitrij.	885. b	lingua aurea quid indicet.	660. d
libido in qua animæ parte resideat.	47. b	linguam Græcam Ethicæ religionis non effc.	145. c & 246. a. c
libido, ita adiuncta, cuncta turbat.	1367. col. 1.	litera humilis & pedestris, quæ dicatur.	733. d
libido eripit mentem.	490. a	literarum humanarum studia cur Iulianus inuideret Chri-	170. b
libidine pecudibus efficiuntur similes.	54. c	stianis.	
libido in coniugatis mediocritatem non excedens, crimini dari non debet.	1392.	literis sacris maxime studendum.	1564. col. 2
libidinem cum ætate non senescere, turpissimum.	858. c. d	litera quo pacto occidat.	86. d. e
libidinem Ethnici vocarunt Venerem, ut vima sua diuinita-	1382. col. 2.	literarum inuentores.	248. c. & 249. a. 274. c. 275. a
tis prætextu colerent.		literæ olim tantum sexdecim.	249. a
libido Dea apud veteres.	751. b	lites grauem frequenter gignunt furorem.	1417. col. 2.
licentia effraznata, & immodica animaduersio, vitia paria.	842.	litus maris, pro vitæ præsentis & mundi consummatione.	502. b
lien quid indicet.	930. c. d	liturgia Græca & Latina idem facit.	440. c
lignum vetustum quid significabat.	911. c	ex liturgia sola robur accipiebat Gregor. pater.	538. c. & c
lignum omne, de quo Adamo edere minimè interdictum		liturgia D. Basilij.	579. c
per scientiæ lignum à vitæ ligno Eva auertur Adamum.	504. a	liuor improbus superbos premit semper.	fol. 5. pag. 1
lignum scientiæ quid sit.	504. c. 911. b	liuor multis infestus.	fol. 9. pag. 2.
lignum scientiæ boni & mali exitiale.	1255. b	liuor tæbæ corpi.	681. d
ligni scientiæ gustus pestifer.	1256. b	liuor quiescere nequit.	fol. 15. pag. 2.
lignum vitæ quid sit. 64. a. & c. 911. b. eius vis, & natura.	61. c	liuor quid proprie.	1309.
lignum vitæ quid mysticè.	692. d. 911. a. b	locusta de genere est insectorum animalculorum.	731. c
lignum vitæ, crucis dominicæ typus.	912. c	logica minus, & utilitas quanta.	1282. c. 1283. a
lignum vitæ cur Adamo fuerat interdictum.	65. a	λογικὸς seu ratiocinatio quid sit.	42. b. 1369. col. 2.
reuerari sumus.	661. i	λογικὸς, rerum diuisio.	509. b. 512. b
lignum aduersus lignum quid sit.	63. c. d	λογικὸς, pro sententiis communibus.	1022. c
lignum Mosi ostensum, aquam dulcem efficiendi naturam	184. c	λογικὸς ibi pro rationum relatione.	203. d
abens, quid indicet.	414. b	ot modis vsurpetur	775. b. 785. .
linus profundi quid significet.	246. b	λόγος, filij Dei nomen, & cur,	144. c. d
linus verus quædam Rhodi ciuitas fuit.	112. c. d	λόγος, id est Deus verbum.	536. a
lineæ mysticæ.	761. c. 762. a	λόγος, id est quid sit.	30. b
lineæ cui dicantur non extare.	1225. c	λόγος, xgætos quid.	21. c
lingua, re, um est, quo nihil acutius, nihilque promptius in	1225. c	lollianus, vir generosus pius, insignis, & nobilis	1134. c
rebus humanis.	1225. c	nganimis multus est in prudentia.	35. c
linguarum vsus à quo primum.	1247. c. & 248. a	longanimitatis definitio.	121. c
linguarum vsus mortalibus omnibus communem esse.	168. a. b	longanimitas, est actio molestiæ.	1369. col. 2.
linguæ officium, est loqui.	675. c	longanimitatis officium & munus.	923. c
lingua auribus loquitur animique exprimit sensa.	1297.	longanimitatis exempla sacra.	455. d. e
lingua promptissima, & paratissima.	676. c	loquacitas secundogenita ventris filia.	165. a
lingua omnium rerum sola laboris experta.	1296. col. 1.	loqui quomodo, quando, quid, & apud quos oportet.	fol. 13. pag. 1.
lingua periculum maius, quàm auris parit.	fol. 13. pag. 1	loqui de rebus alienis hominibus quibusdam melle dulcius:	35. c
linguæ igneæ verendæ.	877. c	loquendi cupiditas inexplebilis.	1037. d
lingua dimidium continet visij.	1306. col. 1.	loquendi ratio quieta, est decora.]	416. c
lingua nihil exitiale.	1296. col. 1.	loth Sodomitæ, moribus tamen haudquaquam Sodomitæ.	455. b
lingua rixas, ac dissidia parit.	1296. col. 1.	loth quodd hospitalitatis studiosus esset, Sodomitæ pereun-	455. c
lingua peccat omnes.	1296. col. 1.	tibus, periculum euasit.	182. a
sub lingua laborem ac dolorem versare quis dicatur.	124. b	loth vxor in statuam salis conuersa quid indicet.	261. a
linguæ inanes auræ.	fol. 19. pag. 2.	loth vxor in statuam salis conuersa exposita mysticè.	1051. d. & 1052. a
linguæ sceleratæ & improbæ igne Sodomico in cinerem	569. b	lotoj hagogum inopia.	357. c
rediguntur.	714. c	loxias, Apollinis cognomen.	666. b
lingua impudica diabolo insectum	163. c	D Lucas in Achaia sanctum prædicauit euangelium.	737. a
linguæ efficiens periculum.	1342.	D. Lucæ sacrum corpus Thebis Constantinopolim transf-	312. c
lingua promptissime nocet.	fol. 16. pag. 1.	uerum.	245. c
lingua effera.	429. b	lucernæ spirituales quid.	1369. col. 1.
linguis malis & improbis occurrendum.	1297. col. 1.	lucerna, typicè Christi caro pura.	lucifer, demonum princeps.
lingua in ira comprimenda.		lucifer natura bouis, & arbitrij plena voluntate præditus,	præ-

INDEX

INDEX.

Mateosiorum hæresis.	fol. 12. pag. 2.	imperatoribus tyrannis.	140. b. c.
D. Marcus Romæ scripsit Euangelium, postea Alexandria primus fuit episcopus. 599. b. vbi octo degit annis. ibid.		Martyres viui.	347. c.
D. Marco obtrigit Italia ad factum Euangelium prædicandum.	666. b.	Martyrum cruciatuum brevis epilogus.	356. c.
Marcus Areth. Iulianum, cum scilicet genus istius periclitaretur, seruauerat.	235. b.	Martyres ad bene viuendum nobis utiles.	488. c. 489. a.
Marcus Areth. omne tormentorum genus strenuo ac forti pertulit.	235. b. & d.	Martyribus multis martyrij cruor pro baptismo satis fuit.	614. c. d.
Marcus Arethusius cum idolorum templum euerteret, & quàm plurimos ad Christianismum adduxisset, crudelissimum in modum reudatus, ac latratus. 232. c. & 233. c. d.		Martyrum splendor.	347. b.
Marcus Areth. ne unico quidem numo vitam redimere voluit.	234. a. & b. c.	Martyrum monumenta votiuorum donorum munificentia sumptuosa.	186. d.
Marcus Areth. inter tormenta præclarum apophthegma.	233. c. d. & 234. c.	Martyrum omnium memoria celebranda.	488. c.
Mare, elementaris aquæ sedes.	762. c.	Martyrum animi honores.	488. a.
Mare omnibus commune.	1313. col. 1.	Martyrum laudes.	1381. col. 2.
Mari Deus imposuit limites.	306. c. 307. b.	Martyres vt honorandi. 346. D. Mediatores sunt nostri. ibid.	
Mare pro termino tantum habet arenam.	756. c.	Martyribus quid potissimum est offerendum.	493. d.
Mare, quamuis liberum & solutum, suis tamen consistit finibus.	756. b.	Martyrum etiam recordatio summè salutaris.	1381. col. 2.
Mare tamen si fluuios excipiat omnes, minimè tamen accretit, sed idem semper, siueque simile permanset.	756. b. c.	Martyres sub dio populum retinent, ac pompam agunt.	963. b.
Mare increpuit, & exsiccatum est.	178. a.	Martyres martyribus non inuideat.	489. a.
Maris miracula.	1276. c. d.	Martyrum fortitudo, apparitiones, & reliquæ.	215. c. & d.
Mare per Moysen scissum.	491. d.	Martyres idololatram qui, & quales.	216. b.
Mare ad Moysi virgæ ictum cessit, & ad eius sermonem conuulsus.	183. b. & c. & 184. a.	Martyrum, præstantissima est omnium negotiatio, quod exigui sanguinis nobis regnû cælestis ipsa meretur.	492. c.
Mare scissum tropologicè quid.	184. d.	Martyrium Christianis inuidebat Iulianus.	167. d. 207. c.
Mare pro vitiosis affectionibus, amaritudine, & tempestatibus.		Martyrij lex, quæ & qualis.	376. d. 547. c.
Mare Parthenium.		Mare auxilium formæ ad gignendum requirit.	638. d.
Mare pro hac vita.		Malculum animal cur potissimum in sacrificium offerebatur pro peccato.	103. d.
Mare cyatho metiri, prouerbium.		ματαιότης, inanes artes.	89. d.
Margarita quid significet.		Metatheologi ibi reprehenduntur.	34. a.
Margarita spiritus, Christus.		Materno affectu nihil mollius.	715. c. 716. a.
Margaritæ canibus non proncienda.		Matrem honore afficere, pium & sanctum.	1101. d.
Maria prophetissa soror Moysi, de Ægyptiorum interitu triumphale carmen est auspicata.	175. c. 176. a. & b.	Materiæ definitio.	454. c.
Mariam aduersus fratrem murmurantem inuidia infecit lepra.	639. c.	Materia, formarum est condita basis.	1369. col. 1.
Maria animo, carne, & spiritu purgata.	818. a. 914. a. b. 915. c.	Materiæ decor certus, est induere formam.	1369. col. 1.
D. Maria ne turpe quidem quicquam vnquam cogitauit.	311. a.	Materiam Deo coeternam non esse.	73. c.
Maria virgo Deipara.	765. d.	Materiam vniuersi ante rerum elementa fuisse ex quorumdam philosophis.	74. d.
V. Maria semper virgo, Deipara & prophetissa. 921. c. & d.		Materiam inuicem esse alterebat Maues hæreticus.	614. c.
V. Mariam Deiparam esse, contra Apollinarium & Nestorium.	1010. e.	Materia & forma simul à Deo creata.	178. d.
V. Maria propriè, ac verè Dei mater. 1011. a. & cur Christiana non dicatur.	ibid. b.	Materia Deo coeterna secundum Platonem.	74. d.
V. Maria Deum concepit, & peperit.	1006. a.	Materia occupans omnia prius creata.	74. c.
V. Maria suo Deum, thesaurum vtero baiulauit maximum.	1148. a. col. 2.	Materia quæ constant, oculis cernuntur corporis.	81. d.
D. Maria per scalam Iacob significata.	582. c.	Matrimonium, legitima corporum est connexio.	1. c. col. 2.
D. Maria virgo & mater Dei, in auxilium imploratur.	490. c.	Matrimonium à Deo, ante præcepti violationem, institutum.	822. c.
alia Maria, quæ in resurrectione Christi narratur, quæ & qualis fuerat 942. d. & quid per allegoriam indicet. ibid.		Matrimonio contermina virtus.	1259. a.
à Maria Magdalena demonia septem eiecit Christus. 942. c. d. & quid hoc sit mysticè.	ibid.	Matrimonium sanctum.	503. d.
Mars horridus.	fol. 8.	Matrimonium quomodo bonum.	714. c.
Mars, demon furiosus.	599. d.	Matrimonium honorificum, & venerandum.	714. c. d.
Mars, iracundiæ & cordis præses.	162. a.	Matrimonium virginitate humilior, & abiectior.	399. d.
Mars, itæ præses & antistes. 964. c. & cædium architectus.	101. d.	Matrimonium concupiscentiæ medetur.	399. d.
Mars bellorum cur dicatur præses.	337. d.	sine Matrimonio vita est manca.	1258. c.
Mars, Deus ab homine vulneratus.	308. c. d.	Matrimonia conciliant ordo.	675. d.
Mars bis vinculis constrictus fuisse scribitur.	324. a.	Matrimonium legis veteris tempore præferebatur celibatui.	137. c. 138. a.
Mars à Diomede sauciatus, & in vincula ab Oro & Ephialto coniectus.	337. a.	Matrimonij laudes, & necessitas ab effectis.	1257. c. 1258. a.
Martis & Veneris adulterium.	1388.	Matrimonia Christianorum modesta & composita esse debent.	713. c.
Mars à Vulcano in adulterio deprehensus, & in xneo carcere conclusus.	258. d. & 259. a.	Matrimonij molestiæ.	714. b.
Martius, mensis totius anni primus.	924. b.	Matrimonio copulatus quandoque colenda continentia.	859. c. & d.
Martyres quadraginta simul immaniter passi.	580. c.	Matrimonium quot secum incommoda porret.	1275. a.
Martyrum innumera milia sub Diocletiano & Maximiano		Matrimonij incommodorum catalogus.	1250. c. 1251. a.
		Vide plura in verbo Coniugium.	
		D. Matheus heri publicanus, hodie Euangelista factus.	925. c.
		Mausoleum sepulchrum, vnum ex septem mundi miraculis.	582. b.
		Maximianus Imp. Christianorum persecutor Diocletiano crudelior. 281. c. 282. a. 239. c. nemque Maximianus.	ibid.
		Maximilla, Montani hæretici prophetissa.	240. c.
		Maximillam, poconisulis vxorem, lethali morbo liberauit D. Andreas.	216. c.
		Maximus factiosus.	24. c. & ibid.

INDEX.

INDEX.

mensa aurea tabernaculi quid mysticè.	138.d	militibus suis stipendiis sint contenti.	358.c
mensa verborum.	416.b	militibus in fide leues.	211.b
mensa spiritalis ac diuina, quam dominus præparauit nobis.	311.e	militibus ueraciam & auariciam uitæ comites habent.	218.a.b
mensa sacra.	1371.col.1.	militum quorundam Christianorum zelus mirabilis, fides, & fortitudo, mira in exercitu Iuliani.	229.d
mensa sacra uelis testis.	fol.19.pag.1.	mirabilia quænam sint prædia.	220.c
mensa sacra ius quondam habebat asyli.	164.c	miræ ipse temperandæ.	484.c
ad mensam sacrosanctam illotis manibus seipsum protrudere, pestiferum.	44.b	minerva uirgo Erichthonem peperit: & quo pacto ex capite Iouis nata.	308.d.341.a.b.829.a
in mensa sacra ex pane & uino sit Domini corpus.	652.c	minerva cur tibi abiecerit.	296.c.297.a.339.c
mensa mystica.	614.b.871.a	ministri nomen quid designet.	65.d
mensa spiritalis & mystica, in qua proponitur caro Domini.	312.c	minos Iouis filius, rex iustus, & integer. 332. a. & legislator optimus.	378.c
mensæ mysticæ astabat D. Gregorius.	1368.col.1.	minois lacum iniustitiarum summæ prætere, et.	215.c.&c
mensæ Alcinoi descriptio.	1291.col.1.	minos in campis Elysus degit.	354.c
mensæ Alcinoi: prouerbum.	1278.c	miraculum, res est mira, præter morem incidens.	1371.col.2.
mensæ Sybariticæ.	1376.col.1.	miracula rerum naturalium stupenda.	1275.a.&c
mensarum imitandi Christianis.	1382.col.2.	miracula mundi septem.	182.b
mentis omnium mensium primus quisnam sit.	924.b	miraculorum maximorum comes infidelitas.	1014.d
mentiarum inuentio cui tribuenda.	275.a	miracula Eha & Ehlæ iambicis scripta.	1385.col.1.
mentis duplices, apud Deum abominatio.	470.c	miraculum contra Iudæos templum reedificare copantes.	282.c
mentis omnia à Deo peragi.	117.c	miraculum stupendum in æde à Iuliano apostata & Gallo martyribus extracta editum.	187.c
mentis quid metaphoricè.	118.a	miraculum Iuliano in dæmonum specum ingrediente factum. 106.c.d. alterum eo sacrificante.	205.b
mentis magna, pedesque magno se quisque metiri debet, quicunque sapit.	1183.d	miraculum in somno Gregoriani mirum.	308.c.309.a
mentis plumbea, quid sit.	413.c	miracula, quæ Christo patiente sunt edita.	948.c.& 949.a
mercedem laboris querere, sordidi est animi.	862.a	miracula Christi secundum quatuor Euangelistas uersibus elegantissimis descripta.	1246.c.& seq.
merces singulorum in Dei iudicio ad uitam lætæ exigetur.	884.d	miraculum, quod uniuersum terrarum orbem perualit.	529.a
mercurius, administrator sermonis unde dictus, quasi medius currens, quoddam sermo corat inter homines medius.		miracula ad martyrum reliquias.	215.d
mercurius, tutorem antistes, quot & quibus uocetur nominibus apud Græcos, curque gesserit marsupium.	341.c.263.a.964.d.1279.d	miser quis propriè dicatur.	384.c
mercurius, fur & nebulo. 178. c. nam Neptuno tridentem suffragatus, Marti gladium: & Apollinem arcu ac sagittis spoliavit.	ibid.	miserano uore & inuidia tutior.	1390.col.1.
mercurius cur ægeus, id est Lucius uocetur.	278.d	miseria Dei in statetis.	458.b
mercarius Pompeius cognominatus, & car.	602.d	miseria Deo nihil familiaris, nihilque magis peccare.	383.b
mercurius iuxta Platonicos.	337.c	miseria Dea, e.g. uita etiam inperatur.	473.c
mercurius Lucius cur pera accinctus pingeretur: & cur sic uocaretur.	263.a.474.b	in misericordia commendanda quàm sit frequens scriptura sacra.	477.d
mercurij statua ut effigi solebat.	278.e	miseria homo, Deus efficitur.	472.a
mercurius lignus qui iuapte incedebat sponte.	762.b	miseria hominum per dissimilitudinem uersibus descriptæ.	1316.col.1.
meretrices nesciunt quidem sine scelere possunt.	1440.b	misoliturgi diligenter ibi præclarissima uocant uerba.	338.d
meretricis mercedem Deus à templo exterminat & excutit.	189.c	misopogon Iuliani, hoc est, eius oratio, quam de sua ipsius barba conscripsit.	317.c.& 318.b.326.c
meridies, clarissima luminis pars.	876.b.c.&c	misopogon, osor Christi crucis.	269.a
meritum cuiusque lex perpendit æquitatis.	37.c.d	missæ sacrificium sacrosanctum.	22.d.412.c
merula pulces quàm castæ.	1280.c	in missastant angeli.	116.b
mellis præmatura, res acerba.	444.a	missam Gregorius Græcè celebrat.	527.c.528.a
mellis quid spiritaliter.	644.b.c	missæ celebratione corroborabatur Gregorius pater.	138.c.&c
metempsychosis Pythagorea.	719.d.741.c.1102.c.d	missæ tremendo sacrificio mortui iuantur.	381.b
metempsychosis Pythagorea. 743.d.& Platonica.	ibid.	missionis filij Dei uocabulum ut intelligendum.	820.c.d
methodius, Olympi episcopus, quid de animarum origine senserit.	719.e	missionis militaris libellus.	729.c
methodij martyris scripta.	153.c.154.a	de mithræ sacrificiis.	327.c
metus quid sit.	649.b	mithræ sacra crucera.	116.c.233.d.& 234.c.270.a
metus, magister optimus.	fol.3.pag.1.	de mithræ suppliciis.	332.b
metus duplex.	1263.d	mithræ sacra qui celebrabant, per duodecim suppliciorum genera ducebantur.	830.c
metus homines reddit meliores.	535.c.a	mixtionis scita descriptio.	616.a
metus sanctus.	fol.3.pag.2.	mixtio de quibus rebus dicatur.	2017.c.d
metus Dei ubi est, ubi & mandatorum obseruatio.	703.a	mixtiones quo sensu ibi sumuntur.	1621.a.b
metus Dei quo tempore animum subeat.	414.a	mobilitas à communionem aliena.	414.c
metu quisquis turpi tenetur, nullam feret palmam: nam sola laudes exigit uictoria.	1417.col.2.	modestia ab effectis definitio.	1370.col.1.
metum & tuum, omnium dissensionum causa.	620.d.e	modestia, res pulchra.	1148.a.col.1.
metum & tuum audiri in Ecclesia non debent.	728.b	modestia est in grauitate sita.	1133.c
midæ avaro aurum in inopiam uersum.	1406.col.1.	modestia & moderationis laus.	1042.d
midæ fors misera.	1430.col.1.	modestia omnibus est amica.	fol.14.pag.2.
midas suo interire auro.	553.c	modus optimus, Cleobuli sententia.	566.b.1215.c.1334
midas cum optasset, ut quidquid attingeret, in aurum uerteretur, uotique compos factus, fame miserrimè periit.	577.c	col.2.1414.c.	
milites quales esse soleant.	211.c	modus, lex diuina.	1261.
milites, reipublicæ nerui, & robur.	292.d	moechorum perdita turba.	1257.
milites in acie probatur.	1084.a		

INDEX.

maior, animi consternatio, ac mentis caligo.	343. c	morbus animi, morbo corporis deterior & periculosior.	54. c
maior contrahit animam.	681. d	morbus animæ quibus repellitur remediis.	55. c
maior grauis ante tempus senes efficit. 1417. col. 1		morbi cognitio remediij studium semper antecedit.	61. c
1445. b		morbus nialis hominibus velior sanitate.	57. c
maioria caret oculo.	2137	morbis vacat nullus homo.	1303. a
maior animus omnia fastidit laeta.	1323. col. 1.	morbo alieno infici est facilius, quàm sanitate largiri.	553. b
mola asinaria quid in euangelio.	37. c	morbi medicinam docuerunt.	554. c
molestia sua quæque premit.	244. a	morbi communis communia quoque sunt medicamenta.	358. c
molonide fratres gemini fuere tum corporibus, tum au-		mors, vita priuatio.	817. a
rit 15. 9.		mors, peccati filia.	408. b
mollities grauitate & firmitate temperatur.		mortis stimulus, peccatum.	64. c
mollities dea habita.		mors animæ, est iniustitia.	152. a
moly, radix stirpis cuiusdam, & deus.		mors, pijs beneficium.	562. d
momus, deus ascriptus.		mortis dux, & quæ.	143. b
moni dei conuiniatoris exacta descriptio.	127. a	mortis duplex ad nos aditus.	927. d
momus bonos & malos arrodit pari dente.	1262. a	mortis lanua duplex.	1220. b
momus homines non tantum vulgares, sed etiam præstan-		mors improprie ita vocatur, ut vix magis nomine, quam	142. b
tissimos quosque viros attingit.	556. a	reformidabilis.	
monachus est, qui deo & legi viuit.	1370. col. 2.	mors atra rapit omnia.	1327. col. 1. 1431. col. 1.
monachus, splendor est præclarus.	1434. c	mors piorum quo nomine est appellanda.	493. a
monachi cur à Gregorio Nazaræi vocentur.	555. c. & 556. b	mors Adamo, ut beneficium, utrogata.	827. a. 912. c
monachi, Nazaræi Rechabitar, crucifixi, apostolorum imi-		mors c omniuis quæ sit.	530. c
tatores, & martyres & mortui intepulsi, appellati. 1372.		mors conciliat vitam.	542. c
170. 17. a		mortis periculo tempus vacat nullum.	815. c
monachum vita, non efficit locus.	fol. 5. pag. 1	mors arte nulla repelli potest.	
monachorum & eremitarum discrimen.	582. b	mortem Deus non creauit.	
monachorum piorum studia.	1302. col. 1.	mors perfecta quid.	145. a
monachorum exercitia, & vestitus.	418. d. & e	inter mortem & vitam nihil tertium.	52. c
monachorum nocturnæ preces.	1385. col. 1.	mors certus terminus nemini præfixus.	499. b
ad Monachos carmen monitorium.	1319. col. 2.	mors non, tamquam hostis, auersanda.	176. c. & d.
monachi veri descriptio.	419. a	mortis umbram Deus in diluculum vertit.	915. a. b
ad Monachos fictos elegantissima carmina.	1301. 1302	mors qua ratione hominibus est bona.	940. a
monadici numeri qui dicantur.	971. b	mors, orci ministra.	542. d. c
monarchiarum principia & euerfiones.	913. e	mors portus similis.	499. a
monas nequaquam idem est, quod vnum.	906. b	inors velut præfens semper nobis ob oculos ponenda.	
monasterij definitio.	1378	1433. c	
monasteria ad Christianorum imitationem à Iuliano con-		morte cur Deus multat hominem.	1104. c. d
structa.	253. b	mortem varij calus adferentes.	856. d. & 857. b
monasteria Egypti quàm sancta.	589. c	morte emenda salus.	941. d
monastica vita.	44. a	in mortem quis obdormiscat.	874. c
monastica professio morum grauitate potius quàm corpo-		mos per fenestras nostras ascendit.	346. d. 955. c
ris secessione insignitur.	539. c	quod nobis est mors, hoc angelis est lapsus.	210. d
monastica vitæ ratio duplex.	600. a	mortis & inferni discrimen.	896. b
monastica & secularis vitæ dissidium.	567. b	mors Christi necauit mortem.]	64. c
monastica leges D. Basilij.	567. a	mors duplex à Christo superata.	952. d
monastica leges, Lycurgi legibus pacatiores, Solonis gra-		mors Christi aduersus mortem.	63. c
uiiores, Minois æquiores, &c.	in vita Greg pag. 5.	mors cur in Christo infirma, & imbellis est deprehensa.	64. c
moniales pioeul à mundo viuere, & à Christo solo abditæ		mortis causa, mandatum Dei violatum.	52. b
cerni debent.	1269. c	moris Christi effectus.	948. c
monitor cunctis in rebus adhibendus.	1354. c	mors pro Christo, ad palmam est iter.	128. c
27. a		mor cum Christo quid sit.	825. a
monopros. i. peculiari modo.	789. c	mor pro Christo, vincere quidem est.	129. a
monozoni milites qui sint.	934. a	morientem qui de salute non admonet, inuidiator est, non	
is domus, hoc est, templum Hierosolymitanum.	98. a	amicus.	855. b. c
mones, qui nec imbris alluuntur, nec verberantur gran-		morimur simpliciter omnes.	685. a. b
ne.	896. c	mor & morte mori differunt.	912. b
mones effundunt lachrimam.	179. a	moriantur sine metu animalia bruta.	1316. col. 1 & 2.
mones allegoricè.	918. d	morfus a serpente, neminem alloqui sustinet, nisi à serpen-	
mones sensu tropico quid.	179. d	te mortuum proverbium.	1134. c
mones metaphoricè, demones.	109. b	mortarium quid proprie.	217. c
mones dulcedinem distillantes.	701. c	mortui intepulsi, qui sint.	1323. c
mones deus in pondere statuit.	117. c	mortui humana omnia morte reliquerunt.	1434. d
mones æterni, hoc est, bona cælestia.	467. d	mortuorum post hanc vitam loca tria.	864. c
mones æterni, i. angeli.	875. d	mortuis consecratis immutari solent nomina.	650. a
mones pro idololatria.	731. b	mortua mortuis non expianda.	1129. b. c
mones pro Catholicorum ecclesiis.	732. b	mortuorum animarum memoria.	379. c
mones tenebrosi quid mysticè.	877. a	mortui apparent viuis, exemplum.	575. c
mones pro fidei doctrinis.	893. c	mortui viuorum iuuantur precibus.	381. b
17. a. 17. b. 17. c.		mortuis veteres sacrificia persoluebant.	379. b
mones spiritus prauus aduersus Spiritum sanctum.	fol. 12. pag. 2.	mortuorum secare crines, adagium.	1406. col. 1.
479. 17. c		mortui in passione Christi resurgentes quid indicarent.	949. b
mones feminā quandā furiosam secum trahens Spiri-		monificatio quid sit.	890. a
tum sanctum appellabat. 624. c. ac Deo conseruam. ibid.		mos quid sit, & quid a consuetudine differat.	369. b. c
mopsus, fons ad radices Tauri montis.	193. a	mos	
morbus, doctrina est præfens.	1036. d		
morbus, vitæ, est d. lachrima.	950. a		
morbus corporis, tyrannia appellatus.	63. b. 65. c		
morbi & languis discrimen, ac definitio.			

INDEX.

- mos est qualitas, quæ per operationem ingeneratur. 54 c
 mos ad res est veluti habitus quidam. 71. c. 24. d
 morum lenitas, languor esse videtur. fol. 14. pag. 2.
 mos veritus legis obtinet locum. fol. 7. pag. 1. & 1395. col. 1.
 morum humanorum pro ætatum, & conditionum varie-
 tate, magna diuersitas. 67. b
 mores honesti, testis tenent locum. 1394. col. 2.
 mores Venere proiniscuam exercebant. 274. c
 moles homo super omnes mitissimus. 521. c
 moles, propheta magnus, Ægyptum vexauit, populum-
 que in ignis, & prodigijs teruauit. 571. d
 moles legislatorum illustrissimus. 345. c
 moles, dei spectator de mundo philosophorum nugas, &
 sacrilegas impijque sententias destruxit. 73. c
 moles principum princeps, sacerdotum sacerdos, Aaron
 pro lingua vtens. 345. c. d. eius præclara gesta. ibid.
 moles, Pharaonis deus, Israelitarum antistes, diuinorum
 mysteriorum spectator & præful, & c. 345. c. 677 d. 1019. c
 moles ex ouium pastore populi gubernator factus, & Pha-
 raonis deus citatus. 160. c. d
 moles puer expoliatus, deinde legislator, & imperator.
 665. c
 moles præ omnibus alijs, homo dei vocatus est. 497. b
 moles a deo duplicem legem accepit. 90. c
 moles in omni Ægyptiorum institutus fuit sapientia. in vi-
 ra D. Greg. pag. 19.
 moles intra nubem processit, & legem duplicem sanxit.
 571. d
 moles panem de celo per orationem fundebat. 558. c
 moles, post audita dei oracula, nunquam cum vxore ha-
 buisse consuetudinem. 993. c
 moles cur obsequi Deo sit cunctatus, Esaias contra. 288. b
 moles manuum extensio, crucis typus. 184. c
 moles cur velamen inter se & israelitas interiecit. 677. b
 moles Dei conspectione donatus. 741. a
 moles Deum vidit, quo pacto est intelligendum. 183. c
 moles Deum aduerso lumine vidit. 1159. c
 moles fidei seruuli Dei summa humilitas. 1365. col. 1.
 moles laudes paucis conscriptæ verbis. 1005. c
 moles miraculorum epilogus. 677. d
 moles sex genera ab Aristotele tradita. 653. c. 905. c
 mulier à Deo arte mira formata. 1154. e
 mulier auxiliatrix viro à Deo data. 912. d
 mulieres virtutis potius, quam corporis elegantiam sibi
 comparare debent. 491. d
 mulieribus admodum conuenit silentium. 403. b. d
 mulier pauca loqui de summo numine debet. 1168. d
 mulierum ornatus qualis esse debeat. 402. b. c
 mulier lucata, idolum. 1437. c
 mulier ad persuadendum apta. 912. c
 mulierum verum ornamentum in quo consistat. 1439. e. &
 1440. a
 mulieri pulchræ minimè fidendum. 1438. c
 mulieres solum inter se studiose celant. 1438. d
 mulier draconum, & aspidum naturam complectitur.
 1445. c
 mulierem omnia vincere. fol. 9 pag. 2.
 mulieres proceres, Pandoræ filia. 1438. c
 mulieribus est rursus, masculos mores præ se ferre. 1445. a
 mulier ex omnibus illis, quæ Mulieres 1000 dicunt, velfaciunt,
 aculeo caret. 1438. a
 mulieribus alienigenis non est commiscendum. 104. c
 mulieribus rexturæ sapientiam, rerumque variandarum
 scientiam largitus est deus. 755. b
 mulieres cur molles, & natura misericordiæ plenæ. 816. c
 aduersus Mulieres ambrosius sesc exornantes, & excolen-
 tes. 1436. d earumque descriptio. 1437. a
 mulieres viuis suis debent esse subiectæ, tanquam domino.
 93. b
 muner fortis lapidibus pretiosis pretiosior. 401. a. b
 mulierum admodum paucæ pudicæ. 1043. b
 mulieres Lydiæ, priusquam nubent, cuiuslibet exponen-
 tur libidini. 274. c
 mulier Lacedæmonia. 335. b
 mulieres Lacedæmoniorum fortes & intrepidæ. 214. a
 mulierum vltus apud Scythas erat promiscuus. 274. c. d
 mulieris cor irretit prætereuntes. 1043. b
 mulier quid allegorico sensu. 946. c
 mulier Euangelica habens decem drachmas, quid sit. 945. e
 multi, simplices. 37. b. c
 multitudo aduersatur vni. 813. d
 multitudinem Deus non numerat, sed corda. 731. c
 multitudo subiecta vnâ cum probis præfectis affligi solet.
 101. c
 mundanorum studia quæ & qualia. 1307. col. 1.
 mundani phreneticis periculosi. 1310. col. 1.
 mundanorum fastus brevis. 1302. col. 1.
 mundi vera ex Aristotele definitio: & quot modis accipia-
 tur. 361. c. 906. d. 907. b
 mundi præclara descriptio. 605. b
 mundus in comparabilis est pulchritudinis, nec aliquid eo,
 quod materia constet, illustrius, ac magnificentius excog-
 itari potest. 423. a
 mundus ex visibilibus & inuisibilibus constat. 97. c. 758. b
 mundus ortus non expers. 73. c. d
 mundus ex nulla materia præiacente creatus. 954. b
 mundus hic cuncta coëctet corpora. 1191. c
 mundus sensibus temporis subiacet. 832. d
 mundus duplex, aspectabilis, & inuisibilis. 97. c. 584. a.
 703. c
 mundum duplicem à Deo ex nihilo creatum esse, ipsiusque
 providentia gubernari, & aliquando fore, ut ipse in præ-
 stantiorum statum immutetur. 884. b
 mundus ex nihilo in ortum productus. 1193. 6. 103. a
 mundus vtique à Deo creatus. 953. d. c
 mundus quoto anni mense creatus. 924. b. verno tempore
 creatus. 54. a
 mundus in tria regna à poetis diuisus. 760. c
 mundi creationis, ornatumque descriptio perelegans.
 123. c
 mundi creationis ordo versibus elegantissimis descriptus.
 954. a
 mundus intel'ectualis vnica cogitatione creatus. 814. d
 mundus nisi à Deo gubernaretur, non secus ac nauis à
 vento vehementi iamdiu dissolutus esset. 474. c
 mundi sensibilibus & intellectuilibus docta & pia consideratio.
 907. d
 mundi huius visibilis creationis causa, ac definitio. 814. c
 mundus hic visibilis hominis respectu paruus. 815. d
 mundus sensibilibus & intelligibilibus in effectrice mente simul
 erant. 815. c
 mundum vniuersum per circulum quendam Deus guber-
 nat & moderatur. 176. c
 mundus magnus in paruo mundo. 815. b
 mundos plures cur Democritus posuerit. 73. d
 mundum immundè se gerentem inuidia rexit aquis. 689. c
 mundus hic aspectabilis pro angelis frequenter accipitur.
 990. c
 mundi tota machina in præstantiorem statum commuta-
 bitur. 675. b
 mundus telis aranearum similis. 1434. b
 mundus quid sit in Euangelio. 405. a
 mundo crucifigi, quid sit. 96. d
 mundum relinquere quid sit. 43. c
 à Mundi consortio distracti magis Deo viuunt, quam ex-
 teri. 589. c
 à Mundo abstractus felix. 1331. col. 1.
 mundi abnegatio quam sit utilis. 55. a. b
 mundi abnegatio omnia depellit vitia. 47. c
 mundus impostor fugiendus. 357. a. b
 mundus relictus non repetendus. 1262. c
 mundus omnia fluxa tenet. 1369. col. 1.
 mundus versatilis, & fugax. 1317. col. 1.
 mundus nos præterit instabilis. 1317. col. 1.
 mundi totius figura præterit. 352. d
 mundo duplici Christus attulit salutem. 895. e
 mundus superous implendus, quid sit. 58. c. 307. b. c. & quid
 sit mundus supernus. ibidem.
 mundi renouatio post corporum resurrectionem. 387. e
 de Mundo Philosophorum sententiæ diuersæ. 73. b
 mundum Deo coæternum non esse. 1186. b. c
 mundus in exiguo ligno conseruatus, id est, in arca Noë.
 180. c
 munera acceptio execranda. 98. d
 munera accipientes, iniquos iudices se præbent. 99. c
 munera cæcant mente bona præditos. 1417. col. 1.
 g. ii)

INDEX.

- munera capiunt homines, ut resia præpediunt auces. 1417.
col. 1.
munera faciunt, ut sapientes etiam hallucinentur viri.
1445. a
munera Deo grata, quædam sint. 1169. a
muneribus nostris Deus vinci nequit. 469. a
munera cum tribus Magis asserre Christo quis dicatur 23. b.
& quid significant ista munera. ibidem.
murex quid. 149. e
murmuræ contra Deum quàm graue sit peccatum, ex-
empla. 941. e
murus æreus, id est, anima firma & aurea. 950. e. & 951. a
muri, qui denunciantur, quid designent. 937. e
musæ caninæ vallant Ægyptum. fol. 8. pag. 1.
mulca pro Deo habita. 639. e
musica in luctu, importuna narratio. 742. e
musica instrumenta ad delicias exstantia, multorum vicio-
rum causa. 449. b
mutationes duæ in omni hominum memoria illustres ex-
stunt, & quæ. 600. d. e
myagrus, mulcarum Deus. 323. b
myrrha à Magis oblata Christi passionem, & sepulturam
adumbrabat. 62. c
mythologia. 253. b
mythologia D. Basilij. 579. e
mysterium est, Dei cultus arcanus. 1371. col. 1.
mysterium nouæ salutis, Christi corpus & sanguis in Eu-
charistia. 472. c
mysteria, quæ in magnis festis celebrantur, cur ita voca-
mus. 250. e
de Mysterijs diuinis verba facientem mentiri, grande ne-
fas. 45. a
de Mysterijs obscuris apud omnes non loquendum. 974. b
mysteria apud vulgus non effrendenda. 230. d. e
mysteria nostra exteris non effrendenda. 930. d. e
mysteria sancti summa indigunt lumere, quàm periculosa.
44. b
mysteria genitiui, meræ nigræ, tenebrosa dæmonum in-
uentæ, & perditæ mentis figmenta. 827. b
mystica mysticè, & sancta sanctè tractanda. 739. d
- N
- Narnacha flumen, quod annus regum interpretatur.
320. b
Naiades quid mythologicè. 1
Naxos, locus est, ubi se plebs expiat sordibus. 1371. col. 1.
Narcysus formæ suæ correptus amore, pudendâ huius con-
traxit mortem. 1290. col. 2.
nasus eorum, quæ sentiuntur olfactu, organum. 675. e.
676. a
Natalium dierum observatio à quibus primùm observata.
275. c
Natiuitas Christi, nostræ salutis principium. 896. d. e
Natiuitatis triplex genus sacra agnoscit scriptura. 645. c.
quas honorauit Christus ibid. d. & 1292. col. 1.
Natiuitas corporæ cur nocturna dicatur. 845. d
Natura quid sit. 1369. col. 1.
Natura, ars quædam est Dei. 909. d
Natura, principium motus & quietis. 909. c
Naturarum distinctio. 242. e
Natura, licet ratione careat, tamen iuxta insitam sibi ra-
tionem omnia facit. 503. b. c
Naturæ vis non inferenda. 1082. d
Naturæ sequitur semina quisque suæ. 1081. e
Naturam expellas furcâ, tamen usque recurret. 1082. d
quæ Naturæ Deo vicinæ, & quæ remotæ. 654. a
Natura humana, sublimioris beatitudinis imago. 612. e
Natura humana Dei facta est particeps. fol. 7. pag. 1.
Natura humana ad imaginem diuinam formata. 132. c
Natura cunctis mortalibus vna. 1188. d. col. 1.
Naturæ celestes in tres ternarios distinctæ. 73. d
Naturæ intelligentes diuinitatis propinquæ. 906. e
Nauigantes naufragio lunæ propinqui, eoque magis, quò
audacius nauigant. 47. .
Nauigantium vita magna ex parte est in inferno. 1330.
Nauigationem secundam in . . . prouerbium. 760. b
Nauium inuentores. 149. c. 275. b. 334. b
- Nauta quantum rerum gnarus esse debeat. 45. a
Nautam non vna facit nauigatio, prouerbium. 839. b
Nautis quis piscis. 762. c
Nautis piscis mirabilis natura. 1084. e
Naum Elcheizus. 447. d. e
Nazareni veri qui, & quales. 556. a
Nazareus dicitur is, qui Deo attributus, & cōsecratus est.
135. e
Nazareni sancti, ac Deo assignati dicebantur. 613. e
Nazareni, lactæ mensæ ministri. 730. b
Nazareorum mores. 1307. col. 1.
Nazareni proliam gerebant comam. 613. b. c
Nazareth, pars Galilææ. 224. a
Nazianzum, vrbis in secunda Cappadociæ prouincia.
1079. e
Nazianzena Ecclesia, arca Noë. 513. e
Necessitate quod sit, nec virtus, nec vitium est. 370. b
Necessitas etiam infirmos sape facit pugnaces. 1067. b
Necessitate ac vi quod exprimitur, nec firmum nec stabile.
30. e
Nectarius, Tharso oriundus . . . D. Gregorio subro-
gatur Episcopus. in vita eiusdem Greg. pag. 16.
Nectarius ante Baptismum ad Episcopatum euectus. 30. e
Negationis definitio. 1370. col. 2.
Negotatio omnium præstantissima, quæ & qualis. 492. c
Negotiationem querere, cum eluxerint nundinæ, inile-
tum est. 865. b
Nemetius causidicus, ad quem Epistolam mittit Gregorius,
veribus scriptam. 1304. col. 1.
Nemo est, qui non interdum labatur. 1043. a
Neomenias Ibrahitarum cur repudiabat Deus. 189. e.
190. b
Nequæ . . . i. recens baptizati, & illuminati. 1315.
Neptunus, rex maris secundum poetas. 760. c
Neilus Hippocentaurus, vt, & cui ab Hercule consolus.
216. e. 327. c
Nestori Deo inuis error aduersus virginem Mariam Dei-
param. 60. a. 1010. e
Nica vrbis Bithyniæ. 1055. a. b
Nica ciuitas quondam Trinitatis schola. fol. 17. pag. 2.
Nica . . . martyris epithetum. 25. a
Nicobutus, vir clarus, nepos D. Gregorij conianx. 1281. c
Nicodemus, Dei cultor nocturnus. 942. b
Nicomedes, æmulus Abrahæ. 1320. d
Nilus, Ægypti flumens, frugum parens. 830. e
Nilus Ægyptum feracem reddit. 646. a
Nilus vnde manat, & quibus ex causis æstate extra aluam
effluat. 316. c
Nilus quo anni tempore intumescat, & inundet. 646. b
Nilus Deus habitus, cui quotannis festum exequenda cele-
brabatur libidine. 831. a
Nilus que honore ab Ægyptiis officeretur. 341. e
Nilus fluens androgynis honoribus colebatur ab Ægy-
ptiis. 309. c. d
Nimietas vbique est odiosa. 1405. col. 2.
Nimue cunctas crimine superauit vires. 1291. col. 1. tamen
veniam est consecuta. ibidem.
Nimietas boni iurati misericordia est imperita. 841. d
Nisan Hebræis, Romanis est Martius mensis. 914. b
Nobilis quis dicatur verus. 698. a. 1390. col. 1.
Nobilitas triplex genus. 698. a. b
Nobilitas vera, quæ & qualis. 397. e. & 398. c. 492. c. d.
505. b. 1379. col. 1.
Nobilitas vera quæ, & quæ falsa. 615. d
Nobilitas iustorum vnde promanet. 399. a
Nobilitas vera à virtute petenda. 1351.
Nobilitas veteri constat sanguine. 1329. col. 1.
Nobilitatem auspici præstat quàm soluere. 1351.
Nobilitas nobis diuinitus indita quæ & qualis. 740. b. c
Nobilitas terrena patuipendenda. 1379. col. 1.
Nocere, non est magnum. 695. b
Noctui non oritur sol. 790. a
Nodos necere. 760. a
Noë, secundi mundi pater. 134. a
Noë, vir iustus, ac perfectus in generatione sua, Deo pla-
cuit. 181. b
Noë deo gratus, & acceptus fuit, ob id huic orbis vniuersi
seruandi cura est credita. 752. b. 171. a

C

INDEX.

INDEX.

otium republicæ perniciosum. 267. b
otus gigas inulitate magnitudinis. 577. c
otus nono ætatis anno triginta sex altitudinis cubitos habuit 337. a. & latitudinis novem. ibidem
omnes diuersa, & omnibus feris in escam facta, quod non essent pastores. 731. a. b
ouibus tempestas, & caligo perniciofa. 731. a
oues occisionis quid significant. 106. a
ouium centum parabola quid significet. 945. c
ouis aberrans quid mysticè. 58. d. 945. d
oza rex grauitè correptus, quod contra legem Dei attulerat arcam. 136. c

P

Pactolus, aurifer flumens, vnde χρυσωπία appellatus. 132.
Pactum vitæ ac pacis, erat lex Moïsi. 101. c
Πασις quid sit. 578. d
Pagurus, quod genus cancri. 1260. c. pro Deo habitus. 324. c
Παλατιον, hoc est, ministerium. 554. c. d
Παπια, nugæ, & ludicra. 496. a
Palæstra leges qua ratione nobis imitandæ. 440. a
Palamedes instruendæ militaris aciei artem à greuib edoctus. 755. c
Palamedes Vlyssis artificiosa calumnia, & proditiōe, morte mulctatus. 333. c. 249. 275. a
Palamedis inuenta. 275. a
Παλαμειος. i. sanguinarius, & impius. 194. d
Palemon Philol. alperitate vitæ omnes perterrebat meretrices. in vita D. Greg. fol. 1. pag. 2.
Palladius Ethnicus, gentis præfectus. 669. a
Palladius Arrianus quàm impius. 282. a
Palladius in Orthodoxos immanitas. 629. d
Palium Philo.ophorum candidum. 284. c
Pallor, flos pulcher. 436. c
Pallor, color egregius. 1440. b
Palmarum natura. 1259. c
Παλαμειος quæ augurandi species. 251. a
Palpebræ Dei hominum filios interrogant. 477. c
Pan, Deus hircinus. 331. d
Pan cur Mendes appellatus: integra eiusdem descriptio. 341. d & eius historię longa narratio. ibidem. e
Pan ex omnibus Penelope proci genitus, vnde nomē est consecutus. 309. c
Panerium, quod genus certaminis. 118. b. 614. c. & 615. a
Pandora cur & vnde sic dicta. 1442. a. b
Pandora cur ad homines missa. 1438. b. & quæ sint eius filie. ibidem.
Πανουρις quid propriè. 887. c. d
Πανουρις pro nudinis, & mercatu. 31. a
Panis, a tricolorum suis est vltimus. fol. 13. pag. 2.
Panis magis, quam omnia alia cibaria, humanam tuetur vitam. 517. c
Panem in aquam mittendum esse, quid sit. 517. b. c
Panem eleemosynam significare. 517. c
Panis, pro alimento spirituali. 184. d. 511. c
Panis imber. i. Manna. 184. b
Panis angelorum quis & qualis. 414. d
Panem plueret. 511. c
Panis, in lat pluuiæ, de cælo funditur. 491. d
Panis in deserto Hicelutis instat pluuiæ fusus. 184. b. 605. c
Panes pollutos ad altare quinam offerre dicantur. 101. c
Panes azymi quonam pacto nobis sint edendi. 432. a. b
Panes infermentati quid allegoricè. 101. d. e
Panes quinque hordeæ quid significant. 971. c. d
Panis celestis vitam dat mundo. 96. c
Panis viuificus, Christi corpus. 599. a
Panis, spiritualis electi typus. 937. c
Panis De generatio, & obsecratio. 1388.
Panis Dei exquisita descriptio. 271. d. e. & vnde hoc nomen duxit. ibidem.
cur Panes, non panem à Christo fieri diabolus postulat. 853. c
Panis & vinum in Domini corpus transmutatur. 305. a. b. 412. c. 653. c
Panis & vinum, corporis & sanguinis Christi in Eucharisti-

stia minimè figura sunt. 140. a
parabolæ de impuro spiritu explicatio. 875. a
parabolæ de operariis vineæ expositio subtilissima. 861. d & quod spectet. 862. c
parabolæ quatuor Euangelistarum elegantissimis descriptæ veribus. 1249. c. 1250. a
παράβολαι quor modis vsurpetur. 788. c
paradisus ad orientem situs. 895. c. in Eden. 61. c. d
paradisus terrestris re vera fuit corporalis: tamen spiritualiter exponi potest. 817. b. c
paradisus duplex, sensibilis & intelligibilis. 504. d. & vtriusque descriptio. ibid. 910. d. 61. c
paradisus terrestris expositus allegoricè. 816. a. & c
paradisus anagogicè. 97. a. & b
paradisus fidei nostræ fuerat commissus, vt delicias frueremur. 948. b
paralyticus ad piscinam à Christo sanatus moraliter expositus. 873. a. & b
paramesus quis tonus apud musicos. 148. a
parasybama. 621. b. & d. e
parcendum aliis, nobis vt Deus ignoscat. 352.
pardus pelis non deponit maculas, adagium. 210. a
parentes per liberorum procreationem vitam propagant luam, ac immortalitatis speciem assequuntur. 1286. b
parentes erga liberos vt se gerere debeant. 93. b
parentes honorandi. 549. a
parentes, prima post Deum ortus nostri causa. 262. c
parentibus secundus debetur honoris & reuerentiæ gradus. 262. b
parentes colere, atque omni honoris & officij genere cōplecti oportet. 21. c
parentem suum qui negat, Deum abiurauit faciliè. 1434. d
parere, quàm imperare facilius. 46. a
parere debent inferiora superioribus. 54. c. d
parere nemini velle, iniquum & inordinatum. 39. c
parere prius oportet, quàm imperare. 41. a
paris pate quæ & qualis instrumenti musici chorda. 248. a
paris allegoricè, & qui cum linibant quinam fuerint. 111. c
παρὰ quod apud D. Paulum. 112. c
παρὰ quod apud D. Paulum. 112. c
parthasius, pictor clarissimus. 750. c
parsimoniam optimam, & saluberrimā esse, docetur ex scriptis. 4
parus patet resp. in annotationis dicitur. 115. c
parus patet resp. in annotationis dicitur. 115. c
parus patet resp. in annotationis dicitur. 115. c
parus patet resp. in annotationis dicitur. 115. c
pascha interpretatur, transitus. 8. b
pascha legale, figura figuræ. 940. b
pascha cur festum festorum dicatur. 896. d. & c
pascha, dierum rex. 52. & cur. ibidem. c
pascha, totius mundi piaculum. 949. c
pascha triplex. 940. c
pascha Iudæorum, est agnus sensibilis: nostrum autem Pascha, Christus. 971. b
paschatis festum olim in ancipiti, quo die celebrari deberet. 1077. c
pascha hoc nostrum futuri illius typum esse. 40. b. c
paschatis sacrificium, æternæ vitæ principium. 914. c
paschatis mysterium discipulis suis Christus in coenaculo tradidit. 870. a
pascha nostrum qua ratione futuri Paschatis dicatur typus. 940. d
pascha mysticè. 790. c
pascha spiritualiter. 498. c. d
passio, est animæ motus à ratione auersus, ob boni aut mali opinionem. 410. b. c
passionis duplex genus. 526. c. 1016. d
passio tam corporis, quàm animi dicitur. 410. b
passiones non est voluntas. 766. b. c
passiones naturales quæ, & quales. 1032. d. e
passionum corporis & animæ differentia. 1032. d
passiones præteritis temporis ad futuram gloriam non sunt condignæ. 179. c
passiones vacui ab omni malo remotum diuinum habent. 117. c

INDEX.

passio Christi ad patiendum nos erudit.	938. c	pati tam de bono, quàm de malo dicitur.	973. c. d
passiones pro Christo pius addunt animos.	429. e	pati facilius, quàm prodesse	1160. col. 1.
passio Christi in fine seculorum.	928. a	pati pro Christo, amorem, & alacritatem auget.	648. e
passionis Christi instrumentalia spiritualiter exposita.	324. c	pati pro Christi nomine, omnium beatissimum.	203. e
passionum animi catalogus.	681. d	patientia quid sit.	403. a
pastinaca marina velociter suo necat veneno.	1359	patientia munus.	37 b. 194. c
pastoris ouium, & pastoris populi discrimen.	46 b	patientia Christianorum in persecutionibus quàm mira.	
pastor, statua virtutis esse debet.	912. a		
pastori bono gregis animæ cognoscendæ.	72. c	patientia Ethnicorum vana.	299. a
pastori quantæ curæ esse debeant animæ.	694. e	patria, omnium mater communis.	1101. d
pastores seipso præ cæteris affligere debent.	100. a	patria cuique sua, est barathrum.	890. col. 1.
væ Pastoribus, qui disperdunt, ac dispergunt gregem pas-		patria cuiusque, est tota terra.	362. d
cuarum, dicit dominus.	110. d	patria cuiusque est, vnicuique est bene.	426. b
pastor bonus animam suam pro suis ouibus ponit.	891. e	patria magnis viris vna.	492. c
in pastores huiusce temporis.	45 b	patria peccatorum, sunt vitæ negotia, & occupationes, &	
pastores multi vineam dei peruastant.	591. a	carnis opera.	96. d
quales Pastores quærat mundus.	719. d	patriæ veræ illustris descriptio.	605. b. 1179. col. 1.
pastores mali ad subditorum vitia conueniunt.	108. d	patriæ assignanda non est improbitas.	587. c. 538. a
pastoris cura quanta esse debeat.	350. b	de Patriarchis duodecim hexalichum.	1244. c
pastores multi demoliti sunt vineam meam, dicit Domi-		D Paulus secundum legem Phariseus.	95. a
nus.	110. b	D. Paulus in utero matris suæ à Deo segregatus, vt Chri-	
pastores suauiter olentes.	311. e	stum annunciatet inter gentes	109. c
pastores paucos in pretio apud Deum esse	114. c	D. Paulus, oculus diuinus.	64. a
ob Pastorum improbitatem plebs sæpe plectitur.	106. b	D Paulus breuati verbi præco, & assessor, piscatorum di-	
pastoris vita magis mouet, quàm sermo.	48. d	scipulus, ac præceptor.	718. a
pastor gregis dominici propriam debet abnegate volunta-		D. Paulus, spectaculum angelis & hominibus, medius in-	
tem 46. c & quàm periculolum & graue sustineat onus.		ter Deum & homines constitutus.	91. c
ibidem.		D Paulus, magnus versatus præco, gentium in fide magi-	
pastor ecclesiasticus armentario pastori pulchrè compara-		ster, & paradisi hic spectator fuit	677. c. d
tus.	155. c	D. Paulus, in carnalibus sublimis est, & ob spiritualia ex-	
pastores cur episcopi, hoc est speculatores, appellati.	107. c	ultar.	95. a
pastores ecclesiæ qui, & quales esse debeant.	38. a	D Pauli quanta fuerit charitas.	95. c
pastores dedecet nescire principia salutis.	591. c	D. Paulus non sibi, sed Christo, & prædicationi vivebat,	
pastores sapius doctrinæ, quàm oburgatione vti debent.	45. c	mundo crucifixus.	96. c. d
		D Pauli - & persecutionum epilogus.	91. c. &
Pastoribus, nascente Christo			
uam Phariseis & Scribis.		D. Paulus in cælum euectus.	741. a
Pastoribus lex præscripta.	725. c	D. Paulus ad tertium cælum raptus, paradisi spectator fuit,	
patara, vbi Lyciæ, prope quâ erat Chimæra monstrum.	238. b	& verborum arcanorum auditor.	96. d
patres, carnis tantum sunt patres.	1260. a	quod & quale est tertium illud cælum, ad quod D. Paulus	
patres filiorum corpora seicè sola diligunt, quod animas		raptus fuit	662. b. c
minimè gignunt.	1261. b	D. Pauli ecclipset mirabile solur.	1259. d
patres cum prole natura philtro ligauit.	1287. d	D. Paulum Zelus Dei notum toti reddidit orbi.	1263. d
patres sunt potentia omnes homines.	618. e	D. Paulus cur cum Apostolis contulit Euangelium.	
patres, qui quosdam e liberis amant, carpuntur & empan-			
-	1292. col. 1.	D Paulus cur se Apostolorum minimum dicat.	94. d
patrem non minis facit amor, quàm generatio.	93. a	Paulus eremita à coruo singulis diebus per annos sexaginta	
patrum depositum seruandum.	425. c	dimidiatum accipiebat panem, 1312. ad aduētum D. An-	
pater qua ratione propriè sic vocetur.	638. a	tonij duplicauit annonam	ibidem.
pater viuis ingenuus	638. a	per Paulos & Cephas seclatium adteligant significatur.	
pater ingenuè, filius genitè simul erant.	707. d		
pater qua ratione prima Trinitatis persona dicatur.	636. e		
pater dux attribuitur proprietates.	708. d. e	Pauonis natura.	1457. d. e
pater Anarchus.	734. c	pauonum natura atropars, & elata.	755. a
quomodo dicatur principium Filij.	706. d	pauones cur Medici vocentur.	761. e
pater Deus, principium omnium, quæ sunt, vt causa: Filius		pauperes sumus omnes.	454. b
ipsum, vt causæ consors.	914. d	pauperum ventres, hanc ea tuta	367. d
pater Deus quo pacto Filij, & Spiritus sancti causa.		pauperes sunt, qui viam Domini non cognouerunt.	126. b
		pauper populus, natura nostra.	160. c
		pauperes, nostri sunt fratres.	465. d. & e
		pauper, licet senectute suatur, ventremque suum nequa-	
		quam largius impleuerit, suauis tamè somni quiete frui-	
		tur	
pater Deus, genitor & productor, citra tamen vllam pas-		paupere nihil securius.	1349.
sionem, ac tempus, atque incorrupto modo.	764. e	pauperes diuitibus robustiores, & cur.	1390. col. 2.
pater & Filius in Trinitate, quantum ad tempus, expertes		pauperes genere propinqui non negligendi.	404. d. e
sunt principij 765. c. nō enim tempori subsunt ea, ex qui-		pauperis detrimento non detari oportet.	957. e
bus tempus sumpsit originem.	ibidem.	pauperum conditio quibus in rebus melior, quàm diuitum.	
patris & Filij & Spiritus sancti essentia rectius dicitur, quā			
	989. a	pauper afflictionem reddit lenem.	913. b
pater Deus cur solus olim apertè prædicaretur.	799. c	pauper vacuus à nobis abire non permittendus.	918. b. c
inter Patrem & Filium & Spiritum sanctum nulla sectio.	990. a	pauperes, equalis naturæ contemptissima pars.	116. b. & d
		pauper Deo actionem prauitatem offerre delicti.	158. a
Dei diuinitas in veteri Testamento apertè prædica-		pauperum alendorum studium, res est pulcherrima, & san-	
tur.	1179. b	ctissima.	567. c
pater Deus quæcunque habet, Filij Dei sunt, excepta gene-		pauperibus qui durus fuerit, experietur durum quoque	
ratione, &c.	665. a	Deum.	1349.
pater Deus ab hæreticis primis affectus ignominia.	655. c	pauperum mors nullis molestiam parit.	1391. col. 1.
et de variis habet significationes.	69. a. 404. d	pauperum egrotantium descriptio.	461. a. & 462. c

INDEX.

- pauperibus hoc à natura comparatum est, vt non magnificè
de se sentiant. 1444. c
- paupertas, bonum est medium. 58. a
- paupertas, res instrumentalis. 71. b
- paupertatem duo efficere solent. 1042. b
- de Paupertate philosophica Iambici versus. 1367.
- paupertas cum morbo coniuncta quàm grauis, & misera.
460. c
- paupertas post transgressionem in mundum irrepit.
471. c. d
- paupertas honesta prauis præstat opibus. 1406. col. 1.
- paupertas sæpe diuitiis utilior. 57. d. e
- paupertas diuitiis præstat iniquis. 1349.
- paupertatis voluntariæ descriptio. 1331. col. 1.
- paupertatis voluntariæ exempla. 457. b. c
- pax, bonum ab omnibus laudatum, sed à paucis conserua-
tum. 434. c
- pax amica, non re solùm, sed ipso etiam nomine iucunda.
434. c
- pax propria Dei, & angelorum. 422. c
- pax quàm omnibus in rebus necessaria sit, per rerum na-
turalium enumerationem docetur, ibi. 422. c. 423. a
- pax non qualibet amanda, nec amplectenda. 424. c
- pax non firmata manebit, quæ non à Deo initium sumple-
rit. 422. b
- pax cum hæreticis fugienda. 126. d
- ad Pacem nos erudit rerum naturalium conoordia. 423. c
- pacis per antithesim exempla Patriarcharum. 435. a
- pacis studiosi ab aliis oppugnari solent. 439. b
- pacis studiosi ad Deum, & ad diuinas mentes accedunt.
422. d
- pacem populo deprecatur sacerdos in liturgia Græca & La-
tina. 440. c
- pacem osculo porrigere, quo tempore in Liturgia offerun-
tur munera. 440. c
- pacis non est studendum cum veræ fidei perniciæ. 725. c
- pacem cum Deo colere quid. 103. a
- pace pulsa & fugata nihil grauius & acerbius. 435. c
- pace conseruantur omnia. 423. c. d
- pace vbique studere non bonum est. 126. d
- pace nihil operatius. 1036. b
- pace omissa, mundus quoque esse desinit. 423. a
- peccare, res est infamis. 389. b. c. & 390. b
- peccare, est hominis, & cur. 850. b
- peccare post baptismum, graue. 852. a
- peccant grauius, qui in præstantissimo vitæ genere consti-
tuti peccant. 1391. col. 2.
- si non Peccauissemus, angelis similes eramus futuri.
304. a
- nihil Peccare, animæ est præclarum officium. 39. c
- peccato abstinere, maximum est bonum. 1042. e
- non Peccare, Dei est, atque angeli 310. d. 311. a. 447. b. 452. c.
556. a. 850. b. & d
- peccantes mentis sunt impotes. 131. a
- peccator est veluti temulentus, & oculis capere, quandiu
peccat. 599. b
- peccatores præfracti similes furiosi. 56. b
- peccator ebrio similis. 70. a
- peccantium ingenia varia. 55. c
- peccatoris hominis membra, quæ & qualia. 390. d
- peccatori non septies tantum, sed septuagies etiam septies
noxæ remittitur. 967. e
- peccatores non computantur esse. 177. c
- peccatores sine resipiscencia ne à probis quidem & iustis
viris adiuari possunt. 136. a
- peccator nullus tara execrandus, quasi poenitentiam egerit
veniam consequatur. 1291. col. 1.
- peccatoribus in iudicij die attribuetur ardor. 459. c
- peccatorum excusatio perniciosa. 55. e
- peccatores dedecet laus Dei. 951. c
- peccatorem quando Deus repellat. 302. b
- peccatorum virgam non relinquet Dominus super
iustorum. 178. c
- peccatores & sceleratos cur Deus non statim perdat. 189. c
& seq.
- super Peccatores Deus pluit laqueos, ignem, sulphur, & spi-
ritum procellarum. 876. a
- peccantium tres classes. 111. b
- peccatum, belli causa. 416. c
- peccatum est, à bono deflectio. 1370. col. 2. 1372. a. b
- peccatum, deiectionis est parens, deiectio autem resipi-
scentiæ. 192. c
- peccatum, tristitiæ parens. 926. a
- peccatum mors suavis, & iucunda. 1217. b
- peccatum, est mors & interitus animæ. 543. a. 718. b
- peccatum certa mors est improbis. 1350. c
- peccatorum omnium radix, Adamis peccatum. 817. d
- peccatum Adamis veneream aduexit coniunctionem.
845. c
- peccatum primum innumera multiplicauit alia, vt radix
extenta multiplices ramos effundere solet. 1268. a
- peccati primi quæ & qualis poena. 359. c
- peccatum originale. 343. b. 919. d
- peccatum originale ab ortu nostro contrahimus. 74. c
- peccatum actuale fugere, est supra humanæ naturæ con-
ditionem. 311. a
- peccatum actuale in arbitrio nostro, & voluntate situm.
193. b. 1019. e
- peccati & delicti discrimen. 137. d
- peccatum in mentis alienatione, ac deprauatione fit, &
committitur. 599. b
- peccatum nullum dei oculum magnum latere potest. 55. c
- peccata omnia mente debilitata perperrantur. 103. d
- peccatum est præter naturam. 806. d
- peccatum admittitur, carne vincente. 850. d
- peccatum, non deus, sed homo creauit. 885. a. b
- peccatum cur triste vocetur. 926. a
- peccatum omne, & omnis peccator dicitur verè serpens.
939. c
- peccatum bellinum. 88. b
- peccatum cur ignorantia vocetur. 599. b
- peccati gradus. 1343
- peccati fructus, ignominia. 453. c
- peccatorum suorum supibus quemque constringi, quid sit.
120. b. c
- per quæ quis Peccat, per hæc & punietur. 1315
- peccatum eius, qui peccauit, lancinat conscientiam. 64. b
- peccati certa comes, poena. 1416. col. 2.
- peccati stipendia, mors. 817. a
- peccati pondus sua naturâ grauissimum. 453. c
- peccati exitus, ac etiam origo puniuntur. 1395. col. 2.
- quibus Peccatis potissimum debeatur venia. 1407. col. 2.
- peccati culpa nobis ipsis assignanda, non diabolo. 1356.
- peccati salubris & vera medicina, quæ. 39. c
- peccatum prius relinquendum quàm venia petenda. 34. d
- peccata nostra in die iudicij, nostri erunt acerbis & amaru-
lenti accusatores. 444. c
- peccati principium à nobis, incrementum à diabolo.
111. a
- peccati & vulneris comparatio. 55. e
- peccatum hominis in dignitatis gradu collocati, ascriben-
dum non est ordini. 1391. col. 1.
- peccatum, velut Ægyptus, fugiendum. 926. a
- ad peccata quorundam interdum conueniendum. 70. b
- peccatum lepræ comparatum. 873. d. e
- peccati author sibi est vniuersique. 885. b
- peccatum suum vult confiteri nemo. 839. d
- peccati suspicio ne subeunda quidem. 36. c
- ad Peccata conuenientes grauius puniri, exemplo miro do-
cet. 136. c
- in Peccatorum alienorum obseruatores. 124. c
- peccata sua regentes aspidi similes. 56. a
- peccatum nos à Deo separat. 1391. col. 1.
- peccatum hinc constat, quod ratio minimè dominetur.
303. d. e
- peccatum seruilem in modum suffuramar. 55. c
- peccata nunquam tanta fuere circa res diuinas, quanta nunc
sunt. 44. c
- peccati iannæ quæ, & quales. 809. d. e. & 810. b. c
- peccatum solum nobis est lugendum. 389. c
- peccatum mortem animæ & corporis antecedit. 304. a
- peccatum quo pacto vitæ esse queat. 941. c
- peccatum diuinæ imaginis pulchritudinem delet. 612. c
- pectus allegoricè. 930. b. c
- pectus purum, victima Deo gratissima. 1292. col. 1.
- pectusculum quid moraliter. 880. b. c

INDEX.

pectus durum & asperum virga coercendum.	1445. a	persecutiones Christianismum auxerunt.	207. d
pectus durum acri eruditur verberare.	1417. col. 1.	persecutionibus crevit Ecclesia.	1311. col. 1.
pectora carnea & lapides, quæ.	892. e	in Persecutione, quàm in pace, Christiani meliores.	192. c
pectora penitentibus tundenda.	446. e	persecutorum omnium quid proprium & familiare.	211. a
pecuniam crescentem sequitur cura.	384. d	persecutores Deum pios eripere studeant.	1381. col. 2.
pecuniarum sitis, ferè omnium radix extat malorum.	1146. a. col. 1.	persecutores piorum verè miseri.	235. e
pecuniarum contemptio quàm salutaris, exemplis doctor.	457. c	persecutores patientia maxime vincuntur.	611. d
pecuniarum sitis sæva.	1391. col. 1.	perseus, Iouis ac Danaës filius.	321. d
pecus signata non facillè appetitur insidus: signata autem à furibus facillè capi potest.	856. e	personæ Trinitatis coeternæ, & supra tempus, eadè essentia, &c.	642. c
pecudes claudæ, ægræ, & cæcæ quid indicent.	102. b. c	personæ tres Trinitatis adorandæ.	705. c
pedes tropicè.	141. c	in Personis tribus una natura æquè immèssa, & inhæta, &c.	1181. d
pedibus nudis incedere quid moraliter.	111. e	personæ Trinitatis nec plures, nec pauciores tribus.	815. d
pedes Apostolorum pulchri.	730. e	personæ una Trinitatis nec magis nec prius Deus est altera.	725. d
pedum spiritualiter expofitum.	45. a. & d	persona Trinitatis quolibet nuncupatur Deus.	1183. a
pedes Dei quid metaphoricè.	451. c. d	persona quolibet Trinitatis seculum confiditata, vita est, lumen, gloria, &c.	434. a
pegasus Argivus per aërem ferebatur.	553. c	personarum Trinitatis proprietates.	1450. c
pegasus, equus alatus, qui ab vnguibus aquam stillabat.	577. d	personarum distinctio in Trinitate sit, non divinitatis.	718. a. b
pererantes Deo inferunt contumeliam.	1393. c	personarum distinctæ proprietates.	706. c. d
pellis quid designet.	933. c	personarum tres proprietates, una est divinitas.	800. a
pellem pro pelle Sathanæ dictum.	1305. c	personarum divinarum proprietate una, & unum divinitate.	791. c. 794. a
pellis omnibus eadem.	1295. col. 1.	personarum Trinitatis proprietates, quo pacto distinguuntur.	413. c
pelopidæ, hæredes humeri eburnei.	1286. d	personæ Trinitatis essentielles.	773. c. d
pelopidæ cur humerum eburneum gestarent.	216. d. 829. c	personarum divinarum in eadem essentia confessio vera.	764. d
pelops, Tantalus Phrygiæ regis filius: à quo Pelopidæ, & Peloponnesus insula.	575. b	personæ tres Trinitatis, sunt unus substantiæ, & unus divinitatis.	1006. d
pelopis laniatio.	270. a	personæ non confunduntur, nec permiscuntur, sed coherant: nec tempore seceduntur, nec voluntate, nec potentia.	726. a. b
pelops à patre Tantalò dilaceratus, & ad vitam revocatus: ac de eisdem eburneo humero.	829. d. e	personarum vocabulū lingua Latina invenire coacta fuit.	597. c
pelopis martyrium & fabula.	216. d	personarum divinarum quænam postponatur, vel preponatur, nil refert, probatio.	717. b. c
penelope per vim à prociis & Mercurio violata, Pans Hippocipeden suscepit.	224. d	plura vide in verbo Trinitas.	
penelopes retexere telam, proverbium.	1441. c	perturbatio, malorum populus.	1447. a
pennæ angelorum quid indicent.	260. c	perturbationis ab effectibus descriptio.	675. a. b
pentathlus quis dicatur.		perturbationes animi non à virtutibus abrahunt.	47. c
pentecoste, dies insignis & nobilis.	967. a	pestis descriptio, & origo.	46. c. 47. a
pentecostes mysterium magnum, & venerandum.	971. b	pestes animæ claudi, & aperiri quid.	926. c. d
pentecostes noctis, ac Iudæorum differentia.	971. b. c	petasia quid.	213. a
penitentiæ mater iuxta mentis inops, feram spectare putans, telo defixit.	1290. col. 2.	petra nomen in scriptura variis accipitur modis.	127. c
pera Dingenis.	1134. e	petra in Christi passione scissæ, quid per tropologiam.	949. b
pera quid indicet.	111. e	petra scaturit aquis.	511. c
quod Percipitur facillè, in contemptum quoque facillè venit.	476. d	petra tropologicè.	141. c
percussorem Episcopum esse non oportere, quid apud D. Paulum.	111. c	D. Petrus & Andreas, romæ filij, spiritualia inronuerunt.	985. c
perditio duplex.	876. b	D. Petrus, Christi discipulorum omnium charissimus.	359. c
perigynari quis propriè dicatur.	809. b	D. Petrus, Christi discipulorum princeps.	63. b. c
perfectionem tradit Evangelium.	941. a	D. Petrus Apostolorum princeps.	50. b. e. & 51. a. 315. a.
si Perfectionem assequi nequeamus, desperandum non est.	1341. c	D. Petrus, Ecclesiæ fundamentum.	678. b. c
perfectum & imperfectum diuersa ratione idem dici potest.	1018. d	D. Petrus Ecclesiæ columnæ.	349. d
perfecti apud D. Paulum qui dicantur esse.	148. e	D. Petrus pastorem curam & præfecturam primus accepit à Christo.	51. c
perfectorum virorum est, commodum publicum spectare.	881. c	D. Petrus claus concubita ecclæ.	1263. c
perficere & complete differunt.	540. a	D. Petrus solus alebatur lupinis.	417. a
perficere, datum non est homini.	719. d	D. Petrus firma & solida fide præditus, & virtute, quæ in agendo versatur, exornatus.	741. b
perichlis manluetudo.	1399. col. 1.	D. Petrus & Paulus omnibus omnia facti sunt, ut omnes lucrificarent.	90. b
periclitari de rerum summa sine necessitate, stultum.	287. a	D. Petrus qua ratione etiam legislator dicatur.	51. c
periclitari sine suo percipit artificio.	331. c	D. Petrus & Paulus Lauream Romæ tulerunt.	1371. col. 1.
peripatetici quid.	731. d	D. Petrus & Paulus Romæ à Neione aduerti morte.	215. c
peripatus, a quo Peripatetici nomen duxerunt.	193. a	Petrus Alexandriæ Episcopus ab Ariano expulsi.	611. b
peripatus schola Platonis & Aristotelis.	619. c	Petrus Athanasij in Episcopo: atque lucet flor. 131. d. ob Ariano-	611. a. b
peripatus populus.	464. c	rum crudelitatem fuisse Romam.	611. a. b
peripatus, opes, paupertas, gloria &c.	486. c	Petri Alexandrii antistitis leuitas.	in vita D. Gregorij.
peripatus quam atrox & nefarium.	264. b		
peripatus nullus maior gurgis.	1394. col. 2.		
peripatus pharmacum est, non iurare.	1399. col. 1.		
peripatus in victoris moderati.	291. d. 192. b		
peripatus à Græcis didicisse pueri abuti.	274. c		
persecutiones in Christianos multæ variis temporibus motæ sunt.	240. b. c		
persecutiones Christianis quàm viles.	1381. col. 1.		

INDEX.

petulantiam qui frenat, vir magnus esse potest.	1447. c	philosophi falsi, qui.	613. c. & 614. a
ph. literam sermo Latinus desiderat.	1447. c. in marg.	philosophia nihil fortius, nihilque inexpugnabilius.	699. b
phalaris Acragantium tyrannus, quàm inanis & crudelis fuerit.	236. b	philosophia Græca à Iuliano Christianis interdicta.	316. c
phalaridis tyranni immanissima crudelitas.	332. c	philosophiam & imperium oportere copulari.	200. d & 211. a
phalaridis inhumanitas, adagium.	273. a	philosophia Christianorum medium inducit.	243. b
phallus qui sint, & vnde sic vocati: ibi hac de re obsecram fabulam legito.	629. a. b	philosophia corpus macerandum.	134. a
phallus veretrum significat: Ichthyphallus rigidum & ex-
porrectum penem.	271. d	philosophia pedestris, quæ.	1053. d
phallus in Liberi lacris circumferebatur, inde Phallagogia vocabatur.	271. d	philosophia Christiana duplex.	926. c
phallus apud Græcos idem est, quod Priapus Launus	324. c	philosophia, mortis est mediatio.	217. d
phallorum spargites infanda.	331. b	philosophia vera sermone & vita perficitur.	221. c
phallorum iesta & historia.	224. b	philosophia in duas partes ex Platone diuisio.	254. b
phalli fabula.	308. b	philosophia & imperium cum in vnum conueniunt, finem
malorum cui tatis imponunt.	222. d
phanes quis deus apud Ethnicos.	257. a. 796. a. & 803. c	philosophia partes duæ, actio & contemplatio.	187. b. 264. c
Pharao quid sit.	387. a	philosophia contemptores culpanitur, & carpuntur.	44. a
Pharao vipereus.	1262. c	philosophia carnem domare debet.	549. b
Pharao, draco magnus. 168. c. allegoricè diabolus.	ibid.	philosophia vera quibus in rebus potissimum consistat.	741. d
Pharao, tyrannus inuisibilis, fugit odus.	916. a	philosophia moralis quaternaria, naturalis quinaria.	971. d. c
Pharao sensibilis, & Pharao spiritalis, quis dicatur.	348. a	philosophiam laudare, vtile.	612. b
Pharaonis ab Ithacius structæ ciuitates quæ sint.	936. c	philosophia excelsa est scientia & sursum gradens.	554. b
Pharaonis induratio quid designet.	176. b	Philosophia sacra quibus de rebus differit.	73. b
Pharao demersus mysticè.	184. d	philosophiam nō profiteri, valde philosophicum est.	1106. a
Pharao, diaboli typus.	889. c	philosophia habitus quis, & qualis.	617. b
Pharia leuitas.	fol. 8. pag. 2.	philosophiam & imperium, iuxta Iuliani Apostatæ sectato-
res, inter se oportere copulari.	100. d
Pharisei similes leonibus.	105. c	Pharisei Tanali.	270. a
Pharisei sæuè, ac tyrannicè præerant.	106. d	Pharisei Pelopis cognomen ironicum.	216. d
Pharisei parua quædam seruantes præcepta, pij haberi vo-
lunt.	fol. 12. pag. 2.	Pharisei, ad potandum inuitatio.	339. c
Phariseos qua potissimum in re superare nos oporteat.	112. b	Pharisei.	270. a
Pharisei litere inhzrebant, nec in sensum oculos immittere
volebant.	502. a	Phylara, seu Bylla mulier, carminum inuentrix.	333. c. 334. a
Phariseum non modò genus, sed & mores efficiunt.	714. b	Phinees interpretatur, zelus.	524. a
Pharisei ex moribus improbis ac vita perversa descripti.	112. d	Phinees zelo ductus, Madianitidem vnà cum Israëlita gla-
dio percussit, & cur.	456. a
Pharmacum Ægyptium.	1115. a	Phlegethon, inferorum fluuius, in quo plectuntur improbi.	295. a
Pharmaca morbo fractis adhibere medici solent.	1290. c. 12.	phocas, Christi discipulus.	12. c.
Pharmuthi apud Ægyptios est Martius mensis.	924. b	phocis, Græciæ regio.	14. c.
Phidias, pictor clarissimus.	756. c	phœbus sine ære non diuinabat.	1. c.
Phidias quis dicatur.	1187. c	phœnix aus à seipsa consumitur, & procreatur.	794. b
Phidias quis verè sit.	314. c	phœnix aus moriens, primos reuirecit ad annos.	1273. c
Philantia quid.	51. a	phœnicis aus descriptio naturalis perelegans.	2180. a
Philopollus.	1068. d	phosphorus, id est Lucifer, cælo lapsus.	1420. c. 1.
Philotrus blasphemus gladio suo iugulandus.	167. b	photon error impius, & absurdus.	25. c
Philocelia, Originis liber, quid contineat.	1094. d	photonus, Sirmienfis episcopus, Christum terrenum voca-
bat, & cur.	668. a. 671. c
Philomena in aucti sui nominis commutata, & qua ratio-
ne.	494. b. c	phreneticorum vera descriptio.	1405. col. 1.
Philosophandum etiam in aduersis.	1048. a	phrygum exectiones, quæ & quales.	216. d
Philosophari, vt maximum, ita difficilissimum est: nec id ag-
gredi, multorum est.	1083. b	phryges sanguine suo Rheæ sacrificia peragebant.	317. d
ad Philosophandum quænam sint necessaria.	372. a	phryges in Rheæ sacrificiis celebrandis seipsos excidebant.	131. c
Philosophari intempestiue, & supra imbecillitatem huma-
nam, est indecorum.	1082. a	phryges tibiariū suauitate mulcentur, & post tibiariū can-
tum afficiuntur conuulsiis.	216. b
Philosophicus animus cruciatus generosior redditur.	111. b	phrynx meretrix tantæ erat formæ, vt ad eam spectantes
nem pistores effingerent Venerem.	1388.
Philosophicum est, dolores contemnere corporis.	634. a	phutiphar cum esset eunuchus, qui sit vt vxorem habuerit.	183. a
Philosophicum verè est, sua prædia pecudibus depascenda
relinquere.	612. a	phutiphar eunuchus, coquorum Pharaonis princeps, cui Io-
seph venditus fuit, quid indicet.	182. c
Philosophus quis verè dicatur.	220. b	physicæ descriptio, & vtilitas.	1283. a
Philosophus superari acquit.	613. c	Phamen, sordidum est deterfio.	1370. col. 1.
Philosophus, id est, sapientiæ cultor.	699. b	pictor tabellis probatur editis.	1338.
Philosophus solus diues, nobilis, rex, felix, & beatus.	611. c	pictor optimus, quis dicatur.	1310. col. 1.
Philosophi pro monachis.	619. c	pictorum assus sacrilegus.	1382. col. 2.
Philosophorum opiniones variaz.	601. a	pictores, qui olim clarescere.	755. c
de Philosophi barbarâ, & pallio.	199. b. c	pietas in quo consistat.	619. d
Philosophi cæcisdam, qui toto die in Sole steterat, historia:	210. c. 12. a	pietas, diuitiæ communes.	713. c
hic enim lapidè igne de cælo crematus est.	210. c. 12. a	pietas, magnum vitæ præsidium.	631. c
Philosophorum Christianorum descriptio.	218. b	pietas, Trinitatis cultus.	1370. col. 2. 250. c. 616. b
Philosophi ethnici humanæ gloriæ studiosi.	1378. col. 1.	pietatis cultores in hac vita videntur.	188. d
Philosophorum sectæ variaz, opinionèsq; diuersæ.	741. b. c	pietatis studium præpositum fraudi fuit multis.	1331.
Philosophos gentiles insectatur Gregorius.	167. d		
Philosophus verus esse debet modestus.	619. c		
Philosophi veri descriptio.	697. c		

INDEX.

pietas latens, sermone salutis attrita, in medium prodire
clareque resurgeret.
pietas gymnasia in Ponto.
pietatem promulgare manus est, quam adulescentium coercere.
pietas pro eleemosyna.
pietas non in vocibus, sed in verbis sita.
pietatem simulantes, miseri.
pietas dimidiata improbanda.
pietas religiosa timidos, demissos, & ad omnia obsequentes reddere solet eos, qui ea sunt præditi.
pietas felicem efficit prolem.
pietas ad omnes virtutes scala.
pietatis sacramentum volentium, non coactorum est.
pietas prosperitate debilitatur.
pietas non in multum & sæpe de Deo loquendo, sed ut plurimum tacendo posita.
piger pietate nihil comparandum.
piger domum suam minuit.
pigritia, torpor est ad quiddam agendum grauis.
Pilatus Christicida.
Pilatum Christi carnificem effecit invidia.
Pilatus esse titulum nefario scripsit animo, nihilominus tamen scripsit verum.
pinus arbor, Isthmicorum certaminum corona.
pinus, id est, hæretici minores.
pirithous cur Apygus appellatus.
pisa vrbs in Elide.
pila vrbs cur & inde id nominis habuerit.
piscēs muti.
piscium discrimina.
piscium nonnulli podicam traducunt vitam.
piscēs, qui nunquam absumitur igne.
piscēs in aqua feruente viuentes, qui cum in frigida mittantur, protinus emouentur.
piscēs, allegorice mundus.
piorum caput, Christus.
pius Deus eripi nequit.
piorum certaminum quoddam sit præmium.
pius hominibus Deus dabit per gratiam, quod habet secundum naturam.
pūs cur olim non defuerint opes.
piorum calamitas, impiorum prosperitate præstantior.
piorum vis & robur corpore in afflicto sita.
piorum calamitas sub imperat. Constantino. in vita Greg. pag. 8.
piorum calamitates offendunt infirmos.
pūs Deus hic præbet gustum, in patria satietatem.
pūs Deo semper viuunt.
pūs hic quoque Deus sæpe remunerat, & cur.
pūs hominibus iudicat vulgus, ut de aquilis graculus.
pūs quanti lapidi similes.
pūs est, omnia Deo committere.
pūs viris saeuus est diabolus.
pūs ab impijs magno distant chaos.
pūs totius terra est patria.
pūs vnicum solatum est, Deus.
pūs in hac vita, fumus inanitis, & pulvis.
pūs honesta pericula anteponunt saluti.
placenzæ pro tyrannīs.
placidum esse facile, cum nulla inferatur iniuria.
plaga prudentibus efficitur.
plaga Egypti decem exposcit.
plagis affici, non est grave, sed plaga meliorem non fieri, grauissimum & acerbissimum est.
planētus laudabilis.
planetarum, id est, errantium stellarum, error compositus & concinnus.
planez cur sic vocati.
plantarum partes non sunt organicz, sed naturales duntaxat.
plantæ immortales in paradiso terrestri.
plato theologus prophanus.
plato mercatutam exercuit.

plato a flerebat nostrum scire, nihil aliud esse, quam remissi.
platonis gēlōsitatem eius imitabantur discipuli.
plato in idearum doctrina securus est Moſen.
plato, quod eas extra Deum poneret.
plato sermone ciuitates effinxit, quæ reipsa nec constituta sunt, nec constitui possunt.
plato notatur assentionem.
platonis leges iugulantur.
plato omnia vult esse communia.
plato Deum operum suarum patrem vocat.
platonem in Siciliam nauigasse, vt Dionysio tyranno parasitaretur.
platonis idearum doctrinz.
platonis angusties, & liguri.
plato cur venditus.
plebis institutio pia.
plebeis hominibus saluti est, non esse curiosos.
pleiadis vinculum.
Pleias pro quolibet fidere.
πληρμας, perfectio.
plotinus philolophus naturæ bonitate præditus.
plumbum peccati grauitatem significat metaphoricè.
pluto, inferorum rex fabulosè statutus.
pluvia per metaphoram quid.
πνῦμα cur sic vocetur Spiritus sanctus.
pneumatomachi hæretici.
pocula mystica qui contrectant, & diripiunt, grauissimi.
plectuntur poenis, exempla.
podetes quod episcoporum ornamentum.
poenæ caula non est Deus.
poenitentia nos ad penitentiam vocat.
poenitentia, per huius vitæ euincator pudorem.
de poenis inferorum ex Ethnicorum sententia.
penitentia, vitæ est improbz correctio.
penitentia, animæ medicina.
penitentia pars est, sensu affici peccati.
penitentia adest salutem.
penitentia baptismus.
penitentia & baptismi discrimin.
penitentia antiquitus fiebat publice.
penitentia post mortem nullus est hominibus locus. nec angelis post ipsum.
penitentiale carmen.
penitentes non ascendi.
poeticem Orpheum inuenisse.
poëtis Gentium flagrantia ac fœdissima.
poëtæ Gentiles ventris inopia laborantes, prodigiofa & absurda figmenta composuerunt.
poëtarum Ethnicorum nugæ, ac deliramenta.
polemo philolophus moribus impudicus, libidinumque seruus cuius effigies lecorum fugabat.
πολεμὸς quid.
polycratus regis miserabile fatum.
polygnos, s. pictor rarissimus.
polynoma quæ sint.
polyproton, figura grammatica.
polypti natura.
polytheiam introducebat Sabellius.
polythei ibi conuincuntur ex vnus Dei præclara demonstratione.
polytheis exitum operat D. Gregorius.
polyrene, Priami filia, ad Achillis tomulum iugulari.
pomponius Atticus cur ita cognominatus.
pondera quisnam inuenerit.
pondosa diuersa non habenda.
pondus magnum & paruum, apud Deum abominatio.
ποντοπία cur dicitur ἀσμάγγοι.
pontifices dicti pertinetes.
pontifex angelorum communicat.
pontifices, Christi sunt ἀστυγοί.
pontifex & rex per antithesim comparantur.
pontifex est hoc in ecclesiæ cetero, quod mens in anima, &

INDEX.

- oculus in corpore. 50. a
- pontificem hominem ex homine Deum efficere. 116. b c
- pontifex pro se primum, deinde pro populo sacrificare debet. 130. b
- pontificis verum munus. 151. a 790 d
- pontifices venerandi: nam in terris funguntur munere Christi. 1269. d
- pontifex quo pacto cum angelis Dei gloriam celebret. 115. d
- pontifex qua ratione Deus efficiatur, & homines procreet, & refingat. 116. a
- pontius Pilatus pro Cæsare Iudææ res administrabat, quo tempore Christus est passus. 63 c
- pontus turgidus. fol. 18. pag. 1.
- populus malorum confusus. 1417. col. 2. & 1419
- populi diuersum studium. 1309. col. 1.
- populus cumens. fol. 14. pag. 1.
- populus effrenis. fol. 11. pag. 2.
- popylinus quid sit. 920 c
- porphyrius, Iuliani apostatæ magister. 199 a
- porphyrius, fidei Christianæ detestator, à Libanio sophista pro Deo habitus. 326. b. libros quinddecim aduersus Christianam doctrinam euomuit. ibid.
- porphyrij nugæ, mendacia, ac deliramenta, quæ contra Christiano. scripsit. 317. c. & 318. a. à quo cæpit Ariani- smus, eiusque libri cremati fuisse. ibid.
- porphyrius Deum accusabat, & cur. 911. d
- porphyrius licet impius, & execratus, rectius tamen, quam Origenes, de animabus post hanc vitam sensisse videtur. 743. d
- portus Caspias superare. 1407. col. 1.
- potte ætæ & ferreæ quæ dicantur. 180. d
- posse & non posse multis dicitur modis. 781 a
- postes moraliter expoliti. 889. b
- potentia ad flagitium prompta, & expedita. 1417. col. 1.
- 1445 b
- potentia non nocendo, sed iuuando ostendenda. 1318.
- potentia in persuasionem & coactionem diuisa. 209. c
- potentia diuinæ ab effectus descriptio. 176. c
- potestatibus sublimioribus ex Dei præcepto parendum. 38. c
- potestates quid moraliter. 348 d
- potidæa, vibs Thraciæ. 221 a
- potidæates philosophus tota nocte, hyemis tempore, inter precandum stabat. 330. c. d
- potus pro fide. 868. c
- potidæates, id est, φασολόγοι, tributorum exactores. 1125
- præceptum Dei, tanquam quoddam necessarium debitum, à nobis persolui est necesse. 50 b
- præcurior quis verè dici queat. 933. d
- præda verborum. 548 a
- de prædestinatione, ibi legitur præclarissima. 109. c
- prædicatio Christiana tempus superat, & supra tempus est: nam vetus simul & noua est, & cor. 213. d
- prædicatores verbi diuini in triplici versantur periculo. 677. b
- præfessæ malunt omnes, quam parere. 44 d
- præfecturam sugere nunc magnæ est prudentiæ. 700. a. b
- præfectus ne peccati quidem suspitione laborare debet. 50. d
- præfidentia soluit animam. 681. d
- præputium in Christo nequicquam prodest. 93. c
- præscientia Dei alios sanctos, alios improbos minimè red- dit. 109. c
- secundum præscientiam res futuræ iam existerunt. 1019. d
- præsens dicto citius euolat. 1314. c. d
- præsepe Christi quid mysticè. fol. 16. pag. 2.
- præstantiorem res melior decet. 94 c
- præstulus & præfecturæ regula. 93 b
- præfulem tria oportet meminisse. 49. d
- præfui in virtute semper proficere debet. 1338
- præfui maxime cauendum, ne malo us quibus præfui, sit exemplo. 49. b
- in Præsule summa requiritur virtus. 48. d
- Præsules cur à Gregorio vocentur pictores. 585. c
- Præsulis fuerit educatio qualis esse debeat. 155 d
- Præsulum malorum medicus
- Præsules adulterini quidam sint. 586 a
- Præsules auro turgidi. fol. 17. pag. 1.
- Præsulum multi illius temporis hostibus infestiores. 1369. col. 2.
- Præteritum tempus non est. 1324
- Prætextus speciosus innocentis facilis. 1134. d
- Præuancatio in Deum, genus est scortationis. 580. d
- πρᾶγμα quid propriè. 939. b
- Piandium quid sit, & quora diei hora sumebatur. 164. c. my- ibid.
- sticè lex vetus. fol. 11 pag. 1
- Prauitas bruta, excors, & hebes. fol. 9 pag. 1.
- Prauitas viri nunquam flecti potest. fol. 11 pag. 1.
- nas quieti nunquam student. 1043 c
- ut cur non statim puniantur. 1043 c
- axilectes pictor Cnidæ Veneris imaginem cõstruens, ic- cit eam formæ similem Cratinæ, quam amabat, vt adora- retur. 1388.
161. b
- bene precandi mos antiquus. 528 b c
- preces mysticæ. 300 c
- preces quam vim habeant, præclarissimo docetur exemplo regis Ezechiz. 306. c
- precom piatum vis & efficacia. 24. b
- presbyter, vox Græca, iam à quingentis & mille annis ab Ecclesiâ semper usurpata. 630. c
- presbyteri quondam episcopi vocabantur, & contrâ. 36. c
- presbyteri gradus animo prompto minimè suscipiendus. 36. c
- presbyterorum mores quales esse debeant. 41. b
- presbyteri cum nauarum præfectis collati. 626. c
- presbyteri cuiusdam sancti mortis tragica descriptio. 309. c
- priapus Iouis & Veneris filius, veterum ingentis magni- tudinis habens, &c. 1279. d
- priapus scelerum antistes. 1417. col. 1.
- priapi historiz longa narratio. 341. c. 342. a. & eius crymon. 609. c
- ibid.
- primitiarum nomen quot modis usurpetur. 1090. c
- primitiæ Deo consecratæ. 451. d
- primogeniti in lege veteri Deo consecrati solebant. 160. a
- primogenitorum nomine qui dicantur. 889. a
- primogenita luxit Aegyptus. 889. a
- primogenita tropologicè. 889. a
- princeps religionem roborando, ab ea quoque roboratur. 590 c
- principis veri conditiones, & qualitates. 1089. c
- principes & pontifices infestatur Gregorius. 122. c. & c
- principum ex suis moribus descriptio. 68 a
- principibus & priuatis non res eadem conuenire. 228. a
- principum Iudæorum amentia. 98. c
- princeps huius mundi à Christo per crucem profligatus. 175. c
- principem mundi figere maledictis quid. 96. d
- principatus non, nisi post diurnam rerum experientiam suscipiendus. 41. 2. b
- principatus verus, est, vt aduersus diabolum palmam obti- neamus. 492. d
- principium plures habet significationes. 78. a
- principij acceptio triplex. 1170. b
- principium, totius rei est dimidium. 1105 c
- principis diligenter obstandum. 681. c. 682. a
- principia rerum naturalium tria, mens, materia, & forma. 1168. d
- quod principio caret, æternum etiam est. 765. b
- principia cuiusque rei actiora, & feruentiora esse solent. 162. c
- principia hæreticorum absurda, qui Trinitatem oppugnat 78. b
- prisca, montani hæretici prophetissa. 671 c
- pruatio & habitus sunt opposita. 769. a
- πρᾶξις, est ex duabus rebus propositis alterius electio. 54. c
- probitas ad veritatem appropinquat, ob id permultos fallit. 200 c
- πρᾶξις & πρᾶξις quæ sint. 1331.
- probus ne malum quidem facillè condemnabit. 588. b
- proborum monitis parendum. 1354
- probi viri omnes sunt cosmopolite. 617. a
- probi viri, si à χεῖρον sunt, nullo apud homines habentur in

INDEX.

pretio.	24 c	prolymni obsecrabilissima fabula.	829. a.
probi viri minimè suspicaces.	196. b	proteus quis & qualis fuerit.	210. d. e. 269. c. 327
probos aliquando in calamitates Deus sibi permittit, ut iacentem in ipsis veritatem alius ostendat.	74. a	proteus pæligiator se facile in quamvis formam immutabat.	229. a
probi cum laudantur, auditores ad imitationem excitantur.	100 c	proteo mutabilior, parcemia	269. d
probi tentantur rebus aduersis.	1134. col. 1.	proteus, ut sibi celebritatem nominis pararet, in Olym, se concremavit.	269. b. c
probi in domum suam sempiternam læti proficiscentur.	1046. a	protei historiz narratio.	332. a
probi præponendi semper improbis.	1355.	πρωτα γῆ & οὐρα γῆ? quid sit.	1041. d
probitas omne virtutis significat genus.	47 b c	proverbia Salomonis, pædagogica vocantur sapientia.	400. d
probitas mirifice suos obiectat familiares.	1041. c	providentia quid.	38.
procella quid proprie.	178. a. 111. b. c	providentia, est clavus, quo Deus cuncta regit.	1371.
procella ignem excitans.	8-6. a	col. 1	
proclus, verborum prodigiosorum architectus.	91 b	providentia Dei cur non statim prosequitur iniquos.	1043 c
proclus, postremus philosophorum gentium Lampadis gestator, & hierophantes.	910. a	providentia Dei ad quas res se ipsa porrigit.	1019.
procreatio quid à generatione discrepet.	77. d	a. b	
prodigalitas, est opum dilapidatio.	404. c	providentia alia secundum beneplacitum sunt, alia secundum permissionem.	74 a
prodigus dilapidat sine modo cuncta.	1170. col. 1.	à providentia omnino sunt aliena, quæ à nobis improbè sunt.	74. a
producens in diuinis ratione substantiæ productio non est antiquior.	1170. c	providentia ab Aristotele finibus angustis circumscripta.	741. c
progne, vxor Terej, in hirundinem mutata, & qua occisione.	1047. c. 1048. a	de providentia opiniones variz.	73. c
prolem masculam coniugum quisque habere cupit.	101. a.	providentia asseritur ibi.	1191. c
prometheus, quod ignem diis esset furatus, qua pœna torquatur.	310 a 142 c	de providentia lambica aduersus eos, qui Deo res humanas curæ esse negabant.	1361.
promethei fabula.	1438 b	proximus nobis quiuis est homo, tam malus quàm bonus, tam hostis, quàm amicus.	92. c
pœna.	316. a	proximi lapus minime ridendus	959 c
in promptu quod nobis est, id ferè nobis valescere solet.	1191.	prudens est, qui rerum est peritus.	1369. col. 1.
promissa, tertia pars templi.		prudentes Deus dep. pit.	155 d
promissa moderatur omnia.		prudens hoc est viri, Verbo obsequi.	1362 col. 1.
promissa, tertia pars templi.		prudencia debnitio.	503. 6
promissa, tertia pars templi.		prudencia est, quod cum recta ratione & solertia sit.	1118.
promissa, tertia pars templi.		prudencia & sagacitatis discrimen.	113 d 369. c
promissa, tertia pars templi.		prudencia, est eorum, quæ ad bonum finem tendunt, præparatrix.	68. b
promissa, tertia pars templi.		prudencia in qua animæ parte resideat.	1118.
promissa, tertia pars templi.		prudencia munus & officium.	37. a. 402. c
promissa, tertia pars templi.		prudencia humana sine Deo imprudentia.	161. a
promissa, tertia pars templi.		prudencia tutior fortuna.	1358.
promissa, tertia pars templi.		sine prudencia nihil laudabile.	1383 col. 1.
promissa, tertia pars templi.		prudencia ac demencia longissimo distant intervallo	
promissa, tertia pars templi.		prudencia principi necessaria.	1089 c
promissa, tertia pars templi.		prudencia gutta multò plus, quàm integrum fortunæ secundioris pelagus.	1419.
promissa, tertia pars templi.		sine prudencia nemo veram potest consequi virtutem.	1388.
promissa, tertia pars templi.		prudencia in ciborum copia non exploratur.	1044. d
promissa, tertia pars templi.		πρῶτος νόμος, proverbium.	25. c
promissa, tertia pars templi.		ψηφισμὸς carent Latini.	1447 c. in marg.
promissa, tertia pars templi.		psalmi Davidis Ecclesiis toto terrarum orbe diffusi traduntur, per quos is loquitur, qui olim per eundem locum est.	34. c
promissa, tertia pars templi.		psalmorum cancellatio in baptismo quid moraliter.	886 b. & c
promissa, tertia pars templi.		psalmodia, est cum cantione psalmus.	1370 col. 1.
promissa, tertia pars templi.		psalmodiarum concentus in ecclesia primitiva.	710 b
promissa, tertia pars templi.		psalmodia quibusvis præstat organi. superius enim rebus copulat animum.	1390. col. 2.
promissa, tertia pars templi.		psalmodia diebus potissimum festis pro modulationibus fidei assumenda.	311 c
promissa, tertia pars templi.		psalmodia in funeribus agendis.	377. c 378. c
promissa, tertia pars templi.		ψαλμὸς quod vestimentum genus.	660 d. c
promissa, tertia pars templi.		psittacus humanas emittunt voces.	1276.
promissa, tertia pars templi.		psychagogia quid.	236 c. d
promissa, tertia pars templi.		ptolemius Astronomiam docuit.	385. a
promissa, tertia pars templi.		ptolemius Alexandrinus inter astrologos principatum tenet.	199 c
promissa, tertia pars templi.		pueritia definitio, & nomen.	400 a
promissa, tertia pars templi.		pueritia ex nomine diuino venit	1275 a
promissa, tertia pars templi.		pueritia dulcissimam proxima eripuit morti.	1260. a
promissa, tertia pars templi.		pueritia quorundam animalium liutorum.	1274. c. d
promissa, tertia pars templi.		pueritia spiritualis descriptio.	717 d
promissa, tertia pars templi.		pueritia	

INDEX.

pudor quid sit.	42. b. 70. c. 401. c
pudor pharmacum persuasionis.	70. d
pudor, vera mulieris pulchritudo.	1440. a
pudor probas decet mulieres.	1417. col. 1.
pudore affici, non minima est pietatis pars.	44. c
pudor mentem contrahit timore probri.	1
pudor est magnus affici pudore.	1400. col. 2.
pudor ad virtutem multum confert.	673. c. d
pudor parit ruborem.	402. a
pudor animam rubore suffundit.	681. d
pudor viris bonis adiutor datus.	1439. c
pudoris iactura in magno coetu facilis.	1269. c
pudore extincto prolium cuncta subeunt mala.	1295.
pudor in oculis, parcemia.	1310.
puer recens in lucem editus, nec bonus nec malus propriè dicitur.	86. a
pueri ab Herode cæsi, figuras indicant legis.	973. b
pueri tres in fornacem coniecti, Ezechie filij fuisse creduntur.	993. d
pueritæ tempus quor annorum est.	139. a
pugna mentis & carnis.	1306. col. 2.
pugnis cedere quid.	296. b
pulchritudo & pulchrum quid.	119. c
pulchritudo, omnis rei elegans concinnitas.	1369.
col. 1.	
pulchritudo, est quædam proportio & concordia dissimilium partium.	368. d
pulchritudo ex dissimilibus per symmetriam conflatur.	39. d. e
pulchritudo indifferens.	368. b
pulchritudo, quæ in oculos cadit, non occultatur: quæ autem oculorum aciem fugit, à Deo perspicitur.	714. d
pulchritudo vera in virtute sita.	1345.
pulchritudo non est alia, quàm naturalis.	1439. d
pulchritudo mundi stabilis.	675. a
pulchritudo corporis, morbi ac temporis ludibrium.	715. a
pulchritudo fulgure breuior.	1329. col. 2.
pulchritudo præstansior est ea, quæ oculis cernitur, quàm quæ sermone pingitur.	442. c
pulchritudinis diadema, quid.	131. e
pulchritudo eximia cauenda.	954. d
pulchritudo mulierum vera, quæ & qualis.	104. b. & 505. b
pulchritudo luctuosa.	1443. a
pulchritudinis non fidendum.	1438. c
pulchritudo fucata, idolum.	1437. c
pulchritudine picta & fucata nihil mutabilius, nihilque citius aditit.	1441. d
pulchritudo spiritualis diligenter curanda.	1299.
col. 1.	
pulchrum esse præstat, quàm pulchro patre satum.	1357.
pulchri latere nihil prorsus potest.	fol. 15. pag. 1.
omnia sunt natura pulchra.	119. d
pullus, populi gentilis typus.	595. a
pulmo per allegoriam.	930. c
pulsus, genus omnibus vnum.	666. b
pulsus omnibus idem.	1295. col. 2.
puluerem in cælum iacere, proverbialiter dictum.	728. c
puniti hic præstat, quàm in futuro seculo.	444. d
purgari, & alios purgare, quid.	113. c
purgans alios sit ante purgatus.	586. a
purgatio legalis quid indicaret.	827. b. & c
purgatio peccatorum non fucanda.	872. a
purgatio animæ, est eiusdem illuminatio.	832. c.
purgatio animæ sit virtutibus in actione positis.	833. b
purificatio populi in lege quid significaret.	511. a
puritas ab omni peccato, diuinæ naturæ nota.	890. d
puritas puro Deo gratissima.	346. c
puritati studentes Deum habent.	117. c
puritatis & purgationes discrimen.	348. d
purpura quo pacto à cane inuenta.	249. c. 275. b
purpura quid bonos doceat principes.	249. c
purpura improbis principibus luctuosa.	249. c
pusillanimitas opponitur magnitudini, & longanimitati.	35. c
pusillanimitati stultitia coniuncta.	35. c
pusillanimitas parua ferre recusat atque timet.	1370. col. 1.
pylades & Orestes tanto amore seles complexi sunt, ut mortuo Pylade vnâ cum eo Orestes ad inferos descendere	177. e
pyramides Ægypti, vnum ex septem mundi miraculis, à Joseph extructæ, & cur: & vnde sic dictæ.	582. b. c
pyrophlegethon, fluvius apud inferos calidissimus.	342. b
pyrro, epicuri discipulus, nihil omnino percipi posse dicebat.	385. b
pyrrhonis philosophi opinio ab aliorum philosophorum sententia aliena.	599. c. d
pyrrhonis philosophi dogmata.	685. c
pythagoras sacrificium exoluit bone ex argilla confectum.	12. c. e
pythagoræ philosophia.	245. b
pythagoræ doctrina, & ænigmata, & cur ipse esum interdicebat fabarum.	217. c. 328. d
pythagoræ opinio blasphemata de metempsychosis.	624. b
pythagoræ discipuli quinquennium totum silebant, solum quæ dicerentur, audientes.	274. b. & postea eruditi loquerentur.
pythagorei tantam præceptoris deferrebant auctoritatem, ut pro omni ratione dicerent autors esse.	168. b. 144. d
pythagoræ aurea carmina, & silentium solenne.	244. d
pythagoræ carmina cur aurea dicta.	245. c
pythia prophetissa, & Apollinis sacerdos.	308. a. 340. b
pythiodorus, obscurus philosophus, & Iuliani sectator, ex vitio celebritatem sibi comparauit.	231. b. & d
pythius Lydus tantis diuitiarum copis circumdatus, ut Darius rege aurea platano, & vite donari: & Xerxis exercitum hospitio, & epulis exceperit.	1052. e
Q	
Quadragesimæ ieiunium quid designet.	870. d
Quadrans apud Hebræos quantum valeret.	263. a
Quædam absurda ut soluenda.	713. a
Quædam Arcadica, quæ & qualis.	221. b. 330. b
Quæstus malus, atque calamitatus.	1379. col. 1.
Qualitates in duo membra diuisæ, in virtutem & vitium.	242. a
Qualitas in Deum minimè cadit.	882. d
Quantitatis duæ species.	598. c
Quaternarius, rerum causa, fontisq; perennis.	965. d
Quaternarius numerus apud Pythagoreos mysticus.	965. c. erat enim iste numerus, eorum iuramentum.
965. ibid.	
Quercus dura crebris cadit ictibus, proverbium.	508. d
Quercus sacra.	323. c
Quercus loquax, & vates.	307. c
Quercus Dodonæa.	329. c. 830. a
Quercus Dodonæa edebat oracula.	340. b
Quetela, lenis est amici reprehensio.	1370. col. 1.
Quid tibi Apollo cecinit adagium.	323. c
Quies, fructus suauissimus.	1050. a
Quies, sapientiæ loror.	319. col. 2.
R	
Rach meretrix Hierichuntia, voluntate ac mentis inductione meretrix non erat.	455. c
Rabbi tempore Gregorij vocari expetebant sacerdotes, &	8. c
Raboni, id est, magister.	943. a
Rachel contemplationem, Lia actionem significat.	936. d
Radamanthus, inferorum iudex incorruptus.	295. a
vide Rhadamanthus.	
Ramatha, Samuëlis patria.	665. d
Ranz, animalia amphibia.	1260. d
Rapi sacus est, quàm rapis frui.	fol. 17. pag. 1.
Rapaces Assyrius pellem assumit vulpina.	251. d
raposa quid propriè.	185. c
Rationis definitio.	966. b. 1369. col. 1.
Ratio, lex omnium communis.	732. a. 1369. col. 1.
Ratio, animæ pars præstantissima, maximèque diuina, quæ	144. b

INDEX.

velut auriga, omnibus præesse debet.	917. d. & 918 a	rebus relictis syllabæ confectandæ non sunt.	798 d
ratio simpliciter, vocatur rectum & erroris experti-
cium.	598. d	responsa Apollinis qualia.	830. a
ratio recta non aliunde quàm à mente proficiscitur.		republica Platonis solum in verbis sita.	335 c
1020. c		republica hoc vel illo modo se habente singulos etiam co-
dem modo affici: est necesse.	560 d
ratio à natura nobis insita.	494 d	resurrectio Christi nostræ salutis finis.	896. d
ratio cuncta gubernat.	1397. col. 1.	resurrectio Christi ob nostram resurrectionem.	64. c. d
ratio contempta viribus & auctoritate deficitur.	596 a	resurrectionis viam ad immortalitatem morientibus no-
uo more patefecit Christus à mortuis excitatus.	896. b
rationalis, & irrationalis creatura.	681. d	resurrectionis Christi eucania nobis sunt celebranda.	
rationalis præfectura.		941. c	
rationalis pariceps omnis natura pennis spiritualibus in-
structa	991. c	quo pacto Resurrexisset dicatur natura nostra.	881. d
ratio quoto anno sit adulta.	869. c	resurrectio corporum erit absoluta contemplatio, ac desin-
catio.	809. c
ratio pro sincero & perfecto sanctionis vitæ genere.	39 c	resurrectio corporum ad iustam Dei lancem exigitur.	
rationalis, & irrationalis creatura.	176. col. 2.	884. a	
rebecca, Ecclesiæ typus.	571 a	in Resurrectione qualibet anima suum recipiens corpus,
aut lucis, aut ignis hæres exiit.	141 b
rebellionis ac defectionis differentia.	251. c. d	resurrectio corporum lacus elogiis probatur.	387. b. c.
rehabita pro Nazareis, & Monachis.	1172.	632 b	
rehabitarum vita, imago monasticæ.	1265 a	rete, pro viribus, & militum copiis.	413 a
recordatio quid sit.	683 d	reus, Apostolica doctrina.	502. b
reductionis ac donationis differentia.	294 b	reticentia utinam commodè uti possimus.	109. d
relictio quid.	74. a. b	retributionis nomen pro largitione simplicij sæpe sumitur.	
regenerare modo dicitur duplici.	779. b	194. b	
regeneratio spiritualis hominem refingit.	116. a. b	rex in republica necessarius.	40. a
regio quælibet quidquam habet eximum sibi proprium.		regis ac tyranni descriptio ab effectis.	292 a
315. b		rex ille non est, qui non suis opibus est contentus.	114. b
regiones, quæ aliquid habent insigne.	253. c. & 254 a	reges legem esse putant, quidquid ipsis placuit.	621 b
regnum breue, tyrannide diuturna præstantius.	114. b. c	rex iunior civitati damnosus.	115 a. b
regnum Dei intra nos est.	43 b	rex adolescens civitatem se idcirco infelicem.	1045. c
regnum calorum quid sit.	708. c	regi solido, iuuenis pauper & prudens anteponendus.	
regnum celeste, est visio summi Dei, &c.	1371. col. 2.	1040. d	
regnum Christi quid mysticè.	940. c	regum manus & officium.	691. d
religio propter malos pastores minime damanda.		is est, subditorum consulere commodis.	114 b
435. b		is cor inscrutabile.	117. a
religio Christiana omnia in se continet bona.	335. b. c	is cor est in manu Dei.	691. d
reliquiarum sacrarum honor.	col. 1.	regis sermonibus diligenter advertere convenit.	1043 c
reliquiæ sanctorum quantum proficiunt.	311. c. & c	regi obsequendum.	1045. c
reliquias sanctorum, exquirunt & thurib.		regibus longas esse manus.	1045. c
remigratio ad puppim, proverbium.	577. a	rhadamantius, Iouis filius, iudex æquus apud inferos.	
remiscentia quid.	1369. col. 1	339. d	
remiscentia, est memoriæ per oblivionem amissæ recu-
peratio.	519. b	rhadamantius iudex severus, & incorruptus.	178 c
remiscentia, rerum elapsarum recuperatio.	681. c	rhadamantius cui in campis Elysiis degat.	174. c
remota pibeistor actantis posset viribus, ut navim inhi-
beat facile 1266. c. 1278. c. cuiusdam descriptio.	1179 a	rhamestis, civitas Pharaonis ab Hebræis destructa.	916. c
renes pro libidine.	380 b	rhæa, deorum mater, in Phrygia humano sanguine coe-
batur.	327. d
renes spiritualiter purgandi, & quomodo.	379 d	rhæa cur mater dicatur deorum.	828. c
repetitio multis sit modis.	646. d	rhæa sacrificia dura & crudelia.	333. c
repetitio in gravissimis rebus non reprehendenda.		rhæa facia qui celebrabant tibi genitale membrum excide-
bant.	218. b
1012 d		rhæus nobilis suavius Germaniam à Gallia distinguens.	
reprehensionis definitio.	1369 col. 2.	1286 b	
requies in rebus humanis nulla.	350. c. 468 c	rhethorice in genos demonstrativum, deliberativum, & iu-
diciale diuisa.	178 a
res quid propriè	939 b	rhethorica quid à philosophia distideat. in vita Gregor.
pag. 13.	1282 c
res omnes aut creatæ, aut increatæ.	656. b	rhethorice vis maxima.	354. b
res conlæx cum quibus ingenucant.	179. c	rhethorice ignis vim spirans	
rem nullam sine causa fieri.	117. c	rhethores antiqui oblectationis, & maledicentiarum vitio ma-
xima ex parte laborabant.	1082. c
rerum rationes tametsi nobis ignotæ, non tamen Deo.		rhethore probato nihil concinnius.	1417. col. 1.
13. c. c. 1.		rhethor sceleratus pestem parit legibus.	1417. col. 1.
res omnes vario modo Dei sunt participes.	52. c	rhethorum mendacia.	in vita Greg. pag. 5.
res tam pulchræ quorsum à Deo creatæ fuerint.	1304.	ridere solius hominis est proprium.	963 b
col. 2.		risus, genarum est æstus.	1370. col. 1.
rerum naturæ, non sermonum figuræ, sunt spectandæ.		risus effusus & petularis ridendus.	346. d
rerum naturarum cognitio quàm vetus, & mira.		risus immodicus vitandus.	1420. col. 2.
1283. a		risus immodestus gravem parit fletum.	1349
res omnes circuli imitantur speciem.	176. c.	risus modestus competendus.	1344
res secundæ insolentiam ferè pariunt.	191. a	risum in lachrymis agnoscunt poëtæ.	251. a
res humanæ ratione diuinæ providentiæ stabiles.	176. c	risus ahorum ad suum commodum quidam abuti solent.	
res humanæ visis nocturnis limiles.	243 c	fol. 16. pag. 1.	
res humanæ, velut orbe quodam voluuntur.	481 d	roboam consilio iuuenum deceptus.	690. d
res humanæ per contraria semper gradientes, circuli spe-
ciem referunt.	177 a	roboam regis impetum ob eius improbitatē diuisum.	111. a
res humanæ fluunt & corrumpuntur, atque aliàs aliam ca-
piunt mutationem.	541 b	robur, sua vindictæ videtur esse sitis.	fol. 14. pag. 2.
res humanæ tam modo fluctuantes per temporum
conuersiones, & velut reciprocationes seruntur.	177. a	robur in se, perpetuus roboris custos.	1445 b
rerum humanarum incertum	1190. col. 1.	romæ dux, dux mundi facies: & quo diucrepent.	fol. 7 pag. 1.
res mundanæ quo pacto si	176 d	Roma	
res diuinæ corporaliter vi.	909. c		

INDEX.

Roma noua, sedes nobilium, & regni columna. fol. 2. pag. 1
 Romanus significat per Genes. 63. c
 Rotas è spinis legere. 1377. col. 2.
 Rubigo, labes ferri. 1186. b
 Rubigo, est pulucrea frumèri corruptio: & quid allegoricè. 731. c
 Ribigo simul cum ferro consumi solet. 360. b
 Ructus definitio. 318. c
 Ruga rerum parit vsum. 1340.
 Rugitus propriè luporum vox, cum ob famem & inedium
 plorant. 105. c. 106. a

Sabbata Israelitarum cur repudiabat Deus. 189. c. 190. b
 Sabbatimus huius vitæ quid. 967. c
 Sabbatimus animarum. 661. c
 Sabæ quid sit. 181. c
 Sabellus, author Atheiz. 76. c. d
 Sabellus, diuinitatis abrogator. 602. d
 Sabellij error de Trinitate. 1363. col. 1.
 Sabellus diuinitatis contractionem primus excogitauit. 187. c
 Sabellus tria constituebat principia. 637. b
 Sabellus hæreticus ab Arrio hæretico atheus vocatus. 76. d. e
 Sabellij contractio, & Arii diuinitas impietate pares. 835. a
 Sabellus & Arius in quo condennant & in quo dissideant. 637. c
 Sabellij hæresis Iudaismo similis. 76. a
 Sabellij error vt corrigendus. 821. a
 Sabellij inula Monarchiz assertio. 623. c
 Sabellij & Arii errores inter se contrarij. 71. d
 Sabellismus Iudaismo refert. 835. d
 Sabellismus ob tres Personas excogitatus. 197. c
 Sacerdos Dei musicum est organum. 1296. col. 2. & quid ip-
 se canat. 1014.
 Sacerdos, organum diuinum, ratione p-
 ritu sancto pulsat. 96. c
 Sacerdotum ordo, cor est Ecclesiz. 96. c
 Sacerdotum vocabulo reliquos etiam ordines sacros con-
 uertit. 537. a
 Sacerdotes indifferenter episcopi vocabantur, & uen ep-
 scopi sacerdotes. 97. c. 122. d. 135. c. 231. c. 630. c
 Sacerdos cur dicatur angelus Dei. 103. b
 Sacerdos non quanta dignitas. 138. a
 Sacerdotes olim ungebantur vnctione legali. 888. c
 Sacerdotes veteris legis vnctione ungebantur typica, legis
 autem nouæ, vnctione spirituali. 351. b
 Sacerdotes veteres certis temporibus à matrimonij absti-
 nebant opere. 1261. d
 Sacerdotes illuminantes vocati. 75. c
 Sacerdotis munus. 334. c
 Sacerdotis munus est animarum cura. 129. c
 Sacerdotalis disciplina munus est, homines purgare, ac
 Deum colere. 614. b
 Sacerdotalis officij descriptio. 1312. col. 1.
 Sacerdotis officium & quanta in eo requiratur puritas. 46. c
 Sacerdotes purgant mentes, sanctis que faciunt, atque ho-
 mines Deo, & homini Deum copulant. 1371. col. 1.
 Sacerdotes corpus Christi tractant. 385. c
 Sacerdos cum Christo sacerdotio fungitur: ac Deus est, a-
 liis que Deos efficit. 115. c
 Sacerdos ad Christi imitationem, vnà cum eo, sacrificare
 dicitur, opertum panem detegens, & in multas partes di-
 uidens, omnibusque distribuens. 116. a
 Sacerdoti missæ sacrificium peragenti assistunt angeli. 411. c. d
 Sacerdotis labia custodire debent scientiam. 102. c
 Sacerdotes non esse debere corpore mutilato, neque de-
 formes, quid tropologicè. 136. d. e
 Sacerdotes pro cæteris seiplos affligere debent. 100. a
 Sacerdotes plerique exuuntur. 111. a
 Sacerdotibus cura victus incumbere non debet, & ex quo
 viuere debent. 137. d
 Sacerdos quo p-cto hominem refingere dicatur. 116. a
 Sacerdotes iuramentum induere oportet. 358. a

sacerdotes à corporis etià labe immunes esse debere. 136. d
 sacerdotes rerum sacrarum disciplinam habeant. 493. d
 sacerdotalem ordinem qui contra ius arripunt, extremum
 impendent periculum. 137. c
 sacerdotes Christianorum probro afficiunt Ethnici. 305. b
 sacerdotes edicto Iuliani virgis acerbissimè conuincen-
 tur. 231. 3
 sacerdotes octoginta nauibus incensis impositi per hæret-
 cos, morte interierunt crudelissima. 380. c
 sacerdos improbus afficit probro fidem. fol. 17. pag. 1.
 sacerdotes impij ad ignoscendum alius æquo propensiores,
 124. c
 sacerdotum huiusce temporis vera descriptio. 515. d
 sacerdotes Ariani contra sacerdotes Catholicos armaban-
 tur. 628. c
 in sacerdotes laici non insurgant. 358. a
 sacerdotum Iouis Fagi tolerantia. 328. c. 319. a
 sacerdotum Iouis Selli castitas, & vita. 219. a
 sacerdotes Cybeles in Phrygia de more castrabantur. 441. b
 sacerdotum, animarum forum. 137. c. & cur. 338. b
 sacerdotij maiestas, magna & sublimis res est. 119. c
 sacerdotum Dei locum obtinet. 115. b
 sacerdotum in lege Christiana & Euangelica. 40. a
 sacerdotum qua reuerentia suscipiendum. 512. b. c
 sacerdotum per benedictionem intellectum. 102. d
 sacerdotum regum. 160. c
 sacerdotum regale, Christianorum cæcus. 194. c. d
 sacerdotij lapsus grauior, & periculosior est, quàm re-
 gni. 115. b
 sacerdotum minimè suscipi debet absque probata vita ac
 doctrina. 614. c
 in eos, qui ad sacerdotij arcem inconsultè prosiliunt. 114. d
 sacerdotij veteris ordo. 678. a
 Sacra augusta Christianorum, quæ & qualia. 40. b
 sacra veterum obscena. 760. c
 sacra Rheæ cruenta & obscenissima. 327. d
 sacramentum corporis sui Christus cur instituerit in cœna. 982. d. e
 sacra, quæ in cœna annis diuersæ materiz co-
 parati. 519. b
 sacrum quis in templo locus. 334. d
 sacrificandi ritus quis primus introduxerit. 275. c
 sacrificandi artem Cyprios inuenisse. 245. c. & 246. a
 sacrificandi consuetudo varia, pro variis dæmonum, & gen-
 tium generibus. 250. c
 sacrificare diis, Chaldeorum inuentum. 105. d
 sacrificiorum varia genera. 599. b
 sacrificium duplex in lege veteri offerebat sacerdos, vnum
 pro seipso, alterum pro peccatis populi. 139. d. e. & 140. b
 sacrificium externum quodnam sit. 189. c
 sacrificium, quod Deus habet in pretio quod & quale. 139. c
 sacrificij spiritualis, & legalis differentia per antithesim. 137. d. 139. c. d
 sacrificium laudis, quod & quale. 823. d
 sacrificium Christo coeternum, quod & quale. 40. a. 115. c
 sacrificium in Ecclesia Christiana. 667. c
 sacrificia perfecta Deo dicata, sunt Catholici
 sacrificium, quod extremas etiam mundi partes & oras co-
 plexum est. 213. d
 sacrificium obtulit pro omnibus Christus. 911. a
 sacrificium hominem impium altare flagitium est. 1434. a
 sacrificij Eucharistiz effectus. 139. d. e. 204. c & e
 sacrificium altaris nos in cœlum tollit. 485. c
 sacrificium spirituale. i. Missa. 413. c
 sacrificij nostri quinam participes fieri debeant. 924. a. b
 sacrificij Missæ assistunt angeli. 116. b
 sacrificia pro mortuis. 379. b. 496. a
 sacrilegi diuinitas afficiuntur poenis. 1279. c
 Sadducæorum errores. 792. c
 Sadducæi spiritus, & angelos, resurrectionem, & propheta-
 rum negabant libros. fol. 12. pag. 2.
 sagacitatis definitio, & munus. 37. a. 11. 236. c. 402. b
 sagacitas nec scientia est, nec opinio: alioqui sagaces om-
 nes essent. 113. d
 sagacitas in qua animæ parte habeat sedem. 71. c
 sagacitas vera in quo sita. fol. 9. pag. 1.
 sagacitas nequequā cum opibus habet commune. 104. d
 i. j.

INDEX.

sagacitas ad virtutem plurimum nobis adfert impedimen-
 ti. 54 c. & 55. a
 sagacitas ironice sumpta. 55. b
 sagena, Apostolorum predicatio. 502. b
 sal quid allegoricè. 861. a
 salis statua quis fieri dicatur. 932. c
 salamandra adeò tridua, vt in igne non laedatur, quin po-
 tuis ipsum extinguat. 577. d
 salamandræ historia naturalis. 1275. b. 128. c
 salmoneus in Deos impius & nefarius. 338. d
 salmonei tyranni summa impietas, & eiusdem intentus
 287. d
 salmoneus, Elidis rex, cum Iouis in aëre imitaretur fulmẽ,
 ab ipso fulminatus est. 319. c
 salomon, sophiæ vertex. 219. c
 salomon, rex mortalium omnium clarissimus, & propheta
 sapientissimus. 1037. b. c
 salomon, vis omnium sapientissimus, cur se stultissimum
 appellet. 705. e
 salomon omnibus hominibus laude sapientiæ præstatur.
 705. d
 salomon cordis latitudinem à Deo postulauit, & obtinuit, &
 omnes ætatis suæ mortales sapientiâ superauit. 572. a
 salomone non fuit sapientior alter. 1163. p
 salomonis sapientia & studium. 1037. e. eius deliciae & opu-
 lentia. 1037. b
 salomonem per mulieres percutit inuidia. 689. c
 salomon in Hierusalem regnauit 40. annis. 131. a
 saltatio Dauidis quid indicet. 313. b
 saltationes armatarum, Iouis vagientis clamorem obruentes.
 827. e
 saltatores quondam ad Ecclesiam aditum non habebant.
 599. c
 saluandorum hominum tres classes. 209. b. 855. d
 salus dulcis. 209. b. 855. d
 salutis via non vna.
 salutis modus duo.
 saluatio per se non ad salutem Deum modo no-
 100. e
 salute donari, & gloria celesti frui quid discrepant. 685. d
 ad salutem duo necessaria. 834. b
 salute nihil sublimius, nihilque præstantius, duntaxat a-
 pud eos, qui mente sunt præditi. 866. d. e
 salutem disscere, absurdum. 855. d
 salutis dilatio periculosa. 854. e
 de salute non est temerè desperandum. 869. d
 salutem omnes consequi, Deo gratum, ac neminem suppli-
 cium experiri. 176. b
 salutem omnes, quantum ad incarnationem Christi, sunt
 consecuti. 896. a
 salutem nostram quidnam impediatur maximè. 54. e
 salus cum gemitu coniuncta. 482. b. c
 salutis medicina post mortem clausa. 1226. d
 salutare amicos, suauissima res est. 1106. a
 samaria in hostium potestatem prius quàm Hierusalem,
 venit, & cur. 331. b
 samaria, & Israël decem tribus quid allegoricè. 331. b
 samaritanii cur ludæis inuisi. 226. c
 samaritanii dimidia ex parte ludæorum religionem tene-
 bant. 947. e
 de samitarum tyrannide. 339. d
 samsonis historia. fol. 10. pag. 1.
 samuël interpretatur, futura videns, id est, propheta. 511. c
 samuèle nullum semen sacratus. 1272. c
 samuël ante natiuitatem suam donatus, & post natiuita-
 tem consecutus sacer. 87. e. 88. a. 171. e
 samuël, statim vt in lucem editus est, Deo consecratus, &
 cum stola educatus sacerdotali. 858. d
 samuël vili, & reiectus inter prophetas. 555. d
 samuël inter Israelitas iudices postremus. 91. a. hic Deo an-
 te ortum donatus fuit. ibid.
 samuël per ventiloquam tractus, vel trahi visus. 105. d. e
 205. a
 sanctitas est, simul cum Deo consuefcere. 1370. col. 2.
 sancta sanctorum velo refta, quid indicarent 904. c. & quis
 fuerat in templo locus. 905. a. 362. a. 847. b
 in Sancta sanctorum cum thymamate bis singulis diebus
 incensabatur pontifex. 138. c. ac cum sanguine samel in
 anno. 647. d
 sancta sanctorum à Seraphinis oblecta. 813. d
 sancta canibus non prouocanda quid sit. 123. b
 in Sancta nondum rebus diuinis eruditos sese inferre non
 oportet. 44. c
 sanctus, rer repetitum quid significet. 905. a
 sancti cur dicantur primum. 398. c
 sancti vt honorandi. 346. d. nostri sunt mediatores. ibid.
 sancti defuncti orandi, exemplum. 493. a. b. 515. b. 598. e
 sancti vix sancti pro viuis orant. 380. e. 101. b. a. 173. e
 sancti nos magis in cælo adiuuant, quàm cum hic essent.
 647. d
 sanctis quid offerendum. 493. d
 sanctorum reliquiarum honor & miracula. 215. d
 sanctorum reliquiarum quantum fieri debeant, exemplo doce-
 215. d
 sandam quisnam fuerit. 321. d
 sanguinis influxus spiritus effluxum operatur: effluxus au-
 tem sanguinis, spiritus influxum. 132. d
 sanguis ex latere Christi profluens, quid significet. 949. e
 sanguis Christi cur fusus. 938. c. d
 sanguisugæ tres filie vnicè charæ 518. e. & quæ sint.
 ibidem.
 sanguisugæ tres clarissimæ filie, tria vitia capitalia signifi-
 cantes. 453. 1
 sanitas, est elementorum, ex quibus constamus, apta tem-
 peries. 57. e
 sanitas suapte naturâ in medio est posita. 57. e
 in Sanitate, morbi meminisse oportet. 310. b
 sanorum hominum munus. 697. d
 lus, quam decet. 1042. e
 sapiens quot modis in scriptura sacra vsurpari soleat. 189. a
 sapiens dici non potest, qui Deum ignorat. 691. e. 1377-
 col. 2.
 sapienti cum stolido nihil commune. 1038. e
 sapientes qua re potissimum à stulto differant. 360. e
 sapientis est anima ne hostium quidem contemnere virtu-
 tem. 218. a
 sapientis est, inter malos non infici. 619. d
 sapientis à pena nihil, nisi sapiens promi potest. 1159. d.
 col. 1.
 sapiens ad res dextas, & honestas sibi ipsi dux est. 1045. a.
 stultus autem ad leuas propendet. ibidem.
 sapientum præcepta pro stulto esse debent. 1046. d
 sapientum sermo intelligenti est munus. 141. a
 sapienti da occasionem, & sapientior erit. 644. a. b
 sapientum fores, non locupletum terenda. 1447. e
 sapientem supra modum esse non oportet. 674. c
 sapientes hodie fingimus, qui nihil didicerunt. 511. d
 sapientia quid, & in quo versetur. 187. a
 est diuinarum rerum & humanarum cognitio. 51.
 sapientia, diuinæ naturæ nota. 890. d
 sapientia, est ars artium, & scientia scientiarum. 89. d
 sapientia, omnium rerum effectrix. 131. 3
 sapientia, patris illius animæ, in qua est ratio, est virtus. 189. a
 sapientia in quo consistat. 619. d
 sapientia, nomen est Dei omnium maximè proprium. 89. a
 sapientia propriè, est Dei filius. 615. e
 sapientia tamen de filio Dei ac de Spiritu sancto peculiari-
 ter vsurpari solet. 90. a
 sapientiæ nomen communiter toti tribuitur Trinitati. 84. e
 sapientia Dei in mysterio abcondita. 834. c
 sapientia humana sine Deo est insipientia. 161. a
 sapientiæ veræ studium, est prodesse. 612. c
 sapientiæ laus ad imitationem nos excitat. 612. b
 sapientie magistro non est opus. 781. e
 sapientia non intrabit in animam malignam. 674. d
 sapientia auxilij in ciuitate plus potest, quàm potentia di-
 morum hominum acies. 1042. e
 sapien-

INDEX.

[illegible]

INDEX.

С.П.

INDEX.

rum.
sermonis minor vis, quàm actionis.
sermo nihil potest, auro loquente.
sermone nostri audiuntur a Deo,
sermone actio præstantior.
sermo senum non mouebit feruidos.
sermone cum iudicio disponendi.
sermonis fatuitas, auribus inimica.
sermo non facile à rerum suauissimarum commemoratione
ne recedit.
sermo acris, & impetuosus detrimentum affert.
sermo prauus etiam probis infert necem.
sermone malos præceptis, & iudicij expertis os gignit.
1444 c
sermonibus nihil in rebus humanis præstantius.
sermone in iudicio disponendi.
sermo vniuersis cunctis in luce locauit.
sermone humani quid à spiritualibus discrepent.
sermo, sermones qui longè præterit omnes, est Christus.
1289.col.2.
sermo omnis apud Deum ad lancem expenditur.
sermo, angelorum panis, quo aluntur, atque irrigantur
animæ Deum esurientes.
sermo, summus rerum sator parensque.
sermo dei impios ab impijs dimittit.
sermo diuinus ad omnes inelamat.
sermo Tonantis æternum mundum ex nihilo creauit.
sermonem de Deo quidam difficilem reddat.
sermo Dei totus essentia plena exiit.
sero, an biguè sumptum apud Ciceronem.
serpentis moriis fortissimus, & clandestinus.
serpentes quo pacto senium excutunt.
serpentes senectutem exuunt, & ad iuuentutem redeunt,
ob id longissimam vitam senectutis expertem agere di-
cuntur.
serpens, hostis humani generis occidit calcatus.
col.1.
serpens male blandus.
serpens impostor vitis fenestram aperuit.
serpentis Stygij astu primi parentes in fraudem sunt indu-
cti capitalem.
serpentis infernalis epithaphium.
serpentis caput, & calcaneus quid spiritualiter.
serpens æneus, Christi antitypus.
serpens à More suspensus Christi, ac diaboli figura, varia
tamen significatione.
serpentes salutare.
serpentes & scorpion moraliter.
in serpentibus quid imitandum.
serpens una cum vitio in hunc mundum irrepsit.
471 c. d
serpens vera, quæ.
serpens aperta dedecore peior.
seruorum mores.
seruorum malorum est, imperium reuocare, & aduersus do-
minationem in urgere.
à Seru's quid exigendum.
serui Scythiarum cur à dominis excusati.
serui, Adam'i imago.
serui philosophos omnibus philosophis sese opponere,
nec quicquam percipi posse contendebar.
si monosyllaba, plerisque in scripturæ sacræ locis vsurpa-
tur pro non.
sybillam primùm inuenisse carmina.
sichen pios significat labores per allegoriam.
sichel quod nummi genus apud Hebræos.
sichel viri omnibus alijs præstabant.
sichel cognitus sum, quid ibi hæc dictum locis.
cet. 900. c. & pluribus alijs in scripturæ locis.
sideratio quid sit.
sidera circulariter feruntur, & lucem & splendorem vniuer-
so afferunt orbi.
sidera sunt flammæ circuli eursum tenentes.
sideribus non gubernari mundum.
sidera à veteribus dicta, quod in perpetuo sint motu.
760. c
signaculi significationes.
signi militaris dationem quis primùm adinuenit.

signa bellica Romanorum varia.	213. a
signam, res est mira, præter morem incidens.	1371. col. 2.
signum & coniectura quid inter se discrepent.	313. d
signorum varis generibus Deus castigavit homines, & qui-	817. d
bus.	518. c
signa infidelibus, non fidelibus dantur.	361. b
infere facilius, quàm loqui.	1449. b
silentium quæ res requirant, & quæ non.	1077. a
silentij præmium ab omni periculo vacuum,	403. b
silentio nihil prudentius.	677. a
silentium Dei maximum est donum, sed loquendi necessi-	245. b
tate minimè constructum.	624. b
silentium Pythagorei per quinquennium colebant.	1296.
silentium Simon & Marcion Deum esse dicebant.	col. 1.
silentium Simoni & Marcion Deum esse dicebant.	1098. b. c
silentium lapidis descriptum versibus à D. Gregorio.	403. d
col. 1.	732. a. b
silentij laudes.	839. b
silentium, mulieris ornamentum.	253. d
Chæmæ quid proprie.	1287. a
timeon quinquam verè dici queat.	634. c
simulæ quæ arce capiantur.	190. b
simulæ semper simia, adagium.	1074. b
simulæ pro Deo habitus.	794. c
simulæ offerre, vanum.	999. b
similis similem quatit.	624. a
similitudo nullâ veritatem rei exprimere potest.	941. c
similitudo aliud, aliud veritas.	318. b. 623. d. 965. c
simonem Cyrenæum pro Christo passum asserere Basili-	965. c
des hereticus.	249. a
simonem Cyrenæum pro Christo passum asserere Basili-	1369. col. 2.
des hereticus.	941. c
simonem Cyrenæum interpretatur, obedientia & animi prom-	941. c
ptitudine.	941. c
simoniani qui & quales hæretici.	318. b. 623. d. 965. c
fige Simonianorum.	249. a
Simonides pœta quatuor invenit literas.	1369. col. 2.
simplex vocatur, quisquis ad malum est piger.	941. c
quod Simplex est, est unius modi, numerique expertus.	941. c
989. a	941. c
simplicitas hæretica, ad quam scribit D. Gregorius.	1069. d
simplicitatis definitio 120. c & eius exempla.	921. a
simplicitas, animæ parus est virtus.	923. c
simplicitas pura, mater salutis.	fol. 2. pag. 2.
simplicitas, ab omni dissidio remota.	850. b
simplicitas præteritum decet feminam.	1299. col. 2.
simplicitas cur appelletur antiqua & prisca.	354. c
simplicitas parum cauta.	196. b
simplicitas vtilissimum est providere, ne afficiantur dam-	369. d
no.	900. b. c
simulachri significatio duplex.	622. c
simulatio est vanitas.	310. c
simulatum non diu durabile.	1370. col. 2.
simulatio, dissensio est improba.	1370. col. 2.
simulatio ex odio nascitur.	fol. 16. pag. 1.
simulatio ortum & heperum scindit magis, quàm loca vel	1. c
climata.	6. a. b
sin, quod mensuræ genus.	3. c
sinus mons iuncum fumigans, quid mysticè.	1. c
sinistæ partes sunt perveritæ.	10. c
sinistra pro rebus in sensum cadentibus	8. c
sinus Abrahæ quis dicatur.	10. c
sinus in sanguinibus & difcens, quid allegoricè.	8. c
sinus mens quid anagogicè.	10. c
per Simonem mens, quæ animæ præsidet, signum	8. c
& per Hierusalem anima.	10. c
siure in medio fonte, proverbiū.	910. a
Cicadum, tritici mensura.	1378. col. 1.
locrates naturæ bonitate præditus.	1083. c
locrates, pulchrorum amator.	692. b
locrates mira constantia, & animi præstantia, & magnitu-	217. c
do.	220. a
socratis dictum, Hoc vnum scio, quod nihil scio.	270. a
socrates quibus de causis morte mulctatus.	319. b. 271. a
socrates impudicitæ ac turpitudinis nomine malè audie-	217. d
bat.	217. d
socrates à 30. tyrannis morte damnatus epota cicuta inte-	217. d
ruit.	217. d
socrates cur prædeditur infimulatus.	217. d
socrates morte damnatus, cicutam libit invenit	217. d
col. 1.	217. d

INDEX.

APPENDIX AD PRIMVM
TOMVM OPERVM SANCTI
GREGORII NAZIANZENI,

QVA CONTINENTVR

Oratio in Sanctos Martyres & contra Arrianos.
Græcè.

Epistolæ decem Græcè & Latinè, Fed. Morello P. R.
Interprete.

Testamentum S. Gregorij, Iac. Sirmondo Soc. IESV
PRESB. Interprete.

Notæ in LIII. orationes & Epistolas.

[illegible]

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΝΑΖΙΑΝΖΗ-
ΝΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΙΝΕΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ.

EIVSDEM GREGORII NA-
ZIANZENI EPISTOLÆ DECEM,
QVÆ NVNC PRIMVM GRÆCE ET
Latine prodeunt; ex interpretatione
Fed. Morelli Prof. Reg.

ΚΥΡΙΑΚΩ.

CYRIACO. Epist. 233.

ΚΥΡΙΑΚΩ. Σ πρὸς ἀδελφεὺς·
εὖ οἶδα, καὶ πτωχοὺς εὖ
ποιεῖς. τούτων ἀμφοτέρων
ἡμῶν χάρις. ἔτι γὰρ
οὐκ ἔστιν ὁ πτωχὸς καὶ
ἀφιλάργιστος υἱὸς ἡμῶν. Σακερδὼς ὁ συμ-
μερόμενος τῷ χρίστῳ, καὶ μέντοι τῷ
σημειῶματι τοῦ χρίστου, καὶ τῷ ὀνόματι
καὶ τῇ εἰς τὸ πρῶτον ἀποδοῦναι. ἔστι γὰρ τῷ
ἀποστόλῳ τῶν ἀνθρώπων τὰ πτωχὸν κτήματα. Λι-
ριανδὸς καὶ Καβερῖνα οὐκ ἔστιν ἄλλοις τοῖς
τοῦ οἴκου, ἀλλ' ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς πτωχότητος. Ἄν-
θρωπος πᾶσις ἐπιφρονίας ἐλθὼν δὲ τῷ, μέγας δὲ
ἐλάττωσι σπουδαίῳ, καὶ τοῖς πτωχοῖς τῆς
προσέτις, καὶ σπουδῇ τῆς ἀποδοῦναι. εὖ οἶ-
δας ὅφρα τοῦ μὲν τοῖς εὐσεβέσι. δὲ τῷ ὅτι
ἀπὸ τῶν ὁμολογῶν εἰς τὴν εὐεργεσίαν, καὶ τῆς εἰς
τὸ μέλλον ἀσφαλείας ποιήσας πρὸς τοὺς, ὥς
μὴ οἱ βουλομένη τῇ εὐεργεσίᾳ καὶ τῇ ἀποδοῦναι
τῷ τοῖς τοῖς, ὅπως δὲ ἐπινοήσας ἢ σὺ
συνεῖς.

Ελλάδι.

RELIGIOSOS hono-
ras, probe nom, &
pauperibus benigne
facis. utriusque virtu-
tis tibi nunc se offert
occasio. hic enim res
habet. Charitativus & Deo acceptissimus
filius noster sacerdos comprecibiter,
praefectus est Prochio seu hospitali pau-
perum mendicorumve domui, insigni
& hominibus refertæ, ob pietatem &
diligentiam quæ cuiusmodi negotio ad-
hibetur. Est autem Liriandus ex iis qui
suppeditant Prochio possessiones: & Ca-
berina finitima locis domus concessu
& largitione maximè honorati Casto-
ris, quæ Prochio aliquid conferunt. hæc
si omni iniuria & insultu liberaueris,
non minimam conferes partem, & pau-
peribus curationis, ac tibi ipsi reamue-
rationis, quam piis deberi nosti. Perspi-
cuum autem est cum semel incitatus ad
beneficium fueris, etiam te securitati
in posterum prouisurum: ut ne volen-
ti quidem ulli integrum sit maligno ef-
se circa hæc loca, eo modo quem sa-
gacitas tua excogitauerit.

Pro Liri-
andus
C. d. d. d.
m. d. d. d.
f. m. d. d. d.

Helladio. Epist. 134.

ΗΔΗ μὲν καὶ αὐτὸς τὸ πρῶ-
τον εὐεργεσία. ἐμοὶ γὰρ ἡ-
δίστην ἔσται ὁφθαλμῶν. ὅτι γὰρ καὶ ἐκείνη γὰρ
ἐστὶν ἡμῶν, ἀπὸ τῆς εὐεργεσίας, καὶ τῆς εἰς
τοὺς, ὥς δὲ τὰ τελευταῖα τῷ Σακερδῶτι.

IVCUNDVM utique etiam aliis reue-
rentiam tuam salutare: sed mihi ita
affecto iucundius est. nam quodd sin-
gulis fermè diebus animum despon-
deo, facit ut tibi arctius adhæream
quasi nouissima obiter lucrifaciens.

ā ij

DIVI GREGORII

cum autem lucrum fatear remunerationem debeo reuerendo maximè Nicobulo, à quo quæstus accessit. quod porro faciunt pauperes in opulentos intuentes, vt ab illis beneficium accipiant, idem ipse facio, dum per te viro debitum exsoluo. eger autem otio & quiete cui perpetuò assuetus est. Hanc ipsi conferre digneris.

Endocio. Epist. 235.

QVI concorsest, idem condolet: & quod cōdolet, germanum est: quod germanum est dignū est cui fides in consilio adhibeatur. Cum igitur nos antiquiores pietate simus, & multorum virorum & morum experimentum fecerimus (experientia autem mater prudentiæ) vos verò tanquam equulei nuper iugo subditi, & recens certamina à Deo proposita lubeantes (omne autem quod incipit feruidius est & teruore spiritus multa potest emendare eorum quæ dirigenda sunt, sed & in multis deerrare ignorantia) velis nos conuenire, & vt senes honorare, & vt patres reuereri, & tamquam mediato-ribus litis & dissidij cum venerando fratre & collega nostro Sacerdote exorti, nobis vti. nam ipsemet adest: vt bene affecti & animati inuicem, & Episcopum curetis, & multorum offendicium tollatis: & quod maximum est Deum propitium reddatis, ne tantum negotium, & tam gloriosum (concordiam vestram dico, & vitæ pacta ex Dei præscripto) sic paruo momento diruatis.

Eidem. Epist. 236.

AMICVS certè mihi est, fateor, & sit vti nam, honestus & probus Sacerdos compresbyter, & eatenus potius, qua te complectitur. nec enim in iis quæ ex postulabat, vim charitatis deseruit, verum fraternam magis reprehensionem instituebat, quàm accusationem odij cupidam. Non adeò tamen inscitus ac remunerarius sum, vt litem disceptare ac iudicare velim priusquàm vtrumq. audierim

ὅτι δὲ καὶ ὁ κέρδος ὁμιλοῦν, χρεώτῃ τιμὴν ἀντιδόναι τὰς αἰδέσιμωτάτω ἡμῶν Νικοβούλου, πρὶν δὲ ὁ κέρδος ὅσον δὲ ποιοῦσιν οἱ πένητες, πρὸς τοὺς ἀπένου βλέποντες, ἵνα πρὶν ἐκείνων εὖ πάθωσι, τῆτο καὶ αὐτοὺς ποιά, διὰ τοῦ τὰς ἀνδρῶν διαλύσει ὁ χρεός. χρεῖς δὲ ἀποπραγμοσύνης πάντα τὸν χροὸν ταύτῃ συνεπισημένους, πρὸς αὐτὴν αὐτὰς συνάραδα καὶ ἀξίωσιν.

Εὐδοκίῳ.

ΟΣύμπτος, καὶ συμπαθής. ὁ δὲ συμπαθής, καὶ γήσιον. ὁ δὲ γήσιον, καὶ εἰς συμβουλίῃ ἀξιόπιστον. ἐπειδὴ τοίνυν ἡμῶν μὲν ἀρχαιότεροι τιμὴν διόσκειν, καὶ πολλὰ καὶ ἀνδρῶν καὶ ἡγῶν ἐν πύργῳ γεγῆκαμεν (πύργῳ δὲ μήτηρ σωείσεως) ὑμεῖς δὲ οἱ πᾶσι νεώτεροι, καὶ ἀπὸ τῆς καὶ Θεοῦ ἀγάθῃ ἀρχαίον (ὁ δὲ ἀρχαίον ἀπὸν θερμότερον, ἐ δυνάμετον τῇ ζῆσιν τῷ πνεύματι πολλὰ μὲν καὶ ἐργάσασθαι τῆς διόσεως, πολλὰ δὲ ἀγαθῶν ἐξ ἀνείας) ὁλοῦσιν, ἡμεῖς μὲν ἡμεῖς καὶ ὡς γέροντες τιμῶμεν, καὶ ὡς πατέρας αἰδεσθῆναι, καὶ ὡς μεσίτας χρῆσθαι τῆς πρὸς τὸν αἰδέσιμωτάτω ἀδελφόν καὶ συμπαρεσβύτην ἡμῶν Σακερδῶτα ἀγαθῶν. πρὶν γὰρ καὶ αὐτοὺς. ἵνα πρὸς ἀλλήλους εὖ γένηται, καὶ τὸν ὁπίσθιον θεοστέλῃτε, καὶ ὁ σκαίδαν τῶν πολλῶν λύσῃτε, καὶ ὁ μέγιστον ἀπὸ μέρους, τὸ Θεὸν ἰλεώσασθαι, μὴ πρᾶγμα πρᾶσθαι καὶ οὕτως ἐδόξον (λέγω δὲ τιμὴν σύμπτοιαν ὑμῶν, καὶ τῇ Θεῷ τῷ βίῳ συνδύχῃ) οὕτως ἐν βραχὺ καὶ ἀλύσῃτε.

Τὰς αὐτὰς.

ΕΜΟΙ φίλος μὲν ὅστις, ἐμὸς γὰρ, καὶ εἶναι, ὁ καλὸς τε καὶ ἀγαθὸς Σακερδῶς ὁ συμπαρεσβύτης, καὶ ταύτῃ μέλλω ὅτι ἐν πείρῃ. ἐπεὶ γὰρ ἐν οἷς ἡπᾶτο ὁ φίλος ἀπὸ λήπῃ, ἀλλ' ἀδελφικῶς μέλλω ἐποιεῖτο μέμψιν ἢ κατηγορίαν φιλαπεχθήμους. ὡς μὲν τοι ποσὸν ἀμαθῶς ἔχω καὶ ἀπειρῶς, ὥς δὲ κίω διὰ ζῆλον πρὸς ἀμφοτέρων ἀχρόται

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

(μὴ τῆς ὑποτάξεως) ὅς γε καὶ δι' αὐ-
 τῆς τῆς ἐπιστολῆς, ἥς κατέγνωκας ὡς δρα-
 σίας (εἰ μὴ πρὸς τὴν αὐτὴν αἰετως)
 οὐ ποσὸν τὸν καὶ ἀντιφάμενον ὅτι τῇ αἰα-
 πόντων ὑμῶν, & τῇ καρδιακότητι τῇ
 τῆς ἡμετέρας, μικροῦ χιτῆ, ἰδὲν ἀπὸ
 λαοῖν. τί οὖν ἔστιν ὁ πέποιθα; γοῖς αὖ ἡ-
 τως. οἱ πολλοὶ δὲ μὲν τοὺς πύλους γυμνά-
 ζουσι πρὸς τὰ χρώματα, καὶ τοὺς φόβους,
 & τῇ χειρὶ τὰ ὀρίων τε καὶ ὑπὲρ, ἔχ-
 ῖνα ποιοῦσιν, ἀλλ' ἵνα μὴ ποιοῦνται δι-
 δάξωσι τὸ καὶ γὰρ ἀφρονεῖς, πρᾶχτε-
 ραι πως καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἐποιήσαμεν.
 πολλὰ γὰρ τὰ φιλοσοφίας γυμνάσιον
 καὶ τὰ ὁμοῦ μακρὰ ὅτι σε μὴ ἀφροσύνην
 ἐνδοξον, μηδὲ τῆς ἐλπίδος, ἀλλ' ἡμερῶν ἵνα
 καὶ τῆς ἡμετέρας, αὐλῆς, ἐφ' ἣν καὶ γὰρ
 ἐπὶ τῇ ἐπὶ τῇ, καὶ τὴν συντυχίαν τοῦ
 καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμῶν γὰρ τῆς, καὶ
 τὸν ποιῶν, καὶ σε δὲ τῆς, καὶ τῆς, καὶ
 καὶ οὐκ ἐστὶν. εἰ δὲ τῆς πᾶσι ὁ γὰρ
 ἐμποδίζῃ, τῇ πρὸς τῆς, καὶ τῆς, καὶ
 μηδὲν πρὸς τῆς, ἐπὶ καὶ ἴδν, τῆς πρὸς
 τὸν ἀδελφὸν Σακερδῶτα Σαλῆας καὶ οὐ
 τοῖας (ἐμοὶ πείσθητι) μηδὲ ἄλλο τι τοῖας,
 ἢ πῦρ καὶ τῇ πῦρ καὶ τῇ γινώσκον, τῇ ὅ
 φιλοσοφία βασιλεύοντες. ἀλλὰ πρὸς τῇ
 πρὸς τῇ πῦρ ἀγνοῖαν γινώσκον καὶ ἀ-
 δριχῶς, ἵνα μὴ τὴν δόξαν ποιήσονται, καὶ
 τῇ τῇ πάλιν, καὶ ἄλλας ἐξῆς, ἀλλ' ἡπὶ
 ἀδρός ἀπὸ τῇ καὶ ἡγυμμένους. ἴσμεν γὰρ αὐ-
 τῇ τῇ παλαιότητα, τῇ μακρὰ χρόνῳ τῇ
 το μαδόντες, καὶ τῇ πρὸς αὐτὸν ἀγνοῖαν
 μασι.

Ὁμοφρονία.

ΕΠΙ τὴν συνόδον ἡμᾶς καλῶς ἐγὼ ὁ
 ἐκ τῆς οὐκ ἐστὶν ἔχον τῇ ὁμοφρονίας, ὡς
 πρὸς τῇ ὑμῶν καὶ ἀντιφάμενον, ἵνα ἴδω τὸν ἱε-
 ρὸν οἶκον ὑμῶν, ὁ Χριστὸς κατὰ γὰρ, τὴν
 τῇ ἀγίων κλάδων ῥίζαν, τὴν ὡς ἀγίων
 μητέρας τέκνων ἀφρανομένων τε καὶ ἀ-
 φρανομένων. οἶδα τὸν καὶ πείσθηται ὁ
 Κυεῖα, καὶ ἀπὸ τῇ λέγω θαρρῶν, εἰ π
 καὶ λυπηρὸν ἴδν ὑμῶν ἀπὸ τῇ, οὐ μὴ ἀ-
 πὸς τῇ ὁ λόγος τῇ ἱσχυρῇ, καὶ τῇ ἀφ-
 ραῖς τῇ πῦρ ῥιπίζῃ, ὅς τῇ ἢ τῇ Θεοῦ

(caue ne ita existimes) quippe qui ne
 per epistolam quidem, quàm tu con-
 demnas ut audaciorẽ (quòd perfundò-
 riè & aliud agens eam legeris) ita te
 perstrinxi, quantum eos qui accendunt
 vos, & obiter quæstum faciunt oble-
 dationis suæ ex pusillo animo no-
 stro. Quid est igitur quod me dolet
 ac pungit? Sic cognitum & perspe-
 ctum habebis Equorum domitores,
 equuleos exercent ad colores & stre-
 pitus hominẽs, & loca tam declivia
 pronaque, tum lapina & acclivia, non
 ut expandeant, sed ut non expande-
 cere doceant. hoc equidem cum in ani-
 mum inducimus, provocatorem utique
 epistolam scriptam. Etiam multa philo-
 sophiæ exercitia sunt & Deo ut gratia
 quod te non alienum à studio sapientiæ
 inueni, neque materiæ terribius addi-
 ctum, sed admodum mitem, & nostri
 conturbemur, sub quo & sapienter sen-
 tis, & conuersionem consideras. Si
 hanc igitur nobis concessens, melius
 facies, teque admittemus, sic habeto,
 paternis oculis. Quod hęc adquatenu-
 sius impedit, collatione nunc indi-
 cemus. nihil præteras etiamnum amicit-
 iæ & concordia cum fratre sacerdote:
 (mihi crede) neq. aliud quidquam existi-
 mes, quàm id quod sit, tentationem ef-
 se Mali qui tuæ philosophiæ inuidet. ve-
 rum ad primum tentamentum fortiter
 & generosè decerta, ne secundum ad-
 iiciat & tertium quoque, & alia dein-
 cept tentamina, sed victus abscedat, &
 erubescens. Nam eius luctas nouimus;
 id longo tempore edocti, & certamini-
 bus cum illo susceptis.

Homophronio. Epist. 237.

AD synodum nos vocas: equidem
 Optarem ita valere corpore ut vo-
 bis interessẽ; etiam ultro accedens, ut
 sacram ædem vestram viderem, Christi
 domicilium, sanctorum Ramorum ra-
 dicem, illam, re vera matrem filiorum,
 lætantem, & lætantium. hoc noui, ac
 persuasum habeo in Domino, & pro-
 pterea dico confidens, si quid triste ac
 molestum vobis occurrat, haudqua-
 quam extinguetur lucerna Israël, et-
 tiam si Mali ventis flabellatur: neque Dei
 11

DIVI GREGORII

bonitas amplius occultabitur, quam ti-
mentibus se abscondit rationibus dispē-
sationis arcanis, sed magis glorificabitur
& admirationi erit per patientiam ve-
stram & spem, quæ non confundit. hoc
etiam suade charissimo filio nostro Sa-
cerdoti, ne despondeat animum neque
indignum se quidquam patiatur: sed ita
tempus disponat, ut tristitia pro philoso-
phiæ subiecto accipiat: adhuc maxime
honorandum episcopum nostrum cu-
ret, & fratres corroboret, ideo maximè
ne opus nostrum quod in Domino pro-
posuimus dissipetur, cum tanti momenti
sit, itaque peruagatum, sin minus, æqui-
tatis specimen demus, & liuorem vinca-
mus, quippe cum nullam aduersus nos
ansam dederimus improbis, & incassum
nos odio prosequētibz.

Entom. April 238

AUDIO te animo esse dedito seces-
sui [Anachoretico] atque vnam
nobis fias Ioannes Baptista, aut Helias
Carmeniacola, & in hoc loco ita ut qui
oderunt, quod ad Deum cogitant, & le-
gitime de te sapientis & celestibus negotiis
& tumantibus liberatos, ut inuini quoque
beneficiant nobis; quandoquidem vo-
lentes nequeunt.

Gigantio. Epist. 239.

CAVIRVS sum vocatione, iis quæ scri-
bis lætitia gestij, non quod laude-
mur (parum enim est) sed quia recte sen-
tis, & vinculum charitatis, quæ tibi no-
biscum intercedit, eorundem spes est, &
germana Trinitatis adoratio, quam e-
nūtiamus, magis quàm spiramus, & cum
periculo, & extra aleam periculi; cū
cetera temporibus permittamus, vt ea,
quomodo volent, versent ac circumfe-
rant. hoc autem immutabile in animis
habemus solum inuidiæ expertem the-
saurum & vere nostrum: vt equidē cū
alia mente agito & quot ærumnæ par-
tim circumdederint nos, partim circum-
dent, & inquantatem malorum quæ
nos iurum deorsum exagitant; & bellū
quo vrgemur ab omnibus, nullam infe-
rentes iniuriam: tum ad hoc tantum spe-
cto, quod præconio veritatis dignus sim
habitus, quæ proncitur & expulsiur in
deserto doctrinæ sanæ, in inuiso loco, &
aqua destituto, prout scriptū est. Prope

ἡγορητοῦς ἐπὶ πλείον κρυφθῆσεται, ὡς κρύ-
 πτῆς τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν, λόγους ἀφ᾽ ἡμέτης
 οἰκονομίας· ἀλλ' ἐξοδοξασθῆσεται μᾶλλον καὶ
 θαυμάσιον ἐστὶν ἀφ' ἧς ὑμετέρας ὑπο-
 μνήτης, καὶ τῆς μη κατασκευαστοῦς ἐλπίδος.
 τῆτο δὲ ὡς φαίνεται καὶ τῶν πρῶτων ἡμῶν ἡ-
 μῶν Σακερδῶτι, μηδὲν ἀθυμεῖν, μηδὲ ἀ-
 νίαζεω ἐαυτὸν πάσχειν, ἀλλ' οὕτω τὸν κατὰ
 ἀφ᾽ ἡμέτης, ὡς φιλοσοφίας ὕλην τὰ λυπη-
 ρὰ ἀφ᾽ ἡμῶν, ἐπὶ περὶ τῶν πρῶτων
 τοῦ ἡμῶν ὁπίσθενται· ἐπὶ ῥωνήτω τοῖς ἀδελ-
 φοῖς, ἵνα μάλα καὶ μὴ καταλυθῇ ὁ ἔρ-
 γων ἡμῶν ὁ παρεγέμετος ἐν Κυρίῳ, ποσὶν
 τοῖς, καὶ ὅπως ὡς ἐλπίστον. εἰ γὰρ μὴ, ὅ γιν' ὅτι
 καὶ δι᾽ ἡμῶν, καὶ τὸν φθόνον νικῶμεν, ὡς
 μηδὲ μίαν δεδωκότες καθ' ἑαυτῶν λαβὼν τοῖς
 ποτηρείς καὶ ματαίως ἡμῖν ἐξοφάμενοι.

Τὸ αὐτὸ.

ΠΥθάνομαι σι αἰαχωρητικῶς ἔχην, ἔ
 σ' ἔτε δ' ἴδον ἡμῖν Ἰωάννης ὁ βαπτίστης.
 ἢ Ἐλίας ὁ τῷ Καρμῆλου· καὶ τῷ το
 μῶν ἀδελφεῖσαν οἱ μουσῶντες, ὅτε πρὸς Θεοῦ
 σιναγαγῶν ἐδίδου γησίως πῶς αἶψα, παρὰ
 ζυμάτων καὶ ὑπὲρ ὧν ἀπαλαγῆς ἢ ἀκαρ-
 πες γυνὴ αἰ ποιεῖσιν ἡμᾶς, ὅτι μὴ ἐκόντες
 διώσονται.

Γ. Ζαυτίου.

Η Σ δὲν τῇ κλήσει, ὑποφάσθαι οἷς γρα-
 φῆς, ὅτι ἐπαρμούμεθα· μικρὸν γὰρ
 ἀλλ' ὅτι φρονέει ὁρθῶς· καὶ δεσμός τις τῆς παρὸς
 ἡμᾶς ἀγάπης ἢ τῇ αἰσῶν ἐλπίς, καὶ ἡ γνησία τῇ
 περὶ αὐτοῦ παρρησία, ἢ ὅτι φρονέει ὁρθῶς, καὶ ἀλλο-
 ῖον ἀγαπᾷ, καὶ μὴ κινδυνεύει, καὶ ἀκινδυνῶς
 τὰ μὴ ἀλλὰ δίδόντες τοῖς χειροῖς, ὡς αὐτὸ βύ-
 λωνται, ὡς ἐφέρειν, τὴν δὲ ἀλόγητον ἐν ταῖς
 ψαῖς ἔχοντες, τοῖς μὴ ἀφ' ὧν ἐκταύρου,
 καὶ ὅπως ἡμέτερον ὡς ἔλαττον, ὅταν πᾶν
 ἐνθυμηθῶ, καὶ ὅσα θλίψεις αἱ μὴ παρὲς
 ἡμᾶς, αἱ δὲ παρὲς ἡμᾶς· ἐπὶ αὐτῇ
 καὶ αὐτῇ καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμᾶς καλῶν, ἐν
 τοῖς πόλεμοις οὐ πολέμουμεθα ὑπὸ πόντων,
 ὁσὸν ἀδικούντες, παρὸς τῷ ὅτι ἀποβλέψα-
 μέν, ὅτι κήρυξ ἡμεῶν τῆς ἀληθείας κατη-
 ξάμεθα, καὶ ἐρρίμωκός τε ἐν ἀπεπισμέ-
 νῃ ἐν τῇ ἐρήμῃ διδασκαλίας ἐργασίας, ἐν
 ἀβάτῃ ἐν ἀνέστῃ, καὶ ὁ γεγραμμένος, μι-

EPISTOLÆ.

κρὸν εἰπεῖν, ὅτι λύω πᾶσαν ἀδελφονίαν, ἀγ-
λά καὶ ὑπερήδουσα, ὡς μειζόνων, ἢ κατ'
ἐμμαντὸν, ἠξίω μέρους. πρὸς ἃν σε ταῦτα γρα-
φώ, ἵν' ἐκείνο δηλώσω, ὅτι μὴ μοι βεβαία
φιλία καὶ οἰκείωσις πρὸς τοὺς οὕτως ἔχο-
ντας. Ἐν δὲ οὕτως ἔχουσιν τίς δὲ ἐκὼν ἀπο-
λείπειτο εὐ φρονεῖν; τίς δὲ μείζων ἑορτὴ τῆς
παιούσης ἑορτάζειν; εἰ δὲ ἡ ἀγῶνισία, καὶ ὁ
χρῆμα ἐμποδίζει πλεὺς παρθυμίας, οἷσα μὲν
αὐτὸς πλεὺς ζημίας, συγνώσκετε δὲ ὑμεῖς, ἔ-
τι καὶ ἄλλοι στυγρίας ἡμῶν ἐπὶ δ' ἔχουσιν.

Amphilocho.

ΜΟΛΙΣ ποτὶ τῷ ἐκ τῆς ἀγῶνισίας
αἰανθίσαντες πόνων, ὅτι σὲ τὸν τῆς
ἰάσεως πρὸς ἑξένον διδραμήα μιν. γλῶσσον
γὰρ ἱερέως φιλοσοφούσα τὸν Κύριον, αἰετῶν
ρῆ τοὺς κέρματα. ποῖα τοίνυν ὁ χρῆσις ἱε-
ρουρῶν, καὶ λὺς τῷ ἀεὶ τῆς αἰῶνος.
ἐμοὶ γὰρ καὶ ἐν τῇ ἀγῶνισίᾳ καὶ ἐν τῇ ἀγῶνισίᾳ
τὰ καὶ σὲ, καὶ μοι γέννας πλῆκτον ἀγαθὸν
καὶ λύρα ἐλαφύνον τὰς ἡμετέρας ψυχὰς
εὐοκίησας, ἀπ' ὧν, μυριάκις, γράφουσιν
ἐπὶ τῇ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς ἐξήσκησης.
ἀλλ' ὧ θεοσιβέστατε, μὴ κατόκη καὶ παρ-
σύχεσθαι καὶ παρσεύδην ὑπερ' ἡμῶν, ὅταν
λόγῳ καὶ ἄλλης τὸν Λόγον, ὅταν αἰετῶν
κτὼ πρὸς σῶμα καὶ αἶμα τέμνης διαπο-
νῶν, φωνῶν ἔχων ὁ ξίφος.

Tot aut.

ΤΑΣ ὀρεῖας μὲν, ὁμόρους δὲ τῆς Παμ-
φυλίας πόλεις ὅσας κελεύμενοι, Γλαυ-
κὸν ἐκείνους θαλάττην οὐ τοῖς φρεσὶν ἠλιδύσα-
μεν, οὐ λίνου δικτύοις τῶν ἰσχυρῶν τὸν ἰσχυρὸν
ἐξελκύσασθαι, ἀλλ' ἀγάτῃ σίλω, ὁ ἰσχυ-
ρὸς σαλευθίσαντες, ἀπ' αὐτῶν τὸν Γλαυ-
κὸν περὶ τὸν μαρτυρῶντα γράφουσιν, ὅταν
παρσεύσασθαι τῶν ὑμετέρων ἀγάτῃ-
ν, ὅν φιλοφρόνως ξενίσαστε, καὶ πρὸς τὰς
γραφαῖς εὐοκίησας πρὸς σῶμα μὲν γὰρ γὰρ
καὶ ἀγῶνισίαν.

dixerim, quod omnem anxietatem sol-
uo & gaudio delibutus sum, ut maiori-
bus quàm conditio mea postulet hono-
ratus. Igitur hæc ad te scribo, ut illud
declarem, solam mihi firmam esse ami-
citiā & familiaritatem cum iis qui ita
se habent. Ecquis verò libens & pru-
dens deiceret ita affectos? quæ maior
solemnitas quàm eiusmodi morib. præ-
ditos festum celebrare? Quòd si infir-
mitas & hiberna tempestas prohibeat
alacritatem, feram sane ipse damnum,
vos autem condonate, & aliam congres-
sus occasionem nobis apprecamini.

Amphilochio. Epist. 240.

Vix tandem ab aduersæ valerudi-
nis laboribus respirantes ad te sa-
nitatis conciliatorem accurrimus. Nam
sacerdotis lingua meditata Dominum,
excitat agrotantes. Fac igitur Numen
sacrificum, & peccatorum molem no-
bis solue die victimam, resurrectionis o-
bitam contingens. nam mihi & vigi-
lanti & dormienti tua curæ sunt, & sol-
licitudini; ac mihi plectrum bonum &
lyra concinna effectus es: in menti-
bus nostris inhabitasti, quia sexcenties
scribens ad agnitionem animæ nostræ
exercuisti. sed, ὦ Deicultor sanctissime
ne cuncteris orare & intercedere pro
nobis, quando dicto allicis Verbum Dei;
quando incruenta sectione corpus &
sanguinem Dominicum secas, vocem
adhibens pro gladio.

Eidem. Epist. 241.

Cum vrbes montanas & Pamphylæ
vicinas lustrassemus, Glaucum ibi
marinum in montibus piscati sumus:
non lineis retibus e profundo extracto
pilce, sed charitate amicorum captu-
ra irretita. duntaxat Glaucum tabella-
rium pedes ire edoctum insuper mis-
imus probitati vestræ; quem hospitem
humaniter & benignè accipite, & ho-
spitalitate apud scripturas celebrata,
cum oleribus honorate.

DIVI GREGORII EPISTOLÆ.

Augustino. Epist. 242.

Αὐτοῦ, εἰς.

FAMA bonorum nuncia nobis me-
morare non intermittit, te transire,
stellarum instar, modo in hac modò, in
illa barbaricæ oræ parte eminentem:
nunc frumenta militaria erogando,
nunc in Regis conspectum cum splen-
dido ornatu prodeundo. Deum preca-
mur ut cæpta tua rationi consentaneo
& felici progressu ad summum dignita-
tis gradum promoueat, utque videaris
aliquando * nosvique tabescimus: *
tantum enim vita nobis vitalis est, ut
spirare solum liceat.

Pag. sup. epist. 240. lin. 6. leg. solue, hostiam die
Resurrect.

ΔΙΔΩΝ ΣΕ, ὡς τοὺς ἀγέρας, ἄλλοτε καὶ
ἀλλοτε πάλιν τῇ ἐκείνου καὶ αἰσχρο-
νίας, καὶ σιτηρίας ἐκείνου πρὸς
χρῆμα, νῦν δὲ βασιλεὺς Φαυρόδωρος μὲν λαμ-
πρῶς τοῦ θανάτου, καὶ τῇ ἀγαθῇ ἀντιφάσει,
φήμη ἀγγέλουσα ἡμῖν οὐ διαλείπει. δι-
χόμεθα δὲ τὰς Θεῶν καὶ λόγων μὲν ἐν ποροί-
οδῳ πλὴν ἐπιχείρησιν, ὅτι μὲν σε ποροί-
σιν ἀξίωμα, καὶ Φαυρόδωρος ποτὶ * τῆς ἐκείνου.
* τοσοῦτον γὰρ μέτεστι ἡμῖν τῷ βίῳ, ὅσον ἀνα-
πνέει μόνον.

ΙΣΟΝ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ, ΜΕΤΑΓΡΑΦΕΝ

ἐκ τῆς ἀρχαίου δικαιοσύνης, ἐν ᾧ ἐῖς ἰδιόγραφον
ὑπογραφαὶ σώζονται ὑπὸ αὐτῶν τε καὶ τῶν
ὑπογραφεύων μὲν πρῶτον.

EXEMPLVM TESTAMENTI SANCTI GREGORII THEOLOGI DESCRIPTVM

EX ARCHETYPΟ EXEMPLARI, IN
quo propriæ manus subscriptiones extant,
tam ipsius, quàm testium, qui
subscripserunt.

ΙΑΚΩΒΟ ΣΙΜΟΝΔΟ, Societ. Iesu Presbytero interprete.

Flavio Eucherio & Flavio Euagrio viris
clarissimis Consulibus, pridie Ka-
lendas Ianuarias.

Υπατεῖα Φλαβίου Εὐχερίου, καὶ Φλαβίου
Εὐαγρίου, τῶν λαμπροτάτων, πρὸς
μῆκος χαλάρων Ιανουαρίων.

GREGORIVS Episco-
pus Catholicæ Con-
stantinopolis Ecclesiæ,
vniuersæ prudens, sa-
noque iudicio, & in-
tegris animi sensibus
condidi hoc testamentum: quod qui-
dem iubeo & volo in quouis foro, &

ἐν παντί, ἐν παντί, ἐν παντί, ἐν παντί
Καθολικῇ ἐκκλησίᾳ
τῆς ἐν Κωνσταντίνῳ πό-
λεως, καὶ Φραγκῶν, καὶ
ἡμεῶν γένους, καὶ ἐξ ὧν μέ-
νους τοῖς λογισμοῖς, διεθέμενος πρὸς ἐξουσίαν
μὲν ταύτην ἢ καλῶς ἢ βλάπτειν ἐξουσίαν

S. GREGORII TESTAMENTVM.

ἐν βεβαίῳ ὅτι πᾶσι δικαστέῃς καὶ πάσι
ἐξουσίαις. ἤδη μὲν γὰρ τὴν ἐμὴν γέννησιν
κατέστησα φανεράν, καὶ πᾶσιν μου τὴν ὑπόστασιν
καὶ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν τὴν κατὰ
Ναζιανζόν, οἷς καὶ τῇ πτωχῇ ἀφρονείᾳ, καὶ
ἐκ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. ἀφ' ὧν
καὶ ἐξ ἐκείνης ἐκκλησίας πτωχολογῶν, καὶ
καὶ τῶν μου καὶ πτωχολογῶν Μάρκελλον
τὸν ἀφρονεῖν ἐμνάζοντα, καὶ Γρηγόριον τὸν
ἀφρονεῖν, τὸν ἐκ τῆς οἰκίας μου θρόνον, καὶ
Εὐστάθιον τὸν ἐμνάζοντα, τὸν ἐκ αὐτῆς ἐκ τῆς
οἰκίας μου θρόνον. καὶ νῦν δὲ τὴν αὐτὴν
συνειδήσιν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῇ κατὰ Να-
ζιανζόν φυλάττειν, ἐξ ὧν καὶ αὐτῆς πτωχολο-
γῶν. ἐὰν οὖν συμβῇ μετέλθαι τῆ βίβης χρε-
στάταις, ἔστω μου κληρονόμος ὁ πτωχολογῶν
Γρηγόριος ὁ ἀφρονεῖν καὶ ἐμνάζων, ὁ θρόνον
ἐκ τῆς οἰκίας μου, ὃν πάλαι ἡλθὲν ἔρως,
ἐξ ὁλοκληρῆς πάσης μου τῆς ὑπόστασιν, καὶ τὴν
ἀκίνητον, καὶ πᾶσιν μου ἐκ τῆς οἰκίας μου
λοιποὶ πᾶσι ἐκ τῆς οἰκίας μου πᾶσι μου
ἔστω μὲν τοι, ὥστε αὐτὸν πᾶσιν μου τῆς ὑπόστασιν,
καὶ τὴν ἀκίνητον, ἀποκαταστήσαι τῇ ἀ-
γίᾳ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ τῇ κατὰ Ναζιανζόν,
μηδὲν δὲ πᾶσιν ἐπεξελεύμενον, πλὴν ὅτι
αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας μου πᾶσιν ἰδικῶς κα-
ταλείπω, λεγόντι καὶ φιδεκαμίας σου χάριν
ἀλλὰ πᾶσι, ὥς πτωχολογῶν ἀκρίτως ἀποσώ-
σαι τῇ ἐκκλησίᾳ, ἔχοντα καὶ τὸ θεῖον φόβον πρὸ
ὀφθαλμοῦ, καὶ εἰδόντα, ὅτι οἱ ἀφρονεῖν καὶ πτω-
χολογῶν τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας πᾶσι τὰ πᾶσι
μου τῆς ὑπόστασιν πτωχολογῶν, καὶ πᾶσι τούτων αὐτῶν
ἐκείνηται κληρονόμος, ὥστε δι' αὐτῆς τῇ ἐκ-
κλησίᾳ πᾶσι ἀποκαταλείπειν ἀποσώσαι.

Τὴν οὖν οἰκίαν, ὃς ἡλθὲν ἔρως, εἶπε ἐξ ἐ-
μῆς πτωχολογῶν, εἶπε ἐξ ἐκείνης τῇ μακα-
ριότητων γενέσει μου, τούτοις πᾶσι βέλομαι
καὶ νῦν ἐπ' ἐλευθερίας μὲν, καὶ τὰ πενήνια
αὐτοῖς πᾶσι μὲν βεβαίως καὶ ἀνείχλητα.
εἶπε βέλομαι καὶ τὴν καὶ κληρονόμος μου Γρη-
γόριον καὶ ἀφρονεῖν, ἀμα καὶ ἐμνάζοντι Εὐστά-
θιον, τοῖς θρόνοις ἐκ τῆς οἰκίας μου πᾶσι, πᾶσι
μου ἐκ Αἰαλζοῖς, ὃς ἐκ τῆς Ρηγίης κατελθὼν
εἰς ἡμᾶς. πᾶσι φοροῦν, καὶ τὰ πᾶσι, ὅσα
ἤδη αὐτοῖς πᾶσι ἐκείνηται δοθέντα. ὡς καὶ τῇ
νομίᾳ αὐτοῖς καὶ τὴν διαποτίνας πᾶσι δίδωκε,

quomodolibet ratum ac firmum esse:
Iam enim mentem meam declaravi,
omnemque meam substantiam Catho-
licæ Nazianzi Ecclesiæ consecraui, ad
pauperum, qui sub eadem sunt Ec-
clesia, ministerium. Qua etiam de cau-
sa tres iuxta hanc meam voluntatem
alendis pauperibus Curatores institui;
Marcellum Diaconum & Monachum,
Gregorium item Diaconum, qui fuit
ἐ familia mea, & Eustathium mona-
chum; qui & ipse fuit ἐ domo mea:
Nunc verò eundem animum retinens
erga sanctam Ecclesiam Nazianzenam,
eodem perito in proposito. Cum igitur
contigerit me ex vita decedere;
Heres meus esto prædictus Grego-
rius diaconus & monachus, domesti-
cus quondam meus, quem pridem
manumisi; ex vniuersa substantia mea,
mobili & immobili, ubicunque ea mi-
hi sita est. Ceteri omnes, exheredes
mihi sunt. Ita quidem, ut ipse meam
omnem substantiam, mobilem & im-
mobilem, sanctæ Catholicæ Naziani-
zi Ecclesiæ restituat, nihil penitus sub-
ducens, præter quàm quæ hoc testa-
mento quibusdam priuatim reliquero,
legati aut fideicommissi gratia: sed
omnia, ut prædixi, diligenter seruet
Ecclesiæ; Dei timorem præ oculis ha-
bens, sciensque iam à me decretum,
vti omnia mea illius Ecclesiæ paupe-
rum ministerio cedant; in eamque
rem se institutum heredem; ut per
ipsum Ecclesiæ omnia sine fraude con-
seruentur.

Seruos quoscunque vel mea volun-
tate, vel beatissimorum parentum meo-
rum mandato manumisi: hos omnes
nunc etiam liberos manere volo; &
peculia sua ipsis absque vilo impedi-
mento firma permanere. Volo præter-
ea heredem meum, Gregorium Dia-
conum, vna cum Eustathio monacho,
ambos olim ἐ domo mea, possidere
prædium Ananzenum, quod ex Rhe-
gini bonis ad nos peruenit. Gregales
verò equas, & oves, quotquot iam
ipsis præfens dari iussi, quarumque pro-
prietatem ipsis ac dominium tradidi;

S. GREGORII TESTAMENTVM.

has ipsis quietas manere volo, iure domini. Per præceptionem item Gregorium Diaconum, & heredem meum, qui mihi fideliter ministravit, privato iure domini habere volo aureos numero quinquaginta. Russianæ Virginis venerandæ propinquæ meæ certam quædam in annos singulos dari iussi, unde liberaliter vivat; quæ quidem omnia eidem quemadmodum præscripsi, volo ac iubeo quotannis sine mora præstari. De habitatione autem tum quidem nihil propterea statui; quòd nescirem ubinam ipsa, degere mallet. nunc vero, & hoc volo, quocunque ipsa loco elegerit, parari ei domum. in-genuæ congruentem, ad honestam Virginis habitationem. quam utique domum sine interpellatione habebit ipsa in usum-fructum, quoad vixerit: postea verò restituet Ecclesiæ. Addi præterea eidem volo puellas duas, quas ipsa delegerit: hoc nimirum pacto, ut cum ea morentur puellæ usque dum vivet & si quidem ante ita vitum fuerit, liceat ipsi libertate eas donare: sin-minus, & illæ quoque ad Ecclesiam pertineant. Theophilum puerum, qui mecum manet, iam manumisi, volo autem ei nunc etiam dari legati nomine nummos quinque. Eupraxium verò eius fratrem liberum esse volo, eique legati nomine dari nummos quinque. Volo præterea Theodosium Notarium meum liberum esse, eique legati nomine dari aureos nummos quinque. Alypianam filiam meam dulcissimam, (cæterarum enim Eugenix & Nonnæ, exigua ratio ducenda est, ut quarum vita reprehensione non vacat) veniam mihi dare volo, quod nihil possim ipsi relinquere, quippe qui omnia iam pauperibus destinaui, aut potius beatissimis parentibus, qui ita polliciti erant, obsecutus sum; quorum voluntatem irritam reddere nec sanctum nec tutum arbitror. Quæcunque tamen ex beati fratris mei Cæsarij rebus in veste serica, aut linea, aut lanea, aut burichaliis supersunt, hæc ad ipsius liberos pertinere volo; & nulla in re ipsam vel sorores ipsius molestas esse, vel heredi meo, vel Ecclesiæ. Me-

[illegible]

ὀφείλειται, ταῦτα ἀφαιρῶν τὰς τέχναις αὐτῆς βούλομαι, καὶ ἐν μηδενί, μηδ' ἐκείνῳ, μήτε τὰς ἀδελφαὶ αὐτῆς ἐνοχλῶν, μήτε τὰς κληρονομίᾳ μου, μήτε τῇ ἐκκλησίᾳ.

S. GREGORII TESTAMENTVM.

Μελίππος ὁ γαμβρός μου, ὁ κτήμα ὁ ἐν
 Απριζίνου ὁ ἐκ τῆς Εὐφημίου, ἵτω κακῶς
 κατέχων. καὶ ἔσθ' οὗτου καὶ ποστέρον ἐ-
 πείσθη πολλάκις τῇ Εὐφημίᾳ, ἀγαθρίαν
 αὐτῷ καὶ γινώσκων, εἰ μὴ ὁ αὐτὸς ἀσπρύν-
 σαιτο. Ἐκὼ μὴ τὴν ἐργασίαν παρ' ἐξ ἐξέχον-
 τας καὶ ἐξοχόμενους, ὅτι ἀδικεῖται ὁ Εὐφημιος
 χρητὴς τῷ Εὐφημίᾳ ἀποκαταστῆναι ὁ κτήμα-
 τὶν ὡν ἐν τῷ χωρίῳ Κασιπάλων ἐν ἀγρο-
 μωτάτω ἡμῶν τοῦ ἐπισκόπου Αμφιλοχίου ἀ-
 ποκαταστῆναι βούλομαι. ἔστι γὰρ ἐν τοῖς χει-
 ροῖς ἡμῶν, καὶ παρόντες ἴσασιν, ὅτι καὶ ὁ συνδύ-
 λαγμα ἐλύθη, καὶ τὸ πᾶν ἀπέλαβον καὶ
 τὴν νομίαν, καὶ διαποτίαν τῶ κτήματος πα-
 λαί παρ' ἐδόξα.

Εὐαγρίῳ τῷ ἀγαθῷ πολλὰ μοι συ-
 καμένῳ καὶ συνεκφερομένῳ, ἀγαθὸν πλὴν
 ὡν τε τὸν ἀνὴρα παρ' ἐδόξα, καὶ ἐν ὁμο-
 λογίᾳ καὶ ὅτι Θεοῦ καὶ ὅτι ἀνδραγαθῶς. Ἐκ τῶν
 μείζονσι μὲν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἀμείψεται· ἵνα δὲ
 μηδὲ τὰ μικρὰ τῆς φιλίας σύμβολα παρ'
 ἡμῶν ἐπέστω, βούλομαι αὐτῷ δοῦναι κα-
 μασὺν ἐν σιχαρίῳ ἐν. πάλια β. χρυσὰ νο-
 μίσματα λ. ὁμοίως ἔτι τῷ γλυκυτάτῳ συ-
 ναγῶν ἡμῶν. Θεοδούλῳ τῷ ἡμῶν ἀδελ-
 φῷ δοῦναι βούλομαι καμασὺν ἐν σιχαρίᾳ
 β. τῷ ἐν τῇ πατρὶδι χρυσὰ νομίσματα κ.
 ἐκ τῶν ἐν τῇ πατρὶδι λόγων. Εὐαφίῳ τῷ
 Νοταρίῳ δὲ ἐπὶ ὅτι, καὶ καλῶς ἡμᾶς ἀ-
 ναπαύσαντι ἐν ἑσπέρῳ χρόνῳ, βού-
 λομαι δοῦναι καμασὺν ἐν. σιχαρίᾳ β.
 πάλια γ. σιγληῶνα, ἐν τῇ πατρὶδι χρυ-
 σὰ νομίσματα κ.

Ταῦτα μου τὸν ἀγαθὸν καὶ ἐν ἐ-
 πόσει (εἰ) βούλομαι ἐπὶ πᾶσι δικασ-
 τῶν καὶ πάσι ἐξουσίαις. εἰ δ' καὶ ὡς ἀγα-
 θήκη μὴ ἰχύσθην, ὡς βούληται, εἴτ' ἐν κα-
 δὲ κελῶν, αὐτὸν ἰχύθην βούλομαι· ὁ δ' ἐπιχέ-
 ρων αὐτὸν ἀσπρέπειν, δώσθ' ὅτι ἐν τῇ
 μέτῃ κρίσις, καὶ ἔξῃ τὸν λόγον.

Πρὸς τοῦτομα τῷ πατρὶ, καὶ τῷ υἱῷ,
 καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι.

Γρηγόριος ἐπίσκοπος ὁ καθολικός, ἐκ
 κλησίας τῆς ἐν Κωνσταντίνου πόλεως, ἀγαθῶς
 τὸν ἀγαθὸν, καὶ ἀρεατὴς πᾶσι τοῖς γε-
 γραμμένοις, ὑπὲρ ἡμᾶς χεὶρ ἐμὴν, καὶ ἰχθύν
 αὐτὸν κελεύω καὶ βούλομαι.

letius gener meus sciat se prædium A-
 penzinlenum quod Euphemij fuerat,
 mala fide possidere: de quo quidem &
 iam antea scripsi sæpius Euphemio,
 ignavia eum condemnans, nisi sua re-
 cuperaret: Et nunc testor omnes magi-
 stratus, & qui sub magistratu sunt, in-
 iuriam fieri Euphemio: oportet enim
 prædium Euphemio restitui. Emptio-
 nem fundi Canotalorum Reuerendis-
 simo filio Episcopo Amphilochio red-
 integrari volo: Constat enim ex char-
 tis nostris, idque sciunt omnes, quod
 & solutus fuerit contractus, & pre-
 tium receperim, proprietatemque ac
 dominium possessionis iampridem tra-
 diderim.

Euagrio Diacono, qui multorum
 mecum laborum & curarum particeps,
 in multis suam mihi beneuolentiam
 commendauit, gratiam habeo coram
 Deo & coram hominibus. Ac maiora
 quidem ipsi Deus retribuet. Ne vero
 parua etiam amoris symbola præter-
 mittamus, volo ei dari camasum v-
 num, tunicam vnam, pallia duo, au-
 reos nummos triginta. similiter dulcis-
 simo Condiacono nostro Theodulo
 dari volo camasum vnum, tunicas duas
 ex iis quæ sunt in patria, aureos vigin-
 ti ex patriæ item rationibus. Elaphio
 Notario, qui & bene moratus est, &
 quo tempore fuit in obsequio, belle
 nos refocillauit, dari volo camasum v-
 num, tunicas duas, pallia tria, sigillio-
 nem, in patria nummos aureos vi-
 giuti.

Hoc meum testamentum ratum ac
 firmum esse volo in omni iudicio &
 quomocunque. quod si tanquam te-
 stamentum vim non habuerit, tan-
 quam voluntatem ipsum, seu codicil-
 lum, valere volo. qui verò ipsum euer-
 tere tentauerit, rationem reddet in die
 iudicij, & poenam sustinebit.

In nomine Patris, & Filij & Spiritus
 sancti.

Gregorius Episcopus Catholicæ Con-
 stantinopolis Ecclesiæ relegi testa-
 mentum, & omnia probans subscripsi
 manu mea, & vim obtinere volo ac
 iubeo.

S. GREGORII TESTAMENTVM.

Amphilochius Episcopus Catholicæ Iconij Ecclesiæ interfui testamento Reuerendissimi Episcopi Gregorij, & eo rogante subscripsi manu mea.

Optimus Episcopus Catholicæ Antiochenæ Ecclesiæ interfui, cum Reuerendissimus Episcopus Gregorius, testamentum suum, vt supra scriptum est, disponderet, & eo rogante subscripsi manu mea.

Theodosius Episcopus Catholicæ Idæ Ecclesiæ præfens testamento Reuerendissimi Episcopi Gregorij, & ab eo rogatus subicripsi manu mea.

Theodulus Episcopus sanctæ Catholicæ Apameæ Ecclesiæ præfens, & cætera.

Hilarius Episcopus Catholicæ Isauriæ Ecclesiæ præfens, & cætera.

Themistius Episcopus sanctæ Catholicæ Hadrianopolis Ecclesiæ præfens, & cætera.

Cledonius presbyter Catholicæ Iconij Ecclesiæ præfens, & cætera.

Ioannes sanctissima Nazianzi Ecclesiæ lector & Notarius, exemplum diuini testamenti, quod in sanctissima Ecclesia mea reconditum est, sancti & Illustris ac Theologi Gregorij exscripsi & edidi.

Αμφιλόχιος ἑπίσκοπος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς εἰς Ἰκονίαν, πρῶτον τῆς Διφθερήκης τῆς αἰδεσιμωτάτου ἐπισκόπου Γρηγορίου, καὶ ᾧ ᾤκκλητικαῖς πρὸς αὐτὸν, ὑπέγραψα χεὶρ ἐμὴν.

Ὀπίμιος ἐπίσκοπος τῆς κατ' Ἀντιόχειαν Καθολικῆς Ἐκκλησίας πρῶτον Διφθερεμείων τῆς αἰδεσιμωτάτου Γρηγορίου ἐπισκόπου καὶ τῆς ὑπεγράψαμενα, καὶ ᾧ ᾤκκλητικαῖς πρὸς αὐτὸν, ὑπέγραψα χεὶρ ἐμὴν.

Θεόδουλος ἐπίσκοπος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς εἰς Ἰδαν, πρῶτον τῆς Διφθερήκης τῆς αἰδεσιμωτάτου ἐπισκόπου Γρηγορίου, καὶ ᾧ ᾤκκλητικαῖς πρὸς αὐτὸν, ὑπέγραψα χεὶρ ἐμὴν.

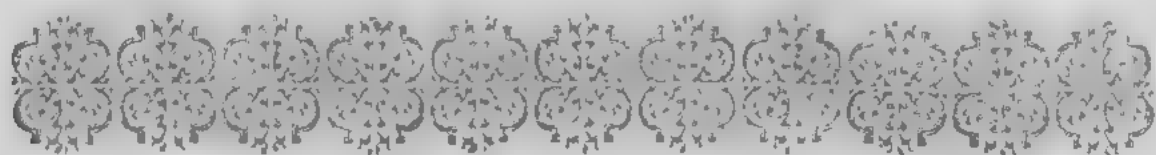
Θεόδουλος ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς κατ' Ἀπάμειαν πρῶτον, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἰλῆριος ἐπίσκοπος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς κατ' Ἰσαυρίαν πρῶτον, καὶ τὰ ἐξῆς.

Θεμιστίου ἐπίσκοπος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς κατ' Ἀδριανούπολιν πρῶτον, καὶ τὰ ἐξῆς.

Κληδόνιος πρεσβύτερος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς εἰς Ἰκονίαν πρῶτον, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἰωάννης αἰαγνῶτης ὁ Νοτάριος τῆς ἁγίας τῆς Ἐκκλησίας Ναζιανζοῦ πεπονημένος ὁ ὢν τῆς ἁγίας Διφθερήκης τῆς ἀποκειμένης ἐν τῇ κατ' ἐμὴν ἀμειβόμενῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίου καὶ εὐδόξου καὶ Θεολόγου Γρηγορίου, ἐκδίδωκε.

IN VITAM SANCTI GREGORII NAZIANZENI NOTÆ.

ITVLVS huic vitæ præf-
gebatur eiusmodi in re-
gio Codice Mediceo Græ-
γορίου ἀποβυτίου εἰς τὴν ἐκείν τῶ
ἀγίου Γρηγορίου τῷ Θεολόγῳ, at
manuscriptus amplissimi
Præsidis Thuani & An-
glici Montacurij conue-
niunt cum excusō; nisi quod habent Ναζιανζοῦ
pro Ναζιανζουοῦ. Non fuit tamen Episcopus
Nazianzenus Gregorius, sed Sasimorum, & Cō-
stantinopolis: Nazianzeno vero Episcopo pa-
tri suo datus est coadiutor, ut ipse testatur e-
pist. 42. Est tamen error valde antiquus de quo B
Baronium vide ad an. 371. sect. 106.

Pag. 1. a. 10. εἰς τοῦτο. Billius annotarat, *Quid
si legatur Ἐπί;* & ita codices quosdam habere
testatur Montacutius, additque pag. 2. b. 10. sic
emendasse D. Saulum ut editum à nobis est;
cum tamen illa ipsa sit Basilienfis editionis le-
ctio. c. 7. εἰς τὸ πᾶν τὸ παρὶς. Hæc verba ex glosse-
mate in textum irrepsisse conicit Billius, quæ
reperiuntur orat. 3. pag. 96. c. 10. *Sua quædamque
premunt.* defunt autem in HN. & T. & in An-
glic. sed tantum legitur πᾶν, εἰς τὸ ἕκαστον ἐκείν.

Pag. 3. a. 3. λόγον non est in scriptis Montacurij,
nec in HN. at in Th. λόγον συνιέει. a. 7. ἀποβυ-
τίου in duobus Anglic. & in HN. T.

Pag. 4. a. 10. πῶς δὲ. Basil. at HN. πῶς δὲ
& T. C. b. 2. εἰς ἵνα erat in Basil. & rectè
quidem ut Montacutio videtur: at Billius ex
antiquo Mediceo & Cardinalis Lotharingi li-
bro legit οὐκ, & vertit, non ille quidem. quibus
suffragatur & T. Leuncla. dixit, & suavitatem.
c. 4. πῶς δὲ. S. d. 7. ὅθεν ἐπὶ πᾶσι. Sic nonnulli
scripti codices apud Paulum Petauum Sena-
torem Parisiensem, quibus olim usus est Iac.
Billius, sed verius excusi ἐπὶ πᾶσι. Hæc Montacu-
tius, ex quibus ut ex aliis sexcentis locis constar,
quantopere hallucinatus sit, quaque incerta fide D
varias lectiones exscripserit ex illo cæterisque
libris amanuensis ille, cuius opera est usus: Sic
enim in margine scripserat Bill. πῶς δὲ ἐπὶ πᾶσι
Card. atque ita prorsus T. & similis citatur lo-
cus ex Basilio in Thesaurο ling. Gr. de Mose
ἐκείν, πῶς δὲ πᾶσι. d. 10. Post μαχαμᾶτον
additur distinctio in T. S.

Pag. 5. c. 4. ἐκείν S. d. 6. Sic restituimus ex
HN. & T. pro ἀποβυτίου τῶς ἀδελφῆς Basil. &
quidam libri S. vel ἰδουμῆς. Leuuen. *quanta cum
latinita fuerit excerpit.*

Pag. 6. c. 4. ἀδελφῆς μῆτις ἀρχ. HN. T. c. 5.
Legit ergo Gregorius iste presbyter in lo-
co Evangelij ἀρχαῖς non ἀκρίδς, ait Monta-
cutius, prorsus insulse; non enim ἀρχαῖς sunt

A arborum baccæ, vel ut Leuuenclaus vertit, ar-
borum fructus, sed pyra sylvestria, cui lectioni
repugnat omnium codicum consensus, ut Mō-
tacutius ex suo Beza discere potuit. At sunt nō-
nulli qui retenta voce ἀκρίδς, ea significari vo-
lunt summas olerum partes ut Isidorus Pelusi.
lib. 1. epist. 132. αἱ ἀκρίδς οὐ ζῶντες, ἀλλ' ἀκρίμους
βουαῖν εἰς τοῦτο ἀκρίδς non animantes sunt, verum
herbarum aut plantarum summitates. Nicepho-
rus lib. 1. histor. cap. 14. tenerioribus arborum
frondiumque summitatibus vesci solitum Ioā-
nem scribit, id est ut annotat interpres ἀκρίδς
ἀκρίδς, quæ in Evangelio dicuntur ἀκρίδς. alij
ἀκρίδς nuces appellant putant, & fructus ar-
borum, qui lignosum putamen in ambitu ha-
bent. codex T. & regij ἀκρίδς legunt.

Pag. 7. c. 3. εἰς μέτρον & reliqua vsque ad κα-
θαρίτης defunt in HN. C. T. d. 1. διδασκαλίας οἱ
ἀκούει. T. HN. C. d. 4. θυμοειδέστεροι ἢ δυνε. T.

Pag. 8. a. 8. συμβαίνει γινώσκω. pro συμβαίνω T.
b. 1. ἀκαταίτη C. T.

Pag. 9. a. 3. διακρίνει μετακρίσει. Sic emendandum
censebat Bil. qui & addit coniecturam firmari
suam auctoritate libri Card. quem sequuntur
& T. & Anglici. eadem vox vsurpatur & orat.
4. pag. 120. c. 4. ἡ μετακρίσει δὲ μῆτις τοῦτο. b. 6.
πιπιλαμῆρα S. T. variegata. b. 7. Montac. pu-
tat legendum χαράς, coniecturam confirmat
T. Leuuenclaus. d. 1. ὅσα φωνὴ δύο εἰς ἑκάστην
duo vel tres ex vobis. T. d. 4. σιωποῦντες.
HN. T.

Pag. 10. a. 3. ἀποβυτίου. T. Leuuencl. & senex.
b. 1. ἀποβυτίου. c. 7. οὐκ αἰσῶς ἀποβυτίου ἔχοντες.
hæc addita sunt Basilienfi ex HN. T. C. & ita
Leuuencl. d. 2. ἡμῶν. Bill. ex HN. C. & T. ac
Leuuencl. ut Bas. ἡμῶν. manifestæque sub pelle.
d. 9. πῶς ἀκαταίτη. S. T. HN.

Pag. 12. b. 1. πῶς δὲ ἐκείν, T. S. HN. c. 9. ἀρχαῖς.
S. C. B.

Pag. 14. a. 2. εἰς ἀποβυτίου. HN. S. Eusebium
intelligit prædictum. b. 8. emendandum ex
HN. T. S. ἀδελφῆς. c. 1. ὅχοντα πῶς εἰς τὸν Bil.
ex HN. C. S. T.

Pag. 16. a. 12. Hæc addenda sunt post εἰς οὐκ
HN. T. πῶς δὲ εἰς οὐκ εἰς οὐκ εἰς οὐκ. b. 6. πᾶ-
σι πᾶσι. S. Basil. d. 1. οἱ ἀρχ. S. d. 8. ἀδελφῆς
HN. C. annotat Billius, at Montacutius
more suo, id est mendosè ἀδελφῆς quemad-
modum & in loco sequenti scribit ἐκείν ἡ
μῆτις, cum apud Billium ex HN. Cardin. lega-
tur ἐκείν πᾶσι. & ita T.

Pag. 17. b. 2. εἰς ἀγίου Γρηγορίου. Montacutius
nullo citato teste: at HN. & T. constanter re-
tinent τῶ ἀγίου, & merito, alludit enim auctor ad
locum Danielis 13. 45. εἰς τὸν οὐρανὸν τῶ ἀγίου πνεύματος
c

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

Sufstanti Dominus spiritum sanctum pueri iunioris. nec aliter Leunen. excusat Deus sanctum Gregory spiritum.

Page 19, d. 4. of the 1905. S.H.N.

Pag. 20. a. 5. *πρότις*. S. C. b. 1. *παρατ. ἐκ-
 δέξις* T. S. Leuen. nam Petrum certum est,
 de quo loquimur, post Athanasium Alexan-
 driam ecclesiam rexisse. b. 4. *τίς ὁ ἄριστος*
 HN. T. d. 8. *ἀγαν*. Non aliter interpunxit Leu-
 uen. qui uerut, *Sermonum approbator, erga Chri-
 stianos beneuolus, denique homo nonnullius pretij*, a
 in HN. & T. quemadmodum & in Anglicis ita,
ἐμπίης αἰσῶς, Χερσῶς ὡ φανέρης. laudator be-
 neuolus, *Christiannus haud uulgaris*.

Pag. 21. b. 2. *Πρακονήσιος* T. S. Insula hæc Propon- tidis, vnde Cyzicenum marmor, Ptolemæo est *Πρακόντιος*, Proconnesus, Leuuencl. idcirco vertit hic tabulas Præconesij marmoris, ac Straboni est *Πρακόντιος* lib. 13. & Plinio Procon- nesus lib. 5. c. 32. b. 3. In Basilienfi fuit *ὑμνιστ*. Parisienses fecerunt *ὑμνιστ*, scripti *ὑμνιστ*, ait Montacutius, acutè sanè, quasi minus in vfu sit *ὑμνιστ*, quam *ὑμνιστ*, qua de re Thesaurum Ste- phani consulere debuit, aut quasi non essent & apud nos scripti libri, ex quib. in libro Petauij iam Billius annotauit *ὑμνιστ* in HN. & C. legi nec aliter T. Sic Ecclesiastici 19. 4. ὁ πᾶς ὑμνισ- τὶς καὶ ὁ καρδία. d. i. ὁ πᾶς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ αὐτοῦ ex HN. Q. 1. αὐτὸς ὁ πᾶς καὶ ὁ καρδία.

a. 2. pro κατήκο HN. T. & S. κατήκο.
 a. 6. υς ἀπολογίας ἢ ἀγῶνα π. HN. T. Leuuencl.
 vs & ipse laborem purgandi sui subire cogeretur.
 a. 10. ἀπάαις HN. αἰπάαις C. T. c. 5. Emendar Bil.
 ex HN. C. & κα T. καὶ διὰ διποροῦναι πᾶν χρεῖ-
 σμα. c. 12. Σπυαίας, S. T. d. 9. ἡμετέρας HN. T.
 d. 17. αἰκατοπύτων, HN. αἰκίτων C. T.

Pag. 23, b. 3. post *Siama* C. T. addunt *αἰδρας*,
μαυῖνας, *φίσι*. b. 3. *σταυρῶ*. S. T. HN. b. 12. *με-*
εθροῖσιν *καὶ τῶς ἐκτικῶς αἰξίω* *αὐτῶν*. HN. T. C.

Pag. 24. a. 8. οἱ παύσαντες σπαρτῆρας corrigat Bill.
 ex HN. C. idémque T. quod acumen Byli
 Montacutij fugit. d. 11. πρὸ λόγου Bil. ex conie-
 ctura, quam confirmant C. T.

Pag. 25. a. 7. Bas. ἀναπαύσας, pro quo reposuit
 Bil. ex HN. ἑτάμασθ. idémque T. b. 2. ἡ τὴν
 συσφραγίαν. C.T.S. d. 11. Corrige, ἡμῶν ἢ οὐδὲν ἔστι
 συνήθειαν καὶ ἀδικίαν. ex C. T.

Pag. 26. a. Corr. ἀγνὸν καὶ ἰουδαῖον. τὸ δὲ & ita
 C. T. Montac. ius, nullo codice designato, ἰου-
 δαῖον ἀγνὸν καὶ ἰουδαῖον. Hac illa oratione per-
 suasit ecclesie, ut conquiesceret. Sic paulo ante p.
 22 C. πῶς π. ἐπεὶ καὶ πᾶσι τὸ πᾶν. Leuu. batt-
 hensem sequitur. Huiusmodi verbis ecclesiam mi-
 rifice suam in sententiam pertrahit. b. 12. πᾶ-
 σι. S. c. 6. ἀγαπᾶσθαι. S. C. d. vlt. ἡμεῖς
 μόνον B. T. c. 4. καταπαύσθαι legendum ait
 Montac. ut in Basl. quasi vero aliter habere edi-
 tio nostra, ut aut excutire præ odio vel invidia
 saepe videatur, aut non satis expedire Græcè
 legere.

Fig. 29. a. 10. uni Papijone H.N. & T. non Po-
major vt Mont.

Pag. 31. d. 12. *6. Canon.* Huc vsque Medicus
 codex, reliquæ variz lectiones ex Cardinalino

*Apud Billern. & T. ad. Thuan. ac Cæsareæ bi-
bliothecæ codice apud Samhurn.*

Pag. 32. 2. 9. ἡ καὶ ἀποστολὴ τῆς συμφωνίας T. & Bil. 2c
Leuvencl. interpretes, una re exornato, nimirum
Epi coporum consensu.

Pag. 32. b. 8. *οὐκ ἀντιφασος* rectè T. & Czar.
& Bill. ac Leuuencl. interp. & c. 4. *ἰναιμε*.

c. 7. forte ἀποδέχομαι, ait Montan. at T. constanter retinet ἀποδέχομαι, cui nos assentimur: est enim phrasis Apostoli 2. Cor. 5. 8. ἀποδέχομαι τοὺς ἐξ ἑστέ.

d. 6. Forte deest *ἐπιστολῆς*, aut *ἐπιστολῶν*. nam de iis in prima ad Cledonium epist. ait, *ἐν ταύταις*

παιδόν, vel ut est in scriptis *ἐπιπαιδόν*. hæc
Montacutius, qui si Grammaticæ leges non ne-

glexisset, imodulatus potius scripseret, aut em-
endatus. d.8. μέγας & τὸς ἀποσταθὴν T. S. & Leu-

uen. eoque progrediebantur audacie, ut antistites,
&c. d. 10. regij, in nro T. & Caf.

Page 33, a. 4. ἵστος ὑπάρχοντες. T. Cæf. & ἰσχυ-
ρὸν δὲ. I. S. καταλυσιν. ὁ δὲ καὶ ἄλλα (αὐτὸς &

T. Leuocent. consarcinasse. C. 8. ἡ δὲ λέξις ἀγνοῦται.
Postremo lin. d. i. non est ἡ, neque lin. d. i. ἡ

in T. sed ind. 6. pro μήνις habet μήνις.

ORATIO PRIMA.

C In titulo codex regius HN. & Gab. habent τις
 τῆς τοῦ πρώτου ἀντὶ φύλης & ἀπὸ τοῦ τῷ ἀποβύου. G. &
 V. at in altero regio Francisci I. prolixior est in-
 scriptio ex argumento Eliae Cretensis de prom-
 ptia, ἀπαλογνως ὅτι ἀπὸ ἱερωνίας, ἐπὶ ἀπὸ Πότῃν ἐπα-
 νῆα ἀπὸ τοῦ κατὰ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀποβύου. ἰεροπρεπὴς
 ὁ ἀποβύουτος ἀποβύουτος καὶ ἀπαλογνως ἐπὶ τοῦ Πότῃν
 ἐπὶ ἀπαλογνως ἐπὶ ἀπὸ τοῦ ἀπαλογνως.

Rursus pro *ἐκκλῆσια* scripti quidam *μυστικός* habent apud S. forte *ἐκκλῆσια* & *μυστικός*. at apud Ruffinum veterem interpretem hoc tantum reperi, *Incipit Apologeticus liber Gregory.*

b. 1. pro *ἀναμάρτητος* codex regius HN. habet
D *ἁγίου*, & Rufinus, & in Deum confirmatio
referatur. Gabrielus, & in Deum pariter definit.
at regius alter F. retinet *ἀναμάρτητος*. b. 2. In

Bahiliensi erat ~~et~~ ^{et}, ex manuscriptis substitutum ~~et~~ ^{et}, quibus assentitur & Vagu. finxit Monacutus à nobis ineptè editum ~~et~~ ^{et}, ut nos ipsum apertissime calumniari dicamus. in E. ^{et}

HN.

Pag. 2. b. 7. $\mu\theta'$ $\epsilon\pi\alpha\sigma\tau\epsilon\upsilon\mu\epsilon\nu$ HN. F. G. T. re-
 ctius V. & Th. $\alpha\mu\alpha\rho\iota\sigma\tau\epsilon\upsilon\mu\epsilon\nu$ $\mu\theta'$ $\epsilon\pi\alpha\sigma\tau\epsilon\upsilon\mu\epsilon\nu$ Rusti-
 nus, *ut neque peccando quis, neque positis in su-
 spicione peccati.* C. 2. δ $\alpha\mu\alpha\rho\iota\sigma\tau\epsilon\upsilon\mu\epsilon\nu$ $\delta\epsilon\sigma\tau$ in xpo

E. Bil. & in F. sed agnoscitur a Rufino, ut imperi-
tus hec aus stultus. c. 7. forte a loimms, S. Bil.
vel equitis. lege. c. 10. *anody.* HN. c. 11.
iswobnoic. d. i. *dicmon.* legio ex Var Gabrielis

sed non omittit *apertus*, ut falso præ se fert R. Montan. nam & in sua interpretatione retinet illa eadem, *virtute ac Dei familiaritate*. in
 cisionem H.N.T. d. c. emendandum.

Pag. 3. a. 9. *undia dixit*. Falsum est quod ait
 R. Montacurus lul. Gabrielum primum na
 restituisse locum istum ex tribus codicibus V2-

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

ticanis; cum ipsius editio non ante annum ccs
10 lxxii. Antuerpiæ prodierit, & multis an-
nis eam nobilissimi viri Iac. Billij prior illi
præcesserit, quod vel ipso Leuuenclaiio teste
comprobabo, qui in sua Basilienſi iam anno
c10 10 lxxi. eius ita meminit, *Quod Billius ait*
in libro veteri pro ἀρχαῖον scriptum fuisse ἀρχαῖον,
id etiam Chomata manu scriptus codex aperit
comprobat. Idipsum quoq. confirmat Ruffinus,
dum verus, *vel* rursus regendi officium neminem
velle suscipere. b. 5. *αὐτὸς ὁ ἀρχ.* In vno B. deest ὁ ἀρχ.
b. 9. *αὐτὸς ὁ ἀρχ.* T. S. d. 9. *αὐτὸς.*
B. G. F. *αὐτὸς.* HN. & Leuuenç. immo Billius ip-
ſe auctor interpretationis, quæ est in editione
Basilienſi Leuuenclaij; *nec id quod existimabar*
esse. Ruffin. nihil mentem habere nec meos moribus
ſimile. d. 15. *αὐτὸς ὁ ἀρχ.* HN.

Pag. 4. a. f. illius & talem. F. V. HN.T. at Gabr.
me peperat amor boni, quod in quiete possum
est. R. Montacutius putat Leunclaium omisisse
& talem, quia Billius in priori edit. vertit, amor
quidam tranquille vite. a. 10. g. d. HN.F.T. de
haec vide inf. 107. b. b. f. videtur idem. ab
hoc loco ad alios non adducitur. exclusum, non sunt in
vno Bil. sed à regis codicib. & à Ruffino agnos-
cuntur. c. 1. u. g. au. Bas. & Card. & T. F. Bil-
lius tamen ex regio profert imo, cum quo &
Ruffin. vere specimen immaculatum effectus.

Pag. 5. a. 3. mē dylat. HN. Ruffin. irridentes certatim in sacra. a. 4. Wiadzy. deest in xpo B

2.11. τῆς ἀλαζείας. Th. C. 5. τῶν ἀλαζόντων. G. T. F.

Pag. 6. α. 3. πὲρ δὲ ἀρ. Β. οὐκ ἔστιν. HN. d. 8.
 καὶ ἄρ. S. ἐν τῇ παρατίθῃ. F.

Pag. 7. a. 8. *αἱ πύλαι*. T. S. b. 6. *φάλλον ἱππας*
αἱ χῆται. HN. b. 3. *ἐν ἀντιφῶν* legebatur in Baf.
 corrigit Billius ex Card. *ἀντιφῶν* & ita Gabr. F.
 falsum est quod annotat Montac. legere Gab.
 ex Vatic. *ἀν*. in HN. erat *ἄ*.

Pag. 8. a. 6. ~~μεταίετο~~. F. T. at HN. ~~ἀγαίετο~~.
 b. 5. ~~ἐξελκίστην~~. HN. c. 11. ~~ὁ εἰαυτῷ~~. HN. B.

P. 9. a. 5. $\pi\alpha$ $\gamma\delta$ $\lambda\mu$ $\pi\sigma$. S. C. 4. $\alpha\chi\epsilon\mu\omega$. HN.
d. 4. $\epsilon\gamma\alpha\mu$, non est in vno B. neque in T. sed in

F. d. 5. ἵππος ἀπὸ ἔχου. HN. d. 7. σισυγέρματος. S.
Pag. 10. c. 8. ἐπὶ μέντοι. HN. d. 1. ἵππος.

Fig. 10. C. 8. en malignt. HN. d. j. m' i'rob'w.
T. G. F.

Pag. II. a. 3. *ἡ μενοειμένη*, non habentur in
 C. & quibusdam Bill. nec in T. nec agnoscun-
 tur à Ruffino: sed à F. & Gabrieli non præter-
 mittuntur, qui vertit *sive etiam exhibetur*, atque
 in scholiis suis ea non esse prætermittenda do-
 cet, quòd ostendant non satis esse, ut animatum
 curator probus ipse tum verbo tum opere ap-
 parcat, sed oportere etiam ut operam suam aliis
 opportunè præster; qui enim fecerit & docue-
 rit, hic magnus vocabitur in regno cælorum
 Matth. 5. a. 4. *ἡ μὲν*. HN. *ἡ μὲν*. F. T. b. 10. *ἡ*
ἐκκλῆσια in Xess. B.F. d. 7. *ἡ γὰρ μὲν*. *ἐκκλῆσια*. F.

Pag. 12. b. 2. Legendum docuit Bill. *missus* -
m, nullo codice citato; sed idem præ se ferunt
Vaticani Gabrieli, & F. licet Bas. & T. retineant
missi form. *tentatorem*. Rufinus vero, & vincit
unus, qui uicerat.

Pag. 13. α. 1. πικρῶς. HN. μολοῦντος. F.T. 2. 7.
 ἰσχυροτέρως. HN. F. T. reuinent tamen ἰσχυρο-
 τέρως Gabrieliū & Ruffinus: sed omnia magna

A. & summa deputant, quaecunque ad sanitatem corporis aliquid conferant, b.1. vñs. xxiij. T.S. b.1. vñi. vñor. HN.

Pag. 14. a. 11. Pro *Amprior* habet HN. Ruffin.
retinet cum F. & T. Ampior. sermonum verberibus
excitantur. c. 10. *iustitiam, et misericordiam.* G. Th. HN.
et misericordiam. F. T. Gabrielius licet prouulerit ex
 Vaticanis aliam lectionem, vertit tamen, *nunio*
increpandi studio demergentes, non autem depri-
mente., sicut conciliantes. d 8 y *dus dextias* HN.
 Ruffin. *paupertatem & discehonem.*

Pag. 15. b. 8. *ἐν κελῶ*. G. non ut R. Mont. in ep̄id
καλῶ. F. & T. retinent *κῆλω*. Ruffin. *sicut his, qui-*
buz per districtos in excelsis funes incedere discipli-
na est. c. 1. *δ' ἀμάρτιας*. Th. *ἀμαρτίας* verior lectio
 F. T. Ruff. siue imperitiis faciat, sed in codice V.
 illud *δ' ἀμάρτιας* referebatur ad lineam sequen-
 tem pro *πῆς ἀμάρτιας*.

Pag. 16, a. 8. In Bas. *αὐτοπαύτως ἐξέδοξεν*, le-
gebarur, emendauimus ex B. F. T. *αὐτοπαύτως*,
quamobrem quid sibi velit Montacutius non
video, cum ex Elia & Regio notat hanc quasi va-
riantem lectionem. Ruf. dixit, *de retributione vel*
tristum vel bonorum. d. 1. *maius*. HN. *αὐτῶν*. 12.
tamen tuentur F. T. & Ruf. & intra Iudaicam pau-
pertatem diuinis affluentiis concludentes. d.
6. post *πρὸς τὸν*, sequebatur in Aldina & Basi-
liensi, *μὴν εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ ἀναγινώσκοντος*
ἀπὸ τοῦ ἀναγινώσκοντος, & *ἐν τῷ αὐτῷ*. quæ tamen
omissa sunt ab interprete primo Pitcheimero,
neque reperiuntur in Card. F. T. G. æque anno-
tatum fuisse refert Mont. in Th. hæc *παύτως* vi-
deri non tamen dissimulandum est hæc ex parte
Ruffinum agnoscere, apud quem legimus, *rus-*
sūm ad paganorum errores, unde discessum fuerat
redire videantur. Neque in tres substantias alienas
à se inuicem diuisas fas est dirimi deitatem, secun-
dum Arium. Oportet enim non ita putare & vnum-
quemque deferre Deo Patri.

P. 17. a. 4. *hinc* *qđ at dñs* *qđ*, annotat R. Mont.
 nullo codice indicato; neq. scriptum fuit quic-
 quam hac de re in libro Billij, tamen hanc le-
 ctionem in sua versione expressit. & Ruff. *Cu-*
ius enim eris filius? d. 10. Billius coniecturam
 suam in margine addidit, forte *suorum* *pauperum*, &
 ita F. HN. & Gabr. *dogmatum in quibus sunt edu-*
cati. Ruff. *qua ex consuetudine probabili tenuerunt.*

P. 18. a 5 cō τοῦ καὶ τῆς πρὸς τὴν ἡμέραν. HN. a. 10. ἀφ' ἡμέρας. F. HN. c. 6. emendandum ex codice F. ἀπὸ, non ἀπὸς ut vult R. Mont. ex coniectura. Ruffinus, modo in hoc, modo in illud versi atque mutati: adūbrat enim locum illum Pauli ad Eph. 4. 14. ut id non sicut parvuli fluctuantes & circumlati omni vento doctrine, quasi velit ob oculos ponere leuitatem eorum, qui huc illuc ad quoscunque magistros fluctuantes sequuntur.

Pag. 19. a. 3. πῆς ὁμοίας. HN. b. 4. καὶ τοῦ
κατασκευασθέντος. HN. sed receptam lectionem tuer-
tur F. T. & Ruff. c. 3. χάρις ἐκ. ἢ ὑποσημαίνουσα.
HN. χάρις ἐκ. F.

Pag. 20. c. 4. ἀδελφοὶ. T. Th. F. *consequamur*,
 Rufinus, *ut placere potentibus & diuinitibus videa-*
mur, quasi legisset *nis* *αἰνισ*. c. 4. αἰνίς. H.
ipso, ita Ruff. *quos magis laudamus*. c. 6. ἐκζητη-
 σάμενος. F. S. d. 10. αἰνιστοῦ. B.

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

- Pag. 21. b. n. πὲρ ὁμοῦ. HN. c. 5. μόνος. Th.

Pag. 22. a. 1. πολλοὶ non est in F. T. nec in aliis quibuldam B. c. 4. πολλοὶ ἕως ἡμῶν. S.

Pag. 23. b. 4. σωτηρία decit in C. T. F. at Ruff. Paulum solum adhibebimus assertorem verbi nostri. c. 12. αὐτὸς abest à nonnullis. S. d. 9. ἔδ' ἀμφοτέρω. B. F.

- Pag. 24. b. 2. ὁμοῦ. Basl. ὁμοῦ. B. F. T. b. 3. σωτηρίαν. HN. b. 9. ὁμοῦ. HN. at ὁμοῦ. F. T. Ruff. necessarium probat. c. 1. ὁ καὶ ἡ. Th. G. cui lectioni fauet Ruff. velut pretioso quodam moniti. c. 6. Emendandum ex F. ὁμοῦ. HN. vel ex aliis ὁμοῦ. HN. Ruffinus, corpus affligit. 1. Cor. 9. 27. utroque modo legitur. d. 6. μαλακίαν. HN.

Pag. 25. a. 3. σωτηρίαν. HN. a. 8. ὁ. T. Th. F. omisit Billius in interpretatione sua ὁμοῦ, non Gabrielius, Paradisi spectator sit constitutus, & arcanorum verborum, quæ non licet nobis loqui, auditor. Ruffinus, in paradysum deducatur, & ibi audiat verba quæ non licet hominibus loqui. a. 9. πῶς. HN. sed receptæ suffragantur lectioni T. F. & Ruff. b. 12. καὶ πῶς. HN. T. B. c. 9. Ita constanter mss. T. F. καὶ πῶς. S. Gabrielius vertit, facti sumus in specula, & legit ὁ καὶ ὁ in scholis confirmat ex hoc loco editionis Vaticanæ correctionem, in qua scriptum est apud Olearum 3. 1. ὁμοῦ, facti sumus. cum antea legeretur ὁμοῦ: quia nimirum hic ait Gregorius ὁμοῦ, non in tertia persona ὁμοῦ: non tamen hic legi vult ὁμοῦ. Ruff. Laqueum facti sumus in specula. d. 7. μὲν. HN.

Pag. 26. a. 7. ὁμοῦ. HN. b. 2. ὁμοῦ. HN. c. 1. ὁμοῦ. HN. G. ὁμοῦ. T. Ruff. comminationis subsequitur. c. 9. ὁμοῦ. HN. T.

Pag. 27. b. 4. πῶς apud Billium legi falso annotat R. Mont. cuius dictionis in tota pagina 24. edit. Basl. nulla mentio. c. 2. Gabr. legit pro ὁμοῦ, ὁμοῦ. & ὁμοῦ itémque μὲν pro ὁμοῦ. idem & Th. vertit tamen ipse Gabriel. de sacerdote magno significat.

Pag. 28. a. 3. παρὰ. V. Hic locus Prophetæ abest à nonnullis B. T. sed agnoscitur à Ruffino. a. 9. ὁμοῦ. HN. El. a. 8. πῶς abest à Card. T. F. HN. & à Ruff. b. 11. ὁμοῦ. HN.

Pag. 29. a. 3. καὶ πῶς. HN. b. 1. πῶς. HN. apud Ezech. c. 34. 8. est tantum καὶ πῶς. HN. sed vertit tamen olim Ruffinus, in depredationem auium celi & bestiarum terræ. Ita locutus est idem Propheeta 29. 5. πῶς πῶς οὐρανὸς οὐρανὸς. d. 10. πῶς. G. Th.

Pag. 30. c. 7. ὁμοῦ. HN. Ruff. tram futuri iudicii effugiam.

Pag. 31. a. 6. ὁμοῦ. Basl. F. T. πῶς. B. b. 10. πῶς. S.

Pag. 32. a. 8. ὁμοῦ. HN. hæc absunt à quibusdam B. & a T. F. Gabr. & abiectionem reddebant. b. 8. πῶς. Basl. in aliis est πῶς. Billius ex HN. & C. καὶ πῶς emendauit, quem sequuntur F. T. G. Ruff. dum quasi comprehensus elabatur. b. 11. dicit. Th. Ruff. Mihi quidem ingens metus est. c. 6. dicit. Th. Ruff. de ventre matris donum materna promissio.

A nis oblatum sum.

Pag. 33. a. 5. ὁμοῦ. HN. F. Th. Ruff. huc atque illuc conuerti. d. 6. ὁμοῦ. HN. T. Th. Gabr. dissensio, & consensio opinionem distinguunt, at Ruffinus, non ex moribus, neque ex conuersatione, sed ex partibus indicatur.

Pag. 34. b. 7. καὶ πῶς defunt hæc in B. F. T. nec agnoscuntur à Ruffino. b. 12. πῶς, H. Saulius deesse putat πῶς, Ruffinus fauet coniecturæ, præcipue cum de fide, quæ est summa rerum quæstiones mouent.

Pag. 35. a. 6. δακρύων. Basl. Et Philippens. 3. 18. ὁμοῦ. HN. Et flens dico. Ruff. quod cum lacrymis dico. at Billius mutauit ex mss. HN. F.

b. 1. πῶς. Th. b. 3. καὶ πῶς. Basl. b. 10. ὁμοῦ. B. Ruffin. cum innoscatur nomen Christi. c. 9. ὁμοῦ. Th. V. in quo addebatur schol. ὁμοῦ. HN. d. 3. ὁμοῦ. HN. d. 4. ὁμοῦ. HN. Ita Basiliensis editio, in qua nihil mutarat Billius, itaque non bona fide cum Parisiensi agit typographo Montacutus, qui ea quæ sunt à Germanis commissa vel à Billio prætermissa illi crimini vertit: emendandus ergo locus, & differenda nota interrogationis ad finem periodi, ut ex Latina interpretatione lector intelligat. Ruffinus, Quis Montacutus in monte manibus, & crucis iam tum simulacra prænuntians bella ista cohibeat?

Pag. 36. a. 6. αὐτὸς. HN.

Pag. 37. a. 1. ὁμοῦ. HN. a. 6. ὁμοῦ. HN. ὁμοῦ. HN. item ὁμοῦ. HN. ὁμοῦ. HN. hæc ex Vatic. Gabrielius, & HN. quibus suffragatur Ruffinus, indicare vobis debet, ut non tam timidum me, quam consulentem mihi met indicetis. b. 2. ὁμοῦ. HN. c. 4. ὁμοῦ. HN.

Pag. 38. a. 10. ὁμοῦ. F. S. Ruff. & videre & contingere. c. 1. ὁμοῦ. Bill. ex Elia G. HN. Ruffin. rectè videre creaturam Dei.

D c. 4. ὁμοῦ abest à B. F. T. V. & ab interpretatione Ruffini, & ὁμοῦ. HN. in aure mea, quod est sermo sapientis in aure oblatum. Si enim corrigendum in editione Lipsiensi. Est tamen epithetum illud Proverb. 25. 12. vbi & legitur ὁμοῦ. HN. ut in G. HN. B. ὁμοῦ non ὁμοῦ.

Pag. 39. a. 9. ὁμοῦ. HN. addidit Billius & post ὁμοῦ. HN. sed & oportuit deleri alterum ὁμοῦ quod eandem dictionem præcedebat: vertit enim, vinum Dei viui templum, rectius quam Gabrielius & vinum habitaculum Dei in Spiritu: nam & ex Vaticanis eandem hanc protulit emendationem, quam confirmat & regius F. 2. Ruffinus tantum dixit, fiat templum viui Dei & habitaculum Christi.

Pag. 41. a. καλὸς profert ex regio Montac. pro καλὸς ineptam lectionem, quam reiecit Ruffinus testimonium, quem quidem & vincit tempus est, sicut & omni res tempus est. b. 1. πῶς. HN. admonet Billius Atticè dici pro πῶς. HN. ut antea dictum est πῶς. HN. pro πῶς. HN. d. 9. ὁμοῦ. HN. Billius admonet in codice vno mysticam hanc expositionem non Methodio sed Origeni ascribi, quod ipsum & ex alio quo-

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

dam Scholiaste Græco profert Gabrieliuſ: ſed recte animaduertit Origenem multo antiquiorem fuiſſe, quam vt potuerit Nazianzenus corā id ex ipſo audire; ſiquidem ceterum quinquaginta anni prope erat, ex quo Origenes mortuus erat Tyri, cum B. Hieronymus de eius erroribus ad Pammachium ſcribebat. Vel igitur intelligendum eſt illud *ὡς ἤκουα*, quod cum ſacrorum ſcriptorum lucubrationes legerentur, id audiuerit, vel, quod hic innuat ſapientem virum ex cuius ore eandem illius Ionæ hiſtoriz explicationem exceperit, quam alij in Origenis ſcriptis reperirint.

Pag. 43. a. 9. *ὡρμήθη ῥητοῖς ἁκαπῖν*. Gab. b. 1. *ὑποκρίνται*. HN. b. 7. *ὡρμήθη* & *ἁκαπῖν* deſunt in nonnullis ait Montac. at in regio F. ſic legitur hic locus, *ἡ δὲ ὡρμήθη, ἥτις τῷ βίματι πύου, ἥτις τῷ ὡρμήθη*. Eccleſia dignus ſit, deinde ſacrario, poſtea ſedis principatu. c. 3. *τῷς πατριῶς* correxi- mus ex B. G. F. T. nunc obtrudit nobis ineptas lectiones & errores Baſilienſis typographi Montacuriuſ, vt ſuam diligentiam oſtendet, ac *πατριῶς* reponit, qui tamen Pariſienſis chalcographi errata monſtra nuncupat, vt Hercules ſcilicet inde Britannici nomen aucupetur.

Pag. 45. a. 9. Paſtores & collegæ *συμπάροις* Gabrieliuſ vertit, paſtores & compaſtores, qua voce iam olim Ruſſinus eſt uſus S. Hieronymo coſueus. Paulo poſt dixit *ταῖς ἐν ὡρμήθη* al- ludens ad locum Pauli Hebr. cor. 12. 23. *αἱ ἐν ταῖς πατριῶς*. Anſelorum frequentiam c. *δυνα- τας* non *βασιλεῖς*. HN. & Ruſſinus, qui ſe ſere facit potentes in ſedibus, vt 1. Reg. 2. 5. *τὸ λαὸν αὐτοῦ ἡ δυνάμις* λαοῦ. Poſtremo in conſultatione ſequuti ſumus cum emendationem Billij qui manu ſua ſcripſerat vt edidimus, tum eiſdem interpretationem: non enim Gregorium Na- zianzenum à Gabrielio, vel à Montacurio, ſed à Bilho correctum edere propoſitum fuit Typographo Pariſienſi, cuius Notas & varias lectiones expectare debuit præproperus hic cenſor Angluſ, qui tam acutum in alienis cernit, in ſuis cæcurit, ac de codicibus iudicat veteribus quos nunquam vidit; certe regiuſ ille Medicuſ, quem tanti facit Billiuſ, nō aliam habuit conſultationem nec alter Regiſ Franciſci I. nec ampliuſ. Præſidis Thuani liber: neque ſolet illa prolixior clauſula in Gregorij ſermonibus vt in Chryſoſtomo cæteriſve Patribus referri, quā Baſilienſis exhibet *τῷ κρείττῳ ἡμῶν μὲν ὁ ὡρμήθη τῷ πατρὶ ἡμῶν ὁ κρείττερος αὐτοῦ ὡρμήθη* *ὡς αὐτοῦ* *ὡς αὐτοῦ*, *ἀμήν*. Domine noſtro, quo cum decet Patrem honor & imperium una cum ſancto Spiritu in ſecula ſeculorum, amen. at Ruſſinus hæc tantum habet, *domino noſtro, cui gloria in ſecula ſeculorum, amen*.

ORATIO II.

IN Baſilienſi tituluſ habuit. *ἀποτίναξας ὡρμήθη*. In regiſ codex Franciſci I. *ἀποτίναξας μὲν ὁ ὡρμήθη* *ὡς αὐτοῦ*. Billiuſ ex Elia ſuppleuit vt edidimus.

P. 47. a. 9. annotat R. Mōtacuriuſ ex Gabrielio

A *εἰσέρχεται* mendosè & falſo: nam legi *εἰσέρχεται*. nec ſamen ingrediuntur. b. 8. *συνδύναμις*. HN. b. 10. *ὡρμήθη*. G. F. HN. V. d. 8. *τὸ μὲν*. S. *μὲν*. F. T.

Pag. 48. a. 1. *πύου*. Addunt T. & G. *ὡρμήθη* *τῷ* *πύου*, *τῷ* *πύου*, *τῷ* *πύου*. b. 1. *συνδύναμις*. B. ex Elia Cret. ſed *συνδύναμις* tuentur F. T. HN. b. 7. *μὲν* HN. *μὲν*. F. T. d. 3. *λαοῦ*. Baſ cot- reximus ex B. T. F. *λαοῦ*.

ORATIO III.

B IN duobus mſs. codicibus vno Regiſ Franciſci I. altero Iac. Aug. Thuani hic tituluſ præ- ſigebatur *τῷ αὐτῷ ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη*. contra Græcos ſine Gentiles & contra Iuliani Imp. confirmatur à Socrate, qui magnam partem profert Inueſtiaz ſecundæ lib. 3. cap. 19. *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη*. vox autem *συνδύναμις* agnoſcitur & à Nicephoro, cuiuſ interpres hæc habet lib. 10. ca. 37. *Ἰgitur in inueſtiaz ſecunda contra Iulianum & Græca religionis ſectatores, de eo hæc refert*, tum addit locum à Socrate citatum, qui reperitur & pag. 121. huiuſ editioniſ. ita locutus eſt & Gregorius p. 91. b. *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη*. d. 9. *τὸ λαοῦ*. Ita regiſ & alij mſs. & excuſi, tantum in quibuſdam Italicis quibus eſt uſuſ Rich. Th. ſcriptum fuit *τὸ λαοῦ*, ſed aptior eſt recepta lectio, vt vocet *τὸ λαοῦ* Iulianum, hoc eſt alterum *τὸ λαοῦ* *τὸ λαοῦ* *τὸ λαοῦ* vt loquitur Propheta E. a. 10. 12. Mentem autem magnam vocat Aſyriū Eſaias quod nihil aliud ſit quā ſuperbia Deo exoſa, vt exponit Cyrilluſ Alexan. & quia ſe ſupra modum extulit, ſeq. ſua vniuſ ſolertia & viribus exiſtimaui aduerſuſ Hieruſalem præualuiſſe; itaque ob hanc impotentem ſuperbiam & elationem mentis ſic appellatur, & vt ait Procopiuſ *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη*. Non debuit ergo Montacuriuſ per latus Procopij ſanctorum Patrum auctori- tatem impetere, qui ex illorum ſcriptis cōmen- tarium ſuū contexuit, ne quod ille de Scaligero dicit, nimis *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* videatur.

Pag. 50. a. 4. *συνδύναμις*. T. F. a. 8. In Aldina & Baſil. legebatur *Κωνσταντίνου*. Correxit Billiuſ vt præ ſe ferunt & HN. F. T. monētque com- mentariuſ Elia Cretenſiſ legendum *Κωνσταντίνου*, vt non de patre Conſtantino magno, ſed de filio eiſ loquatur, de cuiuſ probitate fideique ſynceritate plura Theodoretuſ lib. 3. c. 3. Nicephoruſ lib. 9. cap. 50. & Baroniuſ tomo 3. an. 361. ſect. 28. a. 9. *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη* *ὡρμήθη*. a. 10. pro *τὸ λαοῦ*. F. *τὸ λαοῦ*. b. 7. *βασιλεῖς* vt Scholiaſtes Græcuſ docet hic valet *βασιλεῖς* *βασιλεῖς*, regem cōſtituere: quod apud nullū Græcæ linguæ probatum auctorem ſe legiſſe ſcribit Gabrieliuſ in Apolog. ſed hoc de profaniſ intelligendum, nam & Chryſoſto- muſ ita loquutus eſt lib. 4. de ſacerdotio p. 119. edit. Auguſtanæ *τὸ λαοῦ* *τὸ λαοῦ* *τὸ λαοῦ* *τὸ λαοῦ* & ex lxx. ſumpſerunt id Patres, quorum ea loquutio, 2. Reg. 2. 9. 3. Reg. 4. 42. & Eſa. 7. 6. hæc R. Montac. obſeruat. d. 1. *συνδύναμις*. F. d. 6. *συνδύναμις* tuetur Scholiaſtes

Græcus & exponit κίμαρ ὄψι. Mont. ex conie- A
ctura κίμαρ, quam confirmat F. κίμαρσι. B.
κίμαρσι. d. 10. εἰς τὴν λήξιν. F.

Pag. 51. b. 2. εἰ πότεν ὁμοῖα F. T. ἡ π. HN. c. 1.
 εἰ πότεν εὖ conuicit H. Saul. legendum εἰ πότεν
 εὖ, & fauer Scholiaſtes exponens εἰ γὰρ οὕτως πότε
 ὁμοῖα εἰ πότεν εὖ ὁμοῖα. c. 5. δι. F. d. 3. ἀλλοίως,
 corrigendum cum in hac tam in Sauliana edi-
 tione, ſic enim Ald. & Baſ. & mſs. omnes. d. 6.
 pro ἐπὶ τῆς legendum ἐπὶ τῆς indicat Eliæ
 Cretenſis Commentarius idēque completi-
 tur additamentum quod à duobus regibus F. F. 2.
 & Ox. ſuggeritur, εἰ πότεν ὁμοῖα. quod
 Billius in vtraque editione Pariſienſi & Baſi-
 lienſi omiſit. Sic tamen Eliæ locum vertit, cum
 neminem ſtrenuorum virorum certare, aut in are-
 nam deſcendere permiſſet, aut etiam membrum
 aliquod ipſius amputaſſet. d. 7. ὁμοῖα εὖ. F. xj
 εἰ πότεν. Sic legitur in F. T. & aliis mſs. om-
 nibus vno excepto F. qui habet εἰ πότεν ἀγωνι-
 ζομένων, ſupple εὖ: nam & verbum ſubſtantiuum
 intellexit Eliæ, cuius interpres ita ſcribit, ad-
 uerſus eos qui in certamen deſcenderunt, corona ſunt:
 ſed tu apud Gregorium verte, Siquidem eorum
 qui pugnant non eorum qui ſurſum conſident, ſunt
 corona: quaſi cum Paulo diceret, Non corona-
 bitur, niſi qui certauerit. 1. Timoth. 2. 5. confir-
 mat hanc lectionem id quod ſequitur, ὁμοῖα πότεν
 ὁμοῖα γὰρ: non enim ſemper de illis victo-
 ria reportatur, qui victum ſuarum ſummum
 ſpecimen exhibent, immo ſæpius de illis qui
 non omnes quos poſſunt conatus adhibēt. Ca-
 terum aliud eſt xj εἰ πότεν ὁμοῖα, quod pro-
 fert R. Mont. aliud xj εἰ πότεν ἀγωνιζομένων
 εὖ. Sic apud Præniū vertitur illud Entropij de Afris
 & Hierone triumphauit, καὶ ἐκατέρω ἐδράμει:
 nam inuſitatum eſt coronas dici xj εἰ πότεν ἀγωνι-
 ζομένων εὖ, ſed potius εἰ πότεν ἀγωνιζομένων εὖ
 vt Baſilius dixit apud Antonium in Colleſtaneis de mor-
 talitate, εἰ πότεν εἰ σὺ εὖ εὖ εὖ εὖ. Ho-
 nore & corone ſunt eorum qui vicerint. Chryſoſt.
 homil. 56. in Matth. οὐδὲ εἰ πότεν ἀγωνιζομένων
 εὖ, ἀλλὰ οὐδὲ εἰ πότεν ἀγωνιζομένων εὖ. Neque enim qui
 ludicrum inſtituit agonem, ſicuti athletarum ami-
 citia vinculo iungitur, ob beneuolentiam ſuam tan-
 tum niſi deſcenderit in certamen, coronabit. d. 8.
 οὐ πότεν ἀγωνιζομένων. Sic F. omiſſo εὖ.

Pag. 32. 3. *καὶ ἡμεῖς* *καὶ* *μεν*. Billhus ita legit &
 HN. F. at Italici Gab. & Th. omittunt pronomen,
 & pro *καὶ ἡμεῖς* quod erat in Bas. Billhus
 emendavit *ἡμεῖς*, ex HN, & Card. at Gab. 3. c. 1.
 post *καὶ ἡμεῖς* sequebatur in F. 3. *ἀναμένοντες*, &
 expectantes, non secus ac Lucæ 2. 38. *καὶ ἡμεῖς*
ἀναμένοντες ἡμῶν. c. 10. *ἐκδιανομήντων*. F. T. vt
 apud Paulum 1. Tim. 1. 12.

a. 12. *α. μα. π.* Sic in imagine nec tam repetit
 typographus ab ipso Billio ex Card. sed repo-
 nendum ex Bas. HN. & I. *α. μα. π.* nec tamen
 potuisset hic scellus corrector Angliis Typo-
 grapho vultu verrere, si ipsarum b. nam col-
 lectorem videram lect. o. n. B. nam, hic a nu-
 ctus cilet. b. 2. *α. μα. π.* Deelt in F. T. illa l. 14.
 b. 10. *α. μα. π.* l. 1.

A Pag. 54. a. 11. *αἰαλαίτης*. Emendat Bill. ex HN. antea minus recte *αἰαλαίτης*. a. 3. post *ἦς* addit F. *ἡ ἀγάπης vel caritatis*. & a. 4. *ἀρίστην*. c. 2. *κατακαλ*. Sic in vno erat mss. in aliis *καλοφθίη* ut apud B. & F. T. quod aptius videtur quam quod Bas. *κατακαλοφθίη* *comprehensis*. El. Cretens. locum Exodi 14. proferit, ubi legimus *ἐκπαρχαρίη* *ἢ ὕδωρ ἐκάλυψ* *τὰ ἄρματα* *ἔτις αἰαλαίτης*. *reversa aqua cooperuit currus & ascensores*. at in F. addebatur *θαλάσσης*. c. 9. ὁ *θεὸς ἡμῶς*, *divinus Amos*. F. d. 1. *δὴ δύνω*. F. *ἰδύων* *τὰ ἄρματα* *ὡς μοι* *ἔτις ἡμῖνες*, *ἔτις δὲ ὄγρη* *τὰ ἑλκῶς*. Ox. Sed hoc loco vult induci vocem *ῥαάπνο* R. Montacutius ut pote quæ non sit in Bibliis, nec ad rem aliquid faciat: qui potius in animum suum inducere debuit, ut diligentius libros sacros peruolutaret: didicisset enim in Germanicis Bibliis legi *σκιά ῥαάπνο*, & in multis codicibus aliis ut in Vaticana editione admonetur, atque adeo apud Hieronymum additur vox mortis, itémque apud Theodoretum, qui docet sic vocari magna pericula. d. 8. In Basil. *αὐτὸς ἰπιδύων* mendosè, quamobrem recte correximus ex B. & HN. & ex loco Ecclesiastici 11. 5. *αὐτομόνητος ἰνὸς πεδῖος*, ut faterur hic R. Mont. qui alibi nos omnia fere delumbasse ac pervertisse confingit. d. 11. *κατ' αἰῶς αἰῶς*. F. HN. ex alio cantico, sed minus convenit, cum ea quæ præcedunt ex prophetæ sint Esaiæ 35. cap. v. 3. non item ex Psalmis vel Canticis.

Pag. 55. b. 1. *αὐτῆς*. F. non malè : dixerat enim
δρακόντες ut est Psalm. 73. 13. ac in Psalmi eiusdem
 8. 14. *τὸν ἀποκλῆν τὸν δράκοντα*. b. 3. *αἶμα*, πρ. F. ac
 Marci 4. 39. legitur *αἷμα*. c. 3. *τὸ αὐτὸ*. Ita qui-
 dem Ald. & Basil. sed emendandum *ἐν αὐτῷ*. In
 Psalmο 114. apud LXX. scriptum est *ἐν ἀβύσσῳ ἐν τῷ*
κλήρω. c. 4. post *ἐαγίνης* additur in F. HN. Ox.
παρὰ σὺν. c. 9. *οὐκ ἀποκλῆναι το* πρ. *ὁς ἀποκλῆναι*.
 F. d. 7. *ἀποκλῆναι* legitur apud Esaiam 46. 8.

Pag. 56. b. 2. ἡκαπλῆν. F. c. 1. ἡκαπλῆζμα. F.
 D c. 8. ἀπικαπλῆζμα. *gentium*. d. 2. ξίτη ἀπὸ. S. o-
 misso καί. R. Montac. sed illud *pro* ἔ. ἡπὶ ἐξέδ
 ad verbum verbes cum Pirchei. igne *et* *causae*
obstruunt. Gen. 19. 24. ἡβρεῖ ἡπὶ ἔ. πῶρ. d. 9. α-
 καπλῆζμα καί. F.

Pag. 57. 2. 9. *σταῖζον*. F. b. 4. *χαῖροι ὑμῖν*. nempe
in modum crucis, ait Montac. vt alibi sapius
Theologus & in carminibus: sic enim *ἀρχαῖος*
τῶν πατέρων: *καὶ τῶν πατέρων* *ἐν πνεύματι* *κατανοήσας*
τοῦτον *Μωϋσής*. paulo post pro *ἀδελφῶν* Bas. *ὑμῶν*.
sic C. b. 5. *ἵνα πνεῦμα ἡμεῶν καὶ κατηχομένη* S. 1.
T. H. Ox. B. sic enim Iosue 10. 13. *ἡ ἡμεῶν ὁμή-*
τη. non vt antea *κατηχομένη* quasi Theſſalensis in-
cantationibus Luna fuisset recenta. R. Mont.
C. 1. *ὡς ἀδελφῶν*. F. & *τῶν Χριστῶν*.

P. 8. a. 2. *in* *no* *is*. Sic libri omnes: sed potior
conjectura doctiss. viri H. Saulij qui ad oram
sui cod. emendarat *in* *no*. quæ & Billio placuit.
R. Mont. c. 1. *ad* *l* *u*. R. Montac. mallet *ad*
l *u*, quod non tantum hoc postremo loco po-
situm, sed & illa superiora Constantij *genti*
declararent: sed absque librorum auctoritate ni-
hil murandum. c. 8. *Si* *g* *h* *h* *h*. Mirum est
Gregorium hoc dicere: erant enim fratres pa-
trues Iulianus & Constantius. nam Constan-

topographi articulum inter duas voces has inseruit, quam velut umbram veræ lectionis amplexus est Montacutius, quasi *μᾶλλον ὡς ἄνθρωπος* scriptum fuisset: tu ne crede somniantibus mlector. a.9. post vocem *προσεύχεται* addebant *καὶ τῷ*. HN. O. sed nec Elias agnoscit, nec sane requiritur. R. Montac. neque regij codices alij verbum illud admittunt vno excepto F. a.10. *ἀνακρίψεν*. Hic effudit nescio quid *ὁμοιωθῆναι* simul & *συνοικῆσαι* Montacutius aduersus eos, qui in virtute obedientiæ superioribus præstandæ scarios non cohibent, eosque Assassinatus & regicidij crimine teneri pronuntiat, cum tamen certum sit religiosos quosuis ordines obedientiæ voto non magis quam milites sacramento militari ad vllum scelus adigi posse, cum illa exceptione suspicionem omnem homicidij submoueant, *Extra quam si quid aduersus Dei legem præcipiatur*. At eos potius hoc crimine arcessi par est, qui non modo seditionis suis concionib. aduersus Principes plebem armant, sed & libris editis incitant, cuiusmodi est illud vnus ex antiquitatis correctoribus initio schismatis Anglicani Petri Martyris Vermilij in lib.1. Regum Commentarium scribentis c.26. l.12. *Cogitauit*, inquit, *Dauid se adhuc priuatum esse: itaq. abstinet à cade Saulis, nisi eum non dubites tyrannum esse. Vidit enim id sibi non licere, & cerè paucissimus tyrannos bonis bene cessit. At si quis cecus f. i. ad occidendum tyrannum impelli spiritus Dei, de eo nihil dico: priuato autem consilio certe non licet. Nullus enim id nec Prophetarum nec Apostolorum licere docuit. At si tyrannus perpetuo grassetur contra Deum, primum est, ut illi in scelere non obtemperes: proximum ut qua auctoritate fiunt Reges, eadem tollantur. Fiunt autem aut per electionem, aut per parlamentum, aut per consensum populi. Pessimè autem illi faciunt, qui de summonendis Regibus referunt ad Papam. Qui est aliud ecclesiasticariorum manus in Reges armare, si hoc non est, id cuique permittere, ut se Spiritu Dei iudicet ad occidendum tyrannum impelli, qua facilitate priuato spiritus impulsu ipsi prædicandi Euangelij huius quinti sibi arrogat facultatem? b.9. *μὴ δὲ*. T. *καὶ λαμβάνει*. F.*

Pag.75.a.6. Intelligit opinor, Salustium, inquit Mont. Dagaiphum, Mamertinum, & Arbetionem, tum addit seuerus censor nos supina negligentia *αἰνῶς* edidisse pro *ὡς* *αἰνῶς*: hæc nimirum est vulpina diligentia typographica errata tribuere auctoribus, nec expectare, donec ad calcem editionis in vltimo tomo mendarum elenchus addatur. b.12. Serpentem illum intelligit peccatum in Christi cruce euacuatum, inquit R. Montac. at multo rectius Elias Cretensis Diabolum designari putat, in quem illi, qui oculos coniiciunt, non vulnerantur, animum videlicet attendentes ac tela ipsius conspicientes. b.5. Tollendum est monstrum quod Typographicus noster Hercules edomare non potuit, sed fideliter expressit mendosum illud *ἐν ἁγίῳ*, pro *ἐν ἁγίῳ* *αἰνῶς* qui tamen scribens hanc ipsam in paginam ad illud c.8. *τὴν μεγάλαν συναγῆμα* locum, Eusebij de labaro lib.1. de vita Constantini c.24. mæcum

A inueniunt Rob. Stephani & Io. Curterij rectè suppleuit. *ἐν παντί* *αἰνῶς* *διὰ τὸν*, *ὅ* *δὴ* *ἐν* *ἡμῶν* *ὁφθαλμοῖς* *πρὸς τοὺς* *ὁφθαλμοῖς*. *αὐτὸς* *γὰρ* *βασιλεὺς*, *ὅ* *δὴ* *ἐν* *ἡμῶν* *ὁφθαλμοῖς* *πρὸς τοὺς* *ὁφθαλμοῖς*. d.2. Sic restituiimus, pro *πρὸς τοὺς*. Bas. El. Creten. at in F. T. legebatur *πρὸς τοὺς*. & d.4. pro *ἐν πᾶσι*, quod erat in Bas. & Ox. scripsimus ex B. & F. T. G. *ἐν πᾶσι*.

Pag.76. a.5. *ἐν* *πᾶσι*. Illud *ἐ* ex vno regio H. additum fuit, quod nō agnoscit F. neque Ox. & legendum suspicatur R. Mont. *γὰρ* pro *πρὸς*: quod tamen necesse non puro. b.7. Ita regius codex vnus, in alijs vt in F. & Bas. *ὡς* *καὶ*, quam lectionem Billius sequutus est, sed omisit, quod suggerunt post verbum *ἐκ τῶν* G. T. F. Ox. *ἐ* *καὶ* *ἐν* *πᾶσι*. V. *ἐ* *Christi* *ρενομακίᾳ*, in V. lego *αἰνῶς* nam in Basilienfi vel apud Billium neutrum horum legitur, quicquid dicat Mont. agnoscitur autem utrumq. ab Elia Cretensi his verbis: *αἰνῶς* *ἀ* *Christo* *per* *spiritualem* *regenerationem* *ἱππομακίᾳ*. Ita sumitur & *ἐν* *πᾶσι* Esa. 16.11. at Heb.9.18. & Deut. 20.5. idem valet quod dedicare. c.3. post *πᾶσι*. addit F. *καὶ*.

P.77.a.3. *διὰ* *τὸν*. B. F. T. b.2. *καὶ* *ἐν* *πᾶσι*. *ἐν* *πᾶσι*, & *καὶ* *ἐν* *πᾶσι*. F. Bas. at *ἐν* *πᾶσι* tuentur G. HN. T. b.10. *ἐν* *πᾶσι* in antiquo, *ἐν* *πᾶσι* in Card. annotat Billius, *cicuta* *landu*.

Pag.78.d.11. *πρὸς* *ὡς* *σοὺς*. S. V.

Pag.79.a.4. *ἐν* *πᾶσι*. Erratum est Aldinæ edit. & Bas. quo t probari posse videri Montacutius, sed quo quælo sensu? an vt verit Pircheimerus, ac si statum quandam erigeret, percutiens nomen *ἐν* *πᾶσι*? at corrigendum sic esset *αἰνῶς* *ἐν* *πᾶσι* *ἐν* *πᾶσι*; rectius F. T. F.2. S. *ἐν* *πᾶσι*, quasi *opificis* *ἐν* *πᾶσι*: quam emendationē miror doctiss. Billiū omisisse & cum varias lectiones colligeret, & cum textum Gregorij venteret, præsertim cū in Commentario scripsisset Elia Creten. *ac si quis in statua sculptoris nomen inscriberet*. Idem Elias agnoscit vt genuina quæ sequuntur, *σοὺς*, quem admodum & omnes regij codices, ne facile assentiamur suspicanti Mōtacutio illud esse scholiastæ cuiusdam annotationem. b.10. *ἐ* *πρὸς* *ὡς* *σοὺς*.

D 2d. & *ἐν* *πᾶσι*, legebatur in Bas. Billius annotauit ex HN. & C. lectionem, quam edidimus, & confirmatur à F. F.2. T. sed & cum sequentibus conuenit, *ἐν* *πᾶσι* *ἐ* *σοὺς*, *ἐ* *φιλομακίᾳ*, *ἐ* *φιλομακίᾳ*. absurda tamen Mōtacutio videtur, quia nō non præcessit: debuit igitur Gregorius scribere *ἐ* *πρὸς*, & *ἐ* *πρὸς* *αἰνῶς*, ne acuto censori absurdè loqui videretur: at tu lector istū nil moratus adde vocem ab interprete omissam & lege, qui *Potsdæ* *hyverno* *tempore* *historiam* *Elias* *narrat*. b.10. *ἐ* *πρὸς* *αἰνῶς* pro *ἐ* *πρὸς* *αἰνῶς*. F.2. S. C. c.7. *ἐ* *πρὸς* *αἰνῶς*. F. T. F.2. c.8. *καὶ* *ἐν* *πᾶσι*. F. S. d.10. *καὶ* *ἐν* *πᾶσι*.

P.80. a.5. *ἐν* *πᾶσι* *σοὺς*. F. T. F.2. b.11. *ἐκ* *τῶν*. F. & *καὶ* *ἐν* *πᾶσι*. c.4. post *ἐν* *πᾶσι*. addebat F. *ἐ* *καὶ* *ἐν* *πᾶσι*.

P.81. a.1. *ἐν* *πᾶσι* *ἐκ* *τῶν*. HN. C. T. Ox. F.2. b.1. *ἐκ* *τῶν*. G. F. *αἰνῶς*. F.2. HN. & alij. b.4. Addidimus verbum *καὶ* *ἐν* *πᾶσι* Basilienfi ex F. F.2. B. V. post *ἐκ* *τῶν* *αἰνῶς*, addebat F. *ὡς* *αἰνῶς* *ἐ* *αἰνῶς*. & b.6. *ἐ* *καὶ* *ἐν* *πᾶσι*, pro *ἐ* *καὶ* *ἐν* *πᾶσι*. c.2. Addendum fuit post *ἐκ* *τῶν* *αἰνῶς*. *ἐκ* *τῶν* *αἰνῶς*, quod decrat in Bas. nec a Billio ad oram Græci

téxtus adiunctum erat, neque in ipsa interpretatione Latina expressum editionis an. 1583. ne calumnia Montacutij locus sit: sed agnoscuntur à regis HN. F. 2. & à Gabrielio, Nonno, & Elia Cretensi, qui & fabulam narrant, ex qua tam præclarum Herculi cognomen adhæsit. c. 5. Malè in Basl. ἀπαχίσ, multo melius G.B.F. T.F. 2. V. ἀπαχί, quod Elias Cretensis hoc loco pro ἀπολασάμεν usurpatum esse docet. hoc est libidini operam dare: Billius Reginæ librum sequitur in quo legitur ἀπαχί, & ad eam lectionem suam interpretationem accommodat, cuius scholia vide, nam cum *unum ac deformissimum* vertit, legisse videtur *ὁ παχίς ἵνα ἢ ἀπαχί*: tamen nihil in suo libro ex manuscriptis notavit: tantum apud Gabr. & Th. legitur ἵνα, unde facili diductione legi potest ἵνα καί. d. 3. πᾶς πῆνξ. Ox. F. d. 5. ὑμῖν καλεῖς, opportune. F. C. T. F. 2.

Pag. 83. c. 4. post ἐπὶ μῦθον addebatur in F. ἡ καπομένη iacentium vel occisorum.

Pag. 84. a. 2. ἀποδοῦς διμας. HN. pia doctrina. 2. 11. συγχρησάμεν. F. b. 1. σπεινίστην. F. b. 9. Basl. παραλόγως mendosè, θεολόγως illustrissimè Cardinalis Lotharingi liber, quo usus est Billius, ἀξιώτης F. θεολόγως HN. quam lectionem ut aptissimam sequutus est Billius, qui nusquam meminit lectionis illius διολόγως. c. 1. μὲν πῶς σπεινίστην vertit Billius ex Elia, crucis signo rectè, & ad mentem Theologi solebant enim veteres Christi πῶς ἀρχαῖον & ἱερὸν & ἀσκήματος salutari Crucis Dominicæ signo se munire, teste Cyrillo Catechesi Illumin. 4. nedum in baptismo tantum, quod tantopere execrantur, qui prodierunt Oratores novi, &c. cum tamen antiquissimis temporibus in usu fuisse ex Origene, Tertulliano, Cypriano, Pontio, Iustino in 2. Apol. probare possumus. αἱ κλειεῖς igitur οἱ ταυρωμάτιες, vel ad frugem meliorem. hæc omnia R. Montacutius, quæ in Puritanos dicta interpretor, atque adeo in nostros Calvinistas, cum tamen sua non careat auctoritate apud eos, qui Regis profitentur religionem in Anglia, Io. Calvinus, qui tot passim in templis cruces erigi ligneas lapideas, & argenteas ferre non potest lib. 1. c. 11. sect. 7. Instit. & Petrus Martyr Vermil. qui regis Maiestatis beneficio in Academia docuit Oxoniensi clavis 2. loco 5. Diabolus, inquit, conspecto signo crucis fingit se fugere, cum ea fictione sese magis ac magis insinuet. Ferunt etiam sacrificuli se omnia ferme signaculo crucis sanctificare: verum scriptura longe aliter loquuntur. En quos habuit correctores antiquitatis Ecclesia Anglicana, quos nunc αἱ κλειεῖς iste iubet facessere. c. 7. ἀποκαθάρσις. F. d. πῶς μακ. ἐλπίς. F. d. 7. Potius legerem ἀποκαθάρσις πῶς αἱ κλειεῖς. Exnemus, per cr. purgati. volentes enim ad Martyrium tanquam lavacrum illius maculæ καθαρῶν festinabant. Libri nihil mutant, neque nos.

P. 86. a. 4. σπαχίαν. Sic codex Ox. & Card. proprius ad desiderium eorum. lectio tamen Basl. & aliorum satis congrua est σπαχίαν signa. Hæc R. Mont. qui non satis diligenter libros inspexit: nam & in Ald. & in Basl. editū est σπαχίαν. men-

A dosè, unde Billius collegit ex mss. legendū σπαχίαν, cui astipulantur & F. F. 2. T. b. 9. καπομένη legit R. Mont. & hanc esse lectionē Cod. Reg. Card. & Ox. ut quæ magis designet Iuliani improbitatem habitualement: enimvero non magnā Richardi designat ἀχίαν, cum annotarit manu sua Billius in libro Cardinalis scriptum fuisse καπομένη ut in Basl. cui suffragantur & F. T. V.

P. 87. b. 4. ἡ μακ. φύνη. F. b. 8. ἐπαχίαν σπαχίαν.

I Ibid. videtur R. Mont. in Basl. editione, quæ secunda fuit nō prima) legi σπαχίαν πῶς, Reginæ librum agnoscere ἵνα πῶς, non πῶς ἵνα ut absone in Patiensis: quo loco & Billio & nobis imponit. Scripserat enim ille ad oram libri sui ἵνα post πῶς, ita planè ut liber Reginæ, qui nunc est Regis Christianissimi, præ se fert, & alij duo Regis Francisci I. simulque T. & V. & addiderat & eodem HN. post φιλοσόφον, Παθολόγος cōτῶ λῶ, quod alij codices non agnoscunt & iure scholiastæ glossēma R. Mōt. videtur, qui quod ad historias attinet adiri iubet Card. Baroniū ad ann. Chr. 362. 140. c. 4. δὲ πῶς. F. Basl. d. 8. ἐπαχίαν πῶς & διμας. F. d. 9. Locum hunc hiantem esse dicit, & distinguendum ita ut post ἀποδοῦς sit interrogatio vel saltem post ἀξίως ὡς R. Mōt. Ego illi occinendum puto vetus illud πῶς ἀκρίτως, nam πῶς ἀκρίτως non sciscitatur: Magis probanda coniectura de traiectione vocis Χειρῶν p. 88. b. 4. in sequentem lineam trāsferendæ hoc modo ὡς Χειρῶν σπαχίαν; quam tamen libri omnes scripti non agnoscunt, & neutro loco reperitur ab Elia Cretensi in Commentario.

Pag. 88. c. 4. ἐπὶ αὐτῶν. addit F. ἵνα. c. 9. μὲν Χειρῶν ὅτι. F. c. 10. ἀδελφῶν. F.

P. 89. a. 11. ἡ πῶς πῶς. F. HN. Ox. b. 4. ὡς. F. b. 5. ὅτι & ἀδελφῶν, & νεκρῶν. F. T. ibidem post ἀδελφῶν addit νεκρῶν ἀχίαν.

P. 90. b. 2. πῶς ἀκρίτως deest in F. b. 5. ὡς. F. S. c. 7. post ἀκρίτως addebatur in G. F. & S. μὲν μακίαν φιλοσοφίας & fauet Elias in Comment. hoc est, quæ Apostatam minimè mansuetum ac philosophum fuisse pronuntiet. d. 3. παρὶν ὡς & ἵνα pro ὑπαρχει. S. & paulo post ἵνα: qui tunc erat Praefes, aptius veriusse Billius: non enim est Latina vox Hyparchus. b. 7. post νεκρῶν. F. addit κατ' ὅσον. Porro illud ἐπὶ αὐτῶν νεκρῶν verus Homericus pars est Il. 9. 220. b. 9. ἀδελφῶν. F.

P. 92. a. 4. ἀδελφῶν. Omisit hanc vocem Billius interpres, licet in aliquo libro deesse non annotarit, quam & agnoscunt omnes mss. & Pircheimerus verterat, ignominia notatus est, & tanquam violator condemnatus: potest & aliter verti, summa cum ignominia ab sublimen raptum iudicium subisse. in iis quæ sequuntur libri regij nihil mutant. b. 10. ὡς. Non quod more solenni sit inter Diuos relatus, sed quod illum Gentilitas translatus à Ioue finxerit ut olim Herculem Æsculapium & alios: nam hoc promiserant ἀπαχίς illi demones in oraculo apud Suidam Διὶ τῷ αὐτῷ ὡς ὅτι Οὐρανὸν ἀχί θελαμῆς ἔχουα. R. Mont. vide Scholia Billij. c. 7. post ἀδελφῶν. F. addit κατ' ὅσον. c. 8. ὡς. F. d. 7. σπεινίστην. F. T. d. 11. καθαρῶν. H. Stephanus in Thesouro citans hunc locum in verbo καθαρῶν, sed καθαρῶν illic legitur forte se pro καθαρῶν inquit Budæus in Comment. cuius

confirmant coniecturam F. F. 2. T. V. vide Budæum ipsum. & pag. 541.

Pag. 93. c. 5. ἡ δὲ ἑστία ἰαμ incenduntur. F.

d. 2. ἀνδρὶς ἑστίας. hoc est qui eius in imperio & successor fuit Galerius Maximianus tormentarius, cuius morbum narrat & describit Eusebius lib. 8. cap. 28. & lib. 1. de vita Constantini cap. 50. sed utroque loco perperam ab auctoribus annotationum appellatur Maximinus, ut ex antiquiori constat interpretatione Ruffini. Ac rectè quidem contendit aduersus Ios. Scaligerum Montacutius hunc Maximianum acriter persecutum esse Christianos, cum hoc ipse suo rescripto testetur in eodem c. 28. lib. 8. historię Eusebij, in quo tribuitur ei Consulatus octauus & annus vicesimus Tribunitię potestatis, quæ duo Maximino minime possunt conuenire: sed dum nimis acriter inuehitur in Scaligerum Montacutius in eodem animaduertit errores, quos alteri obicit, incurrit imprudens. Nam & oscitantia & contradictionis eum arguit, quod p. 227. num. 2326. diuisione 2. in animaduersionib. in Eusebium asserit eum rectè vocari Μαξιμιανόν, in vita Constantini, qui ex vlcere ibi descripto obierit, & tamen proxima diuisione legitur eum qui in vita Constantini Μαξιμιανός cōstanter vocatur, rectè vocari Μαξιμιανόν: ego vero nihil in hoc contradictionis animaduerto, nec vllum arbitror animaduertendū, qui de diuersis duobus Imperatorib. agi duob. in his locis obseruauerit. scribens enim in illud Eusebij, quod ad annum Christi pertinet trecentisimum vndecimum, Cōstantij vero quartum, & Galerij Maximiani obitum narrat, annotauit eius vlceris in vita Cōstantini describi, quo perit, & ibi rectè vocari Μαξιμιανόν ad annum vero Cōstantij 4. 24. Maximiana Cæsarem obdit tradit Eusebius apud Tarlatum, rectè vocari Μαξιμιανόν docet Scaliger, cum in primo de vita Constantini perperam Μαξιμιανόν appellatur. Ruffinus autem agens de hoc Cæsare Maximino in illud ἡ δὲ ἑστία, in quo rectè interpretatur in eundem cotationis lapidem, ad quem offendisse Scaligerum cōtendit: dum ait illū praelio victum à Licinio fugisse Orientem versus, ut exercitum suum repararet, atque apud Tarsum σκωληνίστρῳ interisse, cum à Licinio puniendus esset, inquit Eusebius in Chronico, atque Maximinum corrodam a verminis fuisse nullus ex antiquis historicis vniquam scripsit, cum hoc vni conueniat, & deo Maximino videmus. Insuper error in Zoniam. Historiam, lib. 10. 2. tra. ut ὁ πρῶτος ἡ δὲ ἑστία τῶν Ταραντῶν ἐπὶ Μαξιμιανόν, Maximianum Herculem apud Tarsum morbo extineti, & iusta de Galerij Maximiani, Μαξιμιανός δὲ ὁ δὲ τῶν ταραντῶν Αἰώνιος αὐτῶν τῶν Ταραντῶν, Maximianus per Orientem. Aegyptium ac cedens ἡ δὲ ἑστία τῶν ταραντῶν supremum obiit: falso hæc de utroque referuntur, qui enim Tarsi obiit, Maximinus Cæsar fuit, auctor Eutropius lib. 10. In Oriente aduersus Licinium fortuita apud Tarsum morte preuenit, item Victor And. Schotti nostri, Maximinus apud Tarsum morte simplici perit: idem narrat Euseb. lib. 1. de vita Constantini c. 51. cum se habitu ser-

A uili occultasset morte illum diuinitus inflata perisse, & ἡ δὲ ἑστία τῶν ταραντῶν ἐπὶ Μαξιμιανόν, ἡ δὲ ἑστία τῶν ταραντῶν ἐπὶ Μαξιμιανόν. Ignito Dei telo, inquit, percussus pronus decubuit, toto corpore plaga calidius delapsa exhausta. At in precedenti capite libri eiusdē prioris Christianorum persecutoris morbum exponens, ait ortum esse ex occultis eius membris ἡ δὲ ἑστία τῶν ταραντῶν ἐπὶ Μαξιμιανόν, & ἡ δὲ ἑστία τῶν ταραντῶν ἐπὶ Μαξιμιανόν. Vlcus purulentum & fistulosum, atque horum insanabilem morbum intima depastum viscera, quæ quidem infinita vermium multitudinis redundarunt. Locum indicat, in quo mortuus est, Victor Schotti, Galerius ortus Dacia Ripensi ibi, quæ sepultus est, quem locum Romulianum appellat: idem alibi, Galerius, inquit, Maximianus consumptis genitalibus defecit. Aurelius Victor libro de Cæsaribus: Galerius metu ne deferretur, Italia decessit, pauloque post vulnere pestilenti consumptus est. Ergo Maximianus Augustus in Dacia Ripensi perit ex vlcere σκωληνίστρῳ, ut inter Christianos & Paganos historicos cōuenit, cuius obitum confert Onuf. Panuinius in annum Christi 311. Maximinus autem Cæsar Tarsi defunctus est morbo & ipse cælitus immisso confectus anno 313. neq. debet illam de vlcere ac verminibus narrationem ad Maximinū referre Montacutius, ne forte dum haud satis cautè suum sequitur ἀντιπαρῶν, illi obicere possimus ἡ δὲ ἑστία τῶν ταραντῶν ἐπὶ Μαξιμιανόν, ἡ δὲ ἑστία τῶν ταραντῶν ἐπὶ Μαξιμιανόν.

Pag. 94. a. 8. ἡ δὲ ἑστία τῶν ταραντῶν ἐπὶ Μαξιμιανόν. b. 9. post ἀντιπαρῶν addit ὁ παρῶν. c. 1. ὡς παρῶν. G. παρῶν. HN. F. & ἡ δὲ ἑστία τῶν ταραντῶν legit & vertit Billius paroni, cui subscribunt & F. V. at retinent ἀντιπαρῶν. T. C. & Elias Creten Veruntamen quoniam ad lunam & saturnum eius mentem itonice loquuntur, aptior lect. ovidetur R. Mont. & ὁ παρῶν. vide scholia Billij numero 64.

Pag. 95. c. 2. post Χειρῶν subiiciebatur in F. S. πῶς ἡνικα, in F. 2. T. V. G. πῶς. c. 10. σκωληνίστρῳ HN. B. Γ. Γ. 2. d. 1. αὐτῶν πῶς, F. G. hæc dixerit. d. 3. οὐκ ἐστὶν λογίζεσθαι. d. 4. πῶς ἡνικα. defunt hæc in vno B. sed sunt in F. T. F. 2. C. d. 8. Imo ἡ δὲ ἑστία videtur legendum ut referatur ad ὁρῶν quod subaudiri potest. nam ita in sequentibus habet ὁρῶν, ἀνδρῶν & πῶς. non ἀνδρῶν, πῶς, ait Montacutius, nos reclamantibus libris nihil mutandum censemus, cum æquè hic facile sit subaudire verbum ὁρῶν impender, ac ὁρῶν. sic Elias in Comment. eaque violentib. periculum impender, vel certe ὁρῶν, quale illud quod in Thesouro Græco citatur ex hoc ipso Gregorio ὁρῶν τῶν ταραντῶν, quod ne tibi accidat periculum est: in sequentibus autem non subaudio ὁρῶν, sed ὁρῶν quod præcessit. Neq. minus superflua videtur eiusdem correctio, qui mauult p. 66. c. 9. legi πῶς αὐτῶν τῶν ταραντῶν, quam ὁρῶν, ut libri omnes habent & Elias Cret. spes eorum quæ animo & mente intelliguntur. sic 2 Cor 4. 16. τὰ δὲ μὴ βλέπειν αἰσάντα.

P. 97. a. 7. πῶς ἡνικα ὁρῶν F. c. 7. πῶς ἡνικα ὁρῶν. F. d. 2. πῶς ἡνικα. F. S. πῶς ὁρῶν. F. 2. T. d. 4. πῶς ὁρῶν. F. μὴ πῶς. G. μὴ πῶς. B. F. 2. HN. T. V. d. 11. πῶς ὁρῶν.

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

98. a. 1. ὑποδράσκω. F. S. c. γήρας Χερσιανού ἡμας.
F. c. 3. τις οὐδὲ δαίμων. suis demonibus. c. 5.
Emendandum ἐκ τῆς ὁμοειδίας τῇ συμβέβηκεν, ἢ δι
ἐκ τῆς ὁμοειδίας αἱ λέξεις. Sic Card. F. T. F. 2. B. S. V.
d. 2. ὑπὸ τῶν χειροποιήτων. F. F. 2. d. 8. scripserat
ex coniectura ad oram libri sui Billius, sed post-
ea induxerat ἀς οὐκ ἄλλοις ἐπικρῖν. & ita correctum
inuentum est in V. libri tamen omnes ἀς οὐκ
ἄλλοις ἐπικρῖς habent. Ibid. ἡ πῦρ καὶ πῦρ. διαφέρου-
σαν. Billius ita restituendum indicat ex HN. cui
faciunt G. I. I. 1. 2. V.

99. a. 4. ἡ ἀπὸ τῆς. Hæc omnia vsque ad ἡ δὲ
 à nobis addita sunt ex HN. G. & libris aliis qui
 penes nos erant, quibus assentiuntur & Anglici.
 a. ii. Corrige ἐκ παλαιῶν, vt est in C. F. 2. O. x. T. V.
 et ἐκ παλαιῶν βιβλίων. HN. G. F. S. b. 3. ἡ δὲ γυνὴ. An-
 notarat & hic suam coniecturam Billius, legen-
 dū nempe αἱ δὲ nempe φοναί. H. Saulius ex con-
 iectura reposuit ἡ δὲ, quam lectionem in Ox.
 postea inuentam in textum recepit, sed fate-
 tur & vulgatam retineri posse, quod αὐτὸς ἢ ἀπὸ
 τῶν ἑλλήνων potius quàm τῶν ἡμετέρων referatur, vt lo-
 qui solent non raro sancti Patres: omnes quid-
 em certè regij codices & T. V. illam confir-
 mant. b. ii. Ita libri omnes habent, sed non
 tam bene, quàm si συνπαλαιῶς ἢ ἀπὸ τῶν λεγα-
 μους: chordas nimirum dicit non sonum, &
 sic Billius R. Mont. Pircheimerus receptam
 lectionem ita Latine reddit, *alius est sonus inten-
 sus, aut remissus cum alia quadam chorda pulsatur.*
 c. 4. Sic restitimus pro πῆχες ἀριτῶν ex G. HN.
 F. T. ac cæteris mss. neque dicere debuit R.
 Montac. Basiliensem lectionem defendi posse
 cum præcedat αἶμα, quæ vox non convenire
 potest cum altera generis diuersi. Elias Creten.
 in Comment. *aliū aly cuiuspiam doctrine aut ar-
 ti præfecit.* c. 9. αἶψ' Αἰγυπ. F. d. 2. ἢ 2. αἰῶν.
 Elias Cretens. αἰῶν αὐτῶν rennet, non αἰῶν νῦν
 vt vellet R. Mont. exponit enim, *aique etiam
 ante hæc omnia,* etique suffragantur omnes mss.
 in F. T. S. pro νῦν legendum νῦν;

100. b. 5. ၁၅၁၈. F. c. 9. ၁၅၁၈. F. F. 2.
C. 12. Baḥarīyān, & Aḥarīyān. F. d. 1. ၁၅၁၈ pro ၁၅၁၈
idem F. d. 9. ၁၅၁၈. F.

Pag. 101. a. 4. *σαυιλ* Sauil. ex conjectura; nam mss. non variant, vide Scholia Billij.
a. 5. *κατα* κατ' T & inf. *οτι* οτι *κατα* b. *οτι* οτι *κατα* m. F. F. 2. T. Baf. *κατα* Billius ex Elia Cret. .
d. *οτι* οτι *κατα* d. *οτι* οτι *κατα* F.

Pag. 102. a. 9. *ἰνίστω*. F. b. 9. *ἰνίστω*. F. & *ἰνίστω*. F. 2. B. *ἰνίστω*. Baf. C. F. T. locus difficilis; putat R. Mont. allusum ad illam historiam de qua Nyssenus in vita Moysis non longe ab initio de summis Regis Aegyptiorum potius quam ad eam quam affert Elias Cretenensis in Comment. b. 12. *ἰνίστω*. F. *ἰνίστω*. F. 2. T.

Pag. 103. a. 7. ἡ δὲ μακρὰ. F. 2. ἔστι δὲ ἐν τῇ ἀποκρίσει. ὡς
ἐν τῇ μακρᾷ αὐτῇ ἀποκρίσει. G. F. Th. sed redun-
dat vox ἀποκρίσει. Est enim paræmia, de qua
scholiastes Aristoph. in Equit. in illud ἀπὸ τῆς
μακρᾷ. R. Montac. b. 9. ὡς ἐν τῇ ἀποκρίσει. F.
b. 11. ὁ φόνος τῆς. F. c. 12. μετὰ τὴν ἀποκρίσιν. F.

Pag. 104. b. 9. *He pro He F. F. 2. qui sint au-*
tem hi Phanes & Ericap. incertum. Phanzus A.

A pollo colebatur apud Chios vt Hefychius re-
fert. R. Mont.

Pag. 105, b. 2. *μιχαλίδες*. F. *b. 10. κατὰ κριόδρος*.
 I. *κατὰ κριόδρος* τῆς κριόδρος. *κατὰ κριόδρος*.
σιώδες. F. *δὲ κατὰ κριόδρος*. *d. 4. κατὰ κριόδρος*. F.
 T F. 2.

Pag.106. b. 13. Σεμε. ἐ ἐφ' ἡλίου. F.

Pag. 107. a. 6. $\sigma\eta\mu\mu\alpha\tau$. F. S. C. b. 4. $\iota\sigma\sigma\mu\mu\alpha\tau$. F. d. 1. $\sigma\iota\sigma\tau$. S. d. 6. $\alpha\gamma\alpha\tau$ ἢ $\alpha\iota\omega\tau$. Plures scilicet Deos ne gignat, an vero legendum $\gamma\omega\epsilon$. R. Mont.

Pag. 108. a 6. σκεῦμα. Sic nos in libris nostris
 invenimus: tamen Elias apud Billium σκεῦμα
 legit, magis appositè & ad vocem Latinam ac-
 commodatè: sacculum enim illi vocant & sac-
 cularium. R. Mont. Apud Billium in scholiis se-
 cundo loco scribendum *ποη σκεῦμα*, & αὐτὸ
 χαλκὸς ita legebatur in Basil. at αὐτὸ repo-
 nit Billius ex HN. sicque F. ut sit Iambicus
 Troeribj. αὐτὸ δὲ χαλκὸς Φειδῶς οὐ μετατίετο.

b. 3. *μικρολογος*. Basil. FT. F. 2. c. 9. Pro φιλίας non dubitat legendum φιλοφιλίας R. Montac. errore orto ex scripturæ compendio, Græci enim Patres vocem hanc ponunt pro ratione officij, vitæ instituto, doctrina & professione Christiana, & magis strictè pro illa ascetica vita Monachorum, quam scilicet illi oratores noui ex tota sua insula exterminarunt: sed nos hac illius coniectura, cui nulli codices fauent facilius, quam vlllo Billij labore, carebimus: nam multo latius patet φιλοφιλία, quam φιλία, quæ ad proximum hîc tantum restringitur. vide comment. Eliaz. d. 3. *ἐπιόριον δὲ ἡ* *ἐμύστα*. sic legitur in Ald. & Basil. Billius autem ex Elia Cretensi annotat δὲ ἡμῶν, cuius interpretes sic habet, *Ad insinrandum autem impetum facere, aut in opus perducere, apud nos usque eo grane atque horrendum est; atque ita placuit edere Montacutio, qui & de regij codicis lectione perperam est monitus, ut alias sæpe à Calligrapho Saulij & Billij lectionem perperam refert, non enim ἐμῶν legit, sed ut est in regio Medicea in F. V. Ox. ἐπιόριον δὲ ἐμύστα αὐτοῦ.*

Pag. 109. b. *μακροβία* F. F. 2. V. S. b. 2. *μεγαλοβία* Basil. F. F. 2. tueritur *μεγαλοβία* G. S. b. 8. *αὐτὴ καλ.* Basil. S. F. 2. *καλὰ. αὐτὴ. F.* b. 11. *μεγαλοβία* T. S. F. 2. quæ lectio venior videtur, & ab Elia exponitur, non quotidie in virtutum studio progredi. alteram tamen tueritur HN. B. nec villa videtur opus esse traiectione vocum, quicquid Nouatores hîc dicant, quos nihil opus fuit hîc studium nouandi profiteri, & pro *μακροβία* paulo post hîc legere *μεγαλοβία* repugnantibus libris omnibus, cum idem valeat hîc *μεγαλόνοια*: nam & *μεγαλόνοια* dicitur is qui animo magnifico præditus est, & mentis præstantia. Basilius ad Hegemonem scribens *μεγαλόνοια* & *μεγαλοφροῖνα* pro eodem dixit. vide Budzum in comment. p. 864.

ORATIO IV.

Hic etiam addit in titulo V. post *ἁμαρτίας*
καὶ κατ' ἑκαστὴν, aduersus Gentes. Billius

autem cum deleuisset ἡ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ, quod in aliquo libro scriptum offendisset αὐτοῦ, existimauit typographus obelo notatam & omit- tendam hanc vocem, quo errore deprehenso triumphat Montacutius & quasi αὐτοῦ περιπαρ- χαντες hic sit Herculis huius Augiæ stabulum purgatum à se iactantis nobis, insultat, cum vix vlla reperiatur in præclaris eius Notis pagina, quæ non erratis multo turpioribus scateat: imo hac ipsa in pagina editionis suæ scripsit in mar- gine πινεῖα in dandi casu, quod in Notis suis esse dixit intolerabile. Neque enim τὴ πινεῖα dicuntur ἀπαρτῆς τὸ δῖμα, sed ipsa πινεῖα ἀπ- ταρτῆς, ἀπὸ τῆς αἰνέσεως. Libri vero nihil mu- tant, in quibus ἀπαρτῆς legitur non ἀπαρτῆς, ut vult Anglus & Elias Creten. *Improbiam im- probis occurrere dixit, non autem poenam, quo- niam hac illius quoque causa est, improbitatis enim mercedem, ut inquit Apostolus, in nobis ipsis reci- pimus. Rom. 1. pro πινεῖα F. F. 2. S. αἰμαῖ.*

Pag. 110. a. 1. αὐτὸ π. αὐ. F. 2. 8. πῶς μὲν ἀπὸ τῆς αὐ- τοῦ. b. 1. Quid fuerit scriptum in Ox. nescio, falso quidem referri à Montacutio lectionem regij Medicæ scio, neque enim aliter habet at- que edidimus, neque suo notarat aliud in libro Billius: tantum in vno Francisci I. sic effereban- tur ista, μάλιστα αὐτὸς ἀπὸ τῆς αὐτοῦ, & αὐτὸς ἀπὸ τῆς αὐτοῦ, ac fortasse illud αὐτὸς in Oxoniensi præcel- sit, alioqui nullus sensus esset. Et veto multo maior hic error Montacutij, quam ille typogra- phi nostri qui Basilensem sequutus est: minus enim ex eo periculum imminet, si typographus fideliter exprimat, quam si lectionem veterum codicum ij, qui præstant editionibus, haud satis fideliter repræsentent. Tu sic emenda καὶ ὕπαρ- φαί. vel omisso καὶ ut est in F. F. 2. V. τὸ ὕπαρ- φαί. d. 1. ἀπὸ τῆς αὐτοῦ π. αὐ. F. d. 5. ἀπὸ τῆς αὐτοῦ. HN. Th. si quid mutandum sit legerem αὐτὸς inquit Mont. at ἀπὸ τῆς αὐτοῦ terinent F. T. V. neque Gabrielus quicquam emendar. d. 8. πὶ Ιερουσαλὴμ. Sic edidimus, inquit Montac. ex li- bris, sed suspicor legendum αὐτὸς Ιερουσαλὴμ πῶς ἀπὸ τῆς αὐτοῦ. Erant enim Achab & Ieroboam regum omnium improbißimi. Nos in duobus regijs scriptum quoque reperimus ut habent excusæ, sed in tertio Medicezo πὶ ἐξ Ιερουσαλὴμ, quo confirmata est coniectura nostra, scripsis- se nimirum Gregorium Ιερουσαλὴμ, quod nota- ret Achab in Iezrael 3. Reg. 18. 45. & ἐπὶ Ἰερου- σαλὴμ ὡς Ιερουσαλὴμ. & 4. Reg. 10. 11. ὡς πρὸς Α- χαὰς ὡς Ιερουσαλὴμ. vertendum ergo, aut Iezraeli- tam Achab: sic & Naboth appellatur 3. Reg. 21. 1. ἀπὸ τῆς αὐτοῦ ὡς πρὸς Ναβουθ ὡς Ιερουσαλὴμ. Hoc Montacutium non docuit ὁ ἐπισημειωθεὶς καμυ- δῶς, qui Romanos βασιλεὺς domi suæ mori non sinit in patria, sed Tarsum eos transfert inuitis omnibus historicis.

Pag. 111. c. 10. vocem τὴ πινεῖα à nobis omissam immerito queritur Montacutius, tu ex hoc lo- co discas lector, quam sit ἀξίωμα in cæteris ac- cusator.

Pag. 112. a. c. 1. πῶς μὲν αὐτοῦ. F. F. 2. V. 2. 7. ἐν πόντῳ. F. T. d. 8. Legendum videri αὐτοῦ Bil- lius annotarat, & ita scriptum in Cardu. nihil

tamen in textu deleuerat. confirmant eius con- iecturam. F. T. F. 2. S. d. 9. αὐ. F.

Pag. 113. a. 4. Montac. ex coniect. αὐτὸς ἐν πόντῳ. reclament libri mss. a. 8. αὐτὸς ἐξωδῶν. sic in Basil. at adscriptam margini variam lectio- nem ex T. arripuit Typographus αὐτὸς ἐξωδῶν pe- regrinorum, quam confirmant & F. F. 2. utra- que voce qui alieni sunt à Christiana religione significantur atque à domesticis fidei diuersi. veterem lectionem tuentur HN. S. & Elias Cre- ten. Comment. a. 12. Post ζῶχαφίας seque- batur in Bas. ἀμφοτέρω, sed hoc participium de- leuerat Billius & in margine scripserat deesse & in regio & in Card. propterea & in interpre- tatione prætermisit: idem notatum est & in V. in F. 2. legitur ἀμφοτέρω, in F. ἀμφοτέρω ἐν πόν- τῳ. Montacutius duo falsa narravit hoc loco, nimirum in regio scriptum esse ἀμφοτέρω & in Basil. ἀμφοτέρω. b. 11. In Basilensi fuit, & αὐτὸς αὐτὸς ἀπὸ τῆς αὐτοῦ, & hanc lectionem ex- pressit interpres, quam & regius Medicæ ag- noscit: in T. vero lego αὐτὸς πὸς αὐτὸν, in S. αὐτὸς αὐτὸς πὸς αὐτὸν, in F. & F. 2. & αὐτὸς αὐτὸς πὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ πὸς αὐτὸν. atque id vtilitatis ex rebus timendis consecuti, ut nihil timerent.

Pag. 114. c. 8. καὶ μισθὸν πινεῖα. F.

Pag. 115. a. 1. ἀπὸ τῆς αὐτοῦ. Bas. F. T. F. 2. a. 11. ὅτι πινεῖα. Bas. F. T. F. 2. S. c. 5. Πινεῖα π. F. c. 8. ἀπὸ τῆς αὐτοῦ. F. T. Bas. F. 2.

Pag. 116. b. 4. ὡς πρὸς π. καὶ. F. c. 7. μάχῃ π. π. F. Basil. ὡς π. G. F. F. 2. d. 3. μισθὸν. Nimis frigide Billius cum decem hominum millibus: nam multo maiorem exercitum habuit. dice- rer, cum decem illis millibus, nempe qui cum Xenophonte ductore per vniuersam Asiam ar- mis animisque infestam in patriam incolumes redierunt. Hæc Montacutius, at Xenophon lib. 1. de Cysi minoris expeditione pag. 349. edit. Leunclau. aliter narrat. & ὡς πρὸς π. καὶ ὡς πρὸς π. οὐκ ἐστὶν ὡς πρὸς π. αὐτὸς ἀπὸ τῆς αὐτοῦ, si δὲ αὐτὸς ἀπὸ τῆς αὐτοῦ. Censa sunt milium octo millia sexcenta. Hi ex decem millibus fere, salui euaserant, quibus reliqui perissent. Rectius vertisset ex circiter de- cem millibus: nam plures erant ut ex ipso illo auctore constat pag. 246. vbi Græcorum grauis armaturæ militum numero fuisse vndecim mil- lia, cetratorum duo millia tradit præter Persas & alios barbaros: quamobrem Pircheimerus verterat apud Gregorium, quæ cum ingenti ma- nu contra fratrem Artax. ascendit: sumitur e- nim hic numerus apud Græcos pro quouis im- menso, ut alibi dixit pag. 401. c. 7. ἐπὶ πόντῳ μ. ε. αὐτοῦ. numerosissimos exercitus fundebat. verun- tamen sic intellexit & Elias Creten. in Com- ment. decem illis Græcorum millibus ab bel- li societate ascitis, de quibus & Iustinus hi- storicus lib. 5. sub finem. In eo prælio decem mil- lia Græcorum in auxilia Cyri fuere.

Pag. 117. a. ἐπὶ πόντῳ. F. 2. 6. ὡς πρὸς π. F. F. 2. a. 10. ὡς πρὸς π. per vnicam interfectoris se- ctionem. Elias testatur in nonnullis codicibus esse utramque lectionem. In Basil. ὡς πρὸς π. καὶ ὡς πρὸς π. & ita F. F. 2. T. In Vatic. teste Gabriello ὡς πρὸς π. καὶ ὡς πρὸς π. per vnicam sectionem, ac factum interfectoris. d. 6. αὐτὸς. F. αὐτὸς π. ἐπὶ πόντῳ.

exnō. F. 2. d. 7. *αγορεύει*. F.

Pag. 118. a. 3. *ὑπερεξίστατο*. F. F. 2. a. 7. *ὑψώθη*. d. 1. *ὑπερῆκεν*. Hic annotat Montacutius ceterorum & luminum antiquam fuisse consuetudinem in funeribus Christianorum, quam tamen nec Angli nec Calvinistæ Galli qui se iactant eisdem esse cum illis communio- nis, non observant: sed & addit Gregorij locum ex orat. in funere Cæsarij, qui perpe- ram ab ipso intelligitur: neque enim λαμ- περότης valet illic idem quod *ὑπερῆκεν*; sed ut auctor eum Theauri Græci docere po- tuit, splendide vestitus est gestatio siue can- dida.

Pag. 119. a. 10. *βδελύσσεται*. F.

Pag. 120. a. 9. *καὶ τοῖς*. Ita Basil. unde Pir- cheimerus interpres, *nec non templum con- spiciendum*, at aberat vox *τοῖς* à F. Oxon. & aliis ideoque Billius eam omisit, neque in Commentario ab Elia agnoscitur. legendum ergo *ἐξάστει*, καὶ ἀποπύσσει, Zolimus videndus de sepulchro Iuliani Tarfi in suburbio. b. 7. *ἡ πὲρ τῆς*. Hæc admonet Billius desi- derari in Cardin. sed ab Elia Cretensi reti- nentur & à libris F. F. 2. T. V. atque ab ipso Billio in sua interpretatione. c. 2. *καὶ ὅτι ἀλλοι*. defunt hæc in F. F. 2. addita sunt ex G. T. sed superuacanea videntur.

Pag. 121. a. 4. *ἐπαρτήται*. F. F. 2. a. 9. *ὁ* C. *συνδράσκουσιν*. F. F. 2. b. 6. *βασιλείας*. i. *θαλάσσης*. F.

Pagina 122. a. 8. pro *ἀνασπαιδίστοι*. legitur in HN. F. *ἀνασπαιδίστοι*. sed receptam lectionem tuentur F. 2. T. V. Budæus allatis iis quæ profert Montacutius ex Suida, subiungit, *Aliter tamen Gregorius, quum scribit de Iuliano loquens. ὡμοί παλὶ καὶ ἀνασπαι. Nisi intelligamus, vibrati ad modum libra, quum lances vicissim subeunt & passim eunt.*

b. 1. *πύρρος καὶ ἀσπίδους*. F.

c. 3. *ἀντὶ οὗτω φερόμενοι*. F.

c. 7. *ὡς αἱ φύσιν κερτομυθίσται*. F.

d. 2. *ἀποποδίσσας*. F. Basil.

d. 7. *πάντα οἱ ὄντι*. F. T.

Pag. 123. a. 8. *Ῥαβδὶ & βύζαντι* diuinabat Iacobus Billius legendum *ἐπαρουσίαν*, & ita Reg. & Th. ait Montac. immo vero ita pla- nè scriptum se legisse annotauit in HN. C. & apud Elham Cretensem. nec aliter habent regis Francisci I. codices 1. & 2. nec agnos- cunt ἢ ante *ἐπαρουσίαν*. b. 8. *σπαρπιδόν*. F.

b. 13. *ἡρώδης*. F. *ῥοπαῖα*. T. c. 4. *Συναρχεῖν*. T. *Συναρχεῖν*. F. vt 4. Regum 18. 13. *Sennacherib.* in Lat. vulg. in Vatican. *Γίρεα Συναρχεῖν*.

d. 10. *πάντες αἰθραῖντες φεμενδύοι καὶ φεμεκομμί- νους ὀπικνεῖας*. F. 2. *πάντες αἰθραῖντες φεμενδύοι καὶ φεμεκομμίνοι ὀπικνεῖας*. F. optima lectio T. *πάν- τες φεμενδύοι καὶ φεμεκομμί. ὀπικνεῖας*.

Pag. 124. a. 2. *πρὸς ὁμολογίαν κατὰ τῆς ὑπερφανίας* *ἑνὸς* *ἱεροῦ*. legebatur in Basil. non obserua- uit præscriptum ordinem vocum Typogra- phus, vt emendaretur locus ex mss. *κατὰ τῆς ὑπερφανίας ἱεροῦ ἑνὸς*. Sic enim T. vel *κατὰ τῆς ἱεροῦ ὑπερφανίας*. atque ita legitur Amos 8. 7.

A *ὁμολογίαν κατὰ τῆς ὑπερφανίας ἱεροῦ*. Montacu- tius frustra hîc fuit, qui ad alterum locum Amos 6. 8. nos remisit, in quo legitur tan- tum *βδελύσσεται πᾶσαι τὴν ὕψος ἱεροῦ*. Recte au- tem vertit Billius *aduersus superbiam* vt lan- ctus Hieronymus *contra superbiam*, non *per superbiam* vt est in Bibliis quibusdam Germa- nicis. a. 12. *ἐξέλαυσεν*. F. T. b. 2.

Basil. *ὑπίασεν*. F. T. vt Psalmio 7. 13. at *ὑπερί- πτε*. F. 2. quod magis conuenit cum aliis ver- bis *ἐξέ*, *καπῆ* & *ἀνέδρεν*.

b. 4. *φερόμενοι ὅλων*. F. Basil.

b. 5. *τὴν μεταρίαν*. F. T.

c. 6. In Basil. fuit *καὶ ἑλκυσας*, emendatum

B est ex G. HN. T. F. 2. *καὶ ἑλκυσας*, sed vitio- sè typographus edidit *καὶ ὀσπλυσας*, non vt imponit illi Montacutius *καὶ ἐν ἑλκυσας*. Po- stremo in F. 2. erat *εἰς οἰκιστοῖς*. c. 9.

ὑπερίμνησε. Sic F. 2. *Τὴν Θεὸν tolerasti*. at Basil. *ὑπομνήσκοντες* vt & T. *ὑπομνήσκοντες*. F. quæ vera lectio, *In memoriam reuocantes*, non *ὑπομνήσκοντες* vt vult Montacutius: refertur e- nim ad verba quæ præcesserunt *ἐφ' ἑαυτοῖς φωνὰς ὀπικνεῖσθαι, ἀνδρίζοντες*, &c. c. 11. *περὶ κα- λούμεθα*. F.

Pag. 125. a. 3. *καὶ πᾶσι τοῖς*. F. T. a. 4.

ἐφευδύμενοι. F.

a. 5. *καταμαρτυροῦν* debuit e- dere Typographus, vt erat in T. vel *καταμαρτυ- ρῶν* vt in F. 2. at F. habuit *καταμαρτυροῦν* vt G. Th. est enim Atticum *καταμαρτυροῦν*, quod & tuentur codices S. & Basil. Locus est Psalm. 79. 14. *ἐλεησέ με ὁ κύριός σου ὡς ἐν θυμῷ σου*. b. 1.

ὕψους. F. T.

b. 5. *καὶ ὁ κύριός σου μετὰ βου- λῆς καὶ τῆς*. Ita legebatur in Basil. Billius tan- tum addiderat *καὶ*, sed in vno regio scri- ptum est *μετὰ βουλῆς* & in Vaticanis Gabrie- lij lectio verior, quam & Billius expressit, utrumque verbum amplectitur, & est HN. *καὶ ὁ κύριός σου μετὰ βουλῆς καὶ μετὰ βουλῆς*, in F. F. 2. *μετὰ βουλῆς καὶ μετὰ βουλῆς*, & pro *πνοστήμα- τος* annotat Billius ex Cardin. & Gabrielius ex Vatican. *ἀναβήσαντες*. ad se redeuntes, ad sa- nam mentem redeuntes. Vacquerij codex exhi- bet *ἀναβήσαντες*. emergentes.

D *καὶ ἀναβήσαντες*. b. 8. *τὴν παραδιδύχα*. Basil. F. T. *παραδιδύχα*. A. F. 2.

Pag. 126. a. 12. *αἵματι ἀκαθάρτου*. immundo. T. *μαρτυροῦν*. *σεπτεσήμετο*. F. *φθίζουσα*. Bas. d. 5.

Pag. 127. a. 3. Basil. *χρῆμα χερσὶ*. at Ga- briel & F. T. F. 2. *χερσὶ* vt loquitur scriptu- ra, cum iubet nos Christum induere Rom. 13. 14. *ἀλλ' ὁδοῦσατε τὸν κύριον ἱσχυρῶς χερσὶ*. Ga- lat. 3. 27. *Χερσὶ ἐνδύσασθε*, *Immaculatam tuni- cam Christum*: alludit & ad locum Iudæ 23. *τὸ δὲ τῆς ὁδοῦς ἀσπασμὸς χρῆμα*. Verum Elias Cretensis intelligit vitæ rationem Christi lo- gibus contentantem.

a. 11. *φρονέουσι αἱ πρὸς*. I. b. 1. *καταφρονέουσι*. Basil. c. 6. *ἐχθρὸς πᾶσι*. Ibid. *τὸ τῆς κατὰ τὸν νόμον*. d. 7. *ἀλλὰ καὶ παρὰ*. F.

Pag. 128. a. 5. *μαίωται*. F. T. a. 8. *ὁ τὴν Κρή- νην*. De hac re, Clemens in Protrept. inquit

Montacutius, & allato eius loco lapsum memoria dicit hunc *παλιμαρτυρι*; eruditissimum Patrem, non enim dicit quod vult Clemens, sed contrarium: improbat enim Cretensium hanc sententiam, nam addit οὐ δ' οὐ θάψας εἶπεν ὅδ' αἶν'. *Tu autem mortuum non es, ac semper es*: nos vero miramur adeo Richardum *αὐτοψύχιστον* aduersus hunc Patrem, nec animaduertente præcessisse ὁ *Κρις τοι θύνηται, παρ' ὃ ἐνδύσθαι*. Cretensis tibi narrabit, apud quem *ὁ sepulchus est*: tantum enim probat hoc citato Callimachi versu Clemens, Cretenses nimirum narrare Iouem apud se sepultum esse, quod testatur poëta, & vt ostendar se non assentiri poëtæ neganti mortuum esse Iouem, neque se lapsum esse memoria, subicit Clemens *ἵδμεν ὅδ' ὁ Ζεύς*. *Mortuus enim est Iuppiter*, eodem modo S. Hieronymus in cap. i. epistolæ Pauli ad Titum respondet illis qui lapsum esse imprudenter Apostolum contendebant quasi versiculum illum comprobaret, vnde constabit Iouem non mortuum esse, sed

1. ...
 2. ...
 3. ...

(1) ...
 (2) ...
 (3) ...
 (4) ...
 (5) ...
 (6) ...
 (7) ...
 (8) ...
 (9) ...
 (10) ...

Pag. 129, b. 6. *Ε*
αἰας. F. F 2. Basil.
tam domum. F.
 G. 10. *ἀλλὰ ματαίου*. B. F.

Pag. 130. a. 8. ἀνίσταται π καὶ διώδισται. HN.
 pro θύασις. F. pro νομιμότης. T. νόμισται.
 a. 10. ἰερὸς καί. F. T. sacros & suauiter olentes.
 d. 4. τὸ ἀπὸ τοῦ εἶ. F.

Pag. 131. b. 1. καὶ ἐκαστοῦ αὐτῶν. F. HN. b. 6.
 καὶ ἐκαστοῦ. F. C. 4. αἱ ἀπὸ συνθέσεως. T. d. 5.
 Emenda αὐτῶν ἀδελφῶν. & ita F 2. T. αὐτῶν ἀπα-
 νισσάντων. Basil. F. & ita Elias Cretens. qui impo-
 sturam fecerint. d. 6. ἡ ἐφ' ἣν. F.

Pag. 132. a. 5. πρὸς καθ' ἡμᾶς ἐκείνῳ. legendum
 ex Basil. T. F 2. amplius quid in Oxon. καθ' ἡ-
 μῶν ἱμῶν. ἔξ καθ' ἡμᾶς ἐκείνῳ. Rursus idē corre-
 ximus, in Basil. erat καὶ ἐπὶ πρὸς τοὺς ἀλλοθι.
 a. 8. πρὸς Πυελφου. F. b. 8. ἐφόμας αἷς τοῦ καὶ
 ὄντος. F. b. 11. ἀμφοτεροῦ. F. T. Billij liber
 & interpretatio. c. 6. πρὸς φανῶν. Oxon.
 venior altera lectio: dixit enim iam πεπρω-
 τῆ & κατακρίσασθαι. at ἐλθόντες pro ἐλθόντων.
 S. F. T. d. 8. ἱμῶν καὶ διαγωγῆς. F. Basil.
 S. persequenti. καὶ διαγωγῆς. HN. F. a. H.
 d. 9. ὁνόντος. F. d. 10. ὑποδείξοντες. Basil. ὑπο-
 δείξαμεθα. G. F 2. T. ὑποδείξαμεθα. G. ex Vatic.
 ὑποδείξαμεθα. F.

Pag. 133. c. 4. *αζανισία*. c. 7. In HN.
 F. F 2. recepta lectio reperitur, alteram E-
 liaz Cretensis affert Billius, & in eius Com-
 mentario Latine interpretatur, in Econen-

si editione viriosè additur interrogationis nota, vide scholia Billij numer. 71. c. 10. *ἡρώδης*. Basil. & HN. & hanc lectio- nem præfert Billius alteri quam sequutus est typographus noster, cum eam Billius ipse margini adscripsisset: & vero tuentur il- lam F. & F 2. magisque convenit cum *ἡρώδης*, præsertim cum libri circumferri di- cantur, & passim manibus tractari.

IN ORATIONEM

QVINTA M.

IN HN. & T. titulus aliter se habet, sic ἰ-
 αὐτὸ καὶ οἱ πρὸ πατρὸς, καὶ βασιλεὺς τῆ μέγαν
 μετὰ τὴν ἐπιείαν τῆς φηγῆς. C. 3. περὶ αὐτοῦ.
 H. περὶ αὐτοῦ. V. C. 7. Ita correximus
 quod erat in Basil. καὶ πύρις cum ex Billii co-
 dice tum ex G. & V. & d. 9. pro ἄλλα πλασμαῖς,
 αὐτὸν καὶ

Fig. 135. b. 5. pro $\chi\epsilon\iota\varsigma$ καὶ $\sigma\upsilon\epsilon\gamma\mu$. G. & HN.
 παλὸν τι ἐ κρίματα. b. 7. $\pi\epsilon\iota\sigma\acute{\iota}\lambda\alpha\tau\alpha\iota$. HN.
 d. 3. Legebatur antea $\kappa\alpha\tau\iota\nu\iota\sigma\iota\varsigma$, sed emenda-
 vit ex auctoritate vet. cod. & Eliaz Billius
 $\kappa\alpha\tau\iota\sigma\iota\sigma\iota\varsigma$, & ante illum Pircheimerus id a-
 nimadverterat, sic interpretatus, silentium
 solvis. quod inculpani, & propter quod sapius
 climasti, tu hic scribe, silentium solveres, quod
 reprehendebas, & cuius nomine magnis me cla-
 moribus exagrabas. d. 7. $\delta\iota\sigma\mu\delta\epsilon\tau\alpha\iota$.
 HN. T.

Pag. 136. a. 1. καταρτίζου. HN. b. 8.
 & κίεως καὶ οὐκ. HN. T. Th. b. 11. ἐλάφ.
 HN. T. In Psalmo tamēn 14. 8. scriptum est
 ἐλαφὸς ἀγρίη. c. 2. αἰδρούμεθα. Basil. c. 3.
 καὶ κίεως. B. c. 8. δόξα καὶ τὸ κράτος, & imper-
 rium. T. S.

IN ORATIONEM

S E X T A M.

IN Tit. *πρὸς Χριστόν* Νέωνs deest in vno Bil-
lij & in F. *μετὰ μίας τῆς Ἀπορίας*. B. cāmque
lectionem exprimit eius interpretatio, *postri-*
dis illius disci.

E Pag. 135. a. 5. *Ἐνδυσμῶν*. F. H. V. B. vi Da-
nielis 9. 23. a. 6. *αἱς ἡ χαρὰ* idem co-
dices.

Pagina 138. a. 2. *οὐ καὶ παραχρῆν*. Th. *ibidem*
αὐτὸς ἴσως ἀπὸ τοῦ. HN. b. 6. *καὶ οὐδὲ φίλων*.
 F. H. V. S. c. 10. *πάντα*. F. H. V. d. 3.
μὴ φοβέ. B. F. S. d. 9. *μακρότερος*, emendan-
 dum omnes cod. admonent.

Pag. 139. b. 5. $\mu\alpha\lambda\lambda\acute{o}\nu$ H. N. B.
 Pag. 140. a. 12. $\mu\epsilon\tau\epsilon\sigma\tau\epsilon\lambda\lambda\acute{o}\nu$ H. R. S. V.
 b. 2. deest $\delta\iota\theta\eta$ in B. sed est in F. H.
 c. 4. $\alpha\iota\tau\omega\varsigma$ $\epsilon\iota\sigma\eta\gamma\alpha\gamma\epsilon$ $\epsilon\iota\varsigma$ $\kappa\alpha\iota$ η $\pi\alpha\sigma\chi\alpha\lambda\iota\sigma\tau\epsilon\varsigma$ G.
 nec abludit ab hac lectione Commentarius

Nicetæ, οὕτω καὶ ἡ ἐν ταῖς ἱερταῖς ἐκτὸν θαυρόντες. *T. A.*
lis sit & in festis letitia. c. 9. κληρονομήσαντες.
 H. F. & suffragatur versio Billij; licet nullius
 codicis lectionem notarit: sed apud eundem
 infra d. 8. pro αἰνῶς τεσσάρους quod est in Ald.
 & Basil. legebatur in margine, ἀρχόντες, quod
 approbant & G. F. H. V. d. 10. ἡ δὲ βα-
 ρύνει. Hæc ab vno libro abesse annotant Bil-
 lius & Rich. Montac. quæ nec agnoscuntur à
 F. sed ab H.

Pag. 141. a. 5. ἐχέτης ἡμέρῃ. HN. c. 10. πῶς
 ἰσχυρῶς. V.

IN ORAT. VII.

TITVLVS est in HN. Σπουδαίως εἰς τοὺς αὐ-
 τοὺς λόγια. in T. εἰς τοὺς αὐτοὺς, Σπουδαίως. *λωί-
 κα.* in F. εἰς τοὺς αὐτοὺς μετὰ τοῦ Χροπῆτος tantum.
 Elias autem pronuntiatam fuisse vult orationem,
 quo tempore Sasimorum antistes creandus
 erat. In codice Th. additur scholium e-
 iusmodi ad vocem Σασίμων. πῶς Ναζιανζὸς γὰρ ὁ
 πατὴρ αὐτοῦ λέγει, ὅτι καὶ αὐτὸς ἤρξε μετὰ τῶν ἁγίων πῶς
 παῖδες, sed falsum hoc esse, quamquam à Ruf-
 fino libro 2. cap. 9. histor. traditum & à So-
 crate lib. 3. cap. 35. constat ex ipso Gregorio, C
 cuius hæc verba sunt epist. 42. πῶς γὰρ δὴ λέγει, ὅτι
 καὶ Ναζιανζὸς Σασίμων διὰ τὴν ἐκκλησίαν· αἱ καὶ αὐτοὶ
 ὁλοκλήρως αἰδοῦντο τῶν πατέρων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν
 ἀνθρώπων κατὰ διέταξιν. Omnes enim sciunt me non
 Nazianzi, sed Sasimorum antistitem creatum
 fuisse, tametsi in patri reverentiam, & eorum
 qui supplices hoc à me contenderunt, quasi hospites
 præfecturam susceperimus. b. 4. In Basil.
 erat ἀνίσταται, quod Billius correxit ex Elia
 Cretensi. ἀνίσταται & ita F. Leuuencl. in aliis est
 αὐγίσταται ut in T. M. S. c. 6. ἡνίκαι ὁπταλμίας
 profert Montac. ex HN. & B. quanquam in
 libro Petauij nihil tale appareat. Leuuenclaus
 Latinè reddidit, non esset maiestatis amplitudi-
 nisque diuina capax.

Pag. 143. a. 2. οὐχ ὅλα. F. S. a. 3. ἐπερ-
 ῶν. S. ἱερταῖς. F. T. M. c. 5. θαύματα, est
 (ut annotat Billius,) in quibusdam, sed male
 ut credo, at hoc esset ex miraculo. d. 8. πῶς
 γινώσκω. B.

Pag. 144. b. 7. ἐπιτοχέως tanquam ex Petauij
 libro affert Rich. Montac. in quo tamen ni-
 hil eiusmodi cernitur: in T. F. quoque legi-
 tur ἐπὶ χεῖρας. Leuuencl. *Habes nos tibi sub-
 iectos.* d. 3. πῶς δὲ quidam Leuuencl. anno-
 tat Billius: in editione Leuuenclaij lego, *pa-
 rati sumus ad obsequendum.*

Pagina 145. b. 6. καὶ διδάσκω κατὰ πῶς. HN. re-
 gij codices habent φυλάττω & Leuuencl. retine-
 bo. c. 10. καὶ ζωνταῖς, additum ex libro Bil-
 lij, quod & agnoscunt libri S.

ORATIO VIII.

RECTIVS in titul. F. F. 2. T. *λόγια ἐπίτρε-
 ψαν αὐτοῖς προσηύχοντες τῶς Ναζιανζ-
 οῖς ἐαυτοὶ καὶ οἱ
 γάροντες.* Th.

Pag. 146. b. 9. π' ὅτι πολλοί. HN. G. T. M. in
 aliis π' non est. d. 6. πῶς μαρτυροῦντες. Basil. &
 alij παραρχαίς, at Billius restituit παραρχαίς,
 cui subscribunt F. F. 2. d. 9. πῶς φωνή. H.
 T. M.

Pag. 147. d. 3. ἐπὶ τῶν erat in Basil. restituimus
 ex Billio ἐπὶ τῶν, quod confirmant & F.
 F. 2. nunc tanquam variam lectionem afferens
 admonet Meritum, ut quod sibi velit non videat:
 debuisse enim Basilienfis lectionis meminisse.
 d. 4. αἰνῶς ex Elia Creten. profert Billius & vertit
 alios, idemque Gabr. ex Vaticanis, retinent tamen
 αἰνῶς F. F. 2. nusquam autem occurrit in Pe-
 tauij libro πῶς ὁφείλου.

Pag. 148. a. 10. παλαίσματα. Basil. at Billius ex
 Cardin. παλαίσματα: sic quoque F. F. 2. & Leu-
 uencl. *Illud cupiditatis mee fragmenta sunt.* b. 2.
 χαλκίσματα. S. & ἱερταῖς. S. Th. d. 3.
 συμβουλευόμενοι. ex Petauij libro rursus affert
 Mont. frustra quaesitum à nobis in eo.

Pag. 149. a. 2. ἐλθὲτε εἰς τὴν πόλιν. T. M. S. a. 5.
 π' ὅτι τῶς σπουδαίως μετὰ. Basil. T. M. F. F. 2. *salutem,*
 & ita Leuuencl. Billius tamen scripsit ὁδοδείξαι.
 a. 11. ἐπαύρηται. HN. b. 8. ὁμοκλήτως πληρώμα.
 G. T. M. εὐνομήτους. Basil. F. F. 2.

IN ORAT. IX.

PAG. 150. a. 1. οὐκ ἔστι. Th. sed nihil mutant
 H. F. HN. in Petauij libro nihil diuersum
 reperi: tantum inter lineas supra π' ascriptum
 erat quasi glossema γινώσκω.

Pag. 151. a. 4. ἀμοιβώμενοι. c. 2. Billius emen-
 dat: & assentiuntur F. H. HN. π' ὅτι δὲ πρὸ φωνῆς.
 c. 9. ἀπαλίντῃς ἀσθενῶν. nusquam comparat vox
 ἀσθενῶν, quam Rich. Mont. adiungit.

Pag. 152. a. 10. Hic turpiter allucinatus est
 corrector Anglus, qui nobis obtulit glosse-
 ma pro textu Gregorij, αἱ δὲ καὶ ὁμοκλήτως & σπουδαίως
 τῶν ὑποδύων ταχέως ἐχθ' ἡμῶν ἀπαμάρτυροι. Scripse-
 rat enim in margine libri sui Billius hæc ver-
 ba quemadmodum & alia plurima ex Nice-
 ta cæterisque scholiastis Græcis, quæ diligen-
 tes isti amanuenses Britanni curiosè collecta
 tanquam auctoris verba venditant, quantum-
 vis ἀπαλίντῃς, neque cum præcedentibus ἀ-
 πτὲ ἡκρεντία. Certè apud Nicetam ita legi-
 mus: ἡ ἀκρεντία ποτὶν ἡ ὁμοκλήτως καὶ σπουδαίως
 τῶν ὑποδύων ταχέως ἐχθ' ἡμῶν ἀπαμάρτυροι. vide scholia Billij
 numero 13. b. 2. ἐχθ' ἡμῶν. B. b. 9. ὁ παρὶς
 χαρὶς. Tr.

Pag. 153. a. 3. ἡ δὲ γινώσκω. B. F. H. b. 6.
 πῶς καὶ. B. G. F. H. d. 5. Billius le-
 gisse videtur συνελθόμενοι & συναρμολογούμενοι: ni-
 hil tamen in suo libro mutauit, & omnes

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

regij codices constanter lectionem vulgatam A tuentur.

Pag. 154. a. 2. τὴν ἀπόδοσιν. Tr. a. 9. πρὸς ἑαυτοῦ. Tr. c. 2. βιολογίαις. Tr. Matth. 23. 13. ὁποῦτοι.

Pag. 155. a. 6. π' ἀγνοῖ ἑαυτὸν ; sic distinguendum est : quæ vero sequuntur vsque ad vocem *δυνατός* non Gregorij verba esse contendit R. Montac. sed Scholiasta exponens quid sit ἑαυτὸν : tantum mirum est acumen eius, ut non modo textum è glossimate constare possit, sed & genuinum textum velut glossema peregrinum & insititium exufflare. Atqui Nicetas hæc ut veram Gregorij sententiam explicat: alioqui non possent illa π' ἀγνοῖ τὸ ἑαυτὸν: cum his quæ sequuntur conuenire. citat & huc locum H. Stephanus in Thesaurο. Item paulo post legit *ὑποπτεῖ* nec ullum codicem testem laudat: regij omnes retinent *ὑποπτεῖ*. c. 2. *ματρώπῳ* scripsit Billius, ut *leuissimè* dicam: cui suffragatur & F. at H. *ματρώπῳ* habet cum Basil. c. 9. legendum cenlet R. Montacutius *μὴ καὶ ὁ δυνάτωρ*: sed non est locus his coniecturis, cum omnes codices hic & in sequentibus habeant *μὴ*: cæterum alluditur hic ad illa diuitis verba Lucæ, 16. 24. *ὅτι ὁ δυνάτωρ ὁ πῦρ φλογὶ ταύτην*.

Pag. 156. a. 7. χαριεῖ. H. F. Tr. ἀποχαρισθεῖ. Bas. φέρων χαριεῖ. Th. b. 7. ἀποχαρισθεῖς annota at Billius in margine ex aliquo mss. sed non deleuerat in textu ἀποχαρισθεῖς ut est Lucæ 2. 1. b. 6. *γυναικὶ ἀποχα*. Tr. ut Lucæ 2. 5. d. 9. *ἢ αὐτὸ σωσάτω*. hæc in aliquo deesse mss. notat B. sed ea retinent F. H.

Pag. 157. a. 8. *μόνον*. Tr. b. 7. *μυμνήσμεθα*. F. rectius H. Tr. *μυμνήσμεθα*, ut *ἐσόμεθα*, & infra *κτισίμεθα* H. Tr.

Pag. 159 b. 1. *ὁμολογῶ* annotat ex Gabrieli R. Montac. sed falso: nihil enim tale in Plantiniana editione comparet. b. 1. In Basil. ediderat *πύτω*, sed deletum fuit à Billio, quid opus erat mendum à Rich. Montac. reponi? d. 3. *ἀποδίδω*. B. F. H. b. 5. legendum censet Rich. Montac. *ἐπίπλεως πρὸς ἀπ' ἀρχῆς τὸ ὑμῶν ἔργον πρὸς ἱερουργίαν*, sed importuna est correctio: receptam lectionem tuentur F. H. H. 2. & Nicetas exponens *ἀπὸ τῆς ὑμῶν φωνῆς ὅτι ἐξαίρετον ἢ πρῶτον*.

ORATIO X.

IN tit. *μετὰ τὴν γὰρ* defunt hac in nonnullis apud B. sed sunt in F. T. excepto *ἐν*, hoc modo *τὸ αὐτὸ εἰς Καισάρειαν τὸ ἴδιον ἀδελφὸν ἑστῶθ. ὅρ. τὸ γὰρ*. F. *τὸ αὐτὸ εἰς τὸ ἴδιον ἀδελφὸν αὐτὸν Καισάρειαν ἑστῶθ. ὅρ. τὸ γὰρ*. T. b. 12. *δύναται*. S. c. 6. *ἐπαρίστημι*. V. d. 4. *δικαίου*. G. & ita legitur Prouerb. 10. 7. in Lat. vulg. *Memento iusti*, sed apud Lxx. *μνήμη δικαίου*. d. 6. *ἵσως*. Basil. d. 9. *ὑπομνήσθω*. HN.

Pag. 161. b. 3. pro *ἀποδείκνυμι*. V. & Th. habent *ὑπομνήσκω*. b. 4. *κλέμνω*. G. b. 7. *πρόπτε*. HN. b. 9. *ὑποπτεῖν δύνωμι*. G. c. 8. *συζητῶν*. C. F. T. V. d. 3. *ἢ πῶς αὐτὸν ἀόξιντοσά π*. T. F. S. V.

Pag. 162. c. 12. *ὁρῶς ἡμῶν*. B. F. T. Pag. 163. b. 8. *ὡς δὲ μικρὸν*. HN. c. 6. forte & delendum post *ἀποπνεύμας*. c. 11. *δίδως πρὸς ὅρα*. B. c. 12. *ἐαυτοῖς*. G.

Pag. 163 a. 1. *ἑμμέντας*. B. Pagina 164. a. 6. forte *πρὸς εἰκαίας* propinquis suis. a. 9. *ἀφ' ἑαυτοῦ*. G. Th. c. 6. *ὅτι λογιστὸν*. G. c. 7. *μίσσην*. c. 10. *πρὸς Καίσαρ*. H. Saulius ex coniectura, & sic Th. F. B. d. 2. *ὁ δυνάτωρ*. B. d. 10. *σωσάτω*. G. F.

Pag. 165. b. 9. *ὁρῶντων*. G. F. T. c. 6. *ὁρῶντων*. F. B. I. h. c. 11. *ὅτι πρὸς ἑαυτοῖς*. Illa omnia vsque ad *ὅτι ἀμείλις* inclusa delunt in C. & Elia & F. T.

Pag. 166. a. 2. *καλός*. B. c. 2. *ὅτι πρὸς τῶν καλῶν*, emendandum ita ex F. T. HN. Th. V. d. 8. Basil. *ἀλπίως* facili errore pro *καλῶν*, forte *πλῆκτος*, ait Montacutius: sed quid opus est his variis coniecturis, cum ex auctoritate F. T. C. & Vaticanæ apud Billium correxerimus *καλῶν*.

Pag. 167. a. 2. *ὁρῶντων αὐτῶν*. B. c. 2. *ὅτι πρὸς τῶν καλῶν*, ut *καλῶν* *πρὸς τῶν καλῶν*, *ὁρῶντων* *ὅτι πρὸς τῶν καλῶν*. I. a partim ex coniectura, partim ex codice Reginae Mediceæ restituendum putat hunc locum H. Saulius: omnes tamen alij regij codices receptam lectionem confirmant. b. 2. post *ἀγνοῖ* regius codex HN. addit *ὡς δὲ ὑποπτεῖ*. d. 9. *πρὸς* non est in G. F. T. nec *ἀγνοῖ* sequentis linæ in B. F. T.

Pag. 169. b. 5. *ὅτι πρὸς τῶν καλῶν*. G. huius rei mentionem haberi monet Rich. Montac. in epist. ad fratrem 50. c. 2. *ὅτι πρὸς τῶν καλῶν*. Th. d. 1. videtur Billius legisse *καταπνεύματα*, inquit Montacutius, dum vertit *cercorum* *ξεστα* *tionis*: sed cum nihil ad oram libri sui notarit, verisimilius est eum existimasse *καταπνεύματα* id sonare, quo sensu & ab ipso Montacutio sumitur & citatur hic locus in Notis eius ad pag. 92. orationis secundæ aduersus Iulianum; sed de hoc alias pluribus. d. 8. *συν*. G. d. 10. pro *ὅτι πρὸς*. G. & HN. *πρὸς*. d. 4. *ἀεισπορεύω*. HN. *ἐκείσθω*. G. F. d. 8. alij legunt *πρὸς τῶν καλῶν* *πρὸς ἀλγ.* & c. *μὴ δὲ πρὸς πρὸς*. S. in F. deest *πρὸς πρὸς* quod inseruimus textui Gregorij ex V. quamquam à Billio in Græco libro prætermisum, cum in interpretatione sua illud expresserit.

Pagina 171. b. 5. *μακρὸν χρόνον*. G. b. 12. *ὡς δὲ αὐτὸν*. B. F. T. d. 7. *παρερχόμενον*. Th.

Pag. 172. d. 10. *ὅτι πρὸς τῶν καλῶν* *ὅτι πρὸς*. Hanc lectionem alleuerat libri tui margini B. & postea deleuerat, sed est in F. V. 173. c. 3. *ἀγνοῖ ὅτι πρὸς*. Th. V.

Pagina 174. a. 11. *ὅτι πρὸς τῶν καλῶν* emendauit Billius.

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

& vertit, *presentiam ad Deum*; quæ lectio confirmatur & auctoritate codicis Francisci Regis & V. & loco Pauli ad quem alludit Gregorius 2. Corinth. 5.8. *ὁ δὲ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα, ὃ ἐδιδόκατο περὶ τοῦ σώματος, ὃ ἐδιδόκατο περὶ τοῦ σώματος. Bonam voluntatem habemus magis peregrinari à corpore, & presentes esse ad Dominum.* c.9. *πολλὰ* non est in F. T. & libris quibusdam.

Pag. 176. a. 4. *ὃ τὸ ἐν ὧν τοῖς*. Desunt in C. & vno Billij regio ut & in F. T. & pro λόγῳ Cardin. habet *ὅτι πᾶσι*, itémque T. a. 7. *λυπηρὸν πὲρ ὧν*. G. B. F. T. a. 10. *ἀπὸ τῶν διαπονη.* Th. b. 3. *μὴν* abest ab Eliz Cretenf. commentario, ut monet Billius.

IN ORAT. XI.

IN tit. F. *ἐκπύουσι εἰς τὸ ἀδελφὸν Γερμαν.* Id. 9. *ἀλλήλων ἀφαιμά.* F. & redundat articulus.

Pag. 178. b. 12. *ἴσως κατ' ἐπιείκην* coniectura superflua Rich. Montac. minus inepta est quam addit c. 5. forte *πάντα μὲν*. regij tamen codices vulgatam præferunt lectionem. b. 5. *ἀλλαν.* G. d. 4. *οἷον ὃ ἐν τῷ*. Th. V. d. 5. *ὃ ἐν τῷ*. F. T. d. 9. Absurdissimam esse dicit lectionem nostram R. Montacutius, & tamen illam ipsam subiicit quam edidimus. In Basilienfi erat *καὶ ἔκαστος ἐν ἑαυτῷ ὁ λόγος ὑπάρ.* nec aliud exhibent T. V. at in codice F. *ἔκαστος ἐν ἑαυτῷ. ὡς εἶδεν δὲ ὁ λόγος. ὡς δὲ ὁ λόγος ὑπάρ.* Sic in Th. *ὡς εἶδεν ὁ λόγος*, quo respexit Billius, quum vertit, *quibus illius virtutes cognita sunt.* d. 10. *ἀλλήλων.* F. S.

Pag. 180. b. 4. *μὴ πὲρ ἑρῶ.* Th. F. d. 5. alij habent *λόγῳ*, sicque legi vult hunc locum R. Montac. *ὅτι ὁ πᾶσι περιμίαις λόγῳ ἑρῶ.* at duo nostri F. T. brevius, *ὅτι πᾶσι περιμίαις ἑρῶ.*

Pag. 181. b. 6. rectius *περὶ* ut H. F. b. 8. *ὁρμή.* Ox. b. 11. *ὡς ὅτι μᾶλλον; πῶς δὲ τοῦ.* Rich. Montac. *ὡς ὅτι μᾶλλον; πῶς τοῦ ἑρῶ.*

Pag. 182. b. 11. Non video, quid causæ sit, cur hic interserat *πᾶσι* nempe *ταῖς*. Montac. vulgatam lectionem omnes mss. confirmant: aduertere tamen Billium vertere quasi esset *ἐαυτῷ πᾶσι*. c. 2. *ἰδιώματα.* H. F. T. c. 6. *γενναίους.* H. C. El. F. T. G.

Pag. 183. a. 1. *ὡς τῷ* F. T. Th. b. 12. *ἐν μα καὶ ἡν.* F. T. H.

Pag. 184. c. 1. Ineptè monet R. Montacutius hic legendum aut *θυμῶν* aut *καταδύμωσιν*, cum debuisset dicere aut *θυμῶν* aut *καταδύμωσιν*, certe in F. sic legitur *ὁ θυμῶν πᾶσι*. d. 3. *καταδύμωσιν.* H.

Pag. 187. a. 9. *πᾶσι καταμνήσται πῶς ἀνέστη*, desunt in C. & alio B. itémque in F. T. d. 7. *καλῶς.* Th.

Pag. 188. d. 11. *ἐκπύουσι.* El. Cretenf. ut notat

Bill. *ἐκπύουσι.* F. T. C.

Pag. 189. a. 2. *ὅτι φησὶν.* F. T. d. 8. omf. sic hic collector Anglus variam lectionem à Billio notatam ex Elia F. T. *πᾶσι ἀπολαύεις*; at C. F. T. *πᾶσι ἀπολαύεις*; vnde Pircheim. *Omni-busque frui te rebus, quibus carebas.*

ORATIO XII.

IN titulo legi vult Montacutius *ἐν ὧν ὅτι πα-ροισία*, ut expungantur illa verba nimirum *ὅτι πα-ροισία*, ne forte nimis amantes monachorum & silentij suspicemur Puritanorum *καὶ ὁμοφύλοις*: sed retinent vulgatam lectionem cum omnes regij codices, excepto vno, cui deest *καὶ παρῶν*, tum ipse Rufinus vetus interpret S. Hieronymo Gregorij discipulo coævus, *Nazianzeni de reconciliatione & unitate monachorum oratio.* Idem animaduertens *τὸ βάθος τῆς γῆς* appellari à Gregorio, quod David in Psalm. 140. 7. vocat *πύχος γῆς*, vertit, *Et velut crassitudo terne attrito pessimo disrupta sulcis profundioribus scindere-tur.* b. 5. *ἀπὸ μὲν τῶν.* S. F. c. 1. alij legunt cum T. F. *σῶμα καὶ δὲ ἀποκρίσται.* S. c. 3. *ἀρ. ῥητορ.* B. F. c. 10. *ἀρ. ῥητορ.* F. T. B. Ox. d. 1. *ἀρ. ῥητορ.* B.

Pag. 191. a. 6. *ἐκπύουσι.* Ox. a. 9. *καταρ-τίως.* Ox. b. 1. *καταρτίως.* Th. V. c. 1. *καταρτίως.* T. B. Ox. Th. d. 2. *ἀπὸ οὐκ.* Th. Ox. V. d. 4. *οἱ μὲν.* F. T. B. Ox. & à Billio ac Rufino prætermissum est.

Pag. 192. a. 6. *καὶ τῶν.* HN. a. 11. *ἐξ ἀκατίας.* HN. Th. T. F. b. 8. *ἐξ ἀκατίας.* HN. T. Ibid. *καταλυτῶν πᾶσι ἀκατίας.* HN. T. Ibid. adduntur hæc à Billio in margine Græci cod. & in Latina interpretatione ex G. & Leunclauio: nec sed Rufino nec à regis codicibus agnoscuntur. b. 12. *ἀπυ-κπᾶ.* T. HN. B. *ἀπυκπᾶ.* F. c. 3. *ἐξ ἀπυ-κπᾶ.* R. Mont. d. 6. *ἐξ ἀπυ-κπᾶ.* HN.

Pag. 193. a. 9. *καταλυτῶν* non est in B. F. T. b. 1. *ἐκπύουσι.* Th. b. 9. *ἐκπύουσι.* Ox. c. 9. *ἐκ πᾶσι* emendandum ex consensu F. T. Ox. c. 12. *ὡς δὲ ὃ μὲν γῆς κατ.* F. T. V. O. Th. & Rufinus, *quo ad Deum ducimur.*

Pag. 194. b. 9. *ὡς ὃ κατ.* F. Ox. T. c. 8. *ὡς ὃ κατ.* Ox. d. 8. *ἐν ἑαυτῷ.* T. S.

Pag. 195. a. 5. *πᾶσι* deest in B. T. F. a. 6. *πᾶσι.* Ox. b. 4. *μὴν.* B. F. T. & ita planè corrigendum est, non *μὴν* ut perperam Rich. Montac. d. 1. *ἐφ' ὧν.* F. d. 4. *ἀποκατά.* G. Rufinus retinet *κατακατά.* quoniam *sparsa sunt grana*, & *ascenderunt spicae.* d. 8. *ὡς καὶ λόγος τῶν.* Th. & alii. desunt in nonnullis apud B. F. T.

Pag. 196. b. 2. *ἀκατίας.* F. B. O. HN. b. 8. Cor- teximus quod erat in Bas. *κατακατά.* licet in

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

HN. reperitur, & in G. *περὶ τῆς αἰτίας*, in Th. *περὶ τῆς αἰτίας*: sequuti enim Iulius Billium & Rufinum, ut exhibetur eius textus à codice mss. quoniam quidem preueniri pene à vobis videmus operibus ea, quæ nos commonemus in verbis. Sic enim restituenda est editio Lipsiensis, *Quoniam quidem preuenire eius faciem pene nobis videtur operibus ea, quæ nos commonemus verbis.* C. I. *μαγὶς ἦτοι ἐξ ἰσού.* G. *μαγ. ἐξ ἰσού ἔχον.* HN. C. *ἰδιώματα ἴα*, non sunt in B. quæ verè sequuntur, *πῶταίς ἡμῶς ὁμιαδ.* non admonuit vnquam Billius in mss. deesse, nec à regis vllis absunt. Sed à Russi. sic efforuntur, *Ita ut frequenter etiam arce Noë comparari posse videretur.* tantum ergo hic corrige, *ἦτοι ἔχον Νῶν.* b. 10. *ἡ αἰτία.* F. T. HN. O. d. 4. *περὶ τῆς αἰτίας.* O. d. 9. *ἡ πᾶσι B Th.* d. 12. *τῆς αἰτίας.* F. T. S.

Pag. 198. d. 4. ~~et~~ ex vno regio addidi-
mus, quod agnoscit & Ruffin. Ita ut supra nu-
bes ponere sedem suam cogitaret, sicut ait propheta,
dignas arrogantia, &c. ab aliis mss. & à T. F. Ox.
abest, sed vocem *Sic* quæ abest ab Ox. lin. b. 10.
retinet idem Ruffin. *Quoniam & ipsa Trinitas*
Deus unus est.

Pag. 199. a. f. α' πλμ. Bal. O. F. T. C. 680. B.
b. 4. Doctissimus Billius annotavit legisse vide-
ri Pircheimerum εως & ita scriptum fuisse in
regio codice , neutro tamen modo scriben-
dum, sed εαφ. in T. legitur vt in O. εως, & οπα-
νε, quam lectionem confirmat vetus interpres
Rufinus, tum deinde velut occupata statione to-
tus immergitur, sicut fieri solet in obsidione muro-
rum, si exiguus pars totius agguis fuerit interrup-
pta, continuo per singulos irrepens omnis introibit
exercitus. b. 5. π' εδραυις. Bal. in F. T. de-
erat xj sed in F. 2. legebatur xj n' εδραυις
n' σipes α' n'c εδγτ. b. 7. vic εινος. F. T. G. O.
b. 10. εινος. Ox. d. 1. εινος. Bal. F. εινος. O.
εινος C. & El. d. 7. ε' ε' n'τος. F. T. S. do-
ctissimus Billius in sua interpretatione prae-
terit hac, quæ Pircheimerus vertit, quæ propter
hac vitam obtinens : ac Rufinus, & animantibus
cunctis vitam tribuat respiratus.

Pag. 200. 2. 10. In Basil. legebatur antea, *ἐπιμιμήσει* & *ἀδύνατον* *χρησὶς* & *ἀντιλαμβάνονται*, & *ἐπιλαβή* *τρίβη*, & *αἰδρωτοί* *πὶ παρ' ἑαυτῶν* *χρησίων* *πλοῦσι* & *φιλοπῆμος*: sed in libro suo tres voces deleuit. Itaq. Billius *ἀντιλαμβάνονται*, *τρίβη*, & *χρησίωντα*, quæ quia delera fuisse à nobis somniauit Montacutus, idcirco nos librorum deprauatores indigitat: quid facias his tā præproperis calumniatoribus? Falsum igitur est legi *ἀντιλαμβάνονται*, & subici *χρησίωντα* pro *φιλοπῆμος*, sed eo loco sunt in Basil. quo ea posuimus: verum à duobus F. & T. absunt vt ea deesse notaui manu sua Billius, idcircoq. deleuit in libro qui nunc est clariss. Senatoris Pa. Petauij: tamen si & *τρίβη* & *χρησίωντα* suo loco restituenda suadet ipsius interpretatio. Ruffinus, *pacifica terris appulsione consummatur* *corpi* *scilicet* *humani* *genus* *prober*. In F. 2. demum sic habet hic locus vt in Basil. his exceptis *πὶ αἰδρωτοί* *τρίβη* & *χρησίων* *τῶ ἀδύνατον* *βίη* *πὶ παρ' ἑαυτῶν*. c. 3. ἐμπλεῖς. HN. forte πὶ ἐμπλεῖς, Ruff. nisi quod pax & unanimitas per hæc omnia humano generi ostenditur, & predicatur?

А. С. Г. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶

Pag. 201. 2-4. *ἐν τῇ θάλασσῃ*. Elias apud Bil. &
ex eodem annotat legi *ἐν τῇ θάλασσῃ* b. 9. pro
ἐν τῇ θάλασσῃ. & 6. *ἐν τῇ θάλασσῃ*. G. Th B. HN.

Pag. 202. a. 3. *αὐτοῖς*. P. Ox. 8c 2 *τοῖς αὐτοῖς* χειρ.
 Th. b. 8. *αὐτοῖς*. B. *ματὲ*. b. 12. *αὐτοῖς*.
 HN. c. 1. *ἐκ τούτων* τῶν πρὸς. Ox. c. 8. *ἐκ*
αὐτῶν. B. Ox. F. T. d. 2. *ἐκ τούτων*. Bas. *emenda-*
unt Bill. ex C. *ut* *editum* est. d. 3. τὸ δὲ *ματὲ*.
deest in T. B.

Pag. 103. C. *flavescens*. El. C. 6. and 6th notes
 T. F. Ox.

B Pag. 104. a 1. *consequens. Bill. ex C. em. atten-*
nuntur & F. 2. T. Ruffin. qui cum lacrymis abs-
cefferant. cum latuit reueruntur. b. 12. *duhu.*
 HN.

ORATIO XIII.

IN titulo egregium specimen exhibet suae diligentiae in variis lectionibus colligendis. R. Monacensis, cuius admonet in legio collo legi *ἰσοδὴν*, quod ipsum exhibet editio nostra. Billius in libro suo annotat ex Card. Lothar libro *ἰσοδὴν*, quomodo & in T. legitur: sed non amant fortasse vocem orthodoxi, qui non sunt nobis *ἰσοδὴν*. b. 2 *ἰσοδὴν*. b. 9 *ἰσοδὴν* *ἰσοδὴν*, tollit ex hoc loco verba ista, & transfer in lineam c. 2. post vocem *ἰσοδὴν* Leuuencl. et que suffragantur F. T. Ox. C. Billius tamen hic addiderat in marg. *Malè hic corrigi Leuuenclaus*, & receptam lectionem tueretur F. c. 6. *ἰσοδὴν* *ἰσοδὴν* *ἰσοδὴν* non agnoscunt F. F. 2. T. Ox. quomobrem & à Leuuen. sunt omisissæ. c. 9 *ἰσοδὴν* Ox. d. 2. *ἰσοδὴν* H. Ox. T. d. 8 *ἰσοδὴν* F. T. Ox. d. 10. *ἰσοδὴν* T. F. F. 2. Ox. *ἰσοδὴν* Th. H.

Pag. 206. a. 7. ἀποκρίνω. El. pro uindict. & pro
D πρῶτα, ὀκρίνω. H. ἀποκρίνω. F. Ox. Basil.
b. 9. σπῆματι αὐτοῦ διδοῖ. Ox. c. 10. διὰ τὴν ἀπο-
κρίαν. & εἰς τὴν τῶν ἡμετέρων. Th. P. T. deinde ad-
dunt ἡ ἡμετέρων εἰς τὸ πρῶτον, & εἰς τὸ πρῶτον.
F.T.C.O.Th. d. 8. καρδία διδοῖς. T.H.

Pag. 207. a. II. ὁ ἰμῶν. T. F. Ox. αὐτῶν abest à B
 & O. T. F. b. 4. καλὸς deest in B. F. T. c. 8.
 δομαίωται & ὑποκαταίεται. G. d. ἀρχὴ γὰρ. F. T.
 Ox. Th. B. & ἡ σὺ ἀνωτέρως idem. d. 6. μετὰ
 ἑαυτοῦ.

Pag. 208. a. 6. ἡμῖν. F. T. O. x. a. 12. τῆς πο
 est in O. T. F. c. 1. πρὸς θεοῦ. O. F. T.
 c. 3. ἡ πρὸς λόγον. O. d. 1. ἀπὸ τοῦ εὐαγγ. T. O.

Pag. 209. a. 12. ἔαρος. C. F. T. b. 2. ἀριστερ. C.
E & Elias F. T. sed addidit Billius in margine le
ge αἰμα pro ἀριστερ quod habuit Bas. & HN.
b. 4. αἰμα φιλανθ. & φιλαν. pro αἰμα. O. T.
F. T.

Pag. 210.b.3. φιλόπρω, sed ἀφιλόπρω confirmat
F. T. & Leuuen. alterum fuisse sortidum. c.
φίρρ. H. T. φόντω. F. c. 6. διδιδίρω. H. d.
Sic legebatur hic locus in Bas. si δὲ μὴ ῥόντω
καὶ τὸ μὲν δὲ κενὸν καὶ πὺν ἀμὲν λέγει, διδιδίρω τὸ λέγει

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

hanc. sed manu sua deleverat hæc verba χ^i σ^i , & χ^i π^i δ η σ λ δ η , Billius, scripseratque in margine, *Lege γ σ δ η σ λ δ η* . hæc desunt in exemplari veteri, quæ nimirum deleta quoque reperimus in F. T. quod quia non animadvertit Montacutius, à muribus Parisiensibus ea fuisse abrasa calumniatur; Dic ergo corrector noster, ideo ne nos mures sumus, quia tu talpa fuisti? propositum nobis fuit Gregorium ex emendatione Billij edere, nec debuit tantum sibi tribuere corrector typographicus, ut de Billij peritia iudicaret, qui potuit in Scholiis suis rationem reddere facti sui. G. legit γ σ δ η σ λ δ η . d. 4. post α λ η μ α δ η σ λ δ η legit codex H. sic σ η μ α δ η σ λ δ η . d. 5. σ η μ α δ η σ λ δ η . H.

Pag. 211. b. 10. post *ἡσυχία* erat comma in Bas.
 & in mss. F. F 2. T. quam turbare sensum frustra
 quorundam R. Mont. c. 3. *ἡσυχία* τοῦ H. quod re-
 ctius putat R. Mont. alij tamen codices habent
ἡσυχία, & Leuuen. *verus, veritas, & spiritus veris.*
 & Elias Cæten. *Veri vox*, inquit, *ad Patrem est*
referenda (ut te agnoscant, ait Christus, qui solus
es verus Deus) veritas ad Filium, qui de se dixit:
Ego sum via & veritas. d. 6. Legendum ait
 R. M. *ἡσυχία*; cum interrogat. posito puncto
 post *ἡσυχία*, & ita Pircheimerus interpretatus
 est. *Non natura, sed comprehensione. & quan-*
do? quum recte de Trinitate sentitur. Leuuencl.
 autem sine interrogatione, quam mss. non ag-
 noscunt: *idque non natura, sed participatione, &*
aliquando: cum scilicet seruatus Trinitatis præclarè
seruata, &c. Ibid. τοῦ δουλεύου. F. F 2. Th.

Pag. 212. a. 9. τὴν δὲ τ. 2. ὅ. non dubitat R. Montac. hęc esse glossēma non textum Nazianzeni. quę agnoscuntur tamen ab omnibus mss. regis & à Leuuencl. apud quem Elias Cretens. *Que deitas commune nomen est personis tribus aequè conueniens.* R. 11. τῶν Ἀπ. τῶν δὲ vtro-
bique Th. b. 5. παρισσ. αὐτὸς ὁμοῦς desunt in F. O. sed retinentur à F. 2. T. & annotarat Bill. deesse, in vno, sed postea deleunt. b. 12. ὁ ἰμμοῖστας. H. d. 7. ὁμοῖον. H.

Page 213. b.1. $\rho\dot{\iota}\lambda\alpha\rho\tau\epsilon$.

ORATIO XIV.

IN titulo T. tantum habuit τὸ αὐτὸ ἐπὶ τῷ τίτῳ
Ἀμφιλοχίῳ, fortasse πρὸς Ἀμφιλόχον, & ita Pir-
cheimerus, *Sermo de pace tertius ad Amphilo-
chium*. F. receptam lectionem tituli confirmat,
quam ita Latine conuertit Leuuenclaius, *Pro-
nuntiata est Constantinopoli, quum orta esset po-
puli contentio de quibusdam episcopis inter se di-
fidensibus. πρὸς ἀλλοις non habetur in O.*

Pag. 214. a. 1. ὅς ἐστις ὁ Θεός, HN. O. *quam denique*
audimus Deum ipsum esse. a. 7. ὅς ἐστις non
 sunt in O. at in F. T. deest tantum *ἐστις*. In Bas.
 legebatur eodem modo ὅς ἐστις ὁ Θεός, sed Billius
 ex Elia *ἐστις* interruit: apud quem nusquam le-
 gitur Γενομένη pro Γενομένη, ut falso annotat R.
 Montac. c. 3. *χρῆμα*. F. T. M. O. & *πιστός*.
 c. 5. *πῶς*. Bil. ex Elia, Leuncl. *velut amicum iuger*.
 c. 8. *κατασκευάσας*. HN.

Page. 215. 2. 12. 1. Ημελιν. Th. Διογεξίας. F.T.M.O.

A C. I. ἀρχαί, B. M. F. T. O. Th. non ut menses
Montag. ἀρχαί. Leuven. vicissitudines publicorum
nummorum & magistratuum ordines procedentes.
d. 4. αὐτῶν δὲ F. T. Th. B. . d. 8. ἀβστήν ante ἀρχαί-
as in Ox. d. 10. νύκτα. B.

Pag. 216. a. *μάθητες ἐν αὐτῷ θείῳ*. F. T. Th. a. 2.
τοῦ Χριστοῦ. Th. G. HN. a. 4 *οὐτὸν δεῖσθαι ἐν Β.*
 b. 4. *οὐδέ τις κείνους* B. Th. HN. b. 7. *γὰρ αὐτῷ* F.
 T. HN. O. M. *ἐν ἀποστολῇ*. O. b. 8. *παράστατον*
ἐπαγγελίαν. F. T. HN. b. 9. *ἰσχυρὰ* B. HN. G. F. T.
 b. 9. *ἐρρηθίζεις*. G. Th. sed vera lectio est *ἐμμελὲς*.
 b. 13. *ὑποψία*, *suspicio* HN. d. 7. *ὑποψία*.
 F. S.

B Pag. 217. a. 6. *ἐκείνου*. Th. a. 7. ὁ λόγος. HN.
F. b. 10. *πῶς*. Ox. F. T. b. 12. *ἐκείνου*. B.
C. 2. *ἡσυχάζει*. HN. in margine. c. 3. *ἀλλήως*
ᾧ. B. H. c. 5. *ἐκείνου*. B. c. 8. Impos-
sit lectori Montacutus, cum refert Bilbaldum
Pircheimerum legisse *συμῆναι*: nam & in suo
libro scripserat Bilhus ipsum legisse videri *συμ-*
μῆναι sicque in vetusto scriptum extare, & in
ipsius interpretatione sic efferuntur ista, *ob-*
rem unicam nempe ut nobiscum insipient, nec-
aliter Leuuencl. d. 1. *ὁ δὲ ἐστὶν ὁς ἡμεῖς ἀκούομεν*
τὸ λαλῶν σὺν ἡμῖν. hæc non esse Nazianzeni sed glos-
fatoris cuiusdam vel cæco apparet, nec agnosci

C à quibusdam codicibus ait, R. Montac. neque nobis occurrerunt in F. T. miramur tamen nec in suis Billium, nec in Vaticanis Gabrielium ea deſiderari monuiſſe: Elias quidem certe in Cōmentario ſic ea exponit, ut verborum prophetæ Amos 4. 6. expolitionem eſſe dicat, *καὶ ἡμεῖς οὐκ ἔμελλομεν*. C. confefſiones exquiſierunt. Elias Creten. Leuuenclaio interprete: Itaque Gregorius etiam hac verba declarant, Confefſionem, inquit, exquirere nihil aliud eſt meo iudicio, quam populi adſenſum expectare. C. 1. ὁ ἀνιδύων. G. B. ἀνιδύων. H. c. 5. μεροβύτι. Baſil. F. T. Ox.

D Pag. 219. a. 8. γαὶ ἀποδοῦναι. C. F. T. a. 12. β. ἀποδοῦναι. H. b. 4. ἀποδοῦναι tantum decle in vno Bissius monet non ἀποδοῦναι, sed vtrumque in C. repetiri, vt & sunt in F. T. M.

C. *g. naurpau.* T. Ox. d. 8. *imxos.* G. *anxos.*
F. T. Scripserat Billius in marg. *imxos* *Gabrielius* male, Montacutius *anxos* ex G. & Th.
pessimè; & pravam lectionem affert, & eam
perperam exprimit. d. 10. Ita plane fuit in
Basil. neque Card. libro fuit opus, ut scriberetur
g. ximus; neque conuenit hic addi *pudi.*
Leuenc. *quattu animi preclara constantiana-*
tinaque pietate praefer.

Pag. 120. a. 3. $\xi\ \nu\ \rho\ \eta\ \pi\alpha\iota\tau\epsilon\ \nu\iota\ \beta.\gamma.\ \tau\eta\ \pi\alpha\iota\tau\epsilon.$
 E T.O. a. 10 $\mu\acute{\alpha}\ \tau\omega\ \epsilon\ \tau\eta\ \eta.$ b. 2. $\sigma\epsilon\beta\alpha\iota\sigma\mu\epsilon\sigma$
 $\eta\mu\acute{\iota}\varsigma.$ F. T. Th. O.M. d. 4. Emendandum
 παρ' αὐτῶν. H.C. El. F.T.M. & φιλέων.

Pag. 221. a. 4. Quidam codices vtroque *μν-
στ. S. μνδ' ἰσπ'.* Bas. F. T. *μνδ' ἰσπ'.* non
est in vno B. a. 9. pro *γυν'* alij *γδ*, alij neu-
trum habent. a. 11. *παι δ' ὁδ'.* F. T. O.
b. 3. *ἐπ' πρ'.* Th. O. H. T. F. M. c. 7. *ἀπ' αὐτῶν.* F.
T. O. d. 1. καὶ σὺν non est in O. F. T. d. 11.
ἀπ' αὐτῶν πρ'. F. T. O. Leuuencl. *hominis primū
formati*, vsus est hæc voce Clemens 33. Strom.
ὡς κατὰ τοὺς ἰσπ' αὐτῶν πρ' αὐτῶν τῷ ἑαυτῷ.

Pag. 222. c. 9. αἵ π' ἐκλ. F. T. O. d 4. αὐτῶν

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

Δ. M. F. T. d. 5. παρρησιάζομαι. F. T. O. ἀρχόμε-
 νος alij.
 Pag. 223. a. 5. χαλὰ non est in B. b. 3. ἐπι-
 κλῆ. H. ἐπιτίμη. Baf. b. 7. ἢ τὴ χαλὰ ἵκανον. O.
 b. 12. ἀμφοτέρωθεν. S. M. F. T.
 Pag. 224. b. 3. μάλα ἢ τὴ μόν. hæc defunt in M.
 O. F. T. sed agnoscuntur à G. & Leuuencl.

IN ORAT. XV.

Pag. 224. d. 2. ἡ ἐκτίσται. B. H. ἀνέστη. F. V.
 Ox. atque ita corrigendum videtur.
 Pag. 225. d. 1. ἀντιπρὸς ἀπὸ. H. HN. V. O. in-
 stabilem autem & impericium. d. 6. ἀδύναμις. G.
 d. 7. τῶ λόγῳ. Ox. τὴ λόγῳ. H. d. 10. ἢ εἰ ὅτι.
 H. V. Ox. d. 11. τῶ λόγῳ. H. V. O.
 Pag. 226. a. 10. βίου ποταμοῦ. HN. F. V. G. O.
 Ruffinus interpretes, vite huius inculpabiliter.
 b. 8. ὡ χαλὰ non habetur in Ox. sed agnosci-
 tur à Ruffin. & à libris scriptis. b. 12. φιλὰς
 πλάττει. B. & ita Ruffinus legit. idib. οὐκ ἐξέλεσται.
 G. F. H. O. c. 3. τὴ λαὸν τῶν τῶ. H. V. O. Ruf-
 finus omittit τῶν. c. 7. πῶτος, ait R. Mont.
 addi in regio libro, quod falsum est. c. 10.
 ἐν παλαιοῖς. HN. V. O. d. 7. ἀπὸ τῶ ἀποτήμῳ. B.
 F. H. V. S.
 Pag. 227. c. 5. ἰσχυροῦ. G. d. 6. πρὸς ἑαυτὸν.
 HN.
 Pag. 228. a. 5. διαπορεύσιν ἡμῶν. G. F. b. 9. ὅτι
 ἀποκαταστήσιν non est in Ox. c. 5. ὅτι αὐτὸν αὐτῶν. G.
 c. 7. ἀπὸ τῶ. G. d. 1. ὅμας λαβὼν. defunt in Ox.
 ἡμῶν λαβὼν. H. Ruffin. absit nos experiri.
 Pag. 220. a. 8. alij libri S. ἐξουδινῶν. b. 11. le-
 gendum ex HN. F. H. τῶ ὁσίν. c. 11. διατίσχη-
 ται. F. H. G. Ox. HN.
 Pag. 230. a. 7. αἰτιολογῶν. O. tuerentur receptam
 lectionem F. H. & Ruff. mala ac bona aduer-
 sum se inuicem diuersa lance penduntur. Citat Bu-
 dæus in Comment. ex alio Gregorij loco de
 lapsis in persecutione, μηδὲ ἀντιστοιχῶν τῶν καλῶν
 τῶν ἀσέβων. id est, neque ex equo emendationem
 repedentes. b. 9. ἀποκαταστήσιν agnoscunt HN.
 H. F. O. V. b. 10. διατίσχηται. O. b. 12.
 παρρησιάζομαι. HN. F. V. c. 5. πρὸς ἑαυτὸν. H. O.
 c. 12. τὴ δὲ μόν. Baf. & alij S. præter Th. qui
 τὴ δὲ, cui fauent & F. H.
 Pag. 231. a. 7. αὐτῶν. Baf. O. b. 2. πῶτος. HN.
 H. Th. O. ut antea πῶτος ἡμῶν ὁσίν. 231. a. 3. &
 Puteum, nec non reliquas plagas intermisi, Ruf-
 fin. & reliqua flagella. utraque voce vsus est ini-
 tio orationis 227. a. 7. πῶς αἰ πῶτος πῶτος &
 μόνος: at neutram expressit hic Billius. b. 11.
 post ἀρμύνης. O. addit ἡμῶν. sed HN. legit καμ-
 νίας καὶ ἀρμύνης & ἡμῶν. F. ἀμπαλῶν καὶ ἡμῶν
 ἡμῶν. c. 2. γούσπον. HN.
 Pag. 232. b. 3. Corrigendum ἐπιτίσται ex H. F.
 & O. sed HN. ἐπιτίσται. d. 9. οὐκ ἔστι. Th.
 ut P. M. n. 78 R. M. n. T. uterque.
 Pag. 233. a. ἀντιπρὸς. F. H. Th. b. 2. πῶτος πῶ-
 τος; corrigendum addita interrogationis nota,
 vel certe quoniam hanc omittunt sæpe calli-
 graphi post τῶ, interpunctione aliqua. d. 1.
 ἀπὸ τῶ. G.
 Pag. 234. a. 2. ἀποκαταστήσιν αὐτῶν. HN. a. 4. ἡμῶν

αἰας & ἡμῶν. F. ἡμῶν. H. O. a. 11. ἀποκαταστή-
 HN. ἀποκαταστήσιν. H. F. addunt V. Th. ὅτι αὐτὸν
 ut scriptum est Ioelis 2. 14. & Ruffin. & relin-
 quat post se miserationes. c. 3. post ἀποκαταστή-
 subiicit G. ut τὴ ὅτι αὐτὸν, ἡμῶν τῶν. c. 7. ἀμφο-
 τέρωθεν. B. c. 12. recte V. G. & διέγραψε ἀποκαταστή-
 τῶν. Ruffin. contradictionibus aditum refere-
 τῶν. F. διέγραψε. d. 7. αὐτὸν αὐτὸν. H. F. d. 8.
 ἀποκαταστήσιν. O. receptam lectionem retinent H. F.
 Pag. 235. a. 4. Post τῶ ἀμφοτέρωθεν in Th. addun-
 tur hæc, τῶ ἡμῶν τῶ ἀμφοτέρωθεν & ἀποκαταστή-
 τῶ γούσπον: quæ nec à Ruffino nec à regis vllis
 codicibus agnoscuntur. a. 8. οὐκ οὐδ. HN.
 a. 9. ἀποκαταστήσιν. HN. H. b. 3. R. Montac. legi
 vult, & ἀποκαταστήσιν, iussit opinor codici-
 bus omnibus, atque ipso propheta Ieremia,
 cuius hæc verba sunt c. 8. 5. ἀπὸ τῶ ἀποκαταστή-
 σιν ἀποκαταστήσιν αὐτῶν; Ruffinus, Et quid, quod a-
 uersus est populus meus auersione pessima, ex qua
 usque ad nouissimum cont. Sic enim corrigend-
 us est hic locus ex mss. V. C. Nicolai Fabri.
 b. 12. R. Mont. ex Th. τῶ πῶτος καμνίας συμπαύ-
 ρωτος, idemque annotatum est in V. c. 4. ἀπο-
 καταστήσιν. O. c. 6. ἡμῶν. HN. d. 2. in margi-
 ne ἀμφοτέρωθεν habet O. d. 7. καμνίας τῶ αὐτῶν. O.
 G. H. HN. F. d. 9. αὐτὸν ἡμῶν. O.
 Pag. 236. b. 10. post καμνίας. Th. addit οὐκ.
 c. 7. ἐπιτίσται. Th. d. 8. ἐπιτίσται αὐτῶν. O.
 Pag. 237. b. 3. ἀποκαταστήσιν non est in F. H. O. ἡμῶν.
 HN. c. 5. pro ὅτι τῶν ἡμῶν τῶ ἀποκαταστή-
 G. & Th. habent ὅτι ἡμῶν. c. 12. ἀποκαταστή-
 O. d. 2. post καμνίας addebantur hæc in Baf.
 ἀποκαταστήσιν καὶ ἀμφοτέρωθεν τῶ ἀποκαταστή-
 τῶ: quæ conuertit Latine Billius, tamen deef-
 se quoniam iam in libris annotauerat, & ex sua
 Basiliensi editione deleuerat. d. 6. καμνίας. H.
 S. καμνίας. F. d. 1. ἀποκαταστήσιν. B.

ORATIO XVI.

D P^o ο φιλοπῶνις vnus & alter codex Vaticanus
 habuit ἀπὸ τῶ ἀποκαταστήσιν, de alendis pauperibus
 ut testatur Iulius Gabrielius in suis eruditissi-
 mis scholiis, qua quidem voce vsus est au-
 ctor sub finem huius orationis pag. 264. d.
 ἀπὸ τῶ ἀποκαταστήσιν ἀποκαταστήσιν: mauult tamen ille
 retinere ἀπὸ φιλοπῶνις plurium librorum au-
 thoritatem sequendo, quibus adde F. H. O.
 suffragante S. Hieronymo in catalogo script.
 Ecclesiast. In T. erat ἀπὸ τῶ ἀποκαταστήσιν ὁ φιλοπῶνις
 ἡμῶν, in Th. ἀπὸ φιλοπῶνις ὁ ἀποκαταστήσιν. Quod ad
 sententiam attinet vtramque teneas, parum
 refert: sed non debuit falso referre R. Mon-
 tacutius in duobus Vaticanis coniunctam v-
 tramque lectionem reperiri contra mentem
 Gabrielij. d. 4. ἀμφοτέρωθεν. G. d. 7. ἀπο-
 καταστήσιν. B. ἐπιτίσται. T. sed ista, αἰς αὐτὸν ἡμῶν
 πῶτος δὲ καμνίας οὕτως non habentur in F. H.
 V. Ox. in T. addita erant in margine. Gabrie-
 lius vertit, quantum ego quidem possum hæc di-
 uidicare & distinguere, sic est considerandum.
 b. 10. ἀποκαταστήσιν. B. non ἀποκαταστήσιν ut falso R. Mon-
 tacutius. d. 4. καμνίας. G. d. 5. ἐπιτίσται.
 H. H. T. Ox. d. 8. ἐπιτίσται. B. ἐπιτίσται. T.

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

d. 9. ἡ δὲ αὐτῆς. b. 11. τὸ ἀνθρώπου. Ox.
c. 9. ἀπειροσύν. T. V. H. ἀπειροσύν. Bil. & H.
c. 11. Rich. Montac. annotat ex Billio πῆς ἀνα-
γῶς ἔργου, sed falso: nihil enim tale in eius li-
bro apparet, tantum inter lineas addiderat ἀ-
γῶν pro φίλῳ: at ex Vaticanis id citat Gabr.

Pag. 242. a. 9. ἀποσταλίων. G. d. 4. ἀποφύζω.
Tr. d. 8. δι' ἀγαθῶν ἀποφύζω.

Pag. 243. a. 8. ἡ π. B. c. 7. τῷ πλησίον. Tr.

Pag. 244. a. 6. Billus scripsit ut editum est
pro αἰνὰ ἡ π' ἀνακρία, quæ delevit, sed in Va-
ticanis teste G. & in H. T. Tr. & O. legitur
ἐκδοῖς αἰς τὰ ἀνακρία, omīssis vocibus illis οὐκ ἔ-
χουσι. b. 10. συμπαύειν. Tr. c. 1. ἡμεῖς. G. H.
T. Tr. ἡμεῖς non est in Ox. ut nec d. 3.
γινώσκου. Tr.

Pag. 244. a. 7. πομπὴν ἀποδοῦναι. O. d. 1. καὶ
διδασκῶ. Tr. d. 1. καὶ non est in H. Ox.

Pag. 246. a. 5. ἀπρόσμεν. Ox. a. 9. π. B.
a. 10. π. B. V. b. 1. ἀδελφὸς τῶν δε-
quebatur in Basil. ἡ δ' αὖ ὅτι. Gabriel. annotat
in quibusdam legi ὅτι αὖ ὅτι: sed in plerisque
tamen codicibus neque hæc nec illa reperiuntur,
quambobrem & à Billio deleta sunt. c. 11.
ἐξυμνοῦν. Ox.

Pag. 247. b. 8. ἡ εὐ συμπαύειν. G. Ox. d. 2.
ἐπειδὴ.

Pag. 248. b. 7. τὸν ἐαυτοῦ ἡρώτη. G. b. 9. δι-
ποποσμομα. d. 7. διαποποσμομα. O. H. T.

Pag. 249. a. 2. φέρει ἄλγος. Tr. c. 1. πᾶδας π.
Ox. c. 4. ἡ ὅτι λίγους ὀφθαλμοῖς. συμφορὰ. G. & ita
Billus interpres interpungi oportere innuit.
c. 6. ὀφθαλμοῖς. G. Tr. c. 9. ὅτι ὅτι χροῖ H. d. 4.
λίγους. H. Tr.

Pag. 250. a. 8. ὅτι. B. b. 2. κατὰ ἰχθύος. Non
habetur in vno B. & Ox. b. 6. βοδούλιν. G.
τῷ μαμμώσῃ. & τὸν ψυχλὸν μου ἀπὸ τ. G.

Pag. 251. b. 6. ἡ non est in H. T. Ox. ante
πτα. c. 9. ὁ καυχώμενος, non est hoc in H. T.
O. est tamen apud Hieronymum 9. 24. c. 10. σιωπῶ-
νται. Ox. at apud Hierem. σιωπῶν & γινώσκον.

Pag. 253. a. 2. ἀποῶν ὁ Μιχαῖας. G. H. T. Ox. Tr.
Recte, locus enim est Mich. 1. 9. a. 8. π' ἀγῶς;
per interrogat. sed in O. ἀγῶν ἐκτελεσται λίγος.

a. 10. μόνου non est in O. b. 11. ἡ τῷ πνύματι.
b. 12. ἀπὸ τῆς χ' ἡμεμ. O. & Tr. καί τω ἡμ. H. T.
B. b. 13. ἀρπάζει τὸ πρ. G. c. 3. πλῆν. S.
c. 7. τῷ θεῷ. O. διδόναι. B. c. 8. εἰς. H. T. Ox.
Tr. c. 9. ὅτι τὰ πάντα. d. 9. εἰς ὅτι τοῖς ἡ ἀντὶ.
O. d. 10. πῶς δὲ ἐκτελεσται. Tr.

Pag. 254. a. 4. πλῆν. Tr. a. 11. φρυγῆς & π-
λῆν. falso citat R. Montac. ex Gabr. tantum
apud B. φρυγῆς, apud T. H. V. occurrit πλῆν. H. T.
b. 11. τὸ φιλῶν. in margine T. π' φιλάδελφον.
c. 5. ἵσως ἐπιώλεσα. Tr. Th. ἐπελάμ. H. T. V.
d. 1. πῶς ἰσχυρῶς. S. d. 2. ἐπιχρυσῶν. B. d. 6.
αἰούμεν. B. Ox.

Pag. 255. a. 3. ἡ δὲ. B. pro Amos G. Μιχαῖας sed
falso, locus enim est Amos 8. 4. vbi legitur &
ἐμπλήσονται, ἀνοίξουσιν, sicut in H. T. Tr. V. & ne-
ροισι ἀντιπρῶτον, & ἀρεσκουσιν. a. 9. Μιχαῖας. B. G.
hoc quoque perperam: sunt enim hæc Amos
6. 4. b. 8. τὸν ἡμεῖς. B. O. Tr. d. 5. εἰς αὐτοῖς.
B. O.

Pag. 256. a. 2. ἀρρογίσματα κατὰ. H. T. Th. Tr. O.

A forte ἀρ. κατὰ κατὰ. b. 7. ἀρεσκουσιν. H. T. Th.
O. b. 8. ἰσχυρῶς. O. Gabrielus nihil tale.

c. 3. τὸν non est in Ox. H. T. c. 11. εὐσέβεια. B.
d. 1. μόνον δὲ πνύ. μόν. hæc non sunt in T. Tr. O.
B. d. 7. φιλῶν. H. T. Tr.

Pag. 257. a. 6. εἰ μὴ ἡ τὰ μίλῳ. H. G. Tr. b. 2. ὁ
καὶ. Tr. b. 3. ἡ τὰ μίλῳ. Tr. b. 4. ἡ τὰ μίλῳ. Tr.
T. O. Tr. b. 12. εἰ τι βλακείας. c. 2. σὺ οἱ λογ-
Ox. c. 3. ἡ εἰ τι βλακείας. H. T. V. d. 2. συμφορῆς
καλὸν ἔστιν. in vno B. in altero καλὸν ἔστιν. d. 4.
ἀποφύζω. B. H. T. Ox. d. 5. σὺ λίγους. Th.
d. 8. ἐκδοῖς. B. O. & sic in. 10. & pro αἰνὰ, Tr.
καὶ. d. 10. ὅτι. Tr.

L Pag. 258. a. 1. καὶ. H. T. O. & ἐκδοῖς. καὶ πῶς ἡ-
dem & Tr. a. 6. καὶ. Ox. a. 7. πῶς πνύτας. non
sunt hæc in Ox. Tr. a. 8. π' non sunt in O.
Tr. a. 10. τῷ καὶ. S. a. 11. ἡ καὶ. O. Tr. H. T.
b. 1. ἀπρόσμεν. H. O. Th. Tr. b. 7. ἡ βλακείας. H.
b. 10. ὁ δ' οὐκ ἔστιν. H. T. O. Tr. c. 8. καὶ.
τὰ αὐτὰ. H. T. O. d. 6. ἀποφύζω. H. V.
T. Tr. ἀποφύζω. O. d. 9. σιωπῶν. H. T. O.

Pag. 259. a. 1. καὶ. O. b. 7. ἀπρόσμεν. O.
c. 1. ὁ δὲ φωνῇ. B. c. 2. πνύτας. H. T. B. d. 2.
ἀποφύζω. V. S.

Pag. 260. a. 2. ἀπρόσμεν. Tr. a. 6. τὰ τῆς κατὰ.
C H. T. Tr. b. 8. ἐκδοῖς. H. T. Tr. Th. Ox.
b. 11. ἡ καὶ. H. Tr. Th. V. d. 9. ἀπρόσμεν. S. V.
ἀπρόσμεν. O.

Pag. 261. a. 8. ἀπρόσμεν. H. T. O. c. 1. μόνου. H.
T. Tr. c. 4. τὰ πνύτας. O.

Pag. 262. a. 3. Emendandum τὸ ἡ καὶ. H.
T. O. B.

Pag. 263. a. 6. καὶ. H. T. O. & sic in B.

Pag. 264. b. 3. ἀπρόσμεν. O. d. 5. μόνου π' & ἀπρό-
σμεν. O. Ibid. αὐτοῖς.

Pag. 265. b. 4. Χριστὸς δεσπότης. desunt in O.
c. 3. ὁ δὲ φωνῇ. H. T. O.

IN ORAT. XVII.

D. 3. Ad hanc vocem μαμμώσῃ scholium addi-
tur in Th. & M. σὺ ἡ καὶ, ἀνοίξουσιν, καὶ πνύτας, πνύτας
καὶ καὶ. S. Hieronymus iuxta Symmachum
verbi Hierem. 4. 19. turbati sunt, ex Hebræo,
tēque ignorare quid significet μαμμώσῃ confite-
tur, Aquila vero reddidit ἐκδοῖς καὶ πνύτας. in
editione Vaticana ex lxx. legitur μαμμώσῃ ἡ ψυ-
χὸν μου. Fluctuat anima mea. Rufinus interpres
hulus orationis ita reddit hunc locum, & sen-
sus mei turbati sunt. d. 6. ἀποφύζω. H. B. G.
Th. d. 7. τὸν καὶ. B.

Pag. 266. a. 1. ἀπρόσμεν. Th. H. T. H. a. 9. ἡ non
est in B. T. H. c. 8. ἡ καὶ. HN. H. 4.
T. M.

Pag. 267. b. 6. Annotat Rich. Montac. sine
iudicio lectionem nihil nullo codice indica-
to ἀποφύζω, cum certum sit apud prophe-
tam nusquam aliter scriptum esse quam ἀποφύ-
ζω: minus reicienda est coniectura quam
subiicit, legendum nempe fortasse infr. c. 8.
ἀποφύζω τῆς τῷ καὶ σιωπῶν.

Pag. 268. a. 1. τῆς ἀπρόσμεν. S. b. 8. ἀπρόσμεν

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

μαμα. Leuvenclaus ut monet Bil. b. 10. ἡ-
 πρωι δεχεμαται S. c. 2. κωπηις ις ις. c. 4.
 In Basilienſi poſt *δεχμαται* addebat, *τι καλ' ἡ-
 μα*, quod deletum eſt a Billio, hac addita in
 margine annotatione, Eodem modo legitur in
 uerſto exemplari niſi quod deet illud *τι καλ' ἡμα*,
 & in Card. Item, difficile eſt ſtatuerre utrum il-
 lud *ἡμα* referendum ſit ad verbum *κωπηις* an ad
 ad verbum *καωπηις*. Certè in interpretatione ſua
 textum expreſſit, quem edidimus, cum quo
 conuenit & Gabrieliuſ delens illud *τι καλ' ἡμα*,
 quod abeſt à tribus regis codicibus & a T. M.
 qui noſtram lectionem tuentur. fruſtra igitur
 calumniatur Rich. Montac. Ruſſinuſ ſic ex-
 preſſit hunc locum, Ipſe enim ſemper in omni-
 buſ idem eſt immobiliter ſtans atque diſpenſans
 ea, que quotidie diuerſis modis & rebus & cauſis
 per exituſ varioſ tranſeunt: & hoc eſt dogma Dei,
 &c. d. 5. *κωπηις ις ις* *μωι* *ἡμα*. G.

Pag. 269. b. 5. ἐπεὶ αἱ μαθὲν τὴ διδασκαλίαν σου, ὡς
 C. & B. Th. *επειτα αι μαθηται της διδαχης σου ου*, ως
 πλ. *ut discam iustificaciones tuas alioquin*
consequens videri potest sententia: Mirum
 sane hoc à Billio fuisse in interpretatione
 prætermissum, quod margini sui libri appin-
 xerat: sed à Rufino tamen non agnoscitur.
 Iulius paulo post Bil. venit. *iustificacionem Dei,*
 cum tamen ex nullo codice lectionem adscri-
 bat *τὴ διδασκαλία σου.* b. 7. παλαι. H 3. T. M.
 S. b. 9. *et magis accipere vel dñd* sic lege cum
 B. Cas. L. T. 11. c. 10. *διδαχου σου.* T. M. B. b. 12.
αυτης σου. d. 2. pro *τις* alij *τις.*

Pag. 270. 2. 8. pro ^{con} conuicit legendum ^{Rich.} Rich. Montac. omnes tamen codices habent ^{con} con. d. 5 ^{apud} apud B. d. 6 ^{ut} ut ^{amant} amant.

Pag. 271. b. 11. v. ἡ τῆς πρῆμ. ἔσ. πω οἶμα ε
 τῆ γινε πῆς ἱσπ. Th. vide icholia Billig num.
 25. Idem habent τῆς πρῆμ. T.M.

Παγ. 172. a. 9. $\delta\iota\sigma\tau$. S. a. 10. $\mu\alpha\tau\alpha\sigma\iota\varsigma$. S. $\mu\alpha\tau\epsilon$
 $\sigma\iota\sigma\tau$. B.T. b.1. $\delta\iota\sigma\tau$ $\chi\epsilon\iota\sigma\iota$. C.H 3. 4. T.M.
 c.2. $\mu\alpha\tau\alpha\sigma\iota\varsigma$. H 3. 4. T.M. B d.1. $\mu\alpha\tau\alpha\sigma\iota\varsigma$
 $\tau\omega\iota$. G.C. Th. T.M. $\mu\alpha\tau\alpha\sigma\iota\varsigma$. H 3. 4.

Pag. 273. 33. ~~ἡτοιμασέν~~ ^{πε} ~~μεινέν~~. B. H 3. 4.
 c. 2. Emendar G. quod non annotavit Billius,
 tamen si sua in interpretatione hanc emenda-
 tionem expressit, ~~ἡτοιμασέν~~ ^{το}. cui astipulantur
 & H 3. 4. T. M.

Pag. 274. 2. 1. Annotat hic Bilius, ad oram
 libri sui. Satis apparet visum esse hunc locum:
 videtur tamen vi ex translatione Bilibaldi colli-
 gitur transponendum esse pronomen ei post q̄: sic
 etiam legitur in G. T. M. Rufinus, vi sua fi-
 des in maioribus & perfectioribus honoretur à Deo.
 2. 4. αἰετ. B. H 3. T. M.

IN ORAT. XVIII.

INTRIPTIO fuit in T. & O. sic Κομνησις ἡ
ἀγία τῆς πίστεως καὶ μὴ τῆς μαρτυρίας. Nicetas
in Comment. καὶ γὰρ μὴ ἀμείβεται τῆς τῇ μαρτυ-
ρίας μίμνῃς ἀλλὰ σὺν αὐτῇ τῇ ἀπορίᾳ αὐτῇ ἐξιστοῦται ὡς
ἐπίμνησις. Postredie illius diei quo martyr commemo-
ratio celebrari solebat rure reversus hanc ut eius
laudem orationem habuit. b. 9. Κομνησις. F.

A G. Th. c. 3. πιν. Tr. c. 9. ὡς ἐστιν οὐκ ἔστι
non est in vno B. d. 5. τίς ἐστὶν μὲν. Delunt
hæc in B. & O. H. T.

Page 275. a. 1. ἀποκαταίν. B. a. 11. μωθεῖον ὑπ'
 οὐκ ἐλκνεν in Tr. O. T. H. a. pro ἀπὸ B. ha-
 bet ἀπὸ. b. 11. ἀπρὶ. Th. d. 8. ἀποξίνου. G.
 T. Th. Tr. O.

pag. 276, s. 6. λήσιν abest ab O. c. 9. ἀλ-
σιν ας. Tr. O.

* Pag. 277. α. 10. *παραθήκη*. G. Th. *φιλομα-
θήκη*. T.

Pag. 178. b. 12. *παρὼν*. hzc omnia vsque ad
μᾶλλον absunt à quibusdam: in Tr. erant cala-
 mo inducta. d. 2. *ὃ παρὼν*. B. d. 4. *ὅραται*.
 Tr. O. H. d. 7. *παρὼν* π non sunt in B. ne-
 que π ὃ in Tr.

Pag. 279. b. 5. *uivis*. O. per vnicum *e*. c. 6. n-
ex. *uivis*.

Pag. 280. b. 1. το ἡ ἀρχή. H 2. T. O. c. 6. κ-
 η'ε'α T. Tr. Th. vocem κη'ε'α cur irreptitiam
 dicat Rich. Montac. non video, cum & Gre-
 gorius & alij Patres ea passim vrantur atque
 adeo textus ipse LXX. qui vocem Hebraicam
 ראש 1. Reg. 16. 16. vertunt κη'ε'α & Psalm. 32. 2.

Pag. 181. a. 6. ἀρχὴν τὴν ἐν δυνάμει. B. O. T.
 H 1. a. 11. τοῦτον. B. O. T. H. B. T. b. 2. ἦν
 περὶ τὸν H. T. b. 5. οὐκ ἔστι. G. T. c. 3. ἦν ἡ
 κ. 1. d. 3. ἦν. H. T. d. 8. ἀπὸ δυν-
 αμει. T.

Pag. 282. b. 3. μύθος. b. 6. ἀπαρχὴν O. T.
ἀρχαίαν. Tr. ἀρχαίαν. H 2. c. 9. ἀρχαίαν ἀρχαίαν.
Tr. d. 8. ἀρχαίαν ἀρχαίαν. Tr.

Pag. 283. b. 7. *winchias*. H 2. O. V. . b. 9. *win-*
chias. B. b. 11. *winchias*. Tr. c. 5. *winchias*. Tr.
 C. 11. *winchias*. d. 3. *winchias*. Tr. H.

Pag. 284. a. 1. ἀφ' ἧν. Tr. a. 4. τῇ ἐξουσίᾳ.
 T.H. 1 O. a. 6. μικρὰ. H.T.O. b. 9. οὐκ εἶδ'
 non habetur in H.T.O. b 10. φιλίᾳ. Tr. c. 6.
 χαρίζομαι πρὸς ἡμᾶς. T.H. Th. Tr.

Page 285.23. **μεγαλίστην. S.** 2.4. **ισχυράτων. Tg.**
b.6. **σπένια. S.**

Pag. 186. b. 1. *πὸ δὲ ἡμαῖ.* Scholiastes Gr. ad hanc
 ποταὶ τὸ ἔχον μέρει τῶ λόγις παλαιότις ὁπλοῖς τῶ-
 ρος πῶτε ἵσταται, αἱ αἱ τῶσαι διατίθεται. **b. 7.** συν-
 ξισα. T. S. **c. 1.** μεταλαμβάνει αὐτῶν. O.

ORATIO XIX.

ΤΙΤΥΛΟΣ ἢ Τ. hic erat : οἷς πρὸ παλαιᾶ ἐκ-
 •κρίσεως παρὸντος Βασιλεῖος.

Pag. 87. a. 6. ὁτιναυτοῖς. Th. quod aptius est:
præcellit enim ὁτιναυτοῖς. c. i. in veteri codi-
ce fuit ἀναυτοῖς errore manifesto, quod ab aliquo
imitatum fuit in ἀναυτοῖς R. M.

Pag. 288. a. 3. ὁπότε. Th.

Pag. 289. b. 7. ~~αρχαία~~ ^{αρχαία} ὡς πρῶτα. Th. codex ha-
 buit ~~ἀρχαία~~ ^{ἀρχαία} ἰσὺ α'. Ita & Bil. ex vetusto & Car-
 din. itemque HN. H 4. T. C. 3. ~~πρῶτον~~ ^{πρῶτον} τῶν
 fuit in Basil. sed Billius ex Card. ita mutavit ut
 editum est & verum, *santa celeritate*, & Piche-
 meras, *santa velocitate*.

· Παγ. 192. α.2. πίνω: ἐν ἰσχυρίματι, ἢ πᾶμα πίνεις

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

ἡπίστατος ἐν ἀνθρώποις. Hæc nullo expresso codice
profert Rich. Montac. fides sit penes aucto-
rem. c. 5. forte ἡ ἐξω aut ἐξωθεν πάλιν. Ric.
Montac.

Page 293. d. 1. σιωνήρα. S.

Pag. 294. 2.4. *Puro xaiet, & sic Card.* anno-
 rat Bilhus in margine. Hoc si prætermittum
 non est à libratis Anglis, acumini tribuendum
 est Montacuti.

Pag. 295. b. 8. Omisit hæc Billius, dum interpretationem suam texit, nec annotavit in libro suo desiderari in mss. quæ sit ut ea excidisse memoria putem potius quam ab eo consulto præterita. Pircheimerus vertit *Ignis et nubes columna inuicem sibi succedentes.* d. 2. αἶψα καὶ αἶψα. Th. V.

Pag. 296. a-1. η μὲν ἄλλος ἄλλως ἄρξ. π. ἢ ὡς
ΕΤΕΛΕΤΗΝ ΟΚΤΕΥΣ.

Pag. 297. d. 10. ὁ superior, ait Billius scri-
ptum fuisse in vetusto exemplari & Vatica-
no 2.

Pag. 198. a. i. μετ' αὐτοῦ. H. T. S. & ibid. καὶ τὸν
 aliq. H. & T. καὶ τὸν. c. i. ἀλλ' ἵνα. H. d. 8.
 ἀπεκρίσθητε τῷ κυρίῳ habet Th. ἀπεκρίσθητε. H. T.

Pag. 299. b. 2. π¹ χίρω. H. T. b. 6. ἐνδουμάς.
 T. HN. c. 8. αἰ δὲ αἶφ. HN. d. 2. μὲ συν.
 Th. H.

Page 300, b. 6. *Amc.* HN. CH. 4. T.

Pag. 301. 2. 11. αὐτὸ ἀνέμυσιν. Th. sed potior le-
 ctio textus excusi Rich. Mont. b. 1. Σίφαι
 αὐτὸ δὲ πρὸς τὸν πᾶν. S.

Pag. 302. a. 1. Falso refert lectionem Basilienſem Rich. Montac. non enim illic legitur *¶ τὸν ὁδὸν* ſed *¶ τὸν τὸν θάλασσαν*, at Billius ex Elia correxit vt editum eſt. & ex Vaticanis mſs.

b. 3. Falso item hic exhibet Basil. verba Rich. Montac. quali esset ὁ ὁ *ῥα* ὁ *ῥα* ὁ *ῥα*, tantum enim est, ὁ ὁ *ῥα*. quemadmodum & in F. T. at Billius emendavit, his verbis in margine additis: Satis apparet legendum esse *ῥα*: antiquus tamen codex & Card. habent *ῥα*. in regio HN. est *ῥα*. b. 12. Emendandum ex B. HN. F. *ῥα*. d. 5. *ῥα* *ῥα* *ῥα*. Hæc scholium putat R. Mont. sed agnoscitur ut verus textus à regis codd.

Page 303. b.3. *μεγαλειος*. Th.

Pag. 304. 2. II. $\epsilon\sigma\tau\iota\varsigma$ $\delta\epsilon$ $\pi\epsilon$ $\alpha\upsilon\tau\omega$ $\lambda\iota\pi\omega\kappa\epsilon\iota\alpha$. b. j.
 $\epsilon\sigma\tau\iota\varsigma$ $\theta\epsilon\omega$. Th.

Pag. 301. c. 7. Emenda ex Bil. καὶ μὴ τὸν οὐκ ἀ-
πὸ τῶν ποσ. & ita F. T. V. c. 11 παρὰ M. HN.

Page 306.2.10. Corrigendum ex T. ἡ περιηγη-
 τὴ δ' ἡμεῖς ἀλλος ἐστ' ἐν. vel ex F. περιηγμ. ἡ δ' ἡμεῖς ἡ-
 λος οὐδεις ἐν ὁρίσει. d. i. ἀπὸ τῶν ἐν Basil. addunt
 HN. Th. ἡ δ' ἡμεῖς τὴν τοῦ δ'.

Pag. 307. b.8. pro *παιῶν* est *ταῦτα* in HN.
c.1. *ἀντιδοχόμενα*. HN. Th. *ἀντιδοχόμενα*. F. T. B.
c.3. *τομίσαντες*. Th.

Pag. 308. a. 3. ἔχιν. Basil. C. F. T. rectius quam
 ἔχιν HN. a. 4. ἀπὸ. Emenda ex B. F. T.
 b. 3. χαμῖνα. F. T. Th. c. 4. Em. ἡ δὲ ἑρ-
 μῶντι. ex nidem ἡ δὲ Sep. V. S. d. 2. ἡ δὲ
 τῶν. Bill. ex C. & F. T. Tho. legis ex coniectura

$$b_{j+1} = \begin{cases} b_j + 1 & \text{if } b_j \leq 1 \\ b_j & \text{if } b_j = 2 \\ b_j - 1 & \text{if } b_j \geq 3 \end{cases}$$

Pag. 309. d. 1. πει' αυθις. Th.

Page 34. a. l. 6 σ^{st} ἀγόν. Bill. ex ms. perperam

A retuli hęc ad lini 6. R. Montac.

Page 314-b.12. ἀμόλυστα. HN. C. V. F.

καπλάσις corrigat Bil. ex C. HN. F. c. 7. πὺ
χέει. Th. d. 5. ἐκφύσσει. Bil. ex HN. F.

Pag 315. a. n. 917174, HN. T. C. 10. 6' 900000.
 Bal. ex HN. C. El.

ORATIO XX.

IN tit. eis τὴν μέγαν Βασιλέως ἑορτήν. F. H. O.
Codex regius HN. habet ἀρχιεπισκοπῇ. Aldina
editio in indice orationum, εἰς τὴν μέγαν Βασ.

c-7. *vñ qm̃ geg'isr.* F.H.V.O.Th. d.10, amo
non est in O.

Pag. 317. a. 1. *νῆς νῆς ἀπὸ τῆς*. O. b. 1. in Basf.
ἐλθοις. d. 4. in Basf. *ἀνελθῶ*. sed edidimus 'ut est
 in B. H. F. V. d. 5. In nonnullis Th. *οὐ*
 non erat.

Pag. 318. a. 3. μεταστάται in Bas. alij μεταστήται.
 conueniunt in sectione recepta F. H. B. a. 8.
 μεταμύδων. G. H. b. 6. χαμαὶ βλέποντες. Basil. H.
 O. Billius tamen in suo libro deleuerat recep-
 tam lectionem, & scripserat βλέποντες, cui sub-
 scribit V. qui humi incedunt. d. 1. ἀπὸ τοῦ ἡμῶν.
 d. 5. ἐπὶ τὴν ἀσπίδα. HN. d. 8. in Basil. expunxe-
 rat Bil. μεταμύδων, quam tamen lectionem reti-
 nent H. & alij libri quidam, Billio suffragan-
 tur G. & V.

Pag. 519. b. 1. *ἡδὲ τῶν θυμῶν τῶν ἀμφοτέρων.* HN.
 G. F. O. b. 7. *κράντος αὐτῆς ἡραδίου.* H. S. d.
 καὶ πύργῳ. F. H. & O. qui meminit & postea lc-
 (1115).

Pag. 320. a. 6. *ἡ ἀφαιρέσις*. Basil. F. H. O. Billius
ἡ ἀφαιρέσις. b. 4. *ἡ ἀφαιρέσις*. F. HN O. & ita cor-
 rigendum. *ἡ ἀφαιρέσις* H. 2. b. 6. *ἡ ἀφαιρέσις*. Basil.
 F. H. b. 7. *οὐκ ἐστὶν ἡ ἀφαιρέσις*. F. H. O. Th. V.
 c. 4. *οὐκ ἐστὶν ἀφαιρέσις*. V. O. & Billius in interpreta-
 tione, adeo largè: tametsi nihil in suo libro ad-
 diderat.

D Pag. 322. c. 9. pro *παραῶν* moner esse *πύλαι* in
O. Rich. Montacutus, sed indiligenter hīc
fuit: fortasse scriptum reperit, ut exhibent V
H. ὅς *πύλαι* ὡς. nam omnino *παραῶν* hīc *πα-
ρίλαι*. S.

Pag. 323. 2. 11. παρ' αὐτοῦ. Basil. sed à Billio est
 hæc correctio, & à libris F. H. HN. ac cæte-
 ris. b. 7. in textu Ο. ἀπολογισμῶν. scholia cum
 Basil. faciunt & Parisiens. αἰωνολογισμῶν. F. H
 HN. ἀπομολογισμῶν. V. c. 6. 12. αὐτῶν. S.

Page 324. c. 9. *doni*. HN. *doni*, F. H. d. 9.
βούνη *κρί*. Ox.

Pag. 325. 2.6 χρηματιστε ἐν τῷ πλ. F. HN.
O. Th. b. 2. ιδεῖσθαι. HN.

Pag. 326. b. 2. πύπυ. H. O. πάντων. Bas. F. HN.
 c. 2. ἀφ' ἑλκαστα. HN. d. 11. ἐπὶ μνημα. HN.

Pag. 127. b.6. πιστωσι. HN. c. 3. ἐχόντων, scri-
 pserat Bill. sed reponendum est ex Basil. F. H.
 O. ἰστών. d. 1. ἀνιδεῶν σὲ ταῦτα πιστῶσι.
 HN, Th. F. G. ἀνιδεῶν χαίρειν. O. Schol. expo-
 nit ἐρεχλόντα, χλαύεται, ἐρεπύζειτα.

Fig. 328. b. 3. τὴν ἐμὴν ἑφ' ἣν καὶ μέγας. b. 12.
 πρὸς πρῶτος. HN.F.H. d. 4. πρὸς πρῶτος καὶ. H.F.HN.
 O. d. 11. ὁκτώ. O.

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NQTÆ.

Pag. 229. a. 4. $\pi\alpha\lambda\omega\tau\epsilon\varsigma$. H. F. S. a. 5. $\epsilon\lambda\epsilon\alpha$. A
 $\epsilon\lambda\epsilon\alpha$. G. b. 12. $\epsilon\lambda\epsilon\alpha\tau\epsilon\varsigma$. F. O. c. 1. Inalut
 $\epsilon\lambda\epsilon\alpha$. In G. $\epsilon\lambda\epsilon\alpha\tau\epsilon\varsigma$. c. 5. $\delta\epsilon\delta\alpha$. O. $\delta\epsilon\delta\alpha$.
 F. H. d. 3. $\pi\alpha\lambda\omega\tau\epsilon\varsigma$. Ba. F. O. d. 4. $\epsilon\lambda\epsilon\alpha$.
 O. H. F.

Pag. 330. a. 3. *εαυαίς*. O. b. 4. π' *εαυαίς*.
 HN. c. 1. *εαυαίς*. gerone ex Bas. & F. H. &
 π' *εαυαίς*. H. 1. *εαυαίς* vtroisque ex H. O. Bid.
 ex fecun lo & Card.

Pag. 331. 2. 10. ὑπολαμψαντων. H. Th. d. 1.
 delent πρ. Ox. F.H. d. 7. μαζόντης. HN.

Pag. 332. a. 3. *ἐν* *ἐν* *ἐν*. Batil. & libri quidam.
b. 2. A. *ἐν* *ἐν* *ἐν*. G.

b. 3. πινός. F.
 b. 11. τινός. F.H.

Pag. 335. a. 8. *aradiſſima*. S. d. 6. *mutis* Quæ
 ſequuntur vſque ad *vis* & *mutis* inſerta ſunt à Bil-
 ho ex vno codice veteri, quæ repræſentantur
 & à tribus aliis F. H. V. dormitarunt hic Angli
 collectores & correctores.

Pag. 416. α.β. λογιος. O. α.β. θεολογος κατηχητης.
 Baf. Billius emendauit vt editum est, cui assen-
 titur V. θεολογικη O. d.6. Ναυαρογιος. Expo-
 nuntur in Th. & O. οι ηγασμενοι, ηγαν οι με-
 ρατοι

Pag. 337. c. 1. Th. ex conjectura *αὐτῆς δι' ἐκείνης*, quam confirmant F. H. V. *αὐτῆς ἡ ἐκείνης*. Omnia hæc verba Bilius interpres; Pischeimerus sic expresserat, & *monasteriis quæ ibi sunt præfuit, quæ ipse admodum dignè moderabatur*. Ad verbum ellet, *quæ illic erant, moderatur, ipse vero quippiam memoria dignum perficit, atque cum Helia, &c.* c. 2. *ἐπιμαρτυροῦν*. Bas. H. O. c. 12. pro *παραγὰρ*. F. habet *παραγὰρ*, G. & Th. *ἐκείνης*. d. 4. *ταῦτα ἡ αὐτῆς* desunt in quibusdam. S. *τὴν* *ἐκείνης* F. H.

Pag. 138. a.5. ἐπιτύμω. Sic loquitur aliquones
 v. 489. d. & 294. a. Schol. annotat, ἐπὶ τῷ Ἀριστῶ
 περιτομῶντι λέγει· τῷ δὲ περιτομῶντι τὰ δαίμονα
 ἐμύλωσεν ἐμφορῶντι & μακρόν. vide Billischolia.

2. 7. πὶ ἐξ ἀπλῆ. O. b. 9. ὑποχέουσιν. c. 6. π.
δι' ἐπερολαμβαίουσιν. O.F.H. c. 8. τῆς μὲν πῆς ὁ
ἀπλῆ. H.F. HN.Th.O

Page 339. a. 5. ἡ παῖς αὐτῆς. b. 3. ἀνδραγαθὸς ἄνδρ.
O. b. 7. μικροῦ. ὡς ἑαυτῆς. d. 10. ἡ ἀπὸ τῆς S.

Pag. 340. a. 3. παρὶν, legunt alij S. c. 7. ε
 ἀφ' ὧν. HN. d.2 μεταξὺν. O.

Pag. 341. a. 3. ἀπειροῦσι O. a. 11. Inepie
 Montacutius annotat ex HN. περιουχῶν προπ-
 ρυλλῶν, vt verius Theodotio secundum quos-
 dam Prouerb. 11. 26. *Qui augei pretium frumen-
 ti, vnde Ambrosius 3. offic. c. 6. Captans pretia
 frumenti maledictus in plebe est.* Communis ha-
 bet et οὐνιχῶν, Symmachus οὐ καλῶν. *qui proli-
 ber.* d. 4. ἀπρω. F.H.Ox. V.

Pag. 342. b. 1. $\omega\sigma$ abest in O. F. & Baf. $\sigma\pi\delta$ -
 σαρ. O. d. 12. $\epsilon\mu\sigma\theta$ $\lambda\acute{\iota}\gamma\omega$ παρ. F. H. HN.
 Th. O.

Pag. 343. c. 10. *ex hinc ad id.*

Pag. 344. 2. 3. $\pi\eta\rho\eta$. O. b. 2. $\kappa\alpha\pi\delta\epsilon\lambda\alpha\mu\epsilon\tau$.
 HN. c. 9. $\alpha\lambda\phi\alpha\gamma$. F. H. HN. O. d. 1.
 $\delta\lambda\omega\gamma$. HN. d. 4. $\delta\omega\mu\alpha\tau\iota\alpha\varsigma$. d. 6. π δ $\mu\acute{\alpha}\kappa\eta\tau$.
 F. H. Th. Ox. d. 7. $\iota\alpha\upsilon\tilde{\nu}$. HN. d. 8. $\alpha\iota$ -
 $\tau\iota\varsigma$. O. F. H.

Pag. 145. a. 1. ἀπὸ τοῦ. a. 9. ἀπὸ τοῦ. G. Th. F.
 b. 5. καὶ αὐτοῖς. F. H. Th. d. 6. καὶ ἡ τοῦ κοινῆς
 ἡλικίας μακάριον. O. V. non autem Bal. vt. opinatur
 Rich. Montac. qui suis oculis credere debuit,
 nec ullus ex regis mss. d. 11. αὐτοῖς ἰσχυρ.
 FIN.

Pag. 346. a. 7. Infulsè Rich. Montac. legi
 vult utroque loco τῷ; est enim ἢ ἰωῶ, ἢ τῷ
 ἰωῶ. Coniectōr Anglus Græcavoluit ex Lati-
 nis corrigere. ὁ plumbeum pugionem. b. 3.
 αἶος π. O. b. 8. ἀπικρούει πέρει. HN. + b. 11. ἀπ-
 μόπρω. O. c. 8. Βαί. & αἱ γ' ἀσκαλῶν. d. 7.
 θυμοπίειας ἢ πέρ. S.

Pag. 347. a. 4. μιμητής, *imitator*. F. H. HN. Th.
 c. 4. σιρρῆς. F. H. Ox.

Pag. 348. b. 4. *δακρυα*. HN. c. 3. *δακρυα*. O.
 d. 6. *δακρυα*. HN. Th. d. 8. *δακρυα*. Notae
 scholiafles, *Μιδεος* *εστ* *λε*. d. 12. *τα* *δακρυα*.
 2. Th. Tr.

Pag. 349. a. 10. π̄ φασ, ᾱ. b.3. ἀπὸ τοῦ αἵματος.
 ᾱ. b.4. Valde perperam in Patiensis no-
 stra editione legi vult Rich. Montac. οὐκ, &
 substituit οὐκ, quod nullius codicis auctorita-
 te confirmat. Bilius certe verit: *nondum enim*
id satis intelligo. c.6. ὁ π̄. G.H.O.Th. ὁ π̄. F.
 d.1. Ab hoc loco ad finem paginæ nihil im-
 mutatum fuit in Basilienſi, quam bona fide
 Typographus repræsentauit, tantum addita e-
 rat nota interrogationis hoc pacto *μὴν ἔσται;*
μὴν ἢ π̄, μὴ π̄, quas amanuenses omiserunt.
 Corrector tamen Anglus totum hunc locum
 deprauasse nos ait ab interpunctionibus; sed
 calumniam esse intelliget, qui libros in Ger-
 mania editos inspiciet. In Aldina tantum erat
 postrema interrogationis nota *μὴν ἢ; ὅτι κα-*
ταρτ.

Pag. 350. a. 3. π̄ καὶ. F. H. S. a. 10. παύσαι,
 μέρη. HN. πέντα μέρη. H. b. 11. αὐτὴν. F.
 H. O. x.

Pag. 351. b. 6. *de nra* Bill. ex Card. & V.
 & *id* G. b. 11. *an* Ox. c. 1. *id* *an*
 F. H. atque ita legendum decernit collector
 Anglus, quasi Atuncum *id* *an* *an* *an* sit, ut
 Iuliano fortassis Apostata suffragetur, qui Ar-
an dicebat non esse Christianorum.

d. is. ἡμα. H. ἡμα. F. In Aldina & Basil. edit.
ἡμα, sed mutavit Billius: quod recte fuisse con-
tendit : neque nos negamus, sed vtrumque
ferri potest. adiunxerat idem ex Niceta & theo-
το κητάουτος τὸ πρῶτον ἐστὶν ἀγαθόν. si δὲ Βί-
λ μ πλάσσει ἐν φερεται. Certè cum interprete-
tur hanc vocem Lat. occasionem Billus non
aliter à nobis efferenda fuit in hac Billiana e-
ditione ; quod ipsum indicat & scholium Ri-
chard. Montac.

E Pag. 352. 2. 11. παρὸν ἐπὶ τῇ πύλῃ σου; &c. B. S.

π. Ο. ἀλλεπὶ πύππ. F. ἀλλεπὶ ππ. H. C. 3. ὑπὸ-
χρη. OX.

Page 353. a. 1. *αὐτῶν*. HN. a. 7. *πλὴς*. O.
b. 2. *αὐτῶν*. F. HN. b. 5. *τῶμα ἴσα καί*. S. F.
H. b. 11. *τῶ δώσαν τῷ λόγῳ*, *defunct in vno* B.
H. & O. c. 9. *πὶ πλὴν*. O. HN. d. 6. *καὶς*
δικαίης. O. & *καὶ πάντες τῆς ἐκείας*. Ox. Th. I. H.
atque ipse Billius in interpretatione sua, *sed*

omnes imperio meo cedere: tamen si vox πῦρις ab-
esset ab Ald. & Bas. neque ex mss. eam annota-
set. d. 8. ἔξῃσι. H. O.

Pag. 354. a. 9. Non videtur legisse ἡμεῖς, cum
in margine libri sui annotarit sic esse in mss. ut
habuit Bas. b. 1. ἑαυτὸν δὲ. F. ὡς αὐτὸν δὲ. H. in
Basilienſi erat ὅτι δὲ. sed tollendum comma,
quod illic præcedit. b. 7. ξόει. F. H. B. in Th.
ex Basilio quodam ἐλαχίστη tale scholium ascri-
bitur ξόει πρὸς βίβλιν καὶ ξόει πρὸς πρὸς πρὸς πρὸς
ξί, ξίει πρὸς ἐξ ἐπιπλοῦς. Sed aduersatur huic distin-
ctioni communis auctorum usus. b. 10. Σε-
ραπίων. Th. Σεραπίων. HN. Σεραπίων. O. b. 10.
ἰσχυρὸς. Th. H. b. 12. ὕδα τῶν τῶν. O. F. H.
c. 6. πρὸς πρὸς πρὸς πρὸς. H. F. Ox. d. 5. αὐτὸς.
HN. μετὰ μετὰ πρὸς in textu O. in margine ut
Basil.

Pag. 355. a. 5. αὐτὸς. HN. b. 4. ἀποδοῖς ἄξιον. Th.
V. c. 7. ἡμεῖς abest à Th. d. 6. τὸν μου. Rich.
Montacutus annotat ex Th. *Intelligit Anthemi-
um. vide pag. 323. edit. prima l. 3. à fine.* hoc est
Basilienſis, quam ille primam putat, quia Vene-
tam Aldinam non vidit: sed in illa epistola 31.
quam habes p. 796. editionis huius, nouus Me-
tropolitanus ille vocatur Anthimus non An-
themius, quo nomine appellatur Præfectus, cu-
ius meminit Socrates lib. 7. c. 1. histor.

Pag. 356. a. 3. ῥῶς τῶν. HN. a. 6. παρὶν. monti
adiacentes: quam lectionem doctiss. Sauli. putat
germanam, παρὶν tetinuit Bill. & exponit ex
scholiaste παρὶν τῶν. HN. b. 7. ἀνίστασθαι
legebatur in Bas. non ut somnias R. M. ἀνίστασθαι,
mutauit Bill. scripsitque ἀνίστασθαι, cui
suffragantur G. & V.

Pag. 357. a. 8. ἐν πύρις μάλα. b. 6. πλείον.
O. H.

Pag. 358. a. 6. πρὸς. O. b. 6. πρὸς. Bas.
sed ex auctoritate codicum mss. Billius scripsit,
ut edidimus. b. 12. ἔξῃσι δὲ πρὸς. O. δὲ πρὸς.
Basil. F. H. sed Bill. scripserat in marg. ἔξῃσι.
c. 5. ὅτι πρὸς. B. F. H. c. 10. ἐν τῷ. d. 7. ἀπὸ
πρὸς. HN.

Pag. 359. a. 4. *Nescio cur Paris. mutauerint συνάπτε-
ται. Bas. ait R. Montacutus. Sciat igitur nimis se-
gniter excludit Billij codicem Saulij amanuē-
sem, in cuius margine scripserat vir doctiss. συ-
νάπτεται, cui subscribunt. F. H. c. 3. πρὸς δὲ πρὸς.
O. H.*

Pag. 360. d. 5. συνάπτεται. O.

Pag. 361. c. 10. πρὸς δὲ πρὸς. d. 5. διδάσκει.
HN.

Pag. 362. d. 3. ἐκ δὲ πρὸς. F. H. HN. d. 4. ἡμε-
ρις χεῖρας. d. 8. ἐν πρὸς. H. F. HN. Ox.
d. 10. χαίματα. HN. Th. d. 11. ἐν δὲ πρὸς πρὸς
πρὸς ἀλλὰ διπλοῖα. S.

Pag. 363. a. 1. χαίματα. O. a. 2. λόγος. S.
c. 6. ἐκ πρὸς. F. H. O. Bas. ἐκ πρὸς. B. d. 10.
ἔτι πρὸς. Th. d. 11. συνάπτεται. H. O. Th.

Pag. 364. a. 2. πρὸς πρὸς. a. 9. διδάσκει ἐν τῷ.
b. 2. ἐκ πρὸς. addunt G. HN. H. F. Th. ἔξῃσι πρὸς
ἐκ πρὸς. ac serenitatis tempus. c. 3. HN.
addit πρὸς πρὸς πρὸς. c. 4. μετὰ. HN.
c. 8. πρὸς. O. d. 9. μετὰ πρὸς πρὸς. Th.

Pag. 365. a. 10. πρὸς πρὸς. HN. b. 10.
ἀπὸ πρὸς. F. H. HN.

A Pag. 366. a. 6. πρὸς πρὸς. B. H. O. d. 8. πρὸς
πρὸς.

Pag. 367. a. 2. ἀπὸ πρὸς. ἔξῃσι. B. F. H.
b. 11. alij σπυρματῆας. c. 1. Iob Huslita, scribe-
rem potius *Auslita*; nam ut liber Iob narrat ἀ-
θροῦν πρὸς τῷ ἐν τῷ χεῖρας ἀπὸ πρὸς. ne forte Bohemi
Huslitarum originem inde arcessant. d. 3.
πρὸς πρὸς. F. O. d. 12. Ric. Montac. anno-
tat σπυρματῆας legi in Petauj libro; sed fallitur: ni-
hil enim tale scriptum reperitur, neque conue-
niet cum eo quod sequitur ἀπὸ πρὸς πρὸς πρὸς.
Basilienſis habuit ἀπὸ πρὸς πρὸς. Medicus
magnus pro μετὰ πρὸς nihil habet ab eo di-
uersum, quod edidimus.

B Pag. 368. a. 11. ὅτι πρὸς πρὸς. quod sequitur ei
χεῖρας πρὸς non aliter se habet in Medico, at-
que edidimus. b. 10. ἀπὸ πρὸς. HN. c. 1.
πρὸς πρὸς. non est in O. c. 4. πρὸς πρὸς πρὸς.
annotat Rich. Montacut. ex regio HN. itém-
que μετὰ πρὸς.

Pag. 369. a. 3. πρὸς. O. at δὲ πρὸς. HN. quam vocem
Ionicam esse vult Etymologus. b. 8. πρὸς πρὸς.
B. HN. b. 10. πρὸς deleri iubet ante ἐν
πρὸς πρὸς Corrector Anglus, sed ineptè ac sine
caussa; non enim staret absque articulo illo sen-
tentia, quam & HN. & alij codices retinent.

c. 1. ἔξῃσι. Bas. B. V. πρὸς πρὸς. c. 10. πρὸς πρὸς.
πρὸς. hæc absunt ab O. & quibusdam alijs; in F. &
A. sic erat πρὸς πρὸς πρὸς πρὸς. d. 3. πρὸς
πρὸς πρὸς. H. HN. F. at in quibusdam non est
πρὸς.

Pag. 370. b. 5. πρὸς πρὸς πρὸς abesse ab O. ad-
monet R. Montac. sed à regis F. H. HN. absunt
tantum hæc duo πρὸς πρὸς. Ibid. ἔξῃσι. HN.

Pag. 371. a. 3. πρὸς πρὸς. H. O. b. 11. πρὸς πρὸς.
πρὸς πρὸς. S. c. 3. πρὸς πρὸς. HN.

Pag. 372. a. 4. πρὸς πρὸς. HN. b. 2. πρὸς πρὸς. O.

Pag. 373. a. 3. πρὸς πρὸς. O. F. H. B. a. 9. πρὸς πρὸς.
HN. H. F. Th. & lin. 6. πρὸς πρὸς. In fine ἐν
χεῖρας πρὸς. quæ sequuntur à quibusdam codi-
cibus absunt.

D

IN ORATIONEM VIGESI- MAM PRIMAM.

C. 1. Edidit hanc orationem Aldus Manutius
an. 1516. apud quem in Indice appellatur ἐκ πρὸς
πρὸς πρὸς πρὸς πρὸς, quod & habuit in titu-
lo Ox. idem: at in Th. additur ἔξῃσι πρὸς πρὸς. Non
est ἐκ πρὸς πρὸς πρὸς, oratio funebris, ut quidam exi-
stimarunt olim referente Niceta, neque enim
ἐκ πρὸς πρὸς Athanasij pronuntiata est. d. 5.
Omiserunt has voces operæ typographicæ,
quas restitvimus ex Ald. & Basil. ἀπὸ πρὸς πρὸς, ὡς
ἐκ πρὸς πρὸς, ἀπὸ πρὸς πρὸς. V. ἐκ πρὸς πρὸς. In F. e-
rat tantum ἐκ πρὸς πρὸς ἀπὸ πρὸς πρὸς. Lectio vero
lib. O. quam affert corrector Anglus, corre-
ctione indiget: legit enim ἐκ πρὸς πρὸς. d. 8.
ἀπὸ πρὸς quidam libri. deleuimus vocem πρὸς,
quam addebant Al. & Bas. post πρὸς πρὸς, quæ &
aberat à Pal. & ab HN.

Pag. 374. a. 1. πρὸς πρὸς. HN. F. c. 1.
πρὸς πρὸς. c. 2. πρὸς πρὸς. Pal.

d. 2. καὶ τὴν τομὴν τοῦ τοῦ. Ald. Baf. & alij libri S. ve-
ram lectionem exhibet F. ἀλλὰ π. τομὴν καὶ τὴν
τοῦ τοῦ ἰσχυρῶς καλῶς. Eam agnoscit & Nicetæ Com-
mentarius.

Pag. 376. a. 3. *Αἰον. F. HN. B.* Extat hæc vita
Græcè in biblioth. Reip. Augustanæ. a. 6.
rui adiecit Bill. quam vocem non agnoscunt
F. Ox. a. 7. *ὑμῖν ποτε. O. Th.* b. 1. *τῆς δὲ παρ'*
ὑμῖν ἐστὶν ἀἰων. Tr. *ὑμῖν ποτε.* Pal. b. 9. *οὐδὲ*
τῶν ἀἰων. O. F. pro *οὐ ποτε*, quod erat in Ald.
& Bahl. Billius scripsit *ψαῖς*, cui suffragantur
F. V.

Pag. 377. a. 12. Γομφῖας πᾶσι. Th. b. 13. Ita
quidem scripserat oram (sulibri Iac. Billius,
ut editum est: sed restituenda est recepta lectio
ἐν ταῖς πόρεσι, quam tuentur F. V. O. c. 6. ἐν
ταῖς. Hæc non sunt in Pal.

Pag. 378. a.8. *αυτοχρημ.* b. 5. *τὸ δὲ δειν.* F. Th.
 b. 7. *ἡτοιμασέν.* G. c. 3. *καὶ λέωνες, ποιήσαντες.* B.
 F. Pal. O. d. 4. *οὗτοι ἐμὴν ἔχουσιν.* O. & d. 10.
τὸν τοῦ ὁδοῦ.

Pag. 480. a. 2. Al. & O. ἐλάττωσι. b. 3. καρίπ-
 ναι & non habent Pal. O. b. 12. ἐδίδεργον. O.
 ἐδιδρῆσαν. F. d. 5. ἐν τῇ καροπυμῇ ἰδίῳ. d. 6.
 ἐς τὸν αἶμα. B. F.

Pag. 381. a. 7. Ita correxerat, ut edidimus, Bill.
in libro suo Basiliensem lectionem, quam tuetur
tamen F. V. O. Tr. ἡ πρὸς ἀελμαῖ, τῆς τελευτῆς
ἀπὸ τῆς ἐκτῆς ἀρχῆς. & eandem retinet in sua in-
terpretatione, quam deleuerat Bill. quamque
absesse testatur à Pal. Rich. Montac. b. 3. ἡ
ἀρχὴ. S. b. 8. ἡ πρὸς ἀελμαῖ. b. 9. ἀρχὴς. Tr.
Pal. at Basilien. lectionem ἀρχὴς ὅς tuetur F.
nostram vero H. B. sequitur tamen πρὸς ἀελμαῖ,
quod indicat præferendam esse lectionem il-
lam, ἀρχὴς. b. 11. ἡ χαλκωγῆς. B. H. F. O.
C. 3. πρὸς ἀελμαῖ. F. H. O. c. 6. ὅς ἀρχὴς. B. O. F.
Tr. Pal.

Pag. 381. a. 11. Καταδύσας. F.O. c. 8. In
Basilien. editione sic editum fuit, κατὰ ποταμόν,
cui fauent H. & alij codices: Billius emendauit
κατὰ, eique suffragantur V. F. c. 9. ἡ ἀπολύσις.
B.H.F. d. 8. ἡ ὑπόστασις. H.F.V.Tr.Th.

Page 383, a. 9. B. F. H. V. $\sigma\alpha\iota\varsigma$ $\alpha\epsilon\tau\epsilon\sigma\theta\alpha\lambda\alpha\iota\varsigma$ η $\sigma\upsilon\tau\iota\varsigma$
 $\alpha\lambda\lambda\alpha\iota\tau\alpha\lambda\lambda\alpha$.

Pag. 384. a. 10. Basilienfis editio habuit Δ -
 παύσα: emendatum est ἀπαύσαι ex auctoritate
 H.F. Th. ἀπαύσαι. Tr. b. 4. αἰ' α' β' F.H.
 b. 6. φυλακίαν. Bas. F. H. O. c. 3. πρὸς τὴν Β.
 d. 2. ἐρημίας F.H. B. O. Th. d. 6. πρὸς τὴν Β.
 d. 7. ἀποκαθ. Tr.

Pag. 385. c. 6. *ἡγάρεω*. F. Szalij codices S. c. 9.
ἡγάρεω. Tr. d. 7. Corroxit Bill. *ἡγάρεω*
pro ἡγάρεω, cui subscribunt F. H. V. tuetur ta-
 men Bas. lectionem Ox.

Pag. 387. a. 3. Bas. ἀποστ. Η. ἀδιν. correctionem
 Billij confirmat F. C. 2. τοῦ π. Χειρὸς τοῦ. Ο.
 τοῦ Χειρὸς. F. d. 6. τῷ Χειρὸς. Tr. Th.
 Bas.

Pag. 389.2.4. βουλαδότης. B.F.H.V.G. a. 11.
 π. πτωμαίνω. b. 9. αἰνέδιω Deo contrary F.S. vi-
 de infra 391.d. σύμφωνος & αἰνέδιος.
 Pag. 390.2.2.

Pag. 390. 1. 9. Vox $\pi\alpha\upsilon\tau\alpha$ abest ab A. F. H. O.
 b. 4. pro $\chi\epsilon\iota\upsilon\sigma$. Tr. $\alpha\iota\omicron\iota\eta\varsigma$. b. 10. $\alpha\epsilon\iota\eta\sigma$. B.
 b. 11. $\alpha\epsilon\iota\tau\omega\tau\eta\varsigma$. B. $\alpha\epsilon\iota\eta\sigma$ $\pi\alpha\upsilon\tau\alpha$. Bas. F. c. 4.
 sic emendavit B. & G. Tr. O. H. at Basiliensem

A textum *ἀποκρίματα* tueretur F. Ox. c. i. c. 2. d. 3.
ἀρχ. Ox. d. i. Billius deleuit ex Basil. c. i. d. 3.
d. i. quas voces non agnoscunt F. H. sed Ox.

Pag. 391. b. 12. ὑπὸ τῆς πα. Ττ. C. 4. αὐτ. Βα-
 sil. & O. emendationem Billij repræsentant F.
 H. G. V. ἀνορθῶν. Pal. ἀνορθός. G. C. 7. ἀνορθο-
 πνοῦν. F. H. d. 9. Basil. ἐλαίον. Emenda-
 tionem Billij confirmant H. F. ἐαρίζον, vel ἐα-
 ρίζον. Ox. vbi & Scholiastes, ἡερῶίζον ὡς ὑπὸ
 ἰ. αὐτο συμπληρωμένου ἀποσπείρον, ἢ ἐαρίζον, ὡς πρὸς
 ἰδέσθαι ἐκαμίζον ἄγῃ, ἢ & αἰδῶν ὀπλοδοχοῦν ὡς
 ἢ εἰς ὡς ὡ χιδῖν τῆς πατρὸς πληρωμῆς, ἐπὶ οὐκ ἄγ-
 λως διαρροῦν ἢ ὡς ἢ εἰς.

Παγ. 392. b. 9. ε. αὐτῶν. B. H. ἀναίτης, αὐτῶν π. α.
 πῶ. F. b. 11. ε. πούτων. OX. c. 5. τῶς αἰωνί. S.
 c. 6. πῶς παπιδώμας τῆς λέγου. Tr. d. 1. πούς δὲ δὲ-
 δίσκων, πούς δὲ κελῶν. Tr.

Pag. 393. a. 1. & πρὸς τὸν F. H. O. a. 9. & 10.
 ἁγίου B. F. H. S. b. 4. πρὸς τὸν Hæc non
 agnoscunt B. F. H. O. & delenda sunt. b. II.
 Quæ sequuntur post τὰς, vsque ad τὴν ἀ-
 δита sunt à nobis ex libro Billij non satis accu-
 ratè ab Anglis excusso, quæ agnoscunt etiam
 G. F. H. V. Tr. Th.

Pag. 364. a. 2. Θ idelendum cenſet Bill. & ſua-
 dent F. H. O. a. 8. pro $\delta\eta\kappa\alpha\tau\alpha\varsigma$ eſt in a-
 tero Billij codice & in Th. $\delta\eta\kappa\alpha\tau\alpha\varsigma$. b. 7.
 Emendandum ex F. $\alpha\iota\ \delta\eta\tau\ \tau\epsilon\ \sigma\upsilon\mu\phi\alpha\sigma\iota\varsigma$ & $\mu\epsilon\ \gamma\upsilon$.
 vel ex B. V. H. Tr. O. $\alpha\iota\ \delta\eta\tau\ \tau\epsilon\ \sigma\upsilon\mu\phi\alpha\sigma\iota\varsigma$. b. 9.
 $\alpha\iota\ \delta\epsilon\ \sigma\upsilon\delta\ \delta\alpha\lambda\ \alpha\iota\tau\epsilon\ \kappa\epsilon$. B. H. Tr. c. 8. Ald.
 & Baſ. habebant $\epsilon\lambda\lambda\eta\tau\ \delta\epsilon\ \alpha\iota\varsigma\ \kappa\epsilon$. a. $\upsilon\gamma\alpha\rho\iota\sigma\tau\alpha\varsigma$. Bil-
 lius emendauit $\epsilon\lambda\lambda\eta\tau\ \delta\epsilon\ \alpha\iota\varsigma\ \kappa\epsilon$. a. $\upsilon\gamma\alpha\rho\iota\sigma\tau\alpha\varsigma$. & ita
 F. & H.

Pag. 395. a. 6. *αὐτὸς*. B. *αὐτῶν*. V. F. H. O.
 a. 7. *ἡμετέραις*. quæ sequuntur vsque ad *ἡμετέρας*,
 addidimus ex B. F. H. V. G. quibus ad-
 dere potes & Th. Tr. b. 6. *αὐτῶν*. F.
 H. O. b. 9. *καὶ ἡμετέραις*. O. b. 12. *φίλοις*
καὶ ἀδελφοῖς. B. F. V. *φίλοις* mendosè corrector An-
 D glus ex Ox. Tr. pro *φίλοις*. c. 6. *ἡμετέρας*.
 B.

Pag. 396. a. *αμπερολογία*. H. B. V. Tr. a. 4
 pro *φιλοτιμίας* ita legit B. ex libris suis, qui-
 bus assentiuntur F. H. V. : c. 3. *καλοθαυμα*
 τος. B. c. 6. *ταύτην ἔμαθ'*. G. H. F. Tr.
 d. 2. *Γράμματα δὲ τὰς*. S. d. 4. *φίλος, ξένος*
ἰσότης. G. Pal. Th. quibus suffragatur Tr. di-
 uerso ordine, *ἰσότης, ξένος*, apud Nicetam li-
 cet in textu legatur *φιλόξενος ἰσότης*, tamen in
 commentario docet *ὅτι οἱ ἀπ' Ἑλλάνος φίλος ἔστι*
καὶ ξένος ἰσότης τοῦ πατρὸς αὐτοῦ *ὅτι τὸ Δίον ὡς ἀ-*
γαπήματα φίλος, ἔστι ξένος, ἔστι ἰσότης. vnde Billius ex-
 cerpsit illa, *Philus enim dicitur, ut eos amans*
qui amore digni sunt: Xenius ut peregrinos hospi-
tio excipiens.

Pag. 197. a. 10. ἡ ἀρετὴ καὶ ἀρετῇ. B. F. καὶ ἀρετῇ.
 χαῖ. Basil. H. b. 7. ἐξιδῶν. B. ἐξιδῶν. Basil.
 F. H. b. 4. Rich. Montac. annotat ex ali
 quo libro ὃ ἐφίλε. mendosè, fortasse scriptum
 erat, ὃ καὶ ἐφίλε. b. 5. μήτρα μου, omisse
 καί. F. H. Pal. Tr. b. 11. ἰππύρις. B. F. H.
 V. G. Th. pro ἀπύρις quod erat in Ald. &
 Basil.

IN ORATIONEM VIGESIMAM SECVNDAM

PAG. 397. d. 1. πὶ δαί. F. H. & A. j. codices. Scholiastes hic intelligit αἰῶνα, dixerint, at Nicetas sic exponit, ut αἰὼν, intelligere videatur: πὶ δαί εἰ Μακαριώτατοι οὗτοι ἀλλ' οἱ εἰν τῷ πνεύματι πᾶσι πᾶσι ὡς μαρτυρεῖται, πᾶσι digni sunt, qui ab omnibus colantur ut martyres?

Pag. 398. a. 2. ὑποδείξαι. Billius. A. & Basil. quod Billius mutavit, sequutus suos codices, quibus suffragantur F. & H. b. 4. ἐπαρτίαι. B. G. F. V. Th. b. 6. ἡ δὲ αὐτῶν. B. V. αὐτῶν. F. quam lectionem interpretes sequitur. & δὲ αὐτῶν. G. Th. 15. 5. Interpretes πανηγύριον omisit festis ac solennibus pompis ornentur. c. 7. ἀρετῆς & καλίας. O.

Pag. 399. a. 2. αὐτῶν. HN. H. V. a. 5. post τῶν πατέρων, addit O. ἡ τῶν μαθητῶν δὲ τῶν διδασκάλων λογισθῶν, patri & discipulorum magistro ascribere. sed videtur glossēma in textum irrepsisse ex Nicetæ commentario, apud quem legimus: τῶν δὲ τῶν πατέρων & μαθητῶν καὶ διδασκάλων τῶν πατέρων ἡ διδασκαλία αἰσθηθείσθαι δέχονται. a. 7. πᾶσι δὲ αἰῶνι. B. G. Th. a. 10. ὅτι οὐκ ἔστι. O. b. 4. ὡς ἰδύσασιν. G. Th. b. 6. ἀλλοις. HN. F. b. 11. & λαοὺς αἰῶνι. HN. G. V. B. Th. O. d. 12. αὐτῶν. HN. d. 4. ἀδελφάρισ. HN. d. 5. μὴ. G. O.

Pag. 400. a. 6. ὡς αὐτῶν. V. a. 12. πᾶσι δὲ αἰῶνι. B. Th. in Basil. οὐκ ἔστι ζῶντες, in Ox. legebatur οὐκ ἔστι, & λέγοντες. Billius tamen vertit non fidentes bestia, quasi esset οὐκ ἔστι μαθηταί. sed nihil tale agnoscunt F. H. G. V. neque Nicetæ commentarius. b. 2. οὐκ ἔστι μαθηταί. HN. G. omissa voce μαθηταί. Nicetas tamen repositam lectionem οὐκ ἔστι, exponit ὡς ὅτι ἀσθενεῖται. non plebs cognoscent. b. 7. πᾶσι δὲ αἰῶνι. S. b. 8. πᾶσι δὲ αἰῶνι. D. & ὅτι βαρύνεται πᾶσι δὲ αἰῶνι. Ox. b. 12. ὡς αὐτῶν. O.

Pag. 401. a. 3. ὡς αὐτῶν. O. a. a. x. 7. οὐκ ἔστι. Hæc omnia desiderantur in F. H. V. Th. quoniam & Billius in interpretatione sua illa omisit, cum ad oram libri sui annotasset hæc non legi in veteri priori exemplari neque in posteriori nec in Cardinalis Laurentii Jonani, ne purum ac generosum corpus ab impuro corpore auferretur. a. 12. οὐκ ἔστι. Ox. b. 6. ὡς αὐτῶν. Sic emendandæ sunt editiones Al. & Bas. ex F.

Pag. 402. a. 9. ἡμῶν deest in H. & O. a. 10. ἡμῶν. F. HN. O. a. 11. ὅτι ζῶντες. HN. b. 2. ὡς αὐτῶν. Ox. b. 9. Ald. & Basil. ὡς αὐτῶν, infractis, vel, inmolabiles, ὡς αὐτῶν. Billius & F. H. F. 2. & Nicetæ Commentarius. c. 4. ἡμῶν αὐτῶν, annotat Billius ex altero ms. at Rich. Montac. ex Ox. ὡς αὐτῶν prorsus ineptè ac mendosè. Apud Nicetam lego ἡμῶν αὐτῶν. & Commentarius, ὡς αὐτῶν αὐτῶν πᾶσι δὲ αἰῶνι & ὡς αὐτῶν πᾶσι δὲ αἰῶνι. c. 6. ὡς αὐτῶν πᾶσι δὲ αἰῶνι, annotat Bill. ex altero ms. & d. 12. αὐτῶν. Ox. d. 5.

Pag. 403. a. 3. τῶν δὲ αὐτῶν. F. H. HN. O. G. b. 1. Fallum est in Basil. fuisse ὡς αὐτῶν, ut vult R. M. b. 10. μὴ αὐτῶν. F. HN. Ox. b. 12. ὡς αὐτῶν. F. O. d. 9. ὡς αὐτῶν. T. T. d. 12. Hæc non sunt in duob. Billij codicibus. quæ & in interpretatione omisit, quemadmodum & Pircheimerus, licet ab Ald. & Bas. suggererentur hoc sensu, Nos vero finem imponamus perfecti.

Pag. 404. a. 7. τῶν δὲ αὐτῶν non habetur in Ox. sed agnoscitur ab H. HN. & F. in quo & in V. lego hn. vndecima μὴ πᾶσι δὲ αἰῶνι. falsum est autem, quod annotat Rich. Mont. τῶν δὲ αὐτῶν non haberi in Pet. nihil enim de eo Bill. admonet. b. 12. ὡς αὐτῶν. Hæc abesse à quibusdā libris annotavit Bill. nec agnoscuntur ab H. sed ab A. B. & F. Ita postea dixit ὡς αὐτῶν αὐτῶν. b. 9. ὡς αὐτῶν. A. F. O. Billius nihil admonuit, sed vertit, quæ vos alius. ὡς αὐτῶν. B. O. αὐτῶν. F.

Pag. 405. a. 5. ὡς αὐτῶν deest in O. a. 7. ὡς αὐτῶν addunt nonnulli τῶν πατέρων & τῶν filios. b. 6. αὐτῶν supra annotatum in Ox. c. 1. ὡς αὐτῶν. H. Ox. c. 4. ὡς αὐτῶν. Sic erat in F. H. & apud Bil. qui vertit, non senebras concludam. & tamen deletο ὡς αὐτῶν scripserat, ὡς αὐτῶν. d. 3. πᾶσι δὲ αἰῶνι. O. d. 9. ὡς αὐτῶν. O. d. 10. ὡς αὐτῶν. F. Th. O. ὡς αὐτῶν. O.

Pag. 406. b. 6. αὐτῶν. Billius hæc admonet esse genit. casus in antiquo. & Tuncor. 4. 7. legi- tur ὡς αὐτῶν. c. 4. ὡς αὐτῶν. F. H. c. 9. ὡς αὐτῶν. Sic erat in secundo Billij & in O. c. 10. ὡς αὐτῶν. Hæc desunt in F. O. & in duobus apud Bill. in H. legitur αὐτῶν. d. 8. αὐτῶν. O. Billius nihil addit in Petavij libro. Ibid. sic erat in Basil. & in F. H. HN. ὡς αὐτῶν πᾶσι δὲ αἰῶνι, eodémque modo legendum censuit Bill. dum vertit, extremum mysterium, non ut corrector Anglus πᾶσι δὲ αἰῶνι. Nicetæ Commentar. ὡς αὐτῶν ὡς αὐτῶν πᾶσι δὲ αἰῶνι. Ita in utroque codice Billij fuit & in H.

Pag. 407. a. 12. Sic emendavimus adiecta præpositione αὐτῶν ex Billij codicibus: at in H. & O. erat ὡς αὐτῶν. b. 6. Pro ὡς αὐτῶν in O. legitur αὐτῶν. b. 8. ὡς αὐτῶν. Ita in utroque codice Billij fuit & in H.

Pag. 408. a. 8. ὡς αὐτῶν. O. b. 1. αὐτῶν. O. c. 9. αὐτῶν. O.

IN ORAT. XXIII.

IN titulo addebat codex V. Αλεξανδρία post ἐκ- λείπει, at in E. & T. sic habuit tantum, ὡς ἡρώα πᾶσι φιλοσοφῶν.

Pag. 409. b. 3. φιλοσοφῶν. G. Th. b. 8. πᾶσι δὲ αἰῶνι. G. Th. b. 13. ὡς αὐτῶν. G. HN. Th. c. 11. ὡς αὐτῶν. G. d. 1. φιλοσοφῶν. T. G. Th. V. d. 7. In Vatic. Gabrielij & HN. sic legebatur

ἡ δὲ Ναζαρεθίων ἡ πόλις, ἢ τῆς καθεστῆς καθεστώς, ὡς πάλιν ἀπὸ τῆς ὡσπερ καὶ
 συσταθείσης, ἀφελαιὸν δὲ. sic & Th. nisi quod ἡ
 Ναζαρεθίων habet. sed melius in R. ὡς τῆς Ναζα-
 ρεθίων ἡ πόλις, &c. ὡσπερ καὶ συσταθείσης ἡ πόλις· ἀφελαιὸν δὲ.
 pro φαιδρότης in eodem cod. est λαμπρό-
 τες. C. 9. τὸ πικρὸν κακῶς falso notavit Mon-
 tacutius ex Gabrieliō, apud quem nec vola
 nec vestigium huius lectionis, in F. erat πικρὸν
 ut in Basil. d. 10. ἡ ἀλλοτ. HN.

Pag. 411. a. 8. *σὺ ὦν*. F. & T. Billius interpret ita exigit; licet nihil in suo libro mutarit. d. 1. *σὺ ὦν*. B. F. *σὺ ὦν*.

C. T.

Page 412, a. 4. ⁷ $\mu\acute{\iota}\gamma\alpha$ $\phi\epsilon\lambda\epsilon\delta\sigma\tau\iota$. HN.T. a. 6.
⁸ $\eta\mu\epsilon\tau\epsilon\rho\omega\sigma$. F. T. C. S.

Pag. 413. c. 10. ~~de~~ *de* ~~et~~ *et* ~~Cr. G.~~

Page 414. 2. 1. $\sigma\mu\lambda\alpha\sigma\mu\lambda\alpha\sigma\mu\lambda\alpha$. T. Th. $\pi\alpha\lambda\alpha\sigma\mu\lambda\alpha$.
F.

Pag. 416. b. 8. m. expof. F.T. S.V.

Pag. 417. d. i. π ἀγία Γε. HN. Bilhus addit
enim.

Pag. 418. a. 3. Si legisset accuratius Basiliensem
editionem & Gabrielij notas Montacutius, ex
vnius literula omissione cavillandi occasionem
aucupans laureolam in mustaceo non quaesi-
uisset: tu emenda *μυσηματιος*. a. 12. *οικετρον*
οικηζ. HN.

HN.

Pag. 421. a. q. ~~an~~ videtur legi voluisse in-
terpres Billius, tamen si nihil in suo libro emen-
davit. b. 2. $\tilde{\eta}$ π' $\mu\alpha\lambda\acute{o}$. ex eodem Bill. emen-
dandum, & ex F. T. V. G.

Fig. 422. a. 8. ἀπὸ τοῦ V. (Th. ἔκπλες. F. T. S. ἀπὸ τοῦ G. Th. b. 1. ἔκπ. F. T. S. & ἀπὸ τοῦ H. N.

Pag. 423.2.10. ~~μεν~~ ~~δομήτιον~~ π. F. T. & S. ex con-
jectura. b.5. xamwī. HN.F. b.9. Ineptè vt
sepissimè Mont. hic admonet legendum αὐα-
γελίου, cum hoc ipsum legatur in edit. Parisf. &
ἐκ τῆς ἐπιστολῆς scribit, cum sit Mich. 7. 1. ἐκ τῆς ἑστ. F.
hoc loco habet ἐκ τῆς ἐπιστολῆς. T. ἐκ τῆς ἐπιστολῆς vt Bas.

ORATIO XXIV.

ΤΙΤΥΛΟΣ in B. εἰς τὴν κατάληξιν τοῦ Αἰγυπτίου
 ὁμιλίας. In a p p e n d i c e p a r t e m I n
 porum. at in T. M. Th. εἰς τὴν κατάληξιν τοῦ ἀπ' Αἰ-
 γυπτίου ὁμιλίας. In F. πρὸς τὴν κατάληξιν ὡς πρὸς
 ἀπ' Αἰγυπτίου ὁμιλίας. b. 1. αἰα. C. G. F. T.
 Th. c. 9. ὁμ. HN. ὁμ. F. d. 2. φεραφί-
 να HN. F. T. Th. d. 11. ἀφάφ. Th.

Pag. 425.2.6. *g. inermis*. F.M.Th.HN. b. 7.
vis. novis. Bullus ex HN. & Card. T.F.M.

Pag. 427. c. 8. $\omega\epsilon\sigma\pi\iota\chi\alpha$ annotat Billius ex Elia;
tamen omnes scripti habent $\omega\epsilon\sigma\pi\iota\chi\alpha$.
d. 5. & $\delta\epsilon\gamma\epsilon$. Th.

pag. 428. b. 2. μήν ὅπως ἀλλήλων διόριται ὡς ἡς τεῖα
ἐκφυλάττει ἀλλήλους πρὸς τοῦ, μήν ὅπως ἀλλήλων ἀ-
πώριται ἐκ τοῦ. hzc Gabrieliush profert ex Vati-
canis, & ex Elie Commentario Billius in mar-
gine addidit quæ in commentario Latino sic
exprimuntur, *Non ita inter se dirimuntur, ut in*

cur: nec rursum in a unita atque in archum redactæ
sunt, ut in unam personam, &c. idem fere habuit
& codex Th. d. 1. ἀπαρμόστος. HN. d. 4. φινδι-
ται admonet legi Bil. in vet. regio & Card. d. 5.
αποκατ. ἡ ἀπιδύμω. HN. Th. F.

P.419.a.8. *καὶ ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ*. Th.G. b.3. *καρὰς*.
B.HN. b.11. *ἐν τῷ ἡματι*. S. c.10. *ἐν τῷ αἵματι*. S.
d.1. *ἐν τῷ αἵματι*. HN. d.8. *maie mēdē*. R.Mont.
πὶ αὐτοῦ *constanter omnes regij mss.*

P. 430. a. 8. *πῆμα*. HN. Th. T. M. *πῆμα*. F. b. 2.
οὐκ ὁμολογῶ. HN. T. M. F. V. C. G. c. 6. *ἡοὺς ἡ-*
λόν. Th. M. T. F. c. 7. *ἐσθλὴν*. HN. c. 9. *ἦτοι* *ῥ*
τὸ πᾶν *ἐν αὐτῇ*. Th. T. M. F. d. 8. *ψάμα*. HN. *ar-*
millam, qua voce vsi sunt LXX. Iob 40. 21. & Esai.
 37. 36. at *ψάμα* intelliges veram esse lectionem ex
 Iosue 7. 21. nam alludit ad furtum Achan; qui
 furatus est *ψάμα πεντάλινον*, quam Theodosius
 quaest. tradit Aquilam vertisse *σαλὺς* & Cyrillus
 esse vult *σποδινὴν* *σαλὺς paludamentum*, vulgata
pallium coccineum.

Pag. 431, b. 3. ~~ਅੰਗ ਸੇ ਜੇ ਸੇ~~. Bill.

ORATIO XXV.

C IN codice V. addebatur titulo ἱερῆς καὶ Κωνσταντινουπόλεως, *Habuit est Constantinopoli. in Th. (scholiū istud: Οὗτος ὁ λόγος ἐκ Ρωμανῶν ἐλθὼν ἐστὶ Θεοδοῖον τὸ μακάριον καὶ τὸ πλεῖστον Οὐδεμιανῶν & Οὐάριος ὁ Ἀρκადῶν βασιλεὺς. Hac oratio pronuntiata est Byzantij tempore Theodosij magni post obitum Valē-
tiani & Valentis Arianorum Imperatorum. Sed falsum est Valentinianum seniore Ariano vnquam fuisse, qui veræ Catholicæ fidei vindicem acerrimum se præbuit: fortasse lapsus memoria Scholiastes Valentianum iunioris & Iustinæ matris eius Arianis fauentium recorde-
tione in errorem inductus est. certe Gregorium solum Valētem Achaab vocat & Theodosium Iosiam, si Eliæ Cretensi credimus p. 412. c. 2. an-
notat. 8.*

notat. 8. c. 7. *ἡ ἐξ ἑξῆς*. B. & HN. *ἐξ ἑξῆς*. C. & Elias. d. 8. *πάλιν ἐπὶ*. non est in C.
d. 9. *πάλιν ὕδατος*. F. T. Th. Addit Montacurius *καὶ*
ἐν αὐτῇ, quæ nostra est lectio, sed Basilienſem for-
taſſe voluit reponere more ſuo mendoſam & à
nobis ex præſcripto Billij correſtam ἡ καὶ πάλιν.

δέδοται, καὶ τὸν δὲ sic emendandum admonuit Bil. &
 suffraganeus F.G.Th. c. II. παρατηρῶν. Bas. F.O.
 d. 6. φωνηαῖς. O.

P. 433. a. 10. αἰχμαῖς λυγίζεσθαι non λυγίζεσθαι. B. Est autem λυγίζεσθαι τὴν γαῖφιν εἶναι, inquit Scholiastes Montacurij, ὅτι αἰφροῦται, ὅτι ῥαῖδον αἰφαιλῶ· σημαίνει δὲ ὅτι δειλὸν τὸ ὄνομα. Sanè verum est τὴν λυγρὴν virgam aut bacillum sonare, & λυγίζεσθαι, ἥεσθαι, torqueri virgæ teneræ instar; sed λυγισμὸς apud Aristophanem est ἀσέκαστος μῦθος & pro flexione cantus vsurpatur in Kanis & Suidas λυγισμα in voce & cantu turpe fuisse dicit, eodem modo rectè hic venit Billius, turpiter cantillans. In Basil. erat λυγίζεσθαι, annotatur Bill. ex veteri cod. λυγίζεσθαι, ex Card. λυγίζεσθαι. a. 11. πινύτω. T. πινύτω. C. b. 1. ἰξωρροσάμην. T. H. O. b. 10. Σιδωρῶν. T. c. 1. αἰφροπίας. Basil.

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

& H. T. C. Billius tamen scripserat ἀποδραμῆς. A agnoscuntur.

ex alio V.C. c.8. Super ⁴alio, F. O. HN.

C.H. 5 πρ' παθ. d. 2. 671 Σαράτω. HN.F. T.

d. 2. συνταρωτιστάριον. S. d. 5. ὁ δὲ τῶν πινυτῶν. O.
d. 7. ἰσθ' ἡμελ. Bas. C. O. H. T.

Pag. 414. a. ὁματίαν. HN. b. 4. ἰκίτας, ἰκίτ.
 G.F. HN. O. οἰκίτας. Th. b. 8. ἀφ' οὗ τὸν ἀόριστον. B.

G.T.F. G.3. συνολ. γ. ἐξ ἑν. ἐνδ. μοι. F.T.Th. d.4.
ἐξ ἑν. ἐνδ. μοι. F.O.

Pag. 435. b. 1. καὶ ζῶν. HN. b. 6. ἡ αὐτὴ αἰ-
 εῖς. C. d. 8 παρ ἡ αἰ.

Pag. 436. a. 1. ἀπεργασίαν ἐντὶ. El. 2. 4.
 ἢ ἔνθ' non est in B. 2. 9. περιχορ. HN.

b. 2. ἀρίστε. F. T. H.
F. Ibid. καὶ ἀρετῶν. H. F.

b. 7. παροδσι. H. V. T. c. 6. ως εδδς. H. O.
T. F. d. 2. ζωδκας. HT. d. 9. νχ ε μδ, ες
η ω. C. H. T. O.

Pag. 437. b.9. ἐπικλήσας. H. ἐπεκλήσθ. O. T.
F. pro Ἀβραάμ in regio est Ἰσραὴλ. c. 1. ἄν
τ' μήκ. O. c. 7. ἐσθύματος. O. F. d. 10. ὁ-
ν. B.

Рзг. 438. а. 8. π Παύλον. F. а. 12. υς ας.
1. O.

Pag. 439. a.2. μακροτήν. F. T. O. πιεχίστομα. H.
 10. εἰ μακρότ. F. H. ἡ μ. T. b.7. μὴ κακόν.
 F. T. b.11. χάριμα. H. C. T. O. d.2. π-
 οῦ μ. T. a. l. T

Pag. 440. a. i. Emenda γύση ex H.F.T.O.
 3. παρέρρη. Βαλ Γ Γ Ο. Ο. Ι. λ. α. σ. γ. μα γ^{στ}.
 Ι. C.T. b. 4. συλχρητέμ. Ο. c. 8. Γ. παρέρρη.
 O.T.

Pag. 441. a. II. ἀλλοι non est in H. T. O.
 . ἀλλοι τῷ. F. O. T. b. 4. ἡ Μαργαρίτης. H.
 . II. πωρίωντος. Baf. F. T. O. c. 10. ἀρ. ἡ τὸ
 ἰόντη διαπερῆς. B. H. G. d. 1. ἐκ ἀνίχτης.
 1. Th. F. T.

Page 442. 2.8. *απὸ* Basil. O. F. T. a. n. β-
 α. n. *απὸ* Basil. O. F. T. b. S. *απὸ*
απὸ Basil. O. F. T. c. n. *απὸ* Basil. O. F. T.

ORATIO XXVI.

ΤΙΤΥΛΟΣ in F. hic erat *ἡ* τῆς αὐτῆς *ἡ* αὐτῆς
 λῆξ. in T. *ἡ* τῆς αὐτῆς. τῆς αὐτῆς *ἡ* αὐτῆς. π-
 εἰ *ἡ* αὐτῆς. HN. *ἡ* αὐτῆς *ἡ* αὐτῆς.

Page 443. b.9. π̄. αωπ̄. HN. b.10. ὁμα. H.
F.Th.T.

Pag. 444. d. i. *Ἰσπανίας ἀναβάτης*, δι. B.

Pag. 445. 2. 9. *καρπὸν αἰν.* B. H. N. *ἀμα & χαί-*
ρον. c. 3. post *καρπὸν* addunt V. & Th. *ἡ τοῦ*
αἰν. b. 1. *ἀμα καὶ χαίρον.* H. H. 2. T. c. 6. *καί-*
ρον. Basil. T. F. rectè, quanquam & in quibus-
 dam *καρπὸν* legi admonet Elias. c. 10. *ὅς τὸ*
αἰν. Montacutus ex Billio profert, quod ta-
 men in eius libro nusquam occurrit.

Pag. 446. 2.2. పూర్వసాక్షి. Baf.

Fig. 447. b. 10. *Ainognathus*. HN.

Pag. 448 a. g. ἐξήκως. Basil. b. 8. ἐν πῶς τῇ
 α. H. c. 11. συνδύας. H. C. T. d. 5. ἐν πῶς
 α. B. H 2. b. 8. post συνδύας sequebatur in
 Basil. ἡ ἰστορία ἐν πῶς αἰτίαι, sed deleta sunt à
 Billio, quòd abessent à C. neque à regio F.

Pag. 430. b. 11. *ὁ νόμος*. B. C. 10. *ὅτι κα-*
ὲν defunct hęc in C.

Pag. 451. a. ζ . $\epsilon\pi$ $\rho\alpha\upsilon\tau\omicron\varsigma$. B. c. 6. $\pi\alpha\upsilon\tau\omicron\varsigma$ forte
Richard. Montac. d. 6. $\pi\chi\alpha\iota\varsigma$. H. T. $\epsilon\pi\iota\tau\omicron\varsigma$.
C.

Pag. 452. b. 3. *αὐτὸς αὐτῶν*. F.S.

Pag. 455, a. 3. ~~ἐκπαίδευσις~~. Th. b. 1. ~~ἐκ~~ πρ-
 ος. Th. c. 4. ~~μὴν~~ πρ. Th.

Pag. 456. a. 5. deleť uřf. B. cui subscribunt T.
 H. 2. d. 3. π' αρετα. Th.

Pag. 457. a. 8. καὶ τὸν ἴσον. B. a. II. τὴν ἐκ τῆς
conicit emendandum Billius: fuit tamen in C.
& T. scriptum, ut fert editio Basf.

B Pag. 458. 2. 10. ἀναβάλλουσιν. Ba. H. ἀναβάλλουσιν. C. Th. b. 8. ἐισφάφουσιν. H. d. 2. γράσιν. H. F. T. σὺ μιλῶν π τῆς σπουδαίας ζωῆς. B. σπουδὴ ζωῆς. H. 2. d. 7. ἐλπίσιν. T. Th. d. 10. ἐν λόγῳ. G.

Pag. 459. c. 8. $\sigma\alpha\sigma\tau\iota\gamma\eta\varsigma$. H. T. d. $\sigma\upsilon\chi$ $\iota\epsilon\acute{\iota}$ -
 $\zeta\epsilon\tau\alpha$. G. H. F. T. V.

Pag. 460. b. 9. Δημοκρίτης. T. C. μάλιστα μὲν
 S non sunt in B. c. 6. καὶ τῷ λόγῳ, G. T.
 H.F. d. i. πύρας, H.F.T.

Рис. 461 а и б. Фиг. 461 Г. с 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841.

Page 462. a. 2. φέρει τὸ θ. ἢ ἀποκρίνεται, H.
F. T.

Pag. 463. a. 1. ἀπαρχήσας. H. F. T. a. 2.
ἐξουσίας ἐπ' αὐτοῦ. F. T. d. 2. πλεονασμῶν. H. F.

IN ORATIONEM VIGESI-
MAM-SEPTIMAM.

IN tit. post πόλις addunt B. V. Th. & εἰς τὴν τῆ
λαοῦ παροισμίαν, ὡς ἐπιδείξαντο εἰς αὐτὴν. b. 2. πᾶ
σιν ἔχ. HN. Ibid. ἐμοὶ π κρίμασι & ἀλλήλων, T. F.
F 2. O. Bill. qui & profert ex El. ἀκρίμασι &
ex G Th κρίμασιν Ciceronibus Mont. cumus,
cum se legisse putabaz in libro Pet. κρίμασιν,
& ἀκρίμασιν. b. 4. ἐξ οὗ πᾶ πάντα. ἃ τῆς F.
F 2. T. ἐξ οὗ πᾶ πάντα, καὶ εἰς ἃ τὰ πάντα. Bill. vi-
de Roman. ii. 35. b. 6. πᾶν ἡμετέριον. F. G.
T. Th. b. 11. πολλοί. S. c. 5. & πᾶν τῆς
ἡμῶν HN. F. πάντες. F. d. 8. ἐρώσιντες, & φιλι-
στοῦν ἀνὰ τὴν διαίτην. HN. O.

P. 465. 2. 6. *μηνολογούμενος*. HN. G. C. F. & *ἐπαμύνατο*
C. 5. *ἐπιφανής*. C. T. *ἐπιφανής*. F. F. 2. C. II.
ἀσπας. HN. O. d. 3. *παραίρημα* deest in Basil.
F. F. 2. T. O. sed à Bilho tamen additum est
ex G. & Elia. nec aliter Leuuencl. *quantum*
quidam ex silentio colligere licet. d. 4. *τι μὴ*
ᾔσων. HN. O.

Pag. 466. 2. 1. μήν ἱμα. H N. 2. 5.
Hoc loco Richardus Montacutius Gabrie-
lum erat, apud quem nihil est tale; illud
pro eo suggerunt HN. F. T. F. 2. 3. 7. ἀ-
βελῶς. HN. non item G. ut falso Rich. Mon-
tac. b. 5. ἐκ Βαβυλῶνος deest in Basil. Ox.
F. T. sed additum est à Billio ex G. alter Re-
gis Francisci codex habuit προβαρύων Βαβυλῶ-
νος. idémque V. Leuuencl. orta est Babylone
iniquitas a senioribus. Dan. 13. 5. αὐτὰ ἐκ Βαβυλῶ-
νος ἐκ προβάτων.

Pag. 467. b. 3. κατὰ κράτος. HN.

Pag. 468. b. 10. ξυλοφόροις est in nostra editione hac Parisiensi, & tamen hanc affert quasi variantem lectionem Rich. Montac. in Batil. legebatur ξυλοκόποις, substituit Billius ξυλοφόροις ex C. & vertit ut ligna & aquam portantes: at Basilien. si suffragantur F. T. F 2. & cap. 9. 27. Ιωσὺς ἐκτίθησεν αὐτοῖς ξυλοκόπους ὃς ὑδροφόροις. Et constituit eos ex ore lignorum & portatores aqua. Leuuencl. pro lignorum ac lixis admittit. c. 2. καὶ διώκουσιν σιωπῶν. HN. c. 4. ὅς αὖ. F. O. c. 9. ἐρεξάμεθ. Th. & ita scripserat Billius, sed postea deleuerat: quam ob causam Basiliensem editionem sequitur sunt operæ Typographicæ. Leuuencl. quoque vertit, si manum porrexissetis. ἐρέξαμεθ. F. d. 3. προιεσσεύ. HN. ἐμφορεῖς, Incondensarios. El. ἰδμορεῖς, encrjores, & ita Leuuencl. quod miror in sua interpretatione sequutum non esse Billium, cum ad oram libri sui variantem lectionem appinxisset. d. 5. δαυῖς. F. T. V. HN. & Leuuencl. At enim, dicat aliquis, sic plerique non videris. sic lin. 10. δαυῖς. d. 6. πλεῖον. HN. Th. F. T.

Pag. 469. a. 6. πικρῶς. S. b. 1. τῇ πλάσσει. Bas. F. 2. Ita Psalm. 32. 15. ὁ πλάσας καὶ μύσας τοῦ καρδιαῖ αὐτοῦ. Qui finxit sigillatim corda eorum. sed Billius ex C. πλάσσει, & Leuuencl. Qui fingit. quibus fauent F. T.

Pag. 470. a. 10. γίαις ὁδῶν. HN. c. 3. συμπαῖ. C. τῶν συμπαῖ. HN. Th. F. T. G. O. H.

Pag. 471. a. 1. ἀποχρῶ. B. ἀποχρῶ. Bas. F. F 2. T. c. 11. ὃ ἀποχρῶς. HN. F. F 2. T. ἀποχρῶς. d. 2. ἀποχρῶς. HN. O.

Pag. 472. a. 1. σπουδῶ. C. HN. F. T. F 2. O. Leuuencl. Delictis addictis gula non nihil subtrahite, pro γαστρῖς, habent HN. F 2. σπουδῶς. Carni. a. 5. κόρρη κόρρη βαρ. Bill. ex C. HN. El. O. & Leuuencl. in saetate saetate grauius. κόρρη κόρρη βαρ. 1. a. 9. ἡ κόρρη καὶ τῶν. HN. οἱ κόρρη. F. F 2. T. c. 1. HN. O. b. 7. αἱ ταῦτα ὁλοκαυτωσιν. HN. O. F 2. receptæ lectioni fauent. T. F. b. 11. ὕμν. O. ὕμν. F. F 2. T.

ORATIO XXVIII.

TITVLVS in vno regio codice F. his verbis concipiebatur εἰς τὸ αὐτὸ εἰς ἀγρὸν ἐπιστρέψας. nec aliter HN. O. in altero regio F 2. lego εἰς ἀγρὸν ἐπιστρέψας ut & in manuscripto Rufini, de semetipso de agro regressus. addit insuper O. & εἰς τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν πόλιν. d. 6. καὶ εἰς τὴν. F. T. S.

Pag. 473. a. 8. πλὴτε χεῖρας. G. HN. O. φόρου. F. F 2. T. Leuuencl. qua cinnamides ferro secum solent, Rufinus, qua veniunt ex multitudine populorum. c. 5. οὐχ ἰππῶς. Th. In Petauy libro nihil tale Billius, sed excusius Rufini textus, Nec aliter enim mihi videtur, at manuscriptus N. Fabij negationem illam non agnoscit, cui suffragantur F. F 2. T. & Leuuencl. Illud Iacobi aliter se habere mihi videtur. c. 10. ἡ ἐν hac vsque ad αὐτὸν defunt in T. & Ox. nec ex-

A primuntur à Rufino, sed ea retinent F. F 2. & Leuen.

Pag. 474. c. 10. ἀποκαταστάσαι. F. 2. & pro ἀποκαταστάσαι quod erat in Batil. substituit Billius ἀποκαταστάσαι, cui subscribunt F. F 2. T. at Rufin. sed latuere tantum, & discernere didicerunt. d. 2. κατὰ δύσιν. Bas. O. F. T. F 2. Leuen. vel necare vel deemergere, vel incendere, & Rufinus antiquior interpretes, Punire vero hominem, vel nauem submergere, vel domum incendere. Billius scripsit κατὰ δύσιν, cui suffragatur & Th. d. 3. τὸν βουλήσας. O. b. 12. συμφορὰς. HN.

Pag. 477. a. 12. καὶ σῆς πῆ. F. O. Leuen. siue teſti participem aliquem feceris. Non agnoscit B Rufinus, Etiam si teſto & hospicio communices, etiam si indumento. b. 4. πλεονέκτη. F. S. & Rufinus, & aretem sibi linguam refrigeraueris. b. 11. ἀρχαῖα. HN. ita Rufinus, Et scio quomodo non confundamur.

Pag. 478. c. 7. σπουδῶ. G. T. F 2.

Pag. 479. a. 10. Bas. ἀποκαταστάσαι μὴ αὐτῶν. Billius ex vetusto & Card. scripsit ἀποκαταστάσαι. at μὴ αὐτῶν retinet F. non Rufinus, Immobiles permanent, & vel irrident vel miserentur. Leuuencl. vel irrident vel miserantur. b. 8. κατὰ κράτος. Bas. correxit Billius κατὰ κράτος, quam lectionem exhibent & F. T. sed sequentibus magis quadraret κατὰ κράτος. Rufinus tamen reddit ad verbum, Scriptum innotuit prius arbitratum nunquam descendens in adiutrum. b. 12. τῶν λογισμῶν. F. HN. Rufin. In sales dispendiendi deuenimus locos. c. 2. τὸν πῆ. Emendandum ex B. F. T. & Rufin. Nisi me fabulorū senem putatis, sic enim legendum, non, formidololum. Leuen. Fortasse vero me senem ac fabulatore putabunt. c. 5. σπουδῶ. HN. Th. F. T. V. Item eadem linea Billius annotat ex HN. ἡ ἐν τῇ πῇ μὴ αὐτῶν. idem habet Th. c. 10. αὐτῶν deest in C. T. O. Bas. sed est in HN.

Pag. 480. a. 5. post βίβλος addebatur in HN. Th. F. T. V. ταῦτα ἀρχαῖα τῶν ἀγρῶν. ὃ καὶ ἀγρῶν. quæ sequuntur in hac pag. b. 3. sed receptam lectionem retinent Rufinus & Leuuencl. a. 6. ἐπὶ τῇ πῇ. T. & pro ἀρχαῖα ἐπὶ τῇ πῇ, ἀρχαῖα. a. 11. ἀρχαῖα κατὰ. HN. Th. c. 6. ἡλικίας. HN. O. in T. quoque scriptum est ἡλικίας, sed correctum ἡλικίας. Leuen. perlubenter. d. 1. ἀρχαῖα. HN. O. Ruf. Deformis quis est exteriore vultu.

Pag. 481. a. 7. H. Saulius ex coniectura ἀρρωστῆ, cui fauet Ruf. Aeger quis est, & infirmus, reperiunt. Regij tamen codices habent ἀρρωστῆ. Lenen. Aegrotus erit & pugnat. b. 4. πῆ. Bas. O. F. T. c. 7. αὐτῶν deest in O. c. 11. παρὰ non est in Bas. F. T. sed à Billio ex regio, licet à Card. moneat abesse. Rufinus τὸν δὲ αὐτῶν omisit, Si in maxilla palma fuerit percussus. pro ἡλικίας. HN. habet ἀρρωστῆ sinistram.

Pag. 482. c. 1. καὶ non est in Ox. Th. F. T. πῆ. d. 7. τῶν αὐτῶν. O.

Pag. 483. a. 5. Corrīgendum βαρὺ ex omnium codd. consensu & addendum ἀποκαταστάσαι post ταῦτα ex F. T. HN. V. Rufin. Grane corporis estus indumentum cuius deponerem. b. 2. τὸν πῆ. F. G. HN. Th. b. 7. μὴ δίαμα. O. Leuuencl.

incundum. b. 11. ἰδίους. F. T. Bas. O. Leu. *incun-
da gratiaque.*

Pag. 484. a. 4. ὁπρωστικίμην S. b. 3. ὡπ π.
Th. F. d. 4. καπελαυίμην. HN.

Pag. 485. a. 11. οἷόν μου. F. T. Ox. b. 1. ὡ-
πύς μου. HN. vt Pál. 37.

ORATIO XXIX.

ΤΙΤΛΟΣ. Basil. *Εἰς τὸν Θεὸν πατέρα, ἐπὶ τῇ
τῆς λόγος ὁμιλίᾳ.* In O fuit *θεὸς δημιουργός*, at
Billius in horum locum, substituit ex HN. *καὶ
καὶ τὸν Θεὸν ὁμιλίᾳ*, cui suffragantur F. V. ad-
dunt V. & O. *καὶ τὸν Θεόν.* Leuuencl. *de recta doctri-
na sententia & de constituendis Episcopis.*

Pag. 487. a. 1. *μεγαλαυχία φῶς.* Th. b. 3.
φῶς. O. Leuuen. *αυτονομία κυρία.* b. 6. *μῆμι
πὲρ δι. δ. ὑποτάξιν.* F. T. F. 2. O. HN. d. 9. *δι-
λαδί* non est in O. F. F. T.

Pag. 488. a. 3. *ἰδίους.* S. *ἰδίους.* F. T. Leuuen.
αὐτονομία. b. 1. *ὑποτάξιν.* O. b. 2.
καὶ τὸν Θεόν. F. T. F. 2. O. HN. d. 1. *καὶ τὸν Θεόν.*
καὶ τὸν Θεόν. F. T. F. 2. O. HN. d. 1. *καὶ τὸν Θεόν.*

Pag. 490. a. 4. *ὑποτάξιν.* O. a. 5. *ὑποτάξιν.*
F. T. a. 6. *ὑποτάξιν.* F. T. F. 2. O. HN. d. 1. *ὑποτάξιν.*
ὑποτάξιν. Basil. sed correxit Bil. *συνοχὴ-
της.* O. c. 10. *ὑποτάξιν.* O. c. 10. *ὑποτάξιν.*
F. T. F. 2. O. HN. d. 1. *ὑποτάξιν.* F. T. F. 2. O. HN. d. 1. *ὑποτάξιν.*
F. T. F. 2. O. HN. d. 1. *ὑποτάξιν.* F. T. F. 2. O. HN. d. 1. *ὑποτάξιν.*

Pag. 491. b. 1. *δουλοῦ.* F. 2. O. F. *δουλοῦ.* T.
d. 4. *πὲρ τὸν Θεόν.* S.

Pag. 492. a. 10. *πῶς δὲ οὐδ'.* O. T. b. 6. *κα-
τὰ τὴν φύσιν.* mendose Rich. Montac. pro *κα-
τὰ τὴν φύσιν.* ex HN. Th. nam & ita legitur in F. T. F. 2.
& apud Billium. b. 12. Non video causam,
cur dicat Rich. Montac. hic deesse vocem *πῶς*,
quam ex Basil. exhibemus, & omnes mss. vnde
Leuuencl. quippe *quod mens nostra tempus illud
precipere nequeat, quo non extiterit.* c. 1. *πῶς δὲ οὐδ'.*
O. F. F. 2. T. c. 6. post *ὑποτάξιν* admonet Bil-
lius in veteri cod. addi *φελουμένης* vt & in F. F. 2.
T. Ox. Th. Leuuencl. *quod crassities sua mentis-
que stupor & caligo timere me iubeant.* c. 8. *ἀπο-
πύκνυνται.* T. S. F. 2. in F. deest *πύκνυνται.*

Pag. 493. d. 2. *φιλοσόφου.* HN.

Pag. 494. a. 1. *πὲρ τὸν Θεόν.* O. *πὲρ τὸν Θεόν.* F. &
pro *πὲρ τὸν Θεόν.* F. 2. V. *πὲρ τὸν Θεόν.* pro *πὲρ τὸν Θεόν.* est in
B. *πῶς* ex Card. & in T. V. at F. tantum habet
πὲρ τὸν Θεόν; Leuuencl. *Venerare id quod tibi
deest.* Videtur ergo legisse cum Billio *πῶς*, non
πῶς vt mendose R. Montac. a. 6. *ἵσως ἵσως.*
F. F. 2. Forasse dices.

ORATIO XXX.

ΤΙΤΛΟΣ in manuscriptis huiusmodi re-
peritur ait in suis annotationibus Ioan-
Leuuenclaus, *μεγαλαυχία ὁμιλίᾳ* ἐπὶ τῇ *χρησ-*

νῆα Εὐδελίου ὁμιλίᾳ περὶ *Θεοῦ*, in codice F. pro *δε-
διδοῦσα* fuit *δεδωκεν*.

c. 5. *ὡς Παύλου.* Hæc
abellæ monet à manuscriptis quibusdam Ger-
manicæ idem Leuuencl. quamobrem & in sua
versione prætermisit, Billius autem non negle-
xit, & vero à T. F. HN. & alius regis agnos-
cuntur.

Pag. 495. a. 5. *ἀπὸ τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς.* HN. F.
b. 2. *ἐπὶ τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς.* F. HN. d. 2. In codi-
ce Reginæ habetur *καὶ τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς*, inquit Billius, ideó-
que verterat in priori editione, *Deusque Dei
gladius propendat*, eodémque modo habuit
Choniataz liber Germanicus; sed rectius est in
aliis vt in F. T. & Basil. *καὶ τῶν οὐρανῶν* & ita Cretensis
Elias exponit in Commentario.

Pag. 496. b. 11. *καὶ τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς.* V. *δὲ καὶ τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς.*
HN.

ORATIO XXXI.

ΙN tit. *πὲρ τὸν Θεόν πατέρα, ἐπὶ τῇ τῆς λόγος ὁμιλίᾳ.* &c. vsque ad *τὸν
Θεόν.* Matth. 19. 1. T. H. N. c. 9. *πὲρ τὸν Θεόν.*
HN. c. 10. *δουλοῦ, ἵνα καὶ.* HN. Th. d. 5.
ἐάντε. B.

Pag. 497. a. 1. *ὁ ἐξαρχ.* HN. Th. a. 11. *μετὰ τὸν
Θεόν.* B. b. 1. *Γαλιλαία ὁμιλίᾳ.* T. M. *τῇ Γαλι.* HN.
b. 3. post *μῆζα* sequuntur in HN. *τῆς ὁμιλίᾳ τῆς γῆς.*
c. 1. *ὁ ἐξαρχ.* in locum B.

c. 2. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 3. *ὁ ἐξαρχ.* pro Montac.
c. 4. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 5. *ὁ ἐξαρχ.* non habet in
pos. c. 6. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 7. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 8. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 9. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 10. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 11. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 12. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 13. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 14. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 15. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 16. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 17. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 18. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 19. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 20. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 21. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 22. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 23. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 24. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 25. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 26. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 27. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 28. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 29. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 30. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 31. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 32. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 33. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 34. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 35. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 36. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 37. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 38. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 39. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 40. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 41. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 42. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 43. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 44. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 45. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 46. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 47. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 48. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 49. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 50. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 51. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 52. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 53. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 54. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 55. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 56. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 57. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 58. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 59. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 60. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 61. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 62. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 63. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 64. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 65. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 66. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 67. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 68. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 69. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 70. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 71. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 72. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 73. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 74. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 75. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 76. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 77. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 78. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 79. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 80. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 81. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 82. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 83. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 84. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 85. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 86. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 87. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 88. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 89. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 90. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 91. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 92. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 93. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 94. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 95. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 96. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 97. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 98. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 99. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 100. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 101. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 102. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 103. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 104. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 105. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 106. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 107. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 108. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 109. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 110. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 111. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 112. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 113. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 114. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 115. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 116. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 117. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 118. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 119. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 120. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 121. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 122. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 123. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 124. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 125. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 126. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 127. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 128. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 129. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 130. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 131. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 132. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 133. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 134. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 135. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 136. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 137. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 138. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 139. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 140. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 141. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 142. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 143. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 144. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 145. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 146. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 147. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 148. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 149. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 150. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 151. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 152. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 153. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 154. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 155. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 156. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 157. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 158. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 159. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 160. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 161. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 162. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 163. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 164. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 165. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 166. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 167. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 168. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 169. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 170. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 171. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 172. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 173. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 174. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 175. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 176. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 177. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 178. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 179. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 180. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 181. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 182. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 183. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 184. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 185. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 186. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 187. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 188. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 189. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 190. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 191. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 192. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 193. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 194. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 195. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 196. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 197. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 198. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 199. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 200. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 201. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 202. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 203. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 204. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 205. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 206. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 207. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 208. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 209. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 210. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 211. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 212. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 213. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 214. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 215. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 216. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 217. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 218. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 219. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 220. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 221. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 222. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 223. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 224. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 225. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 226. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 227. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 228. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 229. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 230. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 231. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 232. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 233. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 234. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 235. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 236. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 237. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 238. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 239. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 240. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 241. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 242. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 243. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 244. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 245. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 246. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 247. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 248. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 249. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 250. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 251. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 252. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 253. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 254. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 255. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 256. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 257. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 258. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 259. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 260. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 261. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 262. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 263. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 264. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 265. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 266. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 267. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 268. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 269. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 270. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 271. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 272. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 273. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 274. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 275. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 276. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 277. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 278. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 279. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 280. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 281. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 282. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 283. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 284. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 285. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 286. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 287. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 288. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 289. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 290. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 291. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 292. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 293. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 294. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 295. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 296. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 297. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 298. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 299. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 300. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 301. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 302. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 303. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 304. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 305. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 306. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 307. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 308. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 309. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 310. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 311. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 312. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 313. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 314. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 315. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 316. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 317. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 318. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 319. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 320. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 321. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 322. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 323. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 324. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 325. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 326. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 327. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 328. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 329. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 330. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 331. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 332. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 333. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 334. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 335. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 336. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 337. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 338. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 339. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 340. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 341. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 342. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 343. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 344. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 345. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 346. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 347. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 348. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 349. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 350. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 351. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 352. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 353. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 354. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 355. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 356. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 357. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 358. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 359. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 360. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 361. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 362. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 363. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 364. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 365. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 366. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 367. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 368. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 369. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 370. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 371. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 372. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 373. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 374. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 375. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 376. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 377. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 378. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 379. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 380. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 381. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 382. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 383. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 384. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 385. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 386. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 387. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 388. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 389. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 390. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 391. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 392. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 393. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 394. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 395. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 396. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 397. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 398. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 399. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 400. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 401. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 402. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 403. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 404. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 405. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 406. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 407. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 408. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 409. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 410. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 411. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 412. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 413. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 414. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 415. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 416. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 417. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 418. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 419. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 420. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 421. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 422. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 423. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 424. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 425. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 426. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 427. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 428. *ὁ ἐξαρχ.* & c. 429. *ὁ ἐξαρχ.*

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

Montacutus: nos tamen in illo Regine Mediceo capitulis literis scripto ita planè scriptum offendimus, ut præ se fert Basil. & sexcentus alius locis falso cum citari ab hoc variarum lectionum collectore. qui nisi diuersos codices inspexit, quos vna litera R. exprimat, proculdubio lectori imponit.

b. 8. αὐτῶν ἡμεῖς Χριστοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. hęc omnia Basilien-
si addidimus ex B. HN.T.M.V. c. 2. εἰς τὴν
ἐκκλησίαν. HN. c. 4. αὐτῶν ἀναστὰς. Th. G. c. 7.
εἰς ἀνάστασιν. S. d. 1. ναυαγῆς. HN. amplius tri-
butis tibi.

Pag. 507. b. 1. $\psi\delta\delta\ \mu\mu\eta\epsilon\iota\ \mu\mu\eta\iota\ \tau\bar{\upsilon}$. HN. M. b. 9.
delenda vox $\nu\delta\delta\epsilon$ quae abest ab HN. T. M.
b. 11. $\omega\sigma\tau\epsilon\iota\ \mu\alpha\rho\omega\iota$ legi in libro Billij annotat
Montac. falso: nihil enim tale illic cernitur.
b. 12. $\kappa\alpha\lambda\upsilon\sigma\epsilon\ \beta\omicron\upsilon\lambda\alpha$. mendosè in Th. HN. T. & M.
sed in ultimo additum est in margine. vide non
legendum sit $\eta\ \omega\iota\varsigma$. c. 7. $\alpha\delta\epsilon\ \delta\epsilon\chi\omicron\mu\alpha\iota$. HN. &
 $\alpha\pi\omega\tau\epsilon\delta\epsilon$.

Pag. 508. a. 8. *συνανηξῶ*. Bas. a. 9. *ἢ ἀσυνανη-*
των. HN. d. 2. ante 6. *ἐντοῦχ*. præcedit in T.
 M. *συνπὲρ ἰξήμας*, *resp[er]um excidisti. & ἰξήμας τῆς*
ἐπίας, *viz[us] radicem excid.* T. M. Th. d. 5. *ὅτι*
τὸ χυρ. HN. Th. c. 10. *λέγω δὲ οὐτὸν οὐ τὸ σωμα-*
τικὸν μόνον. G. οὐ τὸ σωμα^{τικόν}. HN. Th.

ORATIO XXXII.

¶ N. cod. reg. Henrici II. pro συνταξιῶν
legebatur συναξιῶν, utraque vox aberat à T.
M. b. 1. συνιδιμῶν. B. Th. Tr. O. V. b. 2.
συνιδιμῶν. B. T. M. b. 11. ἡμαί. Th. in O. autem
deest. b. 13. μίρην ματρί. d. 2. οὐκῆτος ἰδία. T.
M. O. d. 8. ἀπολοῦνσάων δειχῆς ἡ αἰ. G. Th.
Ibid. ὁλοκλήτων ἀγαπητικῶς. G. T. M. V. B.

Pag. 511. c. 6. ἡ δεεστ in T. M. c. 7. δὴ
 deest in M. O T. Basil. c. 9. συμπαρόντες. O.
 d. 3. ἡμῶς. Th. d. 6. pro ἡμῶς. G. Th. ἡμῶς σου.
 Pag. 512. b. 1. ἡμῶς. O. b. 6. ἐχθρ. Bas. O.
 b. 7. οὐδ' abest ab vno Bill. pro ἀναχωρήσας. Tr.
 ἀναχωρήσας. b. 11. χειρὸς αὐτοῦ ἡμῶς ὁ ὁμοῦς.
 G. B. b. 12. πῶς. Th. τῇ πύξῃ. Th. Tr. c. 1.
 ὅμοια τῇ πύξῃ προσώται. G. B. d. 11. πῶς πῶς.
 S. ἡμῶς. T. M.

Pag 513. a. 5. τὴν ὕλην. Tr.
 Tr. & Hesq. G. pro τὴν ὕλην. b. 2. ῥαχμίας ex
 Billij codice annotat Montac. ut ipse quoque
 nouo monstro verbi Græcam linguam locu-
 pletur: sed si diligentius librum illum excussis-
 set, ῥαχμίας ex alio ms. scriptum, reperisset,
 quod habent & T.H. locus est Elai. 65. 7. ἡ ὕ-
 λη τῆς ἀνθρώπου ἐστὶν ῥαχμὶς ὡς τῆς βίβλου. Quemadmodum
 spinnetur acinus in racemo. b. 9. ῥαχμίας. Tr.
 b. 11. ῥαχμίας. Th.
 C. ῥαχμίας. Tr.

18514.b.1.5. μαρτ. S.
 18514.b.1.6. ἀκατασταί με. Tr. b. 5. παλαιοί
 μελετών. G. Tr. c. 1. ἀεὶ μὲν non est in O.
 nec αἰσθ. lin. 7. d. 1. τῆς ἀκατασταί. Th.
 18514.b.1.7.

Pag 516. a. 6. ἀφ' ἑμαυτοῦ. Τρ. b. 9. ἐξ ἑαυ-
 τῶν. Bill. ex secundo cod. d. 6. περιτρί. ὃ
 συμπληρωθῇ. G.

Fig. 17. α. 1. ἡμᾶς πρὸς Ο. α. 3. οἱ δὲ τὸς ἀξίαντες

A γεν. G.O.Th. Tr.V. a. 9. ὡς ἐπ' ἡμῶν. Th. V.
a. 10. pro διὰ τῶν legunt δι' ἡνωμένων. G. Th.
b. 3. ἐπαρ. καὶ πωρομένων. G. V. d. 3. πωρομένων. O.T.M.

Pag. 518. a. 9, *μαρτυροῦσιν*. Tc. c. 4, *τὸ λαλῆ-
ται*. T. M. c. 12, *τὴν αὐτὴν καὶ*. H. T. M. V.
Ox. Tc.

Pag. 519, b. 3, ω ι α ν π τ ϵ π ω . B. T. V. c. 9. ω
 deest in G. & O. ibid. σ μ ϕ ρ . θ μ ν ζ λ θ . H. T. M.
 O κ . d. ς . σ ν γ π τ . T. M. O κ .

Pag. 520. a. 3. φέρει. O. a. 7. μία διότης. G.
diuinitas. b. 9. post *ἀναστρέψης*, adde, οὐ γὰρ
καὶ ἐκείναι ἀμαρτάνουσιν τὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ, &c. quæ
 manu sua deleuerat Billius, idcirco fuerunt ab
 operis Typographicis omiſſa: ſed in reprehen-
 dendo diligentiffimus Montacutius anſam om-
 nem arripit calumniandi. c. 12. οὐχ ἁπορί-
 σαι. B. d. 4. τὴν λέγει, G. T. Ox. T. M.

2.7. συμφοροῦν rectius ex Basil. & T. M. quam
B. σποφον. b. δ. ποήται.

Pag. 512, a, 3, πω. Ox. b. 11. συμ. Th. G.

Pag. 524. a. 1. ἀσπρὸν ἐν τῇ χάριτι. T. M. S. G.
 b. 8. ἀποφραγμένον. B. ἀποφραγμένον habet in tex-
 tu & sed inter lineas addit ἀπὸ παρρησίας. b. 13.
 λογιστὴν legi admonet Montan. sed non indicat
 an pro διαπαισ an pro κριτῶν, neque codicem no-
 minat: pro κριτῶν in V. lego. d. 5. π. κλίσ. Tr.
 Pag. 525. a. 4. ὡς πρ. Tr. a. 11. θυτῶν sacrifici-
 α. V. Th. c. 3. ἀφραγτὴς ἔφραζουσας. G. Th. B.
 Tr. & interpretes agnoscit. c. 5. ἱεροῦ δ' ἐπι-
 μα. Th.

Pag. 327. a. 8. ἡμῖν ἐχόντων ἱσως. O. & pro ἐχόντων. H. ἔχον. b. 2. μὴ ᾧ τὰτα. T. M. O. h. 5. ἰσως. d. 4. ὡς πρὸς σὺν. H. T. M. O. d. 10. Ναζαρεθίων. H. Ox. T. M. Addit Montacutius Scholasticum à Billio dissentire: nam hæc scribit. Ναζαρεθίους πρὸς ἡμασμένους ἀγάνω, λίαν δὲ πρὸς μνηστέους. οὗς δὲ ὁρώμενοι ὡς ἀνὰς καὶ ἰσχυροὶ τῆς ἀκλήσεως μαρὸς ὠνόμαζον. At nos falli Montacutium contendimus, & nimis infulsè Billio tribuere

notas, quibus Latina eius interpretatio in mar-
gine aspersa est : nam in eis de factæ mensæ
ministris exponitur hic locus, nec ipsius Billij
scholia potius legisse, in quibus hoc annotat
ex Niceta, *Nazareorum id est monachorum, ut
iam alibi exposuimus*, scribendo nimirum in o-
rationem 19. quem locum & scholiastes in-
nuit pag. 310. c. τὸ ναζαρὶ μάλιστα τῶ ἱερῶν, hæc
addidit, *Nazareos apertissimo nomine veros mona-
chos appellat* Gregorius.

Pag. 528. a. 1. *ἀγάπη*. O. a. 2. *ἀγάπῃ* non est
in O. 2. 3. *ἀγαπῶντες* & *φιλοῦντες*. B. *pa-*
perum, & *Christi amantes*. b. 3. *ἀγαπῶντες*.
M. T. O. V. Basil. b. 5. *ἀγαπῶντες*. *confiluit*. O.
V. c. 1. *ἀγάπῃ*. Basil. O. T. H. M. quod autem
adicit Montac. Billium legere *ἀγάπῃ*, planè fal-
sum est, neque tale quippiam vel in textu vel
in margine liber eius prae se fert annotatum.

ORATIO XXXIII.

IN titulo fuit tantum ex Basil. editione τοῦ
Εὐαγγελίου καὶ τοῦ λόγου. Bullius in libro suo an-

noutauit ex Cardinalio libro & ex Elia Montac.
 αἰετὶς, non ut scripserat perperam Rich. Montac.
 αἰετὶς αἰετὶς, quam vocem interpres Eliæ Leu-
 uenclaus vertit, predicationis inscribitur, propter
 ea quod in ea quarundam rerum expositio qua
 premittitur. in HN. T. & Th. legebatur αἰετὶς Εὐ-
 νομiani δὲ ἐν τῇ Θεολογίᾳ αἰετὶς αἰετὶς, addunt etiam
 ὁ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ Κωνσταντίνου πινυ. Habita est autem
 C. 1. 1. apud Ruffinū diuersa erat inscrip-
 tio: De Arrianis, quod non liceat semper & pu-
 blicè de Deo contendere. Sic in V. ἡ ἐκ τοῦ πατρὸς τῆ
 θεοῦ θεοῦ ὑποστάσις ἢ πάντων. 2. 4. ἐκ πατέρων.
 ἐκ πατέρων. Hæc addit ex G. & Elia Billius
 quæ agnoscunt etiam HN. F. Th. desunt in O.
 T. V. & apud Ruffinum. 3. πατέρες ἐκ πατέρων. F.
 b. 1. πῶς ἔμελλεν. λέγει. 3. χερσὶν, non habentur in
 HN. O. T. Ruff. sed ea suggerunt G. F. & Leu-
 uenclaij codices, qui & admonet voces illas πῶς
 βελόνες καρπῶν. cum superioribus non coherere
 nisi χερσὶν accedat. b. ii. μύρον ζωῆς. F. T.
 HN. b. 12. κωδισαί. V. El. Leuen. & ita le-
 gendum quasi sermonum alcatores appellet, in
 alijs libris est κωδισαί vrinatores vt in Basil. & ap-
 ud Elham Ceteren. quod perinde atque vrina-
 tores sursum ac deorsum argutando. ferantur
 Eunomiani. C. 3. διότι οὐκ ἔστιν αἱ λίσσαι. T. O. F.

Pag. 550. b. 8. πὺν νόμοι πὺν ὑμῶν. Bil. ex Card.
νόμοι ὑμῶν. V. c. i. ἐπο-δρῶν. idem vt ex inter-
pretatione colligitur: nam in suo alio nihil
notat ut sic tamen Raimundus. c. i. terram ad-
huc repensibilibus homunculis parcat.

Pag. 531. a. 7. ἐξῆνιστα. F. T. H. N. O. & Leuuen.
sensus tamen idem est. b. 12. πὴν ὁρῶντες ἐς μαλ. Bas.
 F. O. πὴν λόγος. Bil. ex Elia. T. Leuuen. c. 5. με-
 μνησθῆναι τοῦ θεοῦ ἀποκρίσας. agnouiit deesse vocem θεοῦ
 Billius, nihil tamen notauit, sed ex fide mss.
 V. Th. addi potest, & ex Rustino, *Non ergo ha-*
bere semper Dei memoriam ueto. c. 6. ἡκολού-
 θησας. B. b. 7. ἀπὸ τῆς. Basil. F. & addebat
 coniecturam Billius legendum *ὡς* ἀπὸ τῆς. quam in
 interpretatione sequutus est, sed in libro suo
 illam deleuerat: in scholiis tamen testatur E-
 liam legisse uideri *ὡς* vel potius *ὡς* ἀπὸ τῆς. &
 ita C. & Leuuencl. qui uerum ait esse manife-
 stum; nam cum antiquis legi debet ἀπὸ τῆς, *Ne-*
que prohibeo doctrinam de Deo tanquam impium
sic de Deo differere, sed importunitatem: Rustinus
 uidetur legisse cum Billio, *verum ne in hoc qui-*
dem quæ pia sunt, sed quæ importuna sunt ueto:
 sic enim corrigendum vel, *non opportuna sunt.*

Pag. 332. b. 13. iusq. O. d. 2. quibus Bill. ex El. G. & Leuenen, quatuor tuentur F. T. & Rufinus, Si contendendi propositum est, sit vel contra prout aliter. d. 3. Cui decet in O. I. R. non apud Rudin. Nam utem Deo ceteris in disputatione Bill. ex G. H. N. idemque V. & Leuenen accedat inceptor, retinet tamen asportans. F. T. & Rufinus, ut quid audis prout aliter? d. 7. et assy. Th. I. V. Raf- fin. Quomodo eos putatus audire?

P. 8. *Didymus*. G. B. at Ruffinus, not
for *Didymus*. a. 10. *Didymus* men-
dosc habuit Basil. correxit Billius ex HN. G.
Leuven. *Didymus*. b. 9. *Didymus*. HN. F. T. Ruf-
fin. *Didymus* est in profundum. b. 12. *Didymus*

A. *per. F.T. HN.G. c.8. ἰρρατιοναλῆς, F.O. aptius*
tamen videtur ἰρρατιοναλῆς huic loco, sic Ruffi-
nus, Non corpus humilare ieiuniis. d. 5. ἰαπα-
ρω καὶ ἑλῆλας, HN. B. ex Elia. Leuuenclaus ita
legit & vertit, Animi elationem coercemus, cui
suffragatur & Ruffinus, Non arrogantiam dei-
cere, non irrationabilem tristitiam depellere.

Pag. 534. a. 3. *ἀντίστοιχος*. F. O. a. 5. *ἀντίστοιχος*.
deest in Basil. F. O. at *ἀντίστοιχος* habent T. &
Th. non autem G. vt falso Rich. Montac. Bil-
lius ex Elia *ἀντίστοιχος* annotauit, cui subscribit
Leuuencl. atque interpretatur, & *aduersus Deū*
maiore cum audacia & impietate ferantur. a. 9.
ὅς δὲ πρὸς τὸν κτλ. HN. & Leuuen. *Tu mihi respon-*

B. dato, & Ruffin. Responde paululum aliquid tu mihi. d. 8. ut ipi aini videri. HN. sed hæc desunt in T. & O. non item apud Lenuencl. interpretatur enim: uti vos quidem falso putatis.

Pag. 535. a. 10. rectè addidit vocem *ὑπάρχουσιν* Billius, licet absit ab O. & Basil. suggeritur enim ab Elia & HN. T. & Leuenc. *Cnr aranearum telis imbecilliores illa queas? & Rossinus, quid aranearum telis colligas infirmos?* b. a. ἢ *αὐτῶν*. ab hoc loco vique ad *ὀκαρμισίδος* inclusum ista desunt in vno Billij & in O. sed retinentur ab HN. T. G. Leuenc. qui & in suis Germanicis addi testatur vocem *ἀνέχεται* post *ὑπάρχουσιν* quemadmodum & Billius in C. & El. V. utemque legi *καὶ* in quibusdam *vanam aut vaniem officinam.* c. 2. *ἐστὶ ἢ αὐτῶν*. T. S. & *καὶ πρὸς*. HN. El. & Leuenc. *vaniozem.*

d. 4. *Sequitur de dicit Leuuen-*
lectionem editorum librorum & quorundam
manuscriptorum qui habent *ſci diabolici* &
ſci diabolici hoc eſt de diis & umbris eliciendus, in
aliis tamen manuſcr. legi *ſci diabolici* de origine
Deo ſum Ruſſinus tantam habet, qui augura-
tiones, qui inuocationes demonum.

D ORATIO XXXIV.

P A. G. 336. b. 8. π καὶ παροιῶς. C. F. T. G. & Leu-
 uenclaus, *puri sine*, vertit. d. 2. ἀπαρῶν.
 HN. d. 9. ἡγ. τῶς ἀλλήλων. O.

Pag. 337. d.9. & μύται, non est in T.O. d.10.
 ἔχει μὲν αἵς. G. El. vnde Leuueuc. *Animus erat*
comprehendere, & in Notis eandem lectionem
astruit ex mss.

Pag. 538. 2. 13. ὡς ἰπὶ. Th. Leuuen. b. 12.
 ὡς ὁ δὲ B. F. T. Leuuen. *supra illum enectus*.
 virosq. Montanibus, opinor ὡς ἰπὶ ex T. A.
 O pro ὡς ὁ δὲ. Idem Leuuen. admonet à h-
 bus veteribus abele ἰπὶ. c. 4. ἡ δὲ
 non est in O. c. 13. φησὶ δὲ ὅτι ἡ
 α. V.

Pag. 532 a 3. *x^o*to p^assim. Baul. F. O. deorum
manent. a.8. sūx oīda dē n. T. S. F. cōf. post
tūc que sequantur vnde ad huc deunt in O.
d. 3. cōtra x^o O.

Pag. 540. 2.2. τῶν παύτης. F.T.HN. c.l. εἰς
 ὅλων. T.Ox. F.

Basil. ἀφ' ὧν. T. b. 5. ἀλλως πῶς ὁ. Basil. Ox. ὁ. T. Billius tamen deleuit πῶς. b. 7. ἐπιδ' δ'. HN. c. 6. ἐπ' δ' ὅς. Basil. Th. ἀρ-
χὴς. πῶς ὅς πῶς προσήκεις ὁ προσήκεις. &c. Cardin. T.
c. 11. διω' αὐτὸς θεὸς Χριστὸς θεὸς αἰ. T. B. Ox.

Pag. 574. a. 5. ἐπ' ἀλλως. El. ἔω ὁ πατήρ. Th. a. 9.
ἐν τῷ μυστηρίῳ. HN. b. 9. ἐπιδύναται. HN. F. T.
Ox. c. 1. ὡς δὲ τοῖς addit Bill. ex suis mss.
& F. T. V. S. defunct autem in Ox. c. 3. σὺ
θεός. B. HN. F. d. 4. χαμαὶ γῆς. Basil. Ox. F.
d. 8. ἰσχυροὶ αἰσιν. G. HN. Th.

Pag. 575. b. 8. ἀφ' ἐνθ'. HN. T. c. 2. φη-
σὶν. F. non ut infulsè Montacutius φησα-
σιν.

Pag. 576. c. 10. Quædam habent λῆς. Bill.
HN. O. F. T. d. 2. ἀνακρίσιν. HN. T.

Pag. 577. a. 8. ὅτι βλαύειν. Th. a. 9. συναγα-
γμάτων. HN. V. a. 10. ποιήσας. T. S. b. 3.
ἀναλαμβάνει. ὅτι. T. HN. & ita Bill. interpretes.

ORATIO XXXVI.

C. 6. ὁ πῶς δυνάμει. F. V. c. 7. δὲ ἀπὸ ὅς. HN. T.
d. 9. ὁ βλαύειν. HN. B. Ox. F.

Pag. 578. a. 8. πηχίον. Basil. Ox. πηχίον. C. F. T.
b. 1. διηγεῖται. S. T. b. 6. μικρὸν ἔσθ'. Ox.
b. 11. πῶς. Basil. F. T. πῶς. Bil. ex Elia.

Pag. 579. a. 4. ὁ ὄνομα. F. S. b. 6. ἀποδύναται.
El. & C. F. T. HN. Th. Ox. b. 7. πῶς deest in
quibusdam, in aliis est. b. 8. ἐξουσίαν. HN.

Pag. 580. a. 3. ἀπὸ πῶς. B. El. HN. d. 2. πα-
ρασημασμένον. G. B. S. T. T. & ὅλοι θεοὶ. HN.

Pag. 581. a. 11. ἀλλ'. Ox. & ὑμῖν. T. S. b. 1.
φιλοσοφῶν. Ox. b. 2. ἀνακρίσιν. HN. F. T. G. Ox.
Th. b. 9. οὐδ' ὅτι. F. T. HN. Th. Ox. c. 5.
ἀπὸ θεοῦ. Ox. T. c. 9. αἱ φύσεις. Ox. F.

Pag. 583. d. 4. πῶς. B. F. T.

Pag. 585. a. 4. ἀλλὰ πῶς πῶς. HN. F. T. B. Ox.
b. 10. πῶς. Basil. F. d. 5. addunt post ἀνακρίσιν
scripti S. codices ὅτι οὐδ' ἀποκαταστασιν. Bill. ex
El. C.

Pag. 586. a. 1. πῶς & lin. seq. πῶς. c. 10. πῶς
ὡς πῶς. C. omīssa voce λόγος. B. T. F. d. 4.
πῶς. Basil. Card. HN. T. F.

Pag. 587. b. 10. ὡς ἀποκαταστασιν. HN. F. T. O.
d. 9. ὁ χεῖρ πῶς πῶς. G. HN. El. de qua lectione
vide Billij scholia, neque tribue imperitiz
Montacutij, quod in Notis ipsius hinc ascri-
ptum est, ὡς Χεῖρ quasi nescierit quid hoc si-
bi vellet Græcè ὡς χεῖρ, quod in editione Ga-
brielij absque titulo vel protensa virgula ex-
pressum erat: malo enim hoc erratum esse ty-
pographicum arbitrari, quam ab auctore pœ-
nas eiusmodi lapsum inclementer exigere.

Pag. 588. b. 5. ὅτι μακάριον. Bil. ex El. c. 10. ὅ
δοξάζει. & τιμητικόν. Th. d. 1. τιμητικόν. HN.
G. Th. ἐνομήτων mauult Leuncl. ut annotat Bil-
lius. d. 2. πῶς deest in B. & F. T.

Pag. 589. a. 2. οὐχ οἱ λογισμοὶ μόνον, ἀλλὰ ὅς omisit
hæc Billius, non item Petrus Mosellanus, qui
vertit: *Declarant hoc non tantum rationes, sed &*
Hebræorum. b. 3. ἀλλ' ὅτι. HN. T.

A *aliam ex alia.* c. 7. ὅς. B. G. Th. T.

Pag. 590. c. 6. μῶν. HN.

Pag. 591. c. 2. ὅς ζωτικὸν πνεῦμα & vitalem spiritum.
El. Cret. d. 5. ἀποκαταστασιν. B. F.

Pag. 592. c. 1. post κατεδιδόμην addit Bill. ex Elia
Creten. πῶς ἀποκαταστασιν.

ORATIO XXXVII.

Pag. 593. a. 3. πῶς tanta. HN. F. T. d. 5.
συντημένον. HN. d. 8. Billius legit πάντα,
cui suffragantur & F. T. at Sauilius retinet τῶν
πῶς & subintelligit φιλοσοφῶν.

Pag. 594. c. 6. ὅς μακάριον. Ox. F. T. d. 3. ἔω
deest in O. T. d. 4. ὅς λέγει ὅτι πῶς. F. Th.
d. 11. ὅτι. Ox.

Pag. 595. b. 5. πῶς θεὸς ἐπὶ. HN. c. 4. Γρη-
γορίου. HN. G. Th. quosdam audiui, qui sapientius
diuinitis. d. 6. καὶ ἑαυτῶν. HN.

Pag. 596. a. 2. pro δυνάμει in HN. est μῶν. in
F. δυνάμει. c. 5. ὅτι ὁ θεός. vobis. c. 11. ὁ
ὅς λέγει οὐ δύναται. Th.

Pag. 597. b. 4. in O. non est ἐκτενέστατον. b. 6.
οὐτὸς ὅς. G. HN. Th. B. οὐτὸς. F. T. c. 7. ὅ-
τι. HN. d. 11. πῶς. HN.

Pag. 598. a. 8. πῶς. HN. T.

C Pag. 599. a. 1. ἀνακρίσιν. b. 8. πῶς. HN. T.
Define alij ἀποκαταστασιν. S. b. 5. πῶς. HN. T.
d. 10. πῶς. HN. O. F. T.

Pag. 600. a. 1. δυνάμει HN. Th. δυνάμει. F. T.
b. 3. Emenda μέντοι φύσιν ex HN. G. F. T. V. Ox.
Th. & ὅτι. d. 6. πῶς. Basil. πῶς. F.

Pag. 601. a. 11. μετρίως. Th. HN. c. 8. ὁ αὐτὸς
πῶς. HN. S.

Pag. 602. a. 2. πῶς πῶς. HN. T. b. 6. ὁ θεός.
Basil. c. 3. ἀγρίων etiam agnoscit HN.
c. 6. ὁ μὴ. HN. T. vel fortasse ὁ μὴ.

Pag. 603. a. 9. ἀνακρίσιν. HN. T. b. 2. πῶς.
HN. G. B. d. 2. ἰδιότητος. HN. ἰδιότητος. T.
d. 12. πῶς, & πῶς πῶς χαμαὶ. aique adeo in Gram.
HN. V. F. T.

Pag. 604. b. 7. δυνάμει, mallet Montacutius,
sed scripti codices constanter retinent δυνάμει,
quod adhiberi responsioni ἀποκαταστασιν Gram-
matici docent.

Pag. 606. a. 4. ἀποκαταστασιν. S. a. 7. ὅς ὁ ἀναρχ-
F. S. aut Anarch.

Pag. 607. a. 2. πῶς πῶς χαμαὶ. HN. Th. ita cor-
rige ex consensu mss. & τοῦτον ὡς.

a. 10. πῶς πῶς. HN. b. 4. ἀποκαταστασιν. C. F. HN.
& fragmentum à Dau. Hæschelio viro doctiss.
b. 7. πῶς. HN. b. 8. μῶν. Hæsch. F.
c. 5. vox θεὸς abest ab Hæsch. c. 11. ἀποκα-
ταστασιν. Hæsch. d. 1. ὁ non est in Hæsch. &
pro πῶς in HN. πῶς legitur. d. 7. ἀποκαταστασιν
in margine HN.

Pag. 608. a. 7. πῶς πῶς. Hæsch. b. 7. πῶς
πῶς. Hæsch. b. 10. βασιλείαν. Hæsch.
c. 1. ἀποκαταστασιν. Hæsch. c. 5. ἀνακρίσιν. HN. ἀνακρί-
σιν. T. c. 9. ἀποκαταστασιν. HN. ἀποκαταστασιν. T.
d. 1. ἰδιότητος. HN. ἰδιότητος. T. d. 1. πῶς HN.
Mittat.

Pag. 609. a. 6. πῶς πῶς. HN. b. 1. ἀποκαταστασιν.

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

Pag. 633. c. 4. ἡ δὲ ἱστορία. O. c. 7. ἡ δὲ ἱστορία. H. A
O. & sic inferius, c. 11. τὰ κτήνη δὲ οὐ καὶ χάρωνες.
H. Ox. Ita Billius interpretatus est: at Rufinus
Basilienſi ſuffragatur, *abſcudentes, quæ mala ſunt
à bono.*

Pag. 634. a. II. *ἐκκαλεῖσθαι*. Addunt V. & O. *quæ in cæteris desiderantur, nec agnoscuntur à Ruffino ὅτι παλιγγενεσία τῆ ἐκκαλεσμένης ποικυλοποιεῖσθαι*. d. 4. *ἢ α π καθ' ἑαυρισται*. Ox. *καθ' ἑαυρισται*. Bahl. F. H. d. 13. *καθ' ἑαυρισται*. Tr. G. H. Th. *καθ' ἑαυρισται*. F.

Pag. 635. 2. 1. & ε μμῆται. F.S. 2. 2. ἡλεμθ' αὐτ.
 Οἱ. 1. 10. ἀνταζωντες. Ο.

Pag.636.2. ταῦτά φησι. Ox. διζοι ἡμῖν. Ox.B.
 b.2. πρὸς μὲν B.F. c.6. διακρίσασθαι. βούληται. F.H.
 G.B.Th.

a.7. ἡποδιδέχεται Bas. Th. ἡποδιδέχθαι. B.

P. 646-a.4 εις τὴν αἰων. B. α. 5. αὐτὴ ἐστὶν ἡ
κατ. H. B. G. καὶ μικροί. F. H. α. 8. ἐκ τῆς αἰων.
B. F. α. 10. ἡρώδης. B. T. Tr. c. 5. ἐκ χειρὸς
deest in O.

P. 647. b.3. *αὐτὸς ἡμεῖς*. T. Tr. O. B. b. 6. *ἡμεῖς*.
F. Bat. *ἡμεῖς*. B. H. T. b. 11 *αὐτὸς ἡμεῖς*. F. H. Tr.
V. c. 4. *ἡμεῖς*. B. *αὐτὸς ἡμεῖς*. F. H. B. Th. d. 2.
ἡμεῖς B. O. d. 5 *ἡμεῖς*. O. Γ. d. 10 *ἡμεῖς*.
F. H. G. S.

P.648 b.2. *ἡγμων* Tr. b.7. *ἡ μων* F.H.
Tr.O. Nihil tale Gabrielius. c.6. *ων* B.
c.8. *των* B. d.3 *ων* Gu.S. d.10 *ων* B.
d. O.Tr.

Pag. 649, a. 2. γένος λαμπερό. F.H.V. c. 6. μὴ
 δίκλων S. c. 7. & λυγρὸν Gu.

Pag. 650-b. 4. ἡ ἐδιδραμ. B. F. H. Th. b. 11. ὁ
 π. π. γ. Tr. c. 9. βλαπτον. B. O. d. 6. αἰετον-
 σις. F. H.

Pag. 651. 2. 3. π̄ δὲ φησιν. F. H. Th. a. 9. ὁπρὸς
 γὰρ μὲν. V. Tr. b. 7. εἰ ὡς π̄ σὺν ἑαυτῇ; διὰ τὴν. B.
 H. b. 12. ἀποσπασθέντα. B. c. 2. ἀντὶ τῆς. B. F. H.
 d. 7. καὶ πινύτας. F. H. O. d. 9. ἀποσπασθέντος. legit
 Billius ex veteri cod. & non ἀποσπασθέντης vel
 vult R. Mont. ex Th. O.

P.652.a.1.ααθης. B. F.H.O.Tg. a.2. π' δ'. b.4.
απουδίστατης. F.S.B. b.9. παρόντες. F.H.O.Tg.
μικρόν π. B.F.O.Tg. μικρῶν. H. θεοφωτισμένης καιν. π.
βασιλισμασ. F.B.Th.Tg. c.8. πλεον. Tg. d.2.
ως δὲ καί. B.S. d.4. ως αὐτὴ αἰσίας. F.H.O.Tg.
d.8. θεοφωτισμένης. B.

P. 653, b. 7. πάλιν κενώσας. O. b. 7. ~~καὶ~~ αὖ. F. H. B.
T. Th. c. 6. post πένθος addit Οκ. νομίζεις ἢ δόξα
βασιλευσάσης ἔσονται. ~~αὐτῆς~~ λίαν ἢ τῆς δόξης ἀπολαύσης
ἢ ~~δ~~ ^{αὐτῆς}. c. 8. π. ~~αὐτῆς~~ τὸ μὲν. F. H. T. Th.

P. 654. b. 2. *non* 74. F. H. Tr. c. 5. *in* 74. S.
d. 10. *non* 74. S. sed inepta est lectio: sic enim le-
gitur Prou. 1. 11. vt edidimus.

Pag. 655 b. 6. $\epsilon\pi\alpha\rho\chi\eta\sigma\iota\varsigma$. B. F. H. c. 3. $\pi\alpha\rho\omega\sigma\tau\eta\varsigma$
 $\alpha\gamma\alpha\chi\eta\sigma\iota\varsigma$, $\epsilon\alpha\iota$ $\delta\epsilon$ $\alpha\pi\omega\sigma\iota\varsigma$. B. V. F. H. O. Tr. G. c. 3.
 $\alpha\gamma\alpha\chi\eta\sigma\iota\varsigma$ $\delta\epsilon$. B. c. 4. $\pi\alpha\rho\sigma\mu\alpha\iota$. B. c. 8. $\alpha\epsilon$ $\delta\epsilon\epsilon\sigma\iota$ in
 O. c. 9. $\omega\delta\epsilon$ $\tau\eta\kappa$. F. H. O. K. Th. d. 6. $\pi\alpha\rho\omega\sigma\tau\eta\varsigma$. B. H.

Pag. 656.c. 11. *ὅτι πῶς τῶν*.
 Pag. 657.a. 3. *μία μορφή*. Th. c. 4. *ἀρροῦται* decn
 O. d. 2. *τῶν μαρτύρων*. B. O. Tr.

Pag. 658 a. s. *καὶ τὸν ὅλον*. F. Tr.

Ραγ.659.α.9. βιβλίον. Ο.

Page 660. b.6. မေတ္တု၊ F. မေတ္တု၊ H. d. ၇၊
၁၁' ၄' S.

Pag. 661 a. 4. καὶ ἐν, Tr. F. H. a. 10. οὐκ ἐκκαλῶ
 π. 602. F. H. Th. Tr. a. 11. ἀποκαλύπτω. Tr. b. 7
 ἡ καὶ ἐν καὶ. d. 8. διὰ τοῦτο. B. L. d. 9. διὰ τοῦτο. F.
 Tr. pro καὶ ἐν τῷ. Th. ἐκκαλῶ. d. 9. φανερὸν
 B. F. H. Tr. φανερὸν. Th.

Pag. 662. a. 1. *αὐτῶν τῶν ἀποκρινθῶν*. Basil. *αὐτῶν*
 Alf. H. a. II. *ἡν καὶ αὐτῶν*. Tr. H.
 b. 1. *πρὸς αὐτοὺς*. Th. *vbiq̃ue*. c. 6. *καὶ*
ἐπὶ αὐτοῖς. F. H. d. 9. *ἡν μὲν*. F. Tr. d. 10
ἐπὶ αὐτοῖς. H. Tr. Th.

Pag. 663. c. 4. omnes exceptis B. & H.
d. 9. sic m. Th. Tr.

Pag. 664. a. 2. ἀποκατ. & ἀποκατ. O. a. 3. addit.
 Bill. ex secundo m. Χερσὶ γὰρ ἡμῶν ἀποκαταστήσει αὐ-
 τοί. a. 8. & γινεται. Basil. H. a. 9. ἀποκα-
 ταν. O. Basil. F. H. c. 3. ἀποκατ. B.

ORATIO XL.

PAG. 637. b. 6. παλὺ πλεῖον. F.H. Ox. Th. Tr.
 c. 1. βραχὺ ὀλίγον. F.H. Br. φιλοσοφία. Tr.
Tr.

Pag. 638. 2.1. *συναφή* B. F. O. Baf. Th. *συναφή* B. B.
 H. T. c. 4. *διανῶ* B. Γh. F. H. T. c. 5. *ἑσπερ* γδ
 α. β. T. V. ζ. *αρεα* T. α. β. *δυνα* *εσπερ* B. H. O.
 Tn. d. 10. *ἐφλοισ* B. H. *ἐφλοισ* T. *ἐσπερ* *μῆς*
 F. T. *ἐσπερ* *μῆς* t. d. 12. *παῖ* T. O. T. F. H.

Pag. 639. α. β. ἡδύνα δὲ αὐτὸς αἰεὶ κατέλιμα. hzo
non sunt in primo Bil. συζητήματα. I. H. Q. Tr. T.
α. 10. κ. ἀρρῶν deest in O. Tr. F. H.

Pag. 640. 2. 5. φῶς διὰ τὸ εἶναι. 2. 8. μὴ φέξαι. B.
2. 11. μέντοι. H. T. 1. δραμόντες. F. H. O. Bal. in libro
Billij ~~θεοδραμόντες~~, & in interpretatione; *sydus*
Beshleeem *præcurrens*. Hinc apparet quam cer-
acutum Montacutius, qui se putat legisse ~~θεοδ~~
~~δραμόντες~~. Ibid. χάρις. Basil. F. H. Tr. & ita plane
scribendum, Billius tamen margini appinxerat
εἰς χάρις. b. 6. ἡ πύλη. B. H. F. πῆς οἴκου. H.
Sigeuόουσι. Tr. H. b. 12. ἐκ. B. post μακαρίων
ἐκ addit. G. εἰς οὗς τὸ πῶς ἀποστόλος μαρτυρεῖται
εἰρηνοποι. φῶς ~~θεοδ~~. c. 3. ~~θεοδ~~ Bal. F. H. d. 2
διὰ τὴν. Bal. O. *Sigeuon*. B. T. G. Th. T. d. 6. πῶς
διὰ τὴν. B. F. H. O. Tr. d. 7. παύσεις. Bal. F. *παύ*
σεις. B. V. H.

Παγ. 642. π. 2. ἀφ' ἑσθ. Bif. vnoque loco; φ. 1. 1.
 F. H. b. 2. ἡμᾶς deest in O. F. H. B. b. 9. α
 χιπίας deest in vno B. & in F. H. c. 1. αἱ
 διμ. Th. d. 1. πὶ βίαν Om. mss. d. 4. με
 εἰς. B. F. H. εὐεχόμενα O. d. 5. παῖς. B. C. κα
 χαις. B. T. d. 11. ἐπὶ βουλήσιν. B.

P. 64^v. 7. 1. ἀσχαζοῦν. B. α. ε. Emendandum ex I
H T C τὴν γὰρ α. β. 1. ἀπασταύσαντες Bafl. H. O b.
ἀπασταύσαντες F. O. Bafl. b. 6. ἔστι καὶ πρὸς ἐφ' αὐτοῖς. T
b. 9. τοῦ δ. Tr. in Ox. deest διὰ δ. c. 8. αἵματι^x πυ-
κνόν. G. αἷματος πυκνόν. B. F. H. utrumque aberat
Bafl.

Pag. 644. b. 1. Correcta est lectio Bas. *ἐν ἡμέραις*
quam fuerunt O. Tr. *ἐν ἡμέραις*. B. & T. c. 1.
Luthe. B. H. F.

1645. d. 7. októbra F.H.Tr. b. 9. m. d. 1. F.H.
T.Tr. b. 10. m. d. 1. B.T.F. d. 11. m.
d. 1. B.H. m. d. 1. pro m. d. 1. vi F. & Baf.

B F.H.Tr. *Tr. H.*
 Pag. 662. a. I. *αἰῶνας ἀόλκων*. Basil. *αἰῶν*
αἰς H. a. II. *χρόν καὶ αἰῶνα*. Tr. H.

b. 1. *apocarpium*. Th. vbiq. c. 6. *act*
epitunc. F. H. d. 9. *na mu*. F. Tr. d. 10
205. H. Tr. Th.

Pag. 663. c. 4. omnes exceptis B. & H.
d. 9. ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶

Pag. 664. a. 2. ἀποκατ. & ἀποκατ. O. a. 3. addi-
 bill. ex secundo m. Χερσὶ γὰρ ἡμῶν ἀποκαταστήσει αὐ-
 τοί. a. 8. & γινεύει. Basil. H. a. 9. ἀποκα-
 ταν. O. Basil. F. H. c. 3. ἀποκατ. B.

c.4. ὅτι ἐκ τούτου. F.H.S. c.11. ὅτι ἐκ τούτου. F.H.Tr. A
 ὅτι ἐκ τούτου. O. d.7. ὅτι ἐκ τούτου. H.F.S.

Pag.665. b.2. ἀκούω τὸ δῆλον. H.Tr.O. a.4. φέ-
 ρεται. F. φέρεται δὲ ὁμοιωταί. Th.at Efai.16.3. le-
 gitur φέρεται. b.10. ὁμοιωταί. F.Tr. d.4. ἐκ-
 δαίμονος. Tr.H.F. d.8. ὁμοιωταί. Th. d.10.
 post ἀκούω. addit Th. φέρεται τὸ πάθος.

Pag.666. b.1. ποιεῖται. Basl. b.2. ὁμοιωταί. δὲ
 ὁμοιωταί, ita plane corrigendum ex B.F.H.
 O.Th.G. b.6. αὐτῶν. Tr.H. c.3. μὴδὲ πικρά.
 Basl. sic restituendus est ex interpretatione
 Billij locus; tamen si oblitterata erat in eius li-
 bro vox πικρά, & substituta μικρά. c.8. ἐν
 καλῶ. O.Tr.F.H. c.10. ὅτι ἀποκαταστα-
 Basil.

Pag.667 b.3. ὁμοιωταί. F.H.O. b.4. δὲ καταλαμ-
 Th. in H. addebatur & εἰ λυχοῖ καὶ ἀπο δὲ ἐκταί.
 b.7. τὸ ἴδιον. μεταλαμβάνουσι. Basl. ἀποκατα-
 c.3. ἀπὸ ἡμῶν emenda ex F.H.B. c.8. ὁμοιωταί.
 Basl. d.7. ποιεῖται. Basl. d.10. αὐ-
 τῶν deest in vno B.

Pag.668. a.1. ὁμοιωταί. Tr. a.6. ποιεῖται. O.
 H.Th. Basl. b.2. ὁμοιωταί. Basl. ὁμοιωταί. G.B.V.
 c.10. ὁμοιωταί. Tr.

Pag.669. a.9. ἀποκατασταί. B. a.10. ὁμοιωταί. Tr.
 F.H.O.Tr.Th. b.2. μὴδὲ καὶ τὸ ἴδιον. O.
 Th.H. b.9. ἀποκατασταί. O. c.1. τὸ ἴδιον. S.
 Basl. c.3. μὴδὲ καὶ τὸ ἴδιον. F.H.Th.Tr. d.6. ἀ-
 ποκατασταί. Basl. d.13. ἀποκατασταί. B.

Pag.670. a.5. ἀποκατασταί. O. ὁμοιωταί. B.
 c.11. ὁμοιωταί. O. ὁμοιωταί. O. ὁμοιωταί. O.
 ἀποκατασταί. O. d.3. ὁμοιωταί. O. ὁμοιωταί. O.
 d.5. ὁμοιωταί. F.H.Th.Tr.

Pag.671. a.5. ἀποκατασταί. O. a.9. ἀποκατασταί. H.
 Tr. a.10. ἀποκατασταί. H.Th.Tr. c.1. τὸ ἴδιον.
 F.H.Th. c.1. τὸ ἴδιον. F.H.Tr.Th. c.2. ὁμοιωταί.
 B. c.9. ἀποκατασταί. F.Tr.Th.

Pag.672. a.10. ἀποκατασταί. F.H.Th.Tr. d.7.
 ἀποκατασταί. H.Th.

IN ORATIONEM QUADRAGESIMAM PRIMAM.

IN tit. ὁμοιωταί. Naζαριό. S. ὁμοιωταί. V.
 ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. O. c.2. ὁμοιωταί.
 d.6. ὁμοιωταί. O.

Pag.674. a.4. ὁμοιωταί. H.Tr.O. a.7.
 ὁμοιωταί. B. b.7. ὁμοιωταί. O. d.9. ὁμοιωταί.
 O.Tr.

Pag.675. a.1. ὁμοιωταί. H.F.O. a.7. ὁμοιωταί.
 ὁμοιωταί. H. ὁμοιωταί. in margine O. in H.
 & a.1. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. O.
 ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. O.
 ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. O.
 ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. O.
 ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. O.
 ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. O.

IN ORATIO XLII.

Tit. ὁμοιωταί. Naζαριό. S. ὁμοιωταί. V.
 b.2. ὁμοιωταί. Naζαριό. Legit Picellus. Rich.
 Mont. c.1. ὁμοιωταί. B.F. ὁμοιωταί. H. c.2. ὁμοιωταί.
 ὁμοιωταί. B. c.3. ὁμοιωταί. F.H.Tr. & ὁμοιωταί. O.
 H. H. c.12. ὁμοιωταί. F.H.B. d.5. ὁμοιωταί. O.
 d.10. ὁμοιωταί. d.13. ὁμοιωταί. F.Tr. ἀποκατασταί. B.
 ἀποκατασταί. H.H.2.

Pag.677. a.2. ὁμοιωταί. F.H.H.2. ὁμοιωταί.
 Tr. c.3. ἀποκατασταί. ὁμοιωταί. defunt
 hanc in Ox. & in antiquo vno ut annotat Bil-
 lius, non in duobus ut vult R.Mont. Item, pro
 ὁμοιωταί legendum ὁμοιωταί vel ὁμοιωταί, ait
 idē B. nihil tamen in interpretatione mutavit.

Pag.678. a.1. ἀποκατασταί. O.F.H. b.1. ὁμοιωταί.
 O. c.11. ὁμοιωταί. ab his vocibus, ὁμοιωταί
 que ad illas ὁμοιωταί d. τίς pag. 681. a.9. deside-
 rantur in secundo Billij.

Pag.679. a.6. ἀποκατασταί. ὁμοιωταί. O. ὁμοιωταί.
 schol. R.M. at in i. g. i. codice Heprici
 II. optimæ notæ sic annotatum erat, ἀποκατασταί
 ὁμοιωταί ὁμοιωταί. quod doctissi-
 mi Budæi sententiæ suffragatur apud Billium.

Pag.680. a.1. ὁμοιωταί. F.H.S. a.5. ὁμοιωταί.
 Basl. F.H. annotationem Billij sequutus est Ty-
 pographus, utraque lectio ferri potest. b.5.
 ὁμοιωταί. F.Th. O. ὁμοιωταί. H. c.7. ὁμοιωταί.
 H.S. d.9. ὁμοιωταί. Ox

Pag.681. a.9. ὁμοιωταί. S. b.1. ὁμοιωταί.
 ὁμοιωταί. F.H.O.Tr. c.3. ὁμοιωταί. S. c.6. ὁμοιωταί.
 deest in O.

Pag.682. b.10. ὁμοιωταί. O. b.11. ὁμοιωταί.
 Tr. d.4. ὁμοιωταί. B.

Pag.683. b.8. ὁμοιωταί. O. Exodi 25.
 40. tantum est ὁμοιωταί ὁμοιωταί. b.12.
 ὁμοιωταί. Basl. H. ὁμοιωταί. F. Billius deesse ad-
 monuit in secundo, ὁμοιωταί exp. n. t. exp. o-
 nens illud ὁμοιωταί ὁμοιωταί, & ὁμοιωταί ὁμοιωταί
 ex ὁμοιωταί. d.4. ὁμοιωταί. H. c.1. ὁμοιωταί.
 O. Billius annotavit ex viroque mss. ὁμοιωταί, &
 vertit creata, ὁμοιωταί, nec tamen deleuit ὁμοιωταί,
 mortali, ut ediderat Pircheimerus.

Pag.684. b.3. ὁμοιωταί. defunt hanc in vno
 B. c.5. ὁμοιωταί. F.H.Tr.O.

Pag.685. b.7. ὁμοιωταί. H.F.Th.Tr.O. c.3.
 ὁμοιωταί. F.H.O. c.6. ὁμοιωταί. H.S. ὁμοιωταί. F.
 c.11. ὁμοιωταί. Basl. d.4. ὁμοιωταί. O. ὁμοιωταί.
 ὁμοιωταί. ὁμοιωταί.

Pag.686. a.8. ὁμοιωταί. Tr. a.11. ὁμοιωταί.
 non est in B. b.7. ὁμοιωταί. O. c.7. ὁμοιωταί.
 ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. ὁμοιωταί. B. d.2. ὁμοιωταί.
 F.H.B.Tr. d.9. ὁμοιωταί. Tr.

Pag.687. B. 4. ὁμοιωταί. H.Th. ὁμοιωταί. F.
 c.3. ὁμοιωταί. B. ὁμοιωταί. H.O.Tr. c.9. ὁμοιωταί.
 ὁμοιωταί. F.H.O.

Pag.688. a.2. ὁμοιωταί. B. a.6. ὁμοιωταί.
 F.H.Th.Tr.O. d.5. ὁμοιωταί. Tr.

Pag.689. c.4. ὁμοιωταί. F.H. d.4. ὁμοιωταί.
 ὁμοιωταί. O.H.F.

Pag.690. b.6. ὁμοιωταί. Tr. c.9. ὁμοιωταί.
 ὁμοιωταί. O. ὁμοιωταί. S.

Pag.691. a.11. ὁμοιωταί. H. in telibus. Th. O.

b. 10. ἡνίκος. Tr. moriturus est.

A

Pag. 692. a. 2. αἰτίσαι δὲ. O. a. 6. ἱαντῶν. O.
a. 10. σιγή πμάδω. B. non ut R. Mont. fando audi-
uerat πρὶς ἐς σιδήδω. C. 2. ἀμυδρίπρος, C. 11. τῷ
λέγοντες Th.

Pag. 693. a. 10. ὁ ἀνὴρ. O. b. 8. ὁ Αλεμαδαῖος.
Th. O. F. H. C. 1. καὶ ὁ ἀλλος. F. H. Tr. Th.
d. 11. πέντεστας. F. H. S.

Pag. 694. d. 1. συλαλήται. Tr. d. 10. ἐ δὲ τῶν.
O. Ti.

Pag. 695. b. 5. νόμος σώματος. corporis. Bas. O. F. H.
C. 1. ἀνταλκίαι. B. Basiliensi fauent F. H. C. 8.
ἀντίστα, ἀλλως συνίσταται. O.

Pag. 696. a. 5. πᾶντες δὲ. B. a. 6. ἡ μὲν πρὸς τῷ.
D. b. 10. συμπεριδύου ἡ γ. qm̄ crucis affigeretur. V.
C. 8. πύρραι πύργυρμα. Bas. F. H. O.

IN ORATIONEM QUADRA-
GESIMAM TERTIAM.

IN titulo addebant F. V. Μαμάριος ὁ πρὸς τῷ κα-
ταλὺν ὁππλήται ὁ μὲν αὐτὸς ἐς Καϊσάρεια. In no-
mine Dominici, et in vernum tempus, atque in
Mamariem martyrem: nona enim Dominica eius
memoria Casarea celebratur. In O. & Th. tan-
quam scholium idem profertur, & Nicetas de
vrbe Nazianzena hoc ipsum in argumento tes-
tatur, ubi pronuntiatam orationem fuisse tradit
C. τῷ πρὸς τῷ καταλὺν ὁππλήται ὁ μὲν αὐτὸς ἐς Καϊσάρεια. In
Menologio tamen Græcorum
confertur eius festiuitas in 4. Non. Septemb. &
in Romano Martyrologio in 16. Kal. Septem-
bris. C. 7. ἐπιμαρτύρησι. H. d. 7. πρὸς διπύλαις.
HN.

Pag. 698. a. 4. ἀγίος. non est in F. H. F. 2. nec in
mss. B. additum tamen est à Billio ex antiquo
secundo. b. 1. ἡδὲ ὑπὸ χειρὸς. F. H. O. V. ἡ γὰρ
πρὸς. F. ἡδὲ ὑπὸ χειρὸς. ἡδὲ ὑπὸ χειρὸς, αὐτὸς
πρὸς. G. C. 3. ἐκταύριδω. O. C. 4. ab hac
voce ἐκταύρις vsque ad ἐκταύριδω inclusiue defunt
in mss. B. & S. ὁ παρὸν πᾶν γένος V. Th. C. 7.
ὅς ἐστιν ἀσπύριον. B. F. H. Th. d. 5. τῶν ἑκταύ-
ριδω. HN.

Pag. 699. a. 1. ἱαντῶν μεγαλειότης. H. HN. οὐκ ἔ-
στι HN. H. ἀλλο. F. C. 7. ὅσπερ βασιλεῖ. defunt
hæc in primo Billij. d. 2. ἡδὲ ἐ καὶ. V. ἡ δὲ
ἡδὲ. Th. d. 8. τῷ σὺν πᾶσι. S. ex coniectura.

Pag. 700. a. 8. ἀναστρέφεται. B. C. 10. ὁ ἡμῶν
deest in vno B. & F. H. d. 3. οὐκ ἐστίν. HN.
F. H.

Pag. 701. a. 5. διὰ τῶν. Bas. & F. H. a. 10. ὅ-
σπερ. B. F. H. in Basiliensi erat παραστρέφεται, ut
editum est, non ut vult R. Mont. ὅσπερ ἀπὸ.
d. 8. πρὸς τῶν. H. O. πρὸς τῶν. F.

Pag. 702. a. 10. ἀσπύριον. B. b. 4. πᾶσι. HN.
Pag. 703. a. 6. deest καὶ in vno B. b. 5. φανί-
στος. B. b. 7. ἡδὲ. HN. d. 7. ἐκταύριδω. B. HN.
O. F. tunc ἡκίοντα. F. alas trahit. Pich.

Pag. 704. a. 3. κατὰ ἡδὲ. S. a. 4. ἡμῶν. F. HN.
ἡμῶν. H. & Bas. C. 6. δὲ φέρει. H. V. Th. δὲ φέρει.
F. C. 7. ἀκίον. HN. d. 2. ματαπικρὸν. HN.
receptam lectionem retinent H. F.

IN ORAT. XLIV.

Pag. 705. a. 7. καλῶν. Th. d. 9. οἱ Πυθῶν.
HN. B. H. H. 2. d. 11. τῶν πρὸς. H. H. 2.
HN.

Pag. 706. a. 4. πῶν deest in vno B. a. 12. ἀν-
τὶς. HN. b. 3. πῶν δὲ πῶν πρὸς. Sic emendan-
dum est ex interpretatione Billij & Basil. H. &
H. 2. Typographus sequutus est codicem Billij,
qui in vno ex suis legi δὲ admonuerat pro δὲ,
non autem δὲ deesse, ut narrat R. M. C. 5.
a. 1. ἡδὲ. C. 6. ὁ ἡδὲ ἀντὶς. hæc vsque ad
a. 12. ἡδὲ. HN. d. 11. ἡδὲ deesse in secundo monet B.

P. 707. b. 8. vox ἐδὲ, delenda, quæ in nullis
mss. nostris, reperitur: addiderat tamen illam
margini Bill. C. 6. ἐκταύρις. H. C. 7. ἀ-
σπύριον quæ sequuntur vsque ad πρὸς inclu-
siue defunt in O. alij habent πρὸς πρὸς. d. 2. ἀ-
κίον. HN. d. 3. πρὸς πρὸς. in duobus Bill.
d. 6. πρὸς πρὸς. HN. d. 9. Emendauimus πρὸς
& πρὸς infra ex consensu mss. ubi vitiosè Al. &
Bas. πρὸς & πρὸς.

P. 708. a. 4. ἡ κατὰ. In secundo Bill. C. 6.
ἐδὲ. Ox. Bas. H. 2. C. 8. τῷ σώματι. H. H. 2. O.
Th. d. 1. Correximus quod erat in Bas. πρὸς
πρὸς ex auctoritate Billij secundi H. V. in
eodem Billij libro legebatur ἀγίος πρὸς
pro δὲ. d. 3. deest vox πρὸς in vno Bill.

Pag. 709. a. 2. μὴ ἐκταύριδω. Sic emendandum
ex vno Bil. vel ἐκταύριδω ex altero Bill. & H. 2. H.
b. 1. πρὸς πρὸς. in vno Bill. b. 5. καὶ
πρὸς. Ox. & πρὸς πρὸς. Bas. 11. b. 11. κα-
ταύρις. B. C. 1. οἱ πρὸς. S. C. 6. ἡ
καταύρις. B. C. 11. ἀπὸ πρὸς HN.

Pag. 710. a. 2. Rich. Montacutus legendum
monet ex regio codice μέσος πρὸς πρὸς, pri-
sus inepit. quis enim horum verborum sen-
sus esset? induxit illum in fraudem imperitus
amanuensis Saulij, qui cum in libro clarissimi
Senatoris Petauij emendatum offendisset erro-
rem Aldinæ & Basiliensis editionis, notam quæ
referebatur ad articulum πρὸς, inserendam inter
μέσος & δουλείας retulit ad verbum πρὸς, quod sug-
gererat Billius in locum vocis πρὸς: desumptum
autem hanc emendationem Billius ex regio co-
dice Mediceo, in quo ut in Francisci I. libro le-
gitur ita planè ut edidimus, & suffragatur utri-
que Ruffini verus interpretatio, Date mihi ali-
quid medium seruus & dominationis, id est inter
dominum & seruum, inter Deum & creaturas, ut ibi
locum sancti Spiritus requiramus. a. 4. πρὸς. In
secundo Bil. at HN F. retinent πρὸς. a. 6. Cor-
reximus in Basiliensi πρὸς πρὸς ex Aldinæ & Bil-
lij codice ac regis mss. & aliis locis innume-
ris vtriusque editionis errores sustulimus, quos
si enumerare vellemus, longe prolixiores No-
tas Montacutianis pertexeremus. a. 12. πρὸς
πρὸς pro πρὸς in vno Bil. b. 9. ἡμῶν. O.

Pag. 711. b. 3. ἡ καὶ πρὸς. Bill. & Ruff. De aliis
vero quid dicam? b. 6. τῷ λόγῳ vsque ad πρὸς.
defunt hæc in vno Bill. agnoscuntur tamen à
Ruff. qui malè locis dissident, cum perfidia con-
sent. C. 9. ἀδὲ. Bil.

Pag. 712. c. 6. καὶ ὑποπλάττω. H. S.

Pag. 713. b. 6. ἰσημίαν. H. O. c. 2. καὶ ὑποπλάττω. H. O. c. 3. πολλὰ ἔχον. H. O. Basil. Ruffin. & in aliis quamplurimis locis hæc inuenies. c. 9. ὅτι τῆς ἀγ. H. B.

Pag. 714. a. 2. αἰκίας. Th. a. 10. ἐπ' ἐμῶν, οὐ ἔστιν ἔχοντες μὴ ἔστιν. H. B. HN. Ox. Th. G. & Ruffin. U. H. T. H. S. T. H. H.

Pag. 715. a. 2. φιλανθρωπίας. Addunt G. & V. αὐτὸν οὐκ ἐπιμισησὶν ἀρπασθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὰ ἔργα ποιῆσαι. ἵνα τὸν πᾶσι δὲ καὶ ἡμῶν τὸν δακτύλου τοῦ λόγου, sed hæc neque Ruffin. neque regij codices agnoscunt. c. 7. ἐπεὶ γὰρ γλώσσας. B. 1. Cor. 14. 21. legitur ut edidimus, at Eliaz 28. αὐτὸν καὶ ἡμῶν τὸν δακτύλου.

Pag. 716. a. 1. ὅτι γὰρ. ab his verbis ad illa γὰρ ἡμεῖς ἀκούοντες desunt hæc in vno B. b. 3. χηρῶν. Basil. H. b. 11. μισοῦντες. H. S. d. 4. καὶ τὸ ταυροδ. Basil. emendatum est ex B. H. & G. σωτῆρος. Ruffin. vltimè commissi de Salvatore pisculi. d. 7. οὐδὲν ἔστι ἰσχυρὸν. Basil. Ruffin. non multis ante temporibus. d. 12. ὑπολαμψάντων. B.

Pag. 717. a. 6. μὴ ἐξήταται. S. a. 8. αὐτὸν οὐκ ἐπιμισησὶν. H. H. 2. Ox. B. & ita prorsus emendandum ex Ruffin. Si quis autem & aliud conferre aliquid potest. a. 7. παρρησίας. G. Th. H. HN. a. 9. σωτηρίας. Basil. H. σωτηρίας. HN. H. 2. Ruff. hoc etiam nos ad nostra lucra suscipimus. Th. addit, & τὴν παρρησίαν οὐκ ἐπιμισησὶν.

ORATIO XLV.

ISTEON ὅτι καὶ ὁ λόγος αὐτὸν ἀμφιβάλλεται. S. c. 6. ἡμῶν abest ab vno B.

Pag. 718. c. 1. ἐπιτρέψαι. HN. C. T. F. M. c. 8. ἀποκρίσεις. B. V. sed & in C. annotat legi ἀποκρίσεις ut & in F. T. M. Billius, quod ipsum præ se ferunt T. F. M. G. Pircheim. sicque ad demonstrationes peruenimus, Billius utramque lectionem complexus est. c. 10. Billius ad oram libri, non ex villo inf. sed ex coniectura scripserat, & mox deleuerat, ἔχον, sed in scholiis eam astruit lectionem. F. M. T. ἀποκρίσεις.

Pag. 719. a. 3. κατανέμειν. Th. c. 2. ἀνακρίσεις. F. T. M. Th. V. c. 7. ὅτι in C. sed additur & inter lineas.

Pag. 720. a. 3. pro ὑμῶν. H. Saulius ex coniectura ὑμῶν. Solert. d. 6. οὐκ ἔστιν. B. d. 7. μετὰ τὴν ἑσπέρην legisse videtur Montacutius Bilibaldus Pircheimerus, idque sine causa dictum ab illo est: sic enim verum Pirch. propter istorum ad nos demissionem, & ad nos usque accessum: ita potius scribendum esset & μέγιστον ἡμῶν μετὰ τὴν ἑσπέρην.

ORATIO XLVI.

PAG. 721. b. 6. ὁ αὐτὸς καὶ. HN. ὁ αὐτὸς & ὁ αὐτὸς. F. c. 3. ἡμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι. HN. F. quod esset ex Suida, Macedonianorum sectæ adherentes. c. 8. ἐπιτρέψαι. F. HN. c. 4. ἵνα τὸν ἀρχόν. ut quidem refert Mont. ex regio, at in Medico legitur tantum καὶ τὸν ἀ-

A καὶ τὸν ἀρχόν. in codice vero Francisci I. καὶ τὸν ἀρχόν. in T. καὶ τὸν ἀρχόν. d. 8. καὶ τὸν ἀρχόν. HN. F.

Pag. 723. a. 4. ἀμύμητος, omnes scripti, ait Montac. & Billius ex regio annotat eandem lectionem, quam in versione sua exprimit. F. autem & T. ἀμύμητος. inculpat. vel immaculatus, ut Ephes. 1. 4. ἀμύμητος immaculatus. Addit regius codex, non ille magnus Medicus, sed alius fortasse, quem & sequuntur F. T. ἰσχυρὸς οὐ καὶ ὑπολαμψάντων ἡμῶν ἰσχυρὸς καὶ τὸν ἀρχόν. Incolument te, ac pro nobis orationem Christus Ecclesiis suis largiatur communem Ecclesiarum defensorum. Similis illa clausula epistolarum apud Hieronymum epist. 79. Incolument vos & memores mei domini nostri Iesu Christi tueatur clementia. & epist. 98. Incolument te & memorem mei, Christus dom. n. tueatur. sic Augustinus epist. 160. Deus omnipotens excellentiam tuam auctiorem felicioremque conferuet.

ORATIO XLVII.

IN tit. pro σπουδῇ. T. & M. habent ἡμῶν. sed additur scholium in HN. ἵνα ὅτι αὐτὸν ὁ λόγος ἀμφιβάλλεται. atque in editione Germanica 1550. cannotaratē Græco eivmodi scholiaste interpretēs: Sciendum in dubium vocari à nonnullis sine sequens sermo Gregory Nazianzen. vel secus. b. 7. ὅτι Παύλου, apud Paulum. Basil. G. Th. T. M. & addunt τὸ πνεῦμα. Bil. V. d. 3. ἰσχυρὸν. scripti cod. B. & S. ut Ezech. 1. 7. & τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἰσχυρὸν. & cetera eorum recta. in aliis libris ὁρῶν.

Pag. 724. a. 3. ὅτι ὁ λόγος. B.

ORATIO XLVIII.

D ORATIONEM hanc primus Latinè tantum edidit Ioannes Leuuenclaus an. 1571. in officina Heruagiana è codice Choniatae manuscripto, Quid obsecro dici tantum possit. Billius autem illam interpretatione sua expressit, quæ prodit ann. 1583. tertio demum loco Græcè tantum à Montacutius vulgata est transcripta è Bibliotheca illustriss. Comitum Palatini Electoris, & cum altero ibidem exemplari collata à Georg. Lingleshemio. Ac Leuuenclaus quidem germanum illam esse sæctum Gregorij pronuntiat, idque ex dictionis charactere colligit, & Montacutius non tam orationem, quàm orationis putat esse fragmentum: nobis vero probatur admodum clarissimi viri Nicolai Fabri iudiciu, qui decerptum ex aliqua beati Ioannis Chrysostomi oratione ἀποσπασματικὴν esse arbitratur, idque confirmat familiaris illa huic sancto doctore Iezabelis & Nabuthæ mentio, cum in Eudociâ Theodosij Imperatoris vxorem inueheretur.

E Tis ἡμεῶν. Sic vterque codex, at Mont. legendum censet τὸν ὁ λόγος, id quod Billio in mentem venit, dum vertit, Quæ oratio? Leuuenclaus quid legerit non liquet, qui Latinè reddidit, Quæ par esse queat indicatio rebis aspectui se offerentibus.

πῶς ἰστέον. Sic edidimus, necessario. nam ἀ-
ρεῖα in exemplari hic, nihil est. Rich. Mont-
tacutius. Leuuencl. rursus conueniens sacerdo-
tum.

Ἀπὸ παλαι. Locus Apostoli est ad Philip. 4.
18. ἀπὸ παλαι, & ἀφ' αὐτοῦ. Habeo autem om-
nia, & abundo.

μὴν δὲ ταῦτα. Leuuencl. legit μῆν, opinor me-
lius μῶν. Rich. Montac. Tantum, hac vestris su-
doribus prestita sunt, vertit Leuuencl. at in in-
terpretatione Billij scribendum est, hac soli su-
dores vestri prestiterunt.

Vos trophæum, Leuuen. Vos paci trophæum
excitastis.

Ἀπὸ παλαι. Montac. conicit legendum ἀπὸ παλαι-
ου, vel potius ne solœcilum admittat, ἀπὸ-
λαου.

πῶς δὲ φησὶ. Quid Billius legerit diuinare se non
posse scribit Montac. quia nimirum erratum
typographicum tollere nesciuit, quod enim di-
xit Leuuencl. luce diei cuncta laetificantur, sic ex-
tulit Billius, diei autem luce cuncta exuliant.

Δρόμους. Ita correxit Montac. rectè cum an-
tea legeretur δρομῶς in scriptis libris: paulo post
melius coniunxit cum verbo χαλαδύσσας voces
illas ἐν τῷ κεφαλῷ. Leuuenclaus, In cauernis ru-
pium precipitata in caput, mutuòque coherentes
semet abduunt.

Ο χόρις. Leuuencl. legisse videtur ἐστὶ ὁ χόρος,
non ὁ χόρος ut ait Montacutius, vertit enim:
Erat hic ipse locus Diaboli receptaculum.

ἐκπύ. Fortè ἐκπύ. Bill. externorum nominum
aliquid.

φῶς. Putavi φῶς ὡς δίδουσι legendum, ait
Montacutius, quasi suum penitus ipsum acu-
men hic defecisset, neque dum didicisset, quod
apud Budæum legere potuit ὡς φῶς idem valere
quod cædis perpetrandauidum esse, quamobrè
& ex ipso Gregorio profert illud de discipulis
Christi Iudæos formidantibus ἐν μέσῳ, ὅς φῶς
τοῦ ἡγίου. Leuuencl. hic vertit, cadibus in Do-
mini vates furebat.

τὴν ἀμπλον. Non vitem, sed vineam; in Bibliis
ergo ἀμπλῶνα 3. Reg. 21. 1. idem Montacutius
annotat, quasi minus vulgatum sit ἀμπλον hac
notione sumi, ut non modo vitem vnā, sed &
vineam totam significet, Apoc. 13. 18. ἐπ' αὐτοῦ τὴν
ἀμπλον τῆς γῆς. vindemiante vineam terræ.

τῶς ἀλύτω. In antigrapho fuit τῶς ἀλύτῳ ma-
λῆ. Leuuencl. Achaabo dissolutissimo. ὑμῖν. Sic
Leuuenclaus, at Montacutius mauult ὑμῖν; nos
nihil mutamus, sequitur enim διηγήμεθα
πᾶσι τοῖς ἀκούουσιν.

Τῇ ἀρχιμοσύνῃ. Malus coniectior Montacutius
hic colligit Leuuenclaus legere rectius τῇ
ἀρχιμοσύνῃ, quod veritat, ac peplorum elegantiam
decurpabat, quasi non æquè cum dandi casu λο-
μίσματα construatur ac cum accusatiuo hac no-
tione.

ὑπὸ θυρίδι. Leuuencl. à belluis quibusdam tra-
hebatur, ὑπὸ θυρίδι, & Billius, à feris gesta-
batur.

φῶς βλεπόμεν. Male in margine corrigit Mon-
tacutius φῶς, eadem; est enim vilitatum φῶς βλε-
πόμεν truculento aspectu intueri vel eadem mi-

nanti, ut ὅς βλεπῶν cernere acutum, & apud
hunc ipsum Gregorium ὡς πῶς αὐτὸν ἀλλὰ βλεπόμεν
& βασιλεὺς βλέπει. Orat. 20. pag. 361. c. & apud
Chrysost. epist. 94. καὶ φῶς βλεπόμεν.

Εἰς τὸν θῆλον. Sic Leuuencl. intra septa sacra
penetrantes, at Billius εἰς legir.

γῆρας. Addendum esset γῆρας, cum Leuuen-
claus scribat, hisce terrenis narrationib.

ἀμυσία. Corrige ἀμυσία, ex cap. 11. Ecclesia-
stica, 11. ὡς ἡμέρα ἀγαθῶν ἀμυσία κακῶν.

ἐν δυοῦδας. Leuuencl. ita Quo fit ut quicquid
factum ac profanum est, de septis sacris sit eie-
ctum, at Billius legit πᾶσα ἀμυσία.

οἱ οἶκοι. Locus corruptus, inquit Montacut.

Leuuencl. οἱ βου. Billius opinor, πᾶσα ἀμυσία
πῶς ὅς ἐν οἴκοις αὐτοῖς ἀμυσίαται. deinde legunt
μῆν οἱ δατ. μῆν οἱ ἐπὶ τῷ. μῆν οἱ τῷ. Nobis aptius
videtur, ut legerit Leuuencl. οἱ ἔχον, ut apud
Synesium, ὡς δαμυσία οἱ ὅς ὅς ὅς ὅς ὅς. vel cer-
τῶς ὅς. vertit enim, Eorum vero loco religiose
pietatis amantium omnis laetitia plena voces in-
troducunt sunt, nec ad delectationem summam vel
conuiuia, vel conuiuatores, vel bonis delicatissime
cibus abundans mensa, vel quidquam aliud de-
nique desideratur.

ORATIO XLIX.

Editus est in lucem hic tractatus vna cum aliis
ocho Nazianzeni orationibus à Ruffino Latini-
tate donatis & libris quinque de Theologia
conuectis à Petto Morclan & Protegenti L. p. 22.
iam ab anno 1522. hoc præfixo titulo, Grego-
ry cognomento Theologi Episcopi Nazianzeni
de fide Ruffino presbytero interprete tractatus:
non videtur tamen Gregorij genuinum o-
pus neque vllius auctoris Græci, sed Latini, ta-
meti antiqui: citat enim Scripturam & Esaiam
prophetam maxime non verbis vtens Latinæ
vulgatæ, sed veteris illius Italæ, quæ è Græca
Septuaginta interpretum fuit expressa. Qui ve-
ro præcedit Ruffini Prologus non huic tra-
ctatui, sed Apologetico & reliquis septem ora-
tionibus illic prætextitur cum hac inscriptio-
ne Ruffini Presbyteri Aquileiensis in diuini Grego-
ry episc. Nazianz. Apologeticum Prefatio, in ms.
vero codice c. l. v. Nicolai Fabri hunc titu-
lum habet. Prefatio Ruffini ad Apronianum. Ex
eodem codice corrigendus locus ille videretur
p. 727. lin. 2. furtim nauem ingressus, cum in ms.
legatur furtim nocte egressus, nisi dubiam redde-
ret libri huius fidem alter locus lin. 6. post Valen-
tis Arriani tempora, cum in ms. mendosè lega-
tur, propter Val. Arr. tempora: certum enim est
defuncto Valente Imperatore Gratiani & Va-
lentiniani beneficio reuocatos esse in patriam,
qui fuerant relegati, ac permissum Catholicis
conuentus agere, ut scribit Socrates lib. 5. c. 2.
qui & cap. 7. huius Gregorij Constantinopoli-
ni aduentus meminit. Furtim quidem certe
Athenis illū excessisse constat ex ipsius vita ver-
sibus Iambicis conscripta p. 3. 2. huius editionis
ἐκλεπας μὲν ἀλλὰ τὸ ἐν δόμῳ. Sed illud aduertat
ū iij

quod in seclor multo p.
 Historiam hic narrare de tempestate, qua iactatus
 est Gregorius; non enim id accidit cum Athen-
 nis excessisset, verum in ea ipsa navigatione,
 qua è portu euectus Alexandria pergebat in
 Græciam, vt Athenis literarum studiis sese ex-
 coleret, vt in eodem poemate de se scribit ip-
 se pag. 4. Πόντος ἄλκιμα δρῦναι ὁμιλῶν ἐγώ. & vt
 hic Rufinus dixit inexplorato se illum mari
 commisisse, ita illic Gregorius θαλάσσης οὐκ ἐν-
 ἰμυρωδῆς. Cum non suenit esse tranquillum mare.
 Idem censendum est de tractatu illo de fide Ni-
 cæna, qui à Latinis manuscriptis non agnos-
 citur.

ORATIO LI.

IN tit. addidimus ἀδελφῶν ex Billio V. T. G.
 addebatur in T. Κανόνιον προσβύτην λόγος α.

Pag. 737. b. 8. ἐπιστολῶν. F. HN.

Pag. 738. a. 3. ἐπιστολῶν. λόγος. G. F. T. HN.
 c. 7. & ὡς μοι. C. T. V. d. 4. πῶς ἄλλως Μα-
 εῖαν. HN. V. F. d. 5. ἡδραμῶν. F. HN. T.

Pag. 739. c. 4. ἡδραμῶν. HN. F. G. Bil-
 lius interpretatur, qui Christum interem. non,
 qui Deum interemerunt. c. 11. πῶς ἄλλως σῶν.
 HN. V. B. c. 12. πῶς σῶμα. HN. F. d. 1.
 περιώδης ἀντὶ G. F. B. Th.

Pag. 740. a. 8. ἡδραμῶν, ὡς ἡδραμῶν. HN. F. c. 1.
 c. 7. πῶς ἡδραμῶν. HN. F. c. 1. πῶς ἡδραμῶν. HN. F.

Pag. 741. a. 2. πῶς ἡδραμῶν. F. HN. G. B.
 b. 4. πῶς ἡδραμῶν. HN. T. F. d. 7. πῶς ἡδραμῶν. HN. T. F.

Pag. 742. a. 9. πῶς ἡδραμῶν. F. HN. b. 2.
 πῶς ἡδραμῶν. F. HN. b. 7. πῶς ἡδραμῶν. T. C.
 c. 5. πῶς ἡδραμῶν. HN.

Pag. 743. d. 1. Περὶ τοῦ προφῆτου. HN. F. T. à
 Petrephre. siue Pithre Gen. 39.

Pag. 744. a. 1. ὡς ἡδραμῶν. S. F. a. 3. πῶς ἡδραμῶν. HN. F. Th. b. 11. πῶς ἡδραμῶν. HN. F. Th. c. 1. πῶς ἡδραμῶν. T. B. c. 3. Emendandum
 ὡς ἡδραμῶν. HN. F. T. B. d. 6. πῶς ἡδραμῶν. F. T.
 HN. C.

Pag. 745. b. 5. πῶς ἡδραμῶν. T.

ORATIO LII.

IN tit. πῶς Κανόνιον προσβύτην λόγος δούτης. C.
 T. d. 2. πῶς ἡδραμῶν. B. V. G. HN. F.
 d. 5. πῶς ἡδραμῶν. HN. F. d. 10. πῶς ἡδραμῶν. HN.
 d. 11. πῶς ἡδραμῶν. F. G. V.

Pag. 746. a. 3. ὡς ἡδραμῶν. G. Th. & Bil-
 lius interpretes. a. 8. πῶς ἡδραμῶν. HN.
 c. 1. πῶς ἡδραμῶν. G. HN. V. F. c. 11. πῶς ἡδραμῶν. T. F. V. I. . . .

Pag. 747. b. 5. πῶς ἡδραμῶν. Sic emen-
 dat Bill. ex HN. & F. V. T. c. 11. πῶς ἡδραμῶν. R.
 Montac. mendose, F. T. πῶς ἡδραμῶν, alij scribunt
 αὐτοὶ φανταί. T. πῶς ἡδραμῶν. G. αὐτοὶ φανταί. T. πῶς ἡδραμῶν. F.

Pag. 748. a. 9. πῶς ἡδραμῶν. G. HN. αὐτοὶ φανταί. T. V. F. a. 11. Falso Montac. ex Ga-

A Lichio profert ap. S. ferat hoc
 quidem Billius ad oram libri sui, sed mox de-
 leuerat, vt & quod sequitur χαλεπότητος ἡμῶν,
 falso relatum ex eodem Gab. quod tamen præ-
 se fert F. b. 10. πῶς ἡδραμῶν. HN. T. Th. c. 7. πῶς ἡδραμῶν. Basil. diuinitus inspirata, at πῶς ἡδραμῶν, tueri-
 tur B. ex C. & F. T. V. d. 5. & πῶς ἡδραμῶν. F.
 T. V.

Pag. 749. a. 1. ὡς ἡδραμῶν. αὐτοὶ φανταί. desiderantur in
 HN. C. πῶς ἡδραμῶν. & πῶς ἡδραμῶν. S. T. F.

ORATIO LIII.

B PRÆTER auctoritatem sancti Hieronymi in
 Commentario in Ecclesiasten & in Catalo-
 go scriptorum ecclesiastic. profert Billius Eu-
 sebij testimonium lib. 7. cap. 25. historiz Eccles.
 ex quo constat Gregorium Neocæsareæ in
 Ponto Episcopum cognomento Thaumatur-
 gum huius metaphrasis auctorem esse. Sic igitur
 de Gregorio Rufinus interpretas Eusebij:
*Sed & ingenij sui nobis in paruo maxima moni-
 menta dereliquit. In Ecclesiasten namque Meta-
 phrasin idem Gregorius magnificenter scripsit,
 & Catholica fidei expositionem breuiter editam de-
 reliquit.* Quanquam hæc non iam Eusebij ver-
 ba censenda sunt, sed ipsius Rufini, qui omis-

C sam de Gregorij Neocæsariensis gestis & libris
 historiam Eusebij scriptis intexuit, sic enim ait
 lib. 7. cap. 24. *Verum quoniam beatis Gregorij
 historia textus attulit mentionem, dignissimum
 puto tanti viri gesta omitta nescio quo casu huic nar-
 rationi ad memoriam posteritatis inferere.* Vide So-
 crate lib. 4. cap. 22. & Euagrium lib. 3. c. 31. c. 7.
 αὐτοὶ φανταί. T. S. nihil enim G. hoc loco scribit.
 d. 5. αὐτοὶ φανταί. B.

Pag. 750. a. 10. ὡς πῶς ἡδραμῶν. omisit in
 sua interpretatione Billius, quæ Pirchermerus
 conuertit, & ventis consimiliter: agnoscuntur ta-
 men ab omnibus codicibus mss. c. 1. ὡς πῶς ἡδραμῶν. HN. F. T. c. 5. αὐτοὶ φανταί. HN. αὐτοὶ φανταί. F. T.

D Pag. 751. c. 9. πῶς ἡδραμῶν. πῶς ἡδραμῶν. annotat Mon-
 tac. nullo citato libro; scripserat in margine
 sui Bill. *Quid si πῶς ἡδραμῶν?* sed tranuersa linea
 coniecturam illam suam iugularat; quam ta-
 men in sua interpretatione sequutus est; nam
 πῶς ἡδραμῶν si legas, ij sunt satellites, apparitores, li-
 stores.

Pag. 752. a. 1. πῶς ἡδραμῶν. S. b. 2. αὐτοὶ φανταί. HN.
 I. Γ. b. 2. αὐτοὶ φανταί. HN. d. 1. αὐτοὶ φανταί. HN. d. 2. αὐτοὶ φανταί. HN.

Pag. 754. c. 3. πῶς ἡδραμῶν. HN. F. T. d. 9.
 & πῶς ἡδραμῶν. Bill. ex HN. Coniunctionem ὡς
 perperam retulit Montac. ad vocem αὐτοὶ φανταί. Ga-
 briehus hic nihil annotat.

E Pag. 755. b. 4. πῶς ἡδραμῶν. B. F. T. c. 10. Billius
 emendat ex HN. & interpretatur αὐτοὶ φανταί φαν-
 ταί φανταί. cui suffragatur & V. at F. T. Basilienfi
 fauent. d. 4. πῶς ἡδραμῶν non Gabriehus vt fin-
 git Montac. sed Billius admonuit in HN. legi,
 quam tamen lectionem obelo iugulauit, nec in
 interpretatione sua expressit; sed illam tueretur
 d. 12. αὐτοὶ φανταί. De hoc loco vide quæ doctiss.
 Iac. Billius: nam mss. nihil iuuant.

Pag. 756. b. 6. *παιδευτὴν*. HN. *παιδαγωγὸν* *φαιδ*-
οῖα. V. F. & ita corrigendum ex Billio. & Medi-
 cæo libro Basilio Macedoni quondam oblatæ,
 in quo etiam legitur *ἀφροσύνη φιλία*: nusquam
 enim in eo casibus datius iota subscribitur e-
 mendandum ergo, *ἀφροσύνη φιλία*: sic enim
 Salomonis textus habet, *ἔφρων ἀφροσύνη ἐν πολλῇ*
λόγῳ. Et vox *stultus* in multitudine sermonum.
 Montacutius ex regio Cod. falso vt opinor &
 mendosè profert *ἀφροσύνη φιλία*.

Pag. 757. c. 4. *ἡ δὲ πρὸς τὸν ἄρτακτὸν δέξ.* F. HN.
ῥήματα. HN. V. *κτῆματα*. Γ. Γ. *δὲ πρὸς τὸν*
ἄρτακτὸν.

Pag. 758. a. 9. Billius admonet vel *ἀγαπητὴν* *ἀ-*
γάπην legendum, vel quod melius quadraret *ἐπα-*
γνώσει in imperfecto vt in Card. alij mss. tuen-
 tur vulgatam lectionem. c. 4. *ἡ δὲ πρὸς τὸν* S.
 d. 2. *τὸν τὸ βίου*. HN. *τὸν βίου πλ.* HN. F. T. C. V.
 d. 11. *ἡ δὲ πρὸς τὸν*. HN. F.

Pag. 759. b. 2. Montacutius ex regio *φαιδ* *οῖα*,
 in quo bis peccat: & quod non fideliter exscrip-
 tum sit, vt debuit *φαιδ* *οῖα*, & quod in Medi-
 cæo codice planè legatur *φαιδ* *οῖα*, sed coniec-
 turam tantum annotarat Billius in margine,
 forte legendum *φαιδ* *οῖα*. Card. *φαιδ* *οῖα*.

Pag. 760. a. 4. *πλῆθος*. B. F. T. b. 1. *ἡ δὲ πρὸς τὸν*
ἄρτακτὸν. Bil. ex Card. & F. c. 8. *ἡ δὲ πρὸς τὸν* S. & in F.
 sed emendatum est alia manu *ἡ δὲ πρὸς τὸν*.

Pag. 763. b. 4. *καὶ πρὸς τὸν*. B. *πλῆθος*. C. F. T.
 b. 6. *καὶ πρὸς τὸν*. B. *πλῆθος*. b. 10. *καὶ πρὸς τὸν* *ἄρτακτὸν*. F. S.
 d. 5. *καὶ πρὸς τὸν*. HN. F. d. 11. *καὶ πρὸς τὸν* V. non
πρὸς. vt insulse Montac. & annotarat hanc le-
 ctionem Bil. sed obelo confixerat.

Pag. 766. a. 4. *καὶ πρὸς τὸν*. Basil. at F. T. HN.
 C. *καὶ πρὸς τὸν*.

IN EPISTOLAS NOTÆ

ET VARIETATES LECTIO-
 num, in quibus G. Iulij Gabrieli, B.
 Billij. Bo. Thomæ Bodleij Equitis
 Angli, M. Federici Morelli Regij
 Professoris codices indicant. Basil.
 editionem Basiliensem operum Gre-
 gorij vel Basilij: vbi nulla litera est
 addita, intelligendum est eam le-
 ctionem ex Bod. codice desumptam.

EPIST. 1. lin. 6. *ἡ δὲ πρὸς τὸν*. Basil. emendauit
 ex coniectura Billius *ἀρτακτὸν*, & lin. 14. ex mss.
 additur *ἀρτακτὸν*, quod Vaticanus codex Gab. confir-
 mat. tamen abest à Bo. lin. 19. pro *καὶ πρὸς τὸν* G.
καὶ πρὸς τὸν.

Epist. 2. lin. 4. *ἡ δὲ πρὸς τὸν* Bo. 4. *καὶ*
πρὸς τὸν. 8. *καὶ πρὸς τὸν*.

Epist. 6. lin. 8. *καὶ πρὸς τὸν*, correxit Billius ex con-
 iectura, quam confirmat codex M. mendosè in
 Basil. Gregor. *καὶ πρὸς τὸν*, & in Basilio *καὶ πρὸς τὸν*.
 vsus est hac voce Theologus in epist. 11. vt
 Montac. obseruat, *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*
καὶ πρὸς τὸν. lin. 11. *καὶ πρὸς τὸν* B. ex Bas.

Epist. 7. lin. 10. forte, *καὶ πρὸς τὸν*. Rich. Mont.
 & lin. 12. in quibusdam *καὶ πρὸς τὸν*.

A Epist. 9. b. 9. *καὶ πρὸς τὸν* emendat Bill. ex Vatic.
 G. pro *καὶ πρὸς τὸν*. vbi & *καὶ πρὸς τὸν* legitur pro *καὶ πρὸς τὸν*.
 c. 1. *καὶ πρὸς τὸν* falso Montac. ex B. & G. ni-
 hil enim annotant, nec alius est accentus 1.
 Cor. 3. 6. vbi rigasle dicitur Apollo non Paulus.
 c. 2. *καὶ πρὸς τὸν*. Th. d. 1. Basil. *καὶ πρὸς τὸν*, sed Bil-
 lius ex Basilio *καὶ πρὸς τὸν*.

Epist. 10. b. 4. pro *καὶ πρὸς τὸν*. Bill. ex G. *καὶ πρὸς τὸν*.
 legit.

Epist. 11. b. 3. *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*. Bill. ex G.
 & S.

Epist. 12. b. 2. *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*. Bo. 4. *καὶ*
πρὸς τὸν *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*. Bo. c. 2. *καὶ πρὸς τὸν*.
 γοῦ *καὶ πρὸς τὸν*. sic in vno loco Bo. nam bis habe-
 tur hæc epistola. c. 4. *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*. Bo.

Epist. 14. a. 3. *καὶ πρὸς τὸν*. Bo. a. 4. in Basil. apud
 Gregorium legebatur *καὶ πρὸς τὸν*, annotauit
 autem Billius apud Basiliū rectius editum *καὶ πρὸς τὸν*,
καὶ πρὸς τὸν, commodè etiam legi posse *καὶ πρὸς τὸν*, &
 hanc veram lectionem præferunt M. Bo. a. 7.
καὶ πρὸς τὸν. Bo. b. 2. *καὶ πρὸς τὸν*. b. 7. *καὶ πρὸς τὸν*.
καὶ πρὸς τὸν. M. Bo. c. 1. *καὶ πρὸς τὸν* & *καὶ πρὸς τὸν* & *καὶ πρὸς τὸν*.
 Bo. *καὶ πρὸς τὸν*. M. c. 3. *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*.
 Bill. ex Basilio & M. Bo.

Pag. 778. a. 3. *καὶ πρὸς τὸν*. Bo. a. 4. *καὶ πρὸς τὸν*
 Emenda ex Bo. Th. *καὶ πρὸς τὸν*. M. a. 10. *καὶ πρὸς τὸν*.
 C. *καὶ πρὸς τὸν*. d. 10. *καὶ πρὸς τὸν*. Bo. *καὶ πρὸς τὸν*. G. B.

Pag. 779. b. 1. *καὶ πρὸς τὸν*. M. Bo. B. b. 4. *καὶ πρὸς τὸν*.
καὶ πρὸς τὸν. G. B. M. c. 8. *καὶ πρὸς τὸν*. G. B.
 d. 9. *καὶ πρὸς τὸν*. Sic omnes, & Bill. vertit, *καὶ πρὸς τὸν*.
καὶ πρὸς τὸν, at legendum putat Montac.
καὶ πρὸς τὸν, quod *καὶ πρὸς τὸν*, *καὶ πρὸς τὸν*.
 d. 7. Non improbat lectionem Ba-
 sil. Montacutius, *καὶ πρὸς τὸν*.

Pag. 780. b. 4. *καὶ πρὸς τὸν*. B. M. c. 4. *καὶ πρὸς τὸν*.
καὶ πρὸς τὸν. G. B. M.

Pag. 781. c. 3. *καὶ πρὸς τὸν*. G. B. c. 6. *καὶ πρὸς τὸν*.
καὶ πρὸς τὸν. Vatic. c. 7. *καὶ πρὸς τὸν*. G. B. d. 1.
καὶ πρὸς τὸν. M. Bas. *καὶ πρὸς τὸν*. G. B.

Pag. 782. b. 11. *καὶ πρὸς τὸν*. Imo *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*.
 Rich. Montac. adhæsit enim ille titulus ex eo
 quod in Basil. editione hæc epistola sequeretur
 quintam decimam, quæ ad magnum Basiliū
 missa est. c. 3. *καὶ πρὸς τὸν* putat legendum Montac.
 quod Cæsareenses intelligat, acutè sane si Cæ-
 sarex Cappadociæ, non Cæsarex Palæstinæ fuit
 episcopus hic Eusebius.

Pag. 783. b. 2. *καὶ πρὸς τὸν*, *καὶ πρὸς τὸν*. Bo. b. 6.
καὶ πρὸς τὸν. Bo. b. 8. *καὶ πρὸς τὸν*. Bo. b. 10.
καὶ πρὸς τὸν *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*. Bo. in vno loco,
 in altero *καὶ πρὸς τὸν* habet. c. 10. *καὶ πρὸς τὸν*. Bo.
 forte *καὶ πρὸς τὸν*. Rich. Montac. c. 11. *καὶ πρὸς τὸν*.
 Bo.

Pag. 784. a. 6. *καὶ πρὸς τὸν*. Basil. *καὶ πρὸς τὸν*, *καὶ πρὸς τὸν*.
 G. B. a. 7. *καὶ πρὸς τὸν*. G. B.

Pag. 786. c. 9. In inscriptione præter illa *καὶ πρὸς τὸν*
καὶ πρὸς τὸν omnia defunt in Bo. in M. erat *καὶ πρὸς τὸν*.
καὶ πρὸς τὸν. d. 4. *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*. Bo. d. 5. Billius annotauit legendum videri
καὶ πρὸς τὸν & ita in vno Bo. *καὶ πρὸς τὸν*
 item Bo. & M. d. 7. *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*.
 Bo. *καὶ πρὸς τὸν* *καὶ πρὸς τὸν*. M. d. 9. *καὶ πρὸς τὸν*. Sic Sla-
 dus ex coniectura, inquit Montacutius, inepte
 scribendum enim fuerat, vt Billius admonet in
 Scholiis *καὶ πρὸς τὸν*, *καὶ πρὸς τὸν*; at in margine Basili-
 u

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

Epist. 58, c. 11. ἀποκατάξῃ. G. B. M.

Pag. 57. 6. forte ἐκὼν pro ἰπῶν. b. 6. ἐκὼν
 δ. Galij ἐκὼν δ. b. 8. βάμας. Bo. c. 3. με-
 τὰ.

Pag. 818. a. 6. παύειν. Bo. a. 8. κατηγ. καλ' αἶ-
 δαι. b. 3. ῥάδιον. Basil. b. 7. βουλήσειν.
 G.B. b. 8. πρὶ βίῃ. Bo. b. 10. καὶ διὰ δουλεί-
 τας ἐν αὐτῷ ὑμῖν αὐτοῖς. Bo. c. 1. πάντας τὰ δρό-
 τα. Bo. c. 5. ἀμυνέμε. Bo. c. 6. αὐτὸς π. τι-
 ρεῖται. Bo. c. 9. ἀμυνέμε. Bo.

Pag. 819. 2. 5. *μὲν ἐπὶ τῶν ἐξ ἡμερῶν*. Bo. 2. 7. *τῶν*
ἐξ ἡμερῶν. Basil. Bo. οὐκ ἔστι π'.

Pag. 820. d. I. forte ἀπορίσματος. d. 7. ἀπορίσ
 μος ἡμετέρας. Bo. Deo praximum fieri, hæc epistola
 est apud Basilium 117. d. 11. ἀποδὲ τῶν ὁσίων.
 Bo. & Billius ex Vatica. & ita Basilij interpres,
 mente aduolū.

Pag. 821. c. Inscriptio in Basilienſi Heruag.
 & Froben. fuit ἡ ἀπὸς id est Eudoxio, sed Bill.
 & Bo. reponunt Θεωχρίμ. c. 5. ἑνὶ τῷ χῆρ Frob.
 & mſs. Bil. ἡ τοῦ χῆρτος ἑνὶ τῷ. M. c. 6. ἡ διὰ τῆς.
 Bo. d. 4. τὸ μὲν σῶμα τοῦ πῶτον. Bo.

Pag. 822. 2. 4. *ὡς αὐτῷ*. Frob. & Bo. M. 2.7.
αἰα. B. M. error natus est ex eo, quod compen-
 dio literarum scribatur *φιλαῖα* pro *φιλαρτωπία*,
 unde existimant librarij *αἰα* legendum *αἰτρω-*
πία; itaque vertendum est, *maioris pharmaceuti*.
 b.2. *μόλις*. Bo. b.7. *ὡς τῷ αὐτῷ*. M.

Pag. 82; a. 6. $\kappa\alpha\mu\pi\eta\delta\iota\sigma\iota\varsigma$. Bo. C. 4. $\pi\alpha\sigma\ \pi\acute{\alpha}\nu$
 $\epsilon\iota\sigma\iota\tau\alpha\ \mu\omicron\upsilon\sigma\theta\epsilon\sigma\iota\varsigma$. Bo. M. — d. 1. $\mu\epsilon\gamma\alpha\lambda\alpha\ \pi\omicron\upsilon$, P. 2.
 d. 4. $\sigma\epsilon\gamma\iota\lambda\lambda\eta\nu\ \pi\alpha\delta\iota$ M. Bo.

Pag. 824. a. 1. *ἐξ ἡγ. ἁγ. Βο.* b. 1. *Ε. 7. 1. Β. π. 1.*
π. 1. Βο. b. 5. *ἀντὶ τῆς ἐνδοξας ἐπουρανίας. Βο. Μ.*
Ε. 4. καὶ αὐτὸ Βο. Interpres Basilij, propter re-
probatorum prosperitatem. Psalm. 72. 3. ἐξ ἡλίου ὄρθι
ταῖς ἀνέμοις.

Pag. 825. a. 2. καὶ πικρῶ. Thomf. ex coniectura
καὶ πικρῶ, sed vera lectio est in M. Bo. ἡ πικρῶν,
O doctor. hoc abest ab edit. Basilij Froben. epist.
120. a. 3. ὅτι ἡ ἀκούσας. Bo. & ἡ πικρῶν, ut post-
ea ἡ πικρῶν ἀκούσας. a. 7. θεωρητικῶς. S.
a. 13. ἐχόμεν. Bo. & κρῖν. M. Bo. c. 6. πικρῶ
τῷ ματεριῶν. Bo. interpres Bail. hoc prater mensu-
ram facere. c. 7. ἡ πικρῶ. ἡ βί. Bo. d. 4. σπ-
μα βί. S. d. 6. θεωρητικῶν. Bo.

Pag. 816. a. 3. m. ἡ σήμερον. Bo. a. 5. ὁ δὲ 6. B.
 M. Bo. & ἡ ἀντίφωτος. a. 9. ἡ δὲ ἡ σήμερον. Bo.
 M. d. 3. ὁ δὲ δὲ M. & Sladus ex conjectura
 & lund. 4. ἡ μὲν pro ἡ μὲν. Bill. vs in Frob. at G. ex
 Vatic. ὁ δὲ & M. Bo. Th.

Page 827. a.8. *νῦν δὲ μάλα ἐκείνηται.*
 a.10. *ἔπειτα τὸν εἶπον περὶ τῆς.* Bo. b.1. *πῶς*
ἐρίον. c.1. *ἔπ.* Bo. *ἔπ.* *μῆτι.* M. c.5. *σὺ γὰρ*
ζῆς. S. M. c. 7. *ἔκ τε καὶ μετὰ τῆς.* Bo. & c.
εἰς.

Pag. 828. a. n. *θεοῦ πλειώματι*.
 Pag. 830. epist. 76. inscribitur Themistio c. 1.
 μοι δεest in Bo, d. 4. *ἐν ἰνυμώματι*.

Pag. 831. a. 2. *ἡ ἀποστολή*. S. Ibid. epist. 77. *ἀπο-
πίω*. BO. b. 1. *ἐπιπινω*. BO. b. 8. *ἐπὶ πρῶτον*.
S. & *Ζαζαείδης*. c. 9. *ἐκτακτικὸν ὄνομα πλεονε-
κίη καὶ*. BO. *πλεονεκίη*. M. d. 5. *ἀποστρέφω* & *ἀ-
νίστημι*. M. BO.

Pag. 832. α. 1. Λαυτίῳ tribuit hanc epist. Bo.
Πολυαδῶ. Μ. α. 2. ἀρχαίῳ. Frob. πολυμαχῶ.

A Vatic. *spiritu glum.* idémque legitur in M.

C. 2. *αποδομις*. Bill. b. 5. *δομιας*. Frob.

Pag.833.b.2. ou δῖλον τις. M.

Рзг. 834. б. н. д. м. 19. в. 1. М.

Рег. 839.С.7. *с. 7.* *В. О.*

Pag. 840. a. 1. 2. & 3. d. 7. Bo. a. 4. 7. Bo. & a. 5. *παρρησι*, Bo. ac deinceps in his Notis ubi nō additur M. intelligendum erit varias lectiones ex Bodleiano codice depromptas esse.

c.2. ἀλλὰ ἐν δόξῃ. d.12. μαθὴν ἀντιζῆσον.

Pag. 841. a. 7. *μὴδ' αὖτις* absunt hæc à Bo. b. 5.
καὶ τὸ σὸς ἐστὶν ἀνέστιον δ' ἐνέστιον. b. 11. *ἔς*
τὸ καὶ σοὶ δὲ καὶ φαίνεται. b. 12. *ἀνέστιον.* d. 6.
ἐνέστιον. d. 8. *Θεοδῶρος non ἀναγίνεται.*

B. Παρ. 842. α. 8. *παραμαρτία.* α. 9. *φράζονται.*
 C. I. *ἀποχρηστώντας.* C. II. *ἡμῖς ὑμῖν.* d. 2. *ἐπει-*
δή αὖτε με ἀπολαύδῃς ἵνα τῷ πούτῳ κληρονομήσω. ἀπ-
κρινθῇ δὲ αὐτὸς ἡμῶς.

Pag 844.b.2. θεοπαλιθ. b.3. ε' d' π' α' μ' σ'.
 c.3. ε' ι' μ' σ'. d.3. π' ι' ς α' γ' ι' σ' ι' s. No. M. d.9. ι' η' κ' α'
δ' ο' π' α' σ'.

Pag. 845. a.1. Φωτεινός. c.8. πλώτλας. Μ. Βο.
 d.6. ὠφελίας.

Pag. 846. a. 3. τὴν γησίαν ἡμῶν. b. 3. αὐτῆς
 αἰ. BO. M. b. 4. καθάρῃ b. 7. ἐπισκεψόμενος.
 SO. M. c. 1. εἰδὼς πὶ π ῥῖα ἐ πὶ. d. 12.
 τὴν ὅπως ἱερὸν σύζυγον. BO. τὴν ὅπως ἱερῶς ἐ σύζυ-
 γον. M.

C. Pag. 847. 2. 9. $\epsilon\gamma\epsilon\gamma\alpha\sigma\epsilon\iota\varsigma\ \tau\epsilon\ \pi\alpha\sigma\alpha\varsigma\ \alpha\gamma\gamma\epsilon\lambda\alpha\iota\omega\varsigma$
 διανεμήσει. BO. $\epsilon\gamma\epsilon\gamma\alpha\sigma\epsilon\iota\varsigma\ \alpha\lambda\lambda\alpha\iota\varsigma$. M. a. 11. $\tau\iota\sigma\ \pi$
 οισιν. b. 2. $\epsilon\gamma\epsilon\gamma\alpha\sigma\epsilon\iota\varsigma\ \alpha\lambda\lambda\alpha\iota\varsigma\ \alpha\gamma\gamma\epsilon\lambda\alpha\iota\omega\varsigma$. b. 4. $\epsilon\gamma\epsilon\gamma\alpha\sigma\epsilon\iota\varsigma\ \alpha\lambda\lambda\alpha\iota\varsigma$
 $\epsilon\gamma\epsilon\gamma\alpha\sigma\epsilon\iota\varsigma\ \alpha\lambda\lambda\alpha\iota\varsigma$. M. c. 5. $\epsilon\gamma\epsilon\gamma\alpha\sigma\epsilon\iota\varsigma\ \alpha\lambda\lambda\alpha\iota\varsigma$. BO. M. $\epsilon\gamma\epsilon\gamma\alpha\sigma\epsilon\iota\varsigma$
 $\epsilon\gamma\epsilon\gamma\alpha\sigma\epsilon\iota\varsigma$.

Pag. 848. 2.7. Ευαχία. b. I. Αδύσσι. d 9.
Ευαχία. d. II. ὅτι μὴ δέ.

Pag. 849. a. 1. ἀντιφών, ἀντίφ. a. 5. ἀπὸ τῆς ἰσ-
 Bo. M. a. 8. γὰρ αὐτῶν. a. 9. παρὰ τὸ μῦθος. M. &
 ita billius videtur legisse. b. 7. εἴ μὴ εἰδέναι.
 nam erant γίγνης. atque adeo ἀδικούντες. Rich-
 Montac. d. 1. ὅτι μὴ γὰρ & συμμετρῶσαι.
 Bo. M. d. 5. μικρολόγη.

Παγ.850.2.4. πλίντ' ἐχ' ἀρετῆς. Φ.5. τῆς πίχνης.
80.Μ.

Pag. 891. a. 7. βουλήμασι. b. 10. ἡ κατ' ἀρε-
 τῶν. Bo. M. b. 11. αὐτῆς ἀρ' ἐδίδιν. d. 5. ἡ πύπτις
 α. κατ' ε. d. 1. ἡ ἀρετὴς d. 11. ἡ ἀρετὴς d. 12.

Παρ. 852. α. β. αραβικὴ ἐκ τῆς Βο. Μ. b. 3. φ-
 αραβικὸς ἐν ταύτῃ σι ε θ. ἀν τῆς ἐκ τῆς. b. 6.
 ἡ λέξις ἐκ τῆς. c. i. εἰ πὺ παρὰ ἐκ τῆς ἐκ τῆς.
 c. 4. ἐκ τῆς ἐκ τῆς.

Pag. 853. a. 3. ἑσπερινὸν ἀγαθόν; εἰς τοιοῦτος. a. 9.
 ἐπεκρίβοσθ. c. 6. μάλα δὲ χαλεπῶ. d. 10. ἃ
 ἡσάουτο χάρις. M. Bo. d. 13. καὶ οἱ ἔχον, σὺ δὲ
 ἀκμήν φιλιοσεφῆς. in margine libri Bo. erat lectio
 81117,

E Pag. 854. a. 1. ἐπισημῶν. a. 8. ὕμνους. M. BO.
b. 1. διδασκαλίας διδασκῶν. C. 1. βυθίων. BO. versu
lectio Πινδάρῳ vi ex initio Protreptici Clemen-
tis Alexand. colligit R. Montac. ex quo & cor-
rigit c. 3. Εὐνομίᾳ τῆς αἰς ἡρώδους. Eunomium enim
Loquentem intelligit, cui similem ait Nicobu-
lum ἐγὼ μὲν αἶ δ' ἔτε ἀλλοτ' ἐννοῶ. τὴν δὲ αἰς τὴν
ἀκρόν ἔν τῇ τῶν Πινδάρῳ. ait Clem. Possum tibi al-
iam quoque narrare fabulam Eunomium Loquen-

IN S. GREG. NAZIANZ. ORAT. NOTÆ.

men in fine libri, vbi iterum habetur, Olym-
pium prae se fert, ut & in M. d. 8. ὅσοι εὐχου.
d. 9. ὅσοι τῶν οὐκ καθ' ἑαυτοὺς. d. 11. λαμ-
πρόν.

Pag. 880. a. 1. ἀνδραγαθὸς. a. 2. δι' ἑαυτοῦ.
Bo. M. a. 4. συστασις. Idem. ἐκδοσις. a. 8.
χρῆμα μὴ ἐκ τ. c. quæ post ζυμώματα sequun-
tur ad finem epistolæ, non sunt in Bo. sed in
M. vbi & legitur τῶν δὲ πάλιν lin. b. 6. a. 11.
ἐνέργεια. Bo. M. b. 8. Hæc epistola in Bo. mit-
titur ἀλλήλων vel ὁμοίων at in M. Πόλεως, ἐστ-
que numero 12. c. 9. ὡς τὸ πρῶτον. pro Leon-
teo. d. 1. ἀδικημάτων. inuentionem. d. 2. ἐκ εὐπο-
ρίας & τῆς ἡμῶν. d. 8. ἀποβλέπων ἀδελφῶν. τὴν καθ' ἑ-
αυτοῦ.

Pag. 882. a. 6. ὡς ἀπὸ τῆς. a. 7. ἀπὸ τῆς. Bo.
M. a. 9. εἰς αὐτὸν τῆς. M. b. 6. τῆς τῆς ἡ-
μῶν. b. 9. ἀναπνέου. M. c. 3. διὰ τῆς. Bo. M.
c. 8. ἀλλ' οὐκ οὐκ. d. 8. ὡς εἰκάζω. d. 10.
παρ-εἶνα. Bo. M.

Pag. 886. a. 1. ἔγωγε παύσω χάριτος. M. a. 10. πῶς
οὐκ ἀπολείπει, & ἐκτακτικῶς. Bo. πῶς οὐκ ἀπολείπει.
M. & ἀναγκαστικῶς. b. 1. ὡς ἀπὸ τῆς. M. b. 2.
ἀλλ' ἀπολείπει. M. b. 3. post ἐπιτομήν fuit lacu-
na in impressis, quam ita explent Bo. & M.
ἀναγκαστικῶς γὰρ τὴν ἐπιτομήν τῆς ἐπιτομῆς ἐκ τῆς κατὰ τὴν
ἐπιτομῆς (& in margine ἀπὸ τῆς in Bo. in quo
& mendosè ἡς οὐκ ἀπὸ τῆς.) & ἡμῶν τῶν ἐπιτομῶν δι-
ακρίτως τῆς ἡμῶν τῶν ἐπιτομῶν τῶν ἀπολείπει, τὴν
ἀπολείπει ἀναγκαστικῶς. Μορτα. ὅπως legit ab. que
necesse est pro τῶν. b. 5. τῶν τῶν. M.
b. 6. ἀπολείπει. b. 10. κριτὴς. M. b. 11. δι-
ακρίτως. c. 1. τῶν τῶν. M. τῶν τῶν. Bo. c. 3.
εὐπορίας. Bo. ὡς τῶν. M. c. 9. καὶ τῶν τῶν. M.
κοσμή. M. καὶ Σαταβόδα. Bo. καὶ Σαταβόδα. M.
χρῆμα. Bo. M. d. 3. διὰ τῆς ἐκτακτικῆς. M.
διὰ τῆς κατὰ τῶν. Bo. a. 5. ἐκτακτικῶς. M.
d. 9. δι' ἑαυτοῦ. M. d. 10. ἐκτακτικῶς ἀπολείπει.
Bo. M.

Pag. 886. a. 8. συμβουλευτικῶς. Bo. M. b. 4. ἡ
καρπὸς φιλοφ. M. b. 7. ὡς ἀπὸ τῆς. M. Bo.
b. 10. ἡμῶν. Bo. ἡμῶν. M. c. 2. ἀπολείπει. Bo. M.
c. 3. ἀπολείπει. M. ἀπολείπει. Bo. d. 1.
μῆκος. d. 4. ἀπολείπει. d. 8. ἀπολείπει τῶν ἡμῶν
ἀπὸ τῆς ἐκτακτικῆς. M. d. 10. ἀπολείπει τῶν ἡμῶν.
Bo. M.

Pag. 884. a. 8. συμβουλευτικῶς. Bo. M. b. 4. ἡ
καρπὸς φιλοφ. M. b. 7. ὡς ἀπὸ τῆς. M. Bo.
b. 10. ἡμῶν. Bo. ἡμῶν. M. c. 2. ἀπολείπει. Bo. M.
c. 3. ἀπολείπει. M. ἀπολείπει. Bo. d. 1.
μῆκος. d. 4. ἀπολείπει. d. 8. ἀπολείπει τῶν ἡμῶν
ἀπὸ τῆς ἐκτακτικῆς. M. d. 10. ἀπολείπει τῶν ἡμῶν.
Bo. M.

Pag. 885. c. 6. τὸ δὲ. d. 2. ἐκτακτικῶς. d. 3.
ὡς ἀπὸ τῆς. Bo. M. d. 5. ἀπολείπει τὴν M.

Pag. 886. a. 1. ἔγωγε. M. Bo. a. 4. ἀπὸ τῆς ἡμῶν
ἀπὸ τῆς. M. Bo. a. 7. ὡς ἀπὸ τῆς ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
M. ἀπὸ τῆς ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἡμῶν. Bo. a. 10. ἀπὸ τῆς
ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. b. 2. ὡς ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. b. 4.
ἀπὸ τῆς ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἡμῶν. Bo. rectius M. ἀπὸ τῆς ἡμῶν
ἀπὸ τῆς ἡμῶν. b. 6. ἐκτακτικῶς. M. & τῶν ἡμῶν.
b. 11. & ὡς ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. c. 2. ἀπὸ τῆς ἡμῶν
ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. c. 8. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
Bo. ὡς ἀπὸ τῆς ἡμῶν.

Pag. 888. a. 7. Inscript. Τιμὸν & Στρατήν. G.
φίλος. b. 4. ἀπολείπει. c. 6. ἀπὸ τῆς. Bo. pro
ἀπὸ τῆς, vbi & adduntur ista, τὴν ἀπὸ τῆς ὡς τὸ ἡμῶν
ἀπὸ τῆς ἡμῶν.

Pag. 889. b. 3. ἀπὸ τῆς. c. 3. ἀπὸ τῆς. b. 7.
ἀπὸ τῆς. d. 8. ἀπὸ τῆς.

A. 3. Nihil deest in Bo.

Pag. 890. b. 8. ἐκτακτικῶς. M. b. 10. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
Bo. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. c. 1. ἀπὸ τῆς ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
Bo. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. Bo. c. 3. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
M. Bo. d. 2. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. Bo. d. 5. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
Bo. d. 7. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. Bo. d. 10. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
M. d. 11. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.

Pag. 891. a. 3. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. a. 5. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
Bo. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. c. 7. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 1.
ἀπὸ τῆς ἡμῶν.

Pag. 892. b. 8. ἐκτακτικῶς. c. 1. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. Bo.
pro ἀπὸ τῆς. c. 10. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. Bo. & ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
ἀπὸ τῆς in aliis non variat. d. 1. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
d. 3. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 4. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.

Pag. 893. a. 4. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. a. 11.
ἀπὸ τῆς ἡμῶν. b. 1. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. Bo. & ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
ἀπὸ τῆς. b. 5. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 2. ἀπὸ τῆς ἡμῶν in viroque
loco. d. 5. ἀπὸ τῆς ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 8. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.

Pag. 894. a. 1. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. a. 2.
ἀπὸ τῆς ἡμῶν. a. 7. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. Bo. M.
a. 8. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. a. 9. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. Bo. M.
b. 7. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. Bo. M. d. 4. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
Bo. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. d. 6. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
& ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M.

Pag. 895. b. 2. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. & Bo. vt Billius corri-
git, & ἐκτακτικῶς. b. 9. ἀπὸ τῆς ἡμῶν & ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
M. c. 5. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. c. 11. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
d. 6. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 10. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
P. 896. b. 7. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 4.
ἀπὸ τῆς ἡμῶν. lacunam non supplet Bo.

Pag. 897. d. 3. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 4. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
ἀπὸ τῆς ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
d. 6. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.

Pag. 898. a. 5. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. a. 9. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
c. 2. post ἀπὸ τῆς ἡμῶν addit ὡς ἀπὸ τῆς ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἡμῶν.

Pag. 900. a. 1. Σαμαρὶται. καὶ ἀπὸ τῆς. hæc epist. in
margine cod. Bod. Babilij esse dicitur non au-
tem Gregorij, at in M. eidem tribuitur cum
hac infeript. quam & Billij codex præ se fert.
a. 2. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. a. 4. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. b. 2.
ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. & ἀπὸ τῆς ἡμῶν. b. 11. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
ἀπὸ τῆς ἡμῶν. c. 1. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. c. 3. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
c. 7. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. c. 9. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 11. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
d. 13. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.

Pag. 901. a. 6. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. Bo. & ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
d. 1. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. a. 7. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
ἀπὸ τῆς ἡμῶν. a. 9. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. b. 1. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
b. 5. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. b. 7. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. c. 4. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
Bo. d. 3. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 5. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. M. ἀπὸ τῆς ἡμῶν.
Bo. & ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 8. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. d. 14.
& alius in hanc epistolam Billij emendat.
tionibus consentiunt Bo. & M.

Pag. 902. a. 8. ἀπὸ τῆς ἡμῶν. Bo.

FEDERICI MORELLI PROF. REG.
NOTÆ ET VAR. LECT. AD EPISTOLAS D.
GREGORII NAZ. A SE PRIMVM EDITAS.

2. -2.

 D CCVIII. Idem huius argumentum atque primæ l. i. Plinij Sec. ad Septimium, qui frequenter ipsum hortatus erat, ut epistolas, si quas paulo accuratius scripsisset, colligeret publicaretque: in quo delectus quidam & publicatio continetur: cum Nicobulus collectæoni tantum sedulæ operæ dari flagitaret, & ad usum suum, ut ex his verbis patet, *Ἰὶ σιωπᾶ καὶ ὅσας ἔστι π.* tametsi delectum quendam illa denotent, l. 3. *ἐμὲ π καὶ ἀπαρτὶς διέξιν εἰς λόγους.* qui abest & lepor omnis, si legas, *ἐμὲ τῶνυ* ut exemplar Bod. quod non inficere mox habet *φιλότητος ἔκ τῆς τῆς παλαιότητος.* eodem ferme sensu quo Solon de quadragenario canit, *Οὐδ' ὄρθει ἐν ὅμοις ἑ, 3, ἀπὸ λήθης θύει.* l. 7. exemp. Sch. habet, *αἰὰ μάλα ὁμῶς π π ἑ ὅμοις.* eodem *Ἰὶ σιωπᾶ καὶ ὅσας ἔστι π.* Latinis hic non licet esse tam discretis *τῶ ὁμῶς*, ut *τῶ ἑ ὁμῶς ἔ* *τῶ αἰαίς* respondet *π familiare.* *π ἀσfine.* Ter. *π ad nos.* August. l. 9. *π τῶν τῶν ὁμῶς.* parodia est insignis ad hunc Homericum versum *Ἦν δ' αὖτε ἰκάνει ἱερὰ πύλας.* *Ἰὶ καὶ τῶν ὁμῶς.* *π ἑ ἱερὰ πύλας.* Hoc nunc accipio, *στεινὸς ὁμοῦς σαρπητος.* hinc factum est ut Omeidis quidam ad oram cod. Bodl. & Sch. adnotarit, *Τὴ καὶ τῶ.* quod miror non succurrisse ei qui in amicorum vitis am cernit aciem. Quam aut aquila aut serpens Epidaurius. l. 10. uterque cod. *οὐκ ἐπὶ καὶ π.* non inconcinne.

D. 1. Bodl. ἀλλὰ ὃ ἀπὸ τοῦ. minus ad rem: malim
 αἰνῆ. l. 3. Idem Cod. & Sch. & τις ὑμῖν ἐξε-
 στική. Non caret effectu quod volūere duo: qui-
 bus nosse cedit, qui παρρησία nitebatur αἰνῆς πα-
 ρρησίας. & quodd Greg. non sit ὅς τις αἰνῆ, sed in
 me mora non erit vlla, quominus hic dicat, hoc
 cingulum non tam ad ostentationem quàm ad u-
 sum comparatum. & nostra opis ac domus est. si-
 quidem sapit qui secum habitat. l. 3. Bodl.
 ἀλλὰ π, ὃ μὴ τὸ ὃ μὴ τὸ γινώσκω. eadem mente.
 l. 4. τὸ παρρησίας. in vitroque Cod. eruditum, etiam
 erudiendi vim habet.

L. 5, in Bod. sic tractis verbis hæc συληπτικῇ
leguntur, & πῶς λόγους ὁ πατὴρ αὐτὸν συναρμολογεῖται, οὐχ
ὅτι ὁ καθ'αὐτὸν εἰρημνιῶται, πῶς αὖς συμπαθεῖς πρὸ πολλῆς
ἀρετῆς οἱ φύονται. alia series verborum non
meliorum, sensus idem.

Ad ceter. Eiusdem argumenti Epistolam, Libanius Gregorij *αἰχμενος* scribit ad Iulianum *ἡγεμόνα*, quæ incipit, *Ἰουλιανὲ ἀντίπαυε*. & ad Andronicum, cuius initium est, *ἄνδρ' ἄνδρ' ἄνδρ'*.

7824. L. 2. & 3. legitur in utroque cod. & in margine nostri mss. μαρτυρεῖ ἡ γὰρ ἀρχὴ αὐτῆς τῆς ἀδελφότητος. eadem notatione.

Β.1. μετὰ τὴν δὲ τῶν Γοινοῦ, ἡ πρὸς περὶ τῶν πρῶτων.
sic etiam in scriptis Codd. legi allerit Μόρα-
του.

tius; interim mendo operarum in πῶς male
παρουσίᾳ dimensis, non animaduerso, ἀνὴρ
parcit:interpunctione quoque neglecta: suspi-
ctam tamen habere se fatetur ποίῳ, cuius loco
φιλοσοφίας aut ἀφροσύνης gestit reponere: nec dubi-
to quin his γὰρ τὰς lubens praeposuisset, si in
hunc Dionysij Sophistæ locum & iocum in
Polemonis laudatores ἀπὸ πῶς incidisset, apud
Philostratum; pag. edit. nostræ 515. D. πῶς εἰς δι-
δασκαλίαν τὸ δὲ πῶς οἱ διὰ τὴν πρῶτον ἐξουσίαν τὸν
γὰρ τὰς, ἀπὸ πῶς τῆς Νείλου ἀναβολῆς. An verò
linguam Persico funiculo metiri decet, aut cu-
bitis, tanquam Nili incrementa? Solon utique
in Epigr. ἡς ἐξ ἐκδομίδος βίου, coniunxit vt affines,
γὰρ τὰς τῶν ποταμῶν.

B. 3. v. ὁ αὐτὸς 7. hæc æctio mss. nostri iure
mihi suspecta fuerat, & asterisco insignita, vt
αὐτὸς 7. Scripti cod. germanam, opinor, re-
perantur, ὁ χαμῶς πῖ α. vt scite confe-
rantur imperfectis & nimis ieiunē scripta, cum
vmbis meridianis breuiss. & cum lineis quæ à
fronte occurrunt; siquidem hæc æquē sunt
ἐκπῶς, vt agnoscantur per umbram Obcuram,
qualem primo qui surgere mense Ans videt, aut
vidisse putat per nubila Lunam. quod ad eius-
modi linearum percipiendarum rationem atti-
net, insignis hic Procli locus est in 11. comment.
in 1. Euclidis Elem. quem obiter emendare non
cunctabor. αὐτὸς δὲ χαμῶς λαλῶν, αὐτὸς δὲ
αὐτὸς πῖ διορίσας τὴν γραμμὴν πῶς ἐπὶ τῇ ἐκπῶ-
σιν, ἢ ἐπὶ τῇ σκλῆρι ἢ ἐπὶ τῇ γῆ. τῶν γὰρ τὸ μέ-
τρον, ἢ τὸ πῶς ἀδίσταται δὲ μῆκος δὲ ἐκ τὸ συ-
μμετρικῶς πῶς ἐστὶν ἢ τῇ αἰσ. hinc patet quid sit
hic, τὸ linearum longitudines confidunt, & internu-
dantur potius quam videntur, extremorum aliquo
note. sic enim Versionem meam recensui: Græ-
cæ etiam (1. 5. & 6.) in alio Cod. nostro hoc mo-
do scribuntur, ὁ χαμῶς πῖ αὐτὸς ὁ χαμῶς πῖ αὐ-
τὸς πῖ χαμῶς πῖ αὐτὸς. & continuo, ἢ ἐπὶ αὐτὸς αὐτὸς
πῖ χαμῶς πῖ αὐτὸς. vt ex Bod. & Schor. etiam notatur.
1. 9. V. C. μετὰ πῖ αὐτὸς. non improbo hîc pro σω-
μίας scribi συμμετρίας, vt in ora 1. Bod. de modo
in epist. conscribendis seruando. Libanius tamen in
illa ad Andron. epist. scribit, ὁ χαμῶς πῖ αὐτὸς ὁ χαμῶς
ἐκπῶς οὐ σκλῆρι ἐστὶν, οὐδὲ τὸ βραχύτες συμμῶν ἐκπῶς.
quod ad χαμῶς & σωμίας epist. pertinet.

C. I. *αἰς τὸ λαχέσθαι αὐτ.* in al. Cod. m. legitur, quod ita Lat. *veniretur*, ad id quod ratione magis *consentaneum*, subtiliusve est. Paulo post de importuno gripho *χαῖται χειρὸς ἐν αἰσῶσι* Montacutius, nō facit intelligendo, ut non intelligat *παῖς τὸ φερεῖν αἰσῶσι*.

L. 9. *taurus* si q. nexus quo præperes olim
notarū ministri has duas particulas pingebant
sæpe legentium oculos fallis ludit imaginibus.
prima Cod. nostri *ταυρος*, qui *ταυ* pinxerat
fufel

fecellit, non Morellum. alterum δὲ Codicum Bod. & Schot. χαρίεις decepit, nisi ipsis imponit Montacurius, qui ὅτι ἀντὶ τοῦ δὲ legit. Sed cur idem doctorem triplicem παραμυθίας, ἀφλουσίας, χαρίεις, epistolis ab interprete ex auctoris mente traditam inuider? αὐτὸς φάσκει ὅτι χαρίεις! Heliodo certe δὲ αὐτὸς ἀντὶ τοῦ ἀντὶ τοῦ δὲ καὶ. an dolet quod non sibi ὅτι εἰδέναι ὅτι τοῦ αὐτοῦ τοῦ δὲ εἰδέναι. idcirco deceptum putat interpretem, quem captum dicere non habuit, quod ὅτι hoc pro hanc praeprout operis ediderint? In eiusmodi certe παραμυθία & ἐπιμυθία nulla χάρις, de quo hic agitur, ἀπὸ ἀποστολῆς τοῦ πάλαι, ἀπὸ τοῦ ἐπιμυθίου. 10 non ingratis legerem cum Bod. ἐπεὶ & ἀχάριστα χαρίσματα inficta sunt & mendosa ἐπεὶ ὅτι ἀχάριστα Sch. mox & ἀπομυθία, & ἀπομυθία, non ἀπομυθία, ut in al. C. dici παραμυθίας, ut ἀχάριστα, indicat clausula. ὅτι ἀχάριστα.

D. 1. 17 δὲ σ. mendosè in Schot. ὅτι παραμυθία. tamen si probetur ἀπομυθία, quibus placet Gregorium βασιλικῶν. quasi verò de aliis locis, salibus, gñis, intelligat, quàm quibus lepos & suauitas orationi accedit, ὅτι ὅτι λέγει παραμυθία. ubi de perniciofa dulcedine non agitur: sed de salubri suauitate, aut suavi salubritate, quæ quid melius? inquit B. Augustinus, c. v. l. v. de doct. Christ. quanto enim magis illic appetitur suauitas, tanto facilius salubritas prodest. sed, quia apprimè in vita utile, Ne quid nimis: ὅτι ὅτι μάλιστα τὸ πάλαι δὲ χαρίεις. subiunxit, μὴ ἀλλὰ τοῖς φασίμασι καὶ χαρίσμασι. quasi mordicus teneret illud Alphæi Mitylenei, Τί μὴν τοῖς ἀχάριστα; ἀχάριστα μὴ τίμα. Aut Montacurius pro μὴν, se malle, μὴ δὲ λ. r. φασίμασι κα. Ain vero tu? forex suo indicio. quis ita loquitur, aut βαρβαρίζ; cum præcedat, ὅτι μὴν τοῖς. ἔ. ὅτι ἀχάριστα. hocine est corrigere an corrumpere? quæ deinceps, malim ego ita scribi, πρὸς μὴν ἀχάριστα. ὅτι ἀχάριστα. ὅτι πάλαι τοῖς χαρίεις, ὅτι & r. καὶ quæ ἀχάριστα esse non videt, quàm illa, χαρίσματα τὸ χαρίεις. r. scribe mox l. 8. ὅτι πάλαι οὐκ ἀ. non r. ὅτι οὐκ ἀ. Inter ὅτι ἀχάριστα sunt ὅτι ἀχάριστα μεταφράσι, licentius translata, Fab. τὸ πάλαι Dio. Longino, quæ remediis παραμυθίας & ἀπομυθίας præmuniuntur.

L. pen. πρὸς τοῖς ἀπομυθίας, non ἀπομυθίας, ut Bod. quia præcedit ἀπομυθίας.

Pag. 904. l. 10. ἀπομυθίας ἀπὸ μὴν. & πάλαι τοῖς οὐ πρὸς ὅτι. ὅτι r. hæc è Bodl. expressa ἀπομυθίας olent, & παραμυθίας, quibus tamen verbo nostra faculam præfert. hæc verba ὅτι τὸ μάλιστα ἐπὶ istis Homericis lli. 8. ἰσχυροῦς.

ὅτι καὶ τὸ ὅτι ἀχάριστα, ὅτι πάλαι μὴ.

Clausula etiam epist. his Homeri Ody. iii. πρὸς ὅτι.

— ἀλλὰ μὴ αὐτὸς οὐ πρὸς ὅτι πρὸς ὅτι.

Αἰμα δὲ ὅτι δαίμων ἐπιμυθίας.

In Epist. 210. hæc παραμυθία queritur de Eulancij litterarum intermissione, anxius quid ὅτι πρὸς καὶ τοῖς ἀπομυθίας, vñ Theognis canit.

l. 3. πάλαι δαίμων δ. accedit ad illud Comici

ἀπομυθίας χαρίσματα ὅτι λέγει γυναικί.

Scitum est quodd mox fingit silentij Eulancij causam esse Neocæsaream, in qua ciuitate loquens & παραμυθίας plerisque fuisse docet M. Basilus in

A epist. πρὸς τοῖς ὅτι Neocæsaream παραμυθίας, ubi Neocæsaream, ut locum incunabulorum se assidue frequentasse scribit, ὅτι πάλαι οὐ πρὸς ὅτι πρὸς ὅτι οὐ πρὸς ὅτι. hinc forte an factum est ut hæc Epist. inter Basilianas referatur in Catalogo Epistol. Bas. ex Augusta. Bibl.

L. 6. ἀντὶ χάριτος δὲ χαρίσματα τὸ παραμυθίας ὅτι τὸς οὐ πρὸς. Laconicè, quali diceret Nos etiam videtur pro munere tuo literario admittere, quod mentionem seu celebratio patriæ tuæ facta sit: cùm memoria eiusmodi non iunet, ut eorum qui audire ferunt.

L. 7. ἐπιμυθία ὅτι μὴν οὐκ ἀχάριστα ὅτι. instar illius Homericæ est, Ody. xvii.

B Αἰδώς οὐκ ἀχάριστα καὶ χαρίσματα ἀπὸς ἀπομυθίας.

L. 9. αἰμα οὐ πάλαι ὅτι παραμυθίας. Num sic clarior erit versio? Verum tu ex in olim fuisti, qui propter nos in odium incurrerunt; non ex iis qui ob alios odisse nos volebant. Interrogandi nota post ἀπομυθίας. in ὅτι οὐ πρὸς mutanda.

In xii. Hæc inter editas à Billio, habetur num. 176. pag. 881. & non præuideramus, ὅτι τὸ πάλαι, quod Gregorius noster hic ὅτι παραμυθίας ἐπιμυθίας indiget. alioqui lubens quis actum agat, tandemque ferream reciprocet? sed qui ὅτι οὐ πρὸς μὴν nobis obiicit, eodem delapsus non sensit, cùm illā ad Alypium inter ἀπομυθίας regessit. Atenim cum tot clarissimis autoribus præcis

C Græcis & Latinis communis est hic memoriz lapsus, ut inter delicta censeatur, quæ humana parum cauit natura. quid quod rationem præclare dictorum paræmia probat? ὅτι ὅτι τὸ πάλαι. Vnde illud Tullij, Itera dum eadem ista mihi. adde quod Montacutio gratum fecimus, cùm [l. 6.] πάλαι veram & germanam, & acutissimi viri calculo comprobata in textum Cod. nostro afferente reuocauimus: mox [l. 7. D.] reposuimus & δὲ γυναικί ex fide eiusd. Cod. quod quis ἀχάριστα non videt γυναικί, ἀχάριστα, ἀχάριστα, & ἀπομυθίας esse. illud autem quod Montacurius audet probare, ἀχάριστα, ἀπομυθίας, ἀπομυθίας. Quid verò causæ fuit, cur

D non fideliter exprimerem lect. & interpunctionem Cod. mei ipsa antiquitati venerandi? (ὅτι ὅτι ἀπομυθίας ἀπομυθίας) atqui ad stomachum tuum non facit. quid tum? λέγει ὅτι πάλαι, ὅτι πάλαι δαίμων ὅτι ὅτι δὲ πάλαι. Cur non Gregorius hic eo dicendi genere uteretur, quod frequentissimum apud oratores esse scribit Fabius? in quo per quandam suspensionem quod non dicimus accipi volumus: non utique contrarium, ut in ὅτι οὐ πρὸς, sed aliud latens, & auditori quasi innuendū: quod fere solum schema à Rhetoribus vocatur, & unde controuersia figurata dicitur. Græci ἐπιμυθίας appellant, & ἀπομυθίας.

E notiones. Eiusmodi ἐπιμυθίας figuræ Vespasianum lenissimè tulisse Suetonius scribit. c. xiii. quidni etiam ego Montacutij libertatem, ἀπομυθίας, obliqua dicta, lusus, cauillationes, morsus figuratos ita ferrem? modo concoqueret Pindaricum illud, ἀπομυθίας. ἀπομυθίας ἀπομυθίας ἀπομυθίας. ut non in memoriam solum iret, sed & in ingenium, ut Seneca monet; neque esset πάλαι οὐδ' ἀπομυθίας πρὸς τὸ πρὸς. ut Greg. hic loquitur. Nunc si verum li.

benter audit, *ἐπιτομίαις* Montacutius, nesciebat quid sibi vellet cum ambigeret an pro *μὴ* & *μ.* reponeret *μὴν*. Euenus utique canit, *Ὀρθὸς ἀναλίσχων τὴν ὥρην*. & cum *Veraniam* pro Veranio scriberet. quisnam hic Gallinæ filius albæ? at operarum (inquit) mendum est, non scholiographi. an vero interpretis est potius typographorum culpam præstare? igitur, *equum est Peccatis veniam poscentem, reddere.* *PL. 16.*

Pag. 905. A. 5. ὁ τῆς ἡμετέρας refer ad oracularem
 Domini vocem. V. χῆ Ματθ. ἐρρίθη ἐν, αὐτὸ ἀπολο-
 ῖται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότε αὐτῇ ἀποτάφισιν· ἐγὼ δὲ λέγω
 ὑμῖν, ἐπὶ ὧς αὐτὸ ἀπολόγηται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεπὶς λό-
 γου πορνείας, ποτὶ αὐτὸν μετὰ τοῦ· ὅς ἐστιν ἀποταφί-
 σις τοῦ σώματος, μετὰ τοῦ. & x. Ματθ. ὁ οὖν ὁ τῆς συνί-
 ζου, αἰφροῦς μὴ χωρίζεται.

Epist. 212, l. 2. τοῖς πολλοῖς ἐν πόλει. vel, ut in C.
Dodd. ἃ πολλοῖς. Pindarus id vsuvenire canit in
clausula 1 v. odæ Olympionjc.

-- οὐρανῷ δὲ ἔρις
 ἔρ' αὐθροῦ παλαιῇ
 θαμῶς ὡς πρὶ ἀλλήλικ' ἰσχυρῶς.
 de iis quibus

[illegible]

& Gregorius noster M. Basilium adhuc iuvenem nuncupat. Idem in Carm. de Virginit.

ho he, quando est
— angustus animus robustior annis.

ut de Crispino cecinit Stanius in Protrept. verique
aetati conueniens ~~in~~ Metrodorus A-
then. tribuit in Epigr. ~~ai n tunc~~

[illegible]

Phân tích và đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển của ngành công nghiệp du lịch ở Việt Nam.

THESE J'AI DÉPOSÉES
LE 10/01/2006

L³. non moror coniecturam nimis moro-
rum & ineptiam eius qui prodest iuxta
non optimam est, leg. dicitur attolatur.
quod sequitur, ita in al. C. mss. legitur, nō hāc
dīctio inuenit uterque tūc disponunt quā, q̄ xxiij.
q̄m̄ quae ad hoc D. Pauli p̄tē, cap. vi. ad Cor.
ii. pertinent; q̄ dicitur hōc dīctio inuenit uterque
disponunt q̄ dīctio ē deinde, q̄ dīctio ē deinde
dīctio disponunt & ueritas.

L. 6. αὐτὸς καὶ λόγος αὐτοῦ ὁ τῆς ζωῆς ἡλικὸς αἰωνόμοτος.
D. August. cap. xxi lib. v. de ciuit. Dei. Hac
ne Deus unus & uerus regis & gubernat, ut plan-
ces, & si occultis causis, numquid inuictis &
L. 4. ὁ συνθεσθεὶς λόγος αὐτοῦ ὁ τῆς ζωῆς ἡλικὸς αἰωνόμοτος.

C.4. ω σ χ ρ σ μ σ τ . Δ μ σ α τ χ ρ σ μ σ τ .

A C. 8. ἡ' ep. al. MS. & Bod. & Sch. ἡ' αὐτοῦ
 μόνον, &c. μορ, ὅτι πατρὶς ἐκπαίδευσις τοῦ Plutar-
 chus ἡ' ἐνδύμιας, hunc morem & affectum
 puerilem esse docet; ἀλλὰ τὰ μικρὰ παιδείας, ἀ-
 πὸ πολλοῦ παρηγοῖα εἰς τὴν ἀφελουμένην, καὶ τὰ λοιπὰ πάλι
 τοῦ αὐτοῦ παιδαγωγίου καὶ διόξ. &c.

D. t. *vis* *ne* *χ*. si lectio quam ad oram libri
adnotavi, potior tibi videtur (ut certe po-
rior & castigatior est illa quam ē MSS. fictam
aut depravatam obtrudit Montacutius, ex-
pone, *Immo*, si quid adhuc bonæ spei habemus, vi-
deamus numquid residuum sic nobis.

L. 2. πῶς καὶ πῶς πρὸς πύλας. accedit ad illud Euripid.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ αἵματος, ὡς νύχτα
 ἡμεῖς, ὡς ἡμεῖς, ὡς ἡμεῖς.

— vi insecto equulei

Freno repente tactu exagitantur popo.
Tullio interprete.

L. 3. *τὴν ἀνάμνησιν* ἔχει καὶ ἡ *ῥήσις* i. in Schor. & Bodl. Codd.

C
scripseram in imperium mutarunt, itaque mentem Montacuti perverterunt, ut somnare in-
scripturam spectat, quibus autor irascitur, non
sculptores nec fectores, sed fabros ingeniorum
Plautus in Mostellaria dixit, qui expoliunt, do-
cent litteras, iura & leges. Aristophanes etiam
in Nebulis τὸ συνέσιον & ἀνταλυσίον dixit, pro my-
sticorum Gregorius ipsius τὰ μυστικά B n ij M. pag.
l. 10. o m a c, & mētipere in mente: & mām
informationem eiusmōdi, ἀπληροφάνεια πλάσμιον
dicens τὸ ἐναρμόζον τοῦ νοήματος οὐκ ἔστιν ἀλλὰ
κατὰ εἰκόνα, ὅς τις τυχευεὶς αἰνέειται.

In Epistola

In Epist. 215. l. 2. in al. MS. & Bodl. *Sancti-*
norum.

L. 3. ὁ ἑρμῆς χρυσός. Salomon Prou. xxvii. ἀ-
κίμω ἀρρεῖα ἐ χρυσῷ πρῶτον, vel χρῶτιον. apud
Schol. Chilo. ὁ χρῶτις αὐτὸς ἐ χρυσὸς ἐξοικίζετο.

L. 6 v. 30. et seq. Id. ipse fuit memorat Carm.
Iamb. xxiii. sic iantr. pag. 244. & seq.

Εξ' ὧν τὸ πρῶτον ἐκείνην

5000 1000 1000 1000

I. Значит ли это

Epist. 216. l. 3. in versione legendum, qui dum
 hortor moneōve, audiar. *id' aut' aud' ov.* quid ob-
 scure concicias aliter hic legēdum, in tanto Codd.
 consensu, cum præsertim & Atticum & Pla-
 tonicum sit argutulo venisset in mentem le-
 gere, *si q' aut, aud' s.* ut paulo post, *si q' p'.* sed
 nihil sollicito.

L. s. cuiusmodi in Sch. & Bod. quod
si autoris menti congruentius videtur, veric,
actionem vestram probant.

D. 8. *si rectius* quàm in C. Bod. *si*. quod
qui probat, nimum sapit. quí enim stabit ai-
sinus dempto *si*, & quis locus hic interroga-
tioni?

Μετὰ τῇ πόλει ἡ σύμμαχος ἢ τῷ ζῴῳ ἡ ἐχθρο-
της. Post bellum, auxilium: post tempestatem gu-
bernator, &c. quod deinceps sequitur, penitus
est ex 111. Olynth. Demost. τὸ ἀπὸ τῆς πόλεως ἡ
ἐχθροῦ ἡ πόλεως ἡ πόλεως, ἀπὸ τῆς πόλεως ἡ πόλεως
τῆς πόλεως ex quibus patet cur dicat τὸ πόλεως ἀπὸ
ἐχθροῦ. 13. ἐν τῇ πόλει, ferri potest, ut ἐν τῇ πόλει
tamen est ἐν τῇ πόλει. 10. ἀπὸ τῆς πόλεως ἡ πόλεως
Initium a studio sapientie alienum. nil mirum est
operas aliud agentes διὰ τῆς πόλεως. hoc patet
παρὰ τῆς πόλεως iam occurrit ep. 114. quod tamen ex-
ciderat animo Montacurij, ut quis quous pri-
gnote contendat non eundem notarum in hanc
& in illam, scriptorem autoremq. existisse. nam
illic παρὰ τῆς πόλεως, hic ὑπὸ τῆς πόλεως nugatur. vide sis quid
ad illam notauerim, & observa διακρίσεις hic
vocari, qui illic παρὰ τῆς πόλεως dicuntur. 112. ἐν τῇ πόλει
ἐν τῇ πόλει τῇ πόλει παρὰ τῆς πόλεως, lege inquit Montac.
ἐν τῇ πόλει, ut Boetius pro imperio. age, cede ra-
tionem, cui patendum. non capis quid sit παρὰ
τῆς πόλεως. luce tamen meridiana clarius
id verio nostra facit. In Pub. Syri mmo,
Heredu stens sub persona rixus est: quare à te,
an flore, an ridere sub persona sit ἐν τῇ πόλει, (quod
ἐν τῇ πόλει est Pluroni) an παρὰ τῆς πόλεως, & ἐν τῇ πόλει.
an vero in ἐν τῇ πόλει & ἐν τῇ πόλει τῇ πόλει, ἢ παρὰ τῆς πόλεως
ἐν τῇ πόλει ἐν τῇ πόλει, ἀπαγελίς colores & officias.
113. παρὰ τῆς πόλεως ἢ διακρίσεις in Scho. & mox τῇ πόλει
ἐν τῇ πόλει. Sch. recte, quadam nobis cicatricis ὑπὸ τῆς πόλεως

quod est alium spirare Statu
 7. iere. c. x. ἀνεξήκων σου. Lat. verho cōmunis,
 Pessima plag. mea, è fonte Hebr. מִן הַמָּקוֹר.

-est, in textu Bodl. scribitur καὶ ἐξ ἡμῶν, in marg.
ut hic.

Pag. 912. $\lambda\alpha\iota\acute{\iota}\pi\eta\alpha\iota$ Gal. 1.3. $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$. $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$. tra-
 lationem veterem, sic interpungito, est $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$
 a calamitate, quod par est dicere mirabiliter, &
 vere rati, malumque, si fas est dicere mir. & prae
 vulgi morem. $\lambda\alpha\iota\acute{\iota}\pi\eta\alpha\iota$ vapres rosas nasci, dixit
 Amm. Marcell. $\lambda\alpha\iota\acute{\iota}\pi\eta\alpha\iota$. ex antiqui poetæ Gr. disti-
 cho, $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$
 $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ C. 1. 4. $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$
 $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ 1.9.
 $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$
 $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$
 vel $\alpha\iota\delta\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\alpha\iota\pi\acute{\iota}\nu$ cum Bodl.

Pag. 113. l. 8. al. *ἰσχυρίεαι ταύτας* γ.
 Fr. 126. Καλῶς οἱ παῖσι σοφ. Ραισμάκιον Sena-
 riū est, cui alludit, Μαίνε γ' ἄετος ἄνε ἀνὰ καλῶς.
Qui bene conuictus valeat hunc perhibebo optimum.
 apud Tull. vnde mox pro γ' *σοφίστα* scribitur in
 Bodl. ix *ἐπαιέων*. 1. 4. pro, *μακρὰς* conecceramus
 leg. *μικρὰς*, & nos καλῶς *σοφίστα*, γ. Codd. Schot. &
 Bodl. confirmant. *quia non mediocri* (inquit) ob-
 seruantiā & honore nos *prosequens*. 1. 7. ὁ χαμῶν
καλῶς, οὐ γ. Hor ad Pil. *scilicet multum, frugisq;*
labores. C. 4. al. v. *ἀλλ' ὃ & πρῶ*.
 Fr. 127. l. 1. *ἰσχυρίεαι* γ.

*Ep. 127. l. 1. nempe dicitur in Bodl. D. 1. ad-
ducitur in Bodl. ut lin. ab hac tertia post
adducitur in eodem cod.*

A reuerendissimo Deique amantissimo Episc. & mox.
αἰχμηδὸς μὲν, εἰς ποσὶς αἰὶρ ἔξ ἡμετέρω δ. ante-
pen. δηλαδὲ αὐ.

P. 914. l. 2. post *μαρτυρίας* adde τὰ *ἰμῖνες*, vt in Bodl. & ex versione nostra constat. ex qua cum didicisset Montacutius proximè sequentis periodi membrum vltimum cum interrogatione legi, monuit *ἰμῖνες* cum interrogationis nota scribendum. ἢ *ἰμῖνες*, *opera vehemente minister: vt otio, & si otiorum patientia abutens! dyce docendus adhuc. quæ notunt pueri, elementa quæ prima dicitur, τὰ ἰμῖνες secum ferre indicem itationis.* l. 6. al. *ἢ μαρτυρίας ἢ μαρτυρίας, cum quibus & vitam exegisti & conseruasti.* l. 10. *τὰ ἰμῖνες ἀπογίνωσι.* D. Paulus i. ad Tim. vi. *ἢ ἰμῖνες ἀπογίνωσι.* legitur tamen ἀπογίνωσι. in Bodl. *ab vna & minime confusa Dextate.*

Epist. 218. proœmium ex Platonis Lyfide : de
amicis eadem etiam Lucianus in Toxar. & Li-
ban. II. *ἡμεῖς ἀγαπῶμεν*. D. 1. pro *ἡγεμῶν* scribitur
κατακρίων in Sch.

pag. 915. l. 7. *Et meritis & mōis*, in Bodl. de qui-
bus bene meritis es, ac mereris.

Epist. 130. Χειρὶ συνιέντα πλὴν γλῶσσας. ad i-
usdem Carmen Eisp. μετὰ τὴν ἐκείνου ποίησιν. Τοῦ

Epist. 231. eiusdem arg. est cum lupicino. 1. 5.
 ἰπιδὲ τοῦ πομοθῆναι ὑμᾶς οὐκ ἐκείνους, ἀλλὰ τοὺς αἰδρ. τ.
 αἰδρ. καὶ τὴν μαζαν αὐτῶν τῆς οὐλῆς ὑμᾶς ἐνοσηρίαις φι-

hac fere mente. *Nam qui legem condens, nos non
purgat, a. immissione humana lenit hominem.*
iuxta magnam carnis pro nobis assumptae benigni-
tatem. L. 7. o. 4us ET. hae clausula in illis MSS.
non est repta.

Epist. 232. aliam *ἰνκαρλί* in MSS. habet, Emma-
dis. Oritur à sententia Zorobabelis, Efd. 1.
cap. 3. & 4. ἡ δὲ ἰνκαρλί, ἡ ἰνκαρλί, ἡ ἰνκαρλί.
1. 4. αὐτὴ πρὸς ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ τῇ ἰνκαρλί, τὸ ἰνκαρλί φ.

AD EPISTOLAS EIVSDEM

1) GREGORIS, QVAS R. MONTAGV
primus edidit Etonæ, è Bibliotheca Bodleia-
na Oxon Fed. Morelli Interpretis eorundem
notulæ, emendationes, var. lect.

A D epist. 233. τοῦ πατρὸς ἐστίν, & elogium Sacerdotis
scripsit, quæ i. Tom. pag. 905. & seq editæ sunt;
& de eiusdem meritis ac muneribus idem agit
in epist. ad Elladium pag. 906. his verbis, αὐτοῖσι δὲ
αὐτῶν ἀξιώσει, ἃ καὶ πάλιν, ὅτι καμάρια· τίς τῶν ἀλλοίων
ἢς ἔστι θύον ὑπὸ τῆς σαρκοφάγου τῇ ἀλυσίαι καὶ εὐλαχέως ἐπι-
δεδυμένους, ὅτι ἐστὶ τῇ πτωχεύσει καὶ περρωσσει τὰ ἀδελ-
φοῦ. quibus hæc Proclij præfectura illustratur.
lin. vi. In hoc Atacismo μέγας καὶ ἐλάχιος συνομοσι-
σις, mendum est in edit. Eton. Libanius initio
περρωσιπιδῶς ad Iulianum Imp. recens à nobis
editi : μέγας ἤτοι ὑπὸ καὶ ἐλάχιος ἵσως οἱ λόγοι.

Ad 334. Huiusmodi typogr. corrigi. idē p.
 ē alius in al. Cod. scribitur αμαρ. & huius. vii.
 pag. et cū in n. l. penult. ep. ante αμαρ opus
 est ininterpunctione, quā Lat. versio distinguitur.
 Cetera nota Morelli subiunguntur Eximiorum
 Elencho.

IN TESTAMENTVM SANCTI
GREGORII NAZIANZENI.

ESTAMENTVM hoc, vt anno-
tat Montacutius omnium pri-
mus edidit vir longe doctissi-
mus, & meliore fato dignissi-
mus Barnabas Brisslonius Pari-
siensis curiæ supremæ Præses in Formulæ suis
lib. 7. pag. 760. sed vitio exemplaris deprauatis-
simum ac mutilum. Secutus est Brisslonium il-
lustrissimus Cardinalis Baronius, qui Latine
tantum illud conuersum è Græco Annalium
suorum inseruit tomo 4. an. 389. 24. ex inter-
pretatione P. Iacobi Sirmondi Societatis Ie-
su: qui duos codices Vaticanæ bibliothecæ
contulit, atque ex illis multa emendauit. Ter-
tio editum est vtraque lingua studio Marq. Fre-
heri in illo opere à Ioanne Leuuenclæio colle-
cto, quod Ius Græco-Romanum inscribitur,
Francofurti 1596. tom. 2. tit. de nudis patris p.
203. Quarto cum Georgius Michaël Lingels-
hemius Freherianum exemplar cum scripto
codice contulisset ex illustriss. sui principis Pa-
latini ad Rhenum bibliotheca, varietates scrip-
turæ cum Rich. Montacutio communicauit,
qui Græcè tantum in locum illud ante aliquot
menses emisit. Postremo collectis ex eisdem
illis codicibus Vaticanis variantes lectiones &
cæteris scriptis excusisque libris nunc exhibe-
mus in hunc germanum minimèque suppositi-
tium Gregorij factum, vt pluribus confirmat
Baronius ad annum Christi 389. quem vide.

Ἰσὺν τῆς ὁμοθυμίας. Deerrant ista in Brisslonij mem-
branis, quæ nunc ex Vaticanis codicibus re-
præsentamus; at in Iure Græco-Romano & apud
Montacutium breuior fuit hæc inscriptio,
τὸ Ἰσὺν τῆς ὁμοθυμίας Γρηγορίου τῷ Ναζιανζηνῷ. est au-
tem τὸ Ἰσὺν exemplar transcriptum, vt pag. 206.
eiusdem Iuris Ἰσὺν τῆς ἀποδείσεως συνδικῆς Ἰησοῦ ἐπὶ
Μιχαὴλ. in Palat. etiam addebatur τῷ ἀγίῳ Γρη-
γορίῳ.

Γρηγορίου. Hoc est ad annum Christi 381. quo
iuxta Fastos Græcos, Cassiodorum, Marcelli-
num Comitæ, & Panvinium Eucherius & Sya-
grius Consules fuere. Καλαῖδον Ianuarii. Sic v-
nus codex Vaticanus, cæteri Brisslonij, & Palat.
πρὸς μὲν Καλαῖδον tantum, ideoque suspicatur
Baronius errore librariorum accidisse, vt in qui-
busdam libris fuerit scriptum Ιανουαρίου pro Ιω-
νίου. Haberi enim cæpit œcumenica secunda sy-
nodus Constantinopoli eodem anno & mense
Maso, vt constat ex Socrate lib. 5. c. 8. & antè
finem eius Episcopatu se Constantinopolis ab-
dicauit Gregorius, in cuiusque locum Nectarius
subrogatus est: at in hoc testamento se scribit
Episcopum Constantinopolis Gregorius, quod
indicat ante finem synodi scriptum illud fuisse.
Nec audiendus est Montacutius qui con-
tendit non potuisse Gregorij causam transigi,
Paulini etiam & Meletij causam Flavianique

cõponi, & quæstionem de deitate Spiritus san-
cti contra Macedonianos concludi paucorum
mélium spatio, ac proinde textum Gregorij be-
ne habere, fuisseq. ipsum sedis illius Episcopum
ad diem prid. Calend. Ianuariæ, aduersatur e-
nim huic eius assertioni Theodosij Imperato-
ris constitutio ad Auxonium Proconsulem A-
siz 1. 3. de Fide Catholica Cod. Theodos. data
111. Kalend. Augusti Eucherio & Syagrio Coss.
in qua Nectarius Ecclesiæ Constantinopolita-
næ Episcopus appellatur, cuius etiam nomen
inter eos, qui Oecumenico illi secundo Conci-
lio subscripserunt, reperitur. Quod si iam inde
à fine mensis Iulij sedem Constantinopolita-
nam obtinuit Nectarius, tū non potuit eiusdem
Episcopus esse Gregorius, cum ex decreto Ni-
cænæ primæ Synodi verum esset, ne duo si-
mul eiusdem vrbis essent Episcopi, vt testatur
Augustinus epist. 110. & Possidonius in eius vi-
ta cap. 8.

Τῆς καθολικῆς. Opinor æquiualeat τῇ, τῆς ἐκδοδῆ-
ξιν ἀκαθαρσίας, quæ Catholicam fidem profiteretur:
ita olim erant Catholici. R. Montac.

Κυρίαν. In Leu. & Montac. editionibus tan-
tum erat, τὴν βιβλίαν ἐπὶ. at apud Brisslon. βιβλίαν
ἐπὶ & κυρίαν ἐπὶ. Vaticanorum codicum lectio-
nem exhibuimus.

Πτωχόφρον. Sequebatur in editione Monta-
cutij, ἵνα καὶ ταύτης μου τῆς περιουσίας ὁ Γρηγόριος τὸν
ἀδικῶν ἐ μεταζέτω τὸν ἡμιόβριον ἐκ τῆς οὐκίας μου ἡ δὲ ἀρ-
κίαν τὸν δίκαιον ἐ μεταζέτω, τὸν δὲ αὐτὸν ἐκ τῆς οὐκίας
μου ἡμιόβριον, ἐ Εὐστάθιον μεταζέτω: idemque legi-
tur in Leuuencl. sed apud Brisslon Marcellus
ante Gregorium nominatur, nos Vaticanos
codd. sequuti sumus.

Φιδεκομμίον. Ita Vatic. at φιδεκομμίον Bris-
son. Leuuencl. & Montac. propius ad Latinam
vocem fideicommissum accedit Theophili vox,
φιδεκομμίονα περιουσίας τῆς πατρὸς τῆς καὶ τοῦ ἀν-
τι. quæ nimirum à fide hæredum pendent,
Suidas τὸ ἐκ τῆς καὶ τοῦ ἀντιφύου fideicommissum
exponit.

Εὐδοκίαν ἀφ' αὐτοῦ. Ita Brisslon. Palat. & Vatic.
at Leuuencl. & Montac. ἐπὶ ἡδονῆς ἀφ' αὐτοῦ, quod
Leuuencl. conuertit, nunc etiam liberos esse.

Αὐτοχλή. βιβλ. & αὐτοχλή. Brisslon. & Mon-
tac. at Leuuencl. & Vatic. vt edidimus, quem-
admodum & paulo post, ταῦτα μόνον αὐτοῖς ἀν-
τιφύου.

Χριστὸς τὸν ἀειμόν. Sic vnus Vatican. & Leu-
uencl. at ἑκατὸν centum habent alter Vatic. &
Brisslon. & Leuuencl. & Montac.

Περί δὲ οὐκίας. Brisslon. & Leuuencl. περὶ οὐκί-
ας. Montac. περὶ δὲ οὐκίας.

Αἰρετὸν ἐστίν. Leuuencl. & Montac. αἰρετὸν ἐστίν. quo
autem gradu consanguinitatis Gregorium at-
tingeret, incertum est.

Εὐδοκίαν ἀφ' αὐτοῦ. Leuuencl. & Montac. οὐκία
ἀφ' αὐτοῦ

ἐκδοῦναι. *domus ei libera construat*, honeste *vir-*
ginitas *vita decens*: at Briss. & Vatican. *ut edi-*
dimus.

Μέχρι βίου ζωῆς. Ita Briss. Pal. & Vatic. μέχρι τῆς
βίου ζωῆς. Montacut. & Leuuen. *usque ad vna*
finem.

Εἰ μὴ αὐταί. Leuuen. & Montac. εἰ μὴ αὐ-
ταὶ διχραῖ. *Ac si quidem gratiam hanc apud ipsam*
meritis. Briss. & Vatic. εἰ μὴ αὐταί, & ita planè
corrigendum est.

Νομισματά. Leuuen. NN. s. at Briss. ῥῥ. Vati-
canus vnus νομισματά, non νομίμοις habuit, ut pu-
tauit Montacutius. Leuuen. vertit *solidos aureos*
quinque. ut paulo post χρυσὸ νομισματά, Mont. &
Leu. χρυσὸ νομ.

Αλιπταρίω. Gregorij & Nonnæ liberi sunt,
Gorgonia, Gregorius Nazianzenus & Cæsa-
rius. Gorgoniæ & Vitaliani, Petrus Phocas Eu-
genia Nonna & Alypiana. Hæc breui erat sta-
tura, sed frugi & proba locata Nicobulo, ex quo
habuit Nicobulum. Rich. Mont.

Συναγῆ. Erat enim medicus τῆς οἰκίας Cæsa-
rius, & in aula vixerat, unde illi vestes sericæ, &c.
vide orat. in funus Cæsar. hæc Montac. tu lege
præcipue quæ pag. 164. vbi ait illi διανοίας πρῶτος,
& γὰρ τῆς οἰκίας τῆς οὐκ αὐτοῦ βουλῆς μετὰ τὴν
οὐκ αὐτοῦ. Addit Montacutius se ignorare, quæ
sint illa Burichalia: discere potuit ex vicinis suis
Batauis. Βουερχάλια, Burichalia, inquit Io. Meur-
sius in Glossario Græco-barbato, *Instrata e-*
quorum. Gregor. Nazianz. in Testamento τῶν
ἐμῶν πατρῶν αὐτῶν, &c. Fasti Siculi βασιλεῖς
τῶν αὐτῶν λαῖων αὐτῶν γλῶσσῃς, καὶ τῶν αὐτῶν
Βουερχάλιας. & in voce βουερχοί, ἐμβούλευμα, sella
equestris.

Εὐχέλῃ μὴ τῆς κληρῶν. Montac. Briss. & Leu-
uenc. αὐτῆς εὐχέλῃ μὴ τῆς κληρῶν μου, μὴ τῶν
ἐκκλησιῶν. Et ut in nulla re nec heres meus, nec ec-
clesia, vel illi vel sororibus eius molestiam exhi-
beant: Vaticanorum codicum lectio visa est ap-
prior, cum hæredibus suis caueat, ne qua illis
molestia exhibeatur à consanguineis, quibus
aut nihil aut minus, quam optabant, legas-
set.

Αποζωσθῆ. Leuuen. & Mont. Αποζωσθῆ Apinza-
so. Briss. ἀποζωσθῆ. generum autem suum, quo-
modo appeller hunc Meletium cognosce ex
Baronio ad ann Christi 383. diuis. 39.

Χωεῖον. Mendosè Montacutius χωεῖον Καρπῶ-
ν pro χωεῖον. at Leuuen. χωεῖον Καρπῶν, pra-

dy Canetorum. Briss. & Vatic. Καρπῶν.

Νομῶς & δὲ. Montac. νομῶς. vitiosè solus.
& φρεσίζον.

Διὰ πολλῶν. Sirmondus legit διὰ πολλῶν, minus
rectè, inquit Montacutius, qui nimis oblique
hic coniecit: timuit videlicet ne, si vates bonus
videretur, à Scaligero, quem irritarat, Merlinus
appellaretur. An vero illum latere potuit διὰ
πολλῶν rectè Latine reddi in multis? Actor. 13.
31. εἰς ὅσον ἐπὶ ἡμέραις πολλῶν. vulgata Lat. *qui vi-*
sus est per dies multos, & ipse Th. Beza. *qui con-*
spectus est per dies multos. 1. Corint. 15. 6. εἰς ὅσον
πολλῶν ἡμέραις. ex quibus multis manent. & in vita
Gregorij pag. 6. a. & ita συντίμω τὰ πολλῶν. *atque*
ut multa incidam. Rursus pro ἀφαιρέσειν legi
mauult συντίμω cum Briss. at Leuuen. & Va-
tic. tueretur vulgatam à nobis lectionem, sic. 1.
Cor. 7. 3. τὸ ὁφειλόμενον αὐτοῖς καταδόναι.

Ὁ τοῖς ἀμειψαῖ. Leuuen. & Briss. & Montac.
αὐτῶν ὁ τοῖς ἀμειψαῖ. *ac maiora quidem ei Deum*
rependat. Vatic. ἀμειψαῖ.

Τὰς ἡμέρας ἀδελφῶν. Hæc absunt à Vatican. apud
Leuuen. deest etiam vox Θεοδύλα, unde perpe-
ram in margine additum est. Gregorio Episcopo
Nysseno: qui Batilij non Theologi frater fuit.
pro ἡμεῖς α. legebatur in Briss. pp. α. & paulo
post non ἡμεῖς α. sed α.

Σιγγιλῶν. Briss. σιγγιλῶν αὐτῶν. Leuuen. σιγγί-
α. αὐτῶν. *Signillum vnum ex eis, quæ in patria sunt.*
Io. Meursius ex Moschopulo σιγγίον, λαμπρῶς
ὁ σιγγίον. *signillum.* at σιγγίον, Singilio quid sit, ex-
ponens profert hunc locum Gregorij, & illum
Trebellij in Claudio, *Singilliones Dalmatenses*
decem, chlamydem Dardanicam mantuelem u-
nam. Vir magnus legit, Cingiliones, quod
Meursio non probatur, nec aliud esse putat
Singiliones quam ἀπλῶς. *vestes simplices.*

Εἰ ἰδῇ. Alter Vatic. Ἀνδρῶν. Leuuen. εἰ τῶν ecclesia
Hydenæ. Briss. εἰ ἰδῇ.

Ἰλαεὺς. Hæc abiunt à codice Leuuen. quem-
admodum & illa subscriptio ab illis verbis
Ἰλαεὺς τῆς ἀντιόχειας, ad finem vsque quam ex
Vaticanis edidimus, licet diuersam in quibus-
dam ab ea quam protulit Montacut. cum pro
τῆς ἰσθμῆς τῆς θύρας &c. habeat ἀντιόχειας τῆς θ. δ. τ. α.
αλ. π. α. Γρ. τῆς πύλης τῆς θύρας αὐτῆς ἐμῆς καὶ τῆς
ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐκκλησίας. in Palatino vero cod.
sic terminabatur hoc testamentum, Μετὰ τὴν
ὁ τῶν ἀρχόντων τῶν ἀντιόχειας αὐτῆς τῆς ἐκκλησίας Ναζιαν-
ζηνῆος.

EMENDATIONES ERRORVM, QVI PARTIM
LIBRARIORVM CULPA IN CODICES MANVSSCRIPTOS, PAR-
tim incuria Typographorum in editione irrepserunt Græcas, Aldi nimirum Ve-
netam an. 1516. & 1536. & Heruagii Basiliensem an. 1550. Latinam Nuellij
Parisien. an. 1583. & hanc Græco-Latinam an. 1609.

ΡΑ 6: 1. vita Gregorij a. 10. p. 5. atque, ad se. ipse in cibum materiae expertem effertur epulumque
 corrupt. p. 13. 4. v. 6. ας πρ. p. 5. d. 2. παλιν. 6. a. 6. in m. d. 1. περὶ. - a. 8. κινδ. 9. d. 7. το Μιναρ.
 10. c. 5. π. παλιν. 11. b. 1. συνδ. 12. d. 2. πρ. απτ. 13. d. 1. 13. b. 8. 14. d. 1. 15. d. 1. 16. b. 5. πω.
 17. d. 2. μετα. 21. d. 6. απτ. 22. a. 2. 23. d. 1. 24. a. 1. 25. d. 1. 26. d. 1. 27. a. 11. 28. d. 1. 29. a. 7. 30. d. 1. 31. d. 1. 32. d. 1. 33. d. 1. 34. d. 1. 35. d. 1. 36. d. 1. 37. d. 1. 38. d. 1. 39. d. 1. 40. d. 1. 41. d. 1. 42. d. 1. 43. d. 1. 44. d. 1. 45. d. 1. 46. d. 1. 47. d. 1. 48. d. 1. 49. d. 1. 50. d. 1. 51. d. 1. 52. d. 1. 53. d. 1. 54. d. 1. 55. d. 1. 56. d. 1. 57. d. 1. 58. d. 1. 59. d. 1. 60. d. 1. 61. d. 1. 62. d. 1. 63. d. 1. 64. d. 1. 65. d. 1. 66. d. 1. 67. d. 1. 68. d. 1. 69. d. 1. 70. d. 1. 71. d. 1. 72. d. 1. 73. d. 1. 74. d. 1. 75. d. 1. 76. d. 1. 77. d. 1. 78. d. 1. 79. d. 1. 80. d. 1. 81. d. 1. 82. d. 1. 83. d. 1. 84. d. 1. 85. d. 1. 86. d. 1. 87. d. 1. 88. d. 1. 89. d. 1. 90. d. 1. 91. d. 1. 92. d. 1. 93. d. 1. 94. d. 1. 95. d. 1. 96. d. 1. 97. d. 1. 98. d. 1. 99. d. 1. 100. d. 1. 101. d. 1. 102. d. 1. 103. d. 1. 104. d. 1. 105. d. 1. 106. d. 1. 107. d. 1. 108. d. 1. 109. d. 1. 110. d. 1. 111. d. 1. 112. d. 1. 113. d. 1. 114. d. 1. 115. d. 1. 116. d. 1. 117. d. 1. 118. d. 1. 119. d. 1. 120. d. 1. 121. d. 1. 122. d. 1. 123. d. 1. 124. d. 1. 125. d. 1. 126. d. 1. 127. d. 1. 128. d. 1. 129. d. 1. 130. d. 1. 131. d. 1. 132. d. 1. 133. d. 1. 134. d. 1. 135. d. 1. 136. d. 1. 137. d. 1. 138. d. 1. 139. d. 1. 140. d. 1. 141. d. 1. 142. d. 1. 143. d. 1. 144. d. 1. 145. d. 1. 146. d. 1. 147. d. 1. 148. d. 1. 149. d. 1. 150. d. 1. 151. d. 1. 152. d. 1. 153. d. 1. 154. d. 1. 155. d. 1. 156. d. 1. 157. d. 1. 158. d. 1. 159. d. 1. 160. d. 1. 161. d. 1. 162. d. 1. 163. d. 1. 164. d. 1. 165. d. 1. 166. d. 1. 167. d. 1. 168. d. 1. 169. d. 1. 170. d. 1. 171. d. 1. 172. d. 1. 173. d. 1. 174. d. 1. 175. d. 1. 176. d. 1. 177. d. 1. 178. d. 1. 179. d. 1. 180. d. 1. 181. d. 1. 182. d. 1. 183. d. 1. 184. d. 1. 185. d. 1. 186. d. 1. 187. d. 1. 188. d. 1. 189. d. 1. 190. d. 1. 191. d. 1. 192. d. 1. 193. d. 1. 194. d. 1. 195. d. 1. 196. d. 1. 197. d. 1. 198. d. 1. 199. d. 1. 200. d. 1. 201. d. 1. 202. d. 1. 203. d. 1. 204. d. 1. 205. d. 1. 206. d. 1. 207. d. 1. 208. d. 1. 209. d. 1. 210. d. 1. 211. d. 1. 212. d. 1. 213. d. 1. 214. d. 1. 215. d. 1. 216. d. 1. 217. d. 1. 218. d. 1. 219. d. 1. 220. d. 1. 221. d. 1. 222. d. 1. 223. d. 1. 224. d. 1. 225. d. 1. 226. d. 1. 227. d. 1. 228. d. 1. 229. d. 1. 230. d. 1. 231. d. 1. 232. d. 1. 233. d. 1. 234. d. 1. 235. d. 1. 236. d. 1. 237. d. 1. 238. d. 1. 239. d. 1. 240. d. 1. 241. d. 1. 242. d. 1. 243. d. 1. 244. d. 1. 245. d. 1. 246. d. 1. 247. d. 1. 248. d. 1. 249. d. 1. 250. d. 1. 251. d. 1. 252. d. 1. 253. d. 1. 254. d. 1. 255. d. 1. 256. d. 1. 257. d. 1. 258. d. 1. 259. d. 1. 260. d. 1. 261. d. 1. 262. d. 1. 263. d. 1. 264. d. 1. 265. d. 1. 266. d. 1. 267. d. 1. 268. d. 1. 269. d. 1. 270. d. 1. 271. d. 1. 272. d. 1. 273. d. 1. 274. d. 1. 275. d. 1. 276. d. 1. 277. d. 1. 278. d. 1. 279. d. 1. 280. d. 1. 281. d. 1. 282. d. 1. 283. d. 1. 284. d. 1. 285. d. 1. 286. d. 1. 287. d. 1. 288. d. 1. 289. d. 1. 290. d. 1. 291. d. 1. 292. d. 1. 293. d. 1. 294. d. 1. 295. d. 1. 296. d. 1. 297. d. 1. 298. d. 1. 299. d. 1. 300. d. 1. 301. d. 1. 302. d. 1. 303. d. 1. 304. d. 1. 305. d. 1. 306. d. 1. 307. d. 1. 308. d. 1. 309. d. 1. 310. d. 1. 311. d. 1. 312. d. 1. 313. d. 1. 314. d. 1. 315. d. 1. 316. d. 1. 317. d. 1. 318. d. 1. 319. d. 1. 320. d. 1. 321. d. 1. 322. d. 1. 323. d. 1. 324. d. 1. 325. d. 1. 326. d. 1. 327. d. 1. 328. d. 1. 329. d. 1. 330. d. 1. 331. d. 1. 332. d. 1. 333. d. 1. 334. d. 1. 335. d. 1. 336. d. 1. 337. d. 1. 338. d. 1. 339. d. 1. 340. d. 1. 341. d. 1. 342. d. 1. 343. d. 1. 344. d. 1. 345. d. 1. 346. d. 1. 347. d. 1. 348. d. 1. 349. d. 1. 350. d. 1. 351. d. 1. 352. d. 1. 353. d. 1. 354. d. 1. 355. d. 1. 356. d. 1. 357. d. 1. 358. d. 1. 359. d. 1. 360. d. 1. 361. d. 1. 362. d. 1. 363. d. 1. 364. d. 1. 365. d. 1. 366. d. 1. 367. d. 1. 368. d. 1. 369. d. 1. 370. d. 1. 371. d. 1. 372. d. 1. 373. d. 1. 374. d. 1. 375. d. 1. 376. d. 1. 377. d. 1. 378. d. 1. 379. d. 1. 380. d. 1. 381. d. 1. 382. d. 1. 383. d. 1. 384. d. 1. 385. d. 1. 386. d. 1. 387. d. 1. 388. d. 1. 389. d. 1. 390. d. 1. 391. d. 1. 392. d. 1. 393. d. 1. 394. d. 1. 395. d. 1. 396. d. 1. 397. d. 1. 398. d. 1. 399. d. 1. 400. d. 1. 401. d. 1. 402. d. 1. 403. d. 1. 404. d. 1. 405. d. 1. 406. d. 1. 407. d. 1. 408. d. 1. 409. d. 1. 410. d. 1. 411. d. 1. 412. d. 1. 413. d

In orationem I. 1. 2. b. 2. ἦν τὸ πᾶν. c. 3. καὶ χόσμαι. d. 5. ἐπιχρᾶς. 3. d. 1. μαρτυρῶ. d. 11. αὐτὸς Ἰωάννης. 4. a. 5. τὸ καλὸς τῆς. 7. d. 12. nec litaturae. 10. b. 10. ἀσθενεῖς. 11. c. 6. exinanita. 12. b. 2. νικῶντα. 16. d. 8. ὡς καὶ τὸ. 17. a. 3. an anteselle. 20. c. 1. διερχομένης. 22. a. 5. abundant. a. 10. tibia canere. 25. c. 3. ὄσων. 26. b. 8. τὸ Χριστὸν δεσποῦν. c. 9. ὁρῶντας. 28. a. 8. ἀσφαλῆ. 29. c. 9. Intellectum. 31. a. 2. κτήσις αὐτοῦ. 32. d. 12. D. xi. 33. d. 1. προῦν. 34. c. 4. ὁμιλεῖται. d. 6. 1. α. 26. a. 12. deleat. d. 4. 1. 1. 37. c. 4. ἐπὶ τοῖς καὶ ἀνελθόν. d. 12. ἀνέβησαν. 38. c. 5. διέβησαν, ἐκείνησαν. 39. c. 10. ἀνέβησαν. 41. b. 9. ἀσφαλῆ. c. 5. vel potius. 43. c. 7. διερχομένης. 51. d. 3. ἀνέβησαν. 53. c. 5. μετὰ τὴν. 54. c. 5. ἀποκρινόμενος. 54. a. 4. 1. 1. 55. c. 11. 1. 1. 56. a. 7. allucinetur. 57. a. 3. 1. 1. 58. a. 4. τὸ κρατὶ. a. 5. 1. 1. 59. a. 7. 1. 1. 60. a. 7. 1. 1. 61. a. 7. 1. 1. 62. a. 7. 1. 1. 63. a. 7. 1. 1. 64. a. 7. 1. 1. 65. a. 7. 1. 1. 66. a. 7. 1. 1. 67. a. 7. 1. 1. 68. a. 7. 1. 1. 69. a. 7. 1. 1. 70. a. 7. 1. 1. 71. a. 7. 1. 1. 72. a. 7. 1. 1. 73. a. 7. 1. 1. 74. a. 7. 1. 1. 75. a. 7. 1. 1. 76. a. 7. 1. 1. 77. a. 7. 1. 1. 78. a. 7. 1. 1. 79. a. 7. 1. 1. 80. a. 7. 1. 1. 81. a. 7. 1. 1. 82. a. 7. 1. 1. 83. a. 7. 1. 1. 84. a. 7. 1. 1. 85. a. 7. 1. 1. 86. a. 7. 1. 1. 87. a. 7. 1. 1. 88. a. 7. 1. 1. 89. a. 7. 1. 1. 90. a. 7. 1. 1. 91. a. 7. 1. 1. 92. a. 7. 1. 1. 93. a. 7. 1. 1. 94. a. 7. 1. 1. 95. a. 7. 1. 1. 96. a. 7. 1. 1. 97. a. 7. 1. 1. 98. a. 7. 1. 1. 99. a. 7. 1. 1. 100. a. 7. 1. 1. 101. a. 7. 1. 1. 102. a. 7. 1. 1. 103. a. 7. 1. 1. 104. a. 7. 1. 1. 105. a. 7. 1. 1. 106. a. 7. 1. 1. 107. a. 7. 1. 1. 108. a. 7. 1. 1. 109. a. 7. 1. 1. 110. a. 7. 1. 1. 111. a. 7. 1. 1. 112. a. 7. 1. 1. 113. a. 7. 1. 1. 114. a. 7. 1. 1. 115. a. 7. 1. 1. 116. a. 7. 1. 1. 117. a. 7. 1. 1. 118. a. 7. 1. 1. 119. a. 7. 1. 1. 120. a. 7. 1. 1. 121. a. 7. 1. 1. 122. a. 7. 1. 1. 123. a. 7. 1. 1. 124. a. 7. 1. 1. 125. a. 7. 1. 1. 126. a. 7. 1. 1. 127. a. 7. 1. 1. 128. a. 7. 1. 1. 129. a. 7. 1. 1. 130. a. 7. 1. 1. 131. a. 7. 1. 1. 132. a. 7. 1. 1. 133. a. 7. 1. 1. 134. a. 7. 1. 1. 135. a. 7. 1. 1. 136. a. 7. 1. 1. 137. a. 7. 1. 1. 138. a. 7. 1. 1. 139. a. 7. 1. 1. 140. a. 7. 1. 1. 141. a. 7. 1. 1. 142. a. 7. 1. 1. 143. a. 7. 1. 1. 144. a. 7. 1. 1. 145. a. 7. 1. 1. 146. a. 7. 1. 1. 147. a. 7. 1. 1. 148. a. 7. 1. 1. 149. a. 7. 1. 1. 150. a. 7. 1. 1. 151. a. 7. 1. 1. 152. a. 7. 1. 1. 153. a. 7. 1. 1. 154. a. 7. 1. 1. 155. a. 7. 1. 1. 156. a. 7. 1. 1. 157. a. 7. 1. 1. 158. a. 7. 1. 1. 159. a. 7. 1. 1. 160. a. 7. 1. 1. 161. a. 7. 1. 1. 162. a. 7. 1. 1. 163. a. 7. 1. 1. 164. a. 7. 1. 1. 165. a. 7. 1. 1. 166. a. 7. 1. 1. 167. a. 7. 1. 1. 168. a. 7. 1. 1. 169. a. 7. 1. 1. 170. a. 7. 1. 1. 171. a. 7. 1. 1. 172. a. 7. 1. 1. 173. a. 7. 1. 1. 174. a. 7. 1. 1. 175. a. 7. 1. 1. 176. a. 7. 1. 1. 177. a. 7. 1. 1. 178. a. 7. 1. 1. 179. a. 7. 1. 1. 180. a. 7. 1. 1. 181. a. 7. 1. 1. 182. a. 7. 1. 1. 183. a. 7. 1. 1. 184. a. 7. 1. 1. 185. a. 7. 1. 1. 186. a. 7. 1. 1. 187. a. 7. 1. 1. 188. a. 7. 1. 1. 189. a. 7. 1. 1. 190. a. 7. 1. 1. 191. a. 7. 1. 1. 192. a. 7. 1. 1. 193. a. 7. 1. 1. 194. a. 7. 1. 1. 195. a. 7. 1. 1. 196. a. 7. 1. 1. 197. a. 7. 1. 1. 198. a. 7. 1. 1. 199. a. 7. 1. 1. 200. a. 7. 1. 1. 201. a. 7. 1. 1. 202. a. 7. 1. 1. 203. a. 7. 1. 1. 204. a. 7. 1. 1. 205. a. 7. 1. 1. 206. a. 7. 1. 1. 207. a. 7. 1. 1. 208. a. 7. 1. 1. 209. a. 7. 1. 1. 210. a. 7. 1. 1. 211. a. 7. 1. 1. 212. a. 7. 1. 1. 213. a. 7. 1. 1. 214. a. 7. 1. 1. 215. a. 7. 1. 1. 216. a. 7. 1. 1. 217. a. 7. 1. 1. 218. a. 7. 1. 1. 219. a. 7. 1. 1. 220. a. 7. 1. 1. 221. a. 7. 1. 1. 222. a. 7. 1. 1. 223. a. 7. 1. 1. 224. a. 7. 1. 1. 225. a. 7. 1. 1. 226. a. 7. 1. 1. 227. a. 7. 1. 1. 228. a. 7. 1. 1. 229. a. 7. 1. 1. 230. a. 7. 1. 1. 231. a. 7. 1. 1. 232. a. 7. 1. 1. 233. a. 7. 1. 1. 234. a. 7. 1. 1. 235. a. 7. 1. 1. 236. a. 7. 1. 1. 237. a. 7. 1. 1. 238. a. 7. 1. 1. 239. a. 7. 1. 1. 240. a. 7. 1. 1. 241. a. 7. 1. 1. 242. a. 7. 1. 1. 243. a. 7. 1. 1. 244. a. 7. 1. 1. 245. a. 7. 1. 1. 246. a. 7. 1. 1. 247. a. 7. 1. 1. 248. a. 7. 1. 1. 249. a. 7. 1. 1. 250. a. 7. 1. 1. 251. a. 7. 1. 1. 252. a. 7. 1. 1. 253. a. 7. 1. 1. 254. a. 7. 1. 1. 255. a. 7. 1. 1. 256. a. 7. 1. 1. 257. a. 7. 1. 1. 258. a. 7. 1. 1. 259. a. 7. 1. 1. 260. a. 7. 1. 1. 261. a. 7. 1. 1. 262. a. 7. 1. 1. 263. a. 7. 1. 1. 264. a. 7. 1. 1. 265. a. 7. 1. 1. 266. a. 7. 1. 1. 267. a. 7. 1. 1. 268. a. 7. 1. 1. 269. a. 7. 1. 1. 270. a. 7. 1. 1. 271. a. 7. 1. 1. 272. a. 7. 1. 1. 273. a. 7. 1. 1.

[illegible]

αἰετ. c. 1 ἐσπλάγισσ. c. 2. ἀειζήσαι. 745. d. 5. ἔξ' ἑδῶ. 749. a. 6. ἐχίρετ. a. 10. ἐκπυροδόν. c. 4. ἀποκλείη. 751. b. 9. erectiones. 753. b. 4. εὐστῶ. d. 2. ἀνταγῶν. d. 6. ὑπὸ δὲ πινυόμενος. 755. a. 6. πειλάριος. b. 8. πικίλαις. c. 10. νύκτωρ. 756. a. 10. ἀτ. ῥ. 757. d. 2. μηδ. ἥπιος αὐτῶ. 758. d. 7. σκεδραπαζοντι. 760. a. 3. 762. b. 9. ὑπερμυμῆσας. 763. b. 4. ἐκαστὸν ἑνὸς. d. 2. λίδας. 765. c. 7. ... 8. ξυλινῆς. 776. b. 12. Augstamnica. 777. a. 3. περὶ εἰμῶ. b. 6. διαρκῆ. b. 10. tum cleri. 780. a. 8. αἰδρω- πος. a. 10. κρίσεις; a. 11. ἡμῶν. 781. c. 3. σκαυῶ. 782. a. 10. ἐνέκιδας. 783. d. 2. καὶ ψόγας. 788. a. 2. Περυσ- λήμ. 789. b. 11. ἐδὲ φίλος. 793. a. 7. ἡ καὶ. b. 6. χαμνοῖσιν. d. 2. ὁπθίσοντα. d. 4. ὑμετέραις. d. 10. ὑμῶν. 794. b. 9. τῷ ἡμῶν. 795. b. 6. ἡ ἄλλοι μὲν ἄλλοι π. 796. b. 7. πολυμήσοις. 797. a. 6. ὡς εἰ. 798. a. 5. βούλει. 799. a. 7. ὁπρὲς πωμῶν. 803. c. 13. ἐπὶ ἡ. d. 8. ἀπὸρρίμματα. 807. d. 6. ἀπολεγήσεται. d. 8. δὲ ἡμῶν. 811. d. 5. οὐκ ἐν- κινήσεις. 816. d. 7. ἡ ὁ κλύδων. 817. a. 1. Ὀδυσσεύ. a. 7. φυλάξω. 818. c. 3. ὑμῶν. 820. a. 7. τῷ Πλάτ. a. 9. χαμ- πιδας. b. 4. ῥήτωρ. d. 1. μῦθον. 821. d. 3. ... a. 9. ἡ πῶ. b. 7. ὁ δὲ πῶ αὐτῶ. 825. a. 3. τῷ ὁκτῆς. 828. a. 11. περυσία. d. 1. περὶ. d. 3. θαυμαζέ. 829. b. 12. ἐρταί. σ. 830. a. 7. οὐκ ἔστι. 831. d. 1. περὶ. ὅτι. 832. d. 7. ἀπὸ. b. 2. ἀδελφῶν. 835. b. 9. οἰαντες. 840. b. 10. ἔξ' ἡ γὰρ. d. 4. τῷ. 845. d. 6. frue- rer. 847. a. 7. ἐκείνη. 851. b. 7. ὁ μὲν. 852. c. 1. ἐπαρτίται. 854. b. 9. κίττων. c. 1. μὲν. 856. c. 1. λίσσ. 867. b. 4. οὐκ ἐπὶ. 869. c. 11. Tolle punctum ante ἐκρίνομεν. d. 7. τὸ σὺν τυχῶν. 871. b. 3. ἀναπλή- ρωσαι. 872. b. 2. τῷ ἡμῶν. 873. b. 3. γινώσκεις. 883. d. 7. ἀποδοῖς. 890. c. 9. τὸ μὲν παρὰ. d. 6. ἐν δὲ. 895. a. 3. πῆρας. 897. d. 8. ἡμῶν. 900. d. 6. περὶ δὲ μὲν.

FED. MORELLI NOTÆ IN RELIQVAS GREGORII EPIST.

Ad 235. l. 4. ἡ πολλῶν ἡ αἰδρωῶν. Homericum est πολλῶν αἰδρωῶν ἰδὲν ἀπὸ, ἡ πῶν ἡ γῶ. l. 6. πῶν μὲν πῶν. Poli dictum ab Aristotele 1. ἡ μὲν πῶν φυσικῶν, laudatur, ἐμπειρία μὲν ὁπρὲς. l. 6. ἡ si- ne τῷ ἀκατάστατον. scribe in Lat. offendiculum.

Ad 235. l. 1. ἡ μὲν πῶν. Phocyn- deum est,

Μὲν δὲ αὐτῶν ἡ μὲν πῶν ἡ μὲν πῶν. Pag. 919. l. 9. ἡ τῶν φόνων. al. cod. φόνων. ut in clausula epist. 213. τῶν φόνων ἐξαχαιῶν. l. 12. πρὸς ἀπὸς exposui procaciorē ep. ut Plin. Sec. in præf. ad Titum Imp. questus es in alia pro- cacis epistola nostra.

Ad 237. l. 3. ἡ ἀντίκλινος. al. ἀντίκλινος. ut ἀκλινος, & ἀντίκλινος. Hom. Ilia. 11.

Αὐτίκλινος δὲ οἱ ἡλδῶ. l. 5. πῶν ἡμῶν ἀγίως καλῶν ῥίζων. refer ad illud D. Pauli ad Rom. 11. εἰ ἡ ῥίζα ἀγία, ἡ οἱ καλῶν. Si radix sancta est, etiam rami. mox pro μῆγε

πῶν. ut legitur Plal. 212. μῆγε ἡμῶν πῶν. lin. antep. in al. Cod. τῶν ἡμῶν ἀπὸ nobis occurrat.

Pag. 2. l. 5. τῶν κατὰ μαχίμων. ἡμῶν. ex D. Pau- li cap. v. ad Rom. ἡ δὲ μαχίμων ἡμῶν ἡ δὲ ἡμῶν ἡ κα- τὰ μαχίμων.

Ad ep. 238. l. 4. al. scr. μὲν αὐτῶν ἡμῶν. idem sic docet quod Plutarchus ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἡμῶν ἡμῶν. si quidem, ut canit vates, -fas est ἡμῶν ab hoste doceri.

Epist. 240. in extrema clausula, φωνὴ ἡμῶν τῶν ξίδων. mirifice vocis diuinæ vires exprimit Non- nus Panop. Διόνυσ. xiii. ἡμῶν ἡμῶν σῶμα δοῖτον, ἡμῶν ἡμῶν.

Epist. 242. ἡμῶν ἡμῶν, ὡς τῶν αὐτῶν. ἡμῶν ab Ari- stot. ἀπλῶς dicuntur, fulgores emicantes, & οἱ δὲ μαχίμων ἀσπίς ἡμῶν, & ἡμῶν propriè ignes non stellæ prosiliunt. Theon Arati schol. Se- neca Quæst. nat. l. 1. c. 1. lin. 3. scribe, ἀπὸ τῶν τ. de frumentatione.

42409

